

Tü
Nüchikimaajatkat
Jesucristo

Las ilustraciones en las páginas 7, 12, 24, 54, 70, 107, 114, 115, 121, 129, 154, 164, 178, 187,189,199,238,246, 268,279,294,302, 304,314,321,334,362,366,371,393, 396,403, 414,427,431,434,449,468,473,487,505, 514, 572, 637, 645, 744, 762, 764, 776, 841 Y 893 se usan por cortesía de la ©1978 David C. Cook Publishing Co.

Las ilustraciones en las páginas 4, 77, 131, 166, 214, 287, 356,378,438, 440, 546, 674, 731, 735 Y 791 se usan por cortesía de la ©The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972, con adiciones y arreglos por Louise Bass ©The British & Foreign Bible Society, 1994.

El Nuevo Testamento en el idioma wayuunaiki de Colombia y Venezuela

Segunda edición
Publicado por
©2010, Wycliffe Bible Translators

Primera edición
Publicado por
©2002, La Liga Bíblica

Licencia Creative Commons

Usted es libre de copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra bajo las condiciones siguientes:

Reconocimiento. Debe reconocer los créditos de la Liga Bíblica (pero no de una manera que sugiera que tiene su apoyo o apoyan el uso que hace de su obra).

No comercial. No puede utilizar esta obra para fines comerciales.

Sin obras derivadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada a partir de esta obra.

- Al reutilizar o distribuir la obra, tiene que dejar bien claro los términos de la licencia de esta obra.
- Alguna de estas condiciones puede no aplicarse si se obtiene el permiso del titular de los derechos de autor
- Nada en esta licencia menoscaba o restringe los derechos morales del autor.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Índice

Mateo.....	1
Marcos.....	86
Lucas.....	138
Juan.....	225
Aluwataaushikana.....	290
Roma.....	376
1 Corinto.....	414
2 Corinto.....	449
Galacia.....	472
Éfeso.....	486
Filipos.....	498
Colosas.....	507
1 Tesalónica.....	516
2 Tesalónica.....	524
1 Timoteo.....	528
2 Timoteo.....	539
Tito.....	546
Filemón.....	551
Hebreokana.....	553
Santiago.....	583
1 Pedro.....	592
2 Pedro.....	604
1 Juan.....	611
2 Juan.....	620
3 Juan.....	622
Judas.....	624
Alateetkat Mapeena.....	628

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erüikai nütüma

MATEO

Na koo'uliwo'ukana Jesús

1 ¹Anuu nanülia na
koo'uliwo'ukana Jesucristo
chi nuu'uliwo'ukai David chi
nuu'uliwo'ukai Abraham:

- ² Abraham, nüshi Isaac.
Isaac, nüshi Jacob.
Jacob, nashi Judá namaa na
nuwalayuukana.
- ³ Judá, nashi Fares oo'ulaka
Zara. Tamar sünülia tü
neikat.
Fares, nüshi Esrom.
Esrom, nüshi Aram.
- ⁴ Aram, nüshi Aminadab.
Aminadab, nüshi Naasón.
Naasón, nüshi Salmón.
- ⁵ Salmón, nüshi Booz. Rahab
sünülia tü niikat.
Booz, nüshi Obed. Rut sünülia
tü niikat.
Obed, nüshi Isaí.
- ⁶ Isaí, nüshi David chi
aluwataashikai.
- David, nüshi Salomón. Je
tü niikat, shia tü
nu'wayuusekat paala Urías.
- ⁷ Salomón, nüshi Roboam.
Roboam, nüshi Abías.

- Abías, nüshi Asa.
- ⁸ Asa, nüshi Josafat.
Josafat, nüshi Joram.
Joram, nüshi Uzías.
- ⁹ Uzías, nüshi Jotam.
Jotam, nüshi Acaz.
Acaz, nüshi Ezequías.
- ¹⁰ Ezequías, nüshi Manasés.
Manasés, nüshi Amón.
Amón, nüshi Josías.
- ¹¹ Josías, nashi Jeconías je na
nuwalayuukana wanaa
sümaa no'uninnüin
na wayuu Israelkana
sulu'umtüin tü mmakat
Babilonia.
- ¹² Anuu nanülia na
koo'uliwo'ukana Jesucristo
süchikijee no'uninnüin
na wayuu Israelkana
Babiloniamüin:
Jeconías, nüshi Salatiel.
Salatiel, nüshi Zorobabel.
- ¹³ Zorobabel, nüshi Abiud.
Abiud, nüshi Eliaquim.
Eliaquim, nüshi Azor.
- ¹⁴ Azor, nüshi Sadoc.
Sadoc, nüshi Aquim.
Aquim, nüshi Eliud.
- ¹⁵ Eliud, nüshi Eleazar.
Eleazar, nüshi Matán.

Matán, nüshi Jacob.

- ¹⁶ Jacob, nüshi José chi su'wayuusekai María tü niikat Jesús, chi Cristokai anülia.

¹⁷Eesü poloo pienchimüin shi'ipapa'a nutuushiirua Jesucristo nüchikijee Abraham nünainmüin David. Je eesü poloo pienchimüin shi'ipapa'a nutuushiirua nüchikijee David sünainmüin tü o'uninnaakat Babiloniamüin. Je eesü poloo pienchimüin shi'ipapa'a nutuushiirua süchikijee tü o'uninnaakat Babiloniamüin nünainmüin Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa.

Nüchiki Jesús sünain jemelinjachin

¹⁸Otta nüchiki Jesucristo sünain jemelinjachin, müsü mayaa: María, tü niikat, achuntuushiirü shia nütüma wane wayuu José anüliai süpüla nu'wayuusee. Otta nnojoliwa'aya José sünainpünaain, ipootkalaka shia sütüma nüpülain chi Naa'inkai Maleiwa. ¹⁹Otta José chi sümüraajüinkai, saa'u lotüin nukuaippa nu'upala Maleiwa, je saa'u nnojolüin nücheküin süpüleerua saapüljününjatüin sütüma wayuu süpüshua, anasü nümüin nuu'tulaale shia sujuuna wayuu.

²⁰Otta wanaa sümaa jülüjüin naa'in José tü naa'inrüinjatkat süka María, antüshi wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nünainmüin nü'lapünru'u sünain maa nümüin: “José, nuu'uliwo'ukai David, nnojo mmolüin pia saa'u María, pu'wayuuse pümata. Ipootsü shia sütüma nüpülain chi Naa'inkai Maleiwa. ²¹Jemeyuleerü shia nümaa wane jo'uu toolo je pi'itaajeerü

nünülia chi jo'uukai Jesúsüin süka niainjachin o'tte'erüin tü nüpüshikalüirua suulia saainjala”, nümakalaka chi aapieekai nümüin José.

²²Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünüikimaajachi, tü makat: ²³“Wane majayülü, nnojotkat nünainpünaain wayuu toolo, ipooleerü shia, jemeyuleerü shia nümaa wane jo'uu toolo je ne'itaajeerü nünülia chi jo'uukai Emanuel”. (“Eeshi Maleiwa wamaa”, malu'ut tia.)

²⁴Shiasa nüchijiraapa José, naa'inrüin tü nuluwataakat anain chi aapieekai sünain naapaain María süpüla nu'wayuusein. ²⁵Otta nnojoiishi nia sünainpünaain wane'ere'eya jemeyutpa shia nümaa chi süchonkai. Je nujuittapa chi süchonkai, ni'itaakalaka nünülia Jesúsüin.

Antüshii wayuu wattaje'ewalii nünainmüin chi jo'uukai

2 ¹Wanaa sümaa jemelin Jesús sulu'u tü pueulokat Belén sulu'u tü mmakat Judea, nia aluwataaka Herodes sulu'u tü mmakat. Shiasa süchikijee jemelin nia, antüsü wane wayuuirua sulu'umüin tü pueulokat Jerusalén. Wattaje'ewalii naya, wüinpuje'ewalii. Atüjaashii naya saa'u sukuaippa tü jolotsukat. ²Nasakirakalaka:

—¿Jalashi chi jo'uu jemeikai aluwataainjachikai saa'u tü wayuu judíokolüirua? We'rüitpa wane jolotsü ewetüsü wanaa sümaa chajanain waya wüinpümüin, watüjaakalaka saa'u sünain jemelichipain nia, wantüinakalaka joolu'u yaamüin süpüla

wee'iyatüinjatüin nujut nümüin
—namakalaka.

³Otta müshia Herodes chi aluwataashikai, oo'ulaka wainma tü kepiasükalüirua sulu'u Jerusalén, ashapapajaasü ma'i naa'in naapapa süchiki tü namakat nala wayuukana.

⁴Neenajitkalaka Herodes napüshua na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana süpüla nüsakirüinjanain naya süna'in jalainjachin jemelin Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa.

⁵Nasouktakalaka nümüin:

—Jemeijeechi nia sulu'u tü pueulokat Belén sulu'u tü mmakat Judea, naashin wane nünüikimaajachi Maleiwa süna'in nüshajüin paala tü nünüikikat, süna'in maa:

⁶“Tü pueulokat Belén sulu'u tü mmakat Judea, nnojotsü shiainjatüin ne'e wane pueulo me'nnajuusat sa'aka tü pueulokalüirua cha'aya.

Süka jamüin, eweetechi yaa sulu'u wane aluwataai süpüla niainjachin süpü'iyain tü tapüshikalüirua, na wayuu Israelkana”.

⁷Neenakakalaka Herodes na wayuu wüinpuje'ewaliikana süpüla naashajaainjachin namaa sujuuna wayuu soo'opünaa joujatüin ma'i shiweetüin tü jolotsü ne'rakat paala. Süküjünakalaka nümüin natüma.

⁸Nüjütakalaka naya Belénmüin süna'in nümüin namüin:

—Ju'una jumaala süpüla jüchajaainjachin nüchiki chi jo'uukai. Je jüntapa nünain, jaapiramaateechi taya nüchiki süpüla to'unüinjachin nünainmüin tayaka'iya süpüla

tee'iyatüinjatüin nujut nümüin
— nümakalaka Herodes namüin.

⁹O'una müshi'iya naya süchikijee naapüin nünüiki Herodes. Je tü jolotsü ne'rapü'ukat wanaa sümaa chajanain naya wüinpümüin, o'unüsü joolu'u napüleerua süna'in süsha'walaain iipünaa saa'u tü miichikat eere chi jo'uukai.

¹⁰Talatashaanasü ma'i naa'in süka ne'rüin tü jolotsukat. ¹¹Je nantapa eemüin tü miichikat, eeshi napüla chi jo'uukai sümaa tü niikat. No'nnuwaakalaka süka nasapain süpüla nee'iyatüin nujut nümüin. Naakatakalaka shirouse tü juraskeerü kalu'ukot tü nakoloinakat nepialu'ujee nümüin chi jo'uukai. Nasülajakalaka kasa eekai kojottüin ma'i: ooro, wane wunu'u jemeta eejuut, je wane wunu'u kanüliasü “mirra”. ¹²Shiasa no'unapa süpüla nale'ejüinjanain noumainpa'amüin, eitaashii sulu'upünaa wane wopu naatajatü. Nnojoliishii alatapünaain Jerusalénpünaa süka naapinnüin na'lapüinru'u nnojoliinjanain nale'ejüin nünainmüin Herodes.

**Aa'inmajünüshi chi jo'uukai
nütüma Maleiwa cha'aya Egipto**

¹³Shiasa süchikijee no'unapa na wayuu wüinpuje'ewaliikana, eweetüshi wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nümüin José nü'lapüinru'u süna'in nümüin nümüin: “Püchijiraa maala süpüla pümaainjachin chi jo'uukai sümaa tü niikat chamüin sulu'umüin tü mmakat Egipto süpüla jujuittüinjanain nuulia Herodes. Nüchajaweeci achiki chi jo'uukai süpüla nu'utüinjachin naa'in. Anakaja makatüle jia cha'aya wane'ere'eya jaapinnapa tatüma”,

nümakalaka chi aapieekai nümüin José.

¹⁴Nüchijiraakalaka José sünain nujuittüin nümaa chi jo'uukai je tü niikat süse'eru'upünaa ai sünain no'unüin Egiptomüin ¹⁵eeinjanale kepiain naya wane'ere'eya ouktapa Herodes. Alatusü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünüikimaajachi, tü makat: “Teenaküin chi Tachonkai sulu'ujee tü mmakat Egipto”.

¹⁶Je nütüjaapa saa'u Herodes sünain neme'erainpalain nia na wayuu wüinpuje'ewaliikana, jashichishaatashi ma'i nia. Nu'utirakalaka naa'in na tepichi tooloyuuchonniikana eekai motsoyünnuuin suulia piama juya sulu'u tü pueulokat Belén je pejepünaa sünain. Tü sotokot naa'in, shia tü naashajalakat paala namaa na wayuu wüinpuje'ewaliikana soo'opünaa joujatüin ma'i eweetüin tü jolotsü ne'arakat paala. ¹⁷Alatusü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma Jeremías chi nünüikimaajachikai, tü makat:

¹⁸“Aapünüsü shi'ira wane wayuuirua sünain shi'yalajüin ma'i yaa sulu'u tü pueulokat Ramá.

A'yalajüsü tü suu'uliwo'ukalüirua Raquel naa'u na süchooinkana.

Nayoukta achikit amüliannaa süka ouktüin naya”.

Amaanüshi Jesús Nazaretmüin

¹⁹Shiasa süchikijee ouktapa Herodes, eweetüshi cha'aya Egipto wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nümüin José

nü'lapüinru'u ²⁰sünain nümüin nümüin: “Püchijiraa maala süpüla pümaainjachin chi jintüikai sümaa tü niikat nachikua chamüin sulu'umüin tü mmakat Israel. Na o'uteepü'ükana naa'in chi jintüikai, ouktüinapa”.

²¹Nüchijiraakalaka José sünain nujuittüin nümaa chi jintüikai je tü niikat süpüla o'unaa sulu'umüin tü mmakat Israel. ²²Mmotshi José seema ekerolaa sulu'umüin tü mmakat Judea süka naapüin nüchiki chi nüchonkai Herodes kanüliakai Arquelao sünain nuluwataain cha'aya süchikijee ouktüin chi nüshikai. Je José, süka achiajaanüin nü'lapüinru'u suulia ekerolaa chamüin, o'una müshia chamüin sulu'umüin tü mmakat Galilea. ²³Je nüntapa cha'aya, o'unüshi sulu'umüin wane pueulo kanüliasü Nazaret süpüla kepiainjanain naya cha'aya. Alatusü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala natüma na nünüikimaajanakana, tü makat: “Nazaretje'ewai chii”.

Sünain ekerajaa nüpüna chi Senyotkai

3 ¹Je so'u ka'ikalüirua tia, eweetüshi Juan chi owoutisaajüikai sünain aküjaa nüchiki Maleiwa sümüin wayuu cha'aya isashiipa'a sulu'u tü mmakat Judea. ²Mapü'üshi nia: “Jiyaawajaa jumaala suulia jaainjala süka süli'ülüin nukalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa jaa'u”. ³Otta Juan, aküjüna achikichi nia paala sümaiwa nütüma Isafas chi nünüikimaajachikai Maleiwa sünain maa:

“Owoottaweечи wane wayuu cha'aya isashiipa'a sünain maa:

‘Yapa jütüma nüpüna chi
Senyotkai.

Juu'ulaa suulia jaainjala
süpülapünaa nüntajachin
ja'akamüin’ ”.

⁴Otta Juan, kashe'inshi nia wane
süta mürüt kanüliasü “camello”,
oo'ulaka nüsi'irain, paa'ata. Eküi
kaashapü oo'ulaka mapa. ⁵O'unüsü
wayuu watta saalin nünainmüin
sulu'ujee Jerusalén, sulu'ujee Judea,
je sulu'ujee tü mma sotpünaakat tü
süchikat Jordán. ⁶Akújashii naya
süchiki naainjala nümüin Maleiwa,
je owoutisaajünüshii nütüma Juan
cha'aya shiroku tü süchikat Jordán.

⁷Otta süntapa wainma wayuu
fariseo oo'ulaka wayuu saduceo
nünainmüin Juan shi'iree
nuwoutisaajaa, nümakalaka
namüin: “Jiakana wüi ouktasiro'ut,
e'rülii wayumüin jia. Nnojoleerü
kasalajanain jaainjala jümüin jaajüin
sükajee ne'e juwoutisaajünüin,
nnojoleena jia e'rüin müliaa jaajüin
süsala. ⁸Müleka shiimüinreje
sünain jükatalaa'in suulia jaainjala,
atüjaaneerü aa'u tia sünainjee tü
kasa anasü jaa'inrakat. ⁹Je nnojotsü
che'ojaain ju'waataain sulu'u
nuu'uliwo'uin jia Abraham. Müleka
nnojoliire jaa'inrüin tü nuluwataakat
anain jia Maleiwa, süsaleena jia
nütüma. Müleka nücheküle Maleiwa,
eesü süpüla jaa'a sümeerüin
tü ipakalüirua nütüma süpüla
shiainjatüin nuu'uliwo'uin Abraham.
¹⁰Müleka nnojorule jaa'inrüin
tü anasükat nu'upala Maleiwa,
aleejüneena jia nütüma, maa aka
süshottünüin sümaa sujütünüin so'u
siki wane wunu'u eekai nnojolüin
anain süchon.

¹¹“Tayakai, wayuu ne'e. Nnojoshi
wanaapünaain nümaa Cristo, süka

pülashin ma'i nia toulia. Na eekai
nayaawajaain suulia naainjala,
tawoutisaajüin ne'e naya süka
wüin. Otta müshia Cristo, anteechi
jünainmüin süpüla naapüinjachin
jümüin chi Naa'inkai Maleiwa
süpüla eeinjachin nia waneepia
jümaa. Akaajasa chi eekai ayatüin
sünain naainjala, süsaleechi nia
nütüma. ¹²O'tte'enneechi chi eekai
nünoujain nünain Cristo, maa aka
sükatannüin süchon wane a'ttiee
suulia tü suwasalakat süpüla
sünaajaanüin. Otta chi eekai
niyouktüin Cristo, amülouleechi
waneepia, maa aka tü suwasalakat
sünain sa'ajünüin”, nümakalaka
Juan namüin.

Owoutisaajünüshi Jesús

¹³Nüntakalaka Jesús chajee
Galileajee eemüin tü süchikat
Jordán süpüla nuwoutisaajünüin
nütüma Juan. ¹⁴Otta müshia Juan,
ayouktajüshi nümüin sünain maa
nümüin:

—Taya tayakai che'ojaaka amüin
owoutisaajünaa pütüma, piakalaka
ne'e antüin tanainmüin süpüla
tawoutisaajaa —nümakalaka
nümüin Jesús.

¹⁵Nüsouktakalaka Jesús nümüin:
—Anasü müleka paa'inrüle joo tü
tachuntakat pümüin, süka kee'ireein
taa'in tekeraajüin süpüshua
tü nüchekakat chi Maleiwakai
tapüleerua —nümakalaka Jesús.

Je süka tü nümakat
Jesús, naa'inrüin Juan tü
nüchuntakat nümüin. ¹⁶Kettaapa
nuwoutisaajünüin Jesús, asha'walaa
müshia nia shirokujee tü wüinkat. Je
wanaa ma'i sümaa tia, eerulaasü tü
sirumakat chaa iipünaa. Ni'rakalaka
Jesús chi Naa'inkai Maleiwa sünain

ashakataa nünainmüin sünain müin aka saa'in wane mo'uwa.
¹⁷Saapünakalaka joo wane pütchi chaa iipünaajee sünain maa: “Anii chi Tachonkai aishikai tapüla. Talatüshi ma'i taya nümaa”.

Wanaa sümaa nuu'ulakünüin aa'in Jesús

4 ¹O'uninnüshi Jesús nütüma chi Naa'inkai Maleiwa isashiipa'amüin süpüla nuu'ulakünüin aa'in nütüma Satanás chi sülaülakai yolujaa. ²Otta Jesús, süchikijee maa aka pienchi shikii ka'i sünain aamüjaa, ouktüshi nia jamü. ³Nüntakalaka joo chi Yolujaakai nünainmüin sünain nüümüin nüümüin: —Müleka Nüchonle pia Maleiwa, puluwataa türa ipakat shii'iranajaaiwa pan —nümakalaka nüümüin Jesús.

⁴Asouktüshi Jesús ni'ipajee: —Nnojo. Ashajünüsü paala wane pütchi sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, müsü yaa: “Nnojotsü shiain sümüüwa tü pankat katüin atüma so'u wayuu, kateerü o'u shiaya sütüma süpüshua tü nüünüikikat chi Maleiwakai” — nümakalaka Jesús nüümüin.

⁵Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma chi Yolujaakai chamüin Jerusalénmüin eemüin tü a'waajüleekat Maleiwa, sünain nüsha'wale'erüin nia iipünaa süralo'u tü miichikat, ⁶sünain nüümüin nüümüin:

—Müleka Nüchonle pia Maleiwa, pumutta pümata yaajee mmolu'umüin. Aneechi pia saashin tü ashajuushikat makat mayaa:

“Nuluwataajeena Maleiwa na aapieekana süpüla naa'inmajüin pia.

Najapulu'uinjachi pia suulia sheewa'alaain puu'ui sütüma ipa”, mataa sümakai tü ashajuushikat — nümakalaka chi Yolujaakai nüümüin Jesús.

⁷Asouktüshi Jesús:

—Nnojo. Müsü tü ashajuushikat: “Nnojo juu'ulaküin naa'in chi Jümaleiwasekai” —nümakalaka Jesús nüümüin.

⁸Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma chi Yolujaakai chamüin iipünaamüin saa'upünaa wane uuchi, sünain nii'iyatüin nüümüin tü suumainkalüürua wayuu süpüshua'ale sünain anashaatain ma'i shia. ⁹Nümakalaka nüümüin Jesús:

—Müleka püsapainyo'ukale pia yaa tamülatu'u sünain pu'waajüin taya, taapeerü pümüin tü suumainkalüürua süpüshua'ale — nümakalaka chi Yolujaakai nüümüin Jesús.

¹⁰Asouktüshi Jesús ni'ipajee:

—Pu'una pümata toulia Satanás süka ashajuushin paala: “Nia ju'waajüinjachika, chi Jümaleiwasekai nüümüüwa, nia ji'yataainjachika amüin nüümüüwa” — nümakalaka Jesús nüümüin.

¹¹O'unamaatüshi chi Yolujaakai nuulia Jesús. Anta müsia wane aapieeirua nüma'anajeejatü Maleiwa nünainmüin Jesús süpüla saa'inmajüinjachin nia.

O'ttüshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Maleiwa

¹²Naapapa Jesús nüchiki Juan sünain püreesain nütüma Herodes, ale'ejüshi Galileamüin sulu'umüin tü pueulokat Nazaret. ¹³O'una müshia nia yalajee sulu'umüin

tü pueulo kanüliakat Capernaum süpüla kepiainjachin nia cha'aya. Je Capernaum, sotpa'asü tü palaa kanüliakat Galilea. Shia tü mma kepiapü'ukat alu'u sümaiwa paala na wayuu judfo nuu'uliwo'ukana Zabulón oo'ulaka Neftalí. ¹⁴Antüshi Jesús chamüin Capernaum süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma Isafas chi nünüikimaajachikai, tü makat:

¹⁵ “Na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Zabulón oo'ulaka tü mmakat Neftalí, na kepiakana yaa sulu'u tü mmakat Galilea pejekat sünnain tü palaakat, pejekat sünnain tü süchikat Jordán, na wayuu judfokana oo'ulaka na eekana nnojülüin judfóin, ¹⁶ na eepü'ükana sümaa piyuushi sünnain kaainjalain, naapeerü mapeena nüchiki chi Maleiwakai süpüla nu'tte'erüin naya”.

¹⁷Shiasa süchikijee so'u ka'ikat tia, o'ttüshi Jesús sünnain aküjaa sümüin wayuu sainküin mma sünnain maa sümüin: “Jiyaawajaa jumaala suulia jaainjala süka sülü'ülüin nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa jaa'u”.

Nüneeküin Jesús na wayuu nümaainjanakana

¹⁸Je wanaa sümaa waraittüin Jesús sotpa'apünaa tü palaa kanüliakat Galilea, ni'arakalaka piamashii wayuu, wane Simón chi kanüliakai Pedro, oo'ulaka Andrés chi nuwalakai. Ajuna'atshii tü nakusüinkat shiroku tü palaakat süka olojülüin naya jime.

¹⁹—Anashii tamaatalai jia. Maa aka olojülüin jia jime,

okotchajüinjana jia wayuu tamüin süpüla saapüinjatüin tanüiki — nümakalaka Jesús namüin.

²⁰Napüta namüsüja tü nakusüinkat süpüla o'unaa nümaa.

²¹Nu'unaiwa'aya ne'e Jesús mamüin aka türa, ni'rüin joo piamashii wayuu pawalaawashii, na nüchooinkana Zebedeo. Jacobo nünülia wane, otta Juan chi nuwalakai. Arewentaja'atshii naya tü nakusüinkat yaa sulu'u tü anuakat nümaa chi nashikai. Je neenakünapa nütüma Jesús, ²²napüta namüsüja tü na'anuainkat oo'ulaka chi nashikai süpüla o'unaa nümaa Jesús.

Anasü wayuu wainma nütüma Jesús

²³Nu'unakalaka Jesús sainküinpünaa tü mmakat Galilea sünnain nikirajüin wayuu sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua wayuu judfo cha'aya Galilea. Aküjüshi nia tü pütchi anasükat sümüin wayuu süchiki nukuaippa Maleiwa sünnain aluwatawaa, je anasü nütüma wainma wayuu eekai ayuulin sütüma ayuulii eekai een ne'e. ²⁴Su'walakajaakalaka nüchiki Jesús sainküinpünaa Galilea je sainküinpünaa tü mmakat Siria. Je sükajee tia, antinnüsü nünainmüin wainma wayuu eekai ayuulin sütüma ayuulii eekai ein. Antinnüshii na eekai müliain sütüma alin ne'iruku, na eekai kale'eru'uin yolujaa, na eekai ko'kchichijaaraliin, je na eekai ouktüin asa'a.

Eiyajüntüshii napüshua nütüma. ²⁵Oushikajaa sü wayuu watta saalin nüchiirua Jesús. Eejatü wayuu sulu'ujee Galilea, sulu'ujee tü poloosükot pueuloirua kanüliasü Decápolis, sulu'ujee Jerusalén

oo'ulaka Judea, je sulu'ujee tü mma waneekat sa'ata tü süchikat Jordán.

Na anakuaippaliikana naashin Jesús

5 ¹Ni'rapa Jesús tü wattakat saalin wayuu antakat nünainmüin, o'unüshi nia saa'umüin wane namüna süpüla ekirajaa naya. Je nüikkalaapa, arütkaashii na nikirajüinkana nünainmüin. ²Nu'ttakalaka sünain ekirajaa tü wattakat saalin wayuu sünain maa namüin:

³“Anata'aleeshijja'a ma'i jia e'rakana sünain che'ojaain chi Maleiwakai jümüin, süka jikeroteenain chamüin eere nuluwataain.

⁴ Anata'aleeshijja'a ma'i jia a'yalajakana nümüin Maleiwa saa'u jaainjala, süka jümülianneenain nütüma.

⁵ Anata'aleeshijja'a ma'i jia nojoliikana pülain aa'in nuulia Maleiwa, süka saapünerüin jümüin tü kasa anasü nüsülajeeekat.

⁶ Anata'aleeshijja'a ma'i jia kachiiruakana aa'in aa'inraa tü anasükat, süka nükaaliijain jia Maleiwa süpüla juuntuin jaa'inrüin.

⁷ Anata'aleeshijja'a ma'i jia amüliajülüikana wayuu, süka jümüliajüneenain.

⁸ Anata'aleeshijja'a ma'i jia ulekana aa'in, süka ji'reechin Maleiwa.

⁹ Anata'aleeshijja'a ma'i jia akaaliijakana na juwalayuukana süpüla anajiraainjanain naya, süka ji'nnaajüneenain sünain nüchooin jia Maleiwa.

¹⁰ Anata'aleeshijja'a ma'i jia müliakana aa'in sütüma

wayuu saaliijee jaa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua, süka jikeroteenain chamüin eere nuluwataain.

¹¹“Anata'aleeshijja'a ma'i jia müleka shi'rüle wayümüin wayuu jümüin saaliijee jünoujain tanain, müleka shime'erainparale jia je müleka jaashajaanüle sünain mojuin pütchi jüchiki. ¹²Meerü jukuaippa aka nakuaippa na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa sünain ne'nnüin amüin natüma na jutuushikanairua. Otta jiakana so'u tü ka'i mülieenakat o'u jia sütüma wayuu, talata jia süka süpüshua jaa'in, süka jütüjaain naa'u chi Maleiwakai sünain nüsülajüinjatüin kasa anashaatakat jümüin chaa iipünaa eere nia”, nümakalaka Jesús namüin.

Jaloulinjana naya sümüin wayuu

¹³“Jiakana, müshii aka jia saa'in ichii jalouikat sümüin wayuu süpüshua. Maa aka nojolüin sümüjujain asalaa sütüma ichii, akaainjana jia sümüin tü wayuukolüirua süpüla nojolüinjatüin koo'omüin ma'i saainjala. Otta müleka me'ejüle tü ichiikat, nojoleerü kasain saamüin sümüin wayuu. Ojotünüsü ne'e anouipa'a süka nojolüin anain süpüla ekünaa je süpüla shiküin mürüt. Akaajaa chi wayuu eekai nojolüin noonoin sümaa tanüiki, nojoleerü kasain naamüin tamüin.

¹⁴“Müshii aka jia saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin saa'u tü shiimüinkat wayuu jütüma. Maa aka ja'yain wane pueulo iipünaa saa'u namüna, akaajaa jiakana sünain jii'iyatüin

tü shiimüinkat waneepia sümüin wayuu. ¹⁵¿Jalasü e'itaanüin wane luusa shipejaanüle? ¿E'itaanüsü cheje suupünaa wushu? Nnojo. E'itaanüsü eere süpülee luusa süpüla sünaküinjatüin kasa süpüshua. ¹⁶Akaajaa jiakana, müleka jaa'inrüin waneepia tü anasükat su'upala wayuu. Je sükajee ne'rüin tü kasa anasü jaa'inrakat, nayaawateerü aa'u nukuaippa Maleiwa je na'waaajeechin nia.

**Nnojoleerü aja'ttüin tü
nünüikikat Maleiwa**

¹⁷“¿Antüshi taya jaajüin süpüla sümalajaainjatüin tatüma tü nuluwataakat anain Moisés oo'ulaka tü nashajakat na nünüikimaajanakana Maleiwa? Nnojo. Shia tantaka apüla takaaliijain jia süpüla joonooijnanain sümaa tü nümakat Maleiwa. ¹⁸Shiimüin tü tamakat jümüin: Tü mmakat je tü kasa chakat iipünaa, aja'lajaweerü so'uweena wane ka'i. Otta tü nünüikikat chi Maleiwakai ashajünakat paala nütüma Moisés, nnojoleerü aja'ttüin waneeshikaiyaaaje no'u pütchi sünainjee wane'ere'eya shikeraajapa süpüshua tü süküjakat achiki. ¹⁹Chi wayuu eekai moonooiin sümaa tü pütchi aluwataanakat anain nütüma Moisés, ja'itairü waneeshikaije ne'e pütchi shiyouktünüle nütüma, otta nikirajüle wayuu sünain moonooloinjanain naya sümaa, mojuteechi nia cha'aya eere nuluwataain Maleiwa. Akaajaa chi oonookai sümaa tü nuluwataakat anain, sümaa nikirajüin sünain, kojuteechi nia cha'aya. ²⁰Tamüshii paala jia: Müleka nnojorule

jülatüin sünain anain jia noulia na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana sünain jikeraajüin tü nüchekalakat chi Maleiwakai jüpüleerua, shiimüin sünain nnojoleenain ekerolüin jia cha'aya eere nuluwataain Maleiwa.

**Nüchiajaain Jesús na
wayuukana suulia jashiee**

²¹“Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Nnojo pu'utüin saa'in wayuu. Je chi o'utakai saa'in wayuu, shiimüin sünain kasalajaneerüin nüümüin tü naa'inrakat'. ²²Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai naashichijaain nüümüin wane nuwala, shiimüin sünain kasalajaneerüin nüümüin tia nütüma Maleiwa. Otta müshia chi eekai ni'rüin wayümüin süka nünüiki nüümüin wane nuwala, shiimüin sünain kasalajaneerüin nüümüin tia nattüma na laülaayuukana. Otta müshia chi eekai mojuin nünüiki nüümüin wane nuwala sünain 'maa'in aa'inchi pia' sünain nüümüin nüümüin, eesü süpüla nujutüneechin so'ümüin tü sikikat eere süpülee tü ouktüsükalüirua.

²³“Sükajee tüü, wanaa sümaa püsülajüin kasa nüümüin Maleiwa eere süpülee asülajaa, müleka sotüle paa'in sünain mojuin nünüiki pümüin wane puwala, ²⁴anakaja müleka püpütüle tü püsülajüinjatkat yaala sü'ütupa'a tü süpüleekat asülajaa süpüla pu'unüinjachin nünainmüin chi puwalakai süpüla pukumajiraain sukuaippa nümaa. Je süchikijee, ale'aja meechee pia süpüla asülajaa nüümüin Maleiwa.

²⁵⁻²⁶“Müleka kaainjarale pia nuulia wane puwala, acheküshi

pütüjamaatüin pünüiki nümüin süpülapünaa nuluwataain wane pütchipü'ü pünainmüin suulia kojutajüin püpüleerua.

Nüchiajaain Jesús na wayuukana suulia yarüttaa aa'in

²⁷“Ji'raajüin tü nümapü'ukat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojokai pu'wayuusein'. ²⁸Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai niirakaain sümüin wane jierü sümaa kee'ireein naa'in ama'üjirawaa sümaa, shiimüin sünaain kaainjalain nia wanaa nümaa eekai nüma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein. ²⁹Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa pi'rakat. Anasüje ne'e amüloulire puulia waneesia po'u suulia pikerolüin chamüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat po'u, chaa eemüinjachire pujutünüin eere süpülee tü ouktüsükalüirua. ³⁰Jalia pia suulia kaainjalaa pia sükajee tü kasa paa'inrakat süka pajapü. Anasüje ne'e amüloulire puulia waneesia pajapü suulia pikerolüin chamüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat pajapü, chaa eemüinjachire pujutünüin eere süpülee tü ouktüsükalüirua.

Nüchiajaain Jesús suulia oo'ulawaa suulia a'wayuusee

³¹“Ji'raajüin tü nümapü'ukat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Müleka nücheküle wane wayuu süpüleerua nuu'ulaain suulia tü nu'wayuusekat, che'ojaasü nüshajüin wane karaloukta

aapiria tü nu'wayuusekat sünaain nuu'ulaainjatüin shia'. ³²Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, sümaa nnojolüin süma'üjiraasüin nümaa wane wayuu naata nuulia, ni'rala wayumüin sümüin. Süka jamüin, müleka ka'wayuusera tü jietkat süchikua, kaainjalasü. Je kasalajaneerü sümüin süma'üjaain nümaa chi jekechikai su'wayuusein. Akaajaa chi wayuu ka'wayuusekai tü jierü oo'ulaaushitkat, kaainjalashi nia'aya, je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümaa tü jierü oo'ulaaushitkat.

Pansaainjatü nanüiki waneepia

³³“Ji'raajüin tü nümapü'ukat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: 'Müleka pümüle nümüin Maleiwa, "Pansaasü tanüiki pümüin", anasü müleka pikeraajüle shia'. ³⁴Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Anakaja müleka lotile pünüiki waneepia sümüin wayuu süpüshua sünaain nnojolüinjachin püküjain alawaa. Nnojo ne'e shiainjatüin pansaakat o'u pünüiki o'upalaa, maa aka su'upala tü kasa chakat ipünaa eere Maleiwa, süka chain nuluwataain Maleiwa, ³⁵maa aka su'upala tü kasa yaakat mmalu'u, süka shiain akumajuushin nütüma Maleiwa, maa aka su'upala tü kasa chakat sulu'u Jerusalén, süka shiain nepiain na wayuu aluwataaushikana nütüma Maleiwa, ³⁶je maa aka pükajiraa piakai saa'u laülaain pia pümüiwa. ³⁷Müleka paa'inrüinjatüle wane kasa, 'Aa' meeshi ne'e pia. Je müleka nnojolüinjatüle paa'inrüin shia, 'Nnojo' meeshi ne'e

pia. Atüjaaneena aa'u jia sünaïn pansaain jünüiki sükajee tia. Chi eekai nikirajüin naata suulia tüü, nia chi Kama'üraikai.

Achiajaanüshii naya suulia pasawawaa

³⁸“Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: ‘Müleka saa'innüle wane kasa mojusü pümüin, anakaja müleka paa'inrüle shia sümüin tü aa'inrakat pümüin. Maa aka chi wayuu eekai niyu'lüin so'u wane wayuu, anasü shiyu'nnüle no'u. Je maa aka chi wayuu eekai niyuutüin sai wane wayuu, anasü shiyuutünüle nai', makat. ³⁹Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Nnojo kee'ireein paa'in pasawawaa. Müleka süshe'etünüle pu'upünaa sütüma wane wayuu e'rülü wayümüin, anasü müleka nnojorule püchekajüin shia. Shia anaka alu'u müleka pujununtaale süpüla süshe'etünüin tü wane'e. ⁴⁰Je müleka süchuntünüle pümüin wane püshe'in saa'u paainjala, anasü müleka paapaleere tü sutujunakat. ⁴¹Je müleka püta'ünnüle süpüla e'ikaa wane chisoui waneemüin kilómetro, anasü müleka pi'ikale'ere piama kilómetro. ⁴²Je nüümüin eekai che'ojaain kasa nüümüin, püsülaja nüümüin. Nnojo je'iyeyin pia nuulia.

Ekirajünüshii sünaïn alinjanain na na'ünüükana napüla

⁴³“Ji'raajüin tü nümapü'ükat Moisés namüin na jutuushinuukana sümaiwa paala, tü makat mayaa: ‘Anashii aire jüpüla na jüpüshi judíokana. Otta na jü'ünüükana, anashii kanainre jaa'in naya'. ⁴⁴Otta tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Anashii aire

jüpüla na jü'ünüükana. Je anashii juchuntüle nüümüin Maleiwa naa'u na e'rülüikana wayümüin jümüin ⁴⁵süpüla ji'nnaajünüinjanain sünaïn nüchooin jia Maleiwa chakai iipünaa, süka nüntirüin nuwarala chi ka'ikai je nü'itirüin tü juyakat sünaïnümüin wayuu eekai kaainjaralin je eekai anamiain. ⁴⁶Müleka aire ne'e jüpüla tü wayuu aikat apüla jia, shia ne'e saa'inraka wayuu süpüshua. Mayaashii je kaainjaraliin naya, aisü napüla wayuu aikat apüla naya. ⁴⁷Je müleka jüsaküle ne'e na juwalayuukana namüiwa, shia ne'e saa'inraka wayuu süpüshua. Aa'innüsü tia natüma na manoujainsaliikana. ⁴⁸Otta jiakana, anasü müleka aire wayuu süpüshua jüpüla maa aka naa'in chi Maleiwakai sünaïn alin shia nüpüla süpüshua.

Tü nakuaippainjatkat sünaïn asülajaa

6 ¹“Jalia jia suulia kee'ireejüin jaa'in ji'nnüinjanain sütüma wayuu wanaa sümaa jaa'inrüin tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua. Müleka jaa'inrüle ne'e shia su'upala wayuu süpüla ji'nnüinjanain sütüma, mawalaajuujeena jia nütüma chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa.

²“Wanaa sümaa jüsülajüin sümüin wayuu eekai müliain, nnoj müin aka jia naa'in na wayuukana aapitkana süka kaasha sulu'u tü ekirajüleekalüirua je sulu'u tü wopukot süchiki tü kasa anasü naa'inrakat, süka wayuüin piama o'upünaachii naya. Shiimüin tü tamakat jümüin: Mayaashii je na'waajünüin sütüma wayuu, nnojoleena a'waajünüin naya nütüma Maleiwa. ³⁻⁴Otta jiakana,

wanaa sūmaa jūstūlajūin sūmūin wayuu eekai mūliain, jaa'inra tia sujuuna wayuu sūpūshua sūpūla nnojolūin sūtūjaain saa'u. Nia Maleiwa chi Jūshikai atūjaaka saa'u tū kasa anasū jaa'inrakat sujuuna wayuu. Nuwalaajeena jia sūkajee tia.

E'ikūshi Jesús sūnain achuntaa nūmūin Maleiwa

⁵“Wanaa sūmaa jūchuntūin nūmūin Maleiwa, nnojo mūin aka jia naa'in na wayuu alaayaakana. Asha'walaashii naya su'upala wayuu sulu'u tū ekirajūleekalūirua je sulu'u tū wopukot sūnain achuntaa nūmūin Maleiwa sūka kee'ireein naa'in e'nnaa sūtūma wayuu. Shiimūin tū tamakat jūmūin: Mayaashiije na'waajūnūin sūtūma wayuu maa'ulu yaa, nnojoleena a'waajūnūin naya nūtūma Maleiwa mapeena.

⁶“Otta jākana, wanaa sūmaa jaashajaain nūmaa Maleiwa, jūsrūlaa jipialu'umūin sūpūla jūchuntūinjanain nūmūin sujuuna wayuu sūpūshua. Chi Jūshikai Maleiwa, nūtūjaajeerū aa'u tū jaa'inrakat sujuuna wayuu je nuwalaajeena jia sūnainjee tia. ⁷Je tū jukuaiippainjatka sūnain achuntaa nūmūin Maleiwa, nnojoleerū mūin aka sukuaiippa wayuu eekai sūchuntūin sūmūin tū sūmaleiwaseyasūkalūirua. Kaashajaaralii ma'i naya. Aapūneerū, saa'in namūin, tū nachuntakat apūla sūkajee kama'ain ma'i naya sūnain achuntaa. ⁸Otta jukuaiippa jākana, nnojoleerū mūin aka nakuaiippa. Sūpūlapūnaa jūchuntūin, nūtūjaa aa'ut chi Jūshikai Maleiwa sūpūshua tū che'ojaakat jūmūin.

⁹“Meena jia jūchuntapa nūmūin Maleiwa:

Taata Maleiwa chakai iipūnaa, kojutshaatashi pia watūma.

Kasataalejese kojutūin pia sūtūma wayuu sūpūshua.

¹⁰ Kasataalejese pūntūin maalūi wa'akamūin sūnain aluwatawaa.

Kee'ireesū waa'in soonoin wayuu sūpūshua yaa mmalu'u sūmaa pūnūiki, maa aka soonoin tū aapieekalūirua chakat iipūnaa.

¹¹ Anakaja mūleka paapawaire wamūin wekūin sūpūla wane'ewai ka'i.

¹² Anakaja motūle paa'in tū waainjalakat, maa aka wayakana sūnain motūin waa'in sūma'ūla eekai sūma'ūlapalain waya.

¹³ Je nnojo piyūūlajūin waya sūpūla oo'ulakūnaa aa'in. Anasūje mūleka pu'tte'erūle waya nuulia chi Kama'ūraikai.

Shia jūchuntaijnjatka tia nūmūin.

¹⁴ Mūleka motūle jaa'in tū saainjalakat wayuu eekai kaainjalain juulia, alatinneerū jaainjala juuliaya nūtūma chi Jūshikai Maleiwa.

¹⁵ Otta mūleka nnojorule motūin jaa'in tū saainjalakat, nnojoleeria alatinnūin jaainjala juulia nūtūma.

Nakuaiippainjatū sūnain naamajūin

¹⁶“Wanaa sūmaa jaamajūin, nnojotsū ja'yashinjatūin sūnain ju'upūnaa tū aamūjaakat sūpūla sūtūjaainjatūin jaa'u wayuu. Shia nakuaiippaka'aya na wayuu piama o'upūnaachiikana tia. Shiimūin tū tamakat jūmūin: Mayaashiije na'waajūnūin sūtūma wayuu saa'u naamajūin maa'ulu yaa, nnojoleena

a'waajünüin nütüma Maleiwa mapeena. ¹⁷Otta müshi'iyi jakana, wanaa sümaa jaamajüin, anakaja müleka jüpeinajaale ju'wala sümaa ju'lojooin ju'upünaa, ¹⁸süpüla nnojolüinjatüin shiyaawatüin wayuu saa'u süna'in jaamajüin. Nia chi Jüshikai Maleiwa nümüüwa atüjaaka jaa'u je nuwalaajeena jia süna'injee tia.

Achiajaanüshii naya suulia anaajawaa kasa yaa mmalu'u

¹⁹“Anakaja müleka nnojorule jünaajaain kasa anasü yaa mmalu'u eere she'e mma aja'ttirüinjatkat shia je eere su'luwajünüin. ²⁰Müleka jaa'inrüle tü anasükat sümüin wayuu, naapeerü jümüin Maleiwa tü kasa anasü matüjainkat ke'ewaa, matüjainkat aja'ttaa, matüjainkat a'luwajünaa, süka nüma'anain shia Maleiwa chaa iipünaa. ²¹Je sükajee tia, acheküsü jülüjain jaa'in tü kasa anasü chakat iipünaa aapünüinjatkat jümüin. Nnojo jülüjain jaa'in waneepia tü kasa jünaajaakat yaa mmalu'u.

²²“Otta tü wo'ukot, müsü aka saa'in suwarala luusa, süka we'rüin tü kasa wapüleeruakat sütüma. Müleka anale tü wo'ukot, we'rüin tü kasakat süpüshua sütüma. ²³Akaajasa mo'upa'ale waya, müsätüsü tü mmapa'akat wo'ulu'u. Akaweeria müleka ulere tü jaa'inkat, jüüjüüjeena jia süna'in aa'inraa tü anaakat. Otta müleka yarüttüle jaa'in, shieerü jaa'inraka tü mojusükat, nnojoleerü jaa'inrüin tü anaakat. Otta müleka ayatüle ulein tü jaa'inkat sümaa jiyouktüin tü yarüttüsikat, jaa'inreerü tü anaakat waneepia sümüin wayuu.

²⁴“Maa aka kojuta'atüle piamashii laama nütüma chi a'yataaikai

süna'in alin nüpüla wane je süna'in maalin nüpüla chi wane'e, meechi aka Maleiwa jütüma müleka shiale kachiiruain jaa'in tü washirüükat nuuliale'eya.

Aa'inmajünüshii na anoujashiikana nütüma Maleiwa

²⁵“Nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jiküinjatkat je tü jüsüinjatkat, katüinjatkat atüma jo'u, je saa'u tü kuluulu ja'atajatkat anainjatkat atüma jiyolojo. Tü talateekat atüma jaa'in, nnojotsü shiain ne'e tü eküülü katüinjatkat atüma jo'u, nnojotsü shiain ne'e tü kuluulu anainjatkat atüma jiyolojo. ²⁶Jülüja jaa'in sukuaippa tü wuchiikalüürua. Mapünajüinsat shia je manaajalasat shia shiküin, nnojotpaja e'rüin jamü shia, süka shikinnüin nütüma chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa. Jialeeka jakana, aa'inmajünüshii waneepia nütüma Maleiwa, süka alana'aleein jia süna'in kojutüin nütüma suuliale'eya tü wuchiikalüürua. ²⁷Je tü shapawaakat aa'in, nnojoleerü kasain saapüin jümüin süpüla epijawaa.

²⁸“¿Jamüsü jüshapajaaka'a saa'u tü jüshe'injatkat? Jülüja jaa'in sukuaippa tü süsiikat tü wüitshiikat süna'in anashantain ma'i tü süno'ukot. Mayaa'inje nnojolüin a'yataain je nnojolüin saainjüin süshe'in, ²⁹alana'aleesia ma'i süna'in anachonin shiyolojo suuliale'eya süno'u nüshe'in Salomón chi washitshaanakai sülaülashikai mma paala sümaiwa. ³⁰¿Jamüsü nnojotka'a jünoujain süna'in jaa'inmajünüin nütüma Maleiwa? Tü süsiikat, anashaatasü ma'i süno'u nütüma Maleiwa, mayaasüje julumaatüin shia sümaa

sa'ajünün mapa. Müshi'iya jiakana, aa'inmajünüshii nütüma suuliale'eya tü süsiikalüirua wütshii.

³¹“Je sükajee tia, nnojo jüshapajaain aa'in süna'in müin jünüiki: '¿Kasa weküinjatka? ¿Kasa wasüinjatka? ¿Kasa wa'atüinjatka?'.

³²Ashapataasü ma'i naa'in na manoujainsaliikana waneepia saa'u kasa eekai müin aka tia. Alu'ujasa jiakana, anakaja müleka nnojorule jüshapataain aa'in saa'u tia maa aka naa'in nayakana. Soto jaa'in süna'in nütüjaain saa'u chi Jüshikai Maleiwa tü che'ojaakat jümüin je naa'inmajeena jia waneepia.

³³Tamüshii jia wane'ewa'i jukua: Müleka keejiale jümüin niainjachin chi Maleiwakai aluwataain jaa'u sümaa kee'ireein jaa'in tü nüchekakat jüpüleerua, aapümeerü jümüin süpüshua tü che'ojaakat jümüin. ³⁴Je sükajee tia, nnojo jüshapajaain aa'in saa'u tü alateetkat mapeena, süka wainmeerüin tü kasa jülüjüinjatkat jaa'in mapeena. Nnojotsü anain jüshapataale aa'in saa'u kasa wainma maa'ulu yaa.

Nnojotsü anain nayoujüle na nawalayuuakana

7 ¹“ ‘Kaainjarai nia’ anakaja nnojorule jümüin sümüin wane wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, ‘Kaainjarai pia’ meechi chi Maleiwakai jümüin. ²Süka jamüin, müleka mamüliajule chi wayuukai jütüma, nnojoleena jia nümüliajüin Maleiwa. Je müleka jiyoujüle nia süna'injee wane wwatua ne'e naainjala, akaweenia jiakana nütüma Maleiwa ja'itasü wwatua'in ne'e jaainjala.

³⁻⁴“Jia ayoojaakana waneepia na juwalayuuakana, müshii aka jia

naa'in wane wayuu eekai ni'rüin yarüttüsü sulu'u no'u chi nuwalakai süna'in, ‘Tawalaa, anashi tayu'rule tü yarüttüsükat sulu'ujee po'u’, süna'in nümüin nümüin. Otta nnojotsü nütüjaain aa'u süna'in ein wane sa'ata wunu'u sulu'u tü no'ukalia ma'i. ⁵Jiakana piamakana akuaippa, müleka juu'ulaale suulia kaainjalaa, juunteerü jii'iyatüin namüin na juwalayuuakana süna'in kaainjalain naya.

⁶“Tü kasa anasü akatannakat süpüla saapünüinjatüin nümüin Maleiwa, nnojo jujutüin shia sümüin wane erü, süka yarüttüin tü mürütakat no'ulu'u Maleiwa. Müleka jaapüle shia sümüin, awataajeerü jünainmüin süna'in sojottüin jia. Otta tü kasa anasükat, nnojo jojotüin shia'aya sümüin püülükü, süka nnojolüin shiyaawatüin saa'u süna'in akataluushin nümüin Maleiwa. Sü'tküteerü aa'u ne'e.

Naapüin Maleiwa tü achuntünakat natüma na nüchooinkana

⁷⁻⁸“Anakaja müleka juchüntüle nümüin Maleiwa waneepia süka süpüshua jaa'in. Maa aka wane wayuu nüchüntüle, aapüna amüinchi. Maa aka wane wayuu mekeerüle, nünta anainrü tü nüchajaakat achiki. Maa aka wane wayuu nütaletüle miicho'u, ajutanna apüleechi.

⁹“¿Jamüsü jukuaippa jiakana namüin jüchonni? Maa aka nüchüntüle pümüin wane pan chi püchonkai, ¿paapeerü wane ipa nümüin? Nnojo taa. ¹⁰Jama müleka nüchüntüle wane jime, ¿paapeerü wane wüi nümüin? Nnojo taa. ¹¹Eereje'e ne'e wayuuin kaainjaraliin jia, atüjashii jia aapaa kasa anasü

namüin na jüchooinkana. Nialeeka chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa, alana'aleeshia ma'i sünaian amiaian jümüin. Naapeerü kasa anasü jümüin müleka jüchüntüle nümüin. ¹²Anasü müleka jaa'inrüle tü anasükat sümüin wayuu, maa aka jücheküin saa'inreein tü anasükat jümüin. Shia aluwataanaka anain wayuu nütüma Moisés oo'ulaka natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa.

Wainma na wayuu mekerotüinkana nünainmüin Maleiwa

¹³⁻¹⁴“Chi eekai nnojolüin nünoujain tanain, nnojoleechi oontüin ekeroloo chamüin eere nuluwataain Maleiwa. Wainmeerü wayuu mekerolüinkat süka nnojolüin nanoujain tanain. Müshii aka naya saa'in wayuu eekai süneeküin o'unaa sulu'u wopu eekai jerülüin saa'u mapüleein napüleerua. Otta na anoujashiikana tanain, nnojoleena wainmain. Müshii aka naya saa'in wayuu eekai süneeküin wopu eekai moulin ja'itasü kapüleein napüleerua. Anakaja müle aka jia naa'in na wayuu o'unakana sulu'u wopu mouisü.

Tü süchonkot wane wunu'u

¹⁵“Jalia jia suulia jünoujain nanüiki na nünüikimaajanayaakana Maleiwa. Anamiyaashii naya sümaa kee'ireein naa'in namalajirüin tü jünoulakat. ¹⁶Jütüjaajeena aa'u sünaian naküjain alawaa sükajee tü kasa naa'inrakat ji'rüin. Jültüja jaa'in sukuaiippa wane wunu'u. Müleka shi'nnüle süchon tü wunu'ukot, atüjaaneerü aa'u kasain kachoin. Tü uuwakat, nnojotsü atpajünüin sünaianjee wunu'u eekai

keimsein, je tü süchonkot 'higuera', nnojotsü atpajünüin sünaianjee wunu'u eekai ein ne'e. ¹⁷⁻¹⁸Wane wunu'u eekai shikaajünüin achoin, anasü tü süchonkot, nnojotsü kachoin eekai mekaajuuin. Otta wane wunu'u eekai mekaajuuin süchon, nnojotsü kachoin eekai shikaajünüin. ¹⁹Süpüshua tü wunu'ukolüirua eekai nnojolüin anain süchon, ashottümeerü sümaa sujütünüin so'u siki. ²⁰Akaajaa na nünüikimaajanayaakana Maleiwa, jütüjaajeena aa'u sünaian naküjain alawaa sükajee tü kasa naa'inrakat ji'rüin.

²¹“Mayaasüje, 'Senyotkalee, kojutüshi pia watüma' jümüin tamüin, müleka nnojorule jaa'inrüin tü nüchekakat jüpüleerua chi Tashikai chakai iipünaa, nnojoleena ekerotüin jia cha'aya eemüinre nuluwataain. ²²Je so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u wayuu saainjala nütüma Maleiwa, meerü wayuu wainma tamüin: 'Senyotkalee, çnojotsü shiimüin sünaian laülaain waya pütüma sünaian waküjapü'üin pünüiki, sünaian wayu'lapü'üin yolujaa süle'eru'ujee wayuu, je sünaian waa'inrapü'üin tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa?'. ²³Otta tayakai, meechi taya namüin: 'Jia kaainjaraliikana, çjoujanakai jia te'raajüin? Ju'una yaajee toulia'.

Nukuaippa wane wayuu kekiishi ma'i

²⁴“Chi wayuu eekai nüntüin tanainmüin, sünaian naapajüin tü tekirajakat anain, sünaian naa'inrüin waneepia tü taluwataakat anain nia, çkasa maka aka nia? Müshi aka nia naa'in wane wayuu eekai yalalayain süpüla aainjaa miichi.

Nüpotiün tü mmakat süpüleerua tü nipiakat süpüla nükumajüinjatüün shia saa'u ipa. ²⁵Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünaímüün tü miichikat sümaa katsüün tü jouktaikat, nnojotsü ojuttüün shia, süka ichein ma'i sükumajia. ²⁶Akaajasa chi wayuu eekai naapajüün tü tekirajakat anain sünaím nnojolin naa'inrüün tü taluwataakat anain, müshia aka nia naa'in wane wayuu eekai matüjain süpüleerua aainjaa miichi. Nükumajüün tü miichikat saa'u mma ne'e sünaím nnojolin nüpotiün tü mmakat süpüleerua tü nipiakat. ²⁷Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünaímüün tü miichikat sümaa katsüün tü jouktaikat, ojuttüsü shia", nümakalaka Jesús namüün.

²⁸Je kettaapa nünuiki Jesús sünaím ekirajaa tü wayuukolüirua cha'aya saa'u tü namünakat, ponüsü ma'i naa'in na wayuukana tü nünuikikat, ²⁹süka shiyaawatüün saa'inyaka naa'u sünaím ni'taauashin nütüma Maleiwa süpüla ekirajaa nünuiki, süka nnojolüün müün aka naa'in na karalouktamaajanakana.

Anashi nütüma Jesús wane wayuu aja'tta atachi

8 ¹Je nüshakatapa Jesús saa'ujee tü namünakat, o'unüsü wayuu watta saalin nümaa. ²Arütkaashi nünaímüün wane wayuu mayeinshi sütüma aja'ttaa ata. Asapainyo'ukashi nia nümlatu'u Jesús sünaím nüchuntüün nüümüün: —Senyotkalee, müinka pücheküle, piijaja taya —nümakalaka chi wayuukai.

³Niyurulakalaka joo nütüna Jesús nünaímüün chi ayuuishikai sünaím naapaain nia.

—Tacheküün süpüleerua anainjachin pia —nümakalaka nüümüün.

Anaichipa joo chi wayuukai. Nnojolüitpa aja'ttüün tü nütakat. ⁴Aashajaashi joo Jesús nüümüün chi wayuukai nüchikua:

—Otta müshia joolu'u, nnojoo püküjain süümüün wayuu püchiki sünaím teiyajüün pia. Pu'una palajana eemüün chi sacerdotekai süpüla pi'iyatüünjatüün nüümüün tü pütakat süpüla naapüünjatüün nüümüün Maleiwa tü müürt ouktajakat saa'u anaichipain pia, maa aka tü nuluwataakat anain Moisés paala sümaiwa. Je sükajee tia, sütüjaaeechi aa'u pia wayuu sünaím anaichipain pia süpüla sa'akainjachin pia püchikua —nümakalaka Jesús nüümüün.

Tü nünoulat wane wayuu sülaülashikai poloo shikii surulaat

⁵Je nikerolapa Jesús sulu'ümüün tü pueulokat Capernaum, arütkaashi wane sülaülashi surulaat nnojokai judíoín nünaímüün. Nüchuntakalaka kaalinyüü nüümüün Jesús:

⁶—Senyotkalee, ayuuishi chi tachepchiakai tepialu'u. Müliashi ma'i nia sütüma ouktüün nüsa'a —nümakalaka chi sülaülashikai surulaat.

⁷Nümakalaka Jesús: —O'üneechi joo taya pümaa teiyajaiwa nia.

⁸Otta chi sülaülashikai surulaat, nüsouktakalaka nüümüün Jesús: —Nnojoiishi kasajachin taya pümüün, saa'in tamüün. Otta müleka püküjale ne'e wane pütchi, tatüjaa aa'ut sünaím aneechin chi tachepchiakai sütüma tü

pümakat. ⁹Tayakai, laülaashi taya saa'u surulaat. Tatüjaain saa'u aluwataanaa maa aka tatüjaain saa'u aluwatawana. Müleka tajütüle wane surulaat, o'unüshi. Müleka teenaküle nia, antüshi. Müleka taluwataale chi tachepchikai, naa'inramaatüin motso'o tü taluwataakat anain nia — nümakalaka nümüin Jesús.

¹⁰Oponojoosü ma'i naa'in Jesús sütüma tü nümakat chi sülaülashikai surulaat. Ajununtaashi joo sünnain nümüin sümüin tü wayuukolüirua wattakat saalin eekat nümaa:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Miyo'utaaleeja'a nünoula chi sülaülashikai surulaat tanain. Nnojoishi ein wane makai aka naa'in sünnain anoujaa tanain, ja'itakaja ne'e na'aka na wayuukana Israelkana. ¹¹Tamüshii paala jia: Anteerü wayuu wainma eekai wüinpujeekualüin oo'ulaka eekai wopujeekualüin sünnain ekerolaa chamüin eere nuluwataain Maleiwa sünnainmüin wane ekawaa miyo'u nümaa Abraham oo'ulaka Isaac oo'ulaka Jacob. ¹²Otta na wayuu aneekünakana paala süpüla nayainjanain na nüpüshikana Maleiwa, süka nayouktüin nia, ayouktüneena naya nütüma süpüleerua nekerolüin cha'aya nünainmüin. A'yalajeena ma'i naya süka makatüinjanain anouipa'a sa'aka piyuushi —nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

¹³Nümakalaka Jesús joo nümüin chi sülaülashikai surulaat:

—Anakaja pu'unüle. Aneechi joo chi püchepchikai nütüma Maleiwa süka pünoujain sünnain anainjachin nia tatüma —nümakalaka Jesús nümüin.

Je chi nüchepchikai, anaichipa nia wanaa ma'i sümaa naashajaain

Jesús nümaa chi sülaülashikai surulaat.

Wainma wayuu niyajúin Jesús

¹⁴Shiasa mapa, antüshi Jesús nipialu'umüin Pedro. Eejatkalaka nüpüla tü nimeshikat Pedro sünnain ayuulin sütüma aapuwa. ¹⁵Nürütkaakalaka joo sünnainmüin sünnain naapaain sajapü.

Naawale'erakalaka tü ayuuliikat suulia. Je süka anaitpain shia, atamaamaatüsü sünnain shikirüin nia.

¹⁶Je motsopa ka'i, antinnüsü wainma wayuu kale'eru'usu yolujaa nünainmüin Jesús. Nujuittirakalaka tü yolujaakalüirua süka nünüiki je niyajúin tü ayuuisükalüirua süpüshua. ¹⁷Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikiikat chi Maleiwakai nüchiki Cristo aküjünakat paala nütüma Isaías chi nünüikimaajachikai sünnain maa: “Taashishii waya nütüma suulia süpüshua tü ayuulii eekat wanain”.

Naküjain wane wayuuirua sünnain no'uneein nüchiirua Jesús

¹⁸Ni'rapa Jesús tü wayuu wattakat saalin nü'ütüpa'a, “Anashii wo'unüle waneemüin sa'ata tü palaakat”, nümakalaka namüin na nikirajüinkana. ¹⁹Je nnojoliwa'aya no'unüin sulu'u tü anuakat, arütkaashi wane karalouktamaajachi nünainmüin Jesús sünnain nümüin nümüin:

—Ekirajüikalee, pümaajeечи taya eepünaale pia —nümakalaka nümüin.

²⁰Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —Tü walitkalüirua, eesü ishi süpüla einjatüle sütünküin. Je tü wuchiikalüirua, kepiasü iipünaa

eere sütunküle. Otta tayakai, chi Shipayakai Wayuu, mepiasai — nümakalaka Jesús.

²¹Otta nünüiki wane nikirajüinkai Jesús, müsü mayaa:

—Senyotkalee, alü'ütsü nükalia chi tashikai süpüla ouktajachin. Anashi tojoitüle nia palajana süpülapünaa to'unüin pümaa —nümakalaka nümüin Jesús.

²²Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Anakaja nayale ojoitüin, na püpüshi makana saa'in wayuu ouktüsü saa'u nnojolüin nanoujüin tanain. Otta piakai, anakaja pu'unüle tamaa —nümakalaka Jesús nümüin.

Niimale'erüin Jesús wane wawai

²³No'otookoloko Jesús sulu'umüin tü anuakat namaa na nikirajüinkana.

²⁴Je süma'inru'u waraittüin tü anuakat shirokupünaa tü palaakat natüma na nikirajüinkana, anta müsia joo wane wawai nanainmüin sünain shi'yotüin palaa sulu'umüin tü anuakat. Otta müshia Jesús, atunküshi. ²⁵Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin.

—Senyotkalee, püchijiraa maala süpüla pu'tte'erüinjanain waya. Ouktüshii taa waya —namakalaka nümüin.

²⁶Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—¿Jamüshii mmotka'a jia?

¿Jamüshii nnojoliika'a jünoujüin paala sünain to'tte'erüinjanain jia suulia tü wawaikat? —nümakalaka namüin.

Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüchiajaain tü wawaikat sümaa tü palaa ko'ontakat nanainmüin. Ejimalaa müsia joo tia sütüma nünüiki.

²⁷Otta na nikirajüinkana:

—¿Jaraikai wayuukai chii, kache'ekai amüin wawai oo'ulaka tü palaakat? —namakalaka sünain ponüin naa'in tü ne'rakat.

Ajuittinnüsü watta saalii yolujaairua nale'eru'ujee piama wayuu nütüma Jesús

²⁸Je süntapa tü anua kalu'ukot Jesús namaa na nikirajüinkana waneemüin sa'ata palaakat eere kepiain wane wayuuirua kanülüajüsü Gadareno, eeshii napüla piamashii wayuu kale'eru'ushii yolujaa. Nantakalaka nünainmüin Jesús sa'akajee tü amuyyuukalüirua. Saa'u jashichipü'üin naya, mmotpü'üsü wayuu seema waraittaa chapünaa cha'aya eere kepiain naya.

²⁹Emetutsü joo nanüiki na yolujaa nale'eru'ukana na wayuukana sünain namüin:

—Jesúsuu, Nüchonka'iya Maleiwa, ¿jamüinjatü wakuaiippa pütüma? ¿Antüshi pia süpüla müliainjanain waya pütüma süpülapünaa tü ka'i süsalainjanakat o'u waya waainjala? —müshii naya.

³⁰Eejatü wane püülüküirua wainma ekajaain maa aka tüsa.

³¹Nachuntüin na yolujaakana wainmatua nümüin Jesús sünain namüin nümüin:

—Müleka pujuittirüle waya, anakaja müleka püjütüle waya süle'eru'umüin tia püülükkalüirua — namakalaka nümüin Jesús.

³²—Ju'una jümaarüleen — nümakalaka Jesús namüin.

Ojuitta müsüja tü yolujaakalüirua nale'eru'ujee na wayuu piamashiikana sünain shikerolüin süle'eru'umüin tü püülükkalüirua. Apantajaayaa müsü tü püülükkalüirua saa'ujee

tü namünakat shirokumüin tü palaakat. Oo'uwo'utkalaka shia süpüshua. ³³Na arüleejüliikana tü püülükkalüirua, apantajaashii naya sulu'umüin tü pueulokat sünnain aküjaa süchiki tü püülükkalüirua je nachiki na piamashii kale'eru'ushiikana yolujaa. ³⁴Otta na wayuu aapakana nanüiki sulu'u tü pueulokat, o'unüshii naya nünainmüin Jesús süpüla nachuntüin nümüin süpüla nu'unüinjachin noulia sulu'ujee tü noumainkat.

**Eiyajünüshi wane wayuu
oukta asa'achi**

9 ¹No'otookalaka Jesús nüchikua sünnain o'unaa Capernaummüin eejeewa'ire nia. ²Je cha'aya, süntakalaka wane wayuuirua nünainmüin sünnain nalü'üjiraain wane wayuu ayuuishii süka süi shii'iree niyajeen nia. Oukta asa'achi, oukta atünachi. Nütüjaapa Jesús saa'u nanoula na wayuukana, aashajaashi nia nümüin chi ayuuishikai:

—Tawalachee, anakaja talatüle paa'in. Talatirüitpa paainjala puulia —nümakalaka nümüin.

³Otta wane na karalouktamaajana yaakana sa'aka tü wayuukolüirua, müsü naa'in: “¿Jaraikai wayuu chi e'rüiyaaka aa'in wayumüin süpüleerua nünüiki nümüin Maleiwa?”. ⁴Otta müshia Jesús, süka niyaawatüin saa'u tü sulu'ukat naa'in, asouktüshi nia namüin:

—¿Jamüshii jia mojuka'a jünüiki tamüin sulu'u jaa'in? ⁵Je wana sümaa tamüin nümüin, “Talatirüitpa paainjala puulia”, nnojoishi jütüjaain aa'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünnain laülaain süpüla alatiraa

saainjala wayuu. ⁶Otta müsia joolu'u, jütüjaweeci aa'u taya sünnain laülaain süka tameechin nümüin: “Püsha'walaa, waraittaiwa pia”.

Aashajaashi joo Jesús nümüin chi oukta asa'achikai:

—Püsha'walaa. Pülü'üjaa pu'ula. Pu'una pipialu'umüin —nümakalaka nümüin.

⁷Asha'walaashi joo chi wayuukai sünnain nu'unüin nipialu'umüin.

⁸Ponokalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat je na'waajüin Maleiwa saa'u laülaain Jesús nütüma süpüla eiyajaa wayuu.

Ouneejanüshi Mateo nütüma Jesús

⁹Shiasa mapa süchikijee tia, sünnain nu'unüin Jesús yalajee, eeshi nüpüla wane wayuu kanülüashi Mateo joyotüin eere ni'yataale. Okotchajüi neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Anashi tamaatalai pia — nümakalaka Jesús nümüin.

Nüsha'walaakalaka joo Mateo sünnain o'unaa nümaa Jesús.

¹⁰Shiasa süchikijee tia, neenakakalaka Mateo wainma wayuu nipialu'umüin sünnainmüin wane ekawaa nüpüla Jesús namaa na nikirajüinkana. Je na'aka na wayuu eküshiikana, eeshii wainma na kaainjaraliikana naashin na fariseokana, maa aka na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ¹¹Otta na wayuukana fariseokana ne'rapa tia, mojusü nanüiki namüin na nikirajüinkana Jesús sünnain namüin namüin:

—¿Jamüshi cheje eera nikaaka'a chi ekirajüikai jia namaa na eekana kaainjaraliin maa aka na okotchajüliikana neerü? — namakalaka namüin.

¹²Naapapa Jesús tü namakat na fariseokana namüin na nikirajüinkana, nüsouktakalaka ne'ipajee:

—Wane wayuu eekai nnojoliün ayuulin, nnojotsü che'ojaain tottoolu sümüin. Shia che'ojaaka amüin eekai ayuulin. ¹³Sükajee tüü, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla achajawaa süchiki eekai kaainjaralüin shii'iree sükatalaain suulia saainjala. Nnojoishi taya antüshin süpüla achajawaa süchiki eekai maainjalain saa'in namüin. Jülüja jaa'in tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sümaiwa sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa sünaain maa: “Tacheküin süpüleerua kamaneein jia sümüin wayuu. Nnojotsü tacheküin mürit o'ütünajatkat aa'in tamüin” — nümakalaka Jesús namüin.

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü aamüjaakat

¹⁴Nantakalaka na nikirajüinkana Juan nünainmüin Jesús sünaain nasakirüin nia sünaain namüin nümüin:

—Aamüjapü'üshii waya wanaa sümaa aashajawaa nümaa Maleiwa, maa'aya aka na fariseokana. ¿Jamaka'a joo na pikirajüinkana nnojoliika'a naamajüin? — namakalaka nümüin Jesús.

¹⁵Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee sünaain nikirajüin naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünaain nümüin namüin:

—Tü wayuu antakat sünaain shikiira wane ka'wayuusee, anasü talatüle saa'in sümaa nnojoliün mojuin saa'in wanaa sümaa ein chi ka'wayuuseshevikai namaa. Akaajaa tayakai joolu'u, süka ein taya namaa na tekirajüinkana, anasü

talatüle naa'in. Alu'ujasa mapa takatalaapa noulia, eeshii süpüla naamajüin —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁶Aashajaashi Jesús joolu'u namüin nüchikua: “Nnojotsü anain müleka shi'yotoonüle wane shi'ipa kuluulu eekai jeketüin süpüla ekeittiajünaa süka wane ashe'in eekai laülaain. Amojuaajeerü süpüshua wanaa sümaa süshijaanüin süka süsüküijaweerüin. Akaajaa jiakana, nnojotsü anain masütaajule jia sünaain tü jünoujakat paala wanaa sümaa jünoujain tü pütchi jeket tekirajakat anain. ¹⁷Maa'aya aka wane wiino. Müleka süla'annüle wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai laülaain, eesü süpüla süchatajaain tü paa'atakat sütüma jashü'üpa. Amülouleerü tü wiinokot oo'ulaka tü paa'atakat. Shi'itaaneekalaka wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai jeketüin suulia amüloulain tü wiinokot oo'ulaka tü paa'atakat”.

Wane jintut kato'ulu nütüma Jesús

oo'ulaka wane jierü ayuuisü anasü nütüma

¹⁸Wanaa sümaa naashajaain Jesús sümaa tü wayuukolüirua, nüntakalaka wane wayuu laülaashi sulu'u tü ekirajüleekat tü judiokolüirua sünaain nüsapainyo'ukain nümülatu'umüin Jesús, sünaain nümüin nümüin:

—Kaalain taya püpüla, ouktüsü tü tachonkot. Tatüjaa aa'ulu müleka pu'unüle sünaainmüin sümaa pi'itaainjatüin pajapü sünaain, kateerü so'u süchikua —nümakalaka nümüin Jesús.

¹⁹Nu'unakalaka Jesús je na nikirajüinkana nümaa chi wayuukai. ²⁰Shiasa nukoyoloiwa'aya Jesús, süntakalaka nünainmüin nüchiirujee wane jierü ayuuüsü sünain shipettüin sot nüshe'in. Polooirü piammüin juya amülain isha sümüin waneepia. ²¹“Müleka tepettüle ne'e sot nüshe'in, aneerü taya”, mapü'üsü saa'in. ²²Ajununajaashi Jesús sünain ni'rüin tü wayuukot.

—Nii waa'iraa, anakaja talatüle paa'in. Anaitpa pia süka pünoujain tanain —nümakalaka Jesús sümüin.

Anasü shia wanaa ma'i sümaa naashajaan Jesús sümaa.

²³Je süchikijee tia, ayatshia nia o'unüin nipialu'umüin chi laülaashikai. Shiasa nikerolapa, eesü nüpüla wainma wayuu sünain a'yalajaa oo'ulaka wane amaasijaalüirua.

²⁴—Ju'una jümaala yaajee yaa. Tü jintutkot, nnojotsü ouktüin, atunküsü ne'e —nümakalaka namüin.

Otta tü wayuukolüirua, asirajüsü nüka Jesús sütüma tü nümakat. ²⁵Nujuittirapa anooipa'amüin tü wayuu wattakat saalin, ekerotshi Jesús eemüin tü jintutkot. Naapaakalaka joo sajpä. Süsha'walaakalaka sünain katüin so'u. ²⁶Su'walakajaakalaka joo sainküin mma süchiki tü naa'inrakat Jesús.

**Eiyajünüsü wayuu mo'usat
je wayuu manüisat**

²⁷Shiasa nu'unapa Jesús sulu'ujee shipia tü jintutkot, eeshii piamashii wayuu mo'usalii sünain o'unaa nüchiirujee sulu'u

tü wopukot sünain na'waatüin nümüin:

—Jesúsuu, Nülüinkai David, anashi müleka pümüliajüle waya.

²⁸Shiasa nikerolapa Jesús sulu'umüin wane miichi, arütkaashii na wayuu mo'usaliikana nünainmüin. Nüsakirakalaka Jesús naya:

—¿Anoujashii jia sünain tountüin teiyajüin jia? —nümakalaka.

—Aa shiimüin, Ekirajüikalee — nasouktakalaka nümüin.

²⁹Ni'itaakalaka Jesús najapü saa'u tü no'ukot wane'ewa'ire nakua sünain nümüin namüin:

—Anashii ko'ule jia joolu'u saa'u jünoujain tanain.

³⁰Ko'u müshiija na wayuukana. Otta Jesús, nüchiajaakalaka naya sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjain jüchiki sümüin wayuu sünain jiiyajününainpain tatüma —nümakalaka.

³¹Otta na wayuu mo'usaliikana paala, o'unüshii naya sünain na'walakajüin sainküin mma süchiki tü naa'inrüitpakat Jesús naka.

³²Shiasa no'unapa na wayuukana nüma'anajee Jesús, antinnüshi wane wayuu nünainmüin.

Manüisai nia süka kale'eru'uin yolujaa. ³³Kanüikalaka nia shiyu'nnapa nüulia nütüma Jesús. Otta tü wayuukolüirua eejatkat jutkatüin, awatüsü ma'i saa'in süka anaichipain nia shi'rüin:

—Nnojotsü we'rüirüin kasa eekai müin aka tia yaa sulu'u tü mmakat Israel —sümakalaka.

³⁴Otta nanüiki na fariseokana: —Chi kapülainkai atüma chira süpüla ayu'laa yolujaa, nia chi sülaülashikai tü yolujaakalüirua süpüshua —namakalaka.

**Palitchon na aküjakana
nüchiki chi O'tte'erüikái**

³⁵Shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua sünaín niyajúin wainma wayuu eekai ayuulin sütüma ayuulii eekai ein ne'e je sünaín ekirajaa sulu'u tü ekirajúleekalüirua tü judíokot. Aküjúshi nia tü pütchi anasükat sümüin wayuu, süchiki nukuaippa Maleiwa sünaín aluwatawaa. ³⁶Je ni'rapa Jesús tü wayuu wattakat saalin, nümülijajúin naya süka müliain saa'in atümaa otta walakatüin shia maa aka saa'in anneerü eekai marüleejuuin. ³⁷Nümakalaka namüin na nikirajúinkana:

—Wainma wayuu eekai saapeein tachiki tayakai chi O'tte'erüikái. Otta palitchon na yapakana süpüla o'unaa sünaínmüin tü wayuukolüirua süpüla naküjainjatüin tachiki sümüin. ³⁸Je sükajee tia, juchunta jumaala nümüin chi Tashikai Maleiwa süpüla nuluwataainjanain na wayuu aküjúinjanakana tachiki namüin.

**Aapünüsü laülawaa namüin na
polooshiikana piammüin**

10 ¹Neenakakalaka Jesús na polookana piammüin nikirajúinkana nünainmüin sünaín nümüin namüin: “Taapüin laülawaa joolu'u jümüin süpüla ayu'laa yolujaa süle'eru'ujee wayuu je süpüla eiyajaa wayuu eekai ayuulin”, nümakalaka.

²Ni'itaakalaka joo nanülia na polooshiikana piammüin “Aluwataaushi” münüin, süka nuluwataainjanain naya sünaín aküjaa nüüiki sümüin wayuu.

Anuu nanülia na Aluwataaushikana: Simón, chi e'itaanakai anülia Pedroin nütüma Jesús. Andrés, chi nimüliakai Simón. Jacobo nümaa Juan nüchonnii Zebedeo. ³Felipe, Bartolomé, je Tomás. Mateo, chi okotchajúikai neerü nümüin chi sülaülashikai mma. Jacobo, chi nüchonkai Alfeo. Tadeo. ⁴Simón, wane no'utku na wayuukana kanüliakana Zelote. Je Judas Iscariote, chi aapüinjachikai nikii Jesús.

***Nakuappainjatü na
polooshiikana piammüin***

wanaa sümaa no'unüin sünaín aküjaa

⁵Nüjütakalaka Jesús na polookana piammüin sünaín nuluwataain naya sünaín nümüin namüin: “Nnojo ju'unüin sa'akamüin tü wayuukolüirua nnojotkat judíoín, tü ‘gentile’ münakat. Je nnojo ju'unüin sulu'umüin tü pueulokalüirua cha'aya sulu'u tü mmakat Samaria. ⁶Alu'ujasa, ju'una sünaínmüin tü wayuu Israelkalüirua sümüiwa, tü makat aka saa'in anneerü eekai amüloulin. ⁷Ju'una süpüla jüküjainjatüin namüin sünaín maa namüin: ‘Alü'ütsü nükalía chi Maleiwakái süpüla aluwatawaa’, meena jia namüin. ⁸Jiiyaja wayuu eekai ayuulin. Jüso'ire'era saa'in wayuu eekai ouktüin. Jiiyaja wayuu eekai ayuulin sütüma aja'ttaa ata. Jiyu'la yolujaa süle'eru'ujee wayuu. Saa'u nnojölüin juwalaajüshin tamüin süpüla juuntuin jaa'inrüinjatüin tü anasükat, anakaja müleka nnojorule jüchuntüin awalaajünaa saa'u tü kasa anasü jaa'inrakat sümüin wayuu. ⁹Je nnojo jülü'ujúin makat

aka ooro, pülaata je 'cobre' sulu'u tü juwo'oluüinkat. ¹⁰Nnojo jüchisein jükatto'uise je wunu'u jüshepü'üjia. Nnojo jülü'üjüin suwala'ata jüshe'in je suwala'ata jüsapaatse. Maa aka nuwalaajünün wane a'yataai, akaajaa jiakana. Anakaja saapajünüle tü che'ojaakat jümüin sütüma tü wayuu jikirajakat.

¹¹“Je jüntapa sulu'umüin wane pueulo, jikerola sulu'umüin sünnain jüchajaain nüchiki wane wayuu eekai kamaneinjachin jümüin süpüla ni'iyouinjanain jia. Je nnojoleerü jii'iratüin tü miichi jüntakat alu'u palajana. Waneitpaleerü jüpüle süma'inru'u eein jia sulu'u tü pueulokot. ¹²Je jikerolapa sulu'u tü miichikat, 'Eeshi Maleiwa jümaa', meena jia namüin na kepiakana sulu'u. ¹³Je müleka kamaneere naya jümüin, anakaja jüchuntüle nümüin Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia namüin. Akaajasa müleka nnojorule kamaneein naya jümüin, nnojoleena jia achuntüin nümüin Maleiwa naa'u nala wayuukana. ¹⁴Je müleka nnojoliire kapülain aa'inyüü jia sulu'u wane pueulo je shiyouktünüle tü pütchi jüküjünjatkat sümüin, ju'unamaata suulia sünnain jo'otojoooin tü mmakat sünnainjee juu'ui jüma'ichiki shiyaawase jümüin: 'Nnojotsü wasirüitpain eekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e'. ¹⁵Shiimüin tü tamakat jümüin: So'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala wayuu nütüma Maleiwa, na ayouktakana jünüiki, mülialeweena ma'i naya suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua sulujutkat paala tü pueulokat Sodoma oo'ulaka Gomorra.

Achijaanüshii naya noulia na nü'ünüükana Jesüs

¹⁶“Jülüja jaa'in tü tamüinjatkat jümüin joolu'u: Tajütüin jia maa aka saa'in anneetchen sa'aka unaalü, süka eein wainma na ta'ünüükana sa'aka tia wayuukolüirua. Ee jaa'in sünnain tü wayuukolüirua, otta nnojo jütkaain namaa. ¹⁷Jalia jia noulia, süka nata'ülireenain jia süpüla naapaa ekii namüin na laülaayuukana je süka na'yaatireenain jia sulu'u tü ekirajüleekat naya. ¹⁸Saaliijee jünoujain tanain, asha'wale'enneena jia namülatu'u na sülaülashiikana mma oo'ulaka namülatu'u na aluwataashiikana saa'u wayuu süpüla jüsouktüinjannain namüin saa'u tü jünoulakat. Je wanaa sümää jüsha'wale'ennüin namülatu'u, jüküjainjatü tachiki namüin je sümüin tü wayuu gentilekalüirua. ¹⁹Je so'uweena tü ka'i jüta'ünneenakat o'u natüma, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. Aapüneerü jümüin so'u ma'i ka'ikat tia tü pütchi jümüinjatkat namüin. ²⁰Otta tü pütchi jüsouktüinjatkat aka, nnojoleerü jüle'eru'ujeejatüin, aapüneerü shia jümüin nütüma chi Naa'inkai chi Jüshikai Maleiwa. ²¹“Je sükuaijainjatkat wayuu so'u ka'ikat tia, aapüneerü ekii süpüla ouktaa natüma na suwalayuukana je nütüma chi süshikai. Eejeena wayuu eekai ne'nnüin amüin sütüma nachoooin sümää no'utinnüin aa'in natüma. ²²A'ürülaajeerü saa'in wayuu süpüshua jünain saaliijee jünoujain tanain. Otta jia, müleka jüchecherüle jaa'in

su'unnaa tü müliaa jirakat,
ayateena jia o'tte'ennüin tatüma.
²³Müleka jashichire wayuu jümüin
sulu'ujee wane pueulo, anakaja
jujuittüle yalajee sünnainmüin
wane'eya. Shiimüin tü tamakat
jümüin: Nnojoleerü jikeraajüin
tü jaa'inrüinjtkat sulu'u tü
pueulokalüirua süpüshua sulu'u tü
mmakat Israel süpülapünaa tantüin
tayakai chi Shipayakai Wayuu.

²⁴⁻²⁵“Maa aka een wayuu eekai
shirüin wayümüin tamüin tayakai
chi Jüsenyotsekai, akaweenia jia
tekirajüinkana atüma'aya. Maa aka
een wayuu eekai mojuin sünüiki
tamüin, sünnain Beelzebú tamünüin
sütüma, alana'aleejeeria sünnain
mojuin nanüiki jümüin. Wane
ekirajaashi, nnojoiishi alanaain
nuulia chi ekirajüikai, je wane
achepchiee, nnojoiishi alanaain
nuulia chi kachepchiakai

Achechennüsü naa'in suulia mmoluu

²⁶“Nnojo mmolüin jia seema
wayuu e'rütakat wayümüin jümüin.
Müleka sunujunnule wane kasa,
eweeteerü süchikua. Müsüya aka tü
nüchikikat chi Maleiwakai. Ja'itairü
nnojolüin aküjünüin paala sümüin
wayuu sainküin mmakat süpüshua,
aküjüneerü joolu'u sümüin.

²⁷Sükajee tia, tü tekirajakat anain
jia sujuuna wayuu, anakaja jikirajüle
wayuu süpüshua sünnain. ²⁸Je nnojo
mmolüin jia seema wayuu eekai
su'uteein jaa'in. Müleka ju'utünüle
aa'in, tü aja'tteetkat, shia ne'e
tü jirukukat. Nnojoleerü kasain
saa'inrüin tü wayuukolüirua jüka
süchikijee. Taküjeerü joo jümüin
jaralin chi mmolüinjachin eema
jia. Anakaja niale mmolüin eema jia
Maleiwa, nia kapülainka nümüiwa

süpüla nu'unirüin jia Hadesmüin
eemüin süpülee tü ouktüsikalüirua.
Anakaja niale mmoluu kain
eema. ²⁹Nnojo motüin jaa'in
sünnain naa'inmajüin jia Maleiwa
waneepia. Eesü süpüla süikkünüin
piamasü wuchii saa'u wane neerü
kachueerachen ne'e, ¿aashi müin?
Otta tü wuchiikalüirua süpüshua,
nnojotsü juunasüin nütüma chi
Jüshikai Maleiwa. ³⁰⁻³¹Müshii aka
jiakana sünnain nnojoliin oo'ulaanüin
jümüiwa nütüma, süka alana'aleein
ma'i jujut nümüin suuliale'eya tü
wuchiikalüirua süpüshua. Je sükajee
jaa'inmajünüin nütüma Maleiwa,
nnojo mmolüin jia seema wayuu
e'rütakat wayümüin jümüin.

³²“Müleka 'Anoujashii waya
nünain Jesús', jümüle su'upala
wayuu, 'Shiimüin sünnain nanoujain
tanain', meechi taya jüchiki nümüin
chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa.
³³Alu'usa müleka juunjulajüle
tachiki su'upala wayuu, 'Nnojoiishii
te'raajüin naya', meechi taya jüchiki
nümüin.

³⁴“¿Aluwataaushi taya, saa'in
jümüin, süpüla achiajawaa wayuu
atkaasü yaa mmalu'u? Nnojoiishi
süpülaajachin taya tia. Süpülaajachi
mojujiraainjatüin wayuu tatüma
saaliijee tü taa'inrakat je tü
tekirajakat anain. ³⁵A'ülüjeechi
wane wayuu nümüin chi nüshikai.
A'ülüjeerü wane wayuu sümüin tü
shiikat. A'ülüjeerü wane wayuu
sümüin tü sa'ütakat. ³⁶Sulu'u
wane miichi, a'ülüjiraweena na
apüshiikana maa aka natkaain
wayuu eekai pa'ünüuwajiraain.

³⁷“Tamüshii paala jia: Nnojoleerü
kasain jaamüin tamüin müleka aire
jüpüla chi jüshikai je tü jiiakat je tü
jüchooinkalüirua suuliale'eya alin

taya jüpüla. ³⁸Chi wayuu eekai niyouktalaa nümüin taya ni'rapa müliaa sümaa mmoluu sheema o'utinnaa aa'in tanainjee, nnojoiishi wanaain sümaa niainjachin wane tekirajüin. ³⁹Chi eekai niyouktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amüloujjeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin, mayaashije o'utüneechin aa'in sünainjee tia, ayateechi o'tte'ennüin tatüma.

⁴⁰“Chi wayuu kapülakai aa'in jia, kapülashi naa'in tayaka'iya wanaa jümaa. Je saa'u kapülain naa'in taya, kapülashi naa'in chi kajünalakai taya. ⁴¹Chi wayuu kapülakai aa'in wane nünüikimaajachi Maleiwa sümaa kojutüin nia nütüma sünainjee tü naa'inrakat, wanaaweerü tü nümüinjatkat maa aka tü awalaajünakat nümüin chi nünüikimaajachikai. Je chi wayuu kapülakai aa'in wane wayuu eekai anain no'ulu'u Maleiwa sünainjee naa'inrüin tü anasükat, wanaaweerü tü nümüinjatkat maa aka tü awalaajünakat nümüin chi wayuu anamiakai. ⁴²Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi eekai kamaneein nümüin wane wayuu anoujashi sünainjee niain wane tekirajüin maa aka jiakana, maa aka nüsülajüin ne'e wüin nüsüin, shiimüin sünain nuwalaajüneechin sükajee tia”, nümakalaka Jesús namüin.

A'waajünüshi Juan nütüma Jesús

11 ¹Shiasa süchikijee nikirajüin Jesús na polookana piammüin nikirajüin, o'unüshi yalajee yala namaa süpüla aküjaa nüchiki Maleiwa sümaa

ekirajaa wayuu sulu'upünaa tü pueulokalüirua cha'aya Galilea.

²Otta müshia Juan chi owoutisaajüikai, wanaa sümaa püreesain nia, aapinnüshi süchiki süpüshua tü naa'inrakat Jesucristo. Nuluwataakalaka Juan na nikirajüinkana ³süpüla nasakirüinjachin Jesús sünain namüin nümüin:

—¿Shiimü'innya piain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla pu'tte'erüinjachin wayuu? ¿Nnojottaapa shiimüin?

⁴Nüsouktakalaka Jesús namüin: —Ju'una jümata jüchikua jüküjaiwa nümüin Juan tü jaapakat achiki je tü ji'rakat. ⁵Tü wayuu eekai mo'uin, ko'usü. Tü eekai masa'ain, kasa'asü. Tü eekai saja'ttüin süta, ashatüsü tü sütakat. Tü eekai mache'ein, kache'esü. Tü eekai ouktüin, oso'iraasü saa'in. Je tü eekai müliain, aküjuna amüinrü tachiki tayakai chi O'tte'erüikai. ⁶Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu eekai nnojolüin nuu'ulaain suulia anoujaa tanain sütümajee tü alatakat nümüin —nümakalaka Jesús namüin.

⁷Shiasa'a no'unapa na nikirajüinkana Juan, o'ttüshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Juan sümüin tü wattakat saalin wayuu: “Soto jaa'in wanaa sümaa nuwoutisaajüin Juan chaa isashiipa'a. ¿Kasa ju'unaka ee'iree nünainmüin? ¿Shii'iree ji'rüinjachin wane wayuu eekai nünouja'ayata nümüin eekai eein ne'e maa aka wane türiiya liyantajakat sütüma jouktai? Nnojo. ⁸¿Süpüla ji'rüinjachin wane wayuu washirü eekai kashe'in kuluulu anasü? Nnojo. Na wayuu washinnuukana, na anakana

ashe'in, kepiashii naya sulu'u nipia chi sülaülashikai mma, nnojoishii kepiain chaa eere maa'inyatuulin mma. ⁹Shiimüin sü'nain ju'unüin chamüin süpüla jirüinjachin wane nünüikimaajachi Maleiwa. Je alana'aleeshia ma'i nia sü'nain kojutuün nütüma Maleiwa noulia na waneennua, süka niain chi aapirakai wayuu sü'nain tantajachin tayakai. ¹⁰Nia chi ashajünakai achiki paala sü'nain nümüin chi Maleiwakai nümüin chi Nüchonkai sü'nain maa:

'Taluwataajeechi chi pünüliamaajachikai püpüleerua süpüla naapirüinjatüin tü wayuukolüirua sü'nain püntajachin sa'akamüin. Yapainjatü nütüma tü wayuukolüirua süpüla saapajüin pünüiki', müsü tü ashajuushikat. ¹¹Shiimüin tü tamakat jümüin: Yaa sa'aka wayuu maa'ulu yaa, alana'aleeshia ma'i Juan sü'nain kojutuün nütüma Maleiwa suulia tü wayuukolüirua süpüshua. Otta na wayuu anoujashiikana tanain, mayaasüje nnojoliin kojutuün joolu'u sütüma wayuu, alana'aleejeeria tü nojutkat so'uweena wane ka'i suulia tü nujutkat Juan maa'ulu yaa. Shia süka laülaweenain naya cha'aya eere nuluwataain Maleiwa.

¹²"Sünainjere'eya tü ka'i niweetakat o'u Juan chi owoutisaajüikai sü'nainmüinre'eya maa'ulu, jashichishii na wayuu kama'üraliikana namüin na ekerolüinjanakana chamüin eere nuluwataain Maleiwa. ¹³Je sümaiwa paala, nnojoliwa'aya niweetüin Juan sü'nain aküjaa

tachiki sümüin wayuu, ekirajuushi na jutuushikana natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa oo'ulaka sütüma tü nüshajalakat Moisés. ¹⁴Je joolu'u müleka kapürale jaa'in tanüiki, jütüjaajeechi aa'u Juan sü'nain niain chi Elfas antajachikai sa'akamüin wayuu naashin chi nünüikimaajachikai Maleiwa. ¹⁵Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain.

¹⁶"¿Kasa maka aka naa'in na wayuu ka'akakana jia, na ayouktakana tanüiki? Nnojoishii naya talatüin tamaa, süka nnojolin taa'inrüin tü nachekakat. Müshii aka naya saa'in tepichi eekai namüin namüin na natünajutkana saaliijee nnojoliin nashaitteein namaa:

¹⁷'Ja'itaina amaasijaayaa'in waya, nnojoliishii jia oyonnojoo'aa'in sütüma. Je ja'itaina mojuyaa'in waa'in sü'nain ee'irajaa, nnojoliishii jia a'y'alajayaa'in sütüma',

müshii na tepichikana. ¹⁸Müshii aka naya saa'in tepichi, saa'u 'Kale'eru'ushi nia yolujaa', namüin nümüin Juan sü'nain nayouktüin nünüiki, süka nnojolin ni'rajaain mi'iraa je süka nnojolin nüsüin wanaa namaa. ¹⁹Otta nanüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka te'rajaain mi'iraa sümaa wayuu: 'Wayuu kasa ale'echi nia, sütünajut tü okotchajütikalüirua neerü nümüin chi sülaülashikai mma, sütünajut tü kaainjaratkalüirua', müshii naya tamüin sü'nain nayouktüin tanüiki. Shiimüin tü tamakat, müleka nnojorule taa'inrüin süpüshua tü nachekakat, nnojoleena naya

talatüin tamaa. Otta chi wayuu eekai shiimüin sünnain nünoujain nünain Maleiwa, nütüjaweerü aa'u sünnain shiimüin tü taküjakat nümüin”, nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüürua.

Naapirüin Jesús tü wayuukolüürua nnojotkat ayaawajaweain

²⁰O'ttushi joolu'u Jesús sünnain aküjaa süchiki tü wayuukolüürua kepiakat sulu'u tü pueulokalüürua eere naa'inrapü'üin wainmatua tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa sünnain süsalainjanain naya nütüma nnojolüin nayaawajaain: ²¹“Jia kepiakana cha'aya sulu'u tü pueulokat Corazín oo'ulaka Betsaida, alu'uleeka ma'i jia amülouinjanaka saaliijee jiyouktüin tanüiki sünnain jirüin ma'i taa'inrüin wainma kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Otta müleka shialeinkaje e'rüin tü wayuu gentilekalüürua sümaiwa paala sulujutkat tü pueulokalüürua Tiro oo'ulaka Sidón tü kasa anasü taa'inrakat joolu'u ju'upala, mojusüinkaje saa'in saalii saainjala sümaa suu'ulaain suulia. ²²Tamüshii paala jia: So'u tü ka'i süsaleetkat o'u wayuu saainjala nütüma Maleiwa, mülialeweenia ma'i jia suuliale'eya tü kaainjaratkalüürua chajatkat Tiro je Sidón.

²³“Jia kepiakana cha'aya sulu'u tü pueulokat Capernaum, ayouktakana tanüiki, süsaleena jiajanaya. Awalaajüneena jia nütüma Maleiwa jaajüin. Otta nnojoleena awalaajünün jia. Shieerü eeka süsaleenain ma'i jia nütüma. Otta müleka shialeinkaje e'rüin tü wayuu gentilekalüürua sümaiwa paala

sulujutkat tü pueulokat Sodoma tü kasa anasü taa'inrakat joolu'u ju'upala, nnojotsüje o'utünüin aa'in nütüma Maleiwa. ²⁴Tamüshii paala jia: So'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala wayuu nütüma Maleiwa, mülialeweena ma'i jia suuliale'eya tü kaainjaratkalüürua sulujutkat paala tü pueulokat Sodoma”, nümakalaka Jesús.

Wane eemerawaa napüla na anoujashiikana

²⁵Nümakalaka Jesús so'u ka'ikat tia: “Taataa, ta'waajüin pia, pia Aluwataashikai cha'aya iipünaa oo'ulaka ya'aya mmolu'u. Tü paa'inrüinjatkat, nnojotsü pii'iyatüin sümüin wayuu eekai kekiin saashin, pii'iyatüitpa namüin na wayuu kamaneekana pümüin. ²⁶Talatüitpa ma'i paa'in sütüma tia”, nümakalaka nümüin Maleiwa.

²⁷Aashajaashi joo Jesús sümüin tü wayuukolüürua süpüshua: “Chi Tashikai Maleiwa, nüneeküin taya süpüla atüjawaa saa'u kasa süpüshua nütüma. Chi e'raajakai taya, nia ne'e chi Tashikai nümüiwa. Je chi e'raajakai chi Tashikai, taya ne'e oo'ulaka tü wayuukolüürua eekai tee'iyatüin nia sümüin. ²⁸Maa aka mapüsain wane wayuu süchiki a'yatawaa, aka'aya jiakana sütüma süpümüin ma'i jaa'in tü nüshajakat Moisés. Anakaja müleka jüüjüüle jia tamüin taapaiwa jümüin eemerawaa. ²⁹⁻³⁰Anakaja joonoole sümaa tanüiki süpüla jüshatünjatüin tü shiimüin tekirajeekat anain jia. Süka jamüin, mapülejeerü jümüin aluwataanaa tatüma, mapülejeerü jümüin tü tachekekakat jüpüleerua. Müleka jüüjüüle jia tamüin, taapeerü

jümüin tü eemerawaakat süka anamiain ma'i taya”, nümakalaka Jesús namüin.

Laülaashi Jesús saa'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana

12 ¹So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, awaralijaashi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'u wane wopu pasanainpünaa süna'in wane yüüja. Je na nikirajüinkana, süka ouktüin jamü naya, nasürüttapünaain wane a'ttiee kanüliakat “trigo” süna'in nashalejüin shia. ²Otta na fariseokana ne'rapa tia, süka müin aka saa'in wane a'yatawaa tü naa'inrakat na nikirajüinkana Jesús naashin, namakalaka nümüin Jesús: —Saashin tü nüshajakat Moisés, nnojotsü anain süpüla naa'inrüin na pikirajüinkana tia so'u tü ka'i weemeraakat o'u —namajaakalaka nümüin Jesús.

³Asouktüshi Jesús joolu'u namüin na fariseokana saa'u nnojoliün kaainjalain tü naa'inrakat na nikirajüinkana naajüin:

—Soto jaa'in tü naa'inrakat David paala sümaiwa wanaa sümaa alin jamü nümüin je namüin na nütünajutkana. ⁴Ekerotshi nia sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa sümaa shi'itaanüin tü pan aapünajatkat nümüin Maleiwa. Tü pankat naashin Moisés, nnojotsü shika'ain sümüinjatüin wayuu eekai ein ne'e. Na sacerdote judíokana, naya eküinjanaka namüiwa. Otta David, naapaain tü pankat sümaa niküin, je naapüin süpüshi namüin na nütünajutumuyuukana. Je nnojoliishii süsälain naya tü naa'inrakat nütüma Maleiwa.

⁵“Soto jaa'in tü ashajünakat nütüma Moisés nachiki na sacerdote judíokana süna'in nnojoliün mojuin nümüin Maleiwa na'yataain sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa so'u tü ka'i neemeraajatkat o'u. ⁶Tamüshii joolu'u jia: Chi antüichipakai ja'akamüin, alana'aleeshia ma'i süna'in anain nia suulia tü a'waajüleekat Maleiwa. ⁷Soto jaa'in tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sümaiwa sulu'u tü nüchikimaajatkat, makat: ‘Tacheküin süpüleerua kamaneein jia sümüin wayuu. Nnojotsü tacheküin mürüt o'utünajatkat aa'in tamüin’, müsü tü ashajuushikat. Müleka shiimüinre süna'in jiyaawatüin saa'u tü nümakat Maleiwa, nnojoiishije jiyoujain na tekirajüinkana saaliijee tü naa'inrakat so'u tü ka'i eemeraanakat o'u. ⁸Je joolu'u, soo'opünaa tü naa'inrakat na tekirajüinkana so'uka'i, nnojoliishii kaainjalain. Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, taya laülaashika saa'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu. Je sükajee tia, nnojoliishii kaainjalain na tekirajüinkana saaliijee tü naa'inrakat”, nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

Eiyajüshi Jesús so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana

⁹O'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana yalajee yala süna'in ekerolaa sulu'umüin tü ekirajüleekat na judíokana. ¹⁰Eejachikalaka nüpüla wane wayuu joso ajapüchi. Je na fariseokana, süka naapeein nikii Jesús, eekalaka ma'i naa'in nüpüla müleka niyajüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, shii'iree, “Kaainjarai nia süka ni'yataain so'u tü ka'i eemeraanakat o'u süna'in

niiyajüin wane wayuu”, namüinjanain sümüin wayuu. Nasakirayaakalaka joo Jesús:

—¿Shiimüin süinain anain müleka weiyajüle wane wayuu so'u sükalia eemerawaa naashin Moisés?

¹¹ Nümakalaka joo Jesús namüin:

—¿Jameerü müleka sujutuule wane ja'anneetse sulu'u wane ishi sükalio'u tü eemerawaakat? ¿Nnojoleerü jiyu'lamaatüin ja'itainje sükalio'uin eemerawaa? ¹² Je wane wayuu, alana'alesia ma'i süinain kojutuün watüma suuliale'eya wane anneerü, ¿aashi müin? Je sükajee tia, anasü müleka waa'inrüle kasa anasü sümüin wayuu ja'itasü sükalio'uin eemerawaa —nümakalaka namüin.

¹³ Otta nümüin chi wayuu joso ajapüchikai, nümakalaka:

—Puwasta tü pajapukat.

Je süinain naa'inrüin tü aluwataanakat anain nia, anale'eitpa tü najapukat maa aka saa'in tü suwala'atakat. ¹⁴ Otta na fariseokana, najuinnajaakalaka süinain namajiraain: “¿Kasa waa'inrüinjatka süpüla wo'utirüinjatüin naa'in?”, müshii naya.

Chi Nüneekajalakai Maleiwa

¹⁵ Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülüjakat naa'in na fariseokana, o'unüshi yalajee yala. Eesü wainma wayuu o'unakat nüchiirua je niiyajüin eekai ayuulin sa'aka tü wayuukolüirua. ¹⁶ Otta nüchiajaain naya suulia na'walakajüin nüchiki. ¹⁷ Müsü nünüiki namüin na wayuukana süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai nüchiki Cristo aküjünakat paala nütüma Isaías chi nünüikimaajachikai, tü makat:

¹⁸ “Anii chi aneekuushikai tatüma süpüla ni'yataainjachin tamüin.

Nia aishika'a ma'i tapüla je talatüsü ma'i taa'in nümaa.

Taapeechi chi Taa'inkai nümüin süpüla eenjachin nia nümaa.

Aküjeechi nia tachiki sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua

sünain su'tte'ennüinjatüin tatüma.

¹⁹ Nnojoleechi a'ülüjaajiraain, nnojoleechi a'waatüin, nnojoleechi woottüin sulu'upünaa tü pueulokalüirua.

²⁰ Anamieechi nia waneepia sümüin wayuu eekai makaaliijuin.

Nnojoleechi e'rülin wayumüin sümüin eekai matsüin.

Meechia nia waneepia, wane'ere'eya nuu'ulaain su'tte'ennapa wayuu nütüma.

²¹ Niecechi sa'atapaka anainjee tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua o'tte'ennaa”.

Nia Maleiwa kapülainka atüma Jesús

²² O'uninnüshi nünainmüin Jesús wane wayuu kale'eru'ushi yoluja. Mo'usai je manüisai chi wayuukai sütüma tü yolujaakat. Otta nüntapa chi wayuukai nünainmüin Jesús, kanüikalaka nia, ko'ukalaka nia nütüma. ²³ Otta tü wayuukolüirua eejatkat jutkatüin, awatüsü ma'i saa'in süka anaichipain nia shi'rüin. “¿Niataapa chi Nülüinkai David wa'atapakai?”, sümakalaka tü wayuukolüirua.

²⁴Otta na fariseokana naapapa nüchiki chi wayuukai sünain niyajünüin, aashajaajiraashii naya sünain maa: “Chi kapülainkai atüma chira süpüla ayu'laa yolujaa, nia ne'e Beelzebú, chi sülaülashikai tü yolujaakalüürüa süpüshua”.

²⁵Nütüjaapaja Jesús saa'u tü saashajaakat achiki naa'in na fariseokana, nümakalaka namüin: “Müleka sütkaajiraale wane wayuuirua, aja'lajaajiraweena naya. Je müleka sü'ülüjaale wane wayuu sümaa tü süpüshikat, pa'inüüwaweerü. ²⁶Akaajaa Satanás, müleka nujuittirüleje tü yolujaakalüürüa sünain nütkaain sümaa, oo'ulaajeechi nia suulia aluwatawaa. ²⁷¿Jalaje'ewat saa'in jümüin tü napülainkat na jikirajüinkana süpüla ayu'laa yolujaa? ¿Nütüma Beelzebú? Nnojo, ¿aashi müin? Nayeenaja nayakana ayaawataka saa'u jalaje'ewalüin tü tapülainkat. ²⁸Saa'u tayu'lüin yolujaa sütüma nüpülain chi Naa'inkai Maleiwa, jütüjaaitpaja aa'u sünain nu'ttüin chi Maleiwakai sünain aluwatawaa wayuu yaa mmalu'u.

²⁹“Nnojotsü süpüla asaajaanüin nükorolo wane wayuu eekai katsüin. Alu'ujasa müleka nüntüle wane ka'ruwarai nünainmüin eekai katsüinreein ma'i nuulia, ayamülüneechi chi wayuukai nütüma, je alü'üjüneerü tü nükorolokot nüma'anajee. Akaajaa tayaka'iya. Süka niyamülüichipain tatüma chi sülaülashikai yolujaa, tountüin tayu'lüin yolujaa.

³⁰“Soto jaa'in wane kasa: Chi wayuu ayouktajaakai tamaa, te'ipoloshi. ³¹Shiimain ma'i tü tamakat jümüin: Atüjasü alatinnaa

saainjala wayuu suulia nütüma Maleiwa. Ja'itasü mojuin sünüiki nümüin Maleiwa, atüjasü alatinnaa suulia nütüma. Alu'ujasa müleka niale chi Naa'inkai Maleiwa mojuin amüin sünüiki, matüjüinsat alatinnaa shia suulia. ³²Ja'itairü mojuin jünüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, alatinneerü tia juulia nütüma Maleiwa. Akaajasa, müleka ji'rülüire wayümüin süka jünüiki nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, müiria nnojölüin alatinntüin juulia, maa aka maa'ulu otta mapeena.

³³“Müleka anale waneepia tü kasa taa'inrakat, ¿jamüsü 'Kapülainshi nütüma chi Yolujaakai' jümaka'a tamüin? Jülüja jaa'in sukuaiippa wane wunu'u. Müleka shi'nnüle süchon wane wunu'u, atüjaaneerü aa'u kasain kachoin. Müleka kachonle eekai shikünaajuulin, atüjaaneerü aa'u sünain anain tü wunu'ukot. Otta müleka kachonle eekai mekünaajuuin, atüjaaneerü aa'u sünain mojuin tü wunu'ukot.

³⁴“Jiakana wüi ouktasiro'ut, e'rülii wayümüin jia. Müshii aka jia saa'in tü wunu'u eekai mojuin. Saa'u kaainjaraliin jia, nnojotsü juuntüin jiweetirüin pütchi eekai analu'ulüin. Soto jaa'in wane kasa: Tü saashajaakat wane wayuu, shia tü ajuittakat sulu'ujee saa'in. ³⁵Wane wayuu eekai nüküjüin waneepia kasa anasü, watüjaa aa'ut sünain shiain sulu'uin naa'in tü anasükat, süka waapüin shia nüküjüin. Akaajasa wane wayuu eekai nüküjüin waneepia tü kasa mojusükot, watüjaa aa'ut sünain shiain sulu'uin naa'in tü mojusükat. ³⁶Tamüshii paala jia:

So'uweena tü ka'ikat kasalajaneetkat o'u saainjala wayuu nütüma Maleiwa, asouktinneerü wayuu süpüshua saa'u tü pütchi mojuulu'ut neweetitpü'ukat. ³⁷Müleka jiweetitpü'üle pütchi mojuulu'ut, aapüneerü jikii nütüma Maleiwa so'uweena ka'ikat tia. Otta müleka jiweetitpü'üle pütchi anasü, 'Maainjalasalii jia' meechi Maleiwa jümüin".

Aso'innüsü naa'in na wayuukana süka nüchiki Jonás

³⁸Otta no'utku na karalouktamaajanakana oo'ulaka no'utku na fariseokana, müshii naya nümüin Jesús:

—Anashi paa'inrüle wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, süpüla watüjaainjatüin paa'u sünain chaje'ewalin pia iipünaajee — namakalaka nümüin.

³⁹Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Jia wayuu eekana maa'ulu yaa, jia kaainjaralii e'rülüikana ma'i wayümüin nümüin Maleiwa, jüchuntüin tamüin taa'inrüin wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa süpüla jütüjaainjatüin taa'u sünain cheje'ewalin taya iipünaajee. Nnojoleena toonooin amaa jia. Shieerü taso'iraka anain jaa'in tü nüchikikat Jonás chi nünüikimaajachikai Maleiwa nümaiwa süpüla jütüjaainjatüin saa'u jaralin taya.

⁴⁰"Maa aka Jonás sünain süle'eru'uin nia wane jime mülo'u apünüin ka'i je apünüin ai, akaweechia tayakai chi Shipayakai Wayuu sünain shiinalu'ujeechin taya tü mmakat apünüin ka'i je

apünüin ai. ⁴¹Je na wayuukana Níniveje'ewaliikana so'uweena nükalía chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu süpüshua nütüma, meena jümüin: 'Wayakana, oonooshiinka sümaa tü nümakat Jonás wamüin sünain woo'ulaaainjanain suulia waainjala. Otta müshia Jesús, alana'aleesia ma'i nujut nuulia Jonás. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a joonooin sümaa nünüiki?', meena naya jümüin.

⁴²"Je soto jaa'in süchiki tü aluwataasükat paala sümaiwa sulu'u wane mma wattajatü chaa uuchümüin. Antüsü nünainmüin Salomón chi aluwataashikai sulu'u Israel wanaa sümaa tia, süpüla saapajünjatüin nünüiki süka kekiin ma'i nia. Anuu tü tamakat jümüin: So'uweena nükalía chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu süpüshua nütüma, meerü jümüin tü wayuukot aluwataasükat: 'Alana'aleesia ma'i nujut Jesús nuulia Salomón. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a jaapajeein nünüiki?', meerü shia", nümakalaka Jesús namüin.

⁴³Aashajaashi Jesús joolu'u namüin nüchikua, sünain nikirajün naya soo'opünaa nüchiki chi nnojoiakai ayouktajaain nümaa Satanás: "Wane yolujaa, süchikijee shiyu'nnüin nuulia wane wayuu, o'unüsü saainküin mmakat süpüla süchajaainjatüin süchiki eere maa'inyatuulin süpüla sheemeraain. Je müleka nnojorule süntüin sünain eenjatüle sheemeraain, ⁴⁴'Anasü tale'ejüle tachikua eejatüle paala taya tamaiwa', meerü shia. Je süntapa süchikua nünainmüin chi wayuukai ayu'nnakai oulia

paala, sünta anainchi nia sünnain taashin süpüla süka ayatüin manoujain nünain Maleiwa.
⁴⁵Sükajee tia, süsaajale'einya joo akaratshisü yolujaairua soo'omüin, alana'aleekalia ma'i sünnain mojuulaain suulia. Ekerolaa müsia süpüshua nünain chi wayuukai. Müle'oleejeeria ma'i tü nümüliainkat suuliale'eya paala. Meena'a jia kaainjaraliikana mapeena", nümakalaka Jesús namüin na karalouktamaajanakana oo'ulaka na fariseokana.

Tü niikat je na nuwalayuukana Jesús

⁴⁶Wanaa sümaa naashajaain Jesús sümüin tü wattakat saalin wayuu, eesü tü niikat oo'ulaka na nümüliayuukana sünnain a'atapajaa yala anooipa'a süka naashajaweain nümaa. ⁴⁷Naapinnakalaka Jesús:
 —Naa tü püikat anooipa'a oo'ulaka na puwalayuukana. Aashajaweeshii pümaa —nümünakalaka.

⁴⁸Asouktüshi Jesús:

—Taküjeerü jümüin joolu'u jaralin tü tein oo'ulaka jaralin na tawalayuuin —nümakalaka namüin.

⁴⁹⁻⁵⁰Je nümakalaka sünnain nii'iyatüin na nikirajüinkana:

—Tü wayuu "teikat" je na wayuu "tawalayuukana" tamüinjanakana amüin, naya na eekai naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa maa aka naairua —nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane mma apünajünakat alu'u

13 ¹Je so'u ka'ikat tia, o'unüshi Jesús sulu'ujee tü miichi eejechire nia sünnain ekirajaa. Nu'unakalaka sotpa'amüin tü

palaakat eere joyotüin nia. ²Shiasa süka wattain saalin tü wayuu okotchajaakalüirua nünainmüin, o'otooshi nia sulu'u wane anua. Nüikkalaakalaka süpüla ekirajaa yala sulu'u shirokujee tü palaakat. Otta tü wayuukolüirua, sha'washawatsü yaa sotpa'a.

³Ekirajüshi joolu'u nia sünnain kasa wainma süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünnain nümüin namüin na wayuukana:

“Eetaashi wane wayuu apünajüi. O'unüshi sulu'umüin tü niyütüjasekat sünnain nijinnain tü nuwaiyekat.

⁴Eesü waiyee ejituukat sulu'u wopu eere shiküin shia wuchii. ⁵Eesü ejituukat sa'aka ipashira eere arülain mma. Osota müsia shia mayaainje arülain tü mmakat. ⁶Shiasa susotapa, julumaatusü süttüma tü ka'ikat süka arülain tü mmakat süpüla tü suurulakat. ⁷Eesü ejituukat sa'aka mojuui keimsesü. Shiasa süsotapa, ouktüsü tü pünajütakat süttüma tü mojuuikat. ⁸Alu'usa wane waiyeeekat, ejituushi saa'u mma anasü. Asotüsü, emiyo'ulaasü sünnain wattain saalin süchooin. Eesü eekai sujuittirüin poloo shikii süchon sünnainjee waneesia so'u, eesü eekai sujuittirüin aippirua shikii süchon sünnainjee wane'eya, je eesü eekai sujuittirüin apünün shikii süchon sünnainjee wane'eya”, müshi joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua. ⁹Je kettaapa nünüiki Jesús, “Chi eekai nüshatein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatünjatüin saa'u tü tekirajakat anain”, nümakalaka namüin.

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü nikirajiakat

¹⁰Arütkaashii na nikirajüinkana Jesús nünainmüin sünnain namüin

nümüin: “¿Jamüsü pikirajaka'a tü wayuukolüürua süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma?”, namakalaka nümüin.

¹¹ Nüsouktakalaka Jesús namüin: “Nnojotsü atüjaanuün aa'u paala süchiki nukuaippa Maleiwa sünnain aluwatawaa. Otta müshia joolu'u, o'ttüichipa nia sünnain nii'iyatüin shia jümüin jakana tekirajüinkana. Otta na wane wayuukanairua, nnojotsü nii'iyatüin shia namüin.

¹² Chi wayuu eekai jülüjain naa'in tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, ekirajüneechi nia soo'omüin süpüla niyaawatüin saa'u. Akaajasa chi eekai nnojolüin kasajatüin nümüin tü shiimainkat, asütüneerü nuulia tü ekirajünakat anain nia paala.

¹³ Tekirajüin tü wayuukolüürua waneepia süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma.

‘Süka jamüin, neirakaain sümüin tü kasa anasü taa'inrakat,
otta nnojoliishii ne'raajüin taya.

Je naapüin tü kasa anasü taküjakat achiki,
otta nnojotsü nayaawateein aa'u tü tekirajeekat anain naya'.

¹⁴ Manoulakat tü wayuukolüürua, süpülatatü shikeraajüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma Isafás chi nünüikimaajachikai sünnain maa:

‘Ja'itatataairü ma'i jaapüin otta ji'rüin,
nnojottataaleerü jiyaawatüin aa'u.

¹⁵ Tü wayuukalüürua, süsülajaain süche'eirua otta so'uürua toulia.

Süchechajaain saa'inrua

suulia nayaawatüin saa'u tü shiimainkat.

Nnojoishii naya anoujeein tanain.

Müleka nanoujüleje,
anasüje tatüma nukuaippa tamaa',

müsü nünüiki Maleiwa”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹⁶ Ayatshi Jesús sünnain nümüin namüin: “Anata'aleeshiija'a ma'i jia süka ji'rüin je süka jaapüin tü tekirajakat anain. ¹⁷ Tamüsü paala jümüin tü shiimainkat: Wainma na nünüikimaajanakana Maleiwa je na wayuu anakana no'ulu'u Maleiwa paala sümaiwa eekai ne'reein ma'i tü kasa ji'rakat, eekai naapeein ma'i tü kasa jaapakat joolu'u, nnojotsü ne'rüin je nnojotsü naapüin.

Tü shikirajakat anain tü nüchikikat chi apünajüikai

¹⁸ “Jaapa jumaala tanüiki jütüjaaiwa saa'u tü shikirajakat anain tü nüchikikat chi apünajüikai taküjaitpakat sümüin tü wayuukolüürua sünnain ekirajaa süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma: ¹⁹ Tü waiyee ejituukat eepünaale süliikatünüin na wayuu eekai naapüin ne'e süchiki nukuaippa Maleiwa sünnain aluwatawaa sümaa nnojolüin nayaawatüin saa'u. Asütünamaatüsü tü pütchikat noulia nütüma Satanás suulia nanouja'alüin sünnain. ²⁰⁻²¹ Je tü ejituukat eere arülain mma saa'u ipa, shia nukuaippa wayuu eekai naapüin sümaa talataa aa'in nünüiki Maleiwa aküjünakat namüin. Müshii aka naya saa'in tü pünajüt ajulujaakat. Anoujashii naya motso'o ne'e. Otta ne'rapa müliaa

sünainjee tü nanoulakat, oo'ulaa müshijja suulia anoujaa. ²²Je tü ejituukat sa'aka mojuui eekai keimsein, shia nakuaippa wayuu eekai naapüin nüüüiki Maleiwa. Akatsa malaüle'erüin naa'in naya sünain anoujaa sükajee kachiiruain ma'i naa'in shii'iree washirüü, tü nnojotkat kalu'u'in talataa. ²³Otta tü wäyüee ejituukat saa'u mma anasü, shia nakuaippa na wayuu aapakana nüüüiki Maleiwa sümaa noonoo'in sümaa. Koo'omüinsü ma'i namüin na wayuukana aa'inraa kasa anasü, maa aka tü pünajütkat saa'ukat mma anasü, maa aka eekai sujuittirüin poloo shikii süchon sünainjee waneesia so'u, eekai sujuittirüin aippirua shikii süchon sünainjee wane'eya, je eekai sujuittirüin apünüin shikii süchon sünainjee wane'eya", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Süchiki wane mojuui sa'aka tü pünajütkat

²⁴Ekirajüshi joolu'u Jesús nüchikua süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünain nüümüin sümüin tü wattakat saalin wayuu: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa wane yüüja eere nüpünajüin wane wayuu wäyüee anasü kanüliasü 'trigo'. ²⁵Shiasa aipa'apa wanaa sümaa natunküin na wayuukana, süntakalaka wane na'ünüü sulu'ümüin tü yüüjakat sünain shijinain sa'aka tü trigokat wane sü'ü mojuui keimsesü. ²⁶Mayaainje wanaawain ma'i jo'uuüiwa'aya tü mojuuikat sümaa tü trigokat, süsotapa tü trigokat sümaa kachoin,

atüjaana aa'ulu sünain een tü mojuuikat sa'aka.

²⁷"Nantakalaka na nüchepchiakana chi ka'ttiashikai sünain namüin nüümüin: 'Walaamainkalee, ¿aashi apünajayaain pia "trigo" sulu'u tü pa'apainsekat? ¿Jamakalaka shiweetaka'a joolu'u mojuui keimsesü yaa sulu'u?', namakalaka nüümüin. ²⁸'Saainjala saa'in tamüin tü ta'ünüükalüirua', nümakalaka namüin. '¿Pücheküin süpüleerua wayuunaain shia?', müshii na nüchepchiakana. ²⁹'Nnojo. Müleka jiyuunaale shia, eesü süpüla shiyuunaain tü trigokalía. ³⁰Shia anaka alu'u müleka juu'ulaale süpüla süntapa sükalía tü trigokat süpüla shi'yonoojümüin. Je so'uweena ka'ikat tia, taluwataweena na a'yataaliikana süpüla nejinnajüin palajana tü mojuui keimsesükat süpüla na'ajaa. Otta süchikijee, nakotchajeerü tü trigokat sümaa ne'itaainjatüin shia sulu'u tü anaajaaleekat ta'ttia', müshi nia namüin", nümakalaka Jesús.

Süchiki tü sü'ukat "mostaza"

³¹Ekirajüshi joolu'u Jesús nüchikua süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünain nüümüin sümüin tü wattakat saalin wayuu: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa sü'ü tü 'mostaza' münakat. ³²Mayaainje jo'uuchechoin ma'i shia wanaa sümaa süpünajünüin, osotüsü sütüma wane suu'ulia miyo'u. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin

wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i", nümakalaka Jesús namüin.

³³Ekirajataalashi joo nia süka wane'eya: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa tü oolojiakat pan ejitünakat sütüma wane wayuu sa'aka jaliina. Mayaainje wainmain tü jaliinakat, oolojoosü süpüshua sütüma tü ejitünakat sa'aka. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i", nümakalaka Jesús namüin.

³⁴Ekirajüşhi joolu'u Jesús tü wattakat saalin wayuu waneepia süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ³⁵Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünüikimaajachikai sünain maa:

"Shiasa süchikijee nükumajüin Maleiwa tü mmakat sümaiwa paala, eesü kasa eekai nnojoliyülüin nüküjüin achiki sümüin wayuu.

Shia tekirajeeetka achiki maa'ulu yaa süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma".

Tü shikirajakat anain tü süchikikat tü mojuuikat

³⁶O'unüshi joolu'u Jesús yalajee yala sa'akajee tü wattakat saalin wayuu sünain nikerolüin nüchikua sulu'umüin tü miichikat eejachire paala nikirajüin. Arütkaashii na

nikirajüinkana nünainmüin sünain namüin nümüin:

—Pikirajüinapa waya sünain wane kasa süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ¿Jamalu'tut tü püküjakat wamüin süchiki tü mojuui sa'akakat tü trigokat? —namakalaka nümüin.

³⁷Nüsouktakalaka Jesús namüin: —Chi apünajakai tü so'ukat trigo, taya tayakai chi Shipayakai Wayuu. ³⁸Je tü yüüjakat, shia tü wayuukolüirua süpüshua sainküin mmakat süpüshua. Je tü so'ukat "trigo", shia tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma Maleiwa. Je tü sü'ukat mojuui keimsesü, shia tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma chi nü'üntüikai Maleiwa, chi Yolujaakai. ³⁹Chi ejinakai sü'ü mojuui sa'aka tü trigokat, nia chi Yolujaakai. Je tü sükaliakat "trigo" süpüla shi'yonoojünüin, shia tü ka'i saja'lajaweetkat o'u kasa süpüshua. Je na wayuu a'yataakana sünain akotchajaa tü trigokat, naya na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa.

⁴⁰Je maa aka shiyuunnüin tü mojuuikat süpüla a'ajünaa, akaweeria tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma chi Yolujaakai so'u tü ka'i saja'tteetkat o'u kasa süpüshua. ⁴¹Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, tajüteena na aapiee tama'anajeejanakana süpüla nayu'lüin na kaainjaraliikana oo'ulaka na kaainjalapü'ükana atüma wayuu sa'akajee tü wayuukolüirua aluwataaushikat nütüma Maleiwa. ⁴²Ajutüneena naya natüma na aapieekana sa'akamüin tü sikikat, tü kanülüikat Hades süpüleekat tü ouktüsükalüirua, eere

na'yalajeenain ma'i sütüma tü müliaa ne'reetkat. ⁴³Otta tü wayuukolüürua aluwataaushikat nütüma Maleiwa, saa'u lotüin ma'i nakuaippa nu'upala, eejeena naya nümaa chi Nashikai Maleiwa sünain kojutüin ma'i naya nütüma chaa eere nuluwataain. Otta joolu'u, chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain.

Süchiki tü jula'akat oo'ulaka tü kaa'ürülakat

⁴⁴“¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in wane korolo kojütüsü ojoitünakat paala sulu'u wane jula'a sulu'u wane yüüja. Nüntakalaka wane wayuu sünain tü korolokot. Nojoitakalaka shia süchikua sünain nu'unüin sümaa talatüin ma'i naa'in. Nüikkakalaka süpüshua tü kasa eejatkat nüma'ana nipialu'u süpüla niyalajüin tü yüüjakat eere tü korolo nüntakat anain.

⁴⁵“Tü nuluwataayakat Maleiwa, müshi aka naa'in wane wayuu achajaakai süchiki kaa'ürülairua eekai anasüin. ⁴⁶Je nüntakalaka sünain tü kaa'ürüla anasukat ma'i sünain kojutüin ma'i shia, nüikkakalaka süpüshua tü kasa eejatkat nüma'ana nipialu'u süpüla niyalajüin shia.

Süchiki wane kusu

⁴⁷“Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa wane kusu ajütünakat shiroku tü palaakat, kasitkat jime eekai shikaajünüin oo'ulaka eekai

mekaajuuin. ⁴⁸Je wotopa tü kusukot, najaraittüin na olojüshiikana jime sotpa'amüin tü palaakat süpüla nakatajüin tü jime ekaajuushikat suulia tü mekaajuusatkat süpüla ne'itaainjatüin tü ekaajuushikat sulu'u wane katto'ui. Oo'ulaka tü mekaajuusatkat, ojetünüisü ne'e natüma. ⁴⁹Akaweeria tü wayuukolüürua so'u tü ka'i saja'ttajatkat o'u kasakat süpüshua. Anteena na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa sünain nakatajüin wayuu eekai kaainjaralüin suulia tü wayuu eekai lotüin sukuaippa nu'upala Maleiwa. ⁵⁰Je na kaainjaraliikana, ajütüneena natüma na aapieekana sa'akamüin tü sikikat, tü kanüliakat Hades, süpüleekat tü ouktüsükalüürua, eere na'yalajeenain ma'i sütüma tü müliaa ne'reetkat”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

⁵¹Nüsakirakalaka Jesús naya: —¿Jiyaawata aa'u süpüshua tü taküjaitpakat jümüin?

—Aa —namakalaka na nikirajüinkana.

⁵²Nümakalaka Jesús:

—Saa'u jiyaawatüin shia, tamüshii paala jia: Chi eekai nikirajüin sünain tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa, müleka niyaawatüle saa'u tü nuluwataayakat Maleiwa, müshi aka naa'in chi wayuu washirü ayu'tkai korolo kojutshaatasü eekai sünaajuushin sulu'u wane juraskeerü, kasa eekai jeketüin je kasa eekai laülaain.

Ayouktünüshi Jesús cha'aya Nazaret

⁵³Shiasa Jesús süchikijee ekirajaa süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma,

o'unushi yalajee yala. ⁵⁴Je nüntapa sulu'umüin tü pueulo eejachire nia tepichiiwa'aya, o'ttushi nia sünnain ekirajaa sulu'u tü ekirajüleekat.

—¿Jarai cheje kekiika atüma chii? ¿Jarai cheje pülashika atüma süpüla aa'inraa tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa? —müsü tü wayuukolüirua süka ponüin ma'i saa'in tü nümakat Jesús.

Otta waneerua, asakiiwirawa'ain müshii:

⁵⁵—Watüjaa aa'uchi nia sünnain niain wane nüchon chi a'yataaikai sümaa taapüla. Je we'raajüin María tü niikat oo'ulaka Jacobo, José, Simón je Judas na nimüliayukana. ⁵⁶Otta na nüshunuukana, kepiashii yaaya sulu'u tü pueulokat wanaa wamaa. ¿Jarai cheje eera laülaaka atüma nia süpüla aa'inraa tü naa'inrakat? —namakalaka.

⁵⁷Müshi Jesús joolu'u süka nnojolichipain kasajachin nia namüin:

—Müinka nüntüle wane nünüikimaajachi Maleiwa nuumainpa'amüin, mojuteechi nia sütüma tü wayuukolüirua je sütüma tü nüpüshikalüirua, maa aka tayakai sünnain mojutüichipain jütüma joolu'u —nümakalaka namüin.

⁵⁸Je süka nnojolüin nanoujain nünain, nnojoihi aa'inrüin cha'aya wainmatua tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

Nüchiki Juan sünnain nu'utinnüin aa'in paala nütüma Herodes

14 ¹Otta müshia Herodes, chi sülaülashikai mma, naapa achikichi Jesús sümaa süpüshua tü kasa naa'inrakat sainküin mmakat. ²Nümakalaka Herodes namüin na a'yataaliikana nümüin: “Chi

Jesúskai anülia, nia ne'e naa'in tamüin Juan chi owoutisaajüikai, oso'iraasü eera naa'in süchikijee ouktaa. Müshijese pülashin nia süpüla aa'inraa tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa”, nümakalaka Herodes.

³⁻⁴Je nüchiki Juan sünnain nu'utinnüin aa'in paala, müsü mayaa: Herodías tü nu'wayuusekat Herodes, nu'wayuusesü paala Felipe chi nimüliakai Herodes. Otta müshia Juan, mapü'üshi nümüin Herodes: “Nnojotsü anain no'ulu'u Maleiwa sünnain pu'wayuusein tü jierü nu'wayuusekat paala chi pimüliakai”. Je sükajee tia, ata'ülinnüshi Juan nütüma sümaa nüpüreesajüin nia. ⁵Otta müshia Herodes, o'utünee aa'inchi ma'i Juan nütüma. Akaisa mmolüin nia sheema tü wayuu judíokolüirua, süka nünüikimaajachin Maleiwa Juan saajüin.

⁶Otta so'u wane mi'iraa nütüma Herodes saa'u nikeraajüin juya, oyonnajüsü tü süchonkot Herodías su'upala tü wayuu antakat sünnainmüin tü mi'iraakat. Süka talatüin ma'i naa'in Herodes sümaa tü süchonkot Herodías, ⁷müshi nia sümüin su'upala tü wayuukolüirua: “Tamüsü paala pümüin joolu'u su'upala tü kasa chakat iipünaa: Taapeerü pümüin tü kasa püchunteekat tamüin”, nümakalaka sümüin. ⁸Je saa'u shi'ikünüin aa'in sütüma tü shiikat soo'opünaa tü kasa süchuntajatkat, sümakalaka nümüin:

—Püntira tamüin yaamüin sulu'u wane pülaata tü nikiikat Juan chi owoutisaajüikai —sümakalaka nümüin.

⁹⁻¹⁰ Mojukalaka ma'i naa'in Herodes sütüma tü süchuntakat. Shiasa saa'u pansaaitpain nünüiki sümüin su'upala tü wayuukolüirua, nümakalaka namüin na nüsurlaatsekana:

—Ju'una nünainmüin Juan chi püreesashikai jüshottoiwa nünutpünaa.

¹¹ Nantitkalaka tü nikiikat chi müliashiikai sulu'u wane pülaata sünain naapüin shia sümüin tü süchonkot Herodías. Shi'ikajaakalaka shia sümüin tü shiikat. ¹² Otta müshi'iya na nikirajüinkana Juan natüjaapa saa'u sünain ouktüin nia, antüshii naya sünain naapaain chi müliashii süpüla ne'iküin amouyuupa'amüin. Süchikijee tia, o'unüshii naya nünainmüin Jesús süpüla aküjaa nüchiki nümüin.

Ekitshi watta saalin wayuu Jesús

¹³ Naapapa Jesús nüchiki Juan sünain nu'utinnüin aa'in, o'otooshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua sünain no'unüin sujuuna tü wayuukolüirua chamüin eemüinre yütüülün mmakat. Otta tü wattakat saalin wayuu sütüjaapa naa'u Jesús, o'unüsü nüchiirua süka suu'ui sulu'ujee tü pueulokalüirua. ¹⁴ Nüntaiwa'aya Jesús, ni'rüin tü wattakat saalin wayuu. Nümüliajakalaka naya sünain niyajüin eekai ayuulin.

¹⁵ Shiasa motsopa ka'ikat, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin sünain namüin nümüin: —Ekirajüikalee, yüü'tyütüüisü ma'i tü mmakat yaaya, je alü'ütsü süpüla shipiyu'ujaain. Anasü müleka püjütüleirua su'unaiwa sulu'umüin tü pueulokalüirua

nayalajaaiwa tü neküinjatkat — namakalaka nümüin.

¹⁶ Nüsouktakalaka Jesús namüin: —Anashii makatüle naya yaaya. Jaapa jiakana neküin —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷ Namakalaka nümüin: —Ja'raisü pan je piamasü ne'e jime asijuushi eekat wama'ana.

¹⁸ —Iche'era tamüin. ¹⁹ Anakaja müleka süikkalaale tü wayuukolüirua saa'u tü alamakat —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Naapaakalaka joo Jesús tü ja'raisükat pan je tü piamasükat jime. Niirakaakalaka iipünaamüin sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojünjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ²⁰ Eküshii napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka poloo piammüin katto'ui. ²¹ Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua sünain mayaawajuin na jieyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana.

Waraittüshi Jesús soo'opünaa tü palaakat

²² Shiasa mapa süchikijee tia, nüjütüin Jesús na nikirajüinkana süpüla no'unüinjanain nüpüleerua. No'otookalaka sulu'u tü anuakat sünain no'unüin namüiwa nüpüleerua waneemüin sa'ata tü palaakat süma'inru'u nüpütaain Jesús süpüla tü wayuukolüirua. ²³ Shiasa süchikijee nüpütaain süpüla, o'unüshii Jesús nümüiwa saa'umüin wane namüna süpüla aashajawaa nümaa

Maleiwa. Je motsapa ka'i, eeshi nia nümüiwa saa'u tü namünakat. ²⁴Otta müsia tü anua kalu'ukot na nikirajüinkana, wattasü shia suulia tü mmakat. Je yala pasanain süinain tü palaakat, napanapajakalaka joo wane jouktai. Katsüinsü ma'i joo tü palaakat sütüma.

²⁵Shiasa maa aka eeiwa'aya aikat, o'unüshi Jesús nanainmüin na nikirajüinkana süinain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat.

²⁶Shiasa ne'rapa Jesús süinain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat,

—Epeinjaasü kasa wapüla ne'e —namakalaka süinain na'waatüin sümaa mmoluu sheema tü ne'rakat.

²⁷Nüsouktamaatalaka Jesús namüin:

—Nnojo mmolüin jia, jüchechera jaa'in. Taya tayakalin —nümakalaka namüin.

²⁸Nümakalaka Pedro nümüin:

—Senyotkalee, müleka shiimainreje piain we'rüin, anakaja peenaküle taya süpüla tantajachin pünainmüin soo'opünaa tü palaakat.

²⁹—Anakaja, jalaichi pümaala —nümakalaka Jesús nümüin.

Nüshakatalaka joo Pedro sulu'ujee tü anuakat süinain waraittüin soo'opünaa tü palaakat nünainmüin Jesús. ³⁰Otta mmotkalaka Pedro sotopa naa'in tü wawaikat. Nu'ttakalaka süinain nimerolo nimerolo nümüin shirokeküin tü palaakat.

—Jalia taya Senyotkalee —nümakalaka nümüin Jesús süinain nu'waatüin.

³¹Otta Jesús, niyurulamaatüin nütüna süinain naapaain Pedro.

—Pia matsüinkai anoula, ñjamüsü nnojotka'a püchecherüin

paa'in süinain anoujaa tanain? —nümakalaka Jesús nümüin.

³²Je no'otoopa sulu'umüin tü anuakat, ejimalaa müsia tü jouktaikat. ³³Otta na nikirajüinkana yaakana sulu'u tü anuakat, na'waajüin Jesús süinain namüin nümüin:

—Shiimüinja süinain piain chi Nüchonkai Maleiwa —namakalaka nümüin.

³⁴Je nantapa waneemüin sa'ata tü palaakat, antüshii naya sulu'umüin wane mma kanüliasü Genesaret.

³⁵Je niyaawatünapa Jesús sütüma tü wayuuirua kepiakat cha'aya, su'walakajaakalaka nüchiki sainküin süpüshua tü mma pejekat süinain Genesaret. Süntinnakalaka wayuu eekai ayuulin nünainmüin Jesús.

³⁶Nachuntakalaka na wayuukana nümüin Jesús shii'iree shiain nepettüin ne'e na ayuushiikana sot nüshe'in. Anakalaka nütüma napüshua'aya na eekai nepettüin nüshe'in.

Tü nekirajakat anain na fariseokana

15 ¹Antüshii no'ulukuku na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana chajee Jerusalénjee eemüin Jesús süinain namüin nümüin:

²—¿Jamüshii na pikirajüinkana moonooinka'a sümaa tü ekirajünapü'ükat anain waya judiökana natüma na watuushinuukana? Nnojoliikalaka no'lojüin najapü wanaa wamaa süpüla ekaa süpüla wuleinjatüin wakuaippa no'ulu'u Maleiwa —namakalaka nümüin Jesús.

³Nüsouktakalaka Jesús namüin: —¿Jamakalaka shiaka'a ne'e jaa'inrüin tü nekirajapü'ükat

anain jia na jutuushikana, sūmaa moonooiin jia sūmaa tü nuluwataakat anain Maleiwa?

⁴“Soto jaa'in sūnain juluwataanüin nütüma Maleiwa sūnain kojutüinjachin jütüma jüshi oo'ulaka jii, je chi eekai e'rülin wayumüin nümüin nüshi oo'ulaka sümüin nii, o'utinnajachi aa'in nia. Shia nuluwataakat anain Maleiwa tüü. ⁵⁻⁶Otta saashin tü nekirajapü'ukat anain na jutuushikana, eeshii süpüla namüin na wayuukana namüin na kachooinkana naya: ‘Nnojoleena jia tasülajüin amüin joolu'u süka taapüitpain süpüshua nümüin Maleiwa’. Je sükajee tia, ju'wanajaaitpa tü nuluwataakat anain Maleiwa sütümajee ju'unüin süchiirua tü nekirajapü'ukat anain na jutuushikana. ⁷Jia alaayuukana, lotüsü ma'i nünüiki Isaías jüchiki, chi nünüikimaajachikai Maleiwa, sūnain nümüin mayaa:

⁸ ‘Kojutuyaashi taya natüma na wayuukana süka nanüiki ne'e,

nnojoittaapa'a kojutüin taya natüma süka süpüshua naa'in.

⁹ Tü namapü'ukat sūnain na'waajüin taya naashin, nnojotsü kasain saamüin tamüin.

Je nekirajüin wayuu sūnain pütchi nale'eru'ujeejatü ne'e, nnojotsü nekirajüin anain tü taluwataakat anain',

müsü nünüiki Maleiwa”,
nümakalaka Jesús namüin.

Tü yarüttakat atüma saa'in wayuu no'ulu'u Maleiwa

¹⁰Nuuneküin Jesús nachikua na wattakana naalin wayuu nūnainmüin sūnain nümüin namüin:

—Jaapa jumaala tanüiki jüpüshua jiyaawataiwa saa'u tü tekirajeeakat anain jia. ¹¹Nnojotsü shiain yarüttüin atüma saa'in wane wayuu nu'upala Maleiwa tü kasa ekerotkat saanükülu'upünaa. Shia yarüttaka atüma saa'in tü pütchi ajuittakat saanükülu'ujee —nümakalaka namüin.

¹²Arütkaashii na nikirajüinkana Jesús nūnainmüin sūnain namüin nümüin sujuuna tü wayuukolüirua: —¿Pütüjaa aa'ut sūnain mojushiin namüin na fariseokana tü püküjüitpakat namüin? — namakalaka nümüin.

¹³Nūsouktakalaka Jesús namüin: —Nala fariseokana, mūshii aka saa'in wane a'ttiee naatajattü nnojotkat nüpünajalain chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa sūnain nusuje'ereerüin shia mapeena. ¹⁴Anakaja joolu'u müleka nnojoliire kasajanain naya jümüin. Mayaashiije mo'uin naya, e'ítaanüshii naya naashin süpüla nee'iyatüinjatüin tü wopokot sümüin wayuu eekai mo'uin. Soto jaa'in wane kasa: Müleka nu'uninnüle wane wayuu eekai mo'uin nütüma wane eekai mo'uinya, eeshii süpüla nojunuujiraain sulu'u ishi —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹⁵Nümakalaka Pedro nümüin Jesús:

—¿Jamalu'ut tü püküjüitpakat sümüin tü wayuukolüirua süchiki tü yarüttakat atüma saa'in no'ulu'u Maleiwa? —nümakalaka nümüin.

¹⁶Nūsouktakalaka Jesús namüin: —¿Nnojoliyütta'aya jiyaawatüin aa'u jiakanaya tü tekirajakat anain?
¹⁷Tamüshii paala jia jüchikua: Tü ekerotkot sulu'upünaa jaanükü,

jüle'eru'umünjatü ne'e sünain shiyu'laain süchikua juulia. ¹⁸Otta tü pütchi ojuittakat sulu'upünaa jaanükü, jüle'eru'ujeejatü.

Mojulu'urüle shia, shia yarüttaka atüma jaa'in nu'upala Maleiwa.

¹⁹Je müleka yarüttüle naa'in wane wayuu, kachiirusasü naa'in waneepia kasa mojusü, maa aka o'utaa saa'in wayuu, maa aka ama'ujawaa sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojoikai su'wayuusein, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, maa aka a'luwajaa, maa aka aküjaa alawaa süchiki wane wayuu, je maa aka mojuu anüiki sümüin wayuu. ²⁰Shia yarüttaka'a atüma naa'in wane wayuu nu'upala Maleiwa. Otta nnojotsü yarüttüsüin naa'in sütüma mo'lojooiin najapü süpüla ekaa —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

**Tü sünoulakat wane wayuu
nnojotkat judfoin**

²¹Shiasa mapa tia, o'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana yalajee yala Genesaretjee sulu'umüin tü mmakat kalu'ukot tü pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón. ²²Eekalaka wane jierü kepiasü cha'aya, wane jierü Canaánje'ewat, suu'uliwo'u tü wayuukolüirua nnojotkot judfoin, kepiapü'ükat paala sulu'u tü mmakat Canaán. Antüsü tü wayuukot nünainmüin Jesús sünain su'waatüin nümüin:

—Ekirajüikalee, mayeinsü ma'i tachon sütüma kale'eru'uwaa yolujaa. Pia Nülüinkai David, anakaja pümüliajüle taya —sümakalaka nümüin.

²³Otta Jesús, ko'utakalaka nia suulia. Narütkaakalaka joo na

nikirajüinkana sünain nachuntüin ma'i nümüin:

—Mojushiisü wamüin tüü. Masütaajusat shia sünain a'waataa wachiirua. Anakaja püjütüle shia woulia —namakalaka nümüin.

²⁴Nüsouktakalaka Jesús:
—Nnojoishi ajütüüshin taya nütüma Maleiwa sünainmüin wayuu nnojotkat judfoin, ajütüüshi taya süpüla to'tte'erüinjatüin tü wayuu Israelkalüirua sümüiwa, tü makat aka saa'in anneerü eekai amüloulin —nümakalaka.

²⁵Je joolu'u tü jietkat, süsapainyo'ukakalaka shia nümülatu'u Jesús.

—Ekirajüikalee, pükaaliija taya —sümakalaka nümüin.

²⁶Nüsouktakalaka sümüin:
—Tamüsü paala pia: Nnojotsü anain müleka saapünüle tü shiküinjatkat süchooin wane wayuu sümüin tü etkalüirua —nümakalaka.

²⁷Sümakalaka nümüin:
—Aa, shiimüin, Ekirajüikalee, ayatapaja'aya ne'e a'lumujüin chi etkai tü ojtuusukat saa'ujee nemeesain na ekaashiikana —sümakalaka.

²⁸Nümakalaka Jesús sümüin:
—Maachee, te'rüin pia sünain shiimüin pünoujain tanain süka süpüshua paa'in. Anakaja müleka naapüle joolu'u Maleiwa tü püchuntakat —nümakalaka sümüin.
Anakalaka tü süchonkot wanaa ma'i sümaa tia.

**Ekitshi watta saalin wayuu
Jesús nüchikua**

²⁹Shiasa mapa tia, ale'ejüshi Jesús nüchikua sotpünaa tü palaakat Galilea. Je yalajee, o'unüshi nia saa'umüin wane

namüna. Nüikkalaakalaka cha'aya.

³⁰Je antüsü wayuu watta saalin nünainmüin Jesús ayuuisümaaajatü. Eesü wayuu eekai masa'ain, eekai mo'uin, eekai matünain, eekai manülin, je wainna eekai ayuulin sütüma ayuulii eekai ein ne'e.

Antinnüsü tü ayuuisükalüirua nümülatu'umüin Jesús je niyajiin shia. ³¹Je tü wattakat saalin wayuu, ponosü ma'i saa'in tü shi'rakat: Chi manüsaikai paala, kanülichipa, chi matünaasaikai paala, katünaichipa, chi masa'asaikai paala, kasa'aichipa, je chi mo'usaikai paala, ko'uichipa. Je tü wayuukolüirua süpüshua, su'waajakalaka joo Maleiwa, chi Namaleiwasekai nayakana na Israelkana.

³²Nuunejakalaka joo Jesús na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Tamüliajee amüinrü tü wattakat saalin wayuu süka apünüinrüin ka'i tü kettatkat naa'u sünain tamaain naya. Je aja'lajaaitpa tü nemiakat. Tacheküin süpüleerua neküinjanain nama'ichiki. Müleka tajütüle naya sünain ouktüin jamü, eeshii süpüla nawalejünüin wopulu'u — nümakalaka namüin.

³³Namakalaka na nikirajüinkana:

—Nnojotsü kasain ein yaaya. ¿Jalajeekualüinjatkai wapüla tü eküülü shikajatkat wattüma tü wattakat saalin wayuu?

³⁴—¿Jera pan eekat jüma'ana?

—nümakalaka Jesús.

—Akaratshisü ne'e pan eekat yaaya sümaa palitchen ne'e jimechen asijuushi —namakalaka ni'ipajee.

³⁵Nuluwataakalaka Jesús tü wattakat saalin wayuu sünain süikkalaainjatüin mmalu'u.

³⁶Naapaakalaka joo Jesús tü

akaratsshisükat pan je tü jimechenkat sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojünjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ³⁷Eküshii naya napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka akaratshi katto'ui. ³⁸Eejana maa aka 4.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua sünain mayaawajuin na jeyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana. ³⁹Je kettaapa shiküin tü wayuukolüirua, nümakalaka Jesús namüin: “Anashii ju'unüle jipialu'umüin”. Je Jesús, o'otooshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua sünain o'unaa eemüin tü mmakat kalu'ukot tü pueulokot Magdala.

Achuntünüsü nümüin Jesús naa'inrüin kasa anasü

16 ¹Je nantapa chamüin cha'aya, eeshii napüla wane wayuuirua fariseo oo'ulaka waneerua saduceo. Antüshii naya süpüla nasakirayaainjachin Jesús shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajanajatkat natüma nümüin. Nachuntayaain nümüin naa'inrüinjatüin no'upala wane kasa eekai anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat nukuaippa sünain nüjünalain nia Maleiwa.

²Nüsouktakalaka Jesús namüin: “Müleka ishohle tü sirumakat motsapa ka'i, 'Nnojoleerü a'itüin juya', müshii jia. ³Otta müleka ishohle shia watta'a maalü sümaa sirumain, 'Juyapeerü so'uka'i tüü', müshii jia. Jia kayaawasekana

sümüin tü sirumakat, çjamüsü nnojotka'a jiyaawatüin saa'u kasain tü taa'inrakat maa'ulu yaa? ⁴Jia wayuu eekana maa'ulu ma'i wayumüin nümüin Maleiwa, çjamüsü taa'inreeka'a jütüma wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkak takuaippa sünain nüjünalain taya Maleiwa? Shiimüin tü tamakat jümüin: Nnojoleerü taa'inrüin tü juchuntakat tamüin. Shia soto jaa'in tü nüchikikat Jonás chi nünüikimaajachikai Maleiwa nümaiwa süpüla jütüjaainjatüin taa'u mapeena sünainjee sünain nüjünalain taya Maleiwa”, nümakalaka Jesús namüin. Kettaapa nünüiki, o'unüshi nia nama'anajee.

**Achiajaanüshii na
nikirajüinkana suulia**

tü nekirajakat anain na fariseokana

⁵Otta na nikirajüinkana Jesús, sotüitpa naa'in joolu'u sünain malü'üjüin naya tü pan nakotchirakat paala nanainjee na wayuukana. ⁶Nüchiajaataalalakala naya sünain maa namüin:

—Jalia jia suulia tü oolojiakat pan nama'anajeejatkat na fariseokana oo'ulaka tü nama'anajeejatkat na saduceokana —nümakalaka namüin na nikirajüinkana.

⁷Namajiraakalaka sütüma tü nümakat Jesús:

—Shiakajasa'a nümüin süka motüin waa'in tü pankat —namakalaka.

⁸Süka nütüjaain saa'u Jesús tü naashajaajiraakat achiki, müshi nia namüin:

—Jiirakaa jiakana motsokana anoula, çjamüshii jaashajaajiraaka'a

süchiki sünain nnojolüin pan jüma'ana? ⁹¿Nnojoliyüttaaja'a jiyaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain jia? Soto jaa'in wanaa sümaa tekirüin 5.000 tooloyuu oo'ulaka jiejyuu je tepichiya süka tü ja'raisükat pan je sünain süpütaain wainma süchikijee. ¹⁰Je soto jaa'innya wanaa sümaa tekirüin 4.000 tooloyuu oo'ulaka jiejyuu je tepichiya süka tü akaratshisükat pan je sünain süpütaainja'a wainma süchiki.

¹¹Otta wanaa sümaa tachiajaain jia, nnojoishi taya aashajaashin süchiki pan. Shia tachiajaaka oulia tü oolojiakat pan nama'anakat na fariseokana oo'ulaka na saduceokana —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹²Nayaawatüitpa aa'u joolu'u na nikirajüinkana sünain shiain nüchiaain oulia tü nekirajakat anain na fariseokana oo'ulaka na saduceokana, tü a'walakajaakat sa'akamüin wayuu, nnojoloja'a shiain tü oolojiakat pan.

Aküjüshi Pedro jaralin Jesús

¹³O'unüshi joolu'u Jesús namaa na nikirajüinkana sü'ütpa'amüin tü pueulokat Cesarea de Filipo münakat. Nümakalaka Jesús namüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, çjarai taya saashin tü wayuukolüirua?

¹⁴Nasouktakalaka ni'ipajee:

—“Niataa Juan chi owoutisaajüikai”, müsü waneerua. “Niataa Elías”, eesü makat. “Niataa Jeremías, niataa no'ulukuku na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa”, eesü makat ne'e —namakalaka nümüin.

¹⁵—Jama jiakana, çjarai taya jaajüin? —nümakalaka namüin.

¹⁶Nūsouktakalaka joo Pedro nümüin:

—Pia Cristoka'aya, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla o'tte'eraa wayuu. Pia chi Nüchonkai chi Maleiwa matüjüinkai ouktaa — nümakalaka Pedro.

¹⁷Nümakalaka Jesús nümüin: —Simón, nüchonkai Jonás, anata'aleeshija'a ma'i pia. Nnojotsü piyaawatalain aa'u shiimüinkat tüü sükajee ne'e pikirajünüin sünain sütüma wayuu. Nia chi Tashikai chakai iipünaa ee'iyataka shia pümüin.

¹⁸Tamüshi paala pia: Watüjaa aa'ut sünain “Ipa” malu'ulüin tü anüliee Pedro makat te'itaakat paala pünain. Je joolu'u, maa aka ichein ma'i süsa'a wane miichi müleka shi'itaanüle saa'u ipa, akaweeria sünain ichein ma'i tü pünoulakat. Je meeria nanoula na anoujashiikana tanain sainküin mmakat. Je nnojoleena shiyamülüin naya tü ouktaakat.

¹⁹Meechi aka pia wane wayuu kajapululu'ukai atümaa shiyaawein wane miichi, süka laülaweelin pia wanaa tamaa chaa eere nuluwataain chi Tashikai Maleiwa. Tü kasa kapukat pütüma yaa saa'u mmakat, kapeerü chaa iipünaa eere Maleiwa. Je tü kasa taashikat pütüma yaa saa'u mmakat, taasheerü chaa iipünaa eere Maleiwa —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

²⁰Ni'ikakalaka joo Jesús naa'in na nikirajüinkana sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjüin tachiki sümüin wayuu sünain tayain chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa —müshi nia namüin.

Aküjüshi Jesús nüchiki sünain ouktajachin

²¹Shiasa süchikijee ka'ikat tia, o'ttüshi Jesús sünain aküjaa namüin na nikirajüinkana süchiki süpüshua tü aa'inneekat nüka mapeena sünain nümüin namüin: “Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua to'unüin Jerusalénmüin süpüla müliainjachin ma'i taya natüma na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka natüma na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka natüma na karalouktamaajanakana. O'utinneechi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneechi aa'in taya”, nümakalaka namüin.

²²Najattünakalaka Jesús nütüma Pedro mamüin aka türa sünain nüchiaainjachin nia:

—Senyotkalee, jalia pia suulia sülanüin pümüin tüü —nümakalaka.

²³Nujununujaakalaka Jesús nuulia Pedro sünain nümüin nümüin:

—Nünüikimaajachi pia Satanás, ko'uta ne'e pia toulia. Nnojo pa'alijirüin taya suulia tekeraajüin tü nüchekakat tapüleerua Maleiwa. Tü jülüjakat paa'in, püle'eru'ujeejatü ne'e shia, nnojotsü shiain tü ni'inaajalakat paala chi Maleiwakai tapüleerua —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

²⁴Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: “Chi wayuu eekai tamawein, anakaja müleka nnojorule naa'inrüin tü nüchekakat ne'e nümüiwa. Shia anaka alu'u müleka naa'inrüle waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, sümaa nnojolin mmolüin sheema o'utinnaa aa'in

saa'u noonoon sūmaa tanūiki.
²⁵Chi eekai niyouktūin taya sūka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amūlouijeerū nukuaippa sūpūshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa sūpūla ni'yataainjachin tamūin, mayaashije o'utūneechein aa'in sūnainjee tia, ayateechi o'tte'ennūin tatūma. ²⁶Maja'a aka chi eekai niyouktūin taya sūka washireein nia, amūlouijeerū tū nukuaippakat sūpūshua, sūka nnojolūin suuntūin tū nuwashirūinkat sūpūla nu'tte'ennūin sūkajee. ²⁷Tayakai chi Shipayakai Wayuu, anteechi tachikua eejee chi Tashikai saa'u e'itaaushin taya nūtūma sūpūla aluwatawaa wanaa nūmaa je eejeena na aapieekana nūma'anajeejanakana tamaa. Anteechi taya sūpūla tawalaajeerūin wane'ewai sūkua tū wayuukolūirua saa'u sūpūshua tū kasa saa'inrapū'ūikat, maa aka na aa'inrakana kasa anasū, otta na aa'inrakana kasa mojusū.
²⁸Shiimūin tū tamakat jūmūin: Ana'aya ju'utku jia yaakana maa'ulu yaa nnojoleenakana ouktūin sūpūlapūnaa ne'riin tayakai chi Shipayakai Wayuu sūnain o'ttaa sūnain aluwatawaa”.

Ee'iranaajasū nukuaippa Jesús

17 ¹Je mapa aippirua ka'i sūchikijee tia, neenajaakalaka Jesús apūnūinshii na nikirajūinkana: Pedro, Jacobo oo'ulaka Juan, chi nimūliakai Jacobo, sūpūla no'unajanain nūmaa namūiwa eemūin wane uuchi. ²Je chamūin cha'aya, ee'iranaajasū nukuaippa Jesús no'upala. Chuwatsū ma'i nu'upūnaa maa aka naa'in chi ka'ikai. Otta nūshe'in, jorojorotsū ma'i.

³Eweenaa mūshi'iya no'upala wane piamashii wayuu sūnain naashajaain nūmaa Jesús: nia Moisés oo'ulaka Elías, na nūnūikimaajanakana Maleiwa paala sūmaiwa.

⁴Nūmakalaka Pedro:

—Senyotkalee, anasū ma'i sūka we'rūitpain tū kasa alatakak wo'upala. Mūleka pūchekūle, anasū mūleka takumajūle apūnūinsū luma: wane pūpūla, wane nūpūla Moisés, je wane nūpūla Elías —nūmakalaka.

⁵Wanaa sūmaa naashajaain Pedro, eweetalaa mūsū wane siruma kasuutalū ma'i nanainmūin. Sūsouktakalaka wane pūtkhi sa'akajee tū sirumakat: “Anii chi Tachonkai aishikai tapūla. Talatūshi ma'i taya nūmaa. Jūjūjū jūmata sūmūin nūnūiki”, sūmakalaka tū pūtkhikat namūin.

⁶Je na apūnūinshiiikana nikirajūin, naapapa tū pūtkhikat, a'wachiraashii mmalu'u sūka mmolūin ma'i naya.

⁷Nūrūtkaakalaka Jesús nanainmūin sūnain ni'itaa'in najapū nanain sūnain nūmūin namūin:

—Jūsha'walaa, nnojo mmolūin jia —nūmakalaka namūin.

⁸Otta nayaletpa nekii, ne'riin Jesús sūnain nūmūiwain.

⁹Je wanaa sūmaa nashakatūin saa'ujee tū uuchikat, ni'ikakalaka joo Jesús naa'in sūnain nūmūin namūin:

—Nnojo jūkjūjūin sūchiki tū kasa ji'rūitpakat wane'ere'eya jūkjūjūin taso'iraapa aa'in sūchikijee ouktaa, taya chi Shipayakai Wayuu — nūmakalaka Jesús namūin.

¹⁰Nasakirakalaka nia:

—¿Jamūshii nakūjaka'a na karalouktamaajanakana nūchiki Elías sūnain niainjachin antūin palajana nūpūleerua chi Cristo

Nüneekajalakai Maleiwa?

—namakalaka.

¹¹Nūsouktakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin sünain niainjachin Elías antüin palajana súpüla yapainjatüin nüttüma súpüshua tü nüpüshikalüirua Maleiwa.

¹²Tamüshii paala jia: Antüichipa Elías, akaisa nnojolin shiyaawatüin nia wayuu. E'rülüishii wayumüin nümüin. Akaweechia tayakai chi Shipayakai Wayuu, ne'reechi amüin tayaka'iya —nümakalaka namüin.

¹³Je na apünüinshiikana nikirajüin, nayaawatüitpa joolu'u saa'u sünain niain Juan chi owoutisaajüikai naashajaain achiki Jesús.

Anashi nütüma Jesús wane jintüi kale'eru'ushi paala yolujaa

¹⁴Nantapa sa'akamüin tü wattakat saalin wayuu, arütkaashi wane wayuu nünainmüin Jesús sünain nüsapainyo'ukain nümülatu'u sünain nümüin nümüin:

¹⁵—Ekirajüikalee, anii tachon ayuuisi, anakaja pümülijüle nia. Müliasü ma'i naa'in wanaa sümaa nu'kchichijaaain. Ojutu'uwaishi nia sütüma sa'aka tü sikikat je shiroku wüin. ¹⁶To'unirüin paala chi tachonkai nanainmüin na pikirajüinkana shii'iree neiyajeein nia. Isasü nachiki —nümakalaka nümüin Jesús.

¹⁷Nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüirua súpüshua:

—Jiakana manoujüinyeekana tanain, jia e'rülüikana wayumüin tamüin, wattairü süma'a ta'atapajüin jia shii'iree jünoujeein tanain — nümakalaka namüin.

—Püche'era chira püchonkai — nümakalaka nümüin nüshi chi jintüikai.

¹⁸Otta müshia Jesús, nuu'ule'erakalaka tü yolujaakat suulia tü saa'inrakat nüka chi jintüikai. Sujuittakalaka nüle'eru'ujee. Anakalaka chi jintüikai wanaa sümaa tia.

¹⁹Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin sujuuna tü wattakat saalin wayuu sünain nasakirüin nia: —¿Jamüsü nnojotka'a wountüin wayu'lüin tü yolujaakat nuulia? — namakalaka nümüin.

²⁰Nūsouktakalaka Jesús namüin: —Isasü jüchiki süka nnojölüin jünoujain tanain. Shiimüin tü tamakat jümüin: Müleka jünoujüle tanain, ja'itairü nnojölüin katsüin joolu'u tü jünoulakat, jaa'inreerü tü kasa isakat süchiki wayuu. Maa aka jümataarüle paala sümüin wane uuchi, “Anakaja pu'unüle yaajee ka'yatamüin”, sünoujeeerü jünüiki. Nnojoleerü kasain isain jüchiki. ²¹Otta yolujaa eekai müin aka tü ojuittinnakat nuulia chi jintüikai, nnojoleerü ojuittüin müleka nnojorule jüchuntüin nümüin Maleiwa sümaa jaamajüin — nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús nüchikua nüchiki sünain ouktajachin

²²Shiasa mapa tia, wanaa sümaa jutkatüin Jesús namaa na nikirajüinkana cha'aya Galilea, müshi nia namüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya sajpulu'umüin wane wayuuirua. ²³O'utinneechi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneechi aa'in taya — nümakalaka namüin.

Je na nikirajüinkana, mojukalaka ma'i naa'in sütüma tü nümüitpakat namüin.

**Tü neerü okotchajünakat
süpüla tü a'waajüleeakat**

²⁴Nüntakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'umüin tü pueulokat Capernaum. Eeshii wane okotchajülii neerü süpülajatü tü a'waajüleeakat Maleiwa. Nantakalaka nünainmüin Pedro sünain nasakirüin nia:

—¿Naapiün chi ekirajüikai pia tü neerü süpülajatkat tü a'waajüleeakat Maleiwa? —namakalaka nümüin.

²⁵—Aa —nümakalaka Pedro namüin.

Shiasa nikerolapa Pedro sulu'umüin wane miichi, arütkaa müshia Jesús nünainmüin sünain nümüin nümüin:

—Simón, tasakirüin paala pia sünain wane kasa: ¿Jaralii na wayuu awalaajüinjanaka nümüin chi sülaülashikai mma? ¿Naya na nüchooinkana? ¿Nayataapa na wayuu nnojoliikana nüchooin, na wayuu nuluwataakana ne'e aa'u? —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

²⁶—Naya na wayuu nnojoliikana nüchooin —nümakalaka Pedro ni'ipajee.

Nümakalaka Jesús nümüin: —Nnojoluja mata awalaajüinjanain na nüchooinkana. ²⁷Otta müsia suulia mojujain naa'in na wayuu aashajaayüliikana pümaa, anakaja müleka pu'unüle joolu'u sotpa'amüin tü palaakat süpüla pujutüin tü kuli'rakat shiroku. Je tü palajateekat jime piyu'lüin, pujutala saanükü, je eeejerü püpüla wane neerü kachueera. Paapa tia namüin na okotchajüliikana süpüla wawalaajüin wayakana piamaale süka, piakai oo'ulaka tayakai —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

**Kee'ireesü naa'in laülawaa
na nikirajüinkana Jesús**

18 ¹Shiasa mapa tia, arütkaashii na nikirajüinkana Jesús nünainmüin sünain namüin nümüin: —¿Jaraleechi miyo'uka so'uweena wane ka'i eere nuluwataain Maleiwa? —müshii naya.

²Neenajakalaka Jesús wane jintüi nünainmüin pasanain nanain na nikirajüinkana. ³Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Müleka nnojorule shii'iranajaain jukuaiappa maa aka nukuaiappa chi jintüikai, müinaya jia mekerolüin cha'aya eere nuluwataain Maleiwa. ⁴Maa aka jintüikai chii sünain nnojolüin yaletayaain naa'in, akaainjachia chi wayuu eekai miyo'uweein cha'aya eere nuluwataain Maleiwa. ⁵Je chi wayuu eekai kamaneein sümüin wane wayuu, maa aka naa'in jintüikai chii, saa'u nünoujain tanain, kamaneeshi nia tamü'inya wanaa sümaa.

**Chi eekai kaainjalain
atüma wane anoujashi**

⁶“Na anoujashiikana tanain, na makana saa'in tepichi, müleka naka'injaale suulia anoujaa nütüma wane wayuu, anashi müleka nujutinnüle chia wayuukai shirokümüin tü palaakat sünain kanutpünaain nia wane ipa miyo'u süpüla wattainjachin nia shiinalu'umüin.

⁷“Kapüleesü saa'innüin tü anasükat sütüma wayuu yaa saa'u mmakat, süka wainmain tü kasa kaainjalakat atüma wayuu. Je süka tia, ayateerü wayuu wainma sünain kaainjalaa. Otta chi eekai

naainjireein tü wayuukolüürua kasa mojusü, 'aisha'ajaa' meechnia, süka kasalajaneerüin shia nümüin. ⁸Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa paa'inrakat süka pajapü je sükajee tü kasa paa'inrakat eepünaale su'unirüin pia tü puu'uikat. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia pajapü je puu'ui shiale sünnain pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolöjüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat pajapü je puu'ui, chaa eemüinjachire pujutünüin sa'akamüin tü ouktüsükalüürua. ⁹Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa pi'rakat. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia po'u sünnain pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolöjüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat po'u, chaa eemüinjachire pujutünüin sa'akamüin tü ouktüsükalüürua.

Süchiki wane anneerü machikisat

¹⁰"Jalia jia suulia pülajüin jaa'in noulia na anoujashiikana tanain, na makana saa'in tepichi. Tamüshii paala jia: Na aapiee e'itaaushikana süpüla aa'inmajaa naya, jutatüsü napüla ekerolaa nünnainmüin chi Tashikai Maleiwa chaa iipünaa.

¹¹"Antüshi tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süpüla to'tte'erüinjatüin wayuu eekai maa'awain nuulia Maleiwa.

¹²Wane wayuu ja'aka, müleka kamü'ününre nia poloo shikii anneerü je machikitaarüle waneesia sünnainjee, nüpüteerü tü süpüshikat, tü mekietsatkat shikii mekietsalümüin, chaa saa'u tü namünakat süpüla o'unaa sünnain achajawaa süchiki tü machikisatkat. ¹³Shiimüin tü tamakat jümüin:

Nüntapa chi wayuukai sünnain, talataleejeeria ma'i naa'in sümaa suuliale sümaa tü mekietsatkat shikii mekietsalümüin nnojotkat machikisalüin. ¹⁴Müsia nukuappa chi Jüshikai Maleiwa chakai iipünaa, nnojotsü nücheküin süpüleerua maa'awain nuulia waneesükajee'e tü anoujasükalüürua tanain, na makana saa'in tepichi.

Müleka kaainjarale wane juwala juulia

¹⁵"Müleka kaainjarale wane puwala puulia, anakaja pu'unüle nünnainmüin süpüla paashajaa'in nümaa nüümüiwa süchiki tü kasa mojusü naa'inrakat pümüin. Je müleka kapürale naa'in tü püküjakat nüümüin, puunteerü anajiraain pia nümaa. ¹⁶Akaajasa müleka niyouktüle pünüiki, anakaja püle'ejüle nünnainmüin mapeena sünnain pümaain waneesia je piama puwalayuu shiale atüjaakana saa'u sünnain pansaain tü pümakat nüümüin, maa aka tü suluwataakat anain tü nüchikimaajatkat Maleiwa. ¹⁷Je müleka ayatüle nnojolüin kapülain naa'in tü pümakat nüümüin, anakaja püküjale süchiki tü naainjalakat namüin na anoujashiikana wanaa sümaa jutkatüin. Je müleka niyouktüle tü namakat na anoujashiikana napüshua nüümüin, piirakaa pümata nüümüin maa aka naa'in eekai matüjüin ayaawajawaa suulia aainjalaa.

¹⁸"Shiimüin tü tamakat jümüin: Tü kasa kapükat jütüma yaa saa'u mmakat, kapeerü chaa iipünaa eere Maleiwa. Je tü kasa taashikat jütüma yaa saa'u mmakat,

taasheerü chaa iipünaa eere Maleiwa.

¹⁹“Tamüsü paala jümüin wane kasaya: Müleka paa'inwale piamashii wayuu ja'akajee sünaïn achuntaa soo'opünaa wane kasa nümüin chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa, aapüneerü shia namüin nütüma. ²⁰Süka jamüin, eejeechi taya jümaa jiakana anoujashiikana tanain wanaa sümaa jutkatüin jia süpüla achuntaa nümüin Maleiwa, ja'itaina piamashiin je apünüinshiin ne'e jia”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

**Nüchiki wane achepchiee
mamüliajüinsai**

²¹Arütkaashi joolu'u Pedro nünainmüin Jesús sünaïn nümüin nümüin:

—Senyotkalee, müleka masütaajule wane tawala sünaïn kaainjalain nia toulia, ¿jeratuainjatü motoka amaa taa'in tü kasa mojusü naa'inrakat? ¿Kojuyatua? —nümakalaka nümüin.

²²Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —Tamüshi paala pia: Nnojotsü kojuyatuain ne'e. Motowalinjatü paa'in waneepia kaainjalakat o'u puulia —nümakalaka nümüin.

²³Nüküjakalaka Jesús nüchiki Maleiwa sünaïn nuluwataain süpüla natüjaainjatüin saa'u sünaïn jamüinjatüin sukuaippa süpüla motüinjatüin naa'in naainjala wane nawala noulia: “Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in nukuaippa wane wayuu aluwataashi sulu'u wane mma. So'u wane ka'i, neenajirüin na nüchepchiakana nünainmüin süpüla nütüjaain saa'u jerain neerü najuyaaüin nuulia wane'ewai nakua

süpüla nawalaajüinjatüin shia nümüin süchikua. ²⁴Nüntakalaka nünainmüin wane chi nüchepchiakai kajuyaalakai watta saalin neerü nuulia. ²⁵Otta nnojotkalaka nuuntuin nuwalaajüin süchikua tü nujyaaalakat. Nüsouktakalaka chi laamakai: 'Jüikka jümaala chi wayuukai sümaa nu'wayuuse sümaa nüchooin oo'ulaka süpüshua tü kasa eekat nüma'ana süpüla walaainjatüin tü nujyaaalakat toulia süka tü naliakat', nümakalaka.

²⁶“Nüsapainyo'ukakalaka chi nüchepchiakai nümülatu'u chi nülaamainkai sünaïn nuchuntashaatain nümüin nümüliailüin nia sünaïn nümüin nümüin: 'Anakaja paawarüle paala taya, tawalaajeerü pümüin süpüshua tü tajuyaalakat', nümakalaka nümüin. ²⁷Je chi laamakai, nümüliajakalaka naa'inyaka chi nüchepchiakai sümaa nuu'ulaaleein tü nünneetsekak nüpüla sümaa taashin nia nütüma.

²⁸“Otta chi achepchieekai, nu'unakalaka nünainmüin wane achepchiee wanaa nümaa. Nujyaaajirüin paala wane palitchon neerü. Naapaa nümüshia chi nüpüshikai nümülapünaa sünaïn nümüin nümüin: 'Puwalaaja pümaala tü pujyaaalakat toulia', nümakalaka nümüin.

²⁹“Niasa chi nüpüshikai, nüsapainyo'ukakalaka nia nümülatu'u sünaïn nüchuntashaatain nümüin nümüliailüin nia sünaïn nümüin nümüin: 'Anakaja paawarüle taya, tawalaajamaateerü pümüin süpüshua tü tajuyaalakat', nümakalaka nümüin.

³⁰“Nüsouktakalaka nümüin: 'Nnojoruleeja'a süpüla taawalüin

pia', nümakalaka nümüin.
Nüpüreesajitkalaka joo chi
nüpüshikai wane'ere'eya nujuittüin
nuwalaajapa tü nujuyaalakat.

³¹Nayasa na waneerua
achepchieekanairua, mojukalaka
ma'i naa'in naapapa süchiki tü
alatakak. No'unakalaka nünainmüin
chi nalaamainkai sünain aküjaa
süchiki süpüshua tü alatakak nümüin
chi napüshikai.

³²“Je joolu'u chi laamakai,
neenajakalaka joo chia
nüchepchiakai nünainmüin sünain
nümüin nümüin: ‘E'rüikaiche
aa'in wayumüin pia. Aashin
too'ulaayaainkain tü tanneetsekat
püpüla süka püchuntüin tamüin
taawalüin pia. ³³Mojushiüsü
tamüin nnojoliün pümüliajüin chi
püpüshikai maa aka tamüliajüin
pia', nümakalaka nümüin. ³⁴Je
sünain jashichin ma'i chi laamakai,
nujutitkalaka joo chi nüchepchiakai
sulu'umüin tü kaatsetkat süpüla
ni'yaajünüin wane'ere'eya
nujuittüin nuwalaajapa süpüshua tü
nujuyaalakat.

³⁵“Tamüshii paala jia: Akaweenia
jia wane'ewaie jukua nütüma chi
Tashikai Maleiwa chakai iipünaa
müleka nnojorule motoleeinya jaa'in
naainjala na juwalayuukana juulia”,
nümakalaka Jesús namüin na
nikirajüinkana.

**Ekirajüshi Jesús soo'opünaa
akatalawaa suulia a'wayuusee**

19 ¹Shiasa nüküjapa Jesús tüü
namüin na nikirajüinkana,
o'unüshi nia chajee Galileajee
sulu'umüin tü mmakat Judea. Je
yalajee yala, o'unüshi waneemüin
sa'ata tü süchikat Jordán.

²Suushikajaakalaka watta saalin

wayuu nüchiirua. Je nüntapa
chamüin, niijajüin wayuu eekai
ayuulin sa'aka tü wayuukolüirua.

³Narütkaakalaka wane wayuu
fariseoirua nünainmüin Jesús
süpüla nasakirayaainjachin nia
shii'iree niweetirüin wane pütchi
kasalajanajatkat nümüin natüma
sünain maa:

—¿Anasü müleka nuu'ulaale
nu'wayuuse wane wayuu saaliijee
kasa eekai ein ne'e? —namakalaka
na fariseokana nümüin Jesús.

⁴Nüsouktakalaka Jesús namüin:
—Jütüjaa aa'ut tü ashajünakat
paala süchiki jamüin sukuaiappa
wayuu wanaa sümaa sükumajünüin
paala sümaiwa nütüma Maleiwa.
Nükumajüin wayuu toolo oo'ulaka
wayuu jierü. ⁵Je nümakalaka chi
Maleiwakai: “Sükajee takumajüin
wayuu toolo oo'ulaka wayuu jierü,
anashi nujuittüle chi wayuukai
nuulia chi nüshikai je suulia
tü niikat süpüla ka'wayuusein
nia je süpüla kepaiinjachin nia
sümaa tü nu'wayuusekat saa'u
sa'aniraaipain nukuaiappa
sümaa”, müshi Maleiwakai paala
sümaiwa. ⁶Waneenapa wayuu naya,
nnojoliinapa katata'awain. Tamüshii
paala jia: Sa'aniraapa nukuaiappa
wane wayuu toolo sümaa wane jierü
nütüma Maleiwa, nnojotsü anain
süpüla sükatajiraanüin sütüma
wayuu —nümakalaka Jesús namüin.

⁷Namakalaka na fariseokana
ni'ipajee:

—¿Jamaka'a sümaka'a tü
nüshajakat Moisés tü makat:
“Müleka nücheküle wane wayuu
süpüleerua nuu'ulain suulia
tü nu'wayuusekat, che'ojaasü
nüshajüin ne'e wane karaloukta
aapiria tü nu'wayuusekat sünain

nuu'ulaaïnjatüin shia. Süchikijee naapüin tü karalouktakat sümüin, eesü süpüla nüjütüin shia nüma'anajee", makat? —namakalaka nümüin Jesús.

⁸Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—“Ma jütüma sukuaippa ju'wayuuse müleka juu'ulaweere suulia”, müshija Moisés namüin na jutuushinuukana süka nayouktüin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua. Eekaja'a su'ttaiwa'aya, nnojotsü majatüin. ⁹Je tanüiki tayakai joolu'u jümüin, müsü mayaa: Chi eekai nuu'ulaaïn suulia nu'wayuuse, sümaa nnojotsüin süma'üjiraasüin nümaa wane wayuu naata nuulia, müleka ka'wayuuse nia nüchikua, kaainjalashi. Je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümaa tü jeketkat nu'wayuusein. Akaajaa chi wayuu ka'wayuusekai tü jierü oo'ulaaushitkat, kaainjalashi nia'aya, je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümaa tü jierü oo'ulaaushitkat —nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

¹⁰Namakalaka joolu'u na nikirajüinkana nümüin Jesús:

—Müleka shialeje nukuaippain wane wayuu sümaa tü nu'wayuusekat tia pümakat, anasüja ayatüle wane wayuu ma'wayuusein —namakalaka nümüin.

¹¹Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojotsü kapülain saa'in wayuu süpüshua tü jümüitpakat. Naya kapülaka aa'in ne'e na süpülajanakanaja'aya nütüma Maleiwa. ¹²Eeshii wayuu eekai ma'wayuusein süka aleinjanain naya. Eeshii wayuu eekai ma'wayuusein süka nakapajünüin. Je eeshii eekai ma'wayuusein süka na'yataweein nümüin Maleiwa chakai iipünaa

süka süpüshua naa'in. Je joolu'u, chi eekai nuuntüin ma'wayuusee, anakaja kapürale naa'in nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nümanee Jesús namaa na tepichikana

¹³Je so'u wane ka'i, antinnüshii wane tepichiirua nünainmüin Jesús süpüla ni'itaaïnjatüin najapü naa'uirua sümaa nüchuntüin nümüin Maleiwa naa'u. Otta na nikirajüinkana ne'rapa tia, nachiajaakalaka tü wayuukolüirua.

¹⁴Otta müshia Jesús, müshi namüin na nikirajüinkana:

—Kettshi'iya na tepichikana nantaiwa tanainmüin. Maa aka nakuaippa na tepichikana sünaïn nnojölün kaa'in toulia, müinjatia nakuaippa tamüin na ekeroteekana chaa eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka namüin.

¹⁵Shiasa süchikijee ni'itaaïn najapü saa'u tü tepichikalüirua, o'unüshi nia yalajee yala.

Chi ekeroteechikai eere nuluwataain Maleiwa

¹⁶Nürütkaakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu jima'ai sünaïn nüsakirüin nia:

—Ekirajüikalee, ¿jarat anasü taa'inrüinjatka süpüla eenjachin taya nümaa Maleiwa waneepia?

¹⁷Asouktüshi Jesús:

—¿Jamüshi püsakiraka'a taya sünaïn kasa anasü? Waneeshia Maleiwa niain anashin. Müleka pücheküle süpüleerua eenjachin pia nümaa waneepia, poonoo pümaala sümaa tü nuluwataakat anain — nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁸—¿Tü jaratkat? —nümakalaka nümüin Jesús.

Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Tü nuluwataakat anain, müsü mayaa: “Nnojo pu'utüin saa'in wayuu. Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojoikai pu'wayuusein. Nnojo pu'luwajüin sükorolo wayuu. Nnojo püküjüin alawaa süchiki wane wayuu. ¹⁹Kojutüinjatü pütüma püi je püshi. Oo'ulaka na wayuukana napüshua, anashii aire püpüla maa aka alin pia püpülaajiraa”, makat — nümakalaka Jesús nümüin.

²⁰—Taa'inratüjütsa'aya tia süpüshuale'eya. ¿Kasa che'ojaaka tapüleerua? —nümakalaka nümüin Jesús.

²¹Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —Müleka pikeraajeere süpüshua tü nüchekakat püpüleerua Maleiwa, anashi müleka puikküle tü pukorolokot süpüshua süpüla püsülajüinjatüin tü süliakat sümüin wayuu eekai mojuin. Kee'irakeerü pümüin shia iipünaamüin cha'aya eere Maleiwakai. Je paa'inrapa tia, ale'ejeechi pia püchikua tanainmüin süpüla tamaain pia —nümakalaka Jesús nümüin.

²²Je chi jima'aikai sütümajee tü nümakat Jesús nümüin, o'unüshi nüma'anajee sünaain mojuin ma'i naa'in süka washirüin ma'i nia.

²³Nümakalaka joolu'u Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi wayuu eekai ataralaa'in sümaa tü nuwashirüinkat, kapüleeejerü ma'i nümüin ekerotoo cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa.

²⁴Müshi tachikua: Mapüleesat süpüleerua shikerotüin wane “camello” so'ulu'upünaa wane wütia suuliale'eya shikerotüin wane wayuu washirü cha'aya eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka namüin.

²⁵Patatsü ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús.

—Isasüja'a sümata nüchiki nu'ttaainjachin wane wayuu —namajiraakalaka.

²⁶Eirakaashi joo Jesús namüin sünaain maa namüin:

—Tü kasa isakat süchiki wayuu, nnojotsü kapüleein nümüin Maleiwa.

²⁷Müshi joo Pedro nümüin Jesús: —Wapütüin süpüshua tü kasa eejatkat wama'ana süpüla yaainjanain waya pümaa. ¿Kasakalaka nuwalaajeenain aka waya Maleiwa? —nümakalaka.

²⁸Nüsouktakalaka Jesús:

—Shiimüin tü tamakat jümüin, e'itaaushi tayakai chi Shipayakai Wayuu nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa so'uweena wane ka'i. Otta jia polookana piammüin tekirajüin, saa'u tamaain jia waneepia, aluwataweena jia so'uweena ka'ikat tia naa'u na wayuu Israelkana, na polooshiikana piammüin e'irukuu, sulu'u tü mma jeketkat. ²⁹Je chi wayuu eekai nüpütüin nipia, nuwalayuu, nüshi, nii, nüchonni, je na'apainse shiale süpüleerua aküjaa tachiki, alana'aleejeeria tü aapüneeekat nümüin maa aka poloouta shikii suulia tü kasa nüpütakat. Je eejeechi nia nümaa Maleiwa waneepia saa'u shii'iranajaashushin naa'in. ³⁰Tamüshii paala jia: Ja'itaina mojutüin na anoujashiikana sütüma wayuu maa'ulu yaa, ekeroleenapaja'a naya nüma'anamüin Maleiwa so'u wane ka'i. Akaajasa na manoujainsaliikana, ja'itayaashiije kojutüin sütüma wayuu maa'utpünaa yaa, nnojoleena kasajanain nümüin Maleiwa so'u

ka'ikat tia —nümakalaka Jesús namüin.

Nachiki wane a'yataalii sulu'u wane apain

20 ¹Nümakalaka Jesús namüin: “¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in nukuaippa wane wayuu ka'apainseshi. O'unüshi watta'a maalü pülaasapa'amüin sünain nüchajaain süchiki wayuu süpüla shi'yataainjatüin so'u ka'ikat tia sulu'u tü na'apainsekat. ²Nüküjain namüin na wayuukana sünain nuwalaajüinjachin namüin wane'ewai nakua waneesia neerü kanüliasü 'denario' süpüla wane ka'i saa'u na'yataain nümüin sulu'u tü na'apainsekat. Nüjütakalaka naya sulu'umüin tü na'apainsekat.

³“Shiasa mapa tia, maa aka ja'ipa ka'i, o'unüshi nia nüchikua pülaasapa'amüin. Eekalaka nüpüla wane wayuuirua sha'washawalüin sünain ma'yataain. ⁴Nümakalaka namüin: 'Anakaja ju'unüle ji'yataaiwa jiakanaya sulu'u tü ta'apainsekat. Tawalaajeerü jümüin ji'yataain', nümakalaka namüin. ⁵No'unakalaka.

“Je maa aka kale'o oo'ulaka maa aka aliika, o'unüshi nia pülaasapa'amüin nüchikua süka che'ojaayülüin nümüin wayuu a'yataainjatkat. ⁶Shiasa mapa, maa aka motsapa ka'i, o'unüshi pülaasapa'amüin nüchikua'aya. Eekalaka waneerua sha'washawalüin sünain ma'yataain. Nümakalaka namüin: ‘¿Jamüsü kettatka'a ka'ikat jaa'u sünain ma'yataain jia?’, nümakalaka namüin. ⁷Nasouktakalaka nümüin:

‘Nnojoliishii waya a'yataain süka nnojolin jaralin eenajaain süpüla a'yatawaa’, namakalaka. Nümakalaka namüin: ‘Anakaja müleka ju'unüle sulu'umüin tü ta'apainsekat süpüla ji'yataain chamüin’.

⁸“Shiasa mapa aipa'a, nümakalaka chi ka'apainseshikai nümüin chi ni'ipajachikai: ‘Peenaka na a'yataaliikana süpüla puwalaajüin namüin tü na'yataainkat. Puwalaaja palajana na chiiruajanakana o'ttüin sünain a'yatawaa. Je süchikjee, puwalaajeena na palajanakana o'ttüin’, nümakalaka.

⁹“Narütkaakalaka nünainmüin na o'ttüshiikana sünain a'yatawaa motsapa ka'i. Nawalaajünakalaka wane'ewaie nakua süka wane 'denario'. ¹⁰Otta narütkaapa na o'ttüshiikana palajana sünain a'yatawaa, alatüinjatüyaa naashin namüin suulia tü waneekat 'denario'. Otta nawalaajünakalaka wane'ewaie nakuaya süka wane 'denario'. ¹¹Je nawalaajünapa, o'ttüshii naya sünain noyoojoooin noo'omüin chi ka'apainseshikai sünain namüin nümüin: ¹²‘Nala o'ttüshiikana motsapa ka'i sünain a'yatawaa, wanaawasü puwalaajüin namüin wanaa wamaa waya o'ttüshiikana watta'ajee maalü, ka'isitshiikana so'uka'ipa’, namakalaka nümüin.

¹³“Nümakalaka joo chi ka'apainseshikai nümüin wane: ‘Waa'iraa, nnojoiishi e'rüshin wayumüin taya pümüin. Soto paa'in sünain taashajaalatüjülin tüü pümaa sünain tawalaajünjatüin pümüin tü waneekat “denario” süpüla wane ka'i. ¹⁴Pu'una pümata pipialu'umüin sümaa tü taapiitpakat pümüin. Tacheküin

taa'inyaka wanaaweein taapakat nümüin chi antüshikai chiirua sümaa tü taapakat pümüin. ¹⁵Taashishi taya süpüla taa'inrüin tü tachekekak süka tü tanneetsekat. ¿Mojushiisü pümüin nnojolin ji'iyein taya saa' suulia wayuu?', nümakalaka chi ka'apainseshikai nümüin.

¹⁶“Akaweechia chi eekai jekechin sünain anoujaa tanain, maa aka chi eekai kama'aichin sünain anoujaa tanain, ekeroleena naya chamüin eere nuluwataain Maleiwa sünain wanaawain nakuaiippa no'ulu'u Maleiwa”, nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús nüchikua nüchiki sünain nu'utinnajachin aa'in

¹⁷So'u wane ka'i, wanaa sümaa nu'unüin Jesús Jerusalénmüin, neenajakalaka namüiwa na nikirajüinkana polooshiikana piammüin sünain maa namüin:

¹⁸—O'unajana joolu'u waya Jerusalénmüin, je tayakai chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya najapulu'umüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judfokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana. “Anashi nu'utinnüle aa'in süka kaainjaralin ma'i nia”, meena naya tachiki ¹⁹sünain naapüin taya najapulu'umüin na gentilekana. Je naairua, neme'erainpaleechi taya sümaa na'yaateechin taya. Je süchikjee tia, nakachereechi taya süpüla ouktaa. Otta nu'unnaa chi apünüinkai ka'i süchikjee tia, oso'iraajeerü taa'in —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Jacobo oo'ulaka Juan, achuntüshii wane kasa nümüin Jesús

²⁰Sürütkaakalaka joolu'u tü niikat Jacobo je Juan, na nüchonniikana

Zebedeo, nünainmüin Jesús namaa nayakana. Süsapainyo'ukakalaka shia nümülatu'umüin süpüla süchuntüinjatüin nümüin wane kasa.

²¹Nümakalaka Jesús sümüin:
—¿Kasa kee'ireeka paa'in taa'inrüin pümüin?

Süsouktakalaka nümüin:
—Tacheküin süpüleerua püikkale'erüin na tachonniikana pa'ato'u cha'aya eejeechire puluwataain, wane pikialu'ujee oo'ulaka wane pipe'eru'ujee — sümakalaka nümüin Jesús.

²²Nümakalaka joolu'u Jesús namüin Jacobo oo'ulaka Juan:
—Nnojotsü jütüjaain aa'u tü juchuntakat. ¿Juunteerüjasa'aya jülatirüin tü müliaa te'reetkat? — müshi nia namüin.

—Aa, wounteerü —namakalaka nümüin Jesús.

²³Nümakalaka Jesús namüin:
—Shiimüin sünain ji'rüinjatüin müliaa maa aka tayakai. Otta na aikkalaa'injanakana tekialu'ujee oo'ulaka tepe'eru'ujee, nnojoiishi laülaain taya süpüla, nieechi e'itaaka chi Tashikai Maleiwa — nümakalaka Jesús namüin.

²⁴Shiasa na polooshiikana nikirajüin, natüjaapa saa'u tü nachuntakat, aashichijaashii naya namüin Jacobo je Juan süsala tia. ²⁵Neenajakalaka Jesús napüshua na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Na laülaashiikana naa'u na gentilekana, naluwataain naya pejeewa. ²⁶Otta jukuaiippa jiakana, nnojotsü müinjatüin. Chi wayuu laülaweekai ja'aka, acheküshi jüüjüinjachin jümüin jüpüshua. ²⁷Akaajaa chi wayuu eekai nücheküin süpüleerua miyo'uweein ja'aka, acheküshi niainjachin jüüjüin

jümüin jüpüshua. ²⁸Maa aka tayakai chi Shipayakai Wayuu, nnojishi antüshin taya süpüla shi'yataainjatüin wayuu tamüin, alu'ujasa süpüla ta'yataainjachin sümüin wayuu, je süpüla taashinjatüin wayuu wainma suulia saainjala sünaingee ouktüin taya saa'u —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Anashii piamashii mo'usalii nütüma Jesús

²⁹Ajuittüshi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'ujee tü pueulo kanüliakat Jericó sümaa wayuu watta saalin. ³⁰Eekalaka napüla piamashii wayuu mo'usalii joyojoyolüin sotpa'a tü wopukot. Je natüjaapa saa'u na mo'usaliiikana sünaïn nülätüin Jesús na'ütüpnäa, nowoorulaakalaka joo sünaïn namüin:

—Senyotkalee, Nülüinkai David, pümüliaja waya.

³¹Shiasa tü wayuu wattakat saalin, —Kaseesün jikiisa —müsü namüin na mo'usaliiikana.

Otta nayakana, masütaajusalii sünaïn a'waataa:

—Senyotkalee, Nülüinkai David, pümüliaja waya —namakalaka.

³²Nüsha'walaakalaka Jesús sünaïn nüsaajirüin na mo'usaliiikana nünainmüin.

—¿Kasa jüchekaka taa'inrüin jümüin? —nümakalaka Jesús namüin.

³³—Senyotkalee, anashii müleka ko'ule waya —namakalaka nümüin.

³⁴Nümüliajüin Jesús na mo'usaliiikana sümaa ni'itaain najapü sünaïn no'u. Ko'u müshiija na wayuukana. Je süka anaitpain no'u, no'unakalaka joo nümaa Jesús.

Kantiashi talataa Jesús Jerusalénmüin

21 ¹Je nülü'ülapa Jesús namaa na nikirajüinkana sünaïn müin Jerusalén, antüshii naya sü'ütüpa'a tü pueulokat Betfagé, peje sünaïn tü wutai kanüliakat Olivos. Nüjütakalaka piamashii na nikirajüinkana nüpüleerua, ²sünaïn nümüin namüin:

—Ju'una samüin eemüin tüsa pueulokat. Jikerolapa sulu'umüin, ji'reerü kapüin wane püliikü oo'ulaka chi süchonkai sü'ütüpa'a. Jüsiwateerü tü süpukat süpüla jajattüin naya tamüin yaamüin. ³Je müleka “¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü süpukat?”, sümüle wayuu jümüin, “Che'ojaashii nümeüin chi Senyotkai je nüjütiramaateechi yaamüin nüchikua”, meena jia sümüin —nümakalaka Jesús namüin.

⁴Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala nütüma wane nünüikimaajachi sünaïn maa:

⁵“Jüküja namüin na wayuu Jerusalénje'ewaliikana sünaïn maa namüin:

‘Iseeichi jünainmüin naa'u wane püliikü puutut chi Aluwataainjachikai jaa'u.

Shiimüin sünaïn anamiain ma'nia' ”.

⁶No'unakalaka na nikirajüinkana sünaïn nekeraajüin tü aluwataanakat anain nütüma Jesús. ⁷Najattakalaka tü püliikükot oo'ulaka chi püliiküchonkai eemüin Jesús. Ne'itaakalaka tü nashe'inpalajanakat naa'u na püliikükana. Je no'otookalaka Jesús naa'u chi püliiküchonkai.

⁸Awayalayaa müsü süshe'inpalajana tü wayuukolüirua wattakat saalin

nüpüleerua sulu'upünaa tü wopukot. Oo'ulaka waneerua, ashottüshii alanatüna süpüla ne'itaa'injatüin shia nüpüla eepünaa'injachire nülätüin. Naa'inrüin tüü süpüla nee'iyatüin nujutu nümüin. ⁹ Je tü wayuuirua wattakat saalin nüpüleerua oo'ulaka nüchiiruajee Jesús, namayaa namakalaka emetut süna'in nasaküin:

“Aleluya,
wa'waajüin chi Nülüinkai
David”.

“Wa'waajüin chi Maleiwakai süka
nüjütüin nia wamüin.
Anata'aleeshija'a ma'i chi
antakai wanainmüin”.

“Aleluya,
wa'waajüin ma'i Maleiwa”.

¹⁰ Je nikerolapa Jesús sulu'umüin
Jerusalén, patatsü saa'in tü
wayuukolüirua süpüshua sümaa
naashajaajiraa'in süna'in maa:

—¿Jarakai nian? —namakalaka.

¹¹ Namakalaka na wayuukana
eekai naküjeein:
—Nia Jesús chi nünuikimaajachikai
Maleiwa chaje'ewaikai Nazaret
cha'aya Galilea —namakalaka.

Nujuittirüin Jesús tü oikkaatkalüirua

¹² Shiasa süchikijee nüntüin Jesús
Jerusalénmüin, nikerotokalaka
sulu'umüin tü a'waajüleekat
Maleiwa. Eesü nüpüla wane wayuu
oikkaasüirua süna'in süikkaain tü
mürüt o'utinnajatkat aa'in nüümüin
Maleiwa, je na ayalajüshiikana.
Nujuittirakalaka na wayuukana
sümaa tü mürütkaalüirua
anoopa'amüin. Nujunnajakalaka
nemeesain na a'wanajaaliikana neerü
oo'ulaka neinase na oikkaaliikana
wuchii toomasü. ¹³ Müshi Jesús
sümüin tü wayuukolüirua:

—Tü nünuiki Maleiwa
ashajuushikat paala sümaiwa, müsü
mayaa: “Tü tepiakat, nachuntiajatü
na tapüshikana tamüin”, müshi.
Otta jiakana, saa'u nnojolüin lotüin
jukuaiippa süna'in jüükküin tü
mürütkat, müsü aka saa'in shipia
ka'ruwarannuu jütüma tü nipiakat
—nümakalaka Jesús namüin.

¹⁴ Je wanaa sümaa ein Jesús
sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa,
antüsü nüna'inmüin wayuu eekai
mo'u'in oo'ulaka eekai masa'in.
Niiyajakalaka naya. ¹⁵ Otta na
laülaayuuushiikana na'akajee na
sacerdote judíokana oo'ulaka na
karalouktamaajanakana, jashichishii
naya nüümüin Jesús saaliijee tü kasa
anasü naa'inrakat ne'rüin, je saaliijee
tü sümakat tü tepichikalüirua süna'in
su'waajüin nia sulu'u tü a'waajüleekat
Maleiwa süna'in namüin: “Aleluya,
wa'waajüin chi Nülüinkai David”.

¹⁶ Nasakirakalaka Jesús:
—¿Paapüin tü sümakat tü
tepitchikalüirua? —müshii nüümüin.
—Aa —nümakalaka Jesús namüin.
—Nnojottaale sotüin jaa'in tü
ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat
Maleiwa makat mayaa:

“Pi'itaa'in na tepichikana oo'ulaka
na atujaayüliikana
süpüla na'waajüin pia süka
süpüshua naa'in”,
makat —nümakalaka namüin.

¹⁷ Shiasa süchikijee tia, o'unüshi
Jesús nama'anajee süna'in nu'unüin
sulu'ujee Jerusalén sulu'umüin
tü pueulokat Betania süpüla
nülätirüinjatüin aikat cha'aya.

**Ajulujaasü tü wunu'u
higuerakat nütüma Jesús**

¹⁸ Shiasa mapa watta'a maalü,
süna'in nüle'ejüin Jesús nüchikua

namaa na nikirajüinkana
Jerusalénmüin, ouktakalaka nia
jamü wopulu'u. ¹⁹Ni'rapa wane
wunu'u kanüliasü “higuera” sotpa'a
tü wopukot, nürütkaakalaka
sünainmüin. Machonkalaka shia
nüpüla, ee'eraaka ne'e süpana.

—Maleeirüma'alee pia machoin
— nümakalaka sümüin tü wunu'ukot.

Ajulujaa müsia tü wunu'ukot
sütüma nünüiki Jesús. ²⁰Je na
nikirajüinkana, patatsü ma'i naa'in
ne'rapa tü alatakat. Nasakirakalaka
Jesús:

—¿Kasa sujulujaamaataka atüma
tü wunu'ukat?

²¹Nūsouktakalaka Jesús namüin:
—Shiimüin tü tamakat jümüin:

Müleka kanourale jia sümaa
nnojolüin wainmajüin jaa'in sünain
anoujaa, juunteerü jaa'inrüin tü
taa'inrakat sümüin tü wunu'ukot.
Oo'ulaka müleka jümataarüle
sümüin wane uuchi, “Anakaja
pu'unüle yaajee shirokumüin tü
palaakat”, sünoujeerü jüntüiki.

²²Tamüshii paala jia: Wanaa sümaa
juchuntüin nümüin Maleiwa, müleka
jünoujüle sünain naa'inrüinjatüin
tü jüchuntakat, shiimüin sünain
naa'inreerüin —nümakalaka Jesús
namüin na nikirajüinkana.

¿Jara koonoloka Jesús?

²³Nikerotakalaka Jesús sulu'umüin
tü a'waajüleekat Maleiwa. Je wanaa
sümaa nikirajüin tü wayuukolüirua
yala, arütkaashii nünainmüin na
laülaayuushiikana na'akajee na
sacerdote judíokana oo'ulaka na
laülaashiikana naa'u na judíokana,
sünain namüin nümüin:

—¿Jara koonoloka pia süpüla
pujuittirüin anoopa'amüin tü
wayuu oikkaatkalüirua? ¿Jarai

ke'inaajalaka pia süpüla paa'inrüin
shia? —namakalaka nümüin.

²⁴Nūsouktakalaka Jesús ne'ipajee:
—Tasakirüin paala jia'aya. Müleka
jūsouktüle tamüin, taküjeerü
jümüin kasain ootüin taya süpüla
tojuittirüinjatüin anoopa'amüin
tü wayuu oikkaatkalüirua. ²⁵¿Jara
ke'inaajalaka Juan sünain
owoutisaajaa? ¿Shi'inaajala wayuu,
niataapa Maleiwa? —nümakalaka
Jesús namüin.

Naashajaajiraakalaka namüiwa:
“Müleka ‘Nia Maleiwa’ wamüle,
‘¿Jamakalaka nnojoliika’
jünoujain nünüiki?’, meechi nia
wamüin. ²⁶Oo'ulaka mojushiisü
süpüla ‘Wayuu’ wamüinjanain
süka nünüikimaajachin nia
Maleiwa saajüin tü wayuukolüirua.
Mojushiijeerü namüin”, majiraashii
naya nujuuna Jesús.

²⁷Nasouktakalaka joo nümüin
Jesús:

—Nnojoishi watüjaain aa'u jaralin
ke'inaajalain.

Nümakalaka joo Jesús namüin:
—Nnojoluja'a süpüla taküjüin
jümüin jaralin ke'inaajalain taya
— nümakalaka namüin.

**Nüküjüin Jesús nachiki
piamashii achonlu**

²⁸Ayatüshi Jesús sünain
naashajaain namaa na laülaayuu
judíokana cha'aya sulu'u tü
a'waajüleekat. Müshi nia namüin:
“Jülüja jaa'in tü taküjainjatkat joolu'u
jümüin. Eetaashi wane wayuu,
kachonshi piamashii tooloyuu.
Arütkaashi nia nünainmüin
chi emülieekai sünain nümüin
nümüin: ‘Tachee, anakaja müleka
pu'unüle pi'yataaiwa so'uka'i sulu'u
tü ta'apainsekat', nümakalaka

nümüin. ²⁹‘Nnojo, nnojoleechi taya a'yataain sulu'u tü pa'apainsekat' nümakalaka chi emülieekai nümüin chi nüshikai. Otta müshia süchikijee, ee'iranajaasü naa'in je nu'unakalaka ni'yataain. ³⁰Arütkaashi chi nashikai nünainmüin chi epayaakai sünain nümüin nümüin: ‘Tachee, anakaja müleka pu'unüle pi'yataaiwa so'uka'i sulu'u tü ta'apainsekat', nümakalaka nümü'inya. ‘Meerüja'a', nümakalaka chi epayaakai nümüin chi nüshikai. Otta mo'unüinkalaka nia, nnojotsü nikeraajüin tü nümakat paala”, nümakalaka Jesús namüin.

³¹Nüsakirakalaka joolu'u Jesús na laülaayuu judfokana sünain nümüin namüin:

—Nanainjee na piamashiikana achonlu, çjarai oonooka sümaa nünüiki chi nashikai?

—Chi emülieekai —namakalaka nümüin Jesús.

Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma oo'ulaka tü wayuuirua maa'insatkat, nayeena ekerolaka cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa. Otta jiakana, iseerü jüchiki ekerotaa. ³²Süka jamüin, antüshi paala Juan chi owoutisaajüikai jünainmüin sünain nii'iyatüin jümüin jamüinjatüin jukuaippa süpüla jaa'inrüin tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua. Otta jiakana, nnojotsü jünoujain tü nümakat jümüin. Akaajasa na okotchajüliikana neerü oo'ulaka tü wayuuirua maa'insatkat, nanoujüin tü nümakat. Je mayaainje jü'rüin naya sünain anoujaa, nnojotsü jiyawajje'erüin jaa'in, shia eeka ne'e masütaajüin jia sünain jiyouktüin tü

nümakat Juan —nümakalaka Jesús namüin.

Nachiki na aa'inmajüliikana wane apain

³³Ayatshi Jesús sünain naashajaain namaa na laülaayuu judfokana sünain nümüin namüin: “Jaapa tanüiki süpüla tekirajüinjanain jia süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: Eetaalashi wane wayuu kama'anashi wane mma. Nükulaalajakalaka shia süpüla apünajünaa tü wunu'u kachonkat uuwa sulu'u. Je yaa sulu'u tü na'apainsekat, nükumajakalaka wane ishi süpüla ocho'ulajia süchon tü nüpünajüinkat süpüla wiinoinjatüin shia. Otta nükumajüin wane türojo süpüla e'rajia saa'u tü na'apainsekat.

“Saa'u nu'unajachin wattamüin, naa'inmajirakalaka wane wayuuirua tü nüpünajüinkat. ³⁴Je kettaapa süka'iya tü a'ttieekat süpüla sütpajüntüin, nüjütüin na nüchepchia nanainmüin na aa'inmajüliikana sünain maa namüin: ‘Anakaja juluwataale tamüin süpüshi süchon tü ta'ttia jükotchajalakat, tü tamüinjatkat jütüma saa'u takoroloin shia’.

³⁵“Otta na nüchepchiakana, ata'ünnüshii natüma na aa'inmajüliikana. Nashe'ejüin wane. No'uta aa'inchi wane. Je chi wane, na'ina'aliün süka ipa. ³⁶Shiasa süchikijee tia, nüjütakalaka joo wane nüchepchiairuaya kojuya noulia na palajanakana nanainmüin na aa'inmajüliikana. Mataaja'a naa atüma'aya. ³⁷Shiasa mapa ma'i, nüjütüinjaja'a chi nüchonkai nanainmüin na aa'inmajüliikana

sünain nümüin, 'Nieechi kojutka chi tachonkai natüma', nümakalaka.

³⁸“Nayasa na aa'inmajüliikana ne'raiwa'aya chi nüchonkai nüpanapa, aashajaajiraashii naya: 'Iseeichi chi apaaneechikai amüin tü apainkat. Joo'uya wo'utaiwa naa'in süpüla wayainjanain makatüin apüla shia', müshii naya. ³⁹Nayu'tkalaka joo nia anooipa'amüin je no'utakalaka naa'in.

⁴⁰“Tasakirüin paala jia: ¿Kaseerü naa'inraka chi ka'apainseshikai naka na aa'inmajüliikana?”, nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judiókana.

⁴¹Nasouktakalaka nümüin: —Nnojoleena nümüliajüin na aa'inmajülii e'rülüikana wayumüin. Nu'uteena aa'in naya. Je naa'inmajireerü tü nüpünajüinkat wayuu naata aapawalinjatkat nümüin waneepia tü süpüshikat süchon tü a'ttieekat sükotchajünajatkat o'u — namakalaka nümüin Jesús.

⁴²Nümakalaka Jesús namüin: —Soto jaa'in tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa: “Tü ipa ayouktünakat natüma na akumajüliikana miichi, ekeraajüitpa sünain anain ma'i shia süpüla akumajia miichi. Chi e'itaakai tü ipakat, nia Maleiwa. Je patatsü ma'i waa'in süka we'rüin tü naa'inrakat”, makat.

⁴³“Tamüshii paala jia: Mayaashiije e'itaaushin jia paala sümaiwa süpüla eenjanain jia nümaa Maleiwa eere nuluwataain, nuu'ule'ereena jia suulia tia. Nayeena e'itaanaka nütüma na eekai naa'inreerüin tü nuluwataakat anain. ⁴⁴Otta

tayakai, taya'aya chi ipa jiyouktakai. Je sükajee tia, soto jaa'in wane kasa. Taya'aya chi Nüneekajalakai Maleiwa, je chi eekai niyouktüin taya, amülouieechi”, nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁵Otta müshi'iyia na laülaayuuushiikana na'akajee na sacerdote judiókana je na fariseokana, naapapa tü nüküjaitpakat Jesús, nayaawata aa'u sünain nayain müin aka naa'in na aa'inmajülii e'rülüikana wayumüin sulu'u tü nüküjaitpakat achiki Jesús. ⁴⁶Kee'ireesü ma'i naa'in nata'ülelein Jesús, otta nnojoiishi nata'ülüin süka mmolüin naya seema tü wayuu kamalainkat amüin nünüiki Jesús süka niain wane nünüikimaajachi Maleiwa saajüin tü wayuukolüirua.

Süchiki wane ekawaa

22 ¹Ayatshi Jesús sünain naashajaain namaa na laülaayuu judiókana sünain nikirajüin naya süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia namüin: ²“¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in nukuaippa wane aluwataashi ekeraajakai wane ekawaa miyo'u shikiira ka'wayuusee nütüma wane nüchon. ³Nüjütakalaka na nüchepchiakana süpüla neenajüinjatüin wane wayuuirua sünainmüin tü mi'iraakat. Nayasa'a na eenajiruushikana napüshua, oo'ulaayaa müshii naya suulia antaa sünainmüin tü mi'iraakat.

⁴“Niasa chi aluwataashikai, nüjütakalaka nüchikua wane nüchepchiairuaya nanainmüin na eenajiruushikana süpüla

namüinjatüin namüin: 'Joo'uya jümaala, kettaaitpa tü eküütakat jüpüla. Shia o'utinnaka aa'in tü paa'a kaüsüsükat ma'i süpüla tü mi'iraakat. Anakaja müleka ju'unamaatüle chamüin nipialu'umüin chi aluwataashikai sünainmüin tü ekawaakat shikiirakat tü ka'wayuuseekat nütüma chi nüchonkai'.

⁵“Otta na eenajiruushikana napüshua, nnojotsü kapülain naa'in shia. No'unayaa namakalaka sünain na'yataain. Eeshii o'unakai sünain apünajaa, sünain ayalajaa je sünain oikkawaa. ⁶Otta na waneerua eenajiruushikana, ne'ra'ala amüinchii na achepchiee ajütüüshikana nanainmüin. Nata'ülakalaka naya süpüla no'utaa aa'in. ⁷Niasa chi aluwataashikai, naashichijaakalaka ma'i. Nüjütakalaka na nüsurulaatsekana süpüla no'una'alüin naa'in na uwomuyuushiikana je süpüla na'ajüinjatüin tü miichikalüirua sulu'u tü pueulo kepiakat alu'u naya.

⁸“Nümakalaka chi aluwataashikai namüin na nüchepchiakana: 'Kettaaitpa tü ekawaakat. Otta na eenajiruushikana tatüma, nnojoliija'a wayuuin anashii süpüla antaa sünainmüin tü mi'iraakat. ⁹Anakaja müleka ju'unüle joolu'u chaa metkaaralu'upünaa süpüla shiain jeenajüin wayuu eekai ein ne'e sünainmüin tü ekawaakat', nümakalaka namüin. ¹⁰No'unakalaka na nüchepchiakana chaa metkaaralu'upünaa sünain nantirüin süpüshua wayuu eekat napüla sünainmüin tü mi'iraakat, wayuu eekai anamiain je eekai mojulaain. Wotokalaka nipia chi aluwataashikai süka süntüin wayuu watta saalin

sünainmüin tü ekawaakat shikiirakat ka'wayuusee nütüma chi nüchonkai.

¹¹“Wanaa sümaa nekaain na wayuukana, antüshi chi aluwataashikai na'akamüin. Ni'rakalaka wane wayuu sulu'u ne'e wane nüshe'in nnojotsü süpülajatüin wane mi'iraa shikiira ka'wayuusee. ¹²Nümakalaka chi aluwataashikai nümun: 'Waa'iraa, çjamüshi yaaka'a pia sulu'u wane püshe'in nnojotkat süpülajatüin wane mi'iraa shikiira ka'wayuusee?', nümakalaka. Otta chi wayuukai, ko'utüshi nia nuulia.

¹³“Nümakalaka joo chi aluwataashikai namüin na nüchepchiakana: 'Jüüttaa jümaala nütüna oo'ulaka nüsa'a chira wayuukai. Jujüittira nia anooipa'amüin sa'akamüin tü piyuushikat eere shi'yalajüin ma'i wayuu waneepia sütüma tü müliaa shi'rakat', nümakalaka.

¹⁴“Tamüshii paala jia: Eenakünüsü wayuu wainma nütüma Maleiwa chaa eemüinre nuluwataain. Otta na'aka na eenakünakana, eeshii wainma eekai nayouktüin antaa”, nümakalaka Jesús namüin.

**Asakinnayaashi Jesús
soo'opünaa tü neerü**

nümüinjatkat chi sülaülashikai mma

¹⁵Shiasa mapa tia, no'unakalaka na fariseokana nüma'anajee Jesús süpüla naashajajiraain süchiki tü naa'inrüinjatkat nüka. Kee'ireesü naa'in nanteein sünain wane pütchi sa'aka tü nümakat Jesús süpüla süsalainjachin nia natüma. ¹⁶Najütakalaka na fariseokana wane na nekirajüinkana nünaainmüin Jesús oo'ulaka wane nümaajanakana Herodes chi

sülatilashikai mma, sünnain namüin nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, watüjaa aa'uchi pia sünnain shiimüin tü pümakat sünnain ekirajaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, je sünnain matüjüin pia kachekalaa su'utku wayuu.

¹⁷Wasakiree amüinchi pia sünnain wane kasa: ¿Anashiisü saa'in pümüin wawalaajüle tü neerü nümüinjatkat César chi joyotokai cha'aya Roma sünnain aluwatawaa saa'u mmakat, nnojottaapa anain?

¹⁸Otta müshia Jesús, süka niyaawatüin saa'u sünnain naa'inreein kasa mojusü nümüin, nümakalaka namüin:

—Jia piamakana o'upünaa, ¿jamüsü juu'ulakeeka'a taa'in süka pütchi shii'iree süsalainjachin taya jütüma? ¹⁹Iche'era tamüin wane neerü kachueera awalaajipü'ükat nümüin chi sülatilashikai mma, te'raiwa shia —nümakalaka Jesús namüin.

Nasaajakalaka tü neetkat nümüin. ²⁰Nüsakirakalaka naya Jesús:

—¿Jara kayaakuaka tü sünnainkat? ¿Jara kanüliamaajachika shian? — nümakalaka namüin.

²¹—Shia niyaakua oo'ulaka nünülia César tü sünnainkat — namakalaka nümüin.

Asouktüshi Jesús:

—Tamüshii paala jia: Anakaja müleka jaa'inrüle tü nuluwataakat anain César otta jaa'inrüinjatü tü nuluwataakat anain Maleiwaya — nümakalaka namüin.

²²Ponokalaka ma'i naa'in nayakana tü nüsouktiakat Jesús. No'unakalaka nüma'anajee sükajee tia.

Shiimüin ma'i naajüin Jesús tü oso'irawaakat aa'in

²³Antüsü so'u ka'ikat tia nünainmüin Jesús süpüla süsakirayaainjachin nia wane wayuuirua judfo kanüliasü “saduceo” nümüin. Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü süchikijee ouktaa müsü tü shikirajapü'ükat anain tü wayuukolüirua. ²⁴Namakalaka joo nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, müsü nünüiki Moisés wamüin sulu'u tü ashajünakat paala: “Müleka ouktüle wane wayuu sümaa machoin nia, anashi müleka niisarüle chi nimüliakai nüchukumüin süpüla kachoinjatüin tü jietkat nütüma”, müsü. ²⁵Eetaashijja'a akaratshishii wayuu pawalaawashii. Ka'wayuuseshi chi epayaakai sümaa ouktüin nia machoinwa'aya sümüin tü nu'wayuusekat. Niisatkalaka chi nimüliakai sümüin tü jietkat. ²⁶Ouktataashijja chii'iya nnojoiwa'aya kachoin sümüin tü jietkat. Eisattaaja'a joo wane'eya nüchukumüin. Mataaja'a aka nakuaippa napüshua na akaratshishiikana awalayuwaa. Ouktüshii naya sünnain machoin sümüin tü jietkat natüma. ²⁷Je oo'uwo'utpa na su'wayuusekana napüshua, ouktüsü mapa shia nachii ruajee. ²⁸Su'wayuuseshii napüshua na akaratshishiikana kataiwa'aya so'u. Wasakiree amüinchi joo pia soo'opünaa tia: So'u tü ka'ikat suso'iraainjateetkat o'u saa'in wayuu paajüin, ¿jaraleechi ka'wayuuseka tü wayuu ouktama'akat? —namakalaka na saduceokana nümüin Jesús.

²⁹Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Nnojotsü jiyaawatiin saa'u tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajtkat Maleiwa. Je nnojotsü jütüjaain naa'u Maleiwa sünnain pülashaatain ma'i nia. “Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü süchikijee ouktaa”, jümakalaka ne'e. Sükajee tia, nnojotsü lotüin tü jünoujakat. ³⁰Suso'iraapa saa'in wayuu süchikijee ouktaa, nnojoleerü pa'wayuusewain, süka meenain aka naya saa'in nakuaippa na aapieekana chakana nüma'ana Maleiwa sümaa ma'wayuusein naya.

³¹Jia manoujainsaliikana sünnain suso'iraainjatüin saa'in wayuu, soto jaa'in tü nümakat chi Maleiwakai namüin na jutuushinuukana ashajünakat paala sünnain maa:

³²“Tayakai, Nümaleiwasekai Abraham, Nümaleiwasekai Isaac, Nümaleiwasekai Jacob”, müshi. Tamüshii paala jia: Chi Maleiwakai, nnojoiishi Sümaleiwasein wayuu ouktüsü. Sümaleiwase eekai katüin so'u —nümakalaka Jesús namüin.

³³Je kettaapa nünüiki Jesús, ponüsü ma'i saa'in tü wayuu wattakat saalin tü nikirajakat anain.

Tü che'ojaaleekat ma'i süpüla saa'inrüin wayuu

³⁴Otta na fariseokana, naapapa süchiki tü saduceokalüirua sünnain yüütüin shia nütüma Jesús, nakotchajaakalaka nünainmüin Jesús.

³⁵Je na'aka na fariseokana, eeshi wane wayuu karalouktamaajachi. Süka kee'ireein ma'i naa'in nünteein sünnain wane pütchi sa'aka tü nümakat Jesús süpüla süsalainjachin nia natüma, nüsakirayaain Jesús sünnain wane kasa sünnain nümmün nümmün:

³⁶—Ekirajüikalee, çjarat alana'aleeka sünnain anain sa'akajee

süpüshua tü nuluwataakat anain waya Moisés? —nümakalaka nümmün.

³⁷Nüsouktakalaka Jesús nümmün:

—Maleiwa, chi Pümaleiwasekai, anashi aire püpüla waneepia süka süpüshua paa'in. Anashi jülüjüle paa'in Maleiwa waneepia. ³⁸Alana'aleesia ma'i tüü sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain jia Moisés. ³⁹Je eesü wane'eya alana'aleesia ma'i sünnain anain, müsü mayaa: Anasü aire püpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpülaajiraa. ⁴⁰Tü piamasükat, shia saa'inka süpüshuale'eya tü nuluwataakat anain Moisés je süpüshuale'eya tü nekirajapü'ükat anain na nünüikimaajanakana Maleiwa.

Asakinnüshii na fariseokana nütüma Jesús

⁴¹Sünnain een na fariseokana jutkatüin nü'ütüpa'a Jesús, nüsakirakalaka naya:

⁴²—¿Jarai chi Cristokai anülia saa'in jümüin? ¿Jarai koo'uliwo'uka nia? —nümakalaka namüin.

—Nia koo'uliwo'uka David — namakalaka nümmün.

⁴³⁻⁴⁵Nümakalaka Jesús namüin:

—Soto jaa'in nünüiki David, tü nümakat paala nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sünnain maa:

“Müshi chi Maleiwakai nümmün chi Tasenyotsekai:

‘Kojutshaatashi pia tatüma.

Püikkalaa puluwataaiwa tekialu'ujee.

So'u wane ka'i, tayamüleerü tü pü'ünüikalüirua süpüla malainjatüin shiairua püpüla' ”.

“Tasenyotsekai” nümmüleje'e David nümmün Cristo, çjamakuaiपालinjachi

nuu'uliwo'ulaaka'a ne'e nia?
— nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁶Otta na fariseokana, isasü nachiki asouktaa ni'ipajee Jesús. Je süchikijeere'eya ka'ikat tia, noo'ulaaichipa suulia nasakirayaain.

Nüchiaain Jesús na nikirajüinkana

noulia na laülaayuu judókana

23 ¹Shiasa süchikijee tia, nümakalaka Jesús sümüin tü wayuu wattakat saalin oo'ulaka namüin na nikirajüinkana: ²“Na karalouktamaajanakana oo'ulaka na fariseokana, naya laülaashiika süpüla ekirajaa wayuu sünain tü nüshajakat Moisés. ³Je sükajee tia, anakaja müleka joonole sümaa süpüshua tü naluwataakat anain. Akatsa nnojolüin jüshateein nakuaippa, süka wayuüin ne'e naya piama o'upünaachii saa'u nnojolüin naa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés. ⁴Naluwataain tü wayuukolüirua sünain aa'inraa kasa kapüleesü sümaa nnojoliin eeyaain nakaalinjüin shia.

⁵“Tü kasa naa'inrakat, naa'inrüin ne'e süpüla ne'nnüin sütüma wayuu je süpüla ne'nnaajünüin sünain keisalin nakuaippa nu'upala Maleiwa. Miyo'u ma'i sot nashe'in je miyo'u ma'i tü kasa e'itaanakat natüma ne'ipolu'u je sünain natüna kalu'ukot wane pütchi nüchikimaajatkat Maleiwa. ⁶Yaletayaasü naa'in su'upala wayuu. Keejasü namüin joyotoo sulu'u neinase na jülaülayuukana sünain wane ekawaa je sulu'u tü ekirajüleekat, ⁷je kojuteeshi naya sütüma wayuu chaa metkaaralu'u sümaa 'Ekirajüikalee' namüinein nasakünapa.

⁸“Otta jiakana, süka waneeshin ne'e chi Jüsenyotsekai, anakaja müleka nnojorule kee'ireein jaa'in 'Laülaashikalee' jümünein. Pawalaawashii jia jüpüshua, nnojotsü jaralüin alata'atalüin ajut. ⁹Je anakaja müleka nnojorule 'Taataa' jümüin sümüin wayuu yaa saa'u mmakat, süka jamüin, waneeshin ne'e chi Jüshikai chakai iipünaa. ¹⁰Je anakaja müleka nnojorule jücheküin 'Ekirajüikalee' jümünüin, süka jamüin, waneeshin ne'e chi Ekirajüikai jia, tayakai chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa. ¹¹Chi wayuu eekai nücheküin süpüleerua laülaain ja'aka, acheküshi ni'yataain jümaa jüpüshua. ¹²Chi eekai yaletayaain nukuaippa su'upala wayuu, nnojoleechi kasajachin nümüin Maleiwa. Alu'usa chi eekai nnojolüin yaletayaain naa'in, kojuteechi nütüma.

Kasalajanasü nütüma Jesús tü piamaakat o'upünaa

¹³“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka na fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain junujülüin suulia wayuu tü nikirajakat anain Maleiwa süpüla shikerolüin nünainmüin eere nuluwataain. Nnojotsü joonooiin amaa nünüiki Maleiwa je jutuunajüin nakuaippa na eekana naa'inreein tü nuluwataakat anain.

¹⁴“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain ji'ike'erüin wayuu

eekai ouktüin su'wayuuse shii'iree jaapaweein sükorolo. Je süchikijee, kama'ashii jia sünnain jüchuntayaain nümüin Maleiwa su'upala wayuu shii'iree kojuteein jia sütüma. Alana'aleejeeria ma'i sünnain süsalain jia nütüma Maleiwa saaliijee tia.

¹⁵“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat. O'unüshii jia sainküinpünaa mmakat süpüshua süpüla jime'ejüin saa'in wayuu wainma shii'iree süshatüin sukuaippa tü jünoulakat. Je chi eekai nüshatüin jukuaiippa, alana'aleeshia sünnain süsaleechin nia juulia chamüin Hadesmüin süpüleekat tü ouktüsükalüüria.

¹⁶“Jia e'itaashikana jaashin süpüla jii'iyatüinjatüin tü wopukot sümüin wayuu eekai mo'uin sünnain mo'uinya ne'e jia, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat, makana sünnain ekirajaa: 'Müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü a'waajüleekat Maleiwa sünnain jaa'inrüinjatüin wane kasa, nnojoleerü anoujünüin jümüin. Otta müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü ooro sulu'ukot tü a'waajüleekat Maleiwa, anoujüneerü jümüin', müshii jia. ¹⁷Jia maa'inkana aa'in, jia mo'usaliikana, çjamüshii nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u sünnain shiain alana'aleein ma'i tü a'waajüleekat Maleiwa suulia tü ooro sulu'ukot? Tü oorokot, kojutsü nümüin Maleiwa süka sulu'uin ne'e shia tü a'waajüleekat.

¹⁸“Otta mataatshii joo jia'aya: 'Müleka pansaale jünüiki sulu'u

sünülia tü a'ajüleekat sulu'ukot tü a'waajüleekat Maleiwa sünnain jaa'inrüinjatüin wane kasa, nnojoleerü anoujünüin jümüin. Otta müleka pansaale jünüiki sulu'u sünülia tü kasa aapünakat saa'u, anoujüneerü jümüin', mapü'üshii jia. ¹⁹Jia mo'usaliikana, çjamüshii nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u sünnain shiain alana'aleein ma'i tü a'ajüleekat suulia tü aapünakat? Tü aapünakat, kojutsü nümüin Maleiwa süka saa'uin ne'e tü a'ajüleekat.

²⁰Je sükajee tia, chi eekai pansaain nünüiki sulu'u sünülia tü a'ajüleekat sünnain naa'inrüinjatüin wane kasa, sulu'usia ne'e sünülia tü asülajünakat saa'u. ²¹Aka'aya chi eekai pansaain nünüiki sulu'u sünülia tü a'waajüleekat Maleiwa, sulu'usia ne'e nünülia chi kepiakai sulu'u. ²²Je chi eekai pansaain nünüiki sulu'u sünülia tü kasa chakat iipünaa, sulu'usia ne'e sünülia niinase Maleiwa oo'ulaka niakai chi joyotakai saa'u. Niainjachi kojutka jütüma nümüiwa.

²³“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sükajee kachekala'atain jia sümüin wayuu sümaa nnojolüin jümüliajüin eekai müliain, je sükajee nnojolüin jaa'inrüin tü jümakat nümüin Maleiwa. Nnojoshii jia ta'ülüjüin amüin saaliijee jüsülajüin süpüshi ji'yataain nümüin Maleiwa, süka shiain tü nuluwataakat anain Moisés. Nnojoshii jia ta'ülüjüin amüin saaliijee jüsülajüin süpüshi süpana wunu'u eekai ekünaajuulin. Shia sünnainjee

nnojolüin jaa'inrüin süka süpüshua jaa'in tü alana'aleekat sünnain anain, maa aka alin Maleiwa jüpüla je jaa'inrüin tü anakat sümüin wayuu süpüshua. ²⁴E'itaashi jia jaashin süpüla jii'iyatüinjatüin tü wopukot sümüin wayuu eekai mo'uin sünnain mo'uinya ne'e jia. Shiakalajasa kamaain ma'i jaa'in tü nnojotkat che'ojaain suuliale'eya tü che'ojaakat ma'i süpüla jaa'inrüin.

²⁵“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat. Jiakana keisalakana ma'i ne'e sümüin jiitain je jüpülaatse süpüla uleinjatüin shia, nnojotkalajasa jiisaljüin jaa'in süpüla uleinjatüin shia. Yarüttüsü ma'i, süka jülüjain jaa'in kasa mojulu'ut waneepia, maa aka kachiiruaa aa'in washirüü. ²⁶Jia fariseo mo'usaliikana, juu'ulaa suulia yarüttüin jaa'in süpüla juuntuinjatüin jaa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua.

²⁷“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat. Maa aka tü amouyuukolüirua sünnain anasiin ma'i shiyolojo süka kasuun ma'i sütüma tü kaatkat, sünnain wotüin ma'i shiimse wayuu je süpüshua kasa yarüttüsü, ²⁸aka'aya jiakana piamakana o'upünaa: E'nnüshii jia sütüma wayuu sünnain anamiain süka jaa'inrüin su'upala tü nüchekakat Maleiwa jaashin. Otta yaa sulu'u jaa'in, kee'ireesü jaa'in tü mojusükot.

Kasalajaneerü naainjala na laülaayuu judfokana

nütüma Maleiwa

²⁹“Jiakana

karalouktamaajanakana oo'ulaka fariseokana, jia piamakana o'upünaa, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünnain kojutuyaa'in jütüma na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümäiwa je na wayuukana eekai lotüin nakuaippa nu'upala Maleiwa. Jaainjirayaa atachii naya shii'iree 'kojutuleeka ma'i naya natüma' sümeein wayuu jümüin. ³⁰Je jaajüin jiakana, jiyouktüin tü naa'inrakat paala na jutuushinuukana sünnain no'utirüin naa'in na nünüikimaajanakana Maleiwa. ³¹Jiyaawata aa'ulu sünnain noo'uliwo'uin jia na wayuu o'utakana naa'in na nünüikimaajanakana Maleiwa. Shiimüin sünnain müinya aka jia naa'in na jutuushikanairua. ³²Acheküsü jaa'inrüinjatüin joolu'u taka tü kasa mojusü sulu'ukat jaa'in süpüla shikeraajüin jütüma tü kasa mojusü no'ttakat anain na jutuushikanairua.

³³“Jiakana wüi ouktasiro'ut, e'rülii wayumüin jia. Shiimüin sünnain süsaleenain jia nütüma Maleiwa. Nüjüteena jia sa'akamüin tü sikikat kanülüikat Hades eere süpülee tü ouktüsükalüirua. ³⁴Ajüteechi taya jünainmüin wayuu jaapiainjatkat nünüiki Maleiwa, wayuu eekai kekiin, oo'ulaka wayuu ekirajülin. Ejeena eekai jükachereenain süpüla ouktaa. Ejeena eekai jii'yaateenain sulu'u tü ekirajüleekat. Ejeena eekai jülojüin nachirua

sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua.

³⁵Otta tü kasa jaa'inreetkat naka na wayuukana tajütajanakana jünainmüin, kasalajaneerü jümüin maa'aya aka kasalajaneerüin namüin na jutuushinuukana tü kasa mojusü naa'inrakat namüin napüshuale'eya na wayuu lotokana akuaippa nu'upala Maleiwa o'utinnakana aa'in süchikijee sükumajünüin tü mmakat. O'ttüsü nüka Abel nünainmüinre'eya Zacarías chi nüchonkai Berequífas, chi o'utünakai aa'in pasanain süinain tü a'ajüleekat sümaa tü a'waajüleekat. ³⁶Jia wayuu katakana o'u maa'ulu yaa, shiimüin ma'i tü taküjaitpakat jümüin süinain kasalajaneerüin jümüin jaainjala, tü shikeraajiakat tü kasa mojusü no'ttakat anain na jutuushikanairua", nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

Mojusü naa'in Jesús saalii Jerusalén

³⁷Jülüjakkalaka naa'in Jesús tü wayuukolüirua eekat sulu'u Jerusalén süinain nümüin mayaa: "Aituala ma'i jia wayuu Jerusalénje'ewaliikana, jia o'utakana naa'in süka ipa na nünüikimaajanakana Maleiwa aluwataaushikana jünainmüin. Kee'ireepü'tüsü ma'i taa'in taa'inmajüin jia, maa aka saa'inmajüin süchon wane kaliina. Otta jiakana, jiyouktajaa amaalü tia. ³⁸Sükajee tia, nnojoliinapa kasajanain jia nümüin Maleiwa. ³⁹Müshi taya joolu'u jümüin jia manoujainsaliikana tanain: Nnojoleechi taya ji'ruün tachikua wane'ere'eya jümaleepa tamüin, 'Anata'aleeshija'a ma'i chi Nüjünalakai Maleiwa' ", nümakalaka Jesús.

Tü kasa ee'iyataainjatkat süpülapünaa niitaain Cristo

24 ¹Nujuittakalaka Jesús sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa. Wanaa sümaa nu'unajachin yalajee, arütkaashii na nikirajüinkana nünainmüin süinain namüin nümüin:
—Piirakaa sümüin tü miichikalüirua yaaya sulu'u süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa. Anasü ma'i shiyolojo —namakalaka nümüin.

²Nümakalaka Jesús namüin:
—¿Ponosü ma'i jaa'in tü a'waajüleekat? Shiimain tü tamakat jümüin: Süpüshua türa ipa ji'rakat joo müinma'a yaa, ojuttinneerü shia mmolu'umüin süinain süsulojüneerüin so'uweena wane ka'i —nümakalaka namüin.

³Shiasa nantapa süinainmüin tü wutai kanüliakat Olivos, wanaa sümaa joyotüin Jesús cha'aya, arütkaashii na nikirajüinkana namüiwa nünainmüin süpüla nasakirüin nia:

—¿Joujaleerü sujuttinnaka tü a'waajüleekat Maleiwa?
— namakalaka nümüin.

Nasakirakalaka nia nachikua:
—¿Kasa shiyaawaseetka wamüin süpüla watüjaainjatüin saa'u süinain sülü'ülüin pükalia süpüla piweetüinjachin, tü sükaliajatkat saja'lajaain kasakat süpüshua? — namakalaka nümüin.

⁴⁻⁵Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana sümaa tü wayuukolüirua: "Anteerü wayuu wainma süinain maa: 'Taya'aya Cristokai', meena. Pülashii naya nütüma Maleiwa naashin. Jalia jia suulia anouja'alaa na'alain naya

wayuukana maa aka sünoujeerüin wayuu wainma nanain. ⁶Ja'itaina jia aapüin süchiki kasachiki sainküin mmakat süpüshua, nnojo jainkuuin aa'in sütüma. Ja'itakaje tiarua, nnojotsü shiain shiyaawasein sünain süntüitpain tü ka'i saja'lajainjatkat o'u kasakat süpüshua. Alatüinjatia ne'e kasa eekai müin aka tüü süpülapünaa süntüin ka'ikat tia. ⁷Atkaajiraajeerü wayuu sainküin mmakat süpüshua. Mülieerü ma'i saa'in wayuu sütüma jamü je sütüma ayuulii sainküin mma. Je akutkujaweerü tü mmakat sainküin mma. ⁸Je süpüshua tü müliaa shi'reetkat wayuu süpülapünaa teweetüin tayakai, meerü aka su'ttakai saalin jo'uu sümüin jieyuu. ⁹“Ata'ünneena jia sütüma wayuu süpüla müliainjatüin ma'i jaa'in sütüma sümaa su'utireerüin jaa'in. Je saaliijee jünoujain tanain, maalinjeena jia süpüla wayuu sainküin mmakat süpüshua. ¹⁰Otta wayuu wainma, oo'ulaajeena suulia anoujaa tanain so'uweena ka'ikat tia. Ataüjiraweerü wayuu nanainmüin na laülaayuukana saa'u kanainjiraain saa'in.

¹¹“Je so'uweena ka'ikat tia, eeejena wainma na nünüikimaajanayaakana Maleiwa ja'aka. Je anoujümeerü na'alain sütüma wayuu wainma. ¹²Koo'omüinjeerü wayuu kaainjarat sainküin mmakat. Je sükajee tia, oo'ulaajeerü wayuu wainma suulia ajjirawaa. ¹³Otta chi eekai nüchecherüin naa'in su'unnaa tü müliaa ni'rakat, ayateechi o'tte'ennüin tatüma. ¹⁴Süpülapünaa süntüin tü ka'i saja'lajainjatkat o'u kasakat süpüshua, aküjümeerü sümüin wayuu tü pütchi anasükat, tü süchikikat nukuaippa Maleiwa

sünain aluwatawaa. Aküjümeerü sainküin mmakat süpüshua süpüla saapünüinjatüin sütüma wayuu süpüshua. Je kettaapa shia, anteerü sükalia saja'lajainjatkat o'u tü kasakat süpüshua.

¹⁵“Ji'reerü sha'watüin yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa tü kasa kashüülasü nülerajüinjatkat anainjee Maleiwa tü a'waajüleekat, tü ashajünakat achiki paala nütüma Daniel chi nünüikimaajachikai Maleiwa. (Jia aashaje'erakana tü tashajakat, anakaja jiyaawatüle saa'u.) ¹⁶Je so'uweena ka'ikat tia, na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Judea, anakaja müleka na'luwataale sa'akamüin tü uuchikat süpüla nanujulaainjanain cha'aya. ¹⁷Chi wayuu joyotokoi sheemioushi tü nipiakat so'u ka'ikat tia, nnojoi nikerolüin paülü'ümüin süpüla nükotchajaain nükorolo. ¹⁸Otta chi wayuu eekai ni'yataain sulu'u niyüüjase, anakaja nnojore nüle'ejüin nipialu'ümüin süpüla a'wanajawaa nüshe'in. ¹⁹'Aisha'ajaa' meerü tü wayuu eekai ipoolüin je eekai sütulayülüinya süchon so'u ka'ikat tia, süka kapüleerüin ma'i süpüleerua awatawaa. ²⁰Jüchunta nüümüin Maleiwa süpüla nnojolüinjatüin sülatüin jümüin tüü juyapü je so'u sükalia eemerawaa. ²¹So'uweena ka'ikat tia, alana'aleejeeria ma'i tü müliaa shi'reetkat wayuu suulia tü shi'rakat wayuu paala sümaiwa süchikijee sükumajünüin tü mmakat je suulia tü shi'rakat wayuu maa'ulu yaa. Nnojoleerü wane müliaa eekai müin aka saa'in tia mapeena. ²²Müleka nnojoruleje saawalaain tü müliaakat, aja'lajaweerü wayuu süpüshua sütüma. Akatsa naawale'ereerüin

shia Maleiwa naa'ujee na aneeuushikana nütüma.

²³“Je so'uweena ka'ikat tia, müleka jümünüle 'Jiirakaa, ichaa Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa cha'aya' je 'Jiirakaa, anii nia yaaya', müleka jümünüle, nnojo joonooiin sümaa tia. ²⁴Je so'uweena ka'ikalüürua tia, eweetechi wayuu eekai 'Taya Cristoka' nümeechin, je eekai 'Taya wane nünüikimaajachikai Maleiwa' nümeechin. Alaayuu ne'e nayairua. Pülashiijeena naya sünain naa'inreerüin tü kasa eekai müin aka saa'in tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa shii'iree nanoujüneein anain sütüma wayuu süpüshua, ja'itashii nnojoliin anoujünüin anain natüma na nüneekajalakana Maleiwa.

²⁵Taküjüin jümüin süchiki tü alateetkat nnojolüüwa'aya sülatüin süpüla yapainjanain jia süpüla.

²⁶“Müleka jümünüle 'Iraa Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa, ichaa cha'aya isashiipa'a', nnojo ju'unüin shi'ipajee tia sünain jüchajaain tachiki. Je müleka jümünüle 'Iraa paülü'ü', nnojo jünoujain tia. ²⁷Süka jamüin, maa aka tü shiyaakat juya shi'rakak wayuu süpüshua amachetaain chaa sirumatu'upünaa, akaweetchia tayakai, chi Shipayakai Wayuu, tale'ejapa, shi'reechi wayuu süpüshua. ²⁸Müleka ji'rüle wane samulüürua, jütüjaa aa'ut sünain ein wane müürüt ouktüsü.

²⁹“So'uweena ka'ikat tia, süchikijee sükalia tü müliaakat, 'Epiyuushijaajeechi chi ka'ikai, je oyokujaweechi chi kashikai, je ojunuwaajeerü tü jolotsükolüürua iipünaajee. Alanaajaweerü süpüshua'aya tü kasa chakat iipünaa'.

³⁰“Je wanaa ma'i sümaa tia, e'nneerü chaa sirumatu'u wane kasa atüjaaneetkat atüma saa'u sünain tantamaateechin tayakai chi Shipayakai Wayuu. Je tü wayuukolüürua sainküin mmakat süpüshua eekai nnojolüin sa'atapajüin taya, a'waateena naya süka mmolüin naya teema. Je shi'reechi taya wayuu, tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain antaa sa'aka tü sirumakat. Anashaateerü ma'i tü tantiakat, süka tanteechin sünain pülashin je sünain e'itaushin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa. ³¹Eweeteerü wane shipijana jontoroyoi emetuluinjatü ma'i. Je ajütüneena na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa süpüla nakotchajüinjatüin tü wayuu aneeuushikalüürua nütüma sainküinjee tü mmakat süpüshua'ale.

³²“Soto jaa'in sukuaippa tü wunu'u 'higuera' münakat. Wanaa sümaa iyotüin süpana tü wunu'ukot, jütüjaa aa'ulu sünain sülü'ülüin süpüla sü'itüin iüwa. ³³Aka'aya ji'rapeena tü taküajitpakat achiki jümüin, jütüjaweerü aa'u sünain sülü'ülüin ma'i takalia süpüla antaa. ³⁴Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin, alateerü tüü süpülapünaa shi'rüin ouktaa tü wayuu eekat maa'ulu yaa. ³⁵Taso'iree aa'inchii jia joolu'u sünain wane kasa: Mayaainje saja'tteerüin tü kasakat cha'aya iipünaa oo'ulaka yaa mmolu'u so'uweena wane ka'i, tü pütchi tekirajapü'ükat anain jia, ayateerü süpüla ka'ikat süpüshua.

Matüjaajuu aa'ulu joujaleechin nüle'ejüin Cristo

³⁶“Nnojotsü sütüjaain aa'u wayuu joujaleerüin sülatüin

tü taküjaitpakat achiki jümüin. Ja'itakaje na aapiee chakana iipünaa, nnojotsü natüjaain aa'u. Nia ne'e chi Tashikai Maleiwa atüjaaka saa'u nümüiwa. ³⁷⁻³⁹Soto jaa'in nüchiki Noé. Tü wayuukolüirua nnojoliwa'aya no'otooin Noé sulu'umüin tü anuakat, ee'eraashii ne'e naya sünaain nnojolüin jülüjain naa'in tü naainjalakat. Nnojotsü natüjaain aa'u tü kasa alatajatkat namüin. Je mapa no'otoopa Noé sulu'umüin tü anuakat, a'itüsü tü juyakat sünaain miyo'uin ma'i shia süpüla ouktajatüin tü wayuukolüirua süpüshua'ale eekai nnojolüin nümaain Noé sulu'u tü anuakat. Akaweeria takalio'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, wanaa sümaa tanteechin tachikua. ⁴⁰Eejeena piamashii wayuu sünaain a'yatawaa sulu'u nayüüjase. Tamaweechi wane. Oo'ulaka wane, tapüteechi. ⁴¹Eejeena piamashii jieyuu sünaain amoliinajaa. Tamaweerü wane. Oo'ulaka wane, tapüteerü.

⁴²“Je sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in tapüla tayakai, chi Jüsenyotsekai, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma. ⁴³Soto jaa'in wane kasa. Wane wayuu nipiajachi, müleka nütüjaaleje saa'u tü ka'i nüntajaikai o'u wane ka'ruwarai, nnojoiereeja süpüla nutunküinjachin suulia nikerolüin chi ka'ruwarikai. ⁴⁴Müinjanaya jiakana, anashii müleka keraajüle jia sümaa eein jaa'in tapüla tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma”, nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki chi achepchiee moonooinkai

sümaa nünüiki chi laamakai

⁴⁵Nikirajakalaka Jesús joolu'u süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünaain jamüinjatüin nukuaippa nüntapeena sünaain nüümüin: “¿Jameechi wane achepchiee eekai kekiin ma'i sünaain tütüin ma'i sünaain tü aluwataanakat anain nia? E'itaaneechi nia sünaain nekiipü'üin na waneerua süpüla ekiraa naya. ⁴⁶Je nüle'ejapa chi nülaamainkai, talateerü ma'i naa'in nümaa müleka ayatüle naa'inrüin süpüshua tü ni'itaakat nüpüleerua. ⁴⁷Shiimüin tü tamakat jümüin, e'itaaneechi nia nütüma chi nülaamainkai süpüla laülaain saa'u süpüshua'ale tü kasa eekat nüma'ana.

⁴⁸“¿Jama müleka nnojorule jütüjüin nia sümüin nünüiki chi nülaamainkai, müleka 'Nnojoleechi antamaatüin chi talaamainkai nüchikua' nümataarüle ne'e ⁴⁹sünaain emi'ijawaa oo'ulaka sünaain eperuwawaa je sünaain ni'yaajüin na achepchieekana wanaa nümaa? ⁵⁰Antalaa meechia chi nülaamainkai so'u wane ka'i nnojotkat na'atapüin o'u nia. ⁵¹Süsala meechia nia nütüma. Ni'ikajajeechi nia na'akamüin na anoujayaashiikana nünüiki Maleiwa eere ne'rüin müliaa napüshua”, nümakalaka namüin na nikirajüinkana.

Nachiki na polooshiikana majayünnüü

25 ¹Ayatshi Jesús aashajaain namaa na nikirajüinkana je tü wayuukolüirua sünaain nüümüin namüin: “¿Jameerü wayuu so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u

tachikua süpüla taluwataain saa'u? Meerü aka saa'in nakuaiippa wane polooshii majayünnüü e'rajaashii wane mi'iraa shikiira ka'wayuusee. No'unakalaka shipialu'umüin tü wayuu jeketüjatkat ka'wayuusein süpüla na'atapajüinjachin chi wayuu su'wayuuseinjachikai. Alü'üjashii naya naramparase wane'ewai nakua. ²⁻⁴Kekiishii ma'i ja'raishii nanainjee na majayünnükana, nnojotsü motüin naa'in nalü'üjüin wane'ewai nakua seite süpüla shii'irakainjatü sulu'u tü naramparasekat müleka saja'lajaale. Otta na wane ja'raishiikana majayünnüü, süka maa'in naa'in, motüsü naa'in nalü'üjüin seite süpüla shii'irakainjatü sulu'u tü naramparasekat. ⁵Niasa chi jekechijachikai ka'wayuusein, koulainkalaka nia sünnain antaa. Je süka nnojolüin nüntamaatüin, natunkeekalaka na majayünnükana napüshua. Atunka müshi'iyaa naya.

⁶“Je süse'eru'uptünaa aikat, su'waatalakala wane wayuu sünnain maa: ‘Anii antüin chi ka'wayuuseinjachikai. Jalaina nüpanapa’. ⁷Achijiraa müshi'iyaa napüshua na majayünnüü polooshiikana sünnain yapainjatüin natüma tü naramparasekat süpüla napanapüin nia anooipa'a. ⁸Otta na majayünnüü motokana aa'in seita, namakalaka namüin na eekana ama'ana: ‘Ayokujaweematüürü tü waramparasekalüürü süka yootchoin seita sulu'u. Anasü jüsülajüle wamüin süpüshi tü seita jüma'anakat’. ⁹Nasouktakalaka na majayünnüü kama'anakana seita sünnain namüin namüin: ‘Nnojo. Müleka wasülajüle seita jümüin, eesü süpüla nnojoleerüin wama'ana

süpüla tü waramparasekalüürü müleka saja'lajaamaatüle sulu'u. Shia anaka alu'u müleka ju'unüle süma'anamüin wane wayuu eekai suikküin’.

¹⁰“Shiasa nachikuru'u sünnain achajawaa seita, antüshi chi ka'wayuuseinjachikai miichipa'amüin. Na majayünnüü apanapakana nia, ekerotshii joolu'u nümaa sulu'umüin tü miichikat sünnainmüin tü ekawaakat. Je nekerolapa, süsürünnakalaka so'u tü miichikat.

¹¹“Shiasa süchikijee tia, nantakalaka na wane majayünnükana so'ulu'umüin tü miichikat sünnain namüin nümüin chi jekechikai ka'wayuusein: ‘Tepayachee, pujutala wapüleerua’, namakalaka. ¹²Otta nümakalaka namüin: ‘Shiimüin tü tamakat jümüin sünnain nnojoliinapain jamajanain jia tamüin’, nümakalaka chi jekechikai ka'wayuusein yaa päülü'üjee.”

¹³Müshi joo Jesús: “Tamüshii jia jüchikua: Anakaja müleka yapale jia sünnain een jaa'in tapüla tayakai, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma”.

Nachiki na achepchiee e'itaanakana ajapulu'u neerü

¹⁴Nümakalaka joo Jesús nüchikua namüin: “¿Jameerü wayuu so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u tachikua süpüla aluwatawaa saa'u? Meerü aka saa'in nakuaiippa wane achepchiee a'yataashii nüümüin wane wayuu washirü. O'unajachi nia süpüla kakaliaa sulu'umüin wane mma watasü. Otta nüma'ichiki, neenajakalaka na nüchepchiakana

nünainmüin süpüla ni'itaainjatüin najapulu'u tü nuwashirüinkat süma'inru'u nüle'ejüin, sünain nümüin namüin: 'Süma'inru'u nnojolin taya jümaa, anuu taapüin jümüin tüü süpüla jiyalajüin kasa süka, jüikkaiwa shia, kachoinwa tü neetkat jütüma', nümakalaka namüin. ¹⁵Ni'itaain najapulu'u wane, ja'rai wo'ot neerü. Je najapulu'u wane, ni'itaain piama wo'ot. Oo'ulaka chi wane'e, wane wo'ot. O'unüsü nütüma süchiirua tü nountakat na nüchepchiakana. Je süchikijee tia, nu'unakalaka chamüin ee'ewaie nia. ¹⁶Shiasa nüchikiru'u, chi nüchepchia ni'itaakai ajapulu'u jarai wo'ot neerü, o'ttüshi yaawalaja'a sünain ayalajaa kasa süpüla nuikkaain. Kachonkalaka tü neetkat nütüma, ja'rai wo'ot, maa'aya aka tü aapünakat paala nümüin. ¹⁷Akaajaa chi naapakai amüin piama wo'ot, kachonsü nütüma piama wo'ot. ¹⁸Otta müshia chi naapakai amüin wane wo'ot paala, nüpotüin wane ishi süpüla nunujülüinjatüin tü neetkat sulu'u.

¹⁹"Shiasa mapa kakalia süchikijee, nüle'ejakalaka chi washitshikai nipialu'umüin süpüla nütüjaainjatüin saa'u sukuaiippa tü neerü ni'itaakat paala najapulu'u na nüchepchiakana. ²⁰Chi nüchepchia kajapulu'ukai ja'rai wo'ot neerü, müshi nümüin: 'Aluwataashikalee, anu'uya ja'rai wo'ot neerü süchon tü ja'raikat wo'ot neerü paapakat paala tamüin. Anuukalaka tü polookot wo'ot', nümakalaka. ²¹Nümakalaka joo chi washitshikai nümüin: 'Tachepchiee, wayuuja'a eera anashi pia, anasü ma'i tü paa'inrakat. Saa'u pikeraajüin sümaa tü te'itaakat

püpüleerua, mayaasüje palitchon shia, te'itaainjachi pia joolu'u süpüla laülawaa saa'u kasa wainma. Anakaja müleka talatüle ma'i paa'in wanaa tamaa', nümakalaka chi washitshikai nümüin. ²²Chi nüchepchia kajapulu'ukai piama wo'ot neerü, müshi nümüin: 'Aluwataashikalee, anu'uya piama wo'ot neerü süchon tü piamakat wo'ot neerü paapakat paala tamüin. Anuukalaka tü pienchikat wo'ot', nümakalaka. ²³Nümakalaka chi washitshikai nümüin: 'Tachepchiee, wayuuja'a eera anashi pia, anasü ma'i tü paa'inrakat. Saa'u pikeraajüin sümaa tü te'itaakat püpüleerua mayaasüje palitchon shia, te'itaainjachi pia joolu'u süpüla laülawaa saa'u kasa wainma. Anakaja müleka talatüle ma'i paa'in wanaa tamaa', nümakalaka chi washitshikai nümüin.

²⁴⁻²⁵"Otta chi nüchepchia kajapulu'ukai wane wo'ot neerü, müshi nümüin: 'Aluwataashikalee, anuu tü waneekat wo'ot neerü paapakat tamüin paala. Sajatü ne'e shia tanujülüin sulu'u wane ishi süka mmolüin taya peema, süka wayuuin iche ajapüchi pia süpüla awalaajaa shi'yataain wayuu', nümakalaka ne'e nümüin. ²⁶Nümakalaka chi washitshikai nümüin: 'Tachepchiee, pia ku'lajaakai aa'in, pi'rala ne'e wayumüin tamüin tü paa'inrakat. Süka pütüjaainje taa'u sünain wayuuin iche ajapüchi taya, ²⁷¿jamaka'a nnojotka'a paapiin tü neetkat sümüin wane wayuu süpüla shi'yate'erüin shia süpüla kachoinjatüin shia tapüla?', nümakalaka nümüin.

²⁸"Nümakalaka joo chi washitshikai namüin wane nüchepchiakana: 'Jüsüta jümata nuulia türa neerü nüma'anakat saapünaiwa nümüin chi kama'anakai

poloo wo'ot. ²⁹Tamüshii paala jia: Chi wayuu eekai koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, aapümeerü soo'omüin nümüin. Akaajasa chi eekai nnojoliün koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, asütümeerü nuulia. ³⁰Je joolu'u, jujuittira chira achepchiee e'rüikai wayumüin anooipa'amüin sa'akamüin tü piyuushikat eere shi'yalajüin ma'i wayuu waneepia sütüma tü müliaa shi'rakat'.

**Sükotchajünapa tü
wayuukolüirua süpüshua**

nümülatu'umüin Cristo

³¹“Je so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sümaa einjanain napüshua na aapieekana tamaa, je süna'in e'ítaaushin taya nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa, o'tteechi taya süna'in aluwatawaa. ³²Je so'uweena ka'ikat tia, okotchojümeerü tamülatu'umüin wayuu süpüshua sainküinjee mmakat süpüshua. Takatajeena na wayuukana maa aka nütüma wane anneetpü'u süna'in nukatajüin tü anneetkalüirua suulia tü kaa'ulakalüirua. ³³Na wayuu eekai naa'inrapü'üin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, takataleena naya yaa tekialu'ujee. Otta müshi'iya na eekai nayouktapü'üin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, takataleena naya yaa tepe'eru'ujee.

³⁴“Otta tayakai, chi Aluwataashikai, meechi taya namüin na wayuu yaakana tekialu'ujee: ‘Anata'aleeshii'ja ma'i jia nütüma chi Tashikai Maleiwa. Anakaja joolu'u jürütkaale tanainmüin süpüla

eeinjanain jia waneepia wamaa chaa eere waluwataain, maa aka tü ni'ítaatüjütkaalia sümaiwa paala nükumajaiwa'aya tü mmakat je tü kasakat süpüshua. ³⁵Teenaküin jia süka jiainkain ekirüin taya wanaa sümaa ouktüinkain taya jamü, je süka jiain asirüinkain taya wüin wanaa sümaa münyaasüin taya, je süka jiain ekerotirüinkain taya jipialu'umüin wanaa sümaa waraitta'ain tamüin sainküinpünaa mma, ³⁶je süka jiain kashe'inkain atüma taya wanaa sümaa mashe'inkain taya, je süka jiain aa'inmajüin taya wanaa sümaa ayuulin taya, je süka jiain antüinkain tanainmüin wanaa sümaa püreesainkain taya', meechi taya namüin na wayuu yaakana tekialu'ujee. ³⁷Meenakalaka te'ipajee na yaakana tekialu'ujee, na aa'inrapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua: ‘Senyotkalee, ¿joujachi pia we'rüin süna'in jamüsirüü je wekirataalain pia? ¿Joujachi pia we'rüin sümaa münyaasüü je wasirataalain pia wüin? ³⁸¿Joujachi pia we'rüin süna'in waraitta'ain maa je wekerotittaalain pia wepialu'u? ¿Joujachi pia we'rüin süna'in mashe'intaalain pia watüma? ³⁹¿Joujachi pia we'rüin süna'in ayuulii je süna'in püreesaa je wanattaalain pia?', meena naya tamüin. ⁴⁰Otta tayakai, chi Aluwataashikai, meechi taya namüin: ‘Tamüsü paala tü shiimüinkat jümüin: Saa'u kamanee'pü'üin jia sümüin wayuu eekai mülia'in, na aishiikana tapüla, na nnojoliikana jamajanain sümüin wayuu, kamanee'pii jia tamü'inya sükajee tia', meechi taya namüin.

⁴¹“Otta namüin na wayuu takatalakana yaa tepe'eru'ujee, na ayouktapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, meechi taya namüin: 'Jiakana ayouktününapakana nütüma Maleiwa, ju'una jümata yaajee Hadesmüin eere süpülee tü ouktüsükalüürua, eere tü siki matüjüinsatkat ayokujawaa, tü siki e'itaaushikat nüpüla chi Yolujaakai oo'ulaka na a'yataashiikana nümüin. ⁴²Tayouktüin jia süka nnojolinkain jikirüin taya wanaa sümaa jamüsirüin taya, je süka nnojolinkain jüsirüin taya wüin wanaa sümaa münyaasüin taya, ⁴³je süka nnojolinkain jikerotirüin taya jipialu'u wanaa sümaa waraitta'ain tamüin sainküinpünaa mmaa, je süka nnojolinkain kashe'in taya jütüma wanaa sümaa mashe'in taya, je süka nnojoliinkain jünalaain tamüin wanaa sümaa ayuulin je püreesain taya', meechi taya namüin. ⁴⁴Meenakalaka te'ipajee na yaakana tepe'eru'ujee, na ayouktapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua: 'Senyotkalee, ¿joujachi pia we'rüin sünaain jamüsirüü je nnojolin wakaaliijain pia? ¿Joujachi pia we'rüin sünaain münyaasüü, sünaain waraitta'ain maa sainküin mma, sünaain mashe'inyüü, sünaain ayuulii, je sünaain püreesaa, je nnojoishi wakaaliijain pia paajüin?', meena naya tamüin. ⁴⁵Otta tameechikalaka ne'ipajee: 'Tamüsü paala tü shiimüinkat jümüin: Saa'u nnojotpü'üin kamaneein jia sümüin wayuu eekai müliain, na nnojoliikana jamajanain sümüin wayuu, nnojoliishii jia kamaneein tamü'inya sükajee tia', meechi taya namüin.

⁴⁶“Najütüneenakalaka süsala naainjala so'umüin tü sikikat süpüla ka'ikat süpüshua. Otta müshi'iya na wayuu aa'inrapü'ükana tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua, eejeena naya nümaa Maleiwa waneepia”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana sümaa tü wayuukolüürua chaa saa'u tü wutai kanüliakat Olivos.

No'utee aa'inchi Jesús na laülaayuu judiökana

26 ¹Niasa Jesús süchikijee tüü, nümakalaka namüin na nikirajüinkana: ²“Che'ojaasü piama ka'i ne'e süpüla su'ttüin tü 'Pascuakat', tü mi'iraa süpülajatkat sotüin waa'in wanaa sümaa nojuittinnüin na watuushinuukana sulu'ujee Egipto. Je so'u tia, ata'ünneechi tayakai, chi Shipayakai Wayuu, maa aka tü tamapü'ükat jümüin, süpüla takachennüinjachin süpüla ouktaa,” nümakalaka namüin.

³Chakanaja'a akotchajaain Jerusalén na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judiökana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judiökana. Akotchajaashii naya sulu'u nipia Caifás, chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, ⁴süpüla aashajaajirawaa süchiki tü naa'inrüinjatkat nüka Jesús. “Anakaja wata'ürüle nia sujuuna wayuu süpüla wo'utirüinjatüin naa'in. ⁵Otta anasü müleka waa'inrüle tia süchikijee kettaain tü mi'iraakat suulia saashichija'alaain naalin woo'omüin tü wayuukolüürua”, müshii naya.

O'yotünüsü wane “perfume” saa'u nikii Jesús

⁶Antüshi Jesús sulu'u tü pueulo kanüliakat Betania nipialu'umüin

wane wayuu Simón anüliai, chi ayuuishikai paala sütüma aja'ttaa ata. ⁷Je wanaa sümaa nikaain Jesús, sürütkaakalaka nünainmüin wane jierü alü'ujasü wane pachishichon akumajuushi süka ipa kanüliashi “alabastro” kalu'ushi wane “perfume” kojutusü ma'i. Shi'yotokalaka tü perfumekat saa'u nikii.

⁸Otta na nikirajüinkana ne'rapa tü saa'inrakat tü jietkat, mojushiüsü namüin sünaain naashajaajiraain mayaa:

—¿Jamüsü sa'amülaajaaka'a tü perfumekat? ⁹Kojutpaja'ma'i shia. Anasüje müleka suikkünüle süpüla sükaaliijia wayuu eekai müliain — namajiraakalaka sünaain nachiajaain shia.

¹⁰Je naapapa Jesús tü naashajaajiraakat achiki, nümakalaka namüin:

—Juu'ulaa suulia jiyoujüin tü jietkat. Anashaatasü ma'i tü saa'inrakat taka. ¹¹Na wayuu müliakana, eejeena jümaa waneepia süpüla jüsülajüinjanain namüin. Otta tayakai, süpülajachire joo yaawaa jümaa. ¹²Sükajee tüü, shii'iyatüin tamüin tojut süpülapünaa tojoitünüin. ¹³Tamüshii paala jia: Sainküin mma eepünaale süküjüneertüin tachiki tayakai chi O'tte'erüikai, ja'yeerü süchiki tü jietkat süpüla sotüinjatüin saa'in wayuu tü saa'inrakat —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Judas, aapeeshi nikii Jesús

¹⁴Niasa Judas Iscariote, napüshi na polooshiikana piämmüin Aluwataaushikana, nu'unakalaka nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana sünaain nümüin namüin:

¹⁵—Jereerü juwalaajüin tamüin müleka taapüle nikii Jesús jümüin —nümakalaka namüin.

Otta nayakana, naküjakalaka süchiki nawalaajüin nia süka apününüin shikii neerü pülaata saa'u naapüinjachin nikii Jesús namüin.

¹⁶Shiasa süchikijee tia, nüchajaain Judas sukuaippa naapüin nikii Jesús namüin.

Tü nümakat Jesús sünaain tü ekawaakat shikiira “Pascua”

¹⁷Shiasa süntapa sükalia tü mi'iraa Pascua münakat, tü ekünapü'ukat anain tü pan ma'akasatkat soooljia, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin Jesús sünaain namüin nümüin:

—¿Jalasü pücheküin süpüleerua weküinjatüin tü Pascuakat, wekeraajaiwa shia püpüla? — namakalaka nümüin.

¹⁸Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Ju'una yalamüin sulu'umüin tü pueulokat nünainmüin wane wayuu. Meenakalaka jia nümüin jüntapa nünainmüin: “Müshi chi Ekirajüikai: ‘Antüitpa tü takalia e'itaashikat nütüma chi Tashikai. Ekaainjachi taya tü Pascuakat namaa na tekirajüinkana pipialu'u', meena jia nümüin” —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁹No'unakalaka na nikirajüinkana nünainmüin chi wayuukai. Je nekeraajakalaka tü Pascuakat.

²⁰Shiasa joo aipa'a, aikkalaashi Jesús sünaain ekawaa namaa na nikirajüinkana na polooshiikana piämmüin. ²¹Je wanaa sümaa nekaain, nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin, aapüneechi ekii taya nütüma wane ja'akajee —nümakalaka.

²²Mojukalaka ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús namüin. Namakalaka nümüin wane'ewaie nakua:

—Senyotkalee, kasataalejese nnojolin tayain chia.

²³Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Chi aapüinjachikai tekii, nieechi chi acholotitkai tü pankat shiroku tü shirakat asalaa wanaa tamaa.

²⁴Shiimüin sünain to'utinneechn aa'in maa aka tü ashajünakat paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Otta chi aapüinjachikai tekii, alu'uuleekaija'a ma'i nia.

Anashije nnojolinkale jemelin nia — nümakalaka Jesús namüin.

²⁵Otta müshia Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, nümakalaka nümüin:

—Ekirajüikalee, kasataalejese nnojolin tayain paashajaain achiki —nümakalaka.

—Pia taashajaaka achiki piakai — nümakalaka Jesús nümüin.

²⁶Wanaa sümaa nekaain, naapaakalaka Jesús wane pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shi'ipawalin shia namüin na nikirajüinkana, sünain nümüin namüin:

—Jaapaa jikaiwa tü pankat. Maa aka taapüin joolu'u jümüin tü pankat, meechia taya sünain aapajiraa'in tekii jaa'u jiakana — nümakalaka Jesús namüin.

²⁷Naapaakalaka joo Jesús wane iita kalu'usü wiino sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Naapakalaka shia namüin na nikirajüinkana sünain nümüin namüin:

—Anakaja müleka jüsü jüpüshua wane'ewai jukua süpüshi tü asüüshikat.

²⁸Asüüshikat tüü, müsü aka sukuaippa

tü tasha amülainjatkat süpüla nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü pütchi jeket pansaatjütükalia nütüma je süpüla sülatinnajatüin saainjala wayuu süpüshua. ²⁹Tamüshii paala jia: Je joolu'u yaajee yaa, nnojoleechi taya asüin tüü jümaa tachikua wane'ere'eya tasüin jümaa so'uweena wane ka'i cha'aya nüma'anamüin chi Tashikai Maleiwa chaa eere nuluwataain — nümakalaka Jesús namüin.

³⁰Shiasa süchikijee nee'irajüin wane jayeochi na'waajakat aka Maleiwa, o'unüshii naya yalajee saa'umüin tü wutai kanüliakat Olivos.

Aattajaweechi Pedro naashin Jesús

³¹Je nantapa sünainmüin tü wutaikat, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—O'uneena jia jüpüshua tama'anajee so'u aikat tüü, otta jüpüteechi taya tamüiwa süka mmoleenain jia sheema tü kasa mojusü alateetkat tamüin, maa aka tü sümakat paala, tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa makat:

“To'uteechi aa'in chi anneetpü'ükai je su'walakajaweeckalaka tü na'anneetsekalüirua”.

³²Otta shiasa süchikijee suso'irapa taa'in süchikijee ouktaa, o'uneechi taya jüpüleerua Galileamüin — nümakalaka Jesús namüin.

³³Otta müshia Pedro, nümakalaka joo nümüin Jesús:

—Mayaashijee napüteechn pia na waneerua sütüma tü kasa mojusü alateetkat pümüin, nnojoreeja'a tapütüinjachin pia pümüiwa.

³⁴Nümakalaka Jesús nümüin:

—Shiimüin tü tamakat pümüin: Süpülapünaa ni'yalajüin

wane kaliina so'u aikat tüü,
apünüintueechi taya punujulajüin
achiki süna'in pi'raajüin taya
— nümakalaka nümüin.

³⁵Nümakalaka joo Pedro ni'ipajee:
—Ja'itakaje'e ouktajachin
taya pümaa, nnojireeja'a
süpüla taattajaainjachin paa'u
—nümakalaka.

Je mayaa müsü joo nanüiki na
waneeruya nikirajüinkana.

Aashajaashi Jesús nümaa chi Nüshikai

³⁶Nikerolokalaka Jesús namaa
na nikirajüinkana süpümüin wane
una'apü kanüliasü Getsemani.

Nümakalaka Jesús namüin:
—Anakaja müleka jüikkalaale
yaaya süma'inru'u sajeein paala taya
sünain aashajawaa nümaa Maleiwa.

³⁷Neenajaakalaka Pedro oo'ulaka
Jacobo je Juan, na nüchooinkana
Zebedeo, süpüla nümaain.
Nu'ttakalaka Jesús süna'in mojuin
ma'i naa'in ³⁸sünain nümüin
namüin:

—Süpüleeruasü ma'i taa'in tü
mojuukat aa'in süpülainshi tü
müliaa te'reetkat. Anakaja müleka
yaale jia sümaa ein jaa'in —
nümakalaka namüin.

³⁹Nükatalaakalaka joo Jesús
noulia mamüin aka tüsa süna'in
nu'wachiraain mmalu'u süna'in
aashajawaa nümaa Maleiwa:

—Taata Maleiwa, müleka pücheküle,
anasüje puu'ule'erüle toulia tü
müliaa te'reetkat joolu'u. Akatsa
nnojolüin shiainjatüin paa'inrüin
tü tachekekak ne'e tamüiwa, shia
paa'inrüinjatka tü püchekakat
tapüleerua —nümakalaka.

⁴⁰Shiasa süchikijee naashajaain
nümaa Maleiwa, nüsha'walaakalaka
sünain nürütkaain nanainmüin

na apünüinshiikana nikirajüin
eere natunkaja'attaain nüpüla.
Nümakalaka Jesús nümüin Pedro:
—¿Jamüshii jia nnojoliika'a

juuntuün ein jaa'in wanaa
tamaa mots'o'oyaakajie'e ne'e?

⁴¹Anakaja müleka eere jaa'in
süpüla jüchuntuün nümüin Maleiwa
suulia nuu'ulakajüin jaa'in Satanás.
Mayaainje kee'ireein jaa'in tü
tachekekak jüpüleerua, isasü jüchiki
—nümakalaka.

⁴²Nükatalaakalaka joo Jesús
nüchikua noulia süpüla naashajaain
nüchikua nümaa Maleiwa:

—Taata Maleiwa, müleka nnojorule
pücheküin suu'ulaain toulia tü
müliaa te'reetkat joolu'u, anakaja
shiale paa'inrüin tü püchekakat
tapüleerua —nümakalaka.

⁴³Je nüle'ejapa nüchikua'aya
nanainmüin na nikirajüinkana,
atunküshii naya nüpüla, maa aka
paala, süka müle'oin ma'i lapü naa'u.

⁴⁴Nükatalaakalaka joo Jesús noulia
nüchikua süpüla naashajaain nümaa
Maleiwa maja'a aka nünüiki paala.
Apünüintuaichi joo aashajaain
nümaa Maleiwa süka tüü.

⁴⁵Je nüle'ejapa nanainmüin na
nikirajüinkana, nümakalaka namüin:

—¿Jamüshii jia jutunkajaka'a
ma'i? ¿Jamüshii jia nnojoliika'a
ein jaa'in wanaa tamaa? Antütüpa
takalia tayakai, chi Shipayakai
Wayuu, süpüla taapünüinjachin
ekii sajalpulu'umüin wayuu
kaainjarat. ⁴⁶Jütamaajaa jumaala,
joo'uuya wo'unaiwa. Alü'ütshi chi
aapüinjachikai tekii —nümakalaka
namüin.

Ata'ünnüshi Jesús

⁴⁷Wanaa sümaa naashajaain Jesús
namaa na nikirajüinkana, anta

müshia Judas chi napüshikai na polookana piammüin. Je antapaatasi nümaa Judas, wane wayuuirua wainma sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta sajapulu'u. Ajütüüshi naya natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judiökana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judiökana.

⁴⁸Je Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, müshi paala wopulu'u sümüin tü wattakat saalin wayuu: “Chi wayuu tachu'tkai awalapa'a, nia ata'ünnajachika jütüma”, müshi nia namüin paala. ⁴⁹Nürütkaakalaka joolu'u Judas nünainmüin Jesús sünain nümüin nümüin: —Ekirajüikalee, anii taya antüin —nümakalaka nümüin sünain nüchu'lüin nuwalapa'a.

⁵⁰Nümakalaka Jesús nümüin: —Waa'iraa, anakaja müleka paa'inrüle joolu'u tü püntakat apüla.

Arütkaashijase joo na wayuukana nünainmüin Jesús sünain nata'ülüin nia. ⁵¹Otta wane nikirajüinkai Jesús, naapaakalaka tü nüchajaruutsekat. Nuwatakalaka noo'omüin wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judiökana süpüla nüshottajachin nia. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'ekat.

⁵²Nümakalaka Jesús nümüin chi nikirajüinkai:

—Pi'itaa püchajaruutse süchikua sulu'u süta. Chi eekai nütkaweein süka chajaruuta, shiimüin sünain oukteechin nia sütüma tü atkawaakat. ⁵³Nnojo motüin jaa'in sünain tountüin tachuntüin nümüin chi Tashikai süpüla nükaaliijainjachin taya. Je nüjütamaateerü tanainmüin watta saalin aapiee nüma'anajee. ⁵⁴Otta müleka nu'tte'ettaarüle joolu'u taya

Maleiwa suulia tü wayuukolüirua, nnojoluja süpüla shikeraajüin tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat soo'opünaa tü alateetkat tamüin — nümakalaka Jesús nümüin.

⁵⁵Nümakalaka joolu'u Jesús namüin na antakana nünainmüin: —¿Ka'ruwaraiyaa taya jaa'inru'u jüntakalaka tanainmüin sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta jajapulu'u süpüla jüta'ülüinjachin taya? ¿Jamüshi nnojoka'a jüta'ülüin taya paala cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa eere tekirajapü'üin ju'upala? ⁵⁶Otta müsia tüü, alatüsü süpüla shikeraajüinjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai tachiki aküjünakat paala natüma na nünüikimaaajanakana — nümakalaka Jesús namüin.

Je joolu'u na nikirajüinkana, na'luwataakalaka nüma'anajee sünain napütüin nia nümüiwa napüla na wayuukana.

Asakijünüshi Jesús natüma na laülaayuu judiökana

⁵⁷Na ata'ülakana Jesús, no'unirüin nia yalajee nipialu'umüin Caifás chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, eere jutkatüin na karalouktamaajanakana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judiökana. ⁵⁸Otta müshia Pedro, nünanajakalaka nüchiirua ka'yatalu'ujee. Nüntakalaka so'ulu'umüin nüpaatiase chi laülaashikai. Nikerolakalaka sulu'umüin. Nüikkalalakalaka sa'aka tü suwaariasekat tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla nütüjaainjatüin saa'u tü aa'inneetkat nüka Jesús.

⁵⁹Je yaa paülü'ü sulu'u nipia Caifás, eeshii jutkatüin na laülaashiikana na'akajee na

sacerdote judfokana oo'ulaka nap'ushua na waneerua laülaayuu judfo sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Süka no'uteein ma'i naa'in Jesús, nachajaa achikit wayuu süpüla süküüinjatüin sa'alain nüchiki Jesús. ⁶⁰Mayaainje süntüin wayuu wainma nanainmüin sünnain aküjaa alawaa noo'opünaa Jesús, nnojotsü nantüin anain kasain no'utirajatüin anainjee naa'in.

Shiasa mapa yaaulerü, süntakalaka piamasü wayuu nanainmüin ⁶¹sünnain namüin namüin:

—Naashin chira, nuuntüin nujuttirüin tü a'waajüleekat Maleiwa sümaa nütame'erüinjatüin shia süchikua so'u apünüin ka'isan —namakalaka.

⁶²Otta müshia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsha'walaakalaka joolu'u sünnain nümüin nümüin Jesús:

—¿Jamüinjatü joo pünüiki shi'ipajee türa namakat nala wayuukana püchiki? —nümakalaka.

⁶³Otta müshia Jesús, ko'utüshi ne'e nuulia.

Ayatakalaka nia sünnain asakiraa:

—Tachuntüin joolu'u pümüin sünnain püküjainjatüin wamüin tü shiimüinkat nu'upala chi Maleiwa matüjüinkai ouktaa. Tasakirüin paala pia: ¿Shiimüinjasa sünnain piain Cristoin Nüneekajalakai Maleiwa? ¿Shiimüinjasa sünnain piain chi Nüchonkai Maleiwa? —nümakalaka nümüin Jesús.

⁶⁴Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Aa, shiimüin sünnain tayain maa aka tü pümakat. Tamüshii paala jia jüp'ushua: So'uweena wane ka'i, jì'reechi taya, chi Shipayakai Wayuu,

sünnain joyotüin taya nikialu'ujee Maleiwa chi Pülashikai ma'i saa'u kojutüin taya nütüma. Je jì'reechi taya sünnain tantüin mmalu'umüin chajee nüma'anajee Maleiwa sa'aka tü sirumakat —nümakalaka Jesús namüin.

⁶⁵Otta müshia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsüküljikalaka tü nüshe'inkat sütüma tü jashieekat sünnain nümüin namüin na laülaayuu judfokana nap'ushua:

—E'rütkathe ma'i aa'in wayumüin süka sünnüiki nümüin Maleiwa. Nnojolüitpa che'ojaain wayuu wamüin aküjüinjatkat nüchiki. Jaapüitpa nünüiki sünnain wanaawain nia nümaa Maleiwa naashin. ⁶⁶¿Kasa anaka süpüla aa'innaa nüka? —nümakalaka namüin.

Nasouktakalaka nümüin:

—Anakaja su'utinnüle aa'in — müshii naya.

⁶⁷Je joolu'u waneerua na'aka, nejenaakalaka nu'uutajee Jesús sümaa nashe'etüin nia. Otta waneerua, na'yaatüin nuwalapünaa ⁶⁸sünnain namüin nümüin:

—Müleka pialeje chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa, püshantaja saa'u jaralin ashe'etüin pia —namakalaka nümüin sünnain neme'erainpalain nia.

Aattajaashi Pedro naa'u Jesús

⁶⁹Wanaa sümaa yaain Jesús sulu'u nipia chi laülaashikai, chashi Pedro joyotüin anooipa'a sulu'u tü paatiakat. Sürütkaakalaka wane majayüt achepchiee nünainmüin sünnain sümüin nümüin:

—Pia'aya'asa wane nümaapü'tikai Jesús chi Galileaje'ewaikai — sümakalaka nümüin.

⁷⁰Otta Pedro, naattajaakalaka su'upala süpüshua tü wayuu eejatkat yala sulu'u tü paatiakat sünain nümüin sümüin:

—Nnojoishi te'raajüin chi pümakai tamüin.

⁷¹Nüsünülaakalaka Pedro eemüin tü so'ukot paatia. Shi'rakalaka joo nia wane majayülia. Sümakalaka namüin na wayuu eejanakana sulu'u tü paatiakat:

—Alu'usa chia, nümaapü'üshi Jesús chi Nazaretje'ewaikai —sümakalaka namüin.

⁷²Naattajaakalaka Pedro nüchikua sünain nümüin namüin:

—Taküjaleenja jümüin tü shiimüinkat nu'upala Maleiwa sünain nnojolin te'raajüin chira wayuukai —nümakalaka namüin.

⁷³Shiasa mapa yaaulerü, sürütkaakalaka wane wayuuirua eekana sulu'u tü paatiakat nünainmüin Pedro sünain namüin nümüin:

—Pia'aya'asa wane nümaapü'tikai chira wayuukai. Wayaawatüin pia sünainjee tü pünüikikat, süka saashajaayain wayuu Galileajejejatü tia —namakalaka nümüin.

⁷⁴Nümakalaka Pedro namüin:

—Taküjüin tachikua jümüin nu'upala Maleiwa sünain nnojolin te'raajüin chira wayuukai — nümakalaka namüin.

Akootole'erajaa müshia wane kaliina. ⁷⁵Sotokalaka naa'in Pedro tü nümakat Jesús paala nümüin: “Süpülapünäa ni'yalajüin wane kaliina, apününtueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya”, nümakat. Nujuittaakalaka

Pedro yalajee yala sünain mojuin ma'i naa'in sünain ni'yalajashaanain.

Aülaashi Judas

27 ¹Shiasa mapa ja'yuuapa, outkajaashii nachikua na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana namaa na waneeirua laülaayuu judíokana. Naashajaajiraain süchiki tü naa'inrüinjatkat süpüla no'utirüinjatüin naa'in Jesús.

²No'unitkalaka Jesús sünain kapüin nia natüma nünainmüin Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia.

³Niasa Judas, chi aapüichipakai nikii Jesús, nütüjaapa naa'u Jesús sünain nu'uninnüichipain natüma na laülaayuu judíokana süpüla o'utinnüinjatüin naa'in, mojukalaka ma'i naa'in saalin naapüin nikii. Nu'unakalaka nüchikua nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na waneeirua laülaayuu judíokana sünain niite'erüin süchikua namüin tü apünüinkat shikii neerü pülaata ⁴sünain nümüin namüin:

—Shiimüin sünain kaainjalain taya saa'u taapüin jümüin nikii wane wayuu maainjalasai süpüla o'utinnaa aa'in —nümakalaka namüin.

—¿Jamajatka'a joo shia wamüin? Naaja pukuaippajiraa sümaa — namakalaka nümüin.

⁵Nijinaakalaka Judas tü neetkat yala sulu'umüin tü a'waaüleekat. Nu'unakalaka yalajee. Nüülaakalaka.

⁶Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, nakotchajaakalaka tü neetkat sünain maa:

—Saa'u süliain ouktaa tü neetkat, nnojotsü anain süpüla we'itaain shia sa'aka tü neerü sümünjatkat tü a'waajüleekat Maleiwa, maa aka sümakat tü nuluwataakat anain Moisés —namakalaka.

⁷Je süka tü neetkat mapa, nayalajakalaka wane mma süpüla amouyuujatüin shia napüla na wayuu nnojoliikana judfoin. Je tü mmakat paala, wane atükülee amüchi. ⁸Otta müsia maa'ulu yaa, sünülia tü amouyuukot, Ishama'ana. ⁹Alatüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nünüikikat chi Maleiwakai nüchiki Cristo aküjünakat paala nütüma Jeremías chi nünüikimaajachikai sünain maa: “Tü apünüinkat shikii neerü pülaata aapünakat paala nütüma na wayuu Israelkana süpüla saapünüinjatüin nikii, naapaain shia süchikua ¹⁰süpüla shiyalajünüinjatüin tü mmakat atüküleekat amüchi, maa aka tü aluwataanakat anain taya nütüma Maleiwa”, makat.

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

¹¹Je süchikijee nüntinnüin Jesús nünainmüin Pilato chi sülaülashikai mma, eeshi nia sha'watüin nümülatu'u sünain nusakinnüin nütüma:

—¿Pia'aya chi Aluwataashikai saa'u wayuu judfo? —nümakalaka Pilato nümüin.

Nümakalaka Jesús ni'ipajee:
—Shia'aya tia pümakat.

¹²Shiasa shi'ipajee tü alawaa naküjakat joo na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judfokana oo'ulaka na waneerua laülaayuu judfokana sünain naa'inrüin wainma kasa mojusü naajüin, nnojoiishi asouktüin Jesús. ¹³Nümakalaka Pilato nümüin:

—Paa'inrüin wainma kasa mojusü naajüin nala wayuukana. ¿Jamüshi nnojoiika'a püsouktüin shi'ipajee tü namakat? —müshi.

¹⁴Otta müshia Jesús, ko'utüshi ne'e nuulia. Je süka nnojölüin nüsouktüin Jesús wwatuyaakajee ne'e ne'ipajee, tanataa müsü naa'in chi sülaülashikai mma sükajee tia.

¹⁵Waneepia su'unna'awai tü Pascuakat, natüjainsü na judfokana taashiwalinjachin wane püreesashi nütüma chi sülaülashikai mma, chi naneekakai na wayuukana süpüla taashii. ¹⁶Je wanaa sümataa tia, eeshi wane püreesashi kanülüashi Barrabás e'nnaajuushi sükajee mojulaain ma'nia. ¹⁷Je suutkajaapa tü wattakat saalin wayuu, nümakalaka Pilato sümüin:

—¿Jücheküin süpüleerua niainjachin tajütüin joolu'u Barrabás? ¿Niainjachitaapa Jesús chi Cristokai anülia? —nümakalaka Pilato sümüin.

¹⁸Anasü nümüin Pilato müleka taashire Jesús, süka nütüjaain naa'u na laülaayuu judfokana sünain naapuushin Jesús sükajee ne'e na'ürülaain nünain.

¹⁹Wanaa sümataa nüikkalaain Pilato süpüla kasalajanainjatüin saainjala wayuu nütüma, ajütünüsü wane pütchi nümüin sütüma tü nu'wayuusekat sünain maa: “Maainjalasai chira wayuukai saa'in tamüin. Mojushaatasü ma'i taal'in sükajee keemain ma'i tü ta'lapüinkat nüchiki sa'waipa. Anakaja müleka puu'ulaale suulia süsalain nia pütüma”, müsü.

²⁰Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judfokana oo'ulaka na waneerua laülaayuu judfokana, najütüin wane wayuuirua sa'akamüin tü wattakat saalin

wayuu süpüla nashüküjainjatüin shia süpüla süchuntüin nümüin Pilato niainjachin taashin Barrabás je nu'utirüinjatüin naa'in Jesús.

²¹Nümakalaka Pilato sümüin tü wattakat saalin wayuu:

—¿Jaraí na'aka na piamashii püreesashiikana tajuittirüinjachika jümüin? —nüsakirakalaka.

—Nia pujuittira wamüin Barrabás —müsü sünüikiirua nümüin.

²²Nüsakirakalaka Pilato naya:

—¿Kasa taa'inrüinjatka joo nüka Jesús chi Cristokai anülia?

Süsouktakalaka tü wayuukolüirua süpüshua nümüin:

—Püchitira saa'u kuruusa.

²³Nümakalaka Pilato sümüin:

—¿Jamüshi takacherirüinjachika'a nia? ¿Kasa naainjalaka?

Otta müshi'ia na wayuukanairua, masütaajusalii sümaa nekiisa:

—Püchitira saa'u kuruusa

— namakalaka nümüin nachikua sünain emetuluin ma'i nanüiki.

²⁴Otta Pilato, ni'rapa tü wattakat saalin wayuu sünain a'waataa, niyaawata aa'ut sünain nnojolüin soonoonüin amaa tü nümakat. Nu'lojoojookalaka najapü süka wüin su'upala tü wayuukolüirua sünain nümüin sümüin:

—Nnojot tasirüin nukuaippa chi wayuukai sünain ouktaa. Shieerü taa'inraka ne'e tü jüchekakat nüpüleerua —nümakalaka sümüin.

²⁵Asonnuwaasü süpüshua tü wayuukolüirua ni'ipajee:

—Wayeenaja kasitka nukuaippa sünain ouktaa je na woo'uliwo'ukana —sümakalaka nümüin.

²⁶Otta Pilato, nujuittirakalaka joo Barrabás nanainmüin. Naapakalaka joo Jesús sümüin

tü nusurulaatsekalüirua süpüla na'yaajüinjachin nia je süpüla nakacherüinjachin nia sünain kuruusa süpüla ouktaa.

Mee'erapalashi Jesús sütüma wane surulaalüirua

²⁷Nu'uninnakalaka Jesús sütüma tü nusurulaatsekalüirua Pilato sulu'umüin tü laülaapiakat. Seenajakalaka tü waneerua surulaatkalüirua süpüla shi'rajüinjatüin nukua Jesús.

²⁸Saakatakalaka nüshe'in Jesús sümaa sa'atüin wane ashe'inyüü anasü nünain, jepisiyaa o'ulu, maa aka saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u mma, süpüla shime'erainpalain nia. ²⁹Shi'itaakalaka wane kotse keimsesü saa'u nikii oo'ulaka wane waraaratchon sulu'u tü najapü nikialujutkat sümaa süsapainyo'ukain nümülatu'u sünain shime'erainpalain nia sünain sümüin nümüin:

—Pia chi aluwataashikai saa'u wayuu judío —müshii naya nümüin.

³⁰Sejetakalaka suluula naa'u sümaa shi'yaajüin nia kojuyatua nüralo'upünaa süka tü waraaratkat. ³¹Shiasa süchikijee shime'erainpalain nia, saakatüin tü ashe'inyüü anasükat sa'atakat paala nünain. Sa'atüin tü nüshe'inkat nünain süchikua süpüla su'unirüinjachin nia yalajee yala süpüla sükacherüinjachin nia süpüla ouktaa.

Akachennüshi Jesús sünain kuruusa süpüla ouktaa

³²Wanaa sümaa nu'uninnüin Jesús natüma na surulaatkana eemüinjachire nükachennüinjachin natüma, antüshi Jerusalénmüin

wane wayuu Cireneje'ewai kanüliashi Simón. Nüta'ünnakalaka joo natüma na surulaatkana süpüla nülü'üjainjatüin tü wunu'u akachennüinjachikat anain Jesús. ³³No'unirakalaka Jesús eemüin wane wutai kanüliasü Gólgota. “Ekiyüükat” malu'ut tia. ³⁴Je chamüin cha'aya, naapüin na surulaatkana nümüin Jesús wane wiino ka'akasü ishisü süpüla nüsüinjatüin. Otta nuu'ulakapa tü asüüshikat, niyouktüin shia.

³⁵Nayasa na surulaatkana süchikijee nakacherüin Jesús sünain tü kuruusakat, nashantanajiraakalaka saa'u tü nüshe'inkat süpüla natüjaainjatüin saa'u jaralin makatüinjachin apüla süpüshi tü nüshe'inkat wane'ewai nakua. ³⁶Je süchikijee tia, ojoyolooshii naya sü'ütpa'a tü kuruusakat sünain anajaa naa'u Jesús sünain ouktaa. ³⁷Eesü ashajünüin tü kasalajanakat anainjee nia sünain wane taapüla akachennüsü iipünaa sünain tü kuruusa kanainkat nia. Müsü mayaa: ANII JESÚS CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U WAYUU JUDÍO.

³⁸Je nümaa Jesús, akachennüshii piamashii wayuu ka'ruwarannuu o'ütünüinjanakana aa'in wanaa nümaa. Akachennüshi wane nikialu'ujee oo'ulaka wane nüpe'eru'ujee.

³⁹Tü wayuu eekai sülatüin nü'ünnaa Jesús, eirakaasü nümüin sümaa mojuin sünüiki nümüin mayaa:

⁴⁰—Aisha'ajaa pia. Pujuttirüinjatü tü a'waajüleeakat Maleiwa sümaa pütame'erüinjatüin shia süchikua so'u apünüin ka'isan. Müleka shiimüinre Nüchoin pia Maleiwa,

¿jamaka'a nnojoika'a püshakatüin saa'ujee tü kuruusakat süpüla nnojolinjachin ouktüin pia? — sümakalaka tü wayuukolüirua nümüin Jesús.

⁴¹Akaata'aya nanüiki na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judiókana, je na karalouktamaajanakana, je na waneerua laülaayuu judiókana sünain neme'erainpalain nia. Namajiraakalaka:

⁴²—¿Jamüshisa nnojoika'a nu'tte'erajiraain nümüiwa maa aka nu'tte'erapü'üin wayuu naashin? Nia chi Aluwataashikai saa'u tü wayuu Israelkalüirua naajüin. Müleka nüshakatüle joolu'u saa'ujee tü kuruusakat, anoujehona waya nünain. ⁴³“Taya Nüchona Maleiwa” mapü'üshi nia. Je aa'inmajüneechi nia nütüma Maleiwa naajüin. Je joolu'u, müleka nücheküle chi Maleiwakai süpüleerua nu'tte'erüin nia, anakaja müleka nu'tte'eramaatüle nia —namakalaka.

⁴⁴Otta müshi'iyia na wayuu ka'ruwarannuu ouktajanakana wanaa nümaa Jesús, müshii aka naya sünain mojuin nanüiki nümüin.

Ouktüshi Jesús

⁴⁵Shiasa maa aka kale'o, epiyuushijaasü mmapa'akat süpüshua, awasaja'aleesia maa aka aliika. ⁴⁶Shiasa aliukapa ka'ikat, nu'waatakalaka Jesús sünain emetuluin nüünüiki sünain nümüin: “*Elí, Elí, ¿lama sabactani?*”. (Je tüü, malu'ut: “Tamaleiwasee, Tamaleiwasee, ¿jamüshi pia püpütaka'a taya tamüiwa?”, müsü.)

⁴⁷Je saapapa nüünüiki Jesús wane wayuuirua sha'washawatsü nü'ütpa'a, müsü shia:

—Nuunejüin Elías chi
nünüikimaajachikai Maleiwa
—sümakalaka.

⁴⁸Awataa müshia wane wayuu
sünain asaajaa wane maawüi
ocholotinnüsü shiroku wane asüüshi
jashü'üsü shi'iru'üsü wane lumia
süpüla shi'itaanüinjatüin sünain
niimata Jesús. ⁴⁹Müsü tü waneerua
wayuukolüürua:

—Anakaja müleka wa'atapajüle
watüjaaiwa saa'u müleka
nünteechire Elías süpüla
nüshakatirüinjachin nia
—sümakalaka.

⁵⁰Nu'waatalakala emetut
Jesús nüchikua nüümüin Maleiwa.
Ouktakalaka nia süchikijee.

⁵¹Je sulu'u tü a'waajüleekat
Maleiwa wanaa ma'i sümaa ouktüin
Jesús, asüküüjaasü pasanainpünaa
sünain tü kuluulu so'ulujunakat tü
paü shiinalu'usükat. Je akutkujaasü
tü mmakat nütüma Maleiwa
sümaa suwajaain tü ipakalüürua
⁵²je sümaa sujutajaain tü
woowirakalüürua. Nüso'ire'etkalaka
naa'in Maleiwa wainma na
anoujashii ouktüshiikana paala.
⁵³Najuittaakalaka sulu'ujee tü
woowirakalüürua. (Je süchikijee
nüso'iraain aa'in Jesús, ekerotshii
na wayuukana sulu'ümüin
Jerusalén eere ne'nnüin sütüma
wayuu wainma.)

⁵⁴Je chi sülaülashikai surulaat je
na surulaatkana eejanakana nümaa
sünain nanajüin naa'u Jesús sünain
ouktaa, ne'rapa tü mmakat sünain
sikutkujaain je tü alatakat nüümüin
Jesús, sainkuukalaka ma'i naa'in
sünain maa:

—Shiimüinyala ma'i nia sünain
niain chi Nüchonkai Maleiwa
—namakalaka.

⁵⁵Je wanaa sümaa yaain Jesús
sünain tü kuruusakat, eesü wane
jieuuuirua wainma sünain ananajaa
maa aka türa. Naya na antüshiikana
nümaa Jesús Jerusalénümüin, na
aa'inmajapü'ükana nia namaa na
nikirajüinkana paala wanaa sümaa
waraittapü'üin naya Galileapünaa.
⁵⁶Je na'aka na jieuukana eesü
María Magdalena, oo'ulaka María
tü niikat Jacobo je José, oo'ulaka tü
neikat na nüchooinkana Zebedeo.

E'itaanüshi Jesús

⁵⁷⁻⁵⁸Je motsapa ka'i, antüshi
wane wayuu washirü nünnainümüin
Pilato kanüliasü José chaje'ewai
Arimatea, wane nikirajüin Pilato.
O'unamaatüshi nia eemüin Jesúto
süpüla achuntaa müliashii süpüla
ni'itaaainjachin nia sulu'u woowira.
Niasa'a Pilato, naapakalaka nüümüin
José süpüla nüshakatirüinjachin
müliashii saa'ujee kuruusakat.
⁵⁹Niasa José, nüshakatirakalaka
müliashii sünain nüko'oloin nia süka
wane kuluulu wulesü kanüliasü
“lino”. ⁶⁰Eejatüja'a wane woowira
akumajiruushi paala nütüma José
sulu'u wane ipa müle'o süpüla
nüpüshi. Akumajuushi tü shirousekat
süka wane ipa müle'o. Me'itaajuyülia
aamakaa sulu'u. Ni'itaakalaka
müliashii sulu'u tü woowirakat
sünain nüsurülüin tü woowirakat
süka tü ipakat. O'unaa müshia nia
süchikijee. ⁶¹Otta María Magdalena
sümaa María tü niikat Jacobo je José,
makatüshii naya joyotüin yala peje
sünain tü woowirakat.

Shi'raja aa'ulu surulaat tü woowirakat

⁶²Shiasa mapa waneemüin ka'i,
so'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu
judío, o'unüshii na laülaayuushiikana

na'akajee na sacerdote judíokana je na fariseokana núnainmüin Pilato ⁶³súnain namüin nümüin:

—Laülaashikalee, sotüsü waa'in tü nümakat paala chira alakaí kataiwa'aya no'u súnain maa: “So'u apünüin ka'i süchikíjee ouktüin taya, oso'iraajeerü taa'in”, müshí nia. ⁶⁴Anakaja joolu'u müleka püjütüle wane surulaalüirua süpüla shi'rajüinjatüin so'u tia apünüinkat ka'i saa'u tü woowirakat eere ni'itaanüin müliashii. Anakaja paa'inrüle tia suulia süntajüin tü nikirajüinkalüirua súnain su'luwajüin müliashii süpüla süküjainjatüin sümüin wayuu súnain süso'iraaitpain naa'in süchikíjee ouktaa saajüin. Je tü alawaa süküjainjatkat sümüin wayuu, alana'aleejeeria ma'i súnain mojuin suulia tü alawaa nüküjapü'úkat paala Jesús —namakalaka nümüin Pilato.

⁶⁵Nümakalaka Pilato namüin:

—Te'itaajeerü joolu'u wane surulaalüirua süpüla tia. Anakaja joolu'u müleka jümaale shia süpüla shi'rajüinjatüin saa'u tü woowirakat.

⁶⁶No'unakalaka napüshua eemüin tü woowirakat. Nayasa na laülaayuu judíokana, ne'itaakalaka wane shiyaawase súnain tü shirousekat süpüla natüjaainjatüin saa'u müleka süsunne'ennüle mapeena. No'unakalaka yalajee súnain napütüin tü surulaatkalüirua süpüla shi'rajüinjatüin saa'u tü woowirakat.

Oso'iraasü naa'in Jesús

28 ¹Je suwasajaapa aikat süchikíjee tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, o'unüsü María Magdalena oo'ulaka María tü niikat Jacobo je José eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanüin Jesús.

²Akutkujaasü tü mmakat sükajee nüntüin chajee iipünaajee wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa súnainmüin tü woowira e'itaanakat alu'u paala müliashii. Je nüntapa, nüsünne'erüin tü shirousekat waneemüin sa'ata sümaa nüikkalaain saa'u. ³Kamacherasü ma'i nu'upünaa. Kasuusü ma'i nüshe'in. ⁴Otta na surulaatkana, ainkeusü ma'i naa'in süka mmolüin neema chi aapieekai. Müinapa aka naya saa'in wane ouktüsü sütüma tü ne'rakat.

⁵Je nantapa na jieyuukana, nümakalaka chi aapieekai namüin:

—Nnojo jainkuuin aa'in. Tatüjaa aa'ut súnain jüchajaain nüchiki Jesús chi akachennakai paala süpüla ouktaa. ⁶Nnojoishi nia yaaya. Oso'iraaitpa naa'in nüchikua, maa aka tü nümapi'úkat paala súnain naa'inrüinjatüin. Jürütkaa jümaala ji'rajaaiwa tü nüchikanainkat eejachire nia süpütüin wayuu.

⁷Anakaja joolu'u müleka ju'unamaatüle süpüla jüküjainjatüin nüchiki namüin na nikirajüinkana súnain jümüinjatüin namüin:

“Oso'iraasü naa'in süchikíjee ouktaa je o'üneechi joolu'u nia jüpüleerua Galileamüin. Ji'reechi nia cha'aya”, meena jia namüin. Soto jaa'in tü tamüitpakat jümüin —nümakalaka chi aapieekai namüin.

⁸Napantajaakalaka na jieyuukana eejee tü woowirakat. Ja'itairü ayo'ujaain naa'in, talataleesia ma'i naa'in sütüma tü ne'rakat. Nawataakalaka eemüin na nikirajüinkana Jesús süpüla naküjainjatüin namüin süchiki tü aküjünakat. ⁹Shiasa sulu'u tü wopukot, napanapajiraakalaka nümaa Jesús. “Eeshi Maleiwa jümaa”, nümakalaka namüin.

Narütkaakalaka na jieyuukana nünainmüin sünain nasapainyo'ukain naya nümülatu'umüin sünain na'waajüin nia sümaa najapulu'ujain nuu'ui. ¹⁰Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojo mmolüin jia. Shia anaka alu'u müleka ju'unüle nanainmüin na tawalayuukana jaapiraiwa naya süchiki no'unüinjanain Galileamüin. Ne'reechi taya cha'aya —nümakalaka namüin.

Tü naküjakat achiki na surulaatkana

¹¹Wanaa sümaa no'unüin na jieyuukana eemüin na nikirajüinkana Jesús, o'unüsü pueulopa'amüin waneerua tü surulaat e'rajüsükaliürua saa'u tü woowirakat. Naküjakalaka namüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judfokana süchiki süpüshua tü alatütpakat.

¹²Naashajaajiraakalaka na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdotekana namaa na waneerua laülaayuu judfokana soo'opünaa tü naa'inrüinjatkat. Naapakalaka wainma neerü namüin na surulaatkana ¹³sünain namüin

—Jüküjainjatü sümüin wayuu sünain süntüin tü nikirajüinkaliürua sa'waipa wanaa sümaa jutunküin sünain su'luwajüin müliashii.

¹⁴Je müleka naapinnüle Pilato sünain nnojolichipain müliashii, aashajaweena waya nümaa süpüla nnojoliinjanain süsalain jia nütüma saaliijee tia —namakalaka na laülaayuukana namüin na surulaatkana.

¹⁵Naapaakalaka joo na surulaatkana tü neetkat sünain naa'inrüin tü namakat namüin. Je mapa, tü nachikikat na nikirajüinkana Jesús

sünain na'luwajüin müliashii, su'walakajaakalaka sa'aka tü wayuu judíokolüirua. Ayatsia joulüin maa'ulu yaa.

Aluwataanüshii na nikirajüinkana nütüma Jesús

¹⁶No'unakalaka na polookana waneemüin nikirajüinkana Jesús Galileamüin saa'umüin tü namünakat aküjünakat achiki paala nütüma. ¹⁷Shiasa nantapa chamüin sünain ne'rüin nia, na'waajüin nia. Otta wane no'utku, naashajaain sulu'u naa'in sünain maa:

—¿Niayaa cheje ma'i eera Jesús chii? —müshii.

¹⁸Nürütkaakalaka joo Jesús nanainmüin sünain nümüin namüin:

—Laülaashi taya nütüma chi Tashikai Maleiwa saa'u wayuu süpüshua yaa mmalu'u oo'ulaka saa'u tü kasakaliürua süpüshua chakat iipünaa. ¹⁹Je sükajee tia, ju'una jumaala sainküin mmakat süpüshua süpüla jüküjainjatüin tachiki sümüin wayuu süpüla sünoujainjatüin tanain. Jikirajeena naya süpüla nayainjanain na tekirajüinkana maa aka jiakana. Je juwoutisaajeena naya saa'u nünülia chi Tashikai, saa'u tanülia tayakai chi Nüchonkai, je saa'u nünülia chi Naa'inkai Maleiwa. ²⁰Jikirajeena naya sünain tü taluwataapi'ukat anain jia süpüla noonoinjatüin sümaa. Shiimüin sünain jümaainjachin taya waneepia wane'ere'eya süntapa tü ka'i saja'lajaweeekat o'u kasa süpüshua. Shiimüin sünain jümaainjachin taya süpüla ka'ikat süpüshua.

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erüikai nütüma

MARCOS

Yapasü nütüma Juan
nüpüna chi Senyotkai

1 ¹Anuu su'ttia tü anasükat
pütchi, tü nüchikikat Jesucristo
chi Nüchonkai Maleiwa:

²Tü sulu'ukot tü karaloukta
nüshajalakat Isaías chi
nünüikimaajachikai Maleiwa, müsü
yaa:

“Taluwataajeечи chi
pünüliamaajachikai
püpüleerua
süpüla naapirüinjatüin tü
wayuukolüirua sünain
püntajachin sa'akamüin.

Yapainjatü nütüma tü
wayuukolüirua süpüla
saapajüin pünüiki.

³Owoottaweечи wane wayuu
cha'aya isashiipa'a sünain
maa:

‘Yapa jütüma nüpüna chi
Senyotkai.

Juu'ulaa suulia jaainjala
süpülapünaa nüntajachin
ja'akamüin’ ”.

⁴Süpüla shikeraajünjatüin
tü nüshajakat achiki paala
Isaías, niweetakalaka Juan
chi owoutisaajüikakai sünain
aküjaa nüchiki Maleiwa sümüin

wayuu cha'aya isashiipa'a.
Nu'ttakalaka sünain nime'ejüin
naa'in na wayuukana shii'iree
nayaawajaain suulia naainjala
sümaa nakatalaain suulia süpüla
sülatinnüinjatüin noulia. Je
nuluwataain na oonookana sümaa
nünüiki sünain nawoutisaajünüin.

⁵O'unüsü wayuu watta saalin
nünainmüin sulu'ujee süpüshua
tü mmakat Judea je sulu'ujee tü
pueulokat Jerusalén. Naküjüin
tü naainjalakat nümüin Maleiwa,
je owoutisaajünüshii nütüma
Juan cha'aya shiroku tü süchikat
Jordán. ⁶Otta Juan, kashe'inshi
nia wane süta tü murüt kanüliakat

“camello”, otta kasi'irainshi
paa'ata. Ekapü'üshi nia kaashapü
oo'ulaka mapa. ⁷Anuu tü
nümapü'ükat Juan sümüin
wayuu: “Anteечи tachiirua wane
wayuu alana'aleeshia toulia.

Tayakai, wayuu ne'e. Nnojoishi
wanaapünaain taya nümaa,
süka pülashin ma'i nia toulia.

⁸Tawoutisaajüin ne'e jia süka wüin.
Otta müshia niakai, anteечи
jünainmüin süpüla naapüinjachin
jümüin chi Naa'inkai Maleiwa
süpüla eenjachin nia waneepia
jümaa”, mapü'üshi Juan.

Owoutisaajünüshi Jesús

⁹Je wanaa sümaa tia, nüntakalaka Jesús chajee Galileajee sulu'ujee tü pueulokat Nazaret eemüin tü süchikat Jordán süpüla nuwoutisaajününjachin nütüma Juan shiroku tü süchikat. ¹⁰Je wanaa sümaa nüsha'walaain Jesús süchikijee emetaa shirokujee tü wüinkat, eirakaashi nia iipünaamüin. Je wanaa ma'i sümaa tia, eerulaasü tü sirumakat chaa iipünaa. Ni'rakalaka chi Naa'inkai Maleiwa maa aka saa'in wane mo'uwa sünain ashakataa nünainmüin. ¹¹Saapünakalaka joo wane pütchi chaa iipünaajee sünain maa: “Pia chi Tachonkai aishikai tapüla. Talatüshi ma'i taya pümaa”.

Wanaa sümaa nuu'ulakünüin aa'in Jesús

¹²O'uninna müshia Jesús nütüma chi Naa'inkai Maleiwa isashiipa'amüin. ¹³Chajachi nia maa aka pienchi shikai ka'i sünain nuu'ulakünüin aa'in nütüma Satanás chi sülaülakai yolujaa. Je chaa eejachire Jesús, eesü tü kasa jashichi kepiakat wuna'ainküin. Oo'ulaka aa'inmajünüshi nia natüma wane aapieeirua nüma'anajeejana Maleiwa.

O'ttüshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Maleiwa

¹⁴Shiasa wanaa sümaa nüpüreesajünüin Juan nütüma Herodes, ale'ejüshi Jesús Galileamüin süpüla aküjaa tü anasükat pütchi, tü nüniükikat chi Maleiwakai, sünain maa: ¹⁵“Antüitpa nükalia chi Maleiwakai süpüla nikeraajünin tü namapü'ukat

na nüniükimaajanakana. Jiyaawajaa jumaala suulia jaainjala sümaa jünoujain tü anasükat pütchi, süka sülü'ülüin nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa jaa'u”, mapü'üshinia.

Nüneeküin Jesús na wayuu nümaainjanakana

¹⁶Je wanaa sümaa waraittüin Jesús sotpa'apünaa tü palaa kanüliakat Galilea, ni'rakalaka Simón oo'ulaka Andrés chi nuwalakai. Ajuna'atshii tü nakusüinkat shiroku tü palaakat süka olojülüin naya jime.

¹⁷—Anashii tamaatalai jia. Maa aka olojülüin jia jime, okotchajününjana jia wayuu tamüin süpüla saapünjatüin tanüiki — nümakalaka Jesús namüin.

¹⁸Napüta namüsüja'a tü nakusüinkat süpüla o'unaa nümaa.

¹⁹Nu'unaiwa'aya Jesús mamüin aka türa, ni'rüin joo Jacobo, chi nüchonkai Zebedeo, oo'ulaka Juan chi nuwalakai. Areweentaja'atshii tü nakusüinkat yaa sulu'u tü anuakat nümaa chi nashikai. ²⁰Eenaküna müshi'iya naya nütüma Jesús. Napütakalaka chi nashikai namaa na nüchepchiakana sulu'u tü anuakat süpüla o'unaa nümaa.

Ayu'nnüsü wane yolujaa nütüma Jesús

²¹Nüntakalaka Jesús namaa na nüneekajalakana sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Capernaum. Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judökana, ekerotshi nia sulu'umüin tü ekirajüleekat sünain nu'ttüin sünain ekirajaa tü wayuukolüirua cha'aya. ²²Je ponosü ma'i naa'in na wayuukana tü nüniükikat, süka shiyaawatüin

saa'inyaka naa'u sünain ni'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla ekirajaa nünüiki, nnojishi müin aka naa'in na karalouktamaajanakana. ²³Asha'walaa müshia wane wayuu sulu'u tü ekirajüleekat, kale'eru'ushi yolujaa. Su'waatakalaka joo tü yolujaakaliürüa nüle'eru'ukat chi wayuukai nümüin Jesús:

²⁴—Alu'uleekajja'a waya pütüma Jesús, piakai chi Nazaretje'ewaikai. Aashin we'raajüin pia. Je watüjaa aa'uchi pia sünain piain aneekuushin nütüma Maleiwa. ¿Jamüinjatü wakuai pütüma? ¿Püjütajanataaka waya yaajee? —sümakalaka.

²⁵Nüchiajaakalaka joolu'u Jesús tü yolujaakat:

—Ko'uta pia. Pujuitta yalajee nuulia chi wayuukai —nümakalaka sümüin.

²⁶Sujuittakalaka joo tü yolujaakat nuulia chi wayuukai sünain nu'kchichijaa sütüma sümaa nu'waatüin.

²⁷Otta na wayuukana napüshua, ponüsü ma'i naa'in tü ne'rakat sünain naashajajiraain:

—¿Kasashikai wayuu chi Jesúskaí? Jeket sukuaippa tü nikirakat anain, je laülaain nia suulia tü yolujaakaliürüa. Kojutkalaka nünüiki sütüma wanaa sümaa nüjütüin shia süle'eru'ujee wayuu —namakalaka.

²⁸Yootoo müsüja'a nüchiki Jesús sainküin tü mmakat Galilea.

Wainma wayuu niyajúin Jesús

²⁹Nujuittaakalaka Jesús sulu'ujee tü ekirajüleekat namaa Jacobo oo'ulaka Juan sünain no'unüin nipialu'umüin Simón oo'ulaka Andrés. ³⁰Eejatkalaka nüpüla tü

nimeshikat Simón sünain ayuulin sütüma oushuwaa. Je achuntünüsü nümüin Jesús natüma na wayuukana niyajúinjatüin shia namüin.

³¹Nürütkaakalaka joo sünainmüin sünain naapaain sajpü süpüla nüikkale'erüin. Naawale'erakalaka tü ayuuliikat suulia. Je süka anaitpain shia, o'ttüsü shia sünain shikirüin na shi'iyoukana.

³²Je motsopa ka'i, antinnüsü wainma wayuu eekai ayuulin je eekai kale'eru'uin yolujaa nünainmüin Jesús. ³³Okotchajaasü tü wayuu kepiasükalüürüa sulu'u tü pueulokat sü'ütüpa'a tü so'ukot tü miichikat. ³⁴Niyajakalaka wainma wayuu eekai ayuulin, tü ayuuisükat sütüma ayuullii eekai een ne'e sünain. Je nujuittirakalaka yolujaa süle'eru'ujee wainma wayuu. Otta nüchiajaain tü yolujaakaliürüa suulia saashajaa nüchiki, süka sütüjaain naa'u sünain jaralin nia.

Tü naa'inreekat Jesús sulu'upünaa Galilea

³⁵Je eeiwa'aya aikat, achijiraashi Jesús sünain o'unaa chamüin cha'aya eere yüütüülin mmakat süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa.

³⁶Otta müshia Simón je na eekana nümaa, o'unüshii naya sünain achajawaa nüchiki Jesús. ³⁷Je nantapa nünainmüin,

—Asukaasü wayuu wainma püpüla —namakalaka nümüin.

³⁸Nüsouktakalaka Jesús:

—Anakaja wo'unüle yaajee yaa. O'uneeshi taya chamüin cha'aya eemüin tü pueuloirua chakat wapüleerua taküjaiwa nüchiki Maleiwa sümüin tia wayuukolüürüa, süka shiain ajütünüin apüla taya — nümakalaka namüin.

³⁹Nu'unakalaka Jesús sainküinpünaa tü mmakat Galilea sünain nüküjain nüchiki Maleiwa sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua wayuu judío cha'aya je sünain nujuittiriün yolujaa süle'eru'ujee wayuu.

Eiyajünüshi wane wayuu aja'tta atachi

⁴⁰Arütkaashi nünainmüin Jesús wane wayuu mayeinshi sütüma aja'ttaa ata. Nüsapainyo'ukashi nia nümülatu'u Jesús sünain nüchuntüin nümüin:

—Müinka pücheküle, piyaja taya —nümakalaka chi wayuukai.

⁴¹Nümüliajakalaka naa'in Jesús chi ayuuishikai sünain niyurulain nütüna nünainmüin sünain naapaain nia:

—Tacheküin süpüleerua anainjachin pia —nümakalaka.

⁴²Anaichipa joo chi wayuukai. Nnojolüitpa aja'ttüin tü nütakat.

⁴³Nüjüta nümüshia Jesús chi wayuukai sünain nüchiajaain nia sünain maa nümüin:

⁴⁴—Nnojo püküjain sümüin wayuu püchiki sünain teiyajüin pia. Pu'una palajana eemüin chi sacerdotekai süpüla pii'iyatüinjatüin nümüin tü pütakat süpüla naapüinjatüin nümüin Maleiwa tü pümü'ünüin ouktajatkat saa'u anaichipain pia, maa aka tü nuluwataakat anain Moisés paala sümáiwa. Je sükajee tia, sütüjaajeechi aa'u pia wayuu sünain anaichipain pia süpüla sa'akainjachin pia püchikua — nümakalaka Jesús nümüin.

⁴⁵Otta chi wayuukai, nnojoiishi ko'utüin. Nu'unakalaka sümáa aküjaa süchiki tü kasa anasü alatakak nuka. Je süka sütüjaaichipain naa'u Jesús tü

wayuukolüirua, nnojoiishi ekeroteein sulu'umüin tü pueulokalüirua. Makatüshi nia anoopa'a eere yütüülin mmakat. Otta tü wayuukolüirua, antüsü nünainmüin sulu'ujee mmakat süpüshua.

Eiyajünüshi wane wayuu oukta asa'achi

2 ¹Je nüle'ejapa Jesús Capernaummüin süchikijee kojuya ka'i, aapüna achikichi nia sünain nüntüichipain nipialu'umüin.

²Je süka süntüin wayuu watta saalin nünainmüin, wotüsü tü miichikat sütüma. Cho'ujaasü tü miichikat süpüleerua. Otta müshia Jesús, aküjüshi nünüiki chi Maleiwakai sümüin. ³Nantakalaka wane pienchishii wayuu toooloyuu nünainmüin Jesús sünain nalü'üjiraain wane wayuu ayuuishi shii'iree niyajeen nia. Oukta asa'achi, oukta atünachi. ⁴Je süka wainmain tü wayuukolüirua so'ulu'u tü miichi, isasü nachiki ekeroloo nünainmüin Jesús. Naliikajaakalaka nümaa chi wayuukai chaa süralo'umüin tü miichikat, süpüla naakatüinjatüin süralo'ujee iipünaa naa'u Jesús. Je jutatapa shia, nashakatirüin tü süi kalu'ukot chi wayuu oukta asa'achikai.

⁵Nütüjaapa Jesús saa'u nanoula na wayuukana, aashajaashi nia nümüin chi ayuuishikai:

—Tawalachee, talatirüitpa paainjala puulia —nümakalaka nümüin.

⁶Je wane na wayuukana karalouktamaajana eejanakana sa'aka tü wayuukolüirua, müsü naa'in: ⁷“¿Jaraikai wayuu chi e'rüiyaaka aa'in wayumüin süpüleerua nünüiki nümüin

Maleiwa? Nnojoishi jerain Maleiwa sünain niain ainküin nümüiwa alatiraa saainjala wayuu”.

⁸Otta müshia Jesús, süka niyaawatüin saa'u tü sulu'ukat naa'in na karalouktamaajanakana, asouktüshi nia namüin:

—¿Jamüshii jia mojúka'a jünüiki tamüin sulu'u jaa'in? ⁹Je wanaa sümaa tamüin nümüin chi oukta asa'achikai, “Talatirüitpa paainjala puulia”, nnojoishi jütüjaain aa'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain laülaain süpüla alatiraa saainjala wayuu. ¹⁰Otta müsia joolu'u, jütüjaweechi aa'u taya sünain laülaain süka tameechin nümüin, “Püsha'walaa, pülü'üjaa pu'ula, waraitaiwa pia”.

Aashajaashi joo Jesús nümüin chi oukta asa'achikai:

¹¹—Tamüshi paala pia:

Püsha'walaa, pülü'üjaa pu'ula, pu'una pipialu'umüin —nümakalaka nümüin.

¹²Asha'walaamaatüshi joo chi wayuukai sünain naapaain tü nu'ulakat sünain nu'unüin su'upala tü wayuukolüirua süpüshua. Ponokalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat sünain maa:

—Anashaatalesia ma'i tü kasa we'rakat so'uka'i tüü, tü nnojotkat we'rapü'üin paalainka —namakalaka sünain na'waajúin Maleiwa.

Eenakünüshi Leví nütüma Jesús

¹³O'unüshi Jesús nüchikua sotpa'amüin tü palaakat. Je süntapa wane wayuuirua watta saalin nünainmüin, o'ttüshi nia sünain nikirajúin naya.

¹⁴Je sünain nu'unüin yalajee,

eeshi nüpüla wane wayuu kanülüashi Leví, chi nüchonkai Alfeo, joyotüin eere ni'yataale. Okotchajúi neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Anashi tamaatalai pia — nümakalaka Jesús nümüin.

Nüsha'walaakalaka joo Leví sünain o'unaa nümaa Jesús.

¹⁵Shiasa süchikijee tia, neenakalaka Leví wainma wayuu nipialu'umüin sünainmüin wane ekawaa nüpüla Jesús namaa na nikirajúinkana, süka wainmain wayuu oushikajaakat nüchiirua. Je na'aka na wayuu eküshiikana, eeshii wainma na kaainjaraliikana naashin na fariseokana, maa aka na okotchajúliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ¹⁶Otta na karalouktamaajanakana na'aka na wayuu fariseokana ne'rapa Jesús sünain nikaain namaa na kaainjaraliikana oo'ulaka na okotchajúliikana neerü, mojustü nanüiki namüin na nikirajúinkana sünain namüin:

—Jamüshi cheje eera nikaaka'a chi ekirajúikai jia namaa na eekana kaainjaraliin maa aka na okotchajúliikana neerü — namakalaka namüin.

¹⁷Naapapa Jesús tü namakat na fariseokana namüin na nikirajúinkana, nüsouktakalaka ne'ipajee:

—Wane wayuu eekai nnojolüin ayuulin, nnojotsü che'ojaain tottoolu sümüin. Shia che'ojaaka amüin eekai ayuulin. Sükajee tüü, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla achajawaa süchiki eekai kaainjaralüin shii'iree sükatalaain suulia saainjala. Nnojoishi taya antüshin süpüla achajawaa süchiki

eekai maainjalain saa'in namüin —
nümakalaka Jesús namüin.

**Asakinnüshi Jesús soo'opünaa
tü aamüjaakat**

¹⁸So'u wane ka'i, aamüjüshii na
nikirajüinkana Juan. Müshii aka
na fariseokana sünain aamüjaa.
Süntakalaka wane wayuuirua
nünainmüin Jesús sünain nasakirüin
nia sünain maa nümüin:

—Aamüjapü'üshii na

nikirajüinkana Juan wanaa sümaa
aashajawaa nümaa Maleiwa,
maa'aya aka na nekirajüinkana
na fariseokana. ¿Jamaka'a joo
na pikirajüinkana nnojoliika'a
naamüjüin? —namakalaka nümüin
Jesús.

¹⁹Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee
sünain nikirajüin naya süka
sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin
mma sünain nümüin namüin:

—Tü wayuu antakat sünain
shikiira wane ka'wayuusee, anasü
talatüle saa'in sümaa nnojoliin
mojuin saa'in wanaa sümaa ein
chi ka'wayuuseshekai namaa.

Nnojoleena aamüjüin wanaa sümaa
ein nia namaa. ²⁰Akaajaa tayakai
joolu'u, süka ein taya namaa na
tekirajüinkana, anasü talatüle naa'in.
Alu'ujasa mapa takatalaapa noulia,
eeshii süpüla naamüjüin.

²¹“Nnojotsü anain müleka
shi'yotoonüle wane shi'ipa kuluulu
eekai jeketüin süpüla ekeittijünaa
süka wane ashe'in eekai laülaain.
Amojujaajeerü süpüshua wanaa
sümaa süshijaanüin süka
süsüküjwээрüin. Akaajaa jiakana,
nnojotsü anain masütaajule jia
sünain tü jünoujakat paala wanaa
sümaa jünoujain tü pütchi jeket
tekirajakat anain. ²²Maa'aya aka

wane wiino. Müleka süla'annüle
wane wiino eekai saashü'üjünajatüin
sulu'u wane paa'ata eekai laülaain,
eesü süpüla süchatajaain tü
paa'atakat sütüma jashü'üpa.
Amülooleerü tü wiinoket oo'ulaka
tü paa'atakat. Shi'itaaneekalaka
wane wiino eekai saashü'üjünajatüin
sulu'u wane paa'ata eekai jeketüin”.

**Laülaashi Jesús saa'u tü ka'i
sheemeraakat o'u wayuu**

²³So'u tü ka'i neemeraakat o'u
na judfokana, awaralijaashi Jesús
namaa na nikirajüinkana sulu'u
wane wopu pasanainpünaa sünain
wane yüüja. Je sünain waraittüin na
nikirajüinkana, nasürüttapünaain
wane a'ttiee kanüliasü “trigo”.

²⁴Otta na fariseokana, süka müin
aka saa'in wane a'yatawaa tü
naa'inrakat na nikirajüinkana Jesús
naashin, namakalaka nümüin Jesús:
—Saashin tü nüshajakat Moisés,
nnojotsü anain süpüla naa'inrüin
na pikirajüinkana tia so'u tü ka'i
weemeraakat o'u —namajaakalaka
nümüin Jesús.

²⁵Asouktüshi Jesús joolu'u namüin
na fariseokana saa'u nnojoliin
kaainjalaain tü naa'inrakat na
nikirajüinkana naajüin:

—Soto jaa'in tü naa'inrakat David
paala sümaiwa wanaa sümaa
müliain süka alin jamü nümüin je
namüin na nütünajutkana. ²⁶So'u
tü ka'i nuluwataakat o'u Abiatar
chi laülaashikai napüleerua na
sacerdote judfokana, ekerotshi
David sulu'umüin tü a'waajüleekat
Maleiwa wanaa sümaa shi'itaanüin
tü pan aapünajatkat nümüin
Maleiwa. Tü pankat naashin
Moisés, nnojotsü shika'ain
sümüinjatüin wayuu eekai ein

ne'e. Naya eküinjanaka namüiwa, na sacerdote judíokana. Otta David, naapaain tü pankat sümaa niküin, je naapüin süpüshi namüin na nütünajutumuyukana. Je nnojoliishii süsalain naya tü naa'inrakat nütüma Maleiwa — nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

²⁷Aashajaashi Jesús nüchikua:

—Je wayuu süpüshua, nnojotsü akumajuushin nütüma Maleiwa süpüla apüleeruainjatüin saa'in so'u sükalia eemerawaa. E'itaaushi tü ka'ikat süpüla jaloulinjatüin sümüin wayuu.

²⁸Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, taya laülaashika saa'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu. Je sükajee tia, nnojoliishii kaainjalain na tekirajüinkana saaliijee tü naa'inrakat —nümakalaka Jesús namüin.

Üttüsü naa'in na fariseokana nümüin Jesús

3 ¹So'u wane ka'i, ekerotshi Jesús nüchikua sulu'umüin tü ekirajüleekat. Eejachikalaka nüpüla wane wayuu joso ajapüchi.

²Je na fariseokana, süka naapeein nikii Jesús, eekalaka ma'i naa'in nüpüla müleka niyajüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, shii'iree “Kaainjarai nia süka ni'yataain so'u tü ka'i eemeraanakat o'u sünain niyajüin wane wayuu”, namüinjanain sümüin wayuu. ³Otta Jesús,

—Püsha'walaa yala pasanainmüin sünain tü wayuukolüirua — nümakalaka nümüin chi wayuu joso ajapüchikai.

⁴Nümakalaka joo Jesús namüin na fariseokana:

—Saajüin tü nüshajakat Moisés, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüinjatüin so'u tü ka'i eemeraanakat o'u? ¿Anasü müleka waa'inrüle tü kasa eekai anain? ¿Shiataapa eekai mojuin? ¿Anasü müleka waa'inmajüle wayuu suulia ouktaa? ¿Shiataapa anain wo'utüle saa'in? — nümakalaka namüin.

Ko'utüshii ne'e naya nuulia.

⁵Niirakaakalaka Jesús namüin na wayuukanairua napüshua sünain jashichin nia namüin. Mojusü naa'in Jesús süka manoujüinyeein naya nünüiki. Nümakalaka joolu'u nümüin chi joso ajapüchikai:

—Puwasta tü papajukat.

Je süka naa'inrüitpain tü nümakat nümüin, anale'eitpa tü najapukat. ⁶Otta na fariseokana, noju'innajaakalaka nanainmüin na nümaajanakana Herodes sünain namajirain namaa:

—¿Kasa waa'inrüinjatka süpüla wo'utirüinjatüin naa'in? —müshii naya.

Antüsü wayuu watta saalin nünainmüin Jesús

⁷Nu'unakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana suulia tü wayuukolüirua sotpa'amüin tü palaakat. Otta wayuu watta saalin sulu'ujee tü mmakat Galilea, oushikajaasü nüchiirua. ⁸Je süka saapüitpain wayuu wainma nüchiki Jesús sünain naa'inrüin kasa anasü, antüsü joolu'u nünainmüin sulu'ujee tü mmakat Judea, sulu'ujee tü pueulokat Jerusalén, oo'ulaka sulu'ujee tü mmakat Idumea. Antüshii na chaje'ewaliikana wüinpümüin saa'ujee tü süchikat Jordán oo'ulaka sulu'ujee tü mmakat pejekat sünain tü pueulokalüirua

Tiro oo'ulaka Sidón. ⁹Süka wainmain tü wayuukolüürua, nuluwataain Jesús na nikirajüinkana süpüla yapainjatüin wane anua nüpüla suulia sülainjirain nia.

¹⁰Süka saapüin nüchiki Jesús sünnain niyajiin wayuu wainma, arütkaasü joolu'u tü wayuukolüürua eekai ayuulin sünnain chentaawain süpüla shipettüin nia shii'iree anain shia nütüma. ¹¹Otta tü wayuu kale'eru'usükalüürua yolujaa, shi'rapa Jesús, su'wachiraakalaka nümülatu'umüin sünnain su'waatinnüin sütüma tü yolujaakalüürua:

—Pia Nüchonkai chi Maleiwakai —sümakalaka.

¹²Otta nüchiajaain shiairua suulia su'walakajüin nüchiki sainküin wayuu.

Aneekünüshii na polookana piammüin Aluwataaushikana

¹³Je süchikijee tia, o'unüshi Jesús saa'upünaa wane namüna sünnain neenaküin na wayuu nüchekakana süpüleerua nümaain. Je narütkaapa nünainmüin, ¹⁴nüneeküin poloo piammüin na'akajee. Ni'itaakalaka joo nanülia “Aluwataaushi” münüin, süka nuluwataainjanain naya sünnain aküjaa nünüiki sümüin wayuu. ¹⁵“Taapüin laülawaa joolu'u jümüin süpüla ayu'laa yolujaa süle'eru'ujee wayuu”, nümakalaka namüin.

¹⁶Anuu nanülia na polookana piammüin wayuu aneekuushikana nütüma: Simón, chi e'itaanakai anülia Pedroin nütüma Jesús.

¹⁷Jacobo nümaa Juan nüchonni Zebedeo, na ni'itaakana anülia Boanerges. (Je tü nanüliakat, “Sütürüla Juya”, malu'ut.) ¹⁸Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, je Tomás.

Jacobo chi nüchonkai Alfeo. Tadeo. Simón, wane no'utku na wayuukana kanülüakana Zelote. ¹⁹Je Judas Iscariote chi aapüinjachikai nikii Jesús.

Nia Maleiwa kapülainka atüma Jesús

²⁰Shiasa süchikijee tia, ekerotshi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'umüin wane miichi.

Sükotchajaakalaka süchikua wane wayuu watta saalin nünainmüin. Kapüleekalaka namüin nekaain saa'ujee tü wayuukolüürua.

²¹Shiasa natüjaapa naa'u Jesús na nüpüshikana sünnain chenta'ain sümüin tü wayuukolüürua nünain, nasaajaweein nia yalajee. “Maa'inkai cheje aa'in nia”, namajiraakalaka.

²²Otta na karalouktamaajanakana antakana Jerusalénjee, aashajaajiraashii naya sünnain maa: “Süka niain Beelzebú chi sülaülakai yolujaa een nümaa, pülakalaka nia süpüla ayu'laa yolujaa”, müshii naya.

²³Neenajakalaka Jesús tü wayuukolüürua nünainmüin süpüla nikirajüinjanain naya süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: “¿Jamakuaippat süpüla nüjutajaajiraainjachin ne'e Satanás nümüiwa, chi sülaülakai yolujaa? ²⁴Müleka sütkaajiraale wane wayuuirua, aja'lajaaajiraweena naya. ²⁵Je müleka sü'tülüjaale wane wayuu sümaa tü süpüshikat, pa'ünüwaweerü. ²⁶Akaajaa Satanás, müleka nujuittirüleje tü yolujaakalüürua sünnain nütkaain sümaa, oo'ulaajeechi nia suulia asaajaanüin nükorolo wane wayuu eekai katsüin. Alu'ujasa müleka nüntüle wane ka'ruwarai nünainmüin eekai katsüinreein

ma'i nuulia, ayamülüneechi chi wayuukai nütüma, je alü'üjüneerü tü nukorolokot nüma'anajee. Akaajaa tayaka'iya. Süka niyamülüichipain tatüma chi sülaülashikai yolujaa, tountüin tayu'liin yolujaa. ²⁸Shiimain ma'i tü tamakat joolu'u jümüin: Eesü süpüla sülatinnüin saainjala wayuu suulia nütüma Maleiwa. Ja'itakaje mojuin sünüiki nümüin Maleiwa, eesü süpüla sülatinnüin suulia tia'aya. ²⁹Akaajasa müleka niale chi Naa'inkai Maleiwa mojuin amüin pütchi, müiria nnojolüin alatinnüin suulia tü makat, nnojoleerü mapeena”, nümakalaka Jesús namüin. ³⁰Müsü nünüiki Jesús sümüin tü wayuukolüirua süka “Yolujaa ne'e” namüin na karalouktamaajanakana nümüin chi Naa'inkai Maleiwa chi niyu'lakai aka yolujaa.

Tü niikat je na nuwalayuukana Jesús

³¹Süntataalakalaka joolu'u tü niikat Jesús namaa na nimüliayuukana. A'atapajüshii naya yala anooipa'a sünain neenakirüin nia süka naashajaweein nümaa. ³²Naapinnakalaka Jesús sütüma tü wattakat saalin wayuu joyotokana nü'ütpa'a: —Naa tü püikat anooipa'a oo'ulaka na puwalayuukana. Aashajaweeshee pümaa —nümünakalaka.

³³Asouktüshi Jesús:

—Taküjeerü joolu'u jümüin jaralüin tü teein oo'ulaka jaraliin na tawalayuuin —nümakalaka namüin.

³⁴⁻³⁵Je nümakalaka namüin na wayuukana napüshua sünain niirakaain namüin na wayuu joyotokana nü'ütpa'a:

—Tü wayuu “teikat” je na wayuu “tawalayuukana” tamüinjanakana amüin, naya na eekai naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai maa aka naairua — nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane mma apünajünakat alu'u

4 ¹O'ttushi Jesús sünain ekirajaa nüchikua sotpa'a tü palaakat. Shiasa süka wattain saalii tü wayuu okotchajaakalüirua nünainmüin, no'otookalaka sulu'u wane anua sünain nüikkalaaain süpüla ekirajaa yalajee shirokujee tü palaakat. ²Ekirajüshi nia sünain kasa wainma süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünain nümüin namüin na wayuukana: “Jaapa tanüiki. ³Eetaashi wane wayuu apünajüi. O'unüshi sulu'umüin tü niyüüjasekat sünain nijinain tü nuwäüyekat. ⁴Eesü wäüyee ejituukat sulu'u wopu eere shiküin shia wuchii. ⁵Eesü ejituukat sa'aka ipashira eere arülain mma. Osota müsüja'a shia mayaainge arülain tü mmakat. ⁶Shiasa susotapa, julumaatüsü sütüma tü ka'ikat süka arülain tü mmakat süpüla tü suuralakat. ⁷Eesü ejituukat sa'aka eejatüle paala mojuui keimsesü. Shiasa süsotapa tü mojuuikat süchikua, eweeniraasü sümaa tü pünajütkat. Je oukta müsia tü pünajütkat sütüma tü mojuuikat sümaa machoin sütüma. ⁸Alu'usa wane wäüyeeekat, ejituushi saa'u mma anasü. Asotüsü, emiyo'ulaasü sünain wattain saalii süchoin. Eesü eekai sujuittirüin apünüin shikii süchon sünainjee waneesia so'u, eesü eekai sujuittirüin aippirua shikii süchon sünainjee wane'eya, je

eesü eekai sujuittirüin poloo shikii süchon sünaïnjee wane'eya”, müshi joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua.

⁹Shiasa kettaapa nüüiki Jesús, nümakalaka namüin: “Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain”.

**Asakinnüshi Jesús soo'opünaa
tü nikirajiakat**

¹⁰Je wanaa sümaa nümüiwain Jesús, asakinnüshi natüma na polookana piämmüin nikirajüin je wane wayuuirua nümaajana sünaïn jamalu'ulüin tü nikirajüitpakat anain süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma.

¹¹Nüsouktakalaka Jesús namüin: “Nnojotsü atüjaanüin aa'u paala süchiki nukuaippa Maleiwa sünaïn aluwatawaa. Otta müshia joolu'u, o'ttüichipa nia sünaïn nii'iyatüin shia jümüin jiakana tekirajüinkana. Otta na wane wayuukanairua, e'ikünüshii naya ne'e süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma, ¹²süpülatatü shikeraajüin tü nüüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala sünaïn maa:

‘Ja'itataairü ma'i naapüin otta
ne'rüin,
nnojottataaleerü nayaawatüin
aa'u.

Nnojoishii naya anoujeein tanain süpüla talatirüinjatüin naainjala noulia', müsü nüüiki Maleiwa”.

**Süchiki sünaïn jamalu'ulüin tü
mma apünajünakat alu'u**

¹³Nümakalaka Jesús namüin: “Tekirajüinapa jia sünaïn wane kasa süka sukuaippa tü kasa

e'nnajünakat sainküin mma. Saa'u nnojolüin jiyaawatayaain aa'u tü taküjaitpakat jümüin, çjamakuaippaleerü jiyaawatüin aa'u müleka shiale takuaippain tüü sünaïn ekirajaa jia tachikua'aya? ¹⁴Chi apünajüikai, nia niyaawaseka'aya chi aküjaikai nüüiki Maleiwa sainküin mma. ¹⁵Tü wäyee ejituukat sulu'u wopu, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin ne'e nüüiki Maleiwa. Akatsa asütünamaatüin tü pütchikat noulia nütüma Satanäs suulia nanoujajüin sünaïn. ¹⁶Je tü ejituukat sa'aka ipashira, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin sümaa talataa aa'in tü nüüikikat Maleiwa aküjünakat namüin.

¹⁷Müshii aka naya saa'in tü pünajüt julumaatakat, süka nanoujain ne'e motso'o. Shiasa ne'rapa müliaa sünaïnjee tü nanoulakat, oo'ulaa müshi'iyaa naya suulia anoujaa. ¹⁸Je tü ejituukat sa'aka eejatüle paala mojuui keimsesü, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin nüüiki Maleiwa. ¹⁹Akatsa malaüle'erüin naa'in naya sünaïn anoujaa sükajee shapaain naa'in saa'u tü katüinjatkat atüma no'u, saa'u tü alateekat mapeena, je sükajee kachiiruaïn ma'i naa'in washirüü, tü nnojotkat kalu'uin talataa. ²⁰Otta tü wäyee ejituukat saa'u mma anasü, shia nakuaippa na wayuu aapakana nüüiki Maleiwa sümaa noonooïn sümaa. Koo'omüinsü ma'i namüin na wayuukana aa'inraa kasa anasü, maa aka tü pünajütkat saa'ukat mma anasü, maa aka eekai sujuittirüin apünüin shikii süchon sünaïnjee waneesia so'u, eekai sujuittirüin aippirua shikii süchon sünaïnjee wane'eya, je eekai sujuittirüin poloo

shikii süchon sünaajee wane'eya", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Süchiki wane luusa chuwasü iipünaa

²¹Nümakalaka Jesús namüin:

"¿Jalasü e'itaanüin wane luusa shipejaanüle? ¿E'itaanüsü cheje suupünaa wushu? Nnojo. E'itaanüsü eere süpülee luusa süpüla sünaküinjatüin kasa süpüshua.

²²Müleka sunujunnüle wane kasa, eweeteerü süchikua. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai.

Ja'itairü nnojolüin aküjünüin paala sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua, aküjüneerü joolu'u sümüin. ²³Chi eekai nüshatein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain", nümakalaka namüin.

²⁴Ayatüshi aashajaain Jesús namaa sünaajee namüin namüin:

"Anashii müleka eere jaa'in sünaajee tü pütchi jaapakat. Müleka jülüjüle jaa'in tü shiimüinkat tekirajakat anain jia, jiyaawateerü aa'u tü tamüinjatkat jümüin mapeena.

²⁵Chi wayuu eekai jülüjüin naa'in tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, ekirajüneechi nia soo'omüin. Akaajasa chi eekai nnojolüin kasajatüin nümüin tü shiimainkat, asütüneerü nuulia tü ekirajünakat anain nia paala", nümakalaka Jesús namüin.

Sukuaippa tü pünajütakat

²⁶Aashajaashi joolu'u sümüin tü wattakat saalii wayuu: "¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünaajee aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa wane yüüja eere

nüpünajüin wane wayuu sulu'u.

²⁷Je chi apünajüikai, wanaa sümaa na'atapajüin, ja'itaichi atunküin, maa'aya aka katüle no'u, osotüsü ne'e nujuuna tü nüpünajüinkat je müle'osü shia'aya sünaajee nnojolüin nütüjaain saa'u jamakuaippalüin.

²⁸Eweetüsü shia sümüiwa süle'eru'ujee mma. Osotüsü palajana tü süpanakat. Eweeta müsia tü süsiikat süchikijee. Je süchiki tü süsiikat, kachon müsia. ²⁹Oo'ulaka jakütapa tü pünajütakat, ashannüsü süka kettaaitpain sükalia süpüla okotchajünaa", nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki tü sü'ukat "mostaza"

³⁰Nümakalaka Jesús namüin:

"¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünaajee aluwatawaa? ¿Jameerü tanüiki jümüin müleka tekirajüle jia sünaajee süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma?

³¹Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa sü'ü tü 'mostaza' münakat. Mayaainje jo'uuchechoin ma'i shia wanaa sümaa süpünajünüin, ³²osotüsü sütüma wane suu'ulia miyo'u. Müsia nukuaippa Maleiwa sünaajee aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i", nümakalaka Jesús namüin.

³³Müsü nünüiki Jesús sümüin tü wayuukolüirua sünaajee ekirajaa. Müleka shiyaawatüle saa'u tü nümakat sümüin, ayatshia nia ekirajüin soo'omüin. ³⁴Tü nikirajakat aka tü wayuukolüirua, shia süka sukuaippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. Otta nümüiwa namaa na nikirajüinkana,

nüküjain kasain kayaawasein tü naashajaakat achiki.

Niimale'eriün Jesús wane wawai

³⁵ Je motsapa ka'i so'u ka'ikat tia sünain ein Jesús yaa sulu'u tü anuakat,

—Anashii wo'unüle waneemüin sa'ata tü palaakat —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

³⁶ O'otooshii na nikirajüinkana Jesús sulu'u tü anuakat eere nia joyotüin napüla süpüla o'unaa sulu'u tü anuakat suulia tü wattakat saalin wayuu. O'unüsü wane anuairua nüchiirua. ³⁷ Je süma'inru'u waraittüin tü anuakat shirokupünaa tü palaakat natüma na nikirajüinkana, anta müsia joo wane wawai nanainmüin sünain shi'yotüin palaa sulu'umüin tü anuakat. ³⁸ Otta müshia Jesús, atunküshi shiinalu'u tü anuakat saa'u wane ekiipalaa. Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin:

—Ekirajüikalee, püchijiraa maala. Ouktüshii taa waya. ¿Jamüshi nnojoka'a pükaaliijayaa waya suulia wüinsirajüin? —namakalaka nümüin.

³⁹ Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüchiajaain tü wawaikat:

—Jimata pia —nümakalaka sümüin.

Ejimalaa müsia joo tia sütüma nünüiki.

⁴⁰ Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—¿Jamüshii mmotka'a jia? ¿Jamüshii nnojoliika'a jünoujüin paala sünain to'tte'erüinjanain jia suulia tü wawaikat? —nümakalaka namüin.

⁴¹ Ponokalaka ma'i naa'in na nikirajüinkana sünain namüin:

—¿Jaraikai wayuukai chii, kache'ekai amüin wawai oo'ulaka tü palaakat?

Ajuittinnüsü watta saalii yolujaairua nüle'eru'ujee

wane wayuu nütüma Jesús

5 ¹ Antüsü joolu'u tü anua kalu'ukot Jesús namaa na nikirajüinkana waneemüin sa'ata palaakat eere kepiain wane wayuuirua kanüliajüsü Gadareno. ² Nüshakatapa Jesús sulu'ujee tü anuakat, eejachi nüpüla wane wayuu kale'eru'ushi yolujaa. Antüshi nünainmüin sa'akajee tü amouyuukalüirua. ³⁻⁴ Kepiashi nia sa'aka tü amouyuukat. Ja'itaichi kapüin atümaa nia süka kaleena sünain nütüna oo'ulaka sünain nüsa'a, nüpülajaapü'üin. Isashi nia achikii shii'iree nüta'ünnüin süpüla kapüin nia atümaa. ⁵ Warai mapü'üshi nia sa'wai je so'uka'i sa'akapünaa amouyuu je soo'opünaa uuchi sünain nu'waatüin je sünain nükashalüin tü nütakat süka ipa.

⁶ Shiasa ni'raiwa'aya Jesús ka'yatajee, awataashi nia nüpanapa sünain nu'wachiraain yaa nümülatu'umüin. ⁷⁻⁸ Otta müshia Jesús,

—Pujuittaa nuulia —nümaja amüinrü tü yolujaakat.

Emetutsü joo sünüiki tü yolujaakat nüle'eru'ukat chi wayuukai:

—Jesúsuu, Nüchonka'iya Maleiwa Miyo'ushikai ma'i, ¿jamüinjatü takuaippa pütüma? Anakaja pansaale pünüiki nu'upala Maleiwa süpüla nnojölüinjatüin te'rüin tamüliala pütüma —süchuntakalaka ma'i nümüin.

⁹—¿Kasaichi pünülia?
 — nümakalaka Jesús sümüin.
 —Watta saalii, münüshii waya
 — sümakalaka nümüin Jesús.

¹⁰Achuntüsü ma'i joo tü
 yolujaakalüirua:
 —Nnojo püjütüin waya yaajee
 wattamüin —sümakalaka nümüin
 Jesús.

¹¹Eejatü wane püülüküirua
 wainma ekajaain maa aka tüsa saa'u
 wane namüna. ¹²Nachuntüin ma'i na
 yolujaakana nümüin Jesús:

—Anakaja müleka püjütüle waya
 süle'eru'umüin tia püülükkalüirua
 —namakalaka.

¹³—Ju'una jümaarüleen
 — nümakalaka Jesús namüin.
 Ojuitta müsüja tü yolujaakalüirua
 nüle'eru'ujee chi wayuukai süpüla
 shikerolüin süle'eru'umüin tü
 püülükkalüirua. Eejatüja'a maa aka
 2.000 püülükü. Apantajaayaa müsü
 saa'ujee tü namünakat shirokumüin
 tü palaakat. Oo'uwo'utkalaka shia
 süpüshua.

¹⁴Na arüleejülüikana tü
 püülükkalüirua, apantajaashii naya
 sulu'umüin tü pueulokat je sainküin
 mma sünaín aküjaa süchiki tü
 alatakat. ¹⁵Otta na wayuu aapakana
 nanüiki sulu'u tü pueulokat,
 o'unüshii naya nünainmüin Jesús.
 Je nantapa nünainmüin, ne'rüin chi
 wayuukai ojuittinna ouliachikai
 yolujaa, sünaín kashe'inchipain nia
 otta nnojolichipain mamainnain,
 sünaín joyotüin nü'ütüpa'a Jesús.
 Eimolojooshii naya ne'rapa nia.

¹⁶Otta na wayuu eejanakana wanaa
 sümaa niyajünüin chi wayuukai,
 naküja achikichi nia sümüin
 tü antüsükalüirua je süchiki tü
 püülükkalüirua. ¹⁷Je na wayuu
 Gadarenokana, nachuntüin ma'i

nümüin Jesús süpüla nu'unüinjachin
 sulu'ujee tia mmakat.

¹⁸Je wanaa sümaa no'otooin
 Jesús sulu'umüin tü anuakat süpüla
 ale'ejaa Galileamüin, arütkaashii joo
 chi ojuittinna ouliachikai yolujaa
 nünainmüin shii'iree nu'uneein
 nümaa. ¹⁹Otta müshia Jesús,
 niyouktüin süchiki nümaainjachin
 nia, sünaín nümüin nümüin:

—Anashi püle'ejüle püchikua
 pipialu'umüin sünaínmüin
 tü püpüshikalüirua sünaín
 püküjain süchiki tü kasa anasü
 naa'inrüitpakat chi Maleiwakai
 pümüin sünaín nümüliajüin
 pia —nümakalaka Jesús nümüin.
²⁰O'unüshi joo chi wayuukai
 sulu'upünaa tü mma kanüliakat
 Decápolis sünaín aküjaa sümüin
 wayuu süpüshua süchiki tü kasa
 anasü naa'inrüitpakat Jesús
 nümüin. Je ponosü ma'i saa'in tü
 wayuukolüirua tü nüküjakat namüin.

Wane jintut kato'ulu nütüma Jesús

oo'ulaka wane jierü ayuuisü anasü nütüma

²¹Shiasa mapa, ale'ejüshi
 Jesús nüchikua waneemüin
 sa'ata tü palaakat. Je chamüin
 cha'aya, outkajaasü wayuu
 watta saalin nünainmüin sotpa'a
 palaa. ²²Nüntakalaka wane
 wayuu kanülüashi Jairo, wane
 laülaashi sulu'u tü ekirajüleekat
 tü judiókolüirua. Je ni'rapa
 Jesús, nüsapainyo'ukashi
 nia nümülatu'umüin sünaín
²³nüchuntüin nümüin süka süpüshua
 naa'in sünaín nümüin nümüin:

—Kaalín taya püpüla,
 amotsojünüsü saa'in tü tachonkot
 sütüma wane ayuulii. Tatüjaa
 aa'ulu müleka pu'unüle sünaínmüin

sümaa pi'itaa'injatüin pajapü sü'nain, kateerü o'u süchikua —nümakalaka nümüin Jesús.

²⁴Nu'unakalaka Jesús nümaa. Wanaa sümaa waraittüin Jesús nipialu'umüin Jairo, chentaawasü wayuu watta saalii nü'nain. ²⁵Je sa'aka tü wayuukolüirua, eejatü wane jierü ayuuisü. Polooirü piammüin juya amülain isha sümüin. ²⁶Müliasü ma'i saa'in sütüma tü ayuuliikat. Aja'lajaasü tü sünnetsekat so'uinnain tottoolu. Nnojotsü anayaain natüma. Ja'itairü e'rajaanüin sütüma tottoolu wainma, isasia ne'e nachiki tü ayuuliikat. ²⁷Sütüma sütüjaain naa'u Jesús sü'nain nütüjain eiyajaa wayuu, amülü'iraasü shia sa'akajee tü wayuukolüirua nü'nainmüin süpüla shipettüin nüshe'in. ²⁸“Müleka tepettüle ne'e sot nüshe'in, aneerü taya”, mapü'üsü saa'in süle'eru'u. ²⁹Je shipettapa shia, anaitpa, nnojolüitpa amülain isha sümüin. Je sütüjaaitpa aa'ut sümaa anaitpain shia süka saawalaain saa'in süle'eru'u.

³⁰Nütüjaamaata aa'ulu Jesús sü'nain niyajüitpain wane wayuu. Ajununajaashi nia sü'nain, —¿Jara epettaka tashe'in? — sü'nain nümüin sümüin tü wayuukolüirua wattakat saalii.

³¹—¿Jamüshi “¿Jara epettaka tashe'in?”, pümaka'a? Watta'asa saalii wayuu chentaawakat pünain —namakalaka na nikirajüinkana nümüin.

³²Masütaajusai joo Jesús sü'nain eirakawaa sümüin tü wayuukolüirua shii'iree ni'reein tü wayuu epettakat nüshe'in. ³³Sütüjaapa saa'u tü jietkat tü kasa anasü alatüitpakat sümüin, sürütkaakalaka

nü'nainmüin Jesús sümaa momoluu sü'nain süsapainyo'ukain shia nümülatu'umüin. Süküjakalaka nümüin sü'nain shiain epettüin tü nüshe'inkat je sü'nain anaitpain shia nütüma. ³⁴Nümakalaka Jesús sümüin:

—Nii waa'iraa, anaitpa pia süka pünoujain tanain. Anasü pu'unüle sü'nain anain paa'in. Müiria nnojolüin müliain pia sütüma tü ayuuliikat.

³⁵Wanaa sümaa naashajaain Jesús sümaa tü jietkat, süntakalaka joo wane wayuuirua nipialu'ujejatü Jairo chi laülaashikai sulu'u tü ekirajüleekat, sü'nain nümüin nümüin:

—Ouktüitpa tü püchonkot. Puu'ulaa suulia peenajaain chi Ekirajüikai.

³⁶Otta Jesús, nnojotsü jamajatüin nümüin tü aküjünakat natüma na wayuukana. Nümakalaka nümüin Jairo:

—Nnojo piyo'ujaain aa'in. Pünouja ne'e tanain süpüla anainjatüin tü püchonkot.

³⁷Niyouktakalaka Jesús süpüleerua su'unüinjatüin tü wayuukolüirua nümaa. Na o'unakana nümaa, naya ne'e na nikirajüinkana: Pedro, Jacobo oo'ulaka Juan chi nuwalakai Jacobo. ³⁸Shiasa nüntapa Jesús nipialu'umüin Jairo, eesü wane wayuuirua a'waatüin ma'i shi'iralu'u saalii tü jintutkot. ³⁹Je nikerolopa sulu'umüin tü miichikat,

—Nnojo ji'yalajüin. Tü jintutkot, nnojotsü ouktüin, atunküsü ne'e — nümakalaka Jesús sümüin.

⁴⁰Otta tü wayuukolüirua, süsirajakalaka nüka Jesús sütüma tü nümakat.

Nujuittirakalaka Jesús anoopa'amüin süpüshua tü wayuukolüirua. Naya ne'e ekerotoko nütüma eemüin tü müliashiikat chi süshikai oo'ulaka tü shiikat je na nikirajüinkana eejanakana nümaa.

⁴¹ Naapaakalaka tü jintutkot süka sajapü süna'in nümüin sümüin:

—*Talita, kumi.*

(Je tü pütchikat, “Tachee, püchijiraa maala, müshi taya pümüin”, malu'ut.)

⁴² Asha'walaa müsia tü jintutkot sümaa suwara'iraain. (Mütka poloo piammüin juya suuyase.) Ponusü ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat. ⁴³ Otta Jesús, nüchuntale'einya saapünüinjatüin eküülü sümüin tü jintutkot je ni'ita'aleein napüleerua na wayuukana süna'in nnojolüinjatüin na'walakajüin süchiki sainküin wayuu.

**Nnojoishi kachipünaain aa'inyüü
Jesús cha'aya Nazaret**

6 ¹ Nu'unakalaka Jesús yalajee yala namaa na nikirajüinkana eemüin tü pueulo eejachire nia tepichiiwa'aya. ² Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judiokana, o'ttüshi nia süna'in ekirajaa sulu'u tü ekirajüleekat.

—¿Jarai cheje kekiika atüma chii? ¿Jarai cheje pülashika atüma süpüla aa'inraa tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa? —müsü wayuu wainma süka ponüin ma'i saa'in tü nümakat Jesús.

³ Otta waneerua, nnojoishi kasajachin nia namüin. Asakijirawa'ain müshii:

—Watüjaa aa'uchi nia süna'in niain chi a'yataaikai sümaa taapüla. Je we'raajüin María tü niikat

oo'ulaka Jacobo, José, Judas je Simón na nimüliayuukana. Otta na nüshunuukana, kepiashii yaaya sulu'u tü pueulokat wanaa wamaa —namakalaka.

⁴ Nümakalaka Jesús namüin:

—Tamüshii paala jia: Müinka nüntüle wane nünuikimajachi Maleiwa nuumainpa'amüin, mojuteechi nia sütüma tü wayuukolüirua je sütüma tü nüpüshikalüirua —müshi namüin süka mojutüin nia natüma.

⁵ Je tü manoolaa eekat nanain na wayuukana cha'aya, süta'ülüin tü kasa anasü naa'inreekat Jesús, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Waneesia ne'e ni'itaain najapü süna'in wayuu palitchon süpüla anainjatüin nütüma. ⁶ Je ainkeusü ma'i naa'in Jesús süka manoulain na wayuukana cha'aya.

**Aapünüsü laulawaa namüin na
polooshiikana piammüin**

Shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua süna'in ekirajaa. ⁷ Neenakakalaka na Aluwataaushikana polooshiikana piammüin süna'in nüjütüin naya piamaawalin süpüla aküjaa tü nüchikikat. Naapüin laulawaa namüin süpüla ajüittiraa yolujaa suulia wayuu.

⁸ Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojo jülü'üjüin jüshe'in, jimia, jükapateetse, je jünneetse. Waneesia ne'e jülü'üjeerüin wunu'u jüshepü'üjia. ⁹ Nnojo jülü'üjüin suwala'ata jüsapaatse je suwala'ata jüshe'in. ¹⁰ Shiasa wanaa sümaa jüntüin sulu'umüin wane pueulo, nnojolüinjatü jii'iratüin tü miichi jüntakat alu'u palajana. ¹¹ Je müleka

nnojoliire kapülain aa'inyüü jia sulu'u wane pueulo je shiyouktünüle tü pütchi jüküjünjatkat sümüin, ju'unamaata suulia sünain jo'otojooin tü mmakat sünainjee juu'ui jüma'ichikü shiyaawase jümüin: “Nnojotsü wasirüitpain eekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e”.

¹²No'unakalaka joo na polooshiikana piammüin sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua sünain naküjain nüchiki Cristo sümüin wayuu shii'iree shiyaawajaainjatüin suulia saainjala. ¹³Nojuittirüin wainma yolujaa suulia wayuu je anasü suulia ayuulii tü wayuu o'yotünakat aa'u seita natüma.

Süchiki nu'utia naa'in Juan chi owoutisaajüikai

¹⁴Otta müshia Herodes, chi sülaülashikai mma, naapa achikichi Jesús süka wattaitpain nüchiki sainküin mma. Müsü sünüiki wane wayuu nüchiki:

—Chi Jesúskaí anülia, nia'aya ne'e naa'in wamüin Juan chi owoutisaajüikai, oso'iraataasü eera naa'in süchikijee ouktaa. Müshijese'e pülashin nia süpüla aa'inraa tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

¹⁵Shiasa süküjala waneerua:

—Niataa Elías.

Otta sünüiki wane'eya:

—Niataa wane nünüikimaajachi Maleiwa maa aka na nünüikimaajana namaiwajanakana.

¹⁶Shiasa naapapa Herodes tia, majataasü naa'in: “¿Nia cheje eera Juan chi tashottirakalinka anulu? ¿Oso'iraasü cheje naa'in eera?”

¹⁷⁻¹⁸Je nüchiki Juan wanaa sümaa nu'utinnüin aa'in paala,

müsü mayaa: Eejattaa wane jierü kanüliasü Herodías, tü nu'wayuusekat Herodes. Nu'wayuuse paala Felipe chi nimüliakai. Shiasa nümapü'ükalaka Juan nümüin Herodes: “Nnojotsü anain nu'upala Maleiwa pu'wayuusein tü jierü nu'wayuusekat paala chi pimüliakai”. Je saa'ujee tia, ata'ülinnüshi Juan nütüma sümaa nüpüreesajüin.

¹⁹Shiasa Herodías, su'utiree aa'inchi ma'i Juan, süka üttüin saa'in nünain. Akaisa isain süchiki ²⁰süka niyouttajüin sümüin Herodes. Kojutshi ma'i Juan nütüma süka nütüjaain saa'u sünain naa'inrüin tü nuluwataakat anain Maleiwa je sünain nükatannüin nütüma süpüla ni'yataain nümüin. Keejiaapü'üsü nümüin nünüiki mayaainje müin aka kapüleekai shia nümüin.

²¹Süntakalaka joo wane ka'i ananuwasü saa'in sümüin Herodías süpüla su'utirüinjatüin naa'in Juan. Eejattaaja wane mi'iraa nütüma Herodes su'utpünaa nikeraajüin juya. Neenajirakalaka sünain tü mi'iraakat na laülaayuushiikana oo'ulaka na sülaülashiikana surulaat oo'ulaka na sülaülashiikana tü mmakat Galilea. ²²⁻²³Je shikerolapa tü süchonkot Herodías sünain oyonnajaa su'upala tü wayuukolüirua, talatüsü ma'i naa'in Herodes je napüshua na wayuukana.

Nümakalaka joo Herodes sümüin tü majayütkat:

—Tamüsü paala pia no'upala naairua: Püchunta kee'ireekat paa'in. Müleka pücheküle süse'eru'upünaa tü mma taluwataakat alu'u, pümüinjeerü.

²⁴Sujuittaakalaka tü majayütkat sünainmüin tü shiikat sünain asakiraa:

—¿Kasa cheje paala tachuntaka nümüin? —sümakalaka sümüin.

Süsouktakalaka tü shiikat sümüin:

—Puchunta nümüin tü nikiikat Juan chi owoutisaajüshikai —sümakalaka.

²⁵Ale'ejaa müsia tü majayütkat nünainmüin Herodes süinain sümüin nümüin:

—Püntira pümata tamüin sulu'u wane pülaata tü nikiikat Juan chi owoutisaajüikai.

²⁶Mojukalaka ma'i naa'in Herodes sütüma tü süchuntakat. Shiasa saa'u pansaaitpain nünüiki sümüin su'upala tü wayuukolüirua, naa'inrüinjatü tü süchuntakat nümüin. ²⁷Nümakalaka nümüin wane surulaat:

—Pu'una nünainmüin Juan chi püreesashikai püshottaiwa nunulu.

O'una müshia chi surulaatkai eemüin tü kaatsetkat süpüla naa'inrüinjatüin tü aluwataanakat anain nia. ²⁸Nüntitkalaka tü nikiikat chi müliashiikai sulu'u wane pülaata süinain naapüin shia sümüin tü süchonkot Herodías. Shi'ikajaakalaka shia sümüin tü shiikat. ²⁹Otta müshi'iya na nikirajüinkana Juan natüjaapa saa'u nu'utünüin aa'in, antüshii naya süinain asaajaa chi müliashiikai süpüla ne'itaain sulu'umüin wane woowira.

Ekitshi Jesús watta saalii wayuu

³⁰Ale'ejüshii joo na Aluwataaushikana polooshiikana piämmüin nünainmüin Jesús süinain naküjain nümüin süchiki tü kasa naa'inrakat je süchiki tü nekirajakat anain sainküin mma.

³¹Je süka süntapaayaa sümüin wayuu wainma nünainmüin Jesús

namaa na nikirajüinkana, je süka mojunuain namüin eemerawaa otta ekawaa, müshi Jesús namüin:

—Joo'uya tamaaiwa jia chamüin eere yüütüülin mmakat süpüla jeemeraainjanain —nümakalaka namüin.

³²No'otookoloko namüiwa sulu'u wane anua süinain no'unüin chamüin eemüinre yüütüülin mmakat.

³³Shiasa tü wattakat ma'i saalii wayuu sütüjaapa naa'u Jesús je na nikirajüinkana süinain no'unüin, o'unüsü sulu'ujee tü pueulokalüirua süpüshua. Awanaajüshii sümaa nantüin nüpüleerua Jesús. ³⁴Wanaa sümaa nüshakatüin Jesús sulu'ujee tü anuakat, ni'rüin tü wayuu wattakat saalii. Nümüliajakalaka shia süka walakatüin maa aka saa'in anneerü eekai memekeetsein. Nu'ttakalaka süinain ekirajaa shia süinain kasa wainma.

³⁵Shiasa motsopa ka'ikat, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin süinain namüin nümüin:

—Ekirajüikalee, yüü'yüütüüisü ma'i tü mmakat, je alü'ütsü süpüla shipiyu'ujaa'in. ³⁶Anasü müleka püjütüleirua su'unaiwa sulu'umüin tü pueulokalüirua je sainküin shipia wayuu nayalajaiwa tü neküinjatkat —namakalaka nümüin.

³⁷Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Jaapa jiaakana neküin. Namakalaka nümüin: —¿Pücheküin süpüleerua wayalajüin tü wattakat saalii eküülü napüla? Ja'itayaakaje palirawalin neküin, nnojoleerü asetaain naka sujut shi'yataain wayuu so'u mekiisat kashi —namakalaka.

³⁸—¿Jera pan eekat jüma'ana? Ji'rajaapa jütüjaaiwa saa'u — nümakalaka Jesús.

—Ja'raisü pan je piamasü ne'e jime asijuushi eekat wama'ana — namakalaka natüjaapa saa'u.

³⁹—Anakaja jüikkale'erüle tü wayuukolüirua saa'u tü alamakat sünnain katatawalin naya — nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

⁴⁰Naikkalaakalaka na wayuukana sünnain ja'raiwalin je polo'owalin shikii. ⁴¹Naapaakalaka joo Jesús tü ja'raisükat pan je tü piamasükat jime. Niirakaakalaka iipünaamüin sünnain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo tü pankat süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. Akaataaja joo sukuaippa tü piamasükat jime nütümaya. ⁴²Eküshii napüshuale'eya je emirashii sünnainjee. ⁴³Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka poloo piammüin katto'ui. ⁴⁴Eejana maa aka 5.000 toloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua.

**Waraittüshi Jesús
soo'opünaa tü palaakat**

⁴⁵Shiasa mapa süchikijee tia, nüjütüin Jesús na nikirajüinkana süpüla no'unüinjanain nüpüleerua. No'otookoloko sulu'u tü anuakat sünnain no'unüin namüiwa nüpüleerua waneemüin sa'ata tü palaakat, eemüin tü pueulo kanüliakat Betsaida, süma'inru'u nüpütaain Jesús süpüla tü wayuukolüirua. ⁴⁶Shiasa süchikijee nüpütaain süpüla, o'unüshi Jesús nümüiwa saa'umüin wane namüna süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa.

⁴⁷Je motsapa ka'i, eeshi nia nümüiwa saa'u tü namünakat.

Otta müsia tü anua kalu'ukot na nikirajüinkana, wattasü shia suulia tü mmakat. ⁴⁸Ni'arakalaka na nikirajüinkana cha'aya pasanain sünnain tü palaakat sünnain müliain naya sünnain apalainkajaa süka katsüin tü jouktaikat napanapa. Shiasa maa aka eeiwa'aya aikat, o'unüshi Jesús nanainmüin na nikirajüinkana sünnain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat. Alatushi Jesús sü'ütüpünaa tü anuakat. ⁴⁹⁻⁵⁰Shiasa ne'rapa Jesús sünnain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat,

—Epeinjaasü kasa wapüla ne'e —namakalaka sünnain na'waatüin sümaa mmoluu sheema tü ne'rakat. Nüsouktamaatalaka Jesús namüin:

—Nnojo mmolüin jia, jüchchera jaa'in. Taya tayakalin —nümakalaka namüin.

⁵¹No'otookoloko sulu'umüin tü anuakat nanainmüin na nikirajüinkana je ejimalaa müsia tü jouktaikat. Ponokoloko ma'i naa'in na nikirajüinkana tü kasa ne'rakat. ⁵²Otta nnojoliyülia nayaawatüin aa'u tü nikirajeeakat anain Jesús wanaa sümaa nikirüin tü wayuukolüirua pan, sükajee nnojolüin jülütüin naa'in jamalu'ulüin tia.

⁵³Je nantapa waneemüin sa'ata tü palaakat, antüshii naya sulu'umüin wane mma kanüliasü Genesaret. Nasha'wale'etkalaka tü anuakat sotpa'amüin tü palaakat cha'aya. ⁵⁴Shiasa nashakatapa sulu'ujee tü anuakat, ayaawatünüshi Jesús sütüma tü wayuukolüirua kepiakat cha'aya. ⁵⁵Suwataakalaka sainküinpünaa tü mmakat sünnain süntirüin wayuu eekai ayuulin

saa'u suju'leja nünainmüin Jesús eepünaale nia. ⁵⁶Je ne'itaain tü ayuuisikalüirua eepünaale nu'unüin sulu'upünaa tü pueulokalüirua je sainküinpünaa tü mmakat. Je nachuntüin nümüin Jesús shii'iree shiain nepettüin ne'e na ayuuishiikana sot nüshe'in. Anakalaka nütüma napüshua'aya na eekai nepettüin nüshe'in.

Tü nekirajakat anain na fariseokana

7 ¹Antüshii no'utku na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana chajee Jerusalénjee eemüin Jesús. Akotchajaashii naya süpüla arütkawaa nünainmüin, ²süka ne'nnapü'üin na nikirajüinkana Jesús natüma sünain ekawaa sümaa mo'lojooin najapü, süka shiain wuleinjatüin atüma sukuaippa wayuu nu'upala Maleiwa naashin. ³(Oo'ulaka nakuaippa na fariseokana je na wayuu judfokana napüshua, müleka nnojorule no'lojooin najapü süpüla wuleinjatüin nakuaippa nu'upala Maleiwa, nnojoliishii naya eküin. Shia'aya nakuaippa na natuushikanairua napüleerua. ⁴Tü eküülü nayaajakat metkaaralu'u, müleka nnojorule no'lojooin shia, nnojotsü neküin. Je naa'inrüin wainma nakuaippa na natuushinuukana napüleerua, maa aka no'lojooin iita, amüchi, wushu, oo'ulaka neinasepala.)

⁵Namakalaka joo na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana nümüin Jesús:

—¿Jamüshii na pikirajüinkana moonooinka'a naya sümaa tü ekirajünapü'ükat anain waya natüma na watuushinuukana?

Nnojoliikalaka no'lojooin najapü süpüla ekaa, maa aka wayakana, süpüla wuleinjatüin nakuaippa nu'upala Maleiwa —namakalaka nümüin Jesús.

⁶Nüsüktakalaka Jesús namüin: —Alaayuukana cheje ma'i jia. Lotüsü ma'i nünüiki Isafás jüchiki, chi nünüikimaajachikai Maleiwa, sünain nümüin mayaa:

“Kojutuyaashi taya natüma na wayuukana süka nanüiki ne'e, nnojottaapa'a kojutüin taya natüma süka süpüshua naa'in.

⁷Tü namapü'ükat sünain na'waajüin taya naashin, nnojotsü kasain saamüin tamüin.

Je nekirajüin wayuu sünain pütchi nale'eru'ujeejatü ne'e, nnojotsü nekirajüin anain tü taluwataakat anain”, müsü nünüiki Maleiwa. ⁸Jiyouktüin tü nuluwataakat anain Maleiwa süpüla joonooinjatüin sümaa tü shikirajapü'ükat anain wayuu — nümakalaka Jesús namüin.

⁹Müshi Jesús namüin: —¿Jamakalaka shiaka'a ne'e jaa'inrüin tü nekirajapü'ükat anain jia na jutuushikana, nnojottaapa'a shiain joonooin amaa tü nuluwataakat anain Maleiwa? ¹⁰Soto jaa'in sünain juluwataanüin nütüma Moisés sünain kojutüinjachin jütüma jüshi oo'ulaka jii, je chi eekai e'rülin wayumüin nümüin nüshi oo'ulaka sümüin nii, o'utinnejachi aa'in nia. ¹¹⁻¹²Otta saashin tü nekirajapü'ükat anain na jutuushikana, eeshii süpüla namüin na wayuukana namüin na kachooinkana naya: “Nnojoleena jia tasülajüin amüin

joolu'u süka taapüitpain shia nümüin Maleiwa". ¹³ Je sükajee tia, ju'wanajaaipä tü nuluwataakat anain Maleiwa sütümajee ju'unüin süchiirua tü nekirajapü'ukat anain na jutuushikana. Je wainma kasa jaa'inrüin eekai müin aka tia — nümakalaka Jesús namüin.

Tü yarüttakat atüma sukuaippa wayuu no'ulu'u Maleiwa

¹⁴ Nuuneküin Jesús nachikua na wattakana naalii wayuu nünainmüin sünain nümüin namüin:

— Jaapaja jumaala tanüiki jüpüshua jiyaawataiwa saa'u tü tekirajeeat anain jia. ¹⁵ Nnojotsü shiain yarüttüin atüma sukuaippa wane wayuu nu'upala Maleiwa tü kasa ekerotkat saanükülu'upünaa. Shia yarüttaka atüma sukuaippa nu'upala Maleiwa tü pütchi mojulu'ut ojuittakat saanükülu'ujee je tü kasa mojusü saa'inrakat. ¹⁶ Chi eekai nüshatein tanüiki, anasü jülüjüile naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain — nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷ Shiasa nu'unapa Jesús suulia tü wattakat saalin wayuu, ekerotshi nia sulu'ümüin wane miichi. Nasakirakalaka nia na nikirajüinkana sünain jamalu'ulüin tü nüküjaitpakat achiki sümüin tü wayuukolüürua. ¹⁸⁻¹⁹ Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

— ¿Nnojoliyütta'aya jiyaawatüin aa'u tü tekirajakat anain jiakanaya? Tamüshii paala jia jüchikua: Tü ekerotkot sulu'upünaa saanükü wane wayuu, süle'eru'ümüinjatü ne'e sünain shiyu'laain süchikua suulia. Nnojotsü yarüttüin nukuaippa nu'upala Maleiwa

sütüma süka nnojolüin shikerolüin sulu'ümüin tü naa'inkat — nümakalaka namüin.

(Sütüma tü nümakat Jesús, sütüjaaipä aa'u wayuu sünain anain no'ulu'u Maleiwa tü eküütakat süpüshua süpüla ekünaa.) ²⁰ Ayatshi Jesús aashajaaain namüin:

— Tü pütchi mojulu'ut ojuittakat sulu'upünaa jaanükü, je tü kasa mojusü jaa'inrakat, shia yarüttaka atüma jükuaippa nu'upala Maleiwa. ²¹ Je müleka yarüttüile naa'in wane wayuu, kachiiruasu naa'in waneepia kasa mojusü, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, maa aka a'luwajaa, maa aka o'utaa saa'in wayuu, maa aka ama'üjawaa sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojoikai su'wayuusein, ²² maa aka kachiiruaa aa'inyüü washirüü, maa aka kanain aa'inyüü wayuu, maa aka aküjaa alawaa, maa aka yarüttaa aa'inyüü sümaa jiejüü, maa aka kachumulaa sükorolo wayuu, maa aka mojaa anüiki sümüin wayuu, maa aka pülaa aa'inyüü suulia wayuu, je maa aka maa'inyuuaa aa'in. ²³ Süpüshua tü aainjalaa eekai müin aka tüü, naa'inrüin na wayuukana süka yarüttüin naa'in. Shia yarüttaka'aya atüma nukuaippa wane wayuu nu'upala Maleiwa — nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Tü sünoulakat wane wayuu nnojotkat judío

²⁴ Shiasa mapa süchikijee tia, o'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana yalajee yala Genesaretjee sulu'ümüin tü mmakat kalu'ukot tü pueulokalüürua Tiro oo'ulaka Sidón. Je cha'aya,

nikerotakalaka sulu'umüin wane miichi. Niyouktakalaka süchiki sütüjaainjatüin wayuu naa'u. Otta isasü nüchiki nunujulaain suulia wayuu nüntapa cha'aya sa'akamüin.²⁵⁻²⁶ Eekalaka wane jierü kepiasü cha'aya aashajaasü pütchi griego. Sirofeniciaje'ewat shia. Kale'eru'usü yolujaa süchon tü wayuukot. Je sütüjaapa naa'u Jesús sünain nüntüin, antüsü shia nünainmüin sünain süsapainyo'ukain nümülatu'u sünain süchuntüin süka süpüshua saa'in shii'iree nujuittirünjatüin tü yolujaakat suulia tü süchonkot.²⁷ Nümakalaka Jesús sümüin tü jietkat:

—Emirainjana palajana süchooin wane wayuu. Nnojotsü anain müleka saapünüle tü shiküinjatkat sümüin tü etkalüirua —nümakalaka.

²⁸Sümakalaka nümüin:

—Aa, shiimüin Ekirajüikalee, ayatapaja'aya ne'e a'lumujüin chi etkai tü ojutuusükat saa'ujee nemeesain na ekaashiikana —sümakalaka.

²⁹Nümakalaka Jesús sümüin:

—Tamüsü paala pia: Anakaja müleka püle'ejüle pipialu'umüin. Anaitpa tü püchonkot saa'ujee tü pümakat tamüin, ojuittüitpa tü yolujaakat suulia.

³⁰Su'unakalaka joo tü jietkat shipialu'umüin sünain ein süpüla tü süchonkot sulu'u su'ula sünain anaitpain shia. Nnojolüitpa tü yolujaakat sünain.

Anashi nütüma Jesús wane wayuu manüisai sümaa mache'ein

³¹Shiasa süchikijee tia, nu'unakalaka Jesús sulu'ujee tü mmakat kalu'ukot tü pueulokat Tiro. Alatüshi nia sulu'upünaa

tü pueulokat Sidón süpüla nüntünjachin eemüin tü palaakat Galilea. Je chajee cha'aya, o'unüshia nia eemüin tü mma kanülüakat Decápolis.³² Nütinnakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu mache'esai. Kapüleesü nümüin aashajawaa. Nachuntakalaka na wayuu antitshiikana nümüin Jesús shii'iree ni'itaain najapü nünain süpüla anainjachin nia nütüma.

³³Najattakalaka Jesús chi wayuukai sa'akajee tü wayuukolüirua. Ni'itaakalaka nejepira sulu'u nüche'e chi wayuukai. Nejetakalaka saa'u nejepira sünain nushulerüin sünain niyee chi wayuukai.

³⁴Nirakaakalaka Jesús iipünaamüin nümüin Maleiwa sünain süsanaliün naa'in. Nümakalaka nümüin chi wayuukai: *“Efata”*. (*“Jutata mata püche'e”, malu'ut tia.*)³⁵ Je wanaa ma'i sümaa tia, aapatüjü'iyia je analesia naashajaaya.

³⁶Otta müshia Jesús, nüchiajaakalaka na wayuukana suulia na'walakajüin süchiki tü ne'rakat. Mayaainje achiajaanüin naya suulia aashajawaa, yooto'oin müshii süchiki³⁷ süka ponoin ma'i naa'in tü ne'rakat. *“Anashaatasü ma'i süpüshua tü naa'inrakat Jesús. Chi eekai mache'ein, kache'eshi nütüma. Chi eekai manüin, kanüishi nütüma”, müshii naya sünain yooto'oin namüin sainküin mma.*

Ekitshi watta saalii wayuu Jesús nüchikua

8¹Sürütkaakalaka wane wayuuirua watta saalii nünainmüin Jesús. Je saa'u nnojolüin eküülü nama'ana,

nuunejakalaka joo Jesús na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

²—Tamüliajee amüinrü tü wattakat saalii wayuu süka apünüinrüin ka'i tü kettatkat naa'u sünain tamaain naya. Je aja'lajaaipä tü nemiakat. ³Tacheküin süpüleerua neküinjanain nama'ichiki. Müleka tajütüle naya sünain ouktüin jamü, eeshii süpüla nawalejünüin wopulu'u, süka ein na'aka wayuu eekai watajeejatüin —nümakalaka namüin.

⁴Namakalaka na nikirajüinkana: —Nnojotsü kasain ein yaaya. ¿Jalajeekualüinjatkai wapüla tü eküülü shikajatkat watüma tü wattakat saalii wayuu?

⁵—¿Jera pan eekat jüma'ana? — nümakalaka Jesús.

—Akaratshisü ne'e pan eekat yaaya —namakalaka ni'ipajee.

⁶Nuluwataakalaka Jesús tü wattakat saalii wayuu sünain süikkalaainjatüin mmalu'u. Naapaakalaka joo Jesús tü akaratshisükat pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ⁷Eejatüja'a nama'ana palitchon ne'e jime asijuushiya. Naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u tü jimekalia sünain nüshanaajain shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ⁸Eküshii naya napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je süchikjee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka akaratshi katto'ui. ⁹Eejana maa aka 4.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua

sünain mayaawajuin na jieyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana. Je kettaapa shiküin tü wayuukolüirua, nümakalaka Jesús namüin:

—Anashii ju'unüle jipialu'umüin.

¹⁰Je Jesús, o'otooshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua sünain o'unaa eemüin wane mma kanülüasü Dalmanuta.

Achuntünayaasü nümüin Jesús naa'inrüin kasa anasü

¹¹Nantakalaka na fariseokana nünainmüin Jesús süpüla nasakirayaainjachin nia shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajanajatkat nümüin natüma. Nachuntayaa'in nümüin naa'inrüinjatüin no'upala wane kasa eekai anashaatain nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat nukuaippa sünain nüjünalain nia Maleiwa. ¹²Nümakalaka namüin sünain süsanalüin naa'in:

—Aisha'ajaa wayuu naaja'a maa'utpünaa yaa. ¿Jamüsü taa'inreeka'a jütüma wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat takuaippa sünain nüjünalain taya Maleiwa? Shiimüin tü tamakat jümüin: Nnojoleerü taa'inrüin tü juchuntakat tamüin — nümakalaka namüin.

¹³Shiasa süchikjee tia, nu'unakalaka noulia sünain no'otooin nüchikua sulu'u tü anuakat sünain o'unaa waneemüin sa'ata tü palaakat.

Achiajanüshii na nikirajüinkana suulia

tü nekirajakat anain na fariseokana

¹⁴Otta na nikirajüinkana Jesús, sotüitpa naa'in joolu'u sünain

malü'ujain naya pan. Waneesia ne'e eejatkat nama'ana yaa sulu'u tü anuakat. ¹⁵Nüchijaataalakalaka naya sünnain maa namüin:

—Jalia jia suulia tü oolojiakat pan nama'anajejatkat na fariseokana oo'ulaka tü nüma'anajejatkat Herodes —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹⁶Namajiraakalaka sütüma tü nümakat Jesús:

—Shiakajasa'a nümüin süka motüin waa'in tü pankat —namakalaka.

¹⁷Je sükajee nütüjaain saa'u Jesús tü naashajaajiraakat achiki, müshi nia namüin:

—¿Jamüshii jaashajaajiraaka'a süchiki sünnain nnojolüin pan jüma'ana? ¿Nnojoliyüttaaja'a jiyaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain jia? ¿Nnojoliyüttaaja'a jülüjüin jaa'in jamalu'ulüin tü taa'inrakat paala sünnain tekiriin wayuu süka tü pankat? ¹⁸Ja'itaina ko'uin jia, nnojoliishii jia e'rüin. Ja'itaina kache'ein, nnojoliishii jia aapüin. Soto jaa'in wanaa sümaa ¹⁹tekiriin 5.000 wayuu süka tü ja'raisukat pan. ¿Jera katto'ui tü süpütaalakat? —nümakalaka namüin.

—Poloo piammüin —namakalaka.

²⁰—Je soto jaa'in wanaa sümaa tekiriin 4.000 wayuu süka tü akaratshisukat pan. ¿Jera katto'ui tü süpütaalakat? —nümakalaka namüin.

—Akaratshisü —namakalaka.

²¹—¿Nnojoliyüttaaja'a jiyaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain jia? —nümakalaka Jesús namüin.

Anashi wane wayuu mo'usai nütüma Jesús

²²Antüshi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'umüin tü pueulo

kanüliakat Betsaida. Süntirakalaka wane wayuuirua wane wayuu mo'usai nünainmüin sünnain süchüntüin nümüin shii'iree ni'itaa'in najapü nünain süpüla anainjachin nia nütüma. ²³Najattakalaka Jesús chi mo'usaikai süka najapü anoopa'a suulia tü pueulokat. Shiasa süchikijee ni'itaa'in nuwaa sünnain no'u chi mo'usaikai sümaa ni'itaa'in najapü nünain, nüsakirakalaka nia:

—¿Kasa pi'raka, waa'iraa?

²⁴Eirakawa'ain müshi chi wayuukai:

—E'tshi taya wayuu maa aka saa'in wunu'u eekai waralimuun —nümakalaka nümüin Jesús.

²⁵Ni'itaaikalaka Jesús najapü nüchikua sünnain no'u chi wayuukai. Ko'uichipa joolu'u chi mo'usaipü'ükai. Eirakawa'ain müshi nia sünnain ja'yain süpüshua nüpüleerua.

²⁶Nümakalaka Jesús nümüin:

—Anashi pu'unüle pipialu'umüin sünnain nnojolüin püküjainjatüin joolu'u püchiki yaa sulu'u tü pueulokat Betsaida —nümakalaka.

Aküjüshi Pedro jaralin Jesús

²⁷Nu'unakalaka joolu'u Jesús namaa na nikirajüinkana eemüin tü pueulokalüirua cha'aya sulu'u tü mmakat sü'ütpa'a Cesarea de Filipino. Je wopulu'u, nümakalaka Jesús namüin:

—¿Jarai taya saashin tü wayuukolüirua?

²⁸Nasouktakalaka ni'ipajee:

—“Niataa Juan chi owoutisaajüikai”, müsü waneerua. “Niataa Elías”, eesü makat. “Niataa no'uluku na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa”, eesü makat ne'e —namakalaka nümüin.

²⁹—Jama jiakana, ¿jarai taya jaajüin? —nümakalaka namüin.

Nüsouktakalaka joo Pedro nümüin:

—Pia Cristoka'aya, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla o'tte'eraa wayuu —nümakalaka Pedro.

³⁰Ni'ika aa'inchii joo Jesús na nikirajüinkana sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjüin tachiki sümüin wayuu sünain tayain Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa —müshi nia namüin.

**Akújushi Jesús nüchikijiraa
sünain ouktajachin**

³¹Nu'ttakalaka Jesús sünain ekirajaa na nikirajüinkana süchiki süpüshua tü aa'inneetkat nüka mapeena sünain nümüin namüin: “Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua müliainjachin ma'i tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Ayouktüneechi taya natüma na laülaayuuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka natüma na laülaayuuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka natüma na karalouktamaajanakana. O'utinneechi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneechi aa'in taya”, nümakalaka namüin. ³²Ja'yashitpa joo tü nünüikikat namüin, nnojolüitpa nunujülüin achiki noulia. Najattünakalaka Jesús nütüma Pedro mamüin aka türa süpüla nüchiaainjachin nia.

³³Nujununujaakalaka Jesús nuulia Pedro sünain niirakaain namüin na nikirajüinkana. Nüchiaajaakalaka Pedro sünain nümüin nümüin:

—Nünüikimaajachi pia Satanás, ko'uta ne'e pia toulia. Tü jülüjakat paa'in, püle'eru'ujeejatü ne'e, nnojotsü shiain tü ni'inaajalakat paala chi Maleiwakai tapüleerua — nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

³⁴Neenakakalaka tü wattakat saalin wayuu oo'ulaka na nikirajüinkana nünainmüin sünain maa namüin:

—Chi wayuu eekai tamaweein, anakaja müleka nnojorule naa'inrüin tü nüchekakat ne'e nümüiwa. Shia anaka alu'u müleka naa'inrüle waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, sümaa nnojolüin mmolüin sheema o'utinnaa aa'in saa'u noonoin sümaa tanüiki.

³⁵Chi eekai niyoktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amülouijeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin sünain aküjaa tachiki, mayaashije o'utüneechn aa'in sünainjee tia, ayateechi o'tte'ennüin tatüma. ³⁶⁻³⁷Maja'a aka chi eekai niyoktüin taya süka washireein nia, amülouijeerü tü nukuaippakat süpüshua, süka nnojolüin suuntuin tü nuwashirüinkat süpüla su'tte'erüin nia. ³⁸Je maa'ulu yaa, shiimüin sünain kaainjalain wayuu süpüshua je sünain shiyoktüin Maleiwa. Alu'ujasa so'u chi ka'i tale'ejeechikai o'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, chajee eejee chi Tashikai Maleiwa, warattuuleerü tü mmakat, süka eenjanain na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa tamaa. Je chi eekai nnojolin jamajachin taya nümüin maa'ulu yaa, chi eekai japülin süka tanüiki, nnojoleechi jamajachin tamü'inya

so'u ka'ikat tia —nümakalaka Jesús namüin.

9 ¹Ayatshia aashajaain Jesús namüin na nikirajüinkana: —Shiimüin tü tamakat jümüin: Ana'aya ju'utku jia yaakana maa'ulu yaa nnojoleenakana ouktüin süpülapünaa ji'rüin nu'ttüin Maleiwa sünnain aluwatawaa sünnain pülashaatain ma'i nia —nümakalaka.

Ee'iranajaasü nukuaippa Jesús

²Je mapa aippirua ka'i süchikijee tia, neenajaakalaka Jesús apünüinshii na nikirajüinkana: Pedro, Jacobo oo'ulaka Juan, süpüla no'unajanain nümaa namüiwa eemüin wane uuchi. Je chamüin cha'aya, ee'iranajaasü nukuaippa Jesús no'upala.

³Jorottokalaka ma'i nüshe'in sünnain alana'aleein sünnain kasuuin ma'i maa aka saa'in kuluulu eekai anain ma'i süshijaaya. ⁴Eweenaa müshi'iyaa no'upala wane piamashii wayuu sünnain naashajaain nümaa Jesús: nia Elías oo'ulaka Moisés, na nüniikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa.

⁵Nümakalaka joo Pedro nüümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, anasü ma'i süka we'rüitpain tü kasa alatakak wo'upala. Anasü müleka wakumajüle apünüinsü luma: wane püpüla, wane nüpüla Moisés, je wane nüpüla Elías —müshi nüümüin Jesús ⁶sünnain nnojolüin nütüjaain saa'u tü nümajatkat süka sainkuuin ma'i naa'in sütüma tü ne'rakat.

⁷Wanaa sümaa naashajaain Pedro, eweetalaa müsü wane siruma nanainmüin. Süsouktakalaka wane pütchi sa'akajee tü sirumakat: “Anii chi Tachonkai aishikai tapüla.

Jüüjüü jümata sümüin nüniiki”, sümakalaka tü pütchikat namüin.

⁸Eirakaa müshi'iyaa joo naya sünnain nnojoliinapain ne'rüin na piamashii nüniikimaajanakana Maleiwa. Nia'ala Jesús nüümüiwa ne'raka.

⁹Je wanaa sümaa nashakatüin saa'ujee tü uuchikat, ni'ika aa'inchihi Jesús na apünüinshiiikana nikirajüin sünnain nüümüin namüin:

—Nnojo jüküjüin süchiki tü kasa ji'rüitpakat wane'ere'eya jüküjüin taso'iraapa aa'in süchikijee ouktüin taya, chi Shipayakai Wayuu — nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Noonoo amaat joolu'u tü nuluwataaitpakat anain Jesús naya. Otta asakirajiraashii naya soo'opünaa jamalu'ulüin tü nümakat Jesús sünnain “süso'irainjatüin taa'in” makat.

¹¹Nasakirakalaka nia:

—¿Jamüshii naküjaka'a na karalouktamaajanakana nüchiki Elías sünnain niainjachin antüin palajana nüpüleerua chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa? — namakalaka nüümüin.

¹²Nüsouktakalaka Jesús nüümüin:

—Shiimüin sünnain niain Elías antüin palajana nüpüleerua Cristo sünnain anouktaa sukuaiippa wayuu süpüla kapülainjachin nia naa'in. Otta joolu'u, tasakirüin paala jia: ¿Jamüsü süshajünaka'a paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünnain müliainjachin taya sümaa tayouktünüin sütüma wayuu? ¹³Tamüshii paala jia: Antüichipa Elías, je e'rülüishii wayümüin na wayuukana nüümüin, maa aka tü sümakat tü ashajuushikat nüchiki paala — nümakalaka Jesús namüin.

**Anashi nütüma Jesús wane
jintüi kale'eru'ushi yoluja**

¹⁴Nantapa nanainmüin na waneerua nikirajüinkana, ne'rüin wane wayuu karalouktamaajanakana sünain na'ülüjaajiraain namaa pasanain sünain watta saalii wayuu.

¹⁵Talatakalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua süpüshua'aya shi'rapa Jesús je awataashii naya nünainmüin sünain asakaa.

¹⁶—¿Kasa jü'ülüjaajiraaka achiki namaa? —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹⁷Nüsouktakalaka wane wayuu sa'akajee tü wayuukolüirua sünain maa:

—Ekirajüikalee, anii tachon tasaajüin pümüin. Manüisai nia sütüma wane yolujaa nüle'eru'ukot.

¹⁸Müliasü ma'i naa'in wanaa sümaa nu'kchichijaa'in sünain nujutuupü'üin mmolu'u sütüma. Komokoinshi naanükülu'u oo'ulaka kepishanasü nai sümaa ichein ma'i nia sütüma. Tachuntayaa'inje'e namüin na pikirajüinkana shii'iree nayu'leein tü yolujaakat nuulia. Isasü nachiki —nümakalaka chi wayuukai nümüin Jesús.

¹⁹Nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüirua süpüshua:

—Jiakana manoujüinyeekana tanain, jia e'rülüikana wayumüin tamüin, wattairü süma'a ta'atapajüin jia shii'iree jünoujeein tanain. ¿Joujeena jülaüle'etka aa'in sünain anoujaa? —nümakalaka namüin.

—Püche'era chira püchonkai — nümakalaka nümüin nüshi chi jintüikai.

²⁰No'unirakalaka chi jintüikai nünainmüin Jesús. Shiasa

shi'raiwa'aya Jesús tü yolujaakat, o'kchichijawa'ain müshi chi jintüikai sütüma. Oo'ulaka yalapa nia mmalu'u, apalasiaaashi je komokoinshi nia sütüma.

²¹Nümakalaka Jesús nümüin nüshi chi jintüikai:

—¿Jerairü sükalia sünain een nünain tüü?

Nümakalaka chi nüshikai:

—Jo'uuiwajachia müin nia sütüma.

²²Ojutu'uwaishi nia sütüma so'u siki je shiroku wüin shii'iree su'uteein naa'in. Tachuntüin paala pümüin, müleka painküle pükaaliijain waya, pükaaliija waya —müshi nia nümüin Jesús.

²³Nümakalaka Jesús nümüin:

—¿Jamüsüakai pünüiki tamüin “müleka painküle”, pümakalaka? Chi eekai anoujain nünain Maleiwa, nnojotsü kasain isain nüchiki — nümakalaka nümüin.

²⁴Nümakalaka nümüin Jesús:

—Anoujaichipa taya pünain, anakaja pükaaliijüle taya süpüla katsüin tanoula pünain waneepia —müshi.

²⁵Shiasa ni'rapa Jesús tü wattakat saalin wayuu arütkaain nanainmüin, naa'ayajaakalaka saa'in tü yolujaakat suulia tü saa'inrakat nüka chi jintüikai sünain maa:

—Yolujawaa, pia manüikat atüma wayuu, pia mache'ekat atüma wayuu, pujuitta nuulia chi jintüikai. Nnojo piitaain piantua püchikua — nümakalaka Jesús sümüin.

²⁶Sujuittakalaka tü yolujaakat sünain su'waatüin. O'kchichijashaatashi ma'i chi jintüikai sütüma sujuittapa.

—Ouktüichipa nia —sümakalaka wainma tü e'rajüsükalüirua süka

müin aka nia nukuaippa wane eekai ouktüin.

²⁷Naapaakalaka Jesús najapü chi jintüikai süpüla nüsha'wale'erüin nia süka anaichipain joolu'u.

²⁸Shiasa süchikijee nikerolüin Jesús sulu'u wane miichi, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin namüiwa süinain nasakirüin nia:

—¿Jamüsü nnojotka'a wountüin wayu'lüin tü yolujaakat nuulia?
— namakalaka nümüin.

²⁹—Otta yolujaa eekai müin aka tü tojuittirüitpakat nuulia chi jintüikai, nnojoleerü ojuittüin müleka nnojorule jüchuntüin nümüin Maleiwa sümaa jaamüjüin —nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús nüchiki süchikua süinain ouktajachin

³⁰O'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana yalajee yala sulu'upünaa tü mmakat Galilea. Nnojotsü nücheküin süpüleerua sütüjaain wayuu naa'u süinain chain nia, ³¹süka nümüiwa'ajeein süinain ekirajaa na nikirajüinkana. Nümakalaka namüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya sajalulu'umüin wane wayuuirua. O'utinneechi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneechi aa'in taya — nümakalaka namüin.

³²Otta na nikirajüinkana, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü nümakat namüin. Je eimolojooshii ne'e naya seema nasakirüin nia süinain.

Kee'ireesü naa'in laülwaa na nikirajüinkana Jesús

³³Antüshi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'umüin

tü pueulokot Capernaum. Je nekerolopa sulu'umüin tü miichikat, nümakalaka namüin:

—¿Kasa jü'ülüjaaka aalii sulu'u tü wopukot? —müshi.

³⁴Otta na nikirajüinkana, ko'utüshii naya süka shiimain na'ülüjaain wopulu'u soo'opünaa jaralin miyo'ujachin na'aka süinain aluwatawaa. ³⁵Nüikkalaakalaka Jesús süinain nuuneküin nünainmüin na polookana piammüin nikirajüin süinain nümüin namüin:

—Chi wayuu eekai nücheküin laülwaweein sa'aka wayuu, acheküishi müinjachin aka wane achepchiee süinain jüjüwaa sümüin wayuu — nümakalaka namüin.

³⁶Neenajakalaka Jesús wane jintüi nünainmüin pasanain nanain na nikirajüinkana. Naapaakalaka nia nütünalu'umüin süinain maa namüin na nikirajüinkana:

³⁷—Chi wayuu eekai kamaneein sümüin wane wayuu saa'u nünoujain tanain, maa aka kamaneein taya nümüin jintüikai chii, kamaneeshi nia tamü'inaya wanaa sümaa. Je saa'u kamaneein nia tamüin, kamaneeshi nia nümüin chi kajünalakai taya'aya —nümakalaka.

Na wane anoujashiikana

³⁸Nümakalaka Juan:

—Ekirajüikalalee, eeshi we'rüin wane wayuu ayujashi yolujaa süle'eru'ujee wayuu süka pülashin nia naajüin pütüma. Woo'ule'erakalaka nia suulia süka nnojolin wamaajachin nia —müshi nia nümüin Jesús.

³⁹—Juu'ulaapa ne'e —nümakalaka Jesús. —Chi eekai naa'inrüin wane kasa anasü, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, süka pülashin

nia naajüin tatüma, nnojoleerü mojuin nüüiki tamüin mapeena. ⁴⁰Eekai nnojolin wa'ünüün, wapüshi. ⁴¹Tamüshii paala jia: Chi eekai kamaneein jümüin sünaïnjee jiaïn tapüshin, taya Cristokai anülia, maa aka nüsülajüle ne'e wüin jüsüin, shiimüin sünaïn nuwalaajüneechin nütüma Maleiwa sükajee tia — nümakalaka Jesús namüin.

Chi eekai kaainjalain atüma wane anoujashi

⁴²Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: “Müleka kaainjarale sütüma wayuu wane anoujashi, maa aka jiakana, anashi müleka nujutinnüle chia wayuukai shirokümüin tü palaakat sünaïn kanutpünaainjachin nia wane ipa miyo'u süpüla wattainjachin nia shiinalu'umüin. ⁴³Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa paa'inrakat süka pajapü. Anasüje ne'e shiale amüloulain puulia waneesia pajapü sünaïn pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolojüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat pajapü, chaa eemüinjachire pujutünüin sa'akamüin tü ouktüsükalüürua.

⁴⁴Oo'ulaka chamüin cha'aya, mülieerü ma'i wayuu süpüla ka'ikat süpüshua, süka matüjüin ouktaa tü jokomakalüürua sünaïnkata, je matüjüin ayokujawaa tü sikikata.

⁴⁵“Je jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa paa'inrakat eepünaale su'unirüin pia tü puu'uiikat. Anasüje ne'e shiale amüloulain puulia waneesia puu'ui sünaïn pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolojüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat puu'ui, chaa eemüinjachire

pujutünüin sa'akamüin tü ouktüsükalüürua. ⁴⁶Mülieerü ma'i wayuu cha'aya süpüla ka'ikat süpüshua, süka matüjain ouktaa tü jokomakalüürua sünaïnkata, je matüjüin ayokujawaa tü sikikata.

⁴⁷“Je jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa pi'rakata. Anasüje ne'e shiale amüloulain puulia waneesia po'u sünaïn pikerolüin nüma'anamüin Maleiwa suulia pikerolojüin Hadesmüin sümaa tü piamasükat po'u, chaa eemüinjachire pujutünüin sa'akamüin tü ouktüsükalüürua. ⁴⁸Mülieerü ma'i wayuu cha'aya süpüla ka'ikat süpüshua, süka matüjain ouktaa tü jokomakalüürua sünaïnkata, je matüjüin ayokujawaa tü sikikata.

⁴⁹“Tamüshii paala jia: Maa aka anain asalaa eekai e'ichiijaashin, aka'aya wayuu süpüshua, aneerü sukuaiippa müleka shi'rüle müliaa palajana. ⁵⁰Anasü ma'i tü ichiikata süpüla e'ichiijaayaa. Otta müleka me'ejüle, nnojoleerü kasain saamüin sümüin wayuu. Akaajaa jiakana, müleka kamaneejiraale jia, akaaliijiraajeena suulia mojujirawaa”, nümakalaka Jesús namüin.

Ekirajüshi Jesús soo'opünaa akatalawaa suulia a'wayuusee

10 ¹O'unüshi Jesús chajee sulu'umüin tü mmakata Judea. Je yalajee yala, o'unüshi waneemüin sa'ata tü süchikata Jordán. Süntakalaka watta saalii wayuu nünainmüin je nikirajüin naya, maa aka nikirajapü'üin paala wayuu.

²Narütkaakalaka waneerua wayuu fariseo nünainmüin Jesús süpüla nasakirayaainjachin nia

shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajanajatkat nümüin natüma sünaïn maa:

—¿Anasü müleka nuu'ulaale nu'wayuuse wane wayuu?

³Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—¿Kasa nuluwataaka anain jia Moisés?

⁴Namakalaka nümüin:

—Naashin Moisés, müleka nücheküle wane wayuu süpüleerua nuu'ulaain suulia tü nu'wayuusekat, kettaasü ne'e süka naapüin wane karaloukta saapiria süpüla nuu'ulaainjatüin shia. Süchikijee naapüin tü karalouktakat sümüin, eesü süpüla nüjütüin shia nüma'anajee —namakalaka nümüin Jesús.

⁵Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Müsüja'a tü nümakat Moisés namüin na jutuushinuukana saa'ujee nayouktüin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua. ⁶Otta paala sümaiwa nükumajaiwa'aya Maleiwa chi wayuukai, nükumajüin wayuu toolo oo'ulaka wayuu jierü. ⁷Saa'ujee tia, anashi nujuittüle chi wayuukai nuulia chi nüshikai je suulia tü niikat süpüla ka'wayuusein nia je süpüla kepiaïnjachin nia sümaa tü nu'wayuusekat saa'u sa'aniraaitpain nukuaippa sümaa. ⁸Waneeinapa wayuu naya, nnojoliinapa katata'awain. ⁹Tamüshii paala jia: Sa'aniraapa nukuaippa wane wayuu toolo sümaa wane jierü nütüma Maleiwa, nnojotsü anain süpüla sükatajiraanüin sütüma wayuu — nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Shiasa süchikijee nikerolüin Jesús sulu'u wane miichi, nasakirüin nia na nikirajüinkana soo'opünaa tüü. ¹¹Nüsouktakalaka namüin:

—Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, müleka ka'wayuuserena nüchikua, kaainjalashi suulia tü palajatkat nu'wayuuse. Je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümaa tü jeketkat nu'wayuusein. ¹²Akaaja'a wane jierüya eekai suu'ulaain nuulia su'wayuuse, müleka ka'wayuusereshia süchikua, kaainjalasü. Je kasalajaneerü sümüin süma'üjaain nümaa chi jekechikai su'wayuusein.

Nümanee Jesús namaa na tepichikana

¹³Je so'u wane ka'i, antinnüsü wane tepichiirua nünainmüin Jesús süpüla ni'itaaïnjatüin najapü naa'uirua. Otta na nikirajüinkana ne'rapa tia, nachiajaakalaka tü wayuukolüirua. ¹⁴Niasa Jesús ni'rapa tia, jashichishi namüin sünaïn nümüin:

—Kettshi'iya na tepichikana nantaiwa tanainmüin. Maa aka nakuaippa na tepichikana sünaïn nnojolüin kaa'in toulia, müinjatia nakuaippa tamüin na ekeroteekana chaa eere nuluwataain Maleiwa.

¹⁵Tamüshii paala jia: Chi wayuu eekai nnojolin müin aka naa'in na tepichikana sünaïn nanoujain tanain, müichia nnojolin ekerotüin eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁶Naapaakalaka na tepichikana nütünalu'umüin sünaïn ni'itaaïn najapü naa'u je sünaïn nüchuntüin nümüin Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia namüin.

Chi ekeroteechikai eere nuluwataain Maleiwa

¹⁷Shiasa nu'unalaa'iwa'aya ne'e Jesús mamüin aka türa, nuwataakalaka wane

wayuu nünainmüin süinain
nüsapainyo'ukain nia nümülatsu'u
sünain nümüin nümüin:

—Ekirajüikalee, pia anamiakai,
ékasa taa'inrüinjatka süpüla
eainjachin taya nümaa Maleiwa
waneepia? —nümakalaka nümüin
Jesús.

¹⁸Asouktüshi Jesús,

—¿Jamüshi “Pia anamiakai”
pümakalaka tamüin? Waneeshia
Maleiwa niain anamiain. ¹⁹Aashin
pütüjaayaain aa'u tü nuluwataakat
anain Maleiwa makat mayaa: “Nnojo
pu'uttüin saa'in wayuu. Nnojo
püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat
pu'wayuusein otta nnojoiakai
pu'wayuusein. Nnojo pu'luwajüin
sükorolo wayuu. Nnojo püküjüin
alawaa süchiki wane wayuu. Nnojo
pi'ike'erüin wayuu. Kojutüinjatü
pütüma püi je püshi”, müsü tü
pütchikat —nümakalaka Jesús
nümüin.

²⁰—Ekirajüikalee,
taa'inratüjütsa'aya tia
süpüshuale'eya tepichiiwa'aya
taya ja'itakaje maa'utpünaa yaa
— nümakalaka nümüin Jesús.

²¹Niirakaakalaka Jesús nümüin.
Süka nümüialüin nia naa'inyaka,
nümakalaka nümüin:

—Che'ojaayülia wane kasa
paa'inrajatkat. Anakaja puikküle
tü pukorolokot süpüshua
süpüla püsülajüinjatüin tü
süliakat sümüin wayuu eekai
mojuin. Kee'irakeerü pümüin
shia iipünaamüin cha'aya eere
Maleiwakai. Je paa'inrapa
tia, ale'ejeechi pia püchikua
tanainmüin süpüla tamaain pia
— nümakalaka Jesús nümüin.

²²Je chi wayuukai sütümajee tü
nümakat Jesús nümüin, o'unüshi

nüma'anajee süinain mojuin ma'i
naa'in süka washirüin ma'i nia.

²³Eirakaashi joolu'u Jesús namüin
na nikirajüinkana süinain maa
namüin:

—Kapüleesü ma'i ekerotoo sümüin
wayuu washirü cha'aya eemüinre
nuluwataain Maleiwa —nümakalaka.

²⁴Je na nikirajüinkana, patatsü
ma'i naa'in sütüma tü nümakat
namüin. Otta müshia Jesús, müshi
nia nüchikua:

—Tawalayuwaa, chi wayuu
eekai ataralaain sümaa tü
nuwashirüinkat, kapüleeejerü ma'i
nümüin ekerotoo cha'aya eemüinre
nuluwataain Maleiwa. ²⁵Mapüleesat
süpüleerua shikerotüin wane
“camello” so'ulu'upünaa wane wutia
suuliale'eya shikerotüin wane wayuu
washirü cha'aya eere nuluwataain
Maleiwa —nümakalaka namüin.

²⁶Patatsü ma'i naa'in na
nikirajüinkana sütüma tü nümakat
Jesús.

—Isasüja'a sümata nüchiki
nu'ttaainjachin wane wayuu
—namajiraakalaka.

²⁷Eirakaashi joo Jesús namüin
sünain maa namüin:

—Tü kasa isakat süchiki wayuu,
nnojotsü kapüleein nümüin Maleiwa.

²⁸Müshi joo Pedro nümüin Jesús:

—Wapütüin süpüshua tü
kasa eejatkat wama'ana süpüla
yaainjanain waya pümaa.

²⁹Nüsouktakalaka Jesús:

—Shiimüin tü tamakat jümüin,
chi wayuu eekai nüpütüin nipia,
nuwalayuu, nüshi, nii, nüchonni, je
na'apainse shiale saa'u nünuujain
tanain je süpüleerua aküjaa tachiki,
³⁰alana'aleejeeria tü aapüneetkat
nümüin, maa aka polootua shikii
suulia tü kasa nüpütakat. Akaweeria

jümüin jiakana, aapümeerü jümüin miichi, juwalayuu, jii, jüchonni, je ja'apainseirua, mayaainje'e müliainjanain jia sütüma wayuu saa'ujee tü jünoulakat. Je eejeena jia nümaa Maleiwa waneepia saa'u shii'iranajaushin jaa'in. ³¹Tamüshii paala jia: Ja'itaina mojutüin na anoujashiikana sütüma wayuu maa'ulu yaa, ekeroleenapaja'a naya nüma'anamüin Maleiwa so'u wane ka'i. Akaajasa na manoujainsaliikana, ja'itayaashiije kojutiin sütüma wayuu maa'utpünaa yaa, nnojoleena kasajanain nüümüin Maleiwa so'u ka'ikat tia —nümakalaka Jesús namüin.

Akүjүshi Jesús nüchikua nüchiki sünain nu'utinnajachin aa'in

³²O'unüshija'a joolu'u Jesús Jerusalénmüin namaa na nikirajüinkana oo'ulaka sümaa wane wayuuirua. Napüleeruashi nia. Ayo'ujaasü naa'in nayakana süka masütaajuin Jesús sünain o'unaa Jerusalénmüin. Nuunejakalaka Jesús na nikirajüinkana nünainmüin, na polookana piammüin namüiwa, süpüla nüküjainjatüin süchikua namüin süchiki tü aa'innajatkak nüka. ³³Müshi nia namüin: “O'unajana joolu'u waya Jerusalénmüin, je tayakai chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya najapulu'umüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judfokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana. 'Anashi nu'utinnüle aa'in süka kaainjaralin ma'ia nia', meena naya tachiki sünain naapüin taya najapulu'umüin na gentilekana.

³⁴Je naairua, neme'erainpaleechi taya sünain nejeetenain taa'u sümaa na'yaateechin taya. Je süchikijee tia, no'utireechi aa'in taya. Otta nu'unnaa chi apünüinkai ka'i süchikijee tia, oso'iraajeerü taa'in”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Jacobo oo'ulaka Juan, achuntüshii wane kasa nüümüin Jesús

³⁵Je Jacobo oo'ulaka Juan, na nüchonniikana Zebedeo, arütkaashii naya joolu'u nünainmüin Jesús sünain maa nüümüin:

—Ekirajüikalee, anashi paa'inrüle wamüin tü wachunteekat pümüin — namakalaka nüümüin Jesús.

³⁶Nüsakirakalaka Jesús naya: —¿Kasa kee'ireeka jaa'in taa'inrüin jümüin?

³⁷Nasouktakalaka nüümüin: —Wacheküin süpüleerua püikkale'erüin waya pa'ato'u cha'aya eeinjachire puluwataain, wane pikialu'ujee oo'ulaka wane pipe'eru'ujee —namakalaka nüümüin Jesús.

³⁸Nümakalaka joolu'u Jesús namüin:

—Nnojotsü jütüjaain aa'u tü juchuntakat. ¿Juunteerüjasa'aya jülatirüin tü müliaa te'reetkat? ¿Yapeenajasa'aya jia süpüla ju'utinnüin aa'in maa aka tayakai? —müshi nia namüin.

³⁹—Aa, wounteerü —namakalaka nüümüin Jesús.

Nümakalaka Jesús namüin: —Shiimüin sünain ji'rüinjatüin müliaa maa aka tayakai je sünain ju'utinnajanain aa'in maa aka tayakai. ⁴⁰Otta nnojoiishi laülaain taya süpüla taikkale'erüinjanain jia tekialu'ujee oo'ulaka tepe'eru'ujee.

Napülajatu na kamüinjanakana tia —nümakalaka Jesús namüin.

⁴¹Shiasa na polooshiikana nikirajüin, natüjaapa saa'u tü nachuntakat, aashichijaashii naya namüin Jacobo je Juan süsalajee tia. ⁴²Neenajakalaka Jesús napüshua na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Na laülaashiikana naa'u na gentilekana, naluwataain naya pejeewa. ⁴³Otta jukuaippa jiakana, nnojotsü müinjatüin. Chi wayuu laülaweekai ja'aka, acheküshi jüüjüüinjachin jümüin jüpüshua. ⁴⁴Akaajaa chi wayuu eekai nücheküin süpüleerua miyo'uweein ja'aka, acheküshi niainjachin jüüjüüin jümüin jüpüshua. ⁴⁵Maa aka tayakai, chi Shipayakai Wayuu, nnojoiishi antüshin taya süpüla shi'yataainjatüin wayuu tamüin, alu'ujasa süpüla ta'yataainjachin sümüin wayuu, je süpüla taashinjatüin wayuu wainma suulia saainjala sünainjee ouktüin taya saa'u —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Anashi wane mo'usai nütüma Jesús

⁴⁶Nüntapünaakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'u tü pueulo kanüliakat Jericó. Je nujuittapa sulu'ujee sümaa wayuu watta saalin, eejachi joyotüin wane wayuu mo'usai sotpa'a tü wopukot sünain ajulija'alaa, Bartimeo nünülia, nüchon Timeo. ⁴⁷Shiasa nütüjaapa saa'u sünain niain Jesús Nazaretje'ewaikai alatüin, o'ttüshi sünain a'waataa:

—Jesúsuu, Nülüinkai David, pümüliaja taya.

⁴⁸Shiasa wainma wayuu, —Kaseesü pikiisa —müsü nümüin.

Otta niakai, masütaajusai sünain a'waataa:

—Nülüinkai David, pümüliaja taya —müshi.

⁴⁹Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nümüin sümüin tü wayuukolüirua:

—Juuneja tamüin nia —müshi.

⁵⁰Nounejakalaka chi mo'usaikai sünain maa:

—Talata paa'in, püsha'walaa, nuunejüin pia Jesús —namakalaka nümüin.

Nüpütapünaain tü nüshe'inpalajanakat sünain nüsha'walaain nünainmüin Jesús.

⁵¹Nümakalaka Jesús nümüin:

—¿Kasa püchekaka taa'inrüin pümüin?

—Senyotkalee, anashi müleka ko'tule taya —nümakalaka chi mo'usaikai nümüin Jesús.

⁵²Asouktüshi Jesús:

—Ko'uichipa pia joolu'u saa'u pünoula —nümakalaka nümüin.

Ko'u müshija nia. Je süchikijee tia, o'unüshi nümaa Jesús.

Kantiashi talataa Jesús Jerusalénmüin

11 ¹Je nülü'ülapa Jesús namaa na nikirajüinkana sünainmüin Jerusalén, antüshii naya sü'ütpa'a tü pueulokat Betfagé oo'ulaka Betania, je sünain tü wutai kanüliakat Olivos. Nüjütakalaka piamashii na nikirajüinkana nüpüleerua, ²sünain nümüin namüin:

—Ju'una samüin eemüin tüsa pueulokat. Jikerolapa sulu'umüin, ji'reechi kapüin wane püliiküchon sareerü. Jüsiwateerü tü nüpükat süpüla jajattüin nia tamüin yaamüin. ³Je müleka “¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpükat?”, sümüle wayuu jümüin, “Che'ojaashi nümüin

chi Senyotkai je nüjütiramaateechi yaamüin nüchikua”, meena jia sümüin —nümakalaka Jesús namüin.

⁴No'unakalaka na nikirajüinkana sünain ein napüla wane püliiküchon kapüin sulu'u tü wopukot so'ulu'u wane miichi. Je wanaa sümaa nasiwatüin nüpü chi püliiküchonkai, ⁵namünakalaka natüma wane wayuuirua sha'washawatshii:

—¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpükat?

⁶Nasouktakalaka namüin süka tü nümakat paala Jesús namüin.

—Anakaja —namünakalaka.

⁷Najattakalaka chi püliiküchonkai eemüin Jesús. Ne'itaakalaka tü nashe'inpalajanakaa' naa'u chi püliiküchonkai. Je no'otookalaka Jesús naa'u. ⁸Awayalayaa müsü süshe'inpalajana tü wayuukolüirua wattakat saalin nüpüleerua sulu'upünaa tü wopukot. Oo'ulaka waneerua, ashottüshii alanatüna sulu'ujee yüüja süpüla ne'itaainjatüin shia nüpüla eepünaainjachire nülätüin. Naa'inrüin tüü süpüla nee'iyatüin nüjutu nümüin. ⁹Je tü wayuukolüirua wattakat saalii nüpüleeruajee oo'ulaka nüchiiruajee Jesús, namayaa namakalaka emetut sünain nasaküin:

“Aleluya”.

“Wa'waajüin chi Maleiwakai süka nüjütüin wamüin chi antakai wanainmüin”.

¹⁰“Anata'aleeshija'a ma'i chii.

Meechi aka nia naa'in chi watuushikai David sünain aluwatawaa”.

“Aleluya,

wa'waajüin ma'i Maleiwa”.

¹¹Je nikerolapa Jesús sulu'umüin Jerusalén, o'unüshi nia sulu'umüin

tü a'waajüleekat Maleiwa.

Niirakaakalaka sümüin kasa süpüshua yaa sulu'u. Otta süka motsoin ka'i, nu'unakalaka chaa sulu'umüin tü pueulokat Betania namaa na nikirajüinkana, na polooshiikana piammüin.

Nujuittirüin Jesús tü oikkaatkalüirua

¹²Shiasa mapa watta'a maalü, sünain nu'unüin Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'ujee Betania, ouktakalaka nia jamü wopulu'u.

¹³Ni'rapa wane wunu'u kapanasü kanüliasü “higuera”, nürütkaakalaka sünainmüin nütüjaaiwa saa'u müleka kachonle. Je nüntapa sünain tü wunu'ukot, machonkalaka shia nüpüla, ee'eraaka ne'e süpana. Nnojyüülia antüin sükalia süpüla kachonwaa. ¹⁴Nümakalaka sümüin tü wunu'ukot:

—Müirüja'a pümata mekujuin tü püchonkot —müshi nia no'upala na nikirajüinkana.

¹⁵Shiasa süchikijee nüntüin Jesús Jerusalénmüin, nikerotokalaka sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa. Eesü nüpüla wane wayuu oikkaasüirua sünain süikkaain tü müüt o'utinnajatkat aa'in nümüin Maleiwa, je na ayalajüshiikana. Nujuittirakalaka naya anooipa'amüin.

Nujunnajakalaka nemeesain na a'wanajaaliikana neerü oo'ulaka neinase na oikkaaliikana wuchii toomasü. ¹⁶Je nuu'ule'erüin tü wayuukolüirua suulia sülü'üjüin tü sükorolokot sulu'upünaa süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa. ¹⁷Nümakalaka sümüin:

—Tü nüüiki Maleiwa

ashajuushikat paala sümaiwa, müsü mayaa: “Tü tepiakat, nachuntiajatü

na tapüşhikana tamüin sainküinjee mmakat süpüşhua”, müshi. Otta jiakana, saa'u nnojolüin lotüin jukuaiippa sünaïn jüikküin tü mürütkat, müsü aka saa'in shípa ka'ruwarannuu jütüma tü nipiakat —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁸Otta na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, naapapa süchiki tü naa'inrüitpakat Jesús yala sulu'u tü a'waajüleekat, naashajaajiraakalaka süchiki kasain naa'inrüinjatiin süpüla no'utirüin naa'in. Otta kapüleesü namüin süka mmolüin naya neema süka ponoin saa'in tü wattakat saalii wayuu oushikajaasükat nüchiirua tü nikirajakat anain.

¹⁹Je aipa'a, o'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana anoopa'a suulia Jerusalén.

Ajulujaasü tü wunu'ukot nütüma Jesús.

²⁰Shiasa mapa watta'a, sünaïn nu'unüin Jesús namaa na nikirajüinkana, ne'rapünaakalaka tü wunu'u híguerakat nü'ülüjakat amüin Jesús paala. Ajulujaasü tü wunu'ukot süpüşhua suurulanainje'ere'eya. ²¹Otta müshia Pedro, sotüsü naa'in tü nümakat paala Jesús sümüin tü wunu'ukot. Nümakalaka nümüin Jesús:
—Ekirajüikalee, piirakaa, ajulujaaitpa tü wunu'u pü'ülüjakat amüin.

²²Nüsouktakalaka Jesús nümüin:
—Anakaja jünoujüle nünain chi Maleiwakai. ²³Shiimain ma'i tü tamakat jümüin: Müleka jümataarüle sümüin wane uuchi “Pülataa yaajee yaa shirokümüin tü palaakat”, onoojeerü sümaa

jünüiki müleka jünoujüle sümaa nnojolüin wainmajüin jaa'in.

²⁴Tamüşhii paala jia: Wanaa sümaa juchuntüin nümüin Maleiwa, müleka jünoujüle sünaïn naa'inrüinjatiin tü jüchuntakat, shiimüin sünaïn naa'inreerüin. ²⁵Je wanaa sümaa jaashajaain nümaa chi Maleiwakai, anasü motüle jaa'in tü saainjalakat wayuu eekai kaainjalain juulia. Müleka motüle jaa'in tü saainjalakat, alatinneerü jaainjala juuliaya nütüma chi Jüshikai Maleiwa.

²⁶Otta müleka nnojorule motüin jaa'in tü saainjalakat, nnojoleeria alatinnüin jaainjala juulia nütüma Maleiwa.

¿Jara laülaaka atüma Jesús?

²⁷Ale'ejüshi Jesús namaa na nikirajüinkana Jerusalénmüin. Je wanaa sümaa nawaralijaain yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, arütkaashii nünainmüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana oo'ulaka na laülaaashiikana naa'u na judíokana sünaïn namüin nümüin:

²⁸—¿Jara koonoloka pia süpüla pujuittirüin anoopa'amüin tü wayuu oikkaatkalüirua? ¿Jara ke'inaajalaka pia süpüla paa'inrüin shia? — namakalaka nümüin.

²⁹Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

—Tasakirüin paala jia'aya. Müleka jüsouktüle tamüin, taküjeerü jümüin jaralin e'itain taya süpüla tojuittirüinjatiin anoopa'amüin tü wayuu oikkaatkalüirua. ³⁰¿Jara ke'inaajalaka Juan sünaïn owoutisaajaa? ¿Shi'inaajala wayuu, niataapa Maleiwa? Jüküjaa tamüin —nümakalaka Jesús namüin.

³¹Naashajaajiraakalaka namüiwa: “Müleka ‘Nia Maleiwa’ wamüle, ‘¿Jamakalaka nnojoliika’a jünoujain nünüiki?’, meechi nia wamüin. ³²Oo’ulaka mojuushiisü süpüla ‘Wayuu’ wamünjanain süka nünüikimaajachin nia Maleiwa saajün tü wayuukolüirua. Mojushiijeerü namüin”, majiraashii naya nujuuna Jesús.

³³Nasouktakalaka joo nümüin Jesús: —Nnojoiishi watüjaain aa’u jaralin ke’inaajalain.

Nümakalaka joo Jesús namüin: —Nnojoluja’a süpüla taküjün jümüin jaralin ke’inaajalain taya — nümakalaka namüin.

Nachiki na aa'inmajüliikana wane apain

12 ¹O’ttüşhi Jesús sünain ekirajaa tü wayuukolüirua süka sukuaippa tü kasa e’nnakat sainküin mma. Müshi nia: “Eetaalashi wane wayuu kama’anashi wane mma. Nükulaalajakalaka shia süpüla apünajünaa tü wunu’u kachonkot uuwa sulu’u. Je yaa sulu’u tü na’apainsekat, nükumajakalaka wane ishi süpüla ocho’ulajia süchon tü nüpünajüinkat süpüla wiinoinjatüin shia. Otta nükumajün wane türooja süpüla e’rajia saa’u tü na’apainsekat. “Saa’u nu’unajachin wattamüin, naa’inmajirakalaka wane wayuuirua tü nüpünajüinkat. ²Je kettaapa süka’iya tü a’ttieekat süpüla sütpajünün, nüjütüin wane nüchepchia nanainmüin na aa’inmajüliikana sünain maa namüin: ‘Anakaja juluwataale tamüin süpüshi süchon tü ta’ttia jükotchajalakat, tü tamüinjatkat jütüma saa’u takoroloin shia’. ³Otta

chi nüchepchiakai, ata’ünnüshi natüma na aa’inmajüliikana sümaa nashe’ejün ma’i nia. Ajütajaanüshi nia sümaa nnojolün kasain najapüipain natüma. ⁴Otta chi ka’apainseshikai süchikijee tia, nüjütakalaka joo wane nüchepchiaya nii’iraka chi wane. A’yaajünataa joo chii natümaya sünain sheewaain nikii natüma. E’rülii ma’i wayumüin naya nümüin. ⁵Je joolu’u chi ka’apainseshikai, nüjütüin wane’eya. O’ütünataala aa’in chii natümaya na aa’inmajüliikana. Maleesia süptüshua tü aluwataaushikalüirua. Eesü eekai sheewaain natüma. Eesü eekai no’ütüin saa’in.

⁶“Iraayü’iya wane wayuukai apütaain nüma’ana chi ka’apainseshikai. Nia chi nüchonkai, chi aishikai nüpüla. Nüjütüinja’a nia nachiiirua na nüjütakana paala nanainmüin na aa’inmajüliikana sünain nümüin, ‘Nieechi kojutka chi tachonkai natüma’, nümakalaka.

⁷“Nayasa’a na aa’inmajüliikana ne’raiwa’aya chi nüchonkai nüpanapa, aashajaajiraashii naya: ‘Iseeichi chi aapüneechnikai amüin tü apainkat. Joo’uya wo’utaiwa naa’in süpüla wayainjanain makatüin apüla shia’, müshii naya. ⁸Nayu’lakalaka joo nia nooipa’amüin je no’utakalaka naa’in.

⁹“Tasakirüin paala jia: ¿Kaseerü naa’inraka chi ka’apainseshikai naka na aa’inmajüliikana? Shiimüin sünain nüle’eejechin süpüla nu’ütüinjatüin saa’in. Je naa’inmajireerü tü na’apainsekat wayuu naatajatü.

¹⁰“Soto jaa’in tü ashajünakat paala sulu’u tü nüchikimaajatkat Maleiwa: ‘Tü ipa ayouktünakat natüma na akumajüliikana miichi,

ekeraajüitpa sünaïn anain ma'i shia süpüla akumajia miichi.
 11 Chi e'itaakai tü ipakat, nia Maleiwa.
 Je patatsü ma'i waa'in süka we'riiïn tü naa'inrakat', makat".

12 Otta müshi'iya na laülaayuushii judiókana, naapapa tü nüküjüitpakat Jesús, nayaawata aa'ulu sünaïn nayain müin aka naa'in na aa'inmajülli e'rülüikana wayumüin sulu'u tü nüküjaitpakat achiki Jesús. Je sükajee tia, kee'ireesü ma'i naa'in nata'üleïn Jesús, otta nnojoiishi nata'ülüïn süka mmolüïn naya seema tü wayuu kamalainkat amüin nüniiki Jesús. No'unakalaka ne'e nuulia.

**Asakinnayaashi Jesús
 soo'opünaa tü neerü**

nümüinjatkat chi sülaülashikai mma

13 Shiasa mapa tia, najütünakalaka nünainmüin Jesús wane fariseokana oo'ulaka wane nümaajanakana Herodes chi sülaülashikai mma, süpüla nasakirayaainjachin nia shii'iree niweetirüïn wane pütchi kasalajanainjatkat anainjee nia natüma. 14 Je nantapa nünainmüin Jesús, namakalaka nümüin:
 —Ekirajüikalee, watüjaa aa'uchi pia sünaïn shiimüin tü pümakat sünaïn ekirajaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, je sünaïn matüjüïn pia kachekalaa su'utku wayuu. Wasakiree amüinchi pia sünaïn wane kasa: ¿Anashiisü saa'in pümüin wawalaajüle tü neerü nümüinjatkat César chi joyotokai cha'aya Roma sünaïn aluwatawaa saa'u mmakat, 15 nnojottaapa anain? —namakalaka nümüin.

Otta müshia Jesús, süka niyaawatüin saa'u sünaïn naa'inreein kasa mojusü nümüin, nümakalaka namüin:

—Jia piamakana oo'upünaa, ¿jamüsü juu'ulakeeka'a taa'in süka pütchi shii'iree süsalainjachin taya jütüma? Iche'era tamüin wane neerü kachueera awalaajiapü'üikat nümüin chi sülaülashikai mma, te'raiwa shia —nümakalaka Jesús namüin.

16 Nasaajakalaka tü neetkat nümüin. Nüsakirakalaka naya Jesús:

—¿Jara kayaakuaka tü sünaïnkat? ¿Jara kanülüamaajachika shian? — nümakalaka namüin.

—Shia niyaakua oo'ulaka nünülia César tü sünaïnkat —namakalaka nümüin.

17 Nüsouktakalaka Jesús:

—Tamüshii paala jia: Anakaja müleka jaa'inrüle tü nuluwataakat anain César otta jaa'inrüinjatü tü nuluwataakat anain Maleiwaya — nümakalaka namüin.

Ponokalaka ma'i naa'in nayakana tü nüsouktiakat Jesús.

**Shiimüin ma'i naajüin Jesús
 tü oso'irawaakat aa'in**

18 Süntakalaka wane wayuuirua judío kanüliasü saduceo nünainmüin Jesús süpüla süsakirayaainjachin nia. Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü süchikijee ouktaa müsü tü shikirajapü'üikat anain tü wayuukolüirua. 19 Namakalaka joo nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, müsü nüniiki Moisés wamüin sulu'u tü ashajünakat paala: “Müleka ouktüle wane wayuu sümaa machoin nia, anashi müleka niisarüle chi nimüliakai nüchukumüin süpüla kachooïnjatüïn tü jietkat

nütüma”, müsü. ²⁰Eetaashijja'akaratskishii wayuu pawalaawashii. Ka'wayuuseshi chi epayaakai sümaa ouktüin nia machoinwa'aya sümüin tü nu'wayuusekat. Niisatkalaka chi nimüliakai sümüin tü jietkat. ²¹Ouktataashijja chii'ya nnojoiwa'aya kachoin sümüin tü jietkat. Eisattaaja'a joo wane'eya nüchukumüin. ²²Mataaja'a aka nakuaippa napüshua na akaratshishiikana awalayuwaa. Ouktüshii naya sünain machoin sümüin tü jietkat natüma. Je oo'uwo'utpa na su'wayuusekana napüshua, ouktüsü mapa shia nachii ruajee. ²³Su'wayuuseshii napüshua na akaratshishiikana kataiwa'aya so'u. Wasakiree amüinchi joo pia soo'opünaa tia: So'u tü ka'ikat suso'iraainjateetkat o'u saa'in wayuu paajüin, çjaraleechi ka'wayuuseka tü wayuu ouktama'akat? —namakalaka na saduceokana nümüin Jesús.

²⁴Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Nnojotsü jiyawatüin saa'u tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajkatkat Maleiwa. Je nnojotsü jütüjaain naa'u Maleiwa sünain pülashaataan ma'i nia. “Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü süchikijee ouktaa”, jümakalaka ne'e. Sükajee tia, nnojotsü lotüin tü jünoujakat. ²⁵Suso'iraapa saa'in wayuu süchikijee ouktaa, nnojoleerü pa'wayuusewain, süka meenain aka naya saa'in nakuaippa na aapieekana chakana nüma'ana Maleiwa sümaa ma'wayuusein naya. ²⁶Jia manoujainsaliikana sünain suso'iraainjatüin saa'in wayuu, soto jaa'in tü nüshajakat achiki paala Moisés soo'opünaa tü nümakat chi Maleiwakai

nümüin pasanainjee sünain suwarala tü wunu'u jotüsükat: “Tayakai, Nümaleiwasekai Abraham, Nümaleiwasekai Isaac, Nümaleiwasekai Jacob”, müsü. ²⁷Tamüshii paala jia: Chi Maleiwakai, nnojoihi Sümaleiwasein wayuu ouktüsü. Sümaleiwase eekai katüin so'u. Shiimüin sünain nnojolüin lotüin tü jünoujakat —nümakalaka Jesús namüin.

**Tü che'ojaaleekat ma'i
süpüla saa'inrüin wayuu**

²⁸Antüshi wane wayuu karalouktamaajachi sünain aapajaa nanüiki na wayuu a'üljashiikana nümaa Jesús. Saa'u niyaawatüin saa'u sünain anain ma'i tü nüsouktiakat Jesús, nüsakirayaakalaka nia:

—¿Jarat alana'aleeka sünain anain sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain waya Moisés? —nümakalaka nümüin Jesús.

²⁹Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Tü alana'aleekat sünain anain, müsü mayaa: “Jaapa jiakana Israelkana tüü: Chi Wamaleiwase Aluwataakai, nia nümüiwa sünain Maleiwain. ³⁰Anashi aire nia püpüla waneepia süka süpüshua paa'in. Anashi jüljüle paa'in Maleiwa waneepia”. ³¹Je eesü wane'eya alana'aleesia ma'i sünain anain, müsü mayaa: “Anasü aire püpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpülajiraa”. Nnojotsü ein eekai alana'aleein ma'i sünain anain suulia tüü sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain waya Moisés — nümakalaka Jesús nümüin.

³²Nümakalaka chi wayuukai nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, shiimüin tü pümüitpakat sünaïn “Chi Wamaleiwase, nia nümüiwa sünaïn Maleiwain”, sünaïn pümüin. ³³Je shiimüin tü pünüikikat sünaïn näinjachin alin wapüla chi Maleiwakai süka süpüshua waa'in, je sünaïn jülüjüin waa'in Maleiwa waneepia. Je shiimüin tü pümakat sünaïn alinjatüin wapüla wayuu süpüshua maa aka alin waya wapüla jiraa. Alana'aleesia ma'i tüüirua suuliale'eya waapüin mürüt nümüin Maleiwa, tü o'ütünakat aa'in wattüma —nümakalaka nümüin Jesús.

³⁴Nütüjaaichipa aa'u Jesús chi wayuukai sünaïn lotüin nünüiki, nümakalaka nümüin:

—Yapashi pia süpüla pu'ttüin sünaïn anoujaa tanain süpüla pikerolüinjachin eemüinre nuluwataain Maleiwa —nümakalaka nümüin.

Je süchikijee tia, mmotsü wayuu sheema asakiraa Jesús sünaïn wane kasa.

Asakinnüshii na wayuukana nütüma Jesús

³⁵Wanaa sümaa nikirajüin Jesús sulu'u paatia tü a'waajüleekat Maleiwa, nüsakirakalaka na wayuu akotchajaakana nünainmüin:

—Naashin na karalouktamaajanakana, chi Cristokai anülia, nuu'uliwo'ulaa ne'e David. ¿Jamüsü namaka'a tia? ³⁶Soto jaa'in nünüiki David, tü nümakat paala nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sünaïn maa:

“Müshi chi Maleiwakai nümüin chi Tasenyotsekai:
‘Kojutshaatashi pia tatüma.

Püikkalaa puluwataaiwa tekialu'ujee.

So'u wane ka'i, tayamüleerü tü pü'ünüikalüirua süpüla malainjatüin shiairua püpüla' ”.

³⁷“Tasenyotsekai” nümüleje'e David nümüin Cristo, ¿jamakuaippalinjachi nuu'uliwo'ulaaka'a ne'e nia? —nümakalaka Jesús namüin.

Shiasa tü wattakat saalii wayuu, talatüsü ma'i saa'in sütüma nünüiki.

Nüchiajaain Jesús na nikirajüinkana

noulia na laülaayuu judiokana

³⁸Mapü'üshi Jesús sünaïn ekirajaa: “Jalia jia suulia ashataa nakuaippa na karalouktamaajanakana waraitteekana ma'i aa'in cha'aya metkaaralu'upünaa sünaïn kashe'in naya kuluulu anasü shii'iree nasaküneein sütüma wayuu. ³⁹Je sulu'u tü ekirajüleekat je sünaïn wane mi'iraa, ojoyolooshii naya na'aka na laülaayukana süpüla kojutüinjanain naya sütüma wayuu. ⁴⁰Otta e'ike'etshii wayuu eekai ouktüin su'wayuuse shii'iree naapaweein sükorolo. Je süchikijee, kama'ashii naya sünaïn nachuntayaain nümüin Maleiwa su'upala wayuu shii'iree kojuteein naya sütüma. Alana'aleejeeria ma'i sünaïn süsalain naya nütüma Maleiwa saaliijee tia”.

Tü asülaajuushikat sütüma wane wayuu oukta a'wayuuset

⁴¹Nüikkalaakalaka Jesús yala peje sünaïn tü kojon ejitünakat alu'u tü neerü asülaajünüinjatkat nümüin Maleiwa. Ni'rakalaka tü wayuukolüirua sünaïn ejitaa sünnheetse sulu'u. Ni'rüin wayuu

wainma eekai nejitüin wainma neerü yaa sulu'u süka washinnuuin naya. ⁴²Süntakalaka wane wayuu müliasü oukta a'wayuuset. Shijitakalaka piamasü neerü kachueerachen ne'e.

⁴³Neenajaakalaka Jesús na nikirajüinkana nünainmüin sünain maa namüin:

—Tamüshii paala jia: Alana'aleesia ma'i nümüin Maleiwa tü shijitakat tü wayuukot oukta a'wayuusetkat suuliale'eya tü shijitakat tü wayuukolüirua süpüshua. ⁴⁴Na washinnuukana, nejitüin tü süpütaalakak nanneetse. Alu'usa shiakat, mayaainje müliain ma'i, shijitüin süpüshua tü sünnheetse süma'anajatkat —nümakalaka Jesús namüin.

Tü kasa ee'iyataainjatkat süpülapünaa niitaain Cristo

13 ¹Shiasa nujuittaapa Jesús sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa, wanaa sümaa ein naya anooipa'a, nümakalaka wane chi nikirajüinkai nümüin:

—Ekirajüikalee, piirakaa sümüin tü a'waajüleekat Maleiwa, anashaatasü ma'i shia, je miyo'u ma'i tü ipakalüirua akumajuushikat aka shia.

²Nümakalaka Jesús nümüin,

—¿Ponosü ma'i jaa'in tü a'waajüleekat? Süpüshua türa ipa ji'rakat joo müinma'a yaa, ajuttinneerü shia mmolu'umüin sünain süsолоjüneerüin so'uweena wane ka'i —nümakalaka namüin.

³Shiasa nantapa sünainmüin tü wutai kanüliakat Olivos ka'yatajeekat suulia tü a'waajüleekat, wanaa sümaa joyotüin Jesús cha'aya, arütkaashi Pedro, Jacobo,

Juan oo'ulaka Andrés namüiwa nünainmüin süpüla nasakirüin nia: ⁴“¿Joujaleerü sujuttinnaka tü a'waajüleekat Maleiwa? ¿Je kasa shiyaawaseetka wamüin süpüla watüjaainjatüin saa'u sünain sülü'ülüin sükalia süpüla shikeraajüinjatüin süpüshua tü püküjakat wamüin?”, namakalaka nümüin.

⁵⁻⁶Nümakalaka Jesús namüin:

“Anteerü wayuu wainma sünain maa: ‘Taya'aya Cristokai’, meena. Pülashii naya nütüma Maleiwa naashin. Jalia jia suulia anouja'alaa na'alain na wayuukana maa aka sünoujeerüin wayuu wainma nanain. ⁷Ja'itaina jia aapüin süchiki kasachiki sainküin mmakat süpüshua, nnojo jainkuuin aa'in sütüma. Ja'itakaje tiairua, nnojotsü shiain shiyaawasein sünain süntüitpain tü ka'i saja'lajaaanjatkat o'u kasakat süpüshua. Alatüinjatia ne'e kasa eekai müin aka tüü süpülapünaa süntüin ka'ikat tia.

⁸Atkaajiraajeerü wayuu sainküin mmakat süpüshua. Mülieerü ma'i saa'in wayuu sütüma jamü je sütüma ayuulii sainküin mma. Je akutkujaweerü tü mmakat sainküin mma. Je süpüshua tü müliaa shi'reetkat wayuu süpülapünaa teweetüin tayakai, meerü aka su'ttakai saalin jo'uu sümüin jiejyuu.

⁹“Jalia jia, süka jüta'ülinneenain süpüla aapünaa ekii namüin na laülaayuukana je süka ji'yaatinneenain sulu'u tü ekirajüleekat tü judíokolüirua. Saaliijee jünoujain tanain, asha'wale'enneena jia namülatu'u na sülaülashiikana mma oo'ulaka namülatu'u na aluwataashiikana saa'u wayuu süpüla jüsouktüinjanain namüin saa'u tü jünoulakat. Je

wanaa sümaa jüsha'wale'ennüin namülatu'u, jüküjainjatü tachiki namüin. ¹⁰Süpülapünaa süntüin tü ka'i saja'lajaa'injatkat o'u kasakat süpüshua, aküjüneerü tachiki tayakai, chi O'tte'eriikai, sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua. ¹¹Je so'uweena tü ka'i jüta'ünneenakat o'u süpüla jüsha'wale'ennüin namülatu'u na laülaashiikana, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. Aapüneerü jümüin so'u ma'i ka'ikat tia tü pütchi jümüinjatkat namüin. Otta tü pütchi jüsouktüinjatkat aka, nnojoleerü jüle'eru'ujeejatüin, aapüneerü shia jümüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

¹²“Je sukuaippainjatkat wayuu so'u ka'ikat tia, aapüneerü ekii süpüla ouktaa natüma na suwalayuukana je nütüma chi süshikai. Eejeena wayuu eekai ne'nnüin amüin sütüma nachoo'in sümaa no'utinüin aa'in natüma. ¹³A'ürülaajeerü saa'in wayuu süpüshua jünain saaliijee jünoujain tanain. Otta jia, müleka jüchecherüle jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, ayateena jia o'tte'ennüin tatüma.

¹⁴“Ji'reerü sha'watüin yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa tü kasa kashüülasü nülerajüinjatkat anainjee Maleiwa tü a'waajüleekat, tü ashajünakat achiki paala nütüma Daniel chi nüüikimaajachikai Maleiwa. (Jia aashaje'erakana tü tashajakat, anakaja jyaawatüle saa'u.) Je so'uweena ka'ikat tia, na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Judea, anakaja müleka na'luwataale sa'akamüin tü uuchikat süpüla nanujulaainjanain cha'aya. ¹⁵Chi

wayuu joyotokoi sheemioushi tü nipiakat so'u ka'ikat tia, nnojo nikerolüin paülü'ümüin süpüla nükotchajaa'in nükorolo. ¹⁶Otta chi wayuu eekai ni'yataain sulu'u niyüüjase, anakaja nnojoje nüle'ejüin nipialu'ümüin süpüla a'wanajawaa nüshe'in. ¹⁷'Aisha'ajaa' meerü tü wayuu eekai ipoolüin je eekai sütulayülüinya süchon so'u ka'ikat tia, süka kapülejeerüin ma'i süpüleerua awatawaa.

¹⁸Jüchunta nüümüin Maleiwa süpüla nnojolüinjatüin sülatüin tüü juyapü.

¹⁹“So'uweena ka'ikat tia, alana'aleejeeria ma'i tü müliaa shi'reetkat wayuu suulia tü shi'rakat wayuu paala sümaiwa süchikijee sükumajünüin tü mmakat je suulia tü shi'rakat wayuu maa'ulu yaa. Nnojoleerü wane müliaa eekai müin aka saa'in tia mapeena. ²⁰Müleka nnojoruleje saawalaa'in tü müliaakat, aja'lajaweerü wayuu süpüshua sütüma. Akatsa naawale'ereerüin shia Maleiwa naa'ujee na aneekuushikana nütüma.

²¹“Je so'uweena ka'ikat tia, müleka jümüinüle 'Jiirakaa, ichaa Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa cha'aya' je 'Jiirakaa, anii nia yaaya', müleka jümüinüle, nnojo joonoo'in sümaa tia. ²²Je so'uweena ka'ikalüürua tia, eweeteechi wayuu eekai 'Taya Cristoka' nümeechin, je eekai 'Taya wane nüüikimaajachikai Maleiwa' nümeechin. Alaayuu ne'e nayairua. Pülashijeeena naya süna'in naa'inreerüin tü kasa eekai müin aka saa'in tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nüümüiva shii'iree nanoujüneein anain sütüma wayuu süpüshua, ja'itashii nnojolüin anoujünüin anain natüma na nüneekajalakana Maleiwa.

²³Taküjüin jümüin süchiki tü alateetkat nnojolüüwa'aya sülatüin süpüla yapainjanain jia süpüla.

²⁴“So'uweena ka'ikat tia, süchikijee tü mäliiaakat, 'Epiyuushijaajeechi chi ka'ikai, je oyokujaweechi chi kashikai,
²⁵ je ojonuwaajeerü tü jolotsükolüürua iipünaajee. Alanaajaweerü süpüshua'aya tü kasa chakat iipünaa'.

²⁶“Je shi'reechi taya wayuu, tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süna'in antaa sa'aka tü sirumakat. Anashaateerü ma'i tü tantiakat, süka tanteechin süna'in pülashin je süna'in e'itaashin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa. ²⁷Je ajütüweena na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa süpüla nakotchajüinjatüin tü wayuu aneekuushikalüürua nütüma sainküinjee tü mmakat süpüshua'ale.

²⁸“Soto jaa'in sukuaiippa tü wunu'u 'higuera' münakat. Wanaa sümaa iyotüin süpana tü wunu'ukot, jütüjaa aa'ulu süna'in sülü'ülüin süpüla sü'itüin iüwa. ²⁹Aka'aya j'i'rapeena tü taküjaitpakat achiki jümüin, jütüjaweerü aa'u süna'in sülü'ülüin ma'i takalia süpüla antaa. ³⁰Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin, alateerü tüü süpülapünaa shi'rüin ouktaa tü wayuu eekat maa'ulu yaa. ³¹Taso'iree aa'inchii jia joolu'u süna'in wane kasa: Mayaainje saja'tteerüin tü kasakat cha'aya iipünaa oo'ulaka yaa mmolu'u so'uweena wane ka'i, tü pütchi tekirajapü'ükat anain jia, ayateerü süpüla ka'ikat süpüshua.

Matüjaajuu aa'ulu joujaleechin nüle'ejüin Cristo

³²“Nnojotsü sütüjaain aa'u wayuu joujaleerüin sülatüin

tü taküjaitpakat achiki jümüin. Ja'itakaje na aapiee chakana iipünaa, nnojotsü natüjaain aa'u. Nia ne'e chi Tashikai Maleiwa atüjaaka saa'u nüümüwa. ³³Je sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in tapüla tayakai, chi Jüsenyotsekai, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma. ³⁴Meena aka jia saa'in nüchepchiairua wane wayuu naa'inmajirüin tü nükorolokot nüchikiru'u. E'itaanüshii naya süpüla tü a'yatawaaakat wane'ewai nakua. Eeshi wane e'itaanüin süpüla eenjatüin naa'in so'ulu'u tü miichikat süma'inru'u nüle'ejüin chi kepiashikai.

³⁵“Je sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in tapüla tayakai chi kepiashikai, süka nnojolüin jütüjaain aa'u müleka tale'ejeechire ka'apü aikat, süse'eru'upünaa ai, maalia, je watta'achon maalü shiale. ³⁶Antalaa meeche taya. Anasü eere jaa'in waneepia süma'inru'u ja'atapajüin taya suulia tantajüin jaa'u süna'in atunkaa. ³⁷Tü tamüitpakat jümüin, süpülatatü wayuu süpüshua'aya: 'Ee jumata jaa'in tapüla' ”.

O'yotünüsü wane “perfume” saa'u nikii Jesús

14 ¹Che'ojaasü püma ka'i ne'e süpüla su'ttüin tü “Pascuakat”, tü mi'iraa süpülatatkat sotüin saa'in wayuu judío wanaa sümaa nojuittinnüin na natuushinuukana sulu'ujee Egipto. (Mi'iraakat tüü, shia tü ekaanapü'ükat anain tü pan ma'akasatkat soolojia.) Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judiökana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana,

aashajaajiraashii naya süchiki tü naa'inrüinjatkat nüka Jesús:

—Anakaja wata'ürüle nia sujuuna wayuu süpüla wo'utirüinjatüin naa'in. ²Otta anasü müleka waa'inrüle tia süchikjee kettaain tü mi'iraakat suulia saashichija'alaain naalin woo'omüin tü wayuukolüirua —müshii naya.

³Antüshi Jesús sulu'u tü pueulo kanüliakat Betania nipialu'umüin wane wayuu Simón anüliai, chi ayuuishikai paala sütüma aja'ttaa ata. Je wanaa sümaa nikaain Jesús, sürütkaakalaka nünainmüin wane jierü alü'üjasü wane pachiiishichon akumajuushi süka ipa kanüliashi “alabastro” kalu'ushi wane “perfume” kojutsü ma'i. Susottakalaka tü shirousekat süpüla shi'yotoinjatüin shia saa'u nikii.

⁴Otta waneerua ekaashiikana nümaa, ne'rapa tü saa'inrakat tü jietkat, mojushiisü namüin sünain naashajaajiraain mayaa:

—¿Jamüsü sa'amülajaaka'a tü “perfumekat”? ⁵Kojutpaja'a ma'i shia. Tü sujutkot, müsü aka shi'yataainjut wane wayuu so'u wane juya. Anasüje müleka suikkünüle süpüla sükaalijia wayuu eekai müliain — namajiraakalaka sünain nachiajaain shia.

⁶Nümakalaka Jesús namüin:

—Juu'ulaa suulia jiyoujüin tü jietkat. Anashaatasü ma'i tü saa'inrakat taka. ⁷Na wayuu müliakana, eejeena jümaa waneepia süpüla jüsülaajüinjanain namüin. Otta tayakai, süpülaajachire joo taya yaawaa jümaa. ⁸Sükajee tüü, shii'iyatüin tamüin tojut süpülapünaa tojoitünüin. ⁹Tamüshii paala jia: Sainküin mma eepünaale sükjüüneerüin tachiki tayakai chi

O'tte'erüikai, ja'yeerü süchiki tü jietkat süpüla sotüinjatüin saa'in wayuu tü saa'inrakat —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Otta müshia Judas Iscariote, napüshi na polooshiikana piammüin Aluwataaushikana, nu'unakalaka nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana süpüla aapaa nikii Jesús. ¹¹Je na laülaashiikana, talatakalaka ma'i naa'in sütüma tü nümakat Judas namüin.

—Wawalaajeechi pia müleka pükaalijüle waya sünain ata'ülaa Jesús —müshii nüümüin.

Nu'ttakalaka Judas sünain achajawaa sukuaippa aapaa nikii Jesús.

Tü nümakat Jesús sünain tü ekawaakat shikiira “Pascua”

¹²Je sünain tü mi'iraakat Pascuakat anülia, tü ekünapü'ükat anain tü pan ma'akasatkat soolojia, antüsü joolu'u tü ka'ikat o'utünakat o'u naa'in wane anneetchon süpüla ekaanaa. Nasakirakalaka na nikirajüinkana:

—¿Jalası pücheküin süpüleerua wekaainjatüin tü Pascuakat, wekeraajaiwa shia püpüla? — namakalaka nüümüin Jesús.

¹³Njütakalaka Jesús piamashii nikirajüinkana sünain maa namüin:

—Ju'una yalamüin sulu'umüin tü pueulokat. Eejechi jüpüla wane wayuu alü'üjüshi amüchi sümaa wüin. Ju'una nüchiirua chi wayuukai. ¹⁴Je eemüinre nikerolüin, meena jia nüümüin chi nipiajachikai: “Aluwataashi nünuiki chi Ekirajüikai süpüla wasakirüin sünain jaralüin tü paü nikaainjatkat alu'u tü Pascuakat namaa na nikirajüinkana”.

¹⁵Nii'iyateerü jümüin wane pai miyo'u saa'ujeesü tia miichikat kalu'usü korolo. Anakaja jikettaajüle tü paikat wapüla —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁶O'una müshiija joo naya sulu'umüin tü pueulokat. Ayatsia tü nuküjakat achiki Jesús namüin. Nekeraajakalaka tü paikat süpüla neküinjatüin tü Pascuakat yala sulu'u.

¹⁷Shiasa joo aipa'a, nüntakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana na polooshiikana piämmüin eemüin tü miichikat. ¹⁸Je wanaa sümaa naikkalain sünain ekawaa, nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin jia ekaashiikana tamaa joolu'u, aapüneechi ekii taya nütüma wane ja'akajee —nümakalaka.

¹⁹Mojukalaka ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús namüin.

—Kasataalejese nnojolin tayain chia —namakalaka nümüin wane'ewaie nakua.

²⁰Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Chi aapüinjachikai tekii, nieechi waneeshia ja'aka jiakana polooshiikana piämmüin, chi acholotitkai tü pankat shiroku tü shirakat asalaa wanaa tamaa.

²¹Shiimüin sünain to'utinneechein aa'in maa aka tü ashajünakat paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Otta chi aapüinjachikai tekii, alu'uleekaija'a ma'i nia. Anashije nnojolinkale jemelin nia — nümakalaka Jesús namüin.

²²Wanaa sümaa nekaain, naapaakalaka Jesús wane pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shi'ipawalin shia namüin na

nikirajüinkana, sünain nümüin namüin:

—Jaapaa jikaiwa tü pankat. Maa aka taapüin joolu'u jümüin tü pankat, meechia taya sünain aapajiraa'in tekii jaa'u jiakana — nümakalaka Jesús namüin.

²³Naapaakalaka joo Jesús wane iita kalu'usü wiino sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Naapakalaka shia namüin na nikirajüinkana süpüla nasüin shia napüshua wane'ewai nakua.

²⁴Nümakalaka namüin:

—Asüüshikat tüü, müsü aka sukuaippa tü tasha amülainjatkat süpüla nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü pütchi jeket pansaatjütkalia nütüma.

²⁵Tamüshii paala jia: Je joolu'u yaajee yaa, nnojoleechi taya asiin tüü tachikua wane'ere'eya tasüin so'uweena wane ka'i cha'aya nüma'anamüin chi Maleiwakai chaa eere nuluwataain —nümakalaka Jesús namüin.

²⁶Shiasa süchikijee nee'irajüin wane jayeechi na'wajakat aka Maleiwa, o'unüshii naya yalajee saa'umüin tü wutai kanüliakat Olivos.

Aattajaweechi Pedro naashin Jesús

²⁷Je nantapa sünainmüin tü wutaikat, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—O'uneena jia jüpüshua tama'anajee sünain jüpütüin taya tamüiwa maa aka tü sümakat paala, tü ashajünakat sultu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa makat:

“To'uteechi aa'in chi anneetpü'ükai je su'walakajaweeetkalaka tü na'anneetsekalüirua”.

²⁸Otta shiasa süchikijee suso'iraapa taa'in süchikijee ouktaa, o'üneechi taya jüpüleerua Galileamüin — nümakalaka Jesús namüin.

²⁹Otta müshia Pedro, nümakalaka joo nümüin Jesús:

—Mayaashiije napüteechin pia na waneerua, nnojoireeja'a tapütüinjachin pia pümüiwa.

³⁰Nümakalaka Jesús nümüin:

—Shiimüin tü tamakat pümüin: Süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina piantua so'u aikat tüü, apünüintueechi taya punujulajüin achiki sünnain pi'raajüin taya — nümakalaka nümüin.

³¹Nümakalaka joo Pedro ni'ipajee:

—Ja'itakaje'e ouktajachin taya pümaa, nnojoireeja'a süpüla taattajaainjachin paa'u —nümakalaka.

Je mayaa müsü joo nanüiki na waneerua nikirajüinkana.

Aashajaashi Jesús nümaa chi Nüshikai

³²Nikerolokalaka Jesús namaa na nikirajüinkana süpümüin wane una'apü kanüliasü Getsemani. Nümakalaka Jesús namüin:

—Anakaja müleka jüikkalaale yaaya süma'inru'u taashajaain nümaa Maleiwa.

³³Neenajaakalaka Pedro oo'ulaka Jacobo je Juan süpüla nümaain. Nu'ttakalaka Jesús sünnain mojuin ma'i naa'in ³⁴sünnain nümüin namüin:

—Süpüleeruasü ma'i taa'in tü mojuukat aa'in süpülainshi tü müliaa te'reetkat. Anakaja müleka yaale jia sümaa ein jaa'in — nümakalaka namüin.

³⁵Nükatalaakalaka joo Jesús noulia mamüin aka tüsa sünnain nu'wachiraain mmalu'u sünnain

nüchüntüin nümüin chi Maleiwakai shii'iree naakateein tü müliaakat noulia:

³⁶—Taata Maleiwa, müleka pücheküle, anasüje puu'ule'erüle toulia tü müliaa te'reetkat joolu'u. Akatsa nnojolüin shiainjatüin paa'inrüin tü tachekekak ne'e tamüiwa, shia paa'inrüinjatka tü püchekakat tapüleerua —nümakalaka.

³⁷Shiasa süchikijee naashajaain nümaa Maleiwa, nüsha'walaakalaka sünnain nürütkaain nanainmüin na apünüinshiikana nikirajüin eere natunkaja'attaain nüpüla. Nümakalaka Jesús nümüin Pedro:

—¿Tunkatataashi pia, Simón?

¿Jamüshii jia nnojoliika'a juuntuin ein jaa'in wanaa tamaa motso'oyaakaije'e ne'e?

³⁸Anakaja müleka eere jaa'in süpüla jüchüntüin nümüin Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in Satanás. Mayaainje kee'ireein jaa'in tü tachekekakat jüpüleerua, isasü jüchiki —nümakalaka.

³⁹Nükatalaakalaka joo Jesús nüchikua noulia süpüla naashajaain nüchikua nümaa Maleiwa. Nüchüntüin tü nümakat paala nümüin. ⁴⁰Je nüle'ejapa nüchikua'aya nanainmüin na nikirajüinkana, atunküshii naya nüpüla maa aka paala, süka sütunkeen ma'i naa'in. Je nüchijirapa naya, isakalaka nachiki asouktaa nümüin.

⁴¹Nükatalaakalaka joo Jesús noulia nüchikua süpüla naashajaain nümaa Maleiwa maja'a aka nünnüiki paala. Apünüintuaichi joo aashajaain nümaa Maleiwa süka tüü. Je nüle'ejapa nanainmüin

na nikirajüinkana, nümakalaka namüin:

—¿Jamüshii jia jutunkajaka'a ma'i? ¿Jamüshii jia nnojoliika'a ein jaa'in wanaa tamaa? Antüitpa takalia tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süpüla taapününjachin ekii sajapulu'umüin wayuu kaainjarat. ⁴²Jütamaajaa jumaala, joo'uya wo'unaiwa. Alü'ütshi chi aapüinjachikai tekii —nümakalaka namüin.

Ata'ünnüshi Jesús

⁴³Wanaa sümaa naashajaain Jesús namaa na nikirajüinkana, anta müshia Judas chi napüshikai na polookana piämmüin. Je antapaatasü nümaa Judas wane wayuuirua wainma sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta sajapulu'u. Ajütüüshi naya natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judíokana.

⁴⁴Je Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, müshi paala wopulu'u sümüin tü wattakat saalin wayuu: “Chi wayuu tachu'tkai awalapa'a, nia ata'ünnajachika jütüma”, müshi nia namüin paala. ⁴⁵Nürütkaakalaka joolu'u Judas nünainmüin Jesús sünain nümüin nümüin: —Ekirajüikalee, anii taya antüin —nümakalaka nümüin sünain nüchu'lüin nuwalapa'a.

⁴⁶Arütkaashijase joo na wayuukana nünainmüin Jesús sünain nata'ülüin nia. ⁴⁷Otta wane nikirajüinkai Jesús, naapaakalaka tü nüchajaruutsekak. Nuwatakalaka noo'omüin wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote

judíokana süpüla nüshottajachin nia. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'ekak.

⁴⁸Nümakalaka Jesús namüin na antakana nünainmüin:

—¿Ka'ruwaraiyaa taya jaa'inru'u jüntakalaka tanainmüin sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta jajapulu'u süpüla jüta'ülünjachin taya? ⁴⁹¿Jamüshi nnojoiika'a jüta'ülün taya paala cha'aya sulu'u tü a'waajüleekak Maleiwa eere tekirajapü'üin ju'upala? Otta müsia tüü, alatusü süpüla shikeraajünjatüin tü nünüikikak chi Maleiwakai tachiki aküjünakat paala natüma na nünüikimaajanakana —nümakalaka Jesús namüin.

⁵⁰Je joolu'u na nikirajüinkana, na'luwataakalaka nüma'anajee sünain napütüin nia nümüiwa napüla na wayuukana.

⁵¹⁻⁵²Nata'ülakalaka wane jima'ai o'unapü'ükai nüchiirua Jesús. Otta isashi nia najapulu'ujee sünain nüpütüin tü naanalakat sünain o'unaa mashe'inyüin nama'anajee.

Asakiijünüshi Jesús natüma na laülaayuu judíokana

⁵³Na ata'ülakana Jesús, no'unirüin nia yalajee nipialu'umüin Caifás, chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana, eere jutkatüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana. ⁵⁴Otta müshia Pedro, nünanajakalaka nüchiirua ka'yatalu'ujee. Nüntakalaka so'ulu'umüin nüpaatiase chi laülaashikai. Nikerolakalaka sulu'umüin. Nüikkalaakalaka sa'aka tü

suwaariasekat tü a'waajüleekat Maleiwa sünnain aatulajaa.

⁵⁵⁻⁵⁶ Je yaa päülü'ü sulu'u nípia Caifás, eeshii jutkatüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka napüshua na waneerua laülaayuu judío sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Süka no'uteein ma'i naa'in Jesús, nachajaa achikit wayuu süpüla süküüinjatüin sa'alain nüchiki Jesús. Mayaainje süntüin wayuu wainma nanainmüin sünnain aküjaa alawaa noo'opünaa Jesús, nnojotsü nantüin anain kasain no'utirajatüin anainjee naa'in süka nnojolüin wanaawain tü namakat nüchiki Jesús. ⁵⁷ Müsü nanüiki waneerua sünnain nüküjayaain nüchiki:

⁵⁸ —Naashin chira, nuuntüin nüjuttirüin tü a'waajüleekat Maleiwa, tü akumajünakat paala sütüma wayuu, sümaa nütame'erüinjatüin wane suwala'ata so'u apünüin ka'isan, tü wane nnojoleetkat sükumajeerüin wayuusan —namakalaka.

⁵⁹ Otta nnojotsü wanaawajiraain tü namakat.

⁶⁰ Otta müshia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsha'walaakalaka joolu'u pasanain nanain na laülaayuukana napüshua sünnain nüsakirüin Jesús:

—¿Jamüinjatü joo pünüiki shi'ipajee türa namakat nala wayuukana püchiki? —nümakalaka.

⁶¹ Otta müshia Jesús, ko'utüshi ne'e nuulia. Ayatakalaka nia sünnain asakiraa:

—Tasakirüin paala pia:
¿Shiimüinjasa sünnain piain
Cristoin Nüneekajalakai Maleiwa?
¿Shiimüinjasa sünnain piain chi

Nüchonkai Maleiwa? —nümakalaka nümmüin Jesús.

⁶² Nüsouktakalaka Jesús:

—Aa, shiimüin sünnain tayain maa aka tü pümakat. Tamüshii paala jia jüpüshua: So'uweena wane ka'i, ji'reechi taya, chi Shipayakai Wayuu, sünnain joyotüin taya nikialu'ujee Maleiwa chi Pülashikai ma'i saa'u kojutüin taya nütüma. Je ji'reechi taya sünnain tantüin mmolu'umüin chajee nüma'anajee Maleiwa sa'aka tü sirumakat —nümakalaka Jesús namüin.

⁶³ Otta müshia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsüküljikalaka tü nüshe'inkat sütüma tü jashieekat sünnain nümmüin namüin na laülaayuu judíokana napüshua:

—E'rütkathe ma'i aa'in wayumüin süka sünnüiki nümmüin Maleiwa. Nnojolüitpa che'ojaain wayuu wamüin aküüinjatkat nüchiki.

⁶⁴ Jaapüitpa nünnüiki sünnain wanaawain nia nümaa Maleiwa naashin. ¿Kasa anaka süpüla aa'innaa nüka? —nümakalaka namüin.

Nasouktakalaka nümmüin:

—Anakaja su'utinnüle aa'in — müshii naya.

⁶⁵ Je joolu'u waneerua na'aka, nejenaakalaka nu'uutajee Jesús. Nako'oyoojoo in tü no'ukot süka kuluulu sümaa nashe'etüin nia sünnain namüin nümmüin:

—Müleka pialeje chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa, püshantaja saa'u jaralin ashe'etüin pia —namakalaka nümmüin sünnain neme'erainpalain nia.

Nayasa'a na susurulaatsekana tü a'waajüleekat, na'yaatayaa namüshii nia.

Aattajaashi Pedro naa'u Jesús

⁶⁶Wanaa sümaa yaain Jesús sulu'u nipia chi laülaashikai, chashi Pedro joyotüin anooipa'a sulu'u tü paatiakat. Sürütkaakalaka wane majayüt nünainmüin, tü nüchepchiakat chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana.

⁶⁷Shiirakaakalaka nümüin wanaa sümaa naatuluja'alüin. Sümakalaka nümüin:

— Pia'aya'asa wane nümaapü'ükai Jesús chi Nazaretje'ewaikai — sümakalaka nümüin.

⁶⁸Otta Pedro, nunujulajakalaka sünain nümüin sümüin:

— Nnojoiishi te'raajüin chi pümakai tamüin, nnojotsü tatüjaain aa'u tü paashajaakat achiki — nümakalaka sümüin sünain nüsünülaain eemüin tü so'ukot paatia. Akootole'erajaa müshia wane kaliina.

⁶⁹Shi'rapa nia süchikua tü achepchieekat, sümakalaka namüin na wayuu eejanakana sulu'u tü paatiakat:

— Alu'usa chia, nümaapü'üshi Jesús — sümakalaka namüin.

⁷⁰Naattajaakalaka Pedro nüchikua. Shiasa mapa yaaulerü, sürütkaakalaka wane wayuuirua eekana sulu'u tü paatiakat nünainmüin Pedro sünain namüin nümüin:

— Pia'aya'asa wane nümaapü'ükai chira wayuukai, süka Galileaje'ewalin pia wanaa nümaa — namakalaka nümüin.

⁷¹Nümakalaka Pedro namüin:

— Taküjüin tachikua jümüin nu'upala Maleiwa sünain nnojolin te'raajüin chira wayuukai — nümakalaka namüin.

⁷²Akootole'erajaa müshia wane kaliina nüchikua. Sotokalaka naa'in Pedro tü nümakat Jesús paala nümüin: “Süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina piantua so'u aikat tüü, apünüintueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya”, nümakat. Nujuittaakalaka Pedro yalajee yala sünain mojuin ma'i naa'in sünain ni'yalajashaanain.

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

15 ¹Shiasa mapa ja'yuupa, outkajaashii nachikua na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, na karalouktamaajanakana, oo'ulaka napüshua na waneerua laülaayuu judío sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Naashajajiraain süchiki tü naa'inrüinjatkat süpüla no'utirüinjatüin naa'in Jesús. No'unitkalaka Jesús sünain kapüin nia natüma nünainmüin Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia.

²—¿Pia'aya chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío? — nümakalaka Pilato nümüin.

Nümakalaka Jesús ni'ipajee:

— Shia'aya tia pümakat.

³Naküjakalaka na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana nümüin Pilato sünain naa'inrüin Jesús wainma kasa mojusü naajüin.

⁴Nümakalaka Pilato nümüin Jesús:

— Paa'inrüin wainma kasa mojusü naashin nala wayuukana. ¿Jamüshi nnojoiika'a püsouktüin shi'ipajee tü namakat?

⁵Otta müshia Jesús, ko'utüshi ne'le nuulia. Tanataakalaka naa'in chi sülaülashikai mma sükajee tia.

⁶Waneepia su'unna'awai tü Pascuakat, natüjainsü na judfokana taashiwalinjachin wane püreesashi nütüma chi sülaülashikai mma, chi naneekakai na wayuukana süpüla taashii. ⁷Je wanaa sümaa tia, eeshi wane wayuu kanüliashi Barrabás, püreesashi nia namaa na nüpüshikana, na o'uttüshiikana saa'in wayuu sünnain ashutaa saa'u tü sülaülakat mma.

⁸Süntakalaka joo tü wattakat saalii wayuu nünnainmüin Pilato süpüla achuntaa süpüleerua naa'inrüinjatüin tü naa'inrapü'ukat namüin.

⁹—¿Jücheküin süpüleerua niainjachin tajütüin joolu'ü chi Aluwataashikai saa'u wayuu judfo? —nümakalaka Pilato sümüin.

¹⁰Anasü nümüin Pilato mäleka taashire Jesús, süka nütüjaain naa'u na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judfokana sünnain naapuushin Jesús sükajee ne'e na'ürülaain nünnain. ¹¹Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judfokana, najütüin wane wayuuirua sa'akamüin tü wattakat saalin wayuu süpüla nashüküjainjatüin shia süpüla süchuntüin nümüin Pilato niainjachin taashin Barrabás. ¹²Nüsakirakalaka Pilato naya:

—¿Kasa taa'inrüinjatka joo nüka chi “Aluwataashikai saa'u wayuu judfo” jümakai?

¹³Süsouktakalaka tü wayuukolüürua süpüshua nümüin: —Püchitira saa'u kuruusa.

¹⁴Nümakalaka Pilato sümüin: —¿Jamüshi takacherirüinjachika'a nia? ¿Kasa naainjalaka?

Otta müshi'üya na wayuukanairua, masütaajusalii sümaa nekiisa:

—Püchitira saa'u kuruusa
— namakalaka nümüin nachikua sünnain emetuluin ma'i nanüiki.

¹⁵Otta Pilato, süka nücheküin süpüleerua talatüinjatüin saa'in tü wayuukolüürua nüka, nüjütirakalaka joo Barrabás nanainmüin.

Naapakalaka joo Jesús sümüin tü nusurulaatsekaliürua süpüla na'yaajüinjachin nia je süpüla nakacherüinjachin nia sünnain kuruusa süpüla ouktaa.

Mee'erapalashi Jesús sütüma wane surulaalüürua

¹⁶Nu'uninnakalaka Jesús sütüma tü nusurulaatsekaliürua Pilato sulu'umüin tü laülaapiakat. Seenajakalaka tü waneerua surulaatkalüürua süpüla shi'rajüinjatüin nukua Jesús.

¹⁷Sa'atakalaka wane ashe'inyüü anasü nünnain, jepisiüya, maa aka saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u mma, süpüla shime'erainpalain nia. Shi'itaakalaka wane kotse keimsesü saa'u nikii. ¹⁸O'ttüsü tü surulaatkalüürua sünnain maa:

—Pia chi Aluwataashikai saa'u wayuu judfo —sünnain maa nümüin sünnain shime'erainpalain nia.

¹⁹Shi'yaajakalaka nia kojuyatua nüralo'upünaa süka wane waraaratchon. Süsapainyo'ukayaakalaka nümülatu'u sünnain na'waajayaain nia.

²⁰Shiasa süchikijee shime'erainpalain nia, saakatüin tü ashe'inyüü anasükat sa'atakat paala nünnain. Sa'atüin tü nüshe'inkat nünnain süchikua süpüla su'unirüinjachin nia yalajee yala süpüla sükacherüinjachin nia süpüla ouktaa.

Akachennüshi Jesús sünnain kuruusa süpüla ouktaa

²¹Wanaa sümaa nu'uninnüin Jesús natüma na surulaatkana

eemüinjachire nükachennüinjachin natüma, antüshi Jerusalénmüin wane wayuu Cireneje'ewai kanüliashi Simón, chi nüshikai Alejandro oo'ulaka Rufo. Nüta'ünnakalaka joo natüma na surulaatkana süpüla nülu'üjainjatüin tü wunu'u akachennüinjachikat anain Jesús. ²²No'unirakalaka Jesús eemüin wane wutai kanüliasü Gólgota, “Ekiyüükat” malu'tut tia. ²³Je chamüin cha'aya, naapüin na surulaatkana nüümüin Jesús wane wiino ka'akasü “mirra” süpüla nüsiinjatüin. Otta niyoktüin shia. ²⁴Nayasa'a na surulaatkana süchikijee nakacherüin Jesús sünnain tü kuruusakat, nashantanajiraakalaka saa'u tü nüshe'inkat süpüla natüjaainjatüin saa'u jaralin makatüinjachin apüla süpüshi tü nüshe'inkat wane'ewai nakua.

²⁵Akachennüshi Jesús maa aka yaamüin ka'ikat. ²⁶Eesü ashajünün tü kasalajanakat anainjee nia sünnain wane taapüla akachennüsü iipünaa sünnain tü kuruusa kanainkat nia. Müsü mayaa: ANI CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U WAYUU JUDÍO.

²⁷Je nümaa Jesús, akachennüshii piyamashii wayuu ka'ruwarannuu o'utünüinjanakana aa'in wanaa nümaa. Akachennüshi wane nikialu'ujee oo'ulaka wane nüpe'eru'ujee. ²⁸Je sükajee tia, shikeraajüin tü ashajünakat paala nüchiki Jesús sünnain maa: “Nia'aya wane kaainjaraiya saashin wayuu”, makat.

²⁹Tü wayuu eekai sülatüin nü'lünaa Jesús, eirakaasü nüümüin sümaa mojuin sünüiki nüümüin mayaa:

—Aisha'ajaa pia. Pujuttirüinjatü tü a'waajüleekat Maleiwa sümaa pütame'erüinjatüin shia süchikua so'u apünüin ka'isan. ³⁰¿Jamaka'a nnojjoika'a püshakatüin saa'ujee tü kuruusakat süpüla nnojolinjachin ouktüin pia? —sümakalaka tü wayuukolüirua nüümüin Jesús.

³¹Akaata'aya nanüiki na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judiökana je na karalouktamaajanakana sünnain neme'erainpalain nia. Namajiraakalaka:

—¿Jamüshisa nnojjoika'a nu'tte'erajiraain nüümüiwa maa aka nu'tte'erapü'üin wayuu naashin?

³²Nia Cristo chi Aluwataashikai saa'u tü wayuu Israelkalüirua naajüin. Müleka nüshakatüle joolu'u saa'ujee tü kuruusakat, anoujeena waya nünnain —namakalaka.

Otta müshi'iyaa na ouktajanakana wanaa nümaa Jesús, müshii aka naya sünnain mojuin nanüiki nüümüin.

Ouktüshi Jesús

³³Shiasa maa aka kale'oo, epiyuushijaasü mmapa'akat süpüshua, awasaja'aleesia maa aka aliika. ³⁴Shiasa aliuukapa ka'ikat, nu'waatakalaka Jesús sünnain emetuluin nüünüiki sünnain nüümüin: “Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?”. (Je tüü, malu'tut: “Tamaleiwasee, Tamaleiwasee, ¿jamüshi pia püpütaka'a taya tamüüwa?”, müsü.)

³⁵Je saapapa nüünüiki Jesús wane wayuuirua sha'washawatsü nü'ütpa'a, müsü shia:

—Nuunejüin Elías chi nünüikimaajachikai Maleiwa —sümakalaka.

³⁶Awataa müshia wane wayuu sünnain asaajaa wane maawüi

ocholotinnüsü shiroku wane asüüshi jashü'üsü shi'iruru'üsü wane lumia süpüla shi'itaanüinjatüin sünnain niimata Jesús. Nümakalaka chi wayuukai:

—Anakaja müleka wa'atapajüle watüjaaiwa saa'u müleka nünteechire Elías süpüla nüshakatirüinjachin nia —nümakalaka.

³⁷Nu'waatakalaka emetut Jesús nüchikua nümüin Maleiwa. Ouktakalaka nia süchikijee.

³⁸Je sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa ma'i sümaa ouktüin Jesús, asüküijaasü pasanainpünaa sünnain tü kuluulu so'ulujunakat tü paü shiinalu'usukat. ³⁹Je chi sülaülashikai surulaat sha'watakai nümülatu'u Jesús, naapapa nikiise Jesús je ni'rapa nia sünnain ouktaa, nümakalaka:

—Shiimüinyala ma'i sünnain niain chi Nüchonkai Maleiwa —nümakalaka.

⁴⁰⁻⁴¹Je wanaa sümaa yaain Jesús sünnain tü kuruusakat, eesü wane jiyuuirua wainma sünnain ananajaa maa aka türa. Naya na antüshiikana nümaa Jesús Jerusalénmüin, na aa'inmajapü'ükana nia namaa na nikirajüinkana paala wanaa sümaa waraitapü'üin naya Galileapünaa. Je na'aka na jiyuukana, eesü María Magdalena, oo'ulaka María tü niikat Jacobo chi emülieekai je José, oo'ulaka Salomé, oo'ulaka waneerua wainma antüsükalüirua nümaa Jesús Jerusalénmüin.

E'itaanüshi Jesús

⁴²⁻⁴³Je tü ka'i ouktakat o'u Jesús, shia tü ka'i sü'lakajaakat o'u shiküin tü wayuukolüirua süpüla tü ka'i sheemeraainjatkat o'u. Eejachi wane

wayuu kanüliashi José, chaje'ewai Arimatea, no'uluku na laülaashii sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín, eekai kojutüin natüma. A'atapajüshi nia nükalia Maleiwa süpüla aluwatawaa. Je motsapa ka'i, o'unamaatüshi nia eemüin Pilato sünnain nnojolin mmolüin süpüla achuntaa müliashii süpüla ni'itaaninjachin nia sulu'u woowira.

⁴⁴Niasa'a Pilato, süka nnojolüin niyaawatüin naa'u Jesús sünnain ouktüichipain, nüsakirüin wane sülaülashi surulaat soo'opünaa tia. ⁴⁵Shiasa nütüjaapa saa'u sünnain ouktüichipain Jesús, naapüin nümüin José süpüla nüshakatirüinjachin müliashii saa'ujee kuruusakat.

⁴⁶Je José, nikeraajatüjülia wane kuluulu kanüliasü "linoin". Nüshakatirakalaka müliashii sünnain nüko'oloin nia süka tü kuluutkot. Eejatüja'a wane woowira akumajiruushi paala nütüma José sulu'u wane ipa müle'o süpüla nüpüshi. Akumajuushi tü shirousekat süka wane ipa müle'o. Ni'itaakalaka müliashii sulu'u tü woowirakat sünnain nüsürülüin tü woowirakat süka tü ipakat. ⁴⁷E'nnüsü sütüma María Magdalena oo'ulaka María tü niikat José eejachire ni'itaanüin müliashii.

Oso'iraasü naa'in Jesús

16 ¹⁻²Je suwasajaapa aikat süchikijee tü ka'i neemeraakat o'u na judfokana, o'unüsü María Magdalena oo'ulaka María tü niikat Jacobo oo'ulaka Salomé eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanüin Jesús. Nalü'üjüin wane wunu'u jemeta eejuut ayalajuushi paala natüma

süpüla ne'itainjatüin shia naa'u müliashii. ³Aashajaa'iraashii naya wopulu'u sünnain maa:

—¿Jarai cheje aakatüinjachika wamüin tü shirousekat so'ulu'ujee tü woowirakat?

⁴Shiasa nantapa chamüin, nanta anainrü süsunne'eruushin tü ipa müle'o shirousesükat tü woowirakat.

⁵Je nekerolapa sulu'umüin tü woowirakat, ne'rakalaka wane jima'ai joyotüin nekialu'ujee sünnain kasuün ma'i nüshe'in. Sainkuukalaka ma'i naa'in na jieyuukana sütüma tü ne'rakat.

⁶Nümakalaka chi jima'aikai namüin:

—Nnojo jainkuuin aa'in. Tatüjaa aa'ut sünnain jüchajaain nüchiki Jesús chi Nazaretje'ewaikai, chi akachennakai paala süpüla ouktaa. Nnojoishi nia yaaya. Oso'iraaitpa naa'in nüchikua. Jürütkaa jümaala jirajaa'ia tü nüchikanainkat eejachire nia süpütüin wayuu.

⁷Anakaja joolu'u müleka ju'unüle süpüla jüküjainjatüin nüchiki nümüin Pedro je namüin na waneerua nikirajüinkana. Meena jia namüin: “O'üneechi joolu'u nia jüpüleerua Galileamüin. Jirreechi nia cha'aya maa aka tü nümakat paala jümüin”, meena jia —nümakalaka namüin.

⁸Nakutkujaakalaka na jieyuukana je ponosü ma'i naa'in tü ne'rakat. Napantajaakalaka yalajee sulu'ujee tü woowirakat. Nnojoliishii aküjayaain süchiki tü ne'rakat sümüin wayuu süka mmolüin ma'i naya.

**Ee'iyataashi Jesús sümüin
María Magdalena**

⁹Oso'iraasü naa'in Jesús so'u tü palajatkat ka'i su'ttiakat

semaana. Ee'iyataashi nia sümüin María Magdalena watta'a maalü nnojoliwa'aya shi'rüin nia wayuu. Tü Mariakat anülia, shia tü ayu'nnakat oulia akaratshisü yolujaa paala nütüma Jesús.

¹⁰Süchikijee shi'rüin Jesús, o'unüsü María sünnain aküjaa nüchiki namüin na wayuu nümaajanakana paala. Eejana naya süpüla sünnain a'yalaja'aliün süka mojuin ma'i naa'in. ¹¹Shiasa'a sükújapa namüin sünnain shi'rüichipain Jesús sünnain kataa o'u, nnojotsü noonooín amaa tü sünnüikikat.

**Ee'iyataashi Jesús namüin piamashii
na nümaajanakana paala**

¹²Je süchikijee tia, ee'iyataashi Jesús namüin wane piamashii no'ulukü sünnain waraittüin naya sulu'u wopu. Mayaainje waraittüin nia namaa, nnojjoishi nayaawatüin.

¹³O'unüshii naya süchikijee nayaawatapa Jesús sünnain aküjaa nüchiki namüin na napüshikana. Otta müshi'iyaa naairua, nnojoliishii oonooín sümaa tü nanüikikat.

**Tü nuluwataakat anain Jesús
na nikirajüinkana**

¹⁴Je süchikijee mapa, ee'iyataashi Jesús namüin na nikirajüin polookana waneemüin. Ekaashii naya nüpüla. Nüchiajaain naya süka matsüin nanoula je süka manoujüinyeein naya, süka nnojoliin noonooín sümaa nanüiki na wayuu e'rüshiiikana nia süchikijee suso'iraain naa'in.

¹⁵Je shiasa mapa, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: “Ju'una jumata sainküin mmakat süpüshua süpüla aküjaa tachiki tayakai, chi O'tte'erüikai, sümüin

wayuu süpüshua'ale'eya. ¹⁶Chi wayuu eekai nünoujain tanain sünain nuwoutisaajünüin, o'ttaajeechi tatüma. Alu'usa chi eekai nnojolin nünoujain tanain, kasalajaneerü nümüin naainjala.

¹⁷“Chi wayuu eekai nünoujain tanain, naa'inreerü tatüma kasa eekai isain süchiki wayuu, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Ounteechi ayu'laa yolujaa je aashajawaa süka pütchi waneejatü. ¹⁸Müleka naapaale wane wüi ouktasiro'ut, je müleka nüsüle wane emeneenjia, nnojoleechi ouktüin sütüma. Je ni'itaapa najapü saa'u wayuu eekai ayuulin, aneerü”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

O'uninnüshi Jesús iipünaamüin eemüin chi Maleiwakai

¹⁹Shiasa süchikijee naashajaain chi Senyotkai Jesús namüin, nu'uninnakalaka chaa iipünaamüin eemüin chi Maleiwakai sümaa nüikkalaaain nikialu'ujee.

²⁰Nayasa'a na nikirajüinkana, no'unakalaka sainküin mmakat süpüshua sünain aküjaa nüchiki sümüin wayuu. Je sütüjaanakalaka aa'ut sütüma wayuu sünain pansaain nanüiki, süka nakaaliijünüin nütüma chi Senyotkai süpüla aa'inraa tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erükai nütüma

LUCAS

Alo'iraa nüchiki Cristo

1 ¹⁻⁴Teófilo, pia kojutkai sütüma wayuu, tashajeerü joolu'u pümüin nüchiki Jesucristo, tü aküünakat wamüin natüma na e'rapü'ükana tü naa'inrakat kataiwa'aya no'u, na aneekajuushikana süpüla ekirajaa tü shiimainkat. Je wainma wayuu, maa aka wayakana, eekai naapajüin tü nüchikikat Cristo, nashajüin nüchiki sümüin wayuu, süka nayaawatüin saa'u sünain shikeraajüitpain wainma tü pütchi nüküjakat chi Maleiwakai paala. Otta tayakai, süchikijee taapüin nüchiki Cristo, tasakirapü'üin anainrü. Je joolu'u süka tatüjaain saa'u sünain shiimüin tü taapakat achiki, talo'irüin sukuaiappa süpüla tashajüinjatüin pümüin, süpüla lotüin pikiirru'u sünain shiimüin süpüshua tü ekirajünakat anain pia.

Nüchiki Juan sünain jemeinjachin

⁵Je paala sümaiwa, wanaa sümaa nuluwataain Herodes sulu'u tü mmakat Judea, eeshi wane wayuu sacerdote judío kanüliashi Zacarías, oo'ulaka tü nu'wayuusekat kanüliasü Elisabet. Nu'uuliwo'u

naya Aarón, chi palajachikai sacerdote na'akajee na judiókana. A'yataashi Zacarías nümüin Maleiwa namaa na waneeirua sacerdote aluwataaushikana nütüma Abías. ⁶Otta Zacarías sümaa tü nu'wayuusekat, anashii naya no'ulu'u Maleiwa sümaa lotüin nakuaippa nu'upala süka naa'inrüin waneepia süpüshua tü nuluwataakat anain. ⁷Otta machooinsalii naya sünain laülaain süka maralüin Elisabet.

⁸⁻⁹Alü'ütsü nakalia na sacerdote aluwataaushikana nütüma Abías süpüla na'yataainjanain nümüin Maleiwa. Wanaa sümaa na'yataain sünain sacerdotein, aneekünüshi Zacarías na'akajee süpüla nikerolüin sulu'umüin tü a'waajüleekat chi Maleiwakai süpüla na'ajüin wane wunu'u jemeta eejuut sünain a'waajaa Maleiwa. ¹⁰Je wanaa sümaa na'ajüin tü wunu'ukot, eesü jutkatüin süpüshua tü a'waajüsükalüürua yaa anoopa'a sünain aashajawaa nümaa Maleiwa.

¹¹Antalaa müshi wane aapiee chajee eejee Maleiwa nünainmüin Zacarías. Sha'watüshi chi aapieekai yaa nikialu'ujee sü'ütupa'a tü a'ajüleekat tü wunu'ukot. ¹²Otta

ni'rapa chi aapieekai, ayo'ujaasü naa'in sümaa mmoliün ma'i nia neema. ¹³Nümakalaka joo chi aapieekai nümüin:

—Zacarias, nnojo mmoliün pia teema. Naapüinjatü chi Maleiwakai joolu'u pümüin tü kasa püchuntakat nümüin. Kachonweerü pümüin tü pu'wayuusekat wane jo'uu toolo. Anakaja pi'itaale nünülia Juain.

¹⁴Talateerü ma'i saa'in wayuu wainma saapapa nüchiki sünain niweetüin, je talateerü ma'i paa'in nümaa weinshi. ¹⁵Kojuteechi nia nütüma Maleiwa sümaa eenjachin chi Naa'inkai sulu'u naa'in waneepia, süpülapünaa jemelin nia je süpüla ka'ikat süpüshua. Je süpüla sütüjaain naa'u wayuu sünain aneekuushin nütüma Maleiwa, anashi müleka nnojoire nüsüin wane asüüshi eekai jashü'üin. ¹⁶Nükaaliijeerü chi püchonkai wainma tü wayuu Israelkalüirua süpüla sünoujainjatüin nünain chi Maleiwakai. ¹⁷O'üneechi nia nüpüleerua Maleiwa sünain katsüin naa'in nütüma chi Naa'inkai, maa aka naa'in Elías chi nünüikimaajachikai Maleiwa paala sümaiwa. Je sütüma nünüiki chi püchonkai, aijiraweerü wayuu wainma sümaa süchooin süchikua. Je na wayuukana ayouktapü'ükana nünüiki Maleiwa, nayaawateerü aa'u sünain kekiin na nüchooinkana Maleiwa je o'tteena naya sünain naapüin nanüiki. Shiimü'innya sünain yapajeerüin saa'in wayuu wainma nüpüla Maleiwa sütüma nünüiki chi püchonkai, je kamaneetjeena naya nümüin nüntapa nanainmüin —nümakalaka chi aapieekai nümüin Zacarias.

¹⁸Nüsakirakalaka Zacarias chi aapieekai:

—Laülaaichi ma'i taya, je ta'wayuuse, laülaairü. ¿Kaseerü tatüjaaka atüma saa'u sünain shiimüin tü püküjaitpakat tamüin süchiki sünain kachonweerüin tü ta'wayuusekat?

¹⁹Nüsouktakalaka chi aapieekai:

—Taya Gabrielkai anülia, nüma'anajeejachikai Maleiwa. Aluwataaushi taya nütüma pünainmüin süpüla taküjainjatüin pümüin süchiki tü kasa anasü alateekat jümüin. ²⁰Je süka nnojolin pünoujüin joo tantüiki, manüleechi pia. Je wane'ere'eya paashajaain shikettaajapa süka'iya tü taküjakat achiki pümüin — nümakalaka nümüin Zacarias.

²¹Wanaa sümaa naashajaain, asukaasü tü wayuukolüirua yala anooipa'a nüpüla süka kama'ain ma'i nia yala sulu'u tü a'waajüleekat. ²²Je nujuittaapa, isasü nüchiki naashajaain namaa na wayuukana süka manülin nia. Otta saa'u naashajaain namüin süka najapü, nayaawata aa'u sünain shii'iyataain nümüin wane kasa yala sulu'u tü a'waajüleekat.

²³Shiasa kettaapa sükalia ni'yataain Zacarias sünain sacerdotein nia, o'unüshi nipialu'umüin. ²⁴Shiasa süchikijee tia, ipootsü joo Elisabet tü nu'wayuusekat. Süsürülaakalaka maa aka ja'rai kashi. ²⁵A'waajüsü Maleiwa sünain: “Nümüliajüin taya chi Maleiwakai saa'u anamiain ma'i nia tamüin. Nnojoleerü joo taya shime'erainpalain wayuu saa'u maralüin taya”, sünain sümüin nümüin.

Nüchiki Jesús sünain jemeinjachin

²⁶⁻²⁷Shiasa maa aka aippirua kashi sünain ipoolüin Elisabet,

aluwataanüshi chi aapieekai Gabriel nütüma Maleiwa sünainmüin wane majayülü kepiasü sulu'u wane pueulo kanüliasü Nazaret sulu'u tü mmakat Galilea. Otta sünülia tü majayütka, María. Nnojyülia shia nünainpünaain wayuu toolo. Achuntuushiirü shia nütüma wane wayuu José anüliai süpüla nu'wayuuse. Otta José, nuu'uliwo'u David chi sülaülakai mma paala sümaiwa. ²⁸Nüntakalaka joo chi aapieekai sünainmüin María sünain nümüin sümüin:

—¿Jamayaa pia? Eeshi chi Maleiwakai pümaa süka kojutüin ma'i pia nütüma.

²⁹“¿Jamalu'tut cheje nünüiki tamüin makalaka joolu'u nüsaküin taya?” majataasü saa'in María süka sainkuuin saa'in sütüma tü nümakat chi aapieekai sümüin. ³⁰Ayatshi chi aapieekai aashajaa'in sümüin:

—María, Nnojo mmolüin pia neema Maleiwa, süka nüneeküin pia süpüla wane kasa anasü.

³¹Ipooleerü joo pia. Jemeyuleerü pia nümaa wane jo'uu toolo je pi'itaajeerü nünülia chi jo'uukai Jesúsüin. ³²⁻³³Kojutshaateechi chi jo'uukai nütüma chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i sümaa: “Pia Tachonka”, nümeechin nümüin. Aneekuushi chi jo'uukai nütüma Maleiwa süpüla nuluwataainjatüin tü wayuu judiokalüirua, tü nuu'uliwo'ukalüirua Jacob, maa aka nuluwataapü'üin paala sümaiwa chi putuushikai David. Müüchia nnojolin oo'ulaain suulia aluwatawaa — nümakalaka chi aapieekai sümüin María.

³⁴Otta sünüiki María nümüin: —¿Jamakuaippatkai taya kachoinjatüin sünain nnojolüin

nünainpünaain taya wayuu toolo? —sümakalaka.

³⁵Asouktüshi joo chi aapieekai: —Chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i, nuluwataainjachi chi Naa'inkai pünainmüin. Ni'taweeetkalaka pümüin kachonwaa, süpüla “Pia Tachon Maa'injalasaikai”, süpüla nümüinüinjachin chi jo'uukai nütüma Maleiwa. ³⁶⁻³⁷Soto paa'in sünain nnojolüin kasain isain nüchiki Maleiwa. Je wane kasaya: tü püü'itkat Elisabet, tü maratkat paala, aippiruairü kashi sünain ipoolüin shia. Mayaasüje laülaain, kachonsü. Shiimüin sünain nnojolüin kasain isain nüchiki Maleiwa — nümakalaka chi aapieekai sümüin María.

³⁸Sümakalaka joo María ni'ipajee: —Anuuitpaja joo taya nümüin Maleiwa. Anashi müleka naa'inrüle taka tü püküjakat achiki tamüin. Shiasa süchikijee tia, o'unüshi chi aapieekai süma'anajee.

María ayaatüsü saa'u Elisabet

³⁹⁻⁴⁰Je süchikijee maa aka palitchon ka'i, o'unüsü María sünain suwa'ülaain chaa eemüin Elisabet eere kepiain shia nümaa Zacarías chi su'wayuusekai sulu'u wane pueulo pasanain sünain uuchi sulu'u tü mmakat Judea. Je süntaiwa'aya María nepialu'umüin, süsaküin Elizabet. ⁴¹Je saapaiwa'aya Elisabet sünüiki María, akutulaashi chi süchonkai yaa süle'eru'u. Je Elisabet, wanaa sümaa tia, antüshi chi Naa'inkai Maleiwa saa'u süpüla sümüin ⁴²sümüin María, sünain emetuluin sünüiki:

—Anata'aleesüja'a ma'i pia nütüma Maleiwa suulia jiyuu maleekalia. Je anata'aleeshija'a

ma'i chi jo'uu jemeyuleetkai amaa pia. ⁴³Atak, anasüja müin te'iyuin pia, pia niikat chi Tasenyotsekai.

⁴⁴Taapaiwa'aya pünüiki süinain püsaküin taya, akutulaashi chi tachonkai tale'eru'u süka talatüin naa'in. ⁴⁵Anata'aleesüja'a ma'i pia, süka pünoujain süinain shiketaaajünüinjatüin süpüshua tü nüküjakat achiki Maleiwa pümüin — sümakalaka Elisabet sümüin María.

Shii'irain María

⁴⁶⁻⁴⁷Ee'irajüsü joo María süinain su'waajüin chi Maleiwakai:

“Kojutüshi ma'i chi
Tamaleiwasekai tatüma
süka süpüshua taa'in.
Talatashaatasü ma'i taa'in
nümaa,
süka niain o'tte'erüinjachin
taya

⁴⁸ je süka nükaaliijain taya
nüchepchiakat sa'akajee
tamüliala.

'Anata'aleesüja'a ma'i shia
nütüma Maleiwa', meerü
tamüin wayuu joolu'u je
watta ka'i,

⁴⁹ süka naa'inrüin kasa
anashaatasü ma'i tamüin.
Ta'waajüin chi Maleiwakai
süka pülashin nia je süka
maainjalain.

⁵⁰ Nümüliajüin paala chi eekai
kojutüin nia nütüma,
je ayateechi nia amüliajüin na
eekana kojutüin nia natüma.

⁵¹⁻⁵² Je süka pülashin ma'i nia,
naa'inrüin tü kasa ponokot
saa'in wayuu.

Na eekana pülain naa'in nuulia,
maa aka na sülaülashiikana
mma, mapülainsalii nütüma.

Otta tü wayuu
mapülainsatkalüirua,
kojutshii naya nütüma.

⁵³ Chi eekai alin jamü nümüin,
emirashi kasa anasü
nütüma,

otta chi washitshikai,
ajütünüshi nüma'anajee
nütüma süinain
majapulu'ujanain.

⁵⁴ Je waya nüchepchiakana
Maleiwa, na
nuu'uliwo'ukana Israel,
aa'inmajünüshii waya
nütüma,

⁵⁵ süka pansaain nünüiki namüin
na watuushikana
sünain nümüin namüin,
'Tamüliajeena waneepia
Abraham oo'ulaka na
nuu'uliwo'ukana' ”.

Shia tü sümakat María süinain
su'waajüin chi Maleiwakai.

⁵⁶Je süchikijee maa aka apünüin
kashi süinain chain María süma'ana
Elisabet, ale'ejüsü shipialu'umüin
süchikua.

Jemeishi Juan

⁵⁷Shiasa kettaapa joo tü
sükaliakat Elisabet jemeyulajtkat
o'u shia, jemeyuttaalalakala
shia nümaa wane jo'uu toolo.

⁵⁸Je na süpüshikana oo'ulaka
na wayuu kepiakana pejepünaa
sünain, naapaiwa'aya süchiki,
wanaawajiraasü naa'in sümaa
Elisabet süinain talatüin ma'i naa'in.
Nayaawata aa'uchi chi Maleiwakai
sünain nümüliajüin Elisabet, tü
maratkat paala, süinain naapüin
kachonwaa sümüin.

⁵⁹Je nakuaippa na judiókana
nümüin wane jo'uu toolo, o'yotoona
atachi, süka shiain niyaawasein

wane nüpüshikai Maleiwa. Je süntapa mekiisat ka'i nukalia chi süchonkai Elisabet, antüshii na süpüshikana oo'ulaka na kepiakana pejepünaa süna'in süpüla e'rajaa sukua tü o'yotoonookat ata.

—Anasü Zacaríasüi nünülia wanaawaiwa nünülia nümaa chi nüshikai —müsü naashajiraala na wayuukana.

⁶⁰Otta sünüiki tü niikat:

—Nnojoo. E'itaaneerü Juain nünülia —sümakalaka.

⁶¹Nasouktakalaka joo na wayuukana:

—Nnojoiishi wayuu eekai Juain nünülia sa'aka tü jüpüshikalüirua.

⁶²Aashajaashii joo na wayuukana süka najapü nüümüin nüshi chi jo'uukai süna'in nasakirüin nia süna'in tü nünüliainjatkat chi nüchonkai.

⁶³Nüsaajitkalaka joo Zacarías wane taapüla süpüla nüshajüinjatüin süna'in. Otta tü wayuukolüirua, ainkuusü ma'i saa'in sütüma tü nüshajakat: “E'itaanüitpa Juainjatüin nünülia”, müsü tü nüshajakat. ⁶⁴Je wanaa sümaa yaain nüshajüin, kanü'iraa müshi. Nu'waajakalaka joo chi Maleiwakai. ⁶⁵Ponusü ma'i saa'in tü wayuu e'rajaasükalüirua nukua chi jo'uukai tü ne'rakat. Otta tü wayuu kepiasükalüirua sa'akapünaa tü uuchikat yala sulu'upünaa tü mmakat Judea, yootüshii ma'i naya süchiki süpüshua tü alatakat. ⁶⁶“¿Wanewee cheje wayuu anashi chi jo'uukai miyo'upa nia?”, müshii naya, süka nayaawatüin naa'u süna'in naa'inmajünüin nütüma Maleiwa.

**Nüchiki chi O'tte'erüikai
nütüma Zacarías**

⁶⁷Otta Zacarías, chi nüshikai chi jo'uukai, antüshi chi

Naa'inkai Maleiwa naa'u süpüla nuuntüinjatüin nüküjain süchiki tü naa'inrüinjatkat chi jo'uukai. Müshii nia namüin na wayuukana:

⁶⁸“Waya nuu'uliwo'ukana Israel, anashii wa'waajüle chi Wamaleiwasekai.

Sotüshii waya naa'in süpüla taashinjanain waya suulia waa'injala

⁶⁹⁻⁷⁰ nütüma chi O'tte'erüikai Pülashikai ma'i, chi nuu'uliwo'ukai David nüchepchiakai Maleiwa. Nia chi aküjünapü'ükai achiki natüma na nünükimaaajanakana Maleiwa paala sümaiwa, na akatannakana suulia kaainjalaa.

⁷¹⁻⁷² Nikeraajüin chi Maleiwakai tü nümakat namüin na watuushikana süna'in nüümüliajüinjanain naya, tü pütchi e'itaanakat nütüma. Je joolu'u, watüjaa aa'ulu süna'in nu'tte'ereenain waya noulia na wa'ünüükana je noulia na eekai kanain waya naa'in.

⁷³Pansaasü nünüiki chi Maleiwakai paala nüümüin chi watuushikai Abraham süna'in nüümüin nüümüin:

⁷⁴⁻⁷⁵ ‘Piakai, namaa na püchooinkana, anajiraajeena jia tamaa je akatalaajeena jia suulia jaainjala. Takaaliijeena jia süpüla ji'yataainjanain tamüin waneepia sümaa nnojölüin mmolüin jaa'in neema na jü'ünüükana,

süka tajuttireenain jia
nama'anajee', müshi chi
Maleiwakai nümüin”.

⁷⁶Aashajaashi joo Zacarías nümüin
chi jo'uukai:

“Tachee, pieechi
nünüikimaajachika chi
Maleiwa Miyo'ushikai ma'i,
süka pu'unajachin nüpüleerua
chi Senyotkai süpüla
pikeraajüin tü nüpünakat
nüpüleerua.

⁷⁷⁻⁷⁸ Paapireena na nüpüshikana
Maleiwa sünnain
nümüliajüinapain naya.

Je joolu'u, nülatireein
naainjala noulia süpüla
nu'tte'erüinjainain naya.

Shiimüin sünnain nüjütüinjachin
chi O'tte'erüikai
wanainmüin chajee
iipünaajee

⁷⁹ süpüla nükaaliijainainain waya
mmotkana seema ouktaa
saaliijee waainjala,
je süpüla naapüinjatüin wane
anaa wamüin”.

müshi Zacarías nümüin chi
nüchonkai.

⁸⁰Otta müshia chi jo'uukai,
ataralaashi joo nia sünnain yalayalain
ma'i. Kepiashi nüümüwa cha'aya
isashiipa'a kojuya juya süpülapünaa
niweetüin sümüin tü wayuu
Israelkalüirua.

Jemeishi Jesús

2 ¹⁻²Je tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua,
aluwataanüshii naya nütüma
chi sülaülashikai mma, Augusto
Césarkai anülia, kepiakai Roma.
Je chi sülaülashikai tü mmakat
Siria eere kepiain María, nia

Cirenio. Je so'u tü juya ipootkat o'u
María, aapinnüsü wayuu süpüshua
süpüla ayaawajünaa. Nnojotsü
ayaawajünaajüin tü wayuukolüirua
paalainka maa aka shiyaawajünnüin
joolu'u. ³Ajütünüsü tü
wayuukolüirua süpüshua sulu'umüin
suumain süpüla yaawaa cha'aya.

⁴⁻⁵Otta müshia José, o'unüshi
nuumainpa'amüin süpüla
ayaawajünaa. O'unüshi sulu'ujee
tü pueulokat Nazaret eejachire
kepiain sulu'u tü mmakat Galilea
chamüin sulu'umüin tü mmakat
Judea eemüin wane pueulo
kanüliasü Belén, tü nuumainkat
David sümäiwa chi nutuushikai.
Shia nuumainka José maa'ulu yaa
süka niain nüliin David. Otta
María, tü nüchuntalakat paala,
o'unüsü nümaa sümäa jakütüin
ma'i shia. ⁶⁻⁷Otta nantapa chamüin
Belénmüin, wotüsü tü atunküleekat
noulia. Kettaataalakalaka sükalia
María süpüla jemeyulüinjatüin shia.
Jemeyuttaalakalaka María nümaa
chi shi'irumakai sulu'u shipia mürüt.
Süko'oyotkalaka chi jo'uukai süka
wane kuluulu. Je sutunkirakalaka
nia sulu'u wane shiitain mürüt.

Na aapieekana je müshi'iyia na arüleejülüikana

⁸Je so'u aikat tia, eeshii wane
wayuuirua arüleejülüii sünnain
aa'inmajaa na'anneetse süpa'a
wane anooshi cha'aya sü'ütpa'a
Belén. ⁹Nii'iyalaakalaka wane
aapiee chajee iipünaajee namüin
sümäa warattuüin tü mmakat
nütüma süka nüma'anajeejachin nia
Maleiwa. Mmotshaatashii ma'i na
arüleejülüikana sütüma tia. ¹⁰“Nnojo
mmolüin jia teema”, nümakalaka
chi aapieekai namüin. “Taküjainjattü

joolu'u jümüin süchiki wane kasa anasü talatüinjatkat amaa saa'in wayuu süpüshua. ¹¹So'u ka'ikat tüü, jemelichipa jümüin wane jo'uu toolo yaa sulu'u Belén, tü nuumainkat David. Nia chi Senyotkai, Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla nu'tte'erüinjatüin wayuu. ¹²Jünteечи anain chi jo'uukai ko'oyooiin süka kuluulu sünain ju'letachoin sulu'u wane shiitain müürüt. Je sükajee tia, jütüjaweerü aa'u sünain shiimüin tü tamakat jümüin”, nümakalaka chi aapieekai namüin.

¹³Je nümaa chi aapieekai, eweenuwaasü yaawala wane aapieeirua watta saalin iipünaajee sünain na'waajüin Maleiwa nee'irainru'u sünain maa:

¹⁴“Wa'waajüin chi Maleiwakai chaa iipünaa saa'u nii'iyatüin na'anasia sümüin wayuu yaa mmolu'u shii'iree anajiraainjanain naya nümaa”.

¹⁵Shiasa no'unapa na aapieekana nachikua iipünaamüin eemüin Maleiwa, aashajaajiraashii na arüleejülüikana nachikiru'u:

—Joo'uya wo'unaiwa Belénmüin we'rajaaiwa tü kasa alatakat, tü nüküjirakat achiki wamüin chi Maleiwakai —müshii naya.

¹⁶No'unakalaka joo na arüleejülüikana sünain nawa'ülaain pueulopa'amüin eere nantüin sünain María je José oo'ulaka chi jo'uukai ju'letachoin sulu'u tü shiitainkat müürüt. ¹⁷Je na arüleejülüikana süchikijee ne'rüin chi jo'uukai, naküja achikit sümüin wayuu süpüshua sünain kaapiain paala naya nüchiki chi jo'uukai nütüma Maleiwa. ¹⁸Je na aapakana

nanüiki, ponusü ma'i naa'in tü naküjalakat. ¹⁹Otta María, jülüjasü saa'in waneepia tü shi'rakat paala oo'ulaka tü saapakat achiki joolu'u, sümaa talatüin ma'i saa'in sütüma. ²⁰No'unakalaka joo na arüleejülüikana nepialu'umüin sünain na'waajüin Maleiwa saa'u süpüshua tü ne'rakat je süpüshua tü naapakat achiki, sünain wanaawain ma'i shia sümaa tü aküjünakat achiki paala namüin.

**Wanaa sümaa ni'itaanüin
Jesús najapulu'u Maleiwa**

²¹Shiasa so'u tü mekiisatkat ka'i nukalia chi süchonkai María, keraasü joo nukalia süpüla shi'yotoonüin nüta, süka shiain niyaawasein wane nüpüshikai Maleiwa. Je so'u ka'ikat tia, e'itaanüsü nünyülia Jesúsüin, süka shiain e'itaanatüjülüin tia anülieekat nünyain nütüma chi aapieekai paala süpülapünaa ipoolüin María.

²²Je saashin tü nüshajakat Moisés, wane wayuu judío süchikijee jemeyulaa, nnojotsü anain shikerolüin sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa so'u maa aka wane kashi, süka nnojolüin wulein shia nu'upala Maleiwa. Otta müshii'iya José sümaa María, keraapa nakalia sünain wuleinjanain naya, nalü'tüjakalaka chi nachonkai Jerusalénmüin süpüla ne'itaanajachin nia najapulu'u Maleiwa chaa sulu'u tü a'waajüleekat, süka ²³shiain sotüin naa'in tü nuluwataakat anain Maleiwa sümaiwa paala: “Chi jo'uu e'irumaakai, e'itaanajachi tajapulu'u”. ²⁴Eesü nama'ana wuchii o'ütünajatkat aa'in nüümüin Maleiwa maa aka sümakat tü nüshajakat Moisés: “Piama wawaachi,

piama toomas shiale eekai motsoyünnuuchen”.

²⁵Je nantapa eemüin tü a'waajüleekat, eekalaka napüla wane wayuu kanüliashi Simeón, kepiashi Jerusalén. Nia wayuuka anashi no'ulu'u Maleiwa süka jüüjüüin waneepia nümüin. Na'atapüin Simeón tü ka'i akaaliijününjatkat o'u tü wayuu Israelkalüirua nütüma Maleiwa. Eeshi chi Naa'inkai Maleiwa nümaa, ²⁶je nii'iyatatüjülia nümüin Simeón sünain nnojolinjachin ouktüin nia süpülapünaa ni'rüin Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa. ²⁷Eejachi Simeón napüla, süka neenakünüin chamüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Shiasa nantapa José oo'ulaka María je Jesús chi nachonkai süpüla ne'itaaainjachin nia najapulu'u Maleiwa maa aka tü nümakat Moisés, ²⁸naapaakalaka Simeón chi jo'uukai sümaa nu'waajüin Maleiwa sünain maa:

²⁹“Maleiwakalee, Aluwataakai waa'u,

keraataainja joo taya chi püchepchiakai süpüla ouktaa sünain anain taa'in, süka paa'inrüitpain tü püküjakat tamüin paala.

³⁰⁻³¹Te'rüichipa joo chi aneekünakai pütüma su'upala wayuu süpüshua süpüla nu'tte'erüinjachin wayuu.

³²Nütüma chi jo'uukai, na gentilekana, na nnojoliikana püpüshin,

nountüin ne'raajüin pia.

Je na püpüshikana Israelkana, na'waajeechi pia naa'u chi jo'uukai, süka pansaain pünüiki namüin”,

nümakalaka Simeón.

³³Otta nüshi chi jo'uukai sümaa tü niikat, ponüsü ma'i naa'in tü aküjünakat nüchiki chi nachonkai.

³⁴⁻³⁵Nümakalaka joo Simeón namüin:

—Anata'aleeshiija'a ma'i jia.

Otta sümüin tü niikat:

—María, aneekuushi chi jo'uukai nütüma Maleiwa süpüla sütüjaainjatüin saa'u tü wayuu Israelkalüirua sünain su'ttaainjatüin nünainjee müleka sünoujale nünain. Akaajasa eekai nayouktüin, amülouijeeana naya. Ja'yeetkalaka sünain niyouktünüin chi Maleiwakai süka niyouktünüin chi jo'uukai. Je mojeerü ma'i paa'in pi'rapa tü e'ralaakat wayumüin nümüin chi püchonkai —nümakalaka Simeón.

³⁶Je cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat, eesü wane wayuu laülaa, oukta a'wayuuset, nünüikimaajatü Maleiwa kanüliasü Ana, nüchon Fanuel, nuu'uliwo'u Aser. Akaratshi ne'e juya eejatüin shia nümaa chi su'wayuusekai süpülapünaa ouktüin nia. ³⁷Mekiisalüirü shikii juya pienchimüin sünain sümüiwain. Nnojotsü ojuittüin shia sulu'ujee tü a'waajüleekat. Ayatsü so'uka'i, sa'wai sünain su'waajüin Maleiwa, sünain saashajaain nümaa je sünain saamajüin. ³⁸Wanaa sümaa najapulu'uin chi jo'uukai Simeón, sürütkaakalaka joo Ana nanainmüin, sünain saapüin analu'ut nümüin Maleiwa. Shiasa süchikijee tia, aküjasü waneepia nüchiki chi jo'uukai namüin na wayuu a'atapajakana süpüla taashinjanain na wayuukana Israelkana suulia müliaa.

³⁹Otta müshia José sümaa María, süchiki naa'inrapa süpüshua tü

aluwataanakat anain nütüma Moisés, ale'ejüshii naya nümaa chi nachonkai noumainpa'amüin sulu'umüin tü pueolokat Nazaret cha'aya Galilea. ⁴⁰Otta müshia chi jo'uukai, jintüishi joo nia. Yalayalashi sümaa kekiin ma'i nia, je nii'yatüin Maleiwa waneepia na'anasia nümüin.

Jesús jintüliiwa'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa

⁴¹Je nakuaippa chi nüshikai Jesús sümaa tü niikat, o'unapü'üshii naya wwatua süpüla juyakat chamüin Jerusalénmüin sünainmüin tü mi'iraakat kanüliasü “Pascua” münüin. ⁴²Je so'u tü polookot piammüin juya nuuyase chi nachonkai, o'unüshi nia namaa sünainmüin tü mi'iraakat maa aka no'unapü'üin paala. ⁴³Shiasa keraapa tü mi'iraakat, o'unüshii naya nachikua nepialu'umüin. Otta müshia chi nachonkai, nnojoiishi o'unüin namaa. Saa'u wainmain wayuu sünain o'unaa namaa, nnojoliishii nayaawatüin saa'u sünain makatüin nia noulia. ⁴⁴Nnojoiishi nia nasukajüin so'u tü waneekat ka'i waraittün naya, süka yaayaain nia naashin sa'aka tü wayuukolüirua. Otta natüjaapa naa'u sünain nnojolin nia namaa, nachajaakalaka nüchiki sa'akapünaa tü napüshikalüirua je sa'akapünaa tü ne'raajüinkalüirua. ⁴⁵Je süka nnojolüin nantüin nünain, nale'ejaakalaka nachikua yaawala Jerusalénmüin sünain nachajaain nüchiki cha'aya.

⁴⁶Je so'u tü apünüinkat ka'i, nantakalaka nünain sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Eekalaka nia joyotüin napüla na'aka na

ekirajüliikana sünain aapajaa nanüiki je sünain asakiijaa naya. ⁴⁷Otta tü wayuu aapajüsükalüirua, ponüsü ma'i saa'in tü nümakat chi jintüikai namüin na laülaayuukana, süka nütüjüin ma'i asouktaa ne'ipajee. ⁴⁸Otta tü niikat nümaa chi nüshikai, ponüshi ma'i naa'in chi nachonkai ne'rapa tü naa'inrakat. Je mapa, sümakalaka tü niikat nümüin: —Tachonchee, ¿jamüshii nnojoliika'a paapiriün waya sünain makatajachin pia? Achajaashii waya püchiki sünain shapaain ma'i waya paa'u —sümakalaka tü niikat nümüin.

⁴⁹Nüsouktakalaka joo chi jintüikai namüin:

—¿Jamüshii jia jüchajaaka'a tachiki? Yaaweeyülia paala taya yaa sulu'u nipia chi Tashikai — nümakalaka namüin.

⁵⁰Otta tü niikat oo'ulaka chi nüshikai, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü nümakat chi nachonkai namüin.

⁵¹Je shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús namaa nepialu'umüin, chaa palaamüin Nazaretmüin, sünain jüüjüüin waneepia namüin cha'aya. Je tü niikat süchikijee, jülüjasü saa'in waneepia tü shi'rakat je tü saapakat joolu'u nüchiki chi süchonkai. ⁵²Je mapa, ataralaashi joo Jesús sümaa kekiin ma'i je sümaa yalayalain. Kojutshi nia sütüma wayuu süpüshua, je talatüsü ma'i naa'in Maleiwa nümaa.

Sünain ekerajaa nüpüna chi Senyotkai

3 ¹Je so'u tü polookot ja'ralimüin juya nuuyase chi Tiberio Césarkai anülia sünain aluwatawaa sulu'u tü mmakat süpüshua, eeshii na pienchishii

sülatilashiikana noumain na wayuu judíokana. Eeshi Poncio Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea. Eeshi Herodes chi sülaülashikai Galilea. Eeshi Felipe, nimülia Herodes, sülatilashi Iturea je Traconite. Otta eeshi Lisantias sülaülashi Abilinia. ²Je so'u juyakat tia, eeshii piamashii laülaashiikana napüleerua na sacerdote judíokana, kanüliashi Anás, je nünülia wane, Caifás. Je so'u juyakat tia, naashajaakalaka chi Maleiwakai nümaa Juan chi nüchonkai Zacarías wanaa sümaa chajachin nia kepiaín cha'aya isashiipa'a. ³Nu'unakalaka Juan sütüma tü nümakat Maleiwa nüümüin sa'akamüin wayuu sainküin mmakat eepünaa tü süchikat Jordán. Nu'ttakalaka süñain nime'ejüin naa'in na wayuukana shii'iree nayaawajaain suulia naainjala sümaa nakatalaain suulia süpüla sülatinnüinjatüin noulia. Je nuluwataain na oonookana sümaa nüñuiki süñain nawoutisaajüntüin. ⁴Tü naa'inrakat Juan, shia tü ashajünakat achiki paala sümaiwa nütüma Isaías chi nüñüikimaajachikai Maleiwa süñain maa:

“Owoottaweechi wane wayuu
cha'aya isashiipa'a süñain
maa:

‘Yapa jütüma nüpüna chi
Senyotkai.

Juu'ulaa suulia jaainjala süpüla
nüntajachin ja'akamüin.

⁵Wanaaweesü tü wopukat jütüma.
Aakatüneesü tü
namünakalüirua.

Ase'ejüneesü eekai japatshin.
Alo'inneesü eekai shokotüin.

⁶Yapa jütüma nüpüna chi
Senyotkai

süpüla sütüjaainjatüin wayuu
süpüshua naa'u süñain niain
chi O'tte'erüikai’ ”.

⁷Nümakalaka Juan namüin na wayuu outkajaakana nüñainmüin shii'iree nuwoutisaajaa: “Jiakana wüi ouktasiro'ut, e'rülii wayümüin jia. Nnojoleerü kasalajanain jaainjala jümüin jaajüin sükajee ne'e juwoutisaajünüin, nnojoleena jia e'rüin müliaa jaajüin süsala. ⁸Müleka shiimüinreje süñain jükatalaain suulia jaainjala, atüjaaneerü aa'u tia süñainjee tü kasa anasü jaa'inrakat. Je nnojotsü che'ojaain ju'waataain sulu'u nuu'uliwo'uin jia Abraham. Müleka nnojoliire jaa'inrüin tü nuluwataakat anain jia Maleiwa, süsaleena jia nütüma. Müleka nücheküle Maleiwa, eesü süpüla jaa'a sümeerüin tü ipakalüirua nütüma süpüla shiainjatüin nuu'uliwo'uin Abraham. ⁹Müleka nnojorule jaa'inrüin tü anasükat nu'upala Maleiwa, aleejüneena jia nütüma, maa aka süshottünüin sümaa sujütüntüin so'u siki wane wunu'u eekai nnojolüin anain süchon”.

¹⁰Nasakirakalaka joo na wayuukana sütümajee tü nümakat namüin:

—¿Kasa anaka süpüla waa'inrüin
süpüla wee'iyatüin pümüin süñain
wakatalaaitpain suulia waainjala?

¹¹Asouktüshi Juan namüin:
—Chi wayuu eekai piamaín
nüshe'in, anasü müleka nüñulajüle
waneesia nüümüin wayuu eekai
mashe'in. Je chi eekai keküin,
anashi müleka nüñulajüle süpüshi
tü niküinkat nüümüin eekai meküin
—nümakalaka.

¹²Je na'aka na wayuu antakana
nüñainmüin Juan shii'iree

nuwoutisaajaa, eeshii wane okotchajülii neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Ekirajüikalee, saa'u pümüichipain wamüin, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüin süpüla wee'iyatüin pümüin sünain wakatalaaitpain suulia waainjala? — namakalaka nümüin.

¹³—Nnojo sülatüin jütüma süpüleerua wayuu tü suwalaajüinjatkat nümüin chi sülaülashikai mma —nümakalaka namüin.

¹⁴Nasakirakalaka joo wane surulaalüirua:

—Jama wayakana, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüin süpüla wee'iyatüin pümüin sünain wakatalaaitpain suulia waainjala?

Asouktüshi nia namüin:

—Nnojo ji'ike'erüin wayuu süka ja'alain saa'u sükorolo. Nnojo jüta'ülüin wayuu müleka nnojorule mojulaain. Je talata ne'e jia sümaa tü ji'yataainjutkat —nümakalaka namüin.

¹⁵Je na wayuukana napüshua sütüma tü nüküjakat Juan namüin, “Niataakaja Cristo, chi wa'atapakai süka süpüshua waa'in”, müsü naa'in. ¹⁶Nüküjakalaka joo Juan namüin na wayuukana napüshua: “Tayakai, wayuu ne'e. Nnojoishi wanaapünaain nümaa Cristo, süka pülashin ma'i nia toulia. Tawoutisaajüin ne'e jia süka wüin. Otta müshia Cristo, anteechi jünainmüin süpüla naapiinjachin jümüin chi Naa'inkai Maleiwa süpüla eenjachin nia waneepia jümaa. Akaajasa chi eekai ayatüin sünain naainjala, süsaleechi nia nütüma. ¹⁷O'tte'enneechi chi eekai nünoujain nünaain Cristo, maa aka

sükatannüin süchon wane a'ttiee suulia tü suwasalakat süpüla sünaajaanüin. Otta chi eekai niyouktüin Cristo, amülouleechi waneepia, maa aka tü suwasalakat sünain sa'ajünüin”, nümakalaka namüin. ¹⁸Ayatshi Juan aküjain nüchiki chi O'tte'erüikai namüin, sümaa nime'ejüin naa'in süka pütchi wainma.

¹⁹⁻²⁰Je süchikijee tia, naashichijaakalaka Herodes chi sülaülashikai mma nümüin Juan sünainjee nüchiaain nia saalin naapaain tü nu'wayuusekat chi nimüliakai süpüla nu'wayuusein, tü Herodíaskat anülia, otta saaliijee wainma kasa mojusü naa'inrakat. Nüpüreesajitkalaka Juan.

Owoutisaajünüshi Jesús

²¹Je chaa eejatüle suwoutisaajünüin tü wayuukolüirua nütüma Juan, owoutisaajünüshi Jesús nütümaya. Je wanaa sümaa naashajaain Jesús nümaa Maleiwa, ajutalaasü chaa iipünaa eere Maleiwa. ²²Nüshakatakalaka joo chi Naa'inkai Maleiwa nünaainmüin Jesús, sünaain müin aka saa'in wane mo'uwa. Saapünakalaka joo wane pütchi chaa iipünaajee sünaain maa:

—Anii chi Tachonkai aishikai tapüla. Talatüshi ma'i taya nümaa.

²³Je kettaapa maa aka apünüin shikii juya nuuyase Jesús, o'ttüshi nia sünaain ekirajaa wayuu. Otta Jesús, saashin wayuu süpüshua, nüchon José. Anuu nanülia na koo'uliwo'ukana José nüchon Elí:

²⁴Elí, nüchon Matat.

Matat, nüchon Leví.

Leví, nüchon Melqui.

Melqui, nüchon Jana.

Jana, nüchon José.

- 25 José, nüchon Matatías.
Matatías, nüchon Amós.
Amós, nüchon Nahum.
Nahum, nüchon Esli.
Esli, nüchon Nagai.
- 26 Nagai, nüchon Maat.
Maat, nüchon Matatías.
Matatías, nüchon Semei.
Semei, nüchon José.
José, nüchon Judá.
- 27 Judá, nüchon Joana.
Joana, nüchon Resa.
Resa, nüchon Zorobabel.
Zorobabel, nüchon Salatiel.
Salatiel, nüchon Neri.
- 28 Neri, nüchon Melqui.
Melqui, nüchon Adi.
Adi, nüchon Cosam.
Cosam, nüchon Elmodam.
Elmodam, nüchon Er.
- 29 Er, nüchon Josué.
Josué, nüchon Eliezer.
Eliezer, nüchon Jorim.
Jorim, nüchon Matat.
Matat, nüchon Leví.
- 30 Leví, nüchon Simeón.
Simeón, nüchon Judá.
Judá, nüchon José.
José, nüchon Jonán.
Jonán, nüchon Eliaquim.
- 31 Eliaquim, nüchon Melea.
Melea, nüchon Mainán.
Mainán, nüchon Matata.
Matata, nüchon Natán.
Natán, nüchon David.
- 32 David, nüchon Isaí.
Isaí, nüchon Obed.
Obed, nüchon Booz.
Booz, nüchon Salmón.
Salmón, nüchon Naasón.
- 33 Naasón, nüchon Aminadab.
Aminadab, nüchon Aram.
Aram, nüchon Esrom.
Esrom, nüchon Fares.
Fares, nüchon Judá.

- 34 Judá, nüchon Jacob.
Jacob, nüchon Isaac.
Isaac, nüchon Abraham.
Abraham, nüchon Taré.
Taré, nüchon Nacor.
- 35 Nacor, nüchon Serug.
Serug, nüchon Ragau.
Ragau, nüchon Peleg.
Peleg, nüchon Heber.
Heber, nüchon Sala.
- 36 Sala, nüchon Cainán.
Cainán, nüchon Arfaxad.
Arfaxad, nüchon Sem.
Sem, nüchon Noé.
Noé, nüchon Lamec.
- 37 Lamec, nüchon Matusalén.
Matusalén, nüchon Enoc.
Enoc, nüchon Jared.
Jared, nüchon Mahalaleel.
Mahalaleel, nüchon Cainán.
- 38 Cainán, nüchon Enós.
Enós, nüchon Set.
Set, nüchon Adán.
Otta Adán, nükumala Maleiwa.

**Wanaa sümaa nuu'ulakünüin
aa'in Jesús**

4 ¹Ale'ejüshi Jesús chejee
eejee tü süchikat Jordán,
sünain een chi Naa'inkai Maleiwa
nümaa. O'uninnüshi nia nütüma
isashiipa'amüin ²süpüla chainjachin
nia cha'aya maa aka pienchi shikii
ka'i sünain meküin. Je keraapa
tü ka'ikat nütüma cha'aya sünain
ouktüin nia jamü, antüshi Satanás
chi sülaülakai yolujaa nünainmüin
süpüla nuu'ulaküin naa'in.

³—Müleka Nüchonle pia
Maleiwa, puluwataa türa ipakat
shii'iranajaa'iwa pan —nümakalaka
chi Yolujaakai nümüin Jesús.

⁴Asouktüshi Jesús ni'ipajee:
—Nnojo. Ashajünüsü paala
wane pütchi sulu'u tü karaloukta

nüchikimaajatkat Maleiwa, müsü yaa: “Nnojotsü shiain sümüiwa tü pankat katüin atüma so'u wayuu, kateerü o'u shiaya sütüma süpüshua tü nümakat chi Maleiwakai” — nümakalaka Jesús nüümüin.

⁵Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma chi Yolujaakai chamüin iipünaamüin saa'upünaa wane uuchi, sünaain nii'iyatüin nüümüin tü suumainkalüirua wayuu süpüshua'ale wwatuo'ushi, sünaain nüümüin nüümüin:

⁶⁻⁷—Tü mmakat süpüshua, aapünüsü tamüin süpüla tasülajüinjatüin shia nüümüin chi wayuu eekai tacheküin süpüleerua. Je joolu'u, müleka süsapainyo'ukale pia yaa tamülatu'u sünaain pu'waajüin taya, taapeerü pümüin süpüla puluwataainjatüin tü wayuukolüirua sulu'ukat je süpüla kojütüinjachin pia sütüma — nümakalaka chi Yolujaakai nüümüin Jesús.

⁸Asouktüshi Jesús ni'ipajee: —Nnojo. Ashajünüsü paala: “Nia ju'waajüinjachika, chi Jümaleiwasekai nüümüiwa, nia jiyataainjachika amüin nüümüiwa” — nümakalaka Jesús nüümüin.

⁹Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma chi Yolujaakai chamüin Jerusalénmüin eemüin tü a'waajüleekat Maleiwa, sünaain nüsha'wale'erüin nia iipünaa süralo'u tü miichikat, sünaain nüümüin nüümüin: —Müleka Nüchonle pia Maleiwa, pumutta pümeta yaajee mmolu'ümüin. ¹⁰⁻¹¹Aneechi pia saashin tü ashajuushikat, makat mayaa:

“Nuluwataajeena Maleiwa na aapieekana süpüla naa'inmajüin pia.

Najapululu'ujinachi pia suulia sheewa'alaain puu'ui sütüma ipa”, mataa sümakai tü ashajuushikat — nümakalaka chi Yolujaakai nüümüin Jesús.

¹²Asouktüshi Jesús: —Nnojo. Müsü tü ashajuushikat: “Nnojo juu'ulaküin naa'in chi Jümaleiwasekai” —nümakalaka Jesús nüümüin.

¹³Shiasa kettaapa chi Yolujaakai sünaain nuu'ulaküin naa'in Jesús, o'unüshi nia nüma'anajee süpüla nüle'ejüinjachin nüchikua so'uweena wane ka'i nüchekakat o'u.

Aleejünüshi Jesús Nazaretjee

¹⁴Ale'ejüshi joo Jesús Galileamüin, sünaain pülashin ma'i nia nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Je aküjünüsü nüchiki sütüma tü wayuukolüirua sainküin mma sünaain nüle'ejüichipain nüchikua. ¹⁵O'ttüshi Jesús sünaain ekirajaa wayuu sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua na judíokana. Otta na aapakana nüünüiki, na'waajüin nia.

¹⁶Nüntakalaka joo Jesús sulu'ümüin tü pueulokat Nazaret eejachire kepain paala nia jima'aliiwa'aya. Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, ekerotshi nia sulu'ümüin tü ekirajüleekat, maa akaapü'ü nütüma sainküin mma. Nüsha'walaakalaka süpüla naashaje'erüinjatüin tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. ¹⁷Saapünakalaka joo tü karalouktakat nüümüin, tü nüshajalakat Isaías chi nüünüikimaajachikai Maleiwa paala sümawaiwa. Nuwastakalaka joo shia saa'u tü pütchi makat mayaa:

18-19“Antüshi chi Naa'inkai Maleiwa taa'u, süka taneekünüin nütüma süpüla taküjainjatüin süchiki anaa sümüin wayuu eekai müliain.

Nuluwataain taya süpüla taküjainjatüin sümüin wayuu süpüshua süchiki tü juya o'tte'ennüinjanakat o'u naya nütüma Maleiwa.

Nücheküin süpüleerua taapirüin na püreesashiikana sünain taashiinapain naya, na mo'usaliikana sünain ko'uinapain naya, je na se'ejenashiikana naainjala sünain suu'ule'ennüitpain noulia”.

20 Shiasa kettaapa tü naashaje'erakat Jesús, nüko'olaa nümüsia tü karalouktakat süchikua sünain naapüin nümüin chi aa'inmajüikai. Je wanaa sümaa nüikkalaain Jesús süpüla ekirajaa, eesü naa'in na wayuukana napüshua süpüla tü nüküjainjatkat namüin, 21-22 süka natüjaain saa'u sünain kamalain ma'i nünüiki Jesús sümüin wayuu sainküin mma je keme'eriain shia namüin. Otta ne'raajüin nia sümaa niain kachoin José. Nümakalaka joo Jesús namüin: —Je so'u ka'ikat tüü, ekerajüsü ju'upala tü ashajuushikat taashaje'erüitpakat jümüin, süka tayain saashajaain achiki.

23 Aashajaashi joolu'u Jesús namüin nüchikua sünain nüchiajaain naya:

—Meena jia tamüin sünain jiyouktüin tanüiki: “Müleka ayuuire wane tottoolu, eiyajaashi nümüiwa süpüla nütüjaanajachin aa'u sünain tottoolüin nia. Akaweechia

pia, müleka paa'inrüle wo'upala ya'ayaa puumainpa'a tü kasa anasü paa'inrakat cha'aya Capernaum, wanoujeerü tü pümakat wamüin”, meenain jia tamüin. 24 Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin: Müinka nüntüle wane nünüikimaajachi Maleiwa sa'akamüin nüpüshi, mojuteechi nia sütüma, maa aka tayakai sünain mojutüitpain jütüma joolu'u — nümakalaka Jesús namüin.

25-26 Nüso'irüin naa'in na wayuukana sünain nüchiki Maleiwa sünain nuu'ulaain suulia nükaaliijain na wayuu judfokana saaliijee noo'ulaain suulia oonowaa sümaa nünüiki. Müshi nia namüin:

—Soto jaa'in nüchiki Elías, chi nünüikimaajachikai Maleiwa sümaiwa, wanaa sümaa alin jamü sümüin wayuu süpüshua sütümajee nnojolüin sü'itüin juya apünüin juya shiatapünaamüin. Ajütünüshi Elías nütüma Maleiwa sulu'umüin tü mmakat Sidón eemüin wane wayuu oukta a'wayuuset cha'aya sulu'u tü pueulokat Sarepta süpüla nükaaliijainjatüin shia. Nnojishi aluwataanüin nia namüin na eekai ouktüin na'wayuuse sulu'u tü mmakat Israel. 27 Je soto jaa'in nüchiki Eliseo chi nünüikimaajachikai Maleiwa sümaiwa, wanaa sümaa ayuulin wainma na wayuukana sulu'u tü mmakat Israel sütüma aja'ttaa ata. Ajütünüshi Eliseo nütüma Maleiwa nünainmüin wane wayuu Siriaje'ewai kanüliashi Naamán. Nnojishi aluwataanüin namüin na ayuushiikana sulu'u Israel.

28 Otta na wayuukana yaa sulu'u tü ekirajüleeakat, üttajaasü ma'i naa'in sütüma tü nümakat Jesús namüin. 29 Natamaajaakalaka

sünain najütüin Jesús sulu'ujee tü pueulokot solumüin wane namüna, süpüla na'ttüinjachin nüchiki mmolu'umüin. ³⁰Otta müshia Jesús, nülatakalaka pasanainpünaa nanain na wayuukana sünain nu'unüin nama'anajee.

**Ajuittinnüsü wane yolujaa
nütüma Jesús**

³¹O'unüshi joo Jesús Nazaretjee chamüin sulu'umüin tü pueulokat Capernaum cha'aya sulu'u tü mmakat Galilea. Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, o'ttüshi nia sünain ekirajaa tü wayuukolüürua cha'aya. ³²Süka aluwataashin nia nütüma Maleiwa süpüla ekirajaa, ponusü ma'i naa'in na wayuukana tü nüküjakat namüin.

³³Eetaalakalaka wane wayuu sulu'u tü ekirajüleekat, kale'eru'ushi yolujaa. Su'waatalakalaka joo tü yolujaakalüürua nüle'eru'ukat chi wayuukai sünain emetuluin sünüiki nümüin Jesús:

³⁴—Alu'uleekaija'a taya pütüma Jesús, piakai chi Nazaretje'ewaikai. Tatüjaa aa'uchi pia sünain piain aneekuushin nütüma Maleiwa. ¿Jamüinjatü wakuaiipa pütüma? ¿Püjütajanataaka waya yaajee? —sümakalaka.

³⁵Nüchiajaakalaka joolu'u Jesús tü yolujaakat:

—Ko'uta pia. Pujuitta yalajee nuulia chi wayuukai —nümakalaka sümüin.

Sujuittakalaka joo tü yolujaakat nuulia chi wayuukai sünain sujutüin nia mmolu'u pasanainmüin sünain tü wayuukolüürua, sümaa nnojolin neewaain nia sütüma. ³⁶Otta na wayuukana napüshua, ponusü ma'i naa'in tü ne'rakat sünain naashajaajiraain:

—¿Kasashikai wayuu chi Jesúskaí? Laülaashi nia suulia tü yolujaakalüürua je kojotüsü nünüiki sütüma wanaa sümaa nujuittirüin shia süle'eru'ujee wayuu —namakalaka.

³⁷Shiasa süchikijee tia, yootüsü nüchiki Jesús sainküin tü pueulokalüürua sü'itpünaa Capernaum.

Wainma wayuu niyajúin Jesús

³⁸O'unüshi joo Jesús sulu'ujee tü ekirajüleekat eemüin nipia Simón, eejatkalaka tü nimeshikat Simón sünain ayuulin sütüma aapuwa. Mayeinsü ma'i. Je achuntünüsü nümüin Jesús natüma na wayuukana niyajúinjatüin shia namüin.

³⁹Nürütkaakalaka joo sünainmüin tü ayuuisüikat. Naawale'erakalaka tü ayuuliikat suulia süka nünüiki. Saamatüitpa joo tü sütakat. Je süka anaitpain shia, atamaamaatüsü sünain shikirüin na shi'iyokana.

⁴⁰Je motsopa ka'i, alü'ütjünüsü wainma wayuu eekai ayuulin nünainmüin Jesús, sümaa ayuulii eekai ein ne'e. Otta Jesús, ni'itaain najapü naa'u wane'ewaíre nakua. Anakalaka napüshua. ⁴¹Je ojuittinnüsü yolujaa süle'eru'ujee wayuu wainma nütüma sünain su'waatüin ma'i:

—Pia chi Nüchonkai Maleiwa.

Otta Jesús, nüchiajaain tü yolujaakalüürua suulia saashajaain nüchiki, süka sütüjaain naa'u sünain niain Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa.

⁴²Je mapa ja'yuumüin, o'unüshi Jesús sulu'ujee tü pueulokat chaa eere yüütüülin. Otta tü wayuukolüürua, nachajaa achikichi nia. Je shiasa nantapa

nünain, neme'ejüin naa'in shii'iree makateein nia namaa. ⁴³Asouktüshi Jesús:

—Acheküshi taküüinjachin tü pütchi anasukat sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua, süchiki nukuaippa Maleiwa süna'in aluwatawaa, süka shiain ajütününün apüla taya —nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁴Shiasa süchikijee tia, ayatshi Jesús süna'in aküjaa nüchiki Maleiwa sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua cha'aya Galilea.

**O'ttüshi Jesús süna'in
aneekaa na wayuu**

o'unajanakana nümaa

5 ¹Je so'u wane ka'i, eeshi Jesús sha'watüin sotpa'a tü palaakat Genesaret sümaa wayuu wainma yentaawain shii'iree saapeein nüniiki Maleiwa. ²Ni'rüin piamasü anua malu'usot sotpa'a tü wüinkat, tü apütünakat yala natüma na olojüshiikana jime süna'in ashijawaa nakusüin. ³O'otooshi joo Jesús sulu'u wanesia tü anuakat, tü na'anua'inkat Simón Pedro. “Anashi pujutule süchiki tü pe'ejenakat tamaa yala pejechon shirokümüin tü palaakat”, müshi nia nümüin. Ojoyolooshi joo Jesús süna'in nikirajüin tü wayuukalüirua yaakat sotpa'a tü palaakat süna'in yaain nia sulu'u tü anuakat. ⁴Shiasa keraapa Jesús süchikijee nikirajüin na wayuukana, naashajaakalaka nümaa Simón:

—Anashii müleka wo'unule cha'aya eere o'ttüin tü palaakat süpüla jujutünjatüin tü jukusüinkat chamüin süpüla olojoo jime — nümakalaka Jesús nümüin.

⁵Nüsouktakalaka Simón: —Ekirajüikalee, olojüshii waya waneepia sa'waipa. Masitsalii waya süna'in jime. Otta saa'u piaichipain müin tamüin, wajuteerü tü wakusüinkat süchikua — nümakalaka Simón.

⁶Shiasa najutakalaka tü nakusüinkat shirokümüin tü palaakat, kasitkalaka naya jime watta saalin. Je süka pejechoin süpüla süchatajaain tü nakusüinkat süpüleerua tü jimekat, ⁷neenakajaakalaka na wane natünajutkana sulu'ukana tü wane anuakat süpüla nakaaliijainjanain naya. Je süntapa tü anuakat sümaa nepirajüin shia jime, emeroteematüsü joo tü anua piamasükalüirua shirokümüin tü palaakat sütüma saawain tü jimekat. ⁸Otta müshia Simón Pedro, ni'rapa tü jimekat, nu'wachiraakalaka nümülatu'umüin Jesús süna'in nümüin nümüin:

—Senyotkalee, wayuu kaainjarai taya. Anashi püpütüle taya tamüiwa —nümakalaka nümüin.

⁹Müshi tüü, süka ponüin ma'i naa'in tü nasitkat süna'in wattain saalii, aka'aya naa'in na eejanakana nümaa sulu'u tü ne'ejenakat, ¹⁰aka'aya naa'in Jacobo oo'ulaka Juan, na nüchookkana Zebedeo, na nütünajutkana Simón sulujunakana tü wane anuakat. Nümakalaka joolu'u Jesús nümüin Simón:

—Nnojo mmolüin pia teema saa'u kaainjaralin pia. Maa aka olojülin pia jime, okotchajeechi joo pia wayuu tamüin süpüla saapajünjatüin tanüiki.

¹¹Shiasa süchikijee nantirüin tü piamasükat ne'ejena sotpa'amüin tü palaakat, napütüin süpüshua tü

nakorolokot süpüla o'unaa nümaa Jesús.

Eiyajünüshi wane wayuu aja'tta atachi

¹² Je so'u wane ka'i, antüshi Jesús sulu'umüin wane pueulo eere wane wayuu mayeinshi sütüma aja'ttaa ata. Je ni'rapa Jesús, arütkaashi nia nünainmüin sünaïn palastaleein nia yaa nümülatu'u sünaïn nüchüntüin nümüin:

—Senyotkalee, müinka pücheküle, piyaja taya —nümakalaka chi wayuukai.

¹³ Niyurulakalaka joo nütüna Jesús nünainmüin chi ayuuishikai sünaïn naapaain nia:

—Tacheküin süpüleerua anainjachin pia —nümakalaka nümüin.

Anaichipa joo chi wayuukai. Nnojolüitpa aja'ttüin tü nütakat.

¹⁴ Aashajaashi joo Jesús nümüin chi wayuukai nüchikua:

—Otta müshia joolu'u, nnoj püküjain sümüin wayuu püchiki sünaïn teiyajün pia. Pu'una palajana eemüin chi sacerdotekai süpüla pii'iyatüinjatüin nümüin tü pütakat süpüla naapüinjatüin nümüin Maleiwa tü müüt ouktajatkat saa'u anaichipain pia, maa aka tü nuluwataakat anain Moisés paala sümäiwa. Je sükajee tia, sütüjaajeechi aa'u pia wayuu sünaïn anaichipain pia süpüla sa'akainjachin pia püchikua — nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁵ A'walakajaasü ma'i nüchiki Jesús sainküin mmakat, mayaasüje ko'utuïn chi wayuukai. Ayatsü antapaatüin wayuu wainma nünainmüin shii'iree aapajaa tü nikirajakat anain je shii'iree shiiyajünüin nütüma. ¹⁶ Otta Jesús,

o'unawaishi nümüiwa sa'akajee tü wayuukolüirua chaa eere yüütüün süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa.

Eiyajünüshi wane wayuu oukta asa'achi

¹⁷ Je so'u wane ka'i, wanaa sümaa nikirajün Jesús tü wayuukolüirua, eeshii wane wayuuirua fariseo oo'ulaka na karalouktamaajanakana joyojoyolüin sa'aka tü wayuukolüirua. Antüshii naya sünaïn e'rajaa naa'u Jesús sulu'ujee tü pueulokalüirua sulu'u tü mmakat Galilea je Judea oo'ulaka chajee Jerusalénjee. Otta müshia Jesús, pülaichipa nia nütüma Maleiwa süpüla eiyajaa wayuu.

¹⁸ Nantakalaka wane wayuuirua sünaïn nalü'üjiraain wane wayuu ayuuishi süka süi shii'iree ne'itaain nia nümülatu'umüin Jesús shii'iree niyajein nia. Oukta asa'achi, oukta atünachi. Otta sünaïn nekerotirüin nia so'ulu'upünaa tü miichikat, ¹⁹ isasü nachiki süka wainmain tü wayuukolüirua so'ulu'u. Naliikajaakalaka nümaa chi wayuukai chaa süralo'umüin tü miichikat, süpüla naakatüinjatüin süralo'ujee süpüla nashakatirüinjachin nia pasanainpünaa sünaïn tü wayuukolüirua nümülatu'umüin Jesús. ²⁰ Nütüjaapa Jesús saa'u nanoula na wayuukana, aashajaashi nia nümüin chi ayuuishikai:

—Tawalachee, talatirüitpa paainjala puulia —nümakalaka nümüin.

²¹ Otta na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, müsü naa'in: “¿Jaraikai wayuu chi e'rüiyaaka aa'in wayumüin süpüleerua nünüiki nümüin

Maleiwa? Nnojoishi jerain Maleiwa sünain niain ainküin nümüiwa alatiraa saainjala wayuu”.

²²Otta müshia Jesús, süka niyaawatüin saa'u tü sulu'ukat naa'in, asouktüshi nia namüin:
—¿Jamüshii jia mojuka'a jünüiki tamüin sulu'u jaa'in? ²³⁻²⁴Je wanaa sümaa tamüin nümüin, “Talatirüitpa paainjala puulia”, nnojoishi jütüjaain aa'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain laülaain süpüla alatiraa saainjala wayuu. Otta müsia joolu'u, jütüjaweachi aa'u taya sünain laülaain süka tameechin nümüin, “Püsha'walaa waraittaiwa pia”.

Aashajaashi joo Jesús nümüin chi oukta asa'achikai:

—Püsha'walaa, pülü'tüjaa pu'ula, pu'una pipialu'umüin —nümakalaka nümüin.

²⁵Asha'walaamaatüshi joo chi wayuukai su'upala tü wayuukolüirua süpüshua. Naapaain tü nu'ulakat palastakat aa'u paala nia sünain nu'unüin nipialu'umüin sünain nu'waajüin chi Maleiwakai.

²⁶Ponokalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat sünain maa:

—Anashaataleesia ma'i tü kasa we'rakat so'uka'i tüü, tü nnojotkat we'rapü'tiin paalainka —namakalaka sünain na'waajüin Maleiwa.

Ounejaanüshi Leví nütüma Jesús

²⁷Shiasa mapa süchikijee tia, sünain nu'unüin Jesús yalajee, eeshi nüpüla wane wayuu joyotüin eere ni'yataale kanüliashi Leví. Okotchajüi neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Anashi tamaatalai pia —nümakalaka Jesús nümüin.

²⁸Nüsha'walaakalaka joo Leví sünain nüpütüin ni'yataain süpüshua süpüla o'unaa nümaa Jesús.

²⁹Shiasa süchikijee tia, neenakalaka Leví wainma wayuu nipialu'umüin sünainmüin wane ekawaa nütüma nüpüla Jesús. Je na'aka na wainma wayuu eküshiikana, eeshii wainma na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ³⁰Otta na wayuukana fariseokana je na karalouktamaajanakana eekai fariseoin, ejejeraashii naya nojuuna na nikirajüinkana Jesús sünain mojuin nanüiki namüin:

—¿Jamüshii cheje eera nekaaka'a namaa na eekana kaainjaraliin, maa aka na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma? — namakalaka namüin.

³¹Nüsouktakalaka joo Jesús ne'ipajee:

—Wane wayuu eekai nnojolüin ayuulin, nnojotsü che'ojaain tottoolu sümüin. Shia che'ojaaka amüin eekai ayuulin. ³²Otta müshia tayakai, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla achajawaa süchiki eekai kaainjaralüin shii'iree sükatalaain suulia saainjala. Nnojoishi taya antüshin süpüla achajawaa süchiki eekai maainjalain saa'in namüin —nümakalaka Jesús namüin.

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü aamüjaakat

³³Naashajaakalaka joo na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana nachikua nümüin Jesús:

—Na nikirajüinkana Juan, aamüjapü'tüshii naya wanaa sümaa nachuntüin nümüin Maleiwa,

maa'aya aka na wekirajüinkana wayakana fariseokana. ¿Jamaka'a joo na pikirajüinkana nnojoliika'a naamüjüin? Ayatshii naya sünain ekaa —namakalaka nümüin Jesús.

³⁴⁻³⁵Nüsouktakalaka Jesús

ne'ipajee sünain nikirajüin naya süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünain nümüin namüin:

—Tü wayuu antakat sünain shikiira wane ka'wayuusee, anasü talatüle saa'in sümaa nnojolüin mojuin saa'in wanaa sümaa ein chi ka'wayuuseeshikai namaa. Je joolu'u, süka ein taya namaa na tekirajüinkana, anasü talatüle naa'in. Alu'ujasa mapa takatalaapa noulia, eeshii süpüla naamüjüin — nümakalaka Jesús namüin.

³⁶Nümakalaka namüin:

—Nnojotsü anain müleka shi'yotoonüle wane shi'ipa kuluulu eekai jeketüin süpüla ekeittiajünaa süka wane ashe'in eekai laülaain. Amojujaajerü süpüshua wanaa sümaa sishijaanüin süka süsüküijaweerüin. Akaajaa jiakana, nnojotsü anain masütaajule jia sünain tü jünoujakat paala wanaa sümaa jünoujain tü pütchi jeket tekirajakat anain. ³⁷Maa'aya aka wane wiino. Müleka süla'annüle wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai laülaain, eesü süpüla süchatajaain tü paa'atakat sütüma jashü'üpa. Amülouleerü tü wiinokot oo'ulaka tü paa'atakat. ³⁸Shi'itaaneekalaka wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai jeketüin. ³⁹Chi eekai nüsülin wane asüüshi eekai jashü'üin, nnojotsü naa'in sünain eekai nnojolüin jashü'üin, süka ki'rain nümüin asaa tü

jashü'üsukat. Akaajaa jiakana fariseokana, ki'rairü jaa'in sünain tü ekirajünakat anain jia natüma na jutuushikana otta jiyouktüin tü tekirajakat anain —nümakalaka Jesús namüin.

Eiyajüshi Jesús so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana

6 ¹So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, awaralijaashi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'u wane wopu pasanainpünaa sünain wane yütüja. Je na nikirajüinkana, nasürüttapünaain wane a'ttiee kanüliakat “trigo” sünain nashalejüin shia. ²Otta na fariseokana, süka müin aka saa'in wane a'yatawaa tü naa'inrakat na nikirajüinkana Jesús naashin, namakalaka namüin:

—Saashin tü nüshajakat Moisés, nnojotsü anain süpüla jaa'inrüin tia so'u tü ka'i weemeraakat o'u —namajaakalaka namüin na nikirajüinkana Jesús.

³Asouktüshi Jesús joolu'u namüin saa'u nnojolüin kaainjalaain tü naa'inrakat na nikirajüinkana naajüin:

—Soto jaa'in tü naa'inrakat David paala sümaiwa wanaa sümaa alin jamü nümüin je namüin na nütünajutkana. ⁴Ekerotshi nia sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa sümaa shi'litaanüin tü pan aapünajatkat nümüin Maleiwa. Tü pankat naashin Moisés, nnojotsü shika'ain sümüinjatiin wayuu eekai ein ne'e. Naya ekünjanaka namüiwa, na sacerdote judíokana. Otta David, naapaain tü pankat sümaa niküin, je naapüin süpüshi namüin na nütünajutumuyuukana. Je

nnojoliishii süsalain naya tü naa'inrakat nütüma Maleiwa. ⁵Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, taya laülaashika saa'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu. Je sükajee tia, nnojoliishii kaainjalain na tekirajüinkana saaliijee tü naa'inrakat —nümakalaka Jesús namüin.

⁶Je so'u wane'eya sükalia eemerawaa, ekerotshi Jesús süpüla ekirajaa sulu'umüin tü ekirajüleekat tü judíokalüirua. Eejachikalaka nüpüla wane wayuu joso ajapüchi, tü najapü nikiakat. ⁷Je na fariseokana namaa na karalouktamaajanakana, süka naapeein nikii Jesús, eekalaka ma'i naa'in nüpüla müleka niyajüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, shii'iree “Kaainjarai nia süka ni'yataain so'u tü ka'i eemeraanakat o'u sünnain niyajüin wane wayuu” namüinjanain sümüin wayuu. ⁸Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülüjakat naa'in,

—Püsha'walaa yala pasanainmüin sünnain tü wayuukolüirua
— nümakalaka nümüin chi wayuu joso ajapüchikai.

Nüsha'walaakalaka joo chi wayuukai yala yalaala. ⁹Nümakalaka joo Jesús namüin na wayuukana sünnain nüchiajaain naya: —Saajüin tü nüshajakat Moisés, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüinjatüin so'u tü ka'i eemeraanakat o'u? ¿Anasü müleka waa'inrüle tü kasa eekai anain? ¿Shiataapa eekai mojuin? ¿Anasü müleka waa'inmajüle wayuu suulia ouktaa? ¿Shiataapa anain wo'utüle saa'in?

¹⁰Niirakaakalaka Jesús namüin na wayuukanairua napüshua sünnain nümüin nümüin chi ayuuishikai: —Puwasta tü najapükat.

Je sünnain naa'inrüin tü aluwataanakat anain nia, anale'eitpa tü najapükat. ¹¹Otta na fariseokana je na karalouktamaajanakana, aashichijaashii ma'i naya nümüin Jesús sütüma tia. “¿Kasa waa'inrüinjatka nüka?”, müshii naya sünnain aashajaajirawaa.

Aneekünüshii na polookana piammüin Aluwataaushikana

¹²O'unüshi Jesús so'u wane ka'i saa'umüin wane namüna süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa. Eeshi nia sünnain nüsirairüin aikat tia sünnain achuntaa nümüin. ¹³Shiasa ja'yuupa, neenaküin na nikirajüinkana nünainmüin süpüla nüneeküinjanain poloo piammüin na'akajee. Ni'itaakalaka joo nanülia “Aluwataaushi” münüin, süka nuluwataainjanain naya sünnain aküjaa nünüiki sümüin wayuu.

Anuu nanülia na Aluwataaushikana: ¹⁴Simón, chi e'itaanakai anülia Pedroin nütüma Jesús. Andrés, chi nimüliakai Simón. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵Mateo, je Tomás. Jacobo chi nüchonkai Alfeo. Simón, wane no'utku na wayuukana kanüliakana Zelote. ¹⁶Judas nüchonkai Jacobo. Je Judas Iscariote chi aapüinjachikai nikii Jesús.

Na anakuaippaliikana naashin Jesús

¹⁷Süchikijee tia, ashakatüshi Jesús saa'ujee tü namünakat namaa na polooshiikana piammüin eemüin wane anouí eere wainmain na nikirajüinkana otta wayuu watta saalin sulu'ujee süpüshua tü mmakat Judea, oo'ulaka Jerusalén, oo'ulaka sotpa'ajee palaa sulu'ujee tü pueulokat

Tiro oo'ulaka Sidón. ¹⁸Antüsü tü wayuukolüürua nünainmüin Jesús shii'iree saapajeein nünüiki je shii'iree shiiyajünüin tü ayuuliikat suulia nütüma. Na wayuu eekana müliain sütüma kale'eruwaa yolujaa, eiyajüntüshii naya nütüma.

¹⁹Arütkaashii na wayuukana napüshua nünainmüin Jesús shii'iree nepetteein nia süpüla anainjanain naya nütüma, süka natüjaain naa'u sünain pülashin nia je sünain niyajün wayuu wainma.

²⁰Eirakaashi joo Jesús namüin na nikirajüinkana sünain nikirajün naya no'upala na wayuukana napüshua:

“Anata'aleeshiija'a ma'i jia müliakana joolu'u, süka jikeroteenain chamüin eere nuluwataain Maleiwa.

²¹ Anata'aleeshiija'a ma'i jia aikana amüin joolu'u jamü, süka emireenain jia so'u ka'ikat tia, je jiakana a'yalajakana joolu'u, süka jüsirajeenain so'u tia.

²² Anata'aleeshiija'a ma'i jia shi'rakana amüin wayuu joolu'u saaliijee anoujaa tanain tayakai, chi Shipayakai Wayuu, mayaasüje kanain jia saa'in wayuu, mayaasüje süjünajaain jia wayuu sünain mojuin sünüiki jümüin, otta müleka shiyouktüle jia saa'u mojulaain jia saajün.

²³“Meerü jukuaiippa aka nakuaiippa na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa sünain ne'nnüin amüin natüma na jutuushikanairua. Otta jiakana so'u

tü ka'i mülieenakat o'u jia sütüma wayuu, talata jia süka süpüshua jaa'in, süka jütüjaain naa'u chi Maleiwakai sünain nüsülajünjatüin kasa anashaatakat jümüin chaa iipünaa eere nia”, nümakalaka Jesús namüin.

²⁴Aashajaashi joo Jesús namüin na wayuukana napüshua:

“Na wayuu eekana washirüin ja'aka, 'Aisha'ajaa', meena naya, süka kasalajaneerüin namüin tü mojusü naa'inrakat. Mayaasüje talatüin naa'in joolu'u sümaa washirüü ne'e, mojeerü naa'in so'uweena wane ka'i.

²⁵ Je na wayuukana eekana emirain ja'aka maa'ulu yaa, mojeerü ma'i naa'in, süka aijeerüin jamü namüin. Otta na asirajakana, 'Aisha'ajaa', meena naya, süka na'yalajeenain saalii mojuu aa'in.

²⁶ Je jia kojutkana sütüma wayuu süpüshua, jalia jia talataja aa'in sütüma tia. Anakaja sotüle jaa'in nachiki na nünüikimaajanayaakana Maleiwa sümaiwa paala kojutkana sütüma tü jutuushikalüürua soo'opünaa naküjain alawaa. Otta no'ulu'u Maleiwa, mojutsalii naya”.

Ekirajünüshii sünain alinjanain na nü'ünüükana napüla

²⁷Aashajaashi Jesús nüchikua namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana napüshua: “Jia aapaakana tü tamakat, anashii aire jüpüla na jü'ünüükana, sümaa

jükaaliijain naya, mayaashiije kanain jia naa'in. ²⁸ Je anashii jücheküle tü anasükat napüleerua na mojukana anüiki jümüin, sümaa jüchuntüin nümüin Maleiwa naa'u, mayaashiije e'rüliin wayümüin jümüin. ²⁹ Müleka süshe'etünüle ju'upünaa sütüma wayuu, anasü müleka nnojorule jüchekajüin shia. Shia anaka alu'u müleka jujununtaale süpüla süshe'etünün tü wane. Je müleka süsütünüle tü jüshe'inkat, anasü müleka juu'ulaale tü wane'eya süpülaya. ³⁰ Je nümüin chi eekai che'ojaain kasa nümüin, jüsülaja nümüin. Je nümüin chi asütakai jükorolo juulia, nnojo jüsütüin süchikua nuulia. ³¹ Anasü müleka jaa'inrüle tü anasükat sümüin wayuu, maa aka jücheküin saa'inreein tü anasükat jümüin.

³² “Müleka aire ne'e jüpüla tü wayuu aikat apüla jia, ¿kasa anaka alu'u tia nu'upala Maleiwa? Na wayuukana napüshua, mayaashiije kaainjaraliin naya, aisü napüla wayuu aikat apüla naya. ³³ Je müleka jükaaliijale ne'e tü wayuu akaaliijakat jia, ¿kasa anaka alu'u nu'upala Maleiwa tia? Na wayuukana napüshua, mayaashiije kaainjaraliin naya, naa'inrüin tia. ³⁴ Je müleka jujuyaajirüle ne'e wayuu eekai sütüjain awalaajaa, ¿kasa anaka alu'u nu'upala Maleiwa tia? Shia saa'inraka ne'e wayuu süpüshua, mayaasüje kaainjaralüin. Najuyaajirüin süpüla suwalaajünüinjatüin süchikua. ³⁵ Alu'usa jiakana, anashii aire jüpüla na jü'ünüükana, maa aka naa'in chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i chakai iipünaa sünaain kamaneein sümüin wayuu eekai kaainjalain, eekai nnojolüin

saapüin analu'ut nümüin. Je müleka jükaaliijüle na jü'ünüükana sümaa jujuyaajirüin naya sünaain nnojoliin jüchekajüin namüin süpüla nawalaajünüinjatüin süchikua, nayaawateena aa'u jia sünaain nüchooin jia Maleiwa. Je asülajüneena amüin jia wainma kasa anasü nütüma so'u wane ka'i. ³⁶ Anashii müleka jümülijajüle wayuu süpüshua, maa aka naa'in chi Jüshikai Maleiwakai sünaain nümülijajüin shia”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nnojotsü anain tü ayojawaakat tü awalayuukalüirua

³⁷ Aashajaashi Jesús nüchikua namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana: “Anakaja müleka nnojorule jiyoujüin wane wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, meeria jukuaiappa nütüma Maleiwa. Anakaja müleka nnojorule jaapüin shikii wane wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, meeria jukuaiappa nütüma Maleiwa. Shia anaka alu'u müleka motüle jaa'in saainjala wayuu eekai kaainjalain juulia, süpüla motüinjatüin naa'in Maleiwa tü jaainjalakat nuulia. ³⁸ Anashii müleka jüsülajüle sümüin wayuu eekai che'ojaain kasa sümüin. Je tü che'ojaakat jümüin, asülajüneerü nütüma chi Maleiwakai sünaain wainmashaateerüin shia. Akaajaa müleka matüjüinre asülajaa jia sümüin wayuu, meeria jukuaiappa nütüma Maleiwa. Masülajuujeena amüin jia”, nümakalaka Jesús namüin.

³⁹ Ekirajüshi joo Jesús süka sukuaiappa tü kasa e'nnakat sainküin mma: “Müleka nu'uninnüle wane wayuu eekai mo'uin nütüma

wane eekai mo'uinya, eeshii süpüla nojunuujiraain sulu'u ishi. ⁴⁰Wane wayuu, nüshatapa tü ekirajünakat anain nütüma chi ekirajüikai, shieerü nikirajaka anain tü ekirajünakat anain nia paala", nümakalaka namüin na nikirajüinkana.

⁴¹⁻⁴²"Jia ayoojaakana waneepia na juwalayuukana, müshii aka jia naa'in wane wayuu eekai ni'rüin yarüttüsü sulu'u no'u chi nuwalakai sünain 'Tawalaa, anashi tayu'rule tü yarüttüsükat sulu'ujee po'u' sünain nümüin nümüin. Otta nnojotsü nütüjaain aa'u sünain een wane sa'ata wunu'u sulu'u tü no'ukalia ma'i. Jiakana piamakana akuappa, müleka juu'ulaale suulia kaainjalaa, juunteerü jii'iyatüin namüin na juwalayuukana sünain kaainjalain naya", nümakalaka Jesús.

Tü süchonkot wane wunu'u

⁴³Aashajaashi Jesús joolu'u nüchikua namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana: "Wane wunu'u eekai shikaajünüin achoin, nnojotsü kachoin eekai mekaajuuin. Otta wane wunu'u eekai mekaajuuin süchon, nnojotsü kachoin eekai shikaajünüin. ⁴⁴Müleka shi'nnüle süchon wane wunu'u, atüjaaneerü aa'u kasain kachoin. Tü süchonkot tü higerakat, nnojotsü atpajünüin sünainjee wunu'u eekai keimsein, je tü uuwakat, nnojotsü atpajünüin sünainjee wunu'u eekai een ne'e.

⁴⁵Akaajaa naa'in wane wayuu eekai nüküjüin waneepia kasa anasü, watüjaa aa'ut sünain shiain sulu'uin naa'in tü anasükat, süka waapüin shia nüküjüin. Akaajasa wane wayuu eekai nüküjüin waneepia tü kasa mojusükat, watüjaa aa'ut

sünain shiain sulu'uin naa'in tü mojusükat. Tü saashajaakat wane wayuu, shia tü ojuittakat sulu'ujee saa'in", nümakalaka Jesús namüin.

Nukuaippa wane wayuu kekiishi ma'i

⁴⁶Aashajaashi Jesús nüchikua namüin sünain nüchiajaain naya: " 'Senyotkalee, kojutshi pia watüma', ¿jamüshii jümaka'aka tamüin sünain nnojolüin jaa'inrüin tü taluwataakat anain jia? ⁴⁷Chi wayuu eekai nüntüin tanainmüin, sünain naapajüin tü tekirajakat anain, sünain naa'inrüin waneepia tü taluwataakat anain nia, ¿kasa maka aka nia? ⁴⁸Müshi aka nia naa'in wane wayuu eekai yalayalain süpüla aainjaa miichi. Nüpotüin tü mmakat süpüleerua tü nipiakat süpüla nükumajüinjatüin shia saa'u ipa. Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünainmüin tü miichikat, nnojotsü ojuttüin shia, süka ichein ma'i sükumajia. ⁴⁹Akaajasa chi wayuu eekai nnojolin naa'inrüin tü taluwataakat anain, müshia aka nia naa'in wane wayuu eekai matüjain süpüleerua aainjaa miichi. Nükumajüin tü miichikat saa'u mma ne'e sünain nnojolin nüpotüin tü mmakat süpüleerua tü nipiakat. Je süntapa wane juya miyo'ushaata sünainmüin tü miichikat, ojüttüsü shia", nümakalaka Jesús namüin.

Tü nünoulakat wane wayuu sülaülashikaa poloo shikii surulaat

7 ¹Je keraapa nünüiki Jesús namüin na nikirajüinkana no'upala na wayuukana napüshua, o'unüshi sulu'umüin tü pueulokat Capernaum. ²Eeshi wane sülaülashi surulaat nnojoiishi judüin. Je chi nüchepchia kojutkai nütüma,

ayuuishi, mayeinshi ma'i. ³Niasa'a chi sülaülashikai surulaat, naapüin nüchiki Jesús sünain niain atüjain eiyajaa wayuu. Nuluwataakalaka wane laülaayuushiikana naa'u na judíokana süpüla naashajaainjanain nümaa shii'iree niyajeen chi nüchepchiakai. ⁴Shiasa nantapa na laülaayuushiikana nünainmüin Jesús, nachuntüin nüümüin süka süpüshua naa'in sünain namüin nüümüin:

—Kojutshi ma'i chi sülaülashikai surulaat watüma. Anakaja müleka piyajüle chi nüchepchiakai ⁵süka alin ma'i waya judíokana nüpüla je süka naainjirüin wamüin tü ekirajüleekat —namakalaka nüümüin Jesús.

⁶⁻⁷O'una müshija Jesús namaa.

Otta yaa pejemüin sünain nipia chi sülaülashikai surulaat, nüpanapajakalaka Jesús wane nütünajutüüria chi laülaashikai ajütünakat nünainmüin süpüla naküjainjatüin nüünüki nüümüin: “Ekirajüikalee, nnojoshi taya o'unüin pünainmüin, süka nnojolin kasajachin taya pümüin, saa'in tamüin. ¿Jamakuaippalinjachika joo süpüla tantajachin pünainmüin? Süka jamüin, laülaain pia saa'u ayuulii. Müleka püküjale ne'e wane pütchi, tatüjaa aa'ut sünain aneechin chi tachechikai sütüma tia ⁸süka tatüjaain saa'u aluwataanaa maa aka tatüjaain saa'u aluwatawaa. Müleka tajütüle wane surulaat, o'unüshi. Müleka teenaküle nia, antüshi. Müleka taluwataale chi tachechikai, naa'inramaatüin motso'o tü taluwataakat anain nia”, müshii naya nüümüin Jesús sünain naküjain nüünüki chi sülaülashikai surulaat.

⁹Oponojoosü ma'i naa'in Jesús sütüma tü nümakat chi sülaülashikai surulaat. Ajununtaashi joo sünain nüümüin sümüin tü wayuukolüüria watakat saalin eekat nümaa:

—Miyoutaaleeja'a nünoala chi sülaülashikai surulaat tanain. Nnojoshi een wane makai aka naa'in sünain anoujaa tanain, ja'itakaja ne'e na'aka na wayuukana Israelkana —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Nale'ejakalaka joo na ajütünakana nipialu'umüin chi sülaülashikai surulaat sünain een chi nüchepchiakai napüla. Anaichipa joo nia.

Kato'uchi nütüma Jesús wane ouktüshi

¹¹Süchikijee tia, o'unüshi Jesús chamüin cha'aya eemüin wane pueulo kanüliasü Nafn namaa na nikirajüinkana oo'ulaka watta saalin wayuu. ¹²Je nüntapa so'ulu'umüin tü pueulokat, eesü nüpüla wane wayuu oukta a'wayuuset sümaa wainma wayuu shipiannuu. Ouktüichipa joo chi süchonkai waneeshika'iya sümüin. Alü'üjünüshi nia amuuuupa'amüin. ¹³Shiasa ni'rapa chi Senyotkai tü wayuukot, nüümüilajakalaka shia.

—Nnojo pi'yalajüin, maachee — nümakalaka sümüin.

¹⁴Nürütkaakalaka joo Jesús nünainmüin chi ouktüshikai. Je ni'itaapa najapü sünain tü alü'üjiasükat, asha'walaashii joo na wayuukana alü'üjashiikana.

—“Püsha'walaa, waa'iraa”, müshi taya müin —nümakalaka nüümüin chi ouktüshikai.

¹⁵Otta müshia chi wayuukai, nojoyoolakalaka sünain naashajaain.

Otta Jesús, nümakalaka sümüin tü niikat:

—Anii chi püchonkai.

¹⁶Ponusü ma'i naa'in na wayuukana tü ne'rakat. Je na'waajüin Maleiwa:

—Anashikaiche ma'i chi nünükimaajachikai Maleiwa antakai wa'akamüin —müshii waneerua.

Otta wane:

—Antüichipa Maleiwa süpüla nükaaliijainjanain waya nüpüshikana —müshii.

¹⁷Je tü naa'inrakat Jesús nüka chi ouktüshikai, a'walakajaasü süchiki sütüma wayuu cha'aya sulu'u tü mmakat Judea je cha'aya sü'ütpünaa.

A'waajünüshi Juan nütüma Jesús

¹⁸So'u wane ka'i, wanaa sümaa püreesain Juan chi owoutisaajüikakai, aküjünüsü nümüin natüma na nikirajüinkana süchiki süpüshua tü naa'inrakat Jesús. Neenakakalaka Juan piamashii na nikirajüinkana ¹⁹sünain nuluwataain naya chamüin nünainmüin chi Senyotkai süpüla namüinjanain nümüin: “¿Shiimü'inya piain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla pu'tte'erüinjachin wayuu? ¿Nnojottaapa shiimüin?”.

²⁰Shiasa nantapa na nikirajüinkana Juan nünainmüin Jesús, müshii naya nümüin:

—Aluwataaushi waya pünainmüin nütüma Juan chi owoutisaajüikakai süpüla wasakirüinjachin pia: “¿Shiimü'inya piain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla pu'tte'erüinjachin wayuu? ¿Nnojottaapa shiimüin?” —namakalaka.

²¹Je so'u ka'ikalüirua tia, eiyajünüsü wayuu watta saalin

nütüma, wayuu eekai müliain sütüma ayuulii je eekai kale'eru'uin yolujaa. Je wayuu wainma eekai mo'uin, ko'usü nütüma. ²²Je sükajee tia, asouktüshi joo Jesús namüin na nüjünalakana Juan:

—Aa, shiimüin tayain chi aluwataaushikai nütüma Maleiwa süpüla to'tte'erüinjachin wayuu. Ju'una jümata jüchikua jüküjaiwa nümüin Juan tü ji'rakat je tü jaapakat achiki. Tü wayuu eekai mo'uin, ko'usü. Tü eekai masa'ain, kasa'asü. Tü eekai saja'ttüin süta, ashatusü tü sütakat. Tü eekai mache'ein, kache'esü. Tü eekai ouktüin, oso'iraasü saa'in. Je tü eekai müliain, aküjüna amüinrü tachiki tayakai chi O'tte'erüikai. ²³Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu eekai nnojölüin nuu'ulaain suulia anoujaa tanain sütümajee tü alatakak nümüin —nümakalaka Jesús namüin.

²⁴Shiasa'a no'unapa na nüjünalakana Juan, o'ttüshi Jesús sünain aküjaa nüchiki Juan sümüin tü wattakat saalin wayuu: “Soto jaa'in wanaa sümaa nuwoutisaajüin Juan chaa isashiipa'a. ¿Kasa ju'unaka ee'iree eemüin nia? ¿Süpüla ji'rüinjachin wane wayuu eekai nnojolin lotüin sünain anoujaa? Nnojo. ²⁵¿Süpüla ji'rüinjachin wane wayuu washirü eekai kashe'in kuluulu anasü? Nnojo. Na wayuu washinnuukana, na anakana ashe'in, kepiashii naya sulu'u nipia chi sülaülashikai mma, nnojoshii kepiain chaa eere maa'inyatuulin mma. ²⁶Shiimüin sünain ju'unüin chamüin süpüla ji'rüinjachin wane nünükimaajachi Maleiwa. Je alana'aleeshia ma'i nia sünain kojütüin nütüma Maleiwa

noulia na waneennua süka niain chi aapirakai wayuu sünnain tantajachin tayakai. ²⁷Nia chi ashajünakai achiki paala sünnain nümüin chi Maleiwakai nümüin chi Nüchonkai sünnain maa:

‘Taluwatajajeechi chi
pünüliamaajachikai
püpüleerua
süpüla naapirüinjatüin tü
wayuukolüürua sünnain
püntajachin sa'akamüin.
Yapainjatü nütüma tü
wayuukolüürua süpüla
saapajüin pünüiki’,

müsü tü ashajuushikat. ²⁸Shiimüin tü tamakat jümüin, yaa sa'aka wayuu maa'ulu yaa, alana'aleeshia ma'i Juan sünnain kojütüin nütüma Maleiwa suulia tü wayuukolüürua süpüshua. Otta na wayuu anoujashiikana tanain, mayaasüje nnojoliin kojütüin joolu'u sütüma wayuu, alana'aleejeeria tü nojutkat so'uweena wane ka'i suulia tü nujutkat Juan maa'ulu yaa. Shia süka latilaweenain naya cha'aya eere nuluwataain Maleiwa”, nümakalaka Jesús.

²⁹Napüshua na wayuu aapakana tü nümakak Jesús, je na okotchajülüikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma, süka owoutisaajuushin naya nütüma Juan, müshii naya: “Anasü ma'i tü nuluwataakat anain waya Maleiwa”. ³⁰Akaajasa na fariseokana namaa na karalouktamaajanakana, na nnojoliikana owoutisaajünüin nütüma Juan, nayouktüin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua.

³¹Nümakalaka Jesús namüin na ayouktakana nünüiki: “¿Kasa maka aka naa'in na wayuu ka'akakana

jia, na ayouktakana tanüiki?

³²Nnojoiishii jia talatüin tamaa, süka nnojolin taa'inrüin tü jüchekakat tapüleerua. Müshii aka jia saa'in tepichi eekai namüin namüin na natünajutkana saaliijee nnojoliin nashaitteen namaa:

‘Ja'itaina amaasijaayaain waya,
nnojoliishii jia oyonnojayaain
sütüma.

Je ja'itaina mojuyaain waa'in
sünnain ee'irajaa,
nnojoliishii jia a'yalajayaain
sütüma’,

müshii na tepichikana. ³³Müshii aka jia saa'in tepichi, saa'u ‘Kale'eru'ushi nia yolujaa’ jümüin nümüin Juan chi owoutisaajüikai sünnain jiyouktüin nünüiki, süka nnojolin ni'rajaain mi'iraa je süka nnojolin nüsüin wanaa jümaa. ³⁴Otta jünüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka te'rajaain mi'iraa sümaa wayuu: ‘Wayuu kasa ale'echi nia, sütünajut tü okotchajütikalüürua neerü nümüin chi sülaülashikai mma, sütünajut tü kaainjaratkalüürua’, müshii jia tamüin sünnain jiyouktüin tanüiki. Shiimüin tü tamakat, müleka nnojorule taa'inrüin süpüshua tü jüchekakat, nnojoleena jia talatüin tamaa. ³⁵Otta chi wayuu eekai shiimüin sünnain nünoujain nünain Maleiwa, nütüjaweerü aa'u sünnain shiimüin tü taküjakat nümüin”, nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüürua.

Nülatirüin Jesús saainjala wane wayuu kaainjalasü

³⁶Eenajinnüshi Jesús sünnain wane ekawaa nipialu'u wane wayuu fariseo kanülüashi Simón. Nu'unakalaka. Shiasa nüntapa chamüin cha'aya, nükkalakaalaka

sünain tü ekawaakat. ³⁷Je wane jierü kaainjarat shipiajatü cha'aya, sütüjaapa naa'u Jesús sünain nikaain nipialu'u chi fariseokai, süntakalaka nünainmüin süpüla shi'rüinjachin nia. Alü'üjasü wane maraaja akumajuushi süka ipa kanüliasü “alabastro”, kalu'usü “perfume”.

³⁸Asha'walaasü shia nüchiiruajee Jesús sü'ütpa'a nuu'ui sünain shi'yalajüin sünain süshorottirüin tü su'wüirakat saa'u. Süla'ajaakalaka shia süka su'wala. Shipesutkalaka shia sünain shi'yotüin tü perfumekat saa'u.

³⁹Otta chi fariseokai eenajitkai Jesús, müsü naa'in nüle'eru'u: “Je chira, müleka niale wane chi nünüikimaajachikai Maleiwa, niyaawatüinje tü jierü epettakat nia, nütüjaa aa'uluje sukuaippa sünain kaainjaralüin shia, je niyouktüinje sümüin tü saa'inrakat nüka”.

⁴⁰Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülüjakat naa'in, müshi nia nümüin:

—Simón, anashi taküjale pümüin süchiki wane kasa.

—Anakaja, Ekirajüikalee. Püküja maala tamüin —nümakalaka nümüin.

⁴¹Nümakalaka Jesús:

—Eeshi wane wayuu a'anapitshi nünneetse. Nujuyaajirüin piamashii wayuu. Wainma neerü tü najuyaalakat: 500 “denario” tü najuyaalakat wane. Oo'ulaka chi wane, ajuyaajüshi ja'rai shikii “denario”. ⁴²Otta na nujuyaajitkana, naja'ttirüin tü neerü najuyaalakat. Isasü nachiki nawalaajüin süchikua nümüin chi a'anapitshikai naya. Otta niakai, nuu'ulaain tü nünneetsekat napüla —nümakalaka Jesús.

Nüsakinnakalaka joo Simón nütüma:

—¿Jaraleechi, saa'in pümüin, aika ma'i apüla chi a'anapitshikai neerü?

⁴³Asouktüshi Simón:

—Niataa chi wayuu oo'ulaanakai wainma ojuyaala —müshi.

—Pütchi lotüsü tü püsooktakat aka —nümakalaka Jesús nümüin.

⁴⁴Niirakaakalaka Jesús sünainmüin tü jietkat sünain ayatüin naashajaain nümüin Simón:

—Piakai, nnojoishi kamaneein tamüin sümaa aapüin wüin su'lojia too'ui tantaiwa'aya pipialu'umüin.

Alu'usa shiakat, süshorottirüin su'wüira saa'u too'ui sünain süla'ajaain shia süka su'wala.

⁴⁵Piakai, nnojoishi püpesujüin taya wanaa sümaa püsaküin taya tantaiwa'aya. Alu'usa shiakat, moo'ulainyülia suulia epesujaa too'ui.

⁴⁶Piakai, nnojoishi kamaneein tamüin sümaa o'yotoo seita saa'u tekii. Alu'usa shiakat, shi'yotüin “perfume” saa'u too'ui süpüla

shii'iyatüin sünain kojutüin taya sütüma. ⁴⁷Ja'itairü wainmain paala tü saainjalakat, saa'u alichipain taya süpüla süka süpüshua saa'in, atüjaana aa'ulu sünain motüitpain taa'in

saainjala. Akaajasa piakai, nnojoishi alin taya püpüla süka süpüshua paa'in, maa aka alin taya süpüla tü jietkat, süka nnojolin che'ojaain motüin taa'in paainjala paajüin —nümakalaka Jesús nümüin Simón.

⁴⁸Nümakalaka joo Jesús sümüin tü jietkat:

—Motüitpa taa'in paainjala.

⁴⁹Otta na wayuukana ekaashiikana wanaajiraa nümaa, aashajaajiraashii naya:

—Atak. Motüsü naa'in saainjala wayuu naajüin. ¿Jarai wayuu atüjaka süpüleerua tia? —müshii naya sünain nayoujüin Jesús.

⁵⁰Otta nünüiki Jesús sümüin tü jietkat:

—O'tte'ennüitpa pia süka pünoujain tanain. Anasü müleka pu'unüle sünain anain paa'in — nümakalaka sümüin.

Süchiki wane mma apünajünakat alu'u

8 ¹Shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua. Aküjüshi nia tü pütchi anasükat sümüin wayuu, süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Je na Aluwataaushikana, na polooshiikana piammüin, o'unüshii naya nümaa. ²Otta namaa nayakana, o'unüshii wane jiyuu eiyajünakana nütüma Jesús oo'ulaka na ayu'nnakana oulia yolujaa. Eesü María Magdalena, tü ayu'nnakat ale'eru'ujee akaratshisü yolujaa. ³Eesü Juana, nu'wayuuse Chuza chi laamakai sulu'u nipia Herodes chi sülaülashikai mma. Je eesü Susana oo'ulaka wane jiyuu wainma. Nakaaliijain na jiyuukana Jesús je na nikirajüinkana süka tü nawashirüinkat.

⁴So'u wane ka'i, antapaatasü wayuu watta saalin nünainmüin Jesús sulu'ujee tü pueulokat süpüshua. Ekirajüshi joolu'u nia sünain wane kasa süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma. ⁵Müshi nia namüin: “Eetaashi wane wayuu apünajüi. O'unüshi sulu'umüin tü niyüüjasekat sünain nijinain tü nuwaüyekat. Eesü waüyee ejituukat sulu'u wopu eepünaale sülikatünüin aa'u sütüma wayuu, eere shiküin shia wuchii. ⁶Eesü ejituukat eere arülain mma saa'u ipa. Shiasa susotapa, ajulujaasü süka josoin tü mmakat.

⁷Eesü ejituukat sa'aka mojuui eekai keimsein. Shiasa süsotapa, ouktüsü tü pünajütakat sütüma tü mojuuikat. ⁸Alu'usa wane waüyeeekat, ejituushi saa'u mma anasü. Asotüsü, emiyo'ulaasü sünain wattain saalii süchon, maa aka poloo shikii süchon sünainjee waneesia so'u”, müshi joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua. Je kettaapa nünüiki Jesús, “Chi eekai nüshatein tanüiki, anasü jüljüüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain”, nümakalaka sünain emetuluin nünüiki namüin.

⁹Otta na nikirajüinkana Jesús: “Pikirajüinapa waya sünain wane kasa süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma. ¿Jamalu'tut tü püküjajat wamüin?”, namakalaka nümüin. ¹⁰Asouktüshi Jesús: “Nnojotsü atüjaanüin aa'u paala süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Otta müshia joolu'u, o'ttüichipa taya sünain tee'iyatüin shia jümüin jiakana tekirajüinkana. Otta na wane wayuukanairua, tekirajüin naya waneepia süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma, süpüla keraainjatüin tü ashajünakat paala, tü münakat wamüin:

‘Ja'itaka'a neirakaain sümüin tü kasa anasü taa'inrakat, je ja'itaka'a naapüin tü kasa anasü taküjajat achiki, nnojoleerü nayaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain naya’ ”, nümakalaka Jesús namüin.

¹¹Nii'iyatakalaka joo Jesús namüin sünain jamalu'ulüin tü nüküjaitpakat sümüin tü wayuukolüirua süka sukuaippa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma. Müshi nia namüin: “Tü waüyeeekat, shia nünüiki

Maleiwa. ¹²Je tü wäiyee ejituukat eepünaale süliikatünüin aa'u sütüma wayuu, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin ne'e nünüiki Maleiwa sünain süsütünamaatüin tü pütchikat noulia nütüma Satanás suulia nanouja'alüin sünain süpüla no'tte'ennüinjanain nütüma Maleiwa. ¹³Je tü ejituukat eere arülain mma saa'u ipa, shia nakuaippa wayuu eekai naapüin sümaa talataa aa'in nünüiki Maleiwa aküjünakat namüin. Müshii aka naya saa'in tü pünajüt ajulujaakat. Anoujashii naya motso'o ne'e. Otta ne'rapa müliaa sünainjee tü nanoulakat, oo'ulaa müshijja suulia anoujaa. ¹⁴Je tü ejituukat sa'aka mojuui eekai keimsein, shia nakuaippa wayuu eekai naapüin nünüiki Maleiwa sünain malaüle'erüin naa'in sünain anoujaa, sükajee ayatüin naya shapaain naa'in naa'ujiraa shii'iree washirüü je shii'iree emi'ijaa. ¹⁵Otta tü wäiyee ejituukat saa'u mma anasü, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin nünüiki Maleiwa sümaa naapaain shia süka süpüshua naa'in. Lotüshii ma'li naya sünain anoujaa waneepia sütüma. Je maa aka tü pünajütkat saa'u mma anasü sünain wainmain süchon, koo'omüinsü namüin na wayuukana aa'inraa kasa anasü, süka nachecherüin naa'in sünain anoujaa”, nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane rampara chuwatsü iipünaa

¹⁶Aashajaashi joolu'u Jesús namüin nüchikua: “¿Jalasü e'itaanüin wane rampara chuwatüle? ¿E'itaanüsü suupünaa wayeeta? ¿E'itaanüsü suupünaa türoojo? Nnojotsü anain tia. Anasü

shi'itaanüle iipünaa eere süpülee luusa, süpüla shi'nnüinjatüin tü suwaralakat sütüma wayuu eekai shikerolüin. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai. Nnojotsü anain müleka sunujunnule suulia wayuu. Shia anaka alu'u müleka sükujünüle sümüin wayuu süpüshua sünain shikirajününjatüin sünain. ¹⁷Müleka sunujunnule wane kasa, eweeteerü süchikua. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai. Ja'itairü nnojolüin aküjünüin paala sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua, aküjüneerü joolu'u sümüin. ¹⁸Je sükajee tia, anashii müleka eere jaa'in sünain tü pütchi jaapakat. Chi wayuu eekai jülüjain naa'in tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, ekirajüneechi nia soo'omüin. Akaajasa chi eekai nnojolüin kasajatüin nümüin tü shiimainkat, asütüneerü nuulia tü ekirajünakat anain nia paala”, nümakalaka Jesús namüin.

Antüsü nii je nuwalayuu Jesús nünainmüin

¹⁹Je joolu'u, antüsü tü niikat Jesús oo'ulaka na nimüliayuukana süpüla naashajaainjanain nümaa. Otta isasü nachiki arütkawaa nünainmüin, süka wainmain wayuu yaa nü'ütpa'a. ²⁰Naapinnakalaka Jesús:

—Naa tü püikat anoopa'a oo'ulaka na puwalayuukana. Aashajaweeshii pümaa —nümünakalaka.

²¹Asouktüshi Jesús:

—Tü wayuu “teikat” je na wayuu “tawalayuukana” tamüinjanakana amüin, naya na eekai naapüin tü nünüikikat Maleiwa sünain naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain —nümakalaka Jesús namüin.

Niimale'eriün Jesús wane wawai

²²So'u wane ka'i, müshi Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Anashii wo'unüle waneemüin sa'ata tü palaakat.

O'otoo müshijja'a joo naya sulu'u tü anuakat süinain no'unüin. ²³Je süma'inru'u waraittüin tü anuakat shirokupünaa tü palaakat natüma na nikirajüinkana, atunküshi Jesús. Anta müsia joo wane wawai nanainmüin süinain shi'yotüin palaa sulu'umüin tü anuakat. Pejeirü süpüla shimeroooin tü anuakat shiinalu'umüin tü palaakat.

²⁴Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin,

—Ekirajüikalee, püchijiraa maala. Ouktüshii taa waya —namakalaka nümüin.

Nüsha'walaakalaka Jesús süinain nüchiajaain tü wawaikat sümaa tü palaa ko'ontakat nanainmüin. Ejimalaa müsia joo tia sütüma nünüiki. ²⁵Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—¿Nnojotsü jünoujüin paala süinain to'tte'erüinjanain jia suulia tü wawaikat? —müshi nia namüin.

Eimolojooshii ma'i naya sümaa naashajaajiraa süinain namüin:

—¿Jaraikai wayuukai chii, kache'ekai amüin wawai oo'ulaka tü palaakat? —müshii naya, süka ponüin ma'i naa'in tü ne'rakat.

Ajuittinnüsü watta saalii yolujaairua nüle'eru'ujee

wane wayuu nütüma Jesús

²⁶Antüsü joolu'u tü anua kalu'ukot Jesús namaa na nikirajüinkana waneemüin sa'ata palaakat chejee Galileajee. Je cha'aya, kapiasü wane

wayuuirua kanüliajüsü Gadareno.

²⁷Nüshakatapa Jesús sulu'ujee tü anuakat, eejachi nüpüla wane wayuu kale'eru'ushi yolujaa. Kepiashi chi wayuukai paala sulu'u tü pueulokat. Akaajasa joolu'u nia, kepiashi amuuyuupa'a süinain mashe'inkuu nümüin. Kakaliaichi süinain nnojolin kepiain nia sulu'u miichi. ²⁸⁻²⁹Je süntaiwa'aya tü yolujaakalüirua nünain, ako'ojinnüshi nia sütüma wayuu. Otta ja'itaichi ako'ojünüin nia süka kaleena, nü'tsouktüin tia süinain nu'uninnüin sütüma tü yolujaakat eemüinre isashiipa'a. Arütkaashi joolu'u chi wayuukai nünainmüin Jesús süinain nüsapainyo'ukain nümülatu'umüin. Otta müshia Jesús, nümaja amüinrü tü yolujaakat süpüla sujuittünjatüin nüle'eru'ujee chi wayuukai. Emetutsü joo sünüiki tü yolujaakat nüle'eru'ukat chi wayuukai süinain sümüin:

—Jesúsuu, Nüchonka'iya Maleiwa Miyo'ushikai ma'i, ¿jamüinjatü takuaippa pütüma? Nnojo e'rülin wayümüin pia tamüin —sümakalaka wainmatua nümüin.

³⁰—¿Kasaichi pünülia?

—nümakalaka Jesús sümüin.

—Watta saalii, münüshii waya —sümakalaka nümüin Jesús.

³¹Namakalaka joolu'u na yolujaakana yaakana nüle'eru'u chi wayuukai:

—Nnojo püjütüin waya wattamüin shiinalu'umüin mmakat eere müliain weinshi tü wapüshikalüirua —müshii naya wainmatua nümüin Jesús.

³²Eejatü wane püülüküirua ekajaain cha'aya saa'u wane namüna. Nachuntüin na yolujaakana wainmatua nümüin Jesús shi'iree

najütünüin süle'eru'umüin tü
pүүлүkkalüirua.

— Ju'una jümaarüleen
— nümakalaka Jesús namüin.

³³Ojuitta müsüja tü
yolujaakalüirua nüle'eru'ujee
chi wayuukai süinain
shikerolüin süle'eru'umüin tü
pүүлүkkalüirua. Apantajaayaa
müsü tü pүүлүkkalüirua saa'ujee tü
namünakat shirokumüin tü palaakat.
Oo'uwo'utkalaka shia süpüshua.

³⁴Na arüleeljülikana tü
pүүлүkkalüirua ne'rapa tü alatakat
sümüin, apantajaashii naya
sulu'umüin tü pueulokat je sainküin
mma süinain aküjaa süchiki. ³⁵Otta
na wayuu aapakana nanüiki,
o'unüshii naya süinain e'rajawaa
tü aküjünakat achiki namüin. Je
nantapa nünainmüin Jesús, ne'rüin
chi wayuukai ojuittinna ouliachikai
yolujaa, süinain kashe'inchipain nia,
otta nnojolichipain mamainnain,
süinain joyotüin nü'ütpa'a Jesús.
Eimolojooshii naya ne'rapa nia.

³⁶Otta na wayuu eejanakana wanaa
sümaa niyajünüin chi wayuukai,
naküja achikichi nia sümüin tü
antüsükalüirua. ³⁷Je napüshua
na wayuu Gadarenokana, süka
mmolüin ma'i naya, nachuntüin ma'i
nümüin Jesús süpüla nu'unüinjachin
noulia. Je wanaa sümaa no'otooin
Jesús sulu'umüin tü anuakat süpüla
ale'ejaa Galileamüin, ³⁸arütkaashi
joo chi ojuittinna ouliachikai
yolujaa nünainmüin shii'iree
nu'uneein nümaa. Otta müshia Jesús,
niyoyuktüin süchiki nümaainjachin
nia, süinain nümüin nümüin:

³⁹—Anashi püle'ejüle püchikua
pipialu'umüin süinain püküjain
süchiki tü kasa anasü naa'inrüitpakat
chi Maleiwakai pümüin.

Ale'ejashi joo chi wayuukai
pueulopa'amüin süinain aküjaa
sümüin wayuu süpüshua süchiki tü
kasa anasü naa'inrüitpakat Jesús
nümüin.

Wane jintut kato'ulu nütüma Jesús

oo'ulaka wane jierü ayuuisü anasü nütüma

⁴⁰Shiasa nüle'ejapa Jesús
Galileamüin, eesü wayuu wainma
a'atapajüsü nia. Je talatüsü
saa'in nüntapa. ⁴¹⁻⁴²Je na'aka
na wayuukana, eeshi wane
wayuu kanülüashi Jairo, wane
laülaashikai sulu'u tü ekirajüleekat
tü judiókolüirua. Ayuuisü nüchon,
waneesüchon shia nümüin,
polooirü piammüin juya suuyase.
Amotsojünüsü saa'in sütüma tü
ayuulii süinainkat. Anta müshija'a
nia süinain nüsapainyo'ukain
nümülatu'umüin Jesús, süinain
nüchuntüin wainmatua nümüin
süpüla nu'unajachin nipialu'umüin
süpüla niyajüinjatüin tü nüchonkot.

Je süinain nu'unüin Jesús
nipialu'umüin Jairo, eesü wayuu
watta saalin süinain yentaawain
shia nümaa. ⁴³Je sa'aka tü
wayuukolüirua, eesü wane wayuu
ayuuisü. Polooirü piammüin juya
amülain isha sümüin waneepia.
Mepiirü shia, ja'itairü saapüin
sünneetse süpüshua sümüin tottoolu.
⁴⁴Sülü'ülaakalaka tü wayuukot
nüchiirua Jesús shii'iree shipetteein
sot nüshe'in. Je shipettapa shia,
anaitpa, nnojolüitpa amülain isha
sümüin.

⁴⁵—¿Jarat epettaka tashe'in?
— nümakalaka joo Jesús.

Otta tü wayuukolüirua süpüshua,
ko'utüsü ne'e nuulia. Nümakalaka
joo Pedro:

—Senyotkalee, çjamüshikai pia?
Wainma wayuu chentaawain pümaa.

⁴⁶Nümakalaka Jesús:

—Nnojo. Eesü wane epettakat
tashe'in, süka tayaawatüin saa'u
anaitpain tatüma wane wayuu
— müshi nia.

⁴⁷Je sütüjaapa saa'u tü jietkat
sünain nüliratüin naa'in shia,
arütkaasü shia nünainmüin sünain
süsapainyo'ukain nümülatu'umüin
sünain shapashapatüin saa'in. Je
su'upala tü wayuukolüirua süpüshua,
aküjüsü shia nümüin Jesús sünain
shia'in epettüin tü nüshe'inkat je
sünain anaitpain shia nütüma.

⁴⁸Nümakalaka Jesús sümüin:

—Nii waa'iraa, anaitpa pia süka
pünoujain tanain. Anasü pu'unüle
sünain anain paa'in.

⁴⁹Wanaa sümaa naashajaain
Jesús sümaa tü jietkat, nüntakalaka
joo wane wayuu nipialu'ujeejachi
Jairo chi laülaashikai sulu'u tü
ekirajüleekat, sünain nümüin
nümüin:

—Ouktüitpa tü püchonkot.
Puu'ulaa suulia peenajaain chi
Ekirajüikai.

⁵⁰Naapapa Jesús nünuüiki chi
wayuukai, nümakalaka nümüin
Jairo:

—Nnojo piyo'ujaain aa'in. Pünouja
ne'e tanain süpüla anainjatüin tü
püchonkot.

⁵¹⁻⁵³Shiasa nüntapa Jesús
nipialu'umüin Jairo, eesü wane
wayuuirua a'waatüin ma'i shi'iralu'u
saalii tü jintutkot.

—Nnojo ji'yalajüin. Tü jintutkot,
nnojotsü ouktüin, atunküsü ne'e
— nümakalaka Jesús sümüin.

Süsirajakalaka tü wayuukolüirua
nüka Jesús, süka natüjaain saa'u
sünain ouktüin shia. Nikerotitkalaka

joo Jesús palitchon wayuu ne'e
sulu'umüin tü miichikat: Pedro,
Jacobo, Juan, oo'ulaka chi
süshikai tü jintutkot je tü shiikat.

⁵⁴Naapaakalaka joo Jesús sajapü tü
jintutkot sünain nümüin sümüin:

—Püchijiraa maala, Tachee.

⁵⁵Suso'iraakalaka aa'in tü
jintutkot sünain süsha'walaamaatüin.
Shiasa süchikijee tia,

—Anasü müleka shikinnüle

— müshi Jesús.

⁵⁶Ponusü ma'i joo naa'in chi
süshikai je tü shiikat. Otta Jesús,
—Nnojo jüküjüin sümüin wayuu
süchiki tü taa'inrakat süka tü
jüchonkot —müshi nia namüin.

Aapünüsü laülawaa namüin na polooshiikana piämmüin

9 ¹Shiasa süchikijee tia,
nükotchajaakalaka Jesús na
Aluwataaushikana polooshiikana
piämmüin sünain nümüin namüin:

—Taapüin laülawaa joolu'u jümüin
süpüla ayu'laa yolujaa süle'eru'ujee
wayuu je süpüla eiyajaa wayuu
eekai ayuulin. ²Ju'una jümata
jiiyajaiwa wayuu eekai ayuulin, je
ju'una jüküjaiwa sümüin wayuu
süchiki nukuaippa Maleiwa sünain
aluwatawaa. ³Nnojo jülü'üjüin
jüchise: wunu'u jüshepü'üjia,
jükatto'uisse, jimia, jünneetse, je
suwala'ata jüshe'in. ⁴Je jüntapa
sulu'umüin wane pueulo, nnojoleerü
jii'iratüin tü miichi jüntakat alu'u
palajana. Waneitpaleerü jüpülee
süma'inru'u ein jia sulu'u tü
pueulokot. ⁵Je müleka nnojoliire
kapülain aa'inyüü jia sulu'u wane
pueulo, ju'unamaata suulia sünain
jo'otojooin tü mmakat sünainjee
juu'ui jüma'ichikü shiyaawase
jümüin: “Nnojotsü wasirüitpain

ekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e" niyajuün eekai ayuulin. Je nüküjain —nümakalaka Jesús namüin.

⁶No'unakalaka joo na polooshiikana piammüin sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua, sünaïn naküjain tü nüchikikat chi O'tte'ertüikai sümüin wayuu je sünaïn neiyajuün wainma wayuu.

⁷Otta müshia Herodes, chi sülaülashikai mma, naapa achikichi Jesús sümaa süpüshua tü kasa naa'inrakat sainküin mmakat. "¿Jarai cheje eera nia?", müsü naa'in nüle'eru'u süka nnojüün wanaawain süküjala tü wayuukolüüria nüchiki. "Niataa Juan owoutisaajüikai oso'iraain aa'in", müsü waneerua. ⁸"Niataa Elfas chi nüüikimaajachikai Maleiwa paala sümaiwa, eweetüin maa'ulu yaa", müsü süküjala waneerua. "Oso'iraataasü naa'in wane eekai nüüikimaajachin Maleiwa paala sümaiwa", eesü makat. ⁹Otta Herodes sütüma tü naapakat achiki, ni'reekalaka ma'i Jesús. "¿Jarai cheje eera chi taapakai achiki? Nnojijasa niain Juan nia. Tashottira anutpünaachinkasa chia", majataasü naa'in.

Ekitshi watta saalii wayuu Jesús

¹⁰Ale'ejüshii joo na Aluwataaushikana polooshiikana piammüin nünaïn müin Jesús sünaïn naküjain nüümüin süchiki tü kasa naa'inrakat sainküin mma. Nümaakalaka joo naya sa'akajee tü wayuukolüüria eemüinre yüütüülin, peje sünaïn wane pueulo kanüliasü Betsaida. ¹¹Otta tü wattakat saalin wayuu, su'unakalaka nüchiüria Jesús sütüjaapa naa'u sünaïn nu'unüin. Nürütkaakalaka joo shia süntapa nünaïn müin, sünaïn

¹²Shiasa motsopa ka'ikat, na polooshiikana piammüin, süka mo'unüinyülia ne'rüin tü wattakat saalii wayuu, narütkaakalaka nünaïn müin Jesús sünaïn maa:

—Ekirajüikalee, yüü'üyütüüsü ma'i tü mmakat yaa. Anasü müleka püjütüleiria su'unaiwa sulu'umüin tü pueulokalüüria je sainküin shipia wayuu nachajaaiwa tü neküinjatkat je süpüla eenjatüle sutunküin — namakalaka nüümüin Jesús.

¹³—Jaapa jakana neküin — nümakalaka Jesús namüin.

Nasouktakalaka nüümüin:

—Ja'raisü pan je piamasü ne'e jime asijuushi eekat wama'ana. Ja'itakaje ne'e wo'unüin wayalajaain shiküin, isasia ne'e wachiki. Watta ma'i saalii tü wayuukolüüria —müshii naya.

¹⁴Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüüria süpüshua sünaïn mayaawajuin na jieyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana.

—Anakaja müleka süikkalaale tü wayuukolüüria sünaïn ja'raiwalin shikii —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

¹⁵Naa'inrüin joo tü nuluwataakat anain naya. Aikkalaashii joo napüshua na wayuukana. ¹⁶Naapaakalaka joo Jesús tü ja'raisükat pan je tü piamasükat jime. Niirakaakalaka iipünaamüin sünaïn naapüin analu'ut nüümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüüria. ¹⁷Eküshii napüshuale'eya je emirashii sünaïnjee. Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat, maa aka poloo piammüin katto'ui.

Aküjüshi Pedro jaralin Jesús

¹⁸Shiasa so'u wane ka'i, aashajaashi Jesús nümaa Maleiwa najuuna na nikirajüinkana. Je süchikijee, nüsakitkalaka joo naya: —¿Jarai taya saashin tü wattakat saalin wayuu?

¹⁹Nasouktakalaka: —“Niataa Juan chi owoutisaajüikai”, müsü waneeirua. “Niataa Elias”, eesü makat. “Oso'iraataasü naa'in wane eekai nünüikimaajachin Maleiwa paala sümaiwa”, eesü makat ne'e — namakalaka nümüin.

²⁰—Jama jiakana, ¿jarai taya jaajüin? —nümakalaka namüin. Nüsouktakalaka joo Pedro nümüin:

—Pia Cristo, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla o'tte'eraa wayuu.

²¹Nüchijaakalaka joo Jesús naya suulia naküja'alüin nüchiki sümüin wayuu süna'in niain Cristoin. ²²Nüküjakalaka joo namüin süchiki tü alateekat nümüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, ja'ijaasü müliainjachin taya süna'in tayouktünüinjachin natüma na laülaayuushiikana naa'ulu na judíokana, oo'ulaka natüma na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka natüma na karalouktamaajanakana. O'utinneechi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'ennechi aa'in taya — nümakalaka namüin.

²³Aashajaashi joo Jesús namüin na nikirajüinkana je sümüin tü wayuukolüirua süpüshua:

—Chi wayuu eekai tamaweein, anakaja müleka nnojorule naa'inrüin tü nüchekakat ne'e nümüiwa. Shia

anaka alu'u müleka naa'inrüle waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, sümaa nnojolüin mmolüin sheema o'utinnaa aa'in saa'ulu noonoo'in sümaa tanüiki. ²⁴Chi eekai niyouktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amülouijeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin, mayaashije o'utüneechin aa'in süna'injee tia, ayateechi o'tte'ennüin tatüma. ²⁵Maja'a aka chi eekai niyouktüin taya süka washireein nia, nnojoleerü shiain amülouleerüin ne'e tü nuwashirüinkat sümüiwa, amülouijeerü tü nukuaippakat süpüshua. ²⁶Chi wayuu eekai nnojolin kasajachin tayakai chi Shipayakai Wayuu nümüin süna'in nnojolin nüküjüin tachiki sümüin wayuu süka japülin nia taka, nnojoleechi kasajachin nia tamü'inya tale'ejapa chajee eejee chi Tashikai Maleiwa. Je tantapa, shiimain süna'in warattuuleerüin tü mmakat süka eeinjanain na aapiee nüma'anajeejanakana tamaa. ²⁷Shiimüin tü tamakat jümüin: Ana'aya ju'utku jia yaakana maa'ulu nnojoleenakana ouktüin süpülapünaa ne'rüin süna'in su'ttüin tü aluwatawaakat nütüma Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin.

Ee'iranajaasü nukuaippa Jesús

²⁸Je mapa süchikijee tia maa aka wane semaana, neenajaakalaka Jesús apünüinshii na nikirajüinkana: Pedro, Juan oo'ulaka Jacobo, süpüla no'unajanain nümaa namüiwa eemüin wane uuchi, süpüla naashajaainjachin nümaa Maleiwa cha'aya. ²⁹Je chamüin cha'aya,

wanaa sūmaa nüchuntüin Jesús nümüin Maleiwa, ee'iranajaasü nu'upūnaa. Otta nūshe'in, jorojorotsü ma'i maa aka shiyaa juya. ³⁰⁻³¹Eweenaa müshi'iyaa wane piamashii wayuu nünainmüin Jesús, nia Moisés oo'ulaka Elfas, na nünükimaajanakana Maleiwa paala sūmaiwa. Kamacherajüsü ma'i nashe'in sūmaa anashaatain ma'i shia süka nantüshiin nūma'anajee Maleiwa. Yootüshii naya nūmaa Jesús süchiki tü ouktajachin nia cha'aya Jerusalén süpüla keraainjatüin nütüma tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua.

³²Otta müshia Pedro namaa na nütünajutkana, yaashii naya sūmaa natunkeein ma'i. Shiasa'a neerutpa no'u, ne'rüin Jesús sünain kamacherain ma'i nūshe'in sūmaa kasuuin je sünain warattuuin tü mmakat nü'ütpa'a. Je ne'rüin na piamashiikana wayuu sha'watiraain nūmaa. ³³Je wanaa sūmaa nu'unüin Moisés nūmaa Elfas nūma'anajee Jesús, nūmakalaka Pedro:

—Ekirajüikalee, anasü ma'i süka we'rüitpain tü kasa alatakat wo'upala. Anasü müleka wakumajüle apünüinsü luma: wane püpüla, wane nüpüla Moisés, je wane nüpüla Elfas —müshi nümüin Jesús sünain nnojolüin jülüjain naa'in tü nūmakat.

³⁴Wanaa sūmaa naashajaain Pedro, eweetalaa müsü wane siruma nanainmüin. Neimolojookalaka sütüma süka süntüin na'akamüin.

³⁵Sūsouktakalaka wane pütchi sa'akajee tü sirumakat: “Anii chi Tachonkai, chi Taneekajalakai. Jüüjüü mata jia sümüin nünüiki”, sūmakalaka tü pütchikat namüin.

³⁶Je kettaapa tü pütchikat,

eeshi Jesús nümüiwa namaa na apünüinshiikana nikirajüin. Je nnojoliishii naküjain süchiki tü kasa ne'rakat sümüin wayuu.

Anashi nütüma Jesús wane jintüi kale'eru'ushi paala yolujaa

³⁷Shiasa mapa waneemüin ka'ikat, ashakatüshi Jesús saa'ujee tü uuchikat namaa na apünüinshiikana nikirajüin. Napanapajakalaka wayuu watta saalin. Otta na nikirajüinkana, nnojotsü naküjain sümüin tü wayuukolüirua tü ne'rakat. ³⁸⁻³⁹Je sa'akajee tü wayuukolüirua, nu'waatakalaka wane wayuu nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, anii tachon ayuushi. Kale'eru'ushi yolujaa. Je wanaa sūmaa saapaain nia, a'waatüshi sütüma. O'kchichijaashi sūmaa komokoin sütüma, süka nüle'eru'uin shia waneepia. Pükaaliijapan, süka waneeshichan chi tachonkai tamüin. ⁴⁰Tachuntayaainje'e namüin na pikirajüinkana shii'iree nayu'leein tü yolujaakat nuulia. Isasü nachiki —nūmakalaka nümüin Jesús.

⁴¹Nūmakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüirua süpüshua:

—Jiakana manoujüinyeekana tanain, jia e'rülüikana wayümüin tamüin, wattairü süma'a ta'atapajüin jia shii'iree jünoujeein tanain — nūmakalaka namüin.

—Püche'era chira püchonkai — nūmakalaka nümüin nüshi chi jintüikai.

⁴²Je sünain nürütkaain chi jintüikai nünainmüin Jesús, apalasüjawa'ain müshi, o'kchichijawa'ain müshi sütüma tü yolujaakat. Otta müshia Jesús, nuu'ule'erakalaka tü yolujaakat

suulia tü saa'inrakat nüka chi jintüikai. Niiyajakalaka joo nia je naapüin nia nümüin chi nüshikai. ⁴³Otta tü wayuukolüirua, oponojoosü ma'i saa'in süka shi'rüin tü naa'inrüitpakat Jesús. “Anashaataleeshia ma'i chi Maleiwa Pülashikai ma'i”, müshii naya.

Naashajaakalaka joo Jesús namaa na nikirajüinkana:

⁴⁴—Jülüja jümata jaa'in tü tamüinjatkat jümüin joolu'u. Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya sajalpulu'umüin wane wayuuirua — nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁵Otta na nikirajüinkana, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü nümakat namüin. Nnojotsü ja'yain sulu'u, süka nnojolüin shii'iyatüinüin namüin nütüma. Je eimolojooshii ne'e naya seema nasakirüin nia süinain.

**Kee'ireesü naa'in laülawaa
na nikirajüinkana Jesús**

⁴⁶A'ülüjaajiraashii joo na nikirajüinkana Jesús nujuuna süinain jaraleechin miyo'uin na'akajee so'uweena wane ka'i. ⁴⁷Shiasa Jesús, süka nütüjaain saa'u tü sulu'ukat naa'in nayakana, neenakakalaka wane jintüi no'upala nü'ütpa'amüin. ⁴⁸Naashajaakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Chi wayuu eekai kamaneein sümüin wane wayuu saa'u nünoujain tanain, maa aka kamaneein taya nümüin jintüikai chii, kamaneeishi nia tamü'inya wanaa sümaa. Je saa'u kamaneein nia tamüin, kamaneeishi nia nümüin chi kajünalakai taya'aya. Chi wayuu eekai kamaneein sümüin wayuu süpüshua, nieechi laülaashika'aya ja'akajee —müshi nia namüin.

⁴⁹Nümakalaka Juan:

—Ekirajüikalee, eeshi we'rüin wane wayuu ayujashi yolujaa süle'eru'ujee wayuu. Naa'inrüin tia süka shiain kojutüin pünülia nütüma naajüin. Woo'ule'erakalaka nia suulia süka nnojolin wamaajachin nia —müshi nia nümüin Jesús.

⁵⁰—Kettiichian. Chi wayuu eekai nnojolin jü'ünüüin, jüpüshi — nümakalaka namüin.

**Nnojoishi kojutüin Jesús
natüma na wayuukana**

cha'aya Samaria

⁵¹Shiasa joolu'u, süka pejein tü nükaliakat Jesús süpüla ouktajachin otta süpüla niyaleraainjachin iipünaamüin eemüin Maleiwa, o'ttüshi süinain o'unaa Jerusalénmüin, süka shiain tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua. ⁵²Aluwataanüshii wane anülieeirua palajana nütüma süpüla nachajaain atunkülee nüpüla Jesús namaa na nikirajüinkana. Nantakalaka joo na anülieekana eemüin wane pueulo sulu'u tü mmakat Samaria. ⁵³Je na wayuukana cha'aya natüjaapa naa'u Jesús süinain cha'walin Jerusalénmüin, mamaneesalii naya nuulia. ⁵⁴Otta Jacobo nümaa Juan natüjaapa saa'u süinain mamaneein tü wayuukolüirua noulia, müshii naya:

—Senyotkalee, ¿pücheküin wachuntüin wane siki nümüin Maleiwa süpüla a'ajia tü wayuukolüirua, maa aka nütüma Elías paala sümaiwa?

⁵⁵⁻⁵⁶Nujununtaakalaka joo Jesús nanainmüin süinain nüchiajaain naya:

—Nnojo jütüjaain saa'u tü jümakat. Taya, chi Shipayakai Wayuu, nnojoishi tantüin süpüla to'utirüin saa'in wayuu, alu'ujasa süpüla to'tte'erüinjatüin shia —nümakalaka namüin.

O'unüshii joo naya eemüin wane pueulo naata.

Naküjain wane wayuuirua sünain no'uneein nüchiirua Jesús

⁵⁷ Shiasa sünain wopulu'uin Jesús namaa na nikirajüinkana, nümakalaka wane wayuu nümüin: —Pümaajeachi taya eepünaale pia.

⁵⁸ Asouktüshi Jesús nümüin: —Tü walitkalüirua, eesü ishi süpüla einjatüle sütunküin. Je tü wuchiikalüirua, kepiasü iipünaa eere sütunküle. Otta tayakai, chi Shipayakai Wayuu, mepiasai — nümakalaka Jesús nümüin.

⁵⁹ Aashajaashi joo Jesús nümüin wane'eya: —Joo'uya tamaaiwa pia — nümakalaka nümüin.

Je nünüiki chi wayuukai ni'ipajee: —Senyotkalee, alü'ütsü nükalia chi tashikai süpüla ouktajachin. Anashi tojoitüle nia palajana süpülapünaa to'unüin pümaa.

⁶⁰ Asouktüshi Jesús nümüin: —Anakaja nayale ojoitüin na püpüshi makana saa'in wayuu ouktüsü saa'u nnojolüin nanoujüin tanain. Otta piakai, anashi müleka pu'unüle tamaa püküjaiwa sümüin wayuu süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa —nümakalaka Jesús nümüin.

⁶¹ Otta wane'eya, müshi nümüin Jesús: —Senyotkalee, pümaajeachi taya. Otta palajana, anashi tapütaale süpüla tü tapüshikalüirua cha'aya tepialu'u —nümakalaka nümüin.

⁶² Asouktüshi Jesús:

—Müinka naapaale wane wayuu tü aküjaakat süchiki nukuaippa Maleiwakai sünain aluwatawaa, nnojoleerü nuuntuin naa'inrüin müleka shiale jültüjain naa'in tü naa'inrapü'ükat paala süpülapünaa naapaain —nümakalaka Jesús nümüin.

Njütüin Jesús wainma na nikirajüinkana

sünain aküjaa nüchiki

10 ¹ Shiasa süchikijee tia, nüneekajakalaka chi Senyotkai noo'omüin na nikirajüinkana maa aka akaratshishii nekii noo'omüin na polookana piammüin. Njütüin naya nüpüleerua sünain piawawalin naya nütüma sulu'upünaa tü pueulokot süpüshua je sainküin mmakat süpüshua chaa eemüinjachire nia. ² Aashajaashi Jesús namaa nama'ichiki: “Wainma wayuu eekai saapeein tachiki tayakai chi O'tte'erüikai. Otta palitchon na yapakana süpüla o'unaa sünainmüin tü wayuukolüirua süpüla naküjainjatüin tachiki sümüin. Je sükajee tia, jüchunta jumaala nümüin chi Tashikai Maleiwa süpüla nuluwataainjanain na wayuu aküjüinjanakana tachiki namüin. ³ Ju'una jumata. Meena aka jia saa'in anneetchen sa'aka unaalü, süka taluwataain jia sa'akamüin tü ta'üntükalüirua. ⁴ Nnojo jülü'üjüin jünneetse oo'ulaka jükapateetse oo'ulaka shii'iratia jüsapaatse. Je nnojo jüsha'walaain sulu'u wopu sünain yootoo sümaa wayuu.

⁵ “Je jüntapa nama'anamüin wane wayuu: ‘Kasataalejese saapünüin

wane anaa jümüin nütüma Maleiwa', meena jia namüin. ⁶Je na kepiashiikana sulu'u tü miichikat, müleka nacheküle süpüleerua anainjanain naya nütüma Maleiwa, aapüneerü wane anaa namüin. Akaajasa nnojorule nacheküin, nnojoleerü aapünüin shia namüin. ⁷Anakaja müleka jutunküle süma'ana tü wayuu jüntakat anainmüin palajana. Nnojoleerü jii'iratüin shia süma'inru'u chain jia sulu'u tü pueulokot. Maa aka nuwalaajünüin wane a'yataai, akaajaa jiakana. Anakaja saapajünüle tü che'ojaakat jümüin sütüma tü wayuu jikirajakat.

⁸“Je jikerolapa sulu'u wane pueulo, müleka kamaneeere tü wayuukolüirua jümüin, anashii makatüle jia sümaa jikiüin tü aapünakat jümüin. ⁹Jiiyaja tü wayuu eekai ayuulin cha'aya. Je jüma namüin na wayuukana napüshua: ‘Nücheküin Maleiwa süpüleerua juu'ulaain suulia jaainjala süpüla nuluwataainjanain jia’. ¹⁰Je müleka mamaneere tü wayuukolüirua juulia, ju'una nama'anajee sünnain jümüin namüin emetet süpa'apünaa tü pueulokat: ¹¹‘Saa'u nnojoliin kasajanain waya jümüin, nia nnojoiika kasajachin jümüin Maleiwa. Anashii joolu'u wo'unüle juulia. Otta soto jaa'in sünnain süli'ülüin nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa', meena jia namüin. ¹²So'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala wayuu nütüma Maleiwa, na ayouktakana jünüiki, mülialeweena ma'i naya suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua sulujutkat paala tü pueulokat Sodoma”, nümakalaka Jesús namüin.

¹³Ayatshi Jesús aashajaain namaa na nikirajüinkana: “Tü tamüinjatkat

sümüin tü wayuu judíokalüirua cha'aya sulu'u tü pueulokat Corazín oo'ulaka Betsaida, müsü mayaa: ‘Alu'uleeka ma'i jia amülouinjanaka'a saaliijee jiyouktüin tanüiki sünnain jii'rüin ma'i taa'inrüin wainna kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Otta müleka shialeinkaje e'rüin tü wayuu gentilekalüirua sümaiwa paala sulujutkat tü pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón tü kasa anasü taa'inrakat joolu'u ju'upala, mojusüinkaje saa'in saalii saainjala sümaa suu'ulaain suulia. ¹⁴Je so'u tü ka'i süsaleetkat o'u wayuu saainjala nütüma Maleiwa, mülialeweena ma'i jia suuliale'eya tü kaainjaratkalüirua chajatkat Tiro je Sidón'. ¹⁵Je tü tamüinjatkat sümüin tü wayuu judíokalüirua cha'aya sulu'u tü pueulokat Capernaum, müsü mayaa: ‘Süsaleena jiakanaya ayouktakana tanüiki. Awalaajüneena jia nütüma Maleiwa jaajüin. Otta nnojoleena awalaajünüin jia. Shieerü eeka süsaleenain ma'i jia nütüma’.

¹⁶“Otta jiakana tekirajüinkana, chi wayuu eekai naapaain jünüiki, naapaain tanüikiya. Je chi eekai niyouktüin jia, niyouktüin tayakai wanaa jümaa. Je sünnain nnojolin kasajachin taya nümüin, nia nnojoiika kasajachin nümüin Maleiwa chi kajünalakai taya”, nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷Shiasa mapa süchikijee no'unüin na nikirajüinkana Jesús nüma'anajee, na akaratshishiikana nekii, süchikijee naa'inrüin süpüshua tü aluwataanakat anain, ale'ejüshii naya nünainmüin sümaa talatüin ma'i naa'in.

—Senyotkalee, saa'u puluwataalain waya, jüüjüüsü wamüin

yolujaayaakaije'e ne'e —namakalaka nümüin.

¹⁸Nümakalaka joo Jesús namüin:

—Jüüjüüsü shia jümüin süka tayamülüichipain Satanás chi sülaülashikai. Te'rüin nia nujutuuiwa'aya paala, maa aka saa'in shiyaa juya chajee iipünaajee eejachire nuluwataain paala.

¹⁹Laülaainapa jia tatüma naa'u chi we'ipolokai. Jüyamüleechi nia. Ja'itaichi pülashin ma'i nia juulia, nnojoleena jia atuunajünüin nütüma. Meena aka jia naa'in wane wayuu eekai meimolüin süinain waraittaa sa'akapünaa maa'ala je ja'yulu.

²⁰Nnojo talatüin ne'e jaa'in saa'u jüüjüüin tü yolujaakalüirua jümüin. Talata jia saa'u ayateenain jia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua süchikijee ouktaa —nümakalaka Jesús namüin.

²¹Talatalesia ma'i naa'in joolu'u Jesús süka een chi Naa'inkai Maleiwa nümaa. “Taataa, ta'waajüin pia, pia Aluwataashikai cha'aya iipünaa oo'ulaka ya'aya mmolu'u. Tü paa'inrüinjatkat, nnojotsü pii'iyatüin sümüin wayuu eekai kekiin saashin, pii'iyatüitpa namüin na wayuu kamaneeekana pümüin. Talatüitpa ma'i paa'in sütüma tia”, nümakalaka.

²²Aashajaashi joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua süpüshua: “Chi Tashikai Maleiwa, nüneeküin taya süpüla atüjawaa saa'u kasa süpüshua nütüma. Chi e'raajakai taya, nia ne'e chi Tashikai nümüiwa. Je chi e'raajakai chi Tashikai, taya ne'e oo'ulaka tü wayuukolüirua eekai tee'iyatüin nia sümüin”, nümakalaka Jesús namüin.

²³Nujununtaakalaka joo Jesús süinain naashajaain ne'e namüin na nikirajüinkana: “Anata'aleesüja'a

ma'i tü wayuu eekai shi'rüin tü ji'rakat joo maa'ulu yaa. ²⁴Soto jaa'in wane kasa. Wainma na nüniikimaajanakana Maleiwa je na sülaülashiikana mma paala sümaiwa eekai ne'reein ma'i tü kasa ji'rakat, eekai naapeein ma'i tü kasa jaapakat joolu'u, nnojotsü ne'rüin je nnojotsü naapüin”, nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki wane wayuu kamaneeshi Samariaje'ewai

²⁵Je so'u wane ka'i, antüshi wane wayuu no'utku na karalouktamaajanakana nüinainmüin Jesús süpüla asakirayawaa nia shii'iree naapülüjüinjachin nia nüsouktpa:

—Ekirajüikalee, çkasa taa'inrüinjatka süpüla einjachin taya nümaa Maleiwa waneepia süchikijee ouktaa? —nümakalaka nümüin Jesús.

²⁶Asouktüshi Jesús:

—Pi'raajüin ma'i tü nüshajalakat Moisés. ¿Kasa paa'inrüinjatka saashin? —nümakalaka Jesús nümüin.

²⁷Nüsouktakalaka chi wayuukai:

—Tü taashaje'erakat, müsü mayaa: “Maleiwa, chi Pümaleiwasekai, anashi aire püpüla waneepia süka süpüshua paa'in. Anashi jülüjüile paa'in Maleiwa waneepia”. Je eesü wane'eya: “Anasü aire püpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpülaajiraa”, müsü sünüiki tü karalouktakat —nümakalaka chi wayuukai nümüin Jesús.

²⁸—Shia'aya ma'i tia. Lotüsü pünüiki. Anasü müleka paa'inrüile tia süpüshua süpüla einjachin pia nümaa Maleiwa waneepia süchikijee ouktaa —nümakalaka Jesús nümüin.

²⁹Otta müshia chi wayuukai, sütüma isain nüchiki asouktaa

ni'ipajee Jesús, nusakirakalaka nühikua:

—Je sa'akajee tü wayuukolüürua süpüshua, ¿jaralii na aijanakana tapüla paajüin?

³⁰Nüküjain joolu'u Jesús nühiki wane wayuu nümüin süpüla nikirajüinjachin nia sünnain alinjatüin wayuu süpüshua nüpüla: “Eeshi wane wayuu o'unüshi chajee Jerusalénjee chamüin cha'aya Jericómüin. Wanaakalaka nümaa wane wayuuirua ka'ruwarannuu sulu'u wopukot. Saakajüin nukorolo süpüshua sünnain süshe'ejüin ma'i nia sünnain su'una'alüin naa'in. Süpütüin nia ouktapünaain. ³¹Shiasa süchikijee tia, nülatakalaka wane sacerdote judío sulu'upünaa tü wopukot ejachire chi wayuukai palastüin. Je ni'raiwa'aya nia, ayakalaashi waneepünaa sa'ata wopukot. ³²Nülatakalaka joo wane wayu'uya nuu'uliwo'u Leví. Akaataaja chíija'a, ni'raiwa'aya wayuukai palastüin, ayakalaashi waneepünaa sa'ata wopukot. ³³Niweetaakalaka joo wane wayuu Samariaje'ewai, nnojishi judío. Alu'ujasa chii, ni'raiwa'aya wayuukai palastüin sulu'u wopukot, nümüliajüin nia naa'inyaka. ³⁴Nürütkaakalaka nünainmüin sümaa nüshorotirüin seita oo'ulaka wiino saa'u tü nülio'ukot, sünnain nüko'oyolüin shia süka kuluulu. No'otokalaka chi mayeinshikai saa'u ne'ejena sünnain nüntirüin nia sulu'umüin wane atunkülee süpüla naa'inmajüinjachin nia cha'aya. ³⁵Je mapa watta'amüin süpülapünaa nu'unüin, naapakalaka wane neerü piamasü kanüliasü 'denario' nümüin chi aa'inmajüikai tü atunküleekat, sünnain nümüin nümüin: 'Anuu

tüü, taapüin pümüin. Jalia tapüla chi wayuukai. Jamale'ein müleka che'ojaale pümüin soo'omüin, pi'itaajeerü ne'e. Tawalaajeerü pümüin tale'ejapa', nümakalaka nümüin”.

³⁶Asakinnüshi joo chi karalouktamaajachikai nütüma Jesús:

—Na'akajee na apünüinshiihana wayuu, ¿jarai saa'in pümüin aika apüla chi wayuukai a'yaajünüshikai? —nümakalaka.

³⁷—Nia chi amüliajakai chi wayuukai —nümakalaka nümüin Jesús.

—Pu'una paa'inraiwa eekai müin aka tia —nümakalaka Jesús nümüin.

Jesús, wanaa sümaa shi'iyouin Marta je María

³⁸⁻³⁹Shiasa mapa nu'unapa Jesús namaa na nikirajüinkana, nojuntapünaakalaka sulu'u wane pueulo eere kepiain wane wayuu kanüliasü Marta je wane shimiirua kanüliasü María süpüla ne'iyouin nia nepialu'u. Nikerotpa Jesús nepialu'umüin, ojyolaasü María nümlatu'u sünnain saapajüin tü nümakat sümüin. ⁴⁰Oo'ulaka Marta, yalasü sünnain shapaain saa'in sünnain aa'inraa wane kasa nüpüla chi ne'iyoukai. Sürütkaakalaka joo Marta nünainmüin Jesús sünnain sümüin nümüin:

—Senyotkalee, ¿nnojot cheje pi'rüin taya sünnain a'yatawaa tamüiwa, nnojotkalaka püjütayaain tü temiiruakat sünnain akaaliijaa taya?

⁴¹Asouktüshi joo Jesús: —Tawala Marta, nnojopüshapataain aa'in saa'u tü pi'yataainkat. ⁴²Tü kasa anakat

süpüla paa'inraa, shia tü saa'inrakat María sünain jülüjain saa'in tü kasa anasü tekirajakat anain. Nnojotsü wanaain sümaa too'ule'eraa shia suulia saa'inrüin tüü —nümakalaka Jesús sümüin.

E'iküshi Jesús sünain achuntaa nümüin Maleiwa

11 ¹Shiasa so'u wane ka'i, aashajaashi Jesús nümaa Maleiwa. Shiasa kettaapa tü nünüikikat, nümakalaka wane chi nikirajüinkai nümüin:

—Senyotkalee, anashii pikirajüle waya sünain aashajawaa nümaa Maleiwa maa aka nikirajüin Juan na nikirajüinkana —nümakalaka nümüin Jesús.

²Nümakalaka Jesús namüin:

—Meena jia jüchuntapa nümüin Maleiwa:

“Taata Maleiwa, kojutshaatashi pia watüma. Kasataalejese kojutüin pia sütüma wayuu süpüshua. Kasataalejese püntüin maali wawakümüin sünain aluwatawaa.

³Anakaja müleka paapawaire wamüin weküin süpüla wane'ewai ka'i.

⁴Anakaja motüle paa'in tü waainjalakat, maa aka wayakana sünain motüin waa'in süma'üla eekai süma'ülapalain waya.

Je nnojo piyüülajüin waya süpüla oo'ulakünaa aa'in”.

Shia jüchuntaijnataka nümüin.

⁵Aashajaashi Jesús joolu'u namüin nüchikua'a: “¿Kaseerü alataka müleka pu'unüle eemüin wane wayuu pa'aleewain sünain achuntaa naa'u süse'eru'upünaa ai

pümataalai nümüin yaa: ‘Tawa'irüin, anashi müleka pujuyaajirüle taya wane apünüinsü pan niküinjatü ⁶wane tapüshi nii'iwa'aya antaa wattajee, akatsa nnojolüin een wane kasa tasalijaain niyaalu'u’?

⁷“Eeshi süpüla nüsouktüin yala paülü'üjee sümaa nümüin: ‘Nnojo pike'ejüin taa'in. Eisalaaichipa taya je atunküshii na tachooinkana. Akulajaasü taa'in atamawaa süpüla taapüin pümüin wane kasa', meechi nia pümüin. ⁸Ja'itaichi pütünajutüin nia, nnojoleerü naapüin saa'ujee pa'aleewain nia. Naapeerü tü che'ojaakat pümüin saa'ujee pike'ejüin ma'i naa'in süchiirua.

⁹⁻¹⁰“Anuu tü tamakat joolu'u jümüin: Anakaja müleka jüchüntüle nümüin Maleiwa waneepia süka süpüshua jaa'in. Maa aka wane wayuu nüchüntüle, aapüna amüinchi. Maa aka wane wayuu mekeerüle, nünta anainrü tü nüchajaakat achiki. Maa aka wane wayuu nütaletüle miicho'u, ajutanna apüleechi.

¹¹“¿Jamüsü jukuaippa jiakana namüin jüchonni? Maa aka nüchüntüle pümüin wane jime chi püchonkai, ¿paapeerü wane wüi nümüin? Nnojotta. ¹²Jama müleka nüchüntüle wane kaliinashuku, ¿paapeerü wane je'yulu nümüin? Nnojotta. ¹³Eereje'e ne'e wayuüin kaainjaraliin jia, atüjashii jia asülajaa kasa anasü namüin na jüchooinkana. Nialeeka chi Jüshikai Maleiwakai chakai iipünaa, alana'aleeshia ma'i sünain anamiain jümüin. Naapeechi chi Naa'inkai jümüin müleka jüchüntüle nümüin”, nümakalaka Jesús namüin.

Nia Maleiwa kapülainka atüma Jesús

¹⁴Shiasa so'u wane ka'i niyu'lüin Jesús wane yolujaa nuulia wane wayuu. Manüisai chi wayuukai paala sütüma tü yolujaakat. Kanüikalaka nia shiyu'nnapa nuulia. Otta tü wayuukolüirua eejatkat jutkatüin, awatüsü ma'i saa'in süka anaichipain nia shi'rüin. ¹⁵Eekalaka wane wayuuirua na'aka, müshii naya: “Chi kapülainkai atüma chira süpüla ayu'laa yolujaa, nia ne'e Beelzebú, chi sülaülashikai tü yolujaakalüirua süpüshua”, namakalaka. ¹⁶Otta sünüiki waneerua süpüla noo'ulaküin naa'in Jesús: “Anashi paa'inrüle wane kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, süpüla watüjaainjatüin paa'u sünain chaje'ewalin pia iipünaajee”, namakalaka nümüin. ¹⁷Nütüjaapaja Jesús saa'u tü saashajaakat achiki naa'in na wayuukana, nümakalaka namüin: “Müleka sütkaaajiraale wane wayuuirua, aja'lajaajiraweena naya. Je müleka sü'ülüjaale wane wayuu sümaa tü süpüshikat, pa'ünüüwaweerü. ¹⁸Pülashi taya nütüma Beelzebú chi sülaülashikai yolujaa jaashin. Akaajaa Satanás, müleka nujüittirüleje tü yolujaakalüirua sünain nütükaain sümaa, oo'ulaajeechi nia suulia aluwatawaa. ¹⁹¿Jalaje'ewat saa'in jümüin tü napülainkat na jikirajüinkana süpüla ayu'laa yolujaa? ¿Nütüma Beelzebú? Nnojo, ¿aashi müin? Nayeenaja nayakana ayaawataka saa'u jalaje'ewalüin tü tapülainkat. ²⁰Saa'u tayu'lüin yolujaa sütüma nüpülain Maleiwa, jütüjaaitpaja aa'u sünain nu'ttüin chi Maleiwakai sünain aluwatawaa wayuu yaa mmalu'u.

²¹“Nnojotsü süpüla su'luwajünüin nükorolo wane wayuu eekai katsüin, kachajaruutserere, oo'ulaka een naa'in saa'u tü nükorolokot. ²²Alu'ujasa müleka nütüleka wane ka'ruwarai nünainmüin katsüinreein ma'i nuulia, ayamülüneechi chi wayuukai nütüma. Asünaaneerü tü nüchajaruutsekak najapulu'ujee. Je tü nükorolokot, alü'üjüneerü nüma'anajee sünain amüloulin nuulia. Akaajaa tayaka'iyaa. Süka tayamülüin chi Yolujaakai, tountüin tayu'lüin yolujaa. ²³Je chi wayuu ayouktajaakai tamaa, te'ipoloshi”, nümakalaka Jesús namüin.

²⁴Aashajaashi Jesús joolu'u namüin nüchikua, sünain nikirajüin naya soo'opünaa nüchiki chi nnojoikai ayouktajaain nümaa Satanás: “Wane yolujaa, süchikijee shiyu'nnüin nuulia wane wayuu, o'unüsü saainküin mmakat süpüla süchajaainjatüin süchiki eere maa'inyatuulin süpüla sheemeraain. Je müleka nnojorule süntüin sünain eenjatüle sheemeraain, ‘Anasü tale'ejüle tachikua eejatüle paala taya’, meerü shia. ²⁵Je süntapa süchikua nünainmüin chi wayuukai ayu'nnakai oulia paala, sünta anainchi nia sünain nnojolüin een Maleiwa sulu'u naa'in. ²⁶Sükajee tia, süsaajale'einya joo akaratshisü yolujaairua soo'omüin, alana'aleekalia ma'i sünain mojulaain suulia. Ekerolaa müsia süpüshua nünain chi wayuukai. Müle'oleejeeria ma'i tü nümüliainkat suuliale'eya paala”, nümakalaka Jesús namüin.

²⁷Otta wanaa sümaa naashajaain Jesús namüin na wayuukana, a'waatüsü wane jierü yaa sa'akajee tü wayuukolüirua:

—Anata'aleesüja'a ma'i tü wayuu kachonkat pia, tü epijakat pia — sümakalaka nümüin Jesús.

²⁸Asouktüshi Jesús:

—Naya müle'oka anaa amüin na aapakana nünüiki Maleiwa sünain noonooiin sümaa —nümakalaka sümüin.

Aso'innüsü naa'in na wayuukana süka nüchiki Jonás

²⁹Sünain wattain ma'i saalin wayuu nünainmüin Jesús, müshi nia namüin: “Jia wayuu eekana maa'ulu yaa, jia kaainjaralii e'rülüikana ma'i wayumüin nümüin Maleiwa, achuntüshii jia taa'inrüin wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa súpüla jütüjaainjatüin taa'u sünain cheje'ewalin taya iipünaajee. Nnojoleena toonooiin amaa jia. Shia soto jaa'in tü nüchikikat Jonás chi nünüikimaajachikai Maleiwa nümaiwa súpüla jütüjaainjatüin taa'u mapeena sünainjee sünain nütüjalain taya Maleiwa. ³⁰Tü wayuukolüirua Níniveje'ewatkalüirua, sütüma tü alatakat nümüin Jonás, nayaawata aa'ulu sünain aluwataashin nia nütüma Maleiwa. Müshi aka tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sütüma tü alateekat tamüin, jiyaawaterü aa'ulu sünain aluwataashin taya nütüma Maleiwa. ³¹Je soto jaa'in süchiki tü aluwataasükat paala sümaiwa sulu'u wane mma wattajatü chaa uuchimüin. Antüsü nünainmüin Salomón chi aluwataashikai sulu'u Israel wanaa sümaa tia, súpüla saapajüinjatüin nünüiki süka kekiin ma'i nia. Anuu tü tamakat jümüin: So'uweena nukalia chi Maleiwakai wanaa

sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu súpüshua nütüma, meerü jümüin tü wayuukot aluwataasükat: ‘Alana'aleesia ma'i nujut Jesús nuulia Salomón. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a jaapajeein nünüiki?’. ³²Akaweenia na wayuukana Níniveje'ewaliikana so'uweena nukalia chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanainjatüin saainjala wayuu súpüshua nütüma, meena jümüin:

‘Wayakana oonooshiinka sümaa tü nümakat Jonás wamüin sünain woo'ulaainjanain suulia waainjala. Otta müshia Jesús, alana'aleesia ma'i nujut nuulia Jonás. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a joonooiin sümaa nünüiki?’, meena naya jümüin”, nümakalaka Jesús namüin.

Tü wuleekat aa'in súpüla aa'inraa anaa

³³Aashajaashi joo Jesús nüchikua namüin na wayuukana: “¿Jalası e'itaanüin wane luusa shipejaanüle? ¿E'itaanüsü cheje suupünaa wushu? Nnojo. E'itaanüsü eere süptülee luusa súpüla sünaküinjatüin kasa súpüshua. ³⁴Otta tü wo'ukot, müsü aka saa'in suwarala luusa, süka we'rüin tü kasa wapüleeruakat sütüma. Müleka anale tü wo'ukot, we'rüin tü kasakat súpüshua sütüma. Akaajasa mo'upa'ale waya, müsatusü tü mmapa'akat wo'ulu'u. Akaweeria müleka wulere tü jaa'inkat, jüüjüüjeena jia sünain aa'inraa tü anaakat. Otta müleka yarüttüle jaa'in, shieerü jaa'inraka tü mojustikat. ³⁵Jalia jia suulia yarüttaa aa'in, suulia nnojolujayaa jaa'inrüin tü anaakat waneepia. ³⁶Müleka ayatüle wulein tü jaa'inkat sümaa jiyouktüin tü yarüttüsukat, jaa'inreerü tü anaakat waneepia

sümüin wayuu”, nümakalaka Jesús namüin.

**A'ülüljashi Jesús namüin
na fariseokana**

je na karalouktamaajanakana

³⁷Shiasa süchikijee naashajaain Jesús, eenajaanüshi nia nütüma wane fariseo süpüla ekaa nipialu'u. Nu'unakalaka Jesús sünainmüin tü ekawaakat. ³⁸Nüponojoo amaat chi fariseokai, süka nnojolin nu'lojoojin najapü Jesús süpülapünaa ekawaa, süka nakuaippain na judókana tü o'lojowaakat ajapüü süpüleerua ekaa süpüla anainjanain naya nu'upala Maleiwa naashin.

³⁹Aashajaashi joolu'u chi Senyotkai nümüin: “Jiakana keisalakana ma'i ne'e sümüin jaitain je jüpülaatse süpüla wuleinjatüin shia, nnojotkalajasa jiisalajüin jaa'in süpüla wuleinjatüin shia. Yarüttüsü ma'i, süka jülüjain jaa'in kasa moju'ut waneepia, maa aka kachiiruaa aa'in washirüü. ⁴⁰Maa'insalii jia, motokoloko jaa'in chi Maleiwakai sünain nükumalain kasakat süpüshua. Müleka ju'lojoole jajapü, anasü tia. Otta tü nüchekakat Maleiwa süpüleerua wulein waneepia, shia tü jaa'inkat. ⁴¹Müleka kamaneeere jia sünain jüsülajüin sümüin wayuu eekai müliain, atüjaaneena aa'u jia sünain wulein jaa'in.

⁴²“Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sükajee kachekala'atain jia sümüin wayuu sümaa maalin Maleiwa jüpüla. Nnojoiishii jia ta'ülüljüin amüin saaliijee jüsülajüin süpüshi ji'yataain nümüin Maleiwa, süka shiain tü nuluwataakat anain

Moisés. Nnojoiishii jia ta'ülüljüin amüin saaliijee jüsülajüin süpüshi süpana wunu'u eekai ekünaajuulin. Shia sünainjee nnojolüin jaa'inrüin süka süpüshua jaa'in tü alana'aleekat sünain anain, maa aka alin Maleiwa jüpüla je jaa'inrüin tü anakat sümüin wayuu süpüshua.

⁴³“Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain yaletayaain jaa'in su'upala wayuu. Keejiasü jümüin joyotoo na'ato'u na jülaülayuukana sulu'u tü ekirajüleekat, je kojuteeshii jia sütüma wayuu eepünaale jia.

⁴⁴“Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain ja'alainpalain tü jikirajakat anain na wayuukana. Na aapakana jünüiki, naa'inrüin tü juu'ulakakat napüleerua, amüloui müshi'iyia naya jütüma”, nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

⁴⁵Nümakalaka joo wane karalouktamaajachi:

—Ekirajüikalee, tü pümakat namüin na fariseokana, aisü wamüin wayakanaya.

⁴⁶Asouktüshi Jesús namüin:

—Jiakana karalouktamaajanakana, “Aisha'ajaa” meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain juluwataain tü wayuukolüirua sünain aa'inraa kasa kapüleesü sümaa nnojoliin eeyaa'in jükaaliijeein naya.

⁴⁷⁻⁴⁸“Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain kojutuyaain jütüma na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa. Jaainjirayaa atachii naya shii'iree 'kojutuleeka ma'i naya natüma' sümeein wayuu jümüin. Mayaa'inje jütüjaain naa'u na jutuushinuukana

sünain nayain na o'utirakana naa'in na nünüikimaajanakana Maleiwa, nnojyülia jiyouttajaain amaa tü naa'inrakat naka. ⁴⁹Müshi paala chi Maleiwakai kekiishikai ma'i: 'Tajüteena wane tanüikimaajana oo'ulaka na Aluwataaushikana sa'akamüin tü tapüshikalüirua. O'utüneena aa'in waneerua natüma, je wane, e'nneena amüin natüma saaliijee naküjain tanüiki', müshi nia. ⁵⁰Otta tü kasa jaa'inreetkat naka na wayuukana tajütajanakana jünainmüin, kasalajaneerü jümüin maa'aya aka kasalajaneerüin namüin na jutuushinuukana tü kasa mojusü naa'inrakat namüin napüshuale'eya na wayuu lotokana akuaippa nu'upala Maleiwa o'utinnakana aa'in süchikijee sükumajünüin tü mmakat. ⁵¹O'ttühii nüka Abel nünainmüinre'eya Zacarías, chi o'utünakai aa'in pasanain sünain tü a'ajüleekat sümaa tü a'waajüleekat. Jia wayuu katakana o'u maa'ulu yaa, shiimüin ma'i tü taküjaitpakat jümüin sünain kasalajaneerüin jümüin jaainjala, tü shikeraajiakat tü kasa mojusü no'ttakat anain na jutuushikanairua.

⁵²"Jiakana

karalouktamaajanakana, 'Aisha'ajaa' meena jia, süka kasalajaneerüin jümüin tü mojusü jaa'inrakat sünain junujülüin suulia wayuu süpüshuale'eya tü nikirajakat anain jia Maleiwa. Nnojotsü joonooin amaa nünüiki Maleiwa je jütuunajüin nakuaippa na eekana aa'inreein tü nuluwataakat anain", nümakalaka Jesús namüin.

⁵³⁻⁵⁴Je nu'unapa Jesús süma'anajee tü wattakat saalii wayuu, a'ürülaashii ma'i na fariseokana oo'ulaka na

karalouktamaajanakana nümüin. Nasakirayaain nia shii'iree nantüin sünain wane kasa aapünüinjatkat anainjee nikii.

Nünüiki Jesús süpüla achecheraa aa'in sünain anoujaa

12 ¹Shiasa mapa, outkajaasü wayuu watta ma'i saalin sünain yentaajiraa'in. Süpülapünaa naashajaain Jesús namaa na wayuukana, aashajaashi nia palajana namaa na nikirajüinkana süpüla nachecherüinjatüin naa'in sünain tü nanoulakat: "Jalia jia majayaa aka naa'in na fariseokana piamakana akuaippa saa'u nnojoliin ayatüin natüma tü nikirajakat anain. Na wayuu ashatakana tü nakuaippakat, amülouishii naya sütüma. ²Je maa'ulu yaa, saa'in namüin na wayuukana oonookana sümaa nanüiki na fariseokana, lotüsü saa'in namüin. Otta so'uweena wane ka'i, shiyaawateerü aa'u wayuu wainma sünain nnojoliin pansaain nanüiki. ³Tamüshii joo jia: Anakaja lotüle jünüiki waneepia. Ja'itairü jüküjüin sümüin wayuu palitchon, kanülieerü sütüma wayuu wainma müleka pansaale tü jünüikikat. Je müleka nnojorule pansaain jünüiki, ayaawatüneena jia sütüma wayuu sünain piama'in jukuaiippa, maa aka naa'in na fariseokana.

⁴"Tatünajutumuyuuaa: Nnojo mmolüin jia seema wayuu eekai su'uteein jaa'in. Müleka ju'utünüle aa'in, tü aja'tteetkat, shia ne'e tü ji'irukukat. Nnojoleerü kasain saa'inrüin tü wayuukolüirua jüka süchikijee. ⁵Taküjeerü joo jümüin jaralin chi mmolüinjachin eema jia. Anakaja niale mmolüin eema jia Maleiwa, nia kapülainka nümüiwa

süpüla nu'uniriün jia Hadesmüin eemüin süpülee tü ouktüsükalüürua. Anakaja niale mmoluukain eema. ⁶Nnojo motüin jaa'in sünnain naa'inmajüin jia Maleiwa waneepia. Eesü süpüla süikkünüin ja'raisü wuchii saa'u piama neerü kachueerachen ne'e, ¿aashi müin? Otta tü wuchiikalüürua süpüshua, nnojotsü juunasüin nütüma Maleiwa. ⁷Müshii aka jiakana sünnain nnojoliin oo'ulaanüin jümüiwa nütüma, süka alana'aleein ma'i jujut nümüin suuliale'eya tü wuchiikalüürua süpüshua. Je sükajee jaa'inmajünüin nütüma Maleiwa, nnojo mmolüin jia seema wayuu eekai su'uteein jaa'in.

⁸“Müshi taya, chi Shipayakai Wayuu, jümüin: Müleka 'Anoujashii waya nünain Jesús' jümüle su'upala wayuu, 'Shiimüin sünnain nanoujain tanain', meechi taya jüchiki nümüin chi Tashikai Maleiwa chakai iipünaa. 'Naya tapüshika'aya', meechi taya jüchiki no'upala na aapieekana nümaajanakana Maleiwa. ⁹Alu'usa müleka juunjulajüle tachiki su'upala wayuu, 'Nnojoishii te'raajüin naya', meechi taya jüchiki no'upala na aapieekana. ¹⁰Ja'itairü mojuin jünüiki tamüin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, alatinneerü tia juulia nütüma Maleiwa. Akaajasa, müleka jü'rülüire wayümüin süka jünüiki nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, nnojoleerü alatinnüin tia juulia.

¹¹“Müleka ju'uninnüle eemüin na sülaülakana judfo je chi sülaülashikai mma saalinjee jünoujain tanain, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. ¹²Naapeerü jümüin chi Naa'inkai Maleiwa tü pütchi jüsouktüinjatkat aka wanaa sümaa tia”, nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki wane wayuu kachiirua aa'inchi washirüü

¹³Je wane wayuu sa'akajee tü wayuukolüürua, müshi nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, anashi müleka puluwataale nümüin chi tepayakai süpüla naapüinjatüin tamüin süpüshi tü ni'ipünaakat chi washikai wapüla ouktaiwa'aya nia —nümakalaka nümüin.

¹⁴Nüsouktakalaka Jesús:

—Nnojoishi e'itaanüin taya sünnain pütchipü'üin süpüla pümüinjachin taya süchiirua tia —nümakalaka nümüin.

¹⁵Nümakalaka joolu'u Jesús namüin na wayuukana napüshua: —Jalia jia suulia kachiiruaa aa'in tü washirüukat. Tü talateetkat atüma jaa'in, nnojölüinjatü shiain sükajee koo'omüin jümüin tü jükorolokot —nümakalaka namüin.

¹⁶O'ttüshi joo Jesús sünnain ekirajaa naya süka sukuaiipa tü kasa e'nnakat sainküin mma: “Eetaashi wane wayuu washirü. Wainma ma'i süchon tü nüpünajüinkat sulu'u niyüüjase. ¹⁷¿Jalayaai paala tanaajaain tü tapünajüinkat che'ojaapaja wane süpülajana eenjatüle shia tanaajaain?”, ma müsü naa'in.

¹⁸“Nümakalaka joo chi wayuukai: 'Aa, tatüjaaitpa aa'u tü taa'inrüinjatkat. Tawasaje'ereerü miichikat tüü süpüla takumajirüin wane miichiirua eekai miyo'uin suulia, süpüla tanaajaainjatüin süpüshua takorolo je tü tapünajüinkat yaa sulu'u. ¹⁹Je kettaapa tü miichikat, talateerü taa'in sünnain maa: “Watta saalin korolo tama'ana joolu'u, tü

tepijaaeetkat atüma süpüla wainma juya. Anakaja joolu'u teemeraale, sümaa tekaain, sümaa tasaain sümaa talataa aa'in", meechi taya', müshi chi wayuukai.

²⁰“Otta chi Maleiwakai, meechi nümüin: ‘Maa'inkaiche aa'in pia. So'u aikat tüü, anteerü ouktaa pümüin. ¿Jaraleerü saa'in pümüin makataka apüla tü pünaajaakat ma'i püpüla?’

²¹“Anuu tü tamakat joo jümüin: Chi eekai kachiiruain aa'in tü washirüükat sümaa nnojolin nüchajaain nüchiki Maleiwa, nnojoleerü kasain anain apüla nümüin tü nuwashirüinkat oukta nia”, nümakalaka Jesús namüin.

Aa'inmajünüshii na anoujashiikana nütüma Maleiwa

²²Naashajaakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: “Nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jiküinjatkat katüinjatkat atüma jo'u, je saa'u tü kuluulu ja'atajatkat anainjatkat atüma jiyolojo. ²³Tü talateetkat atüma jaa'in, nnojotsü shiain ne'e tü eküülü katüinjatkat atüma jo'u, nnojotsü shiain ne'e tü kuluulu anainjatkat atüma jiyolojo. ²⁴Jülüja jaa'in sukuaippa tü wawaachikalürua. Mapünajüinsat shia je manaajalasat shia shiküin, nnojotpaja e'rüin jamü shia süka shikinnüin nütüma Maleiwa. Jialeeka jiakana, aa'inmajünüshii waneepia nütüma Maleiwa, süka alana'aleein jia sünain kojutüin nütüma suuliale'eya tü wuchiikalürua. ²⁵Je tü shapawaakat aa'in, nnojoleerü kasain saapüin jümüin süpüla epijawaa. ²⁶Nnojoleerü aapünüin jümüin tü jiküinjatkat oo'ulaka tü jüshe'injatkat sükajee.

²⁷“Jülüja jaa'in sukuaippa tü süsiikat wüütüshii sünain anashantain ma'i tü süno'ukot. Mayaainje nnojolüin a'yataain je nnojolüin saainjüin süshe'in, alana'aleesia ma'i sünain anachonin shiyolojo suuliale'eya süno'u nüshe'in Salomón chi washitshaanakai sülaülashikai mma paala sümaiwa. ²⁸¿Jamüsü nnojotka'a jünoujain sünain jaa'inmajünüin nütüma Maleiwa? Tü süsiikat, anashaatasü ma'i süno'u nütüma Maleiwa, mayaasüje julumaatüin shia sümaa sa'ajünüin mapa. Müshi'iya jiakana, aa'inmajünüshii nütüma suuliale'eya tü süsiikalürua wüütüshii. ²⁹⁻³⁰Ashapataasü ma'i naa'in na manoujainsaliikana waneepia saa'u tü neküinjatkat oo'ulaka tü nasüinjatkat. Alu'ujasa jiakana, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tia maa aka naa'in nayakana. Soto jaa'in sünain nütüjaain saa'u chi Jüshikai Maleiwa tü che'ojaakat jümüin je naa'inmajeena jia waneepia. ³¹Müleka keejiale jümüin niainjachin chi Maleiwakai aluwataain jaa'u, aapüneerü jümüin süpüshua tü che'ojaakat jümüin”, nümakalaka Jesús namüin.

³²“Jiakana aa'inmajüshikana tatüma, mmolujayaa jia sheema ayüülajünaa tatüma. Soto jaa'in sünain nücheküin chi Jüshikai Maleiwa süpüleerua juluwataainjanain wanaa nümaa so'uweena wane ka'i. ³³Anakaja müleka jüikküle süpüshi tü jükorolokot je tü jümü'ünüinkat süpüla jüsülajüinjatüin tü süliakat sümüin wayuu eekai che'ojaain sümüin. Müleka jükaaliijüle wayuu, naapeerü jümüin Maleiwa

tü kasa anasü matüjainkat aja'ttaa, matüjainkat a'luwajünaa, matüjainkat ke'ewaa, süka nüma'anain shia Maleiwa chaa iipünaa. ³⁴ Je sükajee tia, acheküsü jülüjain jaa'in tü kasa anasü chakat iipünaa aapünüinjatkat jümüin", nümakalaka Jesús namüin.

Eewaa aa'in süpüla nüle'ejüinjachin Jesús nüchikua

³⁵⁻³⁶ Ekirajüshi joo Jesús süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: "Eeshi wane wayuu o'unüshi sünaain wane mi'iraa, shikiira ka'wayuusee. Nüpütüin na nüchepchiakana nipialu'u süpüla eenjatüin naa'in nüpüla nüle'ejapa. Pejesü nashe'in na'ütupa'a süpüla na'anaamaatüinjatüin. Chuwatüsü natüma naramparase waneepia. Eesü ma'i naa'inrua nüpüla chi nalaamainkai süpüla neerulamaatüinjatüin tü so'ukot miichi nüpüleerua nüntapa. Anakaja müle aka jia naa'in na achepchiaakana sünaain ja'atapäin taya so'u tü ka'i tale'ejüinjatkat o'u jünainmüin. ³⁷⁻³⁸ Eeshi süpüla tale'ejeechin süse'eru'upünaa ai je watta'achon maalü. Anakaja müleka keraajüle jia tapüla. Chi laamakai taküjakai achiki jümüin, süka een naa'in na nüchepchiakana nüpüla, talataleesia ma'i naa'in namaa. Na'atakalaka süshe'in achepchiee nünain. Nüikkaajire'etkalaka na nüchepchiakana süpüla ekaa je niitajakalaka neküin. ³⁹ Soto jaa'in wane kasa. Wane wayuu nipiajachi, müleka nütüjaaleje saa'u tü ka'i nüntajachikat o'u wane ka'ruwarai, nnojireeja süpüla nutunküinjachin suulia nikerolüin chi ka'ruwaraikai. ⁴⁰ Müinjanaya jiakana, anashii

müleka keraajüle jia sümaa een jaa'in tapüla tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma", nümakalaka Jesús namüin.

⁴¹ Nüsakirakalaka Pedro:

—Senyotkalee, tü püküjaitpakat achiki wamüin, ¿püküjüin joo wamüin wamüiwa je sümüinjattaapa wayuu süpüshua?

⁴² Asouktüshi chi Senyotkai: "Na'akajee na achepchieekana taküjakana achiki, aneekünüshi wane aa'inmajüi, chi eekai kekiin ma'i, chi tütükai sünaain tü aluwataanakat anain nia. Nia nekiipü'üinjachikai na waneennua süpüla ekiraa naya. ⁴³ Je nüle'ejapa chi nülaamainkai, talateerü ma'i naa'in nümaa müleka ayatüle naa'inrüin süpüshua tü ni'itaakat nüpüleerua. ⁴⁴ Shiimüin tü tamakat jümüin, e'itaaneechi nia nütüma chi nülaamainkai süpüla laülaain saa'u süpüshua'ale tü kasa eekat nüma'ana.

⁴⁵ "¿Jama müleka nnojorule jüüjüin nia sümüin nünüiki chi nülaamainkai, müleka 'Nnojoleechi antamaatüin chi talaamaainkai nüchikua' nümataarüle ne'e sünaain emi'ijawaa oo'ulaka sünaain eperuwawaa je sünaain ni'yaajüin na achepchieekana wanaa nümaa, na tooloyuukana otta na jieyuukana? ⁴⁶ Antalaa meechia chi nülaamainkai so'u wane ka'i nnojotkat na'atapäin o'u nia. Süsala meechia nia nütüma. Ni'ikajajeechi nia na'akamüin na eekai ne'rülüin wayümüin namüin nalaamain eere ne'rüin müliaa napüshua.

⁴⁷⁻⁴⁸ "Chi wayuu eekai nütüjaain saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai

nüpüleerua, anakaja müleka naa'inrüle waneepia tia. Je chi aapünakai amüin kasa wainma süpüla ni'yataainjachin nümüin Maleiwa, acheküshi naa'inrüin süpüshua tü e'itaanakat nüpüla. Jiakana judfokana nüchepchiakana Maleiwa, atüjaakana saa'u tü nuluwataakat anain, müleka nnojorule jaa'inrüin tü nüchekakat jüpüleerua je nnojorule ein jaa'in sünain tü ka'i tale'ejuinjatkat o'u, mülieena ma'i jia nütüma Maleiwa süsalajee tia. Akaajasa wane wayuu eekai nnojolin nütüjaain saa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa, müleka kaainjarale nia, jiyatteeü tü nümüliainkat süsalajee tia", nümakalaka Jesús.

Akatajiraasü wayuu naa'ujee Jesús

⁴⁹⁻⁵⁰Nüküjakalaka Jesús namüin na nikirajuinkana süchiki tü alatüinjatkat namüin na eekai nanoujain nünain: "Yapashi taya süpüla ouktaa sünainjee tayouktünüin sütüma wayuu wainma. Te'rüin tamüliala wanaa sümaa ta'atapüin tü takaliakat süpüla ouktaa wane'ere'eya suu'ulaain toulia kettaapa takalia. Kasataalejese su'ttüin maalü tü takaliakat. Je jiakana anoujashiikana tanain, ayouktüneena jikanaya wanaa tamaa. ⁵¹¿Aluwataaushi taya, saa'in jümüin, süpüla achiajawaa wayuu atkaasü yaa mmalu'u? Nnojoshi süpülajachin taya tia. Süpülajachi mojujiraainjatüin wayuu tatüma saaliijee tü taa'inrakat je tü tekirajakat anain. ⁵²Süchikijee ka'ikat tüü, ne'ipoleena na anoujashiikana tanain na manoujainsaliikana. Sulu'u wane

miichi eere ein wayuu maa aka ja'rai, a'ülüjeena na apününshiikana namüin na piamashiikana, je na piamashiikana namüin na apününshiikana. ⁵³A'ülüjeechi wane wayuu nümüin chi nüchonkai je chi nüchonkai nümüin chi nüshikai. A'ülüjeerü wane wayuu sümüin tü süchonkot je tü süchonkot sümüin tü shiikat. A'ülüjeerü wane wayuu sümüin tü sa'ütktat je tü sa'ütktat sümüin tü niikat chi su'wayuusekai", nümakalaka Jesús namüin na nikirajuinkana.

Mayaawasesat wayuu sünain tü nüchekakat Maleiwa

⁵⁴Nümakalaka joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua wattakat saalin sünain nüchiajaain naya: "Jiakana, müleka ji'rüle sükojoojin tü sirumakat wopujeekana, 'Jalia, a'iteesü juya', mamaatüshii jia. Shiimüin sünain sü'iteerüin. ⁵⁵Otta müleka ji'rüle tü jouktaikat sünain suwataain, 'Jouktaale'olujana waya', müshii jia. Shiimüin sünain saja'lajaaain juya sütümajee tia. ⁵⁶Jiakana piamakana o'upünaa, kayaawaseshii jia sümüin tü jouktaikat oo'ulaka tü sirumakat, ¿jamüsü nnojotka'a jiyaawatüin saa'u kasain tü taa'inrakat maa'ulu yaa?

⁵⁷⁻⁵⁹"Jaapa tü tamüinjatkat joolu'u: Müleka kaainjarale pia nuulia wane puwala, acheküshi pütüjamaatüin pünüiki nümüin süpülapünaa nuluwataain wane pütchipü'ü pünainmüin suulia kojutajüin püpüleerua. Akaajaa jiakana, jiyaawata jumaala saa'u sünain che'ojaain jümüin anajiraain jia joolu'u nümaa Maleiwa", nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

**Nukuaippainjatkat chi
makatalaainkai suulia naainjala**

13 ¹Arütkaasü joolu'u wane wayuuirua nünainmüin Jesús süpüla naküjain nümüin süchiki wane wayuuirua judío Galileaje'ewalii na o'utünakana aa'in. Wanaa sümaa naapüin tü namü'ünüinkat nümüin Maleiwa süpüla ouktaa saa'u naainjala, o'utüna aa'inchii naya nütüma Pilato, chi süläülashikai mma. ²Nümakalaka Jesús: "Saa'in jümüin, ¿ouktüshii naya süka alana'aleein naainjala noulia na waneerua?" ³Nnojotsü sükajein tia. Kaainjalasü wayuu süpüshua. Tamüshii paala jia: Müleka nnojorule jiyawaajaain suulia jaainjala, amülouleenia ne'e jia waneepia maa aka amüloulin na wayuukana. ⁴Je soto jaa'in na wayuu polookana mekiisalümüin sujuttakana aa'u tü 'torre' kanüliakat Siloé. Saa'in jümüin, ¿ouktüshii naya süka alana'aleein naainjala noulia na waneerua chakana Jerusalén? ⁵Nnojotsü sükajein tia. Kaainjalasü wayuu süpüshua. Tamüshii paala jia tachikua: Müleka nnojorule jükatalaain suulia jaainjala, amülouleenia ne'e jia waneepia maa aka amüloulin na wayuukana", nümakalaka Jesús namüin. ⁶Ekirajüshi joo Jesús süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Nümüsü pütchikat tüü sümüin tü wayuu nnojoyütkalia akatalaain suulia saainjala: "Eesü wane wunu'u kanüliasü 'higuera' apünajuushi sulu'u niyüüjase wane wayuu. Je so'u wane ka'i, antüshi chi wayuu kayüüjaseshikai süpüla asü'ütaa süchon tü wunu'ukot. Machonkalaka shia nüpüla. ⁷Nümakalaka joo

nümüin chi aa'inmajüikai tü niyüüjasekat: 'Apünüinchi taya juya sünain tantawalin yaamüin shii'iree asü'ütaa süchon tü wunu'ukot. Machonsot shia waneepia. Anakaja müleka püshottüle shia süpüla püpünajüin wane wunu'u jeket shii'iraka', nümakalaka nümüin. ⁸Nüsouktakalaka joolu'u chi aa'inmajüikai saa'u: 'Waa'iraa, anasü müleka woo'ulaale paala shia süpüla wane juya. Tapoteerü ekiiru'upünaa süpüla tejitüin kaa'ulacha'a kama'a aneetüle sütüma. ⁹Müleka kachonle shia, woo'ulaajeerü. Akaajasa nnojorule, washotterü', nümakalaka chi aa'inmajüikai".

**Anasü wane wayuu nütüma
Jesús so'u sükalia eemerawaa**

¹⁰Ekirajüshi Jesús sulu'u wane ekirajülee so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana. ¹¹Shiasa'a sulu'u tü ekirajüleekat, eejatü wane wayuu ayuuisü poloo mekiisalümüin juya. Jokotüsü shia sünain waraittaa süka yolujaasirüin shia. ¹²⁻¹³Shiasa ni'rapa Jesús tü wayuukot, neenajakalaka shia nünainmüin sünain nümüin sümüin:

—Maachee, anaitpa joo pia suulia tü ayuuliikat.

Ni'itaakalaka najapü saa'u. Lotoloo müsüja tü wayuukot sünain waraittaa sümaa su'waajüin ma'i Maleiwa. ¹⁴Otta chi laülaashikai sulu'u tü ekirajüleekat, jashichishi ma'i nia nümüin Jesús süka anain nütüma wane wayuu so'u tü nakaliakat sünain eemerawaa. Nümakalaka chi laülaashikai sümüin tü wayuu eejatkalüirua:

—Eesü aippirua ka'i wa'yataainjatkat o'u. Acheküsü antaa wayuu süpüla eiyajünaa so'u

ka'ikalüürua tia. Nnojotsü anain jüntüle so'u tü ka'i weemeraakat o'u, süka shiain a'yatawaa tü eiyajünaakat.

¹⁵Nüsouktakalaka chi Senyotkai nümüin:

—Piakai, piamakai o'upünaa, ¿kasa paa'inraka so'u tü ka'i weemeraakat o'u? ¿Nnojotsüjasa ji'yataain sünain taashin pütüma püpüliise sümaa püsachirat süpüla asaa wüin so'u sükaliala tü eemerawaakat?

¹⁶Shialeeka tü nuu'uliwo'ukot Abraham polooitkat mekiisalümüin juya sünain kapüü nütüma Satanás süka wane ayuulii, ¿anasüche waapüle taashii sümüin suulia tü ayuuliikat mayaaínje sükaliala tü emerawaakat? —nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁷Japüüsü tü nü'ünüükalüürua Jesús sütüma tü nümakat nümüin chi laülaashikai. Otta tü wayuu eejatkalüürua, talatüsü ma'i saa'in sütüma tü kasa naa'inrakat, süka anashaatain ma'i shia.

Sukuaippa tü nuluwataayakat Maleiwa

¹⁸Nüsakirakalaka Jesús na wayuukana: “¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? ¹⁹Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa süi'ü tü 'mostaza' münakat. Mayaainje jo'uuchoin ma'i shia wanaa sümaa süpünajünüin, miyo'u tü suu'uliakat süsotapa. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i”, nümakalaka Jesús namüin.

²⁰Nüsakirakalaka joo naya nachikua: “¿Jamüsü, saa'in

jümüin, nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa? ²¹Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaippa tü oolojiakat pan ejitünakat sütüma wane wayuu sa'aka jaliina. Mayaainje wainmain tü jaliinakat, oolojiostü süpüshua sütüma tü ejitünakat sa'aka. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i”, nümakalaka Jesús namüin.

Na ekeroleenakana nünainümüin Maleiwa eere nuluwataain

²²Sünain nu'unüin Jesús Jerusalénümüin, ajuntawaishi sulu'upünaa tü pueulokalüürua wopulu'ukot süpüla nikirajüinjatüin tü wayuukolüürua. ²³Nüsakinnakalaka nütüma wane wayuu:

—Senyotkalee, ¿palitchon ne'e tü o'ttaasüjatkalüürua?

Asouktüshi Jesús nümüin:

²⁴⁻²⁵—Chi eekai nnojolüin nünoujain tanain, nnojoleechi ountuin ekeroloo chamüin eere nuluwataain Maleiwa. Wainmeerü wayuu mekerolüinkat, mayaaínje nekeroleein, süka nnojolüin shiimüin tü nanoulakat. Chi shiimüinkai sünain anoujaa, müshi aka saa'in wane wayuu eekai shikerolüin sulu'upünaa wane so'u miichi eekai moulin. Je jiakana, jalia jia suulia mekerotüinja. Nala wayuu eekai nnojolüin shiimüin sünain nanoujain, müshii aka naa'in wane wayuuirua antakana sa'wai süchukumüin süsürünüin wane miichi, ja'itaina neenaküin chi nipiachikai anooipa'ajee süka süpüshua naa'in: “Waa'iraa, peerula

wapüleerua miicho'ukot". Asoukta meechia nia namüin: "Nnojoliishii jia te'raajüin. Nnojoiishii tatüjaain aa'u jalaje'ewaliin jia". ²⁶ "Soto paa'in. Ekaapü'üshii waya pümaa, asaapü'üshii waya pümaa, je waapapü'üin tü pikirajakat anain waya sainküin mma", meena naya nümüin. ²⁷ "Jiakana kaainjaraliikana, ju'una yaajee toulia. Nnojoliishii jia te'raajüin. Nnojoiishii tatüjaain aa'u jaje'ewaliin jia", meechi nia namüin.

²⁸ "Meena na manoujainsaliikana so'uweena wane ka'i sünain na'yalajüin ma'i saaliijee mekerotirujuin chamüin eere nuluwataain Maleiwa. Ne'reena ne'e wattajee Abraham nümaa Maleiwa chaa eere nuluwataain, oo'ulaka Isaac, je Jacobo, oo'ulaka na nünüikimaajanakana Maleiwa napüshua. Mojeerü ma'i naa'in, süka nnojoliin nountüin nekerotüin süpüla eenjanain naya cha'aya namaa. ²⁹ ¿Jaralii na ekeroleenakana nünainmüin Maleiwa eere nuluwataain? Nayeena na shiimüinkana sünain anoujaa, na chaje'ewaliikana wiinnaajee, waapünaajee, palaapünaajee, oo'ulaka uuchijee. Ekeroleena napüshua chamüin süpüla eenjanain naya nümaa Maleiwa sünainmüin wane ekawaa miyo'u eenakünakat apüla naya. ³⁰ Ja'itaina joolu'u maa'ulu yaa mojutüin na anoujashiikana sütüma wayuu, ekeroleena naya nüma'anamüin Maleiwa so'u ka'ikat tia. Akaajasa na manoujainsaliikana, mayaashiije kojutüin naya sütüma wayuu maa'ulu yaa, nnojoleena kasajanain nümüin Maleiwa so'u ka'ikat tia", nümakalaka Jesús namüin.

Mojusü naa'in Jesús saalii Jerusalén

³¹ Wanaa sümaa tia, antüshii joo wane na fariseokana nünainmüin Jesús süpüla maa nümüin:

—Nu'utee aa'inchi pia Herodes, chi sülaülakai mma. Acheküshi pu'unamaatüin yaajee yaa nuulia — namakalaka nümüin Jesús.

³²⁻³³ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Ju'una jümaiwa nümüin chi e'rülüyaakai aa'in wayumüin sünain isayüliain apünüin ka'i ne'e süpüla taa'inrüin süpüshua tü aneekünakat apüla taya. Ayateechi taya joolu'u sünain tojuittirüin yolujaa je sünain teiyajüin wayuu. Nnojoiishi taya oo'ulaainjachin suulia wane'ere'eya keraain süpüshua tü aluwataanakat anain taya. Tatüjaa aa'ut sünain tanteechin Jerusalénmüin, süka nnojolin süpüla ouktajachin wane nünüikimaajachi Maleiwa, maa aka taya, sa'atalu'u Jerusalén — nümakalaka Jesús namüin.

³⁴ Jülüjakalaka naa'in Jesús tü wayuukolüirua eekat sulu'u Jerusalén sünain nümüin mayaa: "Aituala ma'i jia wayuu Jerusalénje'ewaliikana, jia o'utakana naa'in süka ipa na nünüikimaajanakana Maleiwa aluwataaushikana jünainmüin. Kee'ireepü'üsü ma'i taa'in taa'inmajüin jia, maa aka saa'inmajüin süchon wane kaliina. Otta jiakana, jiyouktajaa amaaliü tia. ³⁵ Sükajee tia, nnojoliinapa kasajanain jia nümüin Maleiwa. Müshi taya joolu'u jümüin jia manoujainsaliikana tanain: Nnojoleechi taya ji'rüin tachikua wane'ere'eya jümaleepa tamüin: 'Anata'aleeshija'a ma'i chi

Nüjünalakai Maleiwa' ", nümakalaka Jesús.

**Jesús sünain wane ekawaa
nipialu'u wane fariseo**

14 ¹So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, eenajinnüshi Jesús sünain wane ekawaa nipialu'umüin wane wayuu fariseo kojutkai sütüma wayuu. Je cha'aya, eeshii na nü'ünüükana Jesús nüpüla süpüla natüjaain naa'u müleka niyayüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u. ²Shiasa eekalaka wane wayuu ayuuishi nüpüla Jesús. Shütüsü ma'i nütüna otta nüsa'a. ³Nüsakirakalaka joo Jesús na fariseokana je na karalouktamaajanakana ekaakana nümaa:

—Naashin Moisés, ¿anasü eiyajaa wayuu so'u süka'iya tü eemerawaakat, nnojottaapa anain shia? —nümakalaka namüin.

⁴Nayasa na wayuukana, ko'utakalaka naya. Neenakalaka joolu'u Jesús chi ayuuishikai nünainmüin süpüla niyayüinjachin nia. Nüjütakalaka nia süchikijee. ⁵Nüsakirakalaka joo Jesús na wayuukana:

—¿Jameerü müleka sujutuule wane jüpüliise sulu'u wane ishi sükalio'u tü eemerawaakat? ¿Je müleka shiale ojutuüin jüsachiratse? ¿Nnojoleerü jiyu'lamaatüin ja'itainje sükalio'uin eemerawaa? —nümakalaka Jesús namüin.

⁶Otta na wayuukana, ko'uko'utshii naya, süka isain nachiki nasouktiajatkat.

⁷Ni'rapa Jesús na wayuukana antakana sünain tü ekawaakat sünain naikkaajaain peje nünain chi eenajitkai naya shii'iree

kojuteein naya sütüma wayuu, nikirajakalaka naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia namüin: ⁸“Müleka peenajinnüle sünain shikiira wane ka'wayuusee, nnojo püikkalaain yaa peje nünain chi ka'wayuuseshevikai shii'iree kojuteein pia sütüma wayuu. ¿Jameechi müleka nüntüle wane wayuu püchiirujee eekai kojutüin ma'i sütüma wayuu puulia? ⁹Anakaja müleka püsünnaale nüpüleerua', münechi pia nütüma chi eenajitkai pia. Japüi meechia pia süka asha'wale'enna sa'aka wayuu eekai yaain shi'rajüsüin ne'e tü ekawaakat. ¹⁰Shia anaka alu'u, püikkalaale palajana sa'aka tü e'rajaasükalüirua ne'e. Arütkaa meechia pünainmüin chi eenajitkai pia sünain nümüin pümüin: 'Wa'lee, jalaichi püikkalaaiwa yaa nü'ütpa'a chi ka'wayuuseshevikai'. Kojuteechikalaka pia sütüma süpüshua tü ekaasükalüirua sükajee tia. ¹¹Soto jaa'in wane kasa. Chi eekai kee'ireein naa'in kojuteein sütüma wayuu, nnojoleechi kojutüin. Japüleechi ne'e. Alu'usa chi eekai nnojolin müliain naa'in shii'iree kojutaa, niechi kojutka'aya”, nümakalaka Jesús.

¹²Naashajaakalaka joolu'u Jesús nümüin chi wayuukai eenajitshikai: “Müleka peenajirüle wayuu süpüla ekawaa pipialu'u, nnojo peenajirüin na püpüshikana ne'e namüiwa, na pütünajutumuyuukana ne'e oo'ulaka na wayuu washinnuukana kepiakana pü'ütpa'a ne'e, süka ke'icheerüin pümüin natüma tü ekawaakat paala pipialu'u. ¹³Naya peenajira na mojushiikana, na matünasaliikana, na eekai masa'ain, je na eekai mo'uin. ¹⁴Anata'aleejeechija'a

ma'i pia sükajee tia, ja'itaina nnojolüin ke'ichin pümüin natüma. Nia Maleiwa awalaajüneechika atüma pia so'uweena tü ka'i naso'iraweeetkat o'u aa'in na wayuu anashiikana no'ulu'u", nümakalaka Jesús nümüin.

Süchiki wane ekawaa

¹⁵Je shiasa sütüma tü nümakat Jesús, nüsouktakalaka waneeshia chi ekaashikai nümaa:

—Anata'aleejeechija'a ma'i chi wayuu eekai neenajinneechin sünnain tü ekawaakat chamüin eere nuluwataain Maleiwa.

¹⁶Nikirajakalaka joolu'u Jesús na wayuukana süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma, süpüla nii'iyatüinjatüin namüin jaralüinjatüin nümaain Maleiwa chamüin eere nuluwataain. Müshi nia namüin: "Eetaashi wane wayuu. Neenajitkalaka wainma wayuu nipialu'umüin süpüla wane ekawaa miyo'u so'u wane ka'i. ¹⁷Je kettaapa tü eküütakat, nüjütakalaka waneeshia chi nipiunasekai nanainmüin na eenajiruushikana paala: 'Jalaina jümaala, kettaaitpa tü eküütakat jüpüla', nümakalaka namüin.

¹⁸Nayasa'a na eenajiruushikana napüshua, oo'ulaayaa müshii naya suulia o'unaa. 'Ayalajüichipa taya wane yüüja. Chawaika'a taya analaain sümüin, makatajachikalaka taya suulia o'unaa sünnainmüin tia ekawaakat', müshi wane. ¹⁹Je nünüiki wane: 'Ayalajüichipa taya wane paa'a poloosü. Chawaika'a taya eki'rajüin shia. Mo'unüinyeechi taya sünnainmüin tia ekawaakat', müshi nia. ²⁰Je nünüiki chi wane: 'Saitpa tachiki o'unaa süka ka'wayuusechিপain ne'e taya'.

²¹"Nüle'ejakalaka chi nipiunasekai süpüla nüküjain nümüin chi nülaamainkai süchiki tü wayuukolüirua sünnain mantüinjanain naya. Naashichijaakalaka ma'i joo chi nipiajachikai sütüma tia. 'Pu'una pümata sainküin miichi je chaa metkaaralu'upünaa süpüla shiain peenajüin tü mojusükalüirua. Peenaja wayuu eekai matünain, eekai mo'uin je eekai masa'ain', nümakalaka nümüin chi nipiunasekai.

²²"Je nüle'ejapa chi nipiunasekai, 'Aluwataashikalee, taa'inrütüpa tü puluwataakat anain taya. Otta tü pipiakat, nnojolüyülia shia wotüin', nümakalaka nümüin. ²³Asotüshi joolu'u chi nülaamainkai: 'Pu'una pümata joolu'u sulu'upünaa tü wopukot süpüshua, sainküin mmakat süpüshua, süpüla pükotchajüin wayuu eekai ein ne'e süpüla wotüinjatüin tü tepiakat sütüma. ²⁴Akaajaa tü wayuu eenajinnakalüirua paala tatüma, nnojoleerü pikerotirüin shia sünnain tü ekawaakat yaa tepialu'u saa'u mantüinyeein paala naya', müshi nümüin chi nipiunasekai". Kettaasü nünüiki Jesús sünnain nikirajüin na wayuukana.

Na anoujashii eekai alin ma'i Cristo napüla

²⁵Nu'unakalaka joo Jesús sünnain ein wayuu watta saalin nümaa. Nujununtaakalaka joo süpüla aashajawaa sümaa tü wayuukolüirua sünnain maa namüin: ²⁶"Wane wayuu eekai ni'itain naa'in sünnain anoujaa tanain, müleka niyouktüle müliaa je ouktaa taa'ujee, mojuushiü süpüla tekirajüin nia. Süka jamüin, wane

tekirajüin, alinjachi taya nüpüla süka süpüshua naa'in nouliale'eya nüshi, nii, nu'wayuuse, nüchooin oo'ulaka na nuwalayuukana.

Meena aka maalinkai naya nüpüla saa'u tayain alin ma'i nüpüla.

²⁷Chi wayuu eekai niyouktalaa nüümüin taya ni'rapa müliaa sümaa mmoluu sheema o'utinnaa aa'in tanainjee, nnojoiishi wanaain sümaa niainjachin wane tekirajüin.

²⁸“¿Jameechi pia müleka pükumajeere wane miichi eekai anashaatain ma'i? Acheküsü jülüjain paa'in palajana sünaain jerainjatüin sujuittakat aa'u tü miichikat, suulia saja'laja'alaain pünneetse süpülapünaa kettaain shia, ²⁹⁻³⁰suulia shiajüin ein ne'e tü süpülanjankat miichi sümüüwa.

‘Isasü nüchiki keraainjatüin nütüma tü miichikat o'ttakat paala', ma meeria tü wayuukolüüria pümüin sünaain shime'erainpalain pia.

³¹“Saa'in pümüin, wane sülaülashikai mma kama'anakai ne'e 10.000 surulaat, ¿eeshi süpüla nujuittüin sünaain atkawaa nümaa chi nü'ünüü kama'anakai 20.000 surulaat? Acheküsü jülüjain naa'in palajana müleka nükanajeeshi chi nü'ünüükai.

³²Müleka niyaawatüle saa'u sünaain nnojoleechin nükanajüin, acheküshi nuwataainjachin wane wayuu anülieein süpüla achuntaa anaawaa nnojoliwa'aya nüntüin chi nü'ünüükai nünaainmüin süpüla atkawaa. ³³Aka'aya jukuaiippa jiakana wane'ewaire jukua: Acheküsü jülüjain jaa'in palajana tü nüchekakat jüpüleerua Maleiwa. Müleka nnojoliire yapain jia süpüla jaawalüin süpüshua tü juwashirüinkat süpüleerua

a'yatawaa tamüin, je müleka nnojoliire yapain jia süpüla müliaa je süpüla ouktaa taa'ujee, mojushiisü süpüla tekirajüin jia”, nümakalaka Jesús namüin.

³⁴Nikirajakalaka joo Jesús nüchikua süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: “Anasü ma'i tü ichiikat süpüla e'ichijaa'aya. Otta müleka me'ejüle, nnojoleerü kasain saamüin sümüin wayuu.

³⁵Ojotünüsü ne'e anouipa'a süka nnojolüin anain süpüla ekünaa je süpüla shiküin müüt. Akaajaa chi wayuu eekai nnojolüin noonoin sümaa tanüiki, nnojoleerü kasain naamüin tamüin. Chi eekai nüshatein tanüiki, anasü müleka jülüjüle naa'in”, nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane anneerü machikisat

15 ¹Je so'u wane ka'i, arütkaashii wane wayuuirua nünaainmüin Jesús süpüla aapajaa nünuüiki, na kaainjaraliikana naashin na fariseokana, maa aka na okotchajüliikana neerü nüümüin chi sülaülashikai mma. ²Otta na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, ejejeraashii naya sünaain namüin:

—Atak, mojusü naa'inrakat chira wayuukai. Kamaneeshi namüin na kaainjaraliikana otta ekaashi joo nia nama'aya —müshii naya.

³Otta Jesús, süka nütüjaain saa'u tü jülüjakat naa'in, nikirajakalaka na wayuukana süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia namüin: ⁴“¿Jarai wayuu yaa ja'akajee, müleka kamü'ününre nia poloo shikii anneerü je machikitaarüle waneesia sünaainjee, nüpüteerü tü süpüshikat, tü

mekietsatkat shikii mekietsalümüin, chaa süpa'a tü anooikat süpüla o'unaa sünaain achajawaa süchiki tü machikisatkat, je wane'ereein nuu'ulaain suulia achajawaa nüntapa sünaain? ⁵ Je nüntapa sünaain, ni'itaain shia nünulo'upünaa sünaain talatüin ma'i naa'in. ⁶ Je nüntapa nipialu'ümüin, neenakeerü tü nütünajutumuyuukalüürua oo'ulaka tü wayuukolüürua kepiasukat nü'ütpünaa, sünaain maa namüin: 'Talata jaa'in wanaa tamaa, süka ja'yaitpain wane ta'anneetse machikisat paala'. ⁷ Tamüshii paala jia: Aka'aya na aapieekana chaa iipünaa, talatüshii ma'i naya nümaa wane wayuu kaainjarai, maa aka na yaakana tamaa, müleka nükatalaale suulia naainjala. Talatüshii ma'i naya nümaa suuliale'eya sümaa mekietsatkat shikii mekietsalümüin wayuu eekai müin aka jiaakana fariseokana, jia nnojoliikana mojuin aa'in saalin jaainjala saa'u anashiin jia no'ulu'u Maleiwa jaajüin", nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki wane neerü machikisat

⁸ Ayatshi Jesús sünaain ekirajaa sünaain maa namüin: "Müinka eere wane jierü yaa ja'aka, müleka kanneesere shia poloo 'dracma', machikitaarüle suulia wane 'dracma', nnojotsü süpüla suu'ulaainjatüin shia. Acheküsü süpüla süchuwajaainjatüin süramparase süpüla süchajamaatüin süchiki süka wane awareejia süpa'apünaa tü shipiakat süpürale'e suu'ulaain süntapa sünaain. ⁹ Je süntapa sünaain, seenakeerü tü sütünajutumuyuukalüürua oo'ulaka tü wayuukolüürua kepiasukat sü'ütpünaa sünaain maa namüin:

'Talata jaa'in wanaa tamaa süka ja'yaitpain wane tanneetse machikisat paala'. ¹⁰ Tamüshii paala jia: Aka'aya na aapieekana chaa iipünaa, talatüshii ma'i naya nümaa wane wayuu kaainjarai müleka nuu'ulaale suulia naainjala", nümakalaka Jesús namüin.

Nüchiki wane emüliee maa'insai

¹¹ Ayatshi Jesús sünaain ekirajaa sünaain maa namüin: "Eetaashi wane wayuu oo'ulaka piamashii nüchooin tooloyuu nümaa. ¹² So'u wane ka'ia, naashajaataalakalaka chi emülieekai nümaa chi nüshikai: 'Taataa, paapa pümata tamüin joolu'u tü tapatseinjatkat pütüma', nümakalaka nümüin.

Otta chi nüshikai, naapa nümüsjüa tü nükorolokot namüin na nüchooinkana wane'ewai nakua.

¹³ "Shiasa mapa tia, nu'unakalaka chi emülieekai sulu'ümüin wane mma wattamüin sümaa süliapala tü kasa nüsülajakat chi nüshikai nümüin. Je nüntapa chamüin cha'aya, naja'ttirüin tü nünneetsekat süpüshua sünaain tü kasa eekai nücheküin naa'inreein. Müshi aka maa'inkai naa'in sümaa. ¹⁴ Shiasa mapa wanaa sümaa saja'lajaain tü nünneetsekat nuulia, aisü ma'ia jamü sümüin tü wayuukolüürua chakat kepiain cha'aya süka nnojoliün sü'titüin juya. Je chi jima'aikai, o'ttüşhi nia sünaain müliaa sütüma jamü. ¹⁵ Nuchuntakalaka a'yatawaa nümüin wane wayuu chaje'ewai cha'aya sulu'u tia mmakat. Nuluwataanakalaka nütüma sünaain ekajiraa tü nüpüülüksekalüürua. ¹⁶ Aisü ma'ia jamü nümüin süka nnojoliün saapünüin eküülü nümüin. Nikeetaa amüinrü joo

tü su'lojooyakat, tü shikakat tü püülükkalüirua nütüma.

¹⁷“Niyaawajaakalaka joo aa'in chi jima'aikai mapa saalin ouktüin ma'i nia jamü. Müsü joolu'u naa'in: ‘Ouktajai cheje ne'e taya sütüma jamü, otta nipiunaseirua tashi, emirashii ma'i naya waneepia. ¹⁸Anainja tojuittüle yaajee tale'ejaiwa nünainmüin tashi tamaiwa nümüin: “Taataa, kaainjalashi taya nuulia chi Maleiwakai je puuliaya. ¹⁹Nnojoi mata müin aka taya wane püchon. Anakaja müleka pipiuunasere ne'e taya”, meechi'. ²⁰Nu'unakalaka joo chaje'eya nünainmüin chi nüshikai.

“Ni'rakalaka joo chi nüshikai nia nüpanapa seeiwa'aya ka'yatajee. Nuwataakalaka nüpanapa. Nuko'ojooiin nünain je nüpesujüin nia süka nümüliajüin nia naa'inyaka. ²¹Nümakalaka chi jima'aikai: ‘Taataa, kaainjalashi taya nuulia chi Maleiwakai je puuliaya. Nnojoi mata müin aka taya wane püchon’.

²²“Nümakalaka joo chi nüshikai namüin na nüchepchikanairua: ‘Jüsaaja jümata tü tashe'in anashaatasukat ma'i süpüla ja'atüinjatüin nünain. Oo'ulaka wane tasüttiijase, ji'itaa sünain najapü. Oo'ulaka wane asapaatsee, ja'ata sünain nuu'ui. ²³Je jüsaaja jümata wane paa'achon eekai käüsüin ju'utaiwa naa'in, wekaaiwa, wemi'ijaiwa naa'u chi tachonkai. ²⁴Paala nia, maa'awashi toulia, je joolu'u, ja'yaichipa', nümakalaka. No'ttakalaka joo sünain emi'ijaa.

²⁵“Otta chi nipayakai wanaa sümaa tü mi'iraakat, chashi nia a'yataain sulu'u tü niyüüjasekat. Je nüntapa miichipa'amüin, naapiin kaasha'ira saa'u tü

yonnakat. ²⁶‘¿Kasaajutü tü mi'iraakat?’, nümakalaka nümüin wane nüchepchia chi nüshikai. ²⁷Asouktüshi chi achepchiaakai nümüin: ‘Niaichi yalaka ale'ejüin chi pimüliakai chajee wattajee sünain katüin no'u. Otta chi püshikai, nu'utirüin naa'in wane paa'achon käüsüshi süpüla nimi'ijirüinjachin naa'u’.

²⁸“Naashichijaakalaka joo chi epayaakai sütüma tia. Niyoukta achikit ekeroloo sünainmüin tü mi'iraakat. Otta chi nüshikai, nujuittaakalaka joo nünainmüin süpüla nüchuntüin nümüin shii'iree nimi'ijiraweein namaa. ²⁹Nüsouktakalaka joolu'u chi nüchonkai: ‘Pipiuunase aa'inchi ma'i taya sünain taa'inrüin waneepia süpüshua tü puluwataakat anain taya. Je nnojoiishi aapüichin pia tamüin wane kaa'ulachonyaakaije'e ne'e süpüla temi'ijia namaa tatünajunnuu. ³⁰Shiasa joo naa'u chi püchonkai, aja'laje'etkai tü puwashirüinkat puulia sünain jiejyuu maa'insat, pu'utirüin naa'in wane paa'achon käüsüshi saa'u nüle'ejüin pünainmüin’. ³¹Asouktüshi joo chi nüshikai: ‘Tachee, tamaashi pia waneepia. Je süpüshua'ale tü kasa tama'anakat, pükorolo piakai. ³²Otta joolu'u, emi'ijireeshii waya süka talatüin waa'in saa'u nüle'ejüichipain chi pimüliakai. Paala nia, maa'awashi toulia, je joolu'u, ja'yaichipa', nümakalaka chi nüshikai nümüin”. Kettaasü nünüiki Jesús sünain nikirajüin na wayuukana.

Nüchiki wane aa'inmajüi

16 ¹Ekirajüshi joo Jesús na nikirajüinkana süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin

mma. Müshi nia namüin: “Eejachi paala wane wayuu washirü oo'ulaka wane aa'inmajüü tü nuwashirüinkat. Je so'u wane ka'i, niyoojünakalaka achiki chi aa'inmajüikai sütüma wayuu nümüin chi nülaamainkai: 'A'luwajünüsü tü puwashirüinkat nütüma', müshii naya.

²Neenakakalaka chi nülaamainkai chi aa'inmajüikai sümaa maa nümüin: '¿Jamüsü tü taapakat püchiki? Püküja pümata tamüin süchiki tü paa'inrakat süka tü tawashirüinkat. Too'ule'ereechi pia joolu'u suulia a'yatawaa tamüin'.

³“Shiasa mapa tia, naashaje'etkalaka naa'in chi aa'inmajüikai: '¿Kaseerü ta'yataaka anain süchikijee nuu'ule'erüin taya chi talaamainkai suulia a'yatawaa nümüin? Müleka ta'yataale sulu'u wane yüüja, aja'tteerü taa'in. Je müleka tojulijale, wane japülii tia. ⁴Ajüüsa'a paajüin, tatüjaaitpa aa'u tü taa'inrajatkat joolu'u süpüla takaaliijününjachin sütüma wayuu süchikijee too'ule'ennüin suulia tü ta'yataainkat'.

⁵“Neenakakalaka joo nünainmüin na wayuu kojuyaalakana nuulia chi nülaamainkai wane'ewai nakua. Nüsakirakalaka chi palajachikai: '¿Jera pujuyaala nuulia chi talaamainkai?'. ⁶Asouktüshi nia: 'Kojuyaalashi taya seita, maa aka poloo shikii laata nuulia'. Nümakalaka joo chi aa'inmajüikai nümüin: 'Anuu tü karaloukta pujuyaalamaajatkat. Pii'irata pümata shia süpüla puwalaajüin ne'e ja'rai shikii laata nümüin'. ⁷Nüsakirakalaka chi wane'eya: '¿Jera pujuyaala piakai nuulia chi talaamainkai?'. Asouktüshi nia: 'Kojuyaalashi taya maikki, maa

aka poloo shikii toleeka nuulia'. Nümakalaka joo chi aa'inmajüikai nümüin: 'Anuu tü karaloukta pujuyaalamaajatkat. Pii'irata pümata shia süpüla puwalaajüin ne'e mekiisat shikii toleeka nümüin'.

⁸“Je niasa'a chi nülaamainkai sütüma ni'rüin nia sünain tütüin ma'i sünain tü nukuaippakat, kaa'ushi naa'in mayaasüje'e nu'luwajüin tü nuwashirüinkat”, nümakalaka Jesús namüin.

Nikirajakalaka joo Jesús na nikirajüinkana sulu'uje'ere'eya tü naashajaaipakat achiki namüin. Müshi nia namüin: “Tü manoujainsatkalüürua maa'ulu yaa, alana'aleeshiija'a sünain tütüin suuliale'eya tü anoujasükalüürua. ⁹Tamüshii paala joo jia: Anakaja müleka tütüle jiakanaya sünain jaa'inrüin tü anasükat sümüin wayuu süka jünneetse, süpüla alinjanain jia süpüla wayuu wainma. Je ja'itaka'a saja'lajaajeerüin tü jünneetsekat so'uweena wane ka'i, na akaaliijuushikana jütüma, nayeena eeka jümaa chaa iipünaa nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua”, nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰Ayatüshi Jesús sünain nikirajüin na nikirajüinkana: “Müleka jaa'inrüle tü aluwataanakat anain jia, mayaainje malaachein shia, aneeküneena jia süpüla jaa'inrüinjatüin kasa anashaatasü. Maa'aya aka müleka nnojorule mojuin jaa'in saaliijee jaainjala müleka ju'luwajüle wane kasa eekai jayain, nnojoleerü mojuin jaa'in saaliijee ju'luwajüin wane kasa eekai kojutüin. ¹¹Je jakana tekirajüinkana, müleka nnojoliire jaa'inrüin tü aluwataanakat anain jia nütüma chi

wayuu ji'yataakai amüin, nnojoleena aneekünün jia nütüma Maleiwa süpüla ji'yataainjanain nümün. ¹²Je müleka matüjünre jia süpüleerua jaa'inmajün tü nuwashirüinkat chi jülaamainkai maa'ulu yaa, nnojoleerü aapünün kasa anasü jümün nütüma Maleiwa so'uweena wane ka'i.

¹³“Maa aka kojuta'atüle piamashii laama nütüma chi a'yataaikai sünain alin nüpüla wane je sünain maalin nüpüla chi wane'e, meechi aka Maleiwa jütüma müleka shiale kachiiruain jaa'in tü washirüükat nuuliale'eya”, nümakalaka Jesús namün.

¹⁴Otta na fariseokana naapapa tü nüküjakat Jesús namün na nikirajüinkana, neme'erainpalashi nia, süka nayain kee'ireein aa'in washirüü waneepia.

¹⁵Naashajaakalaka joo Jesús namün: “Nnojotsü mojuin jaa'in saaliijee jaainjala, süka shiain ne'e anain o'ulu'u jia wayuu. Otta chi Maleiwakai, nütüjaa aa'ut tü jukuaippakat süpüshua. Mayaashijee kojutün jia sütüma wayuu, nüleejeena jia Maleiwa”, nümakalaka.

Nnojoleerü aja'ttüin tü nünüikikat Maleiwa

¹⁶Ayatüshi Jesús asouktün namün na fariseokana süka nayouktün tü nikirajakat anain. Müshi nia namün: “Je sümaiwa paala, nnojoliwa'aya niweetün Juan sünain aküjaa tachiki sümün wayuu, ekirajuushi na jutuushikana sütüma tü nüshajakat Moisés oo'ulaka natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa. Otta joolu'u süchikijee niweetün

Juan, aküjünüsü sümün wayuu sainküin mmakat süpüshua süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Ja'itaina manoujain jia tanain, eesü wayuu wainma eekai kee'ireein saa'in ekeroloo chamün eere nuluwataain Maleiwa. ¹⁷Juu'ulaa suulia jiyouktün tü tekirajakat anain. Soto jaa'in wane kasa. Tü mmakat je tü kasa chakat iipünaa, aja'lajaweerü so'u wane ka'i. Otta tü nünüikikat chi Maleiwakai ashajünakat paala nütüma Moisés, nnojoleerü aja'ttüin. Nnojoleerü aja'ttüin waneeshikaiyaa je nu'u pütchi sünainjee, ¹⁸maa aka tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai sünain mün mayaa: ‘Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, müleka ka'wayuuse nia nüchikua, kaainjalashi suulia tü palajakat nu'wayuuse. Je kasalajaneerü nümün nüma'üjaain sümaa tü jeketkat nu'wayuusein. Akaajaa chi wayuu ka'wayuusekai tü jierü oo'ulaaushitkat, kaainjalashi nia'aya, je kasalajaneerü nümün nüma'üjaain sümaa tü jierü oo'ulaaushitkat’ ”, nümakalaka Jesús namün.

Nüchiki wane wayuu washirü

¹⁹Süka na'waataain na fariseokana sulu'u anashiin no'ulu'u na wayuukana, aküjüshi joo Jesús süchiki wane wayuuirua piamasü. Müshi nia: “Eetaashi wane wayuu washirü. Kashe'inshi nia wane kuluulu anashaatasü kanüliasü 'lino'. Anashaatasü ma'i niyolojo sulu'u. Je süka washirün ma'i nia, emi'ijashi waneepia. ²⁰⁻²¹Je so'ulu'u tü nipiakat, e'ikünapü'üshi wane wayuu mojushi kanüliashi Lázaro süpüla nujuljainjachin nüpütaan

chi washitkai süka müliain nia jamü. Yaaka atachi nia. Je antüsü erüirua nünainmüin süpüla she'erujaain tü nütoutakat yaakasükat.

²²“Shiasa mapa, ouktüshi chi ajulijapü'ükai. Sükajee nüchoin Maleiwa, nüsaajünakalaka nü'ütpa'amüin Abraham sütüma wane aapieeirua nüma'anajeejatü Maleiwa. Otta müshia chi washitkai, ouktüshi nüchiiruajee. Nojoitünakalaka. Sükajee nnojolin nüchoin Maleiwa, nüsaajünakalaka sulu'umüin süpüle tü ouktüsükalüirua kanüliakat Hades. ²³Müliakalaka ma'i joo chi washitkai cha'aya. Niirakaakalaka chaa watta sünnain ni'rüin Abraham otta müshia Lázaro nü'ütpa'a. ²⁴“Taata Abraham’, müshi joo chi washitkai nümüin, ‘anashi müleka pümüliajüle taya. Müliashi ma'i taya sütüma tü sikikat. Püjüta tamüin Lázaro yalajee nücholotiraiwa najapü shiroku wüin nüchüttaiwa süpa'a tayee’, nümakalaka. ²⁵Asouktüshi Abraham: ‘Tachee, soto paa'in anapü'üin ma'i pia sulu'u puwashirüin kataiwa'aya po'u. Otta müshia Lázaro, müliapü'üshi, nnojotpü'üsü kasain ein nüma'ana. Otta joolu'u, talatüitpa naa'in ya'aya. Otta müshia piakai, pi'rüin joolu'u müliaa. ²⁶Je mojushiisü süpüla sülatüin wayuu chajee yaamüin yaa, maa aka mojushiin alataa yaajee chamüin cha'aya, süka ein wane ishi jerutshaatain ma'i yaa pasanain wanain’.

²⁷⁻²⁸“Nümakalaka joo chi washitkai nümüin Abraham: ‘Taataa, tachuntüin pümüin süka süpüshua taa'in, puluwataa pümata Lázaro chaa nipialu'umüin chi tashikai, eere ein ja'raisüirua tawalayuu, süpüla

nüchiaain naya suulia nantajüin yaamüin sa'akamüin watta saalin müliaa', nümakalaka. ²⁹Asouktüshi Abraham: ‘Eesü nama'ana tü ashajuushikat nütüma Moisés je natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa. Anasü jülüjale naa'in tü naashajaakat achiki', nümakalaka. ³⁰“Taata Abraham, nnojotsü nanoujain tü naküjakat achiki. Akaajasa müleka su'unüle nanainmüin wane wayuu eekai süso'iraain aa'in süchikijee ouktaa, ayaawajaweena naya süpüla noo'ulaainjatüin suulia naainjala'. ³¹Nüsouktakalaka Abraham: ‘Müleka moonoinre naya sümaa nünüiki Moisés je nanüiki na nünüikimaajanakana Maleiwa, meenaja'a ne'e moonoin sümaa sünüiki wane wayuu eekai suso'iraasüin saa'in süchikijee ouktaa', nümakalaka nümüin chi washitkai”. Kettaasü joolu'u nünüiki Jesús namüin na fariseokana.

Chi nüchepchiakai Maleiwa

17 ¹Aashajaashi joo Jesús namaa na nikirajüinkana sünnain nikirajüin naya. Müshi nia: “Eejeerü waneepia wayuu eekai naainjireein jia kasa mojusü. Otta naya, kasalajaneerü namüin tü naa'inrakat. ²Anashii müleka nojutinnüle shirokumüin tü palaakat sünnain kanutpünaain wane ipa miyo'u, suulia naainjirüin jia kasa mojusü. ³Anakaja eere jaa'in sünnain aa'inmajirawaa wane'ewai jukua. Müleka naa'inrüle chi puwalakai kasa mojusü pümüin, anashi müleka püchijaale nia. Je müleka nuu'ulaale suulia, anasü müleka motüle paa'in shia. ⁴Ja'itaichi kaainjalain nia puulia wainmatua,

maa aka akaratshitua súpüla wane ka'i, müleka nüntüle akaratshitua pünainmüin sünain mojuin ma'i naa'in saaliijee tü naa'inrakat pümüin, anasü müleka motüle paa'in shia", nümakalaka Jesús.

⁵Namakalaka joo na Aluwataaushikana nümüin chi Senyotkai:

—Anakaja müleka pükaaliijüle waya súpüla koo'omüinjatüin sütsüin tü wanoulakat.

⁶Asouktüshi Jesús:

—Müleka jünoujüle tanain, ja'itairü nnojolüin katsüin joolu'u tü jünoulakat, jaa'inreerü tü kasa isakat süchiki wayuu. Maa aka jümataarüle paala sümüin wane wunu'u eekai laktain: “Anakaja piyu'laale yaajee shirokümüin palaakat”, ayu'laajeerü shia sütüma jünüiki —nümakalaka Jesús namüin.

⁷Ayatshi Jesús sünain ekirajaa na nikirajüinkana sünain nümüin namüin: “Müleka kachepchiale jia, ¿eeshii súpüla jümüin nümüin chi jüchepchiakai nüle'ejapa sulu'ujee tü jiyüjasekat oo'ulaka süchikijee arüleejaa shiale: ‘Pikeroloo, püikkalaa pikaaíwa’? Nnojo. ⁸Shieerü eeka ne'e jümüin nümüin: ‘Pii'iranaja pümata púshe'in pü'lakajaaíwa teküin tekaamaataíwa. Otta ekeechi pia tachukumüin kettaapa süchiki teküin’. ⁹Je süchikijee tia, nnojotsü súpüla jaapüinjatüin analu'ut nümüin saa'u naa'inrüin tü juluwataakat anain nia. ¹⁰Aka'aya jiaakana jüpüshua, süchikijee jaa'inrüin tü aluwataanakat anain jia nütüma Maleíwa, anakaja jümüle: ‘Waya nüchepchiakana Maleíwa. Nnojotsü jaralüinjatüin aapüin analu'ut

wamüin, süka shiain waa'inrüin ne'e tü nuluwataakat anain waya’”. Kettaasü joo tü nümakat Jesús namüin na nikirajüinkana.

Na wayuu aja'tta atachiikana

¹¹Sünain nu'unüin Jesús Jerusalénmüin, ojuittüshi nia sulu'ujee tü mmakat Galilea, ekerotshi sulu'umüin Samaria. ¹²⁻¹³Je nüntapa so'ulu'umüin wane pueulo, eejana nüpüla wane wayuuirua polooshii aja'tta atachii. Sha'washawatshii ka'yata nuulia. Nowoorulaakalaka emetut:

—Jesúsuu, Ekirajüikalee, anashi müleka pümülijüle waya, piijaya waya —namakalaka.

¹⁴Shiasa ni'rapa Jesús naya,

—Ju'una jii'yataíwa nümüin chi sacerdotekai sünain suu'ulaaitpain tü ayuuliikat juulia —nümakalaka namüin.

Je sünain no'unüin, ashatüsü tü natakak. ¹⁵⁻¹⁶Otta müshia waneeshia, wane wayuu Samariaje'ewai, nnojoiishi judfoin, saa'u ni'rüitpain sünain anain tü nütakat, ale'ejüshi nia nünainmüin Jesús. Nu'waajüin chi Maleiwakai sünain emetuluin nünüiki je nüsapainyo'ukashi nia nümülatu'umüin Jesús sünain naapüin wane miyo'ushaata analu'ut nümüin. ¹⁷Nümakalaka joo Jesús namüin na wayuukana nümaajanakana:

—Mataashii polooshiikai naya sünain neiyajünüin. ¿Jalasü tü mekietsatsükalüirua nüpüshi?

¹⁸Je chi ale'ajaakai tanainmüin sünain nu'waajüin chi Maleiwakai, nnojoiishi judfoin. Wayuu naatajai.

¹⁹Otta nümüin chi wayuukai, müshi Jesús:

—Püsha'walaa pu'unaiwa.
Anaichipa pia saa'u pünoujain
tanain.

**Na kaainjaraliikana
nüntapeena Cristo**

²⁰⁻²¹ So'u wane ka'i, nasakirüin
Jesús na fariseokana sünain
joujaleechin o'ttüin Maleiwa sünain
aluwatawaa. Asouktüshi Jesús:

—Tü naa'inrakat chi Maleiwakai,
naa'inrüin süka naa'in, nnojotsü
sükajatüin jüsakirüin sünain.
Je “Anii nia sünain aluwatawaa”
oo'ulaka “Ichaa nia sünain
aluwatawaa”, nnojoleechi
münüin. Jütüjaa jümata naa'u chi
Maleiwakai sünain nu'ttüichipain
sünain aluwatawaa maa'ulu yaa,
süka tantüichipain ja'akamüin
—nümakalaka.

²² O'ttüshi joo Jesús nüchikua
sünain ekirajaa na nikirajüinkana
sünain nümüin namüin: “Meena jia
so'uweena wane ka'i: 'Kasataalejese
we'rüin chi Shipayakai Wayuu
sünain nüle'ejüin'. Otta tamüshii
paala jia: Nnojoleechi ji'rüin
taya sünain ale'ejaa so'u tia.
²³ Je tü wayuukolüirua, meerü
shia jümüin: 'Jirakaa, ichaa
chi Shipayakai Wayuu cha'aya'
oo'ulaka 'Jirakaa, anii nia yaaya'.
Nnojo ju'unüin shi'ipajee tia
sünain jüchajaain tachiki. ²⁴ Süka
jamüin, maa aka tü shiyaakat
juya shi'rakat wayuu süpüshua
amachetaain chaa sirumatu'upünaa,
akaweechia tayakai, chi
Shipayakai Wayuu, tale'ejapa,
shi'reechi wayuu süpüshua. ²⁵ Otta
palajana, e'itaanüshi taya süpüla
müliainjachin ma'i sütüma tü wayuu
judíokalüirua eekai sülerajüin taya
maa'ulu yaa.

²⁶⁻²⁷ “Soto jaa'in nüchiki Noé.
Tü wayuukolüirua nnojoliüwa'aya
no'otooin Noé sulu'umüin tü
anuakat, ee'eraashii ne'e naya
sünain nnojolüin jülüjain naa'in tü
naainjalakat. Je mapa no'otoopa
Noé sulu'umüin tü anuakat,
a'itüsü tü juyakat sünain miyo'uin
ma'i shia süpüla ouktajatüin tü
wayuukolüirua süpüshua'ale eekai
nnojolüin nümaain Noé sulu'u
tü anuakat. Akaweeria takalio'u
tayakai, chi Shipayakai Wayuu,
wanaa sümaa tanteechin tachikua.

²⁸ “Maa'aya aka nükalio'u chi
wayuu kanüliakai Lot paala
sümaiwa, chi kepiapü'ükai sulu'u tü
pueulokot kanüliakat Sodoma. Eeshii
na wayuukana sünain emi'ijaa,
sünain ayalajawaa kasa, sünain
oikkawaa, sünain apünajaa, oo'ulaka
sünain aainjaa miichi. Nnojotsü
jülüjain naa'in tü naainjalakat. ²⁹ Je
süchikijee nujuittüin Lot sulu'ujee tü
pueulokot, ajunuüjaasü iipünaajee
wane siki maa aka saa'in ipalira
chuwachuwatsü süpüla su'utajatüin
saa'in süpüshua tü wayuu
kepiasükalüirua sulu'u tia pueulokat.

³⁰ “Maa aka tü wayuukolüirua
sümaiwa paala sünain nnojolüin
jülüjüin naa'in tü naainjalakat,
meeria tü wayuukolüirua so'uweena
tü ka'i teweeteekikat o'u tayakai,
chi Shipayakai Wayuu. ³¹ Chi wayuu
eekai joyotüin sheemioushi tü
nipiakat so'u ka'ikat tia, anakaja
nnojoire nikerolüin paülü'ümüin
süpüla nükotchajaain nükorolo.
Otta chi wayuu eekai ni'yataain
sulu'u niyüüjase, anakaja nnojoire
nüle'ejüin nipialu'umüin süpüla
asaajaa nükorolo. ³² Soto jaa'in
süchiki tü nu'wayuusekat Lot.
Najuittapa sulu'ujee Sodoma,

o'utinna aa'inrü shia nütüma Maleiwa saaliijee shiirakaain süchikua sümüin tü sükorolo süpütakat sulu'u tü pueulokat.
³³Chi wayuu eekai jülüjüin naa'in waneepia tü nukorolokat süpüla naa'inmajüin je süpüla najapulu'uin shia, amülouleerü süpüshua. Alu'usa chi eekai naapüin nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin, ja'itasü amüloulin süpüshua tü nukorolokat sünainjee tia, aapüneerü nümüin kasa anasü tatüma nnojotkat amülouleerüin. ³⁴Je so'uweena tü ka'i teweeteekikat o'u, eejeena piamashii wayuu atunküin sulu'u wane miichi. Tamaweечи wane. Oo'ulaka wane, tapüteechi.
³⁵Eejeena piamashii jiyuu sünain amoliinajaa. Tamaweerü wane. Oo'ulaka wane, tapüteeerü. ³⁶Eejeena piamashii wayuu sünain a'yatawaa sulu'u nayüüjase. Tamaweечи wane. Oo'ulaka wane, tapüteechi", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

³⁷—Senyotkalee, çjameenaka na makatakana? —müshii naya nümüin. Asouktüshi Jesús:
 —Müleka sükotchajaale wane samulüirua, atüjaana aa'ut sünain ouktüin wane kasa.

Wane wayuu masütaajusat sünain achuntaa

18 ¹Ekirajüshi joolu'u Jesús na nikirajüinkana süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma shii'iree nachecherüinjatüin naa'in sünain achuntaa nümüin Maleiwa waneepia. ²Müshi nia namüin: “Eetaashi wane wayuu pütchipü'ü kepiashi sulu'u wane pueulo. Manoujainsai nia nünain Maleiwa, je püla aa'inchi ma'i nia

suulia wayuu. ³Oo'ulaka sulu'u tü pueulokat, eesü wane wayuu oukta a'wayuuset. Antawaisü nünainmüin chi pütchipü'ükaai sünain, 'Anasü pükaaliijüle taya sünain amainajaa nümüin chi ta'ünüükai', sümüin nümüin. ⁴⁻⁵Niyouktajakalaka joo shia. Masütaajukalaka joo shia sünain achuntaa nümüin. Shiasa so'u wane ka'i, saa'u wainmatuairüin sükua tü jietkat nüma'anajee, müsü naa'in: 'Aisha'ajaa, shike'ejakatche ma'i taa'in meinshi tü wayuukot, müirüinja'a shia sümaa shike'era. Anainja taa'inrüle sümüin tü süchuntakat tamüin, mayaashije'e manoujain taya nünain Maleiwa je mamanein taya suulia wayuu', müsü naa'in chi pütchipü'ükaai.

⁶“Soto jaa'in nüchiki chi pütchipü'ü pülakai aa'in suulia wayuu. Mayaasüje niyouktajüin paala tü wayuukot, nükaaliijain shia mapa süka shike'ejüin ma'i naa'in waneepia. ⁷Otta müshia chi Maleiwakai, çnnojoleena nükaaliijüin waya aneekuushikana achuntakana nümüin waneepia so'uka'i, sa'wai? Shiimüin sünain nükaaliijeenain waya noulia na wa'ünüükana. ⁸Jiakana müliakana natüma na jü'ünüükana, shiimüin tanüiki jümüin: Yapashi chi Maleiwakai süpüla nükaaliijain jia waneepia. Otta müshi'iyaa jiakana, müleka ayatüle jia sünain jaa'inrüin tü nuluwataakat anain, katsüinjeerü jaa'in sünain anoujaa so'uweena tü ka'i tale'ejeekikat o'u, taya chi Shipayakai Wayuu”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Nüchiki chi fariseokai otta chi okotchajüikai neerü

⁹Aashajaashi joo Jesús sümüin tü wayuu eekai pülain saa'in

suulia wayuu, na wayuu anakana saa'in namüin no'ulu'u Maleiwa. Nikirajüin joo naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: ¹⁰“Ekerotshii piamashii wayuu sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla achuntaa nümüin: wane fariseo oo'ulaka wane okotchajüi neerü nümüin chi sülaülashikai mma. ¹¹Asha'walaashi chi fariseokai sünain naashajaain nümaa Maleiwa sünain nu'waataain sulu'u nukuaiippa. Müshi nia: 'Maleiwakalee, taapüin pümüin analu'ut saa'u nnojolin müin aka taya saa'in wayuu wainma sünain ka'ruwaralüin, sünain mojulaa'in, je sünain ama'üjawaa sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojokai su'wayuusein. Je anayaawatshija taa'u sünain nnojolin müin aka taya naa'in chi okotchajüikai neerü. ¹²Aamajüshi taya pümüin waneepia piantua süpüla semaanakat shii'iree talateein pia tamaa. Je tasülajüin pümüin polo'owai sünainjee tü polookot shikii süpüshi tü ta'yataainkat'.

¹³“Otta chi okotchajüikai neerü, yalashi nia sha'watüin ka'yatalu'u nuulia chi fariseokai. Jepitüshi nia sünain nüshe'ejüin naa'into'u süka mojuin ma'i naa'in saaliijee naainjala. 'Maleiwakalee, wayuu kaainjarai taya. Anakaja müleka pümülijüle taya', nümakalaka.

¹⁴“Saa'u nümüin joo chi wayuukai, anajiraaichipa nümaa Maleiwa. Akaajasa chi fariseokai, ale'ejüshi nipialu'umüin sünain nnojolin anajiraain. Chi eekai yaletayaain nukuaiippa su'upala wayuu, nnojoleechi kasajachin nümüin Maleiwa. Alu'usa chi eekai nnojolüin “Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu yaletayaain naa'in, kojuteechi nütüma”, nümakalaka Jesús namüin.

Nümanee Jesús namaa na tepichikana

¹⁵Je so'u wane ka'i, antinnüsü wane tepichiirua nünainmüin Jesús süpüla ni'itaainjatüin najapü naa'uirua sümaa nuchuntüin nümüin Maleiwa naa'u. Otta na nikirajüinkana ne'rapa tia, nachiajaakalaka tü wayuukolüirua. ¹⁶Otta müshia Jesús, nuchuntakalaka namüin na wayuukana nantirüin na tepichikana nünainmüin nachikua. Nümakalaka joo namüin na nikirajüinkana: —Kettshi'iya na tepichikana nantaiwa tanainmüin. Maa aka nakuaiippa na tepichikana sünain nnojolüin kaa'in toulia, müinjatia nakuaiippa tamüin na ekeroteekana chaa eere nuluwataain Maleiwa. ¹⁷Tamüshii paala jia: Chi wayuu eekai nnojolin müin aka naa'in na tepichikana sünain nanoujain tanain, müichia nnojolin ekerotüin eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin.

Chi ekeroteechikai eere nuluwataain Maleiwa

¹⁸Nürütkaakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu aluwataashi sünain nüsakirüin nia:

—Ekirajüikalee, pia anamiakai, ¿kasa taa'inrüinjatka süpüla eenjachin taya nümaa Maleiwa waneepia?

¹⁹Asouktüshi Jesús:

—¿Jamüshi “pia anamiakai” pümakalaka tamüin? Waneeshia Maleiwa niain anamiain. ²⁰Aashin pütüjaayaain aa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa, makat mayaa: “Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojokai pu'wayuusein. Nnojo

pu'utiin saa'in wayuu. Nnojo pu'luwajüin sükorolo wayuu. Nnojo püküjüin alawaa süchiki wane wayuu. Kojutüinjatü pütüma püi je püshi", müsü tü pütchikat — nümakalaka Jesús nümüin.

²¹—Taa'inratüjütsa'aya tia süpüshuale'eya tepichiwa'aya taya ja'itakaje maa'utpünaa yaa — nümakalaka nümüin Jesús.

²²Sütüma tü nümakat chi wayuukai, asouktüshi Jesús: —Che'ojaayülia wane kasa paa'inrajatkat. Anakaja puikküle tü pukorolokot süpüshua süpüla püsülajüinjatüin tü süliakat sümüin wayuu eekai mojuin. Kee'irakeerü pümüin shia iipünaamüin cha'aya eere Maleiwakai. Je paa'inrapa tia, ale'ejechi pia püchikua tanainmüin süpüla tamaain pia —nümakalaka Jesús nümüin.

²³Je chi wayuukai sütümajee tü nümakat Jesús nümüin, mojusü ma'i naa'in, süka washirüin ma'ia. ²⁴Eirakaashi Jesús nümüin chi wayuukai sünain maa nümüin:

—Chi wayuu eekai ataralaain sümaa tü nuwashirüinkat, kapüleeejerü ma'i nümüin ekerotoo cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa. ²⁵Mapüleesat süpüleerua shikerotüin wane “camello” so'ulu'upünaa wane wutia suuliale'eya shikerotüin wane wayuu washirü cha'aya eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka nümüin.

²⁶Je na wayuukana eekai naapajüin nünüiki Jesús, namakalaka nümüin:

—Isasüja'a sümata nüchiki nu'ttaainjachin wane wayuu.

²⁷Asouktüshi Jesús:

—Tü kasa isakat süchiki wayuu, nnojotsü kapüleein nümüin Maleiwa.

²⁸Müshi joo Pedro nümüin Jesús:

—Wapütüin süpüshua tü kasa eejatkat wama'ana süpüla yaainjanain waya pümaa.

²⁹⁻³⁰Asouktüshi Jesús:

—Jiakana apütakana kasa süpüshua eejatkat jüma'ana süpüleerua aküjaa süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa, shiimüin tü tamakat jümüin sünain saapüneerüin jümüin kasa anasü. Mayaasüje jüpütüin jipia, ju'wayuuse, juwalayuu, mayaasüje jüpütüin jii, jüshi oo'ulaka jüchonnii shiale, alana'aleejeeria tü aapüneetkat jümüin suulia tü kasa jüpütakat. Je eejeena jia nümaa Maleiwa waneepia saa'u shii'iranajaaushin jaa'in —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Aküjüshi Jesús nüchiki sünain nu'utinnajachin aa'in

³¹Otta müshi'iya na Aluwataaushikana polooshiikana piämmüin, neenajakalaka naya Jesús nünainmüin sujuuna tü wayuukolüirua süpüla naashajaain namaa. Müshi nia namüin: “O'unajana joolu'u waya Jerusalénmüin. Je tü ashajünakat tachiki paala natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa, tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu, ekeraajeerü süpüshua. ³²Aapüneematüichi ekii taya najapuluumüin na gentilekana. Neme'erainpaleechi taya. Naa'ayataajechi aa'in taya sünain nejeteenain taa'u je sünain na'yaateechin taya. Je süchikijee tia, no'utireechi aa'in taya. ³³Otta nu'unnaa chi apünüinkai ka'i süchikijee tia, oso'iraajeerü taa'in”, nümakalaka Jesús namüin.

³⁴Otta na nikirajüinkana, nnojotsü nayaawatüin saa'u tü nüküjaitpakat namüin. Isasü nachiki nayaawatüin saa'u sünnain ouktajachin Jesús.

Anashi wane mo'usai nütüma Jesús

³⁵Je nüntapa Jesús so'ulu'umüin tü pueulokat kanüliakat Jericó, eejachi joyotüin wane wayuu mo'usai sotpa'a tü wopukot sünnain ajulija'alaa. ³⁶Je naapapa chi wayuukai tü suu'uiupsana'irakat wayuu sünnain sülatüin nü'ütüpnäa, —¿Jamüsü sülataka'a wayuu wainma yaapünaa? —nümakalaka.

³⁷—Nia alataka Jesús chi Nazaretje'ewaikai —sümakalaka tü wayuukolüüräa nümüin.

³⁸Nuwoorulaakalaka joo sünnain nümüin:

—Jesúsuu, Nülüinkai David, pümüliaja taya.

³⁹Shiasa tü wayuu nüpüleeruasukat Jesús sulu'u tü wopukot,

—Kaseesü pikiisa —müsü nümüin chi mo'usaikai.

Otta chi mo'usaikai, masütaajusai nia sünnain a'waataa:

—Nülüinkai David, pümüliaja taya —nümakalaka.

⁴⁰Nüsha'walaakalaka Jesús sünnain nüsaajirüin chi mo'usaikai nünainmüin. Je nüntapa nünainmüin, nümakalaka Jesús nümüin:

⁴¹—¿Kasa püchekaka taa'inrüin pümüin?

—Senyotkalee, anashi müleka ko'ule taya —nümakalaka nümüin Jesús.

⁴²Asouktüshi Jesús:

—Ko'uichipa pia joolu'u saa'u pünoula —nümakalaka nümüin.

⁴³Ko'u müshija nia. Je süka anaichipain nia, nu'unakalaka joo

nümaa Jesús sünnain nu'waajüin Maleiwa. Je na wayuukanaya, na'waajüin chi Maleiwakai süka ne'rüichipain chi wayuukai sünnain ko'uin.

O'tte'ennüshi Zaqueo nütüma Cristo

19 ¹Je nikerolopa Jesús sulu'umüin Jericó, waraittakalaka nia süpa'apünaa.

²Otta müsia cha'aya eeshi wane wayuu washirü kanülüashi

Zaqueo, nia laülaaka naa'u na okotchajüliikana neerü nümüin chi

sülaülashikai mma. ³Ni'reein ma'i Jesús. Otta süka wainmain wayuu

je süka motsachoin nia, isashi nüchiki ni'rüin. ⁴Nuwataakalaka nüpülamüin Jesús eepünaajachire

nülatüin. Nülüikajaakalaka naa'u wane wunu'u miyo'u shii'iree

ni'reein nia. ⁵Shiasa nüntapa Jesús eere nüliikajaain Zaqueo,

niirakaakalaka iipünaamüin sünnain nümüin nümüin:

—Püshakata pümata yalajee, waa'iraa. Acheküshi pi'iyouin taya so'uka'i chaa pipialu'umüin.

⁶Ashakata müshija Zaqueo naa'ujee chi wunu'ukai.

Nüntirakalaka Jesús nipialu'umüin sümaa talatüin ma'i naa'in

nümaa. ⁷Mojukalaka sünuiki tü wayuu waraittakalüüräa nümaa

Jesús sünnain sümüin nujuuna:

“¿Jamakuaippaikai makalaka nia ni'iyouin chi kaainjaraikai?”.

⁸Nüsha'walaakalaka Zaqueo no'upala na wayuukana sümaa naashajaain nümaa Jesús:

—Senyotkalee, tasülajeerü joolu'u shiatapünaa tü tawashirüinkat sümüin wayuu eekai müliain. Je müleka te'ike'erüle paala wane wayuu süka ta'alain saa'u sükorolo,

tawalaajeerü sümüin süchikua pienchitua —nümakalaka.

⁹⁻¹⁰Asouktüshi Jesús:

—Antüshi tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süpüla achajawaa süchiki wayuu eekai maa'awain nuulia Maleiwa, shii'iree su'tte'ennein tatüma, maa aka piakai. Je süka pünoujain tanain, maa aka chi watuushikai Abraham sünnain nünoujain nünain Maleiwa, shiimüin sünnain pu'tte'ennüin tatüma sümaa tü wayuukaliürü kepiakat yaa sulu'u tü pipiakat —nümakalaka Jesús nümüin Zaqueo.

**Nachiki na achepchiee
e'itaanakana ajapulu'u neerü**

¹¹Saa'in namüin na wayuukana waraaitakana nümaa Jesús, alü'tülüyaasü nükalía Maleiwa süpüla aluwatawaa, süka pejein Jesús sünnain Jerusalén. Nu'ttakalaka joo Jesús sünnain ekirajaa naya süka sukuaippa tü kasa e'nnakat sainküin mma süpüla sütüjaainjatüin saa'u tü alateekat ¹²sünnain nümüin namüin: “Eetaashi wane wayuu nüliin chi sülaülapü'ükai mma. O'unajachi nia sulu'umüin wane mma wattasü süpüla ni'itaanajachin sünnain aluwatawaa. Ale'ejüinjachi nia süchikijee tia süpüla nuluwataainjachin naa'u na wayuukana. ¹³Je nüma'ichiki, neenajakalaka wane nüchepchiairua nünainmüin, maa aka polooshii, süpüla naapüinjatüin wane neerü kanüliasü 'mina' namüin wane'ewai nakua. 'Süma'inru'u nnojolin taya jümaa, anakaja müleka jiyalajüle kasa süka tü taapakat jümüin jüikkaiwa shia kachoinwa tü neetkat jütüma', müshi nia namüin.

¹⁴“Otta wainma na wayuu nuluwataainjaneenakana aa'u, süka

na'ürülaain nia, najütüin wane aapieerua nüchiirua süpüla maa: ‘Nnojotsü wachekiin süpüleerua nuluwataainjachin chi wayuukai waa'u’. ¹⁵Mayaainje niyouktünüin chi wayuukai sütüma wainma wayuu, ayatshia e'itaanüin nia sünnain aluwatawaa.

“Je shiasa mapa nüle'ejapa nuumainpa'amüin, neenajakalaka na nüchepchiakana nünainmüin, na naapakana amüin neerü paala. ‘¿Jera süchon tü neerü taapakat jümüin?’, nümakalaka namüin.

¹⁶“Asouktüshi wane palajana: ‘Aluwataashikalee, anu'uya poloosü neerü sükanain tü waneesia paapakat paala tamüin’, nümakalaka. ¹⁷‘Tachepchiee, tütüshi pia. Analeesia ma'i tü paa'inrakat. Süka paa'inrüin tü aluwataanakat anain pia, mayaainje malaachein shia, te'itaain pia joolu'u süpüla laülaainjachin saa'u wayuu sulu'u pueulo poloosü’, nümakalaka chi aluwataashikai nümüin. ¹⁸Asouktüshi wane'eya: ‘Aluwataashikalee, anu'uya ja'raisü neerü sükanain tü waneesia paapakat paala tamüin’, nümakalaka. ¹⁹‘Tachepchiee, te'itaain pia joolu'u süpüla laülaainjachin saa'u wayuu sulu'u pueulo ja'raisü’, nümakalaka nümüin.

²⁰⁻²¹“Asouktüshi wane'eya: ‘Aluwataashikalee, anu tü waneesiakat neerü paapakat tamüin paala. Sajatü ne'e shia tanaajaain sulu'u susukot süka mmolüin taya peema, süka wayuüin iche ajapüchi pia süpüla awalaajaa shi'yataain wayuu’, nümakalaka. ²²‘Tachepchiee, pia ku'lajaakai aa'in, pi'rala ne'e wayümüin tamüin tü paa'inrakat. Süka pütüjaainje

taa'u sünain wayuuin iche ajapüchi taya, ²³ ¿Jamaka'a nnojotka'a paapüin tü neetkat sümüin wane wayuu süpüla shi'yate'erüin shia süpüla kachoinjatüin shia tapüla?', nümakalaka nümüin.

²⁴ “Nümakalaka joo chi aluwataaikai sümüin tü wayuu eejatkat nümaa: ‘Jüsüta jümata nuulia türa neerü nüma'anakat saapünaiwa nümüin chi akanajakai poloosü’. ²⁵ ‘Aluwataashikalee, naa'aya poloosü neerü nüma'ana', namakalaka nümüin süka nnojolüin nayaawatüin saa'u tü nümakat namüin.

²⁶ “ ‘Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin: Chi wayuu eekai koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, aapüneerü soo'omüin nümüin. Akaajasa chi eekai nnojolüin koo'omüin nütüma tü aapünakat nümüin, asütüneerü nuulia. ²⁷ Otta müshi'iyia na ta'ünüükana ayouktakana taya süpüleerua taluwataainjachin yaa toumainpa'a, anakaja su'utinnüle saa'in joolu'u yaa to'upala', nümakalaka chi aluwataaikai namüin”.

Kantiashi talataa Jesús Jerusalénmüin

²⁸ Shiasa kettaapa nünüiki Jesús sünain nikirajüin na wayuukana, o'unüshi nia napüleerua sulu'u tü wopukot Jerusalénmüinjatkat. ²⁹ Je nüli'ülapa sünainmüin tü pueulokat Betfagé oo'ulaka Betania, tü pejekalüirua sünain tü wutai kanüliakat Olivos, nüjütakalaka piashii na nikirajüinkana nüpüleerua sünain nümüin namüin:

³⁰ —Ju'una samüin eemüin tüsa pueulokat jüpüleeruakat. Je jikerolapa sulu'umüin, ji'reechi kapüin wane püliikchon sareerü.

Jüsiwateerü tü nüpukat süpüla jajattüin nia tamüin yaamüin. ³¹ Je müleka “¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpukat?” sümüle wayuu jümüin, “Che'ojaashi nümüin chi Senyotkai”, meena jia sümüin —nümakalaka Jesús namüin.

³² Na ajütüüshikana, ayatsia napüla maa aka tü nümakat Jesús namüin. ³³ Je wanaa sümaa nasiwatüin nüpu chi püliikchonkai, —¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpukat? —nasakirakalaka na kapüliisekana namüin.

³⁴ Nasouktakalaka namüin: —Che'ojaashi nümüin chi Senyotkai.

³⁵ Najattakalaka chi püliikchonkai eemüin Jesús. Ne'itaakalaka tü nashe'inpalajanakat naa'u chi püliikchonkai. Je no'otokalaka Jesús naa'u. ³⁶ Je sünain nu'unüin Jesús naa'u chi püliikchonkai, awayalayaa müsü süshe'inpalajana tü wayuukolüirua nüpüleerua sulu'upünaa tü wopukot süpüla shii'iyatüin nujutu nümüin.

³⁷ Je nüli'ülapa Jesús sünainmüin eere süshakatüin tü wopukot saa'ujee tü wutai kanüliakat Olivos, talatüsü ma'i naa'in na wainmakana nikirajüin napüshua, süka ne'rapü'tüin tü kasa anasü naa'inrakat Jesús, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Na'waajakalaka joo Maleiwa sünain emetuluin nanüiki mayaa:

³⁸ “Anata'aleeshija'a ma'i chi Nüjünalakai Maleiwa, chi aluwataashikai waya”.

“A'waajünüshi nia maa'ulu yaa chaa iipünaa, süka anajiraaainapain na nüpüshikana nümaa Maleiwa”.

müsü nanüiki nüchiki Jesús.

³⁹Otta nanüiki wane na fariseokana sa'akajee tü wattakat saalin wayuu:

—Ekirajüikalee, anakaja püchiajaale na pikirajüinkana — namakalaka nümüin Jesús.

⁴⁰—Müshi taya jümüin: Müleka ko'utüle na tekirajüinkana, shieerü a'waataka tü ipakalüirua sünain su'waajüin taya —nümakalaka Jesús namüin.

⁴¹Alü'ütshi joolu'u Jesús sünainmüin Jerusalén. Shiasa ni'rapa tü pueulokot, müshi nia sünain a'yalajaa saalin tü wayuu kepiasükalüirua sulu'u:

⁴²“Alu'uleeka ma'i jia süka nnojoliüyüliain jiyaawatüin saa'u tü ekirajünakat anain jia. Je saa'ujee nnojoi'pü'üin jamajachin jümüin taya, müina nnojoliin anajiraa'in jia nümaa Maleiwa. ⁴³⁻⁴⁴Je süka nnojoliipü'üin jünoujain tanain, sünain aluwataaushin taya nütüma Maleiwa, anteena na jü'ünüükana jünainmüin so'uweena wane ka'i süpüla atkawaa jümaa. Noukaajeena achiki jia suulia ojuittaa sulu'ujee tü pueulokat. Je nekerolapa jünainmüin, o'utüneena aa'in jia sümaa jüchonnii je ojunnajinneerü tü jipiakat”.

Nujuittirüin Jesús tü oikkaatkalüirua

⁴⁵Shiasa süchikijee nüntüin Jesús Jerusalénmüin, nikerotokalaka sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa. Eesü nüpüla wane wayuu oikkaasüirua sünain süikkaain tü mürüt o'utinnajatkat aa'in nümüin Maleiwa. Nujuittirakalaka naya anoopa'amüin. ⁴⁶Nümakalaka sümüin:

—Tü nünüiki Maleiwa ashajuushikat paala sümaiwa, müsü

mayaa: “Tü tepiakat, nachuntiajatü na tapüshikana tamüin sainküinjee mmakat süpüshua”, müshi. Otta jiakana, saa'u nnojoliün lotüin jukuai'pa sünain jüikküin tü mürütakat, müsü aka saa'in shipia ka'ruwarannuu jütüma tü nipiakat —nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁷Nu'ttakalaka Jesús sünain ekirajaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, no'utee aa'inchi Jesús. Müshi'iya aka naa'in na kojutkana sa'akajee tü wayuukolüirua. ⁴⁸Akatsa süka een wayuu wainma nümaa waneepia sünain aapajaa nünüiki, mojúshiikalaka shia namüin.

¿Jara laülaaka atüma Jesús?

20 ¹So'u wane ka'i sünain yaain nikirajüin Jesús tü wayuukolüirua yala sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa je sünain nüküjain nüchiki niakai, chi O'tte'ertüikai, namüin, narütkaakalaka nünainmüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana, oo'ulaka na laülaashiikana naa'u na judíokana sünain namüin nümüin:

²—¿Jara koonoloka pia süpüla pujuittirüin anoopa'amüin tü wayuu oikkaatkalüirua? ¿Jara ke'inaajalaka pia süpüla paa'inrüin shia? — namakalaka nümüin.

³⁻⁴Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee: —Tasakirüin paala jia'aya: ¿Jara ke'inaajalaka Juan sünain owoutisaajaa? ¿Shi'inaajala wayuu, niataapa Maleiwa? Jüküjaa tamüin —nümakalaka Jesús namüin.

⁵Naashajaajiraakalaka namüiwa: “Müleka ‘Nia Maleiwa’ wamüle,

‘¿Jamakalaka nnojoliika'a jünoujain nünüiki?’, meechi nia wamüin.

⁶Oo'ulaka mojushiisü süpüla ‘Wayuu’ wamüinjanain, süka nünüikimaajachin nio Maleiwa saajüin tü wayuukolüürua. Eesü süpüla shi'ina'aleenain waya”, majiraashii naya nujuuna Jesús.

⁷Nasouktakalaka joo nümüin Jesús: —Nnojoishi watüjaain aa'u jaralin ke'inaajalain.

⁸Nümakalaka joo Jesús namüin: —Nnojoluja'a süpüla taküjüin jümüin jaralin ke'inaajalain taya — nümakalaka namüin.

Nachiki na aa'inmajüliikana wane apain

⁹Ayatshi Jesús sünain ekirajaa tü wayuukolüürua süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia: “Eetaalashi wane wayuu ka'apainseshi. Nüpünajüin tü wunu'u kachonkot uuwa sulu'u. Naa'inmajirüin wane wayuuirua tü nüpünajüinkat süka nu'unüin süpüla kakaliaa sulu'umüin wane mma wattasü.

¹⁰Je kettaapa süka'iyaa tü a'ttieekat süpüla sütpajünüin, nüjütüin wane nüchepchia nanainmüin na aa'inmajüliikana sünain maa namüin: ‘Anakaja juluwataale tamüin süpüshi süchon tü ta'ttia jükotchajalakat, tü tamüinjatkat jütüma saa'u takoroloin shia’. Otta chi nüchepchiakai, ashe'ejünüshi natüma na aa'inmajüliikana. Ajütajaanüshi sümaa nnojolüin kasain najapüipain natüma. ¹¹Otta chi ka'apainseshikai süchikijee tia, nüjütakalaka joo wane nüchepchiaya nii'iraka chi wane. Ashe'ejünataaja joo chii natümayaa. Ajütajaanüshi nia sümaa nnojolüin kasain nülü'üjaain

natüma, süka e'rülüin ma'i wayümüin naya. ¹²Nüjütataaja'a joo wane'eya, apünüinsüürü joo wayuu nüjütüin nüka chii. Eewaataaja'a joo chii natümayaa sümaa nojunaain nia anooipa'amüin.

¹³“Je chi ka'apainseshikai süchikijee tia, ‘¿Kaseerü cheje taa'inraka?’, ma müsü naa'in. ‘Anashi tajütüle chi tachonkai aishikai ma'i tapüla. Kojuttaajeechipa eera nia natüma’, müshi.

¹⁴“Nayasa'a na aa'inmajüliikana ne'raiwaa'aya chi nüchonkai chi ka'apainseshikai nüpanapa seeiwa'aya nia, aashajaajiraashii naya: ‘Anii chi ka'apainseinjachikai ouktapa chi nüshikai. Joo'uuya wo'utaiwa naa'in süpüla wayainjanain makatüin apüla shia’, müshii naya. ¹⁵Nayu'lakalaka joo nia anooipa'amüin je no'utakalaka naa'in.

“Tasakirüin paala jia: ¿Kaseerü naa'inraka chi ka'apainseshikai naka na aa'inmajülii e'rülüikana ma'i wayümüin? ¹⁶Shiimüin sünain nüle'ejüin süpüla nu'utuünjatüin saa'in. Je naa'inmajireerü tü na'apainsekata wayuu naatajatü”, nümakalaka Jesús namüin.

Otta tü wayuukolüürua saapapa nünüiki Jesús, müshii naya:

—Kasataalejese nnojolüin alatüin wamüin tü alatakat namüin na aa'inmajülii e'rülüikana wayümüin.

¹⁷Niirakaakalaka joo Jesús namüin na laülaayuushiikana sünain nümüin namüin:

—Müshi'iyaa aka jia saa'in na aa'inmajüliikana. Soto jaa'in tü ashajuushikat paala jüchiki:

“Tü ipa ayouktünakat natüma na akumajüliikana miichi,

ekeraajüitpa sünain anain
ma'i shia süpüla akumajia
miichi”.

Otta tayakai, taya'aya chi ipa
jiyouktakai. ¹⁸Je sükajee tia, soto
jaa'in wane kasa. Taya'aya chi
Nüneekajalakai Maleiwa, je chi
eekai niyouktüin taya, amülouijeechi
—nümakalaka Jesús namüin.

**Asakinnayaashi Jesús
soo'opünaa tü neerü**

nümüinjatkat chi sülaülashikai mma

¹⁹Otta na karalouktamaajanakana
oo'ulaka na laülaashiikana na'akajee
na sacerdote judiókana, kee'ireesü
ma'i naa'in nata'üleein Jesús so'u
ka'ikak tia, süka nayaawatüitpain
saa'u sünain nayan müin aka
naa'in na aa'inmajülii e'rülüikana
wayümüin sulu'u tü nüküjaitpakat
achiki Jesús. Otta nnojoiishi
nata'ülüin süka mmolüin naya
seema tü wayuu kamalainkat amüin
nünüiki Jesús. ²⁰Najütakalaka
wane wayuu ajayajüsüirua eekai
anamiayaain nünainmüin Jesús
süpüla nasakirayaainjachin nia
shii'iree niweetirüin wane pütchi
kasalajanainjatkat anainjee nia
natüma nu'upala chi sülaülashikai
mma. ²¹Namayaakalaka nümüin:
—Ekirajüikalee, watüjaa aa'uchi
pia sünain shiimüin tü pümakat
sünain ekirajaa tü nuluwataakat
anain Maleiwa, je sünain matüjüin
pia kachekalaa su'utku wayuu.
²²Wasakiree amüinchi pia sünain
wane kasa: ¿Anashiisü saa'in
pümüin wawalaajüle tü neerü
nümüinjatkat César chi joyotokai
cha'aya Roma sünain aluwatawaa
saa'u mmakat, nnojottaapa anain?
— namakalaka nümüin.

²³Otta müshia Jesús, süka
niyaawatüin saa'u sünain
naa'inreein kasa mojusü nümüin,
nümakalaka namüin:

²⁴—Iche'era tamüin wane neerü
kachueera awalaajiapü'ükat nümüin
chi sülaülashikai mma, te'raiwa shia.
¿Jara kayaakuaka tü sünainkat?
¿Jara kanüliamaajachika shian?
— nümakalaka namüin.

²⁵—Shia niyaakua oo'ulaka
nünülia César tü sünainkat
— namakalaka nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús:

—Tamüshii paala jia: Anakaja
müleka jaa'inrüle tü nuluwataakat
anain César otta jaa'inrüinjatü tü
nuluwataakat anain Maleiwaya —
nümakalaka namüin.

²⁶Na ajayajüshiikana, nnojotsü
nountüin nantüin sünain wane
pütchi kasalajanainjatkat anainjee
Jesús natüma. Ko'uko'utshii
naya, süka ponoin ma'i naa'in tü
nüsouktiakat Jesús namüin.

**Shiimüin ma'i naajüin Jesús
tü oso'irawaakat aa'in**

²⁷Süntakalaka wane wayuuirua
judío kanüliasü saduceo nünainmüin
Jesús süpüla süsakirayaainjachin
nia. “Nnojoleerü oso'irawaa
aa'inyüü süchikijee ouktaa”, müsü
tü shikirajapü'ükat anain tü
wayuukolüirua. ²⁸Namakalaka joo
nümüin Jesús:

—Ekirajüikalee, müsü nünüiki
Moisés wamüin sulu'u tü
ashajünakat paala: “Müleka ouktüle
wane wayuu sümaa machoin
nia, anashi müleka niisarüle
chi nimülüakai nüchukumüin
süpüla kachooinjatüin tü jietkat
nütüma”, müsü. ²⁹Eetaashijja'a
akaratshishii wayuu pawalaawashii.

Ka'wayuuseshi chi epayaakai sūmaa ouktüin nia machoinwa'aya sūmüin tü nu'wayuusekat.

³⁰Niisatkalaka chi nimüliakai sūmüin tü jietkat. Ouktataashija chii'ya nnojoiwa'aya kachooiin sūmüin tü jietkat. ³¹Eisattaaja'a joo wane'eya nüchukumüin. Mataaja'a aka nakuaippa napüshua na akaratshishiikana awalayuwaa. Ouktüshii naya sūnain machoin sūmüin tü jietkat natüma. ³²Je oo'uwo'utpa na su'wayuusekana napüshua, ouktüsü mapa shia nachii ruajee. ³³Su'wayuuseshii napüshua na akaratshishiikana kataiwa'aya so'u. Wasakiree amüinchi joo pia soo'opünaa tia: So'u tü ka'ikat suso'iraainjateetkat o'u saa'in wayuu paajüin, çjaraleechi ka'wayuuseka tü wayuu ouktama'akat? —namakalaka na saduceokana nümüin Jesús.

³⁴Nüsouktakalaka Jesús:
—Sukuaippa tü wayuukolüirua maa'ulu yaa, ka'wayuusejiraasü.
³⁵Alu'ujasa tü wayuukolüirua eekai aneekünüin nütüma Maleiwa süpüla eeinjatüin nümaa süpüla ka'ikat süpüshua, oso'iraweerü aa'in süchikijee ouktaa. Je cha'aya nüma'ana Maleiwa, nnojoleerü pa'wayuusewain. ³⁶Saa'in meenain aka naya saa'in nakuaippa na aapieekanairua chakana nüma'ana Maleiwa sūmaa nnojoliin ouktüin naya, nnojoleena ka'wayuusein, nnojoleena kachooiin. Nüchooin Maleiwa naya saa'u naso'iraainapain aa'in süchikijee ouktaa.

³⁷“Jia manoujainsaliikana sūnain suso'iraainjatüin saa'in wayuu, soto jaa'in tü nüshajakat achiki paala Moisés soo'opünaa tü nümakat chi Maleiwakai nümüin pasanainjee

sūnain suwarala tü wunu'u jottüsükat: ‘Tayakai, Nümaleiwasekai Abraham, Nümaleiwasekai Isaac, Nümaleiwasekai Jacob’, müshi. ³⁸Tamüshii paala jia: Chi Maleiwakai, nnojoiishi Sümaleiwasein wayuu ouktüsü. Sümaleiwase eekai katüin so'u, süka katüin no'u naya wayuukana nümüin Maleiwa”, nümakalaka Jesús namüin.

³⁹Müshii joolu'u wane na karalouktamaajanakana:
—Ekirajüikalee, lotüsü ma'i tü püküjaitpakat namüin na saduceokana —namakalaka nümüin.

⁴⁰Mmolüinapa joo na saduceokana je na wayuukana napüshua seema asakiraa Jesús nachikua sūnain wane kasa.

Asakinnüshii na wayuukana nütüma Jesús

⁴¹Aashajaashi joo Jesús sūmüin tü wayuukolüirua:

—Naashin wane wayuuirua: Chi Cristokai anüliia, nuu'uliwo'ulaa ne'e David. ¿Jamüsü sūmaka'a tia? ⁴²⁻⁴³Soto jaa'in nünüiki David, tü nümakat paala sulu'u tü karaloukta kanülüiakat Salmos:

“Müshi chi Maleiwakai nümüin chi Tasenyotsekai:

‘Kojutshaatashi pia tatüma. Püikkalaa puluwataaiwa tekialu'ujee.

So'u wane ka'i, tayamüleerü tü pü'ünüükalüirua süpüla malainjatüin shiairua püpüla' ”.

⁴⁴“Tasenyotsekai” nüümüleje'e David nümüin Cristo, çjamakuaippalinjachi nuu'uliwo'ulaaka'a ne'e nia? — nümakalaka Jesús namüin.

⁴⁵Aashajaashi joolu'u Jesús namaa na nikirajüinkana sūnain saapajüin

nüntiiki tü wayuukolüirua süpüshua: ⁴⁶“Jalia jia suulia ashataa nakuaippa na karalouktamaajanakana waraitteekana ma'i aa'in cha'aya metkaaralu'upünaa süna'in kashe'iin naya kuluulu anasü shii'iree nasaküneein sütüma wayuu. Je sulu'u tü ekirajüleekat je süna'in wane mi'iraa, ojoyolooshii naya na'aka na laülaayuukana süpüla kojutüinjanain naya sütüma wayuu. ⁴⁷Otta e'ike'etshii wayuu eekai ouktüin su'wayuuse shii'iree naapaweein sükorolo. Je süchikijee, kama'ashii naya süna'in nachuntayaa'in nümüin Maleiwa su'upala wayuu shii'iree kojuteein naya sütüma. Alana'aleejeeria ma'i süna'in süsalain naya nütüma Maleiwa saaliijee tia”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Tü asülajuushikat sütüma wane wayuu oukta a'wayuuset

21 ¹Nüikkalaakalaka Jesús yala peje süna'in tü kojon ejitünakat alu'u tü neerü asülajününjatkat nümüin Maleiwa. Ni'rakalaka tü wayuukolüirua washinnuukana süna'in ejitaa sünnetse sulu'u. ²Süntakalaka wane wayuu müliasü oukta a'wayuuset. Shijitakalaka piamasü neerü kachueerachen ne'e. ³Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:
—Tamüshii paala jia: Alana'aleesia ma'i nümüin Maleiwa tü shijitakat tü wayuukot oukta a'wayuusetkat suuliale'eya tü shijitakat tü wayuukolüirua süpüshua. ⁴Na washinnuukana, nejitüin tü süpütaalakat nanneetse. Alu'usa shiakat, mayaainje müliain ma'i, shijitüin süpüshua tü sünnetse

süma'anajatkat —nümakalaka Jesús namüin.

Tü kasa ee'iyataainjatkat süpülapünaa niitaain Cristo

⁵Yootüshii waneerua na nikirajüinkana Jesús süna'in namüin:
—Anashaatasü ma'i tü a'waajüleekat Maleiwa. Anasü ma'i shipitüin tü ipakat je tü kasa aapuushikat nümüin Maleiwa süpüla anainjatüin shiyolojo yaa sulu'upünaa —müshii naya.

Nümakalaka Jesús namüin:

⁶—Süpüshua türa ipa ji'rakat joo müinma'a yaa, ojuttinneerü shia mmolu'umüin süna'in süsolojüneerüin so'uweena wane ka'i.

⁷Nasakirakalaka na nikirajüinkana:

—Ekirajüikalee, ¿joujaleerü sujuttinnaka tü a'waajüleekat Maleiwa? ¿Je kasa shiyaawasetka wamüin süpüla watüjaainjatüin saa'u süna'in sülü'ülüin ka'ikat tia?

⁸Nüsouktakalaka Jesús:

“Anteerü wayuu wainma süna'in maa: ‘Taya'aya Cristokai’, meena. Pülashii naya nütüma Maleiwa naashin. ‘Alü'ütsü sükalia süpüla saja'lajaainjatüin tü kasakat süpüshua’, meena naya. Jalia jia suulia anouja'alaa na'alain na wayuukana, suulia jüüjü'ülaajüin jia sümüin tü nekirajakat anain. ⁹Ja'itaina jia aapüin süchiki kasachiki sainküin mmakat süpüshua, nnojo jainkuuin aa'in sütüma. Ja'itakaje tiarua, nnojotsü shiain shiyaawasein süna'in süntüitpain tü ka'i saja'lajaainjatkat o'u kasakat süpüshua. Alatüinjatia ne'e kasa eekai müin aka tüü süpülapünaa süntüin ka'ikat tia”, nümakalaka Jesús namüin.

¹⁰ Ayatshi Jesús ekirajüin na nikirajüinkana: “Atkaajiraajeerü wayuu sainküin mmakat süpüshua.

¹¹ Mülieerü ma'i saa'in wayuu sütüma jamü je sütüma ayuulii sainküin mma. Je akutkujaweerü tü mmakat sainküin mma. Je ainkuujeerü ma'i saa'in tü wayuukolüirua sütüma tü kasa ee'iyataajeetkat chaa iipünaa sirumatu'u.

¹² “Otta süpülapünaa sülatüin tü taküjaitpakat achiki jümüin, ata'unneena jia sütüma wayuu sünain müliain ma'i jaa'in sütüma saaliijee kojutüin tanülia jütüma. Asha'wale'enneena jia sulu'u tü ekirajüleekat namülatu'u na laülaayuukana judfokana süpüla jüsouktüinjanain namüin saa'u tü jünoulakat. Je o'uninneena jia natüma nanainmüin na sülaülashiikana mma süpüla jikerotinneenain natüma sulu'umüin tü kaatsetkat. ¹³ Je sükajee jüsoukteenain saa'u tü jünoulakat, atüjaaneechi aa'u taya natüma na sülaülashiikana mma. ¹⁴ Je so'u ka'ikat tia, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. ¹⁵ Kekiijeena jia tatüma je taapeerü jümüin tü pütchi jüsouktüinjatkat aka namüin na ji'ipolokana. Je iseerü nachiki na'ülüjjaain jümaa, süka pansaajeerüin ma'i tü jüsouktiakat ne'ipajee. ¹⁶ Aapüneerü jikii nütüma jüshi otta jii je juwalayuu je nütüma chi eekai ja'aleewain. Nnojolii ne'e nayain namüwa katümasireenain na ji'ipolokana. Je eeshii ja'aka eekai nnojoleenain o'ttooin suulia o'utinnaa aa'in natüma na sülaülashiikana mma. ¹⁷ Je saaliijee jünoujain tanain, maalinjeena jia

süpüla wayuu süpüshua. ¹⁸ Akaajasa jiakana, nnojo mmolüin jia seema tü na'ürülakat, süka shiimüin sünain taa'inmajeenain jia noulia. Jünouja jümaala tü tamakat joolu'u jümüin: Nnojoleena jia ayüülajünüin tatüma. ¹⁹ Je müleka jüchecherüle jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, ayateena jia o'tte'ennüin tatüma.

²⁰ “Je wanaa sümaa nashutuün Jerusalénmüin na jü'ünüü gentilekana sümaa suukaajüneerüin tü pueulokot natüma suulia sujuinnajüin wayuu, jütüjaajeerü aa'u sünain sülü'ülüin tia ka'i sujuttinnüinjatkat o'u tü a'waajüleekat Maleiwa. ²¹ Je so'uweena ka'ikat tia, na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Judea, anakaja müleka na'luwataale sa'akamüin tü uuchikat süpüla nanujulaainjanain cha'aya. Je tü wayuuirua yaasükat sulu'u Jerusalén, anasü müleka sujuittüle sulu'ujee. Je tü waraittüsükalüirua anooipa'a, anasü müleka nnojorule shikerolüin yala sulu'umüin süpüla asaajaa sükorolo. ²²⁻²³ ‘Aisha'ajaa’ meerü tü wayuu eekai ipoolüin je eekai sütulayülüinya süchon so'u ka'ikat tia, süka kapülejeerüin ma'i süpüleerua awatawaa. Tüü, shieerü sükaliaka süsalainjatüin saainjala wayuu süpüla shikeraajünjatüin süpüshua tü ashajünakat achiki paala. Miyo'u ma'i tü müliaa shi'reetkat tü wayuukolüirua sainküin mmakat tüü sütüma nü'ürüla Maleiwa saaliijee saainjala. ²⁴ O'utüneerü aa'in wainma wayuu natüma na gentilekana sünain tia atkawaakat. Je eekai apütaain sünain katüin so'u, ata'unneerü süpüla e'ikajünaa chaa watta sulu'umüin wainma mma naatawai.

Je na gentilekana, o'tteena naya sünain laülaain saa'u Jerusalén. Nnojoleena oo'ulaain naya suulia aluwatawaa süma'inru'u ayatüin tü ka'i aapünakat namüin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

²⁵⁻²⁶ Ayatshi Jesús sünain aküjaa namüin na nikirajüinkana süchiki tü alateetkat so'uweena wane ka'i. Müshi nia namüin: "Akaweeria takalia tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Ee'iyataajeerü tü shiyaawasekalüirua eejee chi ka'ikai, chi kashikai, je tü jolotsükalüirua süpüshua, süpüla sütüjaainjatüin saa'u wayuu sünain teitaain. Ojunuwaajeerü tü jolotsükolüirua iipünaajee. Otta yaa mmolu'u, ko'lotüinjeerü ma'i tü palaakat sümaa ko'ontüin shia. Ayo'ujaajeerü saa'in wayuu süpüshua sütüma, süka nnojolüin sütüjaain saa'u tü o'otaa'injatkat yaa saa'u mmakat. ²⁷ Otta so'uweena ka'ikat tia, shi'reechi taya wayuu, tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain antaa sa'aka wane siruma. Anashaateerü ma'i tü tantiakat, süka tanteechin sünain pülashin je sünain e'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa. Je sütüjaajeechi aa'u taya sünain ajütüüshin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa. ²⁸ Je su'ttapa sünain sükutkujaain tü kasakat cha iipünaa, anakaja eejeerüle jaa'in sünain tale'ejüinjachin. Nnojolumaateerü mojuin jaa'in, süka taashimaateenain jia suulia kaainjalaa", nümakalaka Jesús namüin.

²⁹ Nikirajakalaka joo naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat

sainküin mma. Müshi Jesús namüin: "Soto jaa'in sukuaiippa tü wunu'u 'higuera' münakat. ³⁰ Wanaa sümaa iyotüin süpana tü wunu'ukot, jütüjaa aa'ulu sünain sülü'tülüin süpüla sütüitüin iiva. ³¹ Aka'aya jirapeena tü taküjaitpakat achiki jümüin, jütüjaweerü aa'u sünain sülü'tülüin nükalia Maleiwa süpüla aluwatawaa.

³² "Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin, tü wayuu eejeetkat wanaa sümaa ka'ikat tia, nnojoleerü ouktüin süpülapünaa sülatüin süpüshua tü kasa taküjaitpakat achiki jümüin. ³³ Taso'iree aa'inchi jia joolu'u sünain wane kasa: Mayaainje saja'tteerüin tü kasakat cha'aya iipünaa oo'ulaka yaa mmolu'u so'uweena wane ka'i, tü pütchi tekirajapü'ukat anain jia, ayateerü süpüla ka'ikat süpüshua", nümakalaka Jesús namüin.

³⁴⁻³⁵ Nüso'irakalaka Jesús naa'in na nikirajüinkana süpüla eenjatüin naa'in sünain nükalia chi Shipayakai Wayuu. Müshi nia namüin: "Shiimüin sünain taluwataajeechin tayakai, chi Shipayakai Wayuu, saa'u tü wayuukolüirua ütämüinre'eya so'uweena wane ka'i. Müleka jülüjüle jaa'in ne'e emi'ijaa, eperuwaa oo'ulaka ekawaa, je müleka jüshapataale aa'in saa'u tü jiküinjatkat, nnojoliishiija'a yapain jia sünain a'atapaa taya sükajee tia. ³⁶ Anakaja müleka jülüjüle jaa'in tü takaliakat waneepia, sümaa jüchuntüin nümüin Maleiwa süpüla süchechennajatüin jaa'in sünain tü jünoulakat su'unnaa tü kasa mojustü alateetkat, suulia japüijain jia tamülatu'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu", nümakalaka Jesús namüin.

³⁷ Eepü'üshi Jesús so'uka'i sünain ekirajaa wayuu yaa sulu'u

tü a'waajüleekat Maleiwa. Shiasa sa'wai, eepü'tüshi nia saa'u tü wutaikat kanüliasü Olivos. ³⁸Je wainma wayuu antapü'ükat watta'a maalü sulu'umüin tü a'waajüleekat süpüla saapajüin nünüiki.

Judas, aapeeshi nikii Jesús

22 ¹Alü'tülaasü joo sükalia tü mi'iraakat “Pascua” münakat, ekaanapü'ükat anain tü pan ma'akasatkat soolojia. ²Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana, nachajaain sukuaippa nu'utia naa'in Jesús. Saa'ujee mmolüin naya neema na wayuu nümaajanakana Jesús, mojusheekalaka shia namüin. ³⁻⁴Otta müshia Judas Iscariote, napüshi na polooshiikana piammüin Aluwataaushikana, jüüjüüsü naa'in sümüin nünüiki Satanás chi sülaülashikai yolujaa. Nu'unakalaka Judas nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na sülaülashiikana suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla naashajaain namaa süchiki aapaa nikii Jesús. ⁵⁻⁶Talatakalaka ma'i naa'in nayakana. “Wawalaajeечи pia müleka pükaaliijüle waya sünain ata'ülaa Jesús sujuuna tü wayuukolüirua nümaakat”, namakalaka nümüin Judas. “Meerüja”, müshi nia sünain nüchajaain sukuaippa aapaa nikii Jesús sujuuna tü nümaajatkat.

Tü nümakat Jesús sünain tü ekawaakat shikiira “Pascua”

⁷Je sünain tü mi'iraakat Pascuakat anülia, antüsü joolu'u tü ka'ikat o'ütünakat o'u naa'in

wane anneetchon süpüla ekünaa. ⁸Nüjütakalaka Jesús Pedro je Juan sünain maa namüin:

—Ju'una jumata pueulopa'amüin yapaiwa jütüma tü weküinjatkat sünain tü mi'iraakat —nümakalaka namüin.

⁹—¿Jalasü pücheküin süpüleerua wekeraajüin shia? —namakalaka nümüin.

¹⁰Nüsouktakalaka joo Jesús namüin:

—Cha'aya sulu'u tü pueulokat, eejechi jüpüla wane wayuu alü'üjüshi amüchi sümáa wüin. Ju'una nüchiirua eemüinre nikerolüin sulu'umüin wane miichi. ¹¹Meenakalaka jia nümüin chi nipiajachikai: “Aluwataashi nünüiki chi Ekirajüikai süpüla wasakirüin sünain jaralüin tü paü nikaainjatkat alu'u tü Pascuakat namaa na nikirajüinkana”. ¹²Nii'yateerü jümüin wane paü miyo'u saa'ujeesü tia miichikat kalu'usü korolo. Anakaja jikettaajüle tü paükat wapüla —nümakalaka Jesús namüin.

¹³O'una müshijia joo naya sulu'umüin tü pueulokat. Ayatsia tü nüküjakat achiki Jesús namüin. Nekeraajakalaka tü paükat süpüla neküinjatüin tü Pascuakat yala sulu'u.

¹⁴Shiasa joo aipa'a keraapa tü paükat natüma, nüntakalaka Jesús namaa na Aluwataaushikana sünainmüin tü ekawaakat.

¹⁵O'ttüshi joolu'u Jesús sünain aashajawaa namaa:

—Süchuntatüjülia taa'in shii'iree tekeen jümáa tü Pascuakat süpülapünaa te'rüin tamüliala. ¹⁶Shiimüin sünain nnojoleechin eküin taya tachikua tüü wane'ere'eya süntapa nükalia

Maleiwa süpüla aluwatawaa shikeraajapa tü ashajünakat tachiki —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷Naapaakalaka joo Jesús wane iita kalu'usü wiino sünnain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—Na. Jüsa jümaala wane'ewa'ire jukua. ¹⁸Tamüshii paala jia: Je joolu'u yaajee yaa, nnojoleechi taya asüin tüü tachikua wane'ere'eya tasüin so'uweena wane ka'i cha'aya nüma'anamüin chi Maleiwakai chaa eere nuluwataain.

¹⁹Naapaakalaka wane pan sünnain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shi'ipawalin shia namüin na nikirajüinkana sünnain nümüin namüin:

—Maa aka taapüin joolu'u jümüin tü pankat, meecheia taya sünnain aapajiraain tekii jaa'u jiakana. Tü waa'inrakat joolu'u, süpülajatü jaa'inrüin waneepia süpüla sotüinjachin jaa'in taya — nümakalaka Jesús namüin.

²⁰Akaajaa tü naa'inrakat süka tü iitakat kalu'ukot wiino. Süchikijee nekaain, naapaakalaka shia sünnain nümüin namüin:

—Asüüshikat tüü, anuu jüsüitpain joolu'u, müsü aka sukuaippa tü tasha amülainjatkat süpüla nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü pütchi jeket pansaatüjütkaalia nütüma je süpüla sülatinnajatüin saainjala wayuu süpüshua.

²¹⁻²²Ayatüshi Jesús sünnain aashajawaa namaa:

—Shiimüin sünnain to'utinneechein aa'in maa aka tü ashajünakat paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Otta chi wayuu aapüinjachikai tekii, alu'uleekaija'a

ma'i nia, süsaleechika'a — nümakalaka namüin.

²³Otta na nikirajüinkana, nasakirajiraakalaka sünnain jaralin na'akajee chi aapüinjachikai nikii.

²⁴Je süchikijee, o'ttüşhi naya sünnain a'ülüjaajirawaa saa'u jaralin chii miyo'u'in na'akajee. ²⁵Anuu tü nümakat Jesús soo'opünaa tia: “Na laülaashiikana naa'u na gentilekana, naluwataain naya pejeewa. ²⁶Otta jukuaippa jiakana, nnojotsü müinjatüin. Chi wayuu laülaweekai ja'aka, acheküshi jüüjüüinjachin jümüin jüpüshua.

²⁷Sa'aka wayuu maa'ulu yaa, ¿jarai chi kojutkai atümaa? Aashin niain chi aikkalaakai süpüla ekawaa, nnojoiishi niain chi e'ikajüikai eküülü amüinyüü. Alu'ujasa tayakai ja'aka, müshi aka taya saa'in wane e'ikajüi eküülü, süka jüüjüüin jümüin waneepia.

²⁸“Süka nnojolin jüyüülajüin taya su'unnaa tü müliaa te'rapü'ukat, ²⁹⁻³⁰taneeküin jia süpüla tamaainjanain jia cha'aya nümää Maleiwa. Je süka te'itaanüin nütüma chi Tashikai süpüla aluwatawaa, te'itaweena jia so'uweena ka'ikat tia süpüla aluwatawaa naa'u na wayuu Israelkana, na polooshiikana piammüin e'irukuu, je ekeena jia tamaa cha'aya saa'u sa'aniraaitpain jukuaippa tamaa”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Pedro, ounjulajeechi nüchiki Jesús

³¹Aashajaashi joo Jesús nümää Pedro:

—Tawala Simón, paapa tü taküjainjatkat pümüin. Achuntünüşhi jia nütüma Satanás süpüla nuu'ulaküinjatüin jaa'in. ³²Otta paa'u piakai,

achuntüshi taya nümüin Maleiwa süpüla püchecherüinjatüin paa'in sünnain tü pünoulakat. Mayaainje püyüülajüinjachin taya, ayaawajaweechi pia paa'in püchikua. Shiasa piyaawajaapa paa'in, anashi müleka pükaaliijüle na puwalayuukana süpüla nanoujainjanain waneepia — nümakalaka Jesús nümüin.

³³Nüsouktakalaka Pedro:

—Senyotkalee, nnojireeja ma'i tayüülajüinjachin pia, ja'itaichi ata'ünnüin taya sulu'umüin tü kaatsetkat, ja'itaichi to'utüneein aa'in saaliijee tanoujain pünain — nümakalaka nümüin.

³⁴—Pedro, tamüshi paala pia: So'ule'eya aikat tüü, süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina, aattajiraweechi pia paa'u apünüintua sünnain pi'raajüin taya — nümakalaka Jesús nümüin.

³⁵Müshi joo Jesús namüin napüshua na nikirajüinkana:

—Soto jaa'in tü ka'i taluwataaka'inka o'u paala jia, wanaa sümaa nnojoliin jülü'üjüin jünneetse oo'ulaka jükapateetse oo'ulaka shii'iratia tü jüsapaatsekat. ¿Eesüsa'aya kasa che'ojaaka jümüin jukualu'u? —nümakalaka namüin.

—Nnojotsü kasain che'ojaain wamüin —namakalaka nümüin.

³⁶⁻³⁷Asouktüshi Jesús:

—Alu'ujasa müinma'a yaa, müleka kannetsere jia, acheküsü jülü'üjüin. Je müleka kama'anale jia kapateerü, anasü müleka jülü'üjüle. Müleka che'ojaale jümüin chajaruuta süpüla eejirawaa, anashii müleka juikküle tü jüshe'inpalajanakat süpüleerua. Soto jaa'in tü ashajünakat paala tachiki: “Kaainjarai nia saa'in namüin na wayuukana”, müsü.

Anashii jütüjaale saa'u tü pütchikat sünnain sülü'ülaain shikeraajüin ju'upala —nümakalaka Jesús namüin.

³⁸—Senyotkalee, anuu piamasü chajaruuta wama'ana —müshii naya nümüin.

Nümakalaka Jesús namüin:
—Anasü woo'ulaale joolu'u suulia waashajaain süchiki eejirawaa.

Aashajaashi Jesús nümaa chi Nüshikai

³⁹Nu'unakalaka joo Jesús namaa na nikirajüinkana eemüin tü wutaikat “Olivos” münakat eepü'üle noutkajaapü'üin. ⁴⁰Je nantapa chamüin, nümakalaka Jesús namüin:

—Anashii müleka jüchuntüle joolu'u nümüin Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in Satanás — nümakalaka namüin.

⁴¹Nükatalaakalaka joo Jesús noulia na nikirajüinkana mamüin aka tüsa sünnain nüsapainkain nia süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa: ⁴²“Taata Maleiwa, müleka pücheküle, anasüje puu'ule'erüle toulia tü müliaa te'reetkat joolu'u. Akatsa nnojoliin shiainjatüin paa'inrüin tü tachekekak ne'e tamüiwa, shia paa'inrüinjatka tü püchekakat tapüleerua”, nümakalaka Jesús nümüin Maleiwa.

⁴³⁻⁴⁴Nüntakalaka joo wane aapiee nüma'anajee Maleiwa süpüla nüchecherüinjatüin naa'in Jesús, süka mojuin ma'i naa'in sünnain achuntaa nümüin Maleiwa. Keraawataashi Jesús, mataasü aka saa'in isha tü nirakat sünnain shipittüin mmolu'umüin.

⁴⁵Shiasa süchikijee naashajaain nümaa Maleiwa, nüsha'walaakalaka sünnain nürütkaain nanainmüin na nikirajüinkana eere

natunkaja'attaain nüpüla saa'ujee mojuin ma'i naa'in nayakana.

⁴⁶—¿Jamüshii jia jutunkajaka'a ma'i? Jütamaajaa jumaala. Anashii müleka jüchüntüle joolu'u nümüin Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in Satanás —nümakalaka namüin.

Ata'ünnüshi Jesús

⁴⁷Wanaa sümaa naashajaain Jesús namaa na nikirajüinkanairua, nantapaatalakala wane wayuuirua wainma nüchiiruajee Judas chi napüshikai na polookana piammüin. Nürütkaakalaka nünainmüin Jesús sünnain nuusajüin nia. ⁴⁸Nümakalaka Jesús nümüin:

—Judas, ¿paapüinra ma'i tekii süka wane achu'nnaa, tayakai, chi Shipayakai Wayuu?

⁴⁹Na nümaajanakana Jesús, nayaawatapa aa'u tü alatajatkat nümüin, müshii joolu'u:

—Senyotkalee, ¿acheküsü wayuutüin wachajaruutse noo'omüin? —namakalaka nümüin.

⁵⁰Nuwatakalaka wane chi nikirajüinkai Jesús noo'omüin wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'e nikialu'ujeejatkat.

⁵¹—Juu'ulaa jümata suulia tü jashieekat —nümakalaka Jesús namüin sünnain ni'itain najapü saa'u nüche'e chi wayuukai süpüla anain süchikua.

⁵²Je nünüiki Jesús namüin na antakana nünainmüin, na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na sülaülashiikana suwaariase tü a'waajüleekat oo'ulaka na laülaashiikana naa'u na judíokana:

—¿Ka'ruwaraiyaa taya jaa'inru'u jüntakalaka tanainmüin sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta jajapulu'u süpüla jüta'ülünjachin taya? ⁵³¿Jamüshi nnojoika'a jüta'ülünin taya paala cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa eere tekirajapü'üin ju'upala? Antüshii jia tanainmüin joolu'u süse'eru'upünaa ai, süka jüüjüün jia sümüin nünüiki Satanás chi sülaülashikai piyuushi —nümakalaka namüin.

Aattajaashi Pedro

⁵⁴Nata'ülakalaka Jesús sünnain no'unirüin nia yalajee nipialu'umüin chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana. Otta müshia Pedro, nünanajakalaka nüchiirua ka'yatalu'ujee. ⁵⁵Shiasa nantapa chamüin cha'aya sulu'umüin nüpaatiase chi laülaashikai, achuwajaashii siki pasanain sünnain tü paatiakat eere joyojoyolüin naya sü'ütpa'a. Otta müshia Pedro, ojyolooshi na'aka. ⁵⁶Je wane nüchepchia chi laülaashikai, shi'rüin Pedro so'u suwarala tü sikikat. Shiirakaakalaka ma'i nia.

—Nia'asa chi nümaapü'ükai chi ata'ünnakai chii —sümakalaka namüin na wayuukana.

⁵⁷Otta müshia Pedro, naattajaakalaka suulia tü wayuukot: —Nii waa'iraa, nnojoishi te'raajüin chi pümakai tamüin —nümakalaka sümüin.

⁵⁸Shiasa mapa, niirakaakalaka joo wane wayuu nümüin Pedro sünnain nümüin nümüin:

—Aashin piyaain wane nütünajut chi wayuukai ata'ünnakai.

Nüsouktakalaka Pedro nümüin:

—Nnojo, nnojoishi tayain —nümakalaka.

⁵⁹Shiasa mapa, maa aka wane oora süchikijee, nümakalaka emetut wane wayuu:

—Shiimüin sünain nümaapü'üin chira wayuukai, süka Galileaje'ewalin nia wanaa nümaa.

⁶⁰Nüsouktakalaka Pedro:

—¿Kasakai wayuu tia?

Nnojoruleeja tatüjaain aa'u tü paashajaakat achiki —nümakalaka.

Shiasa wanaa ma'i sümaa naashajaain Pedro, akootole'erajaashi chi kaliinakai.

⁶¹Otta müshia chi Senyotkai yaa ka'yatalu'u nünain Pedro, nujununtaakalaka sünain niirakaain ma'i nümüin Pedro. Sotokalaka naa'in Pedro tü nümakat Jesús paala nümüin: “So'ule'eya aikat tüü, süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina, apününtueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya”. ⁶²Nujuittaakalaka Pedro yalajee yala sünain mojuin ma'i naa'in. Miyo'u ma'i ni'ira sünain a'yalajaa.

Mee'erapalashi Jesús sütüma wayuu

⁶³Je na wayuukana ata'ütkana Jesús, o'ttühii sünain neme'erainpalain nia je sünain nashe'ejüin nia. ⁶⁴Ne'itaain wane kuluulu nu'upa'apünaa sümaa namüin:

—Müleka chajeejachire pia eejee Maleiwa, püshantaja saa'u jaralin ashe'etüin pia —namakalaka.

⁶⁵E'rühii ma'i wayümüin sulu'u nanüiki nümüin.

Asakinnayaashi Jesús natüma na laülaayuukana

⁶⁶Shiasa mapa ja'yuuapa, outkajaashii napüshua na laülaayuukana. Eeshii na

laülaashiikana na'akajee na sacerdote judiókana oo'ulaka na karalouktamaajanakana. O'uninnüshi Jesús nanainmüin süpüla nusakiijünüinjachin natüma.

⁶⁷—¿Shiimüinjasa sünain piain Cristoin Nüneekajalakai Maleiwa? Pükaja wamüin —namakalaka na laülaayuukana nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

—Müleka “taya'aya” tamüle jümüin, nnojoleerü jünoujain tanüiki. ⁶⁸Je müleka jiale asakinnüin tatüma sünain wane kasa, nnojoleena asouktüin jia te'ipajee. ⁶⁹Je joolu'u mapeena, eejeechi taya, chi Shipayakai Wayuu, nümaa Maleiwa Pülashikai sünain joyotüin nikialu'ujee, saa'u kojutüin taya nütüma —nümakalaka Jesús namüin.

⁷⁰Nasakirayaakalaka nia nüchikua:

—¿Pia chi Nüchonkai Maleiwa paajüin? —namakalaka nümüin.

—Aa, shiimüin sünain tayain chi jümüichipakai achiki —nümakalaka Jesús namüin.

⁷¹—Waapüitpa'asa nünüiki sünain niain chi Nüneekajalakai Maleiwa naajüin, chi Nüchonkai Maleiwa naajüin. Nnojolüitpa che'ojaain wayuu wamüin aküjüinjatkat nüchiki süpüla kasalajanainjatüin tü nümakat watüma —namakalaka joo na laülaayuukana.

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

23 ¹Nasha'walaakalaka joo na laülaayuukana napüshua süpüla namaainjachin Jesús eemüin Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia. ²O'ttühii joo naya sünain aküjaa na'alain nümüin

Pilato sünain kaainjaralin Jesús naajüin. Anuu tü namakat:

—Nikirajüin tü wayuukolüirua süpüla kanainjachin saa'in chi César kai je süpüla nnojolünjatüin saapüin tü neerü nüchuntakat wamüin. Müle'o ma'i tü e'raakat wayumüin numa'ana. Nia Cristokai naashin, wane aluwataai, süka chajeejachin nia eejee Maleiwa naashin.

³Nüsakinnakalaka Jesús nütüma Pilato:

—¿Pia'aya chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío?

Nüsouktakalaka Jesús:

—Shia'aya tia pümakat.

⁴Nüküjakalaka joo Pilato namüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka sümüin tü wayuukolüirua eejatkalüirua:

—Nnojotsü tantüin anain wane aainjalaa nünain süpüla süsälainjachin nia tatüma saa'ujee —nümakalaka.

⁵Masütaajusalii joo naya sünain mojuin nanüiki nümüin Jesús:

—O'ttüshi nia sünain ekirajaa wayuu cha'aya Galilea, je antüichipa yaamüin yaa Jerusalénmüin süpüla sütkaajiraainjatüin tü wayuukolüirua süpüshua yaa sulu'u tü mmakat Judea sütüma tü nikirajakat anain sümüin — namakalaka nümüin Pilato.

Asakinnayaashi Jesús nütüma Herodes

⁶Je Pilato, sütüma tü namakat nümüin, nüsakirüin naya sünain müleka cheje'ewaire Jesús Galileajee. ⁷Mayaashi nütüjaain saa'u sünain Galileaje'ewalin nia, nüjütakalaka nia nünainmüin

Herodes chi sülaülashikai Galilea, süka yalajachin nia Jerusalén wanaa sümaa tia.

⁸Talatüsü ma'i naa'in Herodes nüntinnapa Jesús nünainmüin. Saa'u naapapü'ün nüchiki, ni'reepü'ün ma'i nia. Ni'reein süpüla naa'inrüinjatüin Jesús nu'upala wane kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. ⁹Kama'a ma'i Herodes sünain nüsakirayaa'in Jesús. Otta müshia Jesús, nnojoiishi asouktüin. Ko'uu müshi nuulia.

¹⁰Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana, sha'washawatshii nü'ütpa'a Herodes sünain emetuluin nanüiki, “Wayuu kaainjarai nia”, sünain namüin nümüin Jesús. ¹¹Püla aa'inchii Herodes oo'ulaka tü nüsurlaatsekalüirua nuulia Jesús. Na'atakalaka wane ashe'inyüü anasü nünain, maa aka saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u mma, süpüla neme'erainpalain nia. Nüjütakalaka nia nüchikua nünainmüin Pilato. ¹²Je paala, mojaawapü'üshi Herodes nümaa Pilato. Anaawaleeshii naya so'u ka'ikat tia.

Oonooshi Pilato sümaa tü wayuukolüirua

¹³Nükotchajaakalaka joolu'u Pilato na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana je na laülaayuu kana je tü wayuukolüirua ¹⁴sünain nümüin namüin:

—Aashin jüntirüin chi wayuukai tamüin, sünain nikirajüin tü wayuukolüirua süpüla kanainjachin saa'in César jaajüin. Saa'in tamüin, süchikijee tasakirüin nia ju'upala, nnojotsü tantüin anain tü naainjala jüküjakat achiki tamüin.

¹⁵Akaajaa Herodes, nüle'ejirüin chi wayuukai wanainmüin nüchikua, süka nnojolin nüntüin sünnain wane kaainjalaa nünnain. Akaajaa jiakanaya, jütüjaa aa'uchi sünnain nnojolüin wane aainjalaa süpüla waapüinjatüin nikii sünnain ouktaa.

¹⁶Anashi tajütirüle nia süchikijee ta'yaajirüin —nümakalaka Pilato namüin na wayuukana.

¹⁷(Eesü wane kasa naa'inrapü'üin Pilato su'unna'awai tia mi'iraakat. Nujuittirapü'üin wane püreesashi namüin na judiokana. ¹⁸⁻¹⁹Eejachikalaka wane püreesashi kanüliashi Barrabás. Ata'ünnüshi nia saaliijee nütke'erüin wayuu nümaa chi sülaülashikai mma cha'aya Jerusalén je saaliijee o'utaa saa'in wayuu.)

Namakalaka joo na wayuukana süka nekiisa nümmüin Pilato:

—Pu'uta naa'in Jesús. Püjüta nüchiki Barrabás.

²⁰Naashajaakalaka joo Pilato namaa na wayuukana nüchikua shii'iree nüjütireein Jesús. ²¹Otta na wayuukanairua, nayouktüin nüjütünüinjachin.

—Püchitira saa'u kuruusa
— namakalaka sünnain a'waataa.

²²Naashajaakalaka Pilato namaa nüchikua, apününtuairü süka tüü. Nümakalaka namüin:

—¿Jamüshi takacherirüinjachika'a nia? ¿Kasa naainjalaka? Nnojotsü tantüin anain wane naainjala süpüla taapüinjatüin nikii süpüla ouktaa. Anashi tajütirüle nia süchikijee ta'yaajirüin.

²³Otta müshi'iya na wayuukanairua, masütaajusalii sümaa nekiisa:

—Püchitira saa'u kuruusa.

Nountakalaka noonooiin Pilato sümaa tü nachuntakat.

²⁴—Taa'inreerü tü jüchuntakat tamüin —nümakalaka namüin.

²⁵Naapünakalaka Jesús süpüla aa'innünjatüin nüka tü kee'ireekat naa'in nayakana. Otta chi wayuukai püreesashikai saa'u nütke'erüin paala wayuu je saa'u nu'utüin saa'in wayuu, chi “anashi nüjütünüle” namakai paala na wayuukana, nujuitinnakalaka chi wayuukai nütüma Pilato.

Akachennüshi Jesús sünnain kuruusa süpüla ouktaa

²⁶Wanaa sümaa nu'uninnüin Jesús sütüma wane surulaalüirua eemüinjachire nükachennünjachin natüma, antüshi Jerusalénmüin wane wayuu Cireneje'ewai kanüliashi Simón. Nüta'ünnakalaka joo natüma na surulaatkana süpüla nülü'üjainjatüin tü wunu'ukot nüchiirua Jesús, tü akachennünjachikat anain nia.

²⁷Je sa'aka tü wayuu wattakat saalii o'unakat nüchiirua Jesús, eesü wane jieyuurua sünnain shi'yalajüin emetut ma'i naalii.

²⁸Nujununtaakalaka Jesús nanainmüin na jieyuukana süpüla nümmünjatüin namüin:

—Jia jieyuukana Jerusalénje'ewaliikana, nojoo ji'yalajüin taalin. Ji'yalajaa jaa'u jiakana je saa'u jüchonni. ²⁹E'reena jia müliaa so'uweena wane ka'i. Je so'u ka'ikat tia, “Alana'aleekatche anaa sümmüin tü machonsatkalüirua”, meena jia süka nnojoleerüin shi'rüin o'utinnüin aa'in süchon. ³⁰Je sünnüiki

wayuu süpüshua so'uweena tia: “Anasüje sujüttüle tü uuchikalüirua waa'u”, meerü süka mülo'ujeerüin ma'i tü müliaakat namüin.

³¹Shiimüin sünnain ein tü müliaakat

jüma'ana maa'ulu yaa, mayaainje een taya ja'aka. Otta süchikijee to'unapa juulia, alana'aleejeena ma'ijia sünain müliaa —nümakalaka Jesús namüin.

³²Je nümaa Jesús, o'uninnüshii piamashii wayuu kaainjaralii o'utünüinjanakana aa'in wanaa nümaa. ³³Je nantapa chaa eemüin wane wutai kanüliasü “Eküyüukat”, nükachennakalaka Jesús oo'ulaka na piamashii kaainjaralii. E'itaanüshi wane nikialu'ujee oo'ulaka wane nüpe'eru'ujee. ³⁴Nümakalaka Jesús nümüin Maleiwa:

—Taataa, anashi müleka pülatirüle naainjala noulia na aa'inrakana tamüin tüü, süka nnojoliin natüjaain saa'u tü naa'inrakat taka —nümakalaka.

Je na surulaatkana, nashantanajiraakalaka saa'u tü nüshe'inkat süpüla natüjaainjatüin saa'u jaralin makatüinjachin apüla süpüshi tü nüshe'inkat wane'ewai nakua. ³⁵Ananajüsü tü wayuukolüürua naa'u Jesús wanaa sümaa nükachennüin sünain kuruusa. Otta na sülaülakana judío, neme'erainpalashi nia sünain namüin nümüin:

—Müleka piale chi Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa, ¿jamüshisa nnojoka'a pu'tte'erajiraain pümüiwa maa aka pu'tte'erapü'üin wayuu paashin? —namakalaka nümüin Jesús.

³⁶Akaajaa tü surulaatkalüürua, naapüin wane asüüshi jashü'üsü nümüin sünain neme'erainpalain nia.

³⁷—Müleka piale chi Aluwataashikai saa'u tü judíokolüürua, ¿jamüshisa nnojoka'a pu'tte'erajiraain pümüiwa? —namakalaka nümüin.

³⁸Eesü wane ashajuushi kachetüsü iipünaa sünain tü kuruusa kanainkat Jesús. Müsü mayaa: ANII CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U WAYUU JUDÍO.

³⁹Niasa wane chi kaainjaraikai kachetüshikai wanaa nümaa Jesús, mojukalaka nünüiki nümüin: —Pu'tte'erajiraa pümüiwa, süka piain Cristoin anülia paashin, chi Nüneekajalakai Maleiwa. Oo'ulaka pu'tte'erale'eya waya wanaa pümaa —nümakalaka.

⁴⁰Otta müshia chi nuwala'ataakai chi kaainjaraikai, nüchiajaakalaka nia sünain nümüin nümüin:

—¿Jamüshikai pia nnojokalaka kojutüin pütüma Maleiwa sümaa ouktajanain waya wanaa nümaa chii? ⁴¹Wayakana, maa aka müliain waya yaaya, süsalashii waainjala. Otta niakai, nnojotsü kasain naainjalain —nümakalaka.

⁴²Je nünüiki nümüin Jesús: —Jesúsuu, motojoyoo taya paa'in pu'ttapa sünain aluwatawaa chamüin.

⁴³Nümakalaka Jesús: —Shiimüin tü tamakat pümüin: Joolu'u, cheechi pia tamaa cha'aya “paraíso” —nümakalaka Jesús nümüin chi kaainjaraikai.

Ouktüshi Jesús

⁴⁴⁻⁴⁵Shiasa maa aka kale'o, epiyuushijaasü mmapa'akat süpüshua awasaja'aleesia maa aka aliika. Je sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, asüküijaasü pasanainpünaa sünain tü kuluulu so'ulujunakat tü paü shiinalu'usükat. ⁴⁶Nu'waatakalaka emetut Jesús nümüin Maleiwa: —Taataa, taapüin pümüin chi taa'inkai süpüla paa'inmajüinjachin —nümakalaka.

Je keraapa tü nünüikikat, ouktalaa müshi.

⁴⁷Je chi sülaülashikai surulaat, saa'u ni'rüin tü alatakat nümüin Jesús, nu'waajüin Maleiwa:

—Shiimüinyala ma'i nia süinain maainjalaa —nümakalaka.

⁴⁸Je tü antüsükalüirua süinain e'rajaa naa'u Jesús, o'unüshii naya yalajee süinain mojuin ma'i naa'in saa'ujee tü ne'rakat. ⁴⁹Otta na wayuukana e'raajakana Jesús oo'ulaka na jieyuukana nümaajanakana Galileajee, makatüshii naya sha'washawalüin ka'yata süinain ananajaa naa'u.

E'itaanüshi Jesús

⁵⁰⁻⁵¹Je na'aka na laülaashii sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín, eeshi wane wayuu kanüliashi José, cheje'ewai Arimatea yaa sulu'u tü mmakat Judea. Wayuu anamia nu'upala Maleiwa sümaa na'atapajüin nükaliala Maleiwa süpüla aluwatawaa. Nnojotsü wanaawain naa'in José sümaa tü aa'innakat nüka Jesús sütümairua tü sülaülakat judfo wanaa nümaa. ⁵²O'unamaatüshi José eemüin Pilato süpüla achuntaa e'ikaa müliashii. ⁵³Nüshakatirakalaka müliashii süinainjee tü kuruusakat. Nüko'olokalaka nia süka wane kuluulu kojutsü kanüliasü “lino”. Eejatüja'a wane woowira akumajiruushi paala nütüma José sulu'u wane ipa miyo'u. Me'itaajuyülia aamakaa sulu'u. Ni'itaakalaka müliashii sulu'u tü woowirakat.

⁵⁴Je tü ka'i ouktakat o'u Jesús, shia tü ka'i sü'lakajaakat o'u shiküin tü wayuukolüirua süpüla tü ka'i sheemeraainjatkat o'u. E'itaanüshi

Jesús motsapa ka'ikat. Alü'ütchonsü süpüla su'ttüin tü eemerawaakat.

⁵⁵Je na jieyuukana nümaajanakana Jesús chajee Galileajee, o'unüshii nüchiirua José, süinain ne'rüin tü woowirakat oo'ulaka chi müliashiikai wanaa sümaa e'itaanüin sulu'u. ⁵⁶Nale'ejakalaka Jerusalénmüin süinain nekeraajüin wane wunu'u jemeta ejuut nüpüla chi müliashiikai. Je so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, eemeraashii naya, süka shiain tü nuluwataakat anain Maleiwa paala sümaiwa.

Oso'iraasü naa'in Jesús

24 ¹Shiasa ja'yuumüin süchikijee tü ka'i neemeraakat o'u na judfokana, no'unakalaka na jieyuukana eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanüin Jesús. Nalü'üjüin tü wunu'u jemetakat ejuut nekeraajakat paala. ²Shiasa nantapa chamüin, nanta anainrü süsünne'eruushin tü ipa shirousekat. ³Shiasa nekerolapa sulu'umüin tü woowirakat, nnojoikalaka nantüin nünain chi müliashiikai, chi Senyotkai Jesucristo. ⁴Nnojotsü natüjaain aa'u neki sütüma tü ne'rakat. Eeraa namakalaka wane piamashii tooloyuu na'ütpa'amüin. Porojorotsü ma'i tü nashe'inkat. ⁵Sainkuukalaka ma'i naa'in na jieyuukana süinain nomoroloo in napüleerua na wayuukana. Nasouktakalaka na wayuukana namüin:

—¿Kasa jaainjaka jüchajaaka'a wane wayuu kato'uchi sa'aka ouktüsü? ⁶Nnojishi nia yaaya. Oso'iraaitpa naa'in nüchikua. Soto jaa'in tü nümakat paala jümüin chaiwa'aya nia jümaa cha'aya

Galilea: ⁷“Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneeche ekii taya sümüin wayuu kaainjarat süpüla nakacherüinjachin taya süpüla ouktaa. Je nulu'u chi apünüinkai ka'i süchikijee tia, oso'iraajeerü taa'in”, tü nümakat paala jümüin. Shiairia nanüiki na wayuukana tüü namüin na jieyuukana.

⁸Shiasa na jieyuukana, sotoloo müsü naa'in tü nümakat Jesús paala namüin.

⁹⁻¹⁰Je nale'ejapa na jieyuukana chajee eejee tü woowirakat, naküjakalaka süchiki tü ne'rakat namüin na Aluwataaushikana polooshiikana waneemüin je namüin na nikirajüinkana Jesús napüshua. Eejatü María Magdalena, eejatü Juana, eejatü María tü niikat Jacobo oo'ulaka natünajutüirua namaa. ¹¹Otta naapapa nanüiki na jieyuukana, nnojotsü nanoujain tü naküjakat namüin süka nnojolüin shiimüin saa'in namüin. ¹²Otta müshia Pedro, nüsha'walaakalaka sünain nuwataain sünainmüin tü woowirakat. Je nüntapa chamüin cha'aya, nejepülaakalaka süpüla niirakaain sulu'upünaa. Ni'rakalaka tü kuluulu oko'ojünakat aka müliashii yaa jachitüin sümüiwa. Nüle'ejakalaka nüchikua nipialu'umüin sünain müin jalapa'akai naa'in sütüma tü ni'rakat.

**Ee'iyataashi Jesús namüin
piamashii na nikirajüinkana**

¹³Shiasa süchikijee naküjain na jieyuukana süchiki tü ne'rakat, ojüittüshii piamashii na nikirajüinkana Jesús chaa eemüin wane pueulo kanüliasü Emaús, maa aka poloo “kilómetro” su'unia yalajee Jerusalénjee. ¹⁴Je

nakuo'u sümää waraittüin sulu'u wopu, aashajaajiraashii süchiki tü kasa alatakat nüka Jesús.

¹⁵Je wanaa sümää yoonatüin naya, nürütkaakalaka Jesús nanainmüin süpüla waraittüin namaa. ¹⁶Mayaainje waraittüin nia namaa, nnojoiishi nayaawatüin.

¹⁷Nüsakirakalaka naya Jesús:

—¿Kasa jaashajiraaka achiki sulu'u wopu? —nümakalaka namüin.

Otta nayakana, nasha'walaakalaka sünain mojuin ma'i naa'in.

¹⁸Nüsouktakalaka chi wane kanüliashikai Cleofas:

—¿Piaja neje chi waneeshikai wayuu sulu'u Jerusalén sünain matüjaain saa'u tü kasachikikat? — nümakalaka nümüin Jesús.

¹⁹—¿Kasa kasachiki alataka? — nümakalaka Jesús namüin.

—Shia tü alatakat nümüin Jesús chi Nazaretje'ewaikai, nüniikimaajachikai Maleiwa. Pülashi ma'i nia nütüma Maleiwa süpüla naa'inrüinjatüin kasa anasü su'upala wayuu wainma je süpüla nüküjainjatüin tü anasukat namüin. ²⁰Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na walaülayuukana, naapa ekiichi süpüla nu'utinnüinjachin aa'in. Shiimüin sünain we'rüin nia nükachennüin süpüla ouktaa.

²¹Otta wayakana Israelkana anülia, wa'atapajüin sünain niain taashinjanain atüma waya noulia na wayuu Romaje'ewaliikana. Je apünüinrü joo ka'i süchikijee ouktüin nia. ²²⁻²³Eesüyaaje wane jieyuuirua wa'akajee, o'unüshii naya watta'a maalü eemüin tü woowirakat, nnojoliikalaka nantüin nünain chi müliashiikai. Ainkuusü ma'i waa'in sütüma

nanüiki nale'ejapa wanainmüin.
 Ne'rüin naashin wane aapieerua
 nüma'anajeejatü Maleiwa, na
 aküjakana namüin nüchiki Jesús
 sünain katüin no'u. ²⁴Je süchikjee
 tia, o'unüshii wane watünajutüirua
 eemüin tü woowirakat. Ayatsia
 ne'rüin maa aka naküjain na
 jieyuukana wamüin. Ja'itakaja
 nayakana, nnojishi nantüin anain
 —namakalaka nümüin.

²⁵⁻²⁶Nüsouktakalaka Jesús:

—Maa'inkanache aa'in
 jia, nnojoliikalaka jünoujain
 tü naküjapü'tikat paala
 na nünüikimaajanakana
 Maleiwa sünain mülieechin
 Cristo, chi Nüneekajalakai
 Maleiwa, süpülapünaa nu'unüin
 nüma'anamüin Maleiwa sümaa
 kojutüinjachin nia nütüma
 — nümakalaka Jesús namüin.

²⁷Nüküjakalaka namüin tü
 ashajünakat nüchiki sulu'u tü
 karaloukta nüchikimaajatkat
 Maleiwa, o'ttüin sünainjee tü
 ashajuushikat nütüma Moisés
 je sulu'upünaa tü ashajuushikat
 natüma na nünüikimaajanakana
 Maleiwa.

²⁸Je nalü'ütüpa sünainmüin
 tü pueulokat ee'ewaliire naya,
 nnojishiyaaaje ajuntaweein Jesús
 namaa. ²⁹Neme'ejakalaka naa'in
 süpüla makatüinjachin nia namaa:

—Anakaja müleka we'iyoule
 pia süka motsoirüin ka'ikat
 — namakalaka nümüin.

Je süka noungeaain nia
 nepialu'umüin, nujuntaakalaka
 Jesús sulu'umüin tü pueulokat
 namaa.

³⁰Je sünain joyotüin nia namaa
 sünain ekawaa, naapaakalaka wane
 pan sünain naapüin analu'ut nümüin

Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shia
 shi'ipawai namüin na nikirajüinkana.
³¹Nayaawatalaa namakalaka nia.
 Shiasa wanaa sümaa niyaawatüin
 Jesús natüma, motu'ulaa müshi
 noulia. ³²Naashajajiraakalaka na
 nikirajüin piamashiikana:

—Keenairüje talatashaanain ma'i
 waa'in wanaa sümaa naashajaain
 wamaa sulu'u tü wopukot sünain
 nikirajüin waya sünain tü pütchi
 nüchikimaajatkat Maleiwa
 —namakalaka.

³³O'una müshi'iya naya nachikua
 Jerusalénmüin. Eekalaka napüla
 na polooshiikana waneemüin
 Aluwataaushikana sünain jutkataa
 namaa waneerua na nikirajüinkana
 Jesús. ³⁴Sümünakalaka namüin
 natüma na polooshiikana
 waneemüin:

—Shiima'inya sünain nüsü'iraain
 aa'in chi Senyotkai, je ee'iyataaichipa
 nümüin Simón —müshii namüin.

³⁵Otta na nikirajüinkana
 piamashiikana, naküjakalaka joolu'u
 nüchiki Jesús sünain wanaain
 namaa sulu'u wopu: “Müshi aka
 wane eekai mochoojüin wo'u. Shiasa
 wanaa sümaa wekaain nümaa,
 wayaawatalaa müshi”, namakalaka
 namüin.

Ee'iyataashi Jesús na'akamüin na nikirajüinkana

³⁶Shiasa nnojölüüwa'aya kettaain
 nanüiki, ee'iyata'ala müshi Jesús
 yaa pasanain nanain.

—Kasataalejese anain jia
 — nümakalaka namüin.

³⁷Shiyo'ujaakalaka ma'i naa'in
 nayakana. Epeinjaayaashi naashin.

³⁸Nümakalaka Jesús namüin:

—¿Jamüshii jia jiyo'ujaaka'a
 aa'in? ¿Jamüshii jia wainmaka'a

saashajaala jaa'in? ³⁹Jiirakaa tamüin, müsia sümüin tajapü je too'ui. Ke'irukushi taya. Keimseshi taya. Jipetta taya jütüjaa'wa taa'u sünain shiimüin sünain tayain. Nnojoshi epeinjaashin taya —nümakalaka namüin.

⁴⁰Je süchikijee naashajaain Jesús, nii'iyatüin najapü, nii'iyatüin nuu'ui namüin. ⁴¹Patatshii ma'i naya sümaa talatüin naa'in sütüma tü ne'rakat. Isasü nachiki nanoujain sünain nuso'iraain aa'in. Müshi joo Jesús namüin:

—¿Eesü eküülü jüma'ana?

⁴²Saapünakalaka wane jime asijuushi nümüin. ⁴³Naapaakalaka shia sünain niküin no'upala.

⁴⁴Ayatshi Jesús sünain aashajawaa namaa:

—Ekettaajüitpa joo tü ashajünakat tachiki paala nütüma Moisés je natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa je sulu'u tü jayechikalüirua ashajünakat nütüma David. Tü ji'rakat, shia tü taküjapü'ükat achiki jümüin jümaaiwa'aya taya —nümakalaka namüin.

⁴⁵Süpüla nükaaliijünjatüin na nikirajüinkana sünain ayaawataa saa'u tü ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajakat Maleiwa, ⁴⁶nümakalaka Jesús namüin:

—Taya'aya chi ashajünakai achiki paala sünain müin yaa: “Müliainjachi Cristo, chi Nüneekajalakai Maleiwa. O'utinneechi aa'in. Oso'iraajeerü naa'in so'u apünüin ka'i süchikijee

ouktaa. ⁴⁷Je aküjüneerü nüchiki sümüin wayuu süpüshua shii'iree shiyaawajaainjatüin suulia saainjala süpüla sülatinnüinjatüin tü saainjalakat suulia nütüma Maleiwa. Je o'tteerü tü aküjaakat nüchiki sulu'ujee Jerusalén”. Shia'aya ashajuushikat tüü. ⁴⁸Je joolu'u jiakana tekirajüinkana, jüküjeerü sümüin wayuu süpüshuale'eya tü ji'rapü'ükat. ⁴⁹Süpüla takaaliijünjanain jia sünain tüü, taluwataajeechi maalü chi Naa'inkai Maleiwa jümüin. Nia chi nümakai achiki chi Tashikai sünain pansaain nünüiki sünain naapüinjachin nia jümüin. Anashi müleka ja'atapajüle nia ya'aya Jerusalén. Mülo'ujeerü pülaa jaa'u nütüma nüntapa jünainmüin —nümakalaka Jesús namüin.

Ayalennüshi Jesús nüma'anamüin Maleiwa

⁵⁰Eenajaanüshii joo naya nütüma Jesús yalajee Jerusalénjee chamüin sü'üt'pa'amüin Betania. Je nantapaapa chamüin, achuntüshi nia na'anasia Maleiwa naa'u na nikirajüinkana. ⁵¹Wanaa sümaa nüchuntüin nümüin Maleiwa, ayalennüshi na'akajee nüma'anamüin Maleiwa. ⁵²Otta na wayuukana, na'waajashaatain nia kama'alu'u. Yalejee yala, nale'ejakalaka nachikua Jerusalénmüin sünain mülo'uin ma'i talataa sulu'u naa'in. ⁵³Je süchikijee tia, ayatshi'iya naya outkajaain waneepia sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa sünain na'waajüin nia.

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erüikai nütüma

JUAN

Wayuulaa müshi Cristo

1 ¹Jesucristo, kanüliashi “Pütchi” münüin. Eetüjü'iyia nia paala sümaiwa nnojolüwa'aya kasain een soo'opünaa tü mmakat.

Nümaatüjü'iyia Maleiwa sünain wanaawain nia nümaa. ²Nümaashi Maleiwa waneepia paala sümaiwa je mayülinja'a nia sünain nümawaa.

³E'itaanüshi nia nütüma Maleiwa sümaiwa paala sünain nükumajüinjatüin tü kasakalüirua süpüshua. Nnojotsü kasain een eekai nnojolüin akumajuushin nütüma. ⁴Nia ee'iranajaaka atüma saa'in wayuu. Je müshi aka nia saa'in wane anakia. Maa aka ja'yain süpüna wayuu sütüma nuwarala chi ka'ikai, akaajaa chi wayuu ee'iranajaachipakai aa'in nütüma, niyaawateerü aa'u tü shiimüinkat. ⁵Maa aka ja'yain süpüna wayuu watta'a maalü ja'itairü kojoin paala tü piyuushikat, akaweeria tü shiimüinkat ayaawatüneerü aa'u ja'itasü joulüin tü aainjalaakat.

⁶Shiasa so'u wane ka'i, nüntakalaka joo wane wayuu kanüliashi Juain sa'akamüin wayuu. Ajütünüshi nia nütüma Maleiwa ⁷süpüla niainjachin aapirüin wayuu

süpüshua sünain niweetajachin Cristo, chi anaküinjachikai süpüna wayuu. Otta Juan, nime'ejakalaka saa'in wayuu süpüla sünoujainjatüin nünain Cristo, chi nüküjakai achiki namüin. ⁸Nnojoishi niain Juan anaküinjachin süpüna wayuu. Nüchikimaajachi ne'e ⁹süpüla naapirüinjatüin wayuu nüpüla Cristo sünain niainjachin anaküin süpüna wayuu je sünain nüntajachin maalü sa'akamüin wayuu süpüla nii'iyatüinjatüin tü shiimüinkat sümüin wayuu süpüshua.

¹⁰Cristo, chi kanüliakai “Pütchi” münüin, antüshi yaa mmolu'umüin süpüla kepiainjachin sa'aka wayuu. Mayaainje akumajuushin nütüma tü wayuukolüirua je tü kasakalüirua süpüshua yaa saa'u mmakat, wainma wayuu mochoojokot o'u nia sünain niain ee'iyatüinjachin tü shiimüinkat sümüin. ¹¹Antüshi nia noumainpa'amüin na nüpüshikana süpüla kepiainjachin nia namaa. Otta mamaneesalii naya nuulia. ¹²Eesü wayuu eekai kamaneein nümüin sümaa ne'itaain naa'in sünain anoujaa nünain. Je sükajee nanoujain nünain, e'itaanüshii naya nütüma süpüla nayainjanain nüchooin Maleiwa. ¹³Nnojoishii

nüchooinshiin naya maa aka jemelin sütüma nei oo'ulaka nashi, sükajeejana jeketüin nakuaiippa nütüma Maleiwa.

¹⁴Cristo, chi kanüliakai “Pütchi” münüin, wayuulaa müshi süpüla kepaiinjachin wa'aka je süpüla nii'iyatüinjatüin nukuaippa Maleiwa wamüin. Je süka we'rapü'üin Jesucristo, chi waneeshikai Nüchon Maleiwa, sünain anashaatain ma'i nia, watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain anashaatain ma'i nia'aya, sünain anamiashaatain ma'i nia, je sünain pansaain tü nümakat sümüin wayuu.

¹⁵Otta müshia Juan, so'u wane ka'i, naapirüin na wayuukana eekana nümaa süchiki sünain nüntüichipain na'akamüin chi kanüliakai “Pütchi” münüin. Owotooshi sünain nüküjain nüchiki Cristo namüin. Müsü nünuiki: “Nia taküjaka achiki jümüin joolu'u chi tamapü'üka jümüin sünain maa: 'Anteechi tachiiruajee sümaa kojuteechin nia toulia sükajee eetüjülin nia tapüleeru' ”.

¹⁶Saa'u anamiashaatain ma'i Cristo wamüin waya anoujashiikana nünain, ayatshi nia sünain aa'inraa kasa anasü wamüin. ¹⁷Tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai na wayuu judiökana, atüjaana aa'ulu sütüma tü nüshajakat Moisés paala sümäiwa. Akaajasa maa'ulu yaa, tü nukuaippakat chi Maleiwakai sünain anamiashaatain ma'i nia, atüjaana aa'ulu nünainjee Cristo, süka anamiashaatain ma'i nia. Maja'a aka tü nukuaippakat sünain pansaain nünuiki, atüjaana aa'ulu nünainjee Cristo, süka pansaain nünuiki.

¹⁸Nnojotsü wayuu eekai shi'rüichin Maleiwa. Otta chi Nüchonkai

Maleiwa, chi waneeshikai nüchoin, chi wanaawajiraakai aa'in nümaa, nia ee'iyataka nukuaippa Maleiwa wamüin, süka shiimüin sünain nain Maleiwain maa aka naa'in chi Nüshikai.

Asakinnüshi Juan sünain jaralin nia

¹⁹So'u wane ka'i, nantakalaka wane sacerdote judiöirua oo'ulaka wane nuu'uliwo'uirua Leví nünainmüin Juan süpüla nasakirüinjachin nia sünain jaralin nia. Ajütüüshi naya natüma na laülaayuu judiökana chakana Jerusalén. ²⁰Nnojoija'a ayouktüin Juan asouktaa ne'ipajee.

—Nnojoishi tayain Cristoin chi Nüneekajalakai Maleiwa — nümakalaka namüin.

²¹Nasakirakalaka sünain müleka niale Elías.

—Nnojo, nnojoishi tayain Elías — nümakalaka Juan namüin.

Nasakirakalaka joo nia sünain müleka niale chi Nüntüikimaajachikai Maleiwa ajüttünajachikai so'uweena wane ka'i sa'akamüin wayuu.

—Nnojo, nnojoishi tayain chi wayuukai —müshija'a joo nia namüin.

²²—Püküja pümaala wamüin sünain jaralin pia, watüjaaiwa paa'u, waküjaiwa namüin na kaluwanaajalakana waya pünainmüin —namakalaka nüümüin Juan.

²³—Taya chi owooroolooshikai yaaya isashiipa'a süpüla yapainjatüin tü wayuukolüirua süpüla anoujaa nünain chi Senyotkai —nümakalaka Juan namüin.

Je tü pütchi nüsouktakat aka Juan, shia tü münakat sümäiwa

paala nütüma Isaiás wane nünüikimaajachikai Maleiwa.

²⁴Eesü wane wayuuirua fariseo na'aka na ajütünakana nünainmüin Juan. Naya na judío a'waataakana sulu'u nekeraajüin süpüshua saa'in namüin tü nuluwataakat anain Moisés. ²⁵Nasakirakalaka nia: —¿Jamaka'a puwoutisaajaka'a wayuu sünain nnojolin piain Cristoin, sünain nnojolin piain Elías, je sünain nnojolin piain chi Nünüikimaajachikai Maleiwa? — namakalaka nümüin Juan.

²⁶—Tawoutisaajüin ne'e jia süka wüin. Otta eeshi yaa ja'aka wane wayuu mochoojokai so'u wayuu sünain niainjachin ee'iyatüin tü shiimüinkat sümüin. ²⁷Nia taküjaka achiki jümüin, chi anteechikai tachiiruajee. Nnojoiishi wanaapünaain taya nümaa, süka pülashin ma'i nia toulia — nümakalaka Juan namüin.

²⁸Ejechire nusakinnüin Juan chajachi sulu'u tü pueulo kanüliakat Betania cha'aya wane sa'ata tü süchikat Jordán chaa wüinpümüin saa'ujee eere nuwoutisaajüin wayuu.

Aküjüshi Juan nüchiki Jesús sünain niain Nüchoin Maleiwa

²⁹Shiasa mapa watta'amüin, ni'rakalaka Juan Jesús sünain nürütkaain nünainmüin. Nümakalaka Juan namüin na wayuu eejanakana nümaa: “Jiirakaa, iseeichi chi wayuu aneekünakai nütüma Maleiwa süpüla nu'utünajachin aa'in süpüla nüla'ajaainjatüin saainjala wayuu süpüshua sainküin mmakat, maa akaapü'ü tü anneerü o'utünapü'ükat aa'in watüma wayakana judiókana shii'iree süla'ajaanüin waainjala.

³⁰Nia taküjaka achiki jümüin chi tamapü'ükat jümüin: ‘Anteechi tachiiruajee sümaa kojuteechin nia toulia sükajee eetüjüin nia tapüleerua’. ³¹Otta mayaainje nnojolin tatüjaain aa'u paala sümaa jaralin chi taküjakai achiki, antüshija'a ne'e taya süpüla owoutisaajaa jia süpüla ni'nnaajününjachin sütüma tü wayuu Israelkalüirua”, nümakalaka Juan namüin.

³²Ayatshi joolu'u Juan sünain aküjaa süchiki süpüshua tü kasa ni'rakat, sümaa nümüin namüin: “Te'rüin chi Naa'inkai Maleiwa sünain ashakataa iipünaajee eejee Maleiwa maa aka saa'in wane mo'uwa. Antüshi nia nünainmüin Jesús sünain makatale'einya nia nümaa. ³³Mayaainje nnojolüin tatüjaain aa'u paala sümaa jaralin chi taküjakai achiki, tatüjaachipa aa'u nia so'u tü ka'i nüshakatakat o'u chi Naa'inkai Maleiwa naa'u süka tamüntüin paala nütüma chi kajünalakai taya süpüla owoutisaajaa. Müshi nia tamüin: ‘Chi wayuu pi'reechikai sünain nüshakatüin chi Naa'inkai Maleiwa nünain sümaa makatüin nia nümaa, nia aapajachika chi Naa'inkai Maleiwa namüin na eekai nanoujain nünain', müshi. ³⁴Otta tayakai, sünainjee tü kasa te'rakat, tountüin joolu'u taküjain jümüin nüchiki Jesús sünain shiimüin sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa”, nümakalaka Juan namüin na wayuukana.

Na piamashiikana nikirajüin Juan, o'unüshii nümaa Jesús

³⁵Shiasa mapa watta'amüin, ale'ejüshi Juan namaa piamashii

na nikirajüinkana eejachire paala naashajaa'in namaa na wayuukana.

³⁶Shiasa ni'rapa Jesús nülatüin na'ütüpnäa, nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—Jiirakaa, ichaaichi chi wayuu aneekünakai nütüma Maleiwa süpüla nu'utünajachin aa'in maa akaapü'tü tü anneerü o'utünapü'ükat aa'in watüma wayakana judíokana shii'iree süla'ajaanüin waainjala —nümakalaka.

³⁷Otta na piamashiikana nikirajüin, sünainjee tü nümakat namüin, no'unakalaka nüchiirua Jesús. ³⁸Nujununtaakalaka Jesús nanainmüin. Je ni'rapa na piamashiikana wayuu nüchiirua, —¿Kasa kee'ireeka jaa'in? — nümakalaka namüin.

—Rabí, ¿jalashi pia katunkülein? —namakalaka nayakana nümüin. (Otta tü pütchikat “Rabí” makat, “Ekirajüi” malu'tut.)

³⁹—Joo'uya ji'raajaiwa eere tatunkule —nümakalaka Jesús namüin.

No'unakalaka nümaa süpüla ne'raajüinjatüin eere nia kepia'in. Je saa'u nantüin aliukupa ka'ikat chamüin, natunkaakalaka nüma'ana.

⁴⁰Waneeshia chi aapüshikai paala nüünüiki Juan sümaa no'unüin nümaa Jesús, kanüliashi Andrés, nimülia wane wayuu kanüliashi Simón Pedro. ⁴¹Je mapa nu'unapa Andrés nipialu'ujee Jesús, o'unüshi yaawalaja'a nünainmüin chi nipayakai sünain maa nümüin:

—Wantüichipa anain chi Mesíaskai. (Otta tü pütchi “Mesías” makat, “Cristo Nüneekajalakai Maleiwa” malu'tut.)

⁴²Naanejaakalaka joo Andrés chi nipayakai nünainmüin Jesús.

Niirakaataalakalaka Jesús nümüin Simón sünain nümüin nümüin:

—Simón, pia nüchonkai Jonás, te'itainjatü joolu'u wane anüliee pünain, Cefas müsü. (Tü anüliee “Cefas” süka pütchi griego, “Pedro” malu'tut.)

Eenakünüshii Felipe oo'ulaka Natanael nütüma Jesús

⁴³Shiasa mapa watta'amüin: “Anashi to'unüle sulu'umüin tü mmakat Galilea”, müsü naa'in Jesús. Je süpülapünaa nu'unüin chamüin, nüntakalaka nünainmüin wane wayuu kanüliashi Felipe. Nümakalaka nümüin:

—Joo'uya tamaaiwa pia.

⁴⁴Chi Felipekai anülia, chaje'ewai nia sulu'u tü pueulokat Betsaida wanaa namaa Andrés oo'ulaka Pedro. ⁴⁵Je mapa, nüntakalaka Felipe nünainmüin wane nütünajut kanüliashi Natanael. Nümakalaka nümüin:

—Wantüichipa anain chi nüshajapü'ükai achiki Moisés, chi nashajapü'ükai achiki na nüünüikimajaanakana Maleiwa. Nia chi Jesúska'i anülia, chaje'ewaikai sulu'ujee tü pueulokat Nazaret, chi nüchonkai José —nümakalaka.

⁴⁶—¿Jeratuirüi ajuitüin kasa anasü sünainjee wayuu eekai müin aka saa'in tü wayuuirua kepiakat Nazaret eekai nnojölüin kasain anain apüla? —nümakalaka Natanael.

—Joo'uya pi'raajaiwa Jesús — nümakalaka Felipe nümüin.

⁴⁷Otta müshia Jesús, wanaa sümaa ni'rüin Natanael nüpanapa, nümakalaka namüin na eekana nümaa:

—Iseeichi wane wayuu loto akuaippachi, napüshi na wayuu

Israelkana, nuu'uliwo'u chi Israelkai anülia —nümakalaka.

⁴⁸—¿Jamüshi pütüjaaka'a taa'u?
— nümakalaka Natanael nümüin Jesús.

Asouktüshi Jesús:

—Te'rüin pia joyotüin sheemioushi tü wunu'u "higuera" münakat, nnojoliwa'aya peenakünüin nütüma Felipe —nümakalaka nümüin.

⁴⁹—Ekirajüikalkee, tatüjaachipa aa'ut pia joolu'u süna'in pia'inya chi Nüchonkai Maleiwa, je süna'in pia'inya chi Aluwataashijaikai waa'u wayakana na wayuu Israelkana — nümakalaka Natanael nümüin Jesús.

⁵⁰Nüsouktakalaka Jesús:

—Anoujaichipa ne'e pia tanain sükajee taküjüin püchiki süna'in te'rüin pia joyotüin sheemioushi tü wunu'u "higuera" münakat. Je joolu'u, e'reechi pia kasa eekai sülna'aleein süna'in anain suulia tüü —nümakalaka nümüin Natanael.

⁵¹Aashajaashi joolu'u Jesús namüin na wayuukana napüshua:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Ji'reena na aapieekana süna'in nashakatüin chajee iipünaajee eejee Maleiwa yaa tanainmüin tayakai chi Shipayakai Wayuu je süna'in naliikajaain nachikua chamüin — müshi nia namüin.

Nu'wanajaain Jesús tü wüinkat süna'in wiinoin

2 ¹⁻²Piama ka'i süchikijee naashajaain Jesús nümaa Natanael, antüshi nia namaa na nikirajüinkana Galileamüin. Neenajinnakalaka namaa na nikirajüinkana oo'ulaka tü niikat süna'inmüin wane mi'iraa shikiira ka'wayuusee sulu'u tü pueulo kanüliakat Caná. ³Shiasa shi'rapa tü

niikat Jesús süna'in saja'ttala sümüin tü wiinokat, sümakalaka nümüin:

—Aja'ttüsü tü asüüshikat.

⁴Asouktüshijese'e Jesús sümüin:

—Maachee, nnojo pikerotirüin taya süna'inpünaa tüü. Nnojyülia antüin takalia —nümataalakalaka sümüin tü niikat.

⁵Sümakalaka joo tü niikat namüin na nüchepchiakana chi emi'ijitshikai:

—Anakaja jaa'inrüle tü nümeetkat jümüin chi tachonkai.

⁶Je yala eejatü aippiruasü tünaasha malu'usat, sütapü'üikat tü wüin süpülajatkat naa'inrüin tü kasa wuleinjatkat akajee nakuaippa nu'upala Maleiwa. Je tü tünaashakat, kettatsü maa aka aippirua pasaana wüin sulu'u waneesia.

⁷Nümataalakalaka joo Jesús namüin na achepchieekana:

—Jipiraja wüin tüü.

Nepirajakalaja'aka shia süna'in piratashaatain ma'i natüma.

⁸Nümakalaka Jesús namüin:

—Je joolu'u, jaja'ita süpüshi türa asüüshikat ji'ikajaa'wa nümüin chi emi'ijitshikai.

Ne'ikajaakalaja'aka shia nümüin. ⁹Nuu'ulakalaka se'ejü tü asüüshikat. Süka wiinoitpain shia, nnojotsü nütüjaain aa'u süna'in wüin ne'e paala shia, je nnojotsü nütüjaain aa'u jalajeejatüin shia. Naya atüjaaka ne'e saa'u na achepchiee epirajakana paala tü tünaashakat süka wüin. Chi emi'ijitshikai, neenakalaka nünainmüin chi ka'wayuuseschikai, ¹⁰süna'in nümüin nümüin:

—Sukuaippa sütüma wayuu süpüshua süna'in wane mi'iraa, shia asülajúnaka palajana tü wiino jemetüsükat. Je mapa süchikijee

payutpa tü antüsikalüürua, asülajünüsü tü wiino meje'ejütsükat namüin. Otta pütüma piakai, pünaajün tü jemetüsükat süpüla asülajünaa chiirua —müshi.

¹¹Tü naa'inrakat Jesús sulu'u tü pueulokat Caná sulu'u tü mmakat Galilea, shiimüin süna'in shiain tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Nnojotsü naa'inrüin paala su'upala wayuu wane kasa eekai müin aka tia. Naa'inrüin shia süpüla nii'iyatüinjatüin nukuaippa namüin na nikirajüinkana süpüla natüjaainjachin naa'u süna'in wanaawain nia nümaa Maleiwa süna'in anashaatain ma'i. Je na nikirajüinkana, ne'itaain naa'in süna'in nanoujain nünain süka ne'rüin tü naa'inrakat.

Nujüttirüin Jesús na oikkaaliikana sulu'ujee

tü a'waajüleekat Maleiwa

¹²Shiasa mapa süchikijee tü mi'iraakat sulu'u tü pueulokat Caná, o'unüshi Jesús sümaa tü niikat je namaa na nuwalayuukana je na nikirajüinkana chamüin sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Capernaum süpüla chainjanain naya cha'aya kojuya ka'i.

¹³Je süülü'lapa sükalia tü mi'iraa kanüliakat “Pascua” münüin, tü nemi'irakat na judíokana, o'unüshi Jesús chamüin cha'aya Jerusalénmüin süpüla e'rajaa sukua tü mi'iraakat. (Otta tia mi'iraakat, shia süpüla jatü sotüinjatüin naa'in na judíokana wanaa sümaa nojuittinnüin paala sümaiwa na natuushinuukana nütüma Maleiwa sulu'ujee tü mmakat Egipto.)

¹⁴Je nüntapa Jesús Jerusalénmüin, nikerolokoloko sulu'umüin süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa eere

nüntüin süna'in wane wayuuirua oikkaannuu paa'a, anneerü, oo'ulaka wuchii toomasü süpüla su'utinnajatüin aa'in sütüma tü wayuukolüürua nümüin Maleiwa. Je eesü nüpülaya wane a'wanajaalüürua neerü yaa joyotüin sü'ütpa'a tü nemeesainkat.

¹⁵Nükumajataalakalaka Jesús wane jiiku lakta süpüla niipijüinjatüin na wayuukana napüshua oo'ulaka tü mürütikalüürua, paa'a je anneerü, sulu'ujee süpaatiase tü a'waajüleekat. Nu'walakajakalaka nanneetse na a'wanajüliikana neerü sümaa nujunaain tü nemeesainkat.

¹⁶Nümakalaka Jesús namüin na oikkaashiikana wuchii toomasü: “Jujüttira tü wuchiikalüürua yaajee yaa. Nnojotsü oikkaaleein nipia chi Tashikai jüpüla”.

¹⁷Je ne'rapa na nikirajüinkana tü naa'inrakat Jesús, sotüsü naa'in tü ashajünakat paala nüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, süna'in müin mayaa: “Kee'ireesü ma'i taa'in shii'iree kojuteein tü pipiakat sütüma tü wayuukalüürua”, müsü.

¹⁸Otta na laülaayuu judíokana, sütümajee tü naa'inrakat Jesús sulu'u süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa, nasouktakalaka nümüin: —Süpüla watüjaainjachin paa'u süna'in shiimüin e'itaaushin pia nütüma Maleiwa süpüla tü paa'inrüitpakat yaaya, anakaja müleka paa'inrüle joolu'u wo'upala wane kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa —namakalaka nümüin Jesús.

¹⁹Asouktüshi Jesús namüin: —Müinka jujüttirüle joolu'u a'waajüleekat tüü, tatame'ereerü shia süchikua so'u apünüin ka'i — nümakalaka namüin.

²⁰Namakalaka nümüin Jesús:
—Atak, pienchi ma'i shikii
juya aippiruamüin na'yataain na
watuushinuukana sünain akumajaa
tü a'waajüleekat Maleiwa. Je
piakaiche ma'i, kaalapeechin
pütamate'erüinjatka'a shia so'u
apünüin ka'i paajüin —namakalaka
nümüin.

²¹⁻²²(Je mapa süchikijee süso'iraain
naa'in Jesús, sotüsü naa'in na
nikirajüinkana tü pütchi nümakat
paala namüin na judfokana sünain
nayaawatüin saa'u sünain shiain
tü ni'irukukat naashajaain achiki
Jesús wanaa sümaa naashajaain
süchiki tü a'waajüleekat Maleiwa.
Je sükajee tia, nanoujain süpüshua
tü ashajuushikak nüchiki sulu'u
tü karaloukta nüchikimaajatkat
Maleiwa je süpüshua tü nümapü'ükat
Jesús namüin.)

²³Otta müshia Jesús, wanaa
sümaa ni'rajüin sükua tü mi'iraakat
kanüliakat Pascuain cha'aya Jerusalén,
naa'inrüin su'upala tü wayuukolüirua
kasairua nütüjakat apüleerua Maleiwa
nümüiwa süpüla ni'i'yatüinjatüin
sümüin sünain nüjünalain nia
Maleiwa. Je wainma tü wayuukolüirua,
sünainjee ne'e tü shi'rakat, anoujaitpa
nünain. ²⁴Otta müshia Jesús, nnojoiishi
ma'i ataralaain namaa na wayuukana,
süka nütüjaain saa'u nanoujain ne'e
sünainjee naa'inrüitpain kasa anasü
no'upala. ²⁵Nnojotsü che'ojain
süküjünüin nümüin jamüin sukuaippa
wayuu, süka nütüjaatüjülüinya saa'u.

Jesús yootüshi nümaa Nicodemo

3 ¹Eeshi wane wayuu fariseo
kanüliashi Nicodemo no'ulukua
na laülaashiikana na'aka na
judfokana. ²Nüntakalaka nünainmüin
Jesús aipa'a, sünain nümüin nümüin:

—Ekirajüikalee, saa'u paa'inrüin
we'rüin tü kasa nütüjakat apüleerua
Maleiwa nümüiwa, watüjaa aa'uchi
pia sünain laülaain nütüma süpüla
ekirajaa wayuu sünain nüchiki
Maleiwa. Müleka nnojoiereje
nüjünalain pia Maleiwa, nnojotsüje
puuntüin paa'inrüin kasa eekai müin
aka tia —nümakalaka Nicodemo
nümüin Jesús.

³Asouktüshi joolu'u Jesús nümüin:
—Shiimüin tü tamakat pümüin:
Müleka nnojorule jemein pia
püchikua, müichia pia nnojolin
ekerolüin cha'aya eere nuluwataain
Maleiwa —nümakalaka nümüin
Nicodemo.

⁴—¿Jeratuaichi wane wayuu
jemein nüchikua nütaralaapa?
¿Jeratuaichi ale'ejüin wane wayuu
nüchikua süle'eru'umüin nii süpüla
jemelii nüchikua? —nümakalaka
Nicodemo nümüin Jesús.

⁵Asouktüshi Jesús:
—Shiimüin tü tamakat pümüin:
Tü paa'inrajatkat süpüla müinjachin
aka jemeikai pia püchikua, shia
puu'ulaainjatka oulia paainjala
süpüla shii'iranajaa'injatüin paa'in
nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.
Müleka nnojorule paa'inrüin tia,
nnojoleechi pia ekerolüin cha'aya
eere nuluwataain Maleiwa. ⁶Jülüjja
paa'in tüü: Sünain jemelin pia
sütüma püi, jemeishi pia sünain
wayuuin. Otta chi jemeikai
nüchikua, nia chi eekai jeketüin
nukuaippa süka shii'iranajaa'itpain
naa'in nütüma chi Naa'inkai
Maleiwa. ⁷Nnojo puponojoin
sütüma tü tamakat joolu'u pümüin:
Che'ojaasü jemelii süchikua sümüin
wayuu süpüshua. ⁸Maa aka tü
jouktaikat saapünüin ne'e shipijana
sümaa nnojolüin sütüjaanüin aa'u

eejeere su'unüin otta jalamüinjatüin süntüin, müshia chi wayuu jemeikai nüchikua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süka ja'yain sünnain shii'iranajaain naa'in —nümakalaka Jesús nümüin Nicodemo.

⁹—Nnojotsü tayaawatüin aa'u tü naa'inrakat chi Naa'inkai Maleiwa süpüla jemeinjatüin süchikua wane wayuu —nümakalaka Nicodemo nümüin Jesús.

¹⁰Asouktüshi Jesús:

—Sünnain piain ekirajülin tü wayuu Israelkalüirua, ¿jamüsü nnojotka'a piyaawatüin saa'u tü taküjaitpakat achiki pümüin? ¹¹Shiimüin tü tamakat pümüin: Wayakana, shia waashajaaka achiki, otta waküjaka achiki, tü kasa eekai we'rüin sümaa watüjaain saa'u. Otta müshi'iya jiakana, ja'itasü shiain tü shiimüinkat tü wekirajakat anain, nnojotsü kapülain jaa'in shia. ¹²Nnojolüiwapaje'e jünoujain tamüin tü taküjakat jümüin süchiki tü kasa yaakat saa'u mmakat, nnojoluja'a jünoujainjatüin tamüin müleka shiale taküjain achiki jümüin tü kasa chakat iipünaa eere Maleiwa.

¹³“Tountüin taküjüin jümüin süchiki tü kasa chakat iipünaa eere Maleiwa süka tashakatüshin chajee, tayakai chi Shipayakai Wayuu. Nnojoshi eechin wane wayuu eekai nu'unüin chamüin iipünaamüin nüma'anamüin Maleiwa süpüla aküjaa süchiki nüle'ejapa. ¹⁴Maa aka nüacherüin paala sümaiwa Moisés wane shiyaakua wüi iipünaa sünnain wane wunu'u cha'aya isashiipa'a süpüla neiyajünüinjanain na wayuu eekai neirakaain sümüin, akaweechia tayakai, chi Shipayakai Wayuu, akachennechi

taya iipünaa sünnain wane wunu'u ¹⁵süpüla shii'iranajaainjatüin naa'in na eekana ne'itaain naa'in sünnain anoujaa tanain süpüla eenjanain naya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua”, nümakalaka Jesús nümüin Nicodemo.

Saali wayuu nüpüla Maleiwa

¹⁶Anuu sukuaiippa saalii wayuu sainküin mmakat süpüshua nüpüla chi Maleiwakai: Naapiün chi Nüchonkai waa'u, chi waneeshikai Nüchoin. Niasa'a chi eekai nünoujain nünain, ee'iranajaweerü naa'in nütüma Maleiwa. Nnojoleechi amüloulain süchikijee ouktaa, eejeechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ¹⁷Nnojoshi nüjütüinshin chi Nüchonkai sa'akamüin wayuu süpüla süsalainjatüin saainjala nütüma sümaa nükatälüin shia nuulia, süpülajachi nu'tte'erüinjatüin shia suulia süsalaa saainjala.

¹⁸Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in sünnain anoujaa nünain chi Nüchonkai, müichia nnojolin süsalain naainjala nütüma Maleiwa. Akaajasa chi eekai nnojolüin nünoujain nünain, e'itaanatüjü'iyaa nütüma Maleiwa süpüla süsalaa naainjala sümaa katatüin nia nuulia saa'u manoujüinyeein nia nünain chi Nüchonkai Maleiwa, chi waneeshikai Nüchoin. ¹⁹¿Kasa kasalajanainjatka anainjee saainjala wayuu sümüin? Shia sünnainjee nayouktiün Cristo, chi anakakai süpüna wayuu, ajütünakai sa'akamüin wayuu süpüla nii'iyatüinjatüin namüin tü shiimüin nüchikikat Maleiwa. Shia sünnainjee masütaajuin sünnain aa'inraa tü mojusukat maa aka

saa'in tü wayuu makateekat sümaa piyuushi.

²⁰Chi wayuu eekai naa'inrüin tü mojusukat, nnojotsü kasajatüin nümüin tü shiimüin ee'iyatünakat nümüin. Nnojoishi jamajachin Cristo nümüin, chi anakakai süpüna wayuu, süka nnojolin nücheküin süpüleerua sütüjaanüin aa'u tü naainjalakat. ²¹Akaajasa chi wayuu eekai noonoin waneepia sümaa nünüiki Maleiwa, tü shiimüin ekirajünakat anain nia, nnojoishi mmolüin neema Cristo chi anakakai süpüna wayuu. Anasü nümüin sütüjaanüin aa'u tü naa'inrakat süka naa'inrüin waneepia tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua.

Kojutshi Cristo nütüma Juan

²²Süchikijee tia, o'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana Jerusalénjee wuna'ainküinmüin cha'aya ne'e sulu'u tü mmakat Judea. Chajanakalaka naya nümaa kojuya semaana sünnain nawoutisaajüin wayuu. ²³⁻²⁴Otta müshia Juan, nnojoliwa'aya püreesain nia, chajachi owoutisaajüin wayuu sulu'u wane pueulo kanüliasü Enón, peje sünnain tü pueulo kanüliakat Salim, süka miyo'uin tü wüinkat cha'aya. Antüsü waneepia wayuu nünainmüin süpüla owoutisaajünaa nütüma.

²⁵Je waneerua na nikirajüinkana Juan, a'ülüjiraashii nümaa wane wayuu judío soo'opünaa jamüinjatüin sukuaippa judío süpüla saa'inrüinjatüin tü kasa wuleinjatkat akajee sukuaippa nu'upala Maleiwa. ²⁶No'unakalaka na nikirajüinkana Juan nünainmüin sünnain ma nümüin:

—Ekirajüikalee, chi wayuu pümaapü'ükai cha'aya wane sa'ata tü süchikat Jordán, chi püküjakai achiki waneepia wamüin, owoutisaajüshi nia joolu'u wayuu, je o'unüsü wayuu watta saalin püma'anajee süpüla o'unaa nünainmüin —namakalaka nümüin Juan.

²⁷Asouktüshi Juan ne'ipajee:

—Shia anasükaja'a ma'i sulu'u suushikajaain tü wayuukolüirua nüchiirua Cristo süka shiain nücheküin chi Maleiwakai. ²⁸Soto jaa'in tü taküjapü'ükat paala jümüin sünnain nnojolin tayain Cristoin, chi Nüneekajalakai Maleiwa. Ajütüüshi ne'e taya nütüma Maleiwa süpülapünaa niweetüin Cristo.

²⁹Soto jaa'in sukuaippa wane mi'iraa shikiira ka'wayuusee. Nütünajut chi ka'wayuuseshevikai, talatüsü ne'e naa'in wanaa sümaa ni'rüin chi ka'wayuuseshevikai sünnain saapünnain najapululu'u tü jietkat. Akaajaa tayakai, talatüsü taa'in joolu'u wanaa sümaa te'rüin Jesús sünnain antaa wayuu wainma nünainmüin. ³⁰Kasataalejese'e niain alanaain sünnain kojutüin Jesús sütüma wayuu toulia, ja'itashije tayain mojutüin sütüma —nümakalaka Juan namüin.

Shia nünüiki Maleiwa nüküjaka Cristo

³¹Wayuu süpüshua, sütüjaa aa'ulu kasa eekai shi'nnüin sainküin mma ne'e. Otta müshia Jesús, shiimüin sünnain kojutüin suulia wayuu süpüshua süka chaje'ewalin nia iipünaajee. ³²Aküjüna amüinrü wayuu nütüma süchiki tü kasa ni'rakat oo'ulaka tü pütchi naapajakat chaa iipünaa. Otta wainma tü wayuu aapakalüirua nünüiki, nnojotsü kapülain saa'in

tü nüküjakat achiki sümüin. ³³Otta chi wayuu eekai kapülain naa'in tü nümakat, ja'yasü nünainjee süna'in pansaain nünüiki Maleiwa. ³⁴Cristo, chi nütüjalakai Maleiwa, shiimain sümaa nüküjaain nünüiki chi Maleiwakai waneepia sümüin wayuu, süka een chi Naa'inkai Maleiwa nümaa waneepia.

³⁵Saa'u niain Cristo chi Nüchonkai Maleiwa, aishi ma'i nia nüpüla chi Nüshikai. Je laülaashi nia nütüma saa'u kasakat süpüshua. ³⁶Chi wayuu eekai ni'itain naa'in süna'in anoujaa nünain chi Nüchonkai Maleiwakai, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eenjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Akaajasa chi wayuu eekai nnojölüin noonoin sümaa nünüiki chi Nüchonkai Maleiwa, nnojoleerü ee'iranajaain naa'in, shieerü eeka süsalain nia naainjala nütüma Maleiwa.

Yootüshi Jesús sümaa wane jierü Samariaje'ewat

4 ¹⁻²Je na fariseokana, naapüin nüchiki Jesús süna'in koo'omüin ma'i na nümaajanakana je süna'in nawoutisaajünüin natüma na nikirajüinkana. Wainma noulia na nümaajanakana Juan. ³Shiasa nütüjaapa Jesús naa'u na fariseokana sümaa naashajaain nüchiki, nujuittaakalaka noulia sulu'ujee tü mmakat Judea süpüla ale'ejaa nüchikua Galileamüin.

⁴Anakalaka saa'in nüümüin Jesús nülatüinjachin sulu'upünaa tü mmakat Samaria. ⁵Je nülatakalaka sü'ütünaa wane pueulo kanüliasü Sicar cha'aya eepünaa wane mma e'ipünaalaa sümaleiwa'aya nütüma Jacob, chi natuushikai na judíokana,

nüpüla José, chi nüchonkai. ⁶Je saa'u nütüin Jesús maa aka kale'oka'ikat, neemeraapünaakalaka sotpa'a wane ishi nüsüle Jacob sümaiwa paala.

⁷⁻⁸No'unataalakalaka na nikirajüinkana Jesús süna'in apalaalajaa pueulopa'amüin. Shiasa nachikiru'u, süntakalaka joo wane wayuu aja'itüsü süna'inmüin tü ishikat. Wayuu yalajatia ne'e Samaria.

—Nii waa'iraa, tasa maa wüin —nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukot.

⁹Saa'u nnojölüin anaawain tü Samariajatkalüirua namaa na judíokana, sümakalaka tü jietkat:

—Atak, süna'in wayuüin judío pia, ¿jamüshi püchuntaka'a asa'iree wüin tamüin tayakat Samariajatkat? — sümakalaka nüümüin.

¹⁰Asouktüshi Jesús:

—Müleka piyaawatüle saa'u tü kasa anasü nüsülajeekat chi Maleiwakai sümüin wayuu süpüshua, je müleka pütüjaale naa'u jaralin chi achuntakai wüin pümüin, achuntüsüje pia nüümüin wane wüin katajatkat atüma so'u wayuu je naapeerüje shia pümüin — nümakalaka sümüin.

¹¹Sümakalaka joo nüümüin:

—O'ttüsü tü ishikat. ¿Jalastü sho'olo paja'itajatkat aka tü wüinkat tamüin, tü katajatkat atüma so'u wayuu? ¹²¿Piataale alanaain ma'i nuulia chi watuushikai Jacob chi ke'ipünaajalakai tü ishikat wapüla? Shia nüsapü'üka niakai otta na nüchooinkana oo'ulaka nüümü'ünüin —sümakalaka nüümüin Jesús.

¹³Asouktüshi Jesús:

—Chi eekai nüsüin tü wüin sulu'ukat ishikat tüü, miyaaseechi

nüchikua. ¹⁴Otta chi eekai nüseechin tü wüin taapakat, müichia nnojolin miyaasüin nüchikua. Meerü aka saa'in wane wüin aparatkat mmaapüjee, süka shii'iranajaweertüin naa'in sütüma — nümakalaka Jesús sümüin.

¹⁵Müsü joolu'u tü jietkat:

—Püsülaja tamüin türa wüin paashajaakat achiki suulia miyaasajain taya tachikua je suulia taja'inajüin waneepia —sümakalaka nümüin Jesús.

¹⁶—Pu'una püsaajaiwa chi pu'wayuusekai yaamüin yaa — nümakalaka Jesús sümüin.

¹⁷Süsouktakalaka nümüin:

—Ma'wayuusesat taya.

Nümakalaka Jesús sümüin:

—Lotüsü tü pümakat tamüin sünain ma'wayuusein pia paajüin.

¹⁸Ja'raituairü ma'i pia oo'ulaain pu'wayuuse. Je chi pümaakai maa'ulu yaa, nnojoshi pu'wayuusein. Shiimüinkalaka tü pümakat tamüin —nümakalaka sümüin.

¹⁹—Eekaja'a eera pia saa'in tamüin nüniükimaajachi Maleiwa.

²⁰Na watuushinuu Samariajanakana, na'waajüin Maleiwa yaa saa'u tü uuchikat. Akaajasa jaajüin jiakana judfökana, chainjachi a'waajünüin Jerusalén —sümakalaka.

²¹Nu'ttakalaka joolu'u Jesús sünain nikirajüin tü wayuukot sünain maa sümüin:

—Nii waa'iraa, anakaja kapürale paa'in tü tamüinjatkat joolu'u pümüin: So'uweena wane ka'i, tü a'waajüleekat Maleiwa, nnojoleerü yaain saa'u tü uuchikat, nnojoleerü shia chain Jerusalénya. ²²Jia Samariajanakana, me'raajüinsalii jia chi Maleiwa ju'waajakai. Waya e'raajaka waya judfökana sükajee

we'itaanüin nütüma süpüla aküjaa sümüin wayuu jamüinjatüin sukuaippa süpüla su'ttaainjatüin suulia saainjala. ²³Otta jiakana joolu'u wanaa sümaa ju'waajüin Maleiwa, anakaja müleka jüchüntüle nümüin chi Naa'inkai süpüla nii'iyatüin jümüin tü shiimüinkat. Shiainjatü jukuaippaka joolu'u sünain a'waajaa chi Washikai Maleiwa. Shia nüchekaka Maleiwa süpüla saa'inraa wayuu süpüshua.

²⁴Chi Maleiwakai, me'rurusai sütüma wayuu. E'nnajünüshi ne'e nia sünainjee tü shiimüin ee'iyatünakat wamüin nütüma chi Naa'inkai. Sükajee tia, chi eekai nu'waajeein Maleiwa, anashi müleka nüchüntüle akaaliijünaa nümüin chi Naa'inkai —nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukot.

²⁵—Tatüjaa aa'uchi chi Cristokai anülia Nüneekajalakai Maleiwa sünain nünteechin. Je nikirajeeina waya sünain kasa süpüshua nüntapa —sümakalaka nümüin.

²⁶—Chi paashajaakai achiki, taya'aya ne'e, chi yootokai pümaa — nümakalaka Jesús sümüin.

Aashajaashi Jesús soo'opünaa tü a'yatawaakat

nümüin Maleiwa

²⁷Wanaa sümaa naashajaain Jesús sümaa tü wayuukot, ale'ejüshii na nikirajüinkana pueulopa'ajee. Mayaainje sainkuuin naa'in sütüma yootüin Jesús sümaa wane wayuu Samariajatü, nnojoshi nasakirüin sünain kasain nüchüntüin sümüin je sünain kasain naashajaain achiki sümaa.

²⁸Otta joo tü aja'itüsükat, süpütakalaka tü sümüchikat sünain

süle'ejaain pueulopa'amüin sümaa sümüin sümüin tü wayuukolüirua cha'aya:

²⁹—Tanta anainchi wane wayuu je nüküjain tamüin süpüshua tü kasa taa'inrapü'üikat. Joo'uya ji'raiwa müleka niale chi Cristokai anülia Nüneekajalakai Maleiwa —müsü namüin.

³⁰Ojuittüshii na wayuukana yaawalaja sulu'ujee tü pueulokat süpüla o'unaa eemüin Jesús. ³¹Otta na nikirajüinkana Jesús süchikiru'u tü jietkat, namüshi Jesús kojuyatua: —Ekirajüikalee, anashi müleka piküle süpüshi tü eküütakat — namakalaka nümüin.

³²Asouktüshi nia namüin: —Eesü wane eküülü tama'ana nnojotsü ji'raajüin —müshi.

³³—Ekinnüshi eera sütüma wayuu —namajirawa'ain namakalaka.

³⁴Nümakalaka Jesús namüin: —Maa aka wane wayuu eekai talatüin naa'in emirapa, akaajaa tayakai talateerü ma'i taa'in müleka taa'inrüle tü ajütünakat apüla taya nütüma Maleiwa, süka kee'ireein ma'i taa'in tekeraajeein tü nüchekakat tapüleerua.

³⁵Je ni'rapa Jesús na wayuu antakana nünainmüin pueulopa'ajee sümaa tü aja'itüsükat, müshi nia namüin na nikirajüinkana: “Nnojotsü anain müleka jümüle tamüin: ‘Isayülia pienchi kashi süpüla jakütüin tü a'ttieekat süpüla asü'üjünaa’, müleka jümüle. Jiirakaa namüin na wayuu antakana joolu'u. Müshii aka naya saa'in wane a'ttiee eekai yapain süpüla asü'üjünaa. Kettaashii naya joolu'u süpüla akotchajünaa süpüla anoujaa tanain ³⁶süpüla eenjanain naya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.

Chi eekai nüpünajüin oo'ulaka chi eekai nükotchajüin, talateena naya wanaawa. ³⁷Shiimüin sümakat tü ashajünakat soo'opünaa tü a'yatawaakat nümüin Maleiwa, müsü mayaa: ‘Apünajüshi wane, oo'ulaka wane, asü'üjashi’. ³⁸Tajütüinjana jia joolu'u eepünaale nnojolüin ji'yatawaajüin paala süpüla jükotchajüinjanain na eekai kettaain süpüla anoujaa tanain. Talateena jia sünainjee naata ka'yataainshi”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Anoujashii wainma na wayuu Samariajanakana

³⁹Otta wainma na wayuu Samariajanakana antakana nünainmüin Jesús sulu'ujee tü pueulokat, anoujashii naya nünain sütümajee tü sümakat tü aja'itüsükat namüin wanaa sümaa sümüin namüin: “Nüküjain tamüin süpüshua tü kasa taa'inrapü'üikat”. ⁴⁰Je nantapa nünainmüin Jesús, na'alijirüin nia shii'iree makatüin namaa. Je makatakalaka nia oo'ulaka na nikirajüinkana nümaa cha'aya nama'ana so'u piama ka'i. ⁴¹So'u tü piamakat ka'i, wainma na anoujakana nünain Jesús sütüma tü nümakat namüin noulia na anoujakana paala sütüma tü sümakat tü jietkat namüin. ⁴²Müshii joo na wayuukana sümüin tü jietkat:

—Anoujashii paala waya nünain sütüma tü pümakat ne'e. Alu'ujasa joolu'u, anoujaleeinapa waya nünain süka waapaleeitpa'inaya nünüiki. Wayaawatüichipa aa'u nia sünain shiimüin niain chi o'ttaainjachikai atüma wayuu sainküin mmakat süpüshua.

**Niiyajüin Jesús nüchon
wane sülaülashi mma**

⁴³Süchikijee tü piamakat ka'i, nu'unakalaka Jesús chamüin nuumainpa'amüin Galileamüin eejeewa'ire nia antüin. ⁴⁴⁻⁴⁵Shiasa nüntapa Galileamüin, kamaneeshii na wayuukana nümüin, süka ne'rüin paala tü kasa anasü naa'inrakat cha'aya Jerusalén su'utpünaa tü mi'iraakat kanüliakat "Pascua". Otta müshia Jesús, nnojoiishi ma'i ataralaain namaa na wayuukana saa'u nikirajüin paala sünain mojutüin wane nünüikimaajachi Maleiwa sulu'u nuumain.

⁴⁶⁻⁴⁷Nüntakalaka Jesús nüchikua sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Caná eejechire paala nii'iratüin tü wüinkat sünain wiinoin. Otta yala, nüntakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu sülaüla mma kepiashi sulu'u tü pueulo kanüliakat Capernaum chaa ka'yata sünain Caná. Chi wayuukai, ayuuiishi nüchon cha'aya nipialu'u. Mayeinshi ma'i. Naapapa nüchiki Jesús sünain nüntüin chajee Judeajee yaamüin Galileamüin, o'unüshijese'e nia nünainmüin Jesús süpüla nüchüntüinjachin ma'i nümüin süpüla nu'unajachin nümaa Capernaummüin süpüla niiyajüinjachin chi nüchonkai.

⁴⁸Nümataalakalaka Jesús nümüin: —Jiakana wayuukana, müleka nnojorule ji'rüin taa'inrüin ju'upala wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, nnojoleena jia anoujain tanain.

⁴⁹—Ekirajüikalee, anashi müleka pu'unamaatüle tamaa. Ouktaawashi taa chi tachonkai —nümakalaka nüshi chi ayuuiishikai nümüin Jesús.

⁵⁰—Pu'una maala püchikua pipialu'umüin. Anaichipa chi püchonkai, nnojoleechi ouktüin —nümakalaka Jesús nümüin.

Sünain nünoujain chi wayuukai tü nümakat Jesús, o'unüshi nipialu'umüin. ⁵¹Nüpanapajakalaka chi wayuukai wane nüchepchiairua wopulu'u. Naküjakalaka nümüin sünain anaichipain chi nüchonkai.

⁵²—¿Jalapshijachi aawalaain nia? —nümakalaka namüin.

—Aawalaasü tü tuttaakat nuulia kale'oinka maa aka süpu'uleematüin ka'ikat —namakalaka nümüin.

⁵³NiYaawanajaakalaka saa'u joolu'u chi nüshikai sünain niiyajünüin chi nüchonkai wanaa ma'i sümaa "Anaichipa chi püchonkai, nnojoleechi ouktüin" nümüin paala Jesús. Ni'itaakalaka naa'in niakai je napüshua na kepiakana nümaa sünain anoujaa nünain Jesús sükajee tia.

⁵⁴Piantuairü joo naa'inrüin Jesús cha'aya Galilea tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Naa'inrüin shia süchikijee nüle'ejüin Judeajee süpüla nii'iyatüinjatüin nukuaippa sümüin wayuu sünain nüjünalain nia Maleiwa.

**Eiyajünüshi nütüma Jesús
wane wayuu oukta asa'achi**

5 ¹Je mapa süchikijee, o'unüshi Jesús chamüin Jerusalénmüin nüchikua süpüla e'rajaasü sükua wane mi'iraa natüma na judfokana. ²Je peje sünain so'u tü pueulokat eepünaale shikerojinnüin anneerü, eesü wane anua jerutsü so'oojia wayuu. Eesü ja'raisü luma sotpünaa. Je sünülia tü anuakat süka pütchi hebreo, "Betesda".

³⁻⁴Süka een nüchiki wane aapieekai nüma'anajeejachi Maleiwa sünain nüntawalin shirokumüin tü wüinkat süpüla nujurulajaainjatüin shia, niasa'a chi ayuushi palajachikai ekerolüin shirokumüin tü wüinkat süchikiyaawain sujurulajaanüin, anashi suulia ayuulii eejatkat nünain. Je wainmakalaka ma'i wayuu eekai ayuulin suupünaa tü lumakaliüirua sünain a'atapaa sujurulajaanüinjatüin süchikua tü wüinkat. Eejatü wayuu eekai mo'u'in, eekai masa'ain, je eekai ouktüin süsa'a.

⁵Nüntakalaka Jesús sünainmüin tü anuakat. Eejachikalaka nüpüla wane oukta asa'achikai, apünüinrü shikii juya mekiisalümüin sünain ayuulin nia. ⁶Je ni'rapa Jesús chi wayuukai je niyaawatapa naa'u sünain wainmainrüin juya nnojolüin waraittüin nia,

—¿Aneeshi pia? —

nümataalakalaka nümüin.

⁷Nümakalaka chi oukta asa'achikai nümüin Jesús:

—Waa'iraa, nnojotsülee jaralin alü'üjüinjachin taya shirokumüin tü wüinkat wanaa sümaa sujurulajaanüin. Isasü tachiki amatawaa. Antüsülee ne'e wayuu palajana tapüleerua shirokumüin.

⁸Nümakalaka Jesús nümüin:

—Pütamaa maala puwarajaiwa. Pülü'üja türa puju'lejiakat yaajee —nümakalaka.

⁹Anashi yaawalaja'a joo chi wayuukai. Nu'unakalaka sünain waraittaa yalajee sünain nülü'üjüin tü nuju'lejiakat.

Otta tü ka'i niyajakat o'u Jesús chi wayuukai, sükalia eemerawaa natüma na judiókana. ¹⁰Je sükajee tia, namakalaka na laülaashii

judiókana nümüin chi wayuu eiyajuushikai:

—¿Motüsü paa'in sünain sükaliain eemerawaa ka'ikat tüü? Achiajaanüshii waya nütüma Moisés suulia a'yatawaa so'uka'i. Tü paa'inrakat sünain pülü'üjain puju'leji, wane a'yatawaa saa'in wamüin.

¹¹Nüsouktakalaka chi eiyajuushikai namüin:

—Aluwataaushi ne'e taya nütüma chi wayuu keiyajalakai taya sünain waraittaa je sünain alü'üjaa toju'leji.

¹²Nasakirakalaka nia:

—¿Jarat wayuuyaa tü aluwataaka pia sünain waraittaa je alü'üjaa puju'leji?

¹³Otta chi eiyajuushikai, nnojoshi nütüjaain aa'u jaralin chi eiyajakai nia, süka nu'unatüjülü'in yaa Jesús sa'akajee tü wayuukolüirua cha'aya.

¹⁴Shiasa mapa, nünta anainchi Jesús chi wayuu eiyajuushikai cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Nümataalakalaka Jesús nümüin:

—Píirakaa. Anaichipa pia. Otta müleka nnojorule puu'ulaain joolu'u suulia paainjala, eesü süpüla sülatüin pümüin kasa mojusü eekai sükana'aleejeerüin sünain mojuin shia suulia tü ayuulii pünainjatkat paala.

¹⁵Nu'unakalaka joolu'u chi wayuukai nanainmüin na laülaashii judiókana süpüla nüküjainjatüin namüin sünain niain Jesús keiyajalaka nia.

Laülaashi Jesús süpüla aapaa kataa o'u sümüin wayuu

¹⁶Jashichikalaka ma'i na laülaashii judiókana joolu'u nümüin Jesús sünainjee naa'inrüin kasa eekai müin aka tia so'u sükalia

eemerawaa. ¹⁷Nümataalakalaka Jesús namüin:

—Maa aka masütaajuin chi Tashikai sünain aa'inraa kasa anasü sümüin wayuu, akaainjachia tayakai nnojolinjachi oo'ulaain suulia aa'inraa tü anasükat —nümakalaka.

¹⁸Koo'omüinkalaka ma'i naashichin joolu'u na laülaashiikana saaliijee tü nümakat Jesús namüin. No'uteekalaka naa'in, nnojotsü sünainjeejatüin ne'e niyajuin sükalio'u eemerawaa. No'utee aa'inchi nia sünainjee niain Maleiwa nüshin naashin je wanaawain nia nümaa naashin.

¹⁹O'ttushi joolu'u Jesús sünain nii'iyatüin namüin na laülaashii judfokana sünain shiimüin niain chi Nüchonkai Maleiwa. Müshi nia namüin: “Shiimüin tü tamüinjatkat joolu'u jümüin: Nnojotsü kasain tountüin taa'inrüin tamüiwa. Tü tountakat taa'inrüin, shia tü te'rakat naa'inrüin chi Tashikai. Tü naa'inrakat chi Tashikai, taa'inrüin tayaka'iyaa süka Nüchoin taya.

²⁰Süka alin ma'i taya nüpüla chi Tashikai, nii'iyatüin tamüin süpüshua tü naa'inrakat. Je nii'iyateerü tamüin mapeena tü poneetkat ma'i jaa'in, süka sülanaa'aleejeerüin ma'i sünain anain suulia tü nii'iyatüitpakat tamüin.

²¹Maa aka chi Tashikai sünain nüso'irüin saa'in wayuu, akaweechia tayakai chi Nüchonkai Maleiwa, taapeerü kataa o'u nüümüin chi wayuu eekai tacheküin süpüleerua.

²²“Je mayaainje laülaain chi Tashikai süpüla kasalajanainjatüin sümüin saainjala wayuu nütüma, ni'itaaichipa taya joolu'u süpüla kasalajanainjatüin sümüin saainjala wayuu süpüshua tatümayaa, ²³süka

nücheküin chi Tashikai süpüleerua kojutüinjachin taya Nüchonkai sütüma wayuu süpüshua wanaa nümaa. Chi eekai mojutüin atüma taya Nüchonkai Maleiwa, mojuitsai chi Tashikai nütümayaa, chi kajünalakai taya.

²⁴“Shiimüin tü tamakat jümüin:

Chi eekai noonooin sümaa tanüiki sümaa nünoujain nünaain chi Maleiwa kajünalakai taya, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eenjachin nia nümaa süpüla ka'ikat süpüshua. Je müichia nnojolin süsalain naainjala nütüma Maleiwa je nnojoleechi katatüin nia nuulia. Nnojoliwaa'aya nünoujain, ouktajachia saaliijee naainjala. Otta müshia joolu'u saa'u nünojaichipain, katechi o'u.

²⁵“Shiimüin tü tamakat jümüin joolu'u: Napüshua na wayuu eekai manoujain, müshii aka ouktakai süka nnojolin jamajachin Maleiwa namüin. Je wainma na wayuukana so'uweena wane ka'i, naapeerü tanüiki tayakai chi Nüchonkai Maleiwa, tü anuu o'ttütütpain maa'utpünaa yaa sünain aapajünaa. Chi eekai noonooin sümaa, ee'iranajaweerü naa'in. ²⁶Maa aka chi Tashikai naapüin kataa o'u sümüin wayuu, akaajaa tayaka'iyaa chi Nüchonkai, ni'itaaain taya süpüla aapaa kataa o'u sümüin wayuu. ²⁷Je saa'u tayain chi Shipayakai Wayuu, laülaashi taya nütüma chi Tashikai süpüla kasalajanainjatüin saainjala wayuu sümüin tatüma.

²⁸“Nnojo jainkuuin aa'in sütüma tü taküjainjatkat joolu'u jümüin: So'uweena wane ka'i, saapeerü tanüiki süpüshua tü wayuu ouktüsükalüirua ²⁹sümaa sujuitteerüin mmaapüjee. Chi wayuu

ekai naa'inrapü'tiin tü anasükat kataiwa'aya no'u, oso'iraweechi aa'in süpüla eenjachin nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Otta chi eekai naa'inrapü'tiin tü mojusükat kataiwa'aya no'u, oso'iraweechi aa'in süpüla süsaleechin nia naainjala”, nümakalaka Jesús namüin.

Na pansaakana atüma nüchiki Jesús

³⁰ Ayatüshi Jesús sünain aashajawaa namüin na laülaayuu judíokana: “Nnojotsü kasain tountüin taa'inrüin tamüiwa. Shia kee'ireeka taa'in tü talatakat atüma naa'in Maleiwa chi kajünalakai taya, nnojotsü shiain tü talatakat atüma ne'e taa'in tayakai tamüiwa. Süka shiain taa'inrüin tü nümakat chi Maleiwakai tamüin, lotüsü waneepia sukuaippa tatüma sünain kasalajanain saainjala wayuu.

³¹ Müleka tayale ne'e aküjiraain tachiki, nnojoleerü kapülain jaa'in tü taküjakat jümüin, nnojoleerü jünoujain sünain shiimüin shia.

³² Otta müshia chi Tashikai, nia pansaaka atüma tachiki. Je tatüjaa aa'ulu sünain shiimüin tü nükakajat tachiki.

³³ “Otta müshia chi Juankai nünülia, pansaasü tachiki nütümayaa wanaa sümaa jüjütüin paala wane wayuuirua nünainmüin süpüla nasakirüinjachin nia too'opünaa. Aküjashi nia tü shiimüinkat tachiki namüin. ³⁴ Nnojotsü tamüin jümüin tüü sükajee che'ojaain tamüin wayuu, makai aka Juan, süpüla apansaajaa tachiki. Toso'ireein ne'e jaa'in sünain nüchiki Juan shii'iree jünoujeein tü nümakat tachiki süpüla ju'tte'ennüinjanain sütüma. ³⁵ Soto jaa'in wanaa sümaa

talatapünaainkain jaa'in sütüma nünüiki. Saa'u pansaainkain tü nümakat, müshinka aka nia saa'in wane anakia süka jütüjaainkain taa'u nütüma.

³⁶ “Sünainjee tü nümapü'ükat Juan tachiki, eesü wayuu eekai sünoujain sünain tayain ajünalaain nütüma chi Tashikai Maleiwa. Otta eesü wane apansaajakat ma'i tachikiya alana'aleesia sünain anain suulia tü shiimüin nüküjapü'ükat Juan. Shia tü kasa anasü taa'inrakat. Shiasa'a sütüma tekeraajüin tü nüchekakat chi Tashikai süpüleerua taa'inrüin, koo'omüinsü ma'i tü anoujasükalüirua tanain. ³⁷⁻³⁸ Otta müshia chi Tashika'iya, chi kajünalakai taya, pansaasü tachiki nütüma. Otta saa'u nnojolin jünoujain tanain taya ajütüüshikai nütüma, nnojotsü jaapüin nünüiki, nnojotsü ji'rüin nukuaippa, je nnojoliishii jüüjüüin ekii jia süpüla tü nümakat jümüin.

³⁹⁻⁴⁰ “Jiyouktüin taya. Nnojoliishii jia jüüjüüin tamüin süpüla shii'iranajaainjatüin jaa'in tatüma. Saa'in jümüin, eenjana jia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua sünainjee ne'e jaashaje'erüin waneepia tü karaloukta nüchikimaajkatkat. Taya tayakai chi saashajaakai achiki, chi anii joo ayouktünüin jütüma.

⁴¹ “Nnojoishi taya achajaashin su'waajaa wayuu maa'ulu yaa.

⁴² Otta tatüjaa aa'una jia sünain nnojolin alin chi Maleiwakai jüpüla. ⁴³ Sünain tayain nüjünalain chi Tashikai süpüla laülawaa, nnojoishi kasajachin taya jümüin. Alu'ujasa müleka nüntüle joo ja'akamüin wane wayuu eekai nüküjiraain ne'e

nüchiki, kamaneeejeena jia nümüin. ⁴⁴Nnojoishii jia anoujeein tanain, süka shiain kee'ireein ne'e jaa'in ju'waajüneein sütüma wayuu, je nnojotsü kee'ireein jaa'in aa'inraa tü talatajaikat amaa Maleiwa, chi waneeshikai Maleiwain.

⁴⁵“Nnojoleechi tayain aküjüin nümüin chi Tashikai jüchiki sünain kaainjaraliin jia. Shieerü tü nikirajapü'ukat anain Moisés aküjaka jüchiki sünain kaainjaraliin jia, tü o'tte'enneetkat atüma jia saa'in jümüin. ⁴⁶Müleka shiimüinreje sünain jünoujain nünüiki Moisés, jünoujainje tanüiki süka taya'inya ne'e nüshajüin achiki. ⁴⁷Saa'u nnojolüin jünoujain tü nüshajakat achiki, nnojoleerü jünoujain tü taküjakat joolu'u jümü'inya”, nümakalaka Jesús namüin na laülaashii judíokana.

Ekinnüsü watta saalii wayuu nütüma Jesús

6 ¹Nu'unakalaka Jesús Jerusalénjee nüchikua Galileamüin. Shiasa mapa süchikijee nüntüin, o'unüshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua waneemüin sa'ata tü palaa kanüliakat Galilea. (Otta suwala'ata sünülia tü palaakat, Tiberias.) ²Okoutsü wayuu watta saalin nüchiirua Jesús süka suu'ui, süka shi'rüin nia sünain aa'inraa tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, maa aka eiyajaa wayuu eekai ayuulin. ³Je Jesús namaa na nikirajüinkana, o'unüshii saa'umüin wane namünashii. Naikkaajaakalaka süpüla nekirajünüinjanain nütüma. ⁴Alü'ütsü joo sükalia tü Pascuakat, tü nemi'irakat na judíokana.

⁵Ni'rapa Jesús süntapaatüin watta saalin wayuuirua nünainmüin, nümakalaka nümüin Felipe:

—¿Jaleena waya ayalajüin eküülü shikajatkat wayüma tü wattakat saalin wayuu?

⁶Asakitshi Jesús sünain tüü süpüla nütüjaainjatüin ne'e saa'u sünain jameerüin nünüiki ni'ipajee. Nütüjaatüjülia aa'u Jesús tü naa'inrüinjatkat. ⁷Nüsouktakalaka Felipe ni'ipajee:

—Atak, wainma neerü sücheküin shiküinria türa wayuukolüirua. Ja'itakaja'a paliruwalin ne'e neküin, nnojoleerü ekeraajüin naka shi'yataainjut wane wayuu so'u mekiisat kashi.

⁸Nümakalaka joolu'u wane, chi kanüliakai Andrés, chi nimüliakai Simón Pedro:

⁹—Ani'isa wane jintüi kama'anashi ja'raisü panchen aainjuushi süka “cebada”, otta piamasü ne'e jimechen asijuushi. Nnojoluja'a keraainjatüin namaa napüshua —nümakalaka Andrés nümüin Jesús.

¹⁰Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Anakaja müleka jükkale'erüle tü wayuukolüirua mmalu'u.

Eesü wainma alama yala je süikkaajaakalaka tü wayuukolüirua saa'u tü alamakat. Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua. ¹¹Niasa Jesús, naapaakalaka tü pankat sünain naapüin analu'tut nümüin Maleiwa saa'u. Niitajakalaka joo tü pankat namüin na nikirajüinkana süpüla neitajüin sümüin tü wayuukolüirua süpüshua yaasükalüirua joyojoyolüin. Akaajaa sukuappa tü jimekat nütümay.

Eküshii naya napüshuale'eya,
emirashii sünnainjee. ¹²Shiasa
emirapa tü wayuukolüirua,
—Jükotchajapa tü süpütaalakak
suulia mojujain —nümakalaka Jesús
namüin na nikirajüinkana.

¹³Sükotchajünakalaka tü
süpütaalakak, maa aka poloo
piammüin katto'ui süpütaala
tü ja'raisükat pan süchikijee
shikaain tü wayuukolüirua.

¹⁴Shiasa ne'rapa na wayuukana tü
naa'inrüitpakak Jesús sünnain shiain
tü nütüjakak apüleerua Maleiwa
nümüiwa, o'ttühii naya sünnain
aashajajirawaa nüchiki sünnain maa:
—Shiimüintaaja'aya Jesús sünnain
niain chi Nünüikimaajachikai
Maleiwa, chi antajachikai anülia
sa'akamüin wayuu.

¹⁵Otta müshia Jesús, süka
niyaawatüin naa'u na wayuukana
sünnain ne'itawein nia süpüla
aluwatawaa, o'unajaashi nia noulia
nüchikua saa'umüin wane namüna
naata.

**Waraittushi Jesús
soo'opünaa tü palaakat**

¹⁶Shiasa motsopa ka'i,
ashakanuwaashii na nikirajüinkana
Jesús yalajee saa'ujee tü namünakat
solumüin tü palaakat. ¹⁷Shiasa
mapa aipa'a, süka nnojolüin nüntüin
Jesús napülamüin, o'otooshii
naya sulu'u tü na'anuaikat
süpüla ale'ejaa waneemüin sa'ata
tü palaakat eemüin tü pueulo
kanülüiakak Capernaum. ¹⁸⁻¹⁹Shiasa
süchikijee no'unüin sulu'u
tü anuakat maa aka aippirua
kilómetro, napanapajakalaka joo
wane wawai. Katsüinsü ma'i joo
tü palaakat sütüma. Ne'rakalaka
joolu'u Jesús alü'ülain nachiiirua

sünnain waraittüin nia soo'opünaa tü
palaakat. Süka nnojolüin natüjaain
naa'u sünnain niain Jesús, mmotshii
naya.

²⁰—Nnojo mmolüin jia. Taya
tayakai ji'raka —nümakalaka Jesús
namüin na nikirajüinkana.

²¹Talatakalaka ma'i naa'in
nikerolapa Jesús sulu'u tü anuakat,
je nantalaa namaka'a sotpa'amüin tü
palaakat eemüinjanale nantüin.

²²Shiasa mapa waneemüin
ka'ikat, mo'unüinsat tü wattakat
saalii wayuu chajee wanejee
sa'ata tü palaakat eejanale nekaain
paala tü pan naapakak Jesús
namüin. Süka natüjaain naa'u
sünnain no'unüin na nikirajüinkana
sulu'u tü waneesükat anua eejatkat
paala sotpa'a tü palaakat sümaa
nnojolin namaain Jesús, nnojotsü
nayaawatüin aa'u jamüin nukuaippa
Jesús. ²³Süntakalaka joolu'u
wane anuairua chajee sulu'ujee tü
pueulokat Tiberias sotpa'amüin tü
palaakat eejatüle paala naapüin
chi Senyotkai analu'ut nümüin
Maleiwa saa'u tü pankak sümaa
nikirüin tü wayuukolüirua. ²⁴Otta
müsia tü wayuukolüirua, sünnain
nayaawatüin saa'u sümaa nnojoliin
Jesús oo'ulaka na nikirajüinkana,
no'unakalaka chajee sulu'u tia
anuakalüirua Capernaummüin
süpüla nachajaainjachin nüchiki
Jesús.

**Jesús, nia chi pan katakai
atüma so'u wayuu**

²⁵Nantapa na wayuukana
nünain Jesús cha'aya Capernaum,
namakalaka nümüin:

—Ekirajüikalee, ¿jouwachi pia
antüin yaamüin yaa?

²⁶Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Jüchajaa achikichi ne'e taya süka emirain jia tatüma süka tü pankat, nnojotsü sükajeejatüin jiyaawatüin saa'u tü taa'inrakat ju'upala, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. ²⁷Nnojo kachiiruain jaa'in tü eküülü atüjakat aja'lajawaa, shia kachiirua jaa'in tü eküülü katüinjatkat atüma jo'u waneepia nümaa Maleiwa. Shia tü eküülü taapeekat jümüin tayakai chi Shipayakai Wayuu, süka laülaain taya süpüla tia nütüma chi Tashikai Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

²⁸Nasakirakalaka Jesús:

—¿Kasa waa'inrüinjatka süpüla wekeraajüinjatüin tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua? —namakalaka.

²⁹Asouktüshi Jesús ne'ipajee:

—Tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua, shia jünoujainjanain tanain tayakai chi nüjünalakai —nümakalaka namüin.

³⁰⁻³¹Namakalaka na wayuukana nümüin Jesús:

—Sotüsü waa'in tü ashajünakat nachiki na watuushikana sümaiwa paala, makat mayaa: “Eküshii naya nütüma tü pan chajeejatkat iipünaajee”, müsü. Otta müsia joolu'u, anakaja müleka paa'inrüle wo'upala wane kasa anasü, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, maa aka tü aa'innakat paala namüin na watuushikana cha'aya isashiipa'a sünaain saapünüin waneepia namüin nütüma Maleiwa tü pan kanüliakat “maná” münüin. Müleka pii'iyatüle wamüin sünaain shiimüin piain chi nüjünalakai Maleiwa, kapüleerü waa'in tü pümakat wamüin —namakalaka nümüin Jesús.

³²Nümakalaka Jesús namüin:

—Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Tü eküülü naapakat paala Moisés namüin na jutuushikana, nnojotsü shiain tü pan chajeejatkat iipünaajee. Nia chi Tashikai nümüiwa aapaka jümüin tü pan shiimüinsü iipünaajeejatkat. ³³Tü pan naapakat chi Maleiwakai, nia chi ashakatakai chajee iipünaajee nüma'anajee, nia chi aapünakai atüma kataa o'u sümüin wayuu süpüshua —nümakalaka Jesús namüin.

³⁴—Ekirajüikalee, paapa tia pankat wamüin waneepia —namakalaka nümüin Jesús.

³⁵Asouktüshi Jesús:

—Müshi tachikua: Taya chi pan iipünaajeejachikai. Maa aka katsüin naa'in na jutuushikana sütüma tü eküülü naapakat Moisés paala namüin, sümaa nnojolüin jamüsirüin je nnojolüin miyaasüin, akaweenia jiakana talateerü jaa'in müleka jünoujüle tanain süka shii'iranajaweerüin jaa'in. ³⁶Akanasa'a manoujüinyeein jia tanain, maa aka tü tamayütkat, mayaashije jirüin taya. ³⁷Otta chi wayuu eekai ni'itaain chi Tashikai süpüla niainjachin tapüshin, anoujeechija'a tanain. Je sükajee tia, nnojoleechi taleejüin nia.

³⁸“Ashakatüshi taya yaamüin chajee iipünaajee süpüla taa'inrüinjatüin tü talatakak atüma naa'in Maleiwa chi kajünalakai taya, nnojotsü shiain süpüla tü talatakak atüma ne'e taa'in tayakai tamüiwa. ³⁹Nnojotsü nücheküin Maleiwa süpüleerua amüloulinjatüin toulia süchikijee ouktaa waneesükaije'e na'akajee napüshua na ni'itaakana süpüla

nayain tapüshin. Shia nüchekaka napüleerua taso'ire'erüinjateerüin naa'in napüshua so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua. ⁴⁰Nücheküin chi Tashikai süpüleerua shii'iranajaainjatüin naa'in napüshua na eekai nanoujain tanain sümaa nayaawatüin taa'u sünain tayain chi Nüchonkai Maleiwa. Eejeena naya nümaa süpüla ka'ikat süpüshua, süka shiimüin sünain taso'ire'erüinjateerüin naa'in napüshua so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua”, nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

⁴¹Otta müshi'iya na laülaashii judíokana süttüma tüü, no'ttakalaka sünain mojuin nanüiki nümüin Jesús, süka “Taya tayakai chi pan ashakatakai chajee iipünaajee”, nümüichipain namüin. ⁴²Aashajaajiraashii naya sünain maa: —Shiimüin sünain we'raajüin chi nüshikai je tü niikat. ¿Nnojoishi niain ne'e chi nüchonkai José? ¿Jamakuaippatka'a joo tü nümakat wamüin sünain nüshakatshin chajee iipünaajee nüma'anajee Maleiwa? — namakalaka na judíokana.

⁴³Nümakalaka Jesús namüin: —Juu'ulaa suulia mojuin jünüiki tamüin. ⁴⁴Napüshua na antakana tanainmüin, taso'ire'ereena aa'in so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua. Otta chi eekai nnojolin eenakuushin nütüma chi Tashikai kajünalakai taya, nnojoleechi antüin tanainmüin. ⁴⁵Soto jaa'in tü ashajünakat paala nütüma wane nünüikimaajachikai Maleiwa noo'opünaa na anteenakana tanainmüin, müsü mayaa: “Ekirajüneerü wayuu

süpüshua nütüma Maleiwa”, müsü. Je joolu'u, tamüshii paala jia: Napüshua na wayuu kapülakana aa'in nünüiki chi Tashikai shii'iree nashatüin tü nikirajakat anain, anteena naya tanainmüin.

⁴⁶“Nnojoishi taya aküjashin jümüin süchiki sünain ni'nnüin chi Tashikai süttüma wayuu. Chi e'rakai chi Tashikai, taya tayakai tamüiwa süka chaje'ewalin taya nüma'anajee.

⁴⁷“Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in sünain anoujaa tanain, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eenjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.

⁴⁸Müshi taya tachikua: Taya'a chi pan katakai atüma so'u wayuu.

⁴⁹Mayaasüje nekapü'üin na jutuushikana paala sümaiwa tü eküülü kanüliakat ‘maná’ münüin cha'aya isashiipa'a, ayatshii ouktüin sümaa nnojolüin shii'iranajaain naa'in.

⁵⁰“Otta müsia tü pan chajeejatkat nüma'anajee Maleiwa iipünaajee, ashakatüitpa. Chi eekai niküin shia, nnojoleechi amüloulin. ⁵¹Taya tayakai chi pan ashakatakai nüma'anajee Maleiwa, taya chi katakai atüma so'u wayuu. Chi eekai niküin tü pankat, eejeechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Tü pan taashajaakat achiki jümaa, shia tü te'iruku taapüinjatkat süpüla katüinjatüin so'u wayuu wainma”, nümataalakalaka Jesús namüin na judíokana.

⁵²Naashichijaakalaka na judíokana nümüin Jesús saaliijee tü nümakat namüin. Na'ülüjiraakalaka sünain maa:

—¿Jamüshikai chira wayuukai naapüinjatka'a ni'iruku wamüin

süpüla weküinjatüin shia?

—namakalaka.

⁵³Nümakalaka Jesús namüin:

—Tamüsü paala tü shiimüinkat jümüin: Müleka nnojorule jiküin tü te'irukukat tayakai, chi Shipayakai Wayuu, je müleka nnojorule jüsüin tü tashakat, shiimüin sünnain nnojoleerüin katüin jo'u. ⁵⁴Otta chi eekai niküin tü te'irukukat sümaa nüsüin tü tashakat, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eeinjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua, je taso'ire'ereerü naa'in so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua. ⁵⁵Süka jamüin, tü te'irukukat, shiimüin sünnain eküülün, je tü tashakat, shiimüin sünnain asüüshin. ⁵⁶Chi eekai niküin tü te'irukukat sümaa nüsüin tü tashakat, wanaawajiraweerü naa'in tamaa je eeweechi taya waneepia nümaa.

⁵⁷“Ajütünüshi taya nütüma chi Tashikai, chi katakai atüma so'u wayuu, sümaa naapüin tamüin kataa o'u. Akaweechia chi wayuu eekai niküin tü te'irukukat, taapeechi amüin nia kataa o'u. ⁵⁸Tayakai, taya chi pan ashakatakai chajee nüma'anajee Maleiwa. Nnojoshi taya müin aka saa'in tü eküülü kanüliakat ‘maná’ nekapü'ükat na jutuushikana. Mayaasüje neküin shia, ayatshi'iya ouktüin naya. Otta chi eekai niküin tü pan iipünaajeejatkat, eejeechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua”, nümakalaka Jesús namüin.

⁵⁹Shiiraja'a ne'e nünüiki Jesús namüin na wayuukana cha'aya Capernaum sulu'u tü ekirajüleekat na judíokana.

Oo'ulaasü wainma tü wayuukolüirua nuulia Jesús

⁶⁰Sütüma tü nümakat

Jesús, sümakalaka wainma tü wayuukolüirua waraitiraapü'ükat nümaa:

—Nnojotsüsa'a kapüleein waa'in tü nümakat wamüin. Nnojoleerü wountüin —namakalaka.

⁶¹Nütüjaapa saa'u Jesús nojuunajee sünnain mojuin nanüiki nümüin, nümakalaka namüin:

—¿Mojushiüsü jümüin tü tamakat? ⁶²¿Shia cheje jameematüin jünüiki müleka ji'rüle taya, chi Shipayakai Wayuu, sünnain o'unaa tachikua chaa iipünaamüin eejachire paala taya?

⁶³“Anakaja jütüjaale saa'u wane kasa: Nnojoleerü ee'iranajaain saa'in wane wayuu sütüma tü kasa saa'inrakat ne'e sümüiwa, nieechi ee'irataka chi Naa'inkai Maleiwa. Otta müshi'iya jiakana, müleka kapürale jaa'in tü pütchi tamakat jümüin, aapüneechi jümüin chi Naa'inkai Maleiwa katüinjachikai atüma jo'u. ⁶⁴Eeshii ja'aka eekai nnojolüin nanoujain tanain mayaasüje jaapajüin tanüiki”, nümakalaka Jesús namüin.

Nümüüsü tüü süka nütüjaatjüülü'inya saa'u paala sünnain eein wayuu nnojolüinjatkat anoujain nünain je jaralinjachin chi wayuu aapüinjachikai nikii.

⁶⁵Nümakalaka Jesús nüchikua:

—Shiiraja'a tü tamakat paala: Chi wayuu eekai nnojolin e'itaushin nütüma chi Tashikai süpüla anoujaa tanain, müichia nnojolin antüin tanainmüin —nümakalaka namüin.

⁶⁶Süchikijee tia, oo'ulaayaa müsü wainma tü wayuukolüirua waraitiraapü'ükana nümaa.

⁶⁷Nüsakirakalaka Jesús na polookana piammüin nikirajüin:

—Jama jiakana, ¿jamüinjatü jukuaippa? ¿O'üneeshii jia tama'anaje'eya?

⁶⁸Nüsouktakalaka Simón Pedro nümüin Jesús:

—Senyotkalee, nnojotsü wayuu eekai müin aka pia wo'unüinjachikai anainmüin, süka shiimüin sünain shii'iranajaaitpain waa'in sütüma pünüiki süpüla eenjanain waya waneepia nümaa Maleiwa.

⁶⁹Ayatüinjana waya sünain anoujaa pünain, süka watüjaain paa'u sünain piain chi Maainjalasaikai ajütünakai wanainmüin nütüma Maleiwa — nümakalaka nümüin Jesús.

⁷⁰Nümakalaka Jesús:

—Shiimüin sünain jüneekuushin tatüma jüpüshua, jiakana polookana piammüin. Otta waneeshia ja'akajee, oonooshi sümaa nünüiki chi Yolujaakai —nümakalaka namüin. ⁷¹(Chi naashajaakai achiki Jesús, nia Judas chi nüchonkai Simón Iscariote. Mayaainje niain napüshi na polookana piammüin aneekuushikana nütüma Jesús, nia'a ne'e aapajachika nikii Jesús mapeena.)

O'unüshi Jesús sünainmüin wane mi'iraa cha'aya Jerusalén

7 ¹Shiasa süchikijee tia, makatüshi Jesús sulu'u tü mmakat Galilea sünain waraittaa sulu'upünaa tü pueulokalüirua. Nnojoshi ale'ejeein chamüin Judeamüin, süka nu'utüneein aa'in natüma na laülaayuu judío chakana cha'aya. ²Otta sülü'ülapa tü mi'iraa kanüliakat “Tü Lumakalüirua” cha'aya Jerusalén natüma na judíokana, ³namakalaka

na nimüliayuukana Jesús nümüin sünain neme'erainpalain nia:

—Anakaja pu'unüle yaajee yaa chamüin cha'aya Judeamüin sünainmüin tü mi'iraakat süpüla ne'rüinjanain na pikirajüinkana tü kasa paa'inrakat. ⁴Müleka shiimüinre sünain paa'inrüin tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, pii'iyata shia sümüin wayuu süpüshua. Nnojoleechi e'nnaajünüin pia sütüma wayuu wainma müleka punujulajüi tü paa'inrakat suulia —namakalaka nümüin. ⁵Mayaaainje nuwalayuuin naya, nnojoiishii anoujain nünain.

⁶Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Nnojyülia antüin tü takaliakat süpüla o'unaa chamüin. Otta jiakana, eeshii süpüla ju'unüin so'u ka'i eekai een ne'e. ⁷Nnojotsü kasain maalinjatüin anainjee jia süpüla tü wayuukolüirua sainküin mma. Otta tayakai, kanainshi naa'in saaliijee taküjüin namüin sünain kaainjalain tü naa'inrakat. ⁸Ju'una jumata sünainmüin tü mi'iraakat cha'aya Judeamüin. Nnojoiishi taya o'unajachin joolu'u, süka nnojoliyülüin kettaain takalia süpüla o'unaa — nümataalakalaka Jesús namüin.

⁹Makatakalaka joo Jesús kojuya ka'i soo'omüin yaa sulu'u tü mmakat Galilea.

¹⁰Süchikijee no'unüin na nimüliayuukana Jerusalénmüin sünainmüin tü mi'iraakat, o'unüshi Jesúsya. Nüntakalaka chamüin sujuunajee wayuu süpüla nnojolinjachin ni'nnüin sütüma. ¹¹Je na laülaayuu judíokana cha'aya Judea, nasukajaa achikichi Jesús sünain tü mi'iraakat sünain:

—¿Jalashi cheje era nia? —sünain namüin.

¹²Ejejeraasü nüchiki Jesús wainma tü e'rajüsükalüirua sukua tü mi'iraakat. “Analeeshi chi wayuukai”, müshii waneerua. Je tü waneerua, “Nnojoiishi nia anamiain. Aküjüshi na'alain sümüin wayuu”, müshii. ¹³Nnojoiishi naashajaain achiki Jesús no'upala na laülaayuu judíokana süka mmolüin naya neema.

Nikirajüin Jesús na e'rajüshiikana sukua tü mi'iraakat

¹⁴Maa aka shiatapünaa tü mi'iraakat, nikerolokoloko Jesús sulu'umüin süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla ekirajaa tü wayuu e'rajüsükalüirua sukua tü mi'iraakat. ¹⁵Otta na laülaayuu judíokana, ponosü ma'i naa'in tü nümakat Jesús namüin na wayuukana.

—¿Jamüshi cheje eera nütüjaaka saa'u kasa wainma sümaa nnojolin ekirajuushin nia maa aka waya? —namakalaka.

¹⁶Nümakalaka Jesús namüin: —Tü tekirajakat anain, nnojotsü pütchin tale'eru'ujeejatü ne'e, naapajala tamüin chi kajünalakai taya. ¹⁷Chi wayuu eekai naa'inreein tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, nütüjaweerü aa'u tü tekirajakat anain müleka nüma'anajeejatüle Maleiwa oo'ulaka pütchire ne'e tale'eru'ujeejatü. ¹⁸Chi wayuu eekai nikirajüin shii'iree kojuteein nia sütüma wayuu, ekirajüshi süka pütchi nüle'eru'ujeejatü ne'e. Otta tayakai, ekirajüshi süpüla niainjachin kojutüin chi kajünalakai taya. Je sükajee tia, jütüjaweечи aa'u taya sünnain shiimüin tanüiki waneepia. Müüchia taya nnojolüin aküjain alawaa. ¹⁹Ju'utee aa'inchi

taya süka nnojolin toonoon sümaa nünuiki Moisés saa'in jümüin. Otta jiakana, mayaainge jiain aapünüin amüin tü nuluwataakat anain Moisés, nnojotsü waneesüyaakajee ja'aka eekai soonoon sümaa tü nümakat jümüin —nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judíokana.

²⁰Nasouktakalaka na wayuukana napüshua sümaa patatüin naya sütüma tü nümakat namüin:

—Mamainnataashi pia sütüma kale'eru'uin yoluja. ¿Jarai chi o'uteeka paa'in?

²¹Nümakalaka Jesús namüin na wayuukana:

—Süka taa'inrüin wane kasa anasü ju'upala, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nüümüiwa, mojushiisü jümüin süka taa'inrüin shia so'u sükalia eemerawaa süka a'yatawaaain shia saa'in jümüin. ²²Otta jiakana, a'yataapü'üshii jia so'u sükalia eemerawaa sünnain ji'yotooin nüta chi jüchonkai süpüla joonoon sümaa tü nuluwataakat anain Moisés. (Otta na aluwataakana sünnain, naya na jikiishiikana nüpülapünaa Moisés.) ²³Saa'u ji'yotooin nata na jüchooinkana so'u sükalia eemerawaa süpüla keraainjatüin jütüma tü nuluwataakat anain Moisés, ¿jamaka'a jia jashichika'a tamüin saa'u teyajiün wane ayuushi so'u sükalia eemerawaa süpüla anainjachin nia? ²⁴Müleka jülüjüle jaa'in tü taa'inrakat so'u ka'ikat tia, jiyaawatechi aa'u taya sünnain lotüin takuaippa je nnojoleena jia ayatüin sünnain ayoujoo taya — nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús sünnain ajütüüshin nia nütüma Maleiwa

²⁵Naashajaajiraakalaka noo'opünaa Jesús waneerua wayuu

kepiashii Jerusalén sünain namüin mayaa:

—Atak, shiimüin sünain niain chi no'uteekai aa'in na laülaayuukana. ²⁶¿Jamüshii ko'utaka'a naya joolu'u wanaa sümaa naashajaain su'upala tü wayuukolüürua? ¿Nayaawatataaichipale aa'u sünain niain chi Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa? ²⁷Otta saa'in wamüin, nüntapa Cristo, nnojoleerü atüjaanüin aa'u sünain jalaje'ewalin nia. Otta chii, watüjaa aa'ut sünain jalaje'ewalin —müsü tü wayuukolüürua.

²⁸Otta müshia Jesús, wanaa sümaa nikirajüin tü wayuukolüürua yaa sulu'u tü süpaatiasekat tü a'waajüleekat Maleiwa, nuwoottaakalaka sünain maa:

—Ji'raajayaain taya jaa'inru'u, jütüjaayaa aa'uchi taya jaa'inru'u sümaa jalaje'ewalin taya. Otta antüshiwalin taya süka taa'in ne'e tamüüwa. Ajütüüshi taya nütüma Maleiwa chi nnojokai ji'raajüin. Je pansaasü nünüiki waneepia. ²⁹Te'raajüin nia süka chajeejachin taya nüma'anajee je süka nuluwanaajalain taya —nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüürua.

³⁰Narütkaakalaka joolu'u wane laülaayuu judíokana nünainmüin Jesús süpüla nata'ülüinjachin nia saaliijee tü nümakat sünain chajeejachin nüma'anajee Maleiwa. Mayaashijee nata'üleein nia, nnojoiishi nountüin ne'itaain najapü nünain. Süka jamüin, nnojoliyülia kettaain nükalia Jesús süpüla ata'ünnaa. ³¹Otta sa'aka tü wayuukolüürua, eesü wayuu wainma eekai sünoujain nünain Jesús sünain niain Cristoin, chi Nüneekajalakai Maleiwa.

Aashajaajiraashii naya sünain müin mayaa:

—Je saashin tü ekirajünapü'ukat anain waya nüchiki chi Nüneekajalakai Maleiwa, naa'inreerü wainma kasa anasü nüntapa, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüüwa. Je joolu'u, süka we'rüin Jesús sünain naa'inrüin tia, wanoujaitpa sünain niain Cristoin —namakalaka.

³²Naapakalaka na fariseokana sünüiki tü wayuukolüürua sünain nejejeraain nüchiki Jesús. Na laülaayuuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na fariseokana, najütakalaka nünainmüin Jesús waneerua susurulaatseirua tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla nata'ülüinjachin nia. ³³Je nantapa nünainmüin Jesús, naapüin nünüiki sünain nikirajüin tü wayuukolüürua sünain maa sümüin:

—Yaajeechi taya jümaa so'u palit ka'i ne'e. Je süchikijee, o'üneechi taya eemüin chi kajünalakai taya. ³⁴Jüchajaweechi achiki taya, otta nnojoleechi jüntüin anain taya. Nnojoleerü juuntüin o'unaa chamüin eemüinjachire taya.

³⁵Aashajaajiraashii joolu'u na laülaayuu judíokana sünain maa: —¿Jalawai cheje o'unüin joolu'u chii, nnojolinjachika'a wantüin nünain naashin? ¿Chainjaittaale eera na'akamüin na wapüshi kepiakana sa'aka tü wayuukolüürua griegokat anülia, süpüla nikirajünjanain na griegokana? ³⁶¿Jamalu'ut cheje eera nünüiki nümakalaka wamüin: “Jüchajaweechi achiki taya, otta nnojoleechi jüntüin anain taya”? ¿Je jamalu'ut nütüma tü “Nnojoliyülia

juuntuin o'unaa chamüin eejeechire taya” nümakat?

Aashajaashi Jesús süchiki wane wüin kata atümat so'u wayuu

³⁷Je so'u tü ka'i saja'lajaakat o'u tü mi'iraakat, tü ka'i alana'aleekat sünnain anain, nüsha'walaakalaka Jesús sünnain maa sümüin tü wayuukolüürua emetut:

—Chi eekai münyaasüin, anashi nüntüle tanainmüin nüsaiwa,
³⁸maa aka tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa makat: “Chi eekai nünoujain tanain, meerü aka süparalakai wüin sulu'u naa'in, tü katakat atüma so'u wayuu”
— nümakalaka Jesús.

³⁹Tü wüin nümakat Jesús, nia chi Naa'inkai Maleiwa aapüneechnikai namüin na eekai nanoujain nünain. Maapujuyülia nia süka nnojoliyülin ayalennüin Jesús iipünaamüin nünainmüin chi Maleiwakai.

⁴⁰Shiasa su'ulukulu tü e'rajüsukat sükuu tü mi'iraakat saapapa nünüiki Jesús, müshii yaa: “Shiimain sümaa niain chi Nünüikimaajachikai Maleiwa ajütünajachikai so'uweena wane ka'i sa'akamüin wayuu”.

⁴¹Otta sünüiki waneerua:
—Nia chi Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa —müshii.

Otta waneerua:
—¿Chaje'ewalinjachika joo chi Cristokai Galileajee? Nnojottaa.
⁴²Saashin tü nüchikimaajatkat Maleiwa, niainjachi wane nuu'uliwo'u David, je chaje'ewalinjachi Belénjee eejechinkale kepaiin David
—sümakalaka.

⁴³Nnojotkalaka wanaawain saa'in tü wayuukolüürua noo'opünaa Jesús. ⁴⁴Mayaainje nata'üleein

nia waneerua, nnojotsü nountüin ne'itaain najapü nünain.

Mee'erapalashii na eekai kapülain naa'in tü nümakat Jesús

⁴⁵Nale'ejakalaka joo na susurulaatsekana tü a'waajüleekat Maleiwa eemüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na fariseokana. Nasakinnakalaka natüma:

—¿Jamüshi nnojoi'ka'a jüntirüin nia yaamüin?

⁴⁶Nasouktakalaka na surulaatkana namüin:

—Saa'in wamüin, nnojotsü wayuu eekai keme'eriain ma'i sünüiki maa aka niakai.

⁴⁷Namakalaka joo na laülaashii judíokana namüin sünnain neme'erainpalain naya:

—¿Kapülaitpa jaa'in jiakanaya joo tü alawaa aküjünakat nütüma?

⁴⁸⁻⁴⁹Otta wa'aka wayakana na laülaayuushii judíokana oo'ulaka na fariseokana, nnojotsü eein eekai sünnoujain nünain. Je müleka sünnoujüle nünain tü wattakat saalii wayuu, nnojotsü jamajatüin wamüin. Matüjaainsalii naya saa'u tü nuluwataakat anain Moisés
—namakalaka.

⁵⁰Wanaa sümaa naashajaajiraain na laülaashiiikana, nüsouktakalaka joo waneeshia fariseo chi kanüliakai Nicodemo, chi antakai paala nünainmüin Jesús:

⁵¹—Saashin tü nuluwataakat anain waya Moisés, nnojotsü anain müleka we'itaale wane wayuu süpüla süsalainjachin naainjala süpülapünaa saapünüin nünüiki naa'ujiraa —nümakalaka Nicodemo namüin na nüpüshikana.

⁵²Nasouktakalaka nümüin:
—¿Galileaje'ewaija'a joolu'u
pia? Müleka paashaje'erüle
tü nüchikimaajatkat Maleiwa,
piyaawateerü aa'u süna'in
nnojolin Galileaje'ewalinjachin
wane nüütkimaajachi Maleiwa
— namakalaka nümüin.

⁵³Süchikijee tia, no'unakalaka
napüshua nepialu'ümüin.

**Antinnüsü wane jierü kaainjarat
nünainmüin Jesús**

8 ¹O'unüshi Jesús saa'umüin
wane wutai kanüliasü
Olivos sü'ütpa'asü Jerusalén.
²Je shiasa mapa watta'a maalü
waneemüin ka'ikat, ale'eaashi
nia Jerusalénmüin sulu'ümüin
süpaatiase tü a'waajüleekat
Maleiwa. Nüikkalaakalaka süpüla
nikirajüinjatüin tü wayuukolüirua
eekai süntüin nünainmüin. ³Otta
na karalouktamaajanakana je na
fariseokana, nantitkalaka joo wane
jierü nünainmüin Jesús. Nata'ülüin
shia süka süma'üjain nümaa wane
wayuu nnojokai su'wayuusein.
Nantirüin shia su'upala wayuu
süpüshua ⁴sümaa namüin nümüin
Jesús:

—Ekirajüikalee, antüna aa'ulu
jietkat tüü süna'in ama'üjawaa
nümaa wane wayuu nnojokai
su'wayuusein. ⁵Je saashin tü
nüshajakat Moisés, ouktüinjatü
süka a'ina'aluushin süka ipa wayuu
eekai saa'inrüin makat aka tüü.
¿Jamüinja'a eera pünüiki soo'opünaa
tüü? —namakalaka.

⁶Müsü nanüiki nümüin
shii'iree niweetirüin wane pütchi
kasalajanainjatkat nümüin natüma.

Otta Jesús, ejepülaashi süna'in
ashajaa süka najapü süna'in tü

mmakat. ⁷Je saa'u masütaajuin
naya süna'in asakiraa nia,
nüsha'walaakalaka süna'in nümüin
wane pütchi namüin:

—Chi eekai maainjalain yaa ja'aka,
anashi niale palajachin süna'in a'ttaa
—nümakalaka namüin.

⁸Nejepülaakalaka Jesús nüchikua
süna'in ashajaa süka najapü
süna'in tü mmakat. ⁹Sütüma tü
nümakat Jesús, o'unayaa müshii
naya wane'ewai nakua süna'in
naya'in o'ünüin palajanale'eya na
alatüinakana ouyase. Je no'unapa
napüshua, nia'ala ne'e apütüüka
Jesús sümaa tü jietkat yaa
sha'watüin nü'ütpa'a. ¹⁰Asha'walaa
müshia Jesús süna'in nümüin
sümüin:

—¿Jalakuaishii joolu'u na wayuu
aapüinjanaka pikii? —nümakalaka
sümüin.

¹¹—Ekirajüikalee, nnojotsü
jaralüin —sümakalaka.

—Akaajaa tayakai, nnojolüinjatü
pia taapüin ekii. Anakaja pu'unüle.
Otta joolu'u, puu'ulaa pümata suulia
kaainjalaa —nümakalaka Jesús
sümüin.

**Nnojotsü kapülain naa'in
na fariseokana**

tü nikirajakat anain Jesús

¹²Süchikijee tia, naashajaakalaka
Jesús nüchikua sümüin tü
wayuukolüirua süna'in maa sümüin:

—Müshiree aka taya saa'in wane
anakia, süka shiyaawatüinjatüin
saa'u tü shiimüinkat wayuu
tatüma. Chi eekai tamaweein,
ee'iranajaweerü naa'in tatüma
müleka ni'litaale naa'in süna'in
anoujaa tü shiimüin tekirajakat
anain nia. Je müichia nia nnojolin

waraittüin sümaa piyuushi otta maa'awaa suulia tü shiimüinkat — nümakalaka Jesús namüin.

¹³Narütkaataalalaka joo na fariseokana nachikua nünainmüin Jesús süpüla namajaainjanain nümüin:

—Saa'u piain ne'e aküjiraain püchiki, maawainsat tü pümakat wamüin —namakalaka.

¹⁴Nüsouktakalaka Jesús namüin na fariseokana:

—Mayaainje taküjiraain tachiki, pansaasü tü tamakat, süka tatüjaain saa'u sümaa jalaje'ewalin taya otta jalamüinjachin taya. Alu'ujasa jiakana, nnojotsü jütüjaain aa'u sümaa jalaje'ewalin taya je sümaa jalamüinjachin taya. ¹⁵Jiyoujüin taya süka ne'e tü jülüjakat saa'in wayuu. Otta tayakai, nnojoiishi antüshin süpüla kasalajanain tatüma sümüin saainjala wayuu. ¹⁶Otta müleka süsarale shia saainjala tatüma, lotüsü ma'i tü tamakat, süka nnojolin tamüiwain taya. Eeshi chi Tashikai tamaa, chi kajünalakai taya. ¹⁷Saashin tü nüshajakat Moisés jüpüla, müleka wanaawale naküjala piamashii wayuu soo'opünaa nukuaippa wane wayuu, pansaasü tia. ¹⁸Akaajaa müleka taküjiraale tachiki, pansaasü shia süka wanaawain sümaa tü nüküjakat tachiki chi Tashikai, chi kajünalakai taya. Je sükajee tia, anakaja müleka kapürale jaa'in shia —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁹Nasakirataalalaka Jesús na fariseokana:

—¿Jalaka'a joo chi püshikai paashin?

Nüsouktakalaka namüin:

—Nnojoiishi ji'raajüin taya, je nnojoiishi ji'raajüin chi Tashika'iya.

Müleka shiimüinreje ji'raajüin taya, ji'raajüinje wanaa tamaa chi Tashikai —nümakalaka namüin.

²⁰Nümusü tüü wanaa sümaa nikirajüin yaa sulu'u tü a'waajüleekat sü'ütpa'a eere shi'itaanüin tü neerü asülajünakat. Mayaainje eejanain sa'aka tü aapajüsükalüürua nünüiki wane ka'ürülakana nia, nnojoiishi ata'ünnüin natüma süka nnojoyülüin keraain nükalia.

**Na laülaayuu judíokana
mayaawatüinsalii saa'u**

tü nümakat Jesús namüin

²¹Süchikijee tia, aashajaashi Jesús nüchikua sümüin tü wayuukolüürua yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa sünnain nümüin mayaa:

—O'üneechi taya juulia mapeena. Ja'itakaje jüchajaawalainje tachiki, nnojoleerü juuntuin o'unaa chaa eemüinjachire taya. Oukteena jia sümaa jaainjala —nümakalaka Jesús namüin.

²²Otta na laülaayuu judíokana, naashajaajiraakalaka sünnain maa: —¿Jamalu'ut tü nümakat: “Nnojoleerü juuntuin o'unaa chaa eemüinjachire taya”? O'uniraashijaittaale eera naa'in —namakalaka.

²³Ayatshi Jesús sünnain yootüin namaa na wayuukana sünnain nümüin mayaa:

—Jiakana, yaaje'ewalii mmolu'u sa'aka wayuu. Otta tayakai, chaje'ewai iipünaajee. Nnojoiishi taya yaaje'ewalin sa'aka wayuu.

²⁴Taküjaitpa jümüin sünnain oukteenain jia sümaa jaainjala. Müleka nnojorüle kapülain jaa'in tü tamakat sünnain tayain tayakai chi

taküjakai achiki, shiimain sünain oukteenain jia sümaa jaainjala — nümakalaka Jesús namüin.

²⁵—¿Jaraikai piawai?

— namakalaka nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús:

—Taküjatüjülia tantaiwa'aya

ja'akamüin sünain jaralin taya. Je tamüshii jia jüchikua: Taya tayakai chi taküjakai achiki. ²⁶Isasü wainma tü kasa tamüinjatkat jümüin sünain tayoujüin jia saaliijee jiyouktüin tanüiki. Otta tü taküjakat jümüin jiakana sainküin mmakat, shia ne'e tü nüküjalakat tamüin chi kajünalakai taya, süka pansaain waneepia tü nümakat tamüin — nümakalaka namüin.

²⁷Sükajee nnojölüin nayaawatüin saa'u sünain niain nüküjüin achiki chi Nüshikai namüin, ²⁸nümakalaka Jesús namüin:

—Je so'uweena tü ka'i

jükacherechikat o'u taya iipünaa, tayakai chi Shipayakai Wayuu, jütüjaweechi aa'u taya sünain tayain tayakai chi taküjapü'ükai achiki je sümaa nnojölüin talaülaajain tamüiwa sünain aa'inraa tü kasa anasü taa'inrakat. Tü tamakat jümüin, shia tü pütchi naapajalakat tamüin chi Tashikai. ²⁹Otta chi Tashikai, chi kajünalakai taya, tamaashi waneepia. Nnojoiishi nuu'ulaain taya tamüiwa, süka taa'inrüin weinshi tü kasa talatakat atüma naa'in —nümakalaka Jesús namüin.

³⁰Je wainma tü wayuu aapajüsükalüirua nünüiki Jesús, kapülasü naa'in tü nüküjakat namüin sümaa nanoujain nünain.

³¹Nümakalaka Jesús namüin:

—Müleka joonoole sümaa tanüiki waneepia, shiimüinshaana jiain

tekirajüin. ³²Je jiyaawateerü aa'u tü shiimainkat süpüla jujuittüinjanain sütüma suulia achepchiaa — nümakalaka namüin.

A'ülüjaashii na laülaayukana nümaka Jesús

³³Otta na laülaayuu judiökana, nasouktakalaka nümüin Jesús sünain maa:

—Wayakana, nuu'uliwo'u Abraham. Nnojoliishii waya süchepchiaajüin wayuu. ¿Jamalu'uja'a joo türa “jiyu'laaiwa suulia achepchiee” pümakat wamüin?

³⁴Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi wayuu eekai kaainjalain, süchepchiashi kaainjalaa. ³⁵Soto jaa'in tüü: Wane wayuu achepchiee, nnojoiishi kasain nünain chi kachepchiakai. Alu'ujasa wane nüchon, nia kasaka nünain waneepia. ³⁶Müleka nujuittirüle jia chi Nüchonkai Maleiwa, shiimüin sünain taashiinapain jia. Nnojoliinapa jia müinya aka wane achepchiee. Müinapa aka wane achonlu. ³⁷Tatüjaa aa'una jia sümaa nuu'uliwo'uin Abraham. Otta saa'u nnojölüin kapülain jaa'in tanüiki, ju'utee aa'inchi taya. ³⁸Taküja achikit jümüin tü nii'yatakat chi Tashikai tamüin. Otta tü jaa'inrakat, shia tü nüküjakat achiki jümüin chi jüshikai —nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judiökana.

³⁹—Chi washikai, nia Abraham, chi koo'uliwo'ukai waya — namakalaka nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Müleka shiimüinreje nüchooin jia Abraham, jaa'inrüinje tü kasa anasü naa'inrapü'ükat. ⁴⁰Akaajasa jia, ju'utee aa'inchi taya mayaainje

taküjüin jümüin tü shiimain aküjünakat tamüin nütüma Maleiwa. Nnojotsü naa'inrüin Abraham kasa eekai müin aka tia, tü jaa'inrakat jiakana maa'ulu yaa. ⁴¹ Shia jüshataka ne'e tü kasa naa'inrakat chi jüshikai jüpüleerua —nümakalaka namüin.

—Nnojoishii waya müin aka saa'in tepichi ajunalaa. We'raajüin chi Washikai, nia chi Maleiwakai nümüiwa —namakalaka nümüin.

Nüchooinkana chi sülaülakai yolujaa

⁴² Nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judíokana:

—Müleka shiimüinreje niain jüshin Maleiwa, aishije taya jüpüla süka chaje'ewalin taya nüma'anajee Maleiwa. Nia'aya kajünalaka taya, nnojoishi antüshin ne'e taya ja'akamüin süka taa'in tamüiwa.

⁴³ Nnojotsü jiyaawatüin aa'u tü taküjakat achiki jümüin, süka nnojölüin kapülain jaa'in tanüiki.

⁴⁴ Shia jaa'inreeka ma'i tü kasa mojusü nüchekakat jüpüleerua chi sülaülakai yolujaa, süka niain shiimüin jüshin. Nia o'ttatüjüikaja'a sünain uwomuyuwaa sümaiwa paala je ayatayüija'a nia maa'ulu yaa sünain. Nia kanainjeejachika'aya tü alawaakat. Niyouktüin tü shiimüinkat, shia jülüjaka naa'in tü alawaakat waneepia. ⁴⁵ Akaajaa jiakana, nnojotsü joonooiin amaa tü tamakat jümüin süka shiain tü shiimüinkat. ⁴⁶ Nnojotsü süpüla “wayuu kaainjarai pia” jümüinjatüin tamüin. Taküjain waneepia tü shiimüinkat jümüin, ¿jamüsü nnojotka'a kapülain jaa'in shia? ⁴⁷ Na eekai nüpüshin Maleiwa, kapülasü naa'in nünüiki. Otta jiakana, nnojotka'a kapülain jaa'in nünüiki

sükajeejatü nnojoliin nüpüshin jia — nümakalaka Jesús namüin.

Naashin Jesús, nia Maleiwa nüshika

⁴⁸ Nasouktakalaka na laülaayuu judíokana sünain mojulu'ulüin nanüiki nümüin Jesús:

—Lotüsü tü wamakat püchiki sünain “Samariaje'ewai pia je kale'eru'ushi pia yolujaa” wamüin pümüin.

⁴⁹ Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojoishi taya kale'eru'ushin yolujaa. Nia kojutka ne'e tatüma Tashi. Otta tayakai jütüma, mojutsai.

⁵⁰ Nnojoishi tayain kee'ireein aa'in kojutuu sütüma wayuu. Nia chi Tashikai Maleiwa kee'ireeka aa'in kojütüinjachin taya atümaa, süka niain kaneeekajalain taya süpüla.

⁵¹ Shiimainkalaka ma'i tü tamakat jümüin joolu'u: Chi wayuu eekai noonooiin sümaa tanüiki, nnojoleechi e'rüin ouktaa —nümakalaka.

⁵² Nasouktakalaka na laülaayuu judíokana nümüin:

—Pi'ra müsüje'e, shia wamakaja'a pümüin sünain shiimüin

kale'eru'uin pia yolujaa. Abraham, ouktüshi oo'ulaka napüshua na nünüikimaajanakana Maleiwa.

¿Jamakuaippalaja'a joo pünüiki “Chi wayuu eekai noonooiin sümaa tanüiki, nnojoleechi e'rüin ouktaa” pümakalaka wamüin? ⁵³ Abraham, ouktüshi oo'ulaka napüshua na nünüikimaajanakana Maleiwa. ¿Piataale ma'i alana'aleein sünain miyo'uwaa noulia? ¿Jaraikai pia saa'in pümüin? —namakalaka nümüin Jesús.

⁵⁴ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Müleka “wayuu anamia taya” tamüle ne'e, matüjaaja'a aa'ulu müleka shiimüinre je müleka

alawaalein. Nia a'waajaka taya chi Tashikai, chi Jümaleiwasekai jaajüin, ⁵⁵chi ju'waataakai alu'u sümaa nnojolin ji'raajüin nia. Alu'usa tayakai, te'raajüin. Müleka “nnojoishi te'raajüin” tamüle, meechi aka taya jiakana aküjakana alawaa. Shiimüin sünnain te'raajüin nia je toonoin waneepia sümaa nünüiki. ⁵⁶Otta müshia chi jutuushikai Abraham, talatüshinka ma'i süka nütüjaain saa'u sünnain tantajachin so'uweena wane ka'i. Talatüsü ma'i naa'in süka nütüjaain saa'u tü kasa anasü taa'inrajatkat tantapa sa'akamüin wayuu —nümakalaka Jesús namüin.

⁵⁷Namakalaka na laülaayuu judíokana nümüin Jesús:
—¿Jamakuaippai süpüla pi'rüinjachin Abraham mataashikai kakaliaichikai nia ouktüin? Otta piakai, eeyaa ne'e püsa'wajüürüin ja'ralin shikii juya puuyase.

⁵⁸Nüsouktakalaka Jesús namüin:
—Shiimüin tü tamakat jümüin: Eetüjü'iya taya nnojoliwa'aya jemelin Abraham —nümakalaka namüin süka nütüjaain saa'u sünnain niain Maleiwain.

⁵⁹Nayasa nayakana, naapaakalaka ipa süpüla na'ina'alüinjachin nia saalii tü nümakat namüin sünnain niain Maleiwain naajüin. Otta Jesús, nujuittaakalaka najuuna sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa.

**Anashi wane wayuu
mo'usai nütüma Jesús**

9 ¹Süchikijee nujuittüin Jesús sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa, awaralijaashi nia namaa na nikirajüinkana. Ni'rakalaka wane wayuu mo'usai, jemeishitüjü'iya sümaa mo'uin. ²Nasakirakalaka na nikirajüinkana:

—Ekirajüikalee, ¿jamüshi jemeika'a nia sümaa mo'uin? ¿Saaliijeejachi naainjala, nayataapa kaainjalo'uin na kachoinkana? —namakalaka.

³Nüsouktakalaka Jesús namüin:
—Nnojoishi saaliijeejachin naainjala je saaliijeejachin naainjala na kachoinkana. Shia ne'e süpüla shi'rüinjatüin wayuu wainma tü kasa anasü naa'inreekat Maleiwa nüka. ⁴Je süma'inru'u katüin wo'u, anakaja müleka wa'yataale nümüin chi Maleiwakai kajünalakai taya. Ouktapa waya, ¿jamataaleena süpüla wa'yataainjanain nümüin? ⁵Sükajee tüü, süma'inru'u yaain taya sa'aka wayuu, müshi aka taya saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin tatüma wayuu saa'u tü shiimüinkat —nümakalaka namüin.

⁶Kettaapa nünüiki Jesús namüin na nikirajüinkana, nejetakalaka mmolu'u süpüla naainjain wane pootshi. Nushulerakalaka shia saa'u no'u chi mo'usaikai sümaa nümüin nümüin:

⁷—Pu'una eemüin tü anua o'oojüleekat Siloékat sünülia pu'lojooiwa tü po'ukot chamüin — müshi nümüin.

Je chi mo'usaikai, nu'unakalaka chamüin cha'aya süpüla nu'lojooinjatüin tü no'ukot. Nüle'ejakalaka nipialu'umüin sümaa ko'uin nia. (Otta tü pütchi “Siloé” makat, “Ajütüüshi” malu'ut.)

⁸Je shiasa sümakalaka tü wayuukolüürua eekai kepaiin nü'ütpünaa je eekai shi'rapü'üin nia sünnain ajulijaa:

—Atak, ¿nnojoishi niain chi mo'usai joyotopü'ükai sünnain ajulijaa sulu'u wopu chira?

⁹—Aanee, nia'aya chira
— mataalasü waneerua.

Otta waneerua:

—Nnojoittaashi niain, mataashi
aka naa'in ne'e —müshii.

Otta chi mo'upü'ükai:

—Tayaichija'aya chi ajulijapü'ükai,
chi ji'rapü'ükai paalainka —müshi
nia namüin.

¹⁰Nasakirakalaka nia na
wayuukana:

—¿Jamüsü pukuaippa süpüla
ko'uinjachin pia?

¹¹Nüsouktakalaka namüin:

—Chi wayuu Jesúskaí anülia,
naainjüin wane pootshi je
nushuletkalaka shia saa'u tü
to'ukot. Nüjütakalaka taya eemüin
tü anua kanüliakat Siloé süpüla
to'lojüinjatüin tü to'ukot cha'aya.
O'una müshia taya sütüma nünüiki.
Je süchikijee to'lojüin to'u, e'ralaa
müshi taya —nümakalaka namüin
na wayuukana.

¹²Nasakirakalaka nia:

—¿Jalaka'a joo chi wayuukai?
—¿Müinja? Nnojoishi tatüjaain
aa'u —nümakalaka namüin.

**Asakijünüshi chi mo'upü'ükai
natüma na laülaayuu judíokana**

¹³Nümaanakalaka chi mo'upü'ükai
natüma na wayuukana nanainmüin
na fariseokana eejanale naya
jutkatüin sulu'u tü ekirajüleekat na
judíokana. ¹⁴Süka sükalio'ujatüin
eemerawaa naainjüin Jesús tü
pootshi anainjachikat atüma chi
mo'usaikai, ¹⁵nüsakijünakalaka chi
wayuukai natüma na fariseokana
sünain jamakuaippalin nia ko'uka'a.
Nüsouktakalaka chi wayuukai
namüin:

—Nushulejaain wane pootshi
saa'u tü to'ukot je nüjütüin taya

süpüla to'lojooinjachin tü to'ukot.
Ko'u müshia taya süchikijee tia
—nümataalalaka namüin na
fariseokana.

¹⁶Namakalaka joo waneerua
fariseo:

—Watüjaaichipa aa'u chia
wayuukai sünain nnojolin
nüma'anajeejachin Maleiwa, süka
nnojolüin noonooín sümaa tü
nuluwataakat anain Moisés süpüla
nnojoliin wa'yataain sükalio'u
eemerawaa. A'yataashi nia su'unnaa
tia sünain niyajúin chi wayuukai
— müshii naya.

Je nanüiki waneerua na
fariseokana:

—Nnojotsü nuuntuin naa'inrüin
wane kaainjarai tü kasa anastü
nütüjakat apüleerua Maleiwa
nümüiwa —müshii naya.

Süka nnojolüin paa'inwajiraain
naya, ¹⁷nasakirakalaka chi
mo'upü'ükai nüchikua'aya:

—Piakai ko'ushikai nütüma, ¿jarai
naa'in pümüin? —namakalaka
nümüin.

Nüsouktakalaka chi wayuukai
namüin:

—Wane nünüikimaajachi Maleiwa
naa'in tamüin —nümakalaka
namüin.

¹⁸Nnojotkalaka nanoujain
na laülaayuu judíokana sünain
mo'upü'üin chi wayuukai.
Neenajitkalaka na kachoinshiikana
nia süpüla nasakinnüinjanain
nünain.

¹⁹—¿Jüchon chii?
¿Jemeishijasa'aya sümaa mo'uin?
¿Jamataalaka'a joo nia ko'uka'a
joolu'u? —müshii namüin.

²⁰—Aa, wacho'onya, shiimüin
sünain jemeishin nia sümaa mo'uin.

²¹Shia nnojotka watüjaain aa'u

jamakuaippalin ko'uka'a nia joolu'u otta jaralin anain atüma. Naaja nünüiki, niale jüsakirüin. Nüküjeerü süchiki jümüin, jo'uule joo nia — namakalaka namüin na fariseokana.

²²Müsü nanüiki sütüma mmolüin naya seema tü namakat paala na laülaayuu judfokana, tü makat:

“Chi eekai kapülain naa'in nünüiki Jesús sünain niain Cristoin chi Nüneekajalakai Maleiwa, müichia mekerolüin nüchikua sulu'umüin tü ekirajüleekat”. ²³Je “nüküjeerü süchiki jümüin, jo'uule joo nia”, namaka'a na kachoinshiikana chi mo'upü'ükai, sükajana mmolüin neema na laülaayuukana.

²⁴Je na fariseokana, neenajakalaka nüchikua chi mo'upü'ükai sünain namüin nümüin:

—Watüjaa aa'uchi chi eiyajakai pia sünain wayuuin kaainjarai nia. Anakaja püküjüle wamüin joolu'u tü shiimüinkat noo'opünaa nu'upala Maleiwa —namakalaka nümüin.

²⁵Nümakalaka namüin:

—Nnojoishi tatüjaain aa'u müleka kaainjaraire nia. Shia'ala ne'e tatüjaaka aa'u, mo'upü'üin taya tamaiwa, otta müsia joolu'u, ko'uichipa taya —nümataalalakaka.

²⁶Nasakirakalaka nia nüchikua:

—¿Jamüsü pukuaiippa nütüma? ¿Kasa niyajakaka aka tü po'ukot? — namakalaka nümüin.

²⁷—Taküjüitpa'asa jümüin, otta nnojotsü kachipünaain jaa'in tanüiki. ¿Jamataalaka'a joo jaapajeeka'a shia süchikua? ¿Ekirajüneeshii jia nütüma? —nümakalaka namüin.

²⁸Na'ülüjakalaka na fariseokana nümüin chi wayuukai sünain moju'ulüin nanüiki nümüin:

—Piayaainje ne'e shikirajüin wayuwa'atakat tia. Eitüshi'ireein

joo waya nikirajanain Moisés.

²⁹Watüjaa aa'ut sünain niain Moisés naashajaapü'üin amaa Maleiwa. Akaajasa chia, ¿jara atüjaaka saa'u jalaje'ewalin? —namakalaka nümüin.

³⁰Nümakalaka chi mo'upü'ükai namüin na laülaayuu judfokana:

—Atak, nia anaka atüma taya su'upala wayuu süpüshua. ¿Jamüsü nnojotka'a jütüjaain aa'u jalaje'ewalin wayuu eekai müin aka chia? ³¹Jütüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain nnojolüin kapülain naa'in sünüiki wayuu eekai kaainjaralüin, alu'ujasa chi eekai keisalain sümüin nukuaiippa nu'upala sünain noonoin sümaa nünüiki.

³²Nnojotsü waapüirüin achiki wane wayuu eekai sütüjüin süpüleerua ko'uin wayuu sütüma, eekai jemein sümaa mo'uin maa aka takuaiippa.

³³Müleka nnojoiereje aluwataaushin nütüma Maleiwa, nnojotsüje nuuntüin naa'inrüin kasa eekai müin aka tüü —nümakalaka namüin.

³⁴Namakalaka nayakana nümüin:

—Pia jemeikai sümaa kaainjalain, e'rüiyaakai aa'in wayümüin, ekirajeekai waya, pu'una yaajee —namakalaka nümüin sünain najünajaain sulu'ujee tü ekirajüleekat.

Achiajaanüshii na laülaayuu judfokana nütüma Jesús

saaliijee nayouktüin nünüiki

³⁵Otta müshia Jesús naapapa nüchiki chi mo'upü'ükai sümaa nüjünajaanüin sulu'ujee tü ekirajüleekat na judfokana, nüchajaakalaka nüchiki. Shiaa nüntapa nünain, nüsakirakalaka nia: —¿Anoujashi pia nünain chi Shipayakai Wayuu? —müshi nümüin.

³⁶—Ekirajüikalee, çjarai nian? Püküja tamüin nüchiki tanoujaiwa nünain —nümakalaka chi mo'upü'ükai nümüin Jesús.

³⁷—Nia chi p'irakai joolu'u, chi yootokai pümaa —nümakalaka Jesús nümüin.

³⁸—Senyotkalee, anoujashi taya pünain joolu'u —nümakalaka sünain nu'waajüin Jesús.

³⁹Nümakalaka Jesús nümüin: —Antüshi taya yaa mmolu'umüin sa'akamüin wayuu süpüla tee'iyatüinjatüin sümüin sünain kaainjaralüin süpüshua. Chi eekai kapülain naa'in tanüiki, niyaawateerü aa'u tü shiimüinkat, maa aka joo piakai ko'uichipain. Otta chi eekai niyouktüin tanüiki, maa aka naa'in nala fariseokana, müichia mayaawatüin saa'u tü shiimüinkat. Meena aka mo'ukai — nümakalaka Jesús.

⁴⁰Eejanakalaka waneerua fariseo yaa peje sünain eejachire yootüin. Naapajakalaka tü nümakat. Namataalakalaka nümüin Jesús: —¿Mo'usalijasa'a joo waya paa'inru'u?

⁴¹Nüsouktakalaka Jesús namüin: —Sükajee jiyouktüin tanüiki sünain ju'waataain sulu'u jütüjaain saa'u jaashin tü shiimüinkat, kasalajaneerü jümüin jaainjala. Otta chi wayuu eekai kapülain naa'in tü tekirajakat anain, maa aka chi mo'upü'ükai, nnojoleerü kasalajanain nümüin naainjala —nümakalaka namüin.

Nukuaippa chi anneetpü'ü shiimüinshikai

10 ¹Ayatshia aashajaain Jesús namüin na laülaayuu judíokana sünain nümüin namüin: “Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi

wayuu ootokai shiinalu'upünaa sükulaatse anneerü, nnojoiakai ekerolüin so'ulu'upünaa, ka'ruwarai. ²Alu'ujasa'aya chi eekai nikerolüin so'ulu'upünaa, nia'aya chi shiimainkai anneetpü'üin. ³Ajutannüsü so'u tü kulaatkat nüpüleerua. Je tü na'anneetsekai, shi'raajüin nünüiki neenajapa süka sünülia süpüla nike'erüin nüpüleerua. ⁴Je nike'etpa shia, o'unüsü süpüshua nümaa eepünaale shia nütüma süka shi'raajüin nünüiki. ⁵Alu'ujasa sümüin wayuu eekai naatajatüin, nnojoleerü o'unüin sümaa süka nnojolüin shi'raajüin sünüiki, a'walakajaweerü süpüleerua”. ⁶Namataalakalaka Jesús namüin. ⁶Aashajaashi joo Jesús süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma süpüla nii'iyatüinjatüin namüin na laülaayuu judíokana sünain nnojoliin naya müin aka naa'in niakai sünain ekirajaa tü shiimüinkat sümüin wayuu. Otta nnojotkalaka nayaawatüin saa'u jamalu'ulüin tü nüchikikat chi anneetpü'ükai nüküjaitpakat namüin.

Jesús, müshi aka naa'in wane anneetpü'ü eekai anamiain ma'i

⁷Nümakalaka Jesús namüin nüchikua süka nnojolüin nayaawatüin saa'u na laülaayuu judíokana tü nikirajeekat anain: “Shiimain tü tamakat jümüin: Tayakai, müshi aka saa'in wane so'u sükulaatse anneerü. ⁸Tü wayuu antakalüirua tapülapünaa, na aküjakana alawaa, müshii aka saa'in ka'ruwaralii napüshua. Je tü anneetkalüirua, nnojotsü shiyaawatüin aa'u nanüiki. ⁹Tayakai, müshi aka saa'in so'u sükulaatse anneerü süka shikerolüin wayuu

tanainjee nūma'anamūin Maleiwa. Je chi eekai nūnoujain tanain, aapūneerū nūmūin nūtūma Maleiwa sūpūshua tū che'ojaakat nūmūin.

¹⁰Chi ka'ruwaraikai, antūshi ne'e sūpūla a'luwajaa aneerū je o'una'alaa saa'in tū mūrūtkalūirua. Akaajasa tayakai, antūshi taya sūpūla shii'Iranajaainjatūin saa'in wayuu tatūma sūpūla eenjatūin waneepia nūmaa Maleiwa”, nūmataalakalaka Jesús namūin.

¹¹Aashajaashi Jesús nūchikua namūin: “Tayakai, mūshi aka naa'in wane anneetpū'tū eekai anamiain ma'i, chi nnojokai mmolūin seema ouktaa saa'ujee aa'inmajaa na'anneetse. ¹²Akaajasa chi aa'inmajiruushikai ne'e saa'u neerū, nnojoshi mūin aka naa'in chi ka'anneetseshikai. Mūleka sūntūle wane unaalū sūnainmūin, nūpūnaajeerū tū anneetkalūirua. A'walakajaa meeria sainkūin mmakat, shika sūmeeria tū unaatkat. ¹³Nūpūtāpūnaain tū anneetkalūirua sūka maalin shia nūpūla saa'u nnojolūin nūmū'ūnūin, a'yataashin ne'e nia saa'u neerū.

¹⁴“Saa'u mūin aka taya naa'in wane anneetpū'tū eekai anamiain ma'i, te'raajūin tū ta'anneetsekalūirua je ne'raajūin taya, ¹⁵maa aka ni'raajūin taya chi Tashikai je te'raajūin nia'aya. Je yapashi taya sūpūla aapajirawaa tekii sūpūla ouktaa saa'u tū ta'anneetsekalūirua. ¹⁶Eeshi'iya wane aneerūruaya'a wanejannuu. Tantireena naya'aya tanainmūin sūpūla noonoinjanain sūmaa tanūiki. Kotteeshii tatūma na ta'anneetsekana napūshua sūpūla naa'inmajūnūinjanain tatūma tamūiwa, tayakai chi napū'ūyakai.

¹⁷“Aishi ma'i taya nūpūla chi Tashikai saa'u taapajiraainjachin tekii sūpūla ouktaa saa'u tū ta'anneetsekalūirua. Je oso'iraweerū taa'in sūchikijee ouktaa.

¹⁸Taapajiraain tekii sūka taa'in tamūiwa sūpūla ouktaa, nnojotsū sūkajeejachin o'utūnaa aa'in sūtūma wayuu. Laūlaa taya tamūiwa sūpūla aapajirawaa tekii oo'ulaka sūpūla oso'irawaa aa'in, sūka shiain aluwataana anain taya nūtūma chi Tashikai”, nūmataalakalaka Jesús namūin.

¹⁹Otta mūshi'iya na laūlaayuu judiokana sūtūma tū nūmakat Jesús, a'ūlūjaajiraashii naya nachikua.

²⁰—Mamainnashi nia sūtūma kale'eru'uwaa yolujaa. Nnojotsū anain sūpūla waapajūin nūnūiki — mūshii wainma na laūlaayūkana.

²¹Otta sūnūiki waneerua:

—Wane wayuu eekai kale'eru'uin yolujaa, nnojotsū aashajaain pūtchi eekai mūin aka tūū. Je wane yoluja'aya, nnojotsū anain wane wayuu eekai mo'uin sūtūma — mūshii naya.

A'ūrūlaashii ma'i waneerua laūlaayuu judío nūnain Jesús

²²Wanaa sūmaa alin jemiai chaa Jerusalén, o'ttūisū wane mi'iraa natūma na judiokana cha'aya sūpūla sotūinjatūin naa'in wanaa sūmaa sūikkale'ennūin sūchikua paala tū a'waajūleekat Maleiwa. ²³Warai mūshi Jesús sulu'u tū a'waajūleekat Maleiwa suupūnaapūnaa tū luma e'itaanakat anain nūnūlia Salomón. ²⁴Narūtkaalaka wane laūlaayuu judiōirua nūnainmūin sūpūla noo'ulakūin naa'in. Nasakirataalakalaka nia:

—¿Jamüshi pia kama'aka'a ma'i süpüla aküjaa wamüin sünnain jaralin pia? Müleka shiimüinre sünnain piain Cristoin chi Nüneekajalakai Maleiwa, püküjaa wamüin süka pütchi eekai ja'yashin —namakalaka nümüin Jesús.

²⁵Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Taküjüitpa'asa jümüin sünnain tayain Cristoin, otta jiakana, nnojotsü kapülain jaa'in tanüiki. Tü kasa anasü taa'inrakat, tü aluwataanakat anain taya nütüma chi Tashikai, tü nütüjakat apüleerua nümüiwa, shii'iyatüin jümüin takuaippa. ²⁶Masütaajuka'a jia sünnain manoujain tanain, shia süka nnojoliin ta'anneetsein jia. ²⁷Otta na ta'anneetsekana, te'raajüin naya je o'unüshii tamaa süka ne'raajüin tanüiki. ²⁸Ee'iranajaaipä naa'in tatüma süpüla eenjanain naya nümaa Maleiwa waneepia. Müina nnojoliin amüloulain naya. Je nnojotsü jaralüinjatüin asütüin naya tajapul'ujee. ²⁹Saa'u naapajalain naya tamüin chi Tashikai, chi alana'aleekai sünnain pülashin suulia kasakat süpüshua, nnojoruleeja'a nasütünajanain najapul'ujee. ³⁰Tü takuaippakat, a'aniraasü nümaa chi Tashikai, akaajaa tü nukuaippakat tamaa —nümakalaka Jesús namüin.

³¹Na laülaayuu judiökana, naapaakalaka ipa nachikua süpüla na'ina'alüinjachin nia.

³²Nümakalaka joo Jesús namüin:

—Tountüin taa'inrüin nütüma chi Tashikai kasa wainma eekai anashaatain ma'i ju'upala, tü nütüjakat apüleerua niakai nümüiwa. ¿Jaratka'a ju'uteein anainjee taa'in süka ipa? —nümakalaka namüin.

³³Nasouktakalaka nümüin:

—Nnojoishi wa'iteein pia süka ipa saaliijee paa'inrüin kasa eekai anain,

saaliijeejatü e'rülin wayümüin pia sümaa pünüiki “Taya'aya Maleiwa” pümüin sümaa wayuuin ne'e pia —namakalaka nümüin.

³⁴⁻³⁵Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Pansaasü tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. Soto jaa'in tü nümakat chi Maleiwakai ashajünakat sulu'u nütüma Moisés sünnain “maleiwa jia” nümüin. Saa'u “maleiwa” namüin na wayuu kamüinjanakana tü pütchikat, ³⁶¿Jamaka'a joo mojushiika'a jümüin “Nüchon taya Maleiwa” tamüin jümüin? Nnojotsü te'ralain wayümüin tia nümüin Maleiwa. Tayakai, akatannüshi nütüma Maleiwa süpüla nüjütüinjachin taya sa'akamüin wayuu. ³⁷Müleka nnojorule taa'inrüin tü naa'inrakat chi Tashikai, anasüja'a sulu'u nnojorule kapülain jaa'in tanüiki. ³⁸Akaajasa taa'inrüle shia, ja'itaichi jiyouktüin taya, anakaja müleka kapürale jaa'in tü taa'inrakat ju'upala süpüla jiyaawatüinjatüin saa'u sünnain sa'aniraain nukuaippa chi Tashikai tamaa je sa'aniraain takuaippa nüma'aya —nümataalalakalaka Jesús namüin.

³⁹Nata'üleekalaka nachikua Jesús, akaisa isain nia noulia.

⁴⁰Ale'ejaa müshia Jesús chamüin waneemüin sa'ata tü süchikat Jordán eejechire paala Juan sünnain owoutisaajaa wayuu. Je saa'u makatüin Jesús cha'aya, ⁴¹antapaayaa müsü wayuu wainma nünainmüin sünnain sümajiraain nüchiki mayaa:

—Mayaainje nnojoliin naa'inrüin Juan wane kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, shiimainshaana tü nümapü'ükat noo'opünaa Jesús —namakalaka.

⁴²Je cha'aya, anoujasü wainma wayuu nünain Jesús.

Ouktüshi Lázaro

11 ¹Eejachi wane wayuu kanüliashi Lázaro, kepiashi cha'aya Betania sulu'u tü mmakat Judea sümaa nushunuumyuu kanüliasü María oo'ulaka Marta. Ayuukalaka nia. ²(Shia tü María o'yotokat “perfume” saa'u nuu'ui chi Senyotkai je süla'ajain shia süka su'wala.) ³Na nüshunukana Lázaro, najütakalaka wane wayuu nünainmüin Jesús eejachire nia wane sa'ata tü süchikat Jordán süpüla naapirüinjachin nia nüchiki Lázaro: —Senyotkalee, ayuuishi chi aishikai püpüla —nümünakalaka.

⁴Je naapapa Jesús nüchiki Lázaro, nümakalaka:

—Ayuuliikat tia, nnojotsüyaaje'e ouktajachin sütüma. Süpülatü ne'e sütüjaainjachin wayuu naa'u chi Maleiwakai sünain pülashin ma'i je süpüla sütüjaainjachin naa'u chi Nüchonkai Maleiwa sünain pülashin ma'i nia'aya —nümakalaka Jesús.

⁵⁻⁶Wanaa sümaa naapinnüin nüchiki Lázaro sünain ayuulin nia, makatüshi Jesús maa aka piama ka'i cha'aya wane sa'ata tü süchikat Jordán, mayaainje alin ma'i nüpüla Marta je tü shimiiruakat je müshija'a Lázaro.

⁷Shiasa süchikijee piama ka'i, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Anakaja wale'ejüle wachikua'aya joolu'u Judeamüin.

⁸Namakalaka na nikirajüinkana nümüin:

—Ekirajüikalee, mataashi pu'utüneekai aa'in süka ipa natüma na laülaayuu judiókana

cha'aya Jerusalén. ¿Jamüinjachi püle'ejeeka'a joolu'u chamüin? —namakalaka.

⁹Süpüla nii'iyatüinjatüin Jesús namüin sünain nnojolüin keraain nükalia süpüla ouktaa, nümakalaka namüin:

—Müleka waraittüle wane wayuu so'uka'i, nnojoleechi ashanaain, süka ja'yain tü wopukot sütüma nuwarala chi ka'ikai. ¹⁰Otta müleka waraittüle nia sa'wai, eeshi süpüla nüshanaain süka nnojolüin ja'yain tü wopukot sütüma tü piyuushikat — nümakalaka namüin.

¹¹Ayatshi Jesús sünain naashajaain namaa:

—Chi watünajutkai Lázaro, atunküshi nia. Chainjachika'a joo taya sünain achijiraa nia — nümakalaka namüin.

¹²Namakalaka na nikirajüinkana nümüin:

—Senyotkalee, müleka nutunküle, analeerü naa'in.

¹³Tü nümakat Jesús, shia nüchiki Lázaro sünain ouktüin nia. Otta saa'in namüin na nikirajüinkana, atunkayaaja'a ne'e naa'inru'u.

¹⁴Lotokalaka joo nünüiki Jesús namüin:

—Ouktüichipa Lázaro, ¹⁵je anasü saa'in tamüin sünain nnojolin chajachin taya wanaa sümaa ouktüin nia, süka katsüinjeerüin joolu'u tü jünoulakat sütüma tü kasa anasü ji'reetkat cha'aya. Joo'uya jümaala chamüin —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁶Nüsouktakalaka wane chi nikirajüinkai kanüliakai Tomás, chi Senkeyuu münakai:

—Joo'uya wapuushua ouktaiwa waya wanaa nümaa chi ekirajüikai

waya —nümakalaka namüin na nüpüshikana.

**Aashajaashi Jesús süchiki
nüso'iraweechin aa'in Lázaro**

¹⁷Nu'unakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana chamüin Judeamüin. Je nüntapa Betaniamüin, naapa achikit sünnain sülatüürüin pienchi ka'i süchikijee ni'itaanüin chi ouktüshikai. ¹⁸Saa'u pejein Betania sünnain Jerusalén, maa aka apünüin “kilómetro” eera, ¹⁹antapaatasü wainma wayuu chajee shipialu'umüin Marta je María sünnain alapalawaa naya.

²⁰Saapaiwa'aya Marta nüchiki Jesús sünnain antaa, süpanapajakalaka nia. Shiaka María, makatüin miichipa'a. ²¹Sümakalaka Marta nüümüin Jesús:

—Senyotkalee, müleka yaajachireje pia, nnojishije ouktüin chi tawalakai. ²²Otta müsia joolu'u, mayaainje ouktüichipain nia, tatüjaa aa'ulu sümaa naa'inreerüin Maleiwa süpüshua tü puchuntakat nüümüin — sümakalaka nüümüin.

²³—Oso'iraweechi aa'in chi puwalakai —nümakalaka Jesús sümüin.

²⁴—Aa, tatüjaa aa'uchi sümaa nüso'iraweechin aa'in sümaa wayuu süpüshua so'uweena tü ka'i saja'lajaaainjkatkat o'u kasa süpüshua —sümakalaka Marta nüümüin.

²⁵Nümakalaka Jesús sümüin:
—Tayakai, taya atüjaka oso'ire'eraa saa'in wayuu süpüla eenjatuin nümaa Maleiwa waneepia. Chi eekai nünnoujain tanain, ja'itaichi ouktüin maa aka wayuu süpüshua, cheechi nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ²⁶Ee'iranajaweerü naa'in sütüma nünnoujain tanain, je

nnojoleechi amüloulin. ¿Kapülasü paa'in tü tamakat pümüin?

— nümakalaka Jesús sümüin Marta.

²⁷—Aa, tanoujain sünnain piain Cristoin chi Nüneekajalakai Maleiwa, chi Nüchonkai Maleiwa antajachikai yaa mmolu'u sa'akamüin wayuu — sümakalaka Marta nüümüin Jesús.

²⁸Kettaapa sünnüiki Marta, ale'ejüsü shia süchikua eemüin María tü shimiiruakat sünnain sümüin sümüin sujuuna wayuu: “Isaa antüin chi Ekirajüikai, nüsaajirüin pia”, sümakalaka sümüin. ²⁹Saapapa María tü püchikat, asha'walaasu yaawalaja'a sünnain o'unaa eemüin Jesús. ³⁰Otta Jesús wanaa sümaa tia, sajachi eejechire paala nia yootüin sümaa Marta. Mekerolüinsai sulu'umüin tü pueulokat. ³¹Je nayasa na wayuu alapalaashiikana shipialu'umüin María, ne'rapa shia sünnain o'unaa yaawalaja'a, noushikajaakalaka süchiirua. Chainjatia naa'inru'u sünnain a'yalajaa amouyuupa'amüin eere ni'itaanüin chi ouktüshikai.

³²Mayaasu antüin María nünnainmüin Jesús, o'ttüsü süka süsapain nümulatu'umüin süka kojutuin nia sütüma.

—Senyotkalee, müinka yaajachireje pia, nnojishije ouktüin chi tawalakai —sümakalaka nüümüin.

³³Je ni'rapa Jesús María sünnain a'yalajaa oo'ulaka na wayuukana sümaajanakana, mojukalaka ma'i naa'in sütüma.

³⁴—¿Jalashi nia e'itaanüin?
— nümakalaka namüin.

—Joo'uya Senyotkalee, pi'raiwa — namakalaka nüümüin.

³⁵Ni'yalajakalaka Jesús. ³⁶Shiasa'a nanüiki wane wayuukana:

—Aireekaija'a ma'i nia nüpüla —müshii.

³⁷Otta sünüiki waneerua:
—¿Jamüshi nnojoka'a niyajúin
paala chi wayuukai suulia ouktaa,
maa aka niyajúin paala chi
mo'usaikai? —sümakalaka.

Nüso'ire'erüin Jesús naa'in Lázaro

³⁸Je nüntapa Jesús
amoyuupa'amüin, mojukalaka ma'i
naa'in nüchikua. Je tü eejachire
ni'itaanüin chi ouktüshikai, wane
ipa müsü aka saa'in sulu'upünaa paü
ke'ipolosü wane ipa miyo'u.

³⁹—Jüsünne'era türa shirousekat
—nümakalaka Jesús namüin.

—Senyotkalee, keejuuichin,
piencht ka'i süchiiruajee ni'itaanüin
—sümakalaka Marta tü nüshunuukat
chi ouktüshikai.

⁴⁰Nümakalaka Jesús sümüin:

—Soto paa'in tü tamakat
pümüin. Müinka pünoujüle tanain,
pütüjaweeci aa'u chi Maleiwakai
sünain pülashaatain ma'i nia.

⁴¹Süsünne'ennakalaka joolu'u tü
shi'ipolokat. Eirakaa müshia Jesús
iipünaamüin sümaa maa:

—Taataa, taapüin pümüin analu'ut
maa'ulu yaa süka paapüin tanüiki.

⁴²Tatüjaa aa'uchi pia sünain paapüin
tanüiki meinshi. Tamüsü ne'e tü
püchikat pümüin nayaalu'u na wayuu
yaakana süpüla nanoujainjanain
sünain püjünalain taya —nümakalaka
Jesús nümüin Maleiwa.

⁴³Shiäsa kettaapa nünüiki Jesús,
neenajaka'a chi ouktüshikai:

—Lázaro, pujuittaa yalajee yaa
anooipa'amüin —nümakalaka
sünain emetuluin nünüiki.

⁴⁴Nujuittaakalaka chi ouktüshikai
paala sünain ko'oin süka kuluulu
najapü, nuu'ui oo'ulaka nu'upünaa.

—Juwasta nuulia türa ko'oyookat
akan. Juu'ulaapa nu'unaiwa

nümüiwa —nümakalaka Jesús
namüin na wayuukana.

**Aashajiraashii na laülaayuu
judiókana süchiki**

no'utirajachin naa'in Jesús

⁴⁵Wainma na wayuu antakana
shipialu'umüin María, anoujashii
nünain Jesús sütüma tü naa'inrakat.

⁴⁶Otta waneerua, o'unüsü
nanainmüin na fariseokana
sünain aküjaa namüin süchiki
tü naa'inrakat Jesús. ⁴⁷Je na
laülaayuuushiikana na'akajee na
sacerdote judiókana oo'ulaka na
fariseokana, nakotchajiraakalaka
napüshua na laülaayuu judiókana.
Namakalaka namüin:

—¿Kasa waa'inrüinjatka nüka chia
wayuukai? Naa'inrüin wainma kasa
anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa
nümüiwa. ⁴⁸Müleka woo'ulaale
nia, anoujeerü wayuu wainma
nünain. Anta meenia na sülaülakana
mma Romaje'ewaliikana, süpüla
najuttirüin tü a'waajüleekat
Maleiwa sümaa no'una'alüinjatüin
waa'in —namakalaka namüin na
laülaayuuukana napüshua.

⁴⁹Nüsouktakalaka joo wane
na'akajee, Caifás nünülia, chi
laülaashikai napüleerua na
sacerdote judiókana so'u juyakat tia.
Nümakalaka namüin:

—Matüjüinsalii jia jüpüshua.

⁵⁰Nnojotsü anain müleka
wo'una'annüle aa'in wapüshua
natüma na wayuu Romaje'ewaliikana.
Shia anaka alu'u, saa'in tamüin,
ouktüle waneeshia ne'e wayuu waa'u
wayakana judiókana wapüshua
— nümakalaka namüin.

⁵¹Tü nümakat Caifás, shia
noo'opünaa Jesús sünain

ouktüinjachin saa'ujee tü judíokolüürua süpüshua. (Tü nümakat, nnojotsü niyaawatüin aa'u jamalu'ulüin. Nnojotsü nüle'eru'ujeejatüin ne'e tü pütchikat. Nuuntüin nüküjüin shia nütüma Maleiwa süka laülaashin nia napüleerua na sacerdote judíokana so'u juyakat tia.)⁵² Nnojoiishi ouktajachin ne'e Jesús naa'ujee na judíokana namüiwa, ouktajachi saa'ujee süpüshua tü nüpüshikalüürua Maleiwa eekat sainküin mmakat, süpüla kottüinjanain naya sünaïn wanaawain naa'in.⁵³ Otta na laülaayuu judíokana so'ule'eya ka'ikát tia, o'ttúshii sünaïn naashajaajiraain süchiki kasainjatüin naa'inrüin süpüla no'utirüinjachin naa'in Jesús.

⁵⁴ Je sükajee tia, nnojolichipa waraittüin ma'i Jesús na'aka na wayuukana sulu'u tü mmakat Judea. Nu'unakalaka namaa na nikirajüinkana yalajee Judeajee sulu'ümüin wane pueulo kanüliakat Efraïn chaa sü'ütpa'a wane isashii süpüla chainjanain naya cha'aya.

⁵⁵ Je sülü'ülapa sükalia tü mi'iraakat natüma na judíokana, tü kanüliakat Pascua, o'unüsü wayuu wainma sulu'ujee tü mmakat süpüshua chamüin cha'aya Jerusalénmüin. O'unüshii naya süpülapünaa su'ttüin tü mi'iraakat süpüla naa'inrüinjatüin tü kasa wuleinjatkat akajee nakuaiippa nu'upala Maleiwa.⁵⁶ Je tü wayuu antakalüürua sünaïnümüin tü mi'iraakat, süchajaa achikichi Jesús. Wanaa sümaa sükotchijaaïn sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, naashajaajiraakalaka sünaïn maa:

—¿Anteечи cheje nia sünaïn tü mi'iraakat naa'in jümüin? ¿Nnojoiittaajeechi antüin?

⁵⁷ Müsü sünüiki tü wayuukolüürua süka saapinnüin paala natüma na laülaayuuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na fariseokana süka tü pütchi makat: “Müleka sütüjaale wane wayuu naa'u Jesús sünaïn jalain nia, anasü müleka saapirüle waya süpüla wata'ülüin nia”.

O'yotünüsü wane “perfume”
saa'u nuu'ui Jesús

12 ¹ Je aippirua ka'i süpülapünaa tü mi'iraakana kanüliakat Pascua, nüle'ejakalaka Jesús Betaniamüin eere kepiaïn Lázaro chi nüso'ire'arakai aa'in paala. ² Eesü wane ekawaa nüpüla nütüma Lázaro oo'ulaka na nuwalayuukana süpüla nee'iyatüin sümüin wayuu sünaïn kojutüin ma'i nia natüma. Shiitajakalaka Marta tü eküütkat. Otta müshia Lázaro, yaashi nia eküin sa'aka tü eejatkalüürua sünaïn tü ekawaakat nümaa Jesús. ³ Shiasa María, shi'yotokalaka wane shiatapünaa maraaja “perfume” kojütüsü ma'i kanüliasü “nardo” saa'u nuu'ui Jesús süpüla shi'iyatüin nujut nüümüin sümaa süla'ajaain shia süka su'wala. Jemetuuikalaka ma'i tü paikat sütüma eejanale naya.

⁴ Sa'aka tü ekaasükalüürua, eejachi chi nikirajüinkai, chi Judas Iscariotekai anülia, chi aapüinjachikai nikii Jesús sümüin wayuu. Saa'u nnojolüin anain nüümüin Judas tü saa'inrakat María, ⁵ nümakalaka nüümüin Jesús:

—Kojutpaja'a ma'i tü “perfumekat”.
¿Jamüsü nnojotka'a suikkünüin

süpüla sükaaliijiain wayuu eekai müliain tü süliakat? Tü süliakat, müsü aka shi'yataainjut wane wayuu so'u wane juya —nümakalaka.

⁶Je tüü, nümaka'a Judas, nnojotsü sükajeejatüin alin wayuu nüpüla eekai müliain, nümüsü süka ka'ruwaralin nia. Nu'luwatapü'tü apüshirü tü neerü nalü'üjapü'ukat na nikirajüinkana Jesús, saa'u niain anaajaalin shia. ⁷Nüsouktakalaka Jesús nümüin Judas:

—Kettsian, ko'uta ne'e pia.

Je nümakalaka Jesús namüin na wayuukana napüshua:

—Anasü tü saa'inrakat María tamüin, süka sünaajaalatüjülü'inya tü “perfumekat” süpüla sushulerüinjatüin tanain so'u tü ka'i tojoitünajachikat o'u. ⁸Je na wayuu müliakana, eejeena jümaa waneepia süpüla jüsülajüinjainain namüin. Otta tayakai, süpülajachire joo yaawaa jümaa —nümakalaka Jesús namüin.

⁹Je naapünapa achiki Jesús sünaain nüle'ejüin Betaniamüin, antapaayaa müsü wayuu watta saalii nünainmüin süpüla shi'rüinjachin nia oo'ulaka süpüla shi'rüinjachin Lázaro chi nüso'irakai aa'in paala. ¹⁰⁻¹¹Anoujasü nünain Jesús wainma wayuu judío süka nüso'ire'erüin naa'in Lázaro. Je na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, süka suu'ulaayaa sümüin tü wayuukolüürua suulia oonowaa sümaa nanüiki, no'utee aa'inchi Lázaro wanaa nümaa Jesús.

A'waajünüshi Jesús wanaa sümaa nüntüin Jerusalénmüin

¹²Shiasa mapa waneemüin ka'ikat, aapüna achikichi Jesús

sütüma tü wayuu wattakat saalii antüsükalüürua sünaainmüin tü mi'iraakat sünaain nüntajachin Jerusalénmüin. ¹³Su'unakalaka tü wayuukolüürua nüpülamüin Jesús sulu'ujee tü pueulokat sünaain kajapulu'uyaa namüin alantatüna süpüla shi'itaa'injatüin nüpüla eepünaainjachire nülattüin süpüla shii'iyatüin nujutu nümüin. Namayaa namakalaka emetuluin sünaain asakaa nia:

“Aleluya”.

“Wa'waajüin chi Maleiwakai süka nüjütüin wamüin chi Aluwataashikai waa'u wayakana Israelkana”.

“Anata'aleeshija'a ma'i chi antakai wanainmüin”.

¹⁴Nüntakalaka Jesús saa'u wane püliikü puutut, maa aka tü ashajünakat paala nüchiki sümaiwa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa makat:

¹⁵“Jia wayuu

Jerusalénje'ewaliikana, nojo mmolüin jia neema chi aluwataakai jaa'u.

Anii nia antüin jünainmüin saa'u wane püliikü puutut”.

¹⁶(Je na nikirajüinkana Jesús, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü kasa aa'innakat so'u ka'ikat tia. Nayaawatale aa'ulu wanaa sümaa niyalennüin Jesús iipünaamüin nünainmüin Maleiwa. Sotüsü naa'in tü ashajünakat nüchiki je tü ka'i a'waatünakat o'u naa'u sütüma tü wattakat saalii wayuu.)

¹⁷⁻¹⁸Je tü wattakat saalii wayuu o'unakat nüpülamüin Jesús, sükajeejatü naapüin süchiki tü kasa anasü alatakat nümüin Lázaro, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Naapüin nanainjee

na wayuu e'rajüşhiikana nukua Lázaro wanaa sümaa süso'iraain naa'in sütüma nünüiki Jesús je wanaa sümaa nujuittaain sulu'ujee tü woowirakat eejechire ni'itaanüin. ¹⁹Nayasa na fariseokana, naashajaajiraakalaka:

—Atak, anoujasü wayuu watta saalii nünain. Nnojotsü kasakainjatüin watüma tü wayuukolüüria süpüla woo'ule'erüin shia suulia o'unaa nünainmüin — müshii naya sümaa shapaain naa'in.

Akүjüşhi Jesús nüchiki sünain nülü'ülüin süpüla ouktaa

²⁰Sa'aka tü antüsükalüüria sünainmüin tü mi'iraakat süpüla a'waajaa Maleiwa, eeshii eekai nnojolüin judío'in. ²¹Narütkaakalaka no'uluku nünainmüin Felipe, chi chaje'ewaikai sulu'ujee tü pueulokat Betsaida cha'aya Galilea, süpüla namüinjanain nümüin:

—Ekirajüikalee, aashajaweeshii waya nümaa Jesús —namakalaka nümüin.

²²Otta müshia Felipe, nüküjakalaka shia nümüin Andrés. Je namakalaka shia nümüin Jesús.

²³Shiasa nantapa nünainmüin Jesús na wayuukana, nümakalaka Jesús namüin oo'ulaka namüin na nikirajüinkana:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, kettaasü takalia joolu'u süpüla nii'yatüinjatüin Maleiwa sümüin wayuu tü kasa anashaatasü naa'inrüinjatkat taka. ²⁴Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Wane waüyee, mayaainje süpünajünüin sulu'u palitchoin, shiasa'a süshannapa, watta saalii. Je müleka nnojorule süpünajünüin, amülouijeerü. Akaainjachia taya,

ouktajachi süpüla su'tte'ennüinjatüin tatüma wayuu wainma. ²⁵Chi eekai naa'inmajiraweain nukuaippa suulia ouktaa, ouktajachia ne'e. Alu'ujasa chi eekai nnojolüin kachipiinaain naa'in nukuaippa sükajee ni'yataween nümüin Maleiwa, ayatechi nümaa Maleiwa waneepia. ²⁶Chi wayuu eekai ni'yataween tamüin, anashi müleka ni'itaale naa'in süpüla nünoujain tanain. Je anteechi nia cha'aya ee'ewaare taya sümaa kojuteechin nia nütüma chi Tashikai saa'u ni'yataain tamüin — nümakalaka Jesús namüin.

²⁷Naashajaakalaka joo Jesús nümüin Maleiwa sünain maa nümüin: “Taataa, shapatüsü ma'i taa'in. ¿Jamüinjatü tanüiki pümüin joolu'u? ‘Jaliachon taya, pülatira toulia tü alatajatkat tamüin joolu'u', ¿müinjachi taya? Nnojoleechi müin taya pümüin, süka shiainja tantüin apüla tü ouktaakat sa'akamüin wayuu. ²⁸Taataa, anakaja pii'iyatüle pukuaippa joolu'u sümüin wayuu sünain pülashaatain ma'i pia”, nümakalaka Jesús.

Süsouktakalaka joo wane pütchi iipünaajee, müsü mayaa: “Tee'iyatüitpa takuaippa sümüin wayuu sünain pülashaatain ma'i taya, je too'ulakeerü shia süchikua”, müsü. ²⁹Shiasa'a tü wayuukolüüria wattakat saalii eejatkat nü'ütpa'a Jesús, saapaiwa'aya tü pütchikat, müsü aka sütürüla juya saa'in sümüin waneerüa. Oo'ulaka saa'in sümüin waneerüa, nünüiki wane aapiee.

³⁰Nümakalaka joo Jesús sümüin tü wayuukolüüria:

—Nnojotsü tayaalujutüin tü pütchikat, jiyaalujutü jiakana. ³¹Keraaitpa sükalia tü

wayuukolüirua sainküin mmakat süpüla kasalajanainjatüin sümüin saainjala nütüma Maleiwa. Otta müshia Satanás, chi aluwataashikai naa'u, alejümeerü joolu'u nuulia tü aluwatawaakat. ³²Otta müshia tayakai chi Shipayakai Wayuu, so'u tü ka'i akachennajachikat o'u taya süpüla ouktaa, teenakeerü wayuu sainküinjee mmakat süpüshua tanainmüin —nümataalakalaka. ³³Nümüsü Jesús tüü namüin süpüla nii'iyatüinjatüin süna'in jamüinjatüin nukuaippa süna'in ouktaa.

³⁴Sümakalaka tü wayuukolüirua nümüin Jesús:

—¿Jamalu'ut tü pümakat wamüin süna'in nükachennajachin chi Shipayakai Wayuu? Saashin tü nüshajakat Moisés nüchiki Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa, katajachi o'u waneepia. ¿Jaraija'a joo chi Shipayakai Wayuu paashajaakai achiki? —namakalaka.

³⁵Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Tayakai, shiimüin süna'in tayain anaküin süpüna wayuu je yaajeechi taya jümaa motso'o ne'e. Anakaja joonoole sümaa tanüiki süma'inru'u yaain taya ja'aka süpüla jütüjaainjatüin saa'u tü shiimüinkat, süka sülü'tülüin süpüla süntüin tü piyuushikat jünainmüin. Chi eekai waraittüin sa'aka piyuushi, maa'awakuu meechi. ³⁶Anasü müleka jaapawaatüle joolu'u tü shiimüinkat eeiwa'aya shia süpüla nüpüshinjanain jia Maleiwa chi aapakai shia jümüin —nümakalaka Jesús namüin.

Kettaapa nünuiki namüin, o'unüshi anujulaain noulia.

Ayatsia manoujain tü wayuukolüirua nünain Jesús

³⁷Mayaainje naa'inrapü'üin Jesús wainma kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa su'upala tü wattakat saalii wayuu, ayatsüja'a manoujain nünain. ³⁸Tüü, shia shikeraajaka tü nümakat Isaías paala, chi nünuikimaajachikai Maleiwa, tü makat:

“Maleiwakalee, ja'itairü pii'iyatüin namüin pukuaippa süna'in pülashin pia, ayatsia ne'e manoujuuin tü püchikikat waküjakat namüin”.

³⁹Nnojliikalaka nountüin nanoujain nünain. Müshii aka saa'in wayuu eekai mo'u'in, maa aka tü nümakat Isaías:

⁴⁰“Müleka nanoujüle nünain Maleiwa, nüla'ajaajeerü naainjala noulia. Otta nnojliishii anoujain nünain. Süka jamüin, mo'usalii naya nütüma, matüjainsalii naya nütüma, süpüla nnojliinjatüin nayaawatüin saa'u tü shiimüinkat”.

⁴¹Tü nüküjakat Isaías, nüküjain süka shii'iyatüin nümüin nütüma Maleiwa süna'in anashaateechin ma'i Jesús so'uweena wane ka'i je süna'in shiyoukteechin nia wayuu.

⁴²Mayaainje manoujain wainma wayuu nünain Jesús, eesü wainma na'akajee na laülaayuu judiókana anoujain nünain. Shiasa süka mmolüin naya neema na fariseokana suulia ajuitinnaa sulu'ujee tü ekirajüleekat, nounjulajakalaka

nachiki sünain nanoujain nünain Jesús, ⁴³süka shiain kee'ireein ma'i naa'in a'waajünaa sütüma wayuu nuuliale'eya Maleiwa.

Kasalajaneerü sümüin wayuu shiyouktüin tü nümakat Jesús

⁴⁴Naashajaakalaka Jesús nüchikua sümäa emetuluin nünüiki: “Chi wayuu eekai nünoujain tanain, nnojoshi tayain ne'e nünouja anain tamüiwa, nünouja anainchiya chi kajünalakai taya. ⁴⁵Maa'aya aka ni'raajüle taya'aya, ni'raajüin chi kajünalakai taya. ⁴⁶Antüshi taya sa'akamüin wayuu yaa mmalu'u sünain müinya aka taya saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin wayuu saa'u tü shiimüinkat tatüma. Chi eekai nünoujain tanain, nnojolichipa waraittüin sümäa piyuushi maa'awakuu müin suulia tü shiimüinkat.

⁴⁷“Otta müshia chi eekai naapajüin tanüiki sümäa nnojolin noonoin sümäa, kasalajaneerü naainjala nümüin. Nnojoleechi tayain kasalajanain atüma nümüin. Süka jamüin, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla to'tte'erüinjatüin shia suulia saainjala. ⁴⁸Na wayuu eekai nayouktüin taya oo'ulaka tü tamakat namüin maa'ulu yaa, süsaleena naya tüü so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala tü manoujainsatkalüirua. ⁴⁹Süka jamüin, tü taküjakat, nnojotsü tale'eru'ujeejatüin ne'e, naapajala tamüin chi Tashikai, chi kajünalakai taya. ⁵⁰Shia ne'e taküjaka waneepia tü naapakat tamüin chi Tashikai, süka tatüjaain saa'u sünain shiain ee'iranajaweerüin atüma naa'in chi eekai noonoin sümäa”,

nümataalakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüirua.

O'lojüshi Jesús noo'ui na nikirajüinkana

13 ¹Je so'u tü ka'i nekaainjatkat o'u na judiökana tü ekawaa kanülüiakat Pascua, nütüjaa aa'ut Jesús sünain keraain nükalia süpüla o'unaa sa'akajee tü wayuukolüirua eemüin chi Nüshikai. Je saa'u alin ma'i nüpüla waneepia na anoujashiikana nünain, ayatshijja'a alin ma'i naya nüpüla pejepa nükalia süpüla ouktaa naa'ujee.

²Shiasa motsapa tü ka'ikat, nükotchirüin Jesús na nikirajüinkana sünainmüin tü ekawaakat. Otta chi nikirajüinkai Judaskai anülia, chi nüchonkai Simón Iscariote, e'itaanatüjülia nikiiru'u nütüma Satanás, chi sülaülakai yolujaa, süpüla naapüinjachin nikii Jesús süpüla o'utünaa aa'in. ³Nütüjaa aa'ut Jesús sümäa sülaülain nia kasa süpüshua nütüma chi Nüshikai, je sünain chaje'ewalin nia eejee Maleiwa je sünain nüle'ejüinjachin nüchikua nünainmüin. ⁴Otta süpüla nii'iyatüin namüin na nikirajüinkana sünain nnojolün yaletayain naa'in noulia, nüshawalaakalaka joo sünainjee tü ekawaakat je naakatüin tü nüshe'inpalajanakat sünain nijittaain wane tuwaaya nüse'eru'upünaa. ⁵Nipirajakalaka wane irala süka wüin. Nu'ttakalaka sünain o'lojoo noo'ui na nikirajüinkana sümäa noosojuin shia süka tü tuwaayakat.

⁶Je wanaa sümäa nürütkaain nünainmüin Simón Pedro, —Senyotkalee, çpu'lojooinjatü too'ui? —nümakalaka Pedro nümüin.

⁷Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Ja'itairü nnojolüin piyaawatüin maa'ulu yaa saa'u tü taa'inrakat püka, piyaawateerü aa'u mapeena — nümatalakalaka Jesús nümüin.

⁸—Nnojottaa —nümakalaka Pedro nümüin —Nnojotsü tacheküin süpüleerua pu'lojooinjatüin too'ui.

Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Müleka nnojoiere wulein pia tatüma, nnojoleechi kasajachin pia tamüin —nümakalaka.

⁹—Senyotkalee, müleje shia, pu'lojole'e too'ui, tajapü je tekii süma'alee —nümakalaka Pedro nümüin Jesús.

¹⁰Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Wane wayuu süchikijee o'oojoo, wulesü nüta süpüshua. Shia ne'e che'ojaaka nümüin nu'lojoooin nuu'ui süchikijee waraittaa. Otta müshi'iyaa jiakana, wuleinapa. Waneesha'alajaa'a ne'e chi nnojoiakai wulein ja'aka —nümakalaka Jesús. ¹¹Nümüsü Jesús tüü süka nütüjaatüjülüin aa'u jaralinjachin aapüin nikii.

¹²Shiasa süchikijee nu'lojoin Jesús noo'ui na nikirajüinkana, na'atüin tü nüshe'inalajanakat sümaa nüikkalaa'in nüchikua eejechire paala nikaain. Nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—¿Jamalu'tut saa'in jümüin tü taa'inrakat jüka? ¹³“Ekirajüikalee” je “Senyotkalee” müshii jia tamüin. Je lotüsü jünüiki süka tia, süka tayainja'a chi jümakai. ¹⁴Maa aka tayakai, chi ekirajüikai jia, chi Jüsenyotsekai, to'lojooitpa juu'ui, müinjana jia'aya ju'lojoojiraainjatü juu'ui. ¹⁵Tüü, tee'iyatia jümüin süna'in nnojolüin yaletayaain taa'in juulia. Akaainjana jia namüin na juwalayookana, nnojotsü yaletayaainjatüin jaa'in noulia.

Akaalinjiraainjana jia waneepia.

¹⁶Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Wane wayuu eekai achepchieein, nnojoiishi alanaain nuulia chi kachepchiakai. Je wane aluwataaushi, nnojoiishi alanaain nuulia chi kajüinalakai. ¹⁷Otta müshi'iyaa jiakana, süka jütüjaaipain saa'u joolu'u tüü, talatashaateena ma'i jia müleka ji'yataale namüin na juwalayookana sümaa nnojolüin yaletayaain jaa'in noulia.

Aküjüshi Jesús süchiki naapünajachin ekii

¹⁸“Tü tamakat jümüin: ‘Wuleinapa jia’, nnojotsü jümüinjatüin jüpüshua. Tatüjaa aa'ulu jukuaippa jüpüshua süka taneekalain jia. Otta tü kasa alateektat joolu'u tamüin, süpülajatü shikeraajüinjatüin tü ashajünakat paala sümaiwa sulu'u tü karalouktakat nüchikimaajatkat Maleiwa makat: ‘Nü'ünüüichipa joolu'u taya chi ekiraashikai tamaa’.

¹⁹“Taküjüin joolu'u jümüin tachiki süpülapünaa saapünüin tekii süpüla jünoujüinjatüin sülatapeena süna'in tayain tayakai chi aküjapü'ikai tachiki. ²⁰Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi eekai kamaneein namüin na eekai tajünalain, kamaneeshi tamü'inya. Je saa'u kamaneein tamüin, kamaneeshi nia nümüin chi kajüinalakai taya'aya”, nümatalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

²¹Süchikijee nümüin Jesús tüü, antajaasü wane shapashapataa aa'in nümüin. Nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Naapeechi ekii taya wane ja'akajee.

²²Neirakaajiraakalaka joo na nikirajüinkana süna'in “¿Jarai

cheje eera nia?” sümüin naa'in nale'eru'u. ²³Otta müshia wane nikirajüinkai Jesús, chi aishikai ma'i nüpüla, yaashi joyotüin nü'ütpa'a. ²⁴Nujutachonkalaka najapü Simón Pedro nümüin süpüla nusakirüinjachin Jesús sünain jaralin chi aapüinjachin nikii. ²⁵Nejebraakalaka joo chi nikirajüinkai sünain nusakirüin nia:
—Senyotkalee, ¿jarai chi aapüinjachika pikii? —nümakalaka nümüin Jesús.

²⁶Nüsouktakalaka Jesús nümüin:
—Nieechi chi tacholotikai amüin pan shiroku tü shirakat asalaa —nümakalaka.

Nücholotirakalaka joo tü pankat sünain naapüin shia nümüin Judas, chi nüchonkai Simón Iscariote. ²⁷Je naapaapa Judas tü pankat, nikerolokalaka Satanás, chi sülaülakai yolujaa, nüle'eru'umüin. Nümakalaka Jesús nümüin:

—Pu'una pümaala paa'inramaataiwa tü paa'inrajatkat.

²⁸Otta müshi'iya na nikirajüinkana yaakana sünain tü ekawaakat, nnojotsü nayaawatüin aa'u jamalu'ulüin tü nümakat nümüin Judas. ²⁹Saa'u niain Judas anaajaalin tü neerü nalü'üjapü'ütakat na nikirajüinkana Jesús, aluwataanayaashi ne'e saa'in namüin waneerua sünain ayalajaa tü kasa che'ojaakat namüin süpüla tü mi'iraakat. Oo'ulaka saa'in namüin waneerua, aluwataanayaashi sünain asülajaa sümüin wayuu eekai müliain.

³⁰Nujuittaatalakalaka Judas yaawalaja'aya anoopa'amüin süchikijee naapaain tü pankat süpüla o'unaa nama'anajee. Piyuupa tü mmapa'akat.

Aattajaweechi Pedro naa'u Jesús

³¹Shiasa nüchikiru'u Judas, nümakalaka joo Jesús namüin na nikirajüinkana: “Müshi paala taya jümüin tachikua: Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, kettaasü takalia joolu'u süpüla nii'iyatüinjatüin Maleiwa sümüin wayuu tü kasa anashaatasü naa'inrüinjatkat taka. Je sünainjee tü naa'inrüinjatkat taka, sütüjaajeerü aa'u wayuu süpüshua sünain pülashaatain ma'i nia. ³²Je sütüjaapa wayuu naa'u sünain pülashaatain ma'i nia, nii'iyatamaateerü sümüin sünain anashaatain ma'i taya maa aka niakai.

³³“Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, yaashi ne'e taya jümaa motso'o. Jüchajaweechi achiki taya sümaa nnojoleechin jüntüin tanain, süka nnojoliyülin juuntüin o'unaa chamüin eemüinjachire to'unüin, maa aka tü tamakat paala namüin na laülaayuu judíokana.

³⁴“Otta müsia joolu'u, tü taluwataainjatkat anain jia, kasa jeket. Taluwataain jia joolu'u sünain ajjiraainjanain jia jüpüla wane'ewaare jukua maa aka alin jia tapüla. ³⁵Müleka shiimüinre sünain ajjiraain jia jüpüla, ayaawatüineena jia sütüma wayuu süpüshua sünain tekirajanain jia”, nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

³⁶—Senyotkalee, ¿jalainjachi pia o'unüin? —nümakalaka Simón Pedro nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús:
—Nnojyülia puuntüin o'unaa tamaa joolu'u chaa eemüinjachire taya. Alu'ujasa mapeena, tamaajeечи pia chamüin — nümataalakalaka nümüin.

³⁷—Senyotkalee, ¿jamüshikai nnojoka'a tountajachin o'unaa pümaa joolu'u? O'uneeshi taya pümaa, ja'itashi taya o'utünüin aa'in pünainjee —nümakalaka Pedro nümüin.

³⁸Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —¿Shiimüin ma'i tü pümakat tamüin sünnain yapain pia süpüla ouktaa tanainjee? Taküjüin paala pümüin tü shiimüinkat: Süpülapünaa nükootaleraajüin wane kaliina so'u aikat tüü, aattajaweechi pia paa'u apünüintua sünnain pi'raajüin taya —nümakalaka Jesús nümüin.

Naashin Jesús, a'aniraasü nukuaippa nümaa Maleiwa

14 ¹Ayatüshi Jesús aashajaain namaa na nikirajüinkana sünnain nümüin namüin: “Nnoj mojuin jaa'in. Anakaja ayatüle jia sünnain jünoujain nünnain Maleiwa maa'aya aka tana'inya. ²Chaa eere kepian chi Tashikai, wainma ma'i paü. O'uneechi taya joolu'u chamüin jüpüleerua süpüla yapainjatüin tatüma tü paükalüirua jüpüla. Müleka nnojoruleje een shia, nnojotsüje taküjain achiki jümüin. ³Aniin taya o'unüinjachin joolu'u süpüla yapainjatüin tatüma tü paükalüirua jüpüla, ale'ejeechi taya joo'omüin süpüla tasaajüin jia süpüla chainjanain jia eere taya. ⁴Jütüjaa aa'ulu eemüinjachire to'unüin otta jalapünaainjanain jia süpüla jüntüin chamüin”, nümataalalaka Jesús namüin.

⁵Aashajaashi joo Tomás, wane chi nikirajüinkai Jesús: —Senyotkalee, nnojotsü watüjaain aa'u eemüinjachire pu'unüin, shialeeka watüjaweematüin aa'u

jalapünaainjanain waya süpüla wantüin chamüin.

⁶Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —Tayakai, taya chi süntajachikai akajee wayuu nünnainmüin Maleiwa, süka tayain ee'iyatüin sümüin tü shiimüinkat nüchikikat Maleiwa süpüla shii'iranaajaanjatüin saa'in tatüma süpüla eeninatüin nümaa waneepia. Chi e'raajirakai Maleiwa, taya tayakai tamüiwa. ⁷Müleka shiimüinreje sünnain ji'raajüin ma'i taya, ji'raajüinje chi Tashikai wanaa tamaa. Je shiasa joolu'u, ji'raajeechi chi Tashikai sünnainjee tü naa'inrüinjatkat taka —nümataalalaka Jesús nümüin Tomás.

⁸Nüsouktakalaka wane'eya, chi Felipekai anülia: —Senyotkalee, müleka pii'iyatüle wamüin chi Püshikai, aneerü waa'in sümaa.

⁹Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —Atak, ja'itaichiyala'a kakaliaichin taya jümaa, nnojoliyüüta'aya pi'raajüin taya. Chi eekai ni'rüin taya, ni'rüin chi Tashika'iya. ¿Jamalu'utka'a pütüma “Pii'iyata wamüin chi Püshikai” pümakalaka tamüin? ¹⁰¿Jamüsü nnojotka'a pünoujain tanain sünnain sa'aniraain takuaippa nümaa chi Tashikai je sünnain sa'aniraain nukuaippa tamaa? —nümakalaka Jesús nümüin Felipe.

Aashajaashi joo Jesús namüin napüshua: “Tü pütchi taküjapü'ukat jümüin, nnojotsü pütchi ne'e tale'eru'ujeejatü. Je tü kasa anasü taa'inrapü'ukat, tountüin taa'inrüin süka sa'aniraain nukuaippa chi Tashikai tamaa. ¹¹Anakaja jünoujüle tü tamakat jümüin sünnain sa'aniraain takuaippa nümaa chi

Tashikai je sünain sa'aniraain nukuaippa tamaa. Müleka isale shia jüchiki jünoujain, jünouja shia tamüin sünainjee ji'rüin tü kasa anasü taa'inrapü'ükat, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

¹²“Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi eekai ni'itaain naa'in sünain anoujaa tanain, nuunteerü naa'inrüin kasa anasü makat aka saa'in tü taa'inrapü'ükat ju'upala. Je tü naa'inreetkat, alana'aleejeeria sünain anain ma'i suuliale'eya tü taa'inrapü'ükat, süka to'unüinjachin eemüin chi Tashikai. ¹³Je süpüshua tü kasa jüchunteetkat nümüin chi Tashikai saa'u tapüshin jia, taa'inreerü shia süpüla nütüjaanüinjachin aa'u sünain anashaatain ma'i nia sütüma tü taa'inreetkat jümüin, tayakai chi Nüchonkai. ¹⁴Otta süpüshua tü jüchuntakat tamüin tayakai saa'u tapüshin jia, taa'inreerü jümüin”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

**Naashin Jesús, ajütünajachi
chi Naa'inkai Maleiwa**

¹⁵Ayatshi aashajaa'in joo Jesús namaa na nikirajüinkana sünain müin mayaa: “Müleka aire ma'i taya jüpüla, jaa'a meena jia sümüin tü taluwataapü'ükat anain jia.

¹⁶Otta müshia tayakai, tachunteerü nümüin chi Tashikai süpüla nüjütüin jünainmüin wane Akaaliijü'iyaa maa aka tayakai süpüla einjachin jümaa waneepia. ¹⁷Nieechi chi Naa'inkai Maleiwa, chi ekirajeekikai jia sünain tü shiimüinkat noo'opünaa Maleiwa. Otta tü wayuukolüirua eekai manoujain tanain, nnojoleechi kapülain saa'in nia, süka nnojölüin shiyaawatüin saa'u nukuaippa je

süka mochoojüin nia so'u. Alu'ujasa jiakana, ji'raajüin süka een nia jümaa. Je mapeena, sulu'ujeechi jaa'in.

¹⁸“Nnojoleena makatüin jia jümüiwa sünain makaaliijuwaa tatüma. Ale'ejeechi taya jünainmüin.

¹⁹Che'ojaasü motso'o ne'e süpüla nnojoreeinjachin shi'rüin taya wayuu eekai manoujain tanain. Alu'ujasa jiakana, ji'reechi taya. Saa'u katüinjatüin to'u süchikua, akaweenia jiakana kateena o'u nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ²⁰Je so'u tü ka'i nüjütüneechikat o'u jünainmüin chi Naa'inkai Maleiwa, jütüjaweechi aa'u taya sünain sa'aniraain takuaippa nümaa chi Tashikai je sünain sa'aniraain jukuaiippa tamaa maa'aya aka takuaippa jümaa'aya. ²¹Chi eekai noonoo'in sümaa tü taluwataakat anain nia, nia'aya aika apüla taya. Je saa'u alin taya nüpüla, aijeechi nia nüpüla chi Tashikai. Je aijeechi nia tapülaya sümaa tee'iyatüin takuaippa nümüin”, nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

²²Nüsouktakalaka wane nikirajüin, chi kanüliakai Judas (nnojoishi niain chi Judas Iscariotekai):

—Suyotkalee, maa aka pii'iyatüinjatüin pukuaippa wamüin, ¿jamaka'a nnojölüinjatka'a pii'iyatüin pukuaippa namüin na manoujainsaliikana? —nümakalaka.

²³Nüsouktakalaka Jesús nümüin: —Tamüsü paala pümüin süchikua: Chi eekai alin apüla taya, oonoweechi sümaa tü tekirajakat anain. Aijeechi nia'aya nüpüla chi Tashikai je anteena waya nünainmüin süpüla nümaain waya waneepia. ²⁴Otta chi eekai nnojölüin

noonoon sūmaa tü tekirajakat anain, maalinsai taya nüpüla. Je tü pütchi tamakat ayouktünakat sütüma tü wayuukolüürua, nnojotsü pütchin tale'eru'ujeejatü ne'e. Naapajala chi Tashikai tamüin, chi kajünalakai taya —nümakalaka Jesús nümüin.

²⁵Nümakalaka joo namüin napüshua na nikirajüinkana: “Tamüsü jümüin tüü sūma'inru'u yaayülin taya jūmaa. ²⁶Je chi Naa'inkai Maleiwa, chi Akaaliijüikai, ajütüneechi jünainmüin nütüma chi Tashikai sünainjee tapüshin jia. Nikirajeena jia sünain kasa süpüshua noo'opünaa Maleiwa je nūso'ireerü jaa'in sünain süpüshua tü tamapü'ukat jümüin. ²⁷Aapünerü joolu'u wane anaa jümüin. Je chi aapüinjachikai shia jümüin, taya tayakai chi Jüsenyotsekai. Otta tü anaa taapajatkat jümüin, nnojotsü müin aka saa'in tü anaa saapakat wayuu. Je sükajee tia, anakaja nnojorule mojuin jaa'in sūmaa mmolüin jia seema tü kasa alateetkat.

²⁸“Soto jaa'in tü tamakat jümüin: Mayaainje to'unajachin juulia, ale'ejeechi taya tachikua jünainmüin. Müleka aireje'eya ma'i taya jüpüla, talateerüje jaa'in sūmaa to'unajachin eemüin chi Tashikai, süka laülaain nia toulia. ²⁹Tamüsü jümüin tüü süpülapünaa to'unüin, süpüla jünoujainjatüin sünain pansaain tanüiki sülatapeena tü tamakat. ³⁰Alü'ütsü joo süpüla kettaain taashajala jūmaa, süka nüntamaateechin Satanás. Mayaainje nuluwataain saa'u wayuu sainküin mma, nnojoishi laülaain nia taa'u. ³¹Chi toonookai amaa waneepia, nia chi Tashikai. Je joolu'u saa'u taa'inrüinjatüin

tü nuluwataakat anain taya, atüjaaneerü aa'u sütüma wayuu sainküin mma sünain alin ma'i nia tapüla”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana. Je kettaapa nünüiki namüin, “Joo'uya wo'unaiwa yaajee”, müshi nia namüin.

Nukuaippa chi wayuu a'aniraakai akuaippa nümaa Jesús

15 ¹Je sünain waraittain Jesús, yootüshi nia namaa na nikirajüinkana sünain nümüin namüin: “Wane sütüna wunu'u, kachonsü shia süka sünaain shia tü wunu'ukot, akaweenia jiakana juunteerü jaa'inrüin kasa anasü sünainjee sa'aniraain jukuaippa tamaa. Taya'aya tayakai chi wunu'u shiimüinshikai süka tayain tamüiwa suuntaka akajee wayuu saa'inrüin kasa anasü. Otta chi Tashikai, müshi aka naa'in wane a'yataai sulu'u yüüja, süka nükaaliijain jia süpüla juuntüinjatüin jaa'inrüin kasa anasü. ²Akaajasa müleka nnojorule jaa'inrüin kasa anasü, meena aka jia saa'in tü sütünakalüürua wunu'u ashottünakat nütüma chi aa'inmajüikai saaliijee machonwaa. Alu'ujasa chi aa'inrakai kasa anasü, wuleerü naa'in nütüma Maleiwa süpüla nuuntüinjatüin naa'inrüin waneepia kasa anasü, maa aka tü wunu'u anaatünakat ma'i atüna süpüla ayatüinjatüin kachoin. ³Je jiakana, wuleitpa jaa'in sütüma tü pütchi tamapü'ukat jümüin. ⁴Müleka ayatüle sa'aniraain jukuaippa tamaa, ayateerü juuntüin tatüma aa'inraa kasa anasü. Nnojorule kachetüin sütüna wane wunu'u sünain, machonjeerü tü sütünakat. Akaweenia jiakana, nnojoleerü

juuntuin jaa'inruin kasa anasü müleka nnojorule ayatüin jia tanain.

⁵“Tayakai, müshi aka saa'in tü wunu'ukot. Otta jiakana, müshii aka saa'in tü sütünakat. Süka jamüin, chi wayuu eekai ayatüin sünain sa'aniraa'in nukuaippa tamaa je takuaippa nümaa, naa'inreerü wainma kasa anasü. Müleka nnojorule ayatüin jia tanain, nnojoleerü juuntuin jaa'inruin kasa anasü. ⁶Chi wayuu eekai nnojolüin sa'aniraa'in nukuaippa tamaa, müshi aka saa'in wane sütüna wunu'u eekai süshottünüin sümaa sükotchijünüin süpüla a'ajünäa jutpa. ⁷Otta müleka sa'aniraa'ale jukuaiippa tamaa sümaa joonoo'in sümaa tanüiki, jüchunta nüümüin chi Tashikai tü kasa kee'ireekat jaa'in, je aapünerü shia jümüin. ⁸Müleka jaa'inrüle ma'i wainma kasa anasü, a'waajüneechi chi Tashikai sünainjee tia je atüjaaneena aa'u sümaa tekirajüin jia.

⁹“Maa aka alin taya nüpüla chi Tashikai, aishii jia tapülaya. Joonoo jumaala sümaa tanüiki süpüla ayatüinjanain jia alin tapüla. ¹⁰Müleka joonoo'le sümaa tü taluwataakat anain jia, ayateena jia alin tapüla, maa aka ayatüin alin taya nüpüla chi Tashikai saa'u toonoo'in sümaa tü nuluwataakat anain taya. ¹¹Taküjain jümüin tüü süpüla talatashaatainjatüin ma'i waneepia jaa'in tanainjee.

¹²“Tü taluwataakat anain jia, shia tüü: Aijiraa jia jüpüla maa aka alin jia tapüla. ¹³Wane wayuu, aapajiraakai nukuaippa süpüla ouktaa saa'ujee nütünajutüirua, miyo'ushaata ma'i naalii nüpüla. ¹⁴‘Tatünajut’ meechi taya jümüin müleka joonoo'le waneepia sümaa tü

taluwataakat anain jia. ¹⁵Nnojoleena ‘tachepchia’ tamüin jia. Süka jamüin, wane achepchiee, nnojotsü aküjünüin nüümüin tü naa'inrakat chi nülaamainkai. Alu'ujasa jiakana, ‘tatünajut’ tamüshii jia süka taküjün jümüin süpüshua tü aküjünakat tamüin nütüma chi Tashikai. ¹⁶Nnojoishi jüneeekajalain taya, jia taneekajalaka. Te'itain jia süpüla jaa'inrüinjatüin wainma kasa anasü matüjainkat amalajawaa. Müleka jaa'inrüle tia, naa'inreerü chi Tashikai jümüin süpüshua tü juchuntakat nüümüin saa'u tapüshin jia. ¹⁷Nnojo motüin jaa'in tü taluwataakat anain jia makat: Aijiraa jia jüpüla”, nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Maaliisalii na anoujashiikana napüla na manoujainsaliikana

¹⁸Aashajaashi Jesús nüchikua namüin: “Müleka kanainre jia saa'in tü manoujainsatkalüirua, soto jaa'in sünain tayain kanain saa'in palajana. ¹⁹Müleka wanaawaleje jaa'in namaa, aishiije jia napüla maa aka alin napüla na wanaawakana namaa. Otta süka taneekajalain jia na'akajee, nnojoishii wanaawain jia namaa. Je sükajee tüü, maalinsalii jia napüla. ²⁰Soto jaa'in tü pütchi tamayütakat jümüin makat: ‘Wane wayuu eekai achepchieein, nnojoishi alanaain nuulia chi kachepchiakai’. Maa aka ein wayuu kapülakat aa'in tü tekirajakat anain, meenia jiakana atüma'aya. Je maa aka ein wayuu eekai ni'rüin wayümüin tamüin, akaweenia jiakana atüma'aya. ²¹Meena jia atümaa saa'u tapüshin jia je saa'u nnojolin ne'raajüin chi kajünalakai taya.

²²“Müleka nnojoireje tantüin na'akamüin na manoujainsaliikana

sünain ekirajaa naya, nnojotsüje kasain kasalajanainjatüin namüin. Otta müsia saa'u tantüichipain na'akamüin, nnojotsü jamüinjatüin nanüiki. ²³ Je chi eekai kanain naa'in taya, kanainshi naa'in chi Tashikai wanaa tama'aya. ²⁴ Müleka nnojoiereje taa'inrüin no'upala tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, nnojotsüje kasain kasalajanainjatüin namüin. Otta mayaainje ne'rüin tü kasa anasü taa'inrapit'ukat, ayatshiija'a kanain naa'in taya oo'ulaka chi Tashika'iya. ²⁵ Müsü nakuaiippa süpüla shikeraajüinjatüin tü pütchi ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaaajtkat Maleiwa makat: 'Nnojotsü kasain kanainjeein na'ürüla tanain'.

²⁶ "Nüntapeena jünainmüin chi Akaaliijüikai, chi Naa'inkai Maleiwa, chi tajüteechikai chajee iipünaajee nüma'anajee chi Tashikai, nii'iyateerü jümüin süpüshua tü shiimüinkat noo'opünaa Maleiwa. Je aashajaweeci nia tachiki jümaa. ²⁷ Otta müshi'iya jiakanaya, anashii müleka jüküjüle tachiki sümüin wayuu, süka jiainja'a tamaatüjüli'inya to'ttoiwa'aya sünain ekirajaa wayuu.

16 ¹ Taküjain jümüin süpüshua tü süpüla sotüinjatüin jaa'in tanüiki ji'rapa müliaa suulia sümalaja'alaain jünoula tanain. ² So'uweena wane ka'i, ajünajaaneena jia sulu'ujee tü ekirajüleekat. Je chi eekai nu'uteein jaa'in, talateechi Maleiwa nümaa naashin müleka nu'utüle jaa'in. ³ Naa'inreerü kasa mojusü eekai müin aka tia, süka nnojolin ne'raajüin chi Maleiwakai je süka nnojolin ne'raajüin tayaka'iya.

⁴ Taküjüin jümüin joolu'u tüü tama'ichiki süpüla sotüinjatüin jaa'in shia mapeena ji'rapa tü müliaakat. Nnojotsü taküjapü'üin shia jümüin paalainka süka aniiyüli'inya taya jümaa", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Tü naa'inreetkat chi Naa'inkai Maleiwa

⁵⁻⁶ Aashajaashi Jesús nüchikua namüin: "Je joolu'u, o'unajachi taya jüma'anajee eemüin chi Tashikai chi kajünalakai taya. Tatüjaa aa'ulu jamüin nnojoiika'a jüsakirüin taya sünain jalamüinjachin taya. Shia süka mojushaatain ma'i jaa'in sütüma tü kasa tamayütktat jümüin. ⁷ Shiimüin tü tamüinjtkat joolu'u jümüin: Müleka to'unüle jüma'anajee, jiainjana anaka sükajee, süka tajüteechin jünainmüin chi Akaaliijüikai. Müleka yaale taya jümaa, nnojoleechi antüin.

⁸ "Je nüntapa yaamüin, nii'iyateerü sümüin wayuu eekai manoujain tanain sünain nnojolüin lotüin tü sünoujakat anain. Süka jamüin, nnojotsü nanoujain tü shiimüinkat sünain kaainjaraliin naya, sünain maainjalasalin tayakai, je sünain kasalajaneerüin namüin naainjala so'uweena wane ka'i. ⁹ Nnojotsü lotüin nekiiru'u sünain kasain wayuu tü aainjalaakat, süka nayouktüin anoujaa tanain.

¹⁰ Nnojotsü lotüin nekiiru'u sünain wayuuin maainjalasai taya, süka to'unüinjachin nünainmüin chi Tashikai sümaa nnojoleechin taya shi'rüin wayuu. ¹¹ Nnojotsü lotüin nekiiru'u sünain kasalajaneerüin namüin naainjala, süka kasalajanaitpain nümüin naainjala Satanás, chi aluwataashikai naa'u na manoujainsaliikana sainküin mma.

¹²“Wainma tü pütchi isakat süpüla taküjüin jümüin. Otta nnojoleerü taküjüin jümüin süpüshua, süka kapüleeejerüin jümüin jiyaawatüin saa'u maa'ulu yaa. ¹³Otta müshia chi Naa'inkai Maleiwa nüntapa, chi ekirajeechikai jia süinain tü shiimüinkat, nükaaliijeena jia süpüla jiyaawatüinjatüin saa'u süpüshua tü shiimüinkat noo'opünaa Maleiwa. Tü nümüinjatkat jümüin, nnojoleerü pütchi ne'e nüle'eru'ujeejatü. Shieerü nüküjaka tü aküjünakat nümüin. Je naapireena jia süchiki tü kasa alateetkat mapeena. ¹⁴⁻¹⁵Chi Tashikai, nüküjüin tamüin süchiki kasa süpüshua. Otta tü nüküjakat tamüin, shia taküjapü'ukat jümüin. Je chi Naa'inkai Maleiwa, nüso'ireerü jaa'in süinain tü taküjapü'ukat jümüin. Je süinainjee nikirajeenain jia süinain tü taküjakat, kojuteechi taya jütüma.

¹⁶“Je joolu'u, motsomüin yaain taya jümaa. Shiasa palitchon ka'i, ji'reechi taya tachikua”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Jamüinjatü naa'in na nikirajüinkana nüchikiru'u Jesús

¹⁷Naashajaajiraakalaka joo wane ne'ipa na nikirajüinkana süinain maa:

—¿Jamalu'ut cheje nünuüki wamüin süinain: “Je joolu'u, motsomüin yaain taya jümaa. Shiasa palitchon ka'i, ji'reechi taya tachikua”, makat? ¿Je jamalu'ut tü nümakat wamüin süinain: “Süka to'unünjachin nünainmüin chi Tashikai”, makat? —namajiraakalaka.

¹⁸Ayatshii naya süinain nasakijiraain süinain:

—¿Jamalu'ut cheje nünuüki wamüin süinain: “Je joolu'u

motsomüin”, oo'ulaka “Shiasa palitchon ka'i”, makat? Nnojotsü wayaawatüin aa'u tü nümakat wamüin.

¹⁹Otta müshia Jesús, süka nütüjaain saa'u süinain nasakireein nia süchiki tü nümakat paala namüin, nümakalaka namüin:

—¿Aashajaajiraashii jia süinain tü tamakat süinain: “Je joolu'u, motsomüin yaain taya jümaa. Shiasa palitchon ka'i, ji'reechi taya tachikua”, makat? ²⁰Shiimüin tü tamüinjatkat joolu'u jümüin: Mojeerü ma'i jaa'in sümaa ji'yalajüin mapeena. Otta tü manoujainsatkalüirua sainküin mma, talateerü saa'in. Mayaainje mojeerüin jaa'in, talateerü jaa'in süchikijee.

²¹“Wane jierü eekai jemeyülüin, aisü sümüin saalii tü süchonkot. Otta süchikijee jemeyülüin, anasü. Motüsü saa'in tü müliaakat süka talatüin ma'i saa'in sujuittapa süchon. ²²Müshii aka jiakana süinain mojuin jaa'in joolu'u. Otta süchikijee mapa ji'rapa taya, talateerü ma'i jaa'in. Je nnojoleerü oo'ulain juulia tü talataakat aa'in. ²³Je so'uweena ka'ikat tia, nnojoleechi taya jüsakirüin süinain wane kasa. Shiimüin tü tamakat jümüin: Kasa süpüshua eekai juchunteerüin nümüin chi Tashikai süinainjee jiain tapüshin, naapeerü shia jümüin. ²⁴Je jüchuntaiwa'aya nümüin chi Tashikai paala, nnojotsü juchuntüin süinainjee jiain tapüshin. Otta müsia joolu'u, anakaja jüchuntüle süinainjee jiain tapüshin, je aapüneerü tü kasa jüchuntakat jümüin nütüma. Je talatashaateerü ma'i jaa'in süka tia”, nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

²⁵ Ayatüshi Jesús aashajaan namaa: “Aküjüshi taya nüchiki chi Tashikai jümüin süka sukuaippa tü kasa e'naajünakat sainküin mma. Otta so'uweena wane ka'i, nnojoleechi müin aka taya joolu'u süna'in ekirajaa jia, alu'ujasa lotüinjatü tanüiki nüchiki. ²⁶ Je so'u ka'ikat tia, nnojoleechi tayain chi achuntakai nümüin chi Tashikai jaa'ujee. Alu'ujasa juunteerü jüchuntüin nümüin jiakana süna'injee jiain tapüshin, ²⁷ süka alin jia nüpüla niaka'iya. Aishii jia nüpüla chi Tashikai süka alin taya jüpüla je süka jünoujain süna'in nüma'anajeejachin taya. ²⁸ Shiimüin süna'in tantüshin chajee iipünaajee nüma'anajee chi Tashikai yaamüin yaa sa'akamüin wayuu. Je joolu'u, o'üneechi taya tachikua sa'akajee wayuu eemüin chi Tashikai”, nümataalalakala Jesús namüin na nikirajüinkana.

²⁹ Namakalaka na nikirajüinkana nümüin:

—Atak, lotüitpa joo pünüiki wamüin je nnojölüitpa paashajaan süka sukuaippa tü kasa e'naajünakat sainküin mma. ³⁰ Watüjjaachipa aa'u pia süna'in piyaawatüin saa'u kasa süpüshua. Müleka wasakireere pia süna'in wane kasa, pütüjaatüjülia aa'ut tü jülüjakat waa'in. Sükajee tüü, anoujainapa waya süka süpüshua waa'in süna'in püntüshin nüma'anajee Maleiwa —namakalaka nümüin Jesús.

³¹ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—¿Shiimüin cheje era süna'in jünoujainapain süka süpüshua jaa'in? ³² Alü'ütsü jükalia süpüla ju'walakajaan wane'ewa'ire jukua. Shiimüin süna'in süntüitpain tü

jükaliakat süpüla jüpütüinjachin taya sümaa jüle'ejüin jipialu'umüin. Otta müshia tayakai, nnojoleechi tamüiwain süka ein chi Tashikai waneepia tamaa.

³³ “Taküjain jümüin tüü süpüla anainjanain jia süna'injee sa'aniraain jukuaippa tamaa. Mayaashijee mülieenain jia mapeena sütüma tü kasa mojusü saa'inreetkat tü manoujainsatkalüirua jüka, anakaja joolu'u talatüle jaa'in süka tayamülüichipain chi aluwataashikai naa'u na manoujainsaliikana”, nümataalalakala Jesús namüin na nikirajüinkana.

Achuntüshi naa'ujiraa Jesús nümüin Maleiwa

17 ¹ Shiasa süchikijee naashajaan Jesús namaa na nikirajüinkana, eirakaashi nia iipünaamüin süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa:

“Taataa, kettaasü joo takalia süpüla ouktaa. Anakaja joolu'u müleka pii'iyatüle sümüin wayuu tü kasa anashaatasü paa'inrüinjatkat taka tayakai chi Püchonkai süpüla sütüjaainjatüin aa'u wayuu süpüshua süna'in pülashaatain ma'i pia. ² E'itaanüshi taya pütüma süpüla laülaainjachin saa'u wayuu süpüshua. Otta müsia tü wayuukolüirua e'itaanakat pütüma tajapulu'u, pücheküin süpüleerua shii'iranajaainjatüin saa'in tatüma süpüla eenjanain naya pümaa waneepia.

³ “Chi wayuu ee'iranajaaitpakai aa'in, nuuntüin niyaawatüin joolu'u saa'u tü shiimüin ekirajünakat püchiki süna'in waneeshin pia süna'in Maleiwain, je tachiki tayakai Jesucristo

sünain püjünalain taya sa'akamüin wayuu. ⁴Saa'u tekeraajüin süpüshua tü puluwataakat anain taya, tee'iyatüitpa pukuaippa sümüin wayuu süpüshua sainküin mma sünain anashaatain ma'i pia. ⁵Taataa, anakaja müleka kojutüle taya pütüma joolu'u chaa iipünaa eere pia, maa aka kojutpü'üin taya pütüma sümaiwa paala nnojoliüwa'aya sükumajünüin tü kasakat süpüshua.

**Achuntüshi Jesús naa'u
na nikirajüinkana**

⁶“Taataa, na tekirajüinkana, na aneekuushikana pütüma sa'akajee wayuu, tee'iyatüin pukuaippa namüin sünain anashaatain ma'i pia. Saa'u püpüshin naya, pi'itaain naya süpüla nayainjanain na tekirajüinkana. Je noonooitpain sümaa pünüiki. ⁷Otta müsia joolu'u, natüjaaitpa aa'u sünain shiimüin pünainjeejatüin süpüshua tü püküjakat tamüin. ⁸Tü pütchikat püküjapü'ükat tamüin, taküjain shia namüin je kapülasü naa'in tanüiki. Natüjaa aa'ut sünain shiimüin tantüshin püma'anajee je nanoujain sünain püjünalain taya sa'akamüin wayuu.

⁹“Taataa, achuntüshi joolu'u taya pümüin naa'u na tekirajüinkana. Nnojoiishi taya achuntüin pümüin saa'u wayuu eekai nnojoliün sünoujain tanain, alu'ujasa naa'u nayakana süka nayain na aneekuushikana pütüma je süka nayain püpüshin. ¹⁰Je saa'u püpüshin naya, tapüshi tayaka'iya. Je süka nanoujain tanain, na'waajüin ma'i taya.

¹¹“Nnojoleechi makatüin taya yaaya sa'aka wayuu, süka

to'unajachin pünainmüin. Otta müshi'iya na tekirajüinkana, makateena naya yaaya sa'aka tü wayuu manoujainsatkalüirua. Taataa, pia A'waajünakai, tachuntüin pümüin sünain paa'inmajüinjanain na tekirajüinkana süpüla wanaawajiraain naa'in maa aka wayakana sünain wanaawajiraain waa'in. Paa'inmaja naya süka tü püpülainkat. Saa'u paapüin tü püpülainkat tamüin paala, ¹²tountüin taa'inmajüin naya wanaa sümaa eepü'üin taya namaa. Je süka taa'inmajüin naya suulia kasa eekai mojuin, nnojoliishii naya ojutuun. Waneeshia ne'e niain Judas ojutuun süpüla amüloulin, chi e'itaanatüjüika'iya süpüla tia, süpüla shikeraajünjatüin tü ashajünakat nüchiki sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa.

¹³“O'üneechi taya joolu'u pünainmüin. Otta süka yaayülin taya sa'aka wayuu, aashajaashi taya pümaa joolu'u süpüla talatashaatain ma'i naa'in na tekirajüinkana sütümajee tanüiki maa aka tayakai sünain talatüin taa'in. ¹⁴Taküjüitpa namüin süpüshua tü püküjakat tamüin. Akatsa'a maalin naya süpüla tü manoujainsatkalüirua, süka nnojoliin süpüshin naya maa aka tayakai sünain nnojolin süpüshinya.

¹⁵“Nnojoiishi taya achuntüin pümüin süpüla püsaajünjanain naya sa'akajee tü wayuukolüirua eekai manoujain, alu'ujasa süpüla paa'inmajüinjanain naya nuulia chi Kama'üraikai. ¹⁶Nnojoliishii süpüshin naya

tü manoujainsatkalüirua, maa aka tayakai sünnain nnojolin süpüshinya. ¹⁷ Anakaja müleka pükatarüle naya pünainmüin sütümajee tü pünüiki shiimüinkat pi'itaakat napüleerua süpüla noonoin sümaa. ¹⁸ Je maa aka püjütüin taya sa'akamüin wayuu, tajütüin na tekirajüinkanaya sa'akamüin. ¹⁹ Je takatalaain pünainmüin süpüla jüüjüüin taya pümüin süpüla nakatannüinjanain pünainmüin na tekirajüinkanaya”, nümakalaka Jesús nümüin Maleiwa sünnain nüchuntüin naa'u na nikirajüinkana.

**Achuntüshi Jesús naa'u
napüshua na anoujashiikana**

²⁰ Ayatshi Jesús achuntüin nümüin Maleiwa: “Nnojoiishi taya achuntüin joolu'u pümüin naa'u na tekirajüinkana ne'e namüiwa. Achuntüshi taya'aya naa'u na wayuu anoujainjanakana tanain sütüma tü nekirajüinjatkat anain na tekirajüinkana. ²¹ Taataa, achuntüshi taya pümüin naa'u na anoujashiikana napüshua süpüla wanaawajiraainjatüin naa'in. Maa aka sa'aniraain pukuaippa tamaa je sa'aniraain takuaippa püma'aya, tacheküin müleka sa'aniraale nakuaippa wamaa süpüla shiyaawatüinjatüin aa'u wayuu süpüshua sainküin mma sünnain tajütüüshin pütüma.

²² “Tee'iyatüitpa sünnain kojütüin naya tatüma, maa aka kojütüin taya pütüma paala sümaiwa, süpüla wanaawajiraainjatüin naa'in, maa aka wayakana sünnain wanaawajiraain waa'in. ²³ Saa'u sa'aniraain takuaippa namaa, maa aka sa'aniraain

pukuaippa tamaa, tachuntüin süpüla wanaawajiraainjatüin ma'i naa'in waneepia. Je müleka wanaawajiraale naa'in, sütüjaajeerü aa'u wayuu süpüshua sünnain ajütüüshin taya pütüma je sünnain alin naya püpüla maa aka alin püpüla tayaka'iya.

²⁴ “Taataa, na wayuu e'itaanakana pütüma tajapulu'u, tacheküin napüleerua tamaainjanain naya chaa eere taya, süpüla ne'rüinjachin taya sünnain anashaatain ma'i. Shiimüin sünnain kojütüin ma'i taya pütüma süka alin taya püpüla sümaiwa paala nnojolüiwa'aya sükumajünüin tü kasakat süpüshua.

²⁵ “Taataa, pia lotokai akuaippa sünnain kasalajanain pütüma sümüin wayuu saainjala, mayaainge nnojolin shi'raajüin pia wayuu eekai manoujain, te'raajüin pia tayakai. Je na anoujashiikana, natüjaa aa'ulu sümaa püjünalain taya, ²⁶ sükajee tee'iyatüitpain pukuaippa namüin. Je ayateechi taya sünnain tee'iyatüin shia namüin süpüla aijiraainjanain naya napüla maa aka alin taya püpüla, je süpüla sa'aniraainjatüin takuaippa namaa”, nümakalaka Jesús nümüin Maleiwa.

Aapünüsü nikii Jesús nütüma Judas

18 ¹ Shiasa süchikijee nüchuntüin Jesús nümüin chi Nüshikai, nu'unakalaka namaa na nikirajüinkana waneemüin sa'ata wane luwopu kanüliakat Cedrón, suupünaamüin wane wunu'ulia kanüliasü Olivos.

² Otta müshia Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, ni'raajüin tü wunu'uliakat

süka noutkajaapü'üin cha'aya Jesús namaa na nikirajüinkana. ³Nüntakalaka joo Judas eemüin Jesús sümaa wane surulaalüirua je wane suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa ajütünakana natüma na fariseokana je natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana. Kajapulu'uyaa müshii chajaruuta oo'ulaka kasimo'uyaa müshii süpüla nanaküin tü wopukot. ⁴Otta Jesús, sünain nütüjaain saa'u süpüshua tü aa'innünjatkat joolu'u nüka, nürütkaakalaka sünainmüin tü surulaatkalüirua sünain nüsakirüin naya:

—¿Jarai jüchajaaka achiki?

⁵—Jesús chi Nazaretje'ewaikai —namakalaka.

—Taya'aya tayakai —nümakalaka Jesús namüin.

Otta müshia Judas chi aapakai nikii, eejachi sha'watüin namaa na surulaatkana. ⁶Je wanaa sümaa nümüin Jesús namüin: “Taya'aya tayakai”, ansünajaashii sünain no'nnajaain mmalu'u.

⁷Nüsakirakalaka joo Jesús nüchikua:

—¿Jarai jüchajaaka achiki?

—Nia Jesús chi Nazaretje'ewaikai —namakalaka nümüin.

⁸—Tamüinapa'asa jia sünain taya'ayain tayakai. Müleka tayale jüchajaain, juu'ulaa no'unaiwa na wayuu yaakana tamaa — nümakalaka namüin.

⁹Müsü nüüiki Jesús süpüla shikeraajünjatüin tü nümakat paala sünain maa: “Nnojotsü amüloulin toulia waneesükaije'e na'akajee napüshua na ni'itaakana Maleiwa süpüla nayain tapüshin”.

¹⁰Je Simón Pedro, nuwatakalaka noo'omüin wane nüchepchia

chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana sümaa wane chajaruuta. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'e nikialu'ujeejatkat. Otta müshia chi achepchieekai, Malco nünülia. ¹¹Nümakalaka Jesús nümüin Pedro:

—Pi'itaa püchajaruutse süchikua sulu'u süta. Acheküsü talatirüin tü müliaa nüchekakat chi Tashikai tapüleerua.

O'uninnüshi Jesús nünainmüin Anás

¹²Chi sülaülashikai surulaat namaa na surulaatkana je na suwaariasekana tü a'waajüleekat Maleiwa, amaanüshi Jesús natüma ¹³sünain kapüin nia süpüla no'unirüin nia palajana nünainmüin Anás. Nia nüshimiaka Caifás chi laülaashikai so'u juyakat tia napüleerua na sacerdote judíokana. ¹⁴Chi Caifáskai anülia, nia maka paala namüin na laülaayuu judíokana sünain maa: “Shia anaka alu'u, saa'in tamüin, ouktüle waneeshia ne'e wayuu waa'u wayakana judíokana wapüshua”.

¹⁵Otta müshia Simón Pedro, oushikajaashi nüchiirua Jesús nümaa wane'eya. Chi wanee, e'nnajünüshi nütüma chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana. Je sükajee tia, nikerotinnakalaka nümaa Jesús sulu'umüin nüpaatiase chi sacerdotekai. ¹⁶Otta müshia Pedro, makatalakala nia anoopa'a so'ulu'u tü paatiakat. Otta chi nuwala'atakai, nujuittaakalaka nüchikua süpüla naashajaain sümaa tü majayüt aa'inmajüsukat tü so'ukot süpüla shikerotirüinjachin Pedro. Je wanaa sümaa nikerolüin, ¹⁷süsakitkalaka nia tü majayütkat:

—Aashin piyaain wane chi nikirajüinkai —sümakalaka nümüin Pedro.

—Nnojoiishi tayain —nümakalaka sümüin.

¹⁸Je yaa sulu'u tü paatiakat, eejana wane nüchepchiairua chi sacerdotekai namaa wane suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa sha'washawalüin sü'ütpa'a wane siki chuwatsü natüma süpüla aatulajaa. Eejachi Pedro sha'watüin namaa sünnain aatulajaa.

Asakinnüshi Jesús nütüma Anás

¹⁹Asakinnüshi joolu'u Jesús yaa päülü'ü nütüma Anás chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana nachiki na nikirajüinkana je süchiki tü nikirajapü'ükat anain.

²⁰Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Ekirajapü'üshi taya eepünaapü'üle nakotchajaain na judíokana napüshua sulu'u tü ekirajüleekalüirua je sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Aashajaapü'üshi taya su'upala wayuu wainma, nnojoiishi aashajaain taya sujuuna wayuu. ²¹¿Jamakalaka püsakiraka'a taya joolu'u? Shia anaka püsakirüle na wayuu aapajapü'ükana tanüiki. Shiimüin sünnain nayain atüjaain saa'u tü tamapü'ükat —nümataalakalaka Jesús nümüin Anás.

²²Je nümapa Jesús tüü, nüshe'ejaanakalaka nuwalapa'anain nütüma wane nuwaariase chi sacerdotekai sha'watüshikai nü'ütpa'a sünnain nümüin emetut nümüin Jesús:

—E'rüikaiche pia wayumüin sümaa pünüiki nümüin chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana.

²³Nüsouktakalaka Jesús:

—Müleka moju'uruleje tanüiki nümüin, anasüje pii'iyatüle shia tamüin. Akaajasa taküjüle nümüin tü shiimüinkat, ¿jamaka'a püshe'etaka'a taya saalii? — nümakalaka Jesús.

²⁴Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma Anás nünainmüin Caifás chi wane laülaashikai napüleerua na sacerdotekana. Maakatüjüyülia tü jiikukat nuulia.

Ounjulajüshi Pedro nüchikua nüchiki Jesús

²⁵Wanaa sümaa sha'watüin Simón Pedro yaa anooipa'a sünnain aatulajaa, nüsakinnakalaka sütüma wane wayuu:

—¿Nnojoiishijasa piain wane chi nikirajüinkai?

Naattajaakalaka Pedro sünnain maa:

—Nnojoiishi tayain.

²⁶Niasa wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüpüshi chi wayuu ochotoonokoi ache'e paala nütüma Pedro, nümakalaka nümüin:

—Te'rüinsa pia nümaa suupünaa tü wunu'uliakat.

²⁷Naattajaakalaka Pedro nüchikua. Shiasa wanaa ma'i sümaa nüsouktüin Pedro, akootole'erajaashi wane kaliina.

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

²⁸Nu'uninnakalaka Jesús watta'a maalü natüma na laülaayuu judíokana nipialu'ujee Caifás eemüin tü laülaapiakat eere ni'yataain Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia. Nayasa na judíokana, nnojoliishii ekerotüin sulu'umüin

tü laülaapiakat. Müleka nekerorule, saa'in namüin, na'akamüin na gentilekana, yarütteerü nakuaippa nu'upala Maleiwa je nnojoleena eküin shikiira tü Pascuakat. ²⁹Nujuittaakalaka Pilato anooipa'amüin süpüla nüsakirüinjanain naya noo'opünaa Jesús:

—¿Kasa naainjalaka wayuukai chii jaajüin süpüla süsalainjachin nia tatüma? —nümakalaka Pilato namüin na laülaayuu judíokana.

³⁰Nasouktakalaka nümüin:

—Müleka nnojoiere je kaainjaralin nia, nnojoihi je waapüin ekii pümüin —namakalaka nümüin.

³¹Nümakalaka Pilato:

—Ju'una jüchikua süpüla jiaijanain kasalajanain atüma naainjala nümüin süka tü jukuaippapü'ükat.

Nasouktakalaka na judíokana:

—Nnojoliishii e'itaashin waya judíokana süpüla o'utaa saa'in wayuu —namakalaka nümüin.

³²(Münüsü tüü süpüla

keraainjatüin tü nümapü'ükat Jesús soo'opünaa tü nukuaippainjatkat sünaín ouktaa.) ³³Nikerotokoloko joo Pilato nüchikua paülü'ümüin sümaa neenaküin Jesús nünaínümüin süpüla nüsakirüinjachin nia:

—¿Piajasa'aya chi Aluwataashikai saa'u tü wayuu judíokolüirua? — nümakalaka Pilato nümüin Jesús.

³⁴Nüsouktakalaka Jesús:

—¿Püle'eru'ujeejatü tü pümakat tamüin? ¿Shiataapasa ne'e tachiki pümüin sütüma wayuu?

³⁵Nümakalaka Pilato:

—¿Judíojasa joo taya? Aashin nayain aapüin pikii na püpüshikana je na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana. ¿Kasasalajeeshisa

pia namüin süpüla naapüin pikii tamüin?

³⁶Nüsouktakalaka Jesús:

—Wane'eya sümüin sukuaippa tü taluwataayakat, nnojotsü müin aka nakuaippa na sülaülashiikana mma. Müleka müleje aka shia, atkaashiije na tamaajanakana taa'ujee suulia tata'ünnüin natüma na laülaayuu judíokana —nümakalaka Jesús nümüin.

³⁷—¿Shiimüinjasa'a piain wane aluwataashikai? —nümakalaka Pilato nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Shiimüin tü pümakat tachiki sünaín tayain aluwataashin. Shia'aya jemeika apüla taya tia. Je antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla tee'iyatüinjatüin tü shiimüinkat sümüin. Chi eekai kachiiruain aa'in tü shiimüinkat, nia aapaka tanüiki —nümakalaka Jesús.

³⁸—¿Eesüjasa'aya süpüla ountünüin tü shiimüinkat? — nümakalaka Pilato nümüin.

Je süchikijee naashajaain nümaa Jesús, ojuittüshi Pilato anooipa'amüin nüchikua süpüla naashajaain namaa na judíokana sünaín maa namüin:

—Nnojotsü tantüin anain wane aainjalaa nünaín süpüla süsalainjachin nia tatüma. ³⁹Otta saashin jukuaippa jia judíokana so'u tü mi'iraa Pascuakat, ajütünapü'üshi wane püreesashi tatüma. ¿Jücheküin süpüleerua niain tajüittirüin joolu'u jümüin Jesús chi Aluwataashikai jaa'u jia judíokana? —nümakalaka Pilato namüin.

⁴⁰—Nnojo, nnojoihi niainjachin. Anashi niale püjütüin wamüin Barrabás —namakalaka emetut. Chi Barrabáskai, ata'ülüüshi saaliije

ni'ipolopü'üin chi sülaülashikai
mma.

**O'uninnüshi Jesús nütüma
Pilato süpüla o'utinnaa aa'in**

19 ¹Njütünakalaka
Jesús nütüma Pilato
süpüla ni'yaajünün sütüma tü
surulaatkalüüria nünainru'upünaa
wainmatua süka wane jiiku maniirase.
²Shi'itaakalaka tü surulaatkalüüria
wane kotse keimsesü saa'u nikii
Jesús. Na'atakalaka wane ashe'inyüü
anasü nünain, jepisiyaa, maa aka
saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u
mma. ³Narütkaakalaka naya sümaa
neme'erainpalain nia wainmatua
sünain maa nümüin:
—Pia Aluwataashikai saa'u tü
wayuu judfokolüüria —müshii naya
nümüin.

Je nashe'ejakalaka nia sünain
nu'upünaa.

⁴Njuittaakalaka Pilato
anooipa'amüin nüchikua sünain
nümüin namüin na judfokana:

—Anii tojuittirüin joo nia
jünainmüin süpüla taapirüin
jia sünain nnojolüin tantüin
anain wane aainjalaa nünain
süpüla süsalainjachin nia tatüma
— nümakalaka Pilato namüin.

⁵Je nujuittapa Jesús anooipa'amüin
sünain ein tü kotse keimsesükat
sünain nikii oo'ulaka tü ashe'inyüü
jepisiyaa nünainjatkat, nümakalaka
Pilato namüin na judfokana:

—Anii chi wayuukai.

⁶Otta na laülaashiikana
na'akajee na sacerdotekana je na
nawaariasekana, na'waatakalaka
ne'rapa Jesús:

—Anashi nüchitinnüle sünain
kuruusa süpüla ouktaa. Püchitira
pümaala nia —namakalaka.

Niasa Pilato, nüsouktakalaka
namüin:

—Anakaja jiale jiakana achitüin
nia. Alu'ujasa tayakai, nnojotsü
tantüin anain wane aainjalaa nünain
süpüla süsalainjachin nia tatüma
— nümakalaka namüin.

⁷Masütaajusalii na laülaashii
judfokana sünain na'waatüin sünain
maa:

—Saashin tü pütchi e'itaashikat
namüin na watuushiyuukana,
acheküshi o'utinnaa aa'in nia
saaliijee “Nüchon Maleiwa taya”
nümüin —namakalaka.

⁸Naapapa Pilato tüü,
eimolojooleesia ma'i naa'in.

⁹Nikerotkoloko joo sulu'ümüin tü
laülaapiakat süpüla naashajaain
nüchikua nümaa Jesús:

—¿Jaleje'ewai ma'i pia?
— nümakalaka nümüin.

Niasa Jesús, ko'uu müshi nuulia.

¹⁰—¿Jamüshi ko'utaka'a pia
toulia? ¿Nnojotsü pütüjaain aa'u
sünain laülaain taya süpüla
tajütüinjachin pia je süpüla
tachitirüinjachin pia sünain kuruusa
süpüla ouktaa? —nümakalaka Pilato
nümüin.

¹¹Nüsouktakalaka Jesús ni'ipajee:

—Müleka nnojorule kaawain
pünüiki nütüma Maleiwa,
nnojoihsije pia laülaain toulia. Je
sükajee tia, chi alana'aleekai sünain
kaainjalain, nia chi aapakai tekii
pümüin —nümakalaka Jesús.

¹²Je süchikijee tia, o'unüshi Pilato
anooipa'amüin nüchikua süpüla
naashajaain namaa na judfokana
shii'iree nüjütüin Jesús. Otta
nayakana, masütaajusalii sünain
na'waatüin sünain namüin nümüin:
—Müleka püjütüle chi wayuukai,
nnojoihsija na'aleewain pia

César. Süka jamüin, chi wayuu “Aluwataashi taya saa'u wayuu” makai, nia nü'ünüüka César — namakalaka nümüin Pilato.

¹³Shiasa naapapa Pilato tü namakat nümüin, nojoyoolookoloko eere naikkalaapü'üin na sülaülashiikana mma süpüla kasalajanainjatüin sümüin wayuu saainjala natüma. Je sünülia tü aikkajüleekat, “Ipakat” münüsü. (Je sünülia süka pütchi hebreo, “Gabata”.) Nüntirakalaka joo Jesús anoopa'amüin. ¹⁴Je wanaa sümaa tia, kale'ojatü. Che'ojaasü wane ka'i süpülapünaa süka'ia tü eemerawaakat sünain tü mi'iraa Pascua münakat. Nümakalaka joo Pilato namüin na judíokana:

—Anii chi Aluwataashikai jaa'u.

¹⁵Otta müshi'ia na wayuukana, masütaajusalii sümaa nekiisa sünain maa nümüin:

—Pi'ikaje'era maala nia yaajee pükacheriraiwan nia sünain kuruusa süpüla ouktaa —namakalaka.

—¿Shiimüin sünain jücheküin sünain takacherirüin jümüin chi Aluwataashikai jaa'u? —nümakalaka Pilato namüin.

Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana, nasouktakalaka nümüin:

—Nnojoishi niain aluwataain waa'u. Nia nümüiwa aluwataaka waa'u César.

¹⁶Naapünakalaka joo Jesús nütüma Pilato sümüin tü surulaatkalüirua süpüla nükachennünjachin natüma sünain kuruusa süpüla ouktaa.

Akachennüshi Jesús sünain kuruusa süpüla ouktaa

Süchikijee naapünüin Jesús namüin na surulaatkana,

¹⁷o'uninnüshi nia natüma sünain nülü'üjüin tü wunu'u akachennünjachikat anain nia eemüin wane wutai kanüliasü “Ekiyüükat”. (Je sünülia tü wutaikat süka pütchi hebreo, “Gólgota”.)

¹⁸Je yala, nükachennakalaka Jesús. Eeshii piamashii wayuu akachennüin wanaa nümaa. Naatawaishii naya sünain wane wunu'u. Je Jesús, akachennüshi pasanain nanain.

¹⁹Eesü wane pütchi ashajinnüsü nütüma Pilato e'itaanakat shi'ichiru'u tü kuruusa kanainkat Jesús. Müsü mayaa: ANII JESÚS CHI NAZARETJE'EWAIKAI, CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U TÜ WAYUU JUDÍOKOLÜIRUA.

²⁰Aashaje'ennüsü tia sütüma wainma wayuu judío süka pejein sünain Jerusalén tü wutai akachennakat aa'u Jesús, je süka süshajuushin süka apününsü anüikii: hebreo, griego, je latín.

²¹Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana, nayoukta amaali tü nüshajirakat Pilato. Namakalaka nümüin:

—Nnojotsü anain tü püshajirakat: “Chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío”, pümüin. Anasüje müleka pii'iratüle tü pütchikat: “Chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío naashin”, müsüje.

²²—Tü tashajirüitpakat, tashajirüitpa. Nnojoleerü tee'iratüin —nümakalaka Pilato namüin.

²³Je na surulaatkana süchikijee nakacherüin Jesús sünain tü kuruusakat, naapaain tü nüshe'inkat sümaa nakatajiraain naka na pienchishiikana. Shiaka apütaain tü nüshe'inpalajanakat süka me'itiain shia, akumajuushi süka wane

kuluulu waneesia. ²⁴Aashajiraashii na surulaatkana:

—Nnojo wasüküjjiraain tü nüshe'inalajanakat. Shia anaka alu'u müleka washantanajiraale saa'u süpüla watüjaain naa'u jaralin chi makatüinjachin apüla shia —namakalaka.

Noo'ulakakalaka shia. Naa'inrüin tüü süpüla shikeraajüinjatüin tü ashajuushikat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa sünain maa:

“Nakatajiraain tashe'in je nashantanajiraa aa'ulu”.

²⁵Je peje sünain tü kuruusakat kachetakat anain Jesús, eejatü tü niikat sha'watüin, oo'ulaka wane nüü'irü, oo'ulaka María nu'wayuuse Cleofas, oo'ulaka María Magdalena. ²⁶Niasa Jesús wanaa sümaa ni'rüin tü niikat nümaa chi nikirajüin aishikai ma'i nüpüla sünain sha'watüin nia sü'ütpa'a, nümakalaka sümüin:

—Maachee, iraa chi püchonkai.

²⁷Otta nüümüin chi nikirajüinkai:

—Naa tü püikat —nümakalaka.

Je süchikijee ka'ikat tia, o'ttüshi sünain jülüjain waneepia naa'in tü niikat Jesús chi nikirajüinkai.

Ouktüshi Jesús

²⁸Je Jesús süchikijee tia, sünain nütüjaain aa'u sümaa kettaain süpüshua nütüma tü nuluwataakat anain nia Maleiwa,

—Münyaasüshi taya —nümakalaka.

Müsü nünuiki süpüla keraainjatüin tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa.

²⁹Eesü wane iita yaa mmolu'u kalu'ukot wane asüüshi jashü'üsü.

Sücholetinnakalaka wane maawüi shi'ichiru'u wane lumia

süpüla shi'itaanüinjatüin sünain niimata Jesús. ³⁰Shiasa süchikijee nuu'ulaküin shia,

—Kettaaitpa tatüma —müshi Jesús sünain nejepülüin nikii je aja'ttüüsü naa'in yala'aya.

³¹Je tü ka'i ouktakat o'u Jesús, shia süpülapünaa süka'iyä tü eemerawaakat sünain tü Pascuakat. Je na laülaayuu judiókana, süka nnojolüin nacheküin sünain makatajanain na kachetüshiikana saa'u tü kuruusakalüirua so'u sükaliain eemerawaa, nachuntakalaka nüümüin Pilato süpüla süshate'ennüinjatüin nasa'a süpüla ouktamaatüinjanain süpüla nashakatinnüin.

³²Nashate'erakalaka na surulaatkana nasa'a na wayuulkana piamashii kachetüshiikana na'atalu'u Jesús.

³³Otta nantapa nünaimümüin Jesús, süka ouktatüjülinya nia napüla, nnojotsü nashate'erüin nüsa'a.

³⁴Otta müshia wane surulaat, nüsotüin naa'inpünaa Jesús süka wane kachueera kasa e'ichirü. Süparalakalaka yaawala nüsha sümaa sujuittüin wüin sümaa tü nüshakat. ³⁵(Tatüjaa aa'ulu sünain shiimümüin tü alatakat nüka Jesús, süka te'rüin nia sünain ouktaa. Je tashajüin joolu'u tü nüchikikat jümüin süpüla jünoujainjatüin jikanaya. ³⁶Tü naa'inrakat na surulaatkana nüka Jesús, alatüsü süpüla keraainjatüin tü ashajuushikat sünain maa: “Nnojoleerü ashate'ennüin niipüse” ³⁷oo'ulaka wane müsü'tüya: “Neirakaajechi amüin chi nasotüinkai”.)

E'itaanüshi Jesús

³⁸Eeshi wane laülaashi judío kanüliashi José cheje'ewaikai

Arimatea yaa sulu'u tü mmakat Judea. Nuunjulajapü'üin sünaïn niain wane nikirajüin Jesús süka mmolüin nia neema na nuwala'atakana. Nüchuntakalaka joolu'u José nümüin Pilato ni'itaainjachin müliashii sulu'u woowira. Saa'u anain nümüin Pilato tü nüchuntakat apüla, nüntakalaka José sünaïn alü'üjaa müliashii. ³⁹Je nümaa, eejachi Nicodemo chi antakainka paala so'u wane ai nünainmüin Jesús. Nülü'üjain wane wunu'u jemeta ejuulu, wane “mirra” sümaa “áloes”, maa aka pienchi shikii “kilo”, süpüla shi'itaanüin na'aka müliashii. ⁴⁰Nashakatirakalaka joo müliashii sünaïnjee tü kuruusakat. Noko'olokoloko nia süka wane kuluulu kojutsü kanüliasü “lino”. Je tü wunu'ukot jemetakat ejuut, e'itaanüsü sümaa tü kuluutkot. Shia sukuaippaka'aya wayuu judío tia süpüla e'itawaa saamaka.

⁴¹Je sü'ütapa'a tü wutaikat eejachire nu'tutüin aa'in Jesús, eesü wane apain. Je sulu'u tü apainkat, eesü wane woowira akumajuushi sulu'u wane ipa miyo'u. Jeket akumajuushin. Me'itaajuyülia aamaka sulu'u. ⁴²Saa'u pejein tü woowirakat sünaïn tü wutaikat, ne'itaamaatalaka müliashii yaa sulu'u, süka sülü'ülüin ma'i su'ttüin süka'iya tü eemerawaakat natüma na judíokana.

Tü woowira malu'uwaa makat

20 ¹Je süchikijee tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, su'unakalaka María Magdalena eeiwa'aya aikat eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanüin Jesús. Shiasa süntapa chamüin,

sünta anainrü süsunne'eruushin tü ipa shirousekat. ²Suwataakalaka María eemüin Simón Pedro oo'ulaka wane'eya nikirajüin Jesús aipü'ükai ma'i nüpüla sünaïn sümüin namüin: —Ayu'nnüshi chi Senyotkai sulu'ujee tü woowirakat je nnojotsü watüjaain aa'u jalakualin nia atümaa —sümakalaka María namüin.

³Nuwataakalaka Pedro nümaa chi nuwala'atakai sünaïnümüin tü woowirakat. ⁴Nüntakalaka chi wane nüpüleerua sünaïnümüin tü woowirakat süka kawatiraain nia nuulia. ⁵Je nüntaiwa'aya, nünalaakalaka sulu'u tü woowirakat. Ni'rakalaka tü kuluutkot jachii müin. Otta nnojoiishi ekerotüin nia. ⁶Nüntakalaka joo Pedro nüchiirujee sünaïn nikerotomaatüin sünaïn ni'rüin tü kuluutkat jachitüin, tü oko'ojünakat aka müliashii, ⁷je tü saalajakat nikii sümüiwa'asü sünaïn apaa'awajaaushin shia. ⁸Nikerotokoloko chi nuwala'atakai nüchiirujee, chi antüshikai palajana sünaïnümüin tü woowirakat. Ni'rakalaka joo nüchikanain Jesús. Nünoujikalaka sünaïn süso'iraain naa'in. ⁹Otta nnojoliüyülia nayaawatüin saa'u tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa sünaïn süso'iraainjatüin naa'in.

**Ee'iyataashi Jesús sümüin
María Magdalena**

¹⁰O'unüshii joo na nikirajüinkana chamüin nepialu'ümüin nachikua, ¹¹otta María Magdalena, makatüsü anoopa'a sü'ütapa'a tü woowirakat. Sha'watüsü shia yala sünaïn shi'yalajüin. Sünaalaakalaka joo sulu'u tü woowirakat ¹²sümaa

shi'rüin piamashii aapiee
nüma'anaje'ewalii Maleiwa.
Kasuutannuu nashe'in. Joyotüshi
wane eejatüle nikii je wane eejatüle
nuu'ui müliashii. ¹³Nasakirakalaka
shia:

—Nii waa'iraa, ¿jamüsü pia
pi'yalajaka'a? —namakalaka sümüin.

—Ayu'nnüshi chi Tasenyotsekai, je
nnojotsü tatüjaain aa'u jalamüinre
nia alü'üjünüin —sümakalaka
namüin.

¹⁴Shiirakaakalaka joo María
süchiiruajee sümaa shi'rüin Jesús
yaa sha'watüin. Akaisa nnojolin
shiyaawatüin nia. ¹⁵Nümakalaka
Jesús sümüin:

—Nii waa'iraa, ¿jamüsü
pia pi'yalajaka'a? ¿Jarai chi
pusukujaaka achiki? —nümakalaka
Jesús sümüin.

Wayuuyaa a'yataai ne'e sulu'u
tü apainkat saa'inru'u María chi
saashajaakai amaa. Sümakalaka
nümüin:

—Müleka piale chi alü'üjakai chi
Tasenyotsekai yaajee yaa, anasüje
püküjale tamüin jalamüinre nia
pütüma tasaajaiwa nia nüchikua
— sümakalaka María nüümüin.

¹⁶—María —nümakalaka Jesús
sümüin.

Sujununajaakalaka nüinainmüin
Jesús sümaa sümüin nüümüin:

—Raboni.

(Je tü pütchikat süka pütchi
hebreo, “Ekirajüikalee” malu'ut.)

¹⁷Nümakalaka Jesús sümüin:

—Nnojo pajapulu'ujain taya
süka nnojoliyüliain tale'ejüin
nüma'anamüin chi Tashikai. Shia
anaka alu'u müleka pu'unüle
eemüin na tawalayuukana süpüla
püküjainjatüin tanüiki namüin
sünain maa: “Ale'eechi taya

nüma'anamüin chi Tashikai,
chi Jüshikai wanaa tamaa,
nüma'anamüin chi Tamaleiwasekai,
chi Jümaleiwasekai wanaa tamaa”.

¹⁸Su'unakalaka María Magdalena
eemüin na nikirajüinkana Jesús
sünain süküjaain tü shi'rakat:

—Te'rüichipa chi Senyotkai
— sümakalaka namüin.

Je süküjain namüin tü
nümüitpakat Jesús sümüin.

Ee'iyataashi Jesús na'akamüin na nikirajüinkana

¹⁹Je mapa aipa'a so'u tü ka'i
naashajaakat o'u Jesús sümaa María
Magdalena, eeshii na nikirajüinkana
Jesús jutkatüin sulu'u wane miichi.
Türankalu'usü so'u tü miichikat süka
mmoliün naya neema na laülaayuu
judfökana. Ee'iyata'alaa müshi Jesús
yaa pasanain nanain.

—Kasataalejese anain jia
— nümakalaka namüin.

²⁰Süchikijee nüümüin tüü,
nii'iyatakalaka namüin tü
nülio'u najappünaajatkat je tü
nüchiro'upünaajatkat. Talatashaanasü
ma'i naa'in na nikirajüinkana süka
ne'rüin joo chi Senyotkai.

²¹—Kasataalejese anain jia
— nümakalaka namüin nüchikua.

—Maa aka tayakai ajütünüin
sa'akamüin wayuu nütüma chi
Tashikai, akaajaa jiakana, tajütüin
joolu'u jia —nümakalaka namüin.

²²Nuju'ulakalaka naya sünain
nüümüin namüin:

—Anasü müleka jümaale joolu'u
chi Naa'inkai Maleiwa. ²³Müleka
jülatirüle saainjala wane wayuu,
alatinneerü shia nütüma chi
Tashikai. Akaajasa müleka nnojorule
jülatirüin shia, nnojoleerü alatinnüin
—nümakalaka Jesús namüin.

Nii'iyatiin Jesús nülio'u nümüin Tomás

²⁴Otta müshia Tomás, wane na nikirajüin polookana piammüin, chi Senkeyuukai anülia, nnojoishi eejachin na'aka na nüpushikana wanaa sümaa nii'yataain Jesús na'akamüin. ²⁵Akújünüsü nümüin natüma:

—We'rüichipa chi Senyotkai
— müshii naya nümüin.

Otta nünüiki Tomás ne'ipajee, müsü mayaa:

—Müleka nnojorule te'rüin süchikanain tü külaawakat sünaïn najapü sümaa te'itaaïn tajapü sünaïn tü nülio'ukot je sünaïn tü nülio'u yaakat sümülatu'u nüchira, nnojoleerü tanoujain sümaa katüin no'u —nümakalaka Tomás namüin.

²⁶Je süchikijee maa aka wane semaana, eeshii na nikirajüinkana Jesús nachikua sulu'u tü miichikat sümaa een Tomás namaa. Mayaainje türankalu'uin so'u tü miichikat, ee'iyata'alaa müshi Jesús yaa pasanain nanain.

—Kasataalejese anain jia
— nümakalaka namüin.

²⁷Nümakalaka nümüin Tomás:
—Piirakaa sümüin süchikanain tü külaawakat yaa sünaïn tajapü, pi'itaa pajapü sünaïn talio'u. Je piyurula pütüna yaa sünaïn tü talio'u sümülatu'ukat tachira pütüjaaïwa saa'u. Puu'ulaa suulia manoujüinyee, pünouja pümata tanain —nümakalaka Jesús nümüin.

²⁸Nüsouktakalaka Tomás nümüin:
—Shiima'inya sünaïn piain piakai chi Tasenyotsekai, chi Tamaleiwasekai.

²⁹Nümakalaka Jesús nümüin:
—Anoujashi pia joolu'u süka pi'rüichipain taya. Otta na

wayuu anoujeenakana tanain ja'itashi nnojolin ne'rüin taya, talatashaateena ma'i naya.

³⁰Wainma kasa anasü naa'inrapü'ukat Jesús no'upala na nikirajüinkana, tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Otta nnojotsü tashajüin süpushua sulu'u tü karalouktakat. ³¹Otta müsia tü tashajakat jümüin, tashajüin süpüla jünoujainjanain nünain Jesús sünaïn niain chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa, sünaïn niain chi Nüchonkai Maleiwa. Je müleka jünoujüle nünain, ee'iranajaweerü jaa'in nütüma süpüla ayatüinjanain jia nümaa Maleiwa waneepia süpüla ka'ikat süpushua.

Ee'iyataashi Jesús sotpa'a palaa

21 ¹Je sülatapa kojuya ka'i süchikijee naashajaain Jesús nümaa Tomás, ee'iyataashi nüchikua na'akamüin no'utku na nikirajüinkana sotpa'a tü palaa kanüliakat Galilea, tü Tiberiaskat anüliaya. ²Eejana Simón Pedro, Tomás chi Senkeyuukai, Natanael cheje'ewaikai Caná sulu'u Galilea, na nüchooinkana Zebedeo, oo'ulaka piamashii noo'omüin. ³—Anakaja tolojüle jime —nümakalaka Simón Pedro namüin na nüpushikana.

—Anashii pümaale waya
— namakalaka nümüin.

No'otookoloko sulu'u wane anua süpüla olojoo jime. Otta nalatirüin aikat süpushua sünaïn masirüin naya. ⁴Shiasa nale'ejapa watta'a maalü, eeshi Jesús sha'watüin sotpa'a tü palaakat. Otta na nikirajüinkana, nnojoishi natüjaain aa'u sünaïn niain Jesús. ⁵Nu'waatakalaka Jesús namüin:

—Tatünajutumuyuwaa,
¿kasirüyaashijee jia? —nümakalaka namüin.

—Nnojo —namakalaka.

⁶—Müleka jujutüle tü jukusuinkat wopujeeru'u süna'in tü anuakat, anteena jia süna'in jime — nümakalaka Jesús namüin.

Shiasa najutakalaka tü nakusuinkat shirokumüin tü palaakat, kasitkalaka naya jime watta ma'i saalin. Isasü nachiki ayu'laa süka jawatüin shia noulia.

⁷Je chi nikirajüin aishikai ma'i nüpüla Jesús, nümakalaka nümüin Pedro:

—Nia'ayaasa chi Senyotkai.

Je Pedro, naapapa nünuiki süna'in nümüin: “Nia'ayaasa chi Senyotkai”, na'atalakala nüshe'in süchikua nünain. Numuttakalaka shirokumüin tü palaakat süpüla o'unaa eemüin Jesús. ⁸No'unakalaka na nüpüshikana sulu'u tü anuakat sotpa'amüin tü palaakat. Najaraljiraain tü nakusüin wotokot jime, süka pejein tü anuakat süna'in tü mmakat, maa aka poloo shikii “metro”. ⁹Nashakatapa sulu'ujee tü anuakat, eesü napüla wane siki asijüna aa'ulu jime otta pan sü'ütpa'a.

¹⁰—Iche'era jumaala süpüshi tü jüsitkat —nümakalaka Jesús namüin.

¹¹No'otookalaka Simón Pedro nüchikua sulu'u tü anuakat süpüla najaralijaain tü nakusuinkat sotpa'amüin tü palaakat. Mayaainje wainmain jime mülo'uyuu sulu'u tü nakusuinkat, nnojotsü asüküjaain sütüma. Eejatü 153 jime sulu'u.

¹²—Jalaina jikaa'awa

— nümakalaka Jesús namüin.

Je na nikirajüinkana, mayaainje nasakireein sümaa jaralin nia, nnojishii nasakirüin süka japülin naya sheema asakiraa. “Nia cheje Jesús eera”, müsü naa'in nale'eru'u.

¹³Nürütkaakalaka Jesús süna'inmüin tü sikikat. Naapaakalaka wane pan sümaa naapüin shia namüin na nikirajüinkana. Akaata'aya tü jimekat nütümaya. ¹⁴Je süka tüü, apünüintuaichi ee'iyataain joo Jesús namüin na nikirajüinkana süchikijee süso'iraain naa'in.

E'rajiraashi Pedro nüchikua nümaa Jesús

¹⁵Süchikijee nekaain, aashajaashi Jesús nümaa Simón Pedro:

—Simón, nüchonkai Jonás, ¿alatüsü taalin püpüla suulia taalin napüla na puwala'atakana? — nümakalaka Jesús nümüin.

—Senyotkalee, pütüjaa aa'ut sümaa alin pia tapüla —nümakalaka Pedro.

—Anakaja müleka pikirajüle tü anoujasükalüirua tanain — nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁶Nümakalaka Jesús nüchikua:

—Simón, nüchonkai Jonás, ¿shiimüin süna'in alin taya püpüla?

Nümakalaka Pedro:

—Senyotkalee, shiima'innya pütüjaa aa'ulu sümaa alin pia tapüla.

Nümakalaka Jesús nümüin:

—Anakaja müleka paa'inmajüle tü anoujasükalüirua tanain.

¹⁷Apünüintuaichi joolu'u

nüsakirüin Jesús:

—Simónwaa, nüchonkai Jonás, ¿aishi taya püpüla? —nümakalaka nümüin.

Mojukalaka ma'i naa'in Pedro süka “¿Aishi taya püpüla?” nümüin apünüintua nümüin.

Nüsouktakalaka Pedro:

—Senyotkalee, pütüjaa aa'ulu kasakat süpüshua. Pütüjaa aa'uchi alin pia tapüla —nümakalaka Pedro nümüin Jesús.

—Anakaja müleka pikirajüle tü anoujasükalüirua tanain

— nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁸Naashajaakalaka Jesús nūmaa Pedro nūchikua:

—Shiimūin tü tamakat pūmūin: Jintūliiwa'aya pia, a'anaapū'ushi pia sūpūla o'unaa eemūinre pu'ueein. Otta laūlaapa pia, piyuruleerū pūtūna sūpūla sa'atūnajatūin pūnain pūshe'in. Je e'ikajaneechi pia atūmaa eemūinre nnojolūin pūchekūin —nūmakalaka Jesús nūmūin.

¹⁹Mūsū nūnūiki Jesús nūmūin sūpūla naapirūinjachin nia sūchiki jamūinjatūin nukuaippa sūnain ouktaa so'uweena wane ka'i je sūchiki nu'waajūnūinjachin chi Maleiwakai sūtūma tü e'rajūsūkalūirua nūkua Pedro wanaa sūmaa ouktūin. Nūmakalaka joolu'u Jesús nūmūin:

—Ja'itairū tü alateetkat pūka, anakaja ichere pia tanain waneepia.

²⁰Niirakaakalaka Pedro yaa nachii ruajee nūmūin chi nikirajūinkai Jesús, chi aishikai ma'i nūpūla. (Nia chi joyotokai paala nū'ūtpa'a Jesús sūnain tü ekawaakat, chi “Senyotkalee, ¿jarai chi aapūinjachika pikii?” makai nūmūin Jesús.) ²¹Nūmakalaka Pedro nūmūin Jesús:

—Senyotkalee, ¿jamataaleerū nukuaippa chi wachiiruajeeikai?

²²Nūsouktakalaka Jesús nūmūin Pedro:

—Mūleka tachekülēje katūin no'u sūpūrale'eya tale'ejapa, nnojotsū kasajatūinjatūin pūmūin. Shia anaka alu'u mūleka ichere pia tanain waneepia —nūmakalaka.

²³Sūkajee tia pūтчikat, aashajaajiraashii na anoujashiikana nūchiki chi nikirajūinkai sūnain nnojoleechin ni'rūin ouktaa naashin. Otta nnojotsū malu'ulūin tü nūmakat Jesús sūnain nnojolin ouktajachin nia. Tü nūmakat, mūsū ne'e: “Mūleka tachekülēje katūin no'u sūpūrale'eya tale'ejapa, nnojotsū kasajatūinjatūin pūmūin”.

²⁴Tayakai, Juankai anūlia, taya'aya chi nikirajūinkai Jesús. Takūjain nūchiki jūmūin sūnain shiimūin ma'i tü alatakat. Sūka eepū'ūin taya nūmaa, jūtūjaa aa'ut sūnain shiimūin. Je joolu'u tashajūitpa joo shia jūmūin.

²⁵Je eesū wane'eya kasairua naa'inrapū'ūin Jesús. Mūleka tashajūleje shia sūpūshua'ale, wotūsūje tü mmakat sūtūma tü karalouktakat.

Süchiki tü Naa'inrakat na

ALUWATAAUSHIKANA

**Nüchiki chi Naa'inkai Maleiwa
sünain naapünajachin**

1 ¹Sulu'u tü palajatkat karaloukta tashajüin pümüin, Teófilo, taküja achiküt pümüin süpüshua'a tü kasa nu'ttakat anain Jesús sünain naa'inrüin otta nikirajaa anain chejeechikü sü'ttianainjee, ²sünainmüinre'eya tü ka'i niyalere'ennakat o'u sirumalu'umüin. Nümaichiki, süpüla nu'unüin sirumalu'umüin, aashajaashi nukajee chi Naa'inkai Maleiwa soo'opünaa tü kasa anakat süpüla naa'inrüinjatüin na Aluwataaushikana nüchiptünaa, na nüneekakana paala süpüla nuluwatawaa sünain aküjaa tü nüchikukat. ³Süchikijee süso'iraain naa'in süchikijee ouktaa, eeshi nia yaa saa'u mmakat pienchi shikii ka'i sünain nii'iyataawalin namüin sulu'u wane nukuaippa maa aka wayuu, tü ee'iyatakata nia sünain shiimain katüin no'u nüchukua'a. Otta eeshi nia sünain naashajaain namüin süchikü tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa. ⁴So'uma'a yaajachinkain nia, aashajaashi nia namaa na Aluwataaushikana süpüla nnojoliinjanain nojuittüin paala suulia tü pueulo kanüliakat Jerusalén. Müshi nia namüin:

—Ja'atapa shikeraajüin tü kasa nuküjakat achikü paala chi Tashikai süka wane pütchi pansaasü, nüchikukat chi Naa'inkai naapüinjachikai jümüin, tü anuu taashajaapü'üin achikü jümüin. ⁵Shiimain sünain nuwoutisaajapü'üin Juan wayuu süka wüin, alu'ujasa'a jiakana, alateerü sünain anain jükuaippa tatüma. Süka jamüin, so'uweena palit ka'i, woutiiseena jia nüka chi Naa'inkai Maleiwa sükajee nikeroleechin sulu'u jaa'in.

Ayalere'ennüshi Jesús sirumalu'umüin

⁶Shiasa'a so'u wane ka'i wanaa sümaa noutkajaain na Aluwataaushikana nümaa Jesús, nasakitkalaka nia:

—Senyotkalee, çpüikkale'ereerü süchukua'a tü aluwatawaakat watüma wayakana nuu'uliwo'ukana Israel, yaa woumainru'u maa'utpünaa yaa?

⁷Nüsouktakalaka Jesús namüin: —Nnojotsü aapüna ekii jümüin süpüla jütüjaainjatüin saa'u joujainjatüin sülatüin tüü. Nia ne'e chi Washikai Maleiwa laülaaka saa'u süpüla ni'itaa'injatüin süka'iya tü kasa naa'inrajatkat. ⁸Alu'ujasa'a nüntapeena chi Naa'inkai Maleiwa

sulu'umüin jaa'in, pülashiijeena jia nütüma chi Maleiwakai. Ojuitteena jia sulu'upünaa Jerusalén, sulu'upünaa tü mmakat Judea, sulu'upünaa Samaria otta sulu'upünaa süpüshua'a mma wattapünaa ma'i süna'in aküjaa süchikü tü takuaippa ji'rajakat akua. Jüküja tachikü sümüin wayuu süna'in yaain taya ja'aka paala sümaa to'utünüin aa'in otta toso'iraain aa'in tachukua'a süpüla to'tte'erüinjatüin wayuu.

⁹Süna'in yootüin nia otta süna'in chataain no'uirua nünainmüin, niyalere'ennakalaka Jesús iipünaamüin no'upala. Shiasa'a wane siruma sunujule'etkalaka nia noulia, nnojoihijese'e nia ne'rüin sütüma. ¹⁰Je yaaiwa'aya chüncürünnüin no'u iipünaamüin nüchiirua Jesús süna'in nananjüin tü nükuaippakat süna'in o'unaa sirumalu'umüin, nee'iyata'ala namakalaka, yaa na'ütpa'a, piashii aapiee nüma'anajeejana Maleiwa kasuuyuu ashe'inchi.

¹¹Namakalaka namüin:

—Wayuuinnaa Galileaje'ewaliikana, juu'ulaa jumata suulia ananajaa iipünaamüin. Chi Jesús yaajachinkakai jümaa, chi anii o'unüin joolu'u sirumalu'umüin, ouyanteechi nüchukua'a sulu'uya ne'e tü nükuaippa ji'rakat alu'u nia süna'in o'unaa.

Matías, nii'irakalu'ushi Judas

¹²Je saa'ujee tü wutaikat kanüliakat Olivos, ale'ejüshii nachukua'a Jerusalénmüin na Aluwataaushikana. Tü wutaikat, motso'o o'unüshi süna'injee tü pueulokat. ¹³Nantapa pueulopa'amüin, o'otooshii naya

iipünaamüin sulu'umüin tü miichi eejanale naya kepiyaain, sücho'ujee tü wane miichikat. Eejana: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo nüchonkai Alfeo, Simón chi Celote münakai otta Judas nüchonkai Jacobo. ¹⁴Je napüshua'a naainnaa namaa na nuwalayuukana Jesús, María tü niikat otta na wane jieyuukana, outkaja'awaishii meinshi süpüla aashajawaa nümaa Maleiwakai.

¹⁵Je so'u wane ka'i, outkajaashii na anoujashiikana nünain Jesús. Eeshii naya napüshua'a maa aka 120. Je Pedro nüsha'walaakalaka pasanain nanain süpüla aashajawaa. Müshi nia: ¹⁶⁻¹⁷“Tawalayuuaa, müinjatia ne'e ekerajüin tü nümakat chi Naa'inkai Maleiwa noo'opünaa Judas nuwaralu'upünaa David sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. Judas nia wane wo'ulukushi otta nia eejachinka wamaa apashii süna'in tü a'yatawaakat, akaisa'a nekiipü'üjanayaain nia na wayuu ata'ülakana Jesús”, nümakalaka Pedro.

¹⁸(Süka tü neerü aapünakat nüümüin Judas saa'u tü kasa mojusü naa'inrakat nüümüin Jesús, ayalajüshi mma einjachire ouktüin nia. Süna'in nujutuuin woyotüshi, süpüstakalaka tü nüle'ekat je shiwewajaakalaka tü niyüülainkat. ¹⁹Nayasa'a napüshua'a na wayuu kepiakana Jerusalén naapapa süchikü tüü, ne'itaain sünülia tia mmakat Acéldama, “Ishama'ana” malu'ulu süka tü nanüükikat.)

²⁰Ayatshija'a Pedro süna'in aashajawaa soo'opünaa nükuaippa Judas: “Sulu'u tü karaloukta kanüliakat Salmos, müsü nüüükü David yaa:

‘Mapa’ashijeerü ne’e tü
nipiapa’akat.

Nnojoleerü jaralüin kepiain
sulu’u’.

Müsü wane nüüükü yaa:

‘Naateechi chi wayuu aapaaka tü
ni’yataainkat’.

²¹“Anakat süpüla waa’inrüin
joolu’u, shia wachajaainjachin
nüchikü chi nii’irakainjachikai.
Ana’aya wayuu wa’aka
eekai wamaatüjülüin süpüla
ka’ikat süpüshua’a nülaitikat
wamaa chi Senyotkai Jesús,
²²eekai wamaatüjülüin so’u
tü ka’i nuwoutisaajünakat o’u
nütüma Juan so’umüinre’eya
tü ka’i niyalere’ennakat o’u
sirumalu’umüin. Cho’ujaasü süpüla
nikerolüinjachin wane no’uluku
nayakana wanainmüin süpüla
nüküjiraainjachin wanaa wamaa
nüchikü Jesús sünain nüso’iraain
aa’in nüchukua’a”, nümakalaka
Pedro namüin.

²³Ne’itaakalaka piamashii wayuu.
Wanee, nia José chi Barsabás
münakai otta Justo münüshi
nia’yaa. Je nuwala’atashikai, nia
Matías. ²⁴Je naashajaakalaka nümaa
chi Maleiwakai. Müsü nanüükü
yaa: “Maleiwakalee, atüjaashi pia
saa’u saa’in wayuu süpüshua’a.
Anakaja’a pii’iyatüle wamüin
sünain jaralin paapaain na’akajee
na piamashiikana wayuu ²⁵süpüla
nii’irakainjachin nia Judas sünain tü
a’yatawaa aapünakat paala wamüin
wayakana Aluwataaushikana. Otta
Judas, nüpütüin shia sütümajee
naainjala süpüla o’unaa chamüin
eemüinjachire nia süsalain tü kasa
mojusü naa’inrakat”.

²⁶Naleeyajaa namüsüja’a
sulu’u wane iita pimasü ipachen

nanüliamaajatü na piamashiikana.
Shiakalaka ojutuuin palajana
tü nüüliamaajatkat Matías. Je
yaleje’ere’eya ekerotinnaleeshia
Matías na’akamüin na polookana
waneemüin Aluwataaushi.

Wanaa sümaa nüntüin chi Naa’inkai Maleiwa

2 ¹Süka’iyo’u tü mi’iraakat
kanülüiakat “Pentecostés”,
eejana jutkatüin sulu’u
waneesia miichi napüshua’a na
anoujashiikana. ²Shiasa’a, süntala’a
sümakalaka sirumalu’ujee wane
kasa ko’lotüinsü ma’i, müsü aka
saa’in sujuttüin jouktai eekai katsüin
ma’i. Emetutsü ma’i sulu’upünaa tü
miichikat eejanale naya jutkatüin.
³Ne’rakalaka wane kasairua müsü
aka saa’in suwarala siki sulu’u
shiyeekuaiappayain shia wayuu.
A’walakajaayaa müsü tüüirua
sünain su’nnuwaayaa sümüin
naa’u nayakana wane’ewai nakua.
⁴Nüntakalaka chi Naa’inkai Maleiwa
sulu’umüin naa’inrua wane’ewai
nakua sünain katsüinshantain ma’i
nia naa’uirua napüshua’ale’eya.
Aashajaashijese’e naya süka
pütchiirua naatajatü nnojotkat
nanüiküin, tü eekaleje süpüla
naashajaain nütüma chi Naa’inkai
Maleiwa.

⁵Je so’u tia ka’ikalüirua, eejatü
wayuuirua judío cha’aya Jerusalén
sulu’ujeejatü tü mmakat süpüshua’a,
so’ukualu’u atümachii tü akuaippaa
noolakakat napüshua’a na
judiökana nüümüin chi Maleiwakai.

⁶Nayasa’a na wayuukana,
noutkajaakalaka sütüma naapüin tü
ko’lotüinkat. Maatshii jalapa’akai
naa’in sütüma tü alatakak, süka
naapüin sünain naashajaain na

anoujashiikana süka süpüshua'a tü pütchi naashajaakat aka wane'ewai nakua. ⁷Ainkuusü ma'i naa'inrua otta ponusü ma'i naa'in shia shii'iree natüjaweelin saa'u tü alatakat. Majirawa'ain müshii joo naya:

—¿Nnojishiiche wayuun Galileaje'ewalii napüshua'a na yootokana? ⁸¿Jamakalaka waapakalaka süna'in naashajaain süka tü pütchi waashajaakat aka wane'ewai wakua? ⁹Anu'uya wayuu sulu'ujeejatü tü mmakat Partia, sulu'ujeejatü tü mmakat Media, sulu'ujeejatü tü mmakat Elam, sulu'ujeejatü tü mmakat Mesopotamia, sulu'ujeejatü tü mmakat Judea, sulu'ujeejatü tü mmakat Capadocia, sulu'ujeejatü tü mmakat Ponto, sulu'ujeejatü tü mmakat Asia. ¹⁰Otta anu'uya wayuu sulu'ujeejatü tü mmakat Frigia, sulu'ujeejatü tü mmakat Panfilia, sulu'ujeejatü tü mmakat Egipto. Anu'uya wayuu sü'ütünaajeejatü tü pueulokat Cirene cha'aya sulu'u tü mmakat Libia. Anu'uya wayuu eekai süntüsüin sulu'ujee tü pueulokat Roma, ¹¹eekai kashishiin otta keishiin wayuu judío otta eekai nekerotshiin paala süna'inmüin tü akuaippaa oo'ulakünakat nümüin Maleiwakai natüma na judfokana. Otta anu'uya wayuu eekai süntüsüin sulu'ujee tü mmakat Creta otta sulu'ujeejatüin tü mmakat Arabia. Wapüshua'ale'eya wayakana yaakana, waapüin süna'in naashajaain süka wanüikü wane'ewai wakua süchikü tü kasa anashantasü naa'inrakat Maleiwakai nütüjakat apüleerua niakai nümüiwa.

¹²Ainkuujusü ma'i naa'inrua napüshua'a sütüma süna'in müin aka jalapa'akai naa'inrua. Asakijirawa'ain müshii joo naya:

—¿Jamalu'utkai süpüshua'a tüü?

¹³Nayasa'a wane no'uluku, namakalaka sulu'u neme'erain: —Eperuwaajüsü ne'eiruan.

Wanaa sümaa naashajaain Pedro sümüin

tü wattakat saalin wayuu

¹⁴Niasa'a Pedro namaa na na'atakana, na Aluwataaushi polookana waneemüin, nasha'waajaakalaka pasanainmüin nanain na jutkatshiikana. Je aashajaashi nia wane pütchi namüin süna'in emetülüin nünüikü: “Wayuunnuaa judío, jipiajanakana ya'aya Jerusalén otta jiakana antüshiikana, jirakaa, kache'eja jia. Tapansaajüin paala jümüin wane kasa: ¹⁵Wayuukana naainnua, nnojliishii eperuwaashiin maa aka tü ji'itaakat naa'u. Anaakalaka waya shiinalu'ujee'yülin ka'ikat, nnojotsü jaralüin eperajüin yaa woumainru'u maa'utpünaa ka'i yaa. ¹⁶Tü alatakat yaa, tü anuu ji'rüin joolu'u, shia ekerajaka tü nüküjakat achikü Joel paala nümaiwa, chi nünüikimaajachikai Maleiwa, wanaa sümaa nümüin sulu'u tü karaloukta nüchikimaajakat Maleiwa:

¹⁷'Sülü'ülaapeena tü ka'i taja'ttirüinjatkat o'u tü mmakat', müshi Maleiwakai, 'tajütechi chi Taa'inkai süna'inmüin wayuu süpüshua'a süpüla nikerolüinjachin sulu'umüin saa'inrua. Na jüchooinkana, tooloyuu otta jeyuu, naküjeerü nütüma süchikü tü pütchi tanainjeejatkat. Na jima'aliikana, ne'rataaleerü saa'in tü kasa tee'iyateetkat namüin.

Otta na laülaayuukana,
 na'lapüjaweerü amaa tü
 kasa taküjeetkat namüin.
¹⁸ Mataaja'a, so'u ka'ikat tia'yaa, na
 tachepchiakana, tooloyuu
 otta jiejyuu,
 tajüteechi chi Taa'inkai
 nanainmüin süpüla
 nikerolüinjachin sulu'umüin
 naa'inrua,
 aküjeenakalaka naya süchikü
 tü pütchi tanainjeejkatkat.
¹⁹⁻²⁰ Süpülapinaa süntüin tü ka'i
 süsalainjatkat o'u wayuu
 saainjala tatüma,
 tee'iyate'ereerü wane kasa
 cha'aya iipünaa oo'ulaka
 yaa saa'u mmakat, tatüjakat
 apüleerua tayakai tamüiwa,
 süpüla sütüjaainjatüin aa'u
 wayuu sünain sülü'ülain tü
 ka'ikat.
 Epiyuushijaweeci chi ka'ikai
 otta ishapaiteerü nu'upa'a chi
 kashikai.
 Otta saa'u mmakat, amüleerü
 isha, eeweerü kasa eekai
 süchuwajaain, otta watterü
 saalin sümüsain.
²¹ Alu'usa chi eekai nüchüntüin
 akaalinjünaa tamüin,
 to'tte'ereechi'.

²² "Wa'lemüinyuwaa, jiakana
 nuu'uliwo'ukana Israel, jaapaja
 tü pütchi tamüinjatkat jümüin
 joolu'u: Maa aka jütüjaain naa'u
 Jesús chi Nazaretje'ewaikai, nia
 wane wayuu naa'inrakai anainjee
 Maleiwakai watta saalin kasa
 jirakat, tü kasa nütüjakat apüleerua
 Maleiwa nüümüiwa otta tü kasa
 nii'iyatakat aka nüpülain. Sünainjee
 tia, nii'iyatüin Maleiwakai sünain
 niain nünainjeejachin. ²³Wayuukai
 chii, aapünüsü nikii jümüin sulu'u

tü akuaippaa ni'itaatüjütakat Maleiwa
 nüpüleerua. 'Müinjateerü tü
 aa'innakat nüka', nümatüjülia paala
 nüchikü. Sulu'u tü nikeraajatüjütakat
 Maleiwa sünain nükuaippainjatüin
 Jesús, kojuya ju'ulukulu süta'ülüin
 nia otta su'utirüin naa'in wayuu
 kaainjarannuu sünain sükacherirüin
 nia sünain wane kuruusa. ²⁴Je
 Maleiwakai, nüso'ire'era aa'inchi nia.
 Mayaainje'e müliain Jesús süpüla
 ouktaa, süchikijee tia, Maleiwakai
 niyu'liin nia sa'akajee. Nnojishi
 ayatüin ouktüin nia süka pülashin
 chi Maleiwakai suuliale'eya tü
 ouktaakat. ²⁵Müsü'üsa nünükü
 David noo'opünaa Jesús:
 'Tatüjaa aa'uchi Maleiwakai
 sünain ein nia tamaa
 waneepia.
 Sünain ein nia ta'ato'u sünain
 asouktaa taa'u waneepia,
 nnojoleerü kasain
 ashapapatüin taa'in.
²⁶ Müsüjase'e talatashantain taa'in.
 Nnojoleechi taya mmolüin
 seema tü ouktaakat
²⁷ süka nnojolin puu'ulaweecin
 taya sa'aka tü
 ouktüsükalüirua
 je nnojoleerüin puu'ulaain
 ittüin te'iruku tayakai
 chi püchepchiakai, chi
 Maainjalasaikai.
²⁸ Pii'iyatüin tamüin tü paa'inrakat
 taka süpüla eenjachin taya
 waneepia pümaa.
 Otta sünain ein pia tamaa,
 talatüsü ma'i taa'in pütüma'.

²⁹ "Wa'lemüinyuwaa, jiakana
 judíokana wanaa tamaa, tamüsü
 paala jümüin wane kasa nnojotkat
 ju'tchejaain amaa: Chi watuushikai
 David, ouktüshi otta ojoitünüshi
 nia je tü niipüsekak, anuuyülia

maa'ulu yaa wa'aka. ³⁰Nnojoishi aashajaashin David nüchikijiraa ne'e wanaa sümaa nümüin tüü. Nütüjaatüjülia aa'u süka nüküjüin achikü Maleiwakai nümüin süka wane nünüikü pansaasü sünain ni'itaainjachin wane su'uluku tü nuu'uliwo'ukat süpüla aluwatawaa maa aka nuluwataain paala niakai. Sünain nünüikimaajachin Maleiwakai, ³¹aashajaashi süchikü tü ni'iyatakat Maleiwa nümüin, sünain nüso'ire'ennajachin aa'in nütüma Maleiwakai chi Nüneekajalakai süpüla aluwatawaa, chi kanüliakai Cristoin. Sünain naashajaain nüchikü Cristo, müshi nia: 'Nnojoleechi puu'ulaain nia sa'aka tü ouktüsükalüirua otta nnojoleerü puu'ulaain ittüin tü ni'irukukat'.

³²“Shia jütüjaweeka aa'u tatüma sünain niain oso'ire'ennüin aa'in nütüma Maleiwakai chi Jesús taashajaakai achikü jümüin. Wayakana wapüshua'a waküjain jümüin tüü sünain shiimain süka we'rüin nia katüin no'u süchikijee ouktaa. ³³Je joolu'u, niyalere'erüin nia Maleiwakai iipünaamüin süpüla aluwatawaa chaa nikialu'ujee. Aapünüshi chi Naa'inkai Maleiwa nümüin Jesús nütüma. Je yalejee, Jesús, nüjütüin nia süpüla ekeroloo sulu'umüin waa'in wane'ewai wakua, maa aka nüküjain Maleiwakai nüchikü paala süka wane pütchi pansaasü sünain nüjütünüinjachin. Shia tü kasa ji'rakat joolu'u otta jaapüin.

³⁴Atüjaana aa'u sünain nnojolin niain David ayalere'ennüin nütüma Maleiwakai sirumalu'umüin. Eesüsa'a wane

nünüikü David noo'opünaa chi naashajaakai achikü:

‘Chi Maleiwakai müshi nümüin chi Tasenyotseka:

“Kojutshaatashi pia tatüma. Püikkalaa puluwataaiwa tekialu'ujee.

³⁵So'u wane ka'i, tayamüleerü tü pü'ünüikalüirua süpüla malainjatüin shiairua püpüla.”

³⁶“Joolu'u, jüpüshua'a jiakana nuu'uliwo'ukana Israel, pansaa sümata jikiiru'u tüü: Jesúskaai chii, su'utitkai aa'in kojuya ju'uluku sünain sükacherirüin nia sünain wane kuruusa, ni'itaain nia Maleiwakai süpüla Wasenyotsee otta ni'iyatüin wamüin sünain niain chi Nüneekajalakai”, nümakalaka Pedro namüin.

³⁷Shiasa'a naapapa süpüshua'a tü nümakat Pedro, na wayuu eejanakana jutkatüin, amojulaasü ma'i naa'in sütüma. Nasakitkalaka nia otta na waneennua Aluwataaushikana, müshii namüin:

—Wa'lemüinyuwaa, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüinjatüin joolu'u?

³⁸Nüsouktakalaka Pedro ne'ipajee:

—Jiyaawajaa jümata suulia jaainjala otta juwoutisaajira jümata wane'ewai jukua sünain süchuntünüin nünülia Jesucristo jaa'u shiyaawase jünoujainapain nünain. Je chi Maleiwakai, moteerü naa'in jaainjala otta nüjüteechikalaka chi Naa'inkai süpüla ekeroloo sulu'umüin jaa'in.

³⁹Tü nüküjain paala nüchikü chi Naa'inkai süka wane nünüikü pansaasü, jüpülatatü jiakana otta na juu'uliwo'ukana otta napüshua'a na wayuu sulu'ukana mmakat cha'aya wattapünaa, na

eekai nüneeküinjaneenain chi Maleiwakai.

⁴⁰Je Pedro, wainma nünüükü namüin shii'iree naapaweein nümüin tü nümakat namüin. Müshi joo nia namüin:

—Jiyu'laa suulia tü akuaippaa noo'ulakakat na wayuu kaajinaraliikana, suulia süsalajüin jia wanaa namaa.

⁴¹Je na eekai naapaain tü nüküjalakat Pedro, woutiisashii. Je no'u ka'ikai chia, ekerotsü noo'omüin na anoujashiikana maa aka 3.000 wayuu. ⁴²Je mapa napüshua'ale'eya, ayatshii naya waneepia sünaain noo'ulaküin tü akuaippaa ne'ikakat anain naya na Aluwataaushikana. Ayatshii naya sünaain tü aleewajirawaakat. Ayatshii naya sünaain tü aashajawaakat nümaa chi Maleiwakai otta ayatshii naya sünaain tü okolochojowaakat süpüla jutkataa sünaain ekawaa. Sünaain kolotüin naya sünaain ekawaa, nekira'awalin tü pan sotiinjachikat akajee naa'in chi Senyotkai.

Nakuaippa na anoujashiikana so'u ka'ikat tia

⁴³Nayasa'a napüshua'a na wayuu e'rakana tü naa'inrakat na Aluwataaushikana, oponojooshii sümaa, tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nüümüwa otta tü kasa nii'iyatakak aka nüpülain. ⁴⁴Otta napüshua'ale'eya na anoujashiikana, kolotiraashii ma'i naya sünaain napaajira'awalin naka tü kasa eekat nama'ana. ⁴⁵Kasale cho'ujaain namüin na wane no'ulukuku, na eekana ama'ana noikküin noumain otta nakorolo süpüla napaajüin tü süliakat naka wane'ewai nakua na cho'ujaakana amüin.

⁴⁶Meinshi outkaja'awaishii naya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Otta nepialu'uwai, wanaa sümaa nakolochojo'owalin sünaain ekawaa, nekira'awalinya tü pankat sotojachikat akajee chi Senyotkai naa'in. Otta talatüshii naya je jo'uujiraasü naa'in namüinjiraa.

⁴⁷A'waajawaishii naya Maleiwakai waneepia otta kojutshii naya sütüma tü wayuukalüirua süpüshua'a. Je Maleiwakai nikerotirawalüin nanainmüin tü wayuu nu'tte'erawaikat ka'iwai.

Anashi wane masa'asai nütüma Pedro

3 ¹Je so'u wane ka'i, Pedro je Juan, o'unüshii naya aliuuka sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa sümaa süntüin tü oora shikerotpü'ukat o'upünaa tü judíokalüirua sünaain aashajawaa nümaa Maleiwa. ²Je eeshi wane wayuu masa'asai matüjü'iya jemeliwa'aya. Alü'üjünawaishi nia so'u ka'ikat süpüshua'a sünaain nüpütünawalin so'ulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, tü so'u kanüliakat Anasüchan, süpüla nujulijawalin neerü saa'u tü wayuu ekerotsükalüirua sulu'umüin tü a'waajüleekat. ³Je wanaa sümaa ni'rüin Pedro je Juan sünaain nekerolüin, nujulijakalaka neerü naa'u. ⁴Niasa'a Pedro je Juan, neirakaakalaka nüümüin. Je nümakalaka Pedro nüümüin:

—Piirakaa wamüin.

⁵Je chi masa'asaikai, atanatshi nüche'e sümüin tü nümakat Pedro nüümüin sünaain shiain na'atapajüin nasülajüinjanain neerü nüümüin.

⁶Niasa'a Pedro, müshi nüümüin: —Nnojotsüsa'a neerü tama'ana, alu'ujasa'a shia eeka tama'ana

nüpülain Jesucristo chi Nazaretje'ewaikai, je saa'u nünülia, tamüshi pia: Püsha'walaa je puwara'iraa —nümakalaka nümüin.

⁷Je naapaakalaka nia Pedro süka najapü süna'in nüsha'wale'erüin nia. Je yaawalaja'aya kalainkalaka tü nuu'uikat otta tü naaluwainkat.

⁸Je chi wayuukai, nütamataakalaka süna'in sha'wataatüin nia. Nuwara'iraakalaka. Je nikerotkalaka namaa sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa süna'in waraittüin je wonnotüin nia otta nu'waajüin Maleiwakai. ⁹Je shi'rakalaka nia tü wayuukalüirua süpüshua'a süna'in waraittüin je süna'in nu'waajüin Maleiwakai. ¹⁰Je wanaa sümaa shiyaawatüin nia, süna'in niain chi wayuu ojulijapü'ükai neerü so'ulu'u tü so'ukat kanüliakat Anasüchan, süponojookalaka aa'inrua sütüma tü kasa alatakat nümüin.

Nünüikü Pedro namüin na wayuu eiyajünakana o'upala

chi masa'asaikai

¹¹Chi wayuu masa'asaikai anapa nia, nnojoshi yaleein nuulia Pedro nümaa Juan. Je tü wayuukalüirua süpüshua'a süna'in süponojoo sümaa tü alatakat nümüin, awanaajaasü nanainmüin eejanale naya suupünaa tü luma sa'ato'ujeekat tü a'waajüleekat Maleiwa, tü luma e'itanaakat anain nünülia Salomón. ¹²Je Pedro, ni'rapa sükolochojoo naya tü wayuukalüirua, nümakalaka sümüinrua: “Wayuunnuaa, jiakana nuu'uliwo'ukana Israel, çjamüshiikai jia jüponojookalaka aa'in sütüma tüü? ¿Jamüshii ji'rajaakalaka waya süna'in müin aka wayakai anain

atüma chi wayuukai, maa aka anakai nia watüma sükajee ne'le wapülain wamüiwa otta sükajee keisalain waya sümüin wakuaippa nu'upala Maleiwakai? Nnojoshii wayain anain atüman.

¹³“Chi Maleiwakai, Nümaleiwasekai Abraham, Isaac, Jacob otta na waneeinna watuushinuukana, ni'itaa'in chi kanüliakai Jesús süna'in nüchepchiain, süpüla kojutüinjachin sütüma wayuu suuliale'eya kasakat süpüshua'a, chi anii saapüinkain ekii ju'ulukü nümüin Pilato. Wanaa sümaa nüjüteeyaa'inje'e achikü nia, jüjütaa amaachi süka nnojolin niain jaajüin chi Nüneekajalakai Maleiwa. ¹⁴Jiakana, jüjütaa amaachi chi Maainjalasaikai, chi aa'inrakai waneepia tü nüchekakat Maleiwa, alu'usa shia juchuntaka nüjütünajachin achikü chi o'unakai saa'in wayuu. ¹⁵Je maa'aya aka jiakana, ju'utira aa'inchi Jesús, chi katakai atüma so'u wayuu. Je Maleiwakai, nüso'ire'era aa'inchi nia süchikijee ouktaa. Je watüjaa aa'ulu tüü süna'in shiimain süka we'rüin nia nüchukua'a süchikijee ouktaa. ¹⁶Je joolu'u, saa'u nünülia Jesús, süka pülashin nia, je süna'injee wanoula nüna'in, kalainsü nuu'ui chi wayuukai, chi anii ji'rüin otta ji'raajüin. Maa aka ji'rüin joolu'u anale'eichipa'aya nia süka nünoujain nüna'in.

¹⁷“Wa'lemüinyuuaa, tatüjaa aa'ulu süna'in ju'utirüin naa'in Jesús jiakana namaa na jülaülashiikana süka nnojölüin jiyaawatüin saa'u süna'in niain Nüneekajalain Maleiwa. ¹⁸Je Maleiwakai, nikeraajüin sükajee tüü, tü nükjatüjütakat achikü nawaralu'upünaa paala napüshua'a

na nünüikimaajanakana sünain müliainjachin otta nu'uttunajachin aa'in chi Nüneekajalakai.

¹⁹Jiyaawajaa jümata suulia jaainjala otta juuyantaa jümata nünainmüin Maleiwakai suulia tü kasa mojusü jaa'inrakat süpüla nülanaainjatüin jaainjala juulia. Je sükajee tüü, meena aka jüsanatkai jaa'in nütüma ²⁰otta nüjüteechi jümüin Jesús, chi ni'itaatüjüikai süpüla niainjachin Nüneekajalain jüpüla jiakana. ²¹Shiasa chainjachinja'a paala Jesucristo sirumalu'u süpüräle'aja'a tü ka'i nülö'irüinjatkat o'u Maleiwakai sükuaiippa süpüshua'a tü nükumalakat paala süpüla anainjatüin shia süchukua'a, maa aka nümüin süka wane pütchi pansaasü nawaralu'upünaa na wayuu eejanakana paala, na nukatajanainkana süpüla nünüike'ejanaa.

²²“Nia Jesús naashajaakai achikü Moisés wanaa sümaa nümüin namüin na watuushinuukana: ‘Chi Maleiwakai, Jümaleiwasekai, ni'itaajeechi ja'akajee jiakana wane wayuu nünüike'ejachinjachi maa aka ni'itaain taya joolu'u. Joonoo sümaa süpüshua'a tü nümüinjatkat jümüin. ²³Süka jamüin, chira eekai nnojolin jaa'a nümüin nümüin chi nünüikimaajachikai, ayujaaneechi sa'akajee tü nüpüshikat Maleiwa süpüla o'utünaa aa'in’.

²⁴“Maja'a aka naashajaain Moisés, aashajaashii napüshua'a na nünüikimaajanakana Maleiwakai nünainje'ere'eya Samuel sei sükua, sünain aküjaa süchikü tü kasa alatakat maa'ulu yaa. ²⁵Tü kasa nüküjakat achikü paala Maleiwakai nawaralu'upünaa na nünüikimaajanakana otta

tü pütchi ni'itaakat napüla na jutuushikanainnua, nikeraajüin joolu'u shia jümüin nünainjee Jesús. Müsü'üsa nünüikü Maleiwakai nümüin Abraham: ‘Aneerü sükuaiippa wayuukat süpüshua'a nünainjeweena wane nachon na puu'uliwo'ukana’. ²⁶Sünain ni'itaain Maleiwakai Jesús, chi nüchepchiakai, nüjütüin nia jünainmüin palajanale'eya shii'iree juuyantaainjanain suulia jaainjala nünainmüin süpüla anainjatüin jükuaiippa nütüma Jesús sünainjee tia”.

**Pedro nümaa Juan,
asakiijünüshii natüma**

na laülaayuushiikana

4 ¹Je yaaiwa'aya Pedro nümaa Juan sünain aashajawaa sümüin tü wayuukalüirua, antapaatasü no'uluku na sacerdote judíokana nümaa chi sülaülashikai suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa otta no'uluku napüshi na judío kanüliakana saduceo. ²Jashichipiüshii ma'i naya noo'omüin Pedro nümaa Juan süka nekirajüin tü wayuukalüirua otta sünainjee naküjain nüchikü Jesús sünain süso'iraain naa'in süchikijee ouktaa. Süka nnojolüin nanoujain sünain tü oso'irawaakat aa'in, nayouktüin sünoujainjatüin tü wayuukalüirua sünain sütüma tü naküjakat nüchikü Jesús. ³Nata'ütikalaka naya. Je süka motsoin ka'ikat, nekerotitkalaka naya sulu'u tü püreesaapülekat süpüla na'atapajünjatüin waneemüin ka'ikat. ⁴Je no'uluku na eejanakana sünain aapajaa tü naküjalakat, kojuya

anoujaka. Eekalaka joolu'u tü anoujasükalüirua maa aka 5.000 sünain shiain yaawain ne'e tü tooloyuukat.

⁵ Je waneemüin ka'ikat, outkajaashii Jerusalén na laülaayuu judío sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín, makana aka: na laülaayuuushiikana na'akajee na sacerdotekana, na laülaayuuushiikana naa'u na judíokana otta na karalouktamaajanakana. ⁶ Je yala eejachi Anás, chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana. Eejachi Caifás, Juan, Alejandro otta napüshua'a na kasakana nanain na laülaayuuushiikana napüleerua na sacerdotekana. ⁷ Nachuntakalaka süpüla nüntinnajachin Pedro nümaa Juan nama'anamüin. Yaapa naya pasanain nanain, nasakijjakalaka naya sünain namüin namüin:

—¿Jarat kapülainkajatka otta jarat ke'inaajalaka piairua sünain aa'inraa tü kasa jaa'inrakat?

⁸ Niasa'a Pedro süka niain katsüinshaatain ma'i chi Naa'inkai Maleiwa naa'u, nüsouktakalaka ne'ipajee:

—Wayuinnuaa, jia ekiipü'üjajanaakana sütüma tü wayuukalüirua: ⁹ ¿Shia jüsakitka achiirua waya tü kasa anasü aa'innakat nüümüin wane wayuu ayuuishi? ¿Jütüjajee aa'ulu sünain jamakuaiappalin sünain weiyajüin nia? ¹⁰ Ajaa, waküjüinsa'a paala jümüin shia süpüla jütüjaainjatüin saa'u jiakana otta sütüjaainjatüin saa'u tü wayuukalüirua süpüshua'a sulu'ukat tü mmakat Israel. Wayuukai chii, yaakai ji'rüin joolu'u sünain anaa, anashi süka nüpülain Jesucristo chi Nazaretje'ewaikai. Nia ke'inaajalaka waya sünain aa'inraa

kasa makat aka tüü. Jesucristokai chii, nia'a ne'e chi ju'utitkalinka aa'in süka jükacherirüin sünain wane kuruusa, chi anii nüso'ire'erüin aa'in Maleiwakai süchikijee ouktaa. ¹¹ Müsü nüünüikü chi Maleiwakai sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat:

“Tü ipa ayouktünakat paala natüma na akumajülüikana miichi, e'itaanüsü shia sünain shiain ja'ijaasüin ma'i süpüla akumajia tü miichikat”.

Je maa aka shiyouktünüin tü ipa ja'ijaasükat, müshia Jesús, ayouktünüshi jütüma. ¹² Nia'a ne'e niakai nüümüiwa eeka süpüla o'tte'eraa wayuu suulia saainjala süka nnojolüin ein wane wayuu nütüma Maleiwakai yaa saa'u mmakat yalejeeru'u nuulia eekai süpüla o'tte'eraa waya.

¹³ Nayasa'a na laülaayuuukana, ne'rapa Pedro otta Juan sünain aashajawaa sümaa nnojolin mmotkai naa'inrua otta ne'rüin naya sünain wayuuin mekirajaaainsalii sünain karaloukta otta sünain wayuuin wayuwa'ata naya, ainuusü ma'i naa'inrua. Nayaawatakalaka naa'u sünain nashatüin tü ekirajinapü'ükat anain naya nütüma Jesús. ¹⁴ Otta müshia chi wayuu anaichipakai natüma, eejachi yala namaa, nnojotkalaka ein jamüinjatüyaain nanüükü ne'ipajee.

¹⁵ Nayasa'a na laülaayuuukana, nachuntakalaka süpüla nayu'nnajanain paala Pedro nümaa Juan na'akajee. Je nachikiru'u aashajiraashii naya. ¹⁶ Müshii naya: —¿Jamüinjatü watüma nakuaippa na wayuukana? Süpüshua'a tü wayuukalüirua yaakat sulu'u

Jerusalén, sütüjaa aa'ulu sünain naa'inrüin tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü nii'iyatakat aka nüpülain. Nnojolaja'a süpüla waattajaa'injanain saa'u. ¹⁷Anakaja'a müleka weimolojüle ne'e naya süpüla nnojoliinjanain naya ayatüin sünain aküjaa nüchikü chi wayuwa'atakai kanüliakai Jesús sümüin tü wayuukalüirua suulia wattaawajüin su'walakalaa'in tü nüchikikat.

¹⁸Neenajünakalaka nachukua'a süpüla sümüin namüin sünain nnojoliinjanain naya ayatüin sünain ekirajaa otta aashajawaa nüchikü Jesús sümüin tü wayuukalüirua. ¹⁹Nūsouktakalaka Pedro nümaa Juan namüin:

—Jüchaje'era jaa'in jiakanainnua sünain müleka anashiire nümüin Maleiwakai jiainjanain woonoon amaa anüikü suulia nünüikü niakai. ²⁰Wayakana, nnojoliija'a süpüla woo'ulaainjanain suulia aashajawaa süchikü tü kasa we'rakat otta tü waapakat süka wache'e.

²¹Neimolokoloko naya nachukua'a sünain najütünüinja'a achikü. Nnojishii ein süpüla jamüinjanain naya natüma, süka jamüin, tü wayuukalüirua süpüshua'a, su'waajüin chi Maleiwakai sünainjee tü kasa alatakat nümüin chi ayuuishikai. ²²Chi wayuu nii'iyatakat anain nüpülain Maleiwakai sünain niijajüin, alatüsü suulia pienchi shikii juya nuuyase.

**Na anoujashiikana,
achuntüshii yalayalaa**

²³Ajütünüin achikü nayaja'a, o'unüshii eemüin na waneinnua napüshikana. Naküjakalaka süchikü

süpüshua'a tü kasa münakat namüin natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana otta na laülaayuushiikana naa'u na judíokana. ²⁴Mayaasü keraain tü naküjalakat namüin, naashajaakalaka napüshua'a nümüin Maleiwakai. Müshii naya: “Maleiwakalee, Maleiwa Pülashikai, piakai kakumalakai tü sirumakat sümaa süpüshua'a tü kasa eekat chaa iipünaa, tü mmakat sümaa tü kasa eekat süpa'a, otta tü palaakat sümaa tü kasa eekat shiroku, ²⁵müshi pia nukajee chi Paa'inkai nuwaralu'upünaa David, chi püchepchiakai:

‘¿Jamüsü saashichijaakalaka tü wayuu nnojotkalüirua judfoin, tü “gentile” münakalüirua?

¿Jameerü tü kasa jülüjakat naa'in naa'inreein?

Nnojoleerü ayatüin maa aka tü jülüjakat naa'inrua, amüleerü ne'e naa'in sünain.

²⁶Na laülaashiikana sulu'u tü mmakalüirua

otta na wayuu aluwataashiikana soo'opünaa wayuu, outkajaashii nikiirajee chi Maleiwakai otta nikiirajee chi Nüneekajalakai, kanüliakai Cristo’.

²⁷“Shia'a ma'i tü alatakat yaa sulu'u tü pueulokat Jerusalén. Aniitaalainkain Herodes chi aluwataashikai sulu'u tü mmakat otta Poncio Pilato chi laülaashikai cheje'ewaikai sulu'u Roma, outkajaain sulu'u tü pueulokat namaa na judíokana otta na gentilekana nikiirajee

Jesús, chi püchepchiakai, sulu'u wayuuin maainjalasai otta niain chi Püneekajalakai. ²⁸Je sükajee tüü, shiataapa'a ne'e naa'inrüin tü kasa pi'itaatüjütakat paala sükajee püpülain süpüla müinjatü'inya shia alatüin. ²⁹Je joolu'u Maleiwakalee, piirakaa sümüin tü neimolojiakat wamüin. Paapa wamüin wayakana püchepchiakana wane meimolüinyüü sünain aküjaa tü pünüikikat. ³⁰Je sükajee püpülain piakai, anainjatüin watüma eekai ayuulin otta waa'inrüinjatüin saa'u nünülia Jesús, chi püchepchia maainjalasaikai, kasa pii'yatakat aka püpülain piakai otta tü kasa pütüjakat apüleerua pümüiwa".

³¹Mayaasü kettaain naashajaala nümaa Maleiwakai, sütüttüikalaka tü miichikat eejanale naya jutkatüin. Je katsüinkalaka ma'i chi Naa'inkai Maleiwa naa'u napüshua'ale'eya. Naküjakalaka nünüikü Maleiwakai sünain nnojolüin su'ttüin mmoluu nanain.

Na anoujashiikana, napaajiraain tü kasa eekat nama'ana

³²Paa'inwashii na anoujashiikana napüshua'ale'e. Nnojoihi eekai sümüin naa'in nüle'eru'u: "Takorolo tüü tamüiwa". Napaajiraain süpüshua'a tü kasa eekat nama'ana.

³³Na Aluwataaushikana, katsüinsü naa'in sünain aküjaa nüchikü chi Senyotkai Jesús sünain shiimain ne'rüin nia sünain süso'iraain naa'in süchikijee ouktüin paala. Je anasü ma'i nakuaiippa nütüma Maleiwakai napüshua'ale'eya na anoujashiikana. ³⁴Nnojotsü tü jaralüin cho'ujaain amüin kasa na'aka nayakana. Süka jamüin, eere wane cho'ujawaa, chi eekai

kama'anain miichi oo'ulaka chi eekai kama'anain mma, nüikküin shia. Je ni'ikajaain tü süliakat ³⁵najapulu'u na Aluwataaushikana. Je na Aluwataaushikana, naapüin shia namüin na eekana cho'ujaain amüin kasa.

³⁶Je eeshi wane no'uluku na wayuukana oikküshiikana mma, kanülüashi José. Eesü wane suwala'ata nünülia natüma na Aluwataaushikana, Bernabé. (Tü Bernabé makat, "amüliajüikai wayuu" malu'ulu.) Je nia, wane wayuu nuu'uliwo'u Leví, cheje'ewai sulu'u tü mmakat Chipre. ³⁷Nüikküin wane mma nüma'anajatü. Je ni'ikajaain tü süliakat najapulu'u na Aluwataaushikana.

Ananías oo'ulaka Safira, ouktüshii sünainjee aküjaa na'alain

5 ¹Je eeshi wane wayu'uya'asa kanülüashi Ananías oo'ulaka nu'wayuuse kanülüasü Safira. Nüikkakalaka wane mma nüma'anajatü.

²Ni'ikajaakalaka süpüshi ne'e tü süliakat najapulu'umüin na Aluwataaushikana. Nükatalakalaka nojuuna tü süpüshikat nümüin. Je tü nu'wayuusekat, sütüjaa aa'ulu. ³⁻⁴Je nümakalaka Pedro nümüin:

—iKaatei! ¿Jamüshi poonookalaka nümaa Satanás chi sülaülakai yolujaa süpüla nikerotüinjachin sulu'u paa'in? Aküjüshi pia pa'alain nümüin chi Naa'inkai Maleiwa sünain pümüin wamüin: "Shia'a süliaka'a ne'e tüü süpüshua'a". Tü mma püikkakat, pükorolo. Je tü süliakat, pia laülaaka saa'u. Je joolu'u mojusü tü paa'inrakat sünain pümüin wamüin: "Shia'a

süliaka'a ne'e tüü süpüshua'a",
sünain pükatalüin süpüshi pümüin.
Nnojishii wayain ne'e püküja
amüin pa'alain, aküjashi pia pa'alain
nümüin Maleiwaka'ia.

⁵Je wanaa sümaa naapüin
nünüikü Pedro, nujttakalaka
Ananías sünain ouktale'einya nia.
Je antüsü wane mmoluu sünain tü
wayuukalüirua aapakat süchikü tü
alatakak nümüin Ananías. ⁶Je wane
wayuunnua jima'alii, nako'olüin nia
süka kuluulu sümaa nalü'üjüin nia
süpüla nojoitüin.

⁷Maa aka apünüin oora süchikijee,
süntakalaka tü nu'wayuusekat
sünain nnojolüin sütüjaain saa'u
tü alatakak. ⁸Je nüsakitkalaka shia
Pedro:

—¿Shia'a süliaka'a ne'e tüü, tü
mma jüikkakat?

Süsouktakalaka:

—Aa. Shia'a ne'e.

⁹Je nümakalaka Pedro sümüin:

—¿Jamüshii joonoojiraakalaka
sünain jaa'inrüin wane kasa
mojusü eekai müin aka tia sünain
jümajiraain: “Joo'uya wakatalaiwa
süpüshi sülia tü mmakat nojuuna.
Nnojotsü kasajatüin nümüin chi
Naa'inkai Maleiwa tü waa'inreetkat”,
sünain jümüin aa'in jüle'eru'u?
Iseejüina na jima'alii ojoitakana chi
pu'wayuusekai. Nalü'üjüinjatü joo
pia'aya'asa nojoitüin.

¹⁰Sujttakalaka yaawalaja'a
sünain ouktüin shia nümülatu'u
Pedro. Wanaa sümaa nekerotüin
na jima'aliikana, eesü shia napüla
sünain ouktüin. Je nalü'üjakalaka
shia. Nojoitakalaka shia na'ato'u chi
su'wayuusekai. ¹¹Je mmotsü ma'i
tü anoujasükalüirua süpüshua'ale'e
oo'ulaka süpüshua'ale'e tü wayuuirua
aapakat süchikü tü alatakak.

**Maleiwakai, nii'iyatüin
nüpülain nanainjee**

na Aluwataaushikana

¹²Je nakajee na Aluwataaushikana,
aa'innüsü nütüma Maleiwakai sa'aka
tü wayuukalüirua watta saalin kasa
nütüjakat apüleerua nümüiwa otta
tü kasa nii'iyatakak aka nüpülain.
Napüshua'a na anoujashiikana,
outkaja'awaishii naya suupünaa
tü luma e'itaanakat anain nüntülia
Salomón, tü luma sa'ato'ujeekat
tü a'waajüleekat Maleiwa. ¹³Je tü
wayuukalüirua, mmoluwaasü saa'u
nanainpünawaa na anoujashiikana,
je kojutpaja'a ma'i naya sütüma.

¹⁴Ako'omüinraashii ma'i na
anoujashiikana nünain chi Senyotkai
Jesús. Ekerotshi chira eekai tooloin
maa aka türa eekai jierüin. ¹⁵Je tü
wayuukalüirua sükajee shi'rüin tü
naa'inrakat na Aluwataaushikana,
shiyu'lüin anoopa'amüin tü
ayuuisükalüirua. Ju'lejuletsü shiairua
natüma saa'u waneaju'lejee. Naya'lüin
shiairua shii'iree aneein nütüma Pedro,
otta sütüma niyaluju müleka shiale ne'e
alatüin soo'opünaa tü ayuuisükalüirua
nülatapa. ¹⁶Je antüsü Jerusalénmüin
tü wayuukalüiruaya'a sulu'ujeekat
tü pueulo sü'tüpünaajatkak. Antitshii
naya wayuu ayuuisü otta wayuu eekai
müliaajüin sütüma yolujaa. Süpüshua'a
tüüirua, anajüsü atümaa.

**Pedro nümaa Juan, müliashii
atümawaa sünainjee**

aküjaa nüchiki Jesús

¹⁷Niasa'a chi laülaashikai
napüleerua na sacerdote
judiókana namaa napüshua'a
na nümaajanakana, na

sümaajanakana tü kanüliakat saduceo, a'ürülaja'alaasü naa'inrua sünainjee saapaayaa sümüin wayuu tü nekirajakat anain na Aluwataaushikana. ¹⁸Nata'ütikalaka naya sünain ne'itaa'in sulu'u tü püreesaapülekat. ¹⁹Niasa'a wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwakai, neerutkalaka sa'wai tü so'ukot tü püreesaapülekat. Nujuititikalaka naya sünain nümüin namüin: ²⁰“Ju'unapa cha'aya sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa jüküjaiwa sümüin tü wayuukalüirua süchikü süpüshua'a tü akuaippaa jeket süpülajatkat wayuu, tü nünainjeejatkat Jesús”. ²¹Maja'a aka sümünüin namüin, ekerotshii naya ja'yuumüin, watta'aja'a maalü, sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa sünain ekirajaa tü wayuukalüirua.

Yaashii napüshua'a na laülaayuukana sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín, akotchojoonüin nütüma chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana otta na nümaajanakana. Naluwataakalaka sulu'umüin tü püreesaapülekat süpüla nasaajününjanain na Aluwataaushikana. ²²Shiasa'a nantapa na waariakana sulu'umüin tü püreesaapülekat, nnojoliishii naya napüla sulu'u. Nale'ēja'alaakalaka nachukua'a sünain aküjaa. ²³Müshii naya: “Tü püreesaapülekat, ayatsia süttüin wapüla sünain anashantain ma'i süsürülia maa aka paala. Ayatshi'iya na waariakana wapüla sha'washawalüin so'ulu'u. Shiasa'a wekerotpa, nnojotsü wayuu sulu'u wapüla”.

²⁴Shiasa'a naapapa tüü, chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, chi sülaülashikai

suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana, “¿Kasaseetkajasa'a wayuu mapeena tüü?”; maa'ain müshii naya. ²⁵Je nüntakalaka wanaa sümaa tia wane wayuu, chi anii aküjaichin nachikü namüin. Müshi nia: “Na wayuu jüpüreesajakana aliikainka, chayülii sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa ekirajattaain tü wayuukalüirua sulujutkat tü pueulokat”.

²⁶Shiasa'a nu'unakalaka chi sülaülashikai waaria sümaa tü waariakalüirua sünain asaajawaa naya. Sünain nasaajüin naya, nnojoiishii jamajüin natüma süka mmolojüin naya seema a'ina'annaa süka ipa sütüma tü wayuukalüirua. ²⁷Je nantitpa naya, antinnüshii namülatu'umüin na laülaayuu sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Nümakalaka chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana namüin:

²⁸—Aashin wapülajayaain juulia ayatünjanain jia aashajaain süchikü türa anülieekat. Joolu'u shialeeitpa'a ne'e joutka sainküin Jerusalén, tü jikirajakat anain. Je sünainmüin tüü, jo'oteein waa'u tü nu'utünün aa'in chi wayuukai jaashajaakai achikü.

²⁹Nüsouktakalaka Pedro otta na waneennua Aluwataaushikana. Müshii naya:

—Alana'aleesüja'a sünain niainjachin woonoo'in amaa anüikü Maleiwakai suuliale'eya sünüikü wayuu. ³⁰Chi Maleiwakai, Namaleiwasekai na watuushikana, nüsü're'era aa'inchi Jesús süchikijee ouktaa, chi anii ju'utirüinkain aa'in süka jükacherirüin sünain wane kuruusa. ³¹Je nia, nütüma Maleiwakai, niyalere'ennüin

süpüla chainjachin joyotüin nikialu'ujee süpüla kojutüinjachin sütüma wayuu. Je ni'itaa'in nia sulu'u shikiipü'üjanain otta o'tte'erülin wayuu süpüla eenjatüin süpüla shiyaawajaainjatüin tü nuu'uliwo'ukalüirua Israel suulia saainjala nütüma süpüla motüinjatüin naa'in Maleiwa saainjala. ³²Wayakana, watüjaa aa'ut süpüshua'a tüü sünain shiimain süka we'rajüin sukua. Müsüjase'e waküjain süchikü wayakana maja'a aka chi Naa'inkai Maleiwa sünain nii'iyatüin shia wakajee, chi naapakai Maleiwa sümüin wayuu eekai jüüjüün nümüin.

³³Nayasa'a na laülaayuukana sütüma naapüin tüü, aashichijaashii naya noo'omüin na Aluwataaushikana. No'uteekalaka naa'inrua. ³⁴Je yala na'aka na laülaayuukana, eejachi wane wayuu kanüliashi Gamaliel, no'uluku napüshi na judío kanüliakana fariseo. Otta nia, wane wayuu ekirajüi sünain tü karaloukta nüchikimaajtkat Maleiwakai sulu'u kojutüin ma'i nia sümüin tü wayuukalüirua. Niasa'a niakai, nütamataakalaka sünain nüchüntüin süpüla naya'nnajanain paala na Aluwataaushikana süpüla naashajaainjachin. ³⁵Müshi nia:

—Wayuunnuaa, nuu'uliwo'ukana Israel, jalia ne'e jiaje'e. Anasü müleka jütüjaale ma'i saa'u tü kasa jaa'inreekat naka na wayuukana. ³⁶Süka jamiin, paala süpülapünaa ka'ikalüirua tüü, nu'ttotooloin Teudas sünain aküjaa süchikü laülawaa saa'u wayuu. Je nünainmüin, ekerotsü maa aka 400 wayuu. O'utüna aa'inchi nia, je tü nümaajtkalüirua,

a'walakajaasü, sümotoloo sümakalaka tü kasa naa'inrakat. ³⁷Je mapa süchikije'eyaa, mataaja'a Judas, chi Galileaje'ewaikai, su'unnaa süka'iya süshaja'annüin sünülia tü wayuukalüirua süpüshua'a. Kojuyataaja'a wayuu nümaajana chiija'a. Ouktataaja'a chiija'a, mataaja'a aka a'walakajaataasüja'aya tü nümaajtkalüirua, sümotoloo sümakalaka süpüshua'a tü kasa naa'inrakat paala. ³⁸Tamüinjtkalaka wane kasa jümüin: Kettee na wayuukana. Nnojo jipettüin naya. Müleka sünainjeejatüle ne'e wayuu tü jülüjakat naa'in naa'inreein otta tü na'yataakat anain, aja'laja'alaajeerü ne'e. ³⁹Akaajasa'a müleka nünainjeejatüle shia Maleiwa, nnojoloja'a süpüla jiyünkünjatüin jujuichajüin shia. Jalia ne'e jia, jütka'alaa nümaa Maleiwakai.

⁴⁰Naapaakalaka süchikü tü nümakat namüin. Neenajtkalaka na Aluwataaushikana nachukua'a. Süchikijee na'yaajirüin naya, namüshii naya sünain nnojoliinjainain ayatüin sünain aashajawaa nüchikü Jesús. Je najütakalaka nachikü. ⁴¹Na Aluwataaushikana, ojuttüshii nama'anajee na laülaayuukana sünain talatüin ma'i naa'in. Mayaainje'e müliain ma'i naa'in sünainjee tü aküjaakat nüchikü Jesús, natüjaa aa'uchi Maleiwakai sünain talatüin namaa sünainjee tü naa'inrakat. ⁴²Je meinshi, sulu'upünaa tü a'waajüleekat Maleiwa otta sulu'upünaa nepia na anoujashiikana, ayatshii waneepia sünain ekirajaa otta aküjaa nüchikü Jesús, chi Nüneekajalakai Maleiwa.

**Aneekünushii akaratshishii
wayuu süpüla wane a'yatawaa**

**sünain akaalinjaa na
Aluwataaushikana**

6 ¹Je so'u tia ka'ikalüürua, maa aka sükojuyalaa'in ma'i tü anoujasükalüürua, ako'omüinraasü tü wayuu müliasükalüürua aapünawaikat amüin tü kasa cho'ujaakat sümüin. Je tü aashajaasükalüürua pütchi griego, ayoojooashii naya soo'omüin tü waneerua aashajaasükalüürua pütchi hebreo, saalinjee nnojolüin süsülajünawalin amüin tü neiyeyuusekat eekai ouktüin su'wayuuse maa aka süsülajünawalin amüin tü waneerua aashajaasükalüürua hebreo. ²Je na polookana piammüin Aluwataaushikana, nokotchojoo'in tü anoujasükalüürua süpüshua'a sünain namüin sümüin: “Suulia woo'ula'alaain suulia aküjaa nünüiki Maleiwakai, nnojotsü süpüla ayateein wajapulu'u'in tü ottonojookat sümüin wayuu müliasü. ³Shia anaka, wawalayuwaa, müleka jüneeküle ja'akajee wane akaratshishii tooloyuu eekai ji'rüin sünain pansaain nakuaippa je sünain katsüin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa naa'uirua je eekai nayaawatüin saa'u sükuaiippa wane kasa süpüla walate'erüinjatüin najapulu'umüin tü a'yatawaakat, tü ottonojookat kasa sümüin wayuu müliasü. ⁴Je sükajee tia, wayakana, ayateena sünain wa'yataain waneepia sünain aashajawaa nümaa Maleiwakai je sünain aküjaa nünüiki waneepia sümüin wayuu”.

⁵Je tü anoujasükalüürua süpüshua'a, saapaain tü namakat sümüin. Je süneekakalaka joo Esteban, wane wayuu kanoulashantashi sünain katsüin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa naa'u. Oo'ulaka na na'atakanainnuu, nia Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, oo'ulaka Nicolás. Je Nicolás, cheje'ewai nia sulu'u tü pueulokat Antioquía, ekerotshi paala sünainmüin tü akuaippaa nakuaippakat na judíokana nümüin chi Maleiwakai. ⁶Je nantinnakalaka joo na wayuukana nanainmüin na Aluwataaushikana. Je na Aluwataaushikana, aashajaashii joo naa'uirua nümüin Maleiwakai sünain ne'itaain najapü naa'u shiyaawase ne'itaain najapulu'u tü na'yataainjatkat anain.

⁷Eesü kojuya wayuu aapaakat nünüikü Maleiwakai. Ako'omüinraashii ma'i na anoujashiikana nünain Jesucristo cha'aya Jerusalén. Je eesü kojuya no'ulukuku na sacerdote judíokana eekai naapaain tü anoujaakat.

**Esteban, sa'alainpalashi
wane wayuuirua**

⁸Je Esteban, anashi ma'i Maleiwakai nümüin otta naapüin pülaa nümüin. Naainjakalaka Esteban watta saalin kasa sa'aka tü wayuukalüürua, kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa otta tü kasa nii'yatakat aka nüpülain. ⁹Nayasa'a wane wayuunnua sulujuna wane ekirajülee tü judíokalüürua, tü kanüliakat “Ekirajülee na Piuuna Ajütüüshikana Achikü”, namaa wane wayuunnua sulu'ujeejana tü pueulokalüürua Cirene otta

Alejandría otta waneennua sulu'ujeejana tü mmakalüürua Cilicia otta Asia, aa'ayajiraashii nümaa Esteban. ¹⁰Akatsa'a isain nachikü eejiraainjanain naya nümaa Esteban süka nütüjain ma'i noulia sükajee nükaalinjain nia chi Naa'inkai Maleiwa.

¹¹Shiasa'a naainjala, nayalajakalaka wane wayuuirua süpüla süküjainjatüin sa'alain sünain mojuyaain nünüiki Esteban sütüma, nüliajatü Moisés otta Maleiwakai.

¹²Je nakajee na yaloushikana, nashüküjakalaka noo'omüin Esteban tü wayuukalüürua, na laülaayuushiikana naa'u na judókana otta na karalouktamaajanakana. Nayasa'a naainnua, nashutakalaka naa'u Esteban sünain nasirüle'einya nia otta nantirüin nia nama'anamüin na laülaayuu sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. ¹³Nantitkalaka wane wayuuiruaya mojuyaakat o'upala naashin, nünüikü Esteban. Müshii naya:

—Wayuukai chii, meemerüinsai sünain mojuu anüikü süliajatü tü miichi akataluushikat nütüma Maleiwa süpüla a'waajiaa nia otta süliajatü tü nuluwataakat anain Maleiwa, tü nüshajakat paala Moisés sümüin wayuu. ¹⁴Waapüin nünüikü sünain yootüin nia süchikü sünain nujuichajüinjatüin Jesús, chi Nazaretje'ewaikai, tü a'waajüleekat otta sünain nu'wanajaa'injatüin tü akuaippaa ni'itaakat paala Moisés wapüleerua.

¹⁵Nayasa'a na laülaayuukana otta napüshua'a na eejanakana joyojoyolüin, sünain nananajataain Esteban, ne'ralakala sünain ja'yain nu'upünaautejee ein Maleiwakai nümaa, süka mataalain

aka nu'upünaa wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwakai.

Nünüiki Esteban shi'ipajee tü alawaa münakat nüchiki

7 ¹Niasa'a chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nümakalaka nüümüin Esteban: —¿Shiimainjasa'aya tü münakat tamüin püchikü?

²Nüsouktakalaka Esteban: —Wa'lemüinyuu otta jiakana taatakanainnuaa, jaapaja tü tamüinjatkat jümüin. Paala nümaiwa, chi Maleiwa anashantashikai ma'i, ee'iyataashi nüümüin chi watuushikai Abraham. Ee'iyataashi nia nüümüin chaiwa'aya nia kepiain sulu'u tü mmakat Mesopotamia, nnojoliwa'aya nu'unüin sulu'ümüin tü pueulokat Harán süpüla kepiaa sulu'u. ³Müshi nia nüümüin: “Pu'una sulu'ujee tü puumainkat otta nama'anajee na kasakana pünain. Pu'una sulu'ümüin tü mma tee'iyateetkat pümüin”.

⁴Niasa'a Abraham, nujuittakalaka sulu'ujee tü mmakat Caldea, o'unüin nia kepiain sulu'ümüin tü pueulokat Harán. Je yala mapa, ouktakalaka chi nüshikai. Niasa'a Maleiwakai nüümüin Abraham, nüntitkalaka nia sulu'ujee tia mmakat sulu'ümüin tü mma anuu kalu'uin waya maa'ulu yaa. ⁵Akaisa nnojolin naapüin amüin nia mma jo'uuchonyaakajje'e süpüla nuumainyüü, shiasa pansaain nünüikü nüümüin sünain naapüttateerüin shia nüümüin süpüla shiainjatüin nüpünalain napüla na nüikeyuukana, mayaainje'e machoin nia so'u ka'ikak tia.

⁶“Otta nüümüshi nia Maleiwakai sünain kepiainjatüin tü nuu'uliwo'ukat sulu'u mma

naata koumainshi, sa'aka wayuu naata noulia, otta sünain shipiunaseinjanain naya sümaa müliainjatüin ma'i naa'in atümaa so'u 400 juya. ⁷Nümaleeshia nia Maleiwakai sünain süsalainjatüin nütüma tü wayuukalüirua kepiunaseetkat nayairua, otta sünain nojuittenain süchikijee süpüla naa'inrüinjatüin kasa nümüin Maleiwakai sulu'u tü mmakat, tü kasa kojutkat aka nia natüma.

⁸“Je sünain ni'itaain Maleiwakai wane pütchi nüpüla Abraham otta na nüikeyuukana sünain naa'inrüinjatüin kasa anasü namüin, ni'itaain wane akuaiippaa napüleerua, shiyaawase naapaain tü pütchikat, shia tü shi'yotoonüinjatüin süpüshi nata na toloyuukana. Müshijese'e ni'yotooin Abraham nüta Isaac, chi nüchonkai, nikeraajapa tü mekiisatkat ka'i süchikijee jemelin nia. Maja'a aka nütüma Isaac nümüin Jacob, chi nüchonkai, otta Jacob namüin na polookana piammüin nüchooin, na wekiishiikana sujuittakana anainjee tü polookat piammüin shi'ipapa'a nuu'uliwo'u Israel.

⁹“Shiasa'a naainjala na nüchooinkana Jacob, na watuushinuukana, sütümajee na'ürülaain noo'omüin José chi nawalakai, noikkakalaka nia süpüla amaanaa chamüin sulu'umüin tü mmakat Egipto. Je Maleiwakai, eejachi nia nümaa José. ¹⁰Niyu'lüin nia suulia nümüliala otta naapa amüinchi nia atüjaa. Otta nia, anajüshi José nütüma no'ulu'u chi Faraónkai aluwataashikai sulu'u tü mmakat Egipto, chi anii e'itaain José na'ato'ujee süpüla aluwatawaa wanaa nümaa sulu'u tü mmakat

Egipto otta ni'itaain najapulu'u tü kasa eekat nipialu'u.

¹¹“Ee müsüja'a mapa sulu'upünaa süpüshua'a tü mmakat Egipto otta sulu'upünaa süpüshua'a tü mmakat Canaán jamü sümaa müliaa. Je na watuushinuukana, nnojotsü kasain een nama'ana nekajatkat. ¹²Shiasa'a naapapa süchikü Jacob sünain een eküülü sulu'u Egipto, nüjütakalaka chamüin na nüchooinkana süpüla ayalajaa eküülü sulu'ujee Egipto. Shiayülaja'a ne'e palajatkat nakua tüü chamüin. ¹³Sümaa tü chiirujatkat nakua, aküjiraashi José nüchikü namüin na nuwalayuukana sünain niain nia chi nawalakai. Je sükajee tia, nütüjaa aa'ulu chi Faraónkai sünain jaralüin kapüshin José. ¹⁴Je mapa süchikijee, José, nüsaajitkalaka Jacob, chi nüshikai, namaa na nüpüshikana süpüla nantinnajanain Egiptomüin. Eeshii naya napüshua'a akaratschi nekii ja'ralimüin wayuu. ¹⁵Je sükajee tia, o'unüshi Jacob kepiain Egiptomüin. Ouktüshi yalaja'aya. Mataaja'a na nüchooinkana, na watuushinuukana, ouktüshii yala'aya. ¹⁶Je mapa, e'ikünüshii naya sulu'umüin tü mmakat Siquem. Ojoitünüshii naya yala sulu'u tü amuuyuu niyalajakat paala Abraham süka neerü noulia na nüchooinkana Hamor cha'aya Siquem.

¹⁷“Je sülü'ütüpa süpüla shikeraajüin tü nümmakat Maleiwakai paala nümüin Abraham süka wane nünüikü pansaasü, oko'omüinraasü ma'i tü nuu'uliwo'ukat Israel cha'aya sulu'u Egipto. ¹⁸Je so'u tia ka'ikalüirua, o'ttüshi süpüla aluwatawaa sulu'u Egipto wane laülaa jekechi. Je chii, nnojoiishi antüin naa'u José, nnojoiikalaka

ni'nnaajünüin José nütüma.
¹⁹Shiasa'a naainjala laülaashikai chii, nüpümüinjakalaka naa'in na watuushinuukana sünain müliaatajüin naa'inrua nütüma. Nüsitshii naya sünain noo'ulaainjatüin anouipa'a tü nachooinkat eekai jo'uuin sünain tooloyuuin süpüla ouktajatüin shiairua suulia wainmaawajüin naya.

²⁰“Je su'unnaa ma'i tia, jemeishi Moisés. Otta nia, anashi ma'i no'ulu'u Maleiwakai. Eeshi Moisés nama'ana na kachoinkana nia so'u apünüin kashi. ²¹Noo'ulaapa nia anouipa'a na kachoinkana sütümajee tü naa'inrakat chi Faraónkai, chi laülaashikai sulu'u Egipto, süntakalaka nünain tü nüchonkat. Je tüü, shipijakalaka nia maa aka naa'in wane eekai süchoin ma'i. ²²Je Moisés, ekirajünüshi sünain sütüjüin tü wayuu sulujutkat tü mmakat Egipto, wayuukalaka nia yalayatshi ma'i sümaa nünüükü otta sünain tü ni'yataainkat.

²³“Shiasa'a süntapa nuuyase Moisés sünainmüin tü pienchikat shikii juya, süntakalaka o'una'iree nümüin nama'anamüin na nüpüshikana, na nuu'uliwo'ukana Israel wanaa nümaa. Je nu'unakalaka. ²⁴Je wanaa sümaa yaain nia na'aka, ni'rüin müliaatajüin wane no'ulukuku nayakana nütüma wane Egiptoje'ewai, nuwataakalaka naalin süpüla pasalaainjachin nia nütüma. Nu'utakalaka naa'in chi wayuukai nüsälajee. ²⁵Tü jülüjakat naa'in Moisés, nayaawatüinjatüyaa aa'u na nüpüshikana naajüin sünain niain nayu'laainjachin akajee nütüma Maleiwakai Egiptojee. Nnojotkalajasa nayaawatüin aa'u shia.

²⁶“Shiasa'a waneemüin ka'ikat, eejanakalaka piamashii no'ulukuku nayakana, na nuu'uliwo'ukana Israel, atka'alaain nüpüla. Nüchiajaakalaka naya sünain nümüin namüin: 'Wa'lemüinyuuaa, çjamüshii kai jia müliaatajiraakalaka jaa'in jütüma? Aashin jiajiraayaain ne'e'. ²⁷Niasa'a chi müliaatajüshikai atüma naa'in chi wanee, nüjünaakalaka nüchikü Moisés sünain nümüin nümüin: 'ÇJaraisa'a joo ke'inaajalaka pia süpüla aluwatawaa waa'u otta süpüla ekeraajaa wakuaiippa? ²⁸ÇPu'uteetaale aa'in joo taya, maa aka pu'utüin naa'in so'ukalinka chi wayuu Egiptoje'ewaikai?'. ²⁹Niasa'a Moisés, wanaa sümaa nütüjaain saa'u tü nüchikükat sünain su'walakajaain sainküin wayuu, nu'luwataakalaka yalejee. O'unüshi nia wattamüin sulu'umüin tü mmakat Madián. Je yala, kepiashi nia sa'aka wayuu naata nuulia, sulu'u naata koumainshi, eejachire nia kachooin piamashii wayuu tooloyuu.

³⁰“Sülatapa pienchi shikii juya süchikijee tü alatakak paala, ee'yataashi wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwakai nümüin Moisés cha'aya isashiipa'a eekai tü uuchi kanüliakat Sinaí. Ee'yataashi nia nümüin sa'aka nuchuwala wane wunu'u chuwatshi ma'i. ³¹Niasa'a Moisés, aponojoosü naa'in sütüma tü kasa ni'rakat. Shiasa'a wanaa sümaa nürütkaainjachin süpüla nünalüinjatüin shia süma'anamüin, naapakalaka nünüükü chi Maleiwakai sa'akajee tü ni'rakat. Müsü nümüin: ³²‘Taya chi Namaleiwasekai na putuushikanainnuu. Taya

Nümaleiwasekai Abraham, Isaac otta Jacob'. Niasa'a Moisés, kutkutta'atshi ne'e sütüma mmoluu. Nnojoire'ēja'a niirakaweeyaain nümüin chi Maleiwakai. ³³Je nümakalaka chi Maleiwakai nümüin: 'iPaakajaa püsapaatse su'uyaawa kojutüin taya pütüma! Süka jamüin, tü mma eere pia sha'watüin, pülastü süka aniin taya sulu'u. ³⁴Te'rüin waneepia tü namüliälakat na tapüshikana chakana sulu'u tü mmakat Egipto. Taapüin waneepia na'letüinya. Ashakatüshijese'e taya süpüla tayu'lüinjanain naya chejee. Je joolu'u, jalaichi tamüin taluwataaiwa pia Egiptomüin'."

³⁵Ayatshia Esteban sünain aashajawaa sümüin tü laülaayuukalüirua:
—Moiséskai chii, chi anii najütaainka amaa paala sünain namüin nümüin: "¿Jaraisa'a joo ke'inaajalaka pia süpüla aluwatawaa waa'u otta süpüla ekeraajaa wakuaippa?", nia neenajaka Maleiwakai nükajee wane aapiee sa'akapünaa nuchuwala wane wunu'u chuwatshi ma'i. Neenajüin süpüla nuluwatawaa Egiptomüin sünain laülawaa naa'u otta sünain ayu'laa naya Egiptojee sa'akajee namüliala. ³⁶Chiyyaalai, nia ayu'tka naya süchikijee naa'inrüin watta saalin kasa, tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa otta tü kasa nii'yatakat akajee nüpülain. Naa'inrüin tüü cha'aya sulu'u tü mmakat Egipto, cha'aya eekai tü palaa kanüliakat Palaa Ishosü otta so'u pienchi shikii juya eepünaajanale naya waraittüin sainküinpünaa tü isashiikat.

³⁷"Moiséskai chii, nia chi makai namüin na watuushinuukana:

'Maleiwakai, chi Jümaleiwasekai, ni'itaajeechi ja'akajee jiakana wane wayuu nünüikimaajachinjachi jümüin maa aka ni'itaa'in taya joolu'u. Joonoo sümaa süpüshua'a tü nümüinjatkat jümüin'.

³⁸Moiséskai chii, nia eejachika namaa na watuushinuukana sünain jutkataa cha'aya isashiipa'a eekai tü uuchi kanüliakat Sinaí. Nia aashajaanaka amaa palajana so'u ka'ikat tia, nütüma chi aapiee nüma'anajeejachikai Maleiwa, nüntiraakat o'u nümaa saa'u tü uuchikat. Je yalejee, nüshakatapa, nüküjainjatüin shia sümüin tü wayuukalüirua. Nia aapünaaka amüin tü nünüükukat Maleiwa nütüma süpüla nütüirüinjatüin shia wamüin süpüla katüinjatüin wo'u sütüma.

³⁹"Akatsa'a nnojolüin jüüjüweein na watuushinuukana nümüin, nayouktajaa amaachi ma'i nia. Ale'ejaweesü ma'i naa'in nachukua'a Egiptomüin. ⁴⁰Süka kama'ain Moisés saa'u tü uuchikat, müshii naya nümüin Aarón: 'Paa'inja wamüin wane su'uyaakua kasa süpüla wamaleiwasee, tü o'unirajatkat waya. Süka jamüin, chi Moisés ayu'tkai waya Egiptojee, nnojotsü watüjaa aa'u kasain alatüin nümüin'.

⁴¹Je naainjakalaka su'uyaakua paa'a süpüla namaleiwaseyawaa. No'utakalaka saa'in mürrüt süpüla naapüin sümüin, na'waajia shia. Emi'ijaashii naya saa'u tü kasa naainjakat. ⁴²Je sütümajee tüü, ayakalaashi Maleiwakai noulia. Niyüülajüin naya sünain na'waajüin tü jolotsükalüirua süpüla ne'rüinjatüin tü müliaa saapeetkat namüin. Müshi'isa Maleiwakai sulu'u tü karaloukta kalu'ukat tü nashajakat na nünüikimaajanakana:

‘Jiakana nuu'uliwo'ukana Israel,
wanaa sūmaa chajanainkain
jia waraittūin pienchi shikii
juya sainkūinpūnaa tü
isashiikat,

¿ju'uta aa'inrū mürüt tamūin
otta ju'waajūinka taya?

⁴³ Mataasūkai shiakai
jülü'ūjaakuu jümūin tü
miichi ju'waajikat chi
jūmaleiwaseyaa kanūliakai
Moloc

otta nu'uyaakua chi jolotshi
jūmaleiwaseyaashikai, chi
jolotshi kanūliakai Refán,
na anaa jaainjūin sūpūla
ju'waajaa.

Sūnainjee tia, tajūittireena jia
sulu'ujee juumain,
je tajūnaweena jia chejeeru'u
sūnain tü pueulokat
Babilonia',

nūmakalaka Maleiwakai namūin.

⁴⁴“Chaiwa'aya na watuushikana
sainkūinpūnaa tü isashiikat,
Moisés, naainjirūin naya wane
miichi na'waajainjatū Maleiwakai.
Naainjain shia sulu'u tü sūkuaippa
nii'iyatakat Maleiwakai nūmūin
Moisés shiainjatūin saainjiain. Je
yala sulu'u, nanaajaain tü ipa
ashajūnakat anain paala tü pütchi
e'itaanakat nütūma Maleiwakai
napūla. Nalū'ūjaakuu namūsū tü
miichikat eepūnaale naya cha'aya
sainkūin tü isashiikat. ⁴⁵Ouktapa
naya yala isashiipa'a, apütünūsū tü
miichikat napūla na nachooinkana.
Je nalū'ūjūin shia namaa nekerotpa
nūmaa Josué sulu'umūin tü
mma nasūnaakat suulia tü wane
wayuukalūirua, na anaa niipiijaain
Maleiwakai napūleerua. Je tü
miichikat, ayatsia nama'ana
sūnainmūinre'eya nūka'iya David.

⁴⁶“Chi laūlaashikai David,
anashiishi nūmūin Maleiwakai. Je
nia, nūchuntūinyaa'je nūmūin
Maleiwakai niainjachin niakai
aainjūin wane miichi nūmūin
eekai jimatūinjatūin, sūpūla
a'waajiaa Maleiwakai, chi
Nūmaleiwasekai chi watuushikai
Jacob. ⁴⁷Niakajasa akumajirirūin
shia Salomón, chi nūchonka'iya
ne'e David. Tü miichikat, shia
wane miichi miyo'u aainjuushi
sūka ipa. ⁴⁸Shiajasa nnojolinja'a
kepiain chi Maleiwa Miyo'ushikai
ma'i sulu'u miichi saainjanain
wayuu. Maa aka nūmakat
Maleiwakai nuwaralu'upūnaa chi
nūnūikimaajachikai:

⁴⁹“Tü sirumakat shia teinaseka
sūpūla aluwatawaa
otta tü mmakat shia
sūpūlajanaka'aya too'ui.

¿Kasa wayuu miichi tü
jaainjeetkat tapūla?', mūshi
Maleiwakai.

‘¿Jaraleerū miichi tia
teemeraainjatkat alu'u
⁵⁰ sūnain tayain kaainjanain tü
kasakat sūpūshua'a?’ ”

⁵¹ Ayatshia Esteban sūnain
aashajawaa sūmūin tü
laūlaayuukalūirua:
—Otta jiakana, wayuu iche
aa'inchii jia. Mūshijese'e
saa'in wayuu manoulasat sūka
nnojolūin jaa'a jūmūin sūmūin
nūnūikū Maleiwa otta nnojolūin
joonooin sūmaa. Jiyouktūin
tü naa'inreekat chi Naa'inkai
Maleiwa. Mūshi'iya aka ne'e jia
naa'in na jutuushinuukanainnua
paala sūmaiwa. ⁵²Nnojoshi
eeichin wane na'akajee na
nūnūikimaajanakana Maleiwa
eekai nnojolin mūliain natūma

na jutuushikana. No'uta aa'inna na eekai nakújain süpülainpüshi nüntüin chi Nüchepchiakai Maleiwa, chi aa'inrakai nümüin waneepia tü nüchekakat, chi anii jaapüinkain ekii sünain ju'utirüin naa'in. ⁵³Mayaainje'e saapuushin jümüin nakajee na aapieekana tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai, nnojotsü kasajatüyaain jümüin.

O'utüna aa'inchi Esteban

⁵⁴Shiasa'a naapapa tü nümakat Esteban namüin, üttüsü ma'i naa'in otta jashichishii ma'i naya nümüin. ⁵⁵Je Esteban, sütüma niain katsüin chi Naa'inkai Maleiwa naa'u otta sünain chain chüntüin no'u iipünaamüin, ni'rakalaka chi Maleiwakai sünain anashantain ma'i nia otta Jesús sha'watüin nikialu'ujee Maleiwakai. ⁵⁶Nümakalaka namüin na wayuukana:

—iJiirakaa! Te'rüin jutatüin tü sirumakat otta chi Shipayakai Wayuu sha'watüin nikialu'ujee Maleiwa sünain laülawaa na'ato'ujee.

⁵⁷Nayasa'a nayakana, mache'eyaakalaka naya suulia tü nümakat namüin. Sünain na'waatüin, nawanaajaakalaka noo'omüin Esteban sünain nasaapünaajaain nümaa. ⁵⁸Nayu'tkalaka nia anoopa'amüin suulia tü pueulokat eere nia na'ina'aliün süka ipa. Je na wayuu aküjashiikana ma'i nüchikü, naakajaain nashe'in süpüla na'ina'aliün nia, yaakalaka shia napütüin nüpüla wane jima'ai kanüliashi Saulo.

⁵⁹Je Esteban sünain yaain nü'ina'annüin süka ipa, aashajaashi nümüin Jesús. Müshi nia: “Senyotkalee Jesús, paapaa taa'in”.

⁶⁰Nujutuukalaka süka nüsapain mmolu'u sünain nu'waatüin emetut: “Senyotkalee, nnojoo kachipünaain paa'in namüin na wayuukana tü naa'inrakat taka”. Je süchikijee nümüin tüü, ouktakalaka nia.

Müliaatajüshii na anoujashiikana atümaa

je a'walakajaashii naya

8 ¹Je eejaittaala Saulo sünain “Anashi müleka nu'utünüle aa'in” sünain maa nümüin Esteban. Je so'uya ne'e ka'ikat tia, saa'innakalaka wane müliaatajaa aa'in namüin na anoujashiikana chajanakana Jerusalén natüma na judío manoujainsaliikana. Na'walakajaakalaka joo napüshua'ale'eya shi'ipa tü mmakat Judea otta Samaria. Naya'ala ne'e apüta'alaaka, na Aluwataaushikana cha'aya Jerusalén. ²Je wane wayuunnua keisaljüshii sümüin nakuaiipa nu'upala Maleiwakai, nojoitüin joo Esteban sünain wattain saalin ne'ira nüchiirua. ³Yaakajasa'a Saulo sümaa naja'laje'ereein ma'i na anoujashiikana. Ekerojotaashi nia sulu'u nepia wane'ewai nakua sünain najarajüin naya sulu'ujee süpüla nüpüreesajirüinjanain naya, maa aka tooloyuu otta jiejyuu.

Eeshii na wayuu eekai naapaain tü nüchikukat Jesús

cha'aya Samaria

⁴Nayasa'a na a'walakajaakana paala, aküjashii naya tü pütchi nüchikümaajatkat Jesús eepünaaleje naya. ⁵O'unaka'iya Felipe chai nukua sulu'umüin tü pueulo miyo'usukat sulu'u Samaria, je

yala nüküja achikichi chi Cristokai sümüin tü wayuukalüirua. ⁶Je na wayuukana, naapajapa tü nümakat Felipe namüin otta ne'rapa tü kasa naa'inrakat Felipe nütüma Maleiwakai, tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü nii'iyatakak aka nüpülain, kache'ejüshii ma'i naya napüshua'a süpüla tü naashajaakat achikü namaa. ⁷Eesü kojuya wayuu kale'eru'usü yolujaa, ayu'laasü shia nale'eru'ujee. Ayu'laajüsü sünain kookotajüin. Otta eesü kojuya wayuu anakat nütüma, türa eekai ouktüin süsa'a sümaa türa eekai masa'ain. ⁸Eekalaka ma'i saa'in wane miyo'u talataa sulu'u tia pueulokat.

⁹Je yala eeshi wane wayuu kanülüashi Simón. Je nia, wane wayuu ouutshi, chajachijese'e nia sulu'u tia pueulokat sünain na'alainpalajüin tü wayuukalüirua chajatkak sulu'u Samaria. Je sümüin tü wayuukalüirua, a'waataashi ma'i nia nulu'ujiraa sünain nülanaain suulia tü waneerua wayuukalüirua naashin. ¹⁰Napüshua'ale'eya na wayuukana, makat aka wayuu eekai müliain nanainmüinre'eya na wayuu eekai anapülin, kache'ejüshii ma'i süpüla tü nümakat namüin. Otta majataashii naya nümüin: "Nia'a chii, chi 'Nüpülainmaajachi Maleiwa' münakai". ¹¹Oonooshii naya sümaa tü nümakat namüin süka kakaliainain naya sünain na'alainpalakuu nümüin naya süka tü kasa naa'inrakat süka tü outsüü eekat nüma'ana.

¹²Shiasa'a wanaa sümaa nanoujain nümüin Felipe tü pütchi anasükat nüküjakat namüin süchikü tü nükuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa otta nüchikü chi

wayuukai kanülüakai Jesucristo, nawoutisaaajtikalaka, makana aka wayuu tooloyuu otta wayuu jiejyuu. ¹³Otta anoujashi chi Simónka'iyaa sümaa nuwoutisaaajirale'einya. Je süchikijee, nümaakuu nümüshi joo nia Felipe eepünaale nia, ainku'uwisejese'e ma'i naa'in eepünaale ni'rüin Felipe sünain naa'inrüin tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü nii'iyatakak aka nüpülain.

¹⁴Nayasa'a na Aluwataaushikana chajanakana Jerusalén, naapapa nachikü na wayuu chajanakana Samaria sünain nanoujain sünain tü nünüikükak chi Maleiwakai, najütüin Pedro nümaa Juan chamüin nanainmüin. ¹⁵Nantapa chamüin, aashajaashii naya nümaa chi Maleiwakai naa'u na anoujashiikana süpüla nüntajachin chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ümüin naa'in wane'ewai nakua, ¹⁶süka mantüinyüli'inya nia sulu'ümüin naa'inrúa. Shia eeka ne'e, woutiisain naya saa'u nünülia chi Senyotkai Jesús. ¹⁷Je Pedro nümaa Juan, ne'itaakalaka najapü naa'uirua shiyaawase nachuntüin süpüla nikerolüinjachin chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ümüin naa'inrúa na wayuukana. Nikerotkalaja'ayaka sulu'ümüin naa'inrúa.

¹⁸Ni'rapa Simón sünain nikerolüin chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ümüin naa'inrúa na anoujashiikana sükajee ne'itaain najapü na Aluwataaushikana naa'uirua, nüküjakalaka süchikü neerü namüin ¹⁹sünain nümüin:

—Iche'era tamüin türa pülaa jüma'anakat tama'anaiwa wanaa jümaa süpüla nikerolüinjachi'inya chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ümüin

naa'inrua na wayuu eekai te'itaa'in
tajapü naa'uirua, maa aka jütüma.

²⁰Nümakalaka Pedro nümüin:
—iAmüloujiraa pümata nümaa
Yolujaakai sümaa tü pünneetsekat
saa'u suwataain pikiiru'umüin
piyalajein tü kasa nüsülajakat
Maleiwakai wamüin, tü wainkakak
aka waa'inrüin kasa eekai müin
aka tüü! ²¹Nnojoishi pia eenjachin
apashii süna'in tü a'yataawaakat
süka wayuuin pia nnojoishi
pansaain aa'in nu'upala chi
Maleiwakai. ²²Puu'ulaa suulia
türa paainjalakat otta puchunta
nümüin chi Maleiwakai kama'ache
mototoojeerüle naa'in pümüin
saashajaala paa'in. ²³Te'rüin tü
pükuaippakat süna'in ayatüin süna'in
mojuin ma'i shia. Nülerajüin ma'i
chi Maleiwakai akuaippaa eekai
müin aka türa. Piakai, müshi isakai
püchikü süna'in puu'ulaain suulia
paainjala.

²⁴Niasa'a Simón, nümakalaka:
—Jaashajaa jiakana nümaa chi
Maleiwakai taa'u suulia sülanüin
tamüin tü kasa mojusü jümakat
tamüin.

²⁵Je mapa Pedro nümaa Juan,
süchikijee naküjain süchikü tü kasa
ne'rakat namaaiwa'aya Jesús otta
naküjain nünüikü chi Maleiwakai,
ale'ejüshii naya Jerusalénmüin
nachukua'a. Je nakua'ata, naküja
achiküt tü pütchi anasükat nüchikü
Jesús chi O'tte'erüikai sulu'upünaa
wainma pueulochen sulu'u tü
mmakat Samaria.

**Felipe nümaa chi wayuu
cheje'ewaikai Etiopía**

²⁶Shiasa'a mapa, süchikijee
tüü, nümakalaka wane aapiee
nüma'anajejachi Maleiwakai

nümüin Felipe: “iPümayawaata!
Pu'una uuchimüin pukua
sulu'upünaa süpüna Jerusalén
chawatkat süna'inmüin tü
pueulokat Gaza, tü wopu
alatakak eere maa'inyatuulin
mmakat”. ²⁷Amayawaaja'a
nümüin Felipe. O'unüshi nia.
Shiasa'a sulu'upünaa tü wopukat,
nülaturakalaka nia wane wayuu
cheje'ewai sulu'u tü mmakat
Etiopía. Wayuu kajapulu'ushi wane
miyo'u a'yatawaa, süpü'üyashi
suwashirüin Candace, tü
aluwataasükat sulu'u Etiopía.
Otta nia, wayuu akapajuushi.
O'unüshi paala Jerusalénmüin
süna'in a'waajaa Maleiwakai
su'uyaawa kojutüin nia nütüma.
²⁸Ale'ejüshichikalaka nia
chai nukua nuumainpa'amüin
süchikijee a'waajaakat,
joyotojo'olüin sulu'u wane kareeta
ne'ejenasü süna'in aashaje'eraa tü
ashajuushikat nütüma Isafas, chi
nünüikimaajachikai Maleiwa.

²⁹Niasa'a chi Naa'inkai Maleiwa,
nümakalaka nümüin Felipe:
“Pülü'üla süchiirua tia kareetakat
sa'ato'uiwa pia”. ³⁰Nuwataakalaka
süchiirua süna'in nürütkaain
süna'inmüin. Shiasa'a wanaa sümaa
yaain nüntüin nüma'anamüin
chi wayuukai, naapakalaka
süna'in shiain naashaje'erüin
tü ashajuushikat nütüma Isafas.
Nüsakitkalaka nia:

—¿Eesüya piyaawata aa'u türa
paashaje'etkat?

³¹Je chi wayuukai,
nüsouktakalaka ni'ipajee:

—¿Jamakuaippalüinjatü süpüla
tayaawatüin saa'u, nnojilire ein
wane wayuu aküjainjachikai tamüin
süna'in jamalu'ulüin?

Je nuchuntakalaka nümüin Felipe süpüla no'otooinjachin otta nüikkalaaïnjachin na'ato'u.

³²Tü shi'ipakat tü ashajuushi naashaje'erakat, shia tü makat mayaa:

“O'uninnüshi nia süpüla o'utünaa aa'in maa aka nu'uninnakai wane anneerü sulu'ümüin tü aüjaaleekat süpüla o'utünaa aa'in.

Maa aka naa'in wane anneerü ma'yalajúin najapulu'u chi aüjakai noi, müshia niakai, nnojoishi asouktüin naa'ujiraa namüin na o'utakana naa'in.

³³Müliashi nia atümaa süka mojutüin amüinyüü, otta awalaajüshia ne'e atümaa maainjaloule.

Nnojoire'ēja'a jaraleechin müin: ‘Shiayain nuu'uliwo'u türairua’, müin nümüin süka nu'utünatüjülin aa'in maalü yaa saa'ujee mmakat”.

³⁴Niasa'a joo chi wayuukai nümakalaka nümüin Felipe:

—Püküja tamüin jaman, çjarai nüshajaka achikü chi nünüikimaajachikai Maleiwa, nüchiküjiraa niakai, nüchikütaapa wane naata?

³⁵Nüsouktakalaka Felipe nümüin: —Niasa saashajaaka achikü Jesús.

Je nu'ttakalaka sulu'uje'eya ne'e tü shi'ipakat tü ashajuushi sulu'ukat tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sünain aküjaa nümüin tü pütchi anasükat nüchikü Jesús chi O'tte'erüikai. ³⁶Shiasa'a mapa, nalatakalaka sü'ütünaa wane mma eere eejatüin wane wüin. Nümakalaka chi wayuukai nümüin Felipe:

—Anu'usa wane wüin, ¿eesü wane kasa nnojotka woutiiseein aa'ujee taya?

³⁷Je nüsouktakalaka Felipe nümüin:

—Eeshi pia süpüla woutiisüin müleka pinoujüle süka paa'in shiimain.

Nümakalaka nümüin Felipe: —Tanoujain sünain niain Jesucristo Nüchoin Maleiwa.

³⁸Nüsha'wale'eritkalaka tü kareetakat. Nashakanuwaakalaka piamale'e eemüin tü wüinkat.

Je nuwoutisaajakalaka nia Felipe. ³⁹Shiasa'a wanaa sümaa nayu'lain shirokujee tü wüinkat, aapünaajaanalala'a münüshi Felipe nütüma chi Naa'inkai Maleiwa nüma'anajee chi wayuukai.

Nnojo'iraa nümakalaka ni'rüin nia yalejee. Ayatakaijasa'a o'unüin chi wayuukai ee'ewaie nia sünain talatashantain ma'i naa'in.

⁴⁰Je chajaittaasa'a Felipe sulu'u tü pueulokat Azoto. Je yalejee, nu'unanajakalaka sulu'upünaa wane'ewai sukua tü pueulokalüirua sünain aküjaa nüchikü chi O'tte'erüikai, antatataalain sulu'ümüin tü pueulokat Cesarea.

Anoujalaa müshi Saulo nünain Jesús

9 ¹Je süma'inru'u tü waraittüin Felipe sünain aküjaa nüchikü Jesús, ayatshia Saulo sünain nu'uteein saa'in tü anoujasükalüirua nünain chi Senyotkai. Müshijese'e nia o'unüin nünainmüin chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana süpüla taashinjachin nia sünain olojoo süchiirua tü anoujasükalüirua. ²Achuntüshijese'e nia nümüin wane karalouktairua namüinjatü na laülaashiikana

sulu'ukana wane'ewai sükua tü ekirajüleekat na judíokana cha'aya sulu'u tü pueulokat Damasco. Müsü pütchi sulu'ukat tü karalouktakat wane'ewai sükua: “Eesü süpüla nüta'ülirüin Saulo tü wayuukalüirua nüntakat anain cha'aya eekai sünoujain nünain Jesús, tü oo'ulakakalüirua tü akuaippaa kanüliakat ‘Wopu Jeket’ nünainjeejatkat. Nüta'ülireerü tia wayuukalüirua, maa aka toloyuu sümaa jeyuu, süpüla nüntirüinjatüin shia yaamüin Jerusalénmüin süpüla püreesainjanain naya atümaa”.

³Nu'unakalaka joo Saulo chamüin Damascomüin. Shiasa'a chamüin nüli'ülaapa süpüla nüntüin Damascomüin, sootolo'ola sümakalaka wane luusa chejeejatü sirumalu'ujee sünain pasanainjaain nia süchiki. ⁴Nu'tpünajaakalaka Saulo mmolu'u sünain naapüin wane pütchi müsü yaa:

—Sauloo, ¿jamüshi taya pümüin, müliakalaka ma'i taa'in pütüma?

⁵Nüsakitkalaka Saulo:

—¿Jarai pia, Laülaashikalee?

Süsouktakalaka tü pütchikat:

—Taya chi Jesús müliakai aa'in pütüma sünain pulojüin ma'i süchiirua tü wayuu tamaajatkalüirua. ⁶Pütamawaata pikeroloiwa sulu'umüin tü pueulokat. Je yala aküjüneerü pümüin tü anakat süpüla paa'inrüin.

⁷Je na nümaajanakana, ainkeusü ma'i naa'in je masouktüinpünaasalii süka naapüin wane pütchi sünain nnojölüin een ne'rüin wane wayuu.

⁸Nütamaakalaka Saulo mmolu'ujee. Je wanaa sümaa neerulüin tü no'ukat, nnojotsü ni'rüin tü mmapa'akat. Aapaanüshijese'e nia süka najapü sünain najattüinüin

chamüin Damascomüin.

⁹Makatakalaka nia cha'aya apünüin ka'i sünain ayatü'inya nia mo'upa'ain, sünain meküin je nnojölüin kasain nüsiin.

¹⁰Cha'aya Damasco, kepiashi wane wayuu anoujashi, kanüliashi Ananías, je ni'rataalain naa'in chi Senyotkai sünain nüümüin nüümüin: —Ananías.

Nüsouktakalaka Ananías ni'ipajee: —Anii taya, Senyotkalee.

¹¹Nümakalaka Senyotkai nüümüin: —Pu'unaata sulu'umüin tü kaaye kanüliakat Lotüsü. Je yala nipialu'u Judas, püsakira nünain wane wayuu kanüliashi Saulo cheje'ewai sulu'u tü pueulokat Tarso. Je nia maa'ulu, aashajaashi nümaa Maleiwakai. ¹²Je ni'rataalain naa'in wane wayuu kanüliashi Ananías ekerolüin nünainmüin sünain ni'itaain najapü naa'u süpüla ko'uinjachin nia nüchukua'a.

¹³Nüsouktakalaka Ananías sütüma tü münakat nüümüin:

—Senyotkalee, chi wayuukai, taapüin nüchikü sütüma wayuu wainma sünain wattain saalin kasa mojusü naa'inrakat namüin na wayuu anoujashiikana pünain chakana sulu'u Jerusalén. ¹⁴Je antüshi joolu'u nia yaamüin yaa sünain laülaashin natüma na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdotekana süpüla nütaüjirüinjanain napüshua'ale'e na anoujakana pünain, süpüla nüpüreesajirüinjanain naya.

¹⁵Je nümakalaka ne'e Senyotkai nüümüin:

—iPu'unaata maala! Süka jamüin, chisa wayuukai, taneekajala süpüla naashajaainjachin tachikü sümüin tü wayuu nnojotkalüirua judío'in, tü

“gentile” münakalüirua, nama'ale'eya na aluwataaashiikanairua saa'u je sümüin tü nuu'uliwo'ukalüirua Israel süma'aya'a. ¹⁶Tee'iyateerü nümüin tü wattakat saalin müliaa ni'rüinjatkat sünaïnjee aküjaa tachikü.

¹⁷Nu'unakalaka Ananías eemüin tü miichikat eere Saulo. Shiasa'a nikerotpa, nümakalaka nümüin sünaïn ni'itaain najapü naa'u:

—Tawala Sauloo, chi Senyotkai Jesús, chi ee'yataakai pümüin sulu'u tü wopukot eepünaajachire pia, nuluwataain taya süpüla ko'uinjachin pia püchukua'a je süpüla niainjachin katsüin chi Naa'inkai Maleiwa paa'u.

¹⁸Shiasa'a yaawalaja'aya, ojunuujaasü süpa'ajee no'u Saulo wane müsü aka saa'in soi jime. Je anakalaka tü no'ukat süchukua'a. Nütamaakalaka, woutiisakalaka nia. ¹⁹Je süchikijee, nikakalaka. Atütülaasü naa'in süchukua'a. Je makatakalaka nia, so'u maa aka jera ka'i eera, namaa na anoujashiikana kepiakana cha'aya Damasco.

**Saulo sünaïn aküjaa nüchikü
Jesús sulu'u Damasco**

²⁰Nnojoittaainja'a nia eekuu müin, o'ttomaatüshi sünaïn aküjaa, sulu'upünaa tü ekirajüleekat na judíokana, nüchikü Jesús sünaïn nia'inya Nüchoin chi Maleiwakai. ²¹Nayasa'a napüshua'a na eejanakana sünaïn aapajaa tü nüküjalakat, ainkuusü ma'i naa'inrúa sünaïn namajiraain:

“¿Nnojoishiche niain chi aja'laje'ereepü'ükai wayuu cha'aya Jerusalén eekai sünoujain nünain chira naashajaakai ma'i achikü joolu'u? ¿Nnojoishi nia antüshin

yaamüin süpüla nütaüjirüinjatüin türa eekai yaain yaa süpüla nümaainjatüin Jerusalénmüin püreesain nama'anamüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana?”

²²Je Saulo aashajaashi sümaa yalayalain ma'i naa'in je sünaïn niyu'la niyu'la nümüin tü apansajakat nüchikü Jesús sünaïn nia'inya chi Cristokai, Nüneekajalakai Maleiwa. Je na judío kepiashiikana Damasco, eetüjüttaayai jamüin nanüikü shi'ipajee tü nümakat.

**Saulo, isashi noulia na
o'uteekana naa'in**

²³Je mapa sülatapa kojuya ka'i, anajiraakalaka nanüikü na judíokana nikiirajee Saulo shii'iree no'utüin naa'in. ²⁴Je Saulo naapa achiküt tü naa'inreekat na wayuukana nüka. So'uka'i je sa'wai, ko'ulujunayaa müsü wane'ewai sükua natüma so'u sükulaatse tü pueulokat shii'iree nüntüin ne'ipamüin süpüla no'utajachin naa'in. ²⁵Shiasa'a sa'wai, na anoujashiikana, nashakatirakalaka nia sulu'u wane shaaula sulu'upünaa wane wentaana süpücho'umüin tü sükulaatsekat. Isaichikalaja'aka nia.

**Saulo, aküjiraashi nüchikü
Jesús wanaa namaa**

na Aluwataaushikana

²⁶Je nüntapa Saulo Jerusalénmüin, kee'ireeyaatsü naa'in kotteein nia namaa na anoujashiikana chajanakana cha'aya, akanasa'a nnojolüin nanoujain sünaïn nünoujashichipain. Mmolojokalaka naya napüshua'a neema süka

ayatayaayüli'inya nia naashin sünnain olojoo nachiihua. ²⁷ Je niakalaka o'unirüin nia Bernabé nanainmüin na Aluwataaushikana. Nüküjakalaka Bernabé namüin nüchikü Saulo sünnain ni'rüin chi Senyotkai sünnain naashajaain chi Senyotkai nümaa sulu'u süpüna Damasco. Otta nüküjain namüin sünnain nüküjüin Saulo nüchikü Jesús cha'aya Damasco sümaa yalalashantain ma'i naa'in sünnain aküjaa.

²⁸ Makatüichikalaja'aka Saulo yala Jerusalén. Namaakuu namüshi joo nia. Je aküjashi nia nüchikü chi Senyotkai sümaa yalalain ma'i naa'in, eepünaale nia namaa. ²⁹ Otta aashajaashi nia nüchikü chi Senyotkai sünnain naa'ayajiraain ma'i namaa na judío aashajaashiikana pütchi griego. Shiasa'a sünnainjee tia, no'uteekalaka naa'in. ³⁰ Nayasa'a na anoujashiikana, natüjaapa saa'u tü aa'inneekat nüka Saulo, no'unirüin nia Cesareamüin, je yalejee najütüin nia chamüin Tarsomüin.

³¹ Jimatakalaka saa'in mmapa'akat namüin na anoujashiikana napüshua'achajanakana sulu'u tü mmakalüirua cha'aya Judea, Galilea otta Samaria. Akatsinraasü ma'i naa'inrua sünnain nanoula sünnain kojütüin chi Senyotkai natüma waneepia. Je sükajee nükaalinjain naya chi Naa'inkai Maleiwa, o'unüshii naya sulu'u nokojyalaaain ma'i.

Anashi Eneas nütüma Pedro

³² Je mapa Pedro, o'unanajüshi sulu'upünaa wane'ewai sukua noumain na anoujashiikana sünnain waraittaa naa'u. Je antatataalain nia nanainmüin na kepiakana sulu'u tü pueulo kanüliakat Lida. ³³ Je yala, nünta anainchi wane wayuu

oukta asa'achi je oukta atünachi, kanüliashi Eneas. Eeichi nia mekiisalü juya sünnain ju'letaa.

³⁴—Eneas, ipütamaapa! Anaichipia pia nütüma Jesucristo. Pükotchajaa puju'leja —nümakalaka Pedro nümüin.

Je so'ujee tia, amataaashi Eneas. ³⁵ Je süka anaichipain joo nia shi'rüin tü wayuukolüirua chajatkat sulu'u Lida otta sulu'u tü mmakat Sarón, anoujashii joo naya nünain chi Senyotkai.

Aso'iraasü saa'in Dorcas nütüma Pedro

³⁶ Je sulu'u wane pueulo miyo'u kanüliasü Jope, eesü wane wayuu anoujasü kanüliasü Tabita, je süka pütchi griego, “Dorcas” münüüsü. Je tü wayuukat, aa'intüsü waneepia kasa anasü sünnain sükaalinjain na wayuu müliashiikana. ³⁷ Shiasa'a so'u wane ka'i, antüsü ayuulii sünnain, je mapa, ouktakalaka shia. Je süchikijee so'oojinnüin, e'ikajaanüsü shia sulu'umüin sütaüjia tü iipünaajatkat miichi, süka paa'uwaain tü shipiakat. ³⁸ Je Jope, ka'yatüsü su'unalut sünnainjee Lida eere Pedro. Shiasa'a na anoujashiikana, süka natüjaain naa'u sünnain yalain nia, naluwataakalaka piamashii wayuu süpüla maa nümüin: “Jalia'aya waya. Anashia pu'unüle wamaa joolu'uchon Jopemüin, eemüin na wawalayuu ajütakana waya”.

³⁹ Je o'unamaatüshi joo Pedro namaa. Mayaashi antüin nia, e'ikajaanüshi eemüin tü ouktüsükat. Je yala eeshii nüpüla wane jieyuu oukta a'wayuusechii. Noutkajaakalaka joo nia sünnain na'yalajüin ma'i je sünnain nee'iyatüin nümüin tü nashe'in

saainjanainkat paala Dorcas namüinrua kataiwa'aya so'u. ⁴⁰Nujuittirüin joo Pedro naya napüshua'ale'eya. Je achuntüshi joo nia nümüin Maleiwa sünain nüsapainkain. Keraapa nia süchikijee achuntaa, apalaitaashi sünainmüin tü ouktüsukat sünain nümüin sümüin: "Pütamaa, Tabitaa". Shiasa'a shiakat, sujutalüin joo tü so'ukot. Je mayaashi shi'rüin Pedro, süikkalalakaka. ⁴¹Shiasa'a naapaakalakaka shia sajapü'ipa sünain nütamate'ertüin. Je neenakalakaka na anoujashiikana namaa na jieyuu oukta a'wayuusechiikana süpüla nii'iyatüin shia namüin sümaa katüin so'u. ⁴²Je a'walakajaasü süchikü sulu'upünaa süpüshua'a tü pueulokat Jope. Je wainma wayuu, anoujasü sulu'ujee nünain chi Senyotkai. ⁴³Makatüshi Pedro kojuya ka'i sulu'u Jope nipialu'u wane wayuu akuttiirajüi kanüliashi Simón.

Cornelio, aluwataashi nünain Pedro

10 ¹Eeshi wane wayuu kanüliashi Cornelio cha'aya sulu'u tü pueulokat Cesarea. Je nia, sülaülashi poloo shikii surulaat sünainjee tü waneekat shi'ipapa'a surulaat romano chakat Cesarea, tü kanüliakat Italiano. ²Je nia, wayuu keisalashi sümüin nükuaiippa nu'upala Maleiwakai. Je kojutshi Maleiwakai nütüma otta natüma napüshua'a na eekana nipialu'u. Je aapawaishi nia neerü süpüla akaalinjiaa na judfo müliajüshiikana otta aashaja'awaishi nia waneepia nümaa chi Maleiwakai. ³Shiasa'a so'u wane ka'i aliika ka'ikat, nii'iyataakalakaka wane aapiee nümüin, nüma'anajeejachi Maleiwakai. Ni'rashantain ma'i süka

no'u sünain ekerolaa nünainmüin eejachire nia. Nümakalakaka chi aapieekai nümüin:

—Cornelio.

⁴Je Cornelio, yalaichija'a nia chüntüin no'u nünain. Nüsouktalakaka nümüin sümaa tüntüin ma'i naa'in:

—¿Kasa wayuu, laülaashikalee?

Naashajaakalakaka aapieekai nümüin nüchukua'a:

—Anashiisü nümüin Maleiwakai paashajaain nümaa otta pükaalinjain tü müliajüsukat. ⁵Je joolu'u, püjüta pümata wayuu chamüin Jopemüin nasaajaiwa wane wayuu kanüliashi Simón, chi Pedro münakai.

⁶Katunküleshi nia nipialu'u wane niisholia, akuttiirajüi, kepiakai sotpa'a palaakat.

⁷Niasa'a Cornelio, nu'unapa chi aapiee aashajaashikai nümaa, neenajakalakaka piamashii na nüchepchiakana otta waneeshia surulaat no'ulukuku na nümaatalakana aa'in, keisalashi sümüin nükuaiippa nu'upala Maleiwakai. ⁸Je süchikijee nüküjain namüin süpüshua'a tü ni'rakat otta tü nüküjakat chi aapieekai nümüin, nüjütakalakaka naya Jopemüin.

Tü kasa ni'rakat aa'in Pedro

⁹Shiasa'a watta'amüin, kale'o ma'i ka'ikat, Pedro cha'aya Jope, wanaa sümaa nalü'ülüin ma'i na wayuukana sünainmüin tü pueulokat, nüliikajaaalakaka sünainmüin wane müsü saa'in süpa'a miichi yaasü saa'ujee tü miichikat sünain aashajawaa nümaa Maleiwakai. ¹⁰Süntakalakaka jamü nünain. Nikeekalakaka aa'in. Je süma'inru'u süllakajaanüin tü niküinkat, antüsü nünainmüin

wane müsü saa'in lapü.

¹¹Eerulaataalasü saa'in sirumakat no'ulu'u. Ni'rakalaka wane kasa miyo'u ma'i müsü aka saa'in wane kuluulu ashakatüin süpa'amüin mmakat. Kaalajasü sünainjee tü pienchisükat sot. ¹²Eesü su'uluku mürüt koo'uisükat yaa sulu'u, otta su'uluku tü kasa lemtüsükat mmolu'u, otta su'uluku tü wuchii waawatsükat iipünaa. Eesü su'uluku süpüshua'ale'eya yaa sulu'u.

¹³Shiasa'a naapakalaka wane pütchi müsü nümüin:

—Pedroo, püüjawaata pikaaiwan.

¹⁴Je nüsouktakalaka Pedro:

—iNnojo, Maleiwakalee! Nnojoishi eeichin teküin eekai süpüla'jünüin woulia wayakana judfokana.

¹⁵Je süsouktakalaka tü pütchikat süchukua'a:

—Tü ekuülü nüpüla'japü'tikat paala Maleiwakai, nnojotsü apüla'jünajatüin maa'utpünaa yaa naashin. Müshijese'e müin taya pümüin: Nnojo ayatüin "Apüla'jünüsü toulia türa" pümüin sümüin.

¹⁶Je apünüintua ma'i sülatüin tüü. Je süchikijee, ojoolochijaanusü tü kuluutkat chai süka sirumalu'ümüin süchukua'a.

¹⁷Je wanaa sümaa yaain shiwa'ajaain naa'in Pedro sünaain nüchaje'erüin naa'in sünaain jamalu'ulüin tü ee'iyalaakat nümüin, nantapaatakalaka na wayuu nuluwanaajalakana Cornelio so'ulu'ümüin nipia Simón eejachire nia. Süka nasakijain sünaain, nanta anainrü. ¹⁸Nasakitkalaka sünaain emetülüin nanüikü: "¿Nnojoishi yaain ji'rüin katunkülein wane wayuu kanüliashi Simón, chi Pedro münakai?"

¹⁹Je yaataaiwaja'a Pedro sünaain aashaje'eraa naa'in sünaain tü ee'iyalaakat nümüin shii'iree niyaawatüin saa'u jamalu'ulüin, nümakalaka chi Naa'inkai Maleiwa nümüin:

—Piiirakaa, Pedro, anaa apünüinshii wayuu achajaashii püchikü. ²⁰Puuntawaata sünaain ashakataa pu'unaiwa namaa. Je nnojo wainmajüin paa'in saa'u o'unaa namaa süka tayain kamajalain naya süpüla nasaajüinjachin pia.

²¹Je ashakattüshi Pedro nanainümüin. Je nümakalaka namüin:

—Taya chi wayuu jüchajaakai achikü. ¿Kasa te'iyouka amüin jia?

²²Je nasouktakalaka na wayuukana:

—Nüjünala waya Cornelio, chi sülaülashikai poloo shikii surulaat romano. Wayuu aa'inrakai tü anasükat je kojutshi Maleiwakai nütüma. Otta na judfokana, naashajaa achikichi nia sünaain wayuüin anamia. Aashajaashire'e wane aapiee nümaa, nüma'anajeejachi Maleiwakai süpüla nüsaa'jüinjachin pia nipialu'ümüin süpüla aküjaa tü püküjüinjatkaleje achikü nümüin.

²³Niasa'a Pedro, nikerotitkalaka naya päülü'tümüin. Atunkaashii naya nüma'ana so'u tia. Je watta'amüin, nu'unakalaka namaa. Otta eesü no'uluku na anoujashii Jopeje'ewaliikana o'unüin namaa süpüla nu'uyaajanaa Pedro.

**Pedro sünaain aküjaa
nipialu'u Cornelio**

²⁴Shiasa'a waneemüin ka'ikat, nantapaatakalaka

Cesareamüin, eejachire Cornelio sünain a'atapajaa naya sūmaa nūpūshi otta na nütünajunnuu nnojotkana yalejeein aa'in nuulia, tü naapirüinkalüirua paala. ²⁵ Je wanaa sūmaa nüntüin Pedro nipialu'umüin Cornelio, ajuittaashi nia nūpanapa sünain nu'ttüin süka nūsapain yaa nuu'uleepshimüin, shiyaawase kojutüin nia nütüma süka pūlashiyaa'in nia naashin.

²⁶ Nūmakalaka Pedro nūmüin:

—iPütamaa! iWayu'uya ne'e taya wanaa pūmaa!

²⁷ Nekerotkalaka paülü'ümüin sünain yootüin naya, eejatüle jutkatüin wainma wayuu nūpūla.

²⁸ Shiasa'a nūmakalaka Pedro namüin:

—Jiakana, jütüjaa aa'ulu wakuaiippa wayakana judfokana sünain sūpūlajünüin nūpūleerua wane judfo aleewainjachin nūmaa wane wayuu gentile otta nūrütkaainjachin nūnainmüin. Akaisa'a nūchiaaichipain taya Maleiwakai suulia “Apūlajünüsü toulia” tamüinjachin aa'in tale'eru'u sūmüin jaralü yaa. ²⁹ Shiaja'a to'unamaata atūmalü chejee sünain nnojolin ta'alijiraain wanaa sūmaa jūsaajirüin taya. Je joolu'u, tatūjawee aa'ulu sünain kasain jūsaajira apūla taya.

³⁰ Nūsouktakalaka Cornelio:

—Eeirü pienchi ka'i süchiirua maja'a ka'i yaa, yaajachi taya tepialu'u aamaja'aluin otta aashaja'alaain nūmaa Maleiwakai. Je nii'yataakalaka wane aapiee tamüin, kachuwala ashe'inchi ma'i, nūma'anajeejachi Maleiwakai.

³¹ Nūmakalaka tamüin: “Cornelioo, naapüin Maleiwakai pūnükü sünain aashajawaa nūmaa otta

anashiisü nūmüin pūkaalinjain tü müliajūsikat. ³² Pūjüta pūmata wayuu chamüin Jopemüin nasaajaiwa nia”, nūmakalaka pūmüin. “Katunküleshi nia nipialu'u wane niisholia, akuttiirajüi, kepiakai sotpa'a palaakat”, müshire'e tamüin chi aapieekai.

³³ Taluwataamaatakalaja'aka wayuu pūnainmüin sūpūla nasaajünjachin pia. Anasüja'a tü paa'inrakat sünain püntüin. Anaakalaka joo waya jutkatüin nu'upala Maleiwakai sūpūla waapajünjatüin sūpūshua'a tü nüküjirünjatkat pia wamüin.

³⁴ Nu'ttakalaka joo Pedro sünain aashajawaa. Müshi nia mayaa:

—Alu'ujasa'a joolu'u, tayaawatüitpa aa'u sünain shiimain nnojolün ko'uin nūkaippa Maleiwakai sūmüin wayuu. ³⁵ Wayuu eekai ein sulu'u mmakat sūpūshua, kojutkat atūma Maleiwakai otta aa'inrakat tü anasukat, nnojoleerü nūjūtaain amaa shia, ja'itairü judfoin otta nnojorüleje'e judfoin shia. ³⁶ Akūjashi paala taya: Chi Maleiwakai, nüküjirüitpa nūnükü wamüin wayakana nuu'uliwo'ukana Israel, tü süchikukat anajirawaa aa'in einjatkat nūmaa nūkajee Jesucristo, chi sülaülashikai wayuu sūpūshua'ale'eya. ³⁷ Jüche'ojüle joo süchikü tü alatakak sainküin tü mmakat Judea, o'ttotoolain shia süchikijee nüküjün Juan nūchikü chi Maleiwakai sūmüin wayuu sünain nūmüin sūmüin: “Anashii müleka juwoutisaajirüle”. ³⁸ Jütüjaa aa'uchi Jesús chi Nazaretje'ewaikai sünain naapünüin nütüma Maleiwakai chi Naa'inkai nūmüin otta pūlaa. Je jütüjaa aa'ulu sünain waraittapü'ün nia sainküin mmakat sünain aa'inraa kasa anasü je sünain

nüshatirüin suulia wayuu tü müliaa shi'rakat nütüma chi Yolujaakai. Nainküin tüü süpüla naa'inrüin süka eejachin Maleiwakai nümaa.

³⁹“Je wayakana, tayakai otta na waneinnua eejanakana nümaa Jesús, we'rajüin süka süpüshua'ale'eya tü naa'inrakat cha'aya Jerusalén otta sulu'upünaa tü mmakalüürua eekat wanaa sümaa sulu'u Judea. Je süchikijee, o'utüna aa'inchi nia sünaïn nükachennüin sünaïn wane kuruusa. ⁴⁰Je Maleiwakai, nüso'ire'era aa'inchi nia so'u apünüin ka'i je nii'iyate'eriin nia wamüin. ⁴¹Nnojoishi nia ee'iyataain sümüin wayuukat süpüshua'a. Waya ne'e nii'iyataaka amüin, wayakana nüneekatüjülüikana Maleiwakai süpüla we'rajüinjatüin süka tü naa'inrakat nüka. Shiimain tü waküjakat nüchikü, süka eküshii waya nümaa je asüshii waya nümaa süchikijee nüso'iraain aa'in. ⁴²Je Maleiwakai, nüjütüin waya süpüla waküjünjanain nüchikü Jesús sümüin tü wayuukalüürua süpüshua'a sünaïn ni'itaain nia süpüla joyotoo süpüla kasalajanaa atüma sümüin saainjala wayuu süpüshua'ale'eya, türa eekai katayülüin so'u je maa aka türa eekai ouktüüriin. ⁴³Je napüshua'a na nünüikimaajanakana Maleiwakai, naküja achikichi paala Jesúskaï chii, sünaïn moteerüin naa'in chi Maleiwakai nükajee, naainjala chira eekai nünoujain nünaïn”.

Chi Naa'inkai Maleiwa, antüshi sulu'umüin naa'in

na gentilekanaya

⁴⁴Yaataaiwaja'a Pedro sünaïn aashajawaa, antala'a müshi chi

Naa'inkai Maleiwa sulu'umüin naa'in napüshua'ale'eya na eejanakana sünaïn aapajaa tü pütchikat. ⁴⁵Nayasa'a, na anoujashii judiökana antüshiikana nümaa Pedro, naponjojo amaali sünaïn nüntüin chi Naa'inkai Maleiwa sulu'umüin naa'in na eejanakana mayaainje'e gentilein naya. ⁴⁶Natüjaa aa'u sünaïn nüntüin, süka ne'rüin naya sünaïn aashajawaa süka pütchi naata je sünaïn a'waajaa Maleiwakai. ⁴⁷Shiasa'a nümakalaka Pedro:

—Saa'in tamüin, woutiiseeshii na wayuukana joolu'u süka kamüin naya chi Naa'inkai Maleiwa maa aka wamüin nia. ¿Anasü süka tian?

⁴⁸Nüjütakalaka naya süpüla woutiisanjanain saa'u nüntüla Jesucristo. Shiasa'a süchikijee, nachuntakalaka nüümüin Pedro süpüla makatüinjachin nia namaa süpüla kojuya ka'i.

Pedro, aküjashi namüin na anoujashiikana cha'aya Jerusalén

nachikü na gentilekana sünaïn anoujaa

11 ¹Na Aluwataaushikana otta na anoujashiikana chakana Judea, naapa achikichii na gentilekana sünaïn anoujaa nü nüüikü Maleiwakai. ²Shiasa'a wanaa sümaa nüle'ejüin Pedro Jerusalénmüin, shiyoujünakalaka nüümüin tü naa'inrakat natüma na judío anoujashiikana nünaïn Cristo, na cho'ujaakana aajüin shi'yote'ennüin süta wayuu süpüla su'tte'ennajatüin nütüma Maleiwakai. ³Je nasakitkalaka nia:

—¿Jamüshi pia chejeekalaka sünaïn ayaataa saa'u wayuu gentile je sünaïn pikataalain sümaa?

⁴Je Pedro, nüküjakkalaka namüin süpüshua'ale'eya su'ttieepüshijee tü alatakak paala, süna'in nümüin namüin:

⁵—Chajachi taya sulu'u tü mmakat Jope. Shiasa'a wanaa sümaa taashajaain nümaa Maleiwakai, süntala'a sümakalaka tanainmüin wane müsü saa'in lapü. Te'rakalaka wane kasa miyo'u ma'i müsü aka saa'in kuluulu ashakatüin sümaa kaalajain süna'injee tü pienchisükat sot chejee sirumalu'ujee süpa'amüin mmakat eejachire taya. ⁶Tanalaakalaka sümüin süpüla te'rüinjatüin kasain ein yaa sulu'u. Je eekalaka te'rüin tü müürüt miichipa'ajatkak otta tü kasa jashichi kepiakak wuna'ainküin. Je eesü tü kasa lemtüsükak mmolu'u otta tü wuchii waawatsükak iipünaa. ⁷Shiasa'a taapakalaka wane pütchi müsü tamüin: “Pedroo, püüjawaata pikaa'iwan”. ⁸Je tasouktakalaka: “i'Nnojo, Maleiwakalee! Nnojishi ein teküichin eekai süpülajünüin woulia wayakana judfokana”.

⁹Je süsouktakalaka tü pütchikat süchukua'a süna'in sümüin tamüin: “Tü eküülü nüpülajapü'ükat paala Maleiwakai, nnojotsü apülajünajatüin maa'utpünaa yaa naashin. Müshijese'e müin taya pümüin: nnojo ayatüin 'Apülajünüsü toulia türa' pümüin sümüin”. ¹⁰Apünüintua ma'i sülatüin tüü. Je süchikijee tia, ojoloochijaanusü süpüshua'a chai sükua sirumalu'umüin süchukua'a.

¹¹“Wanaa ma'i sümaa tia, nantapaatakalaka so'ulu'umüin tü miichikat apünüinshii wayuu aluwataaushi chejee Cesareajee süna'in asaajaa taya. ¹²Je chi Naa'inkai Maleiwa, nüümüshi taya süna'in to'unajachin namaa sümaa

nnojolüin wainmajüinjatüin taa'in saa'u o'unaa. Je o'unüshii tamaa na aippiruashiikana wawalayuu yaakana joo ji'rüin tamaa. Je wekerotkalaka wapüshua'ale'eya sulu'u nipia chi wayuu asaajitkai taya. ¹³Je nüküjakkalaka wamüin chi wayuukai süna'in nii'yataain wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwakai nümüin cha'aya nipialu'u. Süna'in yaain sha'watüin chi aapieekai nü'ütpa'a, nümakalaka nümüin: 'Püjüta pümata wayuu chamüin Jopemüin nasaajaiwa chi wayuu kanüliakai Simón, chi Pedro münakai. ¹⁴Nieechi aküjaka pümüin süna'in jamüinjachin pia süpüla pu'ttaainjachin otta napüshua'a na eekana pümaa pipialu'u suulia jaainjala'.

¹⁵“To'ttaiwa'aya ne'e süna'in aashajawaa namüin, antala'a müshi chi Naa'inkai Maleiwa sulu'umüin naa'in maa aka paala nüntüin sulu'umüin waa'in wayakana judío anoujashiikana. ¹⁶Je yalapünaa, sotokalaka taa'in tü nümakak paala chi Senyotkai wamüin: 'Shiimain süna'in nuwoutisaajapü'üin Juan wayuu süka wüin, alu'ujasa'a jiakana, alateerü süna'in anain jükuaippa tatüma. Woutiiseena jia nüka chi Naa'inkai Maleiwa sükajee nikeroleechin sulu'u jaa'in', müshi nia wamüin. ¹⁷Süka niain aapüin Maleiwakai chi Naa'inkai namüin, maa aka naapüin nia wamüin wayakana süchikijee wanoujain nüna'in chi Senyotkai Jesucristo, çjaraikalaka joo taya süpüla touküinjachitaalain nüchikü Maleiwakai?”

¹⁸Je na wayuukana sütüma naapüin tüü, noo'ulaakalaka suulia

ayoujaa. Na'waajakalaka Maleiwakai sünain namüin:

—Anakaiche ma'i chi Maleiwakai sümüin wayuu gentile, sünain een nütüma süpüla shiyaawajaanjatüin suulia saainjala süpüla eenjatüin shia nümaa waneepia.

Na anoujashiikana cha'aya Antioquía

¹⁹Na anoujashiikana a'walakajaakana paala süpüleerua tü müliaa aa'in antakat noo'omüin süchikijee nu'utünüin aa'in Esteban, o'onuwaashii sainküin mmakat süpüshua. Chatataatsü o'otüin napüshi Feniciamüin, Chipremüin otta Antioquíamüin. Je eepünaale no'otüin, naküja achiküt tü pütchi nüchikümaajatkat Jesús. Akanasa'a nayain ne'e naküja amüin, na judíojiraakana wanaa namaa. Makalaka ne'e na wayuukana griegokana, maküjuuin amüin. ²⁰Akanasa'a ee'inya wane wayuunnua na'aka, cheje'ewalii Chipre otta Cirene, antapaatüin Antioquíamüin. Naküjakalaka joo namüin na griegokanaya süchikü tü pütchi anasükat nüchikü chi Senyotkai Jesús. ²¹Je chi Maleiwakai, nükaalinjain naya süka tü nüpülainkat. Kaa'ukalaka ma'i tü naniükukat sümüin tü wayuukalüirua. Kojuyakalaka ma'i wayuu oo'ulaayaa makat tü sünoujapü'ukat anain paala süpüleerua anoujaa nünain chi Senyotkai.

²²Nayasa'a na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Jerusalén, naapapa nachikü na griegokana sünain anoujaa cha'aya Antioquía, najütüin Bernabé chamüin süpüla analawaa namüin. ²³Je wanaa sümaa nüntüin Bernabé

chamüin, talatüshi ma'i nia süka ni'rüin sünain anamiain Maleiwakai namüin na wayuu griegokanaya. Aashajaashi nia namaa napüshua'a süpüla nachecherüinjatüin ma'i naa'in sünain ayataa waneepia nüchiirua chi Senyotkai.

²⁴Nükaaliijüin naya süka wayuuin nia anamia sümaa kanoulain ma'i nia otta niain katsüin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa naa'u. Sünainjee tü nüküjakat, anoujasü wainma wayuu nünain chi Senyotkai.

²⁵Nu'unakalaka joo Bernabé Tarsomüin nii'iree Saulo. ²⁶Je nüntapa nünain, nümaashi nia Antioquíamüin, eejanale naya kettatüin wane juya natüma sünain outkajawaa namaa na anoujashiikana sünain ekirajaa wainma wayuu. Yalejeesü ma'i Antioquíajee akumalaa'in tü “cristianos” namünüin na anoujashiikana, “na nümaajanakana Cristo” malu'ut.

²⁷Je su'unnaa ka'ikat tiairua, eeshii wane wayuunnua nüntüikimaajana Maleiwakai antapaatüin Antioquíamüin chejee Jerusalénjee.

²⁸Je wane no'ulukuku kanülüashi Agabo, nüsha'walaakalaka pasanainmüin nanain na jutkatshiikana sünain nüküjain nükajee chi Naa'inkai Maleiwa sünain süntajateerüin wane ka'i alinjatkat o'u ma'i jamü saa'u mmakat süpüshua. (Ekeraajüsü tüü wanaa sümaa niain joyotüin Claudio cha'aya Roma süpüla aluwatawaa saa'u tü mmakat.) ²⁹Nayasa'a na anoujashii chajanakana sulu'u Antioquía, “Anakaja'a müleka waniijiraale wane kasa wakaalinjijajatü na wawalayuu chakana kepiain Judea. We'iteerü tü wainkakaleje ne'e süpüla we'itüin”, namajiraakalaka. ³⁰Makalaja'aka

shia natüma. Najütakalaka tü nakotchajalakat nümaa Bernabé otta Saulo namüin na laülaashiikana napüleerua na anoujashiikana cha'aya sulu'u Judea süpüla neitajüinjatüin shia naka na anoujashii eekai müliain sütüma tü jamükat.

Ata'ülinnüshi Pedro nütüma Herodes

12 ¹ Je su'unnaa ka'ikat tiairua, Herodes chi aluwataashikai sulu'u tü mmakat, nütajüirüin joo no'uluku na anoujashiikana süpüla müliajüinjatüin ma'i naa'in nütüma. ² Je nu'utira aa'inchi Jacobo chi nuwalakai Juan süka chajaruuta. ³ Sükajee ni'rüin Herodes naa'in na judíokanairua sümaa talatüin naa'in süka ouktüichipain Jacobo, nüpüreesajitkalaka joo Pedroya'asa. Je tüü, eesü alatüin wanaa sümaa sükalía tü mi'iraa kanüliakat “Pascua” münüin, ekaanapü'ükat anain tü pan ma'akakat soolójia. ⁴ Ekerotinnüshi joo Pedro sulu'u püreesaapülekat nütüma Herodes. Je cha'aya kawaariaseshi nia poloo aippiruamüin surulaalüirua sulu'u pienchiwalin shia sünain pachukuatüin naya sünain anajaa naa'u. Je tü jülüjakat naa'in Herodes shia naapajachin níkii Pedro süpüla ouktaa no'upala na judíokanairua süchikjee tü mi'iraakat. ⁵ Eeshijese'e joo nia sünain a'atapiyüin ma'i nia sulu'u tü püreesaapülekat. Je na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua, achuntüshii naa'u nümüin Maleiwakai waneepia.

**Ajütüna achikichi Pedro
nütüma wane aapiee**

nüma'anajeejachi Maleiwa

⁶ Je aipa'a süpülapünaa tü ka'i saapünajtkat o'u níkii Pedro süpüla

ouktaa, eejaittaa nia atunkajattaain sa'aka piamasü surulaat sünain kapüin nia süka piamasü kaleena. Je yaakanaja'a na wane surulaatkana waariain so'ulu'u tü püreesaapülekat. ⁷ Je antüshi joo wane aapiee nünainmüin nüma'anajeejachi chi Maleiwakai. Shiasa'a sulu'upünaa tü püreesaapülekat, warattuuisü ma'i nütüma. Nüchijinnakalaka Pedro nütüma sünain nu'watüin yaa nüchüipa'anain.

—Pütamawaataa —müshi joo nümüin. Je ajunuuyaayaa müsü joo tü kaleenakat nüpüsükat sünainjee najapü.

⁸—Pa'anaa püshe'in je püsapaatse. Joo'uya, pu'una tachiirua —nümakalaka nümüin. Je makalaja'aka shia nütüma Pedro.

⁹ Je ajüittüshi Pedro sümaa nu'unüin nüchiirua chi aapieekai. Je Pedro, nnojotsü nütüjaakai saa'u tü naa'inrakat chi aapieekai sünain shiimüin. Ko'upe'ejayaashi ne'e naa'inru'u. ¹⁰ Je o'unüshii naya nalatüin joo tü palajatkat je tü süchiiruajtkat waariapülee eejanale ne'rajüin na surulaatkana. Antüshii naya sünainmüin tü puatto'u kachueerakat tü antakat sünainmüin tü kaayekat. Je tüü, ojutalaasü ne'e sümüiwa. Ojuittüshii joo naya sünain no'unüin sulu'upünaa wane kaaye. Je yalejeechikü, akatala'alaa müshi chi aapieekai nuulia.

¹¹ Je Pedro, niyaawatüitpa aa'u joo shia. Je müichipa joo nia: “Tatüjaaitpa aa'u joolu'u sünain shiimü'inya nuluwataain Maleiwakai chi aapieekai süpüla nujuittirüinjachin taya najapulu'ujee Herodes otta suulia tü kasa naa'inrajtkat na judíokana taka”.

¹² Je nütüjaapa saa'u Pedro tüü, o'unüshi joo nia shipialu'umüin

María, tü niikat Juan, chi Marcos münakai. Je eejatü wayuuirua wainma jutkatüin shipialu'u María sünain aashajawaa nümaa Maleiwakai. ¹³ Je nütaletüin joo Pedro süpottonseo'u tü paatiakat. Süntakalaka wane jintut kanüliasü Rode sünain analawaa nüümüin. ¹⁴ Je shiyaawatapa nüniükü Pedro sünain asakiraa, awataasü päülü'ümüin süpüla süküjüin nüchikü sünain yalain nia so'ulu'u tü paatiakat. Nnojotsü saa'inru'ukai saa'in sünain sujatalaatüin süka talatüin ma'i shia. ¹⁵ —iMamainnasü pia! —müshii joo naya sümüin.

Je ayatsia shia ichein süchiirua sümaa shiümüin shia.

—Shia ne'e ee tü nujuyakat — müshii joo naya.

¹⁶ Je ayatshia aataletüin ma'i Pedro. Nojutat namüsüja'a tü pottonkat nüpüleerua. Mayaashi ne'rüin nia, patatshii ma'i nayairua.

¹⁷ Nüchuntüin Pedro süka najapü namüin ko'uko'ulüinjainain. Nüküjain joo tü nükuaippakat sünain nujuittirüin nia chi Maleiwakai sulu'ujee tü püreesaapülekat. Je nüümüshii naya'aya:

—Jüküja süchikü tüü nüümüin Jacobo je na wanee wawalayuukana.

Je ojuittüshi joo nia yalajee yala.

¹⁸ Je ja'yuupa shia, yoota'ain müsü joo tü surulaatkalüirua. Nnojotsü nayaawata aa'u sünain jamüin nükuaiippa Pedro. ¹⁹ Nüchaje'era achikichi joo nia Herodes, je nnojoiishi antüna anain joo nia. Je süchikijee, asakiijinnüshii na surulaatkana nütüma. Je keraapa süchikü nüsakiijirüin naya, nu'utira aa'inchii joo naya sünainjee isain Pedro nama'anajee. Süchikijee

mapa, ojuittüshi Herodes Judeajee sulu'ümüin Cesarea süpüla kepiaa chamüin.

Ouktüshi Herodes

²⁰ Je Herodes, jashichishi ma'i namüin na wayuukana kepiakana sulu'u tü pueulokalüirua Tiro otta Sidón. Nayasa'a na wayuukana, paa'inwajiraashii joo naya süpüla su'unüinjatüin no'ulukua nüma'anamüin sünain achuntaa nüümüin anawaa nümaa. Süka jamüin, tü eküülü ekünakat sulu'u Tiro otta Sidón, sulu'ujeejatia ne'e tü mmakat nuluwataakat alu'u Herodes. Je nantapa, süka jashichishin Herodes namüin, niakalaka neme'era aa'in palajana chi wayuu ni'ipajachikai sünain tü a'yatawaakat kanüliakai Blasto. Je nükejee niakai, eekalaka süpüla nachuntüin anawaa nüümüin Herodes.

²¹ Niasa'a Herodes, ni'itaakalaka wane ka'i napüla naashajaainjatkan o'u namaa. Je so'u tü ka'i ni'itaakat, na'atüin wane ashe'inyüü anasü ma'i süpüla nüikkalain saa'u tü niinasekat joyotopü'ükat aa'u nia süpüla aluwatawaa.

Je nüküjalakala wane pütchi namüin na wayuukana süpüla naapajüin shia. ²² Je süpüshua'a tü eejatkalüirua sünain aapajaa, su'waatayaa sümakalaka sünain sümüin: “iChi aashajaakai, nnojoiishi wayuuin, maleiwan!”

²³ Je wanaa ma'i sümaa, ayuuijaakalaka Herodes nütüma wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwakai süka kapülain naa'in Herodes nu'waajünüin sütüma tü wayuukalüirua nuulia Maleiwakai. Sükajee tia, oukta'alakalaka nia sütüma jokoma.

²⁴Je nünüikü Maleiwakai, ayurulaataalasü sünain aküjünaa sümüin wayuu.

²⁵Je kettaapa nütüma Bernabé otta Saulo tü a'yatawaa aapünakat najapulu'u, tü e'ikajawaakat neerü Jerusalénmüin, ale'ejüshii naya yalejee Antioquíamüin nachukua'a sünain namaain Juan, chi Marcos münakai.

Ajütünüshii Bernabé nümaa Saulo süpüla o'unaa

sainküin mma sünain aküjaa nüchikü Cristo

13 ¹Je na'aka na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Antioquía, eejatü wayuuirua aapirülii wayuu süka nünüikü chi Maleiwakai otta wayuuirua ekirajülüi wayuu sünain sükuaijpainjatkat sünain anoujaa. Eejachi makai aka Bernabé, Simón chi Niger münakai, Lucio chi Cireneje'ewaikai, Manaén chi nümaajachikai Herodes tepichijaiwa'aya naya (chi Herodes, sülaülashikai Galilea paala), otta wane eejachika nia Saulo. ²Je so'u wane ka'i wanaa sümaa yaain naya sünain a'waajaa chi Maleiwakai otta sünain aamajaa, nümakalaka chi Naa'inkai Maleiwa namüin: “Jükatala tamüin Bernabé otta Saulo süpüla tü a'yatawaa teenajakat apüla naya”. ³Je süchikijee naashajaain nümaa Maleiwakai otta naamajüin, ne'itaakalaka najapü naa'u shiyaawase naikkale'enntüin sünain tü a'yatawaaakat. Je ajütünüshii naya natüma sünain tü a'yatawaaakat.

Anoujaichipa chi sülaülashikai Chipre

⁴Sünain najütünüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, o'unaja'a

namüin chai nakua Seleuciamüin.

Je yalejee naapaain wane anua chai nakua Chipremüin, tü mmakat pasanainkat sünain palaakat. ⁵Je nantapa chamüin, ashakanuwaashii naya sulu'ümüin tü pueulokat Salamina. Je yala o'ttüşhii naya sünain aküjaa nünüikü chi Maleiwakai sulu'upünaa tü ekirajüleekat na judíokana. Je eejachia Juan chi Marcos münakai namaa sünain akaalinjaa naya.

⁶Na'üta achiküt joo süpa'a Chipre süpüshua'a, antapaatashii naya sulu'u tü pueulokat Pafos yala'aya ne'e sulu'u Chipre. Je yala nanta anainchi wane wayuu judío ouutshi kanüliashi Barjesús. Je nia, wayuu alaa ma'i, aküjüyaataatshi nünüikü Maleiwakai naashin. ⁷Je nia chajaittaa apashii nümaa chi wayuu romanokai sülaülashikai Chipre kanüliakai Sergio Paulo. Sergio Paulo, nia wane wayuu kekiishi ma'i. Neenajitkalaka Bernabé otta Saulo süka naapajeein ma'i nünüikü chi Maleiwakai. ⁸Niasa'a chi ouutshikai, Elimas münakai (tü “Elimas” makat, “ouutshi” malu'ulu), nnojoliishii nuu'ulaweein naya sünain aküjaa tü pütchikat suulia nünouja'alajüin chi laülaashikai. ⁹Niasa'a Saulo, chi Pablo münaka'iya'asa, sünain niain katsüin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa naa'u, niirakaakalaka süpüla maa nüümüin:

¹⁰—iWayuu pia alaa, wayuu pia kama'ürai, müshi aka pia chi Yolujaakai sünain me'rüinyeein kasa anasü! Ayatshi pia waneepia sünain alajaa tü akuaijppaa lotüsükat ni'itaakat Maleiwakai süpüleerua wayuu. ¹¹Je saa'u tia, süsalainjachi joo pia nütüma chi Maleiwakai. Antajatü wane mo'uaa pünainmüin,

nnojoleetkalaka pi'ruin süpüla jera ka'i nuwarala chi ka'ikai.

Shiasa'a yala'aya wanaa sümaa tia, müsata müsata müsü tü mmakat no'ulu'u Elimas. Mo'ukalaka nia. Lemta'ain müshi joo nia süna in achajawaa wayuu ajattüinjatkat nia süka mo'uichipain nia. ¹²Je chi laülaashikai, ni'rapa tüü, anoujashi nia. Kapülasü ma'i naa'in tü nüchikukat chi Senyotkai.

**Pablo, aashajaashi nüchikü
Jesús cha'aya Antioquía**

sü'ütpa'a Pisidia

¹³Je Pablo namaa na nümaajanakana, naapaain anuakat Pafosjee, o'unüin naya Pergemüin, cha'aya sulu'u tü mmakat Panfilia. Je Juan Marcos yala, nüpütüin naya. Ale'ejaashi nia nuchukua'a Jerusalénmüin. ¹⁴Je yalejee Pergejee alatüshii naya chai nakua eemüin wane pueulo kanüliasü Antioquía chakat sü'ütpa'a tü mmakat Pisidia. Je yala Antioquía, o'unüshii naya, so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judiokana, sulu'umüin tü ekirajüleekat na judiokana je naikkaajaakalaka yala. ¹⁵Je süchikijee saashaje'ennüin shi'ipa tü nüshajalakak Moisés otta na nüniükimaajanakana Maleiwa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, na sülaülashiikana tü ekirajüleekat, nachuntakalaka nüümüin Pablo otta Bernabé nayainjanain aashajaain. Müshii naya namüin:

—Wa'lemüinyuwaa, müleka eere wane pütchi jümüinjatkat wamüin süpüla akaalinjia waya, eesü süpüla jümüin joolu'u.

¹⁶Nütamaakalaka Pablo sümaaja'a nüchuntüin süka najapü

yüü'tüyüülüinjanain naya. Müshi nia namüin:

—Wa'lemüinyuinnuaa, jiakana nuu'uliwo'ukana Israel otta jiakana gentilekana kojutkana atüma chi Maleiwakai, jaapaja tanüikü. ¹⁷Chi Maleiwa Wamaleiwasekai wayakana nuu'uliwo'ukana Israel, nükatälüin na watuushinuukana nüpüla. Wattasü naalin otta kanüliashaatashii naya nütüma chaiwa'aya naya kepiain Egipto, tü mma naatakat koumainshi. Je mapa, niyu'lüin naya süka nüpülain sulu'ujee tia mmakat. ¹⁸Mayaainje wainmain tü kasa mojusü noo'ulakakat nüümüin chi Maleiwakai, ayatshia nia aa'inmajiün naya cha'aya sainküin tü isashiikat süpüla pienchi shikii juya. ¹⁹Je Maleiwakai, naja'ttirüin akaratshisü shi'ipapa'a wayuu saa'u suumain sulu'u tü mmakat Canaán süpüla naapajatüin shia namüin na watuushinuukana süpüla noumainjatüin. ²⁰Alatüsü 450 juya naa'u Maleiwakai süna in aa'inraa süpüshua'a tüü.

“Shiasa'a mapa, ni'ita'awalin Maleiwakai wane wayuu nekiipü'üjanain soo'omüin tü na'ünüükalüirua otta süpüla akumajaa nakuaiippa eepa wane mojujirawaa. Laülaayuushii naya nütüma chi Maleiwakai süna in müinre'eya nüka'iya Samuel, chi nüniükimaajachikai. ²¹Nachuntakalaka na watuushikana wane wayuu süpüla aluwatawaa naa'u sulu'u tü mmakat. Ni'itaakalaka Maleiwakai Saúl, chi nüchonkai Cis, namüin. Wane wayuu nia Benjamín e'irukuchi. Je chii, eeshi süna in aluwatawaa naa'u süpüla pienchi shikii juya.

²²Niyu'lakalaka nia Maleiwakai mapa suulia tü ni'yataainkat, niakalaka David ni'itaain nii'iraka. Aashajaashi Maleiwakai noo'opünaa David sünaïn müin nia: 'Te'rüin nünain David, nüchonkai Isaf, sünaïn wanein wayuu nia anashi tamüin otta naa'inreerüin süpüshua'a tü kasa tachekakat nüpüleerua'.

²³"Sa'akajee nuu'uliwo'u chii, ni'itaain Maleiwakai wane wayuu süpüla o'tte'eraa wayakana nuu'uliwo'ukana Israel, maa aka tü nümatüjütkat paala süka wane nünüikü pansaasü. Je chi wayuukai, nia Jesús. ²⁴Nnojoliwa'aya nu'ttüin Jesús sünaïn a'yatawaa sa'aka wayuu, eweetüshi Juan nüpüleerujee sünaïn aküjaa namüin na nuu'uliwo'ukana Israel sünaïn nayaawajaainjanain suulia naainjala otta nawoutisaajününjanain shiyaawase shii'iranajaaitpain naa'in. ²⁵Nikeraajeematapa Juan sümaa tü ni'yataainkat, müshi nia sümüin tü wayuukalüirua: '¿Taya jaajüin chi wayuu ja'atapajakai nünainjee Maleiwa? Nnojoiishi tayain. Iseyü'liya nia tachiiruajee. Je kojutshi ma'i nia toulia. Je süka kojutüin ma'i nia toulia, nnojoiishi taya wanaapünaain sümaa asüüttaa saalaja nüsapaatse', müshi nia sümüinrua.

²⁶"Wa'lemüinyuwaaw, nuu'uliwo'ukana Abraham otta jiakana gentilekana kojutkana atüma chi Maleiwakai, tü pütchikat süchikümaajatkat tü o'tte'eraakat nütüma Maleiwa, antinnüsü wamüin wapüshua'ale'eya wayakana.

²⁷Na wayuu kepiakana Jerusalén, nama'ale'eya na aluwataakana naa'u, nnojoiishi nayaawatüin aa'u

Jesús sünaïn niain aküjünüin achikü natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa sulu'u tü nashajalakat, tü aashaje'ennawaikat süka'iyowwai tü eemerawaakat sulu'u tü ekirajüleekalüirua. Wanaa sümaa no'utirüin naa'in Jesús, mayaainje'e nnojolüin nayaawatüin saa'u, shia ekeraajaka natüma tü namakat na nünüikimaajanakana Maleiwa noo'opünaa Jesús. ²⁸Mayaainje'e nnojolüin nantüin sünaïn naa'inrüin Jesús tü kasa anakaleje süpüla o'utünaa anainjee naa'in, nachuntü'innya ne'e nümüin Pilato nu'utirajachin naa'in. ²⁹Mapa süchikijee, shikeraaja'atpa natüma süpüshua'a tü kasa aküjünakat nüchikü sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, sünaïn müinjatüinya nükuaiippa atümaa, nashakatirüin nia sünaïnjee tü kuruusakat süpüla nojoiitüin nia.

³⁰"Otta Maleiwakai, nüso'ire'era aa'inchi nia süchikijee ouktaa.

³¹Je süpüla kojuya ka'i, Jesús, ee'iyata'awaishi nia namüin na wayuu nümaajanakana paala sünaïn nüntüin chejee Galileajee Jerusalénmüin. Naya wayuukana, naya aküjaka'aya nüchikü wamüin wayakana judfokana maa'ulu yaa.

³²"Anaakalaka joo wayakanaya'asa sünaïn aküjaa jümüin süchikü wane kasa anasü ma'i: Tü kasa nüküjakat achikü paala Maleiwakai süka wane nünüikü pansaasü namüin na watuushinuukana, ³³nikeraajüin shia joolu'u wamüin wayakana oo'uliwo'uukana. Nikeraajüin shia sünaïn nüso'ire'ertüin naa'in Jesús, maa aka tü sümakat nünüikü Maleiwakai noo'opünaa Jesús, tü ashajünakat sulu'u Salmo piama: 'Pia Tachonka'aya.

Süpüla ka'i tüü, te'itaa'in pia
su'upala wayuu süpüshua'a
süpüla puluwataainjachin
saa'u süka piain tachoin'.

³⁴“Aashajaashi Maleiwakai paala
soo'opünaa tü nüso'ire'erajatüin
naa'in süchikijee ouktaa, süpüla
müichijachin nia nnojolin ouktüin
nuchukua'a. Müshi nia mayaa:

‘Taa'inreerü jümüin süpüshua'a
tü kasa anashaatasü ma'i
taküjakat achikü nümüin
David süka wane tantüikü
pansaasü'.

³⁵“Shiima'inya tüü, süka müinya
wane Salmoyaa:

‘Nnojoleerü puu'ulaain ittüin
ni'iruku chi Maainjalasaikai
pi'itaakai süpüla a'yatawaa
pümüin'.

³⁶“Pütchikat tüü, nnojotsü
aashajaain nüchikü David. Süka
jamüin, David, a'yataashi namaa
sünain aluwatawaa naa'u na wayuu
eejanakana nüka'iyö'u, maa aka tü
ni'itaaikat Maleiwakai nüpüleerua.
Ouktüshi mapa süchikijee je
ojoitünüshi na'aka na nüpüshikana.
Otta nia, ittüsü tü ni'irukukat.

³⁷Oo'ulaka Jesús, chi nüso'ire'erakai
aa'in Maleiwakai, nnojotsü ittüin tü
ni'irukukat.

³⁸“Wa'lemüinyuwaa, jütüjaa
jümata saa'u wane kasa: Sükajee
tü naa'inrakat wayuukai chii,
eesü süpüla motüin naa'in chi
Maleiwakai jaainjala. Shiakalaka
shia tü anuu aküjünüin jümüin.

³⁹Mayaainje'e juu'ulaküin jaa'inrüin
tü kasa nuluwataakat anain Moisés,
nnojishii jia anajiraain nümaa chi
Maleiwakai sütüma. Alu'ujasa'a
nükajee Jesús, chi eekai nünoujain
nünain, anajiraajeechi nia nümaa
Maleiwa. ⁴⁰Jalia jia suulia sülanüin

jümüin tü münakat sulu'u tü
ashajuushi nashajanainkat na
nünüikimaajanakana Maleiwa, tü
makat:

⁴¹‘Jiirakaa jiakana mojtukana
atüma nünüikü Maleiwa.

Alü'ütsü süpüla sainkuuin
jaa'in otta süpüla
jaja'lajaainjanain.

Süka jamüin, wanaa sümaa
jüka'iyaa, taa'inreerü wane
kasa keemasü ma'i.

Ja'itataairü aküjünüin jümüin
jamüin ma'i tü sükuaippakat,
nnojoleeria ne'e jünoujain',
müsü tü ashajuushikat”.

⁴²Je süchikijee keraain nünüikü
Pablo, wanaa sümaa nujuittaain
nümaa Bernabé sulu'ujee tü
ekirajüleekat, süchüntünakalaka
namüin sünain nale'ejünjanain
nachukua'a so'u tü süka'iyakat
eemerawaa anteetkat so'umüin
wane semaanakat süpüla
naashajaainjanain soo'omüin tü
pütchikat namüin. ⁴³Je sujutaapa
tü jutkataakat, kojuya no'uluku na
judíokana otta na kojutkana atüma
chi Maleiwakai eekai nekerotshiin
sünainmüin tü akuaippaa
nakuaippakat na judíokana nüümüin
chi Maleiwakai, oushikajaashii
nüchiirua Pablo otta Bernabé. Je
Pablo otta Bernabé, naashajaakalaka
namaa süpüla nanoujamaatüinjanain
nünain Jesús süpüla ayatünjachin
anamiain chi Maleiwakai namüin.

⁴⁴Shiasa'a so'u süka'iyaa tü
eemerawaakat so'umüin wane
semaanakat, watta saalin wayuu
sulu'ujeejatkalüirua süpüshua'a tü
pueulokat Antioquía outkajaain
süpüla aapajaa nünüikü chi
Maleiwakai. ⁴⁵Nayasa'a na judío
manoujainsaliikana, achunjasü

ma'i naa'in süka ne'rüin wainma wayuu jutkatüin süinain aapajaa. Mojukalaka nanüikü sümüin tü nüküjakat achikü Pablo. Müshii naya:

—iTü saashajaakat tü wayuwa'atakat, sa'alain ne'e!
iWayuu kaashajaarat ne'e! —müshii naya nümüin süinain naa'ayataain ma'i naa'in süka tü nanüikükat.

⁴⁶Je Pablo nümaa Bernabé, nasouktakalaka ne'ipajee sümää nnojoliin mmotkai naa'in neema. Müshii naya namüin:

—Jiayaaje'e nüchuntaaka wamüin chi Maleiwakai, jiakana judíokana, süinain jiaijanain waküja amüin palajanale'eya nüünüikü Maleiwa. Anaakalaka jia süinain ee'iyataa jükuaippa süinain jiyouktüin shia wamüin, süinain müin jia aka sükuaippa wayuu eekai nnojoliin süpülatatüin ee'iranajawaa aa'in süpüla einjatüin shia nümaa Maleiwa waneepia. Nayataainapajasa'a joo wojuntaaka anainmüin, na gentilekana. ⁴⁷Watüjaa aa'ulu süinain shiain kee'ireein naa'in chi Maleiwakai waa'inrüin shia, süka sümüin nüünüikü tü nüshajtkat paala noo'opünaa chi O'tte'erüikai:

“Te'itaain pia maa aka saa'in wane luusa sümüin tü gentilekalüirua, süpüla sütüjaainjatüin saa'u tü shiimainkat, süpüla piainjachin o'ttaain akajee tü wayuukalüirua sainküin tü mmakat süpüshua'a chamüinre'eya saja'ttapshimüin”.

⁴⁸Nayasa'a na gentilekana, naapapa joo tüü, talatüshii ma'i naya süinain namüin: “iAnata'alesüja'a

nüünüikü chi Maleiwakai”, müshii naya. Je nanoujakalaka napüshua'a na eekai süpülanatüjülü'inya ee'iranajawaa aa'in nütüma chi Maleiwakai süpüla einjanain naya nümaa waneepia.

⁴⁹Ayurulaasü ma'i süpo'u tü nüchikükat chi Senyotkai süinain aküjünaa sulu'u süpüshua'a tia mmakat. ⁵⁰Nayasa'a joo na judíokana manoujainsaliikana, nasakaain na jieyuu kojutkana atüma chi Maleiwakai sulu'u wayuun kojutshii atümaa naya sulu'u nakuaiippa otta tü tooloyuu miyo'uyukalüirua sulu'u tü pueulokat süpüla müliaatajüinjatüin joo naa'in Pablo otta Bernabé natümairua. Ajünajaanüshii naya natüma sulu'ujee tia mmakat. ⁵¹Je Pablo otta Bernabé, ojuittüshii naya sulu'ujee tia mmakat süinain no'otojooiin tü mmakat süinajee noo'ui nama'ichikü shiyaawase namüin: “Nnojotsü wasirüitpain eekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e”. O'unaaja'a namüin sulu'umüin tü pueulokat Iconio. ⁵²Je na wayuu eekai nanoujirüin cha'aya Antioquía, talatapiüshii ma'i naya. Je chi Naa'inkai Maleiwa, katsüinshi ma'i nia naa'uirua süka ein nia namaa.

Pablo nümaa Bernabé, aküjashii tü pütchikat cha'aya Iconio

14 ¹Cha'aya Iconio Pablo nümaa Bernabé, ekerotshii naya sulu'u tü ekirajüleekat na judíokana maa akaapü'ü nekerotawaipü'üin eepünaale naya. Je yala naashajaakalaka nüchikü chi Senyotkai Jesús. Je sütümajee tü naashajaalakat, anoujasü kojuya wayuu, makat aka wayuu judío otta wayuu

gentile. ²Nayasa'a na judío eekai nayouktüin süchikü tü anoujaakat, nashüküjüin na gentilekana noo'omüin na anoujashiikana shii'iree letüinjanain naya naa'in. ³Je sükajee tia, makatakalaka na piamashii Aluwataaushikana yala so'u kojuya ka'i. "Naaja'a wakuai nütüma chi Senyotkai", müshii naya sünnain aküjaa sünnain nnojoliin mmolüin naa'in. Je chi Senyotkai, sükajee naapüin pülaa namüin, nüpanaajüin ma'i tü namakat süchikü sünnain anamiain nia sümüin wayuu. Eekalaka süpüla naa'inrüinjatüin nayakana nütüma tü kasa nii'iyatakata aka nüpülain chi Maleiwakai otta tü kasa nütüjakat apüleerua niakai nümüiwa. ⁴Je tü wayuukalüirua kepiakat sulu'u tü pueulokat, akatajiraasü shiairua: waneerua namaasü na judíokana otta waneerua namaasü na Aluwataaushikana.

⁵Nayasa'a joo na judíokana otta na gentilekana, pansaajiraasü nanüikü namaa na nalaülashiikana nikiye'eta Pablo nümaa Bernabé süpüla müliainjanain naya natüma otta na'ina'alüinjanain naya süka ipa. ⁶Je Pablo nümaa Bernabé naapapa süchikü tüü, a'luwataashii naya chai nakua sulu'umüin tü pueulokat Listra otta Derbe sulu'u tü mmakat Licaonia otta sulu'umüin mma eekai sü'ütüpünaain, ⁷eejanale naya ayatüin sünnain aküjaa nüchikü chi O'tte'erüikai.

**A'waajüneeshi Pablo nümaa
Bernabé sütüma**

tü wayuukalüirua cha'aya Listra

⁸Je cha'aya Listra, eejachi wane wayuu masa'asai. Nnojishi eechin

awara'iraain süka matüjülü'innya nia jemeliwa'aya. Je chi wayuukai, eejaitta joyotüin, ⁹aapaja'alüin tü naashajaalakata Pablo. Je Pablo, niirakaalakata nümüin. Ni'rapa sünnain naapüin naa'in sünnain ein süpüla niyajünün, ¹⁰nümaalakata nümüin sünnain emetülüin nünnüikü: —iPütamaa, pu'tta süka puu'uipa'ala!

Niasa'a chi wayuukai nütamaapünaakalakata sünnain nuwatüin mmolu'ujee sünnain nuwara'irale'einya. ¹¹Nayasa'a na wayuu eejanakana yala, ne'rapa tü naa'inrakata Pablo, na'waatayaa namakalakata süka tü nanüikükat Licaoniajewe'watkat, müshii naya: —iAshakatusü tü wamaleiwasekalüirua wanainmüin sulu'u wayuukuaipalulu'uin shiairua!

¹²Je Bernabé, niashi chi maleiwa kanülüiakai Zeus natüma, otta Pablo, niashi chi maleiwa kanülüiakai Hermes, süka niain aashajaashin. ¹³Niasa'a joo chi sacerdote a'yataaikai nümüin Zeus, chi maleiwayaa chajachikai ka'waajülein sü'ütüpa'ala tü so'ukot tü ipa sükulaatsekata tü pueulokat, nünnitkalakata paa'airua tooloyuu kanunnaajüsü süsi wunu'u so'ulu'umüin tü pueulokat süpüla nu'utajatüin saa'in, niakai namaa na wayuukana, süpüla na'waajüinjanain na Aluwataaushikana süka.

¹⁴Otta müshia Bernabé nümaa Pablo, nayaawatapa saa'u tü aa'inneekat namüin natüma na wayuukana, nasüküijaakalakata tü nashe'inkat, shiyaawase sünnain mojuhiin namüin tü naa'inneekat na wayuukana. Nekerojookalakata pasanainmüin nanain na wayuukana sünnain na'waatüin:

¹⁵—Wayuunnuaa, ¿jamüinjanakai jia jaa'inreekalakata tüü wamüin?

Aashi wayuuyaain waya wanaa jümaa. Otta wayayaa, shia wantaka apüla waküjainjatüin jümüin süchikü wane kasa anasü süpüla juu'ulaainjanainüin suulia a'waajaa kasa eekai müin aka tüü, nnojotkat kasain anain apüla, ju'wanajaainjatüürüin shia nüka chi Maleiwa kato'uchikai. Nia kakumalaka tü sirumakat sümaa süpüshua'a tü kasa eekat chaa iipünaa, tü mmakat sümaa tü kasa eekat süpa'a, otta tü palaakat sümaa tü kasa eekat shiroku.

¹⁶Mayaainje'e paala nnojölüin nüta'tülüin Maleiwakai sükuaiippa tü wayuukalüürua sünaain saa'inrüin tü saa'inreekat eekai anain sümüin, ¹⁷nnojottaapaja'a nia oo'ulaain suulia ee'iyataa sünaain jaralin nia sükajee tü kasa anasü naa'inrakat waneepia. Nia'a a'ititka tü juyakat jaa'u, otta nia aapaka tü a'ttieekat jümüin juyapü. Je nia'aya aapaka jümüin tü jikakat waneepia süpüla emirainjanain jia otta talatüinjatüin jaa'in.

¹⁸Mayaainje'e naashajaain na Aluwataaushikana tüü namüin na wayuukana, ayatshi'iyia naya mache'eyaain suulia tü nanüükukat. Kapüleesü ma'i namüin nountüin nachiaain na wayuukana suulia no'utuün saa'in tü paa'akalüürua süpüla na'waajüinjanain naya süka.

¹⁹Shiasa'a joo nantapaatalakala wane judíoinnua chejeechikü Antioquíajee, tü chakat Pisidia, otta Iconiojee, na anaa a'wanaje'erüin naa'in na wayuukana noo'omüin Pablo nümaa Bernabé. Na'ina'atkalaka Pablo süka ipa, je süka ouktayaain nia natüma naashin, najaraittakalaka nia nojutüin anouipa'amüin suulia

tü pueulokat. ²⁰Shiasa'a mapa, nantapa na anoujashiikana, pasanainjaakalaka nia nachikü. Nütamaakalaka je nikerotkalaka nüchukua'a sulu'umüin tü pueulokat. Je waneemüin ka'ikak nu'unakalaka yalejee nümaa Bernabé chai nakua Derbemüin.

²¹Je süchikijee naküjüin nüchikü chi O'tte'erüikai yala Derbe, eejanale nanoujirüin kojuya wayuu, ale'ajaashii naya nachukua'a Listramüin. Je yalejee alatüshii naya Iconiopünaa otta Antioquíapünaa. ²²Je yala sulu'u tü mmakalüürua, nakatsüinjüin naa'in na anoujashiikana sünaain namüin namüin: “Anashii müleka ayatüle jia waneepia süchiirua tü anoujaakat. Acheküshii we'rüinjatüin palajana wamüliala naa'ujee Cristo süpülapünaa chainjanain waya mapeena nümaa Maleiwakai eere nuluwataain”. ²³Je Pablo nümaa Bernabé, e'inaajaleeshi'iyia wayuu süpüla laülawaa sulu'u wane'ewai sukua tü noutkajaalekat na anoujashiikana. Je süchikijee naashajaain nümaa Maleiwakai noo'opünaa na anoujashiikana sünaain naamajüin namaa, ne'itaain naya najapulu'u chi Senyotkai nanoujakai anain.

Pablo nümaa Bernabé, ale'ejüshii nachukua'a Antioquíamüin

²⁴Alatüin nayaja'a sulu'upünaa tü mmakat Pisidia, antatatalain joo naya sulu'umüin tü mmakat Panfilia. ²⁵Je süchikijee naküjüin nünuiki chi Maleiwakai sulu'u Perge, chakualiishii naya sulu'umüin tü pueulokat Atalia. ²⁶Je yalejee o'otooshii naya sulu'u anua chai nakua Antioquíamüin, tü pueulo

ejeejanale ne'itaanüin paala najapulu'u chi Maleiwakai süpüla anainjatüin nakuaippa nütüma süna'in tü a'yatawaakat, tü anuu nekeraajüitpain joolu'u. ²⁷Je nantapa Antioquíamüin, noutkajüin na anoujashiikana chajanakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya. Je naküjakalaka namüin süchikü süpüshua'ale'eya tü kasa naa'inrakat Maleiwakai nakajee nayakana otta süna'in jutatüin süpüla wayuu eekai gentilein nütüma Maleiwakai süpüla sünüjainjatüin nüna'inya. ²⁸Je Pablo nümaa Bernabé, makatüshii naya yala namaa na anoujashiikana so'u kojuya ka'i.

**Aashajawaa soo'opünaa
tü nakuaippainjatkat**

na anoujashii gentilekana

15 ¹Su'unnaa ka'ikat tiairua, nantapaatalakala wane wayuuirua chajeechiküjana Judeajee Antioquíamüin süna'in ekirajaa na anoujashiikana gentilekana. “Nnojotsü süpüla ju'ttaainjanain müleka nnojoliire ji'yote'erüin jüta maa aka nikirajüin paala Moisés”, namakalaka namüin. ²Je Pablo nümaa Bernabé, nayouktüin tü namakat na wayuukana süka nnojolüin lotüin tü nekirajakat anain naajüin. Je naa'ayajiraakalaka namaa. Je mapa ma'i, natüma na anoujashiikana, naneekünakalaka Pablo nümaa Bernabé otta no'ulukulu namaa süpüla o'unaa eemüin na Aluwataaushikana otta na laülaayuushiikana chajanakana Jerusalén süpüla aashajawaa soo'opünaa müleka cho'ujaale namüin na gentilekana tü akuaiippaa o'yotoonaakat ata.

³Shiasa'a mapa, ajütünüshii naya natüma na anoujashii chakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Antioquía. Je wanaa sümaa nalatüin sulu'upünaa tü mmakat Fenicia otta Samaria, naküjakalaka nachikü na gentilekana süna'in noo'ulaain suulia tü nanoujapü'ukat anain süpüleerua anoujaa nüna'in chi Maleiwakai. Je talatüshii ma'i na anoujashiikana sütüma tü naapakat achikü.

⁴Je nantapa Pablo nümaa Bernabé Jerusalénmüin, okotchojooshii na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya namaa na Aluwataaushikana otta na laülaayuushiikana süna'in asakaa naya. Je naküjakalaka namüin süpüshua'a tü naa'inrakat Maleiwakai nakajee. ⁵Shiasa'a, no'ulukulu na fariseo anoujainapakana, nasha'walaakalaka süna'in namüin:

—Cho'ujaasü shi'yotoonüin nata na anoujashii gentilekana otta naluwataanüinjanain süpüla naa'inrüinjatüin tü kasa nuluwataakat Maleiwakai wapüleerua, tü nüshajakat Moisés.

⁶Shiasa'a na Aluwataaushikana otta na laülaayuushiikana, noutkajaakalaka süpüla aashajawaa soo'opünaa tü akuaiippaa nojuittitkat achikü na fariseokana soo'opünaa nakuaippainjatkat na anoujashii gentilekana. ⁷Süchikijee wainma naashajiraala, nütamaakalaka Pedro süna'in nümun:

—Tawalayuwaa, jütüjaashanta aa'uchi tayama'inka so'uma'a wane ka'i eetaairüja'a kojuya juya süchiiruamüin wanaa sümaa nüneeküin taya Maleiwakai ja'akajee süpüla aküjaa nüchikü chi O'tte'erüikai namüin na gentilekana süpüla nanoujainjana'inya. ⁸Chi

Maleiwakai, atüjaakai saa'u saa'in wayuu, nütüjaa aa'uchii na gentilekana sünain nanoujainapain nünain. Müshijese'e naapüin chi Naa'inkai namüin maa akainka naapüin nia wamüin süpüla natüjaanüin aa'u sünain nüchekalain naya süpüla anoujaa nünain.

⁹Nnojotsü kasain naatain alu'u naya nümüin Maleiwakai woulia. Uleitpa naa'inrua nütüma Maleiwakai suulia naainjala sükajee nanoula nünain, maa aka wayakana sükajee wanoula.

¹⁰¿Jamataalainjanakalaka süpüla jujuya'alüinjatüin naa'in Maleiwakai sünain jo'oteein wane akuaippaa naa'u na anoujashii gentilekana? Akuaippaakat tüü, nnojotsü wainküirüin süpüla wekeraajüin amaa wayakana judfokana, ja'itakaja'a ne'e na watuushinuukana, nnojotsüya ne'e nainküin süpüla nekeraajüin. ¹¹Shiasa wayakana, wanoujain sünain wo'ttaashiin nütüma chi Senyotkai Jesús süka anamiain ne'e nia wamüin, akaaja'a nayakana, müshii aka wakuaippa sünain o'tte'enna.

¹²Je sütümajee nünüikü Pedro, nako'ulaakalaka na wayuu eejanakana sünain tü outkajawaakat.

Naapajakalaka joo tü nüküjalakat Bernabé otta Pablo süchikü tü kasa nii'iyatakat aka nüpülain Maleiwakai otta tü kasa nütüjakat apüleerua niakai nümüiwa, tü naa'inrakat Maleiwakai nakajee nayakana sa'aka tü gentilekalüirua.

¹³Je kettaapa tü naküjalakat, nüsouktakalaka Santiago sünain nümüin:

—Tawalayuuinnuaa, jaapajapa tanüikü. ¹⁴Simón, nüküjüitpa wamüin sünain jamüin nükuaippa Maleiwakai sünain tü palajatkat

sükua nii'iyatüin sünain anamiain nia sümüin tü gentilekalüirua sünain naapaain su'ulukü süpüla nüchooinjatüin. ¹⁵Antiraasü tüü sümaa tü namakat na nünüikimaajanakana Maleiwakai, eere nümüin wane no'ulukü sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa:

¹⁶“Müsü nünüikü chi Maleiwakai:

‘Mapeena süchikjee tia, ale'ejeechi taya sünain taikkale'erüinjatüin süchukua'a tü aluwataawaakat natüma na nüikeyuukana David ojuichajaakat paala.

Tüü, meerü aka saa'in tatüma wane miichi eekai sujuttinnüin otta shiyalennüin süchukua'a. Te'itaweechi waneeshi nülüin David süpüla aluwatawaa, süpüla ayatüinjatüin tü aluwataawaakat süchukua'a nütüma maa aka paala sümäiwa,

¹⁷ süpüla nachajaainjanain nüchikü Maleiwakai na waneennua wayuukana yaakana süpa'a mmakat süpüshua, napüshua'a na gentilekana eekai taneeküin süpüla tachooin',

¹⁸ müshi chi Maleiwakai chi atüje'erüichipakai saa'u joolu'u tü kasa nülü'üjakat achikü sulu'u naa'in chejeechikü sümäiwa ma'i, tü anuu nümatüjüin: ‘Müinjateerü tatüma mapeena’ ”, müshi sulu'u tü karalouktakat.

¹⁹“Saa'in tamüin anasü müleka nnojorüle we'itaain wane kasa

mojushiinjatkat atüma nakuaippa sünain anoujaa na gentilekana ee'irataakana nünainmüin chi Maleiwakai. ²⁰Shieesü washajaka namüin sünain noo'ulaainjanain suulia ekaa eküülü eekai shikiirain tü a'waajaakat su'uyaakua kasa amaleiwaseeyaasükat, otta suulia a'luwajirawaa nakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, otta suulia ekaa süsha müürüt maa aka shi'iruku tü eekai ouktüsüin sütüma aülawaa sümaa mayu'lujuin süsha. ²¹Anashii müleka nekeraajüle sümaa tüü, na gentilekana, suulia mojushiin tü nakuaippakat namüin na judíokana, süka nuluwataain Moisés sünain nnojoliün saa'innajatüin kasa eekai müin aka tüü. Je, tü nuluwataakat anain Moisés, eetüjülia paala sümaiwa sünain aküjünaa sulu'upünaa mmakat süpüshua'a sünain saashaje'ennüin sulu'u tü ekirajüleekat wayakana judíokana so'uwai tü ka'i weemeraakat o'u".

Ajütünüsü wane karaloukta namüin na anoujashii gentilekana

²²Na Aluwataaushikana otta na laülaayuushiikana namaa napüshua'a na anoujashiikana, anashiikalaka saa'in namüin naneeküinjanain wayuu na'akajee nayakana süpüla najütüinjanain chamüin Antioquíamüin nümaa Pablo otta Bernabé süpüla aküjaa süchikü tü akuaippaa ne'itaakat nakuaippainjatkat na anoujashii gentilekana. Naneekakalaka Judas chi Barsabás münakai otta Silas, wayuunnua nemiyo'use na anoujashiikana. ²³Je najütakalaka wane karaloukta namaa nayakana, müsü sünüikü yaa:

Wayakana Aluwataaushikana je wayakana laülaayuushiikana, juwalayuukana, wasaküin jia, wawalayuu, jiakana gentilekana kepiakana cha'aya Antioquía, je sulu'u süpüshua'a tü mmakat Siria otta Cilicia.

²⁴Waapa achikichii na wayuu o'unakana yaajee yaa sünain eke'ejaa jaa'in otta sünain müin maa'inkai jikii sütüma tü nekirajakat anain. Je naya, nnojoliishii wajünalain. ²⁵Müshijese'e paa'inwain waya wapüshua'a süka anashiin saa'in wamüin wajütajanain wo'uluku jünainmüin namaa na wawalayuu aishiikana ma'i wapüla, Bernabé otta Pablo, ²⁶na nnojoliikana aka'alirajüin nakuaippa suulia ouktaa sünainjee nükuaiippa chi Wasenyotsekai Jesucristo. ²⁷Anaakalaka wajütüin Judas otta Silas jünainmüin. Je nayakana, shiainjatü namaka jümüin süka nanüikü tü yaakalia ne'e washajüin, shiasa ne'e süpüla sütsüinjanain naya tü washajakat jümüin. ²⁸Anashiisü nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa otta wamüin wayakana nnojoliinjatüin wo'otüin jaa'u wane akuaippaa nnojotkat ma'i ja'ijaain suulia tü wamüinjateetkat joolu'u: ²⁹maa aka nnojoliinjanain jiküin shi'iruku müürüt eekai su'utuushin aa'in süpüla a'waajiaa su'uyaakua kasa amaleiwaseeyaasükat, otta nnojoliinjanain jiküin süsha tü müürütkaüirua maa'aya aka shi'iruku tü müürüt eekai ouktüin sütüma aülawaa, otta nnojoliinjanain ju'luwajiraain jükuaiippa sümaa wayuu jierü otta

wane jierü nümaa wane tooło.
Müleka jiisalajiraale suulia tüüirua,
loteerü jükuaippa.

Shiataaja'a ne'e. Eeshi
Maleiwakai jümaa.

³⁰Shiasa'a süchikijee, kettaapa
napünaajüin, no'unakalaka chai
nakua Antioquíamüin. Shiasa'a
nantapa chamüin, noutkajakalaka
na anoujashii chajanakana
süpüla naapüin tü karalouktakat
namüin. ³¹Je naashaje'etpa shia
na anoujashiikana, talatüsü ma'i
naa'in saa'u tü amüliannaakat aa'in
alü'üjinnakat namüin yaa sulu'u.

³²Je Judas otta Silas, süka wayuuin
naya aapirülii wayuu süka nünüiki
chi Maleiwakai, namüliatkalaka
ma'i otta natütülüin ma'i naa'in na
anoujashiikana süka wane pütchi
kama'a ma'i. ³³Je süchikijee, eepa
nakalia namaa, najütakalaka naya
na anoujashiikana nachukua'a
nanainmüin na kajünalakana
paala naya. Müshii naya namüin:

“Kasataalejese anain jükuaippa
nütüma Maleiwakai wopulu'u”.

³⁴Niasa'a Silas, anajakalaka nümüin
makataa sulu'u Antioquía. ³⁵Je
Pablo otta Bernabé, makatüshii
Antioquía. Je nayakana namaa
waneinnua, ayatshi'iyaa sünaain
ekirajaa otta aküjaa nüchikü chi
Senyotkai cha'aya.

Akatajiraashi Pablo nümaa Bernabé

³⁶Je kojuya ka'i süchikijee,
nümakalaka Pablo nümüin Bernabé:
—Joo'uya wanalaaiwa na
wawalayuukana naa'u Cristo cha'aya
sulu'upünaa tü mmakalüirua
eepünaajatüle waküjain paala
nüchikü chi Senyotkai süpüla

watüjaainjatüin saa'u nakuaippa
nümaa Maleiwakai maa'ulu.

³⁷Je Bernabé, kee'ireesü
naa'in namaainjachin Juan chi
Marcos münakai. ³⁸Je nümüin
Pablo, nnojotsü anashiin süpüla
namaainjachin Juan Marcos
süka nüpünaainkain naya
cha'aya sulu'u Panfilia sünaain
nuu'ulaajaaainkain suulia a'yatawaa
namaa. ³⁹Eekalaka natüma wane
mojujirawaa miyo'u sütümajee tia.
Je nakatajiraakalaka sünaainjee tia.
Nu'unakalaka Bernabé nümaa Juan
Marcos chai nükaa Chipremüin
süka anua. ⁴⁰Je yaakaija'a Pablo
aneeküin Silas süpüla nümawaa.
Je süchikijee ne'itaanüin natüma
na anoujashiikana najapulu'u
chi Senyotkai süpüla anainjatüin
nakuaippa nütüma, ojuittüshii
naya yalejee. ⁴¹Alatüshii naya
sulu'upünaa tü mmakat Siria
otta Cilicia sünaain atütajaa
na anoujashiikana cha'aya
sulu'upüna'awai tü noutkajaalekalü
irua.

**Pablo nümaa Silas, namaashi
Timoteo sünaain aküjaa**

nüchikü Cristo sainküin mmakat

16 ¹Nantapaatalakala Pablo
nümaa Silas Derbemüin, je
yalejee Listramüin eejanale nantüin
nünain wane wayuu anoujashi
kanüliashi Timoteo, süchon
wane jierü judfo anoujasü. Otta
chi nüshikai, wayuu griego. ²Na
anoujashiikana chajanakana Listra
otta Iconio, anasü ma'i naashajaala
nüchikü. ³Pablo, nümawee amüinchi
Timoteo. Akaisa'a ni'yote'erüin ata
palajana süpüla nümaainjachin
suulia mojujihijain namüin na

judiokana tü akuaippaa nünainkat. Süka jamüin, napüshua'a na judío kepiakana cha'aya sulu'u tia mmakat, natüjaa aa'uchi chi nüshikai Timoteo süna in wayuuin griego. Müshijese'e nnojolin ni'yotoonatüjülin ata Timoteo süka nnojolüin sükuaippain wayuu griego tia. ⁴Je sulu'upüna'awai tü mmakalüirua eepünaale natalüin, naküja achiküt namüin na anoujashii gentilekana tü akuaippaa anakat süpüla nekeraajaa amaa, tü naapaakat na Aluwataaushikana otta na laülaayuushiikana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Jerusalén. ⁵Je sükatsünraakalaja'aka ma'i nanoula na anoujashiikana sulu'upünaa tü outkajaaleekalüirua sümaa nokojuyalaa in ma'i ka'iwai.

Eenajünüshii naya Macedoniamüin

⁶Je süka nüchiajaain naya chi Naa'inkai Maleiwa suulia naküjünjanain tü pütchi nüchikümaajatkat Jesucristo sulu'u tü mmakat Asia, chapünaajaakalaka naya süpa'apünaa tü mmakat Frigia otta Galacia. ⁷Wanaa sümaa nantüin süna in müin sot tü mmakat Misia, no'unayaakaleje'eka sulu'umüin tü mmakat Bitinia, akanasa'a nüta'üla akuaippa chi Naa'inkai Maleiwa nünainjeejachikai Jesús. ⁸Je süka süta'ünnüitpain nakuaippa, lotokalaka naya süpa'apünaa Misia, antüin naya sulu'umüin tü pueulokat Troas sotpa'amüin palaakat. ⁹Je yala, nii'yataakalaka aa'in wane wayuu aipa'a nümüin Pablo, niyalujushi wane wayuu cheje'ewai sulu'u tü mmakat Macedonia. Ni'rataalain naa'in sha'watüin nü'ütpa'a süna in achuntaa kaalinyüü nümüin: "Pülata Macedoniapünaa

pükaalinjaiwa waya", müshi. ¹⁰Je sükajee ni'rüitpain Pablo tia, yapajamaatakalaka waya süpüla o'unaa Macedoniamüin süna in watüjaashaata in ma'i saa'u, sükajee tia, süna in neenajüin waya Maleiwakai chamüin cha'aya süpüla aküjaa namüin nüchikü chi O'tte'erüikai.

Anoujasü Lidia cha'aya Filipos

¹¹Wo'otookalaka Troasjee sulu'u anua shirokupünaa palaakat. Lotüshii waya süna in müin wane mma pasanainsü süna in palaakat kanüliasü Samotracia. Je watta'amüin, wantakalaka sulu'umüin tü pueulokat Neápolis. ¹²Je yalejee, alatüshii waya chamüin Filiposmüin, wane pueulo su'luluku tü mmakat aapaauushinkakat sütüma wayuu romano süpüla kepiainjatüin süpüshi sulu'u. Je shia, shia'a yaletütchonka aa'in yaa sulu'u tü mmakat Macedonia. Je eesü wakalia yala sulu'u.

¹³Shiasa'a so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judiokana, wo'unakalaka süna in awarajawaa anoopa'amüin süchikijee sükulaatse tü pueulokat cha'aya sotpa'amüin tü süchikat süna in waliraja'alüin waa'inyaka süna in een wane aashajaalee nümaa Maleiwakai natüma na judiokana. Je wantapa süna in, waikkaajaakalaka süna in aküjaa süchikü tü anoujaakat nünain Jesús sümüin waneerua jieyuu eejatkalüirua outkajaain. ¹⁴Eejatkalaka waneesia na'aka kanüliasü Lidia cheje'ewat Tiatira oikkoot kuluulu anajüsü ma'i jepisiiyaa o'ulu. Je shia, kojutshi Maleiwakai sütüma. Saapajakalaka ma'i tü aküjalaakat. Je Maleiwakai nütanatkalaka saa'in süpüla

cache'ejüinjatüin süpüla tü nüküjakat Pablo. Sünoujakalaka. ¹⁵Je süchikijee, woutiisakalaka shia süma'ale'e süpüshua'a süpüshi. Je süchikijee, seenajaakalaka waya shipialu'umüin sümaa sümüin wamüin:

—Maa aka jütüjaaitpain taa'u sünain shiimüin tanoujasüin nünain chi Senyotkai, anashii müleka chamüinre jia keemejülein tepialu'u. Je waapaakalaja'aka sünüikü.

**Püreesashii Pablo nümaa
Silas cha'aya Filipos**

¹⁶Shiasa'a so'u wane ka'i sünain chainjanain waya eere tü aashajaaleekat nümaa Maleiwa, wantiraakalaka sümaa wane wayuu piuuna kaseyuusü, oo'ulaküt süka tü süseyuukat, tü anuu akanajülü ma'i neerü namüin na sülaamainkana sükajee tü oo'ulakaakat. ¹⁷Shiasa'a tü wayuukat, wachiiruaakuu wamüsü wayakana nümaa Pablo sünain su'waanajakuu sümüin sünain aküjaa wachikü:

—Wayuukana naa, a'yataashii nümüin chi Maleiwa Miyo'ushikai ma'i suulia tü waneerua eekat een, na ana aküjüin jümüin süchikü tü süpüno'ukat tü o'ttawaakat suulia müliaa saa'u jaainjala.

¹⁸Kojuya ka'i sümakuu sümüin tü pütchikat. Shiasa'a üttapa naa'in Pablo sütüma tü shikiisekat, nuuyanajaakalaka sümaa nümüin sümüin tü süseyuukat:

—Saa'u nünülia Jesucristo, tamüsü paala pia: iPujitta suulia tü jintutkat!

Shiasa'a süchikijeechon nümüin sümüin, sujuittakalaka suulia.

¹⁹Shiasa'a na sülaamainkana tü wayuukat, ne'rüin

sünain nnojolüitpain süpüla nakanajüinjanain neerü sükajee shiakat. Nata'ülakalaka Pablo otta Silas. No'unitkalaka naya chamüin süpa'amüin pülaasakat nama'anamüin na laülaayuwakana ²⁰otta na akumajülüikana sükuaiippa kasa sünain maa namüin:

—Judíokana naa, neiwa'aja aa'inrü tü wayuukalüirua yaa sulu'u tü woumainkat ²¹sünain nekirajüin sünain akuaippaa nnojotkat achekünüin wapüleerua sünain waa'inrüinjatüin, wayakana romanokana.

²²Shiasa'a na wayuukana eejanakana nama'ale'eya na sülaamainkana tü wayuukat, napashajaakalaka Pablo je Silas. Shiasa'a na akumajülüikana sükuaiippa kasa, naluwataakalaka sünain saakatünüin tü nashe'inkat süpüla na'yaajünüinjanain süka wunu'u. ²³Shiasa'a, süchikijee nayounjünüin, nekerotinnakalaka sulu'umüin tü püreesaapülekat sümaa sümünüin nümüin chi kaatsetpü'ükai:

—Pikerotit na wayuukana sümaa pi'rajüinjatüin ma'i naa'u.

²⁴Je chi kaatsetpü'ükai, naa'inrüin tüü yaawalaja'a. Nikerotirüin naya sümaa ni'itain naya cha'aya shiinalu'u ma'i tü püreesaapülekat sümaa su'uttünüin nasa'a sü'ttiralu'upünaa wane wunu'u süpülajana püreesasü suulia isajüin.

²⁵Je süse'eru'u aikat, Pablo nümaa Silas, aashajaashii nümaa Maleiwakai sümaa nee'irajüin nümüin. Je na waneinna püreesashiikana, naapajüin tia. ²⁶Shiasa'a sükutkuja'alaa sümakalaka tü mmakat sümaa süne'etirüin ma'i tü

süsa'akat tü püreesaapülekat. Sujutajaakalaka tü so'ukalüirua süpüshua. Je sujunuujaakalaka tü kaleenakalüirua noulia na püreesashiikana napüshua. ²⁷Je nüchijiraakalaka chi kaatsetpü'ükai. Shiasa'a wanaa sümaa niirakaain sümüin tü so'ukalüirua tü püreesaapülekat jutajutalüin, niyuutakalaka nüchajaruutse süpüla nu'uniraaïnjachin naa'in süka isajayaain na püreesashiikana naashin. ²⁸Nu'waatakalaka Pablo nümüin:

—iNnojo pu'uniraaïn paa'in!
Ana'aya waya wapüshua. Nnojoiishii waya isain.

²⁹Shiasa'a chi kaatsetpü'ükai, nüsaajitkalaka siko'u anakiainjatü nüpüleerua sünaïn ekeroloo. Ekerotshi sünaïn nuwataain ma'i. Kutkutta'atshi ne'e süka mmolüin nia. Nu'ttakalaka nuu'uleepshimüin Pablo je Silas shiyaawase kojutüin naya nütüma. ³⁰Niyu'tkalaka naya anooipa'amüin sünaïn nüsakirüin naya:

—Wayuinnuaa, ¿kasa anaka süpüla taa'inrüin süpüla to'ttaainjachin? —müshi.

³¹Asouktüshii naya nümüin:
—Pünouja nünaïn chi Senyotkai Jesús pu'tte'ennaiwa nütüma. Meenaya na eekana pümaa pipialu'u, müleka nanoujale, o'tte'enneena.

³²Shiasa'a naashajaakalaka nümüin otta namüin napüshua'a na eekana nümaa nipialu'u nüchikü chi Senyotkai. Nanoujakalaka. ³³Shiasa'a chi kaatsetpü'ükai, so'ule'e aikat tia, nu'lojokalaka tü nalio'ukat. Woutiisaleekalaka nia namaa napüshua'a na eekana nümaa nipialu'u. ³⁴Nümaashii Pablo je Silas nipialu'ümüin.

Nikitkalaka naya. Je talatüsü ma'i naa'in chi kaatsetpü'ükai otta na eekana nümaa nipialu'u süka nanoujainapain nünaïn Maleiwakai.

³⁵Shiasa'a watta'amüin watta'a maali, na akumajülüikana sükuaippa kasa, najütakalaka waneerua pulusiya nünaïnümüin chi kaatsetpü'ükai süpüla nüjütüinjachin nüchikü Pablo otta Silas. ³⁶Je chi kaatsetpü'ükai, nümakalaka nümüin Pablo:

—Na akumajülüikana sükuaippa kasa, najütira achikichii jia. Eekanaja'aka süpüla ju'unüin süka anakat akuaippa.

³⁷Je Pablo, nümakalaka namüin na pulusiyyakana:

—Wayakana, wayuu romanoshii apashii. Na'yaajirüin waya su'upala wainma wayuu sümaa nnojoliin wekeraajünüin akuaippa palajana müleka kaainjalashiire waya. Je nekerotirüin waya sulu'u tü püreesaapülekat süchikijee. Je joolu'u, ¿najütiree achikichii waya sümaa nnojolüin jaralüin atüjaain waa'u? iNnojottaa süpüla tia! iAnashii müleka nantüle nayakana sünaïn ajütaa wachikü!

³⁸Je na pulusiyyakana, naküjakalaka tüü namüin na akumajülüikana sükuaippa kasa. Je mmothalaka naya süka naapüin nachikü Pablo nümaa Silas sünaïn wayuun naya romano apashii. Süka jamüin, nnojotsü aapünüin sünaïn shi'yaajünüinjatüin wane wayuu romano sünaïn nnojoliin shikeraajünüin akuaippa palajana. ³⁹No'unakalaka na akumajülüikana sükuaippa kasa sünaïn achuntaa süpüla jaliainjanain naya naa'in Pablo je Silas. Najütakalaka nachikü sümaa nachuntüin namüin süpüla

nojuittajanain sulu'ujee tü mmakat.
⁴⁰Je nojuittapa Pablo nümaa Silas
 sulu'ujee tü püreesaapülekat,
 no'unakalaka shipialu'umüin
 Lidia. Je süchikijee ne'rüin na
 anoujashiikana otta nachijire'eriün
 naa'in, no'unakalaka yalejee.

Ootünüsü tü wayuukalüirua
 noo'omüin Pablo otta Silas

cha'aya sulu'u Tesalónica

17 ¹Je sünnain tü waraittaa
 naainjakat Pablo nümaa
 Silas, alatüshii naya sulu'upünaa
 tü pueulokalüirua Anffópolis
 otta Apolonia. Je yala süchikijee,
 antüshii naya sulu'umüin tü
 pueulokat Tesalónica eejatüle napüla
 wane ekirajüle na judfokana. ²Je
 Pablo maa aka tü nükuaiappapü'ükat
 waneepia, o'unüshi nia sulu'umüin
 tü ekirajüleekat. Je so'uwai
 tü ka'i neemeraakat o'u na
 judfokana, aashajira'awaishi
 nia namaa na judfokana so'u
 apünüin semaana. ³Nüküjain
 namüin jamalu'ulüin tü sümakat
 tü karaloukta nüchikimaajatkat
 Maleiwa noo'opünaa Cristo chi
 Nüneekajalakai Maleiwa otta
 sünnain pansaain ma'i sütüma sünnain
 müliainjachin nia, nu'tünajachin
 aa'in otta nüso'irainjachin aa'in
 süchikijee. Müshi nia namüin: “Chi
 wayuu Jesús taküjakai achikü
 jümüin, nia'a chi Nüneekajalakai
 Maleiwa”.

⁴Eekalaka anoujain no'uluku na
 judfokana sünnain na'ata'ale'einya
 namaa Pablo otta Silas. Je
 eesü anoujain kojuya tü wayuu
 griegokat, wayuu kojutakat
 atüma Maleiwakai, otta kojuya
 jiejyuu anoujasü, süchooin

wayuu anapüüsü. ⁵Nayasa'a
 na judfo eekai manoujain,
 achunjasü naa'in sütümajee
 ne'rüin wainma wayuu sünnain
 anoujaa. Nakotchojookalaka
 nanainmüin wane wayuuirua,
 tü wayuu warai müsükat ne'e,
 süchi'rakat mmapa'a. Shiasa'a
 naainjala, nashüküjakalaka saa'in
 tü wayuukalüirua sulujutkat tü
 pueulokat. Nashutakalaka saa'u
 nipia Jasón sünnain achajawaa
 nüchiki Pablo nümaa Silas shii'iree
 nayu'leein naya shi'ipamüin tü
 wayuukalüirua. ⁶Shiasa'a süka
 nnojoliin nantüin nanain yala,
 niakalaka nasirüin Jasón namaa
 no'uluku na anoujashiikana sünnain
 nantirüin naya nanainmüin na
 laülaayuukana sulu'u tü pueulokat.
 Nantirüin naya sünnain namüin
 nekiiseru'u: “Wayuukana naa,
 amojujashii sükuaiappa wayuukat
 sainküin mmakat süpüshua'a. Je
 joolu'u antüshii naya yaamüin
 süpüla müinjanain waya
 natümaya. ⁷Je Jasón, nüntirüin
 naya nipialu'umüinya'asa.
 Napüshua'a nayakana, ne'ra
 amüinrü tü nuluwataakat
 anain chi romano laülaashikai
 saa'u mmakat süpüshua'a, chi
 Césarkai. Eetaalain naashin,
 wane aluwataashi saa'u wayuu
 kanülüashi Jesús”.

⁸Shiasa'a tü wayuukalüirua otta
 na laülaayuukana, naapapa tüü,
 mojujshijaasü namüin süchikü tü
 naa'inrakat otta aashichijaashii
 sütüma. ⁹Je saa'u napütüin neerü
 napüla na laülaayuukana su'uyaawa
 naapüin nanüikü namüin sünnain
 nnojoleerüin sülatüin süchukua'a tü
 alatakak paala, ajütüna achikichii
 naya.

**Pablo nümaa Silas, cha'aya
sulu'u Berea**

¹⁰Nayasa'a na anoujashiikana, najütamaatüin aipa'achiiruale'eya Pablo nümaa Silas chamüin cha'aya Bereamüin. Je nantapa Bereamüin, o'unüshii naya sulu'umüin tü ekirajüleekat na judíokana. Je yala, aküjashii naya tü nünüikikat Maleiwa. ¹¹Je na judío yalajanakana, wayuu naya anashii, atüjashii akoutiraa pütchi. Nnojoliishii müin aka naa'in na Tesalónicaje'ewaliikana. Kapülakalaka naa'in naapüin tü pütchikat. Naashaje'erawalin waneepia tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa süpüla natüjaainjatüin saa'u müleka müle'eya tü münakat namüin. ¹²Eekalaja'aya kojuya no'uluku nayakana anoujain. Kojuya no'uluku na wayuu griegokanaya anoujaka, makai aka chira wayuu toolo otta türa wayuu jierü, jieyuu süchooin wayuu anapüisü.

¹³Nayasa'a joo na judío Tesalónicaje'ewaliikana, natüjaapa naa'u Pablo sünain chain nüküjain süchiki tü nünüikikat Maleiwa sulu'u tü pueulokat Berea, o'unüshii naya chamüin sünain nashüküjüin tü wayuukalüürüa chajatkat sulu'u tü pueulokat noo'omüin Pablo. ¹⁴Otta na anoujashiikana, najütamaatüin Pablo palaairukumüin. Je Silas nümaa Timoteo, makatüshii yala Berea. ¹⁵Je na o'unakana nu'yuaajanayain Pablo, wattashii nümaa sulu'umüin tü pueulokat Atenas. Je yalejee ale'ejüshii naya sümaa nünüiki Pablo nümüin Silas otta Timoteo sünain nantiraamaatüinjanain nümaa maalü. wayuu ekirajaa jeket tü püntitkat

**Aküjüshi Pablo nüchikü chi
Maleiwakai sümüin**

wayuu cha'aya Atenas

¹⁶Sünain chain Pablo Atenas a'atapajüin Silas otta Timoteo, mojushiisü nümüin tü joulüin su'yuaakua kasa maleiwayaakat atümaa sainküinpünaa tü pueulokat. ¹⁷Mayaainje'e aashajira'awalin nia sulu'u tü ekirajüleekat namaa na judíokana otta namaa na wayuu griegokana eekai kojutüin atüma chi Maleiwakai maa akaapü'ü nütüma waneepia, mataaja'a nia cha'aya pülaasüpa'a sümaa türa eekai süntüin yalamüin, aashajiraashi waneepia. ¹⁸Mataaja'a no'uluku na wayuu ekirajaakana sünain tü nekirajakat anain na wayuu kanüliakana Epicüreoos otta na kanüliakana Estoicos, pe'ipoloojira'awaishii naya nümaa süka nanüikü. Müsü nanüiki waneerüa:

—¿Kasakai naashajaaka achikü chi koyooroloikai?

Otta waneennua müshii:

—Süchikimaajachi maleiwairua naata kamaleiwaseshii. —müshii naya süka nüküjain Pablo süchikü tü pütchi anasikat nüchikü Jesús otta süchikü tü oso'irawaakat aa'in.

¹⁹Niasa'a niakai natüma, no'unitkalaka nia nanainmüin na laülaayuukana sulu'u tü pueulokat sulu'umüin tü noutkajaalekat tü kanüliakat Areópago, eejinchire nia apansaajinnüin soo'opünaa tü naashajaakat achikü. Asakinnüshija'a nia sünain nümüinüin amüin:

—Püküja wamüin kasain wayuu ekirajaa jeket tü püntitkat

wanainmüin, ²⁰tü paashajaain wamüin süchikü wane kasa waneejatü ma'i. Watüjawee aa'ulu jamalu'ulüin.

²¹(Napüshua'a na wayuu nepiajanakana sulu'u Atenas otta na wayuu naatajanakana kepiakana yaa sulu'u, aapajeeshii otta aashajaweeshii ma'i waneepia süchikü türa kasa eekai jeketüin ma'i.)

²²Niasa'a Pablo, nülatakalaka pasanainmüin süpüla aashajawaa sümüin tü wayuukalüirua eejatkat sulu'u tü kanüliakat Areópago. Müshi nia namüin:

—Wayuunnuaa, yaaje'ewaliikana sulu'u Atenas, süinainjee süpüshua'a tü te'arakat, wayuu jia kojuta atümachii ma'i tü jümaleiwasekalüirua. ²³Süka jamüin, süinain tananaja'alüin tü ju'waajülekalüirua tü jümaleiwasekalüirua, tanta anainrü yala wane ashajuushi süinain wane ipa eere jaapüin kasa sümüin tü jümaleiwasekalüirua. Müsü mayaa: NÜMÜINJATÜ CHI MALEIWA ME'RAAJUUKAI.

Ajaa, chi Maleiwa ju'waajakai süinain nnojolin ji'raajüin nia, nia taashajaainjachika'aya achikü jümüin joolu'u.

²⁴“Chi Maleiwa kakumalakai tü sirumakat sümaa süpüshua'a tü kasa eekat chaa iipünaa, tü mmakat sümaa tü kasa eekat süpa'a, otta tü palaakat sümaa tü kasa eekat shiroku, nia laülaashika'aya saa'uirua. Nnojoshi nia kepiain sulu'u miichi saainjanainkat wayuu süpüla a'waajain nia. ²⁵Nnojotsü kasain cho'ujaain nümüin süpüla jaralinjaittaain wayuu joolu'u akaalinjainjachin nia. Nia

aapaka'aya wamüin kataa o'u, nia aapaka'aya tü jouktai wasanatkat aka waa'in otta kasakat süpüshua'a.

²⁶“Nünainjee waneeshia wayuu, naainjüin tü wayuukalüirua süpüshua'a, tü wattakat saalin shi'ipapa'a sainküin mmakat, süpüla eeinjatüin shia süpa'a. Süpülapünaa naainjain shia, ni'itaatüjüla süka'iya otta tü shiapiapalainjatkat.

²⁷Nükumajüin shia Maleiwakai süpüla süchajaainjachin nüchikü, kama'ache süntüle nünain müleka süchajaale ma'i nüchikü. Nnojoshijasa wattain Maleiwakai woulia wane'ewai wakua. ²⁸Müsü wane pütchi: ‘Süka jamüin, nünain Maleiwakai, kato'uchii waya, waraittühii waya otta wayeushii waya’. Müsü nanüiki waneerua no'uluku na jüpüshi atüjashiikana: ‘Nüpüshi waya chi Maleiwakai’.

²⁹“Sünain nüpüshin waya Maleiwakai, nükumajala waya. Nnojoliija'a waya süpüla we'itaaainjachin nia süinain mataalain aka nia saa'in su'yuaakua kasa eekai shiyujalain wayuu shikiiru'ujee ne'e, türa eekai saainjuushin süka ooro, pülaata, otta ipa.

³⁰Nnojotsü kasalajanapü'üin sümüin wayuu nütüma Maleiwa tü matüjüinwaakat naa'u. Alu'ujasa'a joolu'u, nuluwataain sümüin wayuukat süpüshua'a otta süpa'a mmakat süpüshua'aya süinain suu'ulaainjatüin suulia saainjala otta sünoujainjatüin nünain. ³¹Süka jamüin, Maleiwakai, ni'itaain wane ka'i nikeraajüinjatkat o'u sükuaiippa tü wayuukalüirua süpüshua'a süka wane sükuaiippa pansaasü. Nikeraajüinjatü nükejee wane wayuu ni'itaala süpüla. Nii'iyatüin sümüin wayuukat süpüshua'a,

sükajee nüso'ire'erüin naa'in, sünain shiimain niain ni'itaalain”.

³²Je no'uluku na eejanakana, naapapa süchiki tü oso'irawaakat aa'in, neme'erainpalashi Pablo. Otta waneeirua, müshii ne'le:

—Wapajeeria taa türa so'uweena wane ka'i.

³³Nu'unakalaka Pablo nama'anajee. ³⁴Nayasa'a waneennua, ache'inraashii nümaa otta nanoujakalaka nünain Jesús. Je na'aka na anoujakana, eejachi Dionisio, wane no'uluku na laülaayuu sulujunakana tü kanüliakat Areópago otta eejatü wane jierü kanüliasü Dámaris otta waneeirua soo'omüin.

**Kakaliashi Pablo cha'aya
Corinto sünain**

ekirajaa nünüiki Maleiwa

18 ¹Je süchikijee tüü, ojuittüshi Pablo Atenasjee, o'unüin nia chamüin sulu'umüin tü pueulokat Corinto. ²Je yala, antiraashi nia nümaa wane wayuu judío kanüliashi Aquila. Je nia nümaiwa, cheje'ewai sulu'ujee tü mmakat Ponto. Je Aquila sümaa tü nu'wayuusekat kanüliasü Priscila, palit ka'i paala, antüshii naya sulu'ujee tü mmakat Italia, eejeejanale naya ojuittüin sütümajee tü kasa nuluwataakat anain Claudio, chi laülaashikai saa'u mmakat süpüshua'a. Nuluwataain sünain sujuittüinjatüin süpüshua'a tü wayuu judíokaliürüa sulu'ujee Roma. Je Pablo, o'unüshi sünain awarajawaa naa'uürua. ³Shiasa'a süka müinya aka ne'e tü na'yataaikat tü ni'yataaikat, tü aainjülüükat loona ojotonnokat süpüla miichin, makatakalaka nia

yala namaa sünain ni'yataajiraain namaa. ⁴Je süka'iyowai tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, Pablo, o'unawaishi sulu'umüin tü ekirajüleekat na judíokana, eere nia sünain aashajirawaa nüchikü Jesús sümaa tü judíokaliürüa otta tü griegokalüürüa shii'iree sünoujeein tü nümakat.

⁵Shiasa'a nüntapa Silas otta Timoteo chejeechikü Macedoniajee, o'ttüşhi Pablo sünain aküjaa waneepia süchikü tü nünüikukat Maleiwa. Nüküjain sümüin tü judíokaliürüa tü nütüjakaat aa'u noo'opünaa Jesús sünain niain chi Nüneekajalakai Maleiwa. ⁶Je nayakana, achechajaashii nuulia otta mojusü nanüikü nüümüin. Niasa'a Pablo, no'otojooin nüshe'in su'uyaawa niyu'laain noulia otta nümakalaka namüin:

—Jüsirajiraaja'a jümata jükuaippa müleka amülouire jaa'in. Nnojoişhija'a tayaichipain kasirüin jia saa'u jiyouktüin tamüin tü nüchikukat Cristo taküjakat jümüin. Yaajee joolu'u, o'üneechi taya nanainmüin na gentilekana.

⁷Ojuittaashi nia sulu'ujee tü ekirajüleekat, o'unüshi nipialu'umüin wane wayuu kanüliashi Ticio Justo, kojuta atümachi Maleiwakai otta kepiashi yaa sü'ütüpa'a tü ekirajüleekat.

⁸Otta Crispo, wane sülaülashi tü ekirajüleekat, anoujashi nünain chi Senyotkai süma'ale'eya süpüshua'a tü eekat nümaa nipialu'u. Aka'aya kojuya na Corintoje'ewaliikana anoujashii sünain woutiisale'einya naya naapapa tü pütchi nüküjakat Pablo namüin.

⁹Shiasa'a so'u wane ai, Pablo, ni'rataalain naa'in chi Senyotkai

sa'wai sünain nümüin nümüin:
 “Nnojo piyo'ujaaan aa'in. Ayata pia sünain aküjaa tü pütchikat. Nnojo piyü'ülaain. ¹⁰Süka jamüin, eeshi taya pümaa otta nnojoleerü jaralüin jamüin atüma pia. Yaa sulu'u tü pueulokat, wainmayülia wayuu to'tte'erajatkat”. ¹¹Makatalaka Pablo yala Corinto süpüla wane juya shiatapünaamüin sünain ekirajaa na wayuukana sünain tü nünüükukat Maleiwa.

¹²Shiasa'a naainjala na judfokana, wanaa sümaa niain Galión laülaashin sulu'u tü mmakat Acaya, oonoojiraashii naya nikiirajee Pablo. No'unitkalaka nia laülaapialu'umüin eere nükumajüin Galión sükuaiippa wayuu. ¹³Namakalaka nümüin chi laülaashikai:

—Wayuukai chii, nikiraja'alüin tü wayuukalüürua shii'iree kojütüin Maleiwakai sütüma sulu'u wane akuaippaa naata sulüa tü aluwataanakat anain waya.

¹⁴Nnojoliwa'aya nüsouktüin Pablo, nümakalaka Galión sümüin tü judfokalüürua:

—Müleka nnojoiereje nikeraajüin tü waluwataakat anain wayakana romanokana otta müleka naa'inrüle wane kasa eekai mojuin ma'i makat aka o'utaa wayuwa'in, taapajüinje'eya süpüshua'a tü jünüükukat jiakana judfokana.

¹⁵Akaajasa'a süka jü'ülüjiraain süchiirua tü pütchi ekirajünakat, süchiirua anüliee otta süchiirua tü aluwataanakat anain jiakana judfokana, nnojoi'a taya o'ttajachin sünain süpüla takumajainjatüin sükuaiippa. ¡Jukumaja ne'e sükuaiippa jiakana!

¹⁶Je Galión, nüjünaakalaka naya yalejee. ¹⁷Nayasa'a napüshua'a

na wayuu nnojoliikana judfoin, napashajaakalaka Sóstenes, wane laülaashi sulu'u tü ekirajüleekat. Natunain nia yala'aya nu'upala Galión otta nnojotsü kasajatüin nümüin Galión tü naa'inrakat nüka.

Eitaashi Pablo Antioquíamüin süpüla o'unaa nüchukua'a

sünain aküjaa nünüükü Maleiwa

¹⁸Je eesü nüka'iyaa Pablo makatüin paala yala sulu'u tü pueulokat Corinto. Je mapa, aküjashi süchikü o'unaa namüin na anoujashiikana. Niakai nümaa Aquila otta Priscila, o'unüshii sulu'u anua chai nakua sulu'umüin tü mmakat Siria. Nnojoliwa'aya no'unüin, noojirüin Pablo tü nikiikat cha'aya sulu'u tü pueulokat Cencrea. Süka jamüin, naapüin nünüükü paala nümüin Maleiwakai sünain nümüin: “Müinjateerü tatüma wane kasa pümüin”. Je joolu'u noojirüin shia su'uyaawa nikeraajüitpain tü nümakat paala nümüin Maleiwakai.

¹⁹Je nantapa sulu'umüin tü pueulokat Éfeso, e'ipünaanüshi Aquila sümaa Priscila nütüma Pablo yala süpüla makatüinjanain. Je niakai, o'unüshi sulu'umüin tü ekirajüleekat, eejachire nia aashajiraain sümaa tü wayuu judfokalüürua, outkajaakat yala sulu'u. ²⁰Je na wayuukana, a'aljinnayaashije'e Pablo natüma shii'iree yaleein paala nia namaa süpüla kojuya ka'i. Je niakai, niyoukta achiküt. ²¹O'unüshi nama'anajee sünain nümüin namüin: “Müleka nücheküle Maleiwakai, ale'ejeechi taa taya tachukua'a sünain awarajawaa jaa'u”. Je süchikijee, o'otowaaja'a nümüin

Pablo sulu'u anua. O'unüshi nijaja'a yalejee Éfesojee.

²² Je nüntapa Cesareamüin, o'unüshi Jerusalénmüin sünain awaraijawaa naa'u na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya. Je yalejee, o'unüshi Antioquíamüin. ²³ Je kojuya ka'i süchikijee, o'unüshi nia nuchukua'a sünain alataa sulu'upünaa wane'ewai sukua tü pueulokalüirua sulu'ukat tü mmakat Galacia otta Frigia. Alatapüna'awaishi nia sünain atütajaa naa'in na anoujashiikana sulujunakana tü mmakalüirua.

Ekirajüshi Apolos nüchiki chi Senyotkai

²⁴ Je su'unnaa ka'ikat tiairua, antüshi Éfesomüin wane wayuu judío kanüliashi Apolos. Je nia, wayuu cheje'ewai sulu'ujee tü pueulokat Alejandría. Wayuu nia atütajashi ma'i aashajawaa otta e'raajashantashi tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. ²⁵ E'ikuushi nia sünain tü wopu nünainjeejatkat chi Senyotkai. Aashajaashi nia sulu'u wane yaletaataa aa'in sünain ekirajaa sulu'u wane sükuaiippa lotüsü ma'i süpüshua'a tü nütüjaakat aa'u noo'opünaa Jesús, mayaainje'e shiain ne'e nütüjaain aa'u, tü nikirajakat anain Juan wanaa sümaa nuwoutisaajüin wayuu süpüla ayaawajawaa suulia saainjala. ²⁶ Apolos, aashajaashi sümaa yalayalaa aa'in sulu'u tü ekirajüleekat na judíokana. Shiasa'a naapapa Aquila sümaa Priscila tü nikirajakat anain, nakatalüin nia nümüiwa süpüla naküjain süchikü nümüin tü kasa nnojoliyütka

nütüjaain aa'u soo'opünaa tü wopu ni'itaakat Maleiwa süpüleerua wayuu.

²⁷ Je nüküjapa Apolos süchikü o'una'iree sulu'ümüin tü mmakat Acaya, na anoujashiikana, namüshi nia sünain anain namüin tü kee'ireekat naa'in. Nashajakalaka wane karaloukta namüin na anoujashii chajanakana cha'aya, süpüla kapülainjachin nia naa'inrua nüntapa nanainmüin. Je nüntapa Acayamüin, nükaalijain ma'i na anoujashiikana, na ainkakana anoujaa sükajee anamiain Maleiwakai namüin. ²⁸ Je süka wane nünüikü kaa'usü ma'i, pe'ipoloojiraashi nia sümaa tü judfokalüirua su'upala süpüshua'a tü wayuukalüirua. Je shiairua, nnojotsü eejiraain nümaa süka nii'iyatüin ma'i sümüinrua tü kasa nnojotkat jamüinjatüin oo'opünaa sünüikü. Otta sükajee tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, nii'iyatüin sümüin süpüshua'airua sünain niainya Jesús chi Nüneekajalakai Maleiwa.

Tü ni'yataainkat Pablo cha'aya Éfeso

19 ¹ Wanaa sümaa chain Apolos sulu'u Corinto, chashi Pablo alatüin sulu'upünaa tü pueulokalüirua sü'latiralu'ukat tü uuchikalüirua, antatataalain nia süchikijee Éfesomüin. Je yala, nünta anainchii wane anoujashii. ² Je Pablo, nüsakirüin naya:

—¿Antüshi chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in wanaa sümaa jikerolüin sünain anoujaa?

Je nasouktakalaka nümüin:
—Eeyaa ne'e waapüin nüchikü chi Naa'inkai Maleiwa sünain een nia.

³ Nüsakitkalaka naya Pablo nüchukua'a:

—¿Kasasa'a ekirajünaka anain jia wanaa sümaa juwoutisaajünüin?

Asouktüshii nayakana nümüin:

—Sünain tü nikirajakat anain Juan wanaa sümaa nuwoutisaajün wayuu.

⁴Nümakalaka Pablo namüin:

—Aa shiimain. Juan, nuwoutisaajün wayuu süpüla ayaawajawaa suulia saainjala sümaa nümüin sümüin sünain sünoujainjatüin nünain chi eweetechnikai mapa nüchiiruajee. Sünain naashajaain nüchikü chi eweetechnikai nüchiiruajee, nia naashajaaka achikü Jesús. Niakalaka sünoujainjachin anain wayuu.

⁵Je naapapa tüü, awoutisaajitshii naya saa'u nünülia chi Senyotkai Jesús. ⁶Je ni'itaapa najapü Pablo naa'uirua, antüshi chi Naa'inkai Maleiwa sulu'umüin naa'inrua nayakana. Naashajaakalaka pütchi naatajatü sünain naküjale'einya nünükü Maleiwakai. ⁷Eeshii na wayuukana maa aka poloo piammüin napüshua'a.

⁸Eeshi Pablo yunnatüin süpüla apünüin kashi sulu'umüin tü ekirajüleekat na judiókana, eejachire nia aashajiraain sümaa tü wayuukalüirua, sünain meimolüin naa'in, soo'opünaa tü nükuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa shii'ire'eyaa sünoujeein tü nümakat. ⁹Nayasa'a waneennua, sütümajee ichein ma'i naa'inrua, nnojishii anoujeein, shia eeka ne'e mojuin nanükü sümüin tü Wopu nünainjeejatkat Jesús su'upala tü wayuu outkajaasükalüirua yala. Je Pablo, akatalaashi noulia namaa na anoujashiikana sulu'umüin tü nikirajüleekat Tirano. Nnojitpa Tirano sünain ekirajaa, ekerolowaishi Pablo namaa na

anoujashiikana sulu'umüin tü ekirajüleekat. Je yala süpüla ka'ikat süpüshua'a, aashajira'awaishi nia sümaa wayuu. ¹⁰Eeshi nia maa aka piama juya sünain naa'inrüin tia. Je sükajee tia, tü wayuukalüirua süpüshua'a yalajatkat kepiain sulu'u tü mmakat Asia, makat aka judío otta nnojotkat judíoain, saapüin tü nüchikükat chi Senyotkai Jesús.

¹¹Je nükajee Pablo, naa'inrüin Maleiwakai watta saalin kasa nütüjjakat apüleerua nümüiwa. ¹²Alü'üjünüsüjase'e sünainmüin tü ayuuisükalüirua süpüshi nüshe'inpajana Pablo nünainpü'ukat süpüla a'yatawaa otta wane nüpanyeetseirua. Je sükajee tüü, tü ayuuisükalüirua, anasü. Otta ojuittaasü yolujaa süle'eru'ujee tü kale'eru'usükalüirua yolujaa sütüma tia.

¹³Shiasa'a naainjala wane judíoirua waraittawaisii sünain ayujaa yolujaa süle'eru'ujee wayuu, noo'ulaküin joolu'u nachuunajün nünülia chi Senyotkai Jesús sünain tü ayujaakat. Müshii naya sümüin tü yolujaakat: “Saa'u nünülia Jesús, chi nüküjkai achikü Pablo, tamüsü pia sünain pujuittajatün”. ¹⁴Otta no'ulukku na a'yataakana sümaa tüü, wane akaratshishii wayuu nüchooin wane wayuu judío kanülüashi Esceva. Je chi wayuukai, wane laülaashi na'akajee na sacerdote judiókana. ¹⁵Shiasa'a so'u wane ka'i, nantiraakalaka nümaa wane wayuu kale'eru'ushi yolujaa, chi anii nayu'lüinjachin ale'eru'ujee yolujaa süka nünülia Jesús naajün. Shiasa'a süsouktakalaka tü yolujaakat nüle'eru'ujee namüin: “Te'raajün Jesús. Tatüjaa aa'uchi jaralin Pablo. ¿Jaraliija'a joo jiakana?”.

¹⁶Müshi nia namüin sünain nuwanaaja'ale'einya noo'omüinrua. Awataashijese'e nia noo'omüinrua sünain nukanajüin nayainnuu. Müliashantashii ma'i naya nütüma. Awatawa'ain müshii mashe'inyoule sümaa nalio'u nütüma yalejee sulu'ujee türa miichikat.

¹⁷Süpüshua'a tü wayuu yalajatkat kepian sulu'u Éfeso, wayuu judío otta nnojotkat judío, saapa achiküt tüü. Je mmolojüshii ma'i naya sütüma. Je sünainjee tia, kojutsü amüinyüü nüchikü chi Senyotkai Jesús. ¹⁸Je kojuya na anoujainapakana aküjakana joo süchikü süpüshua'a tü kasa mojusü naa'ınrapü'ükat paala. Nalaira achiküt tia su'upala wayuukat süpüshua'a. ¹⁹Je kojuyataaja'a na eekai na'yataapü'üin sünain outsüü, nantirüin tü nakaralouktase sükuaiippamaajatkat tü outsüükat. Nantirüin shia süpüla na'ajüinjatüin yala su'upala süpüshua'a tü wayuukaliürüa. Je shiyu'nnakalaka jerain ma'i tü süliakat süpüshua'a. Eetaasüja'a ojuittüin 50.000 neerü pülaata tü süliakat. ²⁰Je sükajee tüürüa, ayurulaasü ma'i tü nüchikükat chi Senyotkai Jesús. Otta shia, maapünaajuu amaalü ma'i.

²¹Je süchikijee süpüshua'a tüü, nüchuntüin o'una'iree Pablo Jerusalénmüin sümaa nülatajachin Macedoniapünaa otta Acayapünaa. Otta jülüjasü naa'in o'unaa Jerusalénjee chamüin sulu'umüin tü pueulokat Roma. ²²Nüjütakalaka palajana nüpüleerua piashii na akaalinjülüikana nia chamüin Macedoniamüin. Naya nüjütaka Timoteo otta Erasto. Otta niakai, makatüshi yala paala sulu'u tü mmakat Asia.

Aashichijaashii na wayuukana cha'aya Éfeso

²³Je su'unnaa ka'ikat tairua cha'aya sulu'u Éfeso, aashichijaashii ma'i na wayuu chajanakana sünainjee kojuyain wayuu o'ttakat sünain anoujaa nünain Jesús.

²⁴Tüü, nüshüküla akuaippat wane wayuu kanülüashi Demetrio. Je nia, wane wayuu ojojüi kachueera pülaata süpüla naainjain shia su'yuaakuachen tü miichi eere su'waajünüin tü maleiwayaasü kanülüakat Artemisa. Je niakai, walaasü ma'i nütüma tü a'yataasükalüürüa nümaa sünain.

²⁵Je wayuukai chii, nükotchojokalaka na wayuu a'yataakana nümaa sünain otta na wayuu makanaja'a aka nükuaiippa sünain tü a'yatawaakat sünain nümüin namüin:

—Wayuunnuaa, jütüjaa aa'lulu sünain anain waya saa'u tü wakanainkat sünainjee a'yatawaakat tüü. ²⁶Maa aka ji'rüin otta jütüjaain saa'u, chi wayuu Pablo münakai, yootokuu müshi nia sünain nnojolin maleiwain tü maleiwa saainjalakat wayuu. Sükajee tü nikirajakat anain, wainma wayuu nu'wanaje'eraka aa'in. Nnojotsü shiachoin ne'e ya'aya sulu'u Éfeso sümüiwa, maleesia sulu'upünaa süpüshua'a tü mmakat Asia. ²⁷Tajak, kapüleeejeetsa tüüje'e, eesü süpüla nnojolin joo shiyalajein tü wayuukaliürüa tü wa'yataakat anain. Nnojotsü shieerüin ne'e amüloulin ojutpala tü su'yuaakuakat tü wa'waajülekat tü wamaleiwasekat, alataleejeeria ma'i müleka shiale amüloulin sujutpala tü wa'waajülekalüya'asa. Je yalejee, eejeerü süpüla shiain amüloulin

ojutpala tü wamaleiwasekat Artemisa, tü kojutkat sütüma wayuu ya'aya Asia otta sainküin mmakat süpüshua'a.

²⁸Je na wayuukana naapapa tü nümakat, aashichijaashii ma'i naya sünnain na'waanajaain ma'i. Müshii naya nekiiseru'u:

—iAnashaatasü ma'i Artemisa, tü wamaleiwasekat wayakana Éfesojanakana!

²⁹Je tü wayuukalüürua sulujutkat tü pueulokat, maatsü jamakai saa'inrúa. Awatawa'ain müsü, kookoto'oin müsü otta najaraittapünawa'ain namüshi Gayo otta Aristarco, piamashii wayuu cheje'ewalii Macedonia. Je naya, nümaajana Pablo nu'uyajaanain. Ajaraijüntüshii naya sütümairua chamüin sulu'umüin tü suutkajaalekat tü wayuu cheje'ewatkat sulu'ujee tü pueulokat. ³⁰Je Pablo, ashuteesü naa'in sa'akamüin tü wayuukalüürua shii'iree naashajaweein sümaa, akaisa'a nnojolin noo'ulaa'in nia na anoujashiikana. ³¹Je no'uluku na laülaayukana sulu'u tü mmakat Asia, nütünajunnuu Pablo. Mataaja'a naainnuu, aluwataashii nanüikü nümüin sünnain nnojolin nüshutajachin sa'akamüin tü wayuukalüürua süpüla aashajawaa sümaa.

³²Yaakalajasa tü wayuukalüürua müin jamakai saa'inrúa sünnain tü jutkataakat. Waneennua, naata kasa namakat nekiiseru'u suulia tü namakat na wane ne'ipa. Kojuya ma'i tü matüja'ainreekat saa'u kasain suutkajaain apüla. ³³Je na judíokana, nojuta achikichi Alejandro shii'iree nülatajachin sünnain aashajawaa. Je nülatapa,

süküjain nümüin su'uluku tü wayuukalüürua kasain wayuu tü alatüin yala. Je nuchuntakalaka süka najapü namüin na wayuukana nako'ulaainjanain, süpüla naashajaainjachin shi'ipamüin tü wayuukalüürua sünnain nnojolüin nasirüin na judíokana tü alatakak. ³⁴Shiasa'a tü wayuukalüürua sütüjaapa naa'u sünnain judío'inya ne'e nia, a'waanajaasü ma'i shiairua maa aka süpüla piama oora. Müsü shiairua: “iAnashaatasü ma'i Artemisa, tü wamaleiwasekat wayakana Éfesojanakana!”.

³⁵Niasa'a chi sülaülashikai tü outkajawaakalüürua sütüma wayuu yaa sulu'u tü pueulokat, niimale'etpa saa'in tü wayuukalüürua, müshi nia sümüinrua: “Wayuuinnuu yaajanakana sulu'u Éfeso, wayuukat sainküin mmakat süpüshua'a, sütüjaa aa'ulu sünnain wayain wayakana, yaakana sulu'u Éfeso, aa'inmajüinjanain tü miichi wa'waajülekat Artemisa tü wamaleiwase anasükat otta tü ipa su'uyaakua ojutuusükat sirumalu'ujee. ³⁶Nnojotsü süpüla jaralin 'Nnojottaa' müin sümüin sünnain wajapululu'uin tüü. iJiimalaa jümata! iNnojo maa'in jaa'in sünnain aa'inraa wane kasa eekai mojuin! ³⁷Wayuukana naa jüntitkana, nnojoiishii a'luwajüin kasa sulu'ujee tü a'waajüleekat otta nnojoiishii naya mojuin anüiküyaa sümüin tü wamaleiwasekat.

³⁸“Eere wane kasa mojushiikat nümüin Demetrio sünnainjee jaralü yaa otta namüin na a'yataalii wanaawakana a'yataain nümaa, eeshii na sülaülashiikana mma süpüla tia. Naküja süchikü namüin chamüin sulu'umüin tü laülaapiakat.

Je yala, naajeerüja'a tü nanüiküjiraa naa'u wane'ewaيرة nakua. ³⁹Otta kasaleje'e tü jaashajaweein achiküya, atüjasü jüntiraa wanainmüin süpüla wakumajiraainjatüin sükuaiippa süna'in tü outkajawaa waa'inrakat waneepia. ⁴⁰Sükajee ne'e joo tü alatakak, eesü süpüla 'Ayaleraashii naya woo'omüin' wamünüin ne'e sütüma tü laülaayuu romanokat. ¿Kasataaleerü wanüiküka wasakinnüle sütüma tü romanokalüirua süna'in kasanainjeein wamüin tü aashichijawaakat?'. ⁴¹Kettaapa naashajaain tüü, nujute'erüin tü jut kataakat.

**Waraittüshi Pablo
nüchukua'a sulu'upünaa**

Macedonia otta Grecia

20 ¹Ni'rapa Pablo süna'in shiimalaain naashichin na wayuukanairua, neenajirüin na anoujashiikana süpüla naashajaainjachin namaa süpüla nachecherüinjatüin naa'in süna'in anoujaa. Je süchikijee, apütaashi nia napüla je o'unüshi nia chai nukua sulu'umüin tü mmakat Macedonia. ²Alatüshi nia sulu'upünaa tü pueulokalüirua sulu'ukat tia mmakat süna'in akatsinjaa naa'in na anoujashiikana süka wainma pütchi. Je yalejee, o'unüshi chamüin Greciamüin. ³Je yala, makatüshi süpüla apünüin kashi. O'unajachichi ma'i nia sulu'u anua chamüin Siriamüin, nütüjaapa saa'u anajiraain nanüikü na judíokana nikiirajee. So'ujee tia, nümakalaka aa'in: "Anakaja'a tasaajaale mmakat süchukua'a Macedoniapünaa süpüla tantajachin Siriamüin".

⁴O'unüshii wayuukana naa nümaa süpüla nu'yuaajanain: Sópater, chi cheje'ewaikai Berea, nüchonkai Pirro, Aristarco otta Segundo cheje'ewaliikana Tesalónica. Eeshi Gayo cheje'ewaikai Derbe. Eejachi Timoteo otta eejana Tíquico je Trófimo, cheje'ewaliikana sulu'ujee Asia. ⁵Je naainnua wawalayuukana, ne'ipünaain Pablo Filipos. Je nayakana, lotüshii Troasmüin, eere waya na'atapajüin. ⁶Je wayakana, süchikijee süka'iyia tü mi'iraa ekaanapütikat anain tü pan ma'akasatkat sooloojia, o'unüshii waya yalejee Filiposjee sulu'u anua. Je süchikijee ja'rai ka'i wopulu'u, akotchojiraashii waya namaa Troasmüin. Je yala, makatüshii waya süpüla akaratschi ka'i.

**Aashajaashi Pablo namüin na
anoujashiikana cha'aya Troas**

⁷No'u chi palajaikai ka'i süka'iyia tü semaanakat, okotchojooshii waya süpüla ekirawaa tü pan sotojatkat akajee waa'in chi Senyotkai. Je Pablo, aashajaashi namüin na anoujashiikana. Je süka nu'unajachin waneemüin ka'ikat, ayatshi nia aashajaain süna'inmüin süse'eru'u sa'waikat. ⁸Tü miichi eejanale waya jutkatüin, paa'uwaasü. Je yaashii waya iipünaa sulu'u tü "piso" apünüinkat, eejatüle chuwachuwalüin kojuyasü rampara. ⁹Otta wane jima'ai kanüliashi Eutico, yaashi joyo'oin müin so'ulu'u tü wentaanakat. Shiasa'a süka kama'ain ma'i Pablo süna'in aashajawaa, o'onoojusü lapü naa'u chi jima'aikai. Je mapa ma'i, ka'lepa lapükat naa'u, nujutuukalaka iipünaajee, yalejee eejanale waya. Apataanüshi nia mmolu'ujee ouktüin. ¹⁰Niasa'a Pablo,

nüshakatalaka nünainmüin je nu'wachiraakalaka naa'u sünain nüko'ojooiin nünain. Nümakalaka namüin na anoujashiikana:

—iNnojo jainkuuvin aa'in!
iKatüichipa o'u!

¹¹Je süchikijee, alikajawaaja'a nümüin Pablo nuchukua'a. Eküshi nia otta nuttanajüin naka na anoujashiikana tü pan sotojatkat akajee naa'in tü naa'inrakat chi Senyotkai. Je süchikijee, ayatshi nia aashajaain ja'yuumünre'eya. O'unaaja'a nümüin süchikijee.

¹²Otta chi jima'aikai, amaanüshi nia nipialu'umüin sünain kataa o'u. Je sütüma tüü, talatüsü ma'i naa'in na anoujashiikana.

O'unüshi Pablo Troasjee Miletomüin

¹³O'unüshii waya palajana nüpüleerua Pablo sulu'u anua sulu'umüin tü pueulokat Asón. Je niakai, nnojoiishi anualu'uin. Je yala, wa'atapajüin nia maa aka tü nümakat paala wamüin. ¹⁴Nüntapa wanainmüin yala Asónmüin, o'otooshi nia wamaa, o'unüin waya Mitilenemüin. ¹⁵Ojuittüin waya yalejee, alatüshii waya waneemüin ka'ikat cha'aya Quíopünaa. Je watta'amüin, antüshii waya süsha'wajüleru'umüin tü anuakalüirua cha'aya sulu'u tü mmakat Samo. Wane ka'i yalejee waraittüin sulu'u anua, antüshii waya chamüin sulu'umüin tü pueulokat Mileto. ¹⁶Yalamünshii waya antüin süka nnojolin nünteein Pablo Éfesomüin suulia kajajüin nukua yala sulu'u Asia. Ountaweesü naa'in shii'iree nüntamaateein maali Jerusalénmüin süpüla yalainjachin nia süpüla süka'iyä tü mi'iraa kanüliakat “Pentecostés”, müleka eereje süpüla nüntüin süpülapünaa.

Asaajinnüshii nütüma Pablo na laülaayuushiikana sulu'u

tü outkajaaleekat Éfeso chamüin Miletomüin

¹⁷Sünain chain waya Mileto, Pablo, nüsaajirüin na laülaayuushiikana sulu'u tü noutkajaalekat na anoujashiikana cha'aya Éfeso. ¹⁸Je nantapa, müshi Pablo namüin: “Jiakana, jütüjaa aa'ulu jamüin takuaippa ja'aka cheje'ere'eya so'u tü palajatkat ka'i tantakat o'u sulu'u tü mmakat Asia. ¹⁹Süpüla ka'ikat süpüshua'a a'yataashi taya nümüin chi Senyotkai sümaa jo'uuin taa'in ja'aka. Mayaainje mojuin taa'in motsowai sütüma tü saa'inrakat tü wayuukalüirua otta suu'ulakünüin taa'in su'unnaa tü müliaa te'rakat sütümajee anajiraain sünüikü tü judíokalüirua tekiirajee, ayatshia taya a'yataain nümüin chi Senyotkai. ²⁰Nnojotsü kasain tapüte'erüin juulia sünain taküjüin jümüin tü anainjatkat alu'ujee jia. Tekirajüin jia anooipa'a su'upala wayuu süpüshua'a otta jipialu'uya. ²¹Sümüin wayuu judío otta nnojotkat judío, ayatshi taya mache'in süchiirua aküjaa sünain shiyaawajaainjatüin suulia saainjala nünainmüin Maleiwakai otta sünoujainjatüin nünain chi Wasenyotsekai Jesús.

²²“Anii joo taya o'unajachin Jerusalénmüin, sünain niain alü'üjain taya chi Naa'inkai Maleiwa, sümaa nnojolin tatüjaain saa'u kasain ein tapüla cha'aya. ²³Tü kasa tatüjaakat aa'u, shia sünain naapirüin taya chi Naa'inkai Maleiwa eepünaale talatüin sulu'upünaa

tü pueulokalüürua. Müshi tamüin sünnain tasürünnajachin sulu'u tü püreesaapülekat otta müliainjachin taya atümaa mapeena. ²⁴Akaisa'a nnojolin aa'inmajiraain ma'i taya takuaippa sütümajee tia. Ja'itakaja'a ouktüin taya, meemasat tamüin. Müleka shialeje tainküin tekeraajüin tü a'yatawaa ni'itaakat chi Senyotkai tajapulu'u sünnain taküjain süchikü tü pütchi anasükat nüchikü Maleiwa sünnain anamiain nia sümüin wayuu, talateerü taa'in tekeraajapeena shia.

²⁵“Tatüjaa aa'ulu sünnain nnojolin jaraleechin ja'akajee e'rüin to'upünaa tachukua'a, jiakana taküjakana amüin süchikü tü nükuaippakat Maleiwa sünnain aluwatawaa. ²⁶Tamüsü paala jümüin wane kasa süpüla pansaain jikiiru'u: Nnojolichipaja'a tayain kasirüin müleka jaraire amüloulin ja'aka jiakana chakana Éfeso. ²⁷Süka jamüin, sünnain taküjain jümüin süpüshua'a tü naa'inreekat Maleiwa sümüin wayuu, nnojotsü kasain tapüte'erüin juulia sünnain taküjain jümüin.

²⁸“Ee mata jaa'in jaa'ujiraa jiakana otta saa'u süpüshua'a tü anoujasükalüürua naapaakat Maleiwa süpüla nüpüshin sükajee ouktüin chi Nüchonkai. Chi Naa'inkai Maleiwa, ni'itaain jia süpüla jaa'inmajüin naya maa aka wane wayuu naa'inmajüin tü nüümü'ünüinkat. ²⁹Tatüjaa aa'ulu sünnain sünteerüin wayuu jünainmüin, to'unapeena yaajee, sünnain e'ike'eraa jia süpüla naja'ttirüin tü jünoulakat juulia. Naya, müshii saa'in wasashi soo'omüin anneerü.

³⁰Ja'itakaje'e ja'akajee jiakana anoujashiikana, oju'iraajeerü

ju'ulukü sünnain ekirajaa sa'alain shii'iree noushikajaainjanain na anoujashiikana süchiürua. ³¹Ee mmatakalaka jaa'in. Soto jaa'in sünnain taashalaain paala jümaa jüpüshua'a sümaa te'ira, wane'ewai jukua jiakana chakana Éfeso, süpüla juu'ulaküinjatüin tü akuaippaa nüchekakat Maleiwakai jüpüleerua. Aashalaashi taya jümaa so'uka'i otta sa'wai so'u apünüin juya.

³²“Je joolu'u tawalayuwaa, te'itaain jia najapulu'u chi Maleiwakai otta taso'irüin jaa'in sünnain tü nüchikükat sünnain anamiain nia sümüin wayuu. Jainkeerü jülaüle'erüin jaa'in nütüma sünnain jünoula sütümajee tü nüünüikikat. Je mayaa, naapeerü jümüin süpüshua'a tü anasü nüküjakat achikü sümüin tü nüchooinkat, tü nükatatkat suulia saainjala. ³³Nnojotsü kachiüruain taa'in nünneteese otta nüshe'in wane jarai. ³⁴Jütüjaa aa'ulu ma'i sünnain ta'yataain süka tajapü süchiürua tü ja'ijaakat tamüin otta tü ja'ijaakat namüin na tamaajanakana. ³⁵Tekirajüin jia waneepia, sükajee takuaippa sünnain a'yatawaa, sünnain müinjana'inya waya a'yataain süpüla wakaalinjüninjatüin tü wayuu ja'ijaakat amüin kasa. Soto jaa'in tü nümakat chi Senyotkai Jesús wanaa sümaa nüümüin: 'Anakuaippa'ire'eya chi wayuu aapakai nuulia chi aapünakai amüin' ”.

³⁶Mayaasü keraain nüümüin Pablo tüü, o'ttüşhi süka nüsapain otta naashajakalaka nümaa Maleiwakai namaa napüshua'a nayakana.

³⁷Je napüshua'aya, a'yalajüshii nünnain Pablo sünnain nako'ojooiin nünnain otta nachu'liün nuwalapa'a.

³⁸Mojusü ma'i naa'inrua süka

nümüin namüin sünnain nnojolin ne'reechin nia nüchukua'a. Je süchikijee, o'unüshii naya nümaa sünnain e'rajaa nukua eejatüle tü anuakat.

O'unaa Jerusalénmüin nütüma Pablo

21 ¹O'unüin waya nama'anajee na anoujashiikana, o'otooshii waya sulu'u anua je o'unüin waya lotüin Cosmüin. Je mapa watta'amüin, chamüinshii waya Rodasmüin, je yalejee, chamüin Pátaramüin. ²Je yala Pátara eejatü wapüla wane anua o'unajatü chamüin sulu'umüin tü mmakat Fenicia. Je wo'otookalaka sulu'u. ³Wattashijja'a waya alatüin sü'ütüpünaa Chipre. Walatüin shia, chasü waa'ujee maa aka tia palaapünaa. Lotüshii waya suulia, Siriamüin. Chakuatsü tü anuakat Tiromüin süka süshakajitpünaainjatüin chisoui sulu'u tü süsha'wajülekat cha'aya. Wantakalaka chamüin.

⁴Je yala sulu'u Tiro, wachajaakalaka nachiki na anoujashiikana. Je wantapa nanain, makatakalaka waya namaa süpüla akaratschi ka'i. Je nayakana, süka nii'iyatüin chi Naa'inkai Maleiwa namüin tü alatajatkat nümüin Pablo cha'aya Jerusalén, naküjakalaka nümüin sünnain nnojolüin anain süpüla nu'unajachin chamüin. ⁵Mayaainje wamünüin, keraapa sülatüin tü akaratschikat ka'i, o'unüshi'iya ne'e waya yalejee. Napüshua'ale'eya na anoujashiikana sümaa na'wayuuse otta nachooin, o'unüshii wamaa anooipa'amüin suulia tü pueulokat. Je yala sotpa'a palaakat, wasapainkashii waya

wapüshua'a sünnain waashajaain nümaa Maleiwakai. ⁶Süchikijee, apütaashii waya napüla otta o'otooshii waya sulu'u tü anuakat. Je nayakana o'unüshii nachukua'a nepialu'umüinrua.

⁷O'unüin waya shirokupünaa palaa Tirojee, antüshii waya chamüin Tolemaidamüin. Je yala, wawaraijaapünaakalaka wane ka'i naa'u na anoujashiikana. ⁸Waneemüin ka'ikat, ojüittüshii waya yalejee chai wakua Cesareamüin. Je yala Cesarea, o'unüshii waya nipialu'umüin Felipe, chi aküjaikai nüchikü Jesús sümüin tü manoujainsatkalüirua, chi no'ulukukai na akaratschishii aneekünakana paala süpüla a'yatawaa sünnain ottonojoo tü kasa cho'ujaakat sümüin wayuu. Je makatakalaka waya nüma'ana. ⁹Je Felipe, kachooinshi pienchisü jieyuu majayünnüü, nünuükimaajatüirua Maleiwakai. ¹⁰Eepa waka'iya sünnain yalain waya nümaa, antüshi Judeajee chi wayuu nünuükimaajachikai Maleiwa, kanülüakai Agabo. ¹¹Nüntapa wa'ütpa'amüin, naapaain nukoreeyase Pablo je nijinnajiraakalaka tü najapükat otta tü nuu'uitak süka, sünnain nüküjüin süchikü tü alatajatkat nümüin Pablo sünnain nümüin:

—Chi Naa'inkai Maleiwa, müshi sünnain nijittaaneechin cha'aya Jerusalén natüma na judiökana chi kokoreeyasekai tü koreeyakat otta sünnain naapüneechin natüma saiapulu'u tü gentilekalüirua.

¹²Sütümajee waapüin tüü, wayakana otta na chajanakana Cesarea, wa'alijitshantain ma'i Pablo shii'iree nnojolin nu'unüin

Jerusalénmüin. ¹³Je niakai müshi ne'e wamüin:

—¿Jamüshiiikai jia ji'yalajakalaka? Nnojo jümalaje'erüin taa'in. Eeshantashi ma'i taya süpüla ejittaanaa, nnojo ne'e shiain süpüla tüü sümüiwa, eeshi taya süpüla oukta'ayaa cha'aya Jerusalén naa'u'jee chi Senyotkai Jesús.

¹⁴Süka nnojolin kasakain nia watüma, woo'ulaain.

—Shia mata ekeraja tü nüchekakat Maleiwa —müinapa ne'e waya.

¹⁵Yapaaja'a wamüin süchikijee otta o'unüin waya Jerusalénmüin.

¹⁶O'unüsü no'ulukuku wamaa na anoujashiikana chajanakana Cesarea. Je wantapa Jerusalénmüin, no'unirüin waya nipialu'umüin wane wayuu Chipreje'ewai kanüliashi Mnasón, wane wayuu kama'aichi sünnain anoujaa, chi anii aapüshijachin wamüin tü watunküleinjatkat.

Eere nüntiraain Pablo nümaa Santiago otta na laülaayuukana

¹⁷Je wantapa Jerusalénmüin, talatüsü ma'i naa'in na anoujashiikana wamaa süka wantüin.

¹⁸Waneemüin ka'ikat, o'unüshi Pablo wamaa sünnain awarajawaa naa'u Santiago. Je eejanakalaka wapüla napüshua'a na laülaayuushiikana napüleerua na anoujashiikana chajanakana Jerusalén. ¹⁹Nüsaküin naya Pablo. Je süchikijee, nüküjakalaka namüin süpüshua'a wane'ewai sukua tü kasa naa'inrakat Maleiwa nukajee niakai sa'aka tü gentilekalüürua. ²⁰Shiasa'a naapapa tü nüküjalakat Pablo, müshii naya: “Anayaawatsüja'a nüümüin Maleiwa saa'u”. Je namakalaka nüümüin Pablo:

—Joolu'u wawalaa, pütüjaa aa'ulu wattain naalin na wayuu judío anoujakana, maa aka jera miirü ee. Napüshua'a naainnaa, ayatshii katsin süchiirua sünnain ja'ijaashantain ma'i naashin shikeraajününjatüin amaa tü nuluwataakat anain Moisés.

²¹Otta naapa achikichi pia sünnain pikirajüin na wayuu judío kepiakana sa'aka wayuu gentile sünnain noo'ulaainjanain suulia ekeraja sümaa tü nuluwataakat anain Moisés. Pikirajüin naya naajüin sünnain noo'ulaainjanain suulia na'yote'erajatüin nata na nachooiin tooloyuukana otta sünnain nnojolünjatüin kasajatajatüin namüin wakuaippa wayakana judíokana. ²²Tü wayuukalüürua, sütüjaweeci aa'u pia sünnain püntüin. ¿Jamüinjatü watüma tüü süpüla pii'iyatüinjatüin sünnain nnojolün shiimain tü yootokat püchikü?

²³“Tü anakat süpüla paa'inraa joolu'u, shia tüü: Anaa pienchishii wayuu wa'aka, aapüshii nanüükü paala nüümüin Maleiwa sünnain naa'inrüinjatüin wane kasa nüümüin süpüla kojuya ka'i. Je shia sükaliaka'a maa'ulu süpüla nekeraajüin tü namakat. ²⁴Pu'una namaa otta paa'inra wanaa namaa tü kasa ni'itaakat Moisés wapüleerua wayakana judíokana, tü uleinjatkat akajee wakuaippa nüümüin Maleiwakai. Je süchikijee, puwalaaja tü kasa naapajatkat nüümüin Maleiwa shikeraajapa süka'iya tü naküjakat achikü nüümüin otta süliapala tü noojirijatkat nekii wanaa sümaa nekeraajüin sümaa nanüükü. Paa'inra tüü. Je mayaa, sütüjaweerü aa'u tü wayuukalüürua süpüshua'a

sünain nnojoliin shiimain tü yootokat püchikü sümüinrua. Otta sütüjaweerü aa'u sünain ayatü'inya pia lotüin süchiirua tü nuluwataakat anain Moisés.

²⁵“Noo'opünaa na anoujashii gentilekana, washajüitpa namüin tü paa'inwajiraakat anain waya sünain shiain naa'inrüinjatüin: maa aka nnojoliin neküinjanain shi'iruku mürüt eekai su'utuushin aa'in süpüla a'waajiaa su'uyaakua kasa amaleiwaseeyaasükat, nnojoliin neküinjanain süsha tü mürütkaaliirua maa'aya aka shi'iruku mürüt eekai ouktüsüin sütüma aülawaa otta nnojoliinjanain na'luwajiraain nakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo”.

²⁶Je Pablo, nümaashii na pienchishiikana wayuu. Je waneemüin ka'ikat, niakai namaa na pienchishiikana, naa'inrüin tü kasa uleinjatkat akajee nakuaippa nümüin Maleiwa. Mapa, ekerotshi nia sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa sünain aküjaa nümüin chi sacerdotekai süchikü süka'iya tü nojute'erüinjatkat o'u na pienchishiikana wayuu sümaa nanüükü nümüin Maleiwa je nantirajkatkat o'u tü naapajkatkat nümüin.

Ata'ünnüshi Pablo

²⁷Shiasa'a sülü'ütpa ma'i süpüla shikeraajüin tü akaratschikat ka'irua keraainjatkat o'u süka'iya nantirüin tü nasülajalajkatkat nümüin Maleiwa, wane judíoirua Asiaje'ewalüirua, ne'rüin Pablo sünain ekeroloo sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa. Shiasa'a naainjala, neiwa'ajaain saa'in

tü wayuu eejatkaaliirua yala. Awanaajaashii naya noo'omüin Pablo sünain nata'ülüin nia sümaa nekiise. ²⁸A'waatüshii ma'i naya mayaa: “iWayuunnuaa, nuu'uliwo'ukana Israel, jükaaliija waya! Wayuukai chii, nia chi wayuu a'ütakai süchikü mmakat süpüshua'a sünain ekirajaa tü wayuukaliirua kasa walijatü wayakana judíoikana, kasa sülijatü tü nuluwataakat anain Maleiwakai sulu'u tü nüshajakat Moisés otta sülijatü tü a'waajüleekat Maleiwa. Otta nia'yaa, sünain nüntirüin wayuu nnojotkat judíoain sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa, mojuushiü nütüma nümüin Maleiwa tü miichi akataluushikat nümüin”. ²⁹Müshii naya süka ne'rüin paala nia yaa sulu'u tü pueulokat nümaa Trófimo, chi cheje'ewaikai sulu'u Éfeso. Nüntirayaain nia Pablo nümaa, naajüin nayakana, sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa.

³⁰Je tü wayuukaliirua süpüshua'a, saapayaa sümapa tüü, maatsü jamakai saa'in. Awatawa'ain müshii naya noo'omüin Pablo. Naapaajaain nia sünain najaraijaain anooipa'amüin suulia tü a'waajüleekat Maleiwa sünain nasürütpünaain tü so'ukat. ³¹Ouktajachichi ma'i Pablo nachikü na wayuukana wanaa sümaa süntüin tü nachikükat nümüin chi sülaülashikai tü waneekat shi'ipapa'a surulaat romano sünain neiwa'ajaain ma'i napüshua'a na wayuukana sulujunakana Jerusalén. ³²Je chii, nuutkajaain no'uluku na sülaülashiikana surulaat nutujejanakana otta no'uluku na surulaatkana. Je awataain naya eejatüle kolochuwaain tü wayuukaliirua. Je tü wayuukaliirua

shi'rapa chi sülaülashikai surulaat namaa na nusurulaatsekana, suu'ulaain Pablo suulia süshe'ejüinrua.

³³Je chi sülaülashikai surulaat, antüshi nünainmüin Pablo sünain nütä'ülüin nia sümaa nijitte'erüin nia süka piamasü kaleena. Je süchikijee, nüsakira anainchi sünain jaralin nia otta kasain naainjalain. ³⁴Shiasa'a ne'e tü wayuukalüirua kashüülajüsü ma'i sümaa shikiise ni'ipajee. Mayaawatuju aa'ulu nanüiki sütüma nnojölüin wanaawain naküjala, nnojotkalaka kasayaain ne'e nüpansaajirüin achikü chi sülaülashikai surulaat sütüma tü kiisekat. Nümaa'jetkalaka ne'e nia chamüin sulu'umüin tü shipiakat surulaat. ³⁵Je yaapa nüntüin sünain tü o'onoojüleekat yaakat so'ulu'u shipia tü surulaatkat, süpülakat ekeroloo sulu'umüin, alü'üjünüshi Pablo anulo'u natüma na surulaatkana süka müin jamakai saa'in tü wayuukalüirua ni'iiree. ³⁶Nayakana napüshua'a, kouta'ain müshii nüchiirua sümaa nekiise. Müshii naya: "iAnasü ouktülen!"

**Asouktinnüshi Pablo shi'ipajee
tü wayuukalüirua**

³⁷Je wanaa sümaa nikerotinajachin Pablo sulu'umüin tü shipiakat surulaat, müshi nümüin chi sülaülashikai surulaat:
—¿Eeshi süpüla taashajaain pümaa motso'o?

Nümakalaka chi sülaülashikai surulaat nümüin:

—Atak, atüjashi pia aashajawaa pütchi griego. ³⁸¿Nnojoiishiche piain chi wayuu Egiptoje'ewai kasitkaima'ainka tü atkawaakat

sütüma wayuu nümaa chi sülaülashikai mma, chi ayu'tkai na 4.000 wayuu kanüliakana "Süpü'üya o'unalüü wayuwa'in" chamüin isashiipa'amüin?

³⁹Nümakalaka Pablo nümüin:

—Wayuu taya judío.

Toumainche'echanka ma'i shia Tarso, eejachire taya jemelin, wane pueulo yaletüsü ma'i sulu'u tü mmakat Cilicia. Tachuntüin pümüin süpüla paapüin tamüin taashajaain sümüin tü wayuukalüirua.

⁴⁰Je chi sülaülashikai surulaat, nuu'ulaain nia süpüla naashajaain. Niasa'a Pablo, asha'walaashi nia yaa saa'u tü o'onoojüleekat yaakat so'ulu'u tü shipiakat surulaat süpüla aashajawaa. Nüchuntakalaka sümüin tü wayuukalüirua süka najapü shiyü'ülaainjatüin. Aashajaashi nia sümüinrua süka pütchi hebreo. Müsü nünüikü mayaa:

22 ¹"Wa'lemüinyuwaa otta jia taatamüinyuukana, jaapaja tü tanülinjatkat taa'ujiraa".

²Je saapapa sünain naashajaain süka pütchi hebreo, koo'omüinre'esia ko'utüin shiairua sütüma. Ayatshija'a Pablo sünain aashajawaa:

³"Wayuu taya judío. Jemeishi taya cha'aya Tarso sulu'u tü mmakat Cilicia, akaisa'a miyo'ushin taya yaa Jerusalén. E'ikuushi taya nütüma Gamaliel sünain süpüshua'ale'e tü nuluwataakat anain Moisés na watuushinuukana. Too'ulakayaainje'e taa'inrüin waneepia tü nüchekakat Maleiwa, maja'a aka jütüma shia, jiakana maa'utpünaaja'a ka'i yaa.

⁴"Paala, tolojo achiiruachii na oo'ulakakana tü akuaippaa kanüliakat Wopu Jeket

nünainjeejkatk Jesús. Shia tachajaaka achikü tü no'utünajanain aa'in. Tataüjirüin naya otta tekerojirirüin naya sulu'u tü püreesaapülekak, makai aka chira wayuu toolo otta türa wayuu jierü. ⁵Chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana otta napüshua'ale'eya na waneennua laülaayuukana sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín, natüjaa aa'ut sünnain shiimain tü tamakat, süka naya'inya ne'e kaapajalain tamüin tü karalouktairua namüinjatkak na wawalayuu judíokanainnua chajanakana Damasco, tü jutatüinjatkak otta wopo'u tapüleerua süpüla touthikaainjachin süchiirua chamüin. O'unüshi taya chamüin sünnain shi'iyowaa wayuukat tiairua süpüla tantirajatüin shia yaamüin Jerusalénmüin süpüla müliainjatüin shiairua atümaa.

Nünüiki Pablo soo'opünaa nu'ttaiwa'aya sünnain anoujaa

⁶“Je sünnain wopulu'uin taya, talü'ütpa ma'i sünnain Damasco maa aka kale'o ka'ikat, sootolo'oloo sümakalaka wane luusa katsinsü ma'i chejee sirumalu'ujee, pasanainjaakalaka taya süchikü. ⁷O'nnojooshijase'e taya mmolu'u sütüma sünnain taapüin wane pütchi müsü yaa: ‘Sauloo, ¿jamüshi taya pümüin müliakalaka ma'i taa'in pütüma?’. ⁸Asakitshijase'e taya: ‘¿Jarai pia, Laülaashikalee?’. Süsouktakalaka tü pütchikat te'ipajee: ‘Taya Jesús chi Nazaretje'ewaikai, chi müliakai aa'in pütüma sünnain pulojüin ma'i süchiirua tü wayuu tamaajatkalüirua’. ⁹Na wayuu

tamaajanakana, ne'rüin tü luusakat otta ainuusü ma'i naa'inrua, shiasa nnojolüin nayaawatüin sulu'u nüünüikü chi aashajaakai tamaa.

¹⁰Asakitshijase'e taya tachukua'ale: ‘¿Kasa tü taa'inrajatkak Senyotkalee?’. Nümakalaka chi Senyotkai tamüin: ‘Pütamawaata, ayata pu'unüin Damascomüin. Je yala, aküjüneerü pümüin süpüshua'a tü anakat süpüla paa'inraa’. ¹¹Je süka mo'uin taya süchikü tü luusakat, na wayuu tamaajanakana, najattüin taya tajapü'ipa yalejee chamüin Damascomüin.

¹²“Je yala Damasco, eejachi wane wayuu kanüliashi Ananías, wane wayuu keisalashi sümüin nükuaiipa nu'upala Maleiwa sümaaja'a nikeraajüin sümaa tü nuluwataakak anain Moisés. Otta nia'yaa, anasü saashajaala nüchikü süpüshua'a tü wayuu judíokalüirua kepiakat Damasco. ¹³Antüshijese'e nia tanainmüin sünnain nüümüin tamüin: ‘Tawala Saulo, ko'u mata pia püchukua'a'. Je yala'aya ne'e, anamaatüsü tü to'ukalüirua süchukua'a. Te'rüinjese'e nia. ¹⁴Je sünnainmüin tia, nümakalaka tamüin: ‘Chi Maleiwa Namaleiwasekai na watuushinuukana, naapaain pia süpüla pütüjaainjatüin saa'u tü kee'ireekat naa'in naa'inreein, süpüla pi'rüinjachin Jesús, chi Nüchepchiakai, chi aa'inrakai nüümüin waneepia tü nüchekakat, otta süpüla paapajüinjatüin nüünüikü nuwaralu'upünaajatat ma'i pümüin. ¹⁵Ni'itaain pia süpüla püküjainjachin sümüin tü wayuukalüirua süpüshua'a sainküin mmakat süchikü tü pi'rakat otta tü paapakat. ¹⁶Je joolu'u, nnojo kajain pükua, pütamaapa, puwoutisaajitpa otta puchunta nüümüin

Maleiwa motüinjatüin naa'in paainjala je nu'lojoojintatüin shia puulia'.

**Nünüiki Pablo soo'opünaa
wanaa sümaa nüjütünüin
nanainmüin na gentilekana**

¹⁷“Tantapa tachukua'a
Jerusalénmüin, o'unüshi taya
sulu'umüin tü a'waajüleekat
Maleiwa sünaain aashajawaa nümaa.
Je yala, süntakalaka tanainmüin
wane müsü aka ta'lapüinkai saa'in
¹⁸eere te'rüin chi Senyotkai sünaain
nümataalain tamüin: 'iPuuntawaata!
Pujuittamaata yaajee Jerusalénjee.
Süka jamüin, nnojoleerü jaa'a
müna amüin natüma tü püküjakat
tachikü'. ¹⁹Tamakalaka nüümüin:
'Senyotkalee, naapaweeria tamüin
süka natiijaain ma'i taa'u nayakana
sünain talatapü'üin sulu'upünaa
tü ekirajüleekalüirua nachiiirua
na eekai nanoujain pünain otta
tamaapü'üin naya sulu'umüin tü
püreesaapüleekat otta ta'yaajapü'üin
naya. ²⁰Otta natüjaa aa'ulu eejachin
taya wanaa sümaa nu'utünüin
aa'in Esteban, chi pi'inaajalakai
süpüla aküjaa püchikü. Otta natüjaa
aa'ulu sünaain wanaawajiraain
taya shikiirajee nu'utünajachin
aa'in otta eejachin taya anajataain
saa'u nashe'in napüla na o'utakana
naa'in'. ²¹Niasa'a ne'e chi Senyotkai
nümüshi taya: 'Pu'unaata,
tajütüinjachi pia sulu'umüin
mma wattapünaa nanainmüin na
gentilekana süpüla püküjainjatüin
tachiki namüin' ”.

**Pablo, nüma'ana chi
sülaülashikai surulaat**

²²Shiirüja'a ne'e naapajüin
tü nüküjalakat Pablo yala'aya.
Shiasa'a wanaa sümaa naapüin

nachiki na gentilekana,
a'waanajaataalashii nachukua'a,
müshii naya: “iWayuu makai
aka chii, nnojoiishi kateein
o'u! iAakaje'enneeshi saa'ujee
mmakat!”. ²³Je süka ayatüin
naya kookotüin sümaa nojunüin
nashe'in iipünaamüin otta nojonüin
mma nekiyuutajee su'uyaawa
jashichin ma'i naya noo'omüin
Pablo, ²⁴chi sülaülashikai
surulaat, nuluwataakalaka sünaain
nikerotinnajachin Pablo sulu'umüin
tü shipiakat. Otta nuluwataakalaka
ni'yaajünajachin Pablo shii'iree
nüküjeein jamüin makalaka tü
wayuukalüirua noo'omüin. ²⁵Yaapa
Pablo kapüin atümaa süpüla
a'yaajünaa, nümakalaka nüümüin
chi laülaashi eejachikai yala
nü'ütüpa'a, chi nutujuchikai chi
sülaülakakai surulaat:

—¿Aapünüsü jümüin shikii
ji'yaajünjachin wane wayuu eekai
romano in apashii, sümaa nnojolin
jikeraajüin takuaippa palajana
müleka kaainjalashire taya?

²⁶Shiasa'a sütümajee tü nümakat
Pablo, chi laülaashi atujuchiikai,
o'unüshi nünaainmüin chi laülaashi
miyo'ushikai sünaain aküjaa nüümüin.
Müshi nia nüümüin:

—¿Kasasükai wayuu tü
paa'inrüinjatkat? Chisa wayuukai,
wayuu romano apashii.

²⁷Niasa'a chi sülaülashikai
surulaat nürütkaakalaka
nünaainmüin Pablo sünaain
nüsakirüin nia:

—¿Shiimainjasa'aya wayuuin pia
romano apashii?

Nümakalaka Pablo nüümüin:

—Aa, shiima'inyan.

²⁸Je chi sülaülashikai surulaat,
nümakalaka:

—Wainma neerü tojutüin süpüla ekeroloo sünain romanoo apashii.

Nümakalaka Pablo:

—Alu'u tayakai, romanoshi apashii süka matüjülü'inya tashi tapüleerua.

²⁹Je sütümajee tüü, na

a'yaajünjanakana paala Pablo, ayakajaashii naya nuulia. Ja'itakaja'a chi sülaülashikai surulaat, nütüjaapa naa'u Pablo sünain wayuuin romano nia apashii, eimolojoosü naa'in naa'u saa'u nijitte'erüin paala nüpu.

Pablo, asouktaashi ne'ipajee na laülaayuu judíokana

³⁰Je waneemüin ka'ikat, chi sülaülashikai surulaat, shii'iree nütüjawein ma'i saa'u tü kasain müin anainjee Pablo sütüma tü judíokalüürua, naakatüin tü nüpukat otta nukotchojirüin na laülaayushiiikana na'akajee na sacerdote judíokana otta napüshua'ale'eya na waneennua laülaayukana sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín. Je yaapa naya, niyu'lüin Pablo je nüntirüin nia nam ülatu'umüin.

23 ¹Je Pablo, nünanajashantain ma'i na laülaayuu sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín je nümakalaka namüin:

—Wa'lemüinyuwaa, tamüin tayakai, tü takuaippakat, pansaasü nu'upala Maleiwakai. Nnojotkalaka kasain saamatüin aalinjee taa'in maa'utpünaa ka' i yaa.

²Niasa'a Ananías, chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nootokalaka na wayuu pejekana nünain Pablo süpüla na'yaajaainjatüin niimatapünaa. ³Je Pablo nümakalaka nümüin:

—iNi'yaajaajeeria eimatapünaa pia Maleiwakai, wayuu piamakat

o'upünaa! Tamüsü pia süka yalain pia joyotüin süpüla pikeraajünjatüin takuaippa, jaralünjatüin shia, sükajee tü ni'itaakat Moisés wapüleerua soo'opünaa makat aka tüü. Je, çjamakalaka joo pi'yaatitkalaka taya süka wane akuaippaa naata suulia tü e'itaanakat nütüma Moisés wapüleerua?

⁴Nayasa'a na eejanakana yala, müshii nümüin Pablo:

—E'rüiyaakai paa'in wayumüin sümaa pünüikü nümüin chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana.

⁵Nümakalaka Pablo ne'ipajee:

—Wa'lemüinyuwaa, nnojishi tatüjaain aa'u sünain niain chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana. Nnojisheje taya müin nümüin tatüjaale naa'u. Süka jamüin, sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, müsü: “Nnojo mojuin pünüikü nümüin chi laülaashikai sulu'u tü puumainkat”.

⁶Niasa'a Pablo, nütüjaapa saa'u sünain sümaajatüin no'uluku na laülaayukana tü kanüliakat saduceo otta no'uluku, sümaajatüin tü kanüliakat fariseo, süka nütüjaain saa'u sünain nnojoliin wanaawajiraain naya sünain süpüshi tü kasa nanoujakat anain, nümakalaka süka wane nünüikü emetutsü:

—Wa'lemüinyuwaa, wayuu taya fariseo, kashishi wayuu fariseo. So'uka'i, yaashi taya atümaa süpüla tekeraajünajachin akuaippa, jaralünjatüin shia, saaliijee anoujaa sünain tü oso'irawaakat aa'in.

⁷Shiasa'a sütümajee tü nümakat Pablo, na fariseokana namaa na saduceokana, aa'ayajiraashii

ne'e naya. Akatajirawaaitpa ne'e natüma na wayuukana. ⁸Süka jamüin, na saduceokana, nnojotsü oso'iraa'in aa'in tü ouktüsükalüürua naajüin, nnojotsü ein tü aapiee nüma'anajeejatkalüürua Maleiwa naajüin otta nnojotsü nanoujain süna'in ein tü aa'inyüükalüürua. Akaajasa'a na fariseokana, nanoujain süna'in ein süpüshua'ale'eya tüüürua. ⁹Napüshua'ale'eya kookoto'oin müshii naya. Je no'ulukuku na karalouktamaajanakana sümaajanakana tü fariseokalüürua, asouknajaashii naya yalejee süna'in namüin:

—Nnojotsü kasain mojuin naainjalain chi wayuukai. Eeshi naashajaale eera wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa nüümüin otta niale aashaja'in wane aa'inyüü nüümüin wanaa sümaa wopulu'uin nia Damascomüin.

¹⁰Süka emetülüin ma'i saa'in shi'ipa'aya tü aa'ayajirawaakat, chi sülaülashikai surulaat mmotsü naa'in naa'u Pablo suulia neewainjain nia sümaaya no'utüin naa'in na wayuukana. Neenajrüüchikalaka wane jerasüürua surulaat süpüla nayu'lajachin Pablo yalejee otta no'unirajachin nia nuchukua'a sulu'umüin tü shipiakat surulaat.

¹¹Je aipa'a süchikijee, ee'iyataashi chi Senyotkai nüümüin Pablo süna'in nüümüin nüümüin: “iJalia pia! Nnojo pümalaja'in aa'in. Süka jamüin, maa aka püküjain yaa sulu'u Jerusalén süchikü tü shiimain pütüjaakat aa'u tachikü, meeria shia pütüma chamüin Romamüin”.

**O'utünee aa'inchi Pablo
natüma na judfokana**

¹²Shiasa'a waneemüin ka'ikat, no'ulukuku na judfokana, anajiraasü

nanüikü ojuunaa nikiirajee Pablo süpüla no'utajachin naa'in. Otta aküjashii naya süchikü meküinyüü otta nnojölünjatüin kasain nasüin süma'inru'u nnojolin no'utüin naa'in Pablo sümaa namüin: “Süsalai waya nütüma Maleiwa nnojortüle wekeraajüin sümaa tü wamakata”. ¹³Alatüshii suulia pienchi shikii wayuu na aküjakana süchikü naa'inrajatüin tüü.

¹⁴O'unüshijase'e naya nanainmüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdotekana, otta na laülaayuukana naa'u na judfokana süna'in maa namüin: “Wayakana, aküjiraashii süchikü meküinyüü otta nnojölünjatüin kasain wasüin süma'inru'u nnojolin no'utüin naa'in Pablo sümaa wamüinjaja: ‘Süsalai waya nütüma Maleiwa nnojortüle wekeraajüin sümaa tü wamakata’. ¹⁵Joolu'u, jiakana namaa na waneennua sulujunakana tü kanülüakat Sanedrín, juchunta nüümüin chi sülaülashikai surulaat süpüla nüntirajachin Pablo nüchukua'a watta'a jümülatu'umüin. Shieerü juchuntayaaka nüümüin jüsakijainjachin Pablo soo'omüin soo'opünaa tü nükuaippakat süpüla nütüjaanajachin aa'u müleka kaainjalashire'eya nia. Eeweenakalaka waya yapajüin süpüla wo'utajachin naa'in wopulu'uiwa'aya, nnojoliwa'aya nüntüin atümaa yaamüin”.

¹⁶Niasa'a wane nüsiipü Pablo, naapa achiküt tü jülüjakat naa'in na judfokana naa'inreein. O'unüshijase'e nia eemüin tü shipiakat surulaat, nüküjakalaka shia nüümüin Pablo. ¹⁷Je Pablo, neenajakalaka wane no'ulukuku na laülaayuu nutujeejanakana chi

sülaülashikai surulaat sünnain
nümüin nümmün:

—Pu'unira chi jintüikai
nünainmüin chi sülaülashikai
surulaat, eesü wane kasa
nüküjainjatkat achikü nümmün.

¹⁸Niasa'a chi laülaashi
atujeejachiikai, nu'unitkalaka chi
jintüikai nünainmüin chi laülaashi
miyo'ushikai. Nümakalaka nümmün:

—Chi püreesashikai
Pablo, neenajüin taya süpüla
nuchuntajatüin tamüin tantirajachin
pümüin chi jintüikai, eesü wane
kasa nüküjainjatkat pümüin.

¹⁹Niasa'a chi sülaülashikai
surulaat, najattakalaka chi jintüikai
najapü'ipa mamüin aka türa
nümüüwa. Nüsakitkalaka nia:

—¿Kasa wayuu tü püküjainjatka
achiki tamüin?

²⁰Nümakalaka chi jintüikai
nümmün:

—Na judiökana, anajiraasü
nanüikü süpüla nachuntajatüin
pümüin pu'unirajachin Pablo
watta'a nanainmüin na laülaayuu
sulujunakana tü kanüliakat
Sanedrín. Shia nachuntayaainjatka
pümüin pu'unirajachin nia süpüla
nasakiijainjachin nia soo'omüin

soo'opünaa tü nukuaippakat
süpüla nütüjaanajachin aa'u
müleka kaainjalashire'eya nia.

²¹Nnojo pünoujain namüin tü
namüinjatkat pümüin. Süka
jamüin, alatüsü suulia pienchi
shikii wayuuirua ounjulaasüjatü
sünnain oukajaa nüpüla süpüla o'utaa
naa'in. Shiairua, aküjasü süchikü
meküinyüü otta nnojolüinjatüin
kasain nasüin süma'inru'u nnojolin
no'utuün naa'in Pablo sümaa
namüin: “Süsalai waya nütüma
Maleiwa nnojorüle wekeraajüin

sümaa tü wamakata”. Je maa'ulu
naya, keraajüshii ma'i. Shia
ne'e na'atapajaka “anakaja'a”
pümüinjachin namüin na
laülaayuuakana.

²²Je chi sülaülashikai surulaat,
nütüakalaka chi jintüikai sümaa
nümmün nümmün sünnain nnojolüin
jaralüinjatüin nümmün amüin tü
nüküjaitpakat nümmün.

**Ajütünüshi Pablo nümmün Félix,
chi sülaülashikai mma**

²³Chi sülaülashikai surulaat,
neenajüin piamaashii na
nutujeejanakana sünnain nuluwataain
naya süpüla nekeraajüinjatüin 200
surulaat tü suu'uikajatkalüirua,
akaratschi shikii amaajunnuu otta
200 surulaat ka'apülaajüshii wunu'u
ke'ichisü kachueera satsatsü süpüla
o'unaa ka'lepa aikat Cesareamüin.

²⁴Niyapajirale'einya amairua süpüla
ne'ejena Pablo. Nuluwataain sünnain
nütüinnajachin Pablo chamüin süka
anakat akuaippa nüma'anamüin
chi sülaülashikai tü mmakat Judea,
kanüliakai Félix. ²⁵Je namaa,
nuluwataain wane karaloukta müsü
sünüikü yaa:

²⁶Nütüma Claudio Lisias nümmün
chi sülaülashikai mma Félix,
kojutshikai sütüma wayuu.

Tasaküin pia.

²⁷Na judiökana, nata'ülüin paala
wayuukai chii sümaa no'utajachin
naa'in. Shiasa'a tatüjaapa naa'u
sünnain wayuuin nia romanoshi
apashii, o'unüshi taya sümaa
tü tasurulaatsekaliürua sünnain
tayu'läin nia noulia. ²⁸Süka
tatüjawein ma'i saa'u tü makat

anainjee nia naküja achikü, tamaakalaka nia watta'amüin nanainmüin na laülaayuukana na'aka na judiökana, na sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. ²⁹Süsalajeeshitaapa ne'e nia natüma, nnojolüin lotüin tü nikirajakat anain süchiirua tü aluwataanakat anain nayakana judiökana. Nnojotsü kasain naainjalain saa'in wamüin ne'e wayakana romanokana su'utünajatkaleje anainjee naa'in. Ja'itakaja'a ne'e süpüla tasürülüinjachin nia, nnojotsia ne'e tü müinjatkat anainjee nia tatüma. ³⁰Je süka kachiküin tamüin sünain anajiraain süniikü no'uluku na judiökana nikiirajee süpüla no'utajachin naa'in, tajütüichipa nia pümüin. Te'itaain namüin na aküjashiikana nüchikü nantirajatüin pümülatu'umüin kasain wayuu tü nalü'üja achikü noo'omüin. Iraaichipaja'a nia pütüma.

³¹Je na surulaatkana, maa aka tü münakat namüin, no'unirüin Pablo sa'wai chai nakua Antípatrismüin. ³²Je waneemüin ka'ikat, na surulaat noo'ulikajanakana, ouyantüshii nachukua'a sulu'umüin tü shipiakat surulaat. Je na amaajunakana, naya wattaka o'unüin nümaa Pablo. ³³Je nantapa Cesareamüin, naapüin tü karalouktakat nümüin chi sülaülashikai mma otta ne'itaain Pablo najapulu'uyaa. ³⁴Je chi sülaülashikai mma, süchikijee naashaje'erüin tü karalouktakat, asakinnüshi Pablo nütüma sünain jaleje'ewalin nia. Je nükjüjapa nümüin cheje'ewalin nia Ciliciajee, ³⁵nümüshi nia:

—Taashaje'ereechi taa pia nantapa na aküjashiikana püchikü.

Je süchikijee, nuluwataain sünain ni'rajünajachin aa'u sulu'u tü miichi eere nuluwataain niakai, eepü'üle kepiain Herodes.

Pablo, asouktaashi soo'opünaa nükuaippa nümüin Félix

24 ¹Sülatapa ja'rai ka'i süchikijee, Ananías, chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, antüshi Cesareamüin namaa no'uluku na laülaayuukana naa'u na judiökana. Je namaa, antüshi wane wayuu pütchipü'ü, kanülüashi Tértulo. Naainnaa, antüshii süpüla aküjaa nüchikü Pablo nümülatu'umüin Félix chi laülaashikai sulu'u Judea.

²Ayu'nnüin Pablo namülatu'umüin, o'ttotüjüitta'aya Tértulo sünain maa nüliajatü Pablo nümüin Félix:

—Anayaawatsüja'a pümüin piakai, piakai laülaashikalee sulu'u tü mmakat, piakai Félix kojutshikai sütüma wayuu. Sükajee tü kekiitaain pia süpüla tü a'yatawaakat, jimataaasü saa'in tü mmakat wamüin pütüma, anouktaataasü wakuaippa sulu'u tü mmakat. ³Eepünaale waya, we'rüin waneepia tü paa'inrakat. Je soo'opünaa, talatüsü ma'i waa'in pümaa. ⁴Je suulia kajajüin tatüma pükuaippa süchiirua tü waashajaainjatkat achikü pümüin, tachuntüin pümüin kapülainjanain waya paa'in sünain paapajüinjatüin wanüikü motso'o.

⁵“Wayuukai chii wamüin, süchi'rashi ma'i tü wayuukalüirua. Nü'üta achiküt mmakat sünain niiwa'ajüin saa'in tü judiokalüirua sükajee tü nikirajakat anain. Otta nia'yaa, shikiipü'üjanashi

tü nümaajatkalüürua chi Nazaretje'ewaikai. ⁶Otta nuu'ulaküin naa'inrüin wane kasa mojuushiikat atüma nüümüin Maleiwa tü miichi a'waajüleekat nia, tü anuu wata'üla anainjee nia. Wekeraajüinjatüyaakaije'e tü nükuaippakat sükajee tü e'itaanakat wapüleerua wayakana judíokana, ⁷niataalakalaka emenaain Lisias, chi sülaülashikai surulaat, sünnain niyujaain nia wama'anajee. ⁸Müshi nia wamüin sünnain nantajanain pünainmüin piakai, na aküjashiikana nüchikü chi wayuukai. Pütüjaweerü aa'u sünnain shiimain tü wamakat nüchikü püsakijapa nia soo'opünaa".

⁹Je napüshua'a na judío eejanakana yala, wanaawasü nanüükü nümaa Tértulo noo'omüin Pablo. ¹⁰Je chi sülaülashikai tü mmakat, nüchuntakalaka süka najapü nüümüin Pablo naashajaainjachin. Je Pablo müshi yaa:

—Sümaa wane kapülaa aa'in, asouktüshija'a paala taya taa'ujiraa pu'upala piakai, süka jamüin, tatüjaain paa'u sünnain wayuuin pia kama'aichi yaa sulu'u woumain wayakana judíokana sünnain akumajülüü sükuaiappa wayuu.

¹¹Maa aka sümüneerüin pümüin, püsakijale süchiirua, polooichi ma'i ne'e taya ka'i piammüin süchiiruajee tantüin Jerusalénmüin süpüla a'waajaa Maleiwakai.

¹²Nnojoishi taya antüna aa'u sünnain aa'ayajirawaa sümaa jaralü yaa, nnojoishi taya eiwa'ajüin saa'in wayuu apülaa cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Ja'itakaja'a sulu'u tü ekirajüleekat na judíokana, ja'itakaja'a sainküinpünaa tü

pueulokat cha'aya Jerusalén, nnojoishi taya antüna aa'u sünnain aa'inraa tü aa'ayajirawaakat otta tü eiwa'ajaakat saa'in wayuu.

¹³Wayuukat tüüürua, isasü süchikü shii'iyatüinjatüin pümüin sünnain shiimain tü süküjakat anainjee tachikü.

¹⁴"Shiainja'a nnojölüin taattajaa aa'u puulia sünnain shiain too'ulaküin tü akuaippaa kanüliakat Wopu Jeket, tü anuu shokotüin naajüin. Too'ulaküin shia süpüla kojütüinjachin tatüma chi Maleiwakai, Namaleiwasekai na tatuushinuukana, süka tü taa'inrakat nüümüin. Je nnojoishi taya oo'ulaain suulia tanoujain sünnain süpüshua'a tü ashajuushikat nütüma Moisés otta natüma na nüünüikimaajanakana Maleiwa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. ¹⁵Otta taya'yaa, anoujashi nünnain Maleiwa sümaa ka'atapalain taya nünnain maja'a aka nayakana ka'atapalain sünnain süso'iraajeerüin aa'in tü wayuu ouktüsükalüürua, makat aka wayuu eekai saa'inrüin tü anasükat otta türa eekai saa'inrüin tü mojusükat. ¹⁶Müshijase'e taya achajaain süchikü waneepia aneein taa'in nümaa Maleiwa otta sümaa wayuu suulia kasajüin saamatajüin atüma taa'in.

¹⁷"Süchikijee jera juya waraittüin taya sulu'upünaa wane mmairua, ouyantüshi taya tachukua'a toumainru'u süpüla asülajaa neerü namüin na wayuu judío müliashiikana otta sünnain aapaa kasa nüümüin Maleiwakai. ¹⁸Shiakaja'a ma'i ne'e taa'inrüin tü aapaakat kasa nüümüin Maleiwakai sulu'u tü a'waajüleekat, süchikijee paala taa'inrüin tü ni'itaakat Moisés

wapüleerua, tü uleinjatkat akajee wakuaippa nu'upala Maleiwakai. Eejachi taya napüla wane judóirua cheje'ewalii sulu'ujee tü mmakat Asia, nnojoliünja'a eejatüin wainma wayuu tamaa, nnojoiishi taya eiwa'ajüin saa'in jaralü yaa'aya. ¹⁹Naya anakaja'a süpüla antaa yaa pümülatu'umüin naküjajaiwa tü kasain taainjalain, müleka eereje taainjala noulia. ²⁰Nnojoliireje'e naya, anakaja'a namüle na yaakana müleka nantüle sünaïn kasain tü taainjalain so'u ka'ikak tia tantinnakat o'u namülatu'umüin na laülaayuukana sulu'u tü kanüliakat Sanedrín. ²¹Jamaleeïnje'e shiale taainjalain tü towoolojooin pasanain nanain so'u ka'ikak tia sünaïn tamüin: 'Yaashi taya atümaa so'uka'i süpüla ekeraajünaa akuaiippa, jaralüinjatüin shia, saaliijee tanoujain sünaïn süso'iraajeerüin aa'in tü ouktüsükalüirua' ”.

²²Naapapa Félix tü nümakat Pablo, je süka wainmain kasa nütüjaakat aa'u soo'opünaa tü Wopu nünainjeejatkat Jesús, naawatkalaka paala tü nükuaippakat süpüla mapeena sünaïn nümüin:

—Nüntapeena Liasias, chi sülaülashikai surulaat, taapeerü nüniikü otta tekerajeetkalaka nükuaiippa chi wayuukai jaralüinjatüin shia.

²³Je nümakalaka Félix nümüin chi sülaülashikai surulaat atujeejachiikai sünaïn yalainjachi'inya paala Pablo süttüin atümaa, shiasa nuu'ulaanüin nümünüinjachin sünaïn aa'inraa tü kasa naa'inreekat otta jutatajatüin nükuaiippa napüla na kasakana nünain.

²⁴Je mapa, sülatapa wane ka'irua, ouyantüshi Félix

nuchukua'a sümaa tü nu'wayuusekat, kanüliasü Drusila, wane wayuu judío. Neenajitkalaka Pablo. Naapajakalaka tü naashajaalakat Pablo soo'opünaa nükuaiippa chi wayuu eekai nünoujain nünain Jesucristo. ²⁵Shiasa'a nu'ttopa Pablo sünaïn naashajaain nümüin süchikü tü aa'inraakat tü nüchekakat chi Maleiwakai, süchikü tü laülawaakat aa'in otta süchikü sünaïn süsalainjatüin wayuu saainjala nütüma Maleiwakai so'uweena wane ka'i, awatüsü naa'in Félix süttüma. Nümüshijese'e nia:

—Pu'una pümata. Teenajireechia taa pia taashipa takuaippa.

²⁶Je Félix, eejüsü naa'in shii'iree naapeein neerü Pablo nümüin süpüla nüjütajachin nüchikü. Müshijase'e nia neenajirüin kojuyatua ma'i süpüla naashajaain nümaa sünaïnja'a ein naa'in shii'iree. ²⁷Alatüsü piama juya sünaïn ayatataain neenajirawalin nia. Ekeraajüstijese'e nüka'iya Félix sünaïn laülawa sa'a'u Judea. Je nii'iraka, o'ttüshi Porcio Festo. Je Félix, shii'iree talateein naa'in na judiókana nümaa, nnojoiishi nüjüta achikü Pablo.

Nükuaiippa Pablo najapulu'u Festo

25 ¹Je antüshi Festo sulu'umüin tü mmakat Judea, eeinjachire nia laülaain. Je apünüin ka'i süchikijee, o'unüshi nia yalejee Cesareajee chamüin Jerusalénmüin. ²Je yala Jerusalén, na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judiókana namaa na nemiyo'usekana na judiókana, antüshii nünainmüin sünaïn namüin nümüin tü naküjakat anainjee paala nüchikü Pablo. ³Otta nayayaa

nachuntüin wane kasa nümüin.
Müshii naya:

—Talateereje ma'i waa'in
pümaa müleka püntirüle wamüin
Pablo Jerusalénmüin süpüla
shikeraajünajatüin nukuaippa
yaamüin.

Je tü nachajaakat achikü süka
tüü, shia noukajirüinjanain nüpüla
Pablo sulu'u tü wopukot süpüla
nu'utünajachin aa'in. ⁴Je Festo,
müshi nia namüin:

—Ichaa Pablo süttüin atümaa
sulu'u tü püreesaapülekat cha'aya
Cesarea otta ojuitteechi taya
yaajee so'u palit ka'i chai takua
Cesareamüin. ⁵Eeweesü o'unüin
no'uluku tamaa na laülaayuukana
ja'aka chamüin Cesareamüin
naküjajiwaje süchikü chamüin tü
kasain naainjalain chi wayuukai,
müleka kaainjalashireje'eya nia.

⁶Je Festo, eeshi nia yala Jerusalén
süpüla mekiisat ka'i eera otta
poloo ka'i shiale. Je süchikijee,
o'unüshi nüchukua'a Cesareamüin.
Je watta'amüin, aikkalaashi nia
süpüla akumajaa sükuaippa
wayuu. Je nuluwataakalaka
sünain nüntinnajachin Pablo
nümülatu'umüin. ⁷Je nüntinnapa
Pablo, tü judfokalüirua
antüsükalüirua Jerusalénjee,
arütkaasüirua nü'ütpa'amüin Pablo
sünain süküjain nüchikü sünain
wattain saalin kasa mojusü tü
naa'inrakat, shiasa isain nachikü
nee'iyatüin sünain shiimain tü
naküjakat amaa nüchikü Pablo.
⁸Otta Pablo, asouktüshi naa'ujiraa.
Müshi nia:

—Tayakai, nnojotsü kasain
taainjalain suulia tü aluwataanakat
anain wayakana judfokana, nnojotsü
kasain taainjalain mojutkaleje

akajee tatüma tü a'waajüleekat
Maleiwa otta nnojotsü kasain
taainjalain nuulia chi laülaashikai
saa'u mmakat süpüshua'a, chi César
münakai.

⁹Je Festo, shii'iree talateein naa'in
na judfokana nümaa sünainjee tü
nachuntakat paala, nümakalaka
nümüin Pablo:

—¿O'uneeshi pia Jerusalénmüin
süpüla tekeraajünajatüin pükuaippa
chamü'inya?

¹⁰Nüsouktakalaka Pablo ni'ipajee:

—Anii taya pümülatu'u
piakai, e'itaaushikai nütüma
chi César münakai, acheküsü
shikeraajünajatüin takuaippa
yaa'aya. Maa aka pütüjaain saa'u,
nnojotsü kasain taainjalain noulia
na judfokana. ¹¹Müleka eereje'e
kasa taainjalain anakaleje süpüla
o'üttünaa anainjee taa'in, nnojoiija'a
taya ojunaain süpüleerua ouktaa.
Akaajasa'a nnojorüle shiimain
tü aküjünakat amaa tachikü,
nnojolojo'o jaralüin laülaain taa'u
süpüla taapünajachin namüin na
judfokana süpüla no'utajachin taa'in.
Sükajee wayuuin romanoshi taya
apashii, tachuntüin to'uninnajachin
nünainmüin César süpüla
niainjachin ekeraajün takuaippa.

¹²Niasa'a Festo, naashajiraakalaka
namaa na nutujejanakana, kasain
anain süpüla naa'inrajatüin. Je
süchikijee, nümakalaka nümüin
Pablo:

—Saa'u puchuntüitpain niainjachin
ekeraajün pükuaippa César,
tajütüichipaja'a pia nünainmüin.

**Festo, yootüshi nümaa
Agripa nüchikü Pablo**

¹³Je sülatapa jera ka'i süchikijee,
Agripa, chi aluwataashikai naa'u

na judfokana, antüshi Cesareamüin sümaa Berenice sünaïn asakaa Festo. ¹⁴Je süka een naka'iya yala, Festo, nükülaakalaka nüümüïn Agripa soo'opünaa tü nükuaippakat Pablo. Nümüshi nia:

—Anii wane wayuu püreesashi yaa, nüpünala Félix. ¹⁵Shiasa'a wanaa sümaa chajachinkain taya Jerusalén, na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judfokana namaa na laülaayuushiikana naa'u na judfokana, antüshii naya tanainmüin sünaïn naküjain tamüin süchikü tü kasain naainjalain naajüin otta sünaïn nachuntüin tamüin shii'iree tamüin nüümüïn sünaïn kaainjala'inya nia. ¹⁶Tamakalaka namüin sünaïn nnojolüin wakuaippain wayakana romanokana tü ni'itaanajachin ekii wane wayuu sünaïn kaainjalashi'inya nia otta sümaa kasalajanain shia nüümüïn süpülapünaa nüntire'ennüin namaa na aküjashiikana nüchikü. Tüü, waa'inrüin süpüla nüsouktajachin naa'ujiraa shi'ipajee tü aküjünakat amaa nüchikü.

¹⁷“Müsüjase'e mayaaïn nantüin, nnojotsü eeku müin tatüma. Waneemüin ka'ikat, aikkalaashi taya süpüla akumajaa nükuaippa, tasaajitkalaka nia ne'ipamüin. ¹⁸Nayasa'a ne'e na antüshiikana sünaïn aküjaa süchikü tü kasain naainjalain, nnojotsü neweetira achikü wane kasa noo'omüin eekai mojuin ma'i, tü te'itaayaakat aa'u paala shiaïn naainjalain. ¹⁹Tü neweetitkat ne'e achikü noo'omüin, shia nnojolüin wanaawain nükuaippa sümaa nakuaippa sünaïn anoujaa nünaïn chi namaleiwasekai. Otta wane'eya, shia nüchikü wane wayuu ouktatüjüüma'a kanülüashi

Jesús, shiasa nüküjain Pablo nüchikü sünaïn katüin no'u. ²⁰Je süka nnojolüin tatüjaain saa'u jamüinjatüin tatüma süchajaaya sükuaippa kasa makat aka tüü, tasakitkalaka Pablo sünaïn müleka nücheküle nu'uneein Jerusalénmüin süpüla nikeraajünüinjachin akuaippa chamüin sünaïnjee tü aküjünakat amaa nüchikü. ²¹Je shiakalaka nüchuntüin jimatajatüin tü nükuaippakat atümaa süpüla niainjachin ekeraajüin shia César, chi kojutshikai sütüma wayuu maleekalia. Iraakalaka nia tasürülirüin sümaa tanajirüin naa'u. Shia ta'atapajaka ne'e eepa süpüla tajütajachin nia nüümüïn César”.

²²Niasa'a Agripa nümakalaka nüümüïn Festo:

—Anakaja'a taapajüle nünuükü chi wayuukai.

Je Festo müshi nüümüïn Agripa:

—Watta'aya ne'e paapajeerü nünuükü.

Antinnüshi Pablo nüümüïn Agripa

²³Shiasa'a mapa watta'amüin, antüshi Agripa sümaa Berenice otta na namaatalakana sünaïn a'anaaushin ma'i naya. Shiasa'a wanaa sümaa nekerolüin süpa'amüin tü miichi eenjanale naya noutkajaain, shii'iyatünakalaka namüin sütüma tü wayuu namaajatkalüirua sünaïn kojutüin ma'i naya atümaa. Eejana namaa, na sülaülashiikana surulaat otta na wayuu emiyo'useekana sulu'u tü pueulokat. Je Festo, nüsaajitkalaka Pablo. ²⁴Je nüntapa, nümakalaka Festo nüümüïn Agripa:

—Laülaashikalee Agripa otta jia wayuüinnua yaakana wamaa süpüla ka'ikat tüü, iraa joo wayuukai

chira tantirüin jümüin. Napüshua'a na judíokana nantirüin tamüin nüchikü sünaín kaainjalain nia. Nantirüin shia tamüin cha'aya Jerusalén maa aka nantirüin shia tamüin yaa'ayaa Cesarea. Mojolooinsalii naya nekiiseru'u nüchiirua shii'iree nu'utünajachin aa'in. ²⁵Shiasa nnojolüin kasain naainjalain, saa'in tamüin, anakaleje süpüla nu'utünajachin anainjee naa'in. Jamaleinja'a, maa aka tü nüchuntakalaja'a ne'e niakai, niainjachin César, chi kojutshikai sütüma wayuu, ekerajüin nukuaippa sünaín jaralüinjatüin shia, "tajütataaichipaja'a nia nünainmüin" tamakalaja'ayaka taa'in tale'eru'u. ²⁶Je süka nnojolüin tatüjaain saa'u tü kasain naainjalainjattaain tatüma nümüin César, anii nia tantirüin jümüin joolu'u, pümüinre'aja'a ma'i piakai laülaashikai Agripa, süpüla einjatüin tü tashajüinjatkaleje nüchikü süchikijee püsakijain nia. ²⁷Malaayaakai saa'in tamüin nüjtütünüin wane wayuu eekai püreesashin sümaa nnojolüin sükujünüin tü kasain naainjalain.

Nünüiki Pablo nümüin Agripa

26 ¹Nümakalaka Agripa nümüin Pablo:

—Jutatüsü süpüla pümüinjachin tü pünüiküjatkak paa'ujiraa.

Je Pablo niyalerüin najapü sünaín nu'ttüin sünaín aashajawaa. Müshi nia mayaa:

²—Anataale'e saa'in tamüin yaain taya süpüla ka'i tüü sünaín aashajawaa pümülatu'u piakai Agripa, piakai aluwataashikai waa'u, süpüla tasouktajachin taa'ujiraa suulia süpüshua'a tü naküjakat amaa tachikü na

judíokana. ³Anasü tamüin süka pi'raajüin ma'i tü wakuappakat wayakana judíokana. Otta pi'raajüin ma'i tü sükuaiippa tü wanoujiaak, ke'epütakat wa'ülüjirawaa achiirua. Tachuntakalaka pümüin paapajüinjatüin ma'i süpüshua'a tü tamüinjatkak pümüin.

Nükuaippa Pablo jintülejeeiwa'aya naashin

⁴"Napüshua'ale'eya na judíokana, natüjaa aa'ulu jamüin takuaippa jintülejeeiwa'aya taya, na'aka na judíojiraakana wanaa tamaa cha'aya toumainru'u otta cha'aya Jerusalén.

⁵Otta nayayaa, kaka'iyaiichi taya natüjaain aa'u sünaín shiain too'ulaküin waneepia nakuaippa na fariseokana, eekaja'a shia süpüla namüin pümüin sünaín shiimain, müleka nacheküle naküjeein. Wayainaja'a wayakana fariseokana alana'aleeka sünaín ekerajaa sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa noulia napüshua'a na waneinnua judíokana. ⁶Yaashi taya atümaa joolu'u sünaín ekerajüinaa akuaippa, shiaja'a ma'i ne'e süka ka'atapalain taya sünaín tü pütchi pansaakat paala nütüma Maleiwa namüin na watuushinuukana.

⁷Napüshua'a na wawalayuu polookana piammüin shi'ipapa'a nuu'uliwo'u Israel, na'atapajüin nikeraajüinjachin Maleiwakai namüin sümaa tü nuküjakat achikü paala, tü naa'inrajatkak nukajee chi Nüneekajalakai. Müshijase'e naya aa'inrüin nümüin Maleiwa, so'uka'i otta sa'wai, tü kasa kojutkat aka nia natüma. Sünaínje'eya ne'e tüü, ka'atapalaakat, laülaashikalee, naküja achikichi taya joolu'u na judíokana. ⁸¿Jamüshikai

jia isakalaka jüchikü jünoujain sünain nüso'ire'erüin saa'in wayuu Maleiwakai?

Nünüiki Pablo soo'opünaa nulojoiwa'aya nachiiirua

na anoujashiikana

⁹“Majachi tayakai paala, shiayaa taajüin ta'yataainka ouktiraainjachin taya süchiirua aa'inraa kasa mojusü noo'omüin na anoujashiikana nünain Jesús, chi Nazaretje'ewaikai. ¹⁰Shia ta'yataaka amaa paala tüü cha'aya Jerusalén. Sulu'u nayain kaapajalain tamüin shikii na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judfokana, tapüreesajirüin wainna no'uluku na anoujashiikana. Je nanain na eekana no'utünün aa'in, eejachi taya apashii sünain aapaa tanüikü sulu'u shia'inya anain tüü. ¹¹Wainmatua müliaatajüin naya tatüma sulu'upünaa süpüshua'a tü ekirajüleekat na judfokana shii'iree mojeein nanüikü nümüin Jesús sünain namüin: 'Nnojoishi niain chi Nüneekajalakai Maleiwa'. Üttüsü ma'i taa'in noo'omüinrua, ashutataatshijese'e taya sulu'upünaa pueulo sainküin mma nnojotkat noumain na judfokana sünain olojoo nachiiirua.

Nünüiki Pablo soo'opünaa wanaa sümaa neenajünün

nütüma chi Senyotkai

¹²“So'uma'a wane ka'i, sulu'u nayain kaapajalain tamüin shikii otta sulu'u nayain ke'inaajalain shia tajapulu'u na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana, o'unüshi taya Damasomüin süpüla aa'inraa tüü. ¹³Shiasa'a sulu'u tü

wopukot, laülaashikalee, kale'o ma'i ka'ikat, te'rüin wane luuso'u chejeejatü sirumalu'ujee, katsinsü ma'i suulia nuwarala ka'ikai, ootolo'oloo müsü pasanainjaakalaka taya süchiki wanaa namaa na tamaajanakana. ¹⁴O'nnojooshiijase'e waya wapüshua'a mmolu'u otta taapakalaka wane pütchi müsü tamüin süka pütchi hebreo: 'Sauloo, ¿jamüshi taya pümüin müliakalaka ma'i taa'in pütüma? Müshi aka pia saa'in tü paa'a e'ikaajakat sütüma kojunainrü ne'e süsa'a saa'awaa wanaa sümaa süsa'ijünün achüipa'a süka o'ojia. Pasiruwaajiraashi ne'e pia pükuaippa sünain püchchajala'in toulia'.

¹⁵Asakitshijese'e taya: '¿Jarai pia, Laülaashikalee?'. Asouktüshijese'e chi Senyotkai te'ipajee: 'Taya Jesús, chi müliakai aa'in pütüma sünain pulojün ma'i süchiirua tü wayuu tamaajatkalüirua. ¹⁶Pütamaapa. Püsha'walaa. Ee'iyataashi taya pümüin süpüla te'itainjachin pia süpüla tachepchiaa otta süpüla püküjünjachin süchikü tü pi'rüitpakat joolu'u otta tü pi'reetkat tee'iyataapeena taa pümü'inya.

¹⁷Tayu'leechi pia suulia tü kasa eekai naa'inreein püka na judfokana otta nulia na gentilekanaya, na anaa tajütünjachin anainmüin pia joolu'u. ¹⁸Tajütün pia nanainmüin süpüla pükaalinjünjanain naya sünain ayaawataa saa'u tü shiimainkat süpüla nayu'nnajanain sa'akajee tü piyuushikat sünainmüin tü waratshiikat otta süpüla nnojoliinjanain naya ayatün suupünaa nüpülain Satanás, niainjachin nachajaain achikü Maleiwakai. Je yalejee, sünainjee nanoujain tanain, moteerü naa'in

niakai naainjala süpüla eenjanain naya apashii sa'aka tü nüchooinkat, nükatatkat suulia saainjala', müsü tü nünüikukat tamüin.

Pablo, nikeraajüin tü münakat nümüin naashin

¹⁹“Toonookalaja'aka, laülaashikalee, sümaa süpüshua'a tü nümakat tamüin chi ee'iyataashikai tamüin sirumalu'ujee. ²⁰To'ttokoloja'aya sünain aküjaa namüin na judíokana, palajanale'eya Damascojee, je süchikijee Jerusalénmüin je sainküin süpüshua'a tü mmakat Judea ottata'aya namüin na gentilekana, sünain nayaawajaainjanain suulia naainjala, sünain nee'irataainjanain nünainmüin Maleiwakai otta sünain naa'inrajatüin kasa nee'iyatajatkat aka sünain shii'iranajaain naa'in. ²¹Shiaja'a ne'e taa'inrakaja'a tüü, tü anuu nata'ülirüin anainjee taya na judíokana cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa otta no'uteein anainjee taa'in.

²²“Je sükajee nükaaliijüin taya Maleiwakai, aniiyüija'a taya ayatüin sünain aküjaa nünüikü sümüin wayuu süpüshua'ale'eya, nünainjee chira wayuu eekai mojutüin nünainmüinre'eya chira eekai kojutüin sütüma wayuu. Nnojotsü kasain tamüin namüin yalejeeru'u suulia tü namakat na nünüikimaajanakana Maleiwa otta tü nümakat Moisés sünain shiain alatajatüin. ²³Namüin sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sünain müliainjachin otta nu'utünajachin aa'in chi Nüneekajalakai Maleiwa otta sünain nüso'iraainjachinja'a aa'in süchikijee ouktaa. Je naküjain nüchikü

sünain nii'iyatüinjatüin sünain ein tü o'ttawaakat suulia waainjala wapüleerua wayakana judíokana otta na gentilekana sükajee niain palajachin sünain oso'irawaa aa'in”.

Anoujinneeshi Agripa nütüma Pablo

²⁴Wanaa sümaa nümüin Pablo tüü naa'ujiraa, nümakalaka Festo nümüin nikiiseru'u: —iMamainnashiche pia, Pablo! Mamainnaichi pia sütüma waneepiain pia sünain ekirajawaa sünain karaloukta.

²⁵Nümakalaka Pablo nümüin: —Nnojoishi taya mamainnain. Anashi taya, Festoo, piakai kojutshikai sütüma wayuu. Tü tamakat, kasa lotüsü sümaa shia'inya tü shiimainkat. ²⁶Ira'asa Agripa, chi aluwataashikai saa'u wayuu, nütüjaa aa'ulu tü kasa anuu taashajaain achikü, müshijase'e taya aashajaain sümaa nnojolüin kasain taa'awa achikü yaa nu'upalapünaa. Tatüjaashaata aa'uchi nia sümaa nütüjaain saa'u tüüyaalai taashajaakat achikü noo'opünaa Jesús, süka nnojolüin sülatüsüin sulu'u wane mma eekai me'raajuuin.

²⁷Nümakalaka nümüin Agripa: —Piakai laülaashikalee, ¿pünüoja anainrü tü namakat na nünüikimaajanakana Maleiwa? Tatüjaa aa'ulu sümaa pünüojain.

²⁸Nümakalaka Agripa nümüin: —Nnojoi'a taya piyunküinjachin maalü süpüla pünüojiraa sünain niain Cristoin paajüin chi wayuu kanüliakai Jesús.

²⁹Nümakalaka Pablo nümüin: —Maalü, otta eepünaale ne'e shiale, nücheküle Maleiwa, nnojoi'a piainjachin ne'e anoujain pümüiwa, laülaashikalee, maa

aka taa'in, müinjana'aya anoujain napüshua'a na yaakana süpüla ka'i tüü sünain aapajaa tü tamakat. Shiasa nnojoliinja'a müinjanain jia aka taa'in sünain püreesaa atümaa sünainjee anoujaa.

³⁰Shiasa'a nütamaakalaka chi aluwataashikai saa'u wayuu, o'ttataala chi sülaülashikai tü mmakat Judea, sümaa Berenice otta na waneennua laülaayuukana eejanakana yala namaa.

³¹Nakatalaakalaka mamüin aka türa sünain aashajirawaa soo'opünaa tü nükuaippakat Pablo. Majiraashii naya:

—Nnojotsü kasain naainjalain chi wayuukai tü anakaleje anainjee süpüla nu'ütünajachin aa'in.

Ja'itakaja'a ne'e süpüla yaainjachin nia püreesain watüma, nnojotsü.

³²Nümakalaka Agripa nümüin Festo:

—Ajütünakaije achikü chi wayuukai müleka nnojorüle nuchuntü'inya ne'e niakai niainjachin César ekerajüin nükuai ippa.

Ajütünüshi Pablo Romamüin

27 ¹Je sümünapa wamüin: “Anashii najütünüle chamüin sulu'umüin tü mmakat Italia”, naapünakalaka Pablo namaa na waneennua püreesashiikana najapulu'u wane sülaülashi poloo shikii surulaat sulu'ujee tü waneekat shi'ipapa'a surulaat kanüliakat Nusurulaatse César münüin. Je chi sülaülashikai surulaat, Julio nünülia. ²O'unüshijese'e waya sulu'u wane anua cheje'ewat sulu'ujee tü pueulokat Adramitio, wane anua yapairü ma'i süpüla o'unaa sulu'umüin tü süsha'wajülekalüirua

anua cha'aya Asia. Je eejachi wamaa Aristarco, wane wayuu cheje'ewai sulu'u tü pueulokat Tesalónica sulu'u tü mmakat Macedonia.

³Je watta'amüin, antüshii waya sulu'umüin tü süsha'wajülekat anua cha'aya Sidón, eejachire naa'inrüin Julio wane kasa anasü nümüin Pablo sünain nuu'ulaain nia nuwarajjaain saa'u tü nütünajunnuukat otta naapünajachin amüin natüma tü cho'ujaakat nümüin. ⁴Ojuittüin waya yalejee Sidónjee, asira'iraashii waya sümaalu'upünaa tü mma kanüliakat Chipre, pasanainkat sünain palaakat, suulia tü jouktaikat süka wapanapajeein shia. ⁵Je alatüin waya sü'ütpünaa tü mmakat Cilicia otta Panfilia, antüshii waya Miramüin, wane pueulo sulu'u tü mmakat Licia.

⁶Je yala, chi sülaülashikai surulaat, nünta anainrü wane anua cheje'ewat sulu'ujee tü pueulokat Alejandría o'unajatü Italiämüin. Je no'onooje'etkalaka waya sulu'u süpüla ayatajanain waya sünain tü o'unaaakat. ⁷Süpüla kojuya ka'i ayatshii waya o'unanajüin sümaa nnojoliin wountaataain akua sütüma tü jouktaikat. Antüshijja'a waya mojusheeka sü'ülümüin tü pueulokat Gnido. Je süka mojulajüin tü jouktaikat wamüin, chakualajaashii waya suulia, wasaajaain shiyaama'apünaa Creta, tü mma pasanainkat sünain palaakat. Alatüin waya sü'ütpünaa tü mmakat Salmón, asira'iraashii waya sümaalu'u Creta, ⁸antatatalain waya mojusheeka sulu'umüin wane mma yaa'aya ne'e sulu'u Creta kanüliasü Buenos Puertos, sü'ütpa'asü tü pueulokat Lasea.

⁹Je süka wattairüin saalin ka'i tü alatakak, mojutaairü saa'in o'unaa

shirokupünaa tü palaakat süka sülü'ülaain süka'iya tü juyapuulin mmapa'akat. Shiimain tüü, süka sülätüürüin tü ka'i saamajakat o'u tü judfokalüirua juya'wai. Müshijase'e naashalaain Pablo namaa süpüla jimatajanain waya yala'aya. ¹⁰Müshinia namüin:

—Wayuunnuaa, mojusüsa saa'in tamüin o'unaa, wainmeerü kasa amülouikat watüma. Nnojoleerü shiain ne'e amüloulin tü anuakat sümaa tü süisekat, eeshi'iyaa ne'e süpüla ouktüin waya'yaa.

¹¹Je chi sülaülashikai surulaat, nia noonooka amaa ma'i chi sülaülashikai otta chi suchupeetsekaai tü anuakat nuulia Pablo. ¹²Je süka mojuin tü süsha'wajülekata anua yala süpüla walatirajatüin yala tü juyapuulin mmakat, kojuya na paa'inwakana sünain shia'inaya anain wojuittajanain yalejee je woo'ulaküinjanain wantüin Fenicemüin, wane mma'yaa sulu'u Creta, süka een wane süsha'wajüle anua yala eere kaanüküin tü mmakat süpüla tü palaakat. Je tüü, kache'esü, wane süche'ekat wopumüinsü palaapünaalu'u otta wane süche'ewala'atakata wopumüinsü uuchipünaalu'u. Anteeshii waya yalamüin süpüla walatirajatüin tü juyapuuliikat yala'aya.

**Pablo sümaa tü eejatkalüirua
nümaa, müliaajüshii**

sütüma wawai shiroku palaa

¹³Je süka suwawalaain jiyatta'a wane jouktaai uuchijee kana, anayaairü süpüla ayatüin waya sünain o'unaa naajüin.

Najaraittüinjese'e süchukua'a sulu'umüin tü anuakat tü karapinkat. O'unüshii waya sünain pejepünaainja'a waya sünain sotkat palaa. ¹⁴Je yaaulerü süchikijee wojuittüin, antüsü wane wawai wanain, palaajeekuat wiinnaalu'u, sünainjeejatü tü mmakat. Shi'yaatirüinjase'e ma'i tü anuakat wamaa. ¹⁵Otta sülü'üjüinjase'e waya. Je süka isain wachikü shi'ipapa'akain watüma tü anuakat shi'ipajee tü wawaikat, waawalüitpa wakuaippa süpüla tü wawaikat, eepünaale ne'e waya sülü'üjüin.

¹⁶Alatüshii waya shiyaama'apünaa wane mmachan pasanain sünain palaakat, kanüliasü Cauda, eejatüle jiyattain saa'in tü wawaikat. Je süchipünaa wainma wamüliala, wainküin wo'ote'erüin sulu'umüin tü anuakat tü anuachan sükorolokat. ¹⁷O'otooin shia watüma, wakaalajüin tü anuakat süka jiiku suulia saawaja'alaain sükorolo süpüla su'walakajaain. Je mapa süka mmolüin naya seema sütüka'alaain tü anuakat sünain tü mma kanüliakat Sirte, wane jasai ko'oyotsü süle'eru'u palaakat, nasiratitkalaka tü uniakat unapümüinkana'aya suulia tü wawaikat. Je noo'ulaakalaka tü anuakat su'unüin sütüma tü wawaikat.

¹⁸Je waneemüin ka'ikat, ayatsü katsüin woo'omüin tü wawaikat, nojunüitkalaka süpüshi süise tü anuakat shirokumüin tü palaakat süpüla jamaamainjatüin shia. ¹⁹Je apünüinpa ka'i sünain waraittüin waya, na anuapü'ükanaya ne'e, nojunataainja'aya tü sükorolokat tü anuakat, tü nnojotkat ja'ljaain ma'i. ²⁰Süpüla kojuya ka'i, nnojoiishi

ee'iyalaain chi ka'ikai otta tü jolotsükalüürua. Je sütümajee tü wawaikat, a'yaatirakat ma'i wamaa tü anuakat, nnojolüitpa we'itaa'in sü'nain wo'ttaainjanain.

²¹ Je süka kojuyain ka'i walatitkat sümaa nnojolüin kasain weküin, nütamaakalaka Pablo sü'nain nüsha'walaain pasanain wanain wapüshua'a. Müshi nia:

—Wayuinnuaa, müleka jaapaaleinkeje tamüin tü tamakat jümüin sü'nain nnojoliin wojuittajanain Cretajee, nnojolüje we'rüin tü müliaa we'rakat maa'ulu otta nnojolüje kasain amüloulin jütüma. ²² Je joolu'u, iJalia jia! iJüchechera jaa'in! Süka jamüin, nnojoleerü jaralüin ouktüin ja'akajee, mayaainje' shieerüin amüloulin tü anuakat woulia.

²³ Aipa'inka, ee'iyataashi tamüin wane aapiee nüma'anajeejachi chi Maleiwakai, chi Maleiwa laülaakai taa'u sulu'u taa'inrüin nümüin tü kasa kojutkat aka nia tatüma.

²⁴ Müshi nia tamüin: “Pablo, nnojo mmolüin pia. Nnojoleechi pia nuu'ulaain Maleiwakai ouktüin süka püntajachi'inya ma'i nümülatu'umüin César, chi laülaashikai, süpüla püsouktüinjachin paa'ujiraa. Otta pünainjee, nnojoleerü nuu'ulaain Maleiwakai ouktüin tü wayuukalüürua yaakat pümaa sulu'u tü anuakat”. ²⁵ Je sü'nainjee tü nümakat tamüin, tamüshii jia: iJalia jia, wayuinnuaa! iJüchechera jaa'in! Tanoujain sü'nain müinjatü'inya wakuaippa nütüma Maleiwakai maa aka tü münakat tamüin. ²⁶ Shiasa sütükaajeerüinja'a tü anuakat wamaa saa'ujee wane mma pasanain sü'nain tü palaakat.

Kato'uchii na wayuukana wanaa sümaa

amüloulin tü anuakat

²⁷ Shiasa'a so'u wane ai, shikeraajapa tü polookat pienchimüin ai waa'u sü'nain tü o'unaakat, sü'nain walü'üjaatünakuu wamünüin sütüma tü jouktaikat shirokupünaa tü palaa kanüliakat Adriático, maa aka süse'eru'u aikat, antajüsü nale'eru'umüin na anuapü'ükana sü'nain pejein waya sü'nain sot tü palaakat.

²⁸ Noo'ulakakalaka je'tsüin shiinot tü palaakat, eekalaka shia piama shikii tüna. Je mamüin aka türa, noo'ulaküin shia süchukua'aya je eekalaka shia poloo ja'ralimüin tüna. ²⁹ Je süka mmolüin nayya seema no'onoojüin saa'u tü ipa joyojoyotkat shiroku palaa, nojutüin pienchisü karapin. Yaasü shia nojutüin süchiiruajee tü anuakat süpüla shiialajüinjatüin sukua. Je shapaatusü ma'i naa'inrua shii'iree ja'yuumaatüin.

³⁰ Nayasa'a na anuapü'ükana, a'luwataweesü naa'inrua sulu'ujee tü anuakat. Nojutirüinjase'e shirokümüin palaakat tü anaachan sükorolokot tü anuakat sümaa shiayaa'injatüin nayurulüin, süpüleeruajee tü anuakat, tü süpükalüürua tü karapinkalüürua. ³¹ Niasa'a Pablo, naapitkalaka chi sülaülashikai surulaat otta na nüsurlaatsekana sü'nain nümüin namüin:

—Müleka nnojoliire makatüin nala wayuukana wamaa sulu'u tü anuakat, nnojoleena o'ttaain jia.

³² Na'yoonoojookalaka na surulaatkana tü süpükat tü

anuachankat sünainjee tü anuakat sünain najünaain süchikü.

³³Je eeiwa'aya aikat, Pablo, naashajaa amaana naya napüshua'a süpüla neküinjanain. Müshi nia namüin:

—Alatüürü poloo pienchimüin ka'i jaa'u sünain nnojoliin jikakai aa'in, sünain shiataain ja'atapajüin ma'i kaseerüin alatüin mapeena. ³⁴Anashii müleka jiküle jütsinru'uiwa jia süpüla jiyu'laainjanain suulia tüü süka anakat akuaippa. Nnojoleechisa jaralin jamüin, eeyaa ne'e jaraleechin pasiruwain.

³⁵Je süchikijee nümüin tüü, naapaainjese'e wane pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwakai saa'u yala no'upala napüshua'ale'eya. Je sünain nüshataain shia, ekaaja'a nümüin.

³⁶Je yalejee, atütülaashii naya napüshua'a sünain eka'iree. Neküinakalaja'aka napüshua'a.

³⁷Eeshii waya wapüshua'a 276 sulu'u tü anuakat. ³⁸Ne'ikapaa naa'in sünain ekaa, nojunüin tü trigokat shirokumüin tü palaakat süpüla jamaamainjatüin tü anuakat.

³⁹Je ja'yuupa, na anuapü'ükana, nnojotsü nayaawatüin tü mmakat eejanale waya. Akatsa'a shiain ne'rüin wane sot tü palaakat jutatshiisü eere kaanüküin tü mmakat süpüla tü palaakat. Shiajase'e naapaaka sulu'u shiain anain noo'ulaküinjatüin nawatirüin tü anuakat sünainmüin tü sotkat palaa. ⁴⁰Na'yonojojooinjese'e tü süpükalüürua tü karapinkalüürua sünain noo'ulaain shiairua yala'aya. Je nasiwatalakala tü wunu'u apala'ijjiakat sunut tü anuakat süpüla ne'itaainjatüin

shia süchukua'a shirokumüin tü palaakat. Nawatalüin iipünaamüin, süpüla tü jouktaikat, tü unia yaakat süpüleeruajee, chakualiikalaka wasünajüin sünain tü sotkat palaa. ⁴¹Shiasa'a ne'e tü anuakat, so'otookalaka saa'u tü jasai ko'otüsükat süle'eru'u tü palaakat, eejatüle sütükaain. Yalaairaja'a shia ju'ttüin süka shi'ichikak sünain tü mmakat. Yaakalia ojuichajüin sa'ata tü anuakat yaa süchiiruajee sütüma sütsin tü süshikat palaa.

⁴²Nayasa'a na surulaatkana, jülüjasü naa'in no'uteein naa'in na püreesashiikana suulia isajüin naya shirokupünaa tü palaakat. ⁴³Akatsa'a nnojolin nuu'ulaain chi sülaülashikai surulaat naa'inrajatüin shia süka katein no'u Pablo nütüma. Shiakalaka ne'e naapa ekii nojunujujaainjanain palajana shirokumüin tü palaakat na eekai natüjüin katünaa süpüla nantajanain jososhiipa'amüin. ⁴⁴Otta na waneinnua, no'unajanain süka taapüla otta süka sa'ata'ata tü anuakat. Je mayaa, antüshii waya wapüshua'a jososhiipa'amüin süka anakat akuaippa.

Pablo cha'aya Malta

28 ¹Wojuittaapa wapüshua'a jososhiipa'amüin, watüjaa aa'ulu sünain Maltain sünülia tü mmakat eejanale wo'otüin. ²Na wayuu yaleje'ewaliikana sulu'u tü mmakat pasanainkat sünain tü palaakat, anashaatashii ma'i naya wamüin. Wantaiwa'aya nachuwajaakalaka siki miyo'usü ma'i suwarala natüma süpüla waaturujüinjanain wapüshua'a süka sü'itüin tü juyakat otta alin tü jemaiakat.

³Je Pablo, chashi okotchojuin wunu'u jutsü je nujunakalaka shia so'umüin tü sikikat. Shiasa'a yalejee sünaajee tü wunu'u nükotchojoninkat, suju'iraakalaka wane wüi ouktasiro'ut süpüleerua saa'ayula tü sikikat sünaajee sükacheraain sünaajee tü najapukat.

⁴Je na wayuu yalajanakana sulu'u tü mmakat, ne'rapa tü wüikat kachetüin sünaajee najapü Pablo, majiraashii naya: "Eekaja'a eera wayuukai chii, uwomuyuuhi eera süchikü wayuu. Müshijase'e nia, nnojolin shipi'ereein tü maleiwa süpü'üyakat kasalajanaa atüma sümüin saainjala wayuu, chi o'ttooshi paala suulia ouktaa shirokujee tü palaakat". ⁵Je Pablo, nujututajaain tü wüikat so'umüin tü sikikat je nnojoittaainja'a nia jamajüin süchikijee süchotüin.

⁶Napüshua'a, na'atapajüin nushushujünüinjachin otta nujutuujinjachin mmolu'u shiale sünaajee ouktüin sütümajee tü shiweneenasekat. Süchikijee watta nama'a sünaajee ne'rajüin naa'u otta ne'rüin sünaajee nnojolin jamajüin nia, a'wanajaasü naa'in noo'omüin Pablo. "Maleiwasa chira", majiraashii joo naya.

⁷Je yala peje sünaajee tü eejanale waya, eesü wane mmairua nukorolo chi wayuu laülaashikai yala sulu'u tü mmakat Malta, kanüliashi Publio. Je chi wayuukai, kapülashii wayakana naa'in neenajaakalaka waya nipialu'umüin, chajanakalaka waya nüma'ana so'u apünüin ka'i.

⁸Je yala, eejachi chi nüshikai Publio ju'letiraain sümaa ayuulii. Ja'isü nüle'eru'upünaa otta e'iijashi nia isha. Nu'unakalaka Pablo sünaajee nünaajüin nia. Je süchikijee

naashajaain nümaa Maleiwakai naa'u, ni'itaakalaka najapü naa'u otta anakalaka nia nütüma. ⁹Je sulu'ujee tüü, antüsü tü waneerua ayuuisükalüiruaya'asa eejatkat yala sulu'u tü mmakat. Je anasü tüüiruaya nütüma Pablo. ¹⁰Saa'u talatüin ma'i naa'in wamaa, nasülajüin wainma kasa wamüin wayakana. Je mapa, wo'unajanapa, naapüin wamüin süpüshua'a tü kasa cho'ujaajeeatkat wamüin sulu'upünaa wopu sünaajee tü o'unaakat.

Pablo, antüshi Romamüin

¹¹O'unüin wayaja'a süchikijee walatirüin tü apünüin kashi yala'a sulu'u tü mmakat, o'unüshii waya yalejee sulu'u wane anua yalajataja'a alatirüin tü juyapuulin mmapa'akat. Je shia, wane anua cheje'ewat sulu'ujee tü pueulokat Alejandría. Otta shia, kanainsü no'uyaakua na maleiwayaa senkeyuukana kanüliakana Cástor otta Pólux yaa shi'ipo'unain. ¹²Antüshii waya sulu'umüin süsha'wajülekat anua sulu'u tü pueulokat Siracusa, eejanale waya makatüin süpüla apünüin ka'i. ¹³Je yalejee, o'unüshii waya sünaajee pejepünaajee waya sünaajee otta tü palaakat, antatataalain wayaja'a sulu'umüin tü pueulokat Regio. Je waneemüin ka'ikat, awawatsü wane jouktai uuchijeekuwalü. Ojuittüshijese'e waya, antatataalain watta'amüin sulu'umüin tü pueulokat Puteoli. ¹⁴Je yala sulu'u Puteoli, wanta anainna wane anoujashii, na anaa a'alijirüin waya süpüla makatajanain waya namaa süpüla wane semaana. Je yalejee, o'unüinapainja'a waya Romamüin.

¹⁵Yalejee Romajee, na anoujashii yalajanakana, naapapa wachikü

sünain wantajanain, o'unüshii naya wapanapa sünain na'atapajüin waya sulu'u tü pueulo kanülüakat Foro de Apio otta waneerua eekai wane atunkapünaalee kanülüasü Tres Tabernas, sulu'usü tü wopukat. Je ni'rapa Pablo na anoujashiikana, aapüshi analu'ut nümüin Maleiwakai otta anatchonsü naa'in namaa. ¹⁶ Je wantapa Romamüin, oo'ulaanüshi Pablo kepiyaain sulu'u wane miichi nümüiwa nümaa waneeshichan surulaat e'rajüshi naa'u.

**Pablo, aküjüshi nüchikü
Senyotkai cha'aya Roma**

¹⁷ Apünüin ka'i süchikijee nüntüin Pablo Romamüin, neenajirüin na nemiyo'usekana na judíokana chajanakana Roma. Je yaapa naya jutkatüin, nümüshii naya:

—Wa'lemüinyuwaa, nnojotsü kasain taainjalain noulia na judíokana ko'ulukukana taya otta jiakana. Ja'itakaja'a suulia tü akuaippaa nanainjeejatkat na watuushinuukana, nnojotsü kasain taainjalain. Soo'opünaa nnojolüin kasain taainjalain, ata'ünnüshi taya cha'aya Jerusalén süpüla püreesaa atümaa. Je chejee, alatinnüshi taya najapulu'umüin na laülaayuu romanokana. ¹⁸ Je naainnua, süchikijee nasakiijain taya sünain tü takuaippakat, najüteejaa achikichije'e taya süka nnojoliin nantüin sünain tü kasa anakaleje süpüla o'utünaa anainjee taa'in. ¹⁹ Akatsa'a nayoukta achikü na judío chajanakana tü tajütünajachin achikü, tü anuu kasirüin takuaippa tachuntajachin sünain niainjachin ekerajüin takuaippa César. Nnojotsü shiain süka ein tü taküjainjatkat

amaa nachikü na judíokana wanaa tamaa nümüin, shia ne'e süka tasouktajachin taa'ujiraa nümülatu'umüin. ²⁰ Tü teenajitka apüla jia shia süpüla te'rüinjanain jia otta taashajaainjachin jümaa süka yaain taya püreesain sünainjee aküjünaa achikü sümaa kasa nnojotkat taa'inrüin. Jütüjawee aa'ulu tatüma sünain yaain taya püreesain sünainjee anoujaa sünain nüntüichipain chi Nüneekajalakai Maleiwa, chi wa'atapajakai wayakana nuu'uliwo'ukana Israel.

²¹ Namakalaka nayakana nümüin:

—Wayakana, nnojoiishii waya anta amüin karaloukta chejee Judeajee püchikümaajatü. Ja'itakaja'a na wayuu judío antakana yaamüin chejee, nnojotsü kasain naküja amaa püchikü otta nnojotsü jamüin nanüikü poo'opüna'ayaa. ²² Wayakana, waapajee amüinrü pünüikü jamüin paa'in noo'opünaa chia wayuukai, chi Nüneekajalakai Maleiwa paajüin. Watüjaa aa'ut sünain mojuin sünüikü wayuu maleekat sümüin tü jünoujakat anain jiakana nümaajanakana chia wayuukai.

²³ Je ne'itaakalaka wane ka'i nümüin Pablo, tü anuu nanta o'u sünain wainmain naya nünainmüin, eejachire nia kepiyaain. Watta'ajee maalü sünainmüinre'eya motsopa ka'ikat, Pablo, aküjashi namüin süchikü tü nükuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa. Nüküjain namüin noo'opünaa Jesús sükajee tü nüshajalakat Moisés otta na nünüikimaajanakana Maleiwa sulu'u tü karaloukta nüchikümaajatkat Maleiwa shii'iree nanoujeein nünain Jesús sünain niain chi Nüneekajalakai Maleiwa.

²⁴Waneeinnua, nanoujain nümüin tü nümakat. Otta wane ne'ipa, nnojotsü nanoujain. ²⁵Je sünnain nnojoliün wanaawain nanüükü soo'opünaa tü nümakat Pablo, o'unayaa müshii naya. Je nnojoliwa'aya na'walakajaain, nümüshii naya Pablo:

—Shiimainja'aya tü nümakat chi Naa'inkai Maleiwa nümüin Isafas, chi nünüikimaajachikai Maleiwa, süpüla nümüinjatüin shia namüin na jutuushinuukana, tü nümakat mayaa:

²⁶“Pu'unapa sünnainmüin wayuukalüirua tüü pümaiwa sümüin:
‘Naajüin Maleiwakai,
ja'itatataairü ma'i jaapüin
otta ji'rüin,
nnojottataaleerü jiyaawatüin
aa'u’.

²⁷Pümapa tüü sümüin, süka jamüin, müshi chi Maleiwakai:
‘Tü wayuukalüirua, süsülajaain süche'eirua
otta so'uirua toulia.
Süchechajaain saa'inrua
suulia nayaawatüin saa'u tü shiimainkat.

Nnojoishii naya ouyanteein tanainmüin.

Müleka naa'inrüleje shia, anasüje tatüma nakuaippa suchukua'a tamaa' ”.

²⁸Ayatshija'a Pablo sünnain aashajawaa:

—Jütüjaa jümata saa'u sünnain ni'itain Maleiwakai sünnain su'uninnajatüin pütchikat tüü, nüchikümaajatkat sünnain o'tte'eraa, nanainmüin na gentilekana. Alu'utateerüjasa'aya natüma naa, naapaajeerü.

²⁹Kettaain nümüin Pablo tüü, o'unüshii naya aa'ayajiraatataalain ma'i nayajiraakana ne'e.

³⁰Je Pablo, yalajachi yala süpüla piama juya sulu'u wane miichi na'anapala kayanamüinwaisü nütüma. Je yala, kapülawaisü naa'in süpüshua'a tü eekai suwaraijaain naa'u.

³¹Sünnain meimolüin naa'in otta sümaa nnojolin jaralin atajüin nükuaiippa, Pablo, aküjashi süchikü tü nükuaippakat Maleiwa sünnain aluwatawaa otta ekirajüshii nia noo'opünaa chi Senyotkai Jesucristo.

Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana ROMA

Nüsaküin Pablo na anoujashiikana
chakana Roma

1 ¹Taya, wane chi nüchepchiakai Cristo Jesús, Pablokai anülia, wane chi Aluwataaushikai aneekajalaakai nütüma Maleiwa, tashajüin joolu'u jümüin jia anoujashii nünain Jesucristo kepiakana sulu'u tü pueulokat Roma. E'itaanüshi taya nütüma süpüla taküjainjachin sümüin wayuu tü nüchiki anasükat aapünakat wamüin nütüma Maleiwa. ²Saashin tü nashajakat na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, pansaasü nünüiki sünain nu'tte'erüinjatüin wayuu nukajee chi Nüchonkai, chi Wasenyotsekai Jesucristo. ³Watüjaa aa'uchi Jesús sünain wayuulin nia, saa'u niain nuu'uliwo'uin David, chi sülaülashikai mma paala sümaiwa. ⁴Maainjalasai Jesús. Je watüjaa aa'uchi sünain Nüchoin Maleiwa chi Pülashikai ma'i, süka süso'iraain naa'in nütüma süchikijee ouktaa. ⁵Saa'ujee anamiain Cristo tamüin, nüneeküin taya süpüla ta'yataainjachin

nümüin je süpüla kojutüinjachin nia tatüma. E'itaanüshi taya süpüla taküjainjatüin tü nüchikikat sainküin mma sümüin tü wayuukolüirua nnojotkat judío, tü “gentilekalüirua” maa aka jiakana, süpüla sünoujainjatüin nünain je süpüla soonoinjatüin sümaa nünüiki. ⁶⁻⁷Tasaküin joolu'u jia chakana Roma, jia aishiikana nüpüla Maleiwa, jia aneekünüshiikana nütüma süpüla nüpüshinjanain Jesucristo. Achuntüshi taya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain wane ana jümüin.

**Kee'ireesü naa'in Pablo
o'unaa Romamüin**

⁸Je palajana, süka yootüin süchiki tü jünoulakat sainküin mmakat süpüshua, taapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u tü kasa anasü naa'inrakat Jesucristo jümüin jiakana jüpüshua. ⁹⁻¹⁰Nia Maleiwa ta'yataaka amüin süka süpüshua taa'in sünain taküjain nüchiki chi Nüchonkai O'tte'erüikai. Nia atüjaaka taa'u sünain tachuntüin

nümüin waneepia joo'opünaa so'uka'i je sa'wai. Je achuntüshi taya nümüin süpüla o'unaa jünainmüin cha'aya Romamüin, müleka nücheküle shia tapüleerua.

¹¹ Cheeshi taya jümaa süpüla taküjainjatüin jümüin wane pütchi anasü aapünakat nütüma chi Naa'inkai Maleiwa tamüin süpüla katsüinjatüin jaa'in sütüma. ¹² Kee'ireesü taa'in wakaaliijiraain wayakana wapüshua sünain achecheraa waa'in sükajee tü wanoulakat. Wanaa sümaa katsüin jaa'in tatüma saa'u ji'rüin tü tanoulakat, katsüinjeerü taa'in jütümaya saa'u te'rüin tü jünoulakat. ¹³ Jütüjaa aa'uchi taya, tawalayuwaa, sünain taküjain nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu gentile sainküin mma, je takaaliijain naya süpüla anoujaa nünain Cristo. Aka'aya na manoujainsaliikana chakana Roma, kee'ireesü taa'in joolu'u takaaliijeein naya süpüla nanoujain nünain. Wainmatuaichi taya achuntüin shii'iree to'uneein jünainmüin. Isasü tachiki o'unaa. Müshi aka ta'alijinnakai aa'in.

¹⁴ E'itaanüshi taya süpüla aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sainküin mmakat süpüshua, sümüin wayuu eekai kache'ein pütchi griego je sümüin wayuu eekai mache'ein griego, sümüin wayuu eekai sütüjain karaloukta je sümüin eekai matüjain. ¹⁵ Je sükajee tia, yapashi taya süpüla taküjainjachin nüchiki sümüin tü wayuukolüirua chakat Roma.

¹⁶ Nnojoiishi taya japülin sünain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu. Chi wayuu eekai naapüin tü nüchikikat Cristo sümaa nünoujain nünain, o'tte'enneechi nia nütüma chi Maleiwa Pülashikai.

Na wayuu aküjünakana amüin tü nüchikikat palajana, naya na judío eekana nanoujain nünain, o'tte'ennüshii naya. Aka'aya na gentilekana, mayaasüje maküjuuin nüchiki namüin paala, aküjünüitpa namüin maa'ulu yaa süpüla no'tte'ennajanain na eekana nanoujain nünain. ¹⁷ Je sütüma tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, wayaawatüin saa'u sünain anajiraainapain waya nümaa Maleiwa sünainjee tü wanoulakat. Naa'inrüin chi Maleiwakai tü kasa anasükat wamüin saa'ujee wanoujain nünain Jesucristo. Shia tü ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat chi Maleiwakai, sünain müin mayaa: "Chi wayuu eekai nünoujain nünain Maleiwa, anaawashi nümaa kataiwa'aya no'u. Je ouktapa nia, ayatshi anaawain nümaa".

Nü'ürüla Maleiwa sünain wayuu süpüshua

¹⁸ Süka masütaajuin wayuu manoujainsat sünain kaainjalaa, shiyouktüin tü shiimüin nüchikikat chi Maleiwa ipünaajachikai. Je sükajee tia, jashichishi ma'i nia namüin. Süsaleena naya nütüma süka mojutüin nia natüma je süka ayatüin naya sünain kaainjalaa. ¹⁹ Tü shiimüin nüchikikat chi Maleiwakai, nnojotsü nunujulüin suulia tü wayuukolüirua. Ja'yasü ma'i sümüin wayuu süpüshua nütüma ²⁰ sünain niain Maleiwain je sünain niain pülashin, sükajee tü kasa nükumajakat paala sümaiwa. Nnojotsü wayuu matüjaainkat naa'u Maleiwa, süka shi'rüin wayuu süpüshua tü kasa nükumajakat. Je

sükajee tia, nnojotsü jamüinjatüin nanüiki nümüin.

²¹ Soo'opünaa natüjaain naa'u chi Maleiwakai, nnojoiishi kojutüin natüma sümaa nnojolüin naapüin analu'ut nümüin. "Shiimüinshi sünaain piain Maleiwain", nnojoiishii müin nümüin. Nnojotsü nayaawatüin aa'u tü shiimüinkat. Je tü jülüjakat naa'in, nnojotsü kasain anain apüla, süka nayouktüin tü shiimüinkat. ²² Ja'itaina kekiishiin naashin, maa'in aa'inchi ne'e naya. ²³ Sünaain nnojolin na'waajüin chi Maleiwakai Matüjainsaikai ouktaa, shia na'waajaka ne'e shiyaakua kasa wainma, tü namaleiwasekalüirua naajüin. Na'waajüin shiyaakua wayuu, tü ouktajtkat so'u wane ka'i. Je na'waajüin shiyaakua wuchii, shiyaakua mürüt, oo'ulaka shiyaakua tü kasa lemtüsükat mmolu'u.

²⁴ Je saa'ujee nnojolin kasajachin chi Maleiwakai namüin, ayüülajünüshii naya nütüma süpüla naa'inrüinjatüin tü kasa mojusü kee'ireekat ma'i naa'in. Mojulaajiraashii naya napüshua. Naa'inrüin tü kasa japüikat atüma wayuu, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo. ²⁵ Nayouktüitpa tü shiimüinkat nüchikikat chi Maleiwakai süpüla shiain joolu'u nanoujainjatüin tü alawaakat. Chi Maleiwakai akumajakai kasa süpüshua, shiimüin sünaain niainjachin wa'waajüin süpüla ka'i süpüshua. Alu'usa nayakana, nnojoiishi niain na'waajüin. Shia na'waajaka ne'e tü kasa nükumajalakat. ²⁶ Je süka nayouktüitpain tü shiimüinkat, ayüülajünüshii naya nütüma

Maleiwa süpüla naa'inrüinjatüin tü mojusü kee'ireekat ma'i naa'in. Oo'ulaashii na jieyuukana suulia atunkirawaa nümaa na'wayuuse süpüla nama'üjaainjanain namaa eekai jieyuujiraain wanaa namaa. ²⁷ Mataaja'a na toloyuukana sünaain noo'ulaain suulia atunkirawaa sümaa na'wayuuse, süka kee'ireein naa'in tü mojusükat namaa eekai toolojiraain wanaa namaa. Ama'üjiraashii na toloyuukana. Je süsalashii naya tia nütüma Maleiwa.

²⁸ Ja'itaina natüjaain aa'u chi Maleiwakai, motüsü naa'in tü nayaawatakat aa'u nünainjee, süka nnojolüin kasain saapüin namüin naajüin. Je sükajee tia, ayüülajünüshii naya nütüma süpüla ne'iküinjatüin naa'in sünaain aa'inraa tü mojusü jülüjakat waneepia naa'in. ²⁹ Je saa'ujee tia, alana'aleesia saainjala wayuu maa'ulu yaa, sümaa mojulaain ma'i naya, maa aka kachiiruaa aa'in washirüü, je maa aka jülüjaa aa'in tü mojustikat waneepia. Achunjasü naa'in shii'iree o'utaa saa'in wayuu. Ashe'ejiraweesii naya. Aküjashii naya alawaa. Kanainsü naa'in wayuu. Eperulajaashii naya. ³⁰ Mojusü nanüiki sujuuna wayuu. A'irülaashii ma'i nünain Maleiwa. E'rülüi ma'i wayümüin naya sümüin wayuu. A'waataashii ma'i naya sulu'u nakuaippa sümaa pülain naa'in suulia wayuu. Jülüjasü naa'in waneepia tü kasa mojusü naa'inrüinjatkat. Nayouktüin süchiawaa nei je nüchiawaa nashi. ³¹ Nnojotsü mojuin naa'in saaliijee naainjala. Nnojotsü pansaain nanüiki. Nnojotsü namülijüin wayuu eekai müliain ja'itasü nüpushin naya. ³² Je ja'itasü

natüjaain aa'u tü nümakat chi Maleiwakai sünnain: “Kasalajaneerü sümüin wayuu süpüshua eekai saa'inrüin kasa eekai müin aka tia sümaa su'utinnaleein aa'in”, sünnain nümüin sümüin wayuu, ayatshi'iyaa naya sünnain kaainjalaa. Je nantüiki namüin na wayuu aa'inrakana kasa mojusü wanaa namaa: “Anasü tü jaa'inrakat”, müshii naya namüin.

**Kasalajaneerü sümüin
saainjala wayuu süpüshua**

nütüma Maleiwa

2 ¹Eesüja'a süpüla jümüin tamüin: “Tü wayuukolüirua püküjakat achiki wamüin, shiimüin sünnain kaainjaraliin naya. Acheküsüja'a kasalajanainjatüin namüin naainjala. Otta wayakana, nnojoiishii müin aka nayakana”. Tamüshii paala jia: Wanaawashii jia namaa na wayuu jiyoujakana, süka jaa'inrüinya ne'e tü kasa mojusü naa'inrakat. Sükajee tia, kasalajaneerü jümüin jiakanaya. ²Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünnain lotüin nukuaippa süpüla kasalajanainjatüin nütüma saainjala tü wayuu aa'inrakat kasa müin aka tia. ³Müsüja'a eera jaa'in jüle'eru'u: “Kaainjaralii nala, otta wayakana, nnojoliishii müin aka naa'in. ¿Kasakaja eera kasalajaneerüin wamüin nütüma Maleiwa?”. Tamüshii paala jia: Shiimüin sünnain een kasa kasalajaneetkat jümüin, süka jaa'inrüin tü kasa mojusü naa'inrakat nayakana. ⁴Müshijja'a eera jia te'ipajee: “Nnojoleechi aashichijain chi Maleiwakai wamüin maalü saaliijee waainjala, je nnojoleena süsalain waya nütüma, süka anamiain ma'i nia

sümüin wayuu”. Tamüshii paala jia: E'rülii wayümüin ma'i jia nümüin Maleiwa. ¿Jamüshii jia nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u sünnain anamiain nia jümüin shii'iree jiyaawajaainjanain suulia jaainjala?

⁵Manoujüinyeesalii jia sünnain nnojolüin jaapaain tü nümakat chi Maleiwakai süpüla jükatalaain suulia jaainjala. Sükajee tia, müle'oleejeeria ma'i naashichin chi Maleiwakai jümüin, süka lotüin nukuaippa süpüla süsaleenain jia jaainjala nütüma so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u saainjala wayuu nütüma. ⁶Je so'u ka'ikat tia, süsaleena jia jaainjala sünnainjee tü jaa'inrakat kataiwa'aya jo'u. ⁷Eesü wayuu eekai süchecherüin saa'in sünnain aa'inraa tü anasükat sümüin wayuu. Kataiwa'aya no'u, a'waajünushi chi Maleiwakai nütüma sümaa kojutüin nia nütüma, süka kee'ireein ma'i naa'in kateein no'u waneepia nümaa süchikijee ouktaa. So'u ka'ikat tia, aapüneerü nümüin nümawaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ⁸Akaajasa chi wayuu ayouktakai tü shiimüinkat sümaa naa'inrüin waneepia tü mojusükat kataiwa'aya no'u, süka kee'ireein naa'in tü anasükat nüpüla niakai ne'e nümüüwa suulia wayuu, ütteeerü ma'i naa'in chi Maleiwakai noo'omüin so'u ka'ikat tia. Süsaleechi nia naainjala nütüma. ⁹Müle'ojeerü ma'i tü müliaa ne'reetkat na wayuu aa'inrakana tü mojusükat kataiwa'aya no'u. Maa aka judío otta gentile, ne'reerü müliaakat so'u ka'ikat tia. ¹⁰Otta napüshua na wayuu aa'inrakana tü anasükat sümüin wayuu kataiwa'aya no'u, kojuteena naya nütüma Maleiwa so'u ka'ikat tia, je nnojoleena mmolüin naya neema. Maa aka judío otta gentile, kojuteena nütüma süka

¹¹ matújain nia kachekalaawa'ataa wayuu.

¹² Na gentilekana, mayaainje nnojolüin nama'anain tü nüshajakat Moisés, amüloujjeenia ne'e waneepia naya saaliijee naainjala. Otta na judíokana kama'anakana tü nüshajakat Moisés, kasalajaneerü namüin naainjala nütüma Maleiwa süka moonooiin naya sümaa tü nümakat. ¹³ Na wayuu eekai naapiin ne'e tü nümakat Moisés, nnojoliishii anajiraain nümaa chi Maleiwakai sükajee tia. Alu'ujasa müleka naa'inrüle tü nuluwataakat anain Maleiwa, anajiraweena nümaa. ¹⁴⁻¹⁵ Eesü wayuu gentile eekai naa'inrüin süka naa'in namüüwa tü nuluwataakat anain Maleiwa, mayaasüje nnojolüin aapünüin namüin tü nüshajakat Moisés. Akaaliijünüshii naya nütüma Maleiwa sünnain atüjawaa saa'u tü kasa anasükat süpüla naa'inrüin oo'ulaka tü mojusükat süpüla nayouktüinjatüin. Wanaa sümaa naa'inrüin tü kasa anasükat, nayaawata aa'u sünnain anain shia no'ulu'u Maleiwa. Je müleka naa'inrüle tü mojusükat, nayaawata aa'u sünnain mojuin shia. ¹⁶ Saashin tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, tü taküjakat jümüin, eejechi Jesucristo nümaa chi Maleiwakai so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala wayuu süpüshua nütüma. Mayaasüje nnojolüin atüjaanuün aa'u saainjala wane wayuu, atüjaaneerü aa'u kasalajanapa sümüin so'u ka'ikat tia.

Tü na'waataakat alu'u na judíokana

¹⁷ Müshii jia sünnain ju'waataain sulu'u jünüiki: “Wayuu judío waya, waya'aya nüpüshika Maleiwa, je

kojutsü watüma süpüshua tü nüshajanainkat Moisés. ¹⁸ Sünnainjee we'ikünüin sünnain tü nüshajakat, wayaawata aa'u tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua, tü kasa anasükat süpüla waa'inrüin otta tü kasa mojusü nnojolüinjatkat waa'inrüin. ¹⁹ Waya ekirajaka wayuu sünnain tü shiimüinkat, je wakaaliijain na eekana nnojoliin natüjaain naa'u Maleiwa. ²⁰ Süka wayain aapünüin amüin tü nüshajakat Moisés, watüjaa aa'ut kasa süpüshua süpüla wekirajüinjatüin wayuu sünnain tü shiimüinkat. Eekai maa'in naa'in, wakaaliijeechi. Eekai matüjaain saa'u tü nüshajakat Moisés, wekirajeechi”, müsü jünüiki. ²¹ Tamüshii paala jia: Jia ekirajülüikana wayuu, ¿jamüsü nnojotka'a jaa'inrüin tü jikirajakat anain? Jia achiajaakana wayuu suulia o'uwajaa, ¿jamaka'a ka'ruwaraliika'a jia? ²² Jia achiajaakana wayuu suulia ama'üjawaa sümaa wayuu nnojotkat su'wayuusein, ¿jamaka'a jiakana jüma'üjaaka'a sümaa wayuu nnojotkat ju'wayuusein? Jia alerajakana tü maleiwayaasükalüirua, ¿jamaka'a ju'lujajaka'a tü nakorolokat? ²³ Jia a'waataakana sulu'u aapünaa amüin tü nüshajakat Moisés, ¿jamaka'a mojutka'a chi Maleiwakai jütüma sünnain nnojolüin jaa'inrüin tü nuluwataakat anain? ²⁴ Ashajüntüsü jüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat chi Maleiwakai, müsü yaa: “Na gentilekana, mojetsai chi Maleiwakai natüma süka ne'rüin tü kasa mojusü naa'inrakat na judíokana no'upala”.

²⁵ “Ayaawatüna aa'uchii waya judíokana sünnain nüpüshin waya

Maleiwa, süka shi'yotoonüin wata”, müshii jia süna'in ju'waataain sulu'u jukuaiippa. Tamüshii paala jia: Aamasü jümüin tü o'yotoonookat ata müleka jüüjüüle jia sümüin tü nuluwataakat anain Moisés. Akaajasa müleka nnojorule jüüjüüin jia sümüin, nnojoleerü kasain saamüin jümüin. Müshii aka ne'e naa'in wane wayuu eekai mo'yotoojuin nüta. ²⁶⁻²⁷ Je na gentilekana, mayaainje mo'yotoojuin nata, müleka naa'inrüle tü nuluwataakat anain Moisés, “Jia tapüshika”, meechi chi Maleiwakai namüin. Otta jakana o'yotoona atachiikana, ayoujüneena jia natüma, süka nnojolüin jüüjüüin jia sümüin tü nuluwataakat anain Moisés, ja'itaina jia'in aapuushin amüin.

²⁸ “Jia tapüshika”, nnojoiishi müin chi Maleiwakai sümüin wane wayuu süna'injee shi'yotoonüin süta. ¿Kasa atüjaanaka atüma naa'u wane wayuu süna'in shiimüin nüpüshin nia Maleiwa? ²⁹ “Jia tapüshika”, münüshii napüshua na eekai ne'itaanüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla nüpüshinjanain naya Maleiwa. Nnojoliishii naya e'itaanüin süna'injee o'yotoonaa ata, süpüla na'waajünüin sütüma wayuu. E'itaanüshii naya süna'injee shii'iranajaaitpain naa'in, süpüla na'waajünüin nütüma Maleiwa.

Lotüsü nukuaippa Maleiwa süna'in süsaleerüin wayuu

saainjala nütüma

3 ¹ Tasakirüin paala jia: ¿Kasa anaka alu'u na wayuu judiókana noulia na gentilekana? ¿Kasa saamaka namüin tü o'yotoonookat ata? ² Eesüja'aya

anaka alu'u: naya noulia na gentilekana, saa'u nayain aapünüin amüin palajana tü pütchi nünüikikat Maleiwa paala sümaiwa, je e'itaanüshii naya nütüma süpüla nekirajünjatüin wayuu süna'in tü pütchikat sainküin mmakat süpüshua.

³ Je müleka eere napüshi na judiókana eekai manoulain, ¿amalajaweerü saa'in jümüin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai sütüma? ⁴ Nnojo. Nnojoleerü amalajaain. Ayateeria naa'inrüin chi Maleiwakai tü nümakat. Ja'itairü aküjain alawaa wayuu süpüshua, pansaasü nünüiki chi Maleiwakai waneepia. Shia tü ashajünakat achiki paala sümaiwa. Müsü mayaa:

“Lotüsü nukuaippa chi Maleiwakai wanaa sümaa kasalajanain saainjala wayuu nütüma, süka pansaain waneepia nünüiki”.

⁵ Eesü süpüla süsouktüin wane wayuu shi'ipajee tü tamakat, süna'in maa tamüin: “Ja'itaina kaainjalain waya judiókana, nülatirüinya ne'e chi Maleiwakai tü waainjalakat woulia. Müleka nnojoruleje waa'inrüin tü kasa mojusukat, nnojoiishie atüjaanüin aa'u chi Maleiwakai süna'in alana'aleein lotüin ma'i tü nukuaippakat. Sükajee tia, nnojotsü anain süpüla süsaleenain waya waainjala nütüma, saa'in wamüin”. ⁶ Tamüshii paala jia: Lotüshaatasü ma'i nukuaippa chi Maleiwakai süna'in süsaleenain jia jaainjala nütüma. Müleka nnojoruleje lotüin nukuaippa süna'in tüü, nnojotsüje nuuntüin süsalain saainjala wayuu süpüshua nütüma. ⁷ Mataalasü wane'eya: “Sütümajee

wakujain alawaa, shiyaawatüin wayuu naa'u chi Maleiwakai sünaïn nnojolin müin aka waya, süka pansaain waneepia nünüiki. Je saa'u kojutüin nia sütümajee tü mojusü waa'inrakat, ¿jamakuaippat süsalainjanain waya nütüma?"

⁸Otta sünüiki wane'eya tamüin: "Pikirajüin waya sünaïn ayatüin sünaïn waa'inrüin tü mojusukat shii'iree kojuteein chi Maleiwakai sütüma wayuu sünaïnjee tü waainjalakat". Tamüshii paala jia: Nnojotsü shiaïn tekiraja anain tia. ¿Jamüshii ji'rülüika'a wayumüin sümüin tü tamakat jümüin? Shiimüin sünaïn lotüin ma'i nukuaippa chi Maleiwakai sünaïn kasalajanainjatüin jaainjala nütüma.

Nnojotsü jaralüin anajiraain nümaa Maleiwa sükajee tü nümakat Moisés

⁹Sünaïnjee süpüshua tü tamüitpakat jümüin, müinjachi taya joolu'u jümüin: Waya judíokana, nnojoliishii waya alanaain noulia na gentilekana nu'upala chi Maleiwakai, süka süchepchiaïn kaainjalaa wayuu süpüshua, wayuu judío oo'ulaka wayuu gentile. ¹⁰Shia tü ashajünakat achiki paala sümaiwa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, müsü mayaa:

"Nnojotsü wayuu eekai anajiraain nümaa Maleiwa.

Nnojotsü ein waneesüyaakaleje.

¹¹Nnojotsü wayuu eekai süshatüin aa'inraa tü anasukat.

Nnojotsü wayuu eekai nümweein Maleiwa.

¹²Nnojoiishi jamajachin chi Maleiwakai namüin na wayuukana napüshua, süka shiaïn jülüjüin naa'in tü mojusukat waneepia.

Nnojotsü wayuu eekai saa'inrüin tü anasukat.

Nnojotsü waneesüyaakaleje.

¹³⁻¹⁴E'rülüi wayumüin ma'i na wayuukana napüshua sümaa na'ürülaain ma'i.

Akülaashii alawaa, je ki'rashii ma'i sünaïn aashajawaa perulaa.

Mülia aa'inrü wayuu sütüma nanüiki maa aka süchotokai maa'ala.

¹⁵Nashe'etaain wayuu.

No'utüin saa'in wayuu.

¹⁶Eepünaale no'untüin, shi'rüin müliaa wayuu natüma.

Namojujain sukuaippa wayuu.

¹⁷Natke'erüin wayuu süka tü naa'inrakat je tü namakat.

¹⁸Nnojoiishi jamajachin chi Maleiwakai namüin.

Mojutsai nia natüma".

¹⁹⁻²⁰Waya judíokana, saa'u saapünüin wamüin tü nuluwataakat anain Maleiwa ashajünakat nütüma Moisés, antinneena waya nümulatu'umüin Maleiwa so'uweena wane ka'i süpüla wasouktüinjanain nüümüin saaliijee nnojolüin waa'inrüin tü nümakat. Je iseerü wachiki asouktaa ni'ipajee Maleiwa saa'u waainjala. Soto jaa'in tü anajirawaakat nümaa Maleiwa, sünaïn nnojolüin sünaïnjeejatüin aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, süka nnojolüin shiaïn süpülatatüin. Aapuushi wamüin nütüma Maleiwa süpüla wayaawatüinjatüin saa'u kaainjalain waya.

Anajiraashii waya nümaa Maleiwa sünaïnjee ne'e anoujaa nünaïn Jesucristo

²¹⁻²²Saa'u nnojolüin anajiraain wayuu nümaa Maleiwa sünaïnjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, ¿kasataalakalaka

anajiraainjatüin aka wane wayuu nümaa? Anajiraashii waya nümaa Maleiwa sünainjee wanoujain nünain Jesucristo. Shia tü aküjünakat achiki paala sümaiwa natüma na nünüikimaajanakana Maleiwa oo'ulaka Moisés. Je nii'iyatüin shia chi Maleiwakai wamüin wapüshua maa'ulu yaa sulu'u tü nüchikikat chi O'tte'erüikai. Wayuu süpüshua, na judíokana oo'ulaka na gentilekana, che'ojaasü anajiraainjanain naya nümaa Maleiwa. ²³ Che'ojaasü anajirawaa wamüin süka kaainjalain wayuu ütämüinre'eya nuulia Maleiwa je sükatalaain suulia tü kasa anasü nüchekakat süpüleerua. Je nnojotsü nüchekatüin chi Maleiwakai ayatüin wayuu katatüin nuulia. ²⁴ Anamia ma'i chi Maleiwakai sümüin wayuu süpüshua waneepia. Je saa'ujee anamiain ma'i nia, chi eekai nünoujain nünain Cristo Jesús, taashishi nia suulia naainjala sümaa anajiraain nia nümaa Maleiwa. ²⁵⁻²⁶ Je paalainka, naawalüin chi Maleiwakai wayuu suulia süsalaa saainjala. Otta watüjaa aa'uchi nia sünain lotüin ma'i nukuaippa. Je süka lotüin nukuaippa, ni'rüin sünain che'ojaain nüjütüin chi Nüchonkai süpüla ouktajachin saa'u saainjala wayuu süpüla anajiraainjatüin wayuu nümaa. Shiasa maa'ulu yaa, saa'u ouktüichipain Cristo, nuuntüin chi Maleiwakai nülatirüin saainjala wayuu eekai sünoujain nünain Cristo sünain ouktüin nia saa'u saainjala. Sünain nüjütüin Cristo sa'akamüin wayuu, nii'iyatüin chi Maleiwakai wamüin sünain shiimüin lotüin ma'i nukuaippa je shiimüin nuuntüin anajiraainjatüin nümaa wayuu süpüshua eekai sünoujain nünain Jesús.

²⁷ Nnojo ju'waataain sulu'u joonooiin sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, maa aka taküjaitpain jümüin sünain nnojoliin anajiraain wayuu nümaa Maleiwa sünainjee naa'inrüin tü nüshajakat Moisés. Watüjaa aa'ulu sünain shiain sümüiwa anajiraain anainjee waya tü wanoulakat nünain Jesús. ²⁸ Tee'iyatüitpa jümüin sünain anajiraain wayuu nümaa Maleiwa, nnojotsü sükajeejatüin naa'inrüin tü nümakat Moisés namüin, sükajeejatü nanoujain nünain Jesús sünain ouktüin saa'u naainjala. ²⁹ Chi Maleiwakai, nnojoiishi Wamaleiwasein ne'e wayakana judíokana wamüiwa. Namaleiwase na gentilekana wanaa wamaa. Je sükajee tia, Sümaleiwaseichipa wayuu süpüshua. ³⁰ Waneeshia chi Maleiwakai anajiraakai atüma wayuu süpüshua. Na judíokana, o'yotoona atachiikana, oo'ulaka na gentilekana, mo'yotooju atachiikana, anajiraashii naya napüshua sünainjee ne'e anoujaa nünain Jesucristo. ³¹ ¿Jamakalaka tü nüshajakat Moisés? ¿Jamüinjatü sukuaiippa watüma, waya anajiraainapakana nümaa Maleiwa sünainjee wanoujain nünain Jesús? ¿Nnojolüitpa kasain saamüin wamüin joolu'u? Nnojolon. Alana'aleesia joolu'u sünain kojutüinjatüin shia watüma, süka wayaawatüitpain joo saa'u kasapülatatüin shia wamüin nütüma Maleiwa.

Abraham, anajiraashi nümaa Maleiwa sünainjee nünoula

4 ¹ Soto jaa'in nüchiki Abraham, chi watuushikai waya judíokana sümaiwa paala. ¿Kasa eejatka nüma'ana wanaa sümaa anajiraain nia nümaa Maleiwa?

²Watüjaa aa'uchi Abraham süna'in nää'nrüin wainma kasa anasü sümüin wayuu. Je müleka anajiraaleje nia nümaa Maleiwa süna'injee tü kasa anasü nää'inrakat, a'waataashije sulu'u tü nää'inrakat. Otta tamüshii paala jia: Nnojotsü kasain nu'waataain alu'u nu'upala Maleiwa. ³¿Jamüsü sünuiki tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa noo'opünaa Abraham? Müsü mayaa: “Nücheka achikit Maleiwa anajiraain Abraham nümaa süna'injee nünoujain nünüiki”.

⁴⁻⁵Watüjaa aa'ulu süna'in nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua anajiraainjatüin wayuu kaainjarat süpüshua nümaa. Wane a'yataai, “Asülajünüsü tamüin neerü”, nnojoiishi müin. “Awalaaajünüsü ta'yataain”, müshi. Alu'usa wayakana, müshii aka waya nää'in wane wayuu eekai nüsüajünüin amüin neerü süna'in ma'yataain. Saa'ujee wanoujain nünain Maleiwa, nücheka achikit anajiraain waya nümaa. ⁶Nüküjain David paala sümaiwa nüchiki wane achekünakai amüin süchiki anajirawaa nümaa Maleiwa. Naashin David, nnojotsü süna'injeejatüin tü kasa anasü nää'inrakat, sükajeejatü nünoujain nünain Maleiwa. Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuukai naashin David. Müsü tü nüshajakat:

⁷⁻⁸ “Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu alatinnakai aainjala nuulia nütüma Maleiwa, süka motüin nää'in Maleiwa tü kasa mojusü nää'inrakat. Müiria nnojölün jüljüün aa'inyüü naainjala süpüla kasalajanaa nümüin nütüma Maleiwa”.

⁹¿Naya ne'e kamüinjanaka tü anajirawaakat nümaa Maleiwa

na o'yotoona atachiikana namüiwa? Nnojo. Namüinjatü shia na mo'yotooju atachiikana wanaa namaa. Tamüinapa'asa jia soo'opünaa nüchiki Abraham süna'in nücheküin süchiki Maleiwa anajiraain nia nümaa süka nünoujain nünain. ¹⁰¿Joujatü nücheküin achiki Maleiwa tü anajirawaakat nümaa Abraham? ¿Anajiraashi nia süchikijee shi'yotoonüin nüta? Nnojo. Anajiraashi süpülapünaa. ¹¹Saa'u anajiraain Abraham süpülapünaa shi'yotoonüin nüta, shiyaawatüin wayuu saa'u anajiraain nia nümaa Maleiwa süna'injee tü nünoulakat ne'e sümüiwa. Jümeenakalaka joo tamüin: “¿Kasa apülatkatka shi'yotoonüin nüta?”. O'yotoona atachi nia süpüla sütüjaainjatüin wayuu nää'u süna'in anajiraachipain nia nümaa Maleiwa. Je maa'ulu yaa, na gentilekana, mayaa'inje mo'yotoojuin nata, anajiraainapa naya nümaa Maleiwa süna'injee tü nanoulakat nünain, maa aka anajiraain paala Abraham süpülapünaa shi'yotoonüin nüta. Eekalaka süpüla namüin na gentilekana: “Washi nia'aya”. ¹²Watüjaa aa'uchi Abraham süna'in natuushin na judiökana, na o'yotoona atachiikana, saa'u ni'irukuin naya. Otta müshi'iyi joolu'u, na judiökana eekai nashatüin tü nünoulakat Abraham süpülapünaa shi'yotoonüin nüta, shiimainchipa süna'in nashin.

Ekettaajüsü tü pütchi pansaakat paala nümüin Abraham, süka nünoujain nünain Maleiwa

¹³Watüjaa aa'uchi Abraham oo'ulaka na nüikeyuukana süna'in pansaain nünüiki chi Maleiwakai namüin süna'in maa: “Anashaatechi

ma'i Abraham tatüma oo'ulaka tü wayuukolüürua sainküin mmakat süpüshua eekai sümüin: 'Nia Abraham washika' ". Tasakirüin paala jia: ¿Pansaasü, saa'in jümüin, nünüiki chi Maleiwakai namüin sünaajee naa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés? Nnojo. Shia sünaajee anajiraainapain naya nümaa Maleiwa sünaajee nanoujain nünain. ¹⁴⁻¹⁵Müleka pansaaleje nünüiki chi Maleiwakai namüin sünaajee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, ¿jamaka'a che'ojaaka'a namüin anoujaa nünain Maleiwa? Amülasüja'a mmata pansaain nünüiki sünaain anashaatainjanain ma'i naya nütüma, je na wayuu pansaakana amüin nünüiki Maleiwa, acheküsüje süsalain naya nnojorule naa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés. Akaajasa müleka nnojorule anajiraain wayuu sünaajee aa'inraa tü nümakat Moisés, nnojoliija'a süsalainjanain na anoujashiikana maa aka nnojorule naa'inrüin shia.

¹⁶Tamüshii paala jia jüchikua: Pansaasü nünüiki chi Maleiwakai nümüin Abraham süka nünoujain nünain. Shiasa süka anamiain ma'i chi Maleiwakai nümüin Abraham, anajiraakalaka nia nümaa. Anamiakalaka nia joolu'u sümüin wayuu süpüshua eekai "Nia Abraham washika" sümüin sünaain sünoujain. Nnojoishi anamiain nia namüin na judíokana namüiwa, na aapünakana amüin tü nüshajalakak Moisés. Anamiashi namüin napüshua na eekai nanoujain nünain maa aka Abraham. Shiimüinkalaka niain Abraham washin waya anoujashiikana wapüshua. ¹⁷Jülüja jaa'in jaralin chi pansaain anüiki. Shiimüin niain

Maleiwa, chi Maleiwa nünoujakai anain Abraham, chi Maleiwa keraakai atüma tü nümakat sünaain pansaain nünüiki, chi Maleiwa oso'irakai saa'in wayuu ouktüsü, chi Maleiwa aküjakai süchiki tü naa'inrüinjatkat nnojolüüwa'aya naa'inrüin. Wamakalaka waya anoujashiikana süka süpüshua waa'in: "Anata'aleeshiija'a ma'i waya süka niain washin Abraham", maa aka tü ashajünakat nüchiki Abraham sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa, sünaain müin mayaa: "E'itaanüshi pia tatüma süpüla piainjachin süshin wayuu wainma sainküin mmakat".

¹⁸Süpüla nikeraajünjatüin chi Maleiwakai tü nümakat nümüin Abraham sünaain pansaain nünüiki, acheküsü naapüin kachonwaa nümüin. "Iseerü süchiki ayaawajünaa tü püikeyuukalüürua, süka wainmeerüin ma'i shia", müshi chi Maleiwakai nümüin Abraham. Mayaainje laülaain Abraham sünaain machonwaa, katsüinsü tü nünoulakat sünaain na'atapajüin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai nümüin. Sükajee tia, müirüjese wattain saalin nüikeyuu sainküin mmakat maa'ulu yaa. ¹⁹"¿Jamakuaippaliikai waya süpüla kachoinjanain?", müsü naa'in nüle'eru'u Abraham. Mayaainje sülü'ülüin polooin shikii juya nuuyase je maralüin Sara tü nu'wayuusekat, ayatsü nünoujain sünaain naapeerüin Maleiwa kachonwaa namüin. ²⁰⁻²¹Nnojotsü naapüin naa'in sünaain maa: "Matüjainsai Maleiwa ekeraajaa tü nümakat tamüin". Shia eeka katsüin tü nünoulakat sümaa nu'waajüin Maleiwa waneepia. "Shiimüin sünaain nuuntüin nikeraajeerüin

Maleiwa tü nümakat tamüin sünaïn pansaaïn nünuiki”, müshi.
²²Tamüshii paala jia: Sükajee nünojain Abraham tü nümakat chi Maleiwakai nümuïn, ekettaajüsü tü ashajuushikat: “Nücheka achikit Maleiwa anajiraain Abraham nümaa”, makat. ²³⁻²⁴Tia pütchikat, nnojotsü nüpülatatüin Abraham nümuïwa, wapülatatü wayakanaya. Nücheka achikit Maleiwa anajiraain waya nümaa sünaïnjee wanoujain nünuiki. Nia chi Maleiwa Pülashikai ma'i, chi oso'ire'etkai naa'in Wasenyotsekai Jesús süchikijee ouktaa. ²⁵Watüjaa aa'ulu sünaïn naapüin chi Nüchonkai süpüla ouktajachin nia saa'u waainjala, je sünaïn nüso'ire'erüin naa'in süchikijee ouktaa süpüla anajiraainjanain waya nümaa.

**Tü anaawaakat nümaa
Maleiwa nünaïnjee Cristo**

5 ¹Saa'u anajiraainapain waya nümaa chi Maleiwakai sünaïnjee tü wanoulakat nünaïn, anaitpa joolu'u tü waa'inkat nu'upala nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo. ²Sünaïnjee tü naa'inrakat Cristo, nii'iyatüin chi Maleiwakai na'anasia wamüin. Je maa'ulu yaa, kamalaintpa wamüin tü anajirawaakat nümaa. Je saa'u anajiraainapain waya nümaa, talatashaatasü ma'i waa'in saa'u nnojoliinapain katatüin waya suulia tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa wapüleerua, süka watüjaain saa'u sünaïn wama'anainjatüin shia süpüshua so'uweena wane ka'i. ³Ja'itairü we'rüin müliaa, ayatsü talatüin waa'in su'utpünaa tia. Sükajee tü müliaakat, watüjeerü wachecherüin waa'in sünaïn anoujaa.

⁴Je walatirapa tü müliaakat, “Lotüsü jukuaippa to'upala”, meechi chi Maleiwakai wamüin. Je sükajee talatüin nia wamaa, watüjaa aa'ulu sünaïn ayateenain nükaaliijüin waya müleka we'rüle müliaa wachikua. ⁵Je nnojoleena waya e'rüin japülii, süka wakaaliijüneenain nütüma Maleiwa sünaïn katsüinjatüin tü wanoulakat. Nükaaliijeena waya süka alin ma'i waya nüpüla. Je chi Naa'inkai Maleiwa aapünakai wamüin, nii'iyatüin wamüin sünaïn alin ma'i waya nüpüla Maleiwa.

⁶Je paalainka, nnojotsü wountüin anajiraain waya nümaa Maleiwa, süka nnojolin jamajachin nia wamüin. Wanaa sümaa tia, ouktüshi Cristo süpüla nu'tte'erüinjanain waya. ⁷Ja'itaichi takaaliijeein ma'i wane wayuu, nnojorüleaja tacheküin ouktüin taya naa'ujee, ja'itaichi niain wane wayuu aa'inrakai süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés, ja'itaichikeje niain wane wayuu kamaneekai waneepia sümüin wayuu. ⁸Akaajasa Cristo, nnojotsü niyoukta achiki ouktaa waa'u. Je mayaainje kaainjaraliin waya, ouktüshia ne'e nia waneepia waa'ujee. Süka tüü, nii'iyatüin Maleiwa wamüin sünaïn alin ma'i waya nüpüla.

⁹Sotoyoosüje jaa'in tü taküjakat jümüin süchiki süsaleerüin saainjala wayuu nütüma Maleiwa so'uweena wane ka'i. Otta wayakana, mayaainje kaainjalain waya paalainka, anajiraainapa waya joolu'u nümaa Maleiwa sünaïnjee tü nüshakat Jesús amülakat sünaïn ouktüin saa'u waainjala. Je sükajee tia, o'tte'ennüshii waya nütüma Cristo. Müinaya waya nnojoliin süsalaïn

waainjala nütüma. ¹⁰Tamüshii paala jia jüchikua: Mayaainje mojaawain waya paalainka nümaa Maleiwa, anaawashii waya joolu'u nümaa sütüma tü naa'inrakat chi Nüchonkai sünain ouktüin nia waa'ujee. Je süka anaawainapain waya nümaa Maleiwa, shiimüin sünain wo'tte'ennüinjanain nütüma Cristo süka katüitpain no'u. ¹¹Je naapüin wamüin chi Maleiwakai miyo'ushaata talataa aa'in, sükajee tü naa'inrakat Jesucristo chi Wasenyotsekai. Nia kakajeejanaka anaawain waya nümaa Maleiwa.

Ouktaa nünainjee Adán otta anajirawaa nünainjee Cristo

¹²Taso'iree aa'inchii jia sünain anain ma'i tü naapakat wamüin Cristo, je sünain mojuin ma'i tü naapakat wamüin Adán. Kaainjalashi Adán nuulia Maleiwa sükajee niyouktajaain sümaa nünüiki nümüin. Ouktakalaka nia saaliijee. Je sükajee kaainjalain Adán, o'ttüsü wayuu ütämüinre'eya sünain kaainjalaa. Ouktakalaka naya saaliijee. ¹³⁻¹⁴Je wanaa sümaa tia, nnojotsü kasalajanain sümüin wayuu moonoinwaa sümaa tü nüshajalakat Moisés, süka nnojolüin eejatüin shia. Mayaainje'e nnojolüin nayouktajaain nünüiki Maleiwa, maa aka Adán, ouktüshi'iya ne'e waneepia napüshua'ale'eya süka wayuuin kaainjaralii naya.

¿Jamüsü waneejatüka'a tü aapuushikat wamüin nütüma chi Maleiwakai suulia tü aapuushikat wamüin nütüma Adán? ¹⁵Sükajee kaainjalain Adán, shi'rüin ouktaa tü wayuukolüirua süpüshua. Alu'usa tü naapakat wamüin chi Maleiwakai nünainjee Jesucristo,

alana'aleesia ma'i sünain anain shia. Anamiashaatashi ma'i chi Maleiwakai süpüla naapüin chi Nüchonkai wamüin. Je tü kasa anasü naa'inrakat Cristo, süpülatü wayuu süpüshua'ale'eya. ¹⁶Müshi taya tachikua: Tü naapakat wamüin chi Maleiwakai, alana'aleesia ma'i sünain anain shia. Otta tü naapakat wamüin Adán, mojusü. Saa'ujee naainjala waneeshia wayuu, kasalajanasü sümüin saainjala wayuu süpüshua sümaa sükatalaain nuulia Maleiwa. Otta saa'u tü naa'inrakat Cristo, anajiraajeerü wayuu watta saalin nümaa Maleiwa. ¹⁷Saa'u naainjala Adán, o'ttüsü wayuu süpüshua sünain kaainjalaa je ouktüshii naya saaliijee. Otta saa'u tü naa'inrakat Jesucristo, chi wayuu aapaakai na'anasia Maleiwa süpüla anajiraaainjachin nümaa, katsüinsü naa'in sünain anoujaa.

¹⁸Tamüshii paala jia jüchikua: Tü naapakat chi Maleiwakai wamüin nünainjee Cristo, alana'aleesia ma'i sünain anain. Otta tü naapakat wamüin Adán, mojusü. Nükajee Adán, saa'u kaainjalain nia, e'itaanüsü wayuu süpüshua nütüma Maleiwa süpüla süsalainjatüin saainjala sümaa katatüinjatüin nuulia. Otta nükajee Cristo, saa'u tü anasü naa'inrakat sünain ouktüin waa'ujee, nnojoleerü kasalajanain wamüin waainjala. Taashishii waya suulia süsalaa waainjala je müinaya nnojoliin akatannüin nuulia Maleiwa. ¹⁹Saa'ujee moonoin Adán sümaa nünüiki Maleiwa, o'ttüsü wayuu ütämüinre'eya sünain kaainjalaa. Otta müsia joolu'u, saa'ujee noonoin Jesucristo sümaa nünüiki Maleiwa, eitpa süpüla anajiraain wayuu maleekalia.

²⁰Mapa kakalia nüchikijee Adán, aapünüsü sümüin tü wayuu judíokaliürüa tü nüshajakat Moisés nütüma Maleiwa. Aapünüsü shia süka nücheküin Maleiwa shiyaawatünjatüin wayuu sünain shiimüin kaainjaraliin naya. Otta müsia joolu'u, mayaainje kaainjaralüin ma'i tü wayuukolüürüa, nountüitpa anajiraain naya nümaa Maleiwa süka anamiashaatain ma'ia niamüin. ²¹Tü taküjüitpakat achiki jümüin, müsü mayaa: Na wayuu süchepchiakana kaainjalaa, oukteena naya napüshua sümaa katatüin naya nuulia Maleiwa. Otta wayakana, nnojoleena nukatalüin nuulia, süka anamiashaatain ma'ia nia. Saa'u wanoujain nünain chi Wasenyotsekai Jesucristo, wountüin wapüshua anajirawaa nümaa Maleiwa sümaa su'wanajaain waa'in süpüla chainjanain waya nümaa weinshi.

Taashishii waya nütüma Cristo suulia süchepchiaa waainjala

6 ¹Eesüja'a süpüla sümüin wane wayuu: “Anamiapaja'a ma'ia chi Maleiwakai süpüla anajiraainjatüin wayuu nümaa ja'itairü wainmain saainjala. Je saa'u nülatirüin chi Maleiwakai saainjala wayuu, anakaja masütaajule waya sünain waainjala süpüla koo'omüinjatüin na'anasia Maleiwa wamüin”. ²Nnojotsü shiain tia. Maa aka taashin wane wayuu ouktüsü suulia sukuaippa, taashiinapa waya suulia süchepchiaa waainjala. Woo'ulaweekalaka suulia kaainjalaa. ³Wanaa sümaa wowoutisaajünüin waya anoujashiikana, müshii aka ouktiraakai waya nümaa Cristo. ⁴Je maa aka nojoitünüin Cristo

süchikijee ouktaa, müshii aka wojoitünakai wanaa nümaa. Je maa aka nüso'iraain aa'in Cristo süchikijee ouktaa nütüma chi Nüshikai Pülashikai ma'ia, aka'aya wayakana, müshii aka woso'iraakai aa'in wanaa nümaa. Je süka jeketüitpain wakuaippa, wountüin woo'ulaain suulia waainjala.

⁵Tamüshii jia jüchikua:

A'aniraaipapa wakuaippa nümaa Cristo. Maa aka ouktüin nia, müshii aka ouktakai waya wanaa nümaa saa'u nnojolüin kasajatüin wamüin kaainjalaa. Je maa aka suso'iraain naa'in Cristo, akaweenia wayakana oso'iraweeria waa'in mapeena. ⁶Maa aka nüchitünüin Cristo sünain kuruusakat süpüla ouktaa, aka'aya tü wakuaippakat, achitünüsü süpüla ouktaa wanaa nümaa. Nnojoliinapa joolu'u süchepchiain waya kaainjalaa. ⁷Maa aka taashin wane wayuu ouktüsü suulia sukuaippa, taashiinapa waya suulia süchepchiaa waainjala.

⁸Saa'u ouktüin waya wanaa nümaa Cristo, watüjaa aa'ulu sünain katüinjatüin wo'u wanaa nümaa.

⁹Saa'u suso'innüin naa'in Cristo süchikijee ouktaa, watüjaa aa'uchi nia sünain nnojoleechin ouktüin piantua. Nnojolichipa süchepchiain nia tü ouktaakat. ¹⁰Süka ouktüichipain Cristo saa'u saainjala wayuu, nnojoleechi ouktüin nüchikua. Eeshi nia nümaa Maleiwa maa'ulu yaa sünain katüinjatüin no'u süpüla ka'ikat süpüshua.

¹¹Akaajaa jiakana, saa'u müin aka ouktakai jia, anakaja jiyaawatüle saa'u sünain taashiinapain jia suulia süchepchiaa kaainjalaa.

¹²Sükajee tüü, juu'ulaa jumata suulia süchepchiaa jia kaainjalaa.

Nnojo joonooin sümaa tü mojusü keejiakat sümüin tü ji'iruku jookot süpüla ouktaa. ¹³Nnojo jaapüin ji'iruku süpüla kaainjalaa, süpüla jaa'inrüinjatüin kasa mojusü süka. Nnojo motüin jaa'in sünain katüinapain jo'u nütüma Maleiwa. Shia anaka alu'u joolu'u jaapajiraale jukuaiippa nümüin. Jaapa ji'iruku nümüin süpüla jaa'inrüinjatüin kasa anasü süka. ¹⁴Soto jaa'in sünain anajiraainapain jia nümaa Maleiwa sünainjee anamiashaatain nia jümüin süpüla taashinjanain jia nütüma suulia süchepchiaa kaainjalaa. Nnojoliishii jia müin aka naa'in na wayuu aapünakana amüin tü nuluwataakat anain Moisés, tü nnojotkat akaaliijain naya suulia kaainjalaa. Je sükajee tia, juu'ulaa suulia süchepchiaa kaainjalaa.

Nüchepchiainapa waya Maleiwa

¹⁵¿Jamakalaka joo shia?
 ¿Ayatüinjana waya masütaajuin sünain waainjala süka anajiraain waya sünainjee anamiashaatain chi Maleiwakai wamüin je nnojolüin sünainjeejatüin woonooin sümaa tü nüshajakat Moisés? Nnojottaa. ¹⁶Soto jaa'in wane kasa. Müleka jaapajiraale jukuaiippa nümüin wane wayuu süpüla nüchepchiainjanain jia, niechi jülaamainka. Akaajaa müleka jaapajiraale jukuaiippa sünain aa'inraa kasa mojusü, süchepchieena jia kaainjalaa, je oukteena jia saaliijee. Alu'ujasa müleka jaapajiraale jukuaiippa nümüin Maleiwa süpüla jüüjüünjanain jia nümüin, loteerü jukuaiippa nu'upala. ¹⁷Taapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai jaa'u. Süchepchiapü'üshii jia kaainjalaa paalainka. Je joolu'u,

oonooshii jia süka süpüshua jaa'in sümaa tü shiimüin ekirajünakat anain jia maa'ulu yaa. ¹⁸Taashiinapa jia suulia süchepchiaa kaainjalaa. Nüchepchiainapa jia Maleiwa süpüla aa'inraa tü kasa anasü nüchekakat jüpüleerua.

¹⁹Tü taküjaitpakat jümüin, taküjain süka pütchi sütüjaakat aa'u wayuu sainküin mma. Müsü joo tü tekirajeeekat anain jia jüchikua: Süchepchiapü'üshii jia kaainjalaa paalainka sünain jaa'inrapü'üin waneepia tü kasa yarüttakat atüma jaa'in süka tü ji'irukukat. Otta müsia joolu'u, saa'u nüchepchiainapain jia Maleiwa, nücheküin süpüleerua jükatalaain suulia jaainjala. Je sükajee tüü, anakaja müleka jaapüle ji'iruku nümüin süpüla jaa'inrüinjatüin waneepia tü nuluwataakat anain jia. ²⁰Soto jaa'in tü jukuaiippakat paalainka. Wanaa sümaa süchepchiapü'üin jia kaainjalaa, nnojotsü kachipünaain jaa'in tü nuluwataakat anain jia Maleiwa. ²¹Kasayaa ne'e saapüin jümüin tü kasa mojusü jaa'inrakat. Joolu'u, japüliinapa jia süka tü jaa'inrapü'ükat. Chi wayuu ayatakai aa'inrüin kasa makat aka tia, oukteechi nia sümaa amülouleechin nia nuulia Maleiwa. ²²Otta müshi'iyia jia joolu'u, taashiinapa suulia kaainjalaa, je nüchepchiainapa jia Maleiwa. ¿Kasa saapaka jümüin tia? Eejeena jia nümaa chi Maleiwakai süpüla ka'ikat süpüshua süka shii'iranajaaitpain jaa'in sümaa jükatalaain suulia jaainjala. ²³Alu'ujasa chi wayuu ayatakai süchepchiain kaainjalaa, shiimüin ouktajachin nia saaliijee sümaa amülouleechin nia nuulia Maleiwa. Otta chi eekai sa'aniraain

nukuappa nümaa Cristo Jesús chi Wasenyotsekai, ee'iranajaweerü naa'in süpüla chainjachin nia nümaa Maleiwa waneepia.

Müshii aka ouktakai waya suulia tü nüshajakat Moisés

7 ¹ Je joolu'u tawalayuwaa, jütüjaa aa'ulu tü nuluwataakat anain Maleiwa ashajünakat nütüma Moisés napüla na judiökana sünain sümünjatüin wayuu süma'inru'u katüin so'u. ²⁻³ Maa aka tü wayuu ka'wayuusekat, aluwataanüsü sütüma tü nüshajalakat Moisés sünain nnojolüinjatüin shii'iratüin su'wayuuse süma'inru'u katüin no'u. Müleka ka'wayuuserere shia wane wayuu naata kataiwa'aya no'u chi su'wayuusekai, "Ama'üjaasü nümaa wayuu nnojoiakai su'wayuusein", müneerü shia. Akaajasa müleka ouktüle chi su'wayuusekai, jutatüsü sukuaippa süpüla ka'wayuusee wane jekechi. "Ama'üjaasü nümaa wayuu nnojoiakai su'wayuusein", nnojoleerü münüin.

⁴ Akaajaa jakana tawalayuwaa, müshii aka ouktakai jia suulia tü nüshajakat Moisés sükajee ouktüin Cristo saa'u waainjala. Sükajee jutatüitpain wakuaiippa suulia tü suluwataakat anain, a'aniraitpa wakuaiippa nümaa Cristo. Je sünainjee süso'iraain naa'in süchikijee ouktaa, wountüin joolu'u wa'yataain nümüin Maleiwa sümaa waa'inrüin tü anasükat nümüin waneepia. ⁵ Soto jaa'in tü wakuaippakat paalainka wanaa sümaa wale'eru'uin süchiki kaainjalaa maa aka wayuu süpüshua. Wanaa sümaa saapünüin wamüin tü nuluwataakat anain waya Moisés, müsü aka sootokai waya

sünain aa'inraa tü kasa mojusü achiajaanakat oulia waya sulu'u. Je müleka mache'ere waya sünain aa'inraa waneepia kasa eekai müin aka tia, shiimüin sünain ouktajanain waya sümaa amüloulinjanain nuulia Maleiwa. ⁶ Mayaainje süchiajaain waya tü nuluwataakat anain Moisés, ayatshi'iyaa waya sünain süchepchiaain waainjala. Alu'usa joolu'u, müshii aka ouktakai waya suulia tü nüshajalakat Moisés, süka jutatüitpain wakuaiippa suulia tü suluwataakat anain. Nnojoliikalaka wa'yataain joo nümüin Maleiwa süka tü akuaippaa laülaasükat ee'iyatünakat wamüin sulu'u tü nüshajakat Moisés. A'yataainapa waya nümüin Maleiwa joolu'u süka wane jeket akuaippaa nütüma chi Naa'inkai.

Tü atkawaakat sütüma wale'eru'uin kaainjalaa

⁷ Eesüja'a süpüla sümüin wane wayuu: "Mojusüja'a mmata tü nüshajakat Moisés, naakaja müin aka sootokai waya sünain aa'inraa tü kasa mojusü achiajaanakat oulia sulu'u". Nnojoluyaaaje shiain tia. Nnojotsü mojuin, anasü. Sütüma tü nuluwataakat anain Moisés, tayaawata aa'u sünain kaainjaralin taya. Je taküjüin paala tachiki jümüin: Eesü müleka kee'ireere taa'in tü süma'anakat wane wayuu. Tüü, nnojotsü tayaawata aa'u sünain kaainjalaaain shia. Tü tayaawatakat atüma saa'u, shia tü nuluwataakat anain, eere sümüin: "Nnojoo kee'ireein paa'in naata kokoroloshi". ⁸ Je tatüjaapa saa'u sütüma tü nüshajakat Moisés sünain mojuin tü taa'inrakat, keejialeitpa'aya tamüin suulia paalainka. Müleka

nnojoruleje tachiajaanüin suulia aa'inraa tia, nnojotsüje alana'aleein ma'i keejjain tamüin. ⁹Nnojolüiwa'aya tatüjaain saa'u tü nuluwataakat anain Moisés, nnojotsü ashapataain taa'in saa'u taainjala. Otta tatüjaapa saa'u, müshi aka sootokai taya sünnain aa'inraa tü kasa mojusü achiajaanakat oulia sulu'u. Je müleka ayatüle taya sünnain süchepchiain kaainjalaa, shiimüin sünnain ouktajachin taya saaliijee sümaa amülouleechin nuulia Maleiwa. ¹⁰Tü nuluwataakat anain Moisés, süpülatüyaaje'e su'tte'erüinjachin taya suulia amüloulii nuulia Maleiwa. Akatsa e'itaain ouktaa tamüin süsala taainjala. ¹¹Tatüjaapa saa'u sütüma tü nüshajakat Moisés sünnain mojuin tü taa'inrakat, ¿jamaka'a nnojotka'a too'ulaain suulia? Shia süka shiain toonoin amaa tü alawaakat sütüma süchepchiain taya taainjala. Je sükajee nnojolüin jüüjüüin taya sümüin tü nuluwataakat anain Moisés, e'itaasü ouktaa tamüin süsala taainjala. ¹²Shia tamaka jümüin tia: Tü nüshajakat Moisés, aapünüsü wamüin nütüma chi Maleiwa Maainjalasaikai. Nnojotsü mojuin shia, anasü, süka shii'iyatüin wamüin tü kasa anakat süpüla waa'inrüinjatüin je tü kasa mojukat süpüla nnojolüin waa'inrüin. ¹³Eesü süpüla sümüin wane wayuu: “Müleka anale tü nuluwataakat anain Moisés paajüin, ¿jamakalaka shi'itaaka'a ouktaa sümüin wayuu je amüloulii nuulia Maleiwa?”. Tamüshii paala jia: Nnojotsü shiain tia. Tü nüshajakat Moisés, nnojotsü ouktajatüin wayuu sütüma. Ouktajatü wayuu saaliijee nnojolüin suu'ulaain

suulia kaainjalaa. Chi wayuu eekai ayatüin sünnain süchepchiaa naainjala, müleka nnojorule kasalajanain nümüin naainjala, nnojoleerü niyaawatüin aa'u sünnain mojushaatain ma'i tü kaainjalaakat. Tü nüshajakat Moisés, sükaaliijain waya sünnain wayaawatüin saa'u tüü.

¹⁴Watüjaa aa'ulu tü nuluwataakat anain Moisés sümaa saapünüin nütüma Maleiwa. Otta tayakai, maa aka wayuu süpüshua sünnain ke'irukuin, süchepchiashi taya kaainjalaa. ¹⁵⁻¹⁶Anasü taküjale paala tachiki jümüin. Shiimüin sünnain nnojolüin tayaawatüin saa'u jamüinjatüin taa'inrüin tü kasa taa'inrakat. Tü kasa anasü tachekekak sünnain taa'inreein, nnojotsü taa'inrüin. Shia taa'inraka tü kasa mojusü nnojotkat tacheküin taa'inreein. Je sükajee tatüjaain saa'u tü taa'inrakat sünnain mojuin shia, “Lotüsü ma'i tü nuluwataakat anain Moisés”, tamüsü. ¹⁷⁻¹⁸¿Jamüsü taa'inraka'a tü mojusü nnojotkat tacheküin taa'inreein je nnojolüin taa'inrüin tü anasükat? Shia süka tale'eru'uin tü kaainjalaakat. ¹⁹Tamüshii paala jia: Tü taa'inrakat, nnojotsü shiain tü kasa anasü tachekekak taa'inreein, shia ne'e taa'inraka tü kasa mojusü nnojotkat tacheküin taa'inreein. ²⁰Je taa'inrüin tü mojusü nnojotkat tacheküin taa'inreein, süka jo'uutüjülin taya sümaa taainjala. ²¹Müsü sukuaippa tü taküjaitpakat achiki jümüin: Mayaainje tacheküin taa'inreein kasa anasü, ayatsia ne'e taneeküin aa'inraa tü kasa mojusükat. ²²Tacheküin taa'inreein tü kasa anasü nuluwataakat anain Maleiwa, süka shii'iranajaaitpain takuaippa nütüma. ²³Otta

müleka shiimüinre tia, ¿jamaka'a taneekaka'a waneepia aa'inraa tü kasa mojusukat? Shia süka tale'eru'uin kaainjalaa. Je sükajee tüü, müsü aka eekai wane atkawaa sütüma tü takuaippa jeketkat. Je müshi aka kapükai taya, süka nnojolüin tountüin taa'inrüin tü anasukat. ²⁴⁻²⁵Müshi paala tachikua: Saa'u nii'iratüitpain chi Maleiwakai takuaippa, nüchepchiaichipa joo taya, sümaa shiain tacheküin waneepia taa'inreein tü kasa anasü nuluwataakat anain. Akaajasa, süka jo'uushin taya sümaa taainjala, ayatshia müin aka kapükai taya. Aa'inraa tü kasa anasukat, kapüleesü. Otta aa'inraa tü mojusukat, mapüleesat. Alu'uta'aleeshija ma'i taya süchepchiaaka taainjala. Kasataalejese tajuittinnüin maalü suulia. Akatsa een wane kasa. Tatüjaa aa'ulu sünain tajuittinneechin maalü nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo. Taapakalaka ma'i joo müle'oshaata analu'ut saa'u tia.

Chi Naa'inkai Maleiwa nükaaliijain waya suulia kaainjalaa

8 ¹Chi wayuu eekai sa'aniraain nukuaippa nümaa Cristo Jesús, müichia nnojolin süsälain naainjala nütüma Maleiwa sümaa nnojolin nükatallüin nia nuulia. ²Chi wayuu eekai jüüjüüin waneepia nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa, taashishi suulia süchepchiaa naainjala. Paalainka, ouktajana waya wapüshua süka kaainjaraliin. Otta müsia joolu'u, sünainjee tü naa'inrakat Cristo Jesús, taashishii waya suulia süchepchiaa kaainjalaa je suulia tü ouktaakat, süka pülashin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa aapakai wamüin kataa

o'u. ³Tü nuluwataakat anain Moisés, nnojotsü suuntüin sujuittirüin waya suulia tü ouktaakat, süka wale'eru'uin tü kaainjalaakat. Chi taashikai atüma waya, nia Maleiwa. Nuluwataain Jesucristo chi Nüchonkai, sünain wayuüin nia maa aka waya kaainjaraliikana. Sünainjee naapajiraain nikii süpüla ouktaa saa'u waainjala, süsälashi nia tü waainjalakat nütüma Maleiwa. ⁴Je saa'u wajuittinnüinapain suulia tü ouktaakat, wounteerü wekeraajüin süpüshua tü kasa anasü nüchekakat wapüleerua chi Maleiwakai sulu'u tü nüshajakat Moisés. Wounteerü wekeraajüin sükajee nnojoliinapain wale'eru'uin süchiki kaainjalaa saa'u jüüjüüin waya waneepia nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa.

⁵Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in tü mojusukat, shia süka nüle'eru'uin süchiki tü kaainjalaakat. Otta chi eekai kee'ireein naa'in tü nüchekakat chi Naa'inkai Maleiwa, shia süka nüchepchiaain Maleiwa. ⁶Müleka masütaajule wane wayuu sünain jülüjüin naa'in tü nüchekakat chi Naa'inkai Maleiwa, aapüneerü wane anaa nüümüin nütüma Maleiwa saa'u taashiichipain nia suulia tü ouktaakat. Akaajasa chi eekai masütaajuin sünain jülüjüin naa'in kaainjalaa, oukteechi nia saaliijee tia sümaa nükatannüin nuulia Maleiwa. ⁷Süka jamüin, chi jülüjakai aa'in waneepia kaainjalaa, nnojoiishi oonooin sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa. Isasü nüchiki, süka nü'ürülaain nünain. ⁸Na wayuu eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa, nnojoruleeja kasakainjatüin natüma talatüin Maleiwa namaa.

⁹Otta jiakana, nnojoliinapa kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Saa'u ein chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in, niaichipa jüüjüüka amüin jia. Chi wayuu eekai nnojolin chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u naa'in, nnojoiishi nüpüshin nia Cristo. ¹⁰Wayakana, saa'u wayuuin waya, we'reeria tü ouktaakat saaliijee kaainjalaa. Otta müshi'iya joolu'u, saa'u wamaaichipain Cristo, nümaainjana waya Maleiwa waneepia sükajee anajiraainapain waya nümaa. ¹¹Jütüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain niain oso'ire'erüin naa'in Jesús süchikijee ouktaa. Meena'aya jikanaya. Saa'u eeichipain chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in, ja'itairü ji'reerüin tü ouktaakat, ayateena nümaa Maleiwa waneepia.

¹²Tawalayuwa, saajüin tü taküjaitpakat jümüin, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüin? ¿Anasü müleka wale'eru'ule süchiki kaainjalaa? Nnojo. Nnojotsü anain tia. Tachiajaain jia joolu'u suulia tia. ¹³Müleka masütaajule jia sünain jüle'eru'uin süchiki kaainjalaa, oukteena jia saaliijee sümaa jükatanneenain nuulia Maleiwa. Akaajasa, müleka juu'ulaale suulia süpüshua tü kasa mojusü kee'ireekat jaa'in, nümaajeena jia Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Niecechi chi Naa'inkai Maleiwa akaaliijaka jia sünain tia.

¹⁴Chi wayuu eekai jüüjüüin nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, shiimüin sünain nüchoin Maleiwa. ¹⁵Saa'u naapünüichipain wamüin chi Naa'inkai, nnojoliinapa waya mmolüin sheema süchepchiaa kaainjalaa wachikua. Alu'ujasa joolu'u, süka nüchooinapain

waya Maleiwa, “Taata Maleiwa”, wainküin wamüin nümüin.

¹⁶Nükaaliijain waya chi Naa'inkai sünain ayaawataa saa'u sünain nüchooinapain waya. ¹⁷Nüchon wane wayuu, kapatseinjachi nütüma. Akaweenia wayakana nütüma Maleiwa, saa'u nüchooinapain waya. Ejeerü wama'ana süpüshua tü kasa anasü anaajuushikat nütüma chi Maleiwakai napüla na nüpüshikana. Je wanaa nümaa Cristo, ejeerü wama'ana süpüshua tü kasa anasü naapüinjatkat chi Maleiwakai nümüin. Watüjaa aa'uchi sünain müliain paala Cristo. Je wayakana, saa'u müliain waya sünainjee wanoujain nünain, meena'aya joo waya maa aka naa'in sünain anashaateenain ma'i waya no'ulu'u Maleiwa so'uweena wane ka'i.

Müliaa joolu'u otta anaa mapeena

¹⁸Shiimüin tü tamakat jümüin: Mayaasüje miyo'ushaatain tü müliaa we'rakat maa'ulu yaa, nnojoleerü sotüin waa'in shia so'uweena ka'ikat tia, süka anashaateenain ma'i waya no'ulu'u Maleiwa. ¹⁹So'u ka'ikat tia, ee'iyatüneena waya nütüma chi Maleiwakai sümüin tü kasa akumajuushikalüirua sümaiwa paala sünain nüchooin waya. Sükajee tüü, sa'atapüin ma'i waya türa kasakalüirua süpüla wee'iyatünüin sümüin. ²⁰Süchikijee nukumajüin Maleiwa tü kasakalüirua süpüshua, niyüülajüin shia suulia shikeraajajüin tü akumajünakat apüla. Nnojotsü süchekalain. Aleinjatü nütüma Maleiwa, süka nütüjaain saa'u sünain naa'inrüinjatüin wane kasa anasü sümüin so'uweena wane ka'i. ²¹A'atapusü ma'i tü

akumajuushikalüirua joolu'u sujuitinnünjatüin suulia sümüliala so'u ka'ikat tia. Meeria aka shia wayakana nüchooinkana Maleiwa sünain anashaataleein ma'i no'ulu'u Maleiwa.

²² Watüjaa aa'ulu sünain müliayülüinya süpüshua tü kasa akumajuushikalüirua, je kee'ireesü ma'i saa'in taasheen shia suulia. Müliasü ma'i shia maa aka saa'in wane wayuu eekai sa'alijaa'in. ²³ Otta wayakanaya, kee'ireesü ma'i waa'in taasheen waya suulia ouktaa je shii'iree wee'iyatünüin sümüin süpüshua tü akumajuushikalüirua sünain nüchooin waya Maleiwa. Je maa'ulu yaa, sünain wa'atapüin tia ka'ikat, watüjaa aa'ulu sünain shiimüin nüchooin waya Maleiwa, süka naapatüjülin chi Naa'inkai wamüin. ²⁴⁻²⁵ Je paala wekeroloiwa'aya sünain anoujaa süpüla wo'tte'ennünjanain nütüma Cristo, watüjaa aa'ulu sünain taashinjanain waya nütüma Maleiwa suulia ouktaa so'uweena wane ka'i. Müleka shiketaa'jüle nümüin wane wayuu tü kasa na'atapajakat, nnojishi asukaaku müinjachin süpüla. Alu'ujasa wayakana saa'u nnojoliyüülin taashin waya, a'atapajeeshii waya waneepia.

²⁶⁻²⁷ Saa'u matsüin waa'in sünain tü wanoulakat, nükaaliijain waya chi Naa'inkai Maleiwa süma'inru'u wa'atapajüin tia ka'ikat. Nütüjaa aa'ulu chi Maleiwakai tü kee'ireekat waa'in. Je süka nnojoliün watüjaa'in saa'u tü wachuntajatkat nümüin, nieechi achuntaka chi Naa'inkai süpüla saapünüin wamüin. Nüchunteerü shia chi Naa'inkai Maleiwa süka wane pütchi nnojotkat we'raajüin. Je niyaawatüin Maleiwa

saa'u süka nüchuntüin waneepia chi Naa'inkai tü kasa nüchekakat wapüleerua waya na nüchooinkana.

Nnojotsü kasain asütüinjatüin waa'li nüpüla Maleiwa

²⁸ Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain nünaatüin waneepia süpüshua tü kasa alatakak namüin na wayuu aikana apüla nia, süpüla koo'omünjatüin namüin sütsüin tü nanoulakat sütüma tü alatakak namüin, maa aka eekai mojuin otta eekai anain. Naya na nüneekakana süpüla tü kasa naa'inrüinjattüjütka'lia paala sümaiwa. ²⁹ Aneekajuushitüjülü'iyaya naya nütüma Maleiwa süpüla nüpüshinjanain. Akataluushitüjülü'iyaya naya nütüma süpüla müinjanain aka naya naa'in chi Nüchonkai, süpüla kojütüinjachin Jesucristo sütüma wayuu wainma saa'u nuwalayuuinapain naya.

³⁰ Neenaküin joo chi Maleiwakai na akataluushikana süpüla tü naa'inrüinjattüjütka'lia paala sümaiwa. Je nücheka achikit anajiraain naya nümaa süpüla eeinjanain naya nümaa sünain anashaateenain ma'i no'ulu'u.

³¹ ¿Jamünjatü wanüiki shi'ipajee tü pütchi anasükat? Ja'itairü wainmain tü wa'inüükalüirua saaliijee tü wanoulakat nünain Cristo, shiimüin wayamüleerüin shia, sükajee niain Maleiwa akaaliijüin waya. ³² Chi Maleiwakai, nnojishi na'alijirüin chi Nüchonche'echonkai ma'i. Nüjütüin nia wa'akamüin süpüla ouktaa saa'u waainjala. Süka naa'inrüin tia, watüjaa aa'uchi sünain naapeerüin wamüin süpüshua tü kasa anasükat.

³³Nnojotsü jaralüin “Kaainjaralii jia” münjatüin wamüin waya aneekuushikana nütüma Maleiwa, süka numatüjülin chi Maleiwakai wamüin: “Talatirüitpa süpüshua tü jaainjalakata, je anajiraashii jia joolu'u tamaa”. ³⁴Nnojotsü jaralüin e'itaainganain waya süpüla süsalaa waainjala sümaa wakatannüin nuulia Maleiwa. Jesucristo, nia chi aapajiraakai nikii süpüla ouktaa waa'ujee. Nia chi oso'iraakai aa'in süchikijee ouktaa. Nia chi laülaakai süpüla eeinjachin nikialu'ujee Maleiwa sümaa nüchuntüin nümüin waa'u maa'ulu yaa. ³⁵Nnojotsü kasain oo'ule'ereechin Cristo suulia alin waya nüpüla. ¿Kaseerü asütaka waalii nüpüla? ¿Müliaa? ¿Mojuu akuaippa? ¿Müleka jashichire wayuu wamüin saaliijee tü wanoulakat? ¿Müleka aire jamü wamüin? ¿Müleka eere mojaa? ¿Müleka mmorule waya? ¿Müleka su'uteere waa'in wayuu? Nnojotsü kasain asütüinjatüin. ³⁶Aküjünüsü wachiki sütüma tü ashajuushikat sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, müsü mayaa:

“Jashichisü tü wa'ünüükalüirua wamüin shii'iree su'uteein waa'in
saa'ujee wanoujain nünain
Maleiwa.

Oukteeshii waya atümawaa,
maa aka saa'in aneerü eekai
ekiiraainjatüin”.

³⁷Müshi tachikua jümüin: Nnojotsü jaralüin oo'ule'erüinjachin Cristo suulia alin waya nüpüla. Ja'itairü wainmain tü wa'ünüükalüirua, shiimüin sünnain wayamüleerüin ütämüinre'eya, süka müichian moo'ulaain Cristo suulia alin waya nüpüla.

³⁸⁻³⁹Müshi tachikua: Chi Maleiwakai, nnojoshi na'alijirüin chi Nüchonkai, chi Wasenyotsekai Jesucristo. Njütüin nia wa'akamüin süpüla ouktaa waa'ujee. Sükajee tüü, tatüjaa aa'ulu sünnain nnojolüin kasain asütajatüin joo waalii nüpüla Maleiwa. Ja'itairü kasain alatüin wamüin kataiwa'aya wo'u, ja'itaina ouktüin waya, ayateena waya alin nüpüla. Ja'itakaja noo'ule'ereechin chi Maleiwakai tü yolujaakalüirua oo'ulaka na aapiee chakana iipünaa suulia alin waya nüpüla, ayateena alin waya nüpüla. Ja'itakaja tü alatakat wamüin joolu'u je mapeena, ja'itakaja tü naa'inreekat na sülaülashiikana mma, ja'itakaja tü alatakat chaa sirumat'upünaa je shiinalu'upünaa mmakat, ja'itakaja tü süchekakat wapüleerua süpüshua tü akumajuushikalüirua, nnojotsü suu'ule'erüinjachin chi Maleiwakai suulia alin waya nüpüla.

Nukuaippa chi Maleiwakai sünnain aneekaa wayuu

9 ¹Tü taküjainjatkat joolu'u jümüin, nnojotsü alawaain. Saa'u sa'aniraaitpain takuaippa nümaa Cristo je saa'u jüüjüin taya nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa, aküjüshi taya tü shiimüinkat waneepia, saa'in tamüin. ²⁻³Shiimüin sünnain mojushaatain ma'i taa'in waneepia naalii na tawalayuukana, na tapüshikanairua judiökana. Takaaliijeein naya sünnain anoujaa nünain Cristo, ja'itashije akatannüin taya naa'ujee nütüma chi Maleiwakai nuulia Cristo. ⁴Soto jaa'in tü kasa anasü aapünakat paala namüin. Naya Israelka anülia saa'u nuu'uliwo'uin naya chi watuushi Israelkai anülia. Naya e'itaanaka

süpüla nüchooinjanain Maleiwa. Nii'iyatüin Maleiwa nukuaippa namüin sünnain anashaatain ma'ia. Naya aapünaka amüin tü pütchi e'itaanakat paala nütüma Maleiwa. Naya aapünaka amüin süpüshua tü nüshajakat Moisés süpüla natüjaainjatüin saa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa. Naya ekirajünaka nütüma Maleiwa sünnain a'waajaa nia sulu'u tü a'waajüleekat chi Maleiwakai. Naya aküjünaka amüin süchiki tü kasa anasü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai sünnain pansaain nünüiki namüin. ⁵Naya noo'uliwo'uka na wekii maalajanama'akana. Otta Cristo, nanainjeejachia ne'e, chi Wamaleiwasekai aluwataakakai saa'u kasa süpüshua, chi wa'waajakakai süpüla ka'ikak süpüshua. Amén.

⁶Tamüshii paala jia: Nayapaja'a na judíokana akataluushin nütüma Maleiwa süpüla nüchonwaa, ¿jamaka'a nayouktaka'a Cristo? ¿Shia cheje eera nnojotka pansaain tü nümakat paala Maleiwa namüin? Nnojo. Pansaasü nünüiki Maleiwa waneepia. Akatsa müin mayaa: Eesü wayuu na'aka na nuu'uliwo'ukana Israel eekai manoujüinyeein nünain Cristo süka nnojolüin nüpüshin ma'i Maleiwa. ⁷Soto jaa'in chi wekii maalajachima'akai kanüliakakai Abraham, chi aküjünakakai amüin nütüma Maleiwa sünnain müin mayaa: “Na nuu'uliwo'ukana chi püchonkai Isaac, nayeena ne'e namüiwa püchooinka ma'i”. Eekalaka na'aka na nuu'uliwo'ukana Abraham wayuu eekai nnojolüin shiimüin nüpüshin Maleiwa. ⁸⁻⁹Müshi chi Maleiwakai paala nümüin Abraham sümaa pansaain nünüiki nümüin: “So'u wane

juyakaleena, keraajeerü tü tamakat paala pümüin sünnain pansaain tanüiki. Jemeyuleerü Sara tü pu'wayuusekat nümaa wane püchon”, müshi nia nümüin. Sükajee tüü, na nuu'uliwo'ukana Isaac chi nüchonkai Abraham sümaa Sara, nayainjana ne'e namüiwa nüpüshika ma'i Maleiwa. Otta na nuu'uliwo'ukana chi wane nüchonkai Abraham, chi jemeikai sümaa nnojolin nükejeejachin Maleiwa, nnojoliishii nüpüshin Maleiwa.

¹⁰Soto jaa'in nachiki na senkeyuu nüchooinkana chi watuushikai Isaac sümaa tü nu'wayuusekat kanüliakat Rebeca. Mayaainge nüchooin Isaac na piamashiikana tepichi, ¹¹⁻¹²aneekünüshi waneeshia nütüma Maleiwa, otta chi wane'e, maneekujusai. Nnojoliwa'aya neweetüin, nnojolüiwa'aya naa'inrüin kasa anasü otta kasa mojusü, “Laülaajeechi chi emülieekai naa'u chi epayaakai”, münüüsü tü neikat nütüma Maleiwa. Shia süpüla sütüjaainjatüin wayuu naa'u chi Maleiwakai sünnain nnojolüin nüneeküin wayuu sünnainjee tü kasa anasü saa'inrakat. Sünnainjeejatü tü kasa naa'inrüinjattüjütkaalia niakai paala sümaiwa. ¹³Müsü tü nümakat chi Maleiwakai noo'opünaa na senkeyuukana, tü ashajünakat paala: “Nia taneekaka Jacob, chi emülieekai. Otta Esaú, chi epayaakai, nnojoiishi kasajachin tamüin”.

¹⁴¿Jamüinjatü wanüiki shi'ipajee tüü? “Nnojotsü lotüin nukuaippa Maleiwa maka'a nüneekajüin wayuu”, ¿müinjana waya? Nnojo. ¹⁵Soto jaa'in tü nümakat chi Maleiwakai nümüin Moisés sünnain müin mayaa:

“Eesü wayuu eekai tamüliajüin
sümaa tee'iyatiün ta'anasia
sümüin.

Je eesü eekai nnojolin
tamüliajüin sümaa nnojolin
tee'iyatiün ta'anasia
sümüin”.

¹⁶Je sükajee tüü, nnojoishi
aneekünüin wane wayuu nütüma chi
Maleiwakai sünainjee nücheküin chi
wayuukai aneekünaa. Je nnojoishi
aneekünüin sünainjee kasa anasü
naa'inrakat. Sükajeejatü nii'iyatiün
Maleiwa na'anasia nümüin.

¹⁷⁻¹⁸Wane wayuuirua, nii'iyatiün
na'anasia Maleiwa namüin
shii'iree nanoujain nünain. Otta
waneerua, achechennüsü naa'in
nütüma Maleiwa suulia nanoujajüin
nünain. Ashajünüsü nüchiki wane
wayuu manoujüinyeesai nütüma
Maleiwa sulu'u tü karaloukta
nüchikimaajatkat chi Maleiwakai.
Müshi chi Maleiwakai nümüin
Faraón chi sülaülashikai tü
mmakat Egipto: “E'itaanüshi pia
tatüma sünain aluwatawaa, süpüla
tatüjaanüin aa'u sünain pülashin
taya sütüma tü taa'inrakat püka je
süpüla te'nnaajününjachin sütüma
wayuu sainküin mma”.

¹⁹Eesü süpüla süsouktüin wane
wayuu shi'ipajee tü tamakat,
sünain sümüin tamüin: “Müleka
sükaaliijünüleje nütüma Maleiwa
wane wayuuirua sünain anoujaa,
otta waneerua, achechenna
aa'inrü nütüma suulia nanoujajüin,
¿jamaka'a kasalajanainjatka'a
wamüin nütüma manoujain
waya? Isasü wachiki woo'ulaain
suulia tü nüchekakat wapüleerua”.
²⁰⁻²¹Tamüshi paala chi wayuukai:
Wayuu ne'e pia. ¿Jamüsü
mojuka'aka pünüiki ni'ipajee

Maleiwa? Wane wayuu atükat,
müleka sücheküle süpüleerua
sütükeein wane irala ita eekai
anain ma'i, sütükain tia. Otta
müleka sütükeere ne'e wane amüchi
eekai mojuin, “¿Jamüsü maka'a
taya pütüma?”, nnojotsü süpüla
sümüinjatüin sümüin tü wayuu
katükalakat.

²²Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai
sünain nii'iyatein nukuaippa
sümüin wayuu sünain jashichin
nia sümüin saalii saainjala je
sünain pülashin ma'i nia süpüla
süsalaínjatüin shia nütüma. Süka
saja'ttinneerüin wayuu jashichik
amüin chi Maleiwakai so'uweena
wane ka'i, ¿jamaka'a koulainka'a
shia nütüma süpüla süsala saainjala
maa'ulu yaa? ²³Shia süka nii'iyatein
nukuaippa sünain anashaatain ma'i
nia namüin na nüneekatüjülüikana.
Nümüliajüin naya süpüla eenjanain
nümaa waneepia chaa iipünaa.

²⁴Na wayuu aneekünatüjülüikana
nütüma Maleiwa süpüla nümüliajaa,
waya wayakana. Je eenakünüshii
waya nütüma süpüla anoujaa nünain,
maa aka sa'akajee tü judíokalüirua
oo'ulaka tü gentilekalüirua. ²⁵Tü
naa'inrakat chi Maleiwakai sünain
neenaküin na gentilekana, shia
tü nüshajakat achiki paala Oseas
sünain aküjaa tü nümmakat Maleiwa,
sünain müin mayaa:

“ Jia tapüshika'aya', meechi taya
sümüin wayuu eekai nnojolüin
tapüshipü'üin.

Je sümüin wayuu eekai
maaliipü'üin tapüla,
'Jia aishiika'aya tapüla', meechi
taya namüin”.

²⁶Shia tü aküjünakat achiki sulu'u
wane ashajuushiya nütüma Oseas
sünain müin mayaa:

“Namüin na wayuu, ‘Nnojoliishii
jia tapüshin’,
nümäpü'ükana amüin Maleiwa,
‘Naya nüchooinaka Maleiwa
Matüjainsaikai ouktaa’,
müneena so'uweena wane
ka'i”.

²⁷⁻²⁸ Tü naa'inrakat chi Maleiwakai
sünain neenaküin na judiökana, shia
tü nüshajakat achiki paala Isaías
sünain müin mayaa:

“Alü'ütsü tü ka'i
kasalajanainjatkat o'u
nütüma Maleiwa namüin
naainjala napüshua na
kaainjaraliikana saa'u
mmakat.

Ja'itaina wainmain na
Israelkana, maa aka saa'in
jasai sotpünaa palaa,
o'tte'enneerü ne'e palirü
na'akajee”.

²⁹ Shia tü aküjünakat achiki sulu'u
wane ashajuushiya nütüma Isaías,
sünain müin mayaa:

“Chi Maleiwa Pülashaatakai ma'i,
müleka nnojorule nüpüte'erüin
paala süpüshi naikeyuu na
watuushikana,
müshiije aka waya saa'in tü
pueulokolüirua Sodoma
oo'ulaka Gomorra
paala sümaiwa sünain
saja'ttale'einya”.

**Ayouktünüshi Cristo
natüma na Israelkana**

³⁰ ¿Jamüinjatü wanüiki
shi'ipajee tüü? Na gentilekana,
mayaainje nnojoliün kasajatüin
paala namüin anainjanain naya
no'ulu'u Maleiwa, anajiraainapa
naya nümaa sünainjee nanoujain
nünain Cristo. ³¹⁻³² Otta na wayuu
Israelkana, soo'opünaa kee'ireein

naa'in anain naya no'ulu'u Maleiwa
sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat
anain Moisés, nnojotsü nountüin
anajirawaa nümaa Maleiwa, süka
nayouktüin tü anajirawaakat nümaa
sünainjeejatkat anoujaa nünain
Cristo. Nnojoliishii kamaneweein
nümüin chi ajütünakai nütüma
Maleiwa, chi o'tte'erüinjachikai
naya. ³³ Tü nüchikikat Cristo, sünain
müin aka nia saa'in wane ipa eekai
shiyouktünüin sütüma wayuu,
ashajünüsü paala. Müsü mayaa:

“Te'itaajeerü wane ipa cha'aya
Jerusalén
mojeetkat atüma saa'in wayuu
süka süshanaajeerüin saa'ujee
süpüla amalajawaa.

Otta chi eekai nünoujain nünain,
talateerü ma'i naa'in nümaa”.

10 ¹ Tawalayuwaa, kee'ireesü
ma'i taa'in shii'iree
no'tte'ennüin na tapüshikana
judiökanaairua. Shia tachuntaka aa'u
waneepia nümüin Maleiwa. ² Tatüjaa
aa'uchii naya sünain na'yataweein
nümüin Maleiwa. Akatsa nnojoliün
lotüin nakuaippa sünain a'yatawaa
nümüin, ³ saa'u nnojoliün noonooin
sümaa tü nümakat Maleiwa süpüla
anajiraainjanain naya nümaa.
Nnojotsü nayaawatüin saa'u tü
anajiraainjatkat akajee wayuu
nümaa. Je saa'u nayouktüin tü
nümakat Maleiwa, nachajaa
anajiraweein nümaa süka nakuaippa
namüiwa. ⁴ Müshi taya tachikua
jümüin: Nnojoliishii anajiraain
waya nümaa Maleiwa sünainjee
woonooin sümaa tü nuluwataakat
anain Moisés. Süka shikeraajüitpain
nütüma Cristo tü nümakat Moisés,
anajiraashii nümaa Maleiwa
napüshua na eekai nanoujain nünain
Cristo.

⁵Akújúshi Moisés süchiki sukuaippa wayuu eekai anajiraweein nümaa Maleiwa, sünnain nüshajüin nünnüiki chi Maleiwakai mayaa: “Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in kataa o'u tamaa chaa iipünaa, achecküshi noonooiin waneepia sümaa tü taluwataakat anain”, müsü. ⁶⁻⁷Otta saa'u shikeraajüitpain tü nuluwataakat anain Moisés nütüma Cristo, suuntuütpa wayuu anajirawaa nümaa Maleiwa sünnainjee sünnoujain ne'e nünnain Cristo. Nnojotsü che'ojaain wamüin wachuntüin nümmüin Cristo nüshakatüinjachin iipünaajee je nüso'iraain aa'in, süka naa'inratüjülü'inya tia.

⁸Je tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, aapünüsü wamüin süpüla waküjainjatüin shia je süpüla wanoujainjanain sünnain süka süpüshua waa'in. ⁹Anuu tü shikirajakat anain tü nüchikikat chi O'tte'erüikai: Müleka waküjale sümmüin wayuu nüchiki Jesucristo sünnain Wasenyotsein nia, sümaa wanoujain nünnain süka süpüshua waa'in sünnain süso'iraain naa'in nütüma Maleiwa süchikijee ouktaa, shiimüin sünnain wo'tte'ennüin. ¹⁰Anajiraashii waya nümaa Maleiwa müleka wanoujüle nünnain Cristo süka süpüshua waa'in. Je atüjaaneena aa'u waya sünnain wo'tte'ennüin, süka waküjüin nüchiki Jesucristo sünnain Wasenyotsein nia. ¹¹Je o'tte'ennüsü wayuu süpüshua eekai sünnoujain nünnain. Shia tü ashajünakat achiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, sünnain müin mayaa: “Wayuu süpüshua eekai sünnoujain nünnain, talateerü ma'i saa'in nümaa”. ¹²⁻¹³Otta wane ashajuushiya, müsü yaa: “Chi wayuu

eekai nüchuntüin saa'u nünnülia chi Senyotkai Jesucristo, o'tte'enneechi nia”. Cristo, nia Nasenyotseka napüshua na eekai nanoujain nünnain, je anamiashaatashi nia sümmüin wayuu süpüshua eekai süchuntüin nümmüin. Maa aka wayuu judío otta gentile, o'tte'ennüshii naya wanaawa sünnainjee tü naa'inrakat Cristo.

¹⁴⁻¹⁵¿Jamüsü nnojotka'a wainmain na judío eekai nachuntüin saa'u nünnülia Cristo süpüla no'tte'ennüinjanain? Anuu tü ashajünakat paala sünnain müin mayaa: “Anashaatasü ma'i süka süntüin wayuu wa'akamüin sünnain aküjaa wamüin süchiki kasa anasü”, müsü. Otta müleka nnojorule suluwataañüin wayuu sünnain aküjaa nüchiki Cristo, maküjainjeerü shia. Je müleka nnojorule süktüjünüin nüchiki sümmüin wayuu, nnojoleena naya atüjaain naa'u Cristo. Je wane wayuu, müleka nnojore nüttüjaain naa'u Cristo, nnojoleerü nuuntüin anoujaa nünnain. Je müleka nnojorule nünnoujain nünnain Cristo, nnojoleerü nuuntüin achuntaa o'tte'ennaa nümmüin.

¹⁶⁻¹⁷Müleka süküjünüle nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, sümmüin wayuu, shiimüin sünnain eejeerüin wayuu eekai sünnoujain nünnain süpüla su'tte'ennüinjatüin nütüma. Otta na Israelkana, ja'itaina naapüin nüchiki chi O'tte'erüikai, wainma eekai nnojolüin sünnoujain nünnain. Shia tü nüshajakat achiki paala Isafas sünnain müin mayaa: “Maleiwakalee, ¿jamüsü nnojotka'a nanoujain na wayuukana tü tekirajakat anain?”. ¹⁸Taya Pablo, asakitshi paala taya: ¿Jamüsü nnojotka'a wainmain na anoujakana na'aka na Israelkana? ¿Shia süka

nnojoliin naapüin nüchiki chi O'tte'erüikai? Nnojo. Shiimüin sünain naapüin, maa aka tü ashajünakat paala. Müsü mayaa:

“Aküjünüsü nüchiki sainküin mmakat süpüshua.

Shiimüin sünain saapünüin sütüma wayuu süpüshua”.

¹⁹Asakitshi taya tachikua: ¿Jamüsü nnojotka'a wainmain na anoujakana na'aka na Israelkana? ¿Shia süka nnojoliin nayaawatüin saa'u tü naapakat? Nnojo. Shiimüin sünain nayaawatüin saa'u. Soto jaa'in tü nünüikikat Maleiwa ashajünakat paala nütüma Moisés sünain müin mayaa:

“Jia wayuu Israelkana, achunjeerü jaa'in tatüma nachiiirua na gentilekana, na meirakaajukana amüin jütüma.

Jashicheena jia tatüma namüin na gentilekana, na nnojoliikana aapünüin amüin tü nüshajakat Moisés maa aka jiakana”.

²⁰Jashichishii naya, süka kamaneein chi Maleiwakai namüin na gentilekana. Nnojoishi mmoliün Isaías neema na Israelkana sünain ashajaa tü nümakat Maleiwa noo'opünaa na gentilekana sünain müin mayaa:

“Na wayuu nnojoliikana achajaain tachiki paala, antüinapa joolu'u tanain. Tee'iyatüitpa joo takuaippa namüin”.

²¹Otta nünüiki Maleiwa noo'opünaa na Israelkana, müsü mayaa:

“Ja'itairü kee'ireein taal'in anajiraweein naya tamaa, ayatshi'iya ayouktüin tanüiki.

Masütaajusalii naya sünain moonooiin sümaa tü taluwataakat anain”.

Nükataliün Maleiwa napüshi na Israelkana nünainmüin

11 ¹Asakitshi paala taya soo'opünaa tüü: Saa'u shiyouktünüin nünüiki Maleiwa natüma wainma na wayuu Israelkana, ¿niyüülajataapa Maleiwa na nüpüshikana? Nnojo. Nnojotsü shiain tia. Nnojoishi niyüülajüin tayakai, je shiimüin judfoin taya. Noo'uliwo'u taya na watuushikana Israel je Abraham. Je Benjamín te'iruku. ²Shiimüin sünain nnojolin niyüülajüin Maleiwa na nüpüshikana, na nüneekatüjülüikanaya paala sümaiwa. Soto jaa'in nüchiki Elías, tü ashajünakat sulu'u tü karaloukta nüchikimaajtkat Maleiwa. Müshi Elías nüümüin Maleiwa sünain niyoujain na Israelkana: ³“Maleiwakalee, no'uta aa'inchi wainma na pünüikimaajanakana je nojunnajirüin tü a'ajüleekaliürüa. Taya apütaaka ne'e tamüiwa sümaajaa no'uteein ma'i taa'inya”. ⁴Je nünüiki chi Maleiwakai ni'ipajee Elías: “Nnojoishi piain pümüiwa na'akajee na Israelkana sünain oonooiin sümaa tanüiki. Takataliün tanainmüin maa aka 7.000 wayuu na'akajee na wayuu Israelkana eekai ayatüin sünain oonowaa sümaa tanüiki, eekai nnojoliin jüüjüüin nüümüin chi maleiwayaa kanüliakai Baal”, müsü. ⁵⁻⁶Müsia aka joo maa'ulu yaa. Eesü na'akajee na judfokana eekai nükataliün chi Maleiwakai nünainmüin. Aneekünüshii

naya nütüma Maleiwa sünainjee anamiain nia namüin, nnojotsü sünainjeejatüin kasa anasü naa'inrakat. Müleka süneekünüleje wayuu sünainjee tü kasa anasü saa'inrakat, nnojotsüje che'ojaain anamiainjachin Maleiwa wamüin.

⁷Na'akajee na Israelkana, na eekai anajiraaain nümaa Maleiwa, naya ne'e na aneekuushikana nütüma. Otta tü wane napüshikat, mayaainge kee'ireein saa'in anainjatüin shia no'ulu'u Maleiwa, nnojotsü suuntuin süka nüchecherüin Maleiwa saa'in suulia sünoujajüin nünain. ⁸Otta tü nachikikat, ashajünüsü paala, müsü mayaa:

“Je nayakana nütüma chi
Maleiwakai,
isasü nachiki
nayaawatüinjatüin saa'u tü
shiimüinkat.
Müshii aka wane mo'usai, otta
wane mache'esai,
nnojotsü nountüin
nayaawatüin saa'u tü kasa
ne'rakat je tü naapajakat
achiki.

Ayatshi'iyaa naya sünain müin
aka tia maa'ulu yaa”.

⁹⁻¹⁰Je tü nüshajalakat David
nachiki, müsü mayaa:

“Kasataalejese nata'ünnüin
nütüma Maleiwa wanaa
sümaa nemi'ljaain
kasalajanaiwa namüin tü
naainjalakat.
Kasataalejese nnojoleerüin
nayaawatüin saa'u tü
shiimüinkat,
süpüla müliainjatüin ma'i
naa'in sütüma tü kasa
mojusü alateetkat namüin
saaliijee naainjala”.

Kamaneeshi Maleiwa namüin na gentilekana

sükajee nayouktüin Cristo na judiökana

¹¹Asakitshi paala taya: Na wayuu Israelkana, saa'u ayatüin naya sünain ayouktaa nünuiki Maleiwa, ¿ashanaashii naya sünain amüloulin sükajee tia? Nnojo. Nnojotsü shiain tia. Sükajee kaainjalain naya sünain nayouktüin Cristo, nükaalijain Maleiwa na gentilekana sünain o'tte'ennaa. Müleka nachunjale aa'in na judiökana nachiirua na gentilekana sünainjee tia, eesü süpüla kee'ireein naa'in o'tte'ennaa nayakanaya. ¹²Sükajee nayouktüin Cristo na judiökana, akjünüsü nüchiki chi O'tte'erüikai namüin na gentilekana. Je talatüsü saa'in wayuu sainküin mma süka sükjünüin nüchiki Cristo sümüin wayuu ütümüinre'eya. Je alana'aleejeeria ma'i sünain talatüin saa'in so'uweena tia ka'ikat nanoujakat o'u wainma na judiökana sümää no'tte'ennüinjanain.

¹³Aashajaashi taya joolu'u jümüin jia anoujashii gentilekana chakana Roma. Saa'u tayain wane chi Aluwataaushi aneekünakai nütüma Maleiwa süpüla taküjainjatüin nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu eekai gentilein sainküin mmakat süpüshua, kojutsü tatüma tü ta'yataakat anain nümüin Maleiwa ja'aka. ¹⁴Otta süka nayain tapüshin na judiökana, tacheküin ma'i müleka nachunjale aa'in wainma nayakana jüchiirua jiakana gentilekana, süpüla nanoujainjanain nünain Cristo sümää no'tte'ennüinjanainya. ¹⁵Sükajee nayouktüin na

judíokana nütüma Maleiwa saaliijee manoujain naya, suuntuin joo wayuu süpüshua anaawajirawaa nümaa Maleiwa. Je so'uweena tia ka'ikat kamaneekat o'u chi Maleiwakai namüin na judíokana, talatashaateerü saa'in wayuu sainküin mma, sünnain meerüin aka saa'in wane wayuu eekai süso'iraaipain naa'in wane suwala süchikijee ouktaa.

¹⁶Aneekünüshii na wayuu Israelkana nütüma Maleiwa sümaiwa paala süpüla nüpüshinjanain naya je süpüla nakatannüinjanain suulia kaainjalaa. Akaajaa jia gentilekana maa'ulu yaa, aneekünüshii jia nütüma Maleiwa süpüla nüchooinjanain jia je süpüla nukatalüinjanain jia suulia kaainjalaa. ¹⁷Müshii aka jia saa'in süttüna wunu'u sa'akajatü mojuui eekai shi'yotoonüin sümaa shi'itaanüin yaa miichipa'a sünnain süsa'a wane wunu'u ekünaajuui achonlu süpüla kachoinjatüin tü süttünakat. Akaajaa na judíokana, müshii aka naya saa'in süttüna tü wunu'u ekünaajuuiikat achon. Oshottünüsü sünnainjee tü süsa'akat süpüla ji'itaanajanain jiakana shii'iraka. ¹⁸Jiakana gentilekana, jalia jia suulia a'waatawaa sulu'u jukuaippa noulia na judíokana. Soto jaa'in sünnain nojoliin jain süsa'ain tia wunu'ukot, süttüna ne'e jia. ¹⁹Eesü süpüla jümüin tamüin: "Oshottünüsü süttüna tü wunu'u ekünaajuuiikat achon süpüla we'itaanajanain wayakana shii'iraka", müshii. ²⁰Mayaainje shiimüin tü jümakat, soto jaa'in wane kasa: Niyouktüin chi Maleiwakai na judíokana saaliijee manoujain naya, je jia gentilekana,

anaawajiraashii jia nümaa sünnainjee tü jünoulakat. Je sükajee tüü, jalia jia suulia pülajüin jaa'in noulia na judíokana. Shia anaka alu'u mmoreule jia neema Maleiwa. ²¹Saa'u niyouktüin Maleiwakai na judíokana saaliijee manoujain naya, shiimüin sünnain niyoukteenain jia gentilekana müleka nnojorule jünoujain.

²²Nnojo motüin jaa'in sünnain kamanein ma'i jümüin chi Maleiwakai müleka nnojorule jiyouktüin tü na'anasiakat. Alu'ujasa müleka jiyouktüle nia, nuu'ulaajeena jia maa aka naa'inrakat paala naka na judíokana eekai kaainjalain. ²³Tü süttünakalüirua oshottünakat sünnainjee tü wunu'u ekünaajuuiikat achon, nojotsü isain achiküü shi'itaanüin süchikua sünnain tü süsa'akat. Meena na wayuu judíokana. Müleka nanoujale nachikua nünnain Maleiwa, nii'yateerü na'anasia namüin nüchikua. ²⁴Tamüshii paala jia jüchikua: Tü süttünakat wunu'u sa'akajeejatkat mojuui, kapüleesü shi'itaanüin sünnain süsa'a tü wunu'u miichipa'ajatkat ekünaajuuiikat achon. Otta müsia tü süttünakalüirua oshottünakat paala sünnainjee tü süsa'akat, mapüleesat shi'itaanüle süchikua sünnainmüin.

Ojuittinneena na judíokana suulia kaainjalaa

²⁵Tawalayuwaa, suulia pülajüin jaa'in noulia na judíokana, anashi takjüüle joolu'u jümüin süchiki wane kasa matüjaajuukat aa'u paala: Na judío achechennakana aa'in nütüma Maleiwa suulia nanoujajüin nünnain, ayateena naya manoujain wane'ere'eya keraapa jerainjatüin tü gentile anoujainjatkat nünnain Cristo.

26-27 Je süchikijee tia, ojuittinneena na judíokana wainma suulia kaainjalaa. Shia tü ashajünakat achiki paala sünnain müin mayaa:

“Anteechi chi ojuittirüikakai chajee Jerusalénjee nanainmüin na nuu'uliwo'ukana Jacob süpüla nükatallünjanain naya suulia tü mojusükot.
Je so'u ka'ikat tia, ekettaajeerü tü pütchi jeket te'itaakat süpüla talatirüinjatüin naainjala noulia”.

28 Saa'u nayouktüin na judíokana tü nüchikikat chi O'tte'erüikakai, nükaaliijain chi Maleiwakai na gentilekana sünnain anoujaa nünnain Cristo. Otta na judíokana, ja'itaina nayain nü'ünüüin chi Maleiwakai maa'ulu yaa, ayatshi'iyaa alin naya nüpüla süka naneekünüin nütüma paala sümaiwa süpüla nayainjanain nüpüshin je süka pansaain nünnüiki namüin na nekii maalajanama'akana sünnain nu'tte'erüinjain naya. 29 Je watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai, müleka nüneeküle wane wayuu süpüla naa'inrüinjatüin kasa anasü nümmüin, ayatsü pansaain waneepia nünnüiki nümmüin. 30 Jiakana gentilekana, moonoolosalii paala jia sümaa nünnüiki Maleiwa waneepia. Otta müsia joolu'u, nümmülijüinapa jia Maleiwa sükajee moonooiin na judíokana.

31 Je maa aka nümmülijüinapain jia, nümmülijaeena na judíokana. Acheküshii amülijüünää naya nütüma, süka nayouktüin tü nünnüikikat. 32 Otta wayuu süpüshua, saaliijee shiyouktüin nünnüiki Maleiwakai, ayüülajünüsü nütüma süpüla saa'inrüinjatüin tü mojusü kee'ireekat ma'i saa'in. Je acheküsü

amülijüünää shia nütüma suulia amüloulüi.

A'waajaa Maleiwa

33 Anashii wa'waajüle chi Maleiwakai. Kekiishaatashi ma'ia. Nütüjaa aa'ulu kasa süpüshua. Nnojotsü wayaawatüin aa'u süpüshua tü kasa anasü naa'inrakat.

34 Shia tü ashajünakat achiki sümaiwa paala sünnain müin mayaa: “Saa'u nnojolüin watüjaain saa'u tü jülüjakat naa'in chi Maleiwakai,

nnojotsü wountüin waküjain nümmüin tü naa'inrüinjatkat.

35 Nnojotsü kasain che'ojaaain nümmüin süpüla wojuyaaajirüin nia süpüla nuwalaajüinjatüin süchikua wamüin”.

36 Nia kakumajalaka kasa süpüshua. Nia kataka atüma so'u kasa süpüshua süpüla kojotüinjachin nia sünnainjee tü kasa anasü naainjakat. Joo'uuya wa'waajaiwa nia süpüla ka'ikat süpüshua. Amén, anasü waa'inrüle tia.

Aapünüsü tü atüjaa wa'yataainjatkat aka nümmüin Maleiwa

12 1 Tawalayuwa, sünnainjee süpüshua tü anasü naa'inrakat chi Maleiwakai jaa'u sünnain nümmülijüin jia, anakaja toso'irüle jaa'in shii'iree ju'waajüinjachin nia süka süpüshua jaa'in. Saa'u jükatannüinapain nütüma suulia jaainjala, jaapajiraa jümata jukuappa nümmüin, sünnain ji'yataain waneepia nümmüin kataiwa'aya jo'u süpüla talatüinjachin nia jümää.

2 Alana'aleesia sünnain anain tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua

suulia kasa súpúshua, süka shiain tü talatakat atüma naa'in. Je sükajee tia, juu'ulaa suulia ashataa nakuaippa na manoujainsaliikana. Nnojo jülüjüin jaa'in maa aka tü jülüjakat naa'in nayakana. Müleka juu'ulaale suulia, nii'irateerü jukuaippa Maleiwa. Sünainjee tüü, juunteerü jiyaawatüin saa'u tü nüchekakat jüpüleerua, je kee'ireejeerü jaa'in jaa'inreein tia.

³Sünainjee na'anasia chi Maleiwakai aapünakat tamüin, tamüshii paala jia jüpúshua: Nnojo ju'waataain sulu'u jukuaippa. Shia anaka alu'u müleka jiyaawatüle naa'u Maleiwa sünain niain juuntüin atüma jaa'inrüin tü nüchekakat jüpüleerua. Anakaja müleka sotüle jaa'in che'ojaajeerüin waneepia akaaliijünaa jümüin nütüma Maleiwa süma'inru'u jii'yataain nümüin. ⁴Jülüja jaa'in wakuaippa sünain wainmain wa'ülia. Mayaainje een wajapü oo'ulaka woo'ui, nnojotsü akatajiraain tiairua. Waneesia ne'e wakuaippa. Maa aka wajapü, ja'ijaasü süpüla aa'inraa wane kasa. Akaajaa woo'ui, ja'ijaasü süpüla aa'inraa wane kasa'aya. ⁵Müsia wakuaippa waya anoujashiikana wapúshua nünain Cristo. Ja'itaina wainmain wayakana, wayajiraashii sünain tü wanoulakat. A'aniraasü wakuaippa nümaa Cristo süka niain wa'yataain amüin wane'ewaire wakua. ⁶Anakaja müleka wa'yataale nümüin Maleiwa süka tü atüjaa eitajünakat wamüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Naata'awaisü tü atüjaa aapünakat wamüin süpüla wa'yataain nümüin Maleiwa. Müleka saapünüle pümüin süpüla aapirülinjachin pia wayuu süka

nümüiki Maleiwa, anakaja püküjale waneepia tü shiimüinkat pünoujakat anain. ⁷Müleka saapünüle pümüin süpüla akaaliijülinjachin pia na puwalayuukana, puu'ulaka pümata tia. Müleka shiale süpüla ekirajülinjachin pia sulu'u tü outkajaaleekat, anasü paa'inrüle tia. ⁸Chi wayuu eekai naapünüin amüin süpüla achecherülinjachin nia saa'in wayuu sünain anoujaa, anashi müleka naa'inrüle tia. Chi eekai naapünüin amüin süpüla asülajülinjachin nia sümüin wayuu eekai maletsein, anashi nnojoiere jii'iyein nia suulia. Müleka shiale süpüla aluwataalinjachin pia wayuu, anakaja tütüle pia sünain aluwatawaa. Müleka shiale süpüla amüliajülinjachin pia wayuu, anashi müleka paa'inrüle tia sümaa talatüin paa'in.

Anaawaa sümaa wayuu waneepia

⁹Nnojo aiyaain wayuu jüpüla, shiimüinjatü alin jüpüla. Jiyoukta tü mojusukat süpüleerua jaa'inrüinjatüin tü kasa anasükat. ¹⁰Anakaja müleka aijiraale jia jüpüla, süka pawalaawainapain jia. Nnojo yaletüin jukuaippa su'upala wayuu, shia jii'iyata nojut napúshua na juwalayuukana. ¹¹Anakaja jii'yataale nümüin chi Senyotkai süka súpúshua jaa'in sünain nnojoliin jukulajaain. ¹²Müleka jii'rüle müliaa saaliijee tü jünoulakat, anasü jüchecherüle jaa'in su'utpünaa. Jüchunta waneepia nümüin Maleiwa, sümaa talatüin ma'i jaa'in süma'inru'u ja'atapajüin tü naa'inrüinjatkat jümüin. ¹³Jüsülaja súpúshi tü juwashirüinkat namüin na juwalayuukana eekai maletsein. Je

müleka nantüle wane juwalayuu jünainmüin, anashii müleka kapüräle jaa'in naya.

¹⁴Müleka ji'rüle müliaa sütüma wayuu sünainjee tü jünoulakat, anakaja müleka jüchüntüle nümüin Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia sümüin tia wayuukot, je nnojotsü süpüla kasalajanainjatüin sümüin nütüma. ¹⁵Müleka talatüle naa'in wane wayuu ja'aka, talata jaa'in wanaa nümaa. Je müleka mojule naa'in wane wayuu ja'aka, moju jaa'in wanaa nümaa. ¹⁶Nnojo ju'waataain sulu'u jukuaippa sümää pülayaain jaa'in suulia wayuu, shia jaa'inra akaaliijaa wayuu süpüshua sünain nnojoliin kachekala'atain jia wayuu.

¹⁷Müleka mojulaale wane wayuu jümüin, anakaja müleka jirakaale nüka. Nnojo mojulaain jia ni'ipajee, shia jaa'inra tü anasukat su'upala wayuu süpüshua. ¹⁸Anakaja müleka kamaneere jia sümüin wayuu süpüshua suulia pa'ürülaawajirawaa. ¹⁹Müleka su'utünüle aa'in wane jüpüshi, nnojo kee'ireein jaa'in pasalawaa. Shia anaka alu'u juu'ulaale chi uwomuyuukai najapulu'u Maleiwa süpüla niainjachin süsalaa atüma nia. Anuu tü nümakat chi Maleiwakai soo'opünaa tia, ashajünüsü paala sümäiwa sünain müin mayaa:

“Süsalainjatü wayuu tatüma tayakai süka tayain pasalaainjachin atüma wayuu”.

²⁰Je wane ashajuushikalia, müsü mayaa:

“Müleka aire jamü sümüin wane jü'ünüü, anakaja jikirüle shia. Je münyaasüle nia,

anakaja jüsülajüle wüin nüsiin süpüla japülinjachin nia saaliijee tü mojusü naa'inrakat jüka”.

²¹Jalia jia suulia shiyamülaa tü mojusükat. Shia anaka alu'u müleka jüyamürüle tü mojusükat süka tü anasü jaa'inrakat waneepia.

Kojutaa atüma na laülaayuushiikana

13 ¹Tekirajeena joo jia sünain tü anasü jaa'inrüinjatkat shi'ipajee naluwataain na sülaülashiikana mma. E'itaaushi naya nütüma Maleiwa. Müleka nnojoliireje e'itaaushin naya nütüma, nnojoliishijee aluwataain. Je nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua jüüjüinjatüin wayuu süpüshua namüin. ²Chi eekai niyouktüin aluwataanaa natüma, niyouktüinja'a mmata tü ni'inaajalakat chi Maleiwakai. Süsaleechi nia nütüma saaliijee tia. ³⁻⁴Shiimüin sünain jashichin chi Maleiwakai namüin na wayuu aa'inrakana tü mojusükat. Ni'itaaain Maleiwa na sülaülashiikana mma süpüla kasalainjanainjatüin natüma naainjala na mojulaashiikana. Sükajee tia, mmoleena naya neema. Otta chi wayuu aa'inrakai tü anasükat, nnojoleechi mmolüin neema, süka nüchepchiaain Maleiwa naya süpüla akaaliijaa wayuu. Nnojoleere jiiimoliain naya, anakaja müleka lotüle jukuaippa no'upala süpüla neirakaainjanain jüka. ⁵Tamüshii paala jia jüchikua: Anakaja jüüjüüle jia namüin na sülaülashiikana mma, süka nnojolüin süsaleein jia natüma, je süka jütüjaain saa'u sünain shiain tü anasükat nu'upala Maleiwa.

⁶⁻⁷ A'yataashii na sülaülashiikana mma waneepia süinain aluwatawaa. Oo'ulaka okotchajitshii neerü süpüla tü kasa che'ojaakat sulu'u tü mmakat. Anakaja nnojoliire ja'alijiraain suulia awalaajaa tia namüin, süka e'itaashin naya nütüma Maleiwa süpüla tia. Je anakaja müleka jii'iyatüle nojut namüin, süka nüchepchiain naya Maleiwa süpüla akaaliijaa wayuu je süpüla süsalaa atüma na mojulaashiikana.

Aiwaa apüla wayuu süka sülü'ülüin nükalia Cristo

⁸ Watüjaa aa'ulu süinain anain müleka pansaale tü wamakat süpüla wawalaajüin süchikua tü wajuyaalakat. Akaajaa jia, pansaa jütüma tü jümakat süpüla aijiraain jia jüpüla jüpüshua waneepia. Na wayuu aijiraakana napüla, nekeraajüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés sükajee tia. ⁹ Müsü tü nuluwataakat anain Moisés: “Ai jüpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpülaajiraa”, müsü. Müleka juu'ulaküle tia, nnojoleerü jaa'inrüin tü kasa achiajaanakat oulia waya nütüma süinain müin mayaa: “Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojoikai pu'wayuusein. Nnojo pu'utüin saa'in wayuu. Nnojo pu'luwajüin sükorolo wayuu. Nnojo kee'ireein paa'in naata kokoroloshi”, müsü. ¹⁰ Müleka aire wapüla wane wayuu, nnojoleena waya e'rüliin wayümüin nümüin. Saa'u aijiraain waya wapüla wapüshua, wekeraajüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés sükajee tia.

¹¹ Anakaja müleka aire jüpüla wayuu süpüshua, süka kettaaitpain sükalia süpüla eenjatüin ma'i waa'in süinain süpüshua tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua. Ai jüpüla wayuu süpüshua, süka sülü'ülüin nükalia chi Wasenyotsekai Jesucristo süinain niitaain nüchikua süpüla nujuittirüinjanain waya suulia waainjala. Pejereesia ma'i nükalia suulia paala wekeroloiwa'aya süinain anoujaa nünain Cristo. ¹²⁻¹³ Saa'u sülü'ülüin nükalia Cristo, juu'ulaa suulia aa'inraa kasa mojusü, maa aka tü saa'inrakat wayuu sa'akapünaa piyuushi. Shia anaka alu'u müleka yapale jia süpüla eejirawaa sümaa tü mojusukat süinainmüin aa'inraa tü anasukat. Nnojo maa'in jaa'in süinain emi'ijaa. Nnojo jiperüin. Nnojo ju'luwajiraain jukuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo. Nnojo jüchunjain aa'in saa'u wayuu süinain jü'ülüjaain. ¹⁴ Juu'ulaa suulia jüle'eru'uin süchiki kaainjalaa. Shia anaka alu'u müleka jüshatüle nukuaippa chi Senyotkai Jesucristo, süpüla nükaaliijainjanain jia süinain ayamülaa tü mojusukat.

Eewaa aa'in süinain tü nünojokat anain wane wawala

14 ¹ Ashajüshi taya jümüin joolu'u nachiki na anoujashiikana eekai nnojoliyüüin nayaawatüin ma'i saa'u sukuaippa tü anoujaakat. Anakaja müleka kamaneeere jia namüin süinain nnojoliin jü'ülüjaain namaa süinainjee tü nanoujakat anain, müleka lotüle shia, nnojottaale lotüin. ² Eesü süpüla nnojolüin mojuin jümüin ekaa ekuülü eekai ein ne'e, süka anain tia no'ulu'u

Maleiwa jaajuin. Otta nümüin chi juwalakai mayaawatüinkai saa'u sukuaippa tü anoujaakat, mojuushiü süpüla niküin asalaa, süka nnojolüin anain tia no'ulu'u Maleiwa naajuin.

³Nnojo pülain jaa'in nuulia chi puwala meküinkai asalaa. Je pialeje chi meküinkai asalaa, anakaja nnojoire piyoujain chi puwalakai eekai niküin asalaa, süka kamanein chi Maleiwakai wamüin waya anoujashiikana wapüshua.

⁴Tamüshii paala jia jüpüshua: Nnojotsü anain jiyoujain wane juwala, süka nüchepchiain Maleiwa waya wapüshua. Nia akaaliijaka waya sünnain atüjawaa saa'u tü waa'inrakat müleka anale shia, müleka mojule. Müleka waa'inrüle tü kasa mojusukat, kasalajaneerü wamüin nütüma. Otta wountüin waa'inrüin tü anasukat nütüma.

⁵Eeshii ja'aka eekai kojutüin atüma nakalia na judiökana, tü na'waajakat o'u Maleiwa. Otta wanee, nnojotsü kojutüin natüma. Tamüshii paala jia jüpüshua: Anakaja müleka jiyawatüle saa'u tü jünoujakat anain. ⁶Chi kojutkai atüma nakalia na judiökana, kojutüshi Maleiwakai nütüma sükajee tia. Maa'aya aka chi meküinkai asalaa, kojutüshi Maleiwakai nütüma sükajee tia sümaa naapüin analu'ut nümüin. Maa'aya aka chi ekakai eekai ein ne'e, kojutüshi Maleiwakai nütüma sükajee tia sümaa naapüin analu'ut nümüin. ⁷⁻⁸Tü waa'inrakat kataiwa'aya wo'u, nnojotsü süpülajatüin talatünjatüin ne'e waa'in, süpülajatü kojutünjachin watüma chi Maleiwakai. Nnojoleena wayain kojutka, nieechi chi Maleiwakai. Nüchooin

waya sünnainjee tü naa'inrakat chi Wasenyotsekai Jesucristo. Ja'itakaje'e ouktapa waya, ayateena waya nüchooin.

⁹Watüjaa aa'uchi Cristo sünnain ouktüin saa'u waainjala sümaa süso'iraain naa'in süpüla niainjachin Wasenyotsein. Nia Wasenyotseka joolu'u kataiwa'aya wo'u je ayateechia Wasenyotsein süchikijee ouktüin waya. ¹⁰Süka niain Wasenyotsein wapüshua, nnojotsü anain pülale jaa'in nuulia chi juwalakai, je nnojotsü anain jiyoujale nia. Niainjachi Maleiwa ayoujaka, süka washa'wale'enneenain wapüshua nümülatu'u so'uweena wane ka'i süpüla wasouktünjanain nümüin saa'u tü waa'inrapü'ükat. ¹¹Shia tü nünüiki Maleiwa ashajünakat paala sünnain pansaain:

“ Shiimüin sünnain piain
Maleiwain',
meerü tamüin tü
wayuukolüirua
süpüshua'aya
sünnain süsapainyo'ukain shia
tamülatu'u”.

¹²Asouktinneena waya nümüin wane'ewa'ire wakua saa'u tü waa'inrapü'ükat kataiwa'aya wo'u, tü eekai anain, je tü eekai mojuin.

¹³Sükajee tüü, juu'ulaa suulia jiyoujain na juwalayuukana. Anakaja müleka eere jaa'in sünnain süpüshua tü jaa'inrakat, suulia jaa'inrajuin wane kasa nujutuweetkat atüma wane juwala.

¹⁴Saa'u sa'aniraitpain takuaippa nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo, tatüjaa aa'ut sünnain shiimüin nnojolüin yarüttüin waa'in sütüma wane kasa wekakat. Otta müleka mojuishiire nümüin wane juwala

ekaa wane eküülü, anakaja müleka nnojorule niküin shia. ¹⁵Je müleka mojule naa'in chi juwalakai saaliijee masütaajuin jia süna in ekaa türa eküütakat, shiimüinjaja maalin nia jüpüla sükajee tia. Müleka niküle türa eküütakat jüchiirua, kaainjalashi nia saa'in nümüin sükajee tia, je amalajaweerü tü nünoulakat. Nnojo motüin jaa'in süna in ouktüin Cristo naa'ujee niaka'iya. ¹⁶Müleka jütüjaale naa'u wane juwala süna in mojeerüin naa'in saaliijee tü kasa jaa'inrüinjatkat, anakaja nnojorule jaa'inrüin shia. Ja'itairü nnojolüin mojuin shia saa'in jümüin, mojeerü nünüiki chi juwalakai jümüin müleka jaa'inrüle tia. ¹⁷¿Kasa nüchekaka chi Maleiwakai wapüleerua, waya eheenakana nümaa süna in aluwatawaa so'uweena wane ka'i? “Anakaja piküle tüü. Tüü, nnojotsü süpüla piküinjatüin”, ¿münüshii waya nütüma Maleiwa? Nnojo. Naapüin chi Naa'inkai wamüin süpüla woonooinjanain sümaa nünüiki waneepia, süpüla anainjatüin wakuaiippa nu'upala je süpüla talatüinjatüin ma'i waa'in nümaa. ¹⁸Otta jia kana, müleka kamaneeere jia namüin na juwalayuukana wanaa sümaa ji'yataain nümüin Cristo, talateechi chi Maleiwakai jümaa je nnojoleerü mojuin sünüiki wayuu jümüin.

¹⁹Saa'u nüchooinapain waya Maleiwa, anakaja wakaaliijiraale suulia a'ülüjaajirawaa, süpüla katsüinjatüin waa'in wapüshua süna in tü wanoulakat. ²⁰Jalia jia jümalaje'erajayaa tü naa'inrakat Maleiwa ja'aka. Watüjaa aa'ulu süna in nnojolüin yarüttüin waa'in sütüma wane kasa wekakat. Otta

müleka kaainjarale wane wawala watüma süna injee tü kasa wekakat, mojusü tü waa'inrakat sükajee tia. ²¹Müleka kaainjarale nia sütüma weküin asalaa, nnojotsü weküinjatüin shia. Müleka kaainjarale nia sütüma wasüin wiino, nnojotsü wasüinjatüin shia. Müleka kaainjarale nia sütüma wane kasa eekai een, nnojotsü waa'inrüinjatüin shia.

²²Müleka anale saa'in jümüin tü jünoujakat anain soo'opünaa eküülü je soo'opünaa asüülü, anakaja müleka nnojoliire ju'wataain sulu'u tia. Jaashajaa süchiki nümaa Maleiwa nümüiwa. Je müleka jütüjaale saa'u tü nünoujakat anain wane juwala soo'opünaa eküülü je soo'opünaa asüülü, nnojo jaa'inrüin wane kasa mojukat atüma naa'in. Müleka jaa'inrüle tia, mojeerü nanüiki na juwalayuukana jümüin. ²³Je müleka nnojorule anain saa'in jümüin no'ulu'u Maleiwa jiküinjatüin wane eküülü, nnojo jiküin shia. Müleka jikülen, kasalajaneerü jümüin shia nütüma Maleiwa süka nnojolüin süna injeejatüin shia tü jünoulakat. Nnojo motüin jaa'in tüü: Tü waa'inrakat, müleka nnojorule süna injeejatüin tü wanoulakat, kaainjalaa tia.

15 ¹⁻²Wayakana ayaawatakana ma'i saa'u sukuaippa tü anoujaakat, anakaja müleka wakaaliijüle na wawalayuu nnojoiyülikana ayaawatüin ma'i saa'u tü anoujaakat. Nnojotsü anain müleka waa'inrüle tü wachekakat ne'e wamüiwa. Shia anaka alu'u müleka wakaaliijale na wawalayuukana sümaa wachecherüinjatüin naa'in süpüla katsüinjatüin tü nanoulakat.

³Anakaja müle aka waya naa'in Cristo sünain nnojolüin naa'inrüin tü nüchekakat ne'e nümüiwa wanaa sümaa yaajachin nia mmolu'u. Naa'inrüin waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua. Shia tü ashajünakat nüchiki sünain müin mayaa: “Na wayuu e'rülüikana wayumüin nümüin Maleiwa, e'rülii wayumüin tamüinya süka nanüiki”, müsü.

⁴Aamasü ma'li wamüin süpüshua tü pütchi ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa süpüla wekirajaajiraain sünain. Müleka we'rüle müliaa, akaaliijünüshii waya sütüma tü pütchikat süpüla süchecherüinjatüin waa'in su'utpünaa tü müliaakat. Je müleka süshapajaale waa'in sünain wa'atapajüin tü naa'inrüinjateetkat chi Maleiwakai wamüin, katsüinsü waa'in sütüma tü pütchikat süma'inru'u wa'atapajüin.

⁵Jia oushikajaakana süchiirua nukuaippa Cristo Jesús, tachuntüin nümüin chi Maleiwa achechetkai waa'in, katsüinkai atüma wanoula, süpüla paa'inwajiraainjanain jia nütüma, ⁶je süpüla wanaawainjatüin jaa'in nütüma sünain a'waajaa nia, chi Nüshikai chi Wasenyotsekai Jesucristo.

Kamaneeshi chi Maleiwakai namüin na gentilekana

⁷Maa aka kamaneein Cristo jümüin, anakaja kamaneejiraale jia süpüla nu'waajünüinjachin chi Maleiwakai sütüma wayuu süpüshua. ⁸Nia a'waajünaka natüma na judökana, süka nüjütüin Jesucristo chi Nüchonkai nanainmüin süpüla natüjaainjachin naa'u sünain nikeraajüin tü

nümakat paala namüin na natuushinuu maalajanama'akana sünain pansaain nünuiki namüin sünain nüjütüinjachin Cristo na'akamüin so'uweena wane ka'li. ⁹Je a'waajünüshi chi Maleiwakai natüma na gentilekanaya, süka nümüliajüinapain naya. Shia tü ashajünakat achiki paala sümaiwa sünain müin mayaa:

“Taapeerü pümüin analu'ut na'akapünaa na wayuu gentilekana.
Ee'irajeechi taya sünain ta'waajüin pia no'upala”.

¹⁰Eesü wane ashajuushiya, müsü mayaa:

“Jiakana gentilekana, anakaja jiajiraale namaa na nüpüshikana Maleiwa sünain ju'waajüin nia”.

¹¹Je wane ashajuushikalia sünain maa:

“Jiakana gentilekana jüpüshua, anakaja ju'waajüle chi Maleiwakai süka süpüshua jaa'in”.

¹²Je wane ashajuushikat nütüma Isaías, mataasia yaa:

“So'uweena wane ka'li, anteechi wane nuu'uliwo'u Isái, chi nüshikai David.

Aneekünatüjülia nia nütüma Maleiwa süpüla nuluwataainjanain na gentilekana.

Natüjaajeechi aa'u nia sünain naa'inreerüin kasa anasü namüin”.

¹³Je joolu'u, achuntüshi taya tachikua jaa'u jia anoujashiikana chakana Roma, süpüla nükaaliijainjanain jia chi Maleiwakai, achechetkai saa'in wayuu sünain anoujaa, sünain

talatüinjatüin jaa'in wanaa sümaa jì'yataain nümüin, je süpüla naapüinjatüin wane anaa jümüin sükajee jünoujain nünain. Je süma'inru'u ja'atapajüin tü kasa anasü naa'inrüinjatkat jümüin, achechenneerü jaa'in waneepia sünaain anoujaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süka pülashin ma'i nia.

**Soo'opünaa tü ni'yataainkat
Pablo na'aka na gentilekana**

¹⁴Tawalayuwa chakana Roma, tatüjaa aa'uchii jia sünaain wayuuin jia anashii, je sünaain jiyaaawatüin saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua, je sünaain juuntuün jikirajüin na juwalayuukana sünaain tü shiimüinkat. ¹⁵Saa'u anamiain chi Maleiwakai tamüin je saa'u nüneeküin taya, nnojoiishi mmoluwain taya saa'u toso'irüin jaa'in sünaain tü shiimüinkat süka tü tashajüitpakat jümüin.

¹⁶Aneekünüshi taya nütüma Maleiwa süpüla taküjainjatüin nüchiki chi O'tte'erüikai namüin na gentilekana. A'yataashi taya nümüin Cristo Jesús naa'ujee na gentilekana shii'iree talatüinjachin Maleiwa namaa nanoujapa nünain sümaa nakatannüin suulia naainjala nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

¹⁷Saa'u sa'aniraaaitpain takuaippa nümaa Cristo Jesús, a'waataashi taya sulu'u ta'yataain nümüin chi Maleiwakai, ¹⁸⁻¹⁹süka nükaaliijain taya Cristo sünaain tü taa'inrakat na'aka na gentilekana sünaain aküjaa nüchiki sümüin wayuu süpüshua chajee Jerusalénjee chamüinre'eya Ilíricomüin. O'ttüsü wainma wayuu sünaain oonowaa sümaa nünüiki Maleiwa, süka ne'rüin tü kasa anasü

taa'inrakat no'upala, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Tountüin taa'inrüin shia, süka pülashin ma'i chi Naa'inkai Maleiwa sünaain nükaaliijain taya. ²⁰Keejiasü ma'i tamüin aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu eere matüjaajuuin naa'u Cristo. Nnojotsü keejiaain tamüin a'yatawaa eere ni'yataaichin wane aküjai. ²¹Anuu tü ashajünakat paala nüchiki Cristo, müsü mayaa:

“Aküjüneerü nüchiki sümüin wayuu eekai nnojoliün süküjünüin amüin paala süpüla sütüjaainjachin naa'u”.

**Aküjüshi Pablo süchiki
o'unaa Romamüin**

²²⁻²⁴Otta jiakana Romaje'ewaliikana, wainmairü ma'i juya shii'iree te'reein ma'i jia. Isapü'üsü tachiki o'unaa jünainmüin, süka wainmain ta'yataain sünaain aküjaa nüchiki Cristo sainküin mmakat süpüshua. Alu'ujasa joolu'u, süka kettaaitpain ta'yataain sulu'u tü mmakat eere taya maa'ulu yaa, yapashi taya süpüla to'unüin jünainmüin. Sünaain to'unajachin Españamüin, jì'iyoupünaajeechi taya palit ka'i. Kaaliijeechi taya jütüma süpüla to'unüin chajee jüma'anajee chamüin Españamüin.

²⁵Otta palajana, o'üneechi taya Jerusalénmüin süpüla takaaliijüinjanain na wawalayuu judío müliakana jamü. ²⁶Na anoujashii gentilekana chakana sulu'u tü mmakat Macedonia oo'ulaka yaa sulu'u tü mmakat Acaya, asülajüshii naya süpüshi tü nawashirüinkat süpüla nakaaliijainjanain na wawalayuu chakana Jerusalén. Shia to'unajaika

apüla Jerusalénmüin alü'üjaa tü nasülajüinkat. ²⁷Talatüsü naa'in na gentilekana sünnain asülajaa. Anasü saa'in tamüin tü naa'inrakat sünnain nasülajüin namüin na judíokana tü che'ojaakat namüin maa'ulu yaa, süka saapünnüin namüin na gentilekana na'anasia Maleiwa naapakat paala namüin na judíokana.

²⁸Süchikijee taapüin tü asülajünakat namüin na judíokana, o'üneechi taya chamüin Españamüin sünnain ji'iyoupünaainjachin taya cha'aya Roma. ²⁹Achuntüshi taya wainmatua nümüin Cristo jaa'u, shii'iree naapüin jümüin wainma tü kasa anasü iipünaajeejatkat. Je joolu'u sünnain to'unüinjachin jünainmüin, tatüjaa aa'ulu sünnain shikeraajünjatüin süpüshua tü tachuntakat apüla.

³⁰Saa'u jünoujain nünain chi Wasenyotsekai Jesucristo wanaa tamaa, je saa'u aijiraain waya wapüla süka een chi Naa'inkai Maleiwa wamaa, anakaja waneepiale jia sünnain achuntaa taa'u nümüin chi Maleiwakai. ³¹Jüchunta nümüin taa'u süpüla talatüinjatüin naa'in na anoujashii chakana Jerusalén sümaa tü taa'inrüinjatkat cha'aya. Je jüchunta nümüin süpüla taa'inmajünüin nütüma noulia na manoujainsaliikana chakana sulu'u tü mmakat Judea. ³²Müleka nücheküle tapüleerua chi Maleiwakai, anteechi taya ja'akamüin sünnain ji'iyounjachin taya. Talateerü ma'i taa'in süka eenjachin taya jümaa. ³³Otta tayakai, tachuntüin nümüin Maleiwa aapakai wane anaa wamüin, süpüla eenjachin nia jümaa waneepia. Amén, tawalayuwa.

Aluwate'etshii nanüiki süpüla asakaa na nawalayuukana

16 ¹Tü wawalakat Febe anteeekat jünainmüin, yalayalasu shia saa'in tamüin sünnain shi'yataain sulu'u tü outkajaaleekat yaaya Cencrea. ²Jia nüpüshikana Maleiwa, anakaja kamaneere jia sümüin, süka jiajiraain sümaa sünnain jünoujain nünain chi Senyotkai. Jükaaliija shia sünnain tü ja'ijaakat sümüin, süka sükaaliijapü'üin tayakai oo'ulaka wayuu wainma.

³Tasakeein joolu'u na tawalayuukana ja'aka.

Tasaküin Priscila nümaa Aquila a'yataaliikana tamaa paalainka yaaya sünnain aküjaa nüchiki Cristo Jesús. ⁴Soo'opünaa no'utüneein aa'in, ayatshi'iya nakaaliijain taya. Sükajee tüü, tayakai namaa na anoujashii gentilekana sulu'u tü outkajaaleekat süpüshua, waapüin analu't namüin.

⁵Tasaküin tü anoujasü jutkatsükalüirua chaa nepialu'u.

Je tasaküin Epeneto chi tatünajutkai, chi palajachikai sünnain anoujaa nünain Cristo yaa sulu'u tü mmakat Acaya.

⁶Tasaküin joolu'u María, wane wayuu tütüsü sünnain a'yataawaa ja'aka.

⁷Tasaküin joo Andrónico sümaa Junias na tapüshi judíokana püreesapü'ükana wanaa tamaa. Ekerotshii palajana tapüleerua sünnain anoujaa nünain Cristo, je kojotshii naya natüma na Aluwataaushikana.

⁸Tasaküin joolu'u Amplias chi tatünajutkai aishikai tapüla sulu'u anoujaa nünain chi Senyotkai.

⁹Tasaküin Urbano chi a'yataaikai nümüin Cristo wanaa wamaa, oo'ulaka Estaquis chi tatúnajutkai.

¹⁰Tasaküin Apeles chi anakai ma'i sünain sa'aniraa'in nukuaippa nümaa Cristo, süka naa'inrüin waneepia tü aluwataanakat anain.

Tasaküin napüshua na nüpüshikanairua Aristóbulo.

¹¹Tasaküin Herodión chi judíokai wanaa tamaa.

Je tasaküin Narciso oo'ulaka na anoujashii chakana nipialu'u.

¹²Tasaküin Trifena sümaa Trifosa oo'ulaka Pérsida kojutkat ma'i tatüma. Tütüshii ma'i naya sünain a'yatawaa nümüin chi Senyotkai.

¹³Tasaküin Rufo sümaa tü niikat. Yalayalashi ma'i nia sünain ni'yataain nümüin chi Senyotkai. Je tü niikat, müsü aka shia saa'in wane tei, süka saa'inmajapü'üin taya.

¹⁴Tasaküin Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes je wawalayuu eekai jutkatüin namaa.

¹⁵Tasaküin Filólogo, Julia, je Nereo sümaa tü nüshunuukat, oo'ulaka Olimpas namaa napüshua na anoujashiikana eekai jutkatüin cha'aya namaa.

¹⁶Anakaja jüsakiraale jüpüshua süka aijiraa'in jia jüpüla sünainjee anoujaa nünain Cristo. Je na anoujashiikana napüshua sulu'u tü outkajaaleekaliirua yaaya, nasaküin jia jüpüshua.

¹⁷Tawalayuwaa, jalia jia noulia na wayuu ekirajakana sünain kasa naata, na wayuu oo'ule'etkana jia suulia paa'inwajirawaa je nekirajüin jia sünain kasa mojusü. Nnojo ju'unüin nanainmüin sünain aapajaa nanüiki. ¹⁸Tü pütchi nalü'ujakat achiki jümüin, nnojoleerü kasain saamüin süpüla ji'yataainjanain

nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo. Ekirajüshii naya shii'iree washireein ne'e. Je chi wayuu eekai jekechin sünain anoujaa nünain Cristo, nünoujeerü tü alawaakat aküjünakat nümüin, süka anain ma'i shia sünain keme'erian.

¹⁹Talatashaatasü ma'i taa'in, süka ji'nnaajünüin sünain joonoo'in sümaa nüniiki Maleiwa. Anakaja kekiire jia süpüla jütüjaainjatüin saa'u tü kasa jaa'inrakat, müleka anale, müleka mojule, süpüla jiyouktünjatüin tü kasa mojusukat sünain jaa'inrüin tü anasukat waneepia.

²⁰Achuntüshi joolu'u taya jaa'u nümüin chi Wasenyotsekai Jesús süpüla nii'iyatüin na'anasia jümüin. Je chi Maleiwa aapakai wane anaa jümüin, ayamüleechi Satanás nütüma süpüla malainjachin nia süpüla ja'atajawaa.

²¹Nusaküin jia Timoteo chi a'yanaajiraakai tamaa nümüin chi Senyotkai. Nasaküin jia Lucio, Jasón, oo'ulaka Sosípater, na tapüshi judíokana.

²²Oo'ulaka Tercio, chi ashajüikakai tü karalouktakat tanüikimajatkat aluwataanakat jümüin, nusaküin jiakanaya süka nünoujain nünain Cristo wanaa jümaa.

²³Nusaküin jia Gayo, chi kamaneekai wamüin wayakana anoujashiikana wapüshua ni'iyoule waya. Nasaküin jia Erasto, chi aa'inmajüikakai sünnheetse tü pueulokot, oo'ulaka chi wawalakai Cuarto.

²⁴Anasü nii'iyatale Cristo na'anasia jümüin. Amén.

²⁵Anakaja ju'waajüle chi Maleiwakai katsüinkai atüma tü jünoulakat sünainjee nüchiki Jesucristo, chi O'tte'erüikakai,

<p>taküjakat jümüin. Ja'itairü nnojolüin ayaawatünüin aa'u tü nüchikikat sütüma wayuu sümaiwa paala, ²⁶ee'iyatünüitpa joolu'u wamüin. Akaaliijünüshii waya sünain ayaawataa saa'u sükajee tü nashajakat na nünüikimaajanakana Maleiwa. Je aluwataanüshii waya nütüma chi Maleiwakai matüjainkai ouktaa süpüla aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua</p>	<p>süpüla nanoujainjanain nünain je süpüla naa'inrüinjatüin tü nuluwataakat anain. ²⁷Anakaja joolu'u wa'waajüle wapüshua chi Maleiwakai waneeshikai sünain Maleiwain, chi kekiikai ma'i sünain süpüshua tü naa'inrakat. Anakaja kojutule nia watüma süpüla ka'ikat süpüshua sünainjee tü miyo'ukat ma'i naa'inrakat Jesucristo. Amén, joo'uya waa'inraiwa tia.</p>
--	--

Palajatkat Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana

CORINTO

1 ¹⁻²Taya, wane chi Aluwataashikai nütüma Cristo Jesús, Pablokai anülia, aneekuushi taya nütüma chi Maleiwakai süka nücheküin taya süpüleerua nuluwatawaa. Otta tayakai nümaa chi wawalakai Sóstenes, wasaküin jia anoujashiikana nünain chi Maleiwakai chakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Corinto, jia akataluushikana suulia jaainjala nünainmüin chi Maleiwakai sünainjee tü naa'inrakat Cristo Jesús. Anii joo taya ashajüin jümüin jiakana je sümüin tü anoujasükalüirua sainküin mmakat süpüshua eekai süchuntüin nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo, sümaa niain Nasenyotsein wanaa wamaa saa'u aneekuushin waya wapüshua nütüma chi Maleiwakai süpüla wayainjanain nüpüshin.

³Achuntüshii waya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain anaa jümüin.

Aapaa analu'ut

⁴Taapüin waneepia analu'ut nümüin chi Maleiwakai jaa'u, süka

anamiashaatain ma'i nia jümüin sünainjee süpüshua tü naa'inrakat Cristo Jesús. ⁵⁻⁶Yalayatshii jia nütüma chi Maleiwakai süpüla a'yatawaa nümüin sünain aküjaa nüchiki Cristo, chi O'tte'eriikai, sümüin wayuu saa'u jaapaain tü nüchikikat waküjakat paala jümüin. Je akaaliijünüshii jia nütüma Cristo süpüla ji'raajüinjachin chi Maleiwakai. ⁷Je naapüin chi Naa'inkai Maleiwa jümüin wane'ewaire jukua tü atüjaakat süpüleerua a'yatawaa nümüin chi Maleiwakai süka süpüshua jaa'in süma'inru'u ja'atapüin nii'iyataainjachin wamüin wapüshua chi Wasenyotsekai Jesucristo.

⁸Akaaliijüneena jia nütüma Maleiwa süpüla katsüinjatüin jaa'in waneepia sünain tü jünoulakat süpüla lotüinjatüin jukuaippa nu'upala so'uweena tü ka'i nii'iyataainjachikat o'u chi Wasenyotsekai Jesucristo.

⁹Shiimüin sünain jükaaliijüneenain süpüla katsüinjatüin jaa'in, süka pansaain nünüiki chi Maleiwakai sünain naa'inrüin waneepia süpüshua tü nüküjakat achiki wamüin. Nia aneekaka jia süpüla wanaawajiraainjatüin jaa'in nümaa

chi Nüchonkai, chi Wasenyotsekai Jesucristo.

Akatajirawaa sulu'u tü outkajaaleekat

¹⁰Saa'u jünoujain jüpüshua nünain chi Senyotkai Jesucristo, jalia jia suulia a'ülüjaajirawaa. Anakaja müleka ayatüle jia sünain paa'inwaa sünain anoujaa süpüla wanaawajiraainjatüin jaa'in.

¹¹Tawalayuwaa, taapa achikichii jia sütüma süpüshi tü wawalakat Cloé sünain jü'ülüjaajiraain.

¹²“Nikirajala taya Pablo”, müsü waneerua ja'aka.

“Nikirajala taya Apolos”, müsü nünüiki wane'e.

“Nikirajala taya Pedro”, eeshi makai.

“Nia Cristo kekirajalaka taya”, eeshi makai ne'e.

Shiimüin eera sünain jü'ülüjaajiraain je sünain ju'waataain sulu'u nukuaippa chi ekirajakai jia.

¹³Jiakana anoujashiikana nünain Cristo, nnojotsü anain müleka jükatajiraale tü jünoulakat sünain “Chi ekirajakai taya, nia Pablo” sünain namüin waneerua ja'aka. Chi akachennakai sünain tü kuruusakat süpüla o'utinnaa aa'in, nnojoishi tayain. Nia Cristo. Je tü woutisakat anainjee jia, nnojotsü shiain tü taa'inrakat. Shia tü naa'inrakat Cristo. ¹⁴⁻¹⁶Naya tawoutisaajaka ne'e ja'akajee Crispo oo'ulaka Gayo je Estéfanos namaa na nüpiushikana. Nnojotsü sotüin taa'in müleka tawoutisaajüle noo'omüin. Taapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai saa'u nnojoliin wainmain na tawoutisaajakana ja'aka, suulia “awoutisaajünüshii na wayuukana nütüma Pablo süpüla suushikajaain ne'e nüchiirua”, suulia

sümajüin wayuu jümüin. ¹⁷Nnojoishi ajütüin taya nütüma Cristo süpüla awoutisaajaa wayuu, nuluwataain taya süpüla taküjainjachin nüchiki niakai, chi O'tte'erüikai, sümüin. Shiimüin sünain pülashin chi Maleiwakai süpüla nu'tte'erüin wayuu sünainjee ouktüin Cristo saa'u tü kuruusakat. Otta tayakai, müleka taküjüle nüchiki chi O'tte'erüikai süka pütchi tekiirujut ne'e, nnojoleena anoujain na wayuukana nünain Cristo süpüla o'tte'enna.

Atüjaa otta nüpülain chi Maleiwakai

¹⁸Tü nüchikikat Cristo sünain ouktüin saa'u tü kuruusakat, malaa saa'in namüin na wayuu amüloulinjanakana sünainjee manoujain. Otta wayakana anoujashiikana, watüjaa aa'ulu tü pütchikat sünain shiain tü o'tte'ennakat anainjee waya nütüma chi Maleiwakai, süka pülashin nia süpüla nu'tte'erüin waya sünainjee ouktüin Cristo saa'u waainjala. ¹⁹Shia tü nüküjakat achiki chi Maleiwakai sünain süshajünüin paala:

“Tü jülüjakat naa'in chi wayuu eekai kekiin naashin sünain nnojolin nünoujain tanain, nnojotsü kasajatiin tamüin. Amalajaweerü tatüma tü naashajaakat achiki, süka pütchin nikiirujut ne'e”.

²⁰Soto jaa'in nakuaippa na wayuu kekiishiikana naashin sünain nayouktüin chi Maleiwakai, oo'ulaka nakuaippa na karalouktamaajanakana eekana manoujain, oo'ulaka na pütchipü'ükana eekana naashajaain pütchi nikiirujut

müle'e. Müshi chi Maleiwakai nachiki: “Mayaashije kekiin naya naashin, maa'insalii naya, süka nekirajüin sünnain tü shikirajakat anain tü manoujainsatkalüirua sainküin mma”. ²¹Nia Maleiwa kekiika, atüjaka nümüiwa. Otta chi wayuu eekai manoujain, nnojotsü nuuntuin ni'raajüin chi Maleiwakai sükajee nikii ne'e nümüiwa, süka nnojolüin shiain sukuaippain tia nütüma chi Maleiwakai süpüla ni'nnaajününjachin sütüma wayuu. Alu'ujasa müleka nünoujale nüchiki chi O'tte'erüikai, mayaasüje malaain saashin wayuu, o'tte'enneechi. ²²Na wayuu judiókana, wanaa sümaa naapüin tatüma tü nüchikikat Cristo, nachuntuin tamüin taa'inrüin no'upala wane kasa pülasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, süpüla naapaainjatüin tü tamakat namüin. Je na “gentilekana”, na nnojoliikana judfoin, shia nachekaka naapajeein sünüiki wayuu eekai kekiin naashin. ²³Otta waya ekirajülüikana sünnain tü shiimüinkat, tü waküjakat achiki, shia nüchiki Cristo sünnain nükachennüin sütüma wayuu sünnain tü kuruusakat süpüla ouktaa. Mayaasüje keke'erain süchiki tü kuruusakat namüin na judiókana, je mayaasüje malaain tü pütchikat namüin na gentilekana, ayatshi'iya waya aküjüin süchiki. ²⁴Akaajasa'a waya eenakuushikana nütüma chi Maleiwakai süpüla anoujaa, ja'itaina judfoin maa'aya aka eekai gentilein, kamalainsü wamüin tü pütchi nüchikikat Cristo chi O'tte'erüikai. Watüjaa aa'ulu sütüma sünnain shiimüin sünnain atüjain ma'i chi Maleiwakai, je sünnain pülashin ma'i nia süpüla nu'tte'erüinjanain waya. ²⁵Mayaasüje malaain nüchiki

Cristo saashin wayuu, alana'aleeshia ma'i chi Maleiwakai sünnain atüjain suulia ekirajaakat pütchi shikiirujut ne'e. Je mayaashije nnojolin pülain chi Maleiwakai saashin wayuu, alana'aleeshia ma'i nia sünnain pülain suulia wayuu eekai su'waataain sulu'u sukuaippa ne'e sümüiwa.

²⁶Tawalayuwaa, soto jaa'in jamakuaippaliin paala jeenakünaiwa'aya nütüma chi Maleiwakai süpüla anoujaa. Nnojoliishii wainmain ja'aka eekai atüjain saashin wayuu, eekai kojutüin sütüma wayuu, otta eekai nachooin washinnuu. ²⁷Na wayuu “¿Kasakai ne'raajaka aa'ü?” münakana amüin, naya aneekünaka nütüma chi Maleiwakai süpüla aapülüjaa na ayouktakana nia saa'u kekiin naya naashin. Je na wayuu malayaakana aa'in, naya aneekünaka nütüma süpüla aapülüjaa na yalayatshiikana naashin. ²⁸⁻²⁹Je na wayuu nnojoliikana jamajanain amüinyüü natüma na manoujainsaliikana, na pülakana oulia naa'in süka nnojoliin washinnuun, je na mojutkana sütüma wayuu, naya aneekünaka nütüma chi Maleiwakai süpüla ni'i'yatüinjatüin namüin na manoujainsaliikana sünnain saja'lajaaeerüin tü nawashirüinkat so'u wane ka'i süpüla nnojolüinjatüin na'waataain sulu'u. ³⁰⁻³¹Maa aka tü sümakat tü ashajünakat paala: “Anakaja nnojoliire ju'waataain sulu'u jukuaippa. Anasü müleka shiale ju'waataain alu'u tü naa'inrakat chi Maleiwakai jümüin”. Aneekuushi waya süpüla nüpüshinjanain Cristo Jesús, süpüla sütüjaainjachin naa'u

wayuu süpüshua sünnain niain Maleiwa atüjakai ma'i nümüüwa. Anajiraainapa waya nümaa Maleiwa nütüma Cristo, je akatannüünapa waya suulia waainjala sükajee tü naa'inrakat Cristo, saa'ujee niain aikkalain süpüla awalaajaa waainjala süpüla taashinjanain waya suulia.

2 ¹Tawalayuwaa, tantaiwa'aya jünainmüün süpüla taküjain nüchiki chi Maleiwakai jümüün, tü maküjuukat paala sümüün wayuu, nnojoshi taya a'waataain sulu'u kekiwaa ju'upala je sulu'u keme'eriaa anüiki jümüün. ²Shia tale'eru'uka ne'e tekirajünjatüün nüchiki Jesucristo jümüün sünnain nükachennüün sünnain kurusakat süpüla ouktaa. ³Mmoluwaasü taa'in jeema süka müün aka mamalainjeetkai saa'in jümüün tü taküjainjatkat achiki jümüün. ⁴Nnojoshii tekirajün jia maa aka nikirajia wane wayuu eekai nütüjain ma'i. Je nnojoshii teme'ejüün aa'in jia süka pütchi eekai keme'eriain ma'i. Tountüün tee'iyatüün sünnain shiimüün tü taküjakat achiki jümüün, süka niain akaalinjün taya chi Naa'inkai Maleiwa Pülashikai. ⁵Jütüjaa jumata saa'u sünnain jünoujashiin sünnainjee nüpülain chi Maleiwakai, nnojotsü sükajeejatüün keme'eriain tanüiki je nnojotsü sükajeejachin kekiin ma'i taya.

**Atüjaa nünainjee chi
Naa'inkai Maleiwa**

⁶Na wayuu alaüle'etkana naa'in sünnain anoujaa, natüjaweerü aa'u tü tekirajakat anain sünnain shiain nünüiki chi Maleiwakai atüjakai ma'i. Nnojotsü shiikirujutüün wayuu ne'e manoujainsat, mayaashiije

kekiin naya naajüün. Je nnojotsü nekiirujutüün na sülaülashiikana mma ne'e maa'ulu yaa. Mayaashiije kekiin naya naajüün, amalajaweerü tü nekirajakat anain. ⁷Tü tekirajakat anain, shiimüün sünnain shiain tü nünüikikat chi Maleiwakai atüjakai ma'i. Je paala, nnojolüüwa'aya sükumajünüün tü mmakat, nütüjaatüjülia aa'u Maleiwa tü naa'inrüünjatkat wamüün waya anoujashiikana so'uweena wane ka'i. Otta nnojotsü aküjünüün shia paala sümüün wayuu eekai manoujain. Ounjunnüsü suulia. Nücheküün chi Maleiwakai süpüleerua sükütjününjatüün wamüün joolu'u süpüla watüjaainjatüün saa'u kojutüün waya nütüma. ⁸Na sülaülashiikana mma manoujainsaliikana, nnojotsü nayaawatüün aa'u tü naa'inreekat chi Maleiwakai wamüün waya anoujashiikana. Müleka nayaawatüleje saa'u, nnojoshiije noponojüün chi Senyotkai Jesucristo sünnain niain kojutüün ma'i nütüma chi Maleiwakai, je nnojoshiije nakacherüün sünnain tü kurusakat süpüla ouktaa. ⁹Shia tü ashajünakat achiki paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat chi Maleiwakai: “Tü kasa anasü yapatüjütkat nütüma chi Maleiwakai napüla na aikana apüla nia, nnojotsü aküjünüün achiki paala sümüün wayuu, je nnojotsü e'nnüün sümaa sütüjaanüün aa'u sütüma wayuu”.

¹⁰Otta joolu'u, ee'iyatünüsü shia wamüün nütüma chi Maleiwakai nükajee chi Naa'inkai.

Chi Naa'inkai Maleiwa, nütüjaa aa'ulu tü kasa jülüjakat saa'in

wayuu sainküin mmakat süpüshua. Nnojotsü shiain nütüjaain aa'u tia sümüiwa, nütüjaa aa'ulu süpüshua tü kasa jülüjakat naa'in chi Maleiwakai. ¹¹Nnojoishi ein wane wayuu e'raajakai tü jülüjakat taa'in tale'eru'u tamüiwa. Müsia aka tü jülüjakat naa'in chi Maleiwakai, nnojoishi ein wane wayuu atüjaakai saa'u. Nia ne'e atüjaaka saa'u chi Naa'inkai nümüiwa. ¹²Tü shiimainkat ekirajünakat anain waya, nnojotsü shikiiru'ujeejatüin wayuu manoujainsat. Nia chi Naa'inkai Maleiwa nümüiwa ekirajaka waya sünain tü shiimainkat. Aapünüshi nia wamüin nütüma chi Maleiwakai süpüla wayaawatüinjatüin saa'u nütüma tü kasa anasü aapünakat wamüin, tü yapatüjütakat paala. ¹³Je wanaa sümaa waküjüin sümüin wayuu süchiki tü kasa anasü aapünakat wamüin, nnojoishii aküjüin waya süka pütchi wekiirujut ne'e, maa aka tü naashajaakat na manoujainsaliikana. Shia waküjaka achiki tü pütchi ekirajünakat anain waya nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Je na wayuu eekana ein namaa chi Naa'inkai Maleiwa, nayaawateerü aa'u tü waküjakat achiki sünain shiain nünüikin chi Maleiwakai. ¹⁴Akaajasa na eekana nnojolin chi Naa'inkai Maleiwa namaa, nayouktüin tü pütchi wekirajakat anain, süka malaain shia saa'in namüin. Nnojotsü nayaawatüin aa'u, süka makaaliijuuin naya sünain nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. ¹⁵⁻¹⁶Shia tü ashajünakat achiki paala:

“Nnojotsü wayuu ayaawatakat saa'u tü jülüjakat naa'in chi Maleiwakai

süpüla shikirajüinjachin nia sünain wane kasa”.

Alu'ujasa wayakana anoujashiikana, süka ein chi Naa'inkai Maleiwa wamaa, wayaawata aa'u tü kasa jülüjakat naa'in Cristo. Je saa'ujee nükaaliijüin waya chi Naa'inkai Maleiwa, wayaawateerü aa'u tü pütchi süküjakat wayuu wamüin, müleka shiimüinre oo'ulaka alawaale shia. Je müleka mojule sünüiki wayuu wamüin sünain shiyujain wakuaippa süka malaain tü waküjakat saa'in namüin, nnojoleerü kasajatüin wamüin sünüiki, süka watüjaain saa'u sünain shiimüin tü waküjakat.

Akatajirawaa sulu'u tü outkajaaleekat

3 ¹Tawalayuwaa, wanaa sümaa chajachin taya ja'aka, jo'uusü jaa'in sünain anoujaa nünain Cristo. Otta müsia joolu'u, ayatsia kee'ireein jaa'in tü kasa mojusü kee'ireekat naa'in na manoujainsaliikana. Je süka nnojoliin jüüjüüin jia nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, nnojotsü jiyaawatüin aa'u tü tekirajakat anain. ²Tekirajüinjese'e jia sünain tü shiimüinkat eekai mapüleen, süka isain jüchiki jüshatüin eekai kapüleen. Ja'itakaja maa'ulu yaa, nnojoliyülia keraain jia süpüla ekirajünaa sünain kasa eekai kapüleen, ³süka ayatüin keejiaain jümüin tü kasa mojusü nale'eru'ukat na manoujainsaliikana. Aa'ayajiraashii jia sümaa juchunjiraain aa'in: ⁴“Nikirajala taya Pablo”, müsü waneerua ja'aka. “Nikirajala taya Apolos”, müshii wane'eya sünain ju'waataain sulu'u jukuaippa. Sukuaippa wayuu manoujainsat tia juu'ulakakat.

⁵ ¿Jamüshii ju'waataaka'a sulu'u takuaippa? ¿Jamüshii ju'waataaka'a sulu'u nukuaippa Apolos? A'yataalii ne'e waya nümüin chi Maleiwakai süpüla akaaliijaa jia süna'in ekeroloo süna'in anoujaa. Shia waa'inraka ne'e tü nuluwataakat anain waya chi Senyotkai wane'ewa'ire wakua süna'in wa'yataain nümüin. ⁶ Müshii aka waya saa'in wayuu eekai saa'inmajüin wane yüüja, maa aka ein chi apünajakai otta chi o'yoniikai wüin saa'u tü pünajütkat. Otta chi miyo'ukai atüma, nia chi Maleiwakai. Aka'aya tayakai, süka taküjüin paala nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin, müshi aka naa'in chi apünajakai. Otta Apolos, süka nikirajüin jia tachikiru'u, müshi aka naa'in chi o'yoniikai wüin. Otta chi Maleiwakai, nia chi lotokai atüma tü jünoulakat. ⁷ Anakaja müleka kojutüle jütüma chi Maleiwakai wouliale'eya wayakana, mayaainje tayain e'ikajaa'in nüchiki Cristo jümüin, je mayaainje niain ekirajüin Apolos jia. Anashi kojutüle jütüma chi Maleiwakai, süka niain lotüin atüma tü jünoulakat. ⁸⁻⁹ Je wayakana wapüshua, shiimüin süna'in wakaaliijünüin nütüma chi Maleiwakai süna'in wa'yataain nümüin ja'aka. Awalaajüneena waya wane'ewa'ire wakua nütüma saa'u tü kasa anasü waa'inrakat nümüin. Mayaasüje nnojolüin wanaawain tü wa'yataakat anain ja'aka, maa aka nnojolüin wanaawain tü aa'innakat sulu'u wane yüüja, tü kee'ireekat waa'in wane'ewa'ire wakua, shia kojutüinjachin chi Maleiwakai jütüma süna'injee tü waküjakat jümüin je süna'injee tü waa'inrakat ju'upala.

Müshi aka taya saa'in wayuu eekai ku'yamalin miichi. ¹⁰ Maa aka sojoitünüin ipa mmolu'u palajana nütüma süpüla sükkalaain wane miichi, akaajaa tayakai süna'in taküjüin nüchiki Cristo chi O'tte'erüikai jümüin süpüla jünoujainjanain nünain. Tountüin taküjüin nüchiki, süka nii'yatüin chi Maleiwakai na'anasia tamüin. Je maa aka kojuyain wayuu süna'in akumajaa wane miichi, akaajaa jünain jiakana, eejana wane a'yataalii süna'in ekirajaa jia wanaa tamaa. Otta joolu'u jiakana a'yataaliikana cha'aya Corinto, shiainjatü jikirajaka anain waneepia tü shiimüinkat. ¹¹ Müleka nnojoiere niain Cristo jikirajüin achiki, nnojoleena o'ttaain na aapajakana jünüiki. ¹²⁻¹³ Müleka jikirajüle süna'in tü nnojotkat kasain saamüin sümüin wayuu, atüjaaneerü aa'u so'u tü nükaliakat Cristo süna'in mojuin ma'i tü ji'yataainkat, süka mojutüerüin so'u ka'ikat tia tü pütchi jikirajakat anain münma'a, maa aka sa'ajaain wane miichi eekai sükumajuushin ne'e süka alama. Otta müleka jikirajüle süna'in tü shiimüinkat, atüjaaneerü aa'u so'u ka'ikat tia süna'in anain tü ji'yataainkat. Nnojoleerü mojutüin tü pütchi jikirajakat anain. ¹⁴ Müinka katsünre sünoula tü aapajakat jünüiki sütüma tü jikirajakat anain, walaajeena jia nütüma chi Maleiwakai saa'u tü ji'yataainkat. ¹⁵ Akaajasa müleka nnojorule kasain saamüin namüin, nnojoleena jia walaain. Ja'itaina o'tte'ennenain jia, meena aka jia wane wayuu eekai shiyu'luushin sulu'ujee wane miichi jotüsü sümaa amüloulouin sükorolo.

¹⁶⁻¹⁷ Waya anoujashiikana sainküin mmakat süpüshua, aashin müin aka

waya saa'in tü miichi a'waajüleekat chi Maleiwakai, süka yaain chi Naa'inkai sulu'u waa'in wane'ewaire wakua. Akatannüshii waya wapüshua nümüin chi Maleiwakai suulia waainjala. Je eere wane wayuu wakatajiraale tü wanoulakat nütüma, süsaleechi nia nütüma chi Maleiwakai saa'u tia.

¹⁸ Jiakana jüpüshua, jalia jia suulia jünouja'alüin pütchi alawaa ne'e aküjünakat jümüin natüma na manoujainsaliikana. Kekiishii naya saa'in namüin. Nachekakalaka wanaawain jia namaa sünnain kee'ireein jaa'in tü mojusukat. Otta jiakana, maa aka kekiuweere jia, anakaja müleka jüheküle tü kasa anasü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua, mayaashije sümalajüin jia wayuu. ¹⁹ Chi wayuu kekiikai so'ulu'u tü wayuu manoujainsatkalüirua, mala aa'inchi no'ulu'u chi Maleiwakai, maa aka tü ashajünakat achiki paala: “Chi e'rüikai wayümüin sümüin wayuu, mayaashije kekiin naa'in nümüin, süsaleechi nütüma Maleiwakai”.

²⁰ Je müsia wane ashajuushiya: “Chi eekai nu'waataain sulu'u kekiin so'ulu'u wayuu, nütüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünnain malaain tü nu'waataakat alu'u”. ²¹ Je sükajee tia, anakaja juu'ulaale suulia ju'waataain nalu'u na ekirajülüikana, süka naa'inrüin chi Maleiwakai wainma kasa anasü jümüin. ²²⁻²³ Je nnojotsü naa'inrüin tia naa'ujee na ekirajakana jia. Naa'inrüin naa'ujee Cristo. Waya ekirajülüikana, maa aka tayakai, Apolos, oo'ulaka Pedro, ajütüüshi ne'e waya jünainmüin nütüma chi Maleiwakai süpüla wekirajüinjanain jia nüchiki Cristo chi Nüchonkai Maleiwa. Nia

Maleiwa nümüiwa chi talatakai atüma jaa'in süma'inru'u katüin jo'u je süpalapünaa ouktaa, süka jütüjaain saa'u sünnain eenjanain jia waneepia nümaa.

Na Aluwataaushikana nütüma Cristo

4 ¹ Je süka wajütüüshin jünainmüin nütüma chi Maleiwakai, anakaja müleka jüirakaale wamüin maa aka wane a'yataalii nümüin Cristo sünnain ekirajaa jia nüchiki chi Maleiwakai, tü maküjuukat paala sümüin wayuu.

² Che'ojaasü tamüin taa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain taya chi Maleiwakai, maa aka na ajünalaakana wanaa tamaa.

³⁻⁴ Ja'itasüjasa mojuin sünnüiki wane wayuuirua ja'aka sünnain shiyoujain taya saaliijee tü ta'yataainkat nümüin Maleiwa, ja'itasüjasa mojuin nanüiki na sülaülashiikana mma tamüin saaliijee, nnojotsü jamajatüin shia tamüin. Nnojotsü shiyaawatüin aa'u wayuu müleka analein je müleka mojule tü ta'yataainkat. Akaajaa tayaka'iya, mayaasüjefe anain saa'in tamüin tü ta'yataainkat nümüin Maleiwa, isasü tachiki tatüjaain saa'u. Nia chi Senyotkai Jesucristo nümüiwa atüjaaka saa'u.

⁵ Je sükajee tia, anakaja nnojorule mojuin jünüiki sünnain jiyoujain ni'yataain wane juwala nümüin Maleiwa süpülapünaa tü nükaliakat chi Senyotkai nüle'ejüinjatkat o'u. Nii'iyateerü so'u ka'ikat tia tü nale'eru'ukat na wayuukana napüshua, müleka analein je müleka mojule. Nieechi Maleiwa a'waajaka waya anoujashiikana so'u ka'ikat tia saa'u tü wa'yataainkat nümüin.

⁶ Tawalayuwaa, anuu tashajüin jümüin tüü, süpüla jütüjaainjatüin

saa'u takuaippa sünain ta'yataain nümüin Maleiwa, oo'ulaka nukuaippaya Apolos, süpüla sütütülaain jaa'in sünain ji'yataain nümüin chi Maleiwakai. Ashin aluwataanayaa'in waya sünain kojutajiraain wane'ewaie wakua. Nnojotsü anain müleka kachekala'atalüi waa'in. ⁷Nnojotsü jaralüin alanaain sünain anain suulia wane'eya no'ulu'u chi Maleiwakai. Müleka jütüjale süpüleerua wane kasa, shia süka jükaaliijünün nütüma chi Maleiwakai, süpüla nnojoliinjanain ju'waataain sulu'u jukuaippa, maa aka makaaliijuukai jia nütüma.

⁸Jiyouktüin, saa'in tamüin, ekirajünaa je aluwataanaa watüma, süka jülanaain woulia jaashin, müsia laülaayuuin jia jümüiwa jaashin. Kasataalejese shiimüin sünain laülaayuuin jia jümüiwa, jükaaliijeena je waya. ⁹Saa'in tamüin, e'itaanüshii waya Aluwataaushikana nütüma chi Maleiwakai su'upala tü wayuukolüirua süpüshua je tü yolujaakalüirua süpüshua, süpüla shime'erainpalainjanain waya, maa aka nü'ünüükai waya Maleiwa sünain ni'itaan waya süpüla ouktaa.

¹⁰Mayaashije nüpüshin waya Cristo wanaa jümaa, mojuksalii waya jütüma, süka nnojolüin kasain we'raajüin aa'u je malaain tü waküjakat achiki saa'in jümüin. Otta müshi'iya jiakana, a'waataashii jia sulu'u jukuaippa sünainjee katsüin jaa'in sünain anoujaa, je sünainjee kekiin jia jaashin. ¹¹Mayaainje wa'yataain waneepia nümüin chi Maleiwakai, mojuksalii waya sütüma wayuu wainma sünain shi'rülün wayumün wamün. Mepiasalii waya. Waraittühii waya sümaa

jamü, münyaasü, otta mojuu ashe'in sünain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai. ¹²A'yataashii waya waneepia süpüla tü weküinjatkat aa'u. Mayaainje mojuün waya sütüma wayuu, waa'inrüin tü anasükat sümüin. Müleka shi'rüle wayumün wayuu wamün, achuntühii waya wane anaa nümüin chi Maleiwakai saa'u. Müleka jashichuukale wamün sünainjee waküjain nüchiki Cristo, wachecherün waa'in süpüla. ¹³Je müleka mojule sünüiki wamün wojuuna, anashii waya sümüin. Mayaainje wa'yataain nümüin chi Maleiwakai, ayatshi'iya waya mojuün sütüma wayuu, maa aka saa'in wane wasuura ojotünakat ne'e.

¹⁴Tawalayuwaa, tamüsü jümüin tüü saa'u alin jia tapüla maa aka naa'in wane tachoo'in. Nnojotsü tashajün jümüin süpüla taapülüünjanain jia süka. Süpülajatü süchiajaainjanain jia suulia jüüjüün jia namün na wayuu eekai pülain naa'in woulia waya Aluwataaushikana.

¹⁵Mayaashije wainmain na aa'inmajüshii kana jia sünain tü jünoulakat nünain Cristo, waneeshia ne'e jüshi, nia chi akaaliijakai jia paala jikeroloiwa'aya sünain anoujaa. Taya jüshika'aya sünain tü jünoulakat, süka tayain aküjain palajana jümüin nüchiki chi O'tte'erüikai. ¹⁶Je sükajee tayain müin aka naa'in wane jüshi, tachuntün jümüin süka süpüshua taa'in jüshatünjatün tü tanoulakat nünain Cristo. ¹⁷Je joolu'u, süpüla takaaliijain jia sünain ashataa takuaippa, taluwataajeechi Timoteo jünainmün. Aishi ma'i nia tapüla, müshi aka nukuaippa wane tachon

tamüin. Saa'u naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain chi Senyotkai, nüso'ireerü jaa'in süna'in tü takuaippakat süna'in anoujaa nünain Cristo Jesús. Je tü tekirajakat anain sulu'u tü outkajaaleekat sainküin mmakat süpüshua, shia tü taa'inrakat waneepia.

¹⁸Tamüshii paala jia soo'opünaa nakuaiippa na wayuu pülakana aa'in woulia waya Aluwataaushikana, na a'waataakana sulu'u nakuaiippa. Müichijachiya male'ejüin taya jünainmüin naashin. ¹⁹Müleka nücheküle tapüleerua chi Senyotkai, o'üneechi taya maalü jünainmüin süpüla tatüjaainjatüin naa'u nayakana müleka nukajatüle chi Naa'inkai Maleiwa tü naashajaakat, müleka pütchire ne'e nale'eru'ujeejatü. ²⁰Tü na'waataakat alu'u, nnojotsü shiain süchiki nukuaippa chi Maleiwakai süna'in aluwatawaa je süna'in pülashin nia süpüla o'tte'eraa wayuu. ²¹¿Jameerü saa'in jümüin takuaippa tantapa jünainmüin? Müleka noo'ulaale na wayuukana suulia pülaa aa'in, kamaneejeechi taya namüin. Akaajasa nnojorule noo'ulaain suulia, jashicheechi taya namüin.

Nüchiki chi wawala kaainjalakai

5 ¹Taapa achiküi waneeshia ja'aka süna'in nu'luwajiraain nukuaippa sümaa wayuu jierü, tü nu'wayuusekat chi nüshikai. Kasalajanasü tia saa'innüle sa'aka tü manoujainsatkalüirua, süka mojuushaatain ma'i shia. ²Atak, nnojotsü mojuin saa'in jümüin tü naa'inrakat chia wayuukai, aashin wayuuin anashii ma'i jia jaashin. Anakaja müleka jujuittirüle chi wayuukai ja'akajee

jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Corinto. ³Mayaainje nnojolin taya chain jümaa, jülüjashii jia taa'in. Je mojusü tamüin tü naa'inrakat chia wayuukai, maa aka eekai taya cha'aya jümaa. ⁴⁻⁵Tamüshii paala jia sükajee tia: Wanaa sümaa jutkatüin jia a'waajüshiikana chi Wasenyotsekai Jesucristo, anakaja müleka jaapüle chi kaainjaraikai najapul'u Satanás süka nünülia Jesucristo, süpüla nuu'ulaainjachin suulia naainjala. Ja'itaichi amülouleechin paala nia nütüma chi Yolujaakai, o'tte'enneechia ne'e nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo so'uweena tü ka'i niitaajeechikai o'u.

⁶A'waataashii jia sulu'u jukuaiippa süna'in anain sümaa yalataain wane juwala sümaa kaainjalaa. Nnojotsü anain tia. Müleka nnojoliin jüchiaain joolu'u chia wayuukai suulia naainjala, ki'reerü jümüin machiaalaa na juwalayuukana suulia kaainjalaa. ⁷Saa'u jukatannüinapain nümüin chi Maleiwakai suulia jaainjala, anakaja kasalajanale jütüma aainjalaakat süpüshua eekat ja'aka. Soto jaa'in nakuaiippa na judiókana paala sümaiwa. Süna'in nemi'ijaain tü "Pascuakat" anülia, no'utirapüti aa'inchi wane anneetchon saa'u naainjala na wayuukana. Otta müshia Cristo maa'ulu yaa süna'in nu'utinnüin aa'in saa'u waainjala, müshi aka naa'in chia anneetchonkai. ⁸Je sükajee süla'ajaanüitpain woulia waainjala, anakaja müleka woo'ulaale suulia kaainjalaa, suulia kanainjiraain waya waa'in, je suulia wa'waataain sulu'u wakuaiippa. Shia wa'waataaweeka alu'u süpüshua

tü kasa anasü naa'inrakat Cristo wamüin.

⁹Je sulu'u tü karaloukta tashajakat paala jümüin süpüleerua tüü, taluwataain jia sünain jükatalaainjanain noulia na wayuu eekai na'luwajiraain nakuaiippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo. ¹⁰Otta na kaainjaralii tashajakana achiki jümüin, nnojoliishii nayain na manoujainsaliikana. Müleka nayaleje jükatalaainjanain oulia na manoujainsalii kaainjaraliikana, acheküin jükatalaain sa'akajee wayuu süpüshua. Süka jamüin, wainma na manoujainsaliikana eekai na'luwajiraain nakuaiippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, eekai washireein ma'i naa'in, eekai kemeeraliin sükorolo wayuu, je eekai kamaleiwaseyaain. ¹¹Na jükatalaainjanakana oulia, naya na juwalayuukana eekai na'luwajiraain nakuaiippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, eekai washireein ma'i naa'in, eekai kamaleiwaseyaain, eekai mojuin nanüiki sujuuna wayuu, eekai neperüliin, je eekai kemeeraliin sükorolo wayuu. Anashii jükatalaale noulia ja'itaina jia neenakiriün sünain wane ekawaa namaa.

¹²⁻¹³Waya anoujashiikana, nnojoliishii e'itaanüin süpüla we'rajüinjatüin saa'u naainjala na manoujainsaliikana. Nieechi Maleiwakai kasalajanaka atüma namüin. Shia e'itaanaka apüla waya kasalajanainjatüin watüma naainjala na wawalayuukana, maa aka tü sümakat tü ashajünakat paala: "Jujuitira jümaala chi kaainjaraikai ja'akajee".

Akumajaa sukuaiippa tü o'ttaakat

6 ¹Jiakana anoujashiikana, müleka ni'rüle wayümüin wane juwala jümüin, çaluwataajeena jia wane pütchipü'u sümaa jüntüiki sümaa jümaünajiraain no'upala na manoujainsaliikana? çJamüshii nnojoliika'a jukumajüin sukuaiippa tia no'upala na anoujashiikana ne'e namüiwa? ²Soto jaa'in sünain wayeenain anoujashiikana kasalajanain atüma saainjala wayuu manoujainsat süpüshua so'uweena wane ka'i. çJamataaka'a joo jia süpüla isain jüchiki akumajaa sukuaiippa kasa eekai sülatüin jümüin? ³Nnojo motüin jaa'in sünain wayeenain aapünüin amüin shikii tü yolujaakaliürua so'uweena ka'ikat tia. çShiaka ma'i iseematüin jüchiki akumajaa sukuaiippa kasa o'ttaakat jümüin? ⁴Akaajasa joolu'u, müleka ni'rüle wayümüin wane juwala jümüin, çjamakuaippatsa'a juluwataaka'a wane pütche'ejachi manoujainsai nünainmüin chi juwalakai? ⁵Tüü, süpülatjätü aapülijia jia. çShiataapa süka nnojolin ein ja'aka eekai nütüjain süpüleerua akumajaa sukuaiippa tü o'ttaakat jümüin? ⁶Mojusü ma'i taa'in süka jümaünajüin namüin na juwalayuukana no'upala na manoujainsaliikana.

⁷⁻⁸çJamüshii jia machecherüinka'a jaa'in soo'opünaa ni'rala wayümüin chi juwalakai jümüin saa'u nimeejüin jükorolo? Tü maünaakat ja'aka jia anoujashiikana, suchiiruajatü akanajaa neerü nanainjee na juwalayuukana. Nnojotsü anain tia no'ulu'u chi Maleiwakai, süka nnojoliin aijiraainjanain jia maa aka tü nuluwataakat anain jia.

⁹Aashin jütüjaain saa'u tü wayuu kaainjaratkalüirua, müiria nnojolüin ekerolüin nüma'anamüin chi Maleiwakai eere nuluwataain. Nnojoleerü ekerolüin na wayuu eekai nu'luwajiraain nukuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, je na wayuu kamaleiwaseyaashiikana, je na wayuu eekai nama'üjaain sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojoiakai su'wayuusein, je na toooyuu ama'üjiraakana sümaa toooyuu. ¹⁰Jalia jia majayaa aka sukuaippa tü wayuu kaainjaratkalüirua sünaain ka'ruwaraliin jia, sünaain kee'ireein jaa'in washirüü, sünaain jiperülüin, sünaain mojuin jünüiki sujuuna wayuu, je sünaain jimeejüin sükorolo wayuu. Müleka jaa'inrüle tia, shiimüin sünaain nnojoleenain jikerolüin nüma'anamüin chi Maleiwakai eere nuluwataain. ¹¹Shia tü naa'inrapü'ükat waneeirua ja'aka paalainka. Otta müshi'iyaa joolu'u jia, ala'ajaanüitpa jaainjala juulia, je akatannüinapa jia suulia nümüin chi Maleiwakai. Je anajiraainapa jia nümaa chi Maleiwakai nütüma chi Naa'inkai sünaainjee tü naa'inrakat chi Senyotkai Jesucristo.

**A'luwajirawaa akuaippaa
sümaa wayuu jierü**

otta wane jierü nümaa wane tooo

¹²Otta naashin wane wayuukana cha'aya ja'aka, taashishii naya süpüla naa'inrüin kasa eekai een ne'e. Otta saa'in tamüin, müleka nnojorule kasain saapüin jümüin tü jaa'inrakat, anakaja müleka juu'ulaale suulia. Je jalia jia süchepchiajayaa tü kasa jaa'inreekat

ma'i. ¹³Saashin tia wayuukolüirua, nnojotsü mojuin nümüin chi Maleiwakai a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, maa aka ne'e saa'in tü ektüülü wekakat sünaain nnojolüin mojuin nümüin, süka ni'itaalain wapüla süpüla weküinjatüin shia süpüshua. Otta tü tamakat joolu'u jümüin, nnojoliishii akumajuushin waya süpüla a'luwajirawaa wakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo. Shia e'itaanaka apüla waya kojütüinjachin chi Senyotkai watüma süka wakuaippa, süka niain laülaashin waa'u. Nnojo motüin jaa'in sünaain saja'tteerüin mapeena tü we'irukukat je tü ektüütakat süpüshua nütüma chi Maleiwakai. ¹⁴Je so'uweena wane ka'i, oso'irajeerü waa'in nütüma chi Maleiwakai Pülashikai ma'i, maa aka naa'in chi Senyotkai paala nüso'iraain aa'in nütüma süchikijee ouktaa. ¹⁵Soto jaa'in sünaain nüpüshinapain jia Cristo, je nücheküin süpüleerua kojütüinjachin nia jütüma süka jukuaippa. ¿Jamakuaippalüinjatü süpüla jüsütaain joolu'u nuulia Cristo süpüla jaapüinjatüin jukuaippa sümüin wane wayuu maa'insat? Shiimüin sünaain mojuteechin nia jütüma müleka jaa'inrüle tia. ¹⁶Chi eekai nüma'üjaain sümaa wane maa'insat, waneesia ne'iruku, maa aka sümakat tü ashajuushikat: “Wane wayuu sümaa nu'wayuuse, a'aniraasü nukuaippa”. ¹⁷Alu'ujasa jiakana, müleka jaapüle jukuaippa nümüin chi Senyotkai süpüla nümaainjanain jia, wanaawajiraweerü jaa'in nümaa. ¹⁸Jalia jia suulia ju'luwajiraain jukuaippa sümaa wayuu jierü otta

wane jierü nümaa wane tooo. Maa aka een aainjalaa eekai nnojoliün kachajaalain ji'iruku sütüma, akaajasa müleka ju'luwajiraale jukuai ppa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, shiimüin sünaïn kachajaaleerüin ji'iruku sütüma. ¹⁹⁻²⁰Nnojotsü anain müleka jaa'inrüle tü jüchekakat ne'e jümüüwa, alu'ujasa shiale jaa'inrüin tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua, süka een chi Naa'inkai sulu'u jaa'in wane'ewa'ire jukua, chi aapünakai nütüma chi Maleiwakai jümüin. Nuwalaajüin Cristo tü jaainjalakat süka tü nüshakat ouktapa nia, süpüla nüpüshinjanain jia, je süpüla kojutüinjachin chi Maleiwakai jütüma süka ji'iruku.

Soo'opünaa ka'wayuusee

7 ¹Saa'u tü jüshajakat achiki tamüin soo'opünaa müleka anale tü ma'wayuuseekat, tamüsü paala jümüin: anasüyaaje'e tü ma'wayuuseekat. ²Shiasa süka joulüin ma'i a'luwajirawaa akuai ppa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, chi eekai nücheküin ka'wayuusein, anashi müleka ka'wayuuserere. Je wane jierü, müleka sücheküle keechinyüü, anasü müleka keechinre. ³⁻⁴Chi a'wayuuseekai, anakaja müleka nnojoiere niyouktüin ainkawaa sümaa tü nu'wayuusekat, ja'itakaje tü jietkat nümaa chi su'wayuusekai. Nnojotsü laülaain tü jietkat saa'u sukuai ppa sümüüwa, nia chi su'wayuusekai laülaaka saa'u. Maa'aya aka chi a'wayuuseekai, nnojoiishi laülaain saa'u nukuai ppa nümüüwa, shia laülaaka tü jietkat saa'u. Wanaawashii naya sünaïn laülaajirawaa saa'u nakuai ppa.

⁵Müleka paa'inwajiraale jia sünaïn nnojoliin jainkaain sümaa ju'wayuuse süpüla aashajawaa kama'alu'u nümaa Maleiwa, anasü tia. Nnojü jülatirüin wainma ka'i suulia ju'wayuuse suulia nüma'ülapalajüin jia Satanás saa'ujee tia. Tashajüin tüü jümüin süka jo'uweein jaa'in. ⁶Müleka ka'wayuuserere jia, anasü tia, suulia kaainjalain jia nütüma Satanás. Nnojoliishii ta'alii jain jia suulia ka'wayuusee suulia "nüsirü taya" jümajüin tamüin. ⁷Kasataalejese müin aka taa'in na anoujashiikana napüshua sünaïn nnojoliün kee'ireein naa'in ka'wayuusee. Otta tatüjaa aa'ulu sünaïn nnojoliin wanaawain wayakana anoujashiikana. Eeshii eekai e'itaanüin nütüma chi Maleiwakai süpüla müinjanain aka takuai ppa. Oo'ulaka wane, nnojoi.

⁸Otta jiakana tooloyuu je jiejyuu ouktakana a'wayuuset, oo'ulaka jia ma'wayuusesaliikana, anasüyaaje'e müleka ayatüle jia jümüüwa'ain maa aka tayakai. ⁹Otta müleka kee'ireere jaa'in ka'wayuusee, anashii müleka ka'wayuuserere jia suulia müliajüin jaa'in sütüma.

¹⁰Je tü tashajüinjatkat joolu'u, nnojotsü tanüikiün ne'e, shia tü nuluwataakat anain chi Senyotkai jümüinjatü jiakana ka'wayuuseshiikana. Jiakana jiejyukana, nnojoi jükatalaain nuulia ju'wayuuse. ¹¹Otta müleka jükatalaale nuulia sümaa nnojoliün jütawein jüchikua nümaa, ayatüinjana jia sünaïn ma'wayuusee. Acheküshi jüite'erüin nia nüchikua. Otta jiakana tooloyuukana, nnojoi juu'ulaain suulia ju'wayuuse.

¹²Je tü tashajüinjatkat joolu'u, jümüinjatü jiakana

ka'wayuuseshiikana wayuu manoujainsat. Tüü, tanüiki ne'e, nnojotsü paala nikirajüin anain chi Senyotkai. Saa'in tamüin, müleka nnojorule sünoujain nu'wayuuse wane wayuu wanaa nümaa, je müleka ayateere shia nümaa, anakaja müleka nnojorule nuu'ulaain shia. ¹³Je müleka nnojore nünoujain su'wayuuse wane wayuu wanaa sümaa, je müleka ayateere nia sümaa, anakaja müleka nnojore suu'ulaain nia. ¹⁴Wane wayuu manoujainsai, ka'wayuusere wane anoujasü, anashi nia süainjee na'akain na nüchooinkana chi Maleiwakai. Mataaja'a wane wayuu manoujainsat, ka'wayuusere wane anoujashi, anasü shia süainjee na'akain na nüchooinkana chi Maleiwakai. Je anashii na nachooinkana na wayuukana süainjee na'akain na nüchooinkana chi Maleiwakai. Müleka nakatannüle noulia na anoujashiikana, çjaraleerü akaaliijaka naya süain tü nanoulakat?

¹⁵⁻¹⁶Tawalaa, çpütüjaaka naa'u pükanajeedin pu'wayuusekai nüümüin Maleiwa müleka ayatüle nia pümaa? Müleka nu'üneere, nnojopa'aliijain nia. Nnojotsü kepin püma'ana. Nnojotpaja nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua pütkaain nümaa shii'iree makatüinjachin pümaa. Mataaja'a wane anoujashi, nnojotsü nütüjaain aa'u müleka nükanajeerüin tü nu'wayuusekat nüümüin Maleiwa müleka ayatüle shia nümaa. Akaajasa su'üneere, nnojotsü kasain naa'inrüinjatüin süpüla makatüinjatüin nümaa.

¹⁷Anakaja müleka ayatüle jia maa akaapü'u wanaa sümaa jeenakünüin paala nütüma chi

Maleiwakai süpüla jünoujain nüain Cristo, süka shia'inya naapajalain chi Maleiwakai jümüin. Anakaja müleka nnojoliire jii'iratüin joolu'u jukuaiippa. Shiaale tü taluwataakat anain tü anoujasükalüirua sulu'u tü outkajaaleekat süpüshua. ¹⁸Müleka jiale “na o'yotoonakana ata” jümaiwa, anakaja müleka nnojoliire jii'iratüin joolu'u jukuaiippa shii'iree “na mo'yotooju atachii” jümüneein. Je müleka jiale “na mo'yotooju atachii” münakat, anakaja müleka nnojoliire jii'iratüin joolu'u jukuaiippa shii'iree “na o'yotoona atachii” jümüneein. ¹⁹Mayaashijie jia na o'yotoonakana ata, mayaashijie jia na mo'yotooju atachiikana, nnojotsü jamajatüin tia nüümüin chi Maleiwakai. Shia anaka alu'u jaa'inrüle waneepia tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai. ²⁰Acheküsü ayatüinjatüin tü jukuaiippakat paala wanaa sümaa jeenakünüin paala nütüma chi Maleiwakai. ²¹Müleka piunale jia wanaa sümaa jeenakünüin, nnojomojuin jaa'in sütüma tia. Otta müleka saapünüle taashii jümüin nütüma chi kachepchiakai jia, o'üneenaja nüma'anajee. ²²Chi eekai piunain wanaa sümaa neenakünüin nütüma chi Senyotkai, mayaashijie ayatüin piunain nia, müichipa aka taashikai naa'in süpüla ni'yataain nüümüin Cristo. Je chi eekai nnojolin piunain wanaa sümaa neenakünüin, eechipa joolu'u wane a'yataai nüümüin Cristo. ²³Taashiinapa jia suulia jaainjala süainjee suwalaajünüin jaainjala nütüma Cristo. Je nnojoliinjana aluwataanüin jia joolu'u sütüma wayuu, niainjachi aluwataaka jia chi Maleiwakai nüümüiwa.

²⁴Tawalayuwaa, müshi taya jümüin tachikua: Süma'inru'u ji'yataain nümüin Cristo, anakaja müleka nnojoliire jii'iratüin tü akuaippaa jüma'anatüjütkaat wanaa sümaa jeenakünüin paala nütüma chi Maleiwakai.

²⁵Je saa'u tü jüshajakat achiki tamüin soo'opünaa jamüinjatüin jiakana ma'wayuusesaliikana, tamüsü paala jümüin: Sükajee nümüliajüin taya chi Senyotkai, nuluwataaka taya jünainmüin. Anashii müleka jaapüle tü taküjeetkat joolu'u jümüin. Tamüshii ne'e jia: Nnojotsüyaaje nümajalain tamüin chi Senyotkai. ²⁶Saa'in tamüin, anakaja müleka ayatüle jia jümüiwa, süka wainmain tü müliaa we'rakat waya anoujashiikana maa'ulu yaa sainküin mmakat. ²⁷Chi wayuu eekai ka'wayuusein, anashi müleka nnojoiere nuu'ulaain tü nu'wayuusekat. Je chi eekai ma'wayuusein, anashi müleka nnojoiere nüchajaain süchiki ka'wayuusee. ²⁸Otta müleka ka'wayuuserere nia, nnojotsü kaainjalaa'in tia. Maa'aya aka wane jierü eekai ma'wayuusein, müleka ka'wayuuserere shia, nnojotsü kaainjalain. Tamüshii jia süka koo'omüinjüin jümüin tü müliaaakat müleka jüchajaale ka'wayuusee.

²⁹Tawalayuwaa, jülüja jaa'in tü taküjüinjatkat joolu'u jümüin. Jia ka'wayuuseshiikana, süma'inru'u jaa'inmajüin na ju'wayuusekana, anakaja müleka ji'yataale nümüin chi Maleiwakai süka süpüshua jaa'in, süka saja'tteerüin maali tü wakalia wa'yataainjatkat o'u nümüin chi Senyotkai. ³⁰Je jiakana alapajüshiikana, anakaja müleka nnojoliire kakaliain jia sünain

alapajaa. Jia emi'ijashiikana, anakaja müleka nnojoliire kakaliain jia sünain emi'ijaa. Jia ayalajüliikana, anakaja müleka nnojorole jaa'inanin ma'i waneepia tü jükorolokot. ³¹Jia washinnuu oikkaaliikana korolo, nnojoo jaa'inanin ma'i waneepia tü washirü'ireekat. Shiimüin sünain saja'lajaaeerüin tü mmakat je tü washirüukat süpüshua so'uweena wane ka'i.

³²Tashajüin jümüin tüü, süka tacheküin süpüleerua nnojoliinjanain jüshapataain aa'in saaliijee kasa wainma. Wane wayuu anoujashi eekai ma'wayuusein, jülüjüsü waneepia naa'in tü nüchekakat chi Senyotkai nüpüleerua, je naa'inreein ma'i tü nuluwataakat anain nia. ³³Akaajasa wane eekai ka'wayuusein, shia jülüjaka ne'e naa'in waneepia tü ni'yataainkat otta müsia tü talatüinjatkat atüma saa'in tü nu'wayuusekat. ³⁴Kapülejeerü nümüin aa'inraa tü nüchekakat chi Senyotkai nüpüleerua, süka jülüjain naa'in waneepia tü naatajatkat suulia. Maa'aya aka wane anoujasü ka'wayuusesü, jülüjasü ne'e saa'in waneepia tü shi'yataainkat anain je tü talatüinjatkat atüma naa'in chi su'wayuusekai. Akaajasa wane anoujasü eekai ma'wayuusein, je wane eekai ouktüin su'wayuuse, jülüjasü naa'in waneepia tü nüchekakat chi Senyotkai napüleerua, je naa'inreein süka süpüshua naa'in tü nuluwataakat anain naya. ³⁵Tü tamakat jümüin, nnojotsü süpülajatüin ata'ülia jukuaippa, süpülajatü takaaliijüinjanain jia sünain jaa'inrüinjatüin süka süpüshua

jaa'in tü anasükat nüchekakat chi Senyotkai jüpüleera.

³⁶Wane wayuu, müliale shii'iree wane majayüt eekai kettaairüin sükalia süpüla ka'wayuusee, müleka ka'wayuusere ma'i naa'in, anakaja nu'wayuusere shia. Nnojoshi kaainjalain süka tia. ³⁷Akaajasa müleka nuuntule achecheraa naa'in sümaa ma'wayuusee, nnojotsü mojuin müleka ma'wayuusere nia. ³⁸Müleka nu'wayuusere tü nümuraajüinkat, nnojotsü mojuin tü naa'inrakat. Otta müleka ayatüle nia sünain ma'wayuusee, saa'in tamüin, alana'aleesia sünain anain tü naa'inrakat.

³⁹Wane jierü, kataiwa'aya no'u chi su'wayuusekai, nnojotsü anain süpüla ka'wayuusein wane naata nuulia. Müleka ouktüle nia, nnojotsü mojuin ka'wayuusere shia süchikua. Chi su'wayuuseinjachikai, niainjachi wane wayuu anoujashi. ⁴⁰Otta saa'in tamüin, alana'aleejeeria sünain talatüin müleka ayatüle shia sünain ma'wayuusein. Tamüsü tüü süka ein chi Naa'inkai Maleiwa tamaa.

Tü aapünakat sümüin tü maleiwayaasükalüirua

8 ¹Saa'u tü jüshajakat achiki tamüin soo'opünaa tü ekawaakat shi'iruku mürüt aapünakat sütüma tü manoujainsatkalüirua sümüin tü sümaleiwaseyasükalüirua, anuu tü tamüinjatkat jümüin: Püla aa'inchii waneerua anoujashiikana ja'aka noulia na nawalayuukana. Saa'in namüin, natüjaa aa'ulu tü anasükat süpüla naa'inrüin, süka natüjaain saa'u sünain nnojolin Maleiwain chi aapünakai amüin tü shi'irukukat mürüt. Akaajasa müleka

shimüinreje sünain aijiraain jia jüpüla, akaaliijiraajeena jüpüshua sünain tü jünoulakat. ²Chi eekai nu'waataain sulu'u kekiin ma'i nia naashin, nnojoyülia yalayalain sünain anoujaa. ³Otta chi eekai shimüin sünain alin apüla chi Maleiwakai, e'nnaajünüshi nia nütüma süka nüpüshin nia.

⁴Shimüin tü jümakat: Nnojoshi Maleiwain chi aapünakai amüin tü shi'irukukat mürüt. Watüjaa aa'uchi chi Wamaleiwasekai sünain niain waneeshin Maleiwain. ⁵Mayaasüje wainmain tü maleiwayaasükalüirua chakat iipünaa oo'ulaka tü yaasükat mmolu'u, je mayaasüje kojutüin shia sütüma wayuu manoujainsat, ⁶watüjaa aa'uchi chi Wamaleiwasekai sünain niain waneeshin Maleiwain. Nia Washika'aya, chi kama'anaje'ewaikai kasa süpüshua, chi kojutkai watüma nümüiwa. Otta müshia Jesucristo, watüjaa aa'uchi sünain niain waneeshin Wasenyotsein. Nia chi aapakai kataa o'u sümüin wayuu, chi kakumajalakai kasa süpüshua. ⁷Otta ja'aka jia anoujashiikana cha'aya Corinto, eeshii eekai nnojoyüliain katsüin naa'in sünain anoujaa. Isayülia nachiki nayaawatüin saa'u sünain nnojolüinjatüin kasajatüin wane maleiwayaasükat nümüin wane anoujashi. Je müleka nikeere tü aapajuushikat sümüin tia maleiwayaasükalüirua, yarütteerü naa'in sütüma saa'u pülain shia naashin, süka sotoyülü'inya naa'in tü maleiwayaasü nünoujapü'ükalüirua anain paala.

⁸Otta jünüiki tamüin: "Nnojotsü shiain tü wekakat wountaka atüma wanaawajiraain waa'in nümaa chi

Maleiwakai. Müleka weküle wane eküülü, nnojoliijeena alana'aleeinya waya sünain kojutüin nütüma chi Maleiwakai sünainjee tü ekawaakat. Je müleka nnojorule weküin shia, nnojoleena mojutüin waya nütüma saaliijee meküin". ⁹Shiimüin tü jümakat. Laülaa jia jümüiwa süpüla ekaa tü aapajuushikat sümüin tü maleiwayaasükalüirua. Acheküshi niain soteein jaa'in chi matsüinkai aa'in sünain anoujaa, suulia sümalaja'alaain tü nünoulakat sütüma tü jaa'inrakat nu'upala. ¹⁰Jütüjaa aa'ut sünain nnojolin Maleiwain chi aapünakai amüin tü shi'irukukat mürüt. Akaajasa chi juwala matsüinkai aa'in sünain anoujaa, müleka ni'rüle jia sünain jiküin sulu'u tü a'waajüleekat tü maleiwayaasükat, eesü süpüla nüshatüin tü ekaakat wanaa jümaa. Isasü eera nüchiki niyaawatüin saa'u müleka anale tü naa'inrakat, shiataapa müleka mojule. ¹¹⁻¹²Mayaasüje nnojoleerüin amalajaain tü jünoulakat sütüma tü jaa'inrakat, eeshi süpüla sümalajaajeerüin nünoula chi juwalakai matsüinkai aa'in süpüla nuu'ulaain nuulia Cristo chi ouktakai naa'ujee. Kaainjalashii jia nuulia chi juwalakai saaliijee tia, otta nuulia Cristo. ¹³¿Kasa anaka süpüla waa'inrüin? Müleka sümalajaajeere nünoula wane wawala saa'ujee wane kasa waa'inrakat nu'upala, anakaja müleka nnojorule waa'inrüin shia piantua.

Nukuaippa wane Aluwataaushi

9 ¹Eeshii waneerua eekai ayujain tü ta'yataainkat nümüin Cristo. Anii taya asouktüin joolu'u shi'ipajee tü namakat

tachiki: Mayaainje nnojolin eejachin taya nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo maa aka na polookana piammüin Aluwataaushikana, shiimüinpaja sünain te'rüin nia. Je sünainjee takaaliijain jia sünain ekeroloo sünain anoujaa nünain chi Senyotkai, jütüjaa aa'ut sünain shiimüin tayain wane Aluwataaushikai. Je laülaashi taya tamüiwa sünain tü ta'yataainjatkat nümüin chi Maleiwakai. ²Jiakana, jütüjaa aa'uchi taya sünain tayain wane Aluwataaushikai, mayaashije nnojolin tayain wane Aluwataaushikai saajüin tia wayuukolüirua ja'akakat. Ne'rapa tü jünoulakat sümaa natüjaain saa'u sünain tayain chi ekirajakai jia, nayaawatechi aa'u taya so'uweena wane ka'i sünain tayain Aluwataaushin nütüma Cristo.

³Anuu tü taküjakat ne'ipajee na mojokana anüiki tachiki: ⁴¿Nnojoliishijasa anain waya süpüla walawaa jütüma süpüla wekinnüin je wasinnüin saa'ujee wa'yataain ja'aka nümüin chi Senyotkai? ⁵Je sünain waküjain nüchiki Cristo sainküin mmakat süpüshua, ¿nnojoliishijasa anain waya süpüla saapünüin wamüin süsapia tü wa'wayuusekat süpüla o'unaa wamaa, maa aka nümüin Pedro je napüshi na Aluwataaushikana oo'ulaka nimüliayuu chi Senyotkai? ⁶Tayakai nümaa Bernabé, wanaa sümaa waküjain nüchiki Cristo sümüin wayuu, ¿jamüshiisa wa'yataaka'a wane a'yatawaa yalapünaa süpüla tü weküinjatkat aa'u?

⁷¿Mawalaajuusaijasa wane surulaat? Awalaajünüshi. Je wane apünajüi, ¿a'alijinnüsü süchon tü

nüpünajüinkat nuulia? Aapünüsü süpüla niküünjatüin. Oo'ulaka wane arüleejüi, ¿a'alijinnüsü süchira nürüleejüin nuulia? Aapünüsü süpüla nüsüinjatüin. ⁸Shiimüin sünaïn walaaïn chi wayuu eekai ni'yataaïn. We'rüin tüü saïnküin mmakat maa'ulu yaa, otta sulu'u tü nüshajakat Moisés. ⁹Müsü tü ashajünakat nütüma: “Wanaa sümaa shi'yataaïn tü jüsachiratkat sünaïn asaichijaa tü jüpünajüinkat, anasü müleka nnojorule keimataalajain jütüma, süpüla shiküünjatüin süpüshi tü süsaichijüinkat”. Je pütchikat tüü, nnojotsüyaaje süpülaïn ekirajaa waya sünaïn aa'inmajaa wamü'ünüin, ¹⁰alu'ujasa sünaïn awalaajaa chi eekai a'yataaïn wamüin. Chi apünajakai, talatajatü naa'in süka niküünjatüin süchon tü nüpünajüinkat. ¹¹⁻¹²Akaajaa waya ekirajakana jia sünaïn nüchiki Cristo, ¿nnojoliishijasa anain waya süpüla walawaa jütüma saa'u wa'yataaïn, maa aka napüshi na a'yataashiikana nüümüin chi Maleiwakai ja'aka? Shiimüin sünaïn anain waya süpüla walawaa jütüma, süka wayaïn wane na Aluwataaushikana nütüma Cristo.

Akaajasa müleka shiyouktüle wayuu nüchiki chi O'tte'erüikakai saaliijee wachuntüin walawaa, nnojoleena waya achuntüin awalaajünaa jümüin, mayaashiije müliaïn waya sünaïn che'ojaain kasa wamüin. ¹³Soto jaa'in sünaïn nawalaajünüin na judío a'yataashiikana sulu'u tü a'waajüleeekat chi Maleiwakai. Wanaa sümaa no'utüin saa'in tü mürüt aapününjatkat nüümüin chi Maleiwakai, aapünüsü namüin süpüshi tü asalaakat süpüla neküünjatüin shia. ¹⁴Akaajaa

wayakana akjüülüikana nüchiki chi O'tte'erüikakai, nuluwataaïn chi Maleiwakai sünaïn wawalaajününjanain saa'u tü wa'yataaïnkat.

¹⁵Otta tayakai, nnojoiishi achuntüin paala jümüin awalaajünaa. Je tü tamüitpakat jümüin, nnojotsü süpülaajatüin joolu'u juwalaajüin taya. A'waataweechi taya sulu'u ta'yataaïn maja'uule nu'upala chi Maleiwakai, mayaainje oukteechin taya sulu'u müliaa. ¹⁶Nnojoiishi taya a'waataaïn sulu'u taküjain nüchiki chi O'tte'erüikakai sümüin wayuu, süka ajütüüshin ne'e taya nütüma chi Maleiwakai sünaïn aküjaa. Aisha'ajaa, ¿jamataaleerüje takuaippa müleka nnojoiere taa'inrüin tü nüjütakat apüla taya? ¹⁷⁻¹⁸Aneekuushi taya nütüma chi Maleiwakai süpüla taküjain nüchiki chi O'tte'erüikakai sümüin wayuu, taa'inrakalaka tü nüjütakat apüla taya. Otta tü takuaïppakat sünaïn aküjaa nüchiki sümüin wayuu, nnojoiishi taya achuntüin walaawaa namüin. Je sünaïnjee tia, alana'aleesia ma'i taa'in sünaïn talataa.

¹⁹Tayouktüin awalaajünaa jütüma suuliajatü jiaïn aluwataaïn taa'u. Mayaainje laülaain taya tamüüwa, müshi aka taya saa'in süchepchia wayuu süpüshua süpüla takaaliijain naya sünaïn nanoujain nünaïn Cristo. ²⁰Wanaa sümaa na'akain taya na judíokana o'unakana süchiirua tü nüshajakat Moisés, süpüla takaaliijünjanain naya sünaïn anoujaa nünaïn Cristo, taa'inrüin wanaa namaa tü nüshajakat achiki Moisés, ja'itaichi taya nnojolin o'unüin süchiirua tü nüshajakat

Moisés maa aka nayakana. ²¹Müsia aka takuaippa sünnain na'akain taya na gentilekana sünnain takaaliijeein naya sünnain nanoujain nünain Cristo. Wanaa sümaa een taya na'aka, nnojoihi taya müin aka nakuaippa na judiökana. Mayaainje na'akain taya na gentilekana, nnojotsü taa'inrüin tü nüchiajaakat oulia chi Maleiwakai saa'u to'unüin waneepia süchiirua tü nümakat Cristo. ²²⁻²³Jülüjüsü taa'in waneepia tü taa'inrakat, süka tacheküin takaaliijeein wayuu süpüshua sünnain nanoujain nünain Cristo. Müleka nümaale taya wane wayuu eekai isayüli'inya achiki nünoujain nünain Cristo, eesü taa'in suulia taa'inrüin wane kasa niyouktajakat anainjee tü taküüinjatkat nüüin. Teisalajüin takuaippa shii'iree naapein nüchiki chi O'tte'erüikai taküjakat nüüin sümaa nünoujain nünain. Talatashaateerü taa'in müleka nünoujale.

²⁴⁻²⁵Soto jaa'in nukuaippa wane wayuu ayoujiraai. Süpülapünaa tü ka'i niyoujiraainjatkat o'u, eki'rajaashi waneepia süpüla kalainjachin nia. Je sünnain tü ayoujirawaakat, awataashi nia süka süpüshua nütsüin shii'iree nükanajeein wane kasa. Otta tü nükanajüinjatkat sünnain awatawaa, aja'tteerü maalü. Akaajasa tü wakanajeetkat waya anoujashiikana, matüjainsat aja'ttaa. Je sükajee tia, ji'yataa jümaala nüüin chi Maleiwakai süka süpüshua jaa'in süpüla juwalaajüneenain so'uweena wane ka'i nütüma. ²⁶Je sükajee tia, sünnain taküjain nüchiki Cristo, eesü taa'in waneepia sünnain tü taa'inrakat süpüshua, maa aka chi eekai yalayalain sünnain ayoujirawaa,

maa aka chi eekai yalayalain sünnain ashe'ejirawaa. ²⁷Eesü taa'in waneepia suulia taa'inrüin tü süchekalakat taa'in tamüüwa, shia taa'inrüinjatka tü nüchekakat chi Maleiwakai tapüleerua sünnain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai, suulia ne'e mawalaajuun taya nütüma so'uweena wane ka'i.

Achiajawaa sünnainjee nachiki na judiökana

10 ¹Tawalayuwaa, süpüla jyaawatüin saa'u tü taküjaitpakat jümüin, anakaja sotüle jaa'in nüchiki chi Maleiwakai wanaa sümaa naa'inmajüin paala na watuushinuukana judiökana. Nujuittirüin naya chajee sulu'ujee Egipto, süka anamiain ma'i nia namüin. Nii'yiatüin namüin süka wane siruma eepünaainjanale no'unüin. Naa'inmajüin naya sünnain nu'unirüin pasanainpünaa sünnain tü palaa kanüliakat Palaa Ishosü. Nnojoliishii emeronojooin shiroku tü palaakat, süka josoin shia napüleerua nütüma. ²Je sünnain no'unüin süchiirua tü sirumakat je sünnain nalatüin pasanainpünaa sünnain tü palaakat, paa'inwajiraashii naya nümaa Moisés chi nekiipü'ükai. ³Chi Maleiwakai, eepü'üshi namaa sünnain naapüin namüin tü eküülü nekapü'ükat. ⁴Je Cristo, eepü'üshi namaa sünnain aa'inraa tü kasa anasükat namüin, makat aka apüla'eraa wüin eere alin münyaasü. ⁵Otta müshi'iyaa na watuushinuukana, ja'itaina aa'inmajünapü'üin naya nütüma chi Maleiwakai eepünaale waraittüin naya cha'aya sainküin isashiikat, eesüya ne'e waneepia na'akajee watta saalii eekai nnojoliin

naa'inrūin tü talatakat atūma naa'in chi Maleiwakai. O'utinna aa'inchi naya nütūma saaliijee tü kasa mojusü naa'inrakat.

⁶Sünainjee watūjaain saa'u tü alatakat namūin na watuushinuukana paala sūmaiwa, achiajaanūshii waya maa'ulu yaa suulia kee'ireejūin waa'in kaainjalaa maa aka naa'inrūin nayakana. ⁷Anakaja nnojoliire jūūjūūin waya sūmūin tü namaleiwaseyaasūkalūirua na manoujainsaliikana, maa aka tü naa'inrapū'ūikat na watuushinuukana. Mūsü tü ashajuushikat nachiki: "Tü wayuu jud'okolūirua, na'waajūin tü namaleiwaseyaasūkalūirua na manoujainsaliikana sūmaa emi'ijaa, ekawaa, asawaa, oo'ulaka oyonnajaa". ⁸Je anakaja nnojoliire wa'luwajirain wakuaippa sūmaa wayuu jierū otta wane jierū nūmaa wane tooo, maa aka tü naa'inrakat na watuushinuukana. Saaliijee tia, ouktūshii na'akajee maa aka 23.000 wayuu so'ule'eya wane ka'i. ⁹Je anakaja nnojorule woo'ulakūin naa'in chi Maleiwakai, maa aka tü naa'inrakat na watuushinuukana sūpūla ouktūinjanain naya sūtūma wūi saaliijee tia. ¹⁰Je anakaja nnojoliire keke'eraliin waya nūmūin chi Maleiwakai sūpūleerua tü nüchekakat, maa aka tü naa'inrakat na watuushinuukana sūmaa no'utūnūin aa'in nütūma wane aapiee ajūtūnakai sūpūla sūsalaianjanain naya. ¹¹Ashajūnūsü nachiki na watuushinuukana wapūla waya katakana o'u maa'ulu yaa saa'ujee sūlū'ūlūin nūkalia chi Senyotkai sūpūla niitaajeechin nüchikua. Tü alatakat

namūin, ashajūna achikit sūpūla sūchiajaainjanain waya suulia waa'inrajūin tü kasa mojusü naa'inrapū'ūikat.

¹²Nnojo ju'waataain sulu'u jukuaippa sūnain nnojoleenain jaa'inrūin kasa mojusü jaajūin. Jalia jia, kaainjalashii taa jia maa aka na jud'okana paala sūmaiwa. ¹³Oo'ulakūna aa'inchi waya wapūshua waneepia sūpūla wojutuūin sa'aka kasa mojusü. Otta wanaa sūmaa juu'ulakūnūin aa'in, pansaasü nūnūiki chi Maleiwakai jūmūin sūpūla nūkaaliijeenain jia. Juunteerū jüchecherūin jaa'in su'unnaa tia, sūka nii'iyateerūin jūmūin sūnain jamūinjatūin jujuittia sa'akajee.

Achiajawaa suulia jūūjūwaa sūmūin tü maleiwayaasūkalūirua

¹⁴Jia tawalayuu aikana tapūla, saa'u kasalajanain namūin naainjala na watuushinuukana nütūma chi Maleiwakai, juu'ulaa suulia jūūjūūin sūmūin tü namaleiwaseyaasūkalūirua na manoujainsaliikana. ¹⁵Kekiishii jia sūpūla jiyaawatūinjatūin saa'u sūnain shiimūin tü pūtchi tashajeetkat joolu'u jūmūin. ¹⁶Anakaja jūljūjale joolu'u jaa'in tü ekawaa oso'ijitkat waa'in sūnain ouktūin Cristo. Wanaa sūmaa wekūin, wasūin, wanaawajiraasü waa'in nūmaa chi Wasenyotsekai. Waapūin analu'ut saa'u tü asūūshikat, sūka wanoujain wapūshua sūnain amūlain nūsha saa'u waainjala. Je tü pankat, ashaletūntūsü sūpūla shikaanūin watūma, sūka wanoujain wapūshua sūnain naapajiraain nikii sūpūla ouktaa waa'ujee. ¹⁷Ja'itaina wainmain waya, wanaawajiraasü waa'in wapūshua wanaa sūmaa wekūin tü waneesūkat pan. ¹⁸Maa

aka nakuaippa na judfokana sünain naapüin nümüin chi Maleiwakai namü'ünüin ouktakat saa'u naainjala, wanaawajiraasü naa'in nümaa chi Maleiwakai wanaa sümaa neküin tü asalaakat.

¹⁹Soo'opünaa tü shi'irukukat mürüt aapünakat sütüma tü manoujainsatkalüürua sümüin tü sümaleiwaseyaasükalüürua, anuu tü tamüinjatkat jümüin: Tü namaleiwaseyaasükat, je tü shi'irukukat mürüt aapünakat sümüin, watüjaa aa'ut sünain nnojolüin kojutüin watüma waya anoujashiikana. ²⁰Soto jaa'in: chi asülajünakai amüin, nnojoiishi niain chi Maleiwakai, shia kamüinka tü yolujaakalüürua. Mojuka'aka tamüin wanaawajiraainjatüin jaa'in sümaa tü yolujaakalüürua. ²¹Müleka jiküle tü aapuushikat sümüin tü yolujaakalüürua, je jüsüle tü asünakat wanaa sümaa na'waajüin tü namaleiwaseyaasükalüürua, çjamataaleerü süpüla wanaawajiraain jaa'in nümaa Cristo wanaa sümaa jutkatüin jia sünain ekaa tü pankat je asaa tü asüüshikat oso'jítakat waa'in sünain tü naa'inrakat waa'ujee? ²²Je joolu'u, saa'u tü taküjaitpakat jümüin, jütüjaaitpa aa'ut tü kasa anasükat süpüla jaa'inrüinjatüin. Ja'itaina laülaayuuin jia jümüiwa süpüla ekaa tü aapajuushikat sümüin tü maleiwayaasükalüürua, müleka masütaajule jia sünain jaa'inrüin tü nnojotkat nücheküin chi Maleiwakai jüpüleerua, jüchchera jaa'in nüptüla.

**Soo'opünaa laülaain nümüiwa
wane anoujashi**

²³Müshii jia: “Laülaa waya wamüiwa süpüla waa'inrüin kasa eekai ein ne'e”. Anuu

tanüiki shi'ipajee tü jümakat: Müleka nnojorule kasain saamüin tü jaa'inrakat namüin na juwalayuukana, anakaja müleka nnojorule jaa'inrüin tia. ²⁴Tü kasa anakat süpüla jaa'inrüin, shiainjatü tü jalouikat sümüin wayuu wainma, nnojotsü shiainjatüin ne'e tü akaaliijiakat jia jümüiwa.

²⁵Müleka jiyalajüinjanale asalaa chaa metkaaralu'u, nnojo jüsakirüin müleka shiale süpüshi tü shi'iruku mürüt aapuushikat sümüin tü maleiwayaasükalüürua. ²⁶Soto jaa'in tü pütchi ashajuushikat: “Chi Maleiwakai, kakumalakai tü mmakat, nia kokoroloko tü kasakat süpüshua yaakat saa'u”.

²⁷Je müleka jeenajinnüle sünain wane ekawaa nipialu'umüin wane wayuu manoujainsai, anakaja müleka jiküle tü asalaa naapakat jümüin sümaa nnojolüin jüsakirüin müleka aapuushire sümüin tü maleiwayaasükalüürua. ²⁸⁻²⁹Akaajasa müleka nüümüle jümüin wane juwala matsüinkai aa'in sünain anoujaa: “Shiasa süpüshi tü shi'irukukat mürüt aapuushikat sümüin tü maleiwayaasükat”, nnojoleerü jiküin niyaalu'u chi juwalakai süpüla jükaaliijainjachin nia sünain achecheraa tü nünoulakat.

Ja'itaina laülaain jia jümüiwa süpüla ekaa asalaa eekai ein ne'e, anakaja jaa'inrüle waneepia tü akaaliijüinjatkat wane juwala eekai matsüin naa'in sünain anoujaa. ³⁰Ja'itaina jia aapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai saa'u tü jiküinjatkat, müleka mojule tü jaa'inrakat no'ulu'u chi juwalakai, anakaja nnojorule jiküin shia. ³¹Wanaa sümaa jikaa'in, wanaa sümaa jüsaain,

wanaa sümaa jaa'inrüin eekai ein, anakaja müleka jaa'inrüle shia süpüla kojutüinjachin waneepia chi Maleiwakai sütüma wayuu sünaïnjee tü kasa anasü jaa'inrakat. ³²Anakaja müleka jiisalajüle jukuaiippa su'upala wayuu süpüshua suulia jaa'inrüin tü kaainjaleetkat atüma naya, maa aka no'upala na judíokana, no'upala na gentilekana, oo'ulaka no'upala na anoujashiikana napüshua. ³³Anakaja müle jia aka taa'in sünaïn takaaliijeein wayuu süpüshua. Tü taa'inrakat, nnojotsü tapülainjatüin tamüüwa, süpüla jatü sü'tte'ennüinjatüin wayuu wainma.

Sukuaippa a'waajaa sulu'u tü outkajaaleekat

11 ¹Anakaja müleka jüshatüle takuaippa maa aka tashatüin nukuaippa Cristo. ²Talatüsü ma'i taa'in süka nnojolüin motüin jaa'in tü kasa anasü taa'inrapü'ükat ja'aka, je süka ayatüin jia sünaïn jünoujain tü shiimüinkat, tü nüchikikat chi O'tte'erüikai taküjapü'ükat jümüin.

³Ayatshia taya joolu'u ekirajüin jia sünaïn jamüinjatüin ju'waajia chi Maleiwakai sulu'u tü outkajaaleekat. Chi laülaakai saa'u wane jierü, nia chi su'wayuusekai. Je chi laülaakai naa'u chi su'wayuusekai, nia Cristo. Oo'ulaka chi laülaakai naa'u Cristo, nia Maleiwa. ⁴Aashin jütüjaain saa'u nakuaiippa na wawalayuukana sulu'u tü outkajaaleekat sainküin mmakat süpüshua: Chi eekai tooloin, nnojotsü anain müleka kakuomale nia wanaa sümaa nüchüntüin nüümüin chi Maleiwakai su'upala wayuu je wanaa sümaa naapirüin wayuu süka nünüiki chi Maleiwakai. Mojutuyaasai Cristo nütüma müleka kakuomale nia

sünaïn achuntaa, süka shii'iyatüin sümüin wayuu sünaïn nnojolin laülaain chi Senyotkai naa'u.

⁵⁻⁶Akaajaa wane jierü wanaa sümaa ein shia sulu'u tü outkajaaleekat, anakaja müleka kekiaalajale shia wanaa sümaa süchüntüin nüümüin chi Maleiwakai su'upala wayuu je wanaa sümaa saapirüin wayuu nütüma chi Maleiwakai. Mojutuyaasai chi su'wayuusekai sütüma müleka nnojorule kekiaalajain. Watüjaa aa'ut wane jierü, maa aka mochorole shikii, japüijeerü shia süka tia. Akaajaa wane jierü, müleka nnojorule kekiaalajain sünaïn süchüntüin nüümüin chi Maleiwakai, shii'iyatüin namüin na suwalayuukana sulu'u tü outkajaaleekat sünaïn shiyouktüin süpüleerua laülaain chi su'wayuusekai saa'u. Je sükajee tia, anakaja kekiaalajale shia. ⁷Wane wayuu toolo, laülaa nia saa'u nu'wayuuse maa aka Cristo laülaain naa'u chi wayuukai. Wanaa sümaa nüchüntüin nüümüin chi Maleiwakai sulu'u tü outkajaaleekat, kojutshi chi Maleiwakai nütüma müleka nnojore kakuomain nia. Otta wane jierü, wanaa sümaa süchüntüin su'upala wayuu, anasü müleka kekiaalajale. Saa'inrüin tia süpüla shii'iyatüinjatüin nujut chi su'wayuusekai. ⁸Soto jaa'in nüchiki chi Maleiwakai sünaïn nükumajüin wayuu sümaiwa paala: Chi toolokai, nnojoshi akumajuushin nia sünaïnjee tü jietkat, alu'ujasa tü jietkat nünainjeejatü chi toolokai. ⁹Je chi toolokai, nnojoshi e'itaanüin süpüla tü jietkat, alu'ujasa tü jietkat, e'itaaushi nüpüla chi toolokai. ¹⁰Müleka kekiaalajale tü jietkat wanaa sümaa süchüntüin

nümüin chi Maleiwakai sulu'u tü outkajaaleekat, natüjaweerü aa'u na aapieekana chakana iipünaa süna'in jüüjüüin shia nümüin chi su'wayuusekai wanaa sümaa süchuntüin.

¹¹ Anakaja müleka sotüle waa'in waneepia wayakana anoujashiikana: Saa'u wanaawajiraain waa'in wapüshua nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo, che'ojaasü namüin na jieyuukana akaaliijünaa natüma na tooloyuukana, oo'ulaka na tooloyuukana, che'ojaasü namüin akaaliijünaa natüma na jieyuukana wanaa sümaa wa'yataain nümüin chi Maleiwakai. ¹² Aashin akumajuushin tü jietkat nünainjee chi toolokai, akaajaa chi toolokai, süna'in jemeishin nia süna'injee tü jietkat. Shiimüin niain chi Maleiwakai kakumajalakai kasa süpüshua.

¹³ ¿Jamüsü jünüiki? ¿Anasü saa'in jümüin müleka süchuntüle wane jierü süna'in mekiaalajain su'upala wayuu sulu'u tü outkajaaleekat?

¹⁴ Je wane wayuu toolo, müleka ka'waloulere, mojetsai nia sütüma wayuu, ¿aashi müin? ¹⁵ Alu'usa wane jierü miyo'ule su'wala, anasü shipitüin süka tia. ¹⁶ Shia ne'e tü tamüinjatkat soo'opünaa tia. Shia wakuaiippaka'aya tia sulu'u tü outkajaaleekat süpüshua. Nnojo jumata jü'ülüjaain saa'ujee tia.

Tü ekawaa oso'irakat waa'in nünain chi Senyotkai

¹⁷ Tachiajaainjana joolu'u jia saaliijee tü jaa'inrakat wanaa sümaa jutkatüin jia sulu'u tü outkajaaleekat, süka maamüin tü jaa'inrakat.

¹⁸ Taapa achikichii jia süna'in nnojoliin paa'inwajiraain wanaa

sümaa juutkajaain. Nnojotpaja alawaawalain saa'in tamüin süpüshua tü aküjünakat achiki tamüin. ¹⁹ Püla aa'inchii jia noulia na juwalayuukana, süka talatüin naa'in chi Maleiwakai jümaa jiakana ne'e jümüiwa jaajüin.

²⁰ Nnojo motüin jaa'in süna'in aluwataaushin waya anoujashiikana süpüla wakotchajaain süna'in weküinjatüin tü pankat oso'irakat waa'in nünain chi Senyotkai. Jiakana süna'in outkajawaa,

nnojoshi kojutüin jütüma Cristo.

²¹ Na antakana palajana, nnojoliishii na'atapajüin na nawalayuukana süpüla ekirawaa wanaa namaa. Eperuwaashii jia sümaa emirain süna'in yalain na juwalayuukana jamüsirüin. ²² Müleka ouktüle ma'i jia jamü, anakaja müleka jikaale je jüsaale chajee jipialu'ujee. Nnojoliishii jia ta'waajüin saa'ujee tü jaa'inrakat, süka mojutüin jütüma na anoujashiikana nünain chi Maleiwakai sulu'u tü outkajaaleekat, je süka japülin jütüma na juwalayuu mojuishiikana.

²³ Taso'ireerü joolu'u jaa'in süna'in tü tekirajapü'ukat anain paalainka. Anakaja jülüjale jaa'in shia, süka niain kaküjalain shia tamüin chi Senyotkai. So'u tü ai aapünüinjatkat o'u nikii chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nu'utinajachin aa'in, nakotchajaakalaka na nikirajüinkana süpüla neküinjanain nümaa. Naapaakalaka chi Senyotkai wane pan ²⁴ süna'in naapüin analu'tut nümüin Maleiwa. Nüshaletakalaka tü pankat süna'in nümüin namüin: "Maa aka taapüin joolu'u jümüin tü pankat, meechia taya aapajiraain tekii jaa'u. Tü waa'inrakat joolu'u, süpülajatü jaa'inrüin waneepia

süpüla sotüinjachin jaa'in taya", müshi nia namüin. ²⁵Akaajaa tü naa'inrakat süka tü iitakat kalu'ukot wiino. Süchikijee nekaain, naapaakalaka shia sünaain nümüin namüin: "Asüüshikat tüü, anuu jüsüitpain joolu'u, müsü aka sukuaippa tü tasha amülainjatkan süpüla nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü pütchi jeket pansaatüjütakalia nütüma. Tü waa'inrakat joolu'u, süpülajatü jaa'inrüin waneepia süpüla sotüinjachin jaa'in taya", müshi nia namüin. ²⁶Wanaa sümaa jika'walin tü pankat, jüsa'walin tü asüüshikat, soteechi jaa'in chi Senyotkai sünaain ouktüin nia jaa'u. Jaa'inreerü tüü waneepia süpülapünaa nüle'ejüin chi Senyotkai nüchikua.

²⁷Jülüja jumaala jaa'in jukuaippa sünaain jükotchajaa'in süpüla jiküin tü pankat oo'ulaka jüsüin tü asüüshikat süpüla sotüinjachin jaa'in chi Senyotkai. Wanaa sümaa jiküin tü pankat, müleka nnojorule kojutüin jütüma nukuaippa Cristo sünaain ouktaa, kaainjalashii jia nuulia sükajee tia. Je wanaa sümaa jüsüin tü asüüshikat, müleka nnojorule kojutüin jütüma tü nüshakat, kaainjalashii jia nuulia. ²⁸Sükajee tia, süpülapünaa jiküin tü pankat, jüsüin tü asüüshikat, anakaja jülüjüle jaa'in tü jukuaippakat jütüjaaiwa saa'u müleka kojutule jütüma chi Senyotkai sünaainjee tü jaa'inrüinjatkan. ²⁹Müleka mojutule jütüma nukuaippa chi Senyotkai wanaa sümaa jiküin oo'ulaka jüsüin, süsalaena jia nütüma. ³⁰Taapa achikichii jia sünaain wainmain eekai ayuulin ja'aka, eekai matsüin naa'in, je eekai ouktüin, süka

mojutüin natüma chi Senyotkai wanaa sümaa nekaain tü pankat. ³¹Akaajasa müleka jülüjüle waa'in tü waa'inrüinjatkan süpülapünaa weküin, süpülapünaa wasüin, süpüla kojutüinjachin chi Senyotkai watüma, nnojoleena süsalain waya nütüma. ³²Süsalashii waya nütüma chi Senyotkai süka alin waya nüpüla, suulia sümaaayajüin waya tü manoujainsatkalüirua.

³³Tawalayuwaa, jütüjaaitpa aa'u joolu'u: Wanaa sümaa juutkajaa'in sünaain ekawaa süpüla sotüinjachin jaa'in chi Senyotkai, anakaja ja'atapajiraale. ³⁴Chi eekai ouktüin ma'i jamü, anakaja niküle nipialu'ujee nüma'ichiki suulia mojutüjaain jütüma chi Senyotkai suulia süsalajüin ne'e jia nütüma.

Kettaaitpa joo tü tashajakat jümüin süchiki jükotchajaa'in süpüla jiküin tü pankat. Otta tantapa jünainmüin, tokoo'omüinjeerü jümüin tü tekirajeekat anain.

Tü watüjakat apüleerua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa

12 ¹Tawalayuwaa, saa'u tü jüsakitkat anain taya soo'opünaa tü jütüjakat apüleerua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, tacheküin süpüleerua jiyaawatüinjatüin saa'u. ²Soto jaa'in jukuaippa manoujainwa'aya jia nünaain Cristo. Jütüjüüpü'üshii jia sümüin tü jümaleiwaseyaasükalüirua sümaa ju'waajapü'üin shia, mayaa'inje nnojolüin kasain anain apüla shia. ³Je joolu'u saa'u jünoujainapain nünaain Cristo, ¿jamüshi süpüla jütüjaainjachin naa'u wane ekirajüü sünaain shiimüin nünuüki je alawaale shia? Müleka e'rüire wayumüin

nia süka nünüiki nümüin Jesús, jütüjaajeechi aa'u nia sünnain nnojolin chi Naa'inkai Maleiwa nümaa. Alu'ujasa müleka nii'iyatüle sümüin wayuu sünnain niain Jesús laülaain naa'u, jütüjaajeechi aa'u sünnain shiimüin een chi Naa'inkai Maleiwa nümaa.

⁴Aapünüsü atüjaa wamüin waya anoujashiikana nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla wountünjatüin wa'yataain nümüin chi Maleiwakai. Mayaasüje katata'awain tü atüjaa aapünakat wamüin, waneeshia chi Naa'inkai Maleiwa sünnain eitajaa wamüin tü atüjaakat. ⁵Je mayaasüje nnojolüin wanaawain tü wa'yataakat anain nümüin chi Maleiwakai, waneeshia chi Senyotkai aluwataakai waya. ⁶Je mayaasüje nnojolüin wanaawain tü naa'inrakat chi Maleiwakai waka, waneeshia chi Maleiwakai aa'inrakai tü anasükat waka wayakana wapüshua.

⁷Aapünüsü atüjaa wamüin wane'ewaire wakua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla wakaaliijiraain wapüshua sünnain tü wanoulakat.

⁸Nümüin wane, aapünüsü nütüma chi Naa'inkai Maleiwa atüjaa süpüleerua aapiraa wayuu süpüla aa'inraa tü anasükat.

Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua niyaawatüin saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua.

⁹Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua yalayalaa aa'in sünnain anoujaa.

Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua ayaleraa eekai ayuulin.

¹⁰Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa nütüma chi Naa'inkai süpüleerua naa'inrüin wane kasa anasü nütüjakat apüleerua chi Maleiwakai nümüiwa.

Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua aapiraa wayuu süka nünüiki chi Maleiwakai.

Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua ayaawataa saa'u tü nümakat wane aküjai, müleka shiimüinre, alawaale shia.

Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua a'waajaa chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat süttüma wayuu.

Nümüin wane'eya, aapünüsü atüjaa süpüleerua niyaawatüin saa'u tia pütchikat.

¹¹Chi atüjakai atüma waya anoujashiikana wapüshua, nia chi Naa'inkai Maleiwa nümüiwa. Naapüin wamüin süka naa'in nümüiwa wane'ewaire wakua tü atüjaakat süpüla wa'yataain nümüin chi Maleiwakai.

Akaaliijirawaa natüma na anoujashiikana

¹²Mayaasüje nnojolüin wanaawain tü watüjakat apüleerua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, je mayaasüje nnojolüin wanaawain tü wa'yataakat anain nümüin Cristo, wayajira'alee ne'e wapüshua, maa aka saa'in sukuaippa waneesia wayuu. Mayaainje een najapü, nüche'e, nuu'ui, no'u wane wayuu nünain, nnojoiishi sükatajiraain. Waneeshia ne'e nia. ¹³Je wekerolapa sünnain

anoujaa, o'ttishii waya nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sünnain wanaawajiraain waa'in nümaa Cristo. Je joolu'u süka eechipain chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u waa'in, wayajira'alee ne'e wapüshua, ja'itaina waya judfoin je gentilein, ja'itaina piunain je laülaain wamüüwa.

¹⁴Anakaja sotüle jaa'in wane wayuu sünnain wainmain sü'ülia sünnain: eesü najapü, nüche'e, nuu'ui, no'u, otta süpüshua eekat nünain.

¹⁵Ja'itasü müin tü nuu'uikat: "Süka nnojolüin najapüin taya, nnojotsü che'ojaain taya nümüin chi wayuukai", nnojotsü akatalaain suulia nukuaippa. Ayateeria nünain waneepia. ¹⁶Ja'itasü müin tü nüche'ekat: "Süka nnojolüin no'uin taya, nnojotsü che'ojaain taya nümüin chi wayuukai", nnojotsü akatalaain suulia nukuaippa. Ayateeria nünain waneepia.

¹⁷Müleka eere no'u sümüüwa, iseerü nüchiki aapaa sünüiki wayuu. Müleka eere nüche'e sümüüwa, iseerü nüchiki aataa sheejuu niküin. ¹⁸Soto jaa'in chi Maleiwakai sünnain nükumajüin waya sünnain nünouktüin wakuaippa sulu'u tü nüchekakat wapüleerua. ¹⁹Müleka eere wekii sümüüwa ne'e nütüma, isasü wachiki katüinjatüin wo'u.

²⁰Mayaasüje waneesüin wakuaippa, nükumajüin waya sünnain wainmain wa'ülia wanain, je nnojotsü ein wa'ülia wanain nnojotkat che'ojaain wamüin.

²¹"Nnojotsü kasain paamüin tamüin", nnojoleerü müin tü wo'ukot sümüin tü wajapukat, je nnojoleerü müin tü wekiikat sümüin tü woo'uikat. ²²Akaajaa tü wa'ülia eekai maamüin wamüin saa'in

wamüin, che'ojaashaatasü. ²³Je tü wa'ülia eekai nnojolüin kasajatüin wamüin saa'in wamüin, ayatsia waa'inmajüin. Oo'ulaka tü nnojotkat shi'rüinjatüin wayuu wanain, wa'atüin washe'in saa'u. ²⁴Je tü eekai shi'rüinjatüin wayuu wanain, ayatsia ma'atjuuin kuluulu saa'u. Aka'aya wayakana anoujashiikana, anouktünüshii waya nütüma chi Maleiwakai sulu'u tü nüchekakat wapüleerua. Chi mojuitsai sütüma wayuu, kojutshi nia nütüma chi Maleiwakai. ²⁵Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua nnojolüinjanain wakatajiraain. Akaaliijiraainjana ne'e waya saa'u aijiraain waya wapüla wapüshua. ²⁶Müleka eere eekai müliain wa'aka, müliajiraajeena waya wapüshua nümaa. Akaajaa müleka eere eekai kojutüin sütüma wayuu wa'aka, talateerü waa'in wapüshua nümaa.

²⁷Otta jiakana anoujashiikana chakana Corinto, shiimüin sünnain jiaain nüpüshin Cristo wane'ewaüre jukua. Müleka wanaawajiraale jaa'in, jiajiraajeena jüpüshua maa aka sukuaippa wane wayuu waneesia. ²⁸Wayaa anoujashiikana wapüshua, e'itaanüshii waya sulu'u tü outkajaaleekat nütüma chi Maleiwakai süpüla wa'yataainjanain nümüin Cristo. Aapünüsü atüjaa wamüin wane'ewaüre wakua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla wakaaliijiraainjanain wapüshua sünnain tü wanoulakat. Nüneeküin chi Maleiwakai na Aluwataaushikana palajana. Je süchikijee tia, nüneeküin waneerua süpüla saapiee wayuu nünüiki. Je süchikijee tia, nüneeküin waneerua süpüla ekirajaa na nawalayuukana. Otta nümüin wane'eya, aapünüsü

atüjaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla naa'inrüin wane kasa anasü nütüjakat apüleerua chi Maleiwakai nümüiwa. Eeshi aapünakai amüin atüjaa eiyajaa eekai ayuulin. Eeshi aapünakai amüin atüjaa akaalinjaa wayuu. Eeshi atüjakai aluwatawaa sulu'u tü outkajaaleekat. Eeshi atüjakai a'waajaa chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu.

²⁹ ¿Nüneeküin chi Maleiwakai wayuu süpüshua süpüla nayain na Aluwataaushikana? Nnojo. ¿Nüneeküin süpüshua süpüla saapieein wayuu nünüiki? Nnojo. ¿Nüneeküin süpüshua süpüla ekirajaa? Nnojo. ¿Atüjashii napüshua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüleerua naa'inrüinjatüin tü nütüjakat apüleerua chi Maleiwakai nümüiwa? Nnojo. ³⁰ Nnojotsü atüjain wayuu süpüshua eiyajaa wayuu. Nnojotsü atüjain wayuu süpüshua a'waajaa chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu. Nnojotsü atüjain wayuu süpüshua ayaawataa tia pütchikat.

³¹ Jia chakana Corinto, anakaja shiale kee'ireein jaa'in atüjaa süpüla akaaliijaa na juwalayuukana sünain tü nanoulakat. Je tü taküjeetkat achiki joolu'u jümüin, alana'aleesia ma'i sünain anasüin süpüla jaa'inrüinjatüin shia waneepia saa'u jükaaliijuushin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

Alii apüla wayuu

13 ¹ Müleka maalinre wayuu tapüla, nnojoleerü kasain saapiin tü tamakat sümüin. Ja'itairü keme'eriain tanüiki, maa aka saa'in nünüiki wane wayuu eekai nütüjain ma'i je nünüiki wane aapiee

eejeejachi Maleiwa, meerü aka ne'e saa'in shi'ira türoomba sünain maamüinsat wamüin.

² Müleka maalinre wayuu tapüla, nnojoleerü tountüin takaaliijain naya sünain tü nanoulakat. Ja'itairü tayaawatüin saa'u tü kasa mayaawatujukat aa'u sütüma wayuu, mayaasüje aapünüin tamüin atüjaa süpüleerua e'itawaa taa'in sünain anoujaa süpüla taa'inrüin tü kasa isakat süchiki wayuu, je mayaasüje te'itaanüin nütüma Maleiwa süpüla saapiee wayuu nünüiki, müleka maalinre wayuu tapüla, nnojoleerü kasain saapiin tü taa'inrakat.

³ Ja'itairü taapajiraain tekii süpüla ouktaa sünainjee anoujaa, ja'itairü tasülajüin tü tokorokolüürua süpüshua sümüin eekai che'ojaain kasa sümüin, müleka maalinre wayuu tapüla, nnojotsü kasain saapiin tamüin, mayaasüje kojuteechin taya sütüma wayuu sünainjee.

⁴ Müleka shiimüinre sünain alin tapüla wayuu, nnojoleerü akulajaain taa'in sünain kamanewaa namüin, je nnojoleerü achunjain taa'in sümaa ta'waataain sulu'u takuaippa no'upala sünain pülayaain taa'in noulia. ⁵ Nnojoleechi ji'iyein taya noulia, je nnojoleechi e'rülin wayumüin namüin. Nnojoleechi taya aashichijaain maalü namüin sümaa nnojolüin motüin taa'in süpüshua tü kasa mojusü naa'inrakat paala tamüin.

⁶ Müleka shiimüinre sünain alin tapüla wayuu, talateerü taa'in taapapa nachiki sünain ayatüin naya sünain tü shiimüinkat, akaajasa mojule nachiki, mojeerü taa'in.

⁷ Chi wayuu eekai alin tapüla, ayateechia taa'inmajüin

je tanoujeerü waneepia tü nüküjakat tamüin. Ja'itashi kaainjalain nia, nnojoleechi taleejüin, süka kee'ireein ma'i taa'in naa'inrüinjatüin tü anasukat nüchikua.

⁸Tü aliikat apüla wayuu, ayateerü che'ojaain waneepia. Akaajasa tü wayuu eekai aapieein nünüiki Maleiwa, je eekai su'waajüin chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, oo'ulaka eekai niyaawatüin saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua, nnojoleena che'ojaain so'uweena wane ka'i.

⁹Je maa'ulu yaa, che'ojaayülia wamüin ekirajünaa sünain tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua, je che'ojaayülia wamüin aapinnaa süka nünüiki.

¹⁰Otta so'uweena wane ka'i, nnojoleerü che'ojaain shia wamüin, süka eejeenain waya nümaa.

¹¹Maa aka jintülüiwa'aya taya, jo'uweesü taa'in süka tanüiki je süka tü jülüjapü'ukat taa'in. Mayaasü miyo'upa taya, alaüle'etshi taya taa'in. ¹²Aka'aya maa'ulu yaa, saa'u matüjaain waya saa'u süpüshua nüchiki chi Maleiwakai, müshii aka waya saa'in tepichi. Otta so'uweena tü ka'i washawalaajatkat o'u nümülatu'u chi Maleiwakai, we'raajeechi nia maa aka ni'raajüin wayakanaya.

¹³Anakaja joolu'u müleka ayatüle we'itaain waa'in sünain wanoujain nünain chi Maleiwakai, sünain kee'ireein ma'i waa'in tü kasa anasü naa'inreetkat wamüin, je sünain alin wapüla tü wayuukolüirua süpüshua waneepia. Otta tü alana'aleekat sulu'u anain süpüla waa'inrüin, shia alii apüla wayuu.

Tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu

*je tü aapiraakat süka nünüiki
chi Maleiwakai*

14 ¹Tamüshii paala jia jüchikua: Tü alana'aleekat sulu'u anain süpüla jaa'inrüin, shia alii apüla wayuu. Je anakaja müleka shiale kee'ireein jaa'in aapünaa amüin atüjaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Je tü atüjaa wanaakat süpüla kee'ireein jaa'in, shieesü tü atüjaakat süpüleerua aapiraa wayuu süka nünüiki chi Maleiwakai. ²Süka jamüin, chi a'waajakai chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, nnojoiishi aashajaashin namüin na nuwalayuukana, nia naashajaaka amüin chi Maleiwakai nümüiwa. Mayaasüje akaaliijuushin nia sünain a'waajaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, tü pütchi nu'waajakat aka, nnojotsü nayaawata aa'u na aapakana shia. ³Chi wayuu aapirakai wayuu nütüma chi Maleiwakai, nükaaliijain na nuwalayuukana süpüla katsüinjatüin naa'in sünain anoujaa su'unnaa tü müliaa ne'rakat. ⁴Akaaliijünüshii nütüma napüshua'ale na sulu'ukana tü outkajaaleekat. Otta chi a'waajakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, süpülainjatü ne'e nütüin nümüiwa sünain anoujaa. ⁵Je sükajee tia, müleka eere wane wayuu cha'aya eekai niyaawatüin saa'u tia pütchikat, anasü müleka nüküjale shia namüin na nuwalayuukana süpüla katsüinjatüin naa'in sünain anoujaa sütüma. Müleka jütüjaleje jüpüshua süpüleerua a'waajaa chi Maleiwakai süka tü pütchi

me'raajuukat sütüma wayuu, anasü tia tamüin. Otta müleka jütüjaleje jüpüshua süpüleerua aapiraa wayuu süka nünüiki chi Maleiwakai, alana'aleesia ma'i sünain anain, süka sükaaliijeenain waneepia na wayuukanairua sulu'u tü outkajaaleekat.

⁶Tawalayuwaa, müleka tantataarüle joolu'u jünainmüin sünain ta'waajüin chi Maleiwakai süka pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, ¿kaseerü saapaka jümüin? Wanaa sümaa chapü'üin taya ja'aka sünain ekirajaa, takaaliijüin jia süpüla jiyaawatüin saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua, sükajee taapirüin jia nütüma chi Maleiwakai, je sükajee taküjain jümüin tü nii'iyatakak paala tamüin. ⁷Soto jaa'in sukuaippa wane maasü. Mayaasüje nnojolüin waneen kasa kato'u shia, wacheküin watüjawein saa'u tü shii'irajakat achiki. Müleka nnojorule ja'yashin sulu'u tü shii'irainkat, nnojoleerü watüjaain aa'u tü jayeechikat. ⁸Akaajaa sukuaippa wane jontoroyoi. Müleka nnojorule ja'yashin sulu'u shii'irain, nnojoleerü sütüjaain aa'u tü surulaatkalüirua tü aluwataanakat anain naya. ⁹Aka'aya jiakana sünain ekirajaa na juwalayuukana sünain tü nanoulakat, müleka nnojorule ja'yashin sulu'u jünüiki, nnojoleerü kasain saapüin tü pütchikat namüin süka nnojolüin ne'raajüin shia. ¹⁰Soto jaa'in sünain naata'awain sünüiki wayuu sainküin mmakat süpüshua suulia wanüiki. Müleka kache'ere waya sünüiki wane wayuu, watüjaajeerü aa'u tü saashajaakat achiki. ¹¹Otta müleka mache'ere waya nanüiki, meena aka waya

saa'in wayuu naatajatü namüin. Aka'aya mache'ere naya wanüiki, meena aka naya saa'in wayuu naatajatü wamüin. ¹²Saa'u kee'ireein jaa'in aapünaa amüin atüjaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, anakaja müleka shiale jücheküin tü jükaaliijiainatkat na juwalayuukana sünain anoujaa.

¹³Chi a'waajakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, anashi müleka nüchüntüle aapünaa amüin atüjaa süpüla niyaawatüin saa'u tü pütchikat süpüla nüküjain shia namüin na nuwalayuukana sulu'u tü outkajaaleekat. ¹⁴Müleka jaashajaale nümaa chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, nnojoleerü jiyaawatüin aa'u mayaasüje jüle'eru'ujejatüin shia. ¹⁵Je sükajee tia, ¿kasa anaka süpüla jaa'inrüin? Müleka jaashajaale nümaa chi Maleiwakai sünain jii'irajüin nümüin süka tü pütchi jüle'eru'upünaajatkat, acheküsü jülüjain jaa'in shia süpüla jiyaawatüin saa'u süpüla jüküjain shia namüin na juwalayuukana. ¹⁶Müleka jaapüle analu'ut nümüin chi Maleiwakai süka tü pütchikat, ¿jameechi chi juwala nnojokai ayaawatüin saa'u jünüiki? Nnojoleechi “Amén, shiimüin tia”, müin nia, süka nnojolüin ni'raajüin shia. ¹⁷Anasü sulu'u jaapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai süka tia pütchikat. Shia mojuka alu'u nnojoliin jükaaliijain na juwalayuukana süka.

¹⁸Taapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai süka ta'waajüin nia wainmatua juulia süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu. ¹⁹Otta sulu'u tü outkajaaleekat, ta'waajüin nia waneepia süka

pütchi ja'yakat, süka tacheküin süpüleerua nayaawatüin saa'u na tawalayuukana tü tekirajakat anain. Mayaasüje palitchoin tü pütchi ja'yakat, anasü saa'in tamüin suulia wainma pütchi eekai me'raajuuin sütüma wayuu. ²⁰Tawalayuwaa, anakaja müle aka jia wane jo'uu sünnain jükatannüin suulia kaainjalaa. Otta sünnain tü jülüjakat jaa'in sulu'u tü outkajaaleekat, juu'ulaa suulia jo'uweein jaa'in. Shia anaka alu'u jülaüle'erüle jaa'in.

²¹Soto jaa'in tü nünnükikat chi Maleiwakai ashajuushikat paala sümaiwa:

“Na wayuu achiajaajeenakana tatüma na tapüshikana, naatajateerü nünnüki.

Ja'itaka'a tachiaain naya nakajee, nnojoleena oonoin sümaa tanüiki”.

²²Nii'iyatüin chi Maleiwakai sünnain jashichin namüin na watuushikana süka nüchiajaain naya sükajee wayuu naatakak anüiki. Otta maa'ulu yaa, ekirajünüshii waya nünain chi Maleiwakai sükajee aapinnaa süka nünnüki.

²³¿Jameena müleka jutkatüle jia sulu'u tü outkajaaleekat sünnain ju'waajüin chi Maleiwakai jüpüshua süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu? Na jeketkana antüin ja'akamüin, eekai anoujashin otta eekai manoujain, “maa'insalii naya”, meena naya süka nnojoliin nayaawatüin saa'u tü jaashajaakat achiki. ²⁴⁻²⁵Otta müleka shiale naapajüin jünüiki jüpüshua sünnain aapiraa nütüma chi Maleiwakai, nayaawateerü aa'u sünnain kaainjaraliin naya je sünnain kasalajaneerüin namüin tü naainjalakat sünnainjee tü jüküjakat

achiki namüin. Nayaawateechi aa'u chi Maleiwakai sünnain nütüjaain saa'u süpüshua tü jülüjapü'ükat naa'in, je sünnain shiimüin sünnain ein nia ja'aka. Je nasapainyo'ukeena naya sünnain na'waajüin chi Maleiwakai wanaa jümaa.

Anakaja lotüle sukuaippa süpüshua tü aa'innakat

sulu'u tü outkajaaleekat.

²⁶Tawalayuwaa, jülüja jumaala jaa'in tü tashajüitpakat jümüin süpüla katsüinjatüin naa'in na juwalayuukana sünnain tü nanoulakat sütüma süpüshua tü jaa'inrakat wanaa sümaa jutkatüin. Eeshii ja'aka sulu'u tü outkajaaleekat eekai nee'irajüin jayeechi, eekai nekirajüin jia, eekai naküjüin süchiki tü nii'iyatakak chi Maleiwakai, eekai na'waajüin süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, oo'ulaka eekai niyaawatüin saa'u tia pütchikat süpüla nükküjain shia sümüin tü nuwalayuukalüirua. ²⁷Müleka eere eekai na'waajeein chi Maleiwakai süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, anashii müleka na'waajüle maa aka piamaa oo'ulaka apünüin shiale, shia ne'e, sünnain pachukuatüin naya. Otta eeweeshi wane ja'aka eekai niyaawatüin saa'u tia pütchikat süpüla nükküjain shia sümüin tü nuwalayuukalüirua. ²⁸Akaajasa müleka nnojore wane eekai niyaawatüin saa'u süpüla nükküjain shia sümüin tü juwalayuukalüirua, anakaja ko'utüle naya sulu'u tü outkajaaleekat sümaa na'waajüin chi Maleiwakai sulu'u naa'in ne'e.

²⁹Je na juwalayuukalüirua atüjakana süpüla saapie wayuu nünnüki chi

Maleiwakai, wanaa sümaa jutkatüin jia sulu'u tü outkajaaleekat, anashii müleka nekirajüle maa aka piama oo'ulaka apünüin shiale. Je na wayuu aapakana nanüiki, anashii müleka jülüjale ma'i naa'in shia natüjaaiwa saa'u müleka shiimüinre nünüikin chi Maleiwakai shia. ³⁰⁻³¹ Je wanaa sümaa nikirajüin wane juwala, müleka nii'iyatüle chi Maleiwakai wane kasa nümüin wane awalaa ja'aka, anashi müleka nuu'ulaale chi wane nüpüleerua süpüla nekirajüinjanain wane'ewaire nakua. Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua jikirajiraain jüpüshua süpüla katsüinjatüin jaa'in sünain anoujaa. ³² Jiakana atüjakana süpüleerua saapiee wayuu nünüiki chi Maleiwakai, anakaja müleka jülüjale jaa'in tü jikirajakat anain. Süka jamüin, jülüjasü ma'i naa'in na juwalayuukana süchiki tü jikirajakat anain naya süpüla natüjaain saa'u müleka shiimüinre nünüikin chi Maleiwakai shia. ³³ Jiakana aapajakana nanüiki, müleka jüsakireere soo'opünaa tü ekirajünakat anain jia, anashii jüsakirüle sünain nnojolin jü'ülüjaain. Nnojotsü nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua wa'ülüjaajiraainjanain, shia nüchekaka lotein wakuaippa sünain jutkataa. Tüü, shia taluwataaka anain na anoujashiikana sulu'upünaa tü outkajaaleekat süpüshua. ³⁴⁻³⁵ Je wane awalaa jierü, müleka süsakireere soo'opünaa tü ekirajünakat anain, anasü süsakirüle chi su'wayuusekai süchikijee nepialu'ümüin. Shia anaka alu'u müleka sotüle saa'in tü nüshajakat Moisés soo'opünaa jüüjüünjatüin wane jierü nümüin chi su'wayuusekai.

³⁶ Eeshii ja'aka cha'aya Corinto eekai nayain namüiwa ne'e saa'in namüin sünain atüjawaa saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai. Nnojotsü shiimüin tia. ³⁷ Saa'u atüjain jia jaa'jüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla aapiraa wayuu nütüma, jütüjaajeerü saa'u tü tashajakat jümüin sünain shiain tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai. ³⁸ Müleka jiyouktüle tanüiki, nnojoluja shiimüin sünain atüjain jia nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

³⁹ Tawalayuwa, tamüshii paala jia jüchikua: Anakaja müleka shiale kee'ireein jaa'in atüjaa süpüla aapiraa wayuu süka nünüiki chi Maleiwakai. Je müleka eere wane ja'aka eekai na'waa'eein chi Maleiwakai sulu'u tü outkajaaleekat süka tü pütchi me'raajuukat sütüma wayuu, nnojo juu'ule'erüin naya suulia. ⁴⁰ Anakaja müleka lotüle sukuaiippa süpüshua tü jaa'inrakat sulu'u tü outkajaaleekat sümaa nnojoliin jü'ülüjaajiraain, süpüla talatüin naa'in chi Maleiwakai.

Wanaa sümaa nüso'iraain aa'in Cristo

15 ¹⁻² Tawalayuwa, anakaja joolu'u toso'irüle jaa'in sünain nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, tü taküjapü'ukat paala jümüin, tü jaapaakat süpüla ju'tte'ennüinjanain sütüma. Jüchereerü jaa'in sünain anoujaa müleka jil'itaale jaa'in sünain anoujaa waneepia tü shiimüinkat taküjapü'ukat jümüin. Akaajasa müleka jiyouktüle shia, nnojoleerü kasain saapiin jümüin.

³ Tü ee'iyatünakat tamüin, tekirajüin jia sünain. Alana'aleesia ma'i shia sümaa anain, je anasü süpüla aapaanüin sütüma wayuu

süpüshua. Müsü nüchiki Cristo taküjapü'ükat jümüin: Ouktüshi nia saa'u waainjala. ⁴Ojoiütüshi nia sütüma wayuu, je süchikijee so'u apünüin ka'i, süso'iraakalaka naa'in nütüma chi Maleiwakai. Shia tü ashajünakat paala nüchiki Cristo sulu'u tü karalouka nüchikimaajkatkat Maleiwa.

⁵Je süchikijee nüso'iraain aa'in, nii'yataakalaka nüümüin Pedro, oo'ulaka mapa, namüin na waneerua Aluwataaushikana.

⁶Shiasa süchikijee tia, nii'yataakalaka namüin maa aka 500 wawalayuu wanaa sümaa jutkatüin naya. Anaayülia wainma no'utku katüin o'u maa'ulu yaa, otta eeshii eekai ouktüinain. ⁷Je süchikijee tia, nii'yataakalaka nüümüin Santiago oo'ulaka mapa namüin na Aluwataaushikana napüshua'aya. ⁸Je mapa kakalia nachikijee nayakana, ee'yataashi Cristo tamü'inya, mayaashije nnojolin nümaajachin taya paala maa aka nakuaiippa nayakana.

⁹Otta müsia joolu'u, mayaashije aneekuushin taya nütüma Cristo süpüla tayainjachin wane Aluwataaushikai maa aka nayakana, nnojotsü sükajeejatüin aa'inraa kasa anasü. Saa'in tamüin, nnojotsü wanaain sümaa kojutüin taya sütüma wayuu maa aka nayakana, saa'u te'rapü'üin wayümüin namüin na anoujashiikana nüinain chi Maleiwakai sulu'upünaa tü outkajaaleekat sainküin mmakat süpüshua. Müliashii naya tatüma sümaa to'utirüin naa'in. ¹⁰¿Kasa aneekünaka anainjee taya? Aneekünüshi taya nütüma chi Maleiwakai süka anamiain ne'e nia tamüin. Je süka nii'iyatüin na'anasia

tamüin, emetutsü ma'i ta'yataain nüümüin noulialee napüshua na Aluwataaushikana. Tountüin ta'yataain nüümüin, süka nükaalijain taya waneepia. ¹¹Tü nüchikikat chi O'tte'erüikai taküjapü'ükat jümüin, shia'a ne'e tü nüchiki jaapaaitpakat süpüla ju'tte'ennüinjanain sütüma. Shia tü naküjakat na waneerua Aluwataaushikana.

Tü oso'irawaakat aa'in süchikijee ouktaa

¹²Wekirajüin wayuu süpüshua süinain süso'iraain naa'in Cristo süchikijee ouktaa. Je sükajee tia, nnojo jaapaain sünüiki wayuu "matüjüinsat oso'irawaa saa'in wayuu" makat. ¹³Müleka matüjüinreje oso'irawaa saa'in wayuu, nnojoishije oso'iraain aa'in Cristo. ¹⁴Je müleka nnojoruleje nusoi'iraain aa'in Cristo, nnojotsüja'a kasain saapüinjatüin jümüin tü nüchiki waküjakat jümüin. Akaajaa ne'e sukuaippa tü jünoulakaliya. ¹⁵Müleka matüjüinreje oso'irawaa saa'in wayuu, nnojoishije nüso'ire'erüin aa'in Jesucristo chi Nüchonkai Maleiwa, je alawaaje ne'e tü waküjakat jümüin nüchiki chi Maleiwakai süinain nüso'ire'erüin naa'in chi Nüchonkai. ¹⁶Müleka shiimüinreje süinain matüjüin oso'irawaa saa'in wayuu, nnojoishije oso'iraain aa'in Cristo. ¹⁷Je müleka nnojoruleje nusoi'iraain aa'in Cristo, nnojotsüja'a kasain saapüin jümüin tü jünoulakat, je nnojotsüja'a ala'ajaanüin jaainjala juulia, ¹⁸otta na juwalayuu anoujakana nüinain Cristo eekai ouktüin, amülouishijia'a naya. ¹⁹Müleka nnojoruleje shiimüin süinain süso'iraainjatüin waa'in süchikijee ouktaa, nnojoluja'a mata

kasain anain apüla wanoujain nünain Cristo.

²⁰ Je joolu'u tamüshii paala jia süka süpüshua taa'in: Shiimüin ma'i sünain nüso'iraain aa'in Cristo süchikijee ouktaa. Je sükajee süso'iraain naa'in, watüjaa aa'ut sünain süso'iraainjateerüin waa'in wayakanaya süchikijee ouktaa. ²¹⁻²² Soto jaa'in nüchiki Adán paala sümáiwa. Ouktüshi nia saaliijee naainjala. Maleeirüma'aka ouktüin wayuu süpüshua saa'u saainjala maa aka naa'in. Otta nünainjee Cristo, suuntüin joolu'u wayuu katüin so'u. Oso'iraajeerü waa'in waya anoujashiikana wapüshua süka wanaawajiraain waa'in nümaa. ²³ Oso'iraasü naa'in Cristo palajana. Je oso'iraajeerü waa'in wayakanaya süka nüpüshin waya. Je sükajee süso'iraain naa'in palajana, watüjaa aa'ut sünain süso'iraainjateerüin waa'in so'uweena tü ka'i niitaainjateetkat o'u nüchikua.

²⁴⁻²⁶ Süchikijee nüle'ejüin Cristo, aluwataajeechi nia süpüla nükanajüinjanain na nü'ünüükana. Ja'itaina pülashin na sülaülakana yolujaa, akanajuweena napüshua nütüma. Je süchikijee nükanajüin na nü'ünüükana napüshua, oo'ulaa meeria tü ouktaakat nütüma. Je wayakana anoujashiikana, sünainjee wayain nüpüshin Cristo, o'üneena waya nütüma nüma'anamüin chi Washikai Maleiwa chaa iipünaamüin eere nuluwataain. Aja'lajaa meeria tü kasa we'rakat yaa mmolu'u je tü chakat cha'aya iipünaa sirumatu'u so'uweena tia ka'ikat. ²⁷ Ashajünüsü paala süchiki tüü: “Akanajuweerü tü kasakat süpüshua'aya süpüla jüüjüünjatüin shia nüümüin Cristo”. Mayaasüje “kasa süpüshua” sümüin

tü pütchikat, nnojotsü aashajaain nüchiki chi Maleiwakai sünain jüüjüünjachin nüümüin Cristo. Saa'u pülashin chi Maleiwakai, nia akanajitka Cristo tü kasakat süpüshua. ²⁸ Je jüüjüüpa kasakat süpüshua nüümüin Cristo chi Nüchonkai Maleiwa, jüüjüüjeechi nia nüümüin chi Nüshikai. Nieechikalaka Maleiwa laülaain saa'u kasakat süpüshua'ale.

²⁹ Soto jaa'in sukuaiippa tü wayuu manoujainsatkalüirua o'oojakana namüin na eekai ouktüin. Müleka matüjüinreje oso'irawaa saa'in wayuu süchikijee ouktaa, nnojotsüje naa'inrüin shia. ³⁰⁻³¹ Je müshia tayakai, mayaainje takaaliijünüin nütüma chi Wasenyotsekaí Jesucristo süpüla ta'yataainjachin ja'aka, te'rüin müliaa sünainjee. Müleka matüjüinreje oso'irawaa saa'in wayuu, nnojoiishije taya achecherüin taa'in su'unnaa tia ³² oo'ulaka su'utpünaa tü ne'ralakat wayümüin tamüin na wayuu jashichikana tamüin yaaya Éfeso.

“Anashii wemi'ijaale ne'e, süka sülü'ülüin wakalia süpüla ouktaa”, müshije ne'e taya jümüin. ³³ Nnojo jaapaain pütchi eekai müin aka tüü. ³⁴ Anakaja müleka japüire jia saa'u tü kasa mojusü jaa'inrakat, süka eeyülüinya wayuu eekai manoujain nünain chi Maleiwakai ja'aka. Juu'ulaa jumaala suulia kaainjalaa je suulia jüüjüün jia namüin na ekirajülüikana sünain alawaa süchiki tü oso'irawaakat aa'in sütüma wayuu.

Wakuaippa waso'iraapeena aa'in

³⁵ Joolu'u, naya tasouktajanaka e'ipajee na asakitkana sünain

jamüinjatüin nukuaippa chi Maleiwakai sünain nüso'ire'erüin saa'in wayuu, je sünain jamüinjatüin sukuaippa wane wayuu süchikijee süso'iraain saa'in. ³⁶Na'alainyaakai saa'in tamüin türa asakiraakat. Soto jaa'in sukuaippa wane waiyee süchikijee sojoitünüin mmaapü. Müleka nnojorule süpottüin tü sütakat, nnojoleerü osotüin shia. ³⁷Tü ojoitünakat yaa mmaapü, nnojotsü shiain tü pünajütkat, shia tü waiyeeekat ne'e, maa aka maikki je pitshuushi. ³⁸Chi Maleiwakai, ni'itaain tü pünajütkat sünain naata'awain sukuaippa nütüma. ³⁹Akaajaa waya wayuukana, naatajatü wakuaiippa suulia mürit, suulia wuchii oo'ulaka suulia jime. Naata'awai sukuaippa kasa süpüshua. ⁴⁰Akaajaa tü kasa anakat ma'i we'rüin chaa iipünaa, naata sukuaippa suulia tü we'rakat anain ma'i yaa mmalu'u. ⁴¹Naatajatü nukuaippa chi ka'ikai suulia nukuaippa chi kashikai. Akaajaa tü jolotsükalüirua, eesü eekai miyo'uin no'u sünain chuwatüin, je eesü eekai jo'uuchoin no'u.

⁴²⁻⁴³Aka'aya wayakana, pejepa waya süpüla ouktaa, matsüinsat waa'in. Otta wojoitünapa süchikijee ouktaa, aja'lajaasü tü we'irukukat yala, je mojetsat sütüma wayuu süka saja'lajaaitpain. Otta so'uweena tü ka'i süso'iraainjatkat o'u saa'in wayuu, ee'iranajaweerü wakuaiippa süpüla nnojolüin saja'lajaain. Katsüinjeerü waa'in. Je kojuteena waneepia waya süpüla ka'ikat süpüshua nütüma chi Maleiwakai. ⁴⁴Tü sükuaippakat wayuu yaa mmalu'u, naata suulia akuaiippaa cha'aya iipünaa nüma'ana chi Maleiwakai. Ke'irukushii waya

kataiwa'aya wo'u yaa mmalu'u, otta süchikijee süso'iraainjatüin waa'in, ee'iranajaweerü wakuaiippa süpüla katüinjatüin wo'u nümaa chi Maleiwakai waneepia.

⁴⁵Je Adán, aapünüsü kataa o'u nüümüin, maa aka sümakat tü ashajuushikat: "Akumajünüshi Adán, chi palajachikai wayuu, sünain saapünüin kataa o'u nüümüin". Otta Cristo, nia aapaka kataa o'u sümüin wayuu. ⁴⁶⁻⁴⁷Chi ewetakai palajana, nia Adán. Müshi aka saa'in wayuu süpüshua yaa mmalu'u sünain naapünüin amüin kataa o'u. Je chi ewetakai chiirua, nia Cristo. Nüma'anajeejachi nia chi Maleiwakai je antüshi süpüla naapüinjachin kataa o'u sümüin wayuu. ⁴⁸⁻⁴⁹Kataiwa'aya wo'u, müshii aka waya naa'in Adán sünain wayuuin waya. Je süso'iraapeena waa'in, meena aka waya naa'in Cristo, süka shii'iranajaweerüin wakuaiippa süpüla ayateenain waya nümaa cha'aya iipünaa.

⁵⁰Tawalayuwaa, tamüshii paala jia jüchikua: Sünain wayuuin waya, aja'lajaajeerü tü we'irukukat ouktaa waya. Je müleka nnojorule shii'iranajaain wakuaiippa, nnojoleena waya ayatüin nümaa chi Maleiwakai waneepia chaa eere nuluwataain. ⁵¹⁻⁵²Taküjeerü achiki joolu'u jümüin tü nnojotkat atüjaanüin aa'u paala: Eejeena eekai kateenain no'u wanaa sümaa nüle'ejüin Cristo. Je waya anoujashiikana eekai kateenain wo'u nüpüla, namaa na eekai ouktüin paala, ee'iranajaweerü wakuaiippa waapapa shi'ira wane jontoroyoi chajee iipünaajee. Oso'iraajeerü naa'in na eekai ouktüin sümaa shii'iranajaweerüin nakuaippa. Je

wayakana katakana o'u, ee'iranajaa meeria wakuaippa wanaa namaa, súpüla nnojoliinjnanain aja'lajaaain wakuaippa süchikijee tia. ⁵³Müina nnojoliin ouktüün waya piantua, süka taasheerüin tü wakuaippakat suulia aja'lajawaa. ⁵⁴Je so'u tü ka'i taasheetkat o'u wakuaippa suulia aja'lajawaa, watüjaaeerü aa'u sünaain nnojoleenain ouktüün waya piantua. Je so'u tia ka'ikat, ekeraajeerü tü nüüüiki Maleiwa makat: "Nnojo mmoliün jia seema tü ouktaakat, süka takanajüitpain shia". Je wane'e: ⁵⁵"Nnojoliinapa joolu'u waya mmoliün seema tü ouktaakat, süka nükanajüitpain shia chi Maleiwakai". ⁵⁶Mmotshii waya paalainka seema tü ouktaakat, süka kaainjaraliin waya wapüshua, je süka ouktajachin chi eekai kaainjaralin saashin tü nüüüikikat chi Maleiwakai nüshajakat Moisés paala. ⁵⁷Otta sünaainjee süpüshua tü naa'inrakat chi Wasenyotsekai Jesucristo, nükanajüitpa tü ouktaakat chi Maleiwakai wapüleerua. Joo'uya waapaiwa miyo'ushaata analu'ut nüümüin saa'u tü naa'inrakat.

⁵⁸Tawalayuwaa, jia aikana tapüla, süka nükanajüitpain chi Maleiwakai tü ouktaakat, anakaja jüchecherüle jaa'in sünaain anoujaa, súpüla ji'yataainjanain nüümüin chi Senyotkai waneepia süka süpüshua jaa'in. Soto jaa'in sünaain nnojoleerüin sümalajaaain tü anasükat jaa'inrakat nüümüin.

Tü amülijajajkatkat na anoujashiikana

16 ¹Soo'opünaa tü jüsakitkat anain taya sünaain tü neerü akotchajünajkatkat namüün na wawalayuu müliakana cha'aya

Judea, anasü müle aka jütüma maa aka tü tamakat paala namüün na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua cha'aya Galacia. ²Riminko'ulu'uwai, anakaja jükatarüle süpüshi tü jüntakat anain súpüla sünaajünüinjatüün napüla na juwalayuu müliashiikana. Müleka eere kasa jüma'ana, anakaja jüsülajüle süpüshi. Jükotchajeerü shia nama'anajee napüshua sulu'u tü outkajaaleekat súpülapünaa tantüün suulia jükotchajüün ne'e shia tantapa. ³Je tantapa cha'aya ja'akamüün, taapeerü wane karaloukta namüün na jüneekakana súpüla e'ikajawaa tü jüsülainkat chamüün Jerusalénmüün, súpüla natüjaanüün aa'u sünaain ajünalaaain naya jütüma. ⁴Je müleka anale to'unüinjachin wanaa sümaa no'unüün, anashii tamaainjanain naya.

Tü nüchuntakat Pablo namüün

⁵Je to'unapeena jünainmüün, chapünaainjachi taya Macedoniapünaa, je süchikijee, o'unaa meechia taya jünainmüün. ⁶Eeweeseü takalia cha'aya jümaa. Ta'atapeerü cha'aya jümaa shijimalaaain suulia shi'itüün tü juyakat. Acheküshii jükaaliijain taya sünaain tü che'ojaweeekat tamüün to'unapa chajee jüma'anajee. ⁷Müleka to'unüleje jünainmüün joolu'u maa'ulu yaa súpülapünaa to'unüün Macedoniamüün, motso'ojeerü ne'e tama'a jümaa. Nnojotsü tacheküün sulu'u mayaa. Kakalieeshi taya jümaa müleka nücheküle chi Maleiwakai tapüleerua. ⁸⁻⁹Otta müshia tayakai joolu'u, makateechi taya yaa sulu'u tü pueulokat Éfeso, süka wainmain a'yatawaa tapüleerua sünaain aküjaa

nüchiki chi O'tte'erüikai, mayaasüje wainmain eekai shiyoktüin tanüiki. Keraajeechi taya saa'in tamüin süpüla o'unaa sülü'ütpa pentekalia tü mi'iraakat kanülüiakat "Pentecostés"

¹⁰Je nüntapeena Timoteo jünainmüin, anakaja müleka kamaneere jia nüümüin, süka ni'yataain nüümüin chi Senyotkai maa aka taa'in tayakai. ¹¹Nnojo jil'iyein jia nuulia. Shia anaka alu'u müleka jükaaliijüle nia süpüla nüle'ejüin nüchikua tanainmüin, je süpüla anain naa'in jümaa. Ta'atapajüin nia namaa na wawalayuu o'unakana paala nümaa jünainmüin.

¹²Otta müshia chi wawalakai Apolos jüsakirakai anain, nnojoishi o'uneein nia so'u ka'ikat tia. Teme'ejüinyaa'e paala naa'in shii'iree nu'uneein jünainmüin namaa na wawalayukana. O'unajachi nia naajüin so'u wane ka'i nüchekakat o'u nu'uneein.

¹³Otta jyakana jüpüshua, anakaja jülüjüle jaa'in tü ka'i niitaainjatkat o'u chi Senyotkai sünain jüchecherüin jaa'in sünain anoujaa tü shiimüinkat ekirajünakat anain jia. Nnojo mmolüin jia seema eekai shiyoktüin jünüiki, katsüin ma'i jaa'in. ¹⁴Je sünain süpüshua tü kasa jaa'inrakat, anasü aire jüpüla tü wayuukolüirua süpüshua.

¹⁵⁻¹⁶Maa aka jütüjaain naa'u chi juwalakai Estéfanos sümaa tü nüpüshikalüirua sünain nayain palajanain sünain anoujaa nünaain Cristo ja'aka jyakana chakana Acaya, je sünain nakaaliijain jia anoujashiikana süka süpüshua naa'in, anakaja jüjüüle jia nüümüin

je namüin na eekai müinya aka naa'in sünaain na'yataain nüümüin chi Senyotkai. ¹⁷⁻¹⁸Talatüsü taa'in nantapaatapa tanainmüin Estéfanos, Fortunato je Acaico, na jüjütakana süpüla nakaaliijain taya. Anashii kojutule naya jütüma je wayuu eekai müin aka naya, süka katsüin taa'in sütüma tü naa'inrakat, maa aka paala jyakana natüma cha'aya.

Nüpütaaya Pablo

¹⁹Nasaküin jia na anoujashii outkajaakana yaa sulu'u tü mmakat Asia, oo'ulaka Aquila sümaa Priscila tü nu'wayuusekat, oo'ulaka na wawalayuu koutkajaalekana namaa sulu'u nepia sünaain a'waajaa chi Maleiwakai. Aishii ma'i jia napüla.

²⁰Nasaküin jia na wawalayukana napüshua'aya yaaya sulu'u tü pueulokat Éfeso. Anakaja jüsakiraale jüpüshua süka aijiraain jia jüpüla sünaainjee anoujaa nünaain Cristo.

²¹Pütchikat tüü tasakakat aka jia, tashajala nüka tajapü, nnojotsü nüshajalain chi ashajüikai tamüin.

²²Soto jaa'in wane kasa. Chi eekai maalin chi Senyotkai nüpüla, tachuntüin nüümüin Maleiwa süpüla kasalajanainjatüin nüümüin nütüma. Otta wayakana, anashii wamüle waneepia, "Senyotkalee, kasataalejese püle'ejüin maaliü".

²³Achunteechi joolu'u taya jaa'u nüümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia jümüin.

²⁴Aishii jia tapüla, saa'u wayajiraainapain sünaain tü wanoulakat nünaain Cristo Jesús. Amén, shiimüin tia.

Chiiruajatkat Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana

CORINTO

1 ¹Taya, Pablo, Aluwataaushika nütüma Cristo Jesús. Chi Maleiwakai, nüneekiin taya süpüla nuluwatawaa, süka nüchekiin taya süpüleerua. Otta joolu'u, tayakai nümaa chi wawalakai Timoteo, wasakiin jia anoujashiikana nünain Maleiwa chakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Corinto otta napüshua na wawalayuukana nüchooinkana Maleiwa sulu'u tü mmakat Acaya. ²Achuntüshii waya jaa'u nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain wane anaa jümüin.

Kaalinyüü nüpüla Maleiwa su'unnaa tü müliaakat

³Anashii wa'waajüle chi Maleiwakai, Nüshikai chi Wasenyotsekai Jesucristo. Nia Washika'aya, amülijaka waya. Nia Wamaleiwaseka'aya, akaaliijaka waya. ⁴Je müleka müliale waya, akaaliijüneena waya nütüma süpüla wakaaliijainjatüin wayuu eekai müliain. Katsüinjeerü waa'in süpüla akaaliijaa wayuu, süka wakaaliijünüin palajana nütüma

chi Maleiwakai. ⁵Shiimüin sünnain müliain waya sünnainjee waküjain nüchiki Cristo, maa aka naa'in niakai müliapü'üin paalainka. Otta su'unnaa müliain waya, akaaliijünüshii waneepia nütüma chi Maleiwakai süka nümaain waya Cristo. ⁶Akaweenia jiakana müliakana wanaa wamaa, akaaliijüneena jia sünnain anoujaa süpüla jüchecherüinjatüin jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, maa aka wayakana sünnain wakaaliijünüin su'unnaa müliaa. ⁷Ja'itaina jia müliain maa aka waa'in, watüjaa aa'ulu sümaa nnojoleenain juu'ulaain suulia anoujaa, süka jükaaliijünüin nütüma chi Maleiwakai wanaa wamaa.

⁸Tawalayuwaa, taküja achiküt paala jümüin wane müliaa miyo'u ma'i te'rakat cha'aya sulu'u tü mmakat Asia sünnainjee ta'yataain nümüin chi Senyotkai. Isasü tachiki tachecherüin taa'in su'utpünaa. Ouktajachiya taya taajüin. ⁹Shiimüin saa'in tamüin sünnain to'utinnüinjachin aa'in sükajee kapüleein tamüin ojuittaa suulia tü müliaakat tamüiwa. Oo'ulaka müliaakat tüü, shikirajüin taya

sünain nnojolinjachin teirakaajiraain tamüin tamüiwa, niainjachi Maleiwa, chi oso'ire'etkai saa'in wayuu.

¹⁰Nu'tte'erüin taya suulia ouktaa sa'akapünaa tü müliaakat. Je müleka mülliale taya tachikua, ayateechi taya nu'tte'erüin. Tatüjaa aa'uchi nia sünain naa'inmajeechin taya waneepia suulia ouktaa. ¹¹Müinka jüchuntüle nümüin taa'u, wainmeerü wayuu tü aapakat analu'ut nümüin chi Maleiwakai sünainjee tü anasü naa'inreetkat tamüin shi'ipajee tü süchuntakat wayuu wainma.

Alatüsü nükalia Pablo süpüla antaa

¹²Anasü saa'in tamüin ta'waataain nu'upala chi Maleiwakai sulu'u taa'inrüin waneepia tü anasükat jümüin je sümüin wayuu süpüshua. Sükajee nnojolüin piamaan takuaippa, lotüsü ma'i tanüiki jümüin waneepia. Nnojoiishi taya aashajaain pütchi tale'eru'ujeejatü maa aka nekirajia na manoujainsaliikana. Je tüü, nnojotsü takajatüin, nükajatü Maleiwa saa'u anamiain ma'i nia. ¹³⁻¹⁴Ja'yasü ma'i süpüshua tü tashajapü'ükat achiki jümüin süpüla jaashaje'erüinjatüin shia sümaa jiyaawatüin saa'u. Ja'itairü nnojolüin jiyaawatüin aa'u paalainka süpüshua tü tachekekakat jüpüleerua, kasataalejese jiyaawatüin saa'u maa'ulu yaa, süpüla talateerüin jaa'in tamaa, maa aka tayakai sünain talateerüin taa'in jümaa, so'u tü ka'i nüle'eejetkat o'u chi Wasenyotsekai Jesucristo.

¹⁵⁻¹⁶Saa'u jüüjüüpü'üin jia sümüin tanüiki, jülüjasü taa'in paala tanatpünaaweein jia to'unajachipa Macedoniamüin. Oo'ulaka jükaaliijüinjacheechi taya talenapa tachikua chajee süpüla

o'unaa Judeamüin. Talateerü jaa'in süka jirüinjachin taya tachikua.

¹⁷Otta joolu'u, süka nnojolin tale'ejüin paala jünainmüin chajee Macedonijajee, "Jo'uwee aa'inchi" müshijja eera jia tamüin saa'u "Ale'ejeechi taya" tamüin sünain male'ejüin taya. Müshijja aka taya saa'in wayuu piamakakai akuaippa jaajüin, eekai nnojolüin lotüin sünüiki jümüin jaajüin.

¹⁸⁻¹⁹Tayakai Pablo nümaa Silas je Timoteo, shiimüin sünain lotüin wantüiki jümüin, süka lotüin nünüiki chi Maleiwakai wa'yataakai amüin. Otta Jesucristo chi Nüchonkai Maleiwa wekirajakai achiki jümüin, matüjainsai nia aküjaa alawaa. Pansaasü nünüiki jümüin waneepia. ²⁰Je sükajee naa'inrüin Jesucristo süpüshua tü nüküjakat achiki chi Maleiwakai paala, "Amén, anasü ma'i" müshii waya sünain wa'waajüin chi Maleiwakai saa'u pansaain nünüiki wamüin. ²¹⁻²²Nia chi akaaliijaka wayakana wapüshua sünain wachecherüin waa'in sünain anoujaa nünain Jesucristo. Nia chi aneekaka waya süpüla naapüin chi Naa'inkai wamüin, süpüla sütüjjaainjanain wayuu waa'u sünain wayain nüchooin Maleiwa. Je süka ein chi Naa'inkai sulu'u waa'in, watüjaa aa'uchi nia sünain naa'inrüinjatüin waka süpüshua tü nüküjakat achiki paala.

²³Müleka alawaale tanüiki, süsaleechi taya nütüma chi Maleiwakai. Nütüjaa aa'uchi sünain jamüin male'ejüinka'a taya chajee Macedonijajee jünainmüin maa aka tamüin paala jümüin, suuliajana tachiaja'alaain jia. ²⁴¿Taluwataajeena jia pejeewa sünain anoujaa? Nnojo.

Alu'ujasa takaaliijeena jia súpüla talatüinjatüin jaa'in. Tü achecherajatkat jaa'in, nnojoleerü shiain tü taa'inrakat, shia jünoula nünain Cristo.

2 ¹Müsü taa'in süchikijee to'unüin Corintojee: “Anakaja müleka nnojorule tale'ejüin nanainmüin joolu'u suulia mojujaain naa'in nachikua tatüma maa aka paala wanaa sümaa chejeema'ain taya”. ²Müleka mojuleje jaa'in tatüma, iseerü jüchiki talatüin taa'in jütüma. ³Tashajüin tia karalouktakat jümüin shii'iree sünouktaweein jukuaiappa, suulia mojujain taa'in jütüma so'uweena tü ka'i tanteetkat o'u tachikua jünainmüin. Müleka talatüle taa'in, lateerü jaa'in wanaa tamaa. Je na talatakana atüma taa'in, jia jiakana. ⁴Tashajüin shia jümüin sümaa ta'wüira süka mojuin ma'i taa'in jaalii. Nnojotsü tashajüin súpüla mojuinjatüin jaa'in. Súpülaajatü jütüjaainjatüin saa'u sünain alin ma'i jia tapüla.

Tü motookat aa'in naainjala wane wayuu

⁵Taküjainjatü joolu'u jümüin tü anakat súpüla jaa'inrüinjatüin nüka chi wayuu e'rakai wayumüin tamüin wanaa sümaa chejein taya ja'akajee. Mojosü taa'in sütüma tü naa'inrakat, je mojosü jaa'in jiakanaya. Otta tü naa'inrakat, nnojotsü alanaain ma'i sünain mojuin. ⁶Sütümajee nüchiaanüin jütüma wainma jiakana anoujashiikana, eesü súpüla niyaawatüitpain saa'u sünain mojuin tü naa'inrakat. ⁷Otta müsia joolu'u, anakaja motüle jaa'in naainjala nuulia sümaa kamaneeinjanain jia nümüin, suulia nuu'ulaajüin suulia anoujaa sütümajee mojuin naa'in.

⁸Teme'eja aa'inchii jia joolu'u súpüla jii'iyatüinjatüin süchikua nümüin sünain alin ma'i nia jüpüla. ⁹Je tia tashajakat paala jümüin, tashajüin súpüla tatüjaainjanain jaa'u müleka joonoole sümaa tanüiki waneepia. ¹⁰Müleka motüle jaa'in tü kasa mojosü naa'inrakat chi wayuukai, moteerü taa'in shia'aya, mayaashije nnojolin kaainjalain nia toulia. Nütüjaa aa'uchi taya Cristo sünain motüin taa'in tü naainjalakat súpüla wanaawajiraainjatüin jaa'in. ¹¹Ee jumata jaa'in sünain tü mojosü naa'inreekat Satanás chi sülaülakai yolujaa naka na anoujashiikana sainküin mma. Motüsü waa'in naainjala chi wayuukai suulia nükana'alüin waya Satanás.

E'itaanüshi Pablo súpüla aküjaa nüchiki Cristo

¹²⁻¹³Taküjain joolu'u süchiki tü alatakat tamüin wanaa sümaa to'unüin chajee Éfesojee. O'unüshi taya palajana sulu'umüin tü pueulokat Troas súpüla taküjainjatüin nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, chamüin je súpüla ta'atapajüin chi tawalakai Tito sünain nüntüin tanainmüin chajee ja'akajee Corintojee. Wainma wayuu tapüla yapasü nütüma chi Senyotkai súpüla saapajüinjatüin nüchiki. Shiasa süka nnojolüin nüntüin Tito, ashapalaasü ma'i taa'in naa'u. Tapütaakalaka napüla na wayuukana chajee súpüla antaa yaamüin Macedoniamüin eere een taya maa'ulu yaa.

¹⁴Anashi ma'i chi Maleiwakai. Ja'itaichi taya müliain saa'u ta'yataain nümüin, taapüin analu'ut nümüin saa'u nükanajuuin Satanás tapüleerua. O'tte'enneerü wayuu

sainküin mmakat süpüshua, sükajee nükaaliijain taya chi Maleiwakai sünain aküjaa nüchiki Cristo namüin.

¹⁵Maa aka saa'u ta'yataain na'aka na o'ttaashiikana, maa aka na'aka na amülouishiikana, talatüsü naa'in chi Maleiwakai tamaa süka taküjain nüchiki Cristo namüin napüshua.

¹⁶Namüin na anoujashiikana, keme'eriasü saa'in tanüiki, süka taküjain nüchiki chi Maleiwakai sünain shii'iranajaainjatüin saa'in wayuu nütüma. Akaajasa namüin na eekai manoujain, mojulu'utsü saa'in tanüiki namüin, süka taküjain nachiki sünain süsaleenain naya. Müleka nnojoire nükaaliijain taya chi Maleiwakai, iseerü tachiki aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sa'akapünaa wayuu. ¹⁷Nütüjaa aa'uchi taya chi Maleiwakai sünain taküjüin tü shiimüinkat waneepia, süka tayain aluwataaushin nütüma. Nnojoishi taya aküjain nünüiki saa'u neerü, maa aka saa'in wayuu wainma, süka nüpüshin taya Cristo.

3 ¹¿Ayatshia taya a'waataain sulu'u takuaippa? Nnojo. Nnojoishi taya a'waataain sulu'u takuaippa. ¿Che'ojaasü tamüin karaloukta süpüla tatüjaanüinjachin aa'u jütüma sünain aluwataaushin taya jünainmüin maa aka saa'in wayuu ekirajülii maa'ulu yaa?

Nnojo. Je nnojotsü che'ojaain talü'ujain karaloukta jüshajakat.

²Müshii aka jia saa'in wane karaloukta, süka wainmain jia cha'aya sünain jünoujain nünain Cristo sütüma tü taküjakat achiki.

Je na wayuu atüjaakana jaa'u sünain jünoujain, natüjaweeci aa'u taya sünain aluwataaushin nütüma chi Maleiwakai, süka jünoujain sütüma tanüiki. ³Sünain

naapüin jüchiki, nayaawateerü aa'u sünain ju'tte'ennüin nütüma Cristo sünainjee tü shiimüinkat tekirajakat anain jia. Nnojoliishii o'tte'ennüin jia sünainjee tü ashajünakat sütüma wane wayuu ne'e, shia nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Nnojotsü sünainjeejatüin tü nüshajakat Moisés, shia süka shii'iranajaain jaa'in nütüma Maleiwa.

⁴Sünainjee süpüshua tü naa'inrakat Cristo, a'waataashi taya nu'upala chi Maleiwakai sulu'u tü ta'yataapü'ükat anain ja'aka. ⁵Tountüin taa'inrüin tü kasa anasükat ja'aka sükajee nükaaliijüin taya chi Maleiwakai. Otta müleka nnojoireje nükaaliijain taya, iseerü tachiki taa'inrüin shia ja'aka. ⁶Chi yalayalakai atüma taya süpüla ta'yataain ja'aka, nia Maleiwa nümüiwa. Je tü tekirajakat anain jia, nnojotsü müin aka saa'in tü nüshajalakat Moisés. Süka jamüin, saa'u isain nachiki oonowaa sümaa, ouktüshii naya. Tekirajüin jia sünain wane pütchi jeket e'itaanakat nütüma chi Maleiwakai süpüla katünjatüin so'u wayuu sütüma. Saashin tü pütchi jeketkat, aluwataanüshi chi Naa'inkai Maleiwa süpüla shii'iranajaainjatüin saa'in nütüma.

Anajiraasü wayuu sütüma tü pütchi jeketkat

⁷⁻⁸Mayaasüje anashaatain tü nüshajalakat Moisés, alana'aleesia ma'i sünain anain tü pütchi jeketkat suulia. Soto jaa'in sünain nüshajüin chi Maleiwakai tü pütchi nuluwataakat anain sünain wane ipa paala sümaa naapüin shia nümüin Moisés. Warattüsü ma'i nu'upünaa Moisés, süka nüntüin chi Maleiwakai

nünainmüin. Ja'itairü süchikijee ne'e süshakajapa tü suwaralakat nu'upünaa, isasü süchiki shiirakaain wayuu nümüin. Chi eekai nnojolin naa'inrüin süpüshua tü aluwataanakat anain, ouktüshi. Otta müshi'iyaa wayakana maa'ulu yaa, nükaaliijain waya chi Naa'inkai Maleiwa süpüla waa'inrüinjatüin tü nüchekakat wapüleerua. ⁹Anasü saa'in namüin tü pütchi aapünakat paala mayaasüje e'itaanüin wayuu sütüma süpüla süsalaa saainjala sümaa sükatannüin nuulia Maleiwa. Otta tü pütchi jeketkat, alana'alesia ma'i sünain anain, süka anajiraain waya nümaa chi Maleiwakai sütüma. ¹⁰Tü nükjajakat Maleiwa nümüin Moisés paala sümaiwa, anasü ma'i saashin wayuu so'u ka'ikat tia. Otta tü jeket naa'inrakat maa'ulu yaa, alana'alesia ma'i sünain anain shia. ¹¹Müleka anale tü aja'ttüitpakat, alana'alesia ma'i sünain anain tü maja'ttiainjatkat. ¹²Nnojoliishii waya mmolüin sünain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai, süka watüjaain saa'u sünain anajiraainapain waya nümaa chi Maleiwakai sütüma. ¹³Nnojoliishii waya müin aka naa'in Moisés e'itaakai kuluulu nu'upünaain suulia ne'rajüin na wayuukana Israelkana tü suwaralakat nu'upünaa sünain süshakajüin. ¹⁴⁻¹⁵Wayuukana naa, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua. Maa'aya aka na judíokana maa'ulu yaa. Wanaa sümaa naashaje'erüin tü nüshajakat Moisés, nnojotsü nayaawatüin aa'u. Alu'ujasa chi judío eekai naapaain Cristo, niechi ayaawataka saa'u tü nüchekakat nüpüleerua.

¹⁶Akaweeria wayuu sainküin mmakat süpüshua, eekai sünoujain nünain chi Senyotkai, shiyaawateerü aa'u tü nüchekakat süpüleerua. ¹⁷Otta chi Senyotkai, nia chi Naa'inkai Maleiwa aapakai wamüin taashii suulia kaainjalaa. ¹⁸Je süka niain Wasenyotsein, nii'iratüin wakuaippa. Koo'omüinwaisü wamüin müinjanain aka waya naa'in Cristo. Je süka taashiinapain waya suulia kaainjalaa, atüjaaneechi aa'u chi Maleiwakai sütüma wayuu sünain naa'inrüin waneepia tü anasükat.

Nia Jesús nükjajakat achiki Pablo

4 ¹Je sükajee nülatirüin taainjala chi Maleiwakai, nüneeküin taya süpüla aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu. Nnojoleechi joolu'u taya oo'ulaa'in suulia a'yatawaa nümüin chi Senyotkai. ²Tü tekirajakat anain jia, nnojotsü taattajaain aa'u juulia süka nnojolin japülin taya süka. Je nnojotsü ta'wanajüin nüniiki chi Maleiwakai süka alawaa jümüin. Shia taküjaka tü shiimüinkat waneepia jümüin nu'upala süpüla tatüjaanüinjachin aa'u sütüma wayuu süpüshua sünain lotüin ma'i taniüiki. ³⁻⁴Otta müsia namüin na wayuukana amülouishiikana, nnojotsü ja'yain ma'i tü nüchikikat chi O'tte'erüikai taküjakat namüin. Isasü nachiki nayaawatüin saa'u, süka nnojoliin nanoujeein tü shiimüinkat. Satanás, chi aluwataakai sa'aka wayuu manoujainsat, nüsürülün nekii suulia nayaawatüin saa'u. Nnojotsü nücheküin napüleerua ne'raajüinjachin Jesucristo, chi wanaawakai nümaa Maleiwa

sünain anashaatain ma'i, suulia no'tte'ennajüin nütüma. ⁵Tü taküjapü'ikat achiki jümüin, nnojotsü shii'ireejachin tayain kojütüin jütüma, shia shii'iree niainjachin kojütüin jütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo waneepia. Otta tayakai, jüchepchia ne'e süpüla takaaliijüinjanain jia sünain anoujaa nünain. ⁶Sükajee taapaachipain Jesucristo, taküjeerü nüchiki chi Maleiwakai sümüin wayuu süpüshua sünain anashaatain ma'i nia. Otta chi Maleiwakai, nia ne'e nümüiwa nayaawataka atüma saa'u nüchiki chi O'tte'erüikai. Soto jaa'in tü nünüikikat Maleiwa ashajünakat paala: "Anakaja müleka ja'yale tü ka'ikat", müshi. Maa aka ja'yain paala tü mmakat nütüma chi ka'ikai, akaajaa joolu'u tü shiimainkat sünain ja'yain nütüma chi Maleiwakai.

Yalayatshi Pablo nukajee Maleiwa

⁷Nüneeküin taya chi Maleiwakai süpüla nii'iyatüin sünain nukajeejatüin niakai nümüiwa tü yalayalaakat, süka nütüjaain saa'u takuaiippa sünain matsüin taa'in tamüiwa. Nia alana'aleeka sünain pülain nümüiwa. ⁸Je süka een nia tamaa, mayaainje te'rüin müliaa waneepia, nnojotsü ayo'ujaain taa'in. Mayaasüje nnojolüin tatüjaain saa'u tü anasü taa'inrüinjatkat, nnojoleechi taya shapawa'ain müin. ⁹Mayaasüje jashichin wayuu tamüin sünainjee tanoujain nünain Cristo, nnojoleechi taya niyüülajüin Maleiwakai. Mayaasüje e'rülüin wayumüin wayuu tamüin, nnojoleechi taya amalajaain sütüma. ¹⁰⁻¹¹Kataiwa'aya to'u, te'rüin müliaa waneepia sünain

jashichin wayuu tamüin sünain su'uteein taa'in, maa aka naa'in Cristo sünain nu'utinnüin aa'in. Otta sünainjee süso'iraain naa'in Cristo, ayatshi'iya taya a'yataain nümüin mayaashije taya müliain. Ja'itaichi ouktüin taya so'uweena wane ka'i, müleka tachechertüle taa'in su'unnaa tü müliaa te'rakat maa'ulu yaa, sütüjaajeechi aa'u wayuu Cristo sünain katüin no'u je eejeerü süpüla sünoujain nünain. ¹²Nnojoleechi taya anujulaain suulia tü müliaakat sünainjee su'uteein taa'in wayuu, süka nücheküin chi Maleiwakai tü müliaakat tapüleerua süpüla takaaliijüinjatüin wayuu süpüshua sünain anoujaa süpüla shii'iranajaanjatüin saa'in.

¹³Soto jaa'in tü pütchi ashajünakat paala sümawai: "Mayaainje taashajaain süchiki müliaa jümaa, ayatajachia taya sünain anoujaa sünain nünüiki Maleiwa waneepia". Aka'aya tayaka'iya, mayaasüje taashajaain jümaa süchiki tü müliaa te'rakat, nnojoleechi taya oo'ulaain suulia anoujaa nünain Cristo sütüma. ¹⁴Nnojoishi taya mmolüin seema ouktaa, süka tatüjaain naa'u chi Maleiwakai sünain süso'iraweerüin taa'in so'uweena wane ka'i nütüma, maa aka nüso'ire'erüin naa'in chi Wasenyotsekai Jesucristo. Wayakana, otta jyakana, eenaküneena waya nütüma chi Maleiwakai chamüin süpüla eenjanain waya nümaa Cristo sünainjee wanoujain nünain. ¹⁵Nüneeküin taya chi Maleiwakai süpüla tü müliaa te'rakat süpüla takaaliijainjanain jia sünain anoujaa. Je nücheküin süpüleerua wainmainjatüin tü anoujasükalüirua sainküin mmakat süpüshua süpüla naapüinjanain analu'ut nümüin

sümaa na'waajüin nia saa'u anamiain nia namüin.

¹⁶Süka wainmain tü anoujasükalüirua sainküin mmakat süpüshua, nnojoleechi taya oo'ulaain suulia a'yatawaa nüümüin chi Senyotkai. Ja'itairü ashakajüin sütsüin te'iruku, shieerü koo'omüinka tamüin sütsüin taa'in, süka ein chi Maleiwakai tamaa. ¹⁷Motsomüin ne'e saa'in tamüin tü müliaa te'rakat maa'ulu yaa, nnojotsü waneepiain, süka tatüjaain saa'u sümaa nümaajeechin taya Cristo so'uweena wane ka'i sünain talateerüin ma'i taa'in nümaa süpüla ka'ikat süpüshua. Nümaa Cristo, alana'aleejeeria ma'i sünain anasüin shia suulia tü müliaa te'rapü'ükat. ¹⁸¿Kasa anaka süpüla jaa'inrüinjatüin suulia jiyoyuja'alaain aa'in su'utpünaa tü müliaa ji'rakat? Anasü jülüjale jaa'in tü kasa chakat iipünaa eere chi Wasenyotsekai sünain einjanain jia nümaa. Juu'ulaa suulia jülüjain ne'e jaa'in tü kasa ji'rakat yaa mmolu'u sümüiwa. Tü we'rakat yaa mmolu'u, aja'lajaaeerü so'uweena wane ka'i. Otta tü kasa chakat iipünaa, ja'itairü nnojoliün we'rüin joolu'u, nnojoleerü aja'lajaaain. Ayateeria waneepia.

Aapüneerü wamüin wane akuaippaa jeket maja'ttiasat

5 ¹Koo'omüinsü wamüin sütsüin waa'in süka watüjaain saa'u tü eekat wapüla süchikijee ouktaa. Mayaasüje saja'lajaweerüin tü we'irukukat ouktaa waya, aapüneerü wamüin wane'ewai wakua wane akuaippaa jeket maja'ttiasat, süpüla einjanain waya nümaa chi Maleiwakai waneepia

chaa iipünaa. Nnojoleerü aapüntüin wamüin sütüma wayuu, nieechi Maleiwakai aapaka. ²⁻³Süka eeyülüinya müliaa wapüla yaa saa'u mmakat kataiwa'aya wo'u, kee'ireesü waa'in saapüneein wamüin tü akuaippaa jeket iipünaajeejatkat. Je saapünapa wamüin tü akuaippaa jeketkat, oo'ulaajeerü woulia müliaa. ⁴Tü wakuaippa ouktajatk so'uweena wane ka'i, ee'iranajaajeerü shia süpüla ayatüinjanain waya waneepia nümaa chi Maleiwakai. Shiasa joolu'u sünain katayülüin wo'u, ashapataasü waa'in shii'iree saapüneemaatüin wamüin tü akuaippaa jeketkat, süka miyo'uin ma'i tü müliaa we'rakat. ⁵Chi Maleiwakai kakumalakai waya, nücheküin wapüleerua nülo'irüin wakuaippa. Je nuluwataain wamüin chi Naa'inkai süpüla einjachin nia wamaa süpüla watüjaain saa'u sünain shiimainyeerüin sünain naa'inrüinjatüin wamüin süpüshua tü nüküjakat achiki paala.

⁶Wachechereein joolu'u waa'in su'unnaa tü müliaa we'rakat, süka saapüneerüin wamüin wane akuaippaa jeket so'uweena wane ka'i. Nnojotsü motüinjatüin waa'in sünain nnojoliüüli'yain waya nümaain chi Wasenyotsekai Jesucristo cha'aya iipünaamüin. Katayülia wo'u yaa mmolu'u eere wainmain müliaa. ⁷Ja'itaichi nnojolin we'rüin Cristo maa'ulu yaa, ayatsia waa'inrüin tü nüchekakat wapüleerua, sükajee wanoujain nünain. ⁸Tamüshii jia tachikua: Mayaasüje kee'ireein waa'in chamaateein waya nümaa chi Senyotkai chaa iipünaa, ayatsia wachecherüin waa'in su'unnaa tü müliaa we'rakat kataiwa'aya

wo'u yaa mmolu'u. ⁹Müsüjese'e waa'inrüin tü nüchekakat wapüleerua süpüla talatüinjachin nia wamaa, maa aka eenjanain waya nümaa chaa iipünaa, maa'aya aka katüin wo'u yaa saa'u mmakat eere wainmain müliaa.

¹⁰Waa'inreein tü anasükat, süka washa'wale'enneenain wapüshua nümülatu'umüin Cristo so'uweena wane ka'i. Asakinneena waya nütüma sünain tü waa'inrapü'ükat kataiwa'aya wo'u. Aapaajeena waya wane'ewai wakua saa'u tü waa'inrapü'ükat, müleka waa'inrüle kasa anasü, müleka waa'inrüle kasa mojusü.

**Tü aküjaakat süchiki
anajirawaa nümaa Maleiwa**

¹¹Süka kee'ireein taa'in sünain tü nüchekakat tapüleerua chi Senyotkai, a'yataashi taya waneepia nümüin sünain teme'ejüin saa'in wayuu shii'iree sünoujeein nünain. Nütüjaa aa'uchi taya chi Maleiwakai sünain nnojolin taküjain alawaa sümüin wayuu. Kasataalejese jiyaawatüin saa'u tü taküjakat jümüin sünain shiimüin. ¹²Nnojotsü tashajüin tü pütchikat jümüin süpüla ta'waataainjachin sulu'u takuaippa ju'upala, shia süpüla kojuteein taya jütüma sünainjee tü kasa anasü taa'inrakat, wanaa sümaa jüchiaain tü wayuu ekirajütkalüirua eekai su'waataain sulu'u sukuaippa wayuu ne'e sümaa nnojolüin sütüjaain saa'u tü sulu'ukot saa'in. ¹³Eesü wayuu eekai maa'in taya saashin, otta eekai laülaain taa'in saashin. Tia, nnojotsü kasajatüin tamüin, süka taa'inrüin süpüshua süpüla kojutüinjachin chi Maleiwakai tatüma je süpüla takaaliijainjanain jia sünain

anoujaa. ¹⁴Süpüshua tü kasa anasü taa'inrakat, taa'inrüin süka alin ma'i waya nüpüla Cristo süka ouktüin nia saa'u waainjala süpüla taashinjanain waya suulia. ¹⁵Ouktüshi nia saa'u waainjala sümaa süso'irraain naa'in shii'iree waa'inreein tü anasükat waneepia. Sükajee shii'iratüitpain waa'in nütüma, anakaja nnojoliire waa'inrüin tü wachekakat wamüiwa, shiainjatü tü talatakak atüma naa'in.

¹⁶Jalia jia suulia mojujain jünüiki namüin na juwalayuukana, otta tamüin tayaka'iya, maa aka sünüiki eekai manoujain wamüin. Je tayakai manoujainwa'aya taya nünain Cristo, mojutpü'üsai nia tatüma maa aka sütüma wayuu manoujainsat. Je müsia joolu'u, nnojolüitpa taa'inrüin. ¹⁷Waya anoujashiikana, jekennuunapa süka waapaain Cristo sümaa wanaawajiraain waa'in nümaa. Oo'ulaaipä tü wakuaippapü'ükat paala süka shii'iratüitpain. ¹⁸⁻¹⁹Je chi ee'iratakai wakuaippa, nia Maleiwa. Anajiraainapa waya nümaa sünainjee tü naa'inrakat Cristo sünain ouktüin nia waa'u. Je joolu'u, aneekünüshii waya anoujashiikana wapüshua nütüma chi Maleiwakai süpüla weme'ejüinjatüin saa'in wayuu shii'iree anajiraainjatüin shia nümaa. Waküjeerü nüchiki namüin sünain nülätirüin naainjala sünainjee tü naa'inrakat Cristo je sünain nücheküin süpüleerua anajiraainjanain naya nümaa. ²⁰Aluwataanüshii waya anoujashiikana wapüshua nütüma chi Maleiwakai süpüla waapirüinjatüin wayuu süka nünüiki Cristo, je süpüla weme'ejainjatüin naa'in shii'iree anajiraainjanain naya nümaa, maa aka tü nümakat

chi Maleiwakai waneepia sümüin tü manoujainsatkalüirua süpüshua. Je tü wamakat namüin na eekai manoujain ja'aka: “Anakaja müleka anajiraale jia nümaa”, müshii waya. ²¹Ja'itaichi maainjalain Cristo, amaünajüna amüinchi nia nütüma chi Maleiwakai maa aka wane eekai kaainjaralin. Awalaajüshi Cristo waainjala süpüla anajiraainjanain waya nümaa chi Maleiwakai nünainjee. Shiimüin sünnain anajiraainapain waya nümaa nütüma.

6 ¹Je joolu'u tayakai a'yataakai nümaa chi Maleiwakai, tachiajaain jia atüjaakana ne'e naa'u Cristo sünnain nuwalaajüin saainjala wayuu, jia mekerolüinkana sünnain anoujaa nünain. Tüü, nnojoleerü kasain saapüin jümüin. ²“Ekeroleena waya sünnain anoujaa nünain watta'a”, nnojo jümüin. Soto jaa'in sünnain nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua jikerolüin sünnain anoujaa so'u ka'ikat tüü, maa aka nümakat paala: “Je so'u tü ka'i tee'iyatüinjatkat o'u tamanee jümüin, taapeerü jünüiki süpüla to'tte'erüinjanain jia”.

Tü müliaa ni'rakat Pablo sünnain aküjaa nüchiki Cristo

³Suulia mojujain sünüiki wayuu tamüin sünnain nnojolüin nanoujain tü taküjakat namüin, taa'inreein tü anasükat waneepia no'upala.

⁴Anakaja jiyaawatüle saa'u sünnain shiimüin sünnain tayain nüchepchiain chi Maleiwakai, sükajee ayatüin taya sünnain anoujaa su'unnaa tü müliaa te'rakat. Mayaasüje mojuin taa'in sütüma tü kasa mojusü alatakat tamüin, ayatshija'a taya achecherüin taa'in sünnain a'yatawaa nümmüin chi

Senyotkai. ⁵Mayaasüje sushutüin wayuu wainma taa'u, na'yaatüin taya, napüreesajüin taya, je ja'itaichi taya matunküin, meküin, ayatshii'ya taya a'yataain süka süpüshua taa'in nümmüin chi Senyotkai. ⁶Anakaja jiyaawatüle saa'u sünnain tayain nüchepchiain chi Maleiwakai, sükajee wulein taa'in su'upala wayuu, sükajee tayaawatüin saa'u tü shiimüinkat, sükajee masütaajuin taya sünnain ekirajaa tü shiimüinkat soo'opünaa shiyouktünüin sütüma wayuu, je sükajee kamaneein taya sümüin. Nnojoshii aiya'alaashiin ne'e naya tapüla. Shia süka eein chi Naa'inkai Maleiwa tamaa. ⁷Je süka pülashin chi Maleiwakai, nükaalijain taya sünnain tekirajüin tü shiimüinkat waneepia. Ja'itairü mojuin sünüiki wayuu sümüin tü tekirajakat anain, nnojotsü kasajatüin tamüin sünüiki, süka taa'inrüin waneepia tü anasükat nu'upala chi Maleiwakai. ⁸Mojutsai taya natüma sümaa mojuin nanüiki tamüin, süka taküjain alawaa naajüin. Alu'ujasa na wayuu ayaawatakana saa'u tü taküjakat, kojutshi taya natüma süka nanoujain tü tekirajakat anain. ⁹E'nnajünüshi taya natüma na kamalainkana amüin tü tekirajakat anain. Akaajasa na mamalainkana amüin tü tekirajakat anain, nnojoshi taya kasajachin namüin. Ja'itaichi taya no'uteein aa'in, ayatshia taya katüin o'u. Ja'itaichi taya na'yaatüin, nnojoshi taya ouktale'einya natüma. ¹⁰Mayaasüje mojuin taa'in saaliijee jashichin wayuu wainma tamüin, ayatshia ne'e taya talatüin aa'in. Je ja'itaichi nnojolin washirüin taya, aapünüsü waneepia tamüin tü che'ojaakat tamüin nütüma chi

Maleiwakai süpüla takaaliijain jia anoujashiikana süpüla katsüinjatüin tü jünoulakat. Nnojo motüin jaa'in sü'nain shiimüin sü'nain tayain nünehpchiaïn chi Maleiwakai.

¹¹ Jiakana aishiikana tapüla chakana Corinto, lotüsü tanüiki jümüin, sü'nain alin ma'i jia tapüla süka süpüshua taa'in. ¹² Nnojoliishii maalinsaliin jia tapüla, alu'usa jiakana, motsosü taalin jüpüla. ¹³ Teme'eja aa'inchi jia maa aka naa'in wane tachon: Anakaja aire taya jüpüla süka süpüshua jaa'in, maa aka alin jia tapüla.

Achiajaanaa suulia wanaawaa sümaa wayuu manoujainsat

¹⁴ Toso'irüin paala jaa'in sü'nain wane kasa tekirajapü'ükat anain jia paala: Sü'nain ji'yataain nümüin chi Senyotkai, nnojo wanaawajiraain jia sümaa wayuu eekai manoujain. Jiakana jüüjüükana sümüin tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai, nnojotsü süpüla wanaawainjatüin jaa'in sümaa wayuu eekai shiyouktüin nünüiki. Saa'u juu'ulaainapain suulia jaainjala, nnojotsü süpüla wanaawainjatüin jaa'in namaa na kaainjaraliikana.

¹⁵ ¿Wanaawasü naa'in Cristo nümaa chi Yolujaakai? Nnojo. Müinjana wayakana anoujashiikana sü'nain nnojoliinjatüin wanaawajiraain waa'in namaa na manoujainsaliikana.

¹⁶ Na wayuukana manoujainsaliikana, na'waajüin tü namaleiwaseyaasükat. Otta chi wa'waajakai wayakana, nia Maleiwa nümüiwa, matüjainsaikai ouktaa. Müshii aka waya nipia chi Maleiwakai, süka een nia waneepia wamaa. Maa aka nümüin paala:

“Kepiainjachi taya na'aka na anoujashiikana tanain

süpüla yootüinjachin taya namaa.

Nayaawateechi aa'u taya sü'nain tayain Namaleiwasein je sü'nain nayain tapüshin”.

¹⁷⁻¹⁸ Je saa'u eechipain chi Maleiwakai wamaa, müsü nünüiki wamüin, tü ashajünakat paala:

“ ‘Juu'ulaa suulia jaa'inrüin tü kasa mojusü saa'inrakat tü manoujainsatkalüirua.

Müleka juu'ulaale suulia tü yarüttakat atüma jaa'in, kamanejeechi taya jümüin. Jiyaawateechi aa'u sü'nain tayain Jüshin otta sü'nain jiaïn tachooïn', müshi chi Maleiwakai Pülashikai ma'i”.

7 ¹ Tawalayuwa, süka pansaain nünüiki chi Maleiwakai wamüin, anakaja woo'ulaale suulia tü yarüttakat atüma waa'in, tü mojukat atüma wakuaippa. Je müleka shiimüinre kojutüin chi Maleiwakai watüma, anakaja müleka woo'ulaale suulia kaainjalaa süpüla wuleinjatüin waa'in nu'upala.

Talatüsü naa'in Pablo süka nanoujain na Corintojanakana

² Tamüshii paala jia jüchikua: Anakaja aire taya jüpüla süka süpüshua jaa'in süpüla wanaawajiraainjatüin waa'in süchikua. Nnojoishi taya e'rülin wayümüin jümüin. Nnojoishi taya aa'inrüin kasa yarüttakat atüma jaa'in. Je nnojoishii te'ike'erüin jia süka ta'alain saa'u jükorolo. ³ Je tü taküjaitpakat jümüin, nnojotsü sü'nainjeejatüin kasa jaa'inrakat. Shia soto jaa'in tü tamapü'ukat jümüin sü'nain alana'aleeinya ma'i sü'nain alin jia tapüla. Mayaasüje

te'rüin müliaa sünaïnjee takaaliijain jia, mayaashije oukteechin taya, ayateena jia alin tapüla. ⁴Tatüjaa aa'uchii jia sünaïn joonooïnjanain sümaa tanüiki. Je a'waataashi taya sulu'u jukuaippa, saa'u jükaaliijapü'üin taya su'unnaa tü müliaa te'rapü'ukat süpüla ayatüinjachin taya talatüin waneepia.

Talatüsü naa'in Pablo süka nüntüin Tito nünainmüin

⁵Otta tantapa yaamüin Macedoniamüin, mojusü ma'i taa'in, süka nnojolin nüntüin Tito chajee jüma'anajee Corintojee sümaa tü jüchikikat tamüin. Ashapalaasü taa'in shii'iree tatüjaamaatein jaa'u. Je sünaïn taküjain nüchiki chi O'tte'erüikai yaaya sümüin wayuu, müliasü ma'i taa'in süka na'ülüjain tamüin na ayouktakana tü tanüikikat. ⁶Otta chi Maleiwakai, akaaliijakai wayuu eekai mojuin saa'in, nüchecherüin taa'in. Oo'ulaaitpa tü mojuukat aa'in toulia, süka nüntüichipain Tito. ⁷Talatüsü ma'i taa'in te'rapa nia sümaa taapüin nüküjala sünaïn jükaaliijain nia. Alana'aleesia ma'i taa'in sünaïn talatüin, süka nüküjain jüchiki tamüin sünaïn jusukaain tapüla, sünaïn jülüjain taya jaa'in waneepia, otta sünaïn mojuin jaa'in saaliijee tü naa'inrakat chia wawalakai tamüin.

⁸Tatüjaa aa'uchii jia sünaïn mojuin jaa'in sütüma tü tashajakat jümüin paala. "Anasüje müleka nnojoruleje tashajüin namüin", müsü taa'in süchikijee taluwataain tü karalouktakat jümüin. Otta müsia joolu'u, "Anasüja tü taa'inrakat", müshi taya, süka motsomüin ne'e mojuin jaa'in sütüma. ⁹Mayaainje

mojuin jaa'in sütüma tü tashajakat jümüin, joonooïnapain sümaa tanüiki süpüla juu'ulaainjanain suulia jaainjala. Je talatüsü ma'i taa'in sükajee tia. Tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua, mojuinjatüin jaa'in sütüma tü tashajakat jümüin sümaa nnojölüin amalaje'eriainjatüin tü jünoulakat sütüma. ¹⁰Müleka juu'ulaale suulia jaainjala sükajee mojuin jaa'in nütüma Maleiwa, o'tte'enneena jia nütüma sümaa talatüin ma'i jaa'in. Akaajasa müleka mojule jaa'in ne'e sünaïn nnojölüin juu'ulaweein suulia jaainjala, nnojotsü kasain saapeerüin jümüin. Ayateena jia ouktüin sümaa jaainjala. ¹¹Otta jiakana joolu'u, süka mojuin jaa'in saaliijee jaainjala, oso'iraasü jaa'in sünaïn asouktaa saa'u tü tashajakat jümüin, süka ji'reein ma'i taya sünaïn jülüjain taya jaa'in waneepia. Patatsü ma'i jaa'in sütüma tü naa'inrakat chi juwalakai, sümaa jashichin jia nümüin. Je joolu'u, süka kasalajanaaitpain nümüin jütüma tü naa'inrakat, atüjaana aa'uchii jia sütüma wayuu sünaïn nnojoliin kaainjalain jia wanaa nümaa. ¹²Tia karalouktakat, nnojotsü tashajüin nünainjee chi kaainjaraiakai, je nnojotsü tashajüin nünainjee chi mülia aa'inchikai atümaa. Tashajüin shia jümüin shii'iree jiyaawatüinjatüin saa'u nu'upala Maleiwakai sünaïn alin ma'i taya jüpüla.

¹³Je joolu'u su'unnaa tü müliaa te'rakat, tachecherüin taa'in, süka tatüjaaitpain saa'u sünaïn alin ma'i taya jüpüla. Je talatüsü ma'i taa'in, süka te'rüin Tito sünaïn talatüin ma'i nia sükajee kamaneein ma'i jia nümüin. ¹⁴Süpülapünaa

taluwataain nia cha'aya jünainmüin, a'waataapü'üshi taya sulu'u jukuaippa nu'upala. Je joolu'u süka nütüjaaitpain jaa'u sünain shiimüin tü tamakat paala nümüin, nnojoshi taya japülin. Pansaasü tü tamakat paala nümüin, maa aka tü tekirajapü'ükat anain jia sünain lotüin ma'i shia waneepia. ¹⁵Je Tito paalainka, naapapü'ü achikichii ne'e jia. Otta joolu'u, aishii ma'i jia nüpüla süka ni'raajüinapain jia. Sotüsü ma'i naa'in jümanee nümüin je sünain joonooin sümaa tü nümakat jümüin süka kojotüin jütüma chi Maleiwakai. ¹⁶Otta müshia tayakai joolu'u, talataleeichipa'aya ma'i taya süka tatüjaain saa'u sünain joonooin sümaa tü tekirajapü'ükat anain jia.

**Aso'innüsü naa'in süpüla
asülajaa namüin na
müliashiikana cha'aya Judea**

8 ¹⁻²Tawalayuwaa, anakaja toso'irüle jaa'in sünain nachiki na anoujashii judfokana chakana Judea, na müliakana sütüma jamü. Akaalinjünüinjana naya joolu'u natüma na anoujashii yaakana sulu'u tü outkajaleekalüürua yaaya Macedonia. Na wawalayuu yaakana, nnojoliishii jii'yein saa'u tü kasa eekat nama'ana. Mayaasüje eein jai'jawaa, eein müliaa, nasülajüin süpüshi tü nantakat anain sümaa talatüin naa'in saa'u natüjaaitpain saa'u sünain anamiachipain chi Maleiwakai namüin. ³Shiimüin sünain nasülajalain süka naa'in namüiwa, nnojotsü sükajeejatüin münajalaa'in shia namüin. Nasülajüin tü eekat nama'ana. Alana'alesia tü nasülajakat saa'in tamüin, mayaasüje'e palitchoin

tü nama'anakat. ⁴Wainmatua nachuntüin wamüin süka süpüshua naa'in shii'iree nakaalinjeein na anoujashii chakana Judea. ⁵Ponusü ma'i waa'in, süka naapüin palajana nakuaippa nümüin chi Senyotkai süpüla noonoojanain sümaa nünüiki, je süka jüüjüüin naya wamüin sulu'u tü nüchekakat chi Maleiwakai.

⁶Otta müshi'iya jiakana chakana Corinto, anakaja müleka ayatüle jia sünain akotchajaa süpüla jükaaliijain na juwalayuu judfokana, maa aka paala wamüin nümüin Tito süpüla niainjachin müin jümüin. ⁷Maa aka te'raajüin jia sünain anain ma'i, sünain wayuuin lotüshii ma'i sünain anoujaa nünain Cristo, sünain kamalain jümüin aküjaa nüchiki süka jiyaaawatüin saa'u tü shiimüinkat, sünain wayuuin a'yataashii jia süka süpüshua jaa'in nümüin, je sünain alin ma'i waya jüpüla waneepia, kee'ireesü taa'in müinjanain jia sünain tü jüsülajalajatkat süka süpüshua jaa'in.

⁸Je tü taküjaitpakat jümüin nachiki na anoujashiikana yaakana Macedonia, nnojotsü taküjain süpüla taluwataainjanain jia sünain asülajaa. Shia süpüla sotüinjatüin jaa'in sünain müinjanain aka jia naa'in sünain alin napüla chi Senyotkai.

⁹Soto jümata jaa'in nüchiki chi Wasenyotsekai Jesucristo sünain nüpütüin süpüshua tü kasa anasü nünainjeejatkat chi Nüshikai süpüla nu'tte'erüinjanain jia. Otta jiakana, süka anajiraainapain jia nümaa chi Maleiwakai sünainjee tü naa'inrakat Cristo saa'u anamiain ma'i nia jümüin, anakaja kamaneere jia namüin na juwalayuukana.

¹⁰⁻¹¹Saa'u jia in palajanale'einya sünain akaalinjeein na juwalayuu chakana Judea so'u juyakat tianka, anasü müleka jikeraajüle joolu'u tapüla tü jüsülajüinjatkat. Chi eekai washiriin ja'aka, anashi müleka naapüle kojuya, je chi eekai müliain, anashi müleka naapüle palit. ¹²Müleka kee'ireere jaa'in jüsülajeein, talateechi chi Maleiwakai jümaa, nümaa eekai washiriin müleka naapüle kojuya, je nümaa eekai müliain ja'itashi aaptiin palit.

¹³Nnojotsü shiain kee'ireein waa'in jüpüleerua müliainjanain jia süchikjee tü jüsülajakat namüin na juwalayuukana. Shia shii'iree nakaaliijiraweein na anoujashiikana napüshua. ¹⁴Süka een jüma'ana kasa maa'ulu yaa, anashii müleka jükaaliijüle na müliakana aa'in cha'aya Judea süpüla wanaawajiraainjanain jia anoujashiikana cha'aya Corinto je na chakana Judea, sümaa nnojolüinjatüin kasain che'ojaain jümüin. Otta jiapa müliain, nakaalinjeena jia, ¹⁵maa aka sümakat tü ashajuushikat süchiki naa'inmajünüin na judíokana paala nütüma Maleiwa: “Chi eekai nükotchajüin wainma ektüülü, maamüinsat nüümüin tü süputaalakat. Je chi eekai nükotchajüin palit ne'e, nnojotsü che'ojaain ektüülü nüümüin”.

Ajütünüshi Tito Corintomüin nüchikua

¹⁶Taapüin analu'ut nüümüin chi Maleiwakai naa'u Tito, süka wanaawain naa'in tamaa sünain akaalinjaa jia sünain jünoula. ¹⁷Kapülasü ma'i naa'in tajütüin nia, süka jülüjatüjülüinya naa'in ale'ejaa Corintomüin. ¹⁸Je nümaa

Tito, tajüteechi wane wawalakai kanüliakai ma'i sütüma tü anoujasükalüirua sainküin tü outkajaaleekat süpüshua yaaya Macedonia sünainjee tütüin ma'i nia sünain a'yatawaa nüümüin chi Senyotkai. ¹⁹Nia aneekünaka natüma süpüla o'unaa wamaa sünain e'ikajawaa tü jüsülajüinjatkat chamüin Judeamüin. Wakaaliijeein jia chakana Corinto sünain akotchajaa tü jüsülajüinjatkat sulu'u nünülia chi Senyotkai Jesucristo.

²⁰Süka wainmeerüin tü neerü akotchajüneeetkat, keisalashii waya sünain wakotchajüin shia suulia wayoujünajüin sütüma wayuu.

²¹Loteesü watüma sukuaippa tü waa'inrakat, süka waa'inreein tü anasükat waneepia, maa aka nu'upala chi Maleiwakai, otta su'upala tü wayuukolüirua süpüshua.

²²Otta tajüteechi namaa wane wawalaka'iya. Tatüjaa aa'uchi nia sünain tütüin ma'i sünain a'yatawaa yaa wamaa. Je joolu'u, süka nütüjaainapain jaa'u sünain jüüjüüin jia nüümüin chi Senyotkai, alana'aleesia ma'i nüümüin nükaalinjeein jia sünain akotchajaa tü jüsülajüinjatkat. ²³Otta Tito, nia tatünajutka'aya sünain ni'yanaajiraashin tamaa sünain wakaaliijain jia sünain anoujaa. Otta na wane piamashiikana, ajünalaa naya natüma na jutkatshiikana yaaya Macedonia süpüla o'unaa Judeamüin, saa'u kojutüin Cristo waneepia natüma. ²⁴Tawalayuwaa, jia chakana Corinto, kaalin jüpüla na apünüinshiikana nantapa jünainmüin, süpüla natüjaainjatüin jaa'u na anoujashii kajünalakana naya sünain alin ma'i chi Senyotkai jüpüla, je sünain shiimüin tü tamapü'ukat jüchiki.

9¹ Jiakana chakana Corinto, nnojotsü ja'ijaain jümüin taso'irüin jaa'in süna'in asülajaa namüin na juwalayuukana chakana Judea. ²Süka jükaaliije'in ma'i, a'waataashi taya waneepia sulu'u jukuaiipa no'upala na wayuukana yaa Macedonia. Taküjain jüchiki namüin, jiakana chakana Acaya, süna'in waneinain jia juya süna'in akotchajaa. Je sütüma tü tamakat namüin, kee'ireeitpa naa'in nayakana asülajaa. ³Tajütüinjana joolu'u na apünüinshiikana wawalayuu jünainmüin süpüla nakaalinjain jia süna'in akotchajaa tü jüsülajüinjatkat süpüla keraainjatüin shia jütüma. Müleka keraale shia, natüjaweerü aa'u na wayuu yaakana Macedonia süna'in pansaa'in tü tamapü'ukat jüchiki namüin süna'in “yapeena naya” tamüin namüin. ⁴Je müleka no'unule wane wayuunnua tamaa Macedoniajee to'unapa jünainmüin, japüijeechi ma'i taya otta japüijeeina jia wanaa tamaa müleka nnojorule kettaain tapüla tü jüsülajüinjatkat, süka taashajaapü'üin jüchiki no'upala. ⁵Müshijese tasakajüin na tawalayuukana süpüla no'unüinjainain tapüleerua jünainmüin Corintomüin süpüla keraainjatüin natüma tü jüsülajüinjatkat. Anakaja jüsülajüle sümaa talataa aa'in, nnojotsü sükajeejalainjatüin münajalaain ma'i jümüin.

Achiajaanüshii naya suulia ji'iyee

⁶Soto jümata jaa'in wane kasa: Wane apünajüi, müleka nüpünajüle wainma waüyee, wainmeerü nü'ttia, akaajasa müleka nüpünajüle palit, nnojoleerü wainmain shia nümüin.

Akaajasa jiakana, müleka jüsülajüle sümüin wayuu sümaa nnojoliin ji'iyeyin jia saa'u, nükaaliijeena jia Maleiwa. Otta müleka ji'iyere jia, nnojoleena jia nükaaliijüin. ⁷Anakaja müleka jaapüle süka jaa'in wane'ewai jukua tü jüsülajüinjatkat süpüla keraajüinjatüin shia. Nnojotsü jaapüinjatüin mojusheeka otta süka münajalaain ma'i jümüin, süka talatüin naa'in chi Maleiwakai nümaa chi wayuu asülajakai süka naa'in. ⁸Sükajee tia, chi Maleiwakai, naapeerü jümüin waneepia tü jükaaliijainjatkat wayuu eekai müliain. Nnojoleerü kasain che'ojaain jümüin süpüla juuntüin jükaaliijain na wayuu müliakana. ⁹Maa aka sümakat tü ashajuushikat paala nüchiki chi eekai nüsülajüin süka naa'in:

“Wane wayuu, müleka nüsülajüle sümüin eekai müliain süna'in nnojolin ji'iyeyin nia, atüjaaneechi aa'u waneepia süna'in talatüin chi Maleiwakai nümaa”.

¹⁰Chi Maleiwakai, nia aapeechika tü che'ojaakat jümüin süpüla jaa'inrüinjatüin tü anasukat sümüin wayuu, maa aka naapüin tü juyakat süpüla koo'omüinjatüin tü a'ttieekat sütüma wayuu. ¹¹Nükaalinjeena jia süpüla nnojoliinjanain ji'iyeyin jia suulia eekai müliain. Je joolu'u we'ikapeena tü jüsülajüinjatkat chamüin Judea, aapeerü wayuu analu'ut nümüin chi Maleiwakai jaa'u.

¹²Je so'uweena tü ka'i süntinneetkat o'u tü jüsülajüinjatkat nama'anamüin na nüpüshikana chi Maleiwakai chakana Judea, aapünayaa meerü analu'ut nümüin chi Maleiwakai natüma

na anoujashiikana eekai een saa'u nakaaliijünüinapain na juwalayuukana cha'aya su'unnaa tü müliaa ne'rapü'ukat. ¹³Sünainjee jüsülajüin namüin na wayuu müliakana aa'in, nayaawateerü aa'u sünain jüüjüün jia nümüin Cristo je joonooiin sümaa nünüiki. Je na'waajeechi chi Maleiwakai sünainjee tü jaa'inrakat sünain jükaaliijain naya oo'ulaka wayuu eekai een ne'e. ¹⁴Je achunteena naya jaa'u süka süpüshua naa'in, süka aliinapain ma'i jia napüla. Nayaawateerü aa'u sünain niain Maleiwa kakajatüin tü jünainjeejkatk saa'u anamiain nia sümüin wayuu süpüshua. ¹⁵Soto jaa'in wane kasa. Eesü wayuu eekai saapüin kasa anasü. Otta Maleiwakai, alana'aleesia ma'i tü naapakat wamüin suulia kasakat süpüshua. Naapüin wamüin Jesucristo chi Nüchonkai, tü soteekat waa'in waneepia nümüin Maleiwa.

**Asouktüshi Pablo saa'u tü
ni'yataainkat nümüin Maleiwa**

10 ¹Nnojotsü shiain takuaippain maa aka nakuaippa na ekirajüliikana sünain alawaa. Ayoujünüshi taya natüma sünain yaletayaain taa'in wanaa sümaa wattain taya juulia naajüin je sünain manüle'oyaain taya wanaa sümaa jümaain taya naajüin. Cristo, sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa, nnojoiishi yaletayaain aa'in suulia wayuu. Shia eeka kamaneein ma'i nia sümüin. Aka'aya ne'e takuaippa jümüin. ²Tachuntüin jümüin nnojoliinjanain joonooiin sümaa nanüiki na ekirajüliikana sünain alawaa, suulia jashichijüin

taya jümüin tantapa chamüin ja'akamüin. Akaajaa müleka masütaajule naya sünain ne'reein wayumüin tamüin, tayeechi majiraaka namaa. ³Wayakana anoujashiikana, mayaashiije kepiain waya sa'aka wayuu kaainjarannuu, anashii müleka nnojoliire e'rüliin waya wayumüin sümüin wayuu maa aka tü naa'inrakat tamüin na ekirajüliikana sünain alawaa. ⁴Sünain nnojoliin lotüin tü nekirajakat anain, eesü süpüla tanouktüin shia, nnojotsü sükajeejattüin kekiin taya, shia sükajee nükaaliijain taya Maleiwa. ⁵Tountüin tee'iyatüin sümüin wayuu süpüshua sünain nnojoliin shiimüin tü nekirajakat anain na ekirajüliikana sünain alawaa. Mayaainje na'waataain sulu'u atüjawaa saa'u tü nümakat Maleiwa, nnojotsü shiimüin tia. Tachiajaain wayuu wainma suulia kapülajüin naa'in tü alawaa nekirajakat anain na wayuukana. Müleka noo'ulaale tü alawaa aktüjünakat namüin, eesü süpüla noonooiin nachikua sümaa nünüiki Cristo. ⁶Süchikijee tekeraajüin süpüshua tü a'yataawaakat tapüleerua ja'aka süpüla takaaliijain jia sünain tü jünoulakat, kasalajaneerü tatüma sümüin wayuu süpüshua cha'aya eekai nekirajüin sünain alawaa. ⁷Mojusü ma'i taa'in jaalin süka jüüjüüninapain jia namüin na ekirajüliikana sünain alawaa, süka anain ma'i tü nekirajakat anain saa'in jümüin. "Wayakana, waya ajütünaka ne'e wamüiwa nütüma Cristo", mapü'ishii naya jümüin sünain a'waatawaa sulu'u nakuaippa. Anakaja natüjaale saa'u sünain tayain wane ajütüüshiya. ⁸Jütüjaa

aa'uchi taya sünain nnojolin ta'waataapü'üin sulu'u takuaippa. Alu'ujasa joolu'u, a'waataajeечи taya sulu'u takuaippa sünain nnojolin japülin taya, sünain nuluwanaajalain taya chi Senyotkai súpüla takaalinjainjanain jia sünain anoujaa. Je nnojoleerü amalajaain jünoula sütüma tü tekirajakat anain jia. ⁹Je tü tashajakat jümüin, tashajüin súpüla takaalinjainjanain jia sünain anoujaa, nnojotsü súpülaajatüin mmolüinjanain jia teema sükajee tü tashajakat jümüin.

¹⁰Tatüjaaitpa aa'u tü namakat na ekirajüliikana sünain alawaa sünain nayoujain taya. Müshii naya: “Pablo, wanaa sümaa wattain nia, emetutsü nünüiki sünain nüchiajaain waya süka tü nüshajakat wamüin. Otta wanaa sümaa een nia wamaa, nnojotsü müin aka nünüiki sulu'u tü nüshajakat wamüin, sünain nnojolüin kamalainkai saa'in wamüin”, müshii naya tamüin.

¹¹Shiimüin sünain tatüjain achiajawaa süka tü tashajakat jümüin yaa wattajee. Otta tantapa jünainmüin, nayaawateечи aa'u taya na wayuukana sünain tatüjain achiajawaa süka taniüiki no'upalaya.

¹²Mayaasüje ta'waataain sulu'u takuaippa, nnojoshi taya müin aka naa'in na ekirajüliikana sünain alawaa. A'waataashii naya sulu'u nekirajüin tü shiimüinkat saa'in namüin. Nnojotsü shiimüin tü nekirajakat anain, müsia aka ne'e saa'in tü nekirajakat anain na natünajunnuukana sünain alawaain shia. Nnojotsü anain tü naa'inrakat.

¹³Tü ta'waataakat alu'u, shia tü ta'yataainkat ja'aka, süka naapajalain tamüin shia chi Maleiwakai, je süka niain aluwataain taya chamüin eere kepiain jiakana. Müleka nnojoreje

niain aapüin tamüin tü ta'yataainkat, nnojoshije taya a'waataain sulu'u takuaippa. ¹⁴A'waataashi taya sulu'u takuaippa süka tayain chi antakai wattamüin jünainmüin chamüin Corintomüin sünain aktüjaa nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai. Müleka nnojoreje tantüin jünainmüin, nnojoshije taya a'waataain sulu'u takuaippa. ¹⁵Tü ta'waataakat alu'u, shia tü ta'yataainkat ja'aka, nnojotsü ni'yataain wane wayuu naatajachi. Otta müsia joolu'u, wanaa sümaa emetutpa jia sünain anoujaa, kee'ireesü ma'i taa'in o'unaa wattamüin juulia sünain aktüjaa nüchiki Cristo. ¹⁶Je keraapa ta'yataain ja'akajee, o'üneechi taya sulu'umüin wane mma wattamüin sünain aktüjaa nüchiki chi O'tte'erüikai eere nnojolüin saapünüin nüchiki, süka taneekünüin súpüla aktüjaa nüchiki Cristo cha'aya eere nnojolin nüntüin wane aktüjai, súpüla nnojolinjachin ta'waataain sulu'u naata a'yataalee.

¹⁷Ekirajünüshii waya paala wapüshua sütüma wane ashajuushi, müsü mayaa: “Nnojo ju'waataain sulu'u jukuaippa.

Alu'usa shiale ju'waataain alu'u tü naa'inrakat chi Maleiwakai jümüin”.

¹⁸Chi wayuu a'waataakai sulu'u nukuaippa ne'e nümüiwa, nnojotsü kasain saapüin nümtüin súpüla talatüinjachin chi Maleiwakai nümaa. Alu'ujasa müleka shiale naa'inrüin tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua, shiimüin sünain talatüin chi Maleiwakai nümaa.

Achiajaanaa noulia na ekirajüliikana sünain alawaa

11 ¹Jia kapülakana aa'in tü namakat na ekirajüliikana sünain alawaa, anakaja nnojorule jiyouktüin tü tamüinjatkat joolu'u

jümüin. ²Nücheküin chi Maleiwakai jüpüleerua sünain maainjalainjanain jia nu'upala so'u tü ka'i nüntajtkat o'u Cristo nüchikua. Je sükajee tia, jüülüjasü taa'in waneepia jukuaippa süpüla lotüinjanain jia sünain tü jünoulakat, süka taneekünüin süpüla takaalinjanain jia sünain anoujaa. ³Nnojotsü anain taa'in jaa'u müleka juu'ulaale suulia jüüjüwaa nümüin Cristo, maa aka saa'in Eva nütüma Satanás paala sümäiwa sünain nnojoliün jüüjüün nümüin Maleiwa. ⁴Shiimüin sünain jaapajeein ma'i nanüiki na antakana ja'akamüin sünain aküjaa alawaa. Mayaainje naküjain nüchiki Jesús jümüin, nnojotsü wanaawain tü naküjakat sümaa tü waküjapü'ükat jümüin. Mayaainje naküjain nüchiki chi Naa'inkai Maleiwa jümüin, wane sümüin suulia tü waküjapü'ükat. Je mayaainje nekirajüin jia sünain süchiki wane o'tte'ennaa, nnojotsü wanaawain sümaa nüchiki chi O'tte'erüikai wekirajapü'ükat anain. ⁵Otta na aküjaliikana alawaa, müshii: "Alana'aleeshi'iya ma'i waya sünain wayain anain süka shiimüin wayain Aluwataaushin nütüma Cristo". Otta saa'in tamüin, nnojoliishii nayain alanaain toulia. ⁶"Nnojotsü kamalain nüüiki Pablo wamüin", müshii naya tamüin. Otta jia aapajapü'ükana tanüiki, jütüjaa aa'uchi taya sünain tayaawatüin saa'u tü shiimüinkat nikirajapü'ükat anain Cristo.

⁷"¿Jamüshi Pablo nnojoka'aka nuchuntüin sujut ni'yataain sünain nikirajüin jia maa aka nakuaippa eekai yalayalain sünain ekirajaa? Wayuu e'rüi wayümüin nia jümüin", müshii na ekirajüliikana sünain alawaa. Nnojoiishi taya e'rülin

wayümüin jümüin. Taküjapü'üin nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin sünain nnojolin tachuntüin sujut ta'yataain jümüin, süka kojutüin jia tatüma. ⁸⁻⁹Tü che'ojaakat tamüin wanaa sümaa takaalinjanain jia, asülajünüüsü natüma na anoujashiikana wane namüin juulia, maa aka na yaaje'ewaliikana Macedonia. Nnojotsü tayouktüin tü naapakat tamüin. Je süka een tü teküinjtkat aa'u natüma, nnojoiishi taya achuntüin jümüin. Je müichia taya machuntüin jümüin. ¹⁰Anasü tamüin ta'waataain joolu'u sulu'u nnojoiipü'üin tachuntüin sujut ta'yataain jümüin. Eesü süpüla ta'waataain, süka sütüjaain saa'u wayuu süpüshua cha'aya sulu'u tü mmakat Acaya sünain lotüin takuaippa sünain aküjaa nüchiki Cristo jümüin. ¹¹¿Jamüshi saa'in jümüin nnojoiipü'üka'a tachuntüin sujut ta'yataain jümüin? ¿Shia süka maalin jia tapüla? Nnojo. Nütüjaa aa'uchi taya chi Maleiwakai sünain alin ma'i jia tapüla. ¹²"Wanaawashii waya nümaa Pablo sünain wa'yataain nümüin chi Senyotkai", müshii na aküjaliikana alawaa jümüin sünain na'waataain sulu'u nakuaippa. Süka müin aka saa'in wayuu süpüshua naya sünain saapünüin sümüin sujut shi'yataain, nnojoliishii naya wanaawain tamaa. Je suulia majüin aka naa'in taya, nnojoleerü tachuntüin sujut ta'yataain jümüin.

¹³Ja'itaina müin na ekirajüliikana sünain alawaa sünain maa: "Waya Aluwataaushika'aya nütüma Cristo", aküjashi'iya ne'e naya alawaa waneepia sünain nekirajüin jia. Nnojoliishii aneekuushin nütüma chi Wasenyotsekai. Noo'ulaküin tü

wakuaippakat süpüla müinjanain aka waya na Aluwataaushikana. ¹⁴Soto jaa'in nukuaippa Satanás, süna'in nuu'ulaküin nakuaippa na aapiee chaj'e waliikana eejee Maleiwa shii'iree wanoujeein nünüiki. ¹⁵Süka jütüjaain saa'u nukuaippa Satanás, nnojoleerü patatüin jaa'in sütüma nanüiki na nüchepchiakana aküjaliikana alawaa jümüin. Noo'ulaküin wakuaiippa wayakana nüchepchiakana Maleiwa shii'iree wanoujeein nanüiki. Shiimüin süna'in süsaleenain naya mapeena nütüma Maleiwa.

**A'waataashi Pablo sulu'u
müliain süna'in**

nüküjain nüchiki Cristo

¹⁶Nnojoiishi taya jo'uweein aa'in süna'in ta'waataain sulu'u takuaippa. Mayaashije maa'in aa'in taya jaajüin, anakaja jaapajüle tanüiki maa aka jaapajüin nanüiki na ekirajülüikana süna'in alawaa wanaa sümaa na'waataain. Süna'injee tü naa'inrakat chi Maleiwakai tamüin, ayateechia taya süna'in a'waatawaa sulu'u takuaippa yaa sulu'u tü tashajakat jümüin. ¹⁷⁻¹⁸Alu'ujasa na ekirajülüikana süna'in alawaa, a'waataashii naya waneepia sulu'u tü naa'inrakat ne'e namüiwa. Süka nnojolüin anain wa'waataale sulu'u wakuaiippa wamüiwa ne'e, meechi aka taya naa'in wane wayuu maa'inkai aa'in müleka ayatüle taya süna'in a'waatawaa sulu'u takuaippa ju'upala, nnojoleechi taya müin aka naa'in chi Senyotkai. ¹⁹Saa'u kekiin ma'i jia jaajüin, ¿jamüshii jaapajeeka'a tü alawaa naküjakat na wayuu maa'inkana aa'in? ²⁰Kapülasü jaa'in tü naküjakat

jümüin, ja'itaina jia naluwataain müin aka saa'in wane nachepchia, ja'itaina ne'ike'erüin jia shii'iree na'luwajeein tü kasa eekat jüma'ana, ja'itaina pülain aa'in juulia süna'in ne'rüliin wayümüin süka nanüiki jümüin. ²¹Otta müshi'iyia wayakana, nnojoiipü'üshii müin aka na ekirajülüikana süna'in alawaa, na e'rüliikana wayümüin jümüin joolu'u.

Mayaashije maa'in aa'in taya jaajüin, anakaja jaapajüle tanüiki. Saa'u na'waataain na wayuukana sulu'u nukuaippa süna'in ajünalaain nütüma Cristo naajüin, nnojoleechi taya japülin müleka ta'waataale sulu'u takuaippa wanaa namaa. ²²¿Wayuu hebreo naya? Wayuu hebreo taya'aya. ¿Wayuu Israel naya? Wayuu Israel taya'aya. ¿Nuu'uliwo'u naya Abraham? Nuu'uliwo'u Abraham taya'aya. ²³(Aisha'ajaa, nnojotsü tacheküin a'waatawaa sulu'u takuaippa maa aka wane wayuu eekai maa'in naa'in.) ¿Nüchepchia Cristo naya? Alana'aleesia ma'i süna'in anain tü ta'yataainkat nümüin Cristo suulia tü na'yataainkat nayakana naajüin, süka te'rapü'üin tü müliaakat waneepia saaliijee aküjaa nüchiki. Püreesashi taya kojuyatua. A'yaatünapü'üshi taya emetut, ouktajachichi taya sütüma. ²⁴Ja'raitua taya a'yaatünüin süka paa'ata natüma na judiokana laülaayuukana. Apünüintuawai shikii mekietsalümüin tü wwatuakat a'yaatüshi. ²⁵Otta apünüintuachi na'yaatüin taya na laülaayuukana Romaje'ewaliikana süka sütüna wunu'u. Je wwatua, sü'itüin taya wayuu wainma süka ipa shii'iree su'uteein taa'in. Je süna'in taküjain

nüchiki Cristo sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua, o'unüshi taya wainmatua chaa waneemüin sa'ata palaakat. Maa aka apünüintua sükua, shimetuuin tü we'ejenakat wamaa sünain müliain ma'i waya. Je apütünüshi taya shiroku palaakat tamüiwa wane ka'i sünainmüin wane ai. ²⁶Okolojooopü'üshi taya waneepia. Ja'itaichi taya mmoliün aa'in seema alataa waneemüin sa'ata süchi eekai miyo'u ma'i, ayatshia'aya taya alatüin. Je wanaa sümaa waraittüin taya sainküin mma, eipinnapü'üshi taya natüma na tapüshikana judiökana oo'ulaka natüma na "gentilekana". Su'uteepü'ü aa'inchi taya wayuu shii'iree su'uwajein taya. Eepü'üshii eekai jashichin tamüin sulu'u tü pueulokat oo'ulaka sainküin mmakat oo'ulaka sünain o'unaa shirokupünaa palaakat. Otta sulu'u tü outkajaaleekalüirua, jashichipü'üshii tamüin na anoujayaashiikana. ²⁷Maa akaapü'üle wainmale a'yatawaa tapüleerua, matunküinpü'üisai taya. Aka'aya wattale mma tapüleerua, müliashi taya jamü je müliashi taya miyaasü sünain o'unaa. Maa'aya aka püreesale taya, kaka'iyashi taya meküin, müliapü'üshi taya jemiai süka mashe'in taya. ²⁸Shiimüin sünain te'rapü'üin müliaa. Otta müsia joolu'u, müliasü taa'in waneepia shii'iree laülaainjanain sünain anoujaa na tawalayuukana sainküin mma. ²⁹Müleka nnojoire waneepiain wane tawala sünain anoujaa, mojeerü ma'i taa'in naaliijee. Müleka kaainjarale wane tawala nütüma wane wayuu, jashicheechi taya nümüin chi kaainjalakai atüma nia.

³⁰⁻³¹Tü ta'waataainjkatkat alu'u, shia tachiki sünain che'ojaain tamüin akaalinjünaa nütüma chi Maleiwakai. Ta'waajüin chi Maleiwakai, Nüshikai chi Wasenyotsekai Jesucristo, süka takaalinjüniin nütüma waneepia. Taküjeerü joolu'u jümüin süchiki tü alatakat tamüin sümaiwa paala, jütüjaaiwa saa'u sünain che'ojaain tamüin akaalinjünaa nütüma chi Maleiwakai. Sünain taküjeerüin tü süchikikat jümüin, nütüjaa aa'uchi taya chi Maleiwakai sünain nnojolinjachin taküjain alawaa. ³²Eejachi taya sulu'u tü pueulokat Damasco. Je süka tekerolüichipain sünain anoujaa, jashichishii na laülaashii judiökana tamüin. (Otta chi aluwataashikai wayuu süpüshua so'u ka'ikat tia, nia chi kanülüakai Aretaskai münüin.) Na laülaashii judiökana, nachuntüin nümüin wane sülaülakai mma süpüla nuluwataain wane surulaalüirua tanainmüin sünain nata'ülirüin taya. ³³Otta tayakai, ashakatinnüshi taya sulu'u wane shaaula sulu'upünaa wane wentaana süpütcho'umüin tü sükulaatsekak tü pueulokat. Shiimüin sünain niain Maleiwa akaaliijakai taya süpüla ojuittaa.

A'waataashi Pablo sulu'u akaaliijünaa nütüma chi Senyotkai

12 ¹Taküjeerü joolu'u jümüin süchiki tü kasa anasü nii'iyatakat chi Senyotkai tamüin, sükajee sükujünayaain jümüin süchiki kasa anasü natüma na ekirajüliikana sünain alawaa. Ayateechia taya a'waataain sulu'u tia, mayaasüje nnojoleechin kojutüin taya jütüma sünainjee a'waatawaa. ²Taya shiimüinshika'aya ma'i sünain

anoujaa nünain Cristo. Je müürü aka poloo pienchimüin juya, ayalennüshi taya chaa sirumatu'umüin eemüin chi Maleiwakai. Nnojotsü tatüjaain aa'u sünain jamüin takuaippa sünain o'unaa. Nia Maleiwakai atüjaaka saa'u. Mataasü aka ta'lapüinkai saa'in. ³⁻⁴Shiimüin sünain tayalennüin cha'aya iipünaamüin nüma'anamüin Maleiwa. Nia Maleiwakai atüjaaka saa'u jamüin takuaippa sünain o'unaa. Je cha'aya eeejere taya, taapüin pütchi anashaatasü ma'i, sümaa taluwataanüin sünain nnojolüinjatüin taküjain shia sümüin wayuu. ⁵Taküjaitpa jümüin tachiki sünain to'uninnüin iipünaamüin, süka anain saa'in tamüin ta'waataain sulu'u tia. Otta joolu'u tü ta'waataajeetkat alu'u ju'upala, shia tü takuaippakat sünain che'ojaain tamüin akaalinjünaa nütüma chi Maleiwakai. ⁶Müleka ayatüle sünain ta'waataain sulu'u to'uninnüin iipünaamüin, nnojoleechi taya sümaa'injüin wayuu süka shiimüin tü taküjakat. Otta nnojoleechi taya ayatüin sünain a'waatawaa sulu'u tia, suulia koo'omüinjain tamüin kojutuu sütüma wayuu sünainjee tia. Anashi müleka kojutule taya jütüma sünainjee ne'e tü tekirajakat anain otta sünainjee tü kasa anasü taa'inrapü'ükat.

⁷Suulia pülajüin taa'in sulu'u tü kasa anasü ee'iyatünüitpakat tamüin chajee sirumatu'ujee, anasü nümüin Maleiwa müleka saapünüle tamüin wane ayuulii. Antinnüsü tü ayuuliikat tanainmüin nütüma Satanás süpüla müliainjachin taya sütüma. ⁸“Taataa, anashi müleka pülatirüle toulia tü müliaakat”,

achuntüshi taya apünüintua nümüin chi Senyotkai süka süpüshua taa'in. ⁹Otta nünüiki te'ipajee: “Süka anamiain ma'i taya sümüin wayuu, tachechereerü paa'in su'utpünaa tü müliaa pi'rakat. Süka pütüjaain saa'u sünain che'ojaain pümüin akaalinjünaa tatüma, alana'aleejeechia ma'i pia sünain katsüin paa'in tatüma”, müshi tamüin. Je joolu'u sünainjee tü nüküjaitpakat tamüin, a'waataajeechi taya sulu'u che'ojaain tamüin akaalinjünaa nütüma. Shiimüin sünain nükaalinjeechin Cristo taya süka pülashin ma'i nia.

¹⁰Keraashi joo taya süpüla te'rüinjatüin tü müliaakat süpüshua shii'iree kojutüinjachin Cristo. Aneerü taa'in mayaasüje antüin ayuulii tanainmüin, mayaasüje mojuin sünüiki wayuu tamüin sümaa jashichin tamüin sünainjee tanoujain, je mayaasüje alatüin tamüin kasa mojusü sünainjee ta'yataain nümüin chi Senyotkai. Süka tayaawatüin saa'u sünain che'ojaain tamüin akaalinjünaa nütüma Cristo, shiimüin sünain nüchereerüin taa'in.

**Yapashi Pablo süpüla
o'unaa nanainmüin**

¹¹Müshi aka maa'inkai taa'in, saa'in tamüin, süka müin tanüiki jümüin. Aküjashi taya süchiki takuaippa jümüin, süka nnojolin kojutüin taya jütüma maa aka naa'in na ekirajülüikana sünain alawaa sünain nayaain kojutüin jütüma. Yalayalashii naya naajüin saa'u nayain aluwataaushin nütüma Cristo naajüin. Otta tayakai, mayaashije nnojolin jamajachin taya jümüin, nnojotsü shiimüin

sünain nayain alanaain toulia. ¹²Jütüjaa aa'uchi taya sünain tayain Aluwataaushin nütüma Cristo sünainjee tountüin taa'inrüin tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, maa aka anain wayuu tatüma. Je nükaaliijain taya Maleiwa süpüla taa'inrüinjatüin kasa eekai müin aka tia ju'upala shii'iree jünoujeein nünain. ¹³Eesü ja'aka eekai nnojolüin anain nanüiki tamüin süka kachekalain taya su'utku wayuu naajüin. Eesü süpüla nayoujain taya sünainjee nnojolüin tachuntüin sujut ta'yataain jümüin wanaa sümaa ta'yataain ja'aka. Müleka mojule shia namüin, anakaja motüle naa'in shia.

¹⁴Yapashi joolu'u taya süpüla o'unaa chamüin jünainmüin Corintomüin. Apünüintuairü joo takua sünain to'unüin jünainmüin. Je tantapa chamüin, nnojoleechi taya achuntüin sujut ta'yataain jümüin. Shia tacheekaka jüpüleerua kojutüinjachin taya jütüma, nnojotsü tacheküin sünain juwalaajüinjachin taya. Maa aka wane ashii sünain nnojolüin nüchuntüin neerü namüin na nüchooinkana süka nayain nükaaliijain, akaajaa tayakai jümüin süka müin aka jia saa'in wane tachonnii. ¹⁵Yapashi taya süpüla takaalinjainjanain jia waneepia süka süpüshua taa'in. Mayaasüje saja'tteerüin tanneetse, ayateechia taya sünain takaaliijain jia. Je mayaainje maalin taya jüpüla, ayateenia jia alin tapüla waneepia. ¹⁶Jütüjaa aa'ulu sünain shiimüin sünain alin jia tapüla je sünain nnojolüin tachuntüin sujut ta'yataain jümüin. Otta nanüiki na ekirajülüikana sünain alawaa jümüin: "Ja'itaichi nnojolin

achekajüin Pablo sujut ni'yataain, ni'ike'erüinya ne'e jia saa'u jükorolo". ¹⁷Nnojotsü shiimüin tü namakat tamüin. Na wayuu tajütakana jünainmüin, ¿ne'ike'erüin jia saa'u jükorolo? Nnojo. ¹⁸Soto jaa'in Tito wanaa sümaa nüntüin jünainmüin nümaa chi wawalakai tajütakai nümaa. ¿Ne'ike'erüin jia saa'u jükorolo? Nnojo. Müshii aka takuaippa sünain ta'yataapü'üin cha'aya ja'aka sünain anain ma'i tü taa'inrakat ju'upala waneepia.

¹⁹Tawalayuwaa, jia aishiikana ma'i tapüla, tü tashajakat jümüin, süpülajatü takaaliijüinjainan jia sünain anoujaa, nnojotsü süpülajatüin ta'waataainjachin sulu'u takuaippa ju'upala. Je talatüshi chi Maleiwakai tamaa waneepia, süka aleewain taya nümaa Cristo. ²⁰Otta müsia to'unapa jünainmüin, müleka tantüle nanain wane wayuuirua ja'aka eekai nnojolüin noo'ulaain suulia naainjala, mojeerü ma'i taa'in sütüma tia, je müleka jashichire taya jümüin, nnojoleena jia talatüin tamaa. Müleka jü'ülüjaajiraale sünain juchunjain aa'in, anashii müleka juu'ulaale suulia tia. Nnojo kee'ireein jaa'in akatajirawaa sünain pülayaain jaa'in suulia wayuu je sünain jirüliiyaain wayumüin süka jünüiki. Müleka jiperulaajiraale, nnojoleerü kasain saapüin jümüin süpüla anajirawaa. ²¹¿Jameechi taya tantapa müleka nnojorule suu'ulaain tü wayuukolüirua suulia kaainjalaa, suulia aa'inraa tü yarüttakat atüma saa'in, suulia a'luwajirawaa akuaiippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, je suulia asülüü? Japüjeechi taya nu'upala chi

Maleiwakai tantapa ja'akamüin. Mojeerü ma'i taa'in naaliijee na wayuukana kaainjaraliikana ja'aka, süka nnojoliin noo'ulaain suulia.

Tü nüchekakat Pablo napüleerua na anoujashiikana

13 ¹Apünüintuairü joolu'u takua sünain o'unaa jünainmüin. Je tantapa ja'akamüin, kasalajaneerü tatüma naainjala na wayuukana sünainjee tü pütchi ashajuushikat paala sümaiwa sünain müin mayaa: “Süpüla kasalajanain naainjala wane wayuu, acheküsü atüjaanaa aa'u tü naainjalakat sütüma wayuu maa aka piama je apünüin”. ²Je paala so'u tü piantuakat takua, tachiajaapü'üin eekai kaainjalain ja'aka sünain: “Müleka nnojoliire juu'ulaain suulia, kasalajaneerü tatüma tale'japa tachikua”, sünain tamüin namüin. Müshi joolu'u taya tachikua: “Shiimüin sünain süsalamaateenain naya tatüma maa aka sümüin süpüshua tü kaainjaratkalüirua cha'aya”. ³Je nanüiki wane ja'aka: “¿Shiimüinjasa'aya piain aneekuushin süpüla ekirajaa nünüiki Cristo wamüin?”, müshii naya tamüin. So'u tü ka'i kasalajaneetkat o'u tatüma naainjala na wayuukana, jütüjaweечи aa'u taya sünain aneekuushin nütüma Cristo. Jiyaawateechi aa'u taya so'u tia sünain pülashin taya ja'aka, süka takaaliijünüin nütüma. ⁴Wanaa sümää ouktüin Cristo saa'u waainjala, mapülainsai nia saashin wayuu. Otta süchikijee, oso'iraasü naa'in nütüma chi Maleiwa Pülashikai süpüla katüinjatüin no'u waneepia. Müshi aka tayakai sünain mapülain naashin na aküjaliikana

alawaa, süka jüüjüüin taya nümüin Cristo. Otta süka nükaaliijeechin taya chi Maleiwakai, ayateechi taya sünain ta'yataain ja'aka.

⁵Anakaja müleka jiyaawatüle saa'u tü jaa'inrakat wane'ewaيرة jukua süpüla jütüjaainjatüin saa'u müleka shiimüinre sünain jaa'inrüin tü nüchekakat Cristo jüpüleerua. Chi wayuu eekai nnojolin naa'inrüin tü nüchekakat Cristo nüpüleerua, atüjaaneechi aa'u sünain nnojolin Cristo nümaa. ⁶Kasataalejese jiyaawatüin taa'u sünain shiimüin taa'inrüin waneepia tü nüchekakat Cristo tapüleerua. ⁷Otta müleka nnojorule taa'inrüin tü nüchekakat Cristo saajüin wane wayuuirua, nnojoleerü kasajätüin tamüin tü nanüikikat. Achuntüshi joolu'u taya nümüin Maleiwa jaa'u süpüla nükaaliijainjanain jia suulia kaainjalaa. Tacheküin süpüleerua juu'ulaain suulia kaainjalaa süpüla nu'waajünüinjachin Maleiwa sütüma wayuu saa'u tü kasa anasü jaa'inrakat, mayaasüje nnojolinjachin tayain a'waajünüin sütüma wayuu. ⁸Takaaliijeein jia jüpüshua süpüla jünoujain tü shiimüinkat. Aka'aya na eekai kaainjalain ja'aka, müleka nanouktüle nakuaiappa süpülapünaa tantüin, nnojoleena süsalain naya tatüma. ⁹Achuntüshi taya waneepia nümüin chi Maleiwakai shii'iree laülawein jaa'in sünain anoujaa. Mayaasüje mojuin sünüiki wayuu tamüin, nnojotsü kasajätüin shia tamüin. Müleka jüüjüüle jia nümüin Cristo, talateerü ma'i taa'in, süka nnojoleenain süsalain jia tatüma. ¹⁰Tü tashajüitpakat jümüin, tashajüin yaajee wattajee süpüla jünouktüinjatüin jukuaiappa

süpülapünaa tantüin, suulia jashichijüin taya jümüin tantapa sünainjee nnojoliin juu'ulaain suulia jaainjala. Nnojotsüyaaje tachekealain süpüla süsalainjanain jia tatüma. Tü aluwataanakat anain taya, shia süpüla takaalinjanain jia sünain anoujaa.

Apütaashi Pablo

¹¹ Je joolu'u tawalayuwaa, kettaasü tü tashajakat jümüin. Apütaashi taya jüpüla sünain teme'ejüin jaa'in süpüla laülaainjatüin jaa'in waneepia sünain anoujaa. Anakaja müleka joonole sümaa tü tamakat jümüin süpüla nnojoliinjanain jü'ülüjaajiraain. Chi Maleiwa

aikai apüla jia, aapakai anaa jümüin, nükaaliijeena jia süpüla wanaawajiraain jaa'in.

¹² Anakaja jüsakiraale jüpüshua süka aijiraain jia jüpüla sünainjee anoujaa nünain Cristo. ¹³ Je nasaktüin jia napüshua na nüpüshikana chi Maleiwakai yaakana yaa.

¹⁴ Achuntüshi joo taya jaa'u nüümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nii'iyatüin na'anasia jümüin, je nüümüin chi Washikai Maleiwa süpüla jiyaawatüin saa'u sünain alin jia nüpüla, je nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa süpüla nükaaliijain jia sünain wanaawajiraain jaa'in jüpüshua.

Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana GALACIA

Ashajüshi Pablo namüin na
anoujashii chakana Galacia

1 ¹⁻²Taya, wane chi Aluwataaushikai nütüma Cristo Jesús, Pablokai anülia, namaa na tawalayuu yaakana tamaa, wasaküin jia anoujashiikana nünain Jesucristo chakana sulu'u tü outkajaaleekalüirua chakat Galacia. Nnojishi ajütüüshin taya sünain tü a'yatawaakat sütüma wayuu. Na kounejalakana taya nia Jesucristo oo'ulaka chi Washikai Maleiwa oso'ire'etkai naa'in süchikijee ouktaa. ³Achuntüshii waya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapünjanain wane anaa jümüin. ⁴Saa'u naa'inreein Cristo tü nüchekakat chi Washikai Maleiwa nüpüleerua, naapajiraain nikii süpüla ouktaa saa'u waainjala süpüla taashinjanain waya suulia müin aka waya naa'in wainma wayuu maa'ulu yaa sünain süchepchiain saainjala. ⁵Anakaja wa'waajüle chi Maleiwakai waneepia süpüla ka'ikat süpüshua sükajee tia. Amén.

A'wanajaasü süküjia tü
nüchikikat chi O'tte'erüikai

*natüma na ekirajülüikana
sünain alawaa*

⁶Oponojooshi ma'i taya sükajee ju'ttüinapain sünain oo'ulawaa nuulia Maleiwa chi eenakakai jia sünainjee na'anasia Cristo. Süka jamüin, kapülasü joolu'u jaa'in wane nüchiki chi O'tte'erüikai sulu'u naatain sukuaiippa, ⁷wane sümüin suulia tü nüchikikat Cristo chi O'tte'erüikai shiimüinsü taküjapü'ukat jümüin. Eesüja'a süpüla süntüitpain ja'akamüin tia ekirajünnüikat sünain alawaa. Nnojölüitpa jütüjaayaain aa'u ne'e tü shiimüinkat natüma. Je su'wanajaanüitpain nüchiki chi O'tte'erüikai natüma. ⁸Chi eekai nikirajüin wayuu sünain wane nüchiki chi O'tte'erüikai naata suulia tü waküjapü'ukat paala jümüin, ja'itaichi tayain, ja'itaichi niain wane aapiee chajee iipünaajee, e'itaaneechi nia süpüla süsalaa tüü sümaa nükatannüin nuulia Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ⁹Shia tü waküjakat achiki jümüin

paala wanaa sümaa eepü'üin waya ja'aka, sünnain müin wanüiki: Müleka eere wane wayuu eekai nikirajüin jia sünnain wane nüchiki chi O'tte'erüikai wane sümün suulia tü jünoujakat anain, e'itaaneechi nia süpüla süsalaa tüü sümaa nükatannüin nuulia Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.

¹⁰Saa'u tashajüitpain jümüin süchiki kasalajanainjatüin namüin naainjala na ekirajülikana sünnain alawaa, jiyaawatüinapa taa'u sünnain nnojölün tachajaain süchiki talateein saa'in wayuu tamaa. Müleka shiimüinreje sünnain tachajaain a'waajünaa sütüma wayuu, nnojoiishi nüchepchiain taya Cristo. Shia kee'ireeka taa'in talateein naa'in Maleiwa sümaa tü ta'yataaikat nümüin.

Ounekushi Pablo süpüla ekirajaa na “gentilekana”

¹¹Tawalayuwaa, anashii müleka jütüjaale saa'u tü nüchikikat Cristo, chi O'tte'erüikai, taküjakat sümüin wayuu sünnain nnojölün süle'eru'ujeejatüin shia wayuu. ¹²Chi ekirajakai taya sünnain, nnojoiishi wayuun nia, nia Jesucristo. Nia'ane'e nümüiwa ee'iyatakai shia tamüin.

¹³Jaapa achikit tü taa'inrapü'ükat wanaa sümaa tushikajaain süchiirua nakuaippa na judíokana, sünnain tolojüin nachiiirua na anoujashiikana nünain Jesús sainküin tü outkajaaleekalüirua shii'iree taja'laje'erüinjatüin tü anoujasükalüirua süpüshua. ¹⁴Alana'aleeshia ma'i sünnain kachiirua nia ma'i taa'in sünnain tashatüin nakuaippa na tatuushi judíokana noulia wainma na

tapüshi wanaawakana amaa touyase. ¹⁵⁻¹⁶Otta müshia chi Maleiwakai, nüneeküin taya süpülapünaa jemein süpüla to'tte'ennünjachin nütüma Cristo. Je miyo'upa taya, saa'u anamiain ma'i nia, neenaküin taya süpüla a'yatawaa nümüin. Anasü saa'in nümüin nii'iyatüin chi Nüchonkai tamüin süpüla te'raajünjachin nia je süpüla taküjainjatüin nüchiki sümüin wayuu nnojotkot judíoin, tü “gentilekalüirua” münakat. Je wanaa sümaa tia, nnojoiishi yootüin taya sümaa wayuu süchiki tü alatakat tamüin. ¹⁷Je nnojoiishi taya o'unüin Jerusalénmüin süpüla taashajaain namaa na Aluwataaushikana e'itaanakana tapülapünaa. O'unüshi taya yaawala sulu'ümüin tü mmakat Arabia. Je mapa süchikijee, ale'ejüshi taya Damascomüin.

¹⁸Je sülatapa apünüin juya, o'unüshi taya Jerusalénmüin süpüla aashajawaa nümaa Pedro. Ni'iyoushi taya maa aka piama semaana cha'aya. ¹⁹Otta Santiago, nuwalakai chi Wasenyotsekai, aashajaashi taya nüma'aya. Otta na waneerua Aluwataaushikana, nnojoliishii tapüla. ²⁰(Nütüjaa aa'uchi taya Maleiwa sünnain nnojölün tashajüin joolu'u alawaa jümüin.) ²¹Je süchikijee tia, o'unüshi taya cha'aya sulu'ümüin tü mmakat Siria oo'ulaka tü mmakat Cilicia. ²²Otta na anoujashiikana nünain Cristo sulu'u tü outkajaaleekalüirua sainküin tü mmakat Judea, ja'itaichi nnojolin taya ne'raajün, ²³⁻²⁴na'waajün Maleiwa sükajee naapüin tachiki, sünnain müin sünüiki wayuu: “Olojünapü'üshii waya nütüma chira wayuukai saaliijee tü wanoulakat nünain Cristo. Otta müsia joolu'u,

aküjüshi tü nüchikikat Cristo, chi O'tte'eriükai, sainküin mmakat süpüshua”.

**Achekünüsü tü nikirajakat
anain Pablo natüma**

na anoujashii judío chakana Jerusalén

2 ¹⁻²Müürü aka poloo juya pienchimüin süchikijee chajachin taya Jerusalén, nüjütüin taya chi Maleiwakai tachikua chamüin cha'aya süpüla aashajawaa namaa na laülaashiikana na'aka na anoujashii judíokana. Otta Bernabé je Tito, o'unüshii tamaa. Taküjain namüin na laülaashiikana süchiki sukuaippa tü nüchikikat chi O'tte'eriükai tekirajakat anain na gentilekana. Aashajaashi taya namaa sujuuna wayuu, sükajee müin taa'in: “Eesü süpüla shiyouktünüin tü tekirajakat anain natüma na gentilekana müleka shiyouktünüle natüma na anoujashii judíokana”. ³⁻⁴Otta wanaa sümaa ein waya cha'aya Jerusalén, wanta anainchii wane ekirajülii sünnain alawaa na'aka na anoujashii judíokana. Naashin nala wayuukana, che'ojaasü shi'yotoonüin ata tü anoujasükalüürua maa aka sukuaippa wayuu judío. Ekerotshii naya wa'akamüin, sünnain wawalayuun naya naajüin, süpüla ne'rajüin waa'u. Nayoujain waya süka wekirajüin sünnain nnojolüin kapülain naa'in Maleiwa wayuu sünnainjee ashataa sukuaippa judío süka shiain sünnainjee tü naa'inrakat Cristo sümüiwa. Nacheküin süpüla ni'yotoonüinjachin ata Tito, chi gentile wamaajachikai, shii'iree anajiraainjatüin naa'in nümaa Maleiwa naajüin. Shia nachekaka

wapüleerua süchepchiainjanain waya nakuaippa na judíokana wachikua. Akaajasa na laülaashiikana na'aka na anoujashii judíokana, süka anain saa'in namüin sukuaippa tü tekirajakat anain na gentilekana, nnojoliishii napüleeruain aa'in Tito süpüla o'yotoonaa ata. ⁵Wayouktüin süpüshua tü nachekakat wapüleerua na ekirajüliikana sünnain alawaa. Müleka kapüraleje waa'in shia, shiimüin sünnain mojeerüin süküjia tü shiimüin waküjakat jümüin, tü nüchikikat chi O'tte'eriükai. Shia wachekaka süpüleerua lotüinjatüin tü nüchikikat Cristo waneepia jüpüla.

⁶Na laülaashiikana na'aka na anoujashii judíokana chakana Jerusalén, nnojoliishii neke'ejüin aa'in taya süchiirua ta'wanajaain tü tekirajakat anain na gentilekana. (Mayaashijee miyo'uin naya na'aka na judíokana, nnojotsü kasajatüin tamüin tia, süka nnojolin kachekala'atain wayuu Maleiwakai.) ⁷Nnojotsü na'wanajeein tü tekirajakat anain, süka natüjaaichipain taa'u sünnain e'itaaushin taya nütüma Maleiwa süpüla aküjaa nüchiki chi O'tte'eriükai namüin na gentilekana, maa aka naa'in Pedro sünnain e'itaaushin nütüma süpüla aküjaa shia namüin na judíokana. ⁸Tü kasa anasü naa'inrakat chi Maleiwakai sünnain akaaliijaa Pedro, chi Aluwataaushikai namüin na judíokana, naa'inrüin shia tamü'inya, tayakai chi Aluwataaushikai namüin na gentilekana. ⁹Na laülaashii taashajaakana amaa so'u ka'ikat tia, Santiago, Pedro je Juan, na kojutkana natüma na

anoujashii judfokana, nayaawatüitpa saa'u sünnain aneekuushin taya nütüma Maleiwa süpüla tü a'yatawaakat. Namakalaka tamüin je nüümüin Bernabé: "Acheküsü wanaawajiraain waa'in jümaa sünnain ji'yataain sa'aka tü gentilekalüürüa oo'ulaka sünnain wa'yataain sa'aka tü judfokalüürüa".¹⁰ Shia'ala nachuntüin ne'e wamüin saa'u wamüliajüinjatüin tü anoujasükalüürüa chakat Judea eekai müliain. Taa'inreein tia tayaka'iya.

Achiajaanüshi Pedro nütüma Pablo

saaliijee piamain nu'upünaa

¹¹⁻¹²Shiasa süchikijee tia, antüshi Pedro yaamüin Antioquiamüin. Je wanaa sümaa ein nia wamaa, ekaapü'üshi nia namaa na anoujashiikana eekai nnojoliin judfoin, mayaashijee achiajaanüin na judfokana suulia tia. Otta wanaa sümaa nantüin yaamüin yaa wane wayuuirüa ajütüüshi nütüma Santiago chajee Jerusalénjee, o'ttüshi Pedro sünnain akatalawaa yaawala'aya suulia ekawaa namaa na gentilekana. Mmotshi nia sheema ayoujünaa natüma na wayuu antapaatashiikana, na ekirajuushikana sünnain anajirawaa nümaa Maleiwa sünnainjee o'yotoonoo ata naajüin. Je süchikijee tia, tachiajaain Pedro su'upala tü anoujasükalüürüa saaliijee tü naa'inrakat, süka nnojoliin anain tü naa'inrakat saa'in tamüin.¹³ Wainma na judfokana yaaya ashatakana nukuaippa Pedro sünnain piamain nu'upünaa saaliijee mmoliin naya neema na laülaayuu judfokana. Otta ojutuushi Bernabé sünnain aa'inraa tia'aya, ja'itairü nütüjaain saa'u

sünnain mojuin shia.¹⁴ Nnojotsü anain tü naa'inrakat na judfokana oo'ulaka Bernabé, je nnojotsü lotüin nakuaippa, süka nnojoliin wanaawain sümaa tü shiimüin nüchikikat chi O'tte'erüikai. Sünnain tachiajaain Pedro saa'u nükatalaain suulia ekawaa namaa na gentilekana, müshi taya nüümüin no'upala na anoujashiikana napüshua: "Ja'itaichi judfoin pia, oo'ulaaichipa pia suulia sukuaippa judfo wanaa sümaa pikaain namaa na gentilekana. ¿Jamüshii juluwataaka'a na gentilekana sünnain ashataa sukuaippa judfo?" tamakalaka nüümüin Pedro.

¹⁵⁻¹⁶Tamakalaka namüin napüshua na anoujashii judfokana eejanakana wamaa: "Waya judfokana, nnojoliwa'aya wanoujain nünnain Cristo, saa'u saapünüin wamüin paala tü nüshajakat Moisés, a'waataapü'üshii waya sulu'u jemein sünnain judfoin je sulu'u nnojoliin gentilein kaainjaralii waya. Wayaawatüitpa aa'u joolu'u sünnain anajiraain wayuu nümaa Maleiwa, nnojotsü sünnainjeejatüin aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, alu'ujasa sünnainjee anoujaa nünnain Jesucristo. Je nüküjain wamüin Maleiwa sünnain nnojoliin anajiraainjatüin wayuu nümaa sünnainjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés. Je sükajee tia, anoujainapa wayakanaya nünnain Jesucristo süka kachiirüain waa'in süpüla anajirawaa nümaa Maleiwa nünnainjee Cristo, nnojotsü sünnainjeejatüin tü nuluwataakat anain Moisés".

¹⁷Eesüja'a süpüla jümüin tamüin: "Wanaa sümaa wachajaain süchiki anajirawaa nümaa Maleiwa

sünainjee anoujaa ne'e nünain Cristo, müleka nnojorule waa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés, mojeerü süniiki wayuu wamüin", müshii jia tamüin. Otta tanüiki ji'ipajee: Nnojoiishi niain Cristo kaainjalain atüma wayuu. Süka jamüin, sünain nnojolüitpain ein waa'in sünain tü nüshajakat Moisés, nnojotsü kaainjalaain tia nu'upala Maleiwa.

¹⁸Akaajasa müleka woo'ulaale suulia wachajaain süchiki tü anajirawaakat nümaa Maleiwa nünainjee Cristo süpüla wachajaainjanain wachikua süchiki wane anajirawaa sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, shiimüin sünain kaainjaleenain waya sükajee tia.

¹⁹Süka tatüjaain saa'u tü nuluwataakat anain Moisés sünain nnojolüin anajiraain taya sütüma, müshi aka ouktakai taya suulia saa'u nnojolüin kasain saamüin tamüin süpüla anajirawaa nümaa Maleiwa. Je taashiichipa taya joolu'u süpüla taa'inrüinjatüin tü nüchekakat chi Maleiwakai tapüleerua. ²⁰Müshi aka ouktiraakai taya nümaa Cristo wanaa sümaa nu'utünüin aa'in saa'u wane kuruusa. Nnojolüitpa jülüjain taa'in oonowaa sümaa nünüiki Moisés süpüla anajirawaa nümaa Maleiwa. Shia jülüjaka waneepia taa'in tü nüchekakat Cristo tapüleerua. Saa'u katüichipain no'u, eejechi nia waneepia tamaa. Je süpüshua tü taa'inrakat, taa'inrüin sükajee tanoujain nünain Cristo, chi Nüchonkai Maleiwa, chi aikai apüla taya sümaa naapajiraain nikii süpüla ouktüin taa'ujee. ²¹Saa'u anamiashaatain chi Maleiwakai tamüin, müichia nnojolüin tayouktüin tü naa'inrakat süpüla nu'tte'erüinjachin waya nükajee

Cristo. Müichia nnojolüin tachajaain tachikua süchiki wane anajirawaa sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés. Müleka wountüleje anajiraain waya sünainjee oonowaa sümaa tü nüshajakat Moisés, nnojoleerü kasain saapüin wamüin tü naa'inrakat Cristo sünain ouktüin nia waa'ujee.

Tü anajirawaakat nümaa Maleiwa nünainjeejatü Cristo

3 ¹Tawalayuwaa, jia chaje'ewaliikana Galacia, aisha'ajaa jia. Shiimüin sünain maa'in jaa'in. Ja'itairüja'aya taküjapü'üin jümüin tü shiimüinkat, tü nüchikikat Jesucristo sünain ouktüin saa'u kuruusa, ¿jamaka'a kapülaka'a joo jaa'in wane pütchi eekai nnojolüin shiimüin, tü naküjakat jümüin na ekirajülüikana sünain alawaa? ²Tasakirüin paala jia sünain wane kasa: ¿Kasa aapünaka anainjee jümüin chi Naa'inkai Maleiwa? ¿Shiataapa sünainjee jaa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés? Nnojo. Aapünüshi nia jümüin sükajee jünoujain ne'e nüchiki chi O'tte'erüikai aküjünakat jümüin. ³Je paala, jekennuuiwa'aya jia sünain anoujaa, jücheküin süpüleerua jükaaliijünüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla jaa'inrüinjatüin tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua. Otta müsia joolu'u, shiimüin sünain maa'in jaa'in süka juuntüin jaa'inrüin jümüiwa tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua saa'in jümüin. ⁴Soto jaa'in wanaa sümaa kachiiruapü'üin jaa'in akaaliijünaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. ¿Eesü joolu'u süpüla nnojolüitpain kasain saamüin jümüin tü nükaaliijakat

anain jia saa'in jümüin? ⁵Otta chi Maleiwakai, ¿kasa naapaka anainjee chi Naa'inkai jümüin? ¿Je kasa naa'inraka anainjee tü kasa anasükat ju'upala, tü nütüjakat apüleerua niakai nümüiwa? ¿Shiataapa sükajee jaa'inrüin tü nuluwataakat anain Moisés? Nnojo. Shia süka jünoujain ne'e nüchiki chi O'tte'erüikai aküjünakat jümüin.

⁶Soto jaa'in tü ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa noo'opünaa Abraham, chi watuushikai wayakana judiókana. Müsü mayaa: “Nücheka achikit Maleiwa anajiraain Abraham nümaa sünainjee nünoujain nünüiki”, müsü. ⁷Anakaja jiyaawatüle saa'u wane kasa: Waya anoujashiikana wapüshua, nüchooin ma'i waya Abraham, nnojotsü sünainjeejatüin nuu'uliwo'uin waya, shia sünainjee wanoujain nünain Maleiwa maa aka tü naa'inrakat paala Abraham. ⁸Je paala sümaiwa, aküjünüsü süchiki kasa anasü nütüma Maleiwa nümüin Abraham wainma juya süpülapünaa sülatüin tü aküjünakat achiki nümüin. Tü aküjünakat nümüin Abraham so'u ka'ikat tia, ashajünüsü süchikijee sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa. Shia tü nachikikat na gentilekana sünain anajiraainjanain nümaa Maleiwa sünainjee nanoujain nünain. Anuu nünüiki chi Maleiwakai nümüin Abraham: “Shiimüin sünain kamaneejeechin taya sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua eekai sünoujain tanain maa aka pia”, müshi nümüin. ⁹Sütüma tü ashajuushikat, watüjaa aa'ulu sünain kamaneein chi Maleiwakai joolu'u sümüin wayuu süpüshua sünainjee

tü sünoulakat, maa aka kamaneein paala nümüin Abraham sünainjee tü nünoulakat.

¹⁰¿Jameechi chi wayuu eekai nüchajaain süchiki wane anajirawaa nümaa Maleiwa sünainjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés? Süka nnojolüin nuuntüin nikeraajüin süpüshua tü nümakat Moisés, shiimüin sünain kasalajaneerüin nümüin naainjala nütüma Maleiwa. Shia tü ashajünakat achiki paala sümaiwa sünain müin mayaa: “Süsaleerü nümüin naainjala chi wayuu eekai nnojolin naa'inrüin süpüshua'aya tü nuluwataakat anain Moisés”, müsü. ¹¹Müshi taya tachikua jümüin: Nnojoishi anajiraain wane wayuu sünainjee oonowaa sümaa tü nümakat Moisés. Soto jaa'in tü ashajünakat achiki paala sümaiwa sünain müin mayaa: “Chi wayuu eekai nünoujain nünain Maleiwa, anaawashi nümaa kataiwa'aya no'u. Je ouktapa nia, ayatshi anaawain nümaa”. ¹²Chi eekai nüchajaain süchiki wane anajirawaa sünainjee tü nümakat Moisés, nnojotsü che'ojaain nümüin tü anoujaakat nünain Cristo saa'in nümüin, süka noonoon sümaa tü ashajuushikat münakat nümüin paala sünain maa: “Chi eekai naa'inrüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés, anaaweechi nümaa Maleiwa”, müsü. ¹³Otta tü tasakirakat anain joolu'u jia: ¿Jameechi chi eekai nnojolin naa'inrüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés? Süsaleechi naainjala, ¿aashi müin? Müshi paala taya jümüin: Taashiinapa waya anoujashiikana nütüma Cristo suulia süsalainjanain waainjala, süka niachipain süsalain

waainjala nütüma Maleiwa. Shia tü ashajünakat achiki paala sünaïn müin mayaa: “Atüjaana aa'uchi chi eekai akachennüin sünaïn wane wunu'u sünaïn süsalaichipain naainjala nütüma Maleiwa”, müsü. ¹⁴Saa'u taashiinapain jia gentilekana nütüma Cristo suulia süsalainjanain jia jaainjala, jiyaawata aa'ut joolu'u sünaïn kamaneeichipain Maleiwa jümüin maa aka kamaneein nia paala nümüin Abraham. Je aapünüichipa chi Naa'inkai Maleiwa wamüin wapüshua sünaïnjee tü naa'inrakat Jesucristo. Shia tü nüküjakat achiki paala chi Maleiwakai sünaïn pansaain nünüiki.

Tü nuluwataakat anain Moisés, shii'iyatüin wamüin waainjala

¹⁵Tawalayuwaa, saa'u pansaain nünüiki chi Maleiwakai paala nümüin Abraham, nnojoleechi oo'ulaain Maleiwa suulia aa'inraa tü nümakat süpüla naa'inrüinjatüin. Maa aka sukuaippa wayuu süpüshua, müleka lotüle nünüiki wane wayuu soo'opünaa tü naa'inrüinjatkat, nnojotsü anain müleka nuu'ulaale suulia naa'inrüin tia. Je nnojotsü anain müleka nu'wanajaale tü pütchi ni'itaakat paala sünaïn pansaain. Acheküsü nikeraajüinjatüin shia so'ujee tia. ¹⁶Tü pütchi nüküjakat paala chi Maleiwakai nümüin Abraham sünaïn pansaain nünüiki, nüküjain nümüin chi nuu'uliwo'uka'ia. Saashin tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa, nnojotsü aküjünüin tü pütchikat namüin na nuu'uliwo'ukana napüshua, alu'ujasa nümüin waneeshia ne'e chi nuu'uliwo'ukai, nia Cristo. ¹⁷Anuu tü taküjeekat joolu'u jümüin: Tü

pütchi e'itaanakat nütüma Maleiwa sünaïn pansaain nünüiki nümüin Abraham, nnojotsü amalaje'ennüin sütüma tü nuluwataakat anain Moisés. Süka jamüin, aapünüsü tü nuluwataakat anain Moisés maa aka 430 juya süchikijee naashajaain Maleiwa nümaa Abraham.

¹⁸Ayatsia pansaain tü nümakat paala Maleiwa nümüin Abraham süpüla anajiraainjatüin wayuu nümaa sünaïnjee anamiashaatain chi Maleiwakai namüin. Müleka anajiraaleje waya sünaïnjee aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés, nnojoleerüje kasajatüin wamüin tü nümakat chi Maleiwakai nümüin Abraham.

¹⁹¿Kasa kapülatatka tü nuluwataakat anain Moisés? Aapünüsü wainma juya nüchikijee Abraham süpüla shii'iyatüinjatüin sümüin wayuu sünaïn shiimüin sünaïn aainjalaaïn tü kasa mojusü saa'inrakat. Nücheküin Maleiwa süpüleerua shikettaajünüin sütüma wayuu tü nümakat Moisés sünaïn müinre'eya nüntüin Cristo chi nuu'uliwo'ukai Abraham aküjünakai achiki paala. Je süpüla nikirajüinjanain Maleiwa na wayuu Israelkana sünaïn tü nüchekakat napüleerua, nüküjain shia nümüin Moisés süpüla müinjachin aka nia wane pütchipü'ü sünaïn nüküjain tü nümakat Maleiwa namüin na Israelkana. Je süpüla ni'yataainjachin Moisés sünaïn tia, akaaliijünüshi nia sütüma wane aapieerua chaje'ewat iipünaajee. ²⁰Otta chi Maleiwakai sünaïn naashajaain paala sümaiwa nümaa Abraham, aashajaajiraashi nümaa. Nnojoiishi aashajaain nümaa nüka wane pütchipü'ü.

²¹ ¿Aapünüsü tü nuluwataakat anain Moisés süpüla sümalaje'ertiin tü nümakat paala Maleiwa sümaiwa nümiin Abraham süna in pansaain nünüiki nümiin? Nnojo, nnojotsü aapünüsü süpüla tia. Süka jamüin, nnojotsü suuntuin tü nümakat Moisés anajiraain wayuu sütüma. Müleka anajiraaleje wane wayuu nümaa Maleiwa sütüma aa'inraa tü aluwataanakat anain, anajiraainjatüje wayuu süpüshua süna injee oonowaa ne'e sümaa tiairua. ²² Ashajünüsü sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa süchiki wayuu süpüshua süna in süchepchiain naya kaainjalaa. Otta chi eekai niyaawatüin saa'u süna in nnojolüin nuuntuin anajiraain nia süna injee tü naa'inrakat niakai nümiüwa, taashishi nia süpüla anoujaa nüna in Jesucristo. Je tü kasa anasü aküjünakat achiki paala sümaiwa nütüma Maleiwa süna in pansaain nünüiki, aapünüsü maa'ulu yaa sümiin wayuu süpüshua eekai sünoujain nüna in Cristo.

²³ Wayakana, wayuu wapüshua'aya süpülapünaa nüntüin Cristo süpüla wanoujainjanain nüna in, kapüpü'üshii waya sütüma tü nümakat Moisés wane'ere'eya niweetapa Cristo süpüla anajiraainjanain waya nümaa Maleiwa nüna injee. ²⁴ ¿Kasapülatü tü nümakat Moisés? Süpülatü süntirüin waya nüna inmiin Cristo süpüla anajiraainjanain waya süna injee wanoujain nüna in. ²⁵ Je joolu'u, saa'u anajiraainapain waya süna injee tü wanoulakat, nnojoliinapa suupünaain waya tü nümakat Moisés.

Nüchonsü Maleiwa wayuu eekai sünoujain nüna in Cristo

²⁶ Jia wayuu jüpüshua chakana Galacia eekai jünoujain nüna in Jesucristo, nüchooinapa jia Maleiwa.

²⁷ Je wanaa sümaa sa'aniraain jukuaippa nümaa Cristo, müshii aka jia naa'in Cristo süna in anainapain no'ulu'u Maleiwa. ²⁸ Ja'itakaje judío in jia oo'ulaka gentilein jia, ja'itakaje süchepchiain jia wayuu oo'ulaka laülaain jia jümüüwa, ja'itakaje tooloin jia oo'ulaka jieyuuin jia, müshii aka jia naa'in Cristo jüpüshua no'ulu'u Maleiwa. ²⁹ Saa'u nüpüshinapain jia Cristo, nuu'uliwo'u ma'i jia Abraham, je kamüinjeena jia nütüma Cristo tü kasa anasü nüküjajakat achiki Maleiwa nümiin Abraham süna in pansaain nünüiki.

4 ¹ Anuu tü taküjeekat jümüin: Nüchon wane wayuu, aapüneerü nüpaala chi nüshikai nümiin so'u wane ka'i. Otta müleka ayatayü'ire nia tepichin, müshi aka ne'e wane achepchiee süka maapujyüülüin nümiin tü apaalaakat. ² Je süna in miin aka naa'in wane achepchiee, nnojoiishi laülaain nümiüwa. Aluwataanüshi natüma wane aa'inmajülii nia sümaa tü nuwashirüinkat chi nüshikai wane'ere'eya kettaain tü juya ni'itaakat paala chi nüshikai süpüla taashinjachin chi nüchonkai noulia. ³ Aka'aya wayakana wapüshua süpülapünaa anoujaa nüna in Cristo, süchepchiashii waya tü kasa shikirajakat anain wayuu manoujainsat. ⁴ Otta chi Maleiwakai, keraapa tü ka'i nüneekatjütükalia o'u paala süpüla nuluwataain chi Nüchonkai sa'akamiin wayuu,

nüjütüin Cristo süna in wayuuin nia je süna in noonoinja'a sümaa tü nuluwataakat anain Moisés, maa aka waya nüpüshikana judfókana. ⁵Ajütünüshi nia wamüin süpüla taashinjanain waya suulia tü nuluwataakat anain Moisés. Nuluwataain chi Nüchonkai süpüla nüchooinjanain waya judfókana oo'ulaka jia kana gentilekana. ⁶Je saa'u nüchooinapain jia Maleiwa, ajütünüshi chi Naa'inkai jümüin nütüma süpüla einjachin nia sulu'u jaa'in. Je joolu'u, juuntüin "Taatchee" jümüinjanain nüümüin Maleiwa, maa aka naa'in Cristo saa'u niain chi Nüchonkai. ⁷Nnojoliinapa joolu'u jia achepchieein, alu'ujasa nüchooinapa jia Maleiwa. Je saa'u nüchooinapain jia, kamüinjeena jia nütüma wanaajiraa nümaa Cristo.

Ashapataasü naa'in Pablo naalii na anoujashiikana

⁸Je paala, nnojoliwa'aya ji'raajüin chi Maleiwakai, süchepchishii jia tü maleiwayaasükalüirua ma'i. ⁹Otta müsia maa'ulu yaa, saa'u ji'raajüin nia je saa'u ni'raajüin ma'i jia kana, çjamüshii jia ju'ttaka'a jüchikua süna in juushikajaain süchiirua tü shikirajakat anain wayuu manoujainsat? ¿Keejiasü jümüin achepchiawaa jüchikua sütüma tia? Nnojoleena akaaliijünüin jia sütüma süna in jaa'inrüin tü kasa anasü nüchekakat jüpüleerua Maleiwa. ¹⁰Taapa achikichii jia süna in ju'ttüin süna in jüshateein nakuaiippa na judfókana, maa aka jeemeraain so'u sükalia neemeraakat o'u, maa aka jimi'ijaain so'u sükalia nemi'ijaakat o'u, maa aka jikaain so'u sükalia nekaakat o'u. Jaa'inreein kasa eekai müin aka tia süpüla talatüinjachin

Maleiwa jümaa jaajüin.

¹¹Ashapalaasüle ma'i taa'in jaa'u. Kasataalejese nnojolüin sümalajaain tü ta'yataaikat ja'aka süna in aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai.

¹²Tawalayuwaa, jütüjaa aa'uchi taya süna in müichipain aka taya jaa'in jia kana gentilekana. Je sükajee tüü, tachuntüin joolu'u jümüin süka süpüshua taa'in shii'iree jüshatüin takuaippa süna in nnojolüin suupünaain takuaippa tü nüshajanainkat Moisés. Mayaashiije kamaneein jia tamüin paala, nnojotsü anain tü jaa'inreekat joolu'u tamüin süna in juu'ulaweain suulia tü anajirawaakat nüna injee Cristo. ¹³Soto jaa'in wanaa sümaa tantüin ja'akamüin palajana paala. Mayaainje tantüin sümaa ayuulii ja'akamüin, ayatshia taya aküjüin nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin. ¹⁴Ja'itaichi nnojolin anain taya ju'upala saa'ujee tü ayuulii tanainjatkat, nnojoliishii e'rülüin wayumüin jia tamüin, nnojoliishii jime'erainpalain taya. Alu'ujasa, kamaneeshii jia tamüin müin aka tayakaije wane aapiee chajeejachikai iipünaajee, müin aka tayakaije Jesucristoin jümüin. ¹⁵Müleka tantüleje sümaa mo'uu ja'akamüin, eesüje süpüla jaakatüin tü jo'ukot süpüla ji'itain tanain. Otta müsia joolu'u, çjamaka'aka nnojolüitpaka'a talatüin jaa'in tamaa? ¹⁶Saa'in tamüin, jü'ünüüichipa taya saaliijee taküjain tü shiimüinkat jümüin.

¹⁷Otta na ekirajülüikana süna in alawaa, kee'ireesü naa'in jüüjüweein jia namüin shii'iree kojutüinjanain naya jütüma. Nacheküin süpüleerua jiyouktüinjatüin tü ekirajünakat anain jia tatüma, ja'itairü nnojolüin kasain saapiin jümüin

tü nekirajeekat anain nayakana. ¹⁸Müleka kojutüle jütüma wane wayuu eekai nükaaliijeein jia, anasü tia. Otta nnojotsü anain müleka kojutüle jütüma wane eekai nnojolüin shiimüin sünnain nükaaliijeein jia. Je müshia tayakai, saa'u takaaliijeein jia waneepia, anakaja ayatüle kojutüin taya jütüma, mayaashije nnojolin jümaain taya maa'ulu yaa. ¹⁹⁻²⁰Jia tachonnii aishiikana tapüla, nnojotsü tatüjjaain aa'u tü taa'inrajatkat jüka. Kee'ireesü taa'in to'unüin jünainmüin süpüla taashajaainjachin jümaa süpüla tee'iyatüin jümüin sünnain mülo'uin jaalii tatüma. Maa aka wane wayuu jierü jemeyulüin sümaa süchon, aka'aya tayaka'iya sünnain müliain taya jaa'ujee shii'iree müinjanain aka jia naa'in Cristo.

Taashishii waya maa aka naa'in chi süchonkai Sara

²¹Jia jüüjüweekana aa'in sümüin tü nuluwataakat anain Moisés, tasakirüin paala jia sünnain wane kasa: Saa'u jiaain gentilein, ¿shiimüin jiyaawatüin saa'u tü shikirajakat anain tü nüshajakat Moisés? ²²⁻²³Soto jaa'in nüchiki Abraham ashajünakat paala sümaiwa nütüma Moisés, tü nachikikat na piamashiikana nüchooin. Chi wane, süchon süchepchia tü nu'wayuusekat. Jemeishi nia maa aka sukuaippa wayuu süpüshua. Otta chi wane'e, süchon Sara tü nu'wayuusekat. Nnojotsü achepchiaain shia sütüma wayuu. Mayaaainje wainmain suuyase, kachonsü shia süka pansaain nünnüiki Maleiwa paala sümüin je nümmüin Abraham chi su'wayuusekai.

²⁴⁻²⁵Tü nüchikikat Abraham, aküjasü süchiki wane kasa, anuu shia: Na suu'uliwo'ukana tü süchepchiakat Sara, tü kanüliakat Agar, achepchiaashii naya maa aka shia. Akaajaa na wayuu jüüjüükana maa'ulu yaa sümüin tü nüshajakat Moisés shii'iree anajiraain nümaa Maleiwa sütüma, meena aka naya saa'in süchepchia wayuu, maa aka naa'in na judío chaje'ewaliikana Jerusalén, je maa aka naa'in na wayuu aküjünakana amüin paala tü pütchi e'itaanakat nütüma Maleiwa, tü aapünakat nümmüin Moisés saa'u tü uuchi kanüliakat Sinaí sulu'u tü mmakat Arabia. Je tü pütchi e'itaanakat nütüma wainma juya nüpülapünaa Moisés, tü aapünakat sümüin Sara oo'ulaka Abraham noo'opünaa chi nachoinjachikai, pansaasü shia'aya. ²⁶Je joolu'u, müshii aka waya saa'in Sara sünnain laülaain waya wamüüwa, süka taashiinapain waya suulia aluwataanaa sütüma tü nümmakat Moisés. ²⁷Watüjaa aa'ut sünnain nüchooin ma'i waya Abraham oo'ulaka Sara sütüma tü ashajünakat achiki paala. Müsü mayaa:

“Pia wayuu machonsotkot süka maralüin pia,
ja'itairü nnojolüin kachoin
pia maa'ulu yaa,
anakaja müleka talatüle pia süka süpüshua paa'in.
Ja'itairü ayouktünüitpain pia
nütüma chi pu'wayuusekai,
wainmeerü püchooinrua suulia
wayuu eekai ka'wayuusein”.

²⁸Soto jaa'in nüchiki Isaac, chi nüchonkai Abraham sümaa Sara, sünnain jemein nia sünnainjee pansaain nünnüiki Maleiwa namüin. Akaajaa jia tawalayuwaa, müshii

aka jia Isaac süka nüchooinapain jia Maleiwa sünaïnjee tü pütchi nüpansaajakat paala nüümüïn Abraham. ²⁹Otta müshia chi süchonkai Agar, chi jemeikai maa aka wayuu ne'e, jashichishi nüümüïn Isaac, chi jemeikai sünaïnjee tü naa'inrakat chi Naa'inkai Maleiwa. Akaajaa waya anoujashiikana maa'ulu yaa, müshii aka waya naa'in Isaac sünaïn jashichin wamüïn na ekirajüliikana sünaïn alawaa. ³⁰Otta tü anasükat süpüla waa'inrüïn, aküjünüsü sulu'u tü karaloukta nüchikimaajakat Maleiwa. Anu'usa nünuiki chi Maleiwakai nüümüïn Abraham:

“Püjüta puulia tü achepchieekat nümaa chi süchonkai, süka nnojölüïn niainjachin aapaain tü taapüinjatkat pümüïn.

Niainjachi aapaaka chi süchonkai Sara”.

³¹Müshi taya tachikua jümüïn tawalayuwaa: Saa'u nnojoliinapain suupünaain waya tü nuluwataakat anain Moisés, nnojoliishii waya müïn aka naa'in chi süchonkai Agar, tü achepchieekat. Müshii aka waya naa'in chi süchonkai Sara sünaïn taashiinapain waya süpüla oonowaa sümaa nünuiki Maleiwa.

Tü taashika apüla waya anoujashiikana

5 ¹Taashiinapa waya sütüma tü naa'inrakat Cristo sünaïn ouktüïn waa'ujee süpüla nnojoliinjanain kachepchiain waya wane kasa. Je sükajee tia, anakaja joolu'u müleka jüchecherüle jaa'in nünaïn Cristo süpüla nnojoliinjanain suupünaain jia kasa eekai müïn aka shia jüchikua.

²Ee jümaala jaa'in sünaïn tü taküjainjatkat jümüïn, süka shiümüïn sünaïn ajütüüshin taya nütüma Maleiwa. Müleka ji'yote'erüle jüta süka jüchajaain süchiki wane anajirawaa sünaïnjee tü nümakat Moisés, atüjaaneena aa'u jia sünaïn jiyouktüïn tü naa'inrakat Cristo süpüla anajiraainjanain jia nümaa Maleiwa. ³Müshi taya tachikua: Chi wayuu eekai ni'yote'erüïn nüta shii'iree anajiraain nümaa Maleiwa, acheküshi noonooïn sümaa süpüshuale'eya tü nuluwataakat anain Moisés. ⁴Müleka jüchajaale süchiki wane anajirawaa sünaïnjee tü nüshajakat Moisés, akatalaainapaja'a jia nuulia Cristo sükajee tia, süka nnojölüitpain kasajatüïn jümüïn tü kasa anasü naa'inrakat Maleiwa sünaïnjee anamiain nia jümüïn. ⁵Akaajasa wayakana, watüjaa aa'ulu sünaïn anajiraainapain waya nümaa Maleiwa sünaïnjee tü wanoulakat nünaïn Cristo süümüiwa. Je akaaliijünüshii waya nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süma'inru'u wa'atapajüïn keraainjatüïn süpüshua tü naa'inrüïnjatkat wapüla Maleiwa. ⁶Tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua waya anoujashiikana nünaïn Cristo, shia müleka aijiraale waya wapüla sükajee wanoujain nünaïn. Nnojotsü kasajatüïn nüümüïn müleka wo'yotoonüle ata je müleka mo'yotoojule.

⁷Aisha'ajaa jia. Achecherapü'üshii jia jaa'in sünaïn anoujaa. Otta müsia joolu'u, oo'ulaaïnapa jia suulia joonooïn sümaa tü shiümüïnkat tekirajakat anain jia. ¿Jaraliyuu oo'ule'etka jia suulia anoujaa? ⁸Nnojoiishi niain

Maleiwa oo'ule'erüin jia, süka niain eenaküin jia süpüla anoujaa. ⁹Mayaasüje palirüin ne'e tü pütchi alawaa aküjünakat jümüin, wainma ma'i tü anoujasükalüürua ja'aka eekai suu'ule'ennüin suulia tü shiimüinkat süpüla suushikajaain süchiirua alawaa. ¹⁰Otta saa'u sa'aniraaipain jukuaippa nümaa chi Senyotkai, tatüjaa aa'uchii jia sünain ayatüinjanain kache'ein waneepia sünain tü shiimüinkat. Je na ekirajülüikana jia sünain tü alawaakat, mayaasüje nnojolüin tatüjaain saa'u jaraliin naya, shiimüin sünain süsaleenain naya tü naainjalakat. ¹¹Tawalayuwaa, müleka tekirajüleje jia sünain o'yotoonoo ata, nnojoleerü mojuin namüin na judfokana nüchiki Jesús sünain ouktüin saa'u kuruusa. Je nnojoleerü e'rülüin wayümüin naya tamüin. ¹²Je na ekirajülüikana sünain alawaa, aisha'ajaa, kasataalejese nakatalaain ja'akajee.

¹³Tawalayuwaa, eenakünüshii jia nütüma Maleiwa süpüla taashinjanain jia suulia suupünaajüin tü nüshajakat Moisés. Nnojoliishii jia taashin süpüla kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Shia taashika apüla jia, jükaaliijiraain süka aijiraain jia jüpüla. ¹⁴Anuu tü nuluwataakat anain Moisés, tü alana'aleekat sünain anain sa'akajee tü aluwataanakat anain waya. Müsü mayaa: "Anakaja müleka aire püpüla wayuu süpüshua, maa aka alin pia püpülaajiraa", müsü. ¹⁵Jalia jia suulia a'ülüjaajirawaa. Müleka masütaajule jia sünain e'rülüin wayümüin namüin na juwalayuukana, amalajaajeerü tü jünoulakat sükajee tia.

**Nukuaippa chi wayuu
jüüjüükai nüümüin**

chi Naa'inkai Maleiwa

¹⁶Tamüshii paala jia: Suulia kale'eru'uin jia süchiki kaainjalaa, anakaja müleka jüüjüüle jia waneepia nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa. ¹⁷Tü kasa mojusü keejiakat nüümüin chi eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa, naata suulia tü nüchekakat chi Naa'inkai Maleiwa. Je tü kasa anasü keejiakat nüümüin chi eekai jüüjüüin nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa, wane sümüin suulia tü naa'inreekat chi eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Tü naa'inreekat chi wane'e, naata suulia tü naa'inreekat chi wane'eya. Müleka kale'eru'uin jia süchiki kaainjalaa, iseerü jüchiki jaa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua. ¹⁸Otta müleka jüüjüüle jia nüümüin chi Naa'inkai Maleiwa, nnojoleena suupünaain jia tü nümakat Moisés. ¹⁹Atüjaana aa'ulu sütüma wayuu süpüshua tü naa'inrakat chi eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Naa'inrüin tü mojusukat: maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, ²⁰maa aka kamaleiwaseyaain nia, maa aka ee'irajiraa ouutsü, maa aka kanainwaa aa'in wayuu, maa aka a'ülüjaajirawaa, maa aka achumujaa aa'in, maa aka ülü'üttaa aa'in, maa aka yaletayaa aa'in su'upala wayuu, maa aka akatajirawaa, ²¹je maa aka eperuwawaa. Chi eekai aa'inrüin kasa eekai müin aka tia, müichia nnojolin ekerolüin nüma'anamüin Maleiwa eere nuluwataain. Shia tü tamapü'ukat paala jümüin.

²²Otta jiakana, çjameena jia müleka jüüjüüle jia nümüin chi Naa'inkai Maleiwa? Shiimüin ma'i akaaliijüneena jia nütüma süpüla aijiraain jia jüpüla, je talateerü jaa'in mayaasüje ji'reerüin müliaa. Je su'unnaa tü müliaa ji'reetkat, eimalaajeerü jaa'in nütüma. Je attüjeena jia a'atapajaa mayaaanje nnojolüin jaa'a müin wayuu jümüin. Kamaneejeena jia sümüin wayuu süpüshua sümaa aa'inraa tü kasa anasükat waneepia sümüin. Je jikettaajeerü waneepia tü e'itaanakat jüpüla. ²³Anamieena jia sümüin wayuu eekai jashichin jümüin. Je jüchereerü jaa'in suulia aa'inraa kasa mojusü süka laülaain jaa'in. Meeria jukuaippa müleka jüüjüüle jia waneepia nümüin chi Naa'inkai Maleiwa. Je nnojoleerü jaralüin laülaain jaa'u, tü achiajaainjanakat jia suulia aa'inraa tia. ²⁴Chi eekai sa'aniraain nukuaippa nümaa Jesucristo, saa'ujee müin aka ouktiraakai nia nümaa, nnojotsü naa'inrüin tü kasa mojusü keejiapü'ükat nümüin, süka nnojolichipain kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. ²⁵Maa aka waluwataanüin joolu'u nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, anakaja woonoole sümaa tü nümakat wamüin. ²⁶Anakaja nnojorule alaayaain waa'in suulia wayuu sünaain kasakaaraliin woo'omüin a'ülüjawa je sünaain wachunjiraain saa'u eekai ein.

Akaaliijaa wayuu süpüshua

6 ¹Tawalayuwaa, jiakana jüüjüükana nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, müleka kaainjarale wane juwala, anashii müleka jime'ejüle naa'in süpüla

njuittinnüinjachin suulia tü kaainjalaakat. Je wanaa sümaa jükaaliijain nia, ayata jia kamaneein nümüin. Kaainjalajayaa jia wanaa nümaa. ²Anakaja müleka jükaaliijiraale wane'ewai jukua su'unnaa tü müliaa ji'rakat, süpüla jikeraajünjatüin tü nüchekakat Cristo jüpüleerua.

³Je nnojotsü anain müleka yaletayaale jukuaippa su'upala wayuu. Nnojo motüin jaa'in sünaain che'ojaain akaaliijirawaa jümüin.

⁴Anakaja eere jaa'in sünaain tü jaa'inrakat süpüla jütüjaainjatüin saa'u müleka anale je müleka mojule. Maa aka analeje'e tü jaa'inrakat, talateeshiija'a jia sümaa. Je nnojolu jiyoujireerüin tü jaa'inrakat namaa juwalayuu. ⁵Jütüjaa saa'u wasouktinneenain wane'ewai wakua nu'upala Maleiwa so'uweena wane ka'i saa'u süpüshua tü waa'inrakat, müleka anale, müleka mojule.

⁶Na ekirajünakana sünaain nünüiki Maleiwa, anakaja naapawaire süpüshi tü kasa eekat nama'ana nümüin chi ekirajakai naya.

⁷¿Kaseerü naa'inraka chi Maleiwakai nümüin chi wayuu mache'ekai süchiirua tü mojusükat? ¿Nnojoleerü cheje eera jamajatüin nümüin? Jamüsüja'a shia, jülüjeerü naa'in süpüshua. Chi aa'inrakai tü kasa anasükat, walaajeechi nütüma. Otta chi aa'inrakai tü kasa mojusükat, nnojoleechi walaain nütüma. ⁸Chi wayuu eekai ayatüin sünaain kale'eru'uin süchiki kaainjalaa, oukteechi nia saaliijee tia. Otta chi aa'inrakai tü nüchekakat chi Naa'inkai Maleiwa, ee'iranajaaneerü naa'in nütüma süpüla eenjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat

süpüshua. ⁹Je sükajee tia, anakaja makulajaainre waa'in sünnain aa'inraa tü anasükat sümüin wayuu. Müleka ayatüle waya sünnain tia, walaajeena waya nütüma chi Maleiwakai so'uweena wane ka'i. ¹⁰Müleka watüjaale saa'u tü anasükat süpüla aa'innaa, anakaja waa'inrüle tia namüin na wawalayuukana palajana je mapa sümüin wayuu süpüshua.

Achiajaashi Pablo nüchikua noulia

na ekirajüliikana sünnain alawaa

¹¹Ja'apü süshajia tatüma tü karalouktakat süka tayain kashajalain tü pütchi taküjüinjatkat joolu'u jümüin.

¹²Anuu joo tanüiki tachikua jümüin: Jalia jia suulia juushikajaain nachiiirua na wayuu aluwataakana sünnain o'yotoonaa ata. A'waataashii naya sulu'u tü nekirajakat anain süpüla kojutüinjanain naya sütüma wayuu. Müleka nnojoliireje nekirajüin sünnain tia, mojujsaliije naya natüma na judiökana sünnainjee tia. ¹³Na wayuu eekai o'yotoonüin ata, nnojoliishii ainküin oonowaa sümaa tü nuluwataakat anain Moisés. Shia kee'ireeka naa'in ne'e shi'yotoonüinjatüin jüta jiakana süpüla na'waataainjanain sulu'u jüüjüüin jia sümüin tü nekirajakat anain. ¹⁴Otta tayakai, kasataalejese nnojolin ta'waataain sulu'u

takuaippa. Shia ta'waataainjatka alu'u nukuaippa chi Wasenyotsekai Jesucristo, süka ouktüin nia saa'u taainjala. Je sükajee tia, müichipa aka ouktiraakai taya nümaa sünnain nnojoliütpain kasajatüin tamüin tü keejiakat sümüin wayuu manoujainsat. Je süka anajiraaichipain joolu'u taya nümaa Maleiwa sünnainjee tü naa'inrakat Cristo, nnojolichipa kasajachin taya sümüin tü wayuu manoujainsatkalüirua. ¹⁵Nnojoliishii waya kojutüin nütüma Maleiwa sünnainjee sukuaiippa wata, müleka shi'yotoonüle otta mo'yotoojule. Shia nüchekaka wapüleerua su'wanajaanüinjatüin wakuaippa nütüma. ¹⁶Jia a'wanajaainapakana akuaippa nütüma Maleiwa, gentilekana oo'ulaka judiökana, saa'u jüüjüüin jia sümüin tü tekirajakat anain, achuntüshi joo taya nüümüin Maleiwa süpüla nüümüliajüinjanain jia je süpüla naapüinjatüin anaa jümüin.

¹⁷Je joolu'u süka keraaitpain tü tashajakat jümüin, müshi paala taya namüin na eekai e'rülüin wayümüin tamüin: Kettshia taya. Taya'a nuhepchiaka Cristo je kamojulashi taya sünnainjee aküjaa nüchiki.

¹⁸Tawalayuwaa, achuntüshi joolu'u taya nüümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin. Amén, kasataalejese nikeraajüin tia.

Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana

ÉFESO

1 ¹Taya, Pablo, Aluwataaushika'aya nütüma Cristo Jesús, taya aneekünaka nütüma chi Maleiwakai süka nücheküin taya süpüleerua nuluwatawaa. Tashajüin joolu'u jümüin jia nüchooinkana chi Maleiwakai chakana Éfeso, jia aa'inrakana waneepia tü nuluwataakat anain süka nümaain Cristo Jesús. ²Achuntüshi taya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain wane anaa jümüin.

Tü kasa anasü naapakat Maleiwa wamüin

³Anakaja wa'waajüle chi Nüshikai, Nümaleiwasekai chi Wasenyotsekai Jesucristo. Süka nümaainapain waya Cristo, naa'inrüin chi Maleiwakai wapüleerua chajee iipünaajee kasa anashaatakat ma'i, nükaaliijakat aka waya sünain anoujaa. ⁴Otta müsia paala sümaiwa nnojolüiwa'aya kasain akumajünüin yaa soo'opünaa mmakat, nüneekatüjülü'iya waya chi Maleiwakai süpüla tü naa'inrajatkat Jesucristo wamüin. Nükatalüinjana

waya suulia waainjala süpüla lotüinjatüin wakuaippa nu'upala, ⁵süka aletüjülü'inya nünuüki Maleiwakai sünain nüchooinyaainjanain waya sünainjee tü naa'inrakat Cristo. Je süka alin waya nüpüla, talatüsü naa'in sümaa tü naa'inrüinjatkat chi Nüchonkai wamüin. ⁶Wa'waajeein nia waneepia saa'u anamiashaatain nia wamüin je saa'u nnojolin na'alijiraain suulia nuluwataain wamüin chi Nüchonkai Jesucristo aishikai ma'i nüpüla. ⁷Sünainjee anamiain chi Maleiwakai wamüin, nülatirüin waainjala woulia. Taashiinapa waya suulia, süka nuwalaajüitpain Jesús süka nüsha amülakat wanaa sümaa ouktüin, süka niain amaünajüna amüin. ⁸Aishaatashii waya nüpüla chi Maleiwakai, nuluwataakalaka chi Nüchonkai wamüin. Je süka kekiin ma'i nia, nütüja aa'ut sünain shikeraajeerüin tü nüchekakat süpüleerua naa'inrüinjatüin chi Nüchonkai. ⁹Talatüsü naa'in chi Maleiwakai saa'u nii'iyatüinjatüin wamüin joolu'u nünaainjee Cristo tü nnojotkat atüjaanain aa'u paala. ¹⁰Ekettaaajeerü nütüma Maleiwa so'uweena wane ka'i

sünain nükotchajeertüin kasakat süpüshua tü chasükat iipünaa otta yaasükat saa'u mmakat, süpüla niainjachin Cristo chi Nüneekajalakai aluwataain saa'u, süka ni'itaatüjülü'inya tü sükaliakat paala.

¹¹Aneekünüshii wayakana judiókana nütüma chi Maleiwakai süpüla nüchooinjanain waya sümaa wakatannüin nütüma süpüla nümaainjanain Cristo, maa aka süpüshua tü naa'inreekat paala, ¹²süka wayain palajanain sünain a'atapaa Cristo jüpüleerua jakana "gentilekana". Nücheküin wapüleerua waa'inreerein waneepia tü nüchekakat je wa'waajeein nia saa'u anashaatain ma'i wamüin. ¹³Otta jakana gentilekana, nüchooinyaainapa jia Maleiwa saa'u jünoujaitpain sünain tü shiimainkat, tü nüchikikat Cristo, chi O'tte'erüikai. Nümaashii joolu'u jia Cristo je aapünüshi jümüin chi Naa'inkai Maleiwa, chi nüküjakai achiki paala, chi wayaawaseinjachikai, maa aka sukuaippa wane jeerü. ¹⁴Maa aka naapüichipain chi Naa'inkai Maleiwa wamüin waya nüpüshikana, meeria nütüma süpüshua tü naapajtkat wamüin mapeena. Wa'waajeechi chi Maleiwakai saa'u taashireejenain waya nütüma suulia süpüshua waainjala so'uweena tia ka'ikat.

**Achüntüshi Pablo naa'u
na anoujashiikana**

¹⁵⁻¹⁶Wanaa sümaa taapüin jüchiki sünain miyo'u'in jünoula nünain chi Senyotkai Jesús je süchiki naalin napüshua na anoujashiikana jüpüla, waneepiashi taya achüntüin nümüin chi Maleiwakai jaa'u sünain

taapüin analu'ut nümüin saa'u süpüshua tü naa'inrakat jümüin.

¹⁷Tachüntüin waneepia nümüin chi Nümaleiwasekai chi Wasenyotsekai Jesucristo, chi Washikai Maleiwa anashaataleekai ma'i, süpüla jiyaawatüinjachin naa'u nükajee chi Naa'inkai. Müleka jülüjüle jaa'in tü nii'iyateetkat chi Naa'inkai jümüin, kekijeeena jia nütüma süpüla jütüjaainjatüin saa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua.

¹⁸Tachüntüin nümüin jaa'u süpüla nükaaliijainjanain jia chi Naa'inkai Maleiwa süpüla jütüjaainjatüin saa'u tü kasa anasü eenakünakat apüla jia nütüma Maleiwa, tü kasa anasü naa'inrüinjatkat namüin napüshua na anoujashiikana achechetkana naa'in sünain a'atapaa. ¹⁹⁻²⁰Tachüntüin jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla jiyaawatüinjachin naa'u sünain pülashin ma'i nia süpüla nükaaliijain na anoujashiikana nünain. Nnojotsü kasain isain nüchiki, müshjese'e nüsü're'erüin naa'in Cristo süchikijee ouktüin süpüla nüikkale'erüin chamüin nikialu'ujee süpüla aluwatawaa wanaa nümaa chaa iipünaa eere nuluwataain. ²¹Otta Cristo, kojutshi ma'i nütüma chi Maleiwakai suuliale'eya tü aapieekaliürua süpüshua nümaajtkat chaa iipünaa sirumalu'u, je suuliale'eya tü yolujaakaliürua süpüshua, je nouliale'eya na laülaayuukana napüshua yaa mmolu'u, nouliale'eya naya napüshua, na eekai naluwataain maa'ulu yaa je na eekai naluwataajeenain mapeena. ²²E'itaanüshi nia nütüma süpüla nuluwataainjatüin wayuu süpüshua je süpüla kojütüinjachin sütüma

suuliale'eya tü kasakat süpüshua. Je aneekünüshi nia nütüma chi Maleiwakai süpüla sülaülainjachin tü anoujasükalüürua sainküin mmakat süpüshua sünaïn süpüshua tü kasa saa'inrakat. ²³Wayakana anoujashiikana, süka niain Cristo wekiipü'üin joolu'u, wayajiraainapa, maa aka sukuaippa wane wayuu waneesia. Akaajaa müleka nnojolin niain Cristo wekiipü'üin, katata'aweena waya.

O'tte'ennüshii waya sükajee anamiain Maleiwa wamüin

2 ¹Otta jikananaya paalainka, nnojotsü joonooin amaa nünüiki chi Maleiwakai sütüma kaainjalapü'üin jia, maa aka ne'e wane wayuu eekai ouktüin sünaïn moonooin sümaa nünüiki sülaamain. ²Kaainjalapü'üshii jia so'u ka'ikat tia, süka keejiapü'üin jümüin tü kasa mojusü naa'inrakat na wayuu manoujainsaliikana, süka joonooin sümaa nünüiki chi sülaülakai yolujaa yaa iipünaapünaa, chi ootakai wayuu sainküin mma sünaïn ayouktaa nünüiki Maleiwa maa'ulu yaa. ³Shiapü'ü wakuaiippa paala wamaiwa, wo'unapü'üin süchiirua tü naa'inrakat na wayuu ayouktakana nünüiki Maleiwa. Süchepchiapü'üin waainjala süka waa'inrüin kasa mojusükat waa'inreekat. Sükajee tia, nül'ürülashii waya Maleiwa wanaa namaa napüshua na kaainjaraliikana sünaïnjee waainjala. ⁴⁻⁵Otta chi Maleiwakai, saa'u alin ma'i waya nüpüla, je süka nümüliajeein wayuu süpüshua shii'iree suu'ulaweein suulia saainjala, nujuittirüin waya suulia süchepchiaa waainjala. Mayaasüje nnojolin kasajachin nia wamüin sütümajee kaainjaraliin

waya, nii'iratüin waa'in sükajee tü naa'inrakat Cristo. Nu'tte'erüin waya süka anamiain nia wamüin. ⁶Maa aka nüso'iraaïn aa'in Cristo süchikijee ouktaa, müshi'iyaa wayakana, ojuittüinapa waya suulia süchepchiaa waainjala nütüma chi Maleiwakai, süka shii'iranajaaitpain waa'in. Je maa aka nu'unüin Cristo iipünaamüin süpüla nuluwataainjachin wanaa nümaa chi Nüshikai, akaweenia wayakana, o'üneena süpüla aluwatawaa wanaa nümaa Cristo chaa iipünaa. ⁷Chi Maleiwakai, nii'iratüin waa'in süpüla sütüjaainjachin naa'u wayuu mapeena sünaïn anamiashaataïn ma'i nia wamüin saa'u nu'tte'erüin waya suulia waainjala sünaïnjee tü naa'inrakat Cristo Jesús. ⁸⁻⁹O'tte'ennüshii jia suulia jaainjala sükajee anamiain ma'i chi Maleiwakai jümüin je sükajee nükaalijain jia süpüla jünoujainjanain nünain Cristo. Nnojoliishii jia o'tte'ennüin sünaïnjee aa'inraa kasa anasü, suulia ju'waata'alaain sulu'u jukuaiippa jümüiwa. ¹⁰Aluwataanüshi Cristo Jesús wamüin nütüma chi Maleiwakai süpüla nu'tte'erüinjanain waya nükaajee je süpüla nii'iratüinjatüin waa'in süpüla waa'inrüinjatüin tü anasükat, maa aka tü kee'ireetüjütakat naa'in paala sümaiwa süpüleerua waa'inrüin.

Wanaawajiraasü wakuaiippa nünainjee Cristo

¹¹Jia gentilekana nnojoliikana judüoin, “mo'yotooju atachiikana” jümünüin natüma na judüokana “o'yotoona atachiikana”. Tia o'yotoonaakat ata, aa'innüsü ne'e

namüin sütüma wayuu, nnojotsü nütümain chi Maleiwakai.
 12 Paalainka, nnojoiishi jütüjaain aa'u Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa, süka nnojoliin kasapünaain jia nanain na judíokana Israelkana anülia. Wayuu naatajana jia noulia. Nnojotsü kasapünaain jünain paala tü pütchi e'itaanakat nütüma chi Maleiwakai napüla, süka nayain pansaain amüin nünüiki. Shiimüin sünain makaaliujuuin paala jia nütüma chi Maleiwakai, süka nnojoliin ji'raajüin nia. 13 Je paalainka, wattashii jia nuulia. Otta müshi'iya joolu'u, nünainjee Cristo, sünainjee amülain nüsha saa'ujee jaainjala, antinnüinapa jia nünainmüin chi Maleiwakai süpüla nümaainjanain jia.

14 Waya judíokana jümaa jiakana gentilekana, aleewainapa waya joolu'u nütüma Cristo. Oo'ulainapa waya suulia pa'inüüwajirawaa, süka ouktüin nia waa'ujee wapüshua. 15 Süka ouktüin Cristo waa'ujee, maamüintpa nütüma tü nüshajakat Moisés paala süpüla nakuaippain na judíokana, süpüla wanaawainjatüin wakuaippa süpüla nümwaa Cristo waneepia, maa aka judío otta gentile. Kolotüinapa joo waya nütüma. Nnojoliinapa pa'inüüwain. 16 Sünain wanaawajiraitpain wakuaippa, waya judíokana oo'ulaka jia gentilekana, nücheküin chi Maleiwakai wapüleerua anajiraainjanain waya nümaa. Mayaainje nü'inüüpü'üin waya saalin waainjala, oo'ulainapa waya suulia pa'inüüwajirawaa nümaa sükajee ouktüin Cristo waa'ujee wapüshua. 17 Antüshi Cristo wanainmüin wayakana judíokana nüpüshikana chi Maleiwakai, maa

aka jünainmüin jiakana gentile wattakana paala nuulia, sünain aküjaa süchiki tü anajirawaakat wamüin. 18 Je nünainjee Cristo, jutatüitpa wapüleerua wanaawaa sünain antaa nümülatu'umüin chi Washikai Maleiwa nükajee chi Naa'inkai.

19 Otta müshi'iya jiakana gentilekana joolu'u maa'ulu yaa, sünainjee tü naa'inrakat Cristo, nnojoliinapa wattain jia nuulia chi Maleiwakai, nnojoliinapa naatain jia woulia. Nüpüshinapa jia Maleiwa wanaa wamaa. Kottüinapa waya sünain waneesia e'irukuu, tü nüchonwaakat Maleiwa. 20 Waya anoujashiikana wapüshua, waya judíokana oo'ulaka jia gentilekana, müshii aka waya saa'in wane miichi süka wayajiraain sünain tü wanoulakat. Akaajaa tü pütchi naküjjakat wamüin na Aluwataaushikana je na aapirülüikana süka nünüiki Maleiwa, müsü aka saa'in tü ipa e'itaanakat mmolu'u süpüla sükumajünüinjatüin tü miichikat saa'u. Otta Cristo, saa'u niain o'tte'erüin waya, müshi aka saa'in tü palajatkat ipa e'itaanüin sünain tü miichikat. 21-22 Nünainjee Cristo, otta sünainjee eichipain chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u waa'in waya akataluushikana suulia waainjala, müshii aka waya saa'in wane miichi sünain wa'waajiraain otta sünain wa'yanaajiraain wapüshua waneepia nüümüin chi Senyotkai.

Ajütünüshi Pablo nanainmüin na gentilekana

3 1 Püreesashi taya sünainjee aküjaa nüchiki Cristo Jesús jümüin jiakana gentilekana. Je

sünainjee tü anasü naa'inrakat chi Maleiwakai wamüin, achuntüshi taya waneepia jaa'u. ²Jütüjaa jümata saa'u sünain kamaneein chi Maleiwakai tamüin maa aka nüneeküin taya süpüla takaaliijainjanain jia gentilekana. ³Tü kasa naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai, tü nnojotkat sütüjaain aa'u wayuu paala nütüma, nii'iyatüin tamüin, maa aka tü tamayütakat jümüin. ⁴Jütüjaweerü aa'u joolu'u jaashaje'etpa tü karaloukta tashajakat jümüin, sünain tayain atüjaaichipain saa'u joo tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai nüka Cristo, tü nnojotkat sütüjaain aa'u wayuu paala. ⁵Tü nnojotkat nüküjüin achiki chi Maleiwakai paala sümüin wayuu, ee'iyatünüsü joolu'u nütüma chi Naa'inkai namüin na Aluwataaushikana oo'ulaka namüin na aapirüliikana süka nünüiki Maleiwa, na akataluushikana suulia naainjala. ⁶Tü ee'iyatünakat tamüin joolu'u, shia sünain kamüinjeenain jia wanaa namaa na judíokana, na Israelkana anülia, tü nüpansaajakat achiki paala chi Maleiwakai namüin. Aapüneerü jümüin nünainjee Cristo Jesús süka jünoujain nünain sünain ouktüin süpüla nu'tte'eriün jia suulia jaainjala. Wayajiraajeena joolu'u wayakana anoujashiikana wapüshua, waya judíokana oo'ulaka jia gentilekana, süka wanaawajiraain wakuaiippa.

⁷Sünainjee anamiain tamüin chi Maleiwakai, nüneeküin taya süpüla nüchepchiaa sünain aküjaa nüchiki chi O'tte'eriükai sümüin wayuu. Süka pülashin ma'i chi Maleiwakai, tountüin taa'inrüin tü nuluwataakat anain sükajee nükaaliijain taya.

⁸Mayaashije tamülatüin taa'in na'akajee napüshua na nüchooinkana Maleiwa, je saa'u anamiain nia tamüin, ayatshia taya naapaain süpüla taküjainjatüin nüchiki Cristo jümüin jiakana gentilekana, sünain alana'aleein ma'i nia sünain anain. ⁹Nuluwataain taya chi kakumalakai kasakat süpüshua süpüla tekirajüinjatüin wayuu süpüshua sünain süchiki tü naa'inrakat joolu'u, tü matüjaajuukat aa'u paala, süka nnojoliün nücheküin paala nii'iyateein sümüin wayuu. ¹⁰Nanainjee na anoujashiikana napüshua sainküin mmakat, nii'iyateein joolu'u chi Maleiwakai maa'ulu yaa sünain niain kekiin sünain süpüshua tü naa'inrakat süpüla sütüjaainjatüin naa'u tü aapieekalüirua chaa iipünaa sirumalu'u. ¹¹Otta süpüshua tü naa'inrakat chi Maleiwakai maa'ulu yaa nükaajee Cristo chi Wasenyotsekai, shia tü naa'inrüinjattütüjkalia paala sümaiwa. ¹²Sünainjee wanoujainapain nünain Cristo, nnojoliinapa waya mmoliün seema arütkawaa nünainmüin chi Maleiwakai süpüla aashajawaa nümaa. ¹³Nnojo mojuin jaa'in taalin saa'u müliain taya jünainjee sulu'u tü kaatsetkat, süka tounteerüin takaalinjain jia sütüma tü alatakak tamüin.

**Achuntüshi Pablo nüchikua
naa'u na anoujashiikana**

¹⁴⁻¹⁵Saa'u tü anasü naa'inrakat chi Washikai Maleiwa wamüin, tasapainyo'ukashi taya nümülatu'umüin süpüla aashajawaa nümaa, süka niain Süshin tü anoujasükalüirua

süpüshua maa'ulu yaa, maa aka tü chakat iipünaa oo'ulaka tü yaakat saa'u mmakat. ¹⁶⁻¹⁷ Je saa'u anashaataleechipain chi Maleiwakai wamüin, achuntüshi taya nümüin jaa'u süpüla katsüinjatüin jaa'in nütüma chi Naa'inkai je süpüla jüchecherüinjatüin jaa'in sünaain anoujaa nünain Cristo süpüla eenjachin nia jümaa waneepia. Aijeechi chi Maleiwakai jüpüla nütüma. Otta aijiraweena jia. ¹⁸⁻¹⁹ Maülesat saalin tü wayuukolüirua süpüshua nüpüla Cristo, nnojotsü wainküin wayaawatüin saa'u. Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla jiyaawatüinjatüin saa'u tü jaalinkat nüpüla Cristo, süpüla aijiraainjanain jia jüpüla maa aka alin jia nüpüla Maleiwakai.

²⁰⁻²¹ Wa'waajeein chi Maleiwakai süka pülashin ma'i nia. Nnojotsü kasain isain nüchiki. Naa'inrüin tü kasa anasükat wamüin waneepia, waya a'yataashiikana nümüin, tü wachuntakat maa'aya aka tü kee'ireekat waa'in nnojotkat wachuntüin nümüin. Kasataalejese kojutüin chi Maleiwakai watüma waya anoujashiikana sainküin mmakat süpüshua sünaainjee süpüshua tü naa'inrakat Cristo Jesús. Kojuteeshi nia watüma waneepia maa'ulu yaa je mapeena süpüla ka'ikat süpüshua. Amén.

**Tü atüjünakat nütüma chi
Naa'inkai Maleiwa**

4 ¹ Taya püreesashikai sünaainjee aküjaa nüchiki chi Senyotkai, teme'eja aa'inchii jia süpüla ayatüinjanainya sünaain tü nüneekakat apüla jia chi Maleiwakai. ² Anakaja müleka

nnojorule pülayaain jaa'in noulia na juwalayuukana. Jümüliaja eekai mojuin naa'in. Nnojo jukulajaain aa'in sümaa akaalinjirawaa. Jaa'inra tü anasükat ni'ipajee chi juwalakai eekai ni'rülüin wayümüin jümüin, saa'u alin jia jüpüshua nüpüla chi Maleiwakai. ³ Nnojo jü'ülüjiraain. Nnojo jütkaajiraain. Soto jaa'in sünaain eechipain chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in, chi akaalinjüinjachikai jia süpüla wanaawajiraainjatüin jaa'in. ⁴ Je maa'aya aka tü aneekünakat apüla waya, wanaawasü wakuaiippa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süka waneeshiain nia. ⁵ Otta chi Wasenyotsekai, nia ne'e Jüsenyotseka'aya süka waneeshin nia. Je tü wanoujakat anain wayakana, shia tü jünoujakat anain jiakana. Je tü woutiisakat anainjee waya, shia ne'e tü woutiisakat anainjee jiakana. ⁶ Otta chi Washikai Maleiwa, nia ne'e Jüshika'aya je nia ne'e Jümaleiwaseka'aya. Nia nümüiwa a'waajüneeka watüma wayakana wapüshua, süka niain laülaain saa'u wayuu süpüshua. Nia akaaliijaka waya sünaain aa'inraa kasa anasü sünaain een nia waneepia sulu'u waa'in. ⁷ Aapünüsü wamüin wane'ewaare wakua tü watüjakat apüleerua nütüma Cristo. Ka'yataainshii joo waya nütüma, süpüla waa'inrüinjatüin tü kasa anasü nüchekakat wapüleerua sükajee anamiain nia wamüin. ⁸ Maa aka sümakat tü ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajtkat chi Maleiwakai:

“Süchikijee nükanajüin tü nü'ünüükalüirua,
naapüin tü nüsulajeeekat
sümüin tü nüpüshikalüirua

sümaa nu'unüün iipünaamüün emüün chi Maleiwakai".
 9 ¿Jamalu'ut tü pütchi "nu'unüün iipünaamüün" makat? Shia süka nüshakatüün Cristo paala yaa saa'u mmakat. 10 Chi antakai paala yaa saa'u mmakat, nia ne'e chi o'unakai iipünaamüün waneemüün sa'ata sirumakat süpüla laülaainjachin nia saa'u kasakat süpüshua. 11 Otta niakai, nüneeküün su'utku tü anoujasükalüürua je naapüün namüün atüjaa süpüleerua tü a'yatawaa naa'inrüinjatkat nümüün. Je naapale'einya wane anüliee namüün wane'ewai nakua sükajee tü na'yataainkat. Müsü mayaa: na Aluwataaushikana, na aapirüliikana süka nünüiki Maleiwa, na aküjaliikana nüchiki chi O'tte'erüikai sümüün tü manoujainsatkalüürua, je na aa'inmajülüikana sünaïn ekirajaa na anoujashiikana. 12 Nüneeküün naya chi Maleiwakai süpüla nakaalinjüünjanain waya anoujashiikana wapüshua sünaïn wa'yataain nümüün chi Senyotkai, süpüla koo'omüünjatüün wamüün sütsüün waa'in sünaïn anoujaa. 13 Nücheküün chi Maleiwakai süpüleerua wountüünjatüün tü aleewaakat sünaïn anoujaa nünain chi Nüchonkai, je süpüla wayaawatüün saa'u süpüshua tü kasa anasü naa'inrakat wamüün, süpüla müün aka waya naa'in Cristo sünaïn laülaain waa'in sünaïn anoujaa. 14 Je sükajee tia, nnojotsü jo'uweeinjatüün jaa'in, suulia joojüün süpüla e'ike'ennaa süka alawaa sütüma tü anoujayaasükalüürua. 15 Shieesü wo'unaka achiürua tü shiimüinkat waneepia süpüla aleewainjanain waya namaa na

wawalayuukana, süpüla müünjanain aka waya naa'in Cristo sünaïn süpüshua tü waa'inrakat, chi aluwataakai saa'u süpüshua tü anoujasükalüürua. 16 Cristo, nüko'omüünjüün waneepia wamüün tü aijiraakat atüma waya wane'ewai wakua wanaa sümaa wa'yataain nümüün.

Nukuaippainjatkat wane anoujashi

17 Joolu'u tachuntüün jümüün sulu'u nünülia chi Senyotkai süpüla juu'ulaain suulia jaa'inrüün tü kasa mojusü saa'inrakat tü wayuu manoujainsatkalüürua otta tü jülüjakat saa'in, tü maa'inkat atüma saa'in. 18 Süka mee'iranajaain saa'in tü wayuukolüürua nütüma chi Maleiwakai, isasü süchiki shiyaawatüün saa'u sukuaippa tü anasükat. Je süka shiyouktüün tü shiimainkat, nnojoshi jamajachin nia sümüün. Müshi aka saa'in wayuu naatajatü noulia. 19 Je süka keejiaïn namüün tü mojulawaakat, kee'ireesü naa'in naa'inreeïn waneepia tü kasa yarüttakat atüma naa'in. Maapüülsalii sünaïn aa'inraa. 20 Akaajasa jiakana, nnojotsü shiainjatüün jukuaippain tia, süka nnojoliïn ekirajuushin jia sünaïn nütüma Cristo. 21 Tü aküjünakat jümüün, shia tü shiimainkat nikirajakat anain Jesucristo je süchiki süpüshua tü naa'inrakat. 22-23 Je jiakana paala, süchepchiapü'üshii jia jaainjala, süka keejiaïn jümüün oonowaa sümaa alawaa, je süka jaa'inrüün tü mojusü yarüttakat atüma jaa'in. Je joolu'u saa'u jünoujain nünain Cristo, anashii müleka juu'ulaale suulia tü kasa mojusü jaa'inrapü'ukat je tü mojusü jülüjapü'ukat jaa'in. 24 Je

saa'u shii'iranajaaitpain jukuaiippa, anakaja jaa'inrüle waneepia tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua süpüla müinjanain aka jia naa'in süinain jaa'inrüin tü anasükat saa'u jükatannüinapain suulia jaainjala.

²⁵Je sükajee tia, juu'ulaa jumata suulia aküjaa alawaa wane'ewai jukua. Anakaja müleka jüküjiraale tü shiimainkat waneepia namaa na juwalayuu anoujashiikana, süka jiajiraainya ne'e süinain tü anoujaakat nünain Cristo. ²⁶⁻²⁷Müleka jashichire jia nümüin wane juwala, juu'ulaa suulia jashiee süpülapünaa atunkaa suulia kaainjalajüin jia sulu'ujee nütüma Satanás chi sülatülakai yolujaa.

²⁸Chi eekai ka'ruwaralin, anakaja müleka nuu'ulaale joolu'u suulia a'luwajaa. Anashi müleka ni'yataale süpüla tü niküinjatkat aa'u je süpüla tü nümüliajiainjatkat wayuu eekai müliain.

²⁹Nnojo jaashajaain süka pütchi eekai airu'ulüin sümüin wayuu. Jaashajaa namüin süka pütchi analu'ut akaaliijüinjatkat naya süinain tü anasükat. ³⁰Akaajasa jaashajaale süka pütchi mojulu'ut, mojeerü ma'i naa'in chi Naa'inkai Maleiwa, chi jiyaawaseinjachikai maa aka sukuaiippa wane jeerü süpüla jütüjaanüinjanain aa'u so'uweena wane ka'i süinain taashinjanain jia suulia jaainjala. ³¹Juu'ulaa suulia ülü'üttaa aa'in sümüin wayuu je suulia kanain jaa'in eekai jü'ülüjjaain sümaa. Nnojo juwooroloin sümüin wayuu süka pütchi mojulu'ut. ³²Shia anakaja alu'u müleka anamajiraale jia jümüin jüpüshua sümaa aijiraain jia jüpüla. Anakaja müleka motüle

jaa'in naainjala wane juwala, maa aka naa'in chi Maleiwakai motüin naa'in jaainjala süinainjee tü naa'inrakat Cristo süinain ouktüin nia jaa'ujee.

5 ¹Anakaja müleka jüshatüle nukuaippa chi Maleiwakai, süka nüchooinapain jia je süka alin ma'i jia nüpüla. ²Anakaja müleka aijiraale jia jüpüla jüpüshua, maa aka alin jia nüpüla Cristo. Watüjaa aa'uchi nia süinain alin waya nüpüla, süka naapajiraain nikii süpüla ouktaa waa'ujee süpüla talatüinjatüin naa'in chi Maleiwakai.

³Saa'u jükataluushin suulia jaainjala süpüla nüchooinjanain jia chi Maleiwakai, juu'ulaa jümata suulia a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, suulia aa'inraa kasa yarüttüsü, otta suulia kee'ireein jaa'in washirüü. ⁴Nnojo jaashajaain süka tü pütchi japüikat atüma wayuu, oo'ulaka süka sünüiki'ipala wayuu eekai maa'in saa'in. Je nnojo jime'erainpalain wayuu süka pütchi yarüttüsü. Shia anaka alu'u müleka jaapüle analu'ut nümüin chi Maleiwakai waneepia. ⁵Nnojoleerü ein apashii wayuu eekai kaainjaralüin na'aka na aluwataainjanakana chaa iipünaa so'uweena tü ka'i nuluwataainjatkat o'u Cristo nümaa Maleiwakai. Nnojoleerü ein apashii wayuu eekai keejiaain nümüin a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, chi aa'inrakai kasa yarüttüsü waneepia, chi kee'ireekai naa'in washirüü, otta chi kamaleiwaseyaashikai. ⁶Nnojo joonoin sümaa pütchi eekai ein ne'e suulia ji'ike'ennüin je suulia süsalajüin jia nütüma

chi Maleiwakai wanaa namaa na moonooinkana sūmaa nūnūiki.

⁷Nnojotkalaka anain sūpūla jaa'aleewajaain namaa sūnain aa'inraa kasa mojusū.

⁸Otta jiakana paala nnojoliwa'aya jūnoujain, mūshii aka piyuusho'ukai jia, sūka nnojolūin ji'raajūin tū shiimainkat nūnūikikat chi Maleiwakai. Alu'ujasa joolu'u sūka nūchooinapain jia, nuwaralo'ushii jia sūkajee ji'raajūitpain tū shiimainkat. Anakaja mūleka jūljūale jaa'in waneepia tū shiimainkat sūpūla nuwaralo'uinjanain jia Maleiwakai waneepia.

⁹Mūleka waraittūle jia sa'akapūnaa nuwarala chi Maleiwakai, jaa'inreerū tū anasūkat sūmūin wayuu, tū nuluwataakat anain, je jūkūjeerū waneepia tū shiimainkat. ¹⁰Teme'ejūin jaa'in shii'iree jiyaawatūin saa'u tū nūchekakat chi Senyotkai jūpūleerua sūpūla jaa'inrūinjatūin shia. ¹¹Anakaja mūleka nnojoliire wanaawain jaa'in namaa na wayuu sa'akakana tū piyuushikat, sūka maamūin sūmūin wayuu tū naa'inrakat. Shia anaka alu'u mūleka jaa'inrūle tū anasūkat natūjajaiwa na wayuukana saa'u sūnain kaainjalain naya. ¹²Tū mojusū naa'inrakat na sa'akakana tū piyuushikat, kalu'usū japūlii ne'e yootūle sūchiki, mayaasūje naa'inrūin shia sujuuna wayuu. ¹³Otta mūleka naapaale tū shiimainkat, natūjajaeerū aa'u sūnain kaainjalain naya. ¹⁴Chi eekai naapaain, ee'iranajaajeerū naa'in sūpūla aa'inraa kasa anasū maa aka sūmakat tū jayeechi wee'irajakat: “Pūchijiraa maala, pūso'iraa maala paa'in suulia ouktaa,

sūpūla sūntūinjatūin nuwarala chi Maleiwakai pūnainmūin nūtūma Cristo”.

¹⁵Otta mūshii'ya jiakana, anakaja mūleka jūljūale jaa'in sūpūshua tū jaa'inrakat saa'u kekiinapain jia nūtūma chi Maleiwakai sūpūla jaa'inrūin tū nuluwataakat anain. Jalia jia jūmalaja'alaajayaa. ¹⁶Sūkajee wainmain na akūjakana alawaa maa'ulu yaa, nnojo juu'ulaain suulia akūjaa sūmūin wayuu tū shiimainkat nūnūikikat chi Maleiwakai. ¹⁷Nnojo maa'in jaa'in. Shia anaka alu'u mūleka jiyaawatūle saa'u tū nūchekakat chi Senyotkai jūpūleerua. ¹⁸Nnojo jiperūin. Maa'inyūū tia. Shia anaka alu'u mūleka jūjūjūle jia waneepia nūmūin chi Naa'inkai Maleiwa sūpūla jaa'inrūinjatūin tū nūchekakat chi Senyotkai jūpūleerua. ¹⁹Wanaa sūmaa juutkajaain, yooto jumaala sūchiki tū jayeechi kanūliakat Salmos, je tū nūchikikat Maleiwa ee'irajūnakat paala, je tū jayeechi wa'waajakat aka nia maa'ulu yaa. Jii'iraja nūmūin sūka sūpūshua jaa'in. ²⁰Saa'u jūnoujain nūnain chi Wasenyotsekai Jesucristo, jaapa analu'ut saa'u kasakat sūpūshua nūmūin chi Maleiwakai Washikai.

Nakuaippainjatkat na ka'wayuuseshiikana

²¹Je mūleka kojutūle Cristo jūtūma, anashii mūleka jūjūjūjiraale jia jūmūin jūpūshua. ²²Jia jiyeuukana ka'wayuuseshiikana, anashii mūleka jūjūjūle jia wane'ewa'ire jukua namūin ju'wayuuse maa'aya aka jūjūjūin jia nūmūin chi Senyotkai. ²³⁻²⁴Maa aka sūnain jūjūjūin

waya anoujashiikana sainküin mmakat süpüshua nümüin Cristo chi O'tte'erüikai süka niain wekiipü'tüin, akaainjana jia jieyuu ka'wayuuseshiikana wane'ewa'ire jukua namüin na ju'wayuusekana süka nayain latülaain jaa'u.

²⁵Aka'aya jiakana tooloyuukana, anakaja müleka aire jüpüla ju'wayuuse wane'ewa'ire jukua, maa aka naa'in Cristo sünain alin nüpüla na anoujashiikana napüshua sainküin mmakat. Je watüjaa aa'uchi Cristo sünain alin waya nüpüla, süka naapajiraain nukuaippa waa'ujee süpüla ouktaa, ²⁶shii'iree woonoon sümää nünüiki chi Maleiwakai süpüla waa'inrüinjatüin tü anasükat. Nükatalüin waya suulia waainjala sümää nüla'ajaain woulia süpüla wuleinjatüin waa'in. ²⁷Naapajiraain nukuaippa Cristo süpüla maainjalainjanain waya so'uweena tü ka'ikat washa'wale'enneetkat o'u nü'ütüpa'amüin sünain anashaatain ma'i waya nu'upala Maleiwa süka wuleinjatüin waa'in. ²⁸Otta jia tooloyuukana, anakaja müleka aire jüpüla ju'wayuuse wane'ewa'ire jukua, maa aka naa'in Cristo sünain alin nüpüla na anoujashiikana, je maa aka alin jia jüpülajiraa. Chi wayuu eekai alin nüpüla nu'wayuuse, aijiraashi nia nüpüla süka tia. ²⁹⁻³⁰Wane wayuu, nnojotsü kanain naa'in ni'iruku, shia eeka naa'inmajüin shia. Akaajaa waya nütüma Cristo, naa'inmajüin waya süka kottüin waya nünain.

³¹Maa aka sümakat tü pütchi ashajünakat paala sümäiwa sulu'u tü nüchikimaajatkat chi Maleiwakai: "Ka'wayuusepa wane wayuu, acheküshi nükatalaain

shipialu'ujee nii je nipialu'ujee nüshi, süpüla sa'aniraaïnjatüin nukuaippa sümää nu'wayuuse. Kakata'awaishii naya paala. Je joolu'u, kottüinapa joo naya süpüla waneesüinjatüin nukuaippa". ³²Tü ashajuushikat, shikirajüin waya sünain wane kasa anashantasü ma'i, kasa nnojotkat atüjaanüin aa'u paala sümäiwa. Shia tü nüchikikat Jesucristo namaa na anoujashiikana nünain. ³³Otta shikirajüin waya sünain wane kasaya: Jia tooloyuukana wane'ewa'ire jukua, anakaja müleka aire jüpüla ju'wayuuse maa aka alin jia jüpülajiraa. Aka'aya jiakana jieyuukana, anakaja müleka kojutule jütüma ju'wayuuse.

Nakuaippainjatkat na achooinkana otta na kachooinkana

6 ¹Je jia achonlu anoujashiikana nünain chi Senyotkai, anakaja müleka joonoole sümää sünüiki jii je nünüiki jüshi, süka shiain nücheküin chi Maleiwakai jüpüleerua, ²⁻³süka sümüin paala sümäiwa tü pütchi aluwataanakat anain na watuushikana nütüma Maleiwa: "Kojut pütüma püshi otta püi, süpüla pi'rüinjatüin miyo'uwaa otta kasa anasü yaa saa'u mmakat". Shia palajatkaja ma'i aluwatawaa tüü sünain ke'ipainjatüin nümüin chi aa'inrakai.

⁴Otta jia kachooïnshiiikana, anakaja müleka juluwataale na jüchooinkana süka anakat akuaippa suulia jashichijüin naya jümüin sünainjee achiajaanaa waneepia. Anashii jikirajüle naya sünain tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai. Ji'itaa napüleerua tü pütchikat sünain jüchiajaain naya süpüla noonoinjanain sümää.

**Nakuaijainjatkat na piuunakana
otta na laamakana**

⁵Otta jia piuunakana, anashii müleka joonole sümaa nanüiki na jülaamainkana sümaa kojutüinjainain naya jütüma. Nnojoiashii naya kojutuyaaainjanain ne'e. Shiimainjatü jütüma, sümaa joonoin sümaa nanüiki maa aka joonoin sümaa nüüiki Cristo. ⁶Anakaja müleka joonole sümaa nanüiki waneepia sünnain jaa'inrüin tü nuluwataakat anain jia, ja'itainain nnojoliin. Nnojotsü jaa'inrayaainjatüin ne'e no'upala shii'iree anain jüchiki natüma, shia saa'u nipiunaseinapain jia Cristo sünnain aa'inraa waneepia tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua. ⁷Ji'yataa namüin na jülaamainkana süka süpüshua jaa'in, maa aka ji'yataain nüümüin chi Senyotkai, ⁸süpüla juwalaajüüneenain nütüma saa'u tü kasa anasü jaa'inrapü'ükat maa aka na eekai nnojoliin piuunain.

⁹Otta jiakana laamakana, anakaja müleka kojutule jütüma na jipiunasekana, maa aka naa'in nayakana kojutüin jia natüma. Je nnojü müliain naa'in jütüma shii'iree noonoin sümaa jünüiki. Soto jaa'in chi Maleiwakai chakai iipünaa sünnain nnojolin kachekalain nia na'aka na anoujashiikana. Nia nalaamainka na piuunakana otta jia laamakana.

**Tü korolo nütkaaayainjatkat
wane anoujashi**

¹⁰Alü'ütsü joolu'u süpüla keraain tü tashajakat jümüin. Anakaja müleka katsüinre jia waneepia sükkajee nütsüin chi Senyotkai

akaalinjakai jia. ¹¹Je sünnain jütkaain nümaa Satanás sülaülakai yolujaa, nükaaliijeena jia chi Maleiwakai süpüla jiyouktüinjatüin tü mojusükot nüchekakat jüpüleerua Satanás. Jaapaa jumaala tü korolo aapünakat jümüin nütüma chi Maleiwakai süpüla jütkaayain nümaa Satanás. ¹²Nnojoliishii waya atkaashiiin sümaa wayuu. Atkaashii sümaa tü yolujaa mojulaasükalüirua, tü aluwataakat saa'u tü manoujainsatkalüirua sainküin mmakat, je saa'u tü wayuukolüirua sa'akakat piyuushi sütüma saainjala, aainjinnakat kasa mojusü sütüma yolujaa.

¹³Je sükkajee tia, jaapaa jumaala tü korolo aapünakat jümüin nütüma chi Maleiwakai süpüla jütkaain nümaa Satanás, süpüla katsüinjatüin jaa'in so'u tü ka'i sünteetkat o'u tü mojulaasükalüirua jünainmüin, süpüla jiyouktüinjatüin tü mojusü jaa'inreekat nütüma Satanás, otta süpüla jüchekerüinjatüin jaa'in sünnain atkawaa nümaa. ¹⁴Anakaja joonole waneepia sümaa tü shiimainkat nüchikikat chi Maleiwakai süpüla yapainjanain jia süpüla atkawaa, maa aka na'atüin wane surulaat chaje'ewaikai Roma tü si'ira je tü she'in kachueerakat naa'into'upünaa suulia na'apüla'ü na nü'ünüükana. ¹⁵Maa aka na'atüin wane surulaat tü nüsapaatse atkaayakat süpüla yapainjachin nia süpüla atkawaa, anakaja yapale jiakana süpüla aküjaa tü nüchiki Maleiwa anakat atüma saa'in wayuu. ¹⁶Maa aka wane taapüla najapulu'ukat wane surulaat suulia sünnain najatü na nü'ünüükana nünnainmüin, anakaja müleka jüchekerüle jaa'in sünnain anoujaa

süpüla jiyouktüinjatüin tü mojusü nüchekakat Satanás süpüleerua jaa'inrüin. ¹⁷Je maa aka na'atüin wane surulaat tü uwon kachueerakat süinain nikii süpüla atkawaa suulia sheewa'alaain, anakaja müleka ju'tte'ennüle jüpüshua nütüma Cristo süpüla jiyouktajatüin tü alawaa nuküjakat Satanás jümüin. Je maa aka najapulu'uin wane chajaruuta atkaaya, anakaja jaapaale nünüiki chi Maleiwakai akaaliijünakat aka jia nütüma chi Naa'inkai nuulia Satanás. ¹⁸Anakaja müleka jüchecherüle jaa'in süinain achuntaa nümüin chi Maleiwakai süpüla naa'inmajüinjanain jia nüka chi Naa'inkai süinain süpüshua tü jaa'inrüinjatkat je süinain atkawaa nümaa Satanás. Je juchunta waneepia sa'wai je so'uka'i saa'u tü anoujasü nüchooinkolüirua Maleiwa.

¹⁹Juchunta taa'u tayaka'iya süpüla nnojolinjachin mmolüin taya süinain aküjaa sümüin wayuu nüchiki chi O'tte'erüikai, tü nnojotkat sütüjaain aa'u paala, je süpüla naapüinjatüin chi Maleiwakai tamüin tü pütchi taküjainjatkat sümüin.

²⁰Ja'itaichi püreesain taya

maa'ulu yaa, juchunta taa'u süpüla nnojolinjachin mmolüin taya süinain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai, süka taneekünüin nütüma süpüla tia.

Nüpütaaya Pablo

²¹⁻²²Otta müshia Tíquico, chi wawala aishikai wapüla, nüchepchiakai chi Senyotkai süinain naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain nia, tajütüinjachi nia jünainmüin süpüla nütütajainjanain jia süinain anoujaa. Nüküjeerü wachiki jümüin je süchiki tü takuaippakat yaa sulu'u tü kaatsetkat. ²³Achuntüshi taya jaa'u jiakana wawalayuukana nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla naapüinjatüin wane anaa jümüin. Anakaja müleka aijiraale jia jüpüla jüpüshua saa'u jünoujainapain nünain chi Maleiwakai.

²⁴Achuntüshi taya nümüin chi Maleiwakai süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia sümüin wayuu süpüshua eekai alin chi Senyotkai Jesucristo napüla waneepia süka süpüshua naa'in.

Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana FILIPOS

Asakiraashi Pablo namaa na anoujashiikana

1 ¹Taya Pablo, nümaa Timoteo, waya na nüchepchiakana Cristo Jesús, washajüin joolu'u jümüin jüpüshua jia wawalayuukana chakana Filipos, jia nüchooinkana Maleiwa sünañjee jünoujain nünañ Jesucristo. Je washajüin jümüin jia laülaashiikana oo'ulaka jia aa'inmajülüikana chakana sulu'u tü outkajaaleekat. ²Achuntüshii waya nüümüin chi Washikai Maleiwa je nüümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain wane anaa jümüin.

A'waataashi Pablo nalu'u na anoujashiikana

³Aapüshi taya analu'ut nüümüin Maleiwa jaa'u jüpüshua jülüjapa jia taa'in. ⁴Je wanaa sümaa tachuntüin nüümüin jaa'u, talatashaatasü ma'i taa'in ⁵süka sotüin taa'in sünañ jükaaliijain taya sünañ aküjaa nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, wanaa sümaa tantüin ja'akamüin. Je ayatayüli'iya jia sünañ akaaliijaa taya maa'ulu yaa. ⁶Tatüjaa

aa'uchi chi Maleiwakai sünañ nu'ttüichipain sünañ aa'inraa kasa anasü jümüin süpüla juuntüin aküjaa nüchiki Cristo wanaa tamaa. Nnojoleechi oo'ulaain nia suulia aa'inraa tü anasükat jümüin wane'ere'eya keraain jüpüshua nütüma so'uweena tü ka'i nüle'ejüinjatkat o'u Cristo.

⁷Aishii ma'i jia tapüla, je nnojoiishi japülin taya süka a'waatawaa julu'u süka jükaaliijain taya waneepia. Jütüjaa aa'uchi taya sünañ sükajeejachin anamiain chi Maleiwakai tamüin nüneekakalaka taya süpüla aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai. Je nnojoiishi jiyüülajüin taya wanaa sümaa takaaliijain wayuu sünañ anoujaa tü shiimüinkat sümaa tasouktüin sümüin eekai shiyujain tü tekirajakat anain. Je joolu'u sünañ püreesain taya saaliijee taküjain nüchiki Cristo, ayatshia jükaaliijain taya. ⁸Nütüjaa aa'uchi taya chi Maleiwakai sünañ shiimüin te'reein ma'i jia, süka alin ma'i jia tapüla maa aka alin jia nüpüla Cristo. ⁹Anuu tü tachuntakat apüla jaa'u nüümüin chi Maleiwakai: Achuntüshi taya nüümüin süpüla koo'omüinjatüin

jaalinjiraa jüpüla. Je achuntüshi süpüla jütüjaainjatüin saa'u tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua, sümaa jiyaawatüinjatüin saa'u tü jaa'inrakat müleka analein je müleka mojulein, ¹⁰süpüla shiainjatüin jaa'inrüin tü kasa anasükat waneepia. Kasataalejese wulein jaa'in sümaa lotüin jukuaippa nu'upala Maleiwa süma'inru'u ja'atapäin tü ka'i nüle'ejajatkat o'u Cristo. ¹¹Nünainjee Jesucristo, juunteerü jaa'inrüin waneepia tü anasükat sümüin wayuu süpüshua. Je kojuteechi chi Maleiwakai sütüma wayuu wainma sümaa nu'waajüneechin sünainjee tü kasa anasü jaa'inrakat.

Mayaainje püreesain Pablo, ayatüsü aküjünüin nüchiki Cristo

¹²Tawalayuwaa, acheküshii jiyaawatüin saa'u wane kasa. Mayaainje püreesain taya, nnojotsü sümalaje'erüin tü wa'yataainkat sünain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai. Süka jamüin, aapünüitpa joolu'u nüchiki sütüma wayuu eepünaale nnojolüin sükүjünüin paala. ¹³Süpüshua wayuu yaaya sulu'u nipia chi sülaülashikai mma, tü nuwaariasekalüirua oo'ulaka tü surulaatkalüirua, nayaawatüitpa joo saa'u saaliijeejachin takүjain nüchiki Cristo püreesakalaka taya.

¹⁴Je sükajee püreesain taya, katsüüntpa naa'in wainma na wawalayuu yaakana Roma nütüma chi Senyotkai süpüla aküjaa nünüiki chi Maleiwakai. Alana'alesia ma'i joolu'u sünain yalalayain naya je sünain nnojoliin mmolüin seema aküjaa. ¹⁵⁻¹⁶Tatүjaa aa'uchii naya sünain lotüin nakuaippa

sünain aküjaa. Akүjүshii naya nüchiki Cristo süka alin ma'i taya napüla, je süka natүjaain saa'u sünain püreesain taya süpüla teme'ejüinjanain naa'in na laülaashiikana yaaya sünain shiimüin nüchiki chi O'tte'erüikai. Otta eeshii wane wawalayuu yaaya Roma, a'ülüjjaweeshii ma'i naya tamaa. Müshii aka nayoujire'etkai nakuaippa wanaa tamaa sünain aküjaa nüchiki Cristo. ¹⁷Na'waataain sulu'u aküjaa nüchiki Cristo sümüin wayuu wainma wanaa sümaa een palitchon ne'e takүjajakat amüin süka püreesain taya. ¹⁸Otta müshi'iya nayakana, nnojoiishii jamajanain tamüin. Mayaasüje nnojolüin wanaawain naa'in tamaa sünain aküjaa nüchiki Cristo, talatüsü taa'in süka ayatüinya sükүjünüin. Ayatsia akүjүnüin natüma na wayuukana maa aka natüma na eekai wanaawain naa'in tamaa.

Je ayateechia ne'e taya waneepia talatüin aa'in, ¹⁹süka tatүjaain saa'u tajuitteechin sulu'ujee tü kaatsetkat süka jüchuntüin taa'u nümüin Maleiwa je süka nükaalijain taya chi Naa'inkai wanaa sümaa talatirüin tü müliaakat. ²⁰Tacheküin taa'inrüin waneepia tü kojutkat atüma Cristo, müleka ayatüle taya sünain katüin to'u, otta müleka to'utinnüle aa'in. Kasataalejese yalalayain taya süpüla nnojolinjachin taa'inrüin wane kasa japүjееchikat akajee taya.

²¹Müleka to'utinnüle aa'in, nnojotsü mojushiin tamüin, süka cheechin taya nümaa Cristo süpüla ka'ikat süpüshua sükajee tia. Akaajasa müleka ayatüle taya sünain katüin to'u, tacheküin talateein naa'in Cristo sütüma süpüshua

tü taa'inrakat. ²²Je tounteerü ta'yataain nümüin chi Senyotkai sünain takaaliijain wayuu wainma. Nnojotkalaka tatüjaain aa'u jaralüin anain saa'in tamüin. ²³Otta müleka to'utinnüle aa'in, alana'aleesia ma'ia sünain anain shia saa'in tamüin, süka to'uneechin eemüin Cristo.

²⁴Otta alana'aleesia ma'ia sünain anain jümüin müleka ayatüle taya sünain katüin to'u, süka che'ojaain jümüin takaaliijain jia. ²⁵Sükajee tia, tatüjaa aa'ut sünain nnojolin ouktamaatajachin taya. Eekalaka süpüla takaaliijain jia sünain anoujaa süpüla talatüinjatüin ma'ia jaa'in waneepia. ²⁶Je tale'ejapa jünainmüin süpüla takaaliijain jia, talatashaateerü ma'ia jaa'in sünain jaapeerüin analu'ut nümüin Cristo saa'u nüle'ejireechin taya tachikua jünainmüin.

²⁷Otta süma'inru'u ja'atapajüin tü kasa alateetkat tamüin, saa'u jünoujainapain tü nüchikikat Cristo, chi O'tte'erüikai, shiainjatü jaa'inraka tü nüchekakat jüpüleerua. Ja'itaichi mo'unüin taya jünainmüin, taapee achikichii jia sünain katsüin jaa'in je sünain paa'inwainjanain jia sünain ekirajaa tü shiimüinkat nüchikikat chi O'tte'erüikai. ²⁸Nnojo mmolüin jia neema na wayuu e'rülüikana wayümüin jümüin. Je ne'rapa jia sünain nnojoliin mmolüin jia neema, nayaawateerü aa'u sünain ein chi Maleiwakai jümaa sünain o'tte'eraa jia. Otta nayakana, amülouleena mapeena. ²⁹Tü müliaa jülatirakat, antüsü jünainmüin süka jüneekuushin nütüma Maleiwa süpüla jünoujainjanain nünain Cristo otta süpüla ji'rüinjana'inya tü müliaakat nünainjee. ³⁰Müshii aka jia joolu'u taa'in sünain

müliain saa'ujee tü jünoulakat. Tamaapü'üshii jia paala wanaa sümaa te'rüin müliaa saa'ujee ta'yataain nümüin Maleiwa, je jaapüin joolu'u tachiki sünain ayatüin tü müliaakat tamüin yaa sulu'u tü kaatsetkat.

Ashataa nukuaippa Cristo sünain nnojolüin kapülain ne'e naa'in nukuaippa nümüiwa

2 ¹Talatüsü ma'ia taa'in jütüma, süka jüchecherüin jaa'in waneepia sünain anoujaa sütümajee sa'aniraaipain jukuaippa nümaa Cristo. Tatüjaa aa'ulu sünain jükaaliijünüin waneepia nütüma wanaa sümaa mojuin jaa'in, süka alin ma'ia jia nüpüla. Tatüjaa aa'ulu sünain wanaawajiraain jaa'in nümaa chi Naa'inkai Maleiwa, je sünain jümüliajüin na juwalayuukana eekai müliain. ²Je joolu'u, süpüla koo'omüinjatüin tü talataa eekat tama'ana, tachuntüin joolu'u jümüin süka süpüshua taa'in süpüla paa'inwainjanain jia otta müsia süpüla aijiraainjanain jia jüpüla sünain ji'yataain nümüin chi Senyotkai. ³Tü kasa anasü jaa'inrakat sümüin wayuu, nnojo jaa'inrüin shia süpüla ju'waajüneein süka oo'ulaka süpüla ju'waataainjanain sulu'u sümaa pülayaain jaa'in suulia wayuu. Je nnojo yaletayaain jukuaippa su'upala wayuu. Shia anaka alu'u kojutule napiushua na juwalayuukana jütüma. ⁴⁻⁵Meeshii aka jia naa'in Cristo Jesús sünain kapülain jaa'in nakuaippa na juwalayuukana, nnojo kapülain jaa'in jukuaippa ne'e jümüiwa. Anuu wane jayeechi aküjünakat alu'u nüchiki Cristo:

- ⁶ Mayaainje wanaawain
nukuaippa Cristo nūmaa
Maleiwa,
nnojotsü kachiiruain naa'in
laülawaa wanaa nūmaa.
- ⁷ Nnojolüitpa kasajatün nūmüin
kojutünjachin wanaa
nūmaa Maleiwa.
Shia kee'ireeka naa'in
wayuujachin nia,
maa aka naa'in achepchiaa
süpüla nükaaliijain waya.
- ⁸ Je sünain wayuuin nia,
nnojoiishi yaletayaain
nukuaippa su'upala wayuu,
ayatshia jüüjüün nūmüin
Maleiwa sünain ouktajachin
nia.
Mayaainje mojutajachin nia
sünain o'utinnaa aa'in
sünain wane kuruusa,
nnojotsü niyouktün tü
nüchekakat Maleiwa
nüpüleerua.
- ⁹ Je saa'ujee tü naa'inrakat Cristo,
e'itaanüshi nia nütüma
Maleiwa süpüla
kojutünjachin sütüma
wayuu süpüshua.
Aapünüsü laülawaa nūmüin
sünain kojutünjachin nia
sütüma wayuu
noulia napüshua na
sülaülashiikana mmakat,
otta suulia kasakat süpüshua
eekai eein.
- ¹⁰ Nücheküin chi Maleiwakai
süpüleerua
süsapainyo'ukainjatün
wayuu süpüshua
nümülatu'umüin Cristo
sünain nee'iyatün sünain
kojutünjachin nia natüma,
na eekana katün o'u maa'ulu
yaa
- oo'ulaka na ouktünapakana,
otta müshi'iya natüma na
aapiee chakana iipünaa.
- ¹¹ “Pia Wasenyotseka”, meena
napüshua nūmüin Jesucristo
sümaa na'waajeenain chi
Washikai Maleiwa sükajee
tia.
- Na anoujashiikana, shia
nee'iyateeka nünüiki Maleiwa**
- sünain anain ma'i*
- ¹²Tawalayuwaa, aishiikana ma'i
tapüla, ja'itaichi nnojolin taya jümaa
maa'ulu yaa, tatüjaa aa'uchii jia
sünain joonooin sümaa tanüiki maa
aka paala wanaa sümaa chajachin
taya jümaa. Anakaja joolu'u ayatüle
jia sünain jaa'inrüin süpüshua tü
kasa nüchekakat Maleiwa jüpüleerua
sümaa kojutünjachin nia jütüma
süpüla sütüjaainjatün wayuu jaa'u
sünain shiimüin sünain ju'tte'ennün.
- ¹³Nia Maleiwa nümüiwa juuntakai
atüma aa'inraa tü kasa anasü
nüchekakat jüpüleerua, maa aka
saa'in tü kee'ireekat jaa'in sünain tü
talatakat atüma naa'in. ¹⁴Jaa'inra
süpüshua tü nuluwataakat anain
sümaa nnojolün mojujiraain
jünüiki je sünain nnojoliin
jü'ülüjiraain, ¹⁵süpüla lotünjatün
jukuaippa su'upala wayuu. Je
sükajee nnojolün jaa'inrüin tü
kasa yarüttakat atüma jaa'in, maa
aka saa'inrakat süpüshua wayuu
eekai manoujain, atüjaaneena
aa'u jia sütüma wayuu sünain
nüchooin jia Maleiwa. Meena aka
jia saa'in tü jolotsükalüirua chakat
iipünaa chuwaatuuin sa'akapünaa
tü piyuushikat, ¹⁶sükajee jii'iyatün
sümüin wayuu sünain anain ma'i
tü nünüikikat chi Maleiwakai

katakat atüma o'uu. Je so'u tü ka'i nüle'ejajatkat o'u Cristo, a'waataajeechi taya sulu'u nnojolüün sümalajaain tü ta'yataainkat ja'aka. ¹⁷Ja'itashi taya o'utinneechin aa'in je amüleerüin tasha atümawaa saa'u takaaliijain jia süna'in tü jünoulakat, müleka katsüinre jaa'in te'rüin süna'in anoujaa, ayateechi taya süna'in talatüin taa'in. ¹⁸Je anakaja müleka talatüle jaa'in wanaa tamaa ja'itashi taya o'utinnüin aa'in.

Ajütüneechi Timoteo süpüla analawaa namüin

na anoujashüikana

¹⁹Anasü saa'in tamüin tajütüle Timoteo maalü jünainmüin, müleka nücheküle chi Senyotkai Jesucristo, süpüla jütütülaainjanain aa'in. Tacheküin taa'inyaka taapeein jüchiki süpüla tatütülaainjachin aa'inya. ²⁰Nnojoishi een tamaa wane wayuu makai aka naa'in Timoteo, eekai kapülain ma'i naa'in süpüshua tü kasa anasü aamüinjatkat jümüin. ²¹Na wayuukana yaakana yaa, shia kapülaka ne'e naa'in nakuaippa namüiwa, nnojotsü kapülain naa'in nakuaippa Jesucristo. ²²Jütüjaa aa'uchi Timoteo süna'in lotüin ma'i nukuaippa nu'upala Maleiwa. Maa aka wane wayuu eekai ni'yataain nümaa nüshi, aka'aya nia tamaa süna'in aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai. ²³Je sükajee tia, tacheküin tajütüinjachin nia jünainmüin. Tajütamaateechi nia tatüjaapa saa'u takuaippa, müleka tojuittinnajachire je müleka to'utinnajachire aa'in. ²⁴Müleka nücheküle chi Maleiwakai tapüleerua süna'in

tajuittinnüin, tatüjaa aa'ulu süna'in to'unamaateechin jünainmüin.

Ajütüneechi Epafrodito nüchikua Filiposmüin

²⁵Otta müsia joolu'u, anasü saa'in tamüin müleka nüle'ejüle nüchikua jünainmüin chi wawalakai Epafrodito, chi jüjütakai paala tanainmüin süpüla naa'inmajüin taya. A'yataashi nia tamaa nüümüin chi Senyotkai süna'in eejiraain waya nuulia chi Kama'üraikai. ²⁶Ni'reein ma'i jia je shapaasü ma'i naa'in süka jaapüin nüchiki süna'in ayuulin. ²⁷Shiimüin süna'in ayuulin nia paala, mayeinshi ma'i. Otta chi Maleiwakai, nüümüliajüin nia sümaa niyajuün. Je sükajee tia, nüümüliajüin tayaka'iya suulia koo'omüinjain moju aa'in tamüin. ²⁸Saa'u anaichipain nia, anasü saa'in tamüin müleka tajütamaatüle nia nüchikua jünainmüin süpüla talatüinjatüin jaa'in nümaa ji'rapa nia je süpüla nnojolüinjatüin shapaain taa'in jaa'u. ²⁹Saa'u nünoujiraain wanaa jümaa nünain chi Senyotkai, anakaja müleka kamaneere jia nüümüin sümaa talatüin ma'i jaa'in nümaa. Anakaja kojutüle jütüma wayuu eekai müinya aka nia. ³⁰Saa'u ni'yataween ma'i nüümüin Cristo, mayaashije ouktajachichin nia süna'injee naa'inmajüin taya, ayatsia naa'inrüin tamüin tü kasa anasü isakat jüchiki süka wattain jia toulia.

A'waataashi Pablo nulu'u Cristo

3 ¹Tawalayuwaa, süpülapünaa kettaain tü tashajakat jümüin, tamüshii paala jia: Anakaja müleka talatüle jaa'in saa'u sa'aniraaipain jukuaippa nümaa chi Senyotkai. Je mayaashije tachiajaain jia

paalainka noulia na ekirajüliikana sünain alawaa, nnojotsüyaaje mojuin tamüin joolu'u tachiajaan jia jüchikua.

²Jalia jia noulia na wayuu masütaajukana sünain no'yotooin süta wayuu, makana aka saa'in erü sümaa jashiee, sümaa mojulawaa je sümaa ne'rüin wayumüin sümüin wayuu wainma. ³Na wayuu shiimüinkana sünain nüpüshin Maleiwa, nnojoliishii nayain na wayuu ekirajüliikana sünain o'yotoonoo ata, waya wayakana anoujashiikana nünain Cristo. Wa'waajüin Maleiwa nükajee chi Naa'inkai, je nnojoiishii waya a'waataain sulu'u tü kasa anasü waa'inrakat, shia tü kasa anasü naa'inrakat Cristo waa'ujee.

⁴Tayakai, müleka ta'waataweere sulu'u tü kasa anasü taa'inrapü'ükat, wainma ma'i tü ta'waataweetkat alu'u suulia wayuu süpüshua:

⁵A'waataweechi taya sulu'u tayain wane wayuu Israel, je sulu'u Benjamín te'iruku, je sulu'u kache'ein taya pütchi "hebreo" maa aka na tatuushikana napüshua. Otta jo'uuwa'aya taya, o'yotoona atachi taya so'u tü mekiisatkat ka'i. Je miyo'upa taya, saa'u tayain wane fariseo, kachiiruapü'ü aa'inchi taya süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés. ⁶Je e'nnajünüshi taya paala sünain toonoin ma'i sümaa tü nümakat Moisés, süka eipirapü'üin na anoujashiikana nünain Cristo. Saa'u jüüjüüin taya sümüin süpüshua tü nuluwataakat anain Moisés, lotüsü takuaippa nu'upala Maleiwa, saa'in tamüin.

⁷Otta müsia joolu'u, sükajee tü kasa anasü naa'inrakat Cristo tamüin, nnojolüitpa kasain saamüin tamüin tü

kasa ta'waataapü'ükat alu'u. ⁸Saa'in tamüin, tü wanaawajirawaakat aa'in nümaa Cristo Jesús chi Tasenyotsekai, alana'aleesia ma'i sünain anain shia suulia tü kasa süpüshua eekai eein ta'waataapü'ükat alu'u. Je joolu'u, süpüla te'raajüinjachin ma'i Cristo, oo'ulaaichipa taya suulia kachiiruaa aa'in süpüshua tü kasa ta'waataapü'ükat alu'u. Müitpa aka saa'in wane shi'yarüla mma tamüin. Chi kachiiruakajoolu'u taa'in, nia Cristo. ⁹Acheküshi tayaawatüin saa'u sünain shiimüin sa'aniraain takuaippa nümaa Cristo je sünain shiimüin anajiraain taya nümaa Maleiwa sünainjee anoujaa nünain Cristo, nnojotsü sünainjeejatüin aa'inraa tü nuluwataakat anain Moisés. Naapüin tamüin chi Maleiwakai tü anajirawaakat sünainjee tü tanoulakat. ¹⁰Je joolu'u saa'u anajiraaichipain taya nümaa Maleiwa, tacheküin wanaawajiraain taa'in waneepia nümaa Cristo. Je maa aka nüso'iraain aa'in Cristo sütüma tü nüpülainkat Maleiwa, anasüje tamüin takaaliijünüinjachin nütüma. Je maa aka paala ni'rüin Cristo müliaa sünain noonoin sümaa nünüiki Maleiwa, yapashi taya süpüla müliaa sünain taa'inrüin tü nüchekakat tapüleerua. Je maa aka ouktüin Cristo saa'u taainjala, meechi aka ouktiraakajoolu'u wanaa nümaa saa'u tajuiittinnüin suulia süchepchiaa taainjala. ¹¹Je sükajee süpüshua tüü, a'atapajüshi taya joolu'u tü ka'i süso'iraajeeatkat o'u taa'in.

**O'unaa süchiirua tü
o'tte'ennakat apüla waya**

¹²Tü touthikajaakat achiirua, shia e'raajaa ma'i Cristo. Shia o'tte'ennaka'aya apüla taya nütüma.

Nnojoishi müin taya jümüin sünnain tasa'wajüitpain shia. Aniiyü'iyaa taya masütaajuin sünnain o'unaa süchiirua. ¹³Tawalayuwaaw, nnojoliyülia tasa'wajüin tü tachekakat tapüleerua saa'in tamüin. Otta süma'inru'u touthikajaa'in süchiirua, nnojolüitpa jülüjüin taa'in tü kasa mojusü ta'waataapü'ükat alu'u paalainka. Shiaitpa jülüjaka taa'in tü kasa anasü tasa'wajeeakat amüin. ¹⁴Shiaitpa kachiiruuka taa'in joolu'u tü kasa anasü nünaajakat tapüla chi Maleiwakai, tü eenajünakat apüla taya nütüma chaa iipünaamüin saa'u to'tte'ennüichipain nütüma Cristo Jesús.

¹⁵Otta müshi'iyaa jiakana, müleka laülaale jaa'in sünnain anoujaa, anakaja müleka juushikajaale süchiirua e'raajaa ma'i Cristo maa aka tayakai. Otta müleka nnojorule wanaawain jaa'in tamaa soo'opünaa tüü, nükaaliijeena jia Maleiwa süpüla jiyaawatüinjatüin saa'u.

¹⁶Anasü müleka ichere jia waneepia sünnain tü shiimüinkat ekirajünakat anain jia.

¹⁷Tawalayuwaaw, soto jaa'in nakuaippa na wayuu aa'inrakana tü wekirajapü'ükat anain wanaa sümaa chajanain waya jümaa. Je joolu'u anakaja müleka jüshatüle wane'ewai jukua tü takuaippakat sünnain aa'inraa tü nüchekakat chi Senyotkai tapüleerua. ¹⁸Tacheküin tüü jüpüleerua, süka een wayuu ja'aka nnojotkat oonoo'in sümaa ouktüin Cristo saa'u kuruusa süpüla wo'tte'ennüin. Naya na tachiajaapü'ükana oulia jia wainmatua paalainka. Otta müsia joolu'u, tachiajaain jia jüchikua suulia, je a'yalajüshi taya süka mojuin ma'i taa'in saaliijee

tia. ¹⁹Amülouleena naya sünnain nakatannüin nuulia Maleiwa. Shia jülüjaka ne'e naa'in tü neküinjatkat sümüiwa, shia na'waataaka alu'u tü kasa japüikat atüma wayuu, shia kamaaka naa'in waneepia tü kasa yaakat saa'u mmakat. ²⁰Otta waya anoujashiikana, saa'u wayain nüpüshin Maleiwa chakai iipünaa, shia kachiiruuka waa'in tü kasa nüma'anakat cha'aya iipünaa. Je wa'atapüin ma'i nüle'ejüin wanainmüin chajee cha'aya chi O'tte'erüikai, chi Wasenyotsekai Jesucristo. ²¹Sükajee nuuntüin Cristo niyamülüin kasakat süpüshua süpüla nuluwatawaa, nii'irateerü tü we'iruku jookot süpüla ouktaa süpüla müinjatüinya aka nukuaippa sünnain anashaatain ma'i shia.

**Aso'inna aa'inchii na
anoujashiikana nütüma Pablo**

4 ¹Tawalayuwaaw, jia aishiikana tapüla, jia te'reekana ma'i, jia talatashaatakana atüma taa'in, jia ta'waataakana alu'u, sünnainjee süpüshua tü tashajüitpakat jümüin, jüchekerua jaa'in sünnain anoujaa nünain chi Senyotkai.

²Je joolu'u, jia tawalayuu Evodia oo'ulaka Síntique, tachuntüin jümüin süpüla anajiraainjanain jia jüchikua saa'u sa'aniraa'itpain jukuaippa nümaa chi Senyotkai. ³Otta pia tatünajutkai a'yataajiraakai waneepia tamaa, tachuntüin pümüin süpüla pükaaliijainjanain na jiyuukana süpüla anajirawaa nachikua. Pütüjaa aa'una naya sünnain na'yataajiraapü'üin tamaa süka süpüshua naa'in sünnain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai. Sotüshii jia taa'in jüpüshua, maa aka chi

wawalakai Clemente oo'ulaka napüshua na a'yataajiraapü'ükana tamaa. Tatüjaa aa'una jiakana jüpüshua sünnain shiimüin süshajünüin tü jünüliakalüürua cha'aya sulu'u tü karaloukta kalu'ukat nanülia na wayuu ee'iranajaainapakana aa'in nütüma Cristo.

⁴Otta müshi'iya jiakana jüpüshua, saa'u sa'aniraaaitpain jukuaippa nümaa chi Senyotkai, taso'ira aa'inchii jia süpüla talatüin ma'i jaa'in waneepia. Tamüshii paala jia jüchikua: Talata jümata jaa'in. ⁵Je sükajee jütüjaain saa'u sünnain süülü'ülüin nükalia chi Senyotkai süpüla nüle'ejüin, anakaja müleka ayatüle jia sünnain kamaneein sümüin wayuu süpüshua.

⁶Nnojo jüshapataain aa'in soo'opünaa wane kasa. Shia jaa'inra achuntaa nüümüin Maleiwa soo'opünaa kasa süpüshua. Jüküja nüümüin tü shapaakat atüma jaa'in. Otta nnojo motüin jaa'in aapaa analu'ut nüümüin saa'u tü anasü naa'inrakat jümüin. ⁷Müleka masütaajule jia sünnain achuntaa nüümüin Maleiwa, aapüneerü wane anaa jümüin nütüma. Isasü wachiki wayaawatüin saa'u tia anaa naapakat wamüin, saa'u wayuun ne'e waya. Otta sükajee sa'aniraaaitpain wakuaippa nümaa Cristo Jesús, jutateena waya suulia shapawaa aa'in je suulia jülüjaa aa'in kasa mojusü wanaa sümaa anain waya nütüma.

⁸Tawalayuwaa, alü'ütsü joolu'u süpüla kettaain tü tashajakat jümüin. Taso'ira aa'inchii joolu'u jia süpüla masütaajuinjanain jia sünnain jülüjaa aa'in tü anasükat: maa aka tü shiimüinkat, maa aka tü kasa anasü

kojutkat sütüma wayuu, maa aka tü lotokat atüma wakuaippa, maa aka tü wulekat atüma waa'in, maa aka tü kasa anasü kamalainkat wamüin, maa aka tü wa'waataakat saa'u anain ma'i shia. ⁹Je sükajee jiyaawatüin saa'u tü tekirajakat anain jia, anakaja müleka jüshatüle tü takuaippakat. Jaa'inra tü taa'inrakat, tü ji'rapü'ükat, je joonoo sümaa tü tekirajakat anain, tü jaapapü'ükat. Je chi Maleiwakai aapakai jümüin anaa, eeweeci jümaa waneepia.

Aapüshi Pablo analu'ut saa'u nükaaliijünüin natüma

na anoujashii chakana Filipos

¹⁰Jii'iyatüitpa süchikua tamüin sünnain jaa'inmajeein taya süka sa'aniraaaitpain wakuaippa nümaa chi Senyotkai. Alana'aleesia ma'i joolu'u sünnain talatüin taa'in sükajee tia. Kaka'iya ma'i sünnain nnojölüin jaa'inrüin wane kasa anasü tamüin. Tüü, nnojotsü sükajeejatüin maalin taya jüpüla, shia süka isain jüchiki saa'u wattain jia toulia. ¹¹Tü tamakat jümüin, nnojotsü sükajeejatüin che'ojaain kasa tamüin. Mayaasüje eein tü o'ttaakat tamüin, nnojotsü ponüin taa'in, süka talatirüin tü müliaakat wainmatua. ¹²Te'raaja aa'ut tü che'ojawaakat amüin wane kasa maa'aya aka tü kama'anaakat süpüshua tü tachekekakat. Tountakalaka sünnain talataa aa'in maa aka keküinre taya oo'ulaka aire jamü tamüin, maa aka kaletsere taya oo'ulaka maletsere taya. ¹³Nükajee Cristo, tountüin talatirüin süpüshua tü o'ttaakat tamüin, süka naapeerüin waneepia tamüin sütsüin taa'in.

¹⁴Mayaasüje tountüin joolu'u sünnain talataa aa'in wanaa sümaa müliain taya, anasü ma'i tü jaa'inrakat joolu'u sünnain juluwataain tamüin tü kasa che'ojaakat tamüin yaa sulu'u tü kaatsetkat.

¹⁵⁻¹⁶Tayaawata aa'ulu sünnain sotüin jaa'in tü takuaippakat taküjajaiwa'aya paala nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin. Süchikijee to'unüin ja'akajee chamüin Tesalónicamüin, juluwataain tü che'ojaakat tamüin piantua. Ja'itakaja tojuittapa suulia Macedonia, jia ne'e jümüiwa aa'inmajaka taya süka tü kasa juluwataakat tamüin. ¹⁷Nnojotsü shiain kee'ireein taa'in asülajünaa amüin, shia shii'iree juwalaajünüin nütüma chi Senyotkai saa'u ji'yataajiraain tamaa waneepia nümüin. ¹⁸Nnojolüitpa kasain che'ojaain tamüin joolu'u süka juluwataain tamüin soo'omüin nümaa chi juwalakai Epafrodito. Tü juluwataakat tamüin, müsü aka saa'in wane asülajuushi talatakak

atüma naa'in Maleiwa. ¹⁹Saa'u sa'aniraaaitpain jukuaippa nümaa Cristo, aapüneerü jümüin nütüma chi Tashikai Maleiwa süpüshua tü che'ojaakat jümüin süpüla ji'yataain nümüin.

²⁰Anakaja joolu'u kojutüle watüma chi Washikai Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Amén, joo'uya wa'waajaiwa nia weinshi.

**Süpütaaya nünüiki Pablo
napüla na anoujashiikana**

²¹Tayakai nümaa Timoteo, wasaküin jia nüchooinkana Maleiwa cha'aya, jia anoujashiikana nünain Cristo Jesús. Napüshua na tawalayuu yaakana sulu'u Roma, asakitshii naya jünain, ²²otta na tawalayuu yaakana a'yataain nümüin chi sülaülashikai mma. Asakitshii jünain napüshua na nüchooinkana Maleiwa yaakana Roma.

²³Achuntüshi joolu'u taya nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin. Amén, kasataalejese naa'inrüin tia.

Karaloukta nütüma Pablo namüin na Chajanakana

COLOSAS

Tü nüchuntakat Pablo naa'u
na anoujashiikana

1 ¹⁻²Taya, wane chi Aluwataaushikai nütüma Cristo Jesús, Pablakai anülia, aneekuushi taya nütüma chi Maleiwakai süka nücheküin taya süpüleerua nuluwatawaa sünnain aküjaa nüchiki chi Nüchonkai. Ashajüshi joo taya jümüin jia nüchooinkana chi Maleiwakai chakana Colosas, jia tawalayuu a'aniraakana akuaippa nümaa Cristo, jia aa'inrakana tü nuluwataakat anain. Otta nüsaküin jia chi wawalakai Timoteo. Achuntüshii waya jaa'u nümüin chi Washikai Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjachin wane anaa jümüin.

³⁻⁴Je joolu'u süka waapüin jüchiki sünnain miyo'uin jünoula nünain Cristo Jesús je sünnain alin jüpüla napüshua na anoujashiikana, waneepiashii waya achuntüin jaa'u nümüin Maleiwa, chi Nüshikai chi Wasenyotsekai Jesucristo, sünnain waapüin analu'ut nümüin saa'u süpüshua tü naa'inrakat jümüin. ⁵Aapüshii waya analu'ut

nümüin süka ayatüin jia sünnain anoujaa nünain Cristo je sünnain alin jüpüla wayuu. Juuntüin shia süka jüchekerüin jaa'in sünnain a'atapajaa tü anasü naa'inreetkat chi Maleiwakai jümüin so'uweena wane ka'i. Jiyaawatüitpa aa'u tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua, süka jikirajününain sünnain tü shiimainkat, tü nüchikikat Cristo, chi O'tte'erüikai. ⁶Jiyaawatüitpa aa'u joolu'u sünnain nnojoliin ju'tte'ennüin sünnainjee tü anasü jaa'inrakat, sünnainjeejati anamiain chi Maleiwakai jümüin. Je shiasa süchikijee tü ka'i jikirajünakat o'u sünnain nüchiki chi O'tte'erüikai, o'ttühii jia sünnain awainmalawaa sünnain anoujaa nünain. Maleesia sainküin mmakat süpüshua sünnain awainmalawaa. ⁷Ekirajünüshii jia sünnain nüchiki chi O'tte'erüikai nütüma chi wawalakai Epafraas aishikai wapüla, chi a'yataaikai nümüin Maleiwa wanaa wamaa. Nia aa'inraka waneepia tü nüchekakat Cristo sünnain ni'yataain ja'aka. ⁸Waapa achikichii jia nütüma sünnain aijiraain jia jüpüla jüpüshua sükajee jükaaliijünüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

⁹Je waapapa jüchiki, o'ttühii waya sünaïn achuntaa jaa'u nümuïn chi Maleiwakai. Je maa'ulu yaa, ayatshi'ïya waya achuntüïn süpüla kekiinjanain jia nütüma süpüla jïyaawatüïnjatüïn saa'u nukuaïppa nükaïee chi Naa'ïnkai süpüla jütüjaainjatüïn saa'u tü nüchekakat jüpüleerua. ¹⁰Je müleka kapüräle jaa'in tü nüküjakat chi Maleiwakai jümüïn, jïyaawateerü aa'u nukuaïppa. Ayateena jia sünaïn aa'inraa süpüshua tü nüchekakat jüpüleerua süpüla talatüïnjatüïn naa'in jümaa. Je ayateena jia sünaïn aa'inraa tü anasükat sümüïn wayuu je sünaïn koo'omüïnjatüïn tü jütüjaakat aa'u noo'opünaa chi Maleiwakai. ¹¹Je ayateena jia sünaïn katsüïn jaa'in sünaïn anoujaa nükaïee chi Maleiwakai Pülashikai ma'ï süpüla jüchekerüïnjatüïn jaa'in su'unnaa tü müliaa jï'rüïnjatkat sünaïn nnojoleerüïn süshapalaain jaa'in. Talateerü jaa'in, ¹²otta jaapeerü analu'ut nümuïn chi Washikai Maleiwa süka nikeraajüïnnapain jia süpüla nümaainjanain jia cha'aya eere nuluwataain, eere warattuulin nütüma kasa süpüshua, eere nnojölüïn kaainjalaa. Kettaainapa jia süpüla kamüinyüü apashïü tü kasa anasü naapüïnjatkat chi Maleiwakai wamüïn wapüshua na nüchooinkana. ¹³Waya anoujashiikana wapüshua, ayu'nnühii nütüma chi Maleiwakai sa'akajee tü piyuushikat, eepü'üle waluwataanüïn paala nütüma Satanás. Ojuittühii waya nuulia süpüla wo'uninnüïn nünaïnmüïn Jesucristo chi Nüchonkai Maleiwa aishikai nüpüla süpüla naïn aluwataain waya. ¹⁴Taashiinapa waya joolu'u nütüma Cristo sümaa

sülatinnüïn waainjala woulia nütüma.

Cristo, laülaashi soo'opünaa kasakat süpüshua

¹⁵Ja'ïtaichi matüjain e'nnaa chi Maleiwakai, watüjaa aa'uchi nia süka ni'nnüïn paala Cristo. Süka jamüïn, wanaawasü nükuaiippa nümaa Maleiwa. Nia Nüchonka'aya. Nia e'ïtaanaka'aya süpüla laülawaa soo'opünaa kasa süpüshua, ¹⁶süka naïn aluwataanüïn nütüma Maleiwa süpüla akumajaa tü kasakalüürua süpüshua chakat iipünaa je yaa mmolu'u, tü shi'rakat wayuu je tü nnojotkat shi'rüïn, je süpüla e'ïtawaa sukuaiippa laülawaa yaa mmolu'u otta cha'aya iipünaa. Akumajüntüsü süpüshua nükaïee Cristo süpüla kojutüïnjachin nia sütüma. ¹⁷Shiimüïn sünaïn eetüjülü'ïnya nia süpülapünaa sükumajünüïn kasa süpüshua'aya. Je maa'ulu yaa, ayatshia nia sünaïn anaataa sukuaiippa kasakat süpüshua. ¹⁸Nia laülaaka'aya saa'u tü anoujasükalüürua nünaïn chi Maleiwakai yaakat sainküïn mmakat süpüshua. Je sünaïn naïn wekiishin, a'aniraaïtpa wakuaiippa nümaa, maa aka wane wayuu sünaïn wanesiaïn. Nia kataka atüma wo'u. Je watüjaa aa'ut sünaïn süso'ïraainjatüïn waa'in so'uweena wane ka'ï sükaïee suso'ïraaitpain naa'in. Shiimüïn sünaïn laülaain ma'ï Cristo waa'u wayakana wapüshua. ¹⁹Wanaawashaatasü ma'ï nukuaïppa nümaa chi Nühikai. Shia nüchekaka'aya chi Maleiwakai nüpüleerua. ²⁰Je nücheküïn süpüleerua anaawainjatüïn nümaa süchikua tü kasakat süpüshua nünaïnjee Cristo, tü yaakat mmolu'u

je tü chakat iipünaa, sünaïnjee amülain nüsha sünaïn ouktüin saa'u wane kuruusa.

Nnojolüitpa pa'ünüüwain wayuu nümaa Maleiwa

²¹ Je paala manoujainwa'aya jia, nnojoiüpü'üshi kasajachin chi Maleiwakai jümüin. Pa'ünüüwapü'üshii jia nümaa, süka jülüjain jaa'in tü mojulawaakat waneepia sümaa jaa'inrüin shia. ²² Akaajasa joolu'u nünainjee Cristo, süka naapajiraain nukuaippa sünaïn ouktüin, nnojoliinapa jia pa'ünüüwain nümaa Maleiwa. Anajiraainapa jia nütüma sümaa jükatannüin suulia jaainjala. Je sükajee tia, juunteerü arütkawaa nünainmüin Maleiwa so'uweena wane ka'i sümaa lotüin jukuaippa nu'upala. ²³ Otta süpüla jürütkaainjanain nünainmüin, anakaja joolu'u müleka jüchecherüle jaa'in sünaïn anoujaa süma'inru'u ja'atapajüin tia kasa anasü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai jümüin so'uweena wane ka'i. Nnojo juu'ulaaïn suulia jünoujain sünaïn tü shiimüin sünaïnjeejatkat tü nüchikikat chi O'tte'erüikai aküjünakat paala jümüin je sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua. Shia nüchikika'aya tü taküjakat sainküin mma, süka aneekuushin taya süpüla ta'yataainjachin nüümüin Maleiwa.

Tü kee'ireekat naa'in Pablo napüleerua na anoujashiikana

²⁴ Maa aka müliaïn Cristo waa'u wayakana anoujashiikana nünain chi Maleiwakai eekana sainküin mmakat süpüshua, na wayajiraakanaya maa aka sukuaiippa

waneesia wayuu, we'reerü mülia'aya sünaïn wa'yataain nüümüin. Mayaainje te'rüin müliaa saaliijee takaaliijain jiakana sünaïn tü jünoulakat, nnojotsü mojuin taa'in sütüma tia. Alatajachia ne'e taya sa'akapünaa tü müliaa te'rakat, maa aka Cristo sünaïn nülatüin sa'akapünaa tü müliaa ni'rakat. ²⁵ Nüneeküin taya chi Maleiwakai süpüla takaaliijüinjanain na anoujashiikana sainküin mmakat süpüshua. Acheküshi tekeraajüin tü ta'yataainkat nüümüin Maleiwa sünaïn taküjainjatüin jümüin süpüshua tü nünüiki ²⁶ süchikimaajatkat tü anasü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai, tü nnojotkat atüjaanüin aa'u paala kaka'ia ma'i süka nunujülüin shia suulia wayuu. Otta müsia joolu'u, aküjünüitpa wamüin wayakana na nüchooinkana. ²⁷ Anashaataleesia ma'i tü naa'inrakat chi Maleiwakai sünaïn ni'itaain Cristo süpüla eenjachin nia waneepia wamaa waya anoujashiikana nünain. Je sükajee eeichipain nia wamaa, meena aka waya naa'in sünaïn anain so'uweena wane ka'i. Je joolu'u, kapülasü naa'in chi Maleiwakai sünaïn ni'itaain taya süpüla taküjainjatüin nüchiki Cristo sainküin mmakat süpüshua sümüin tü wayuu "gentile" münakat, wayuu nnojotkat judíoïn.

²⁸⁻²⁹ Je sükajee tia, ayatshia taya aküjain nüchiki Cristo sümüin wayuu süpüshua. Yalayalashi taya nütüma chi Maleiwakai süpüla tekirajüinjatüin tia wayuukolüirua sümaa taashalaain sümaa. A'yataashi ma'i taya waneepia sünaïn takaaliijain shia süka süpüshua taa'in, sünaïn kee'ireein taa'in laülaweïn saa'in sünaïn anoujaa

nünain Cristo so'uweena tü ka'i sürütkaajeetkat o'u nünainmüün Maleiwa sümaa lotüün sükuaiippa nu'upala. Tountüün taa'inrüün tüü nünainjee Cristo, süka katsüün taa'in nütüma.

2 ¹Anashii müleka jütüjaale saa'u takuaippa süna'in ta'yataain waneepia süna'in akaaliijaa na anoujashiikana sainküün mma, mayaashije nnojolin ne'raajüün taya, maa aka jiakana chakana Colosas oo'ulaka na wayuu chakana Laodicea süna'in nnojolin ji'raajüün taya. ²Kee'ireesü ma'i taa'in jüchereerein jaa'in jia anoujashiikana jüpüshua. Müleka wanaawajiraale jaa'in süna'in aijiraain jia jüpüla, jiyaawateerü aa'u süpüshua tü kasa anasü naa'inrakat chi Maleiwakai jümüün jiakana anoujashiikana jüpüshua nünainjee Cristo, ja'itairü matüjaajuuin aa'u paala sütüma wayuu. Müleka shiimüünre süna'in ji'raajüün Cristo, ji'raajeechi chi Maleiwakai wanaa nümaa. ³Kekiijeena jia nütüma Cristo süpüla ayaawataa saa'u tü nikirajakat anain. ⁴Tashajüün tü karalouktakat jümüün süpüla nnojoliinjatüün kapülain jaa'in sünüiki wane wayuu eekai sükütüün alawaa jümüün, mayaasüje keme'erian ma'i tü shikirajakat anain. ⁵Mayaashije nnojolin taya jümaain maa'ulu yaa, jülüjashii jia taa'in. Talatüsü taa'in süka taapüün jüchiki süna'in jüchereerüün jaa'in süna'in anoujaa nünain Cristo, sümaa wanaawajiraain jaa'in süna'in ji'yataain nümüün.

**Nnojoliinjanainapa oonooin
sümaa tü nekirajakat anain**

na manoujainsaliikana

⁶Saa'u niain Cristo Jüsenyotsein, jaliale'eyan. Iche jia nünain ⁷süpüla

katsüinjatüün jaa'in waneepia süna'in tü ekirajünakat anain jia nütüma. Acheküshii jaapüün waneepia analu'ut nümüün. ⁸Tamüshii paala jia jüchikua: Kamalainchonsü ma'i nanüiki na aküjülüikana alawaa jümüün. Jalia jia jükanaju'ulaajayaa sütüma tü namakat. Tü nekirajakat anain, pütchi alawaa ne'e, nale'eru'ujeejatü ne'e, shia tü shikirajapü'ukat anain tü natuushi manoujainsatkalüürua.

Nnojotsü müin aka tü pütchi shiimüün nüküjakat Cristo wamüün. ⁹Alana'alesia ma'i tü nikirajakat anain waya Cristo süna'in anain, süka wanaawain nukuaippa nümaa chi Maleiwakai. Wayuu nia süna'in nia'inya ma'i Maleiwain. ¹⁰Otta müsh'iya jia anoujashiikana nünain Cristo, müleka ayatüle süna'in wanaawajiraain jaa'in nümaa, juunteerü ji'yataain nümüün sümaa katsüün jaa'in nütüma, süka pülashin ma'i nia suulia tü aapieekalüürua chakat iipünaa je tü yolujaakalüürua süpüshua. ¹¹Nnojoliinapa süchepchiaain jia jaainjala, süka taashiinapain jia suulia nütüma Cristo. Nnojoliishii taashin jia suulia jaainjala süna'injee o'yotoonoo ata, shia süna'injee shii'iranajaaaitpain jaa'in nütüma Cristo. ¹²Wanaa sümaa juwoutisaajüntüün, müshii aka ouktiraakai jia nümaa Cristo, müshii aka jojoitünakai wanaa nümaa. Je maa aka nüso'iraain aa'in Cristo süchikijee ouktaa nütüma chi Nüshikai Pülashikai ma'i, aka'aya jiakana maa'ulu yaa, sükajee jünoujain nünain, müshii aka jüso'iraakai aa'in wanaa nümaa.

¹³Jiakana paala, müshii aka naa'in na manoujainsaliikana napüshua süna'in nnojolin jamajachin

chi Maleiwakai jümüin, süka süchepchiapü'tiin jia kaainjalaa. Otta müsia joolu'u, ojuittinnüinapa jia nütüma Maleiwa suulia süchepchiaa jaainjala. Nülatirüitpa jaainjala juulia süpüla eenjanain jia waneepia nümaa Cristo. ¹⁴Mayaainje kaainjalapü'tiin jia paalainka süka moonooin sümaa tü nuluwataakat anain Moisés, nnojolüitpa kasalajaneerüin jümüin jaainjala nütüma Maleiwa, süka ouktüin Cristo sünnain tü kuruusakat saa'u jaainjala. ¹⁵Ayamünnüshi Satanás oo'ulaka tü yolujaakalüirua nütüma chi Maleiwakai. Ee'iyatünüinapa naya sümüin wayuu süpüshua sünnain mapülain sükajee tü naa'inrakat Cristo sünnain tü kuruusakat.

¹⁶Je sükajee tia, jalia jia suulia jüüjü'ülaajüin sümüin sünnüiki wane wayuuirua soo'opünaa tü jiküinjatkat oo'ulaka tü jüsüinjatkat, je soo'opünaa tü ka'ikalüirua ju'waajüinjatkat o'u chi Maleiwakai oo'ulaka tü jeemeraainjatkat o'u oo'ulaka tü jimi'ijaainjatkat o'u, maa aka wanaa sümaa wopujeein kashikai. ¹⁷Tüü, shia ne'e aluwataanakat anain na judíokana paala sümaiwa süpüla keraajüinjanain naya süpüla tü shiimüin antajateetkat mapeena. Otta maa'ulu yaa, nnojolüitpa waa'inrüin shia, süka nüntüichipain Cristo sünnain nikirajüin sünnain süpüshua tü shiimüinkat wamüin. ¹⁸Na ekirajüliikana sünnain alawaa, kamaneeyaashii naya, anayaashii naya wanaa sümaa nekirajüin wayuu sünnain a'waajaa tü aapieekalüirua chakat iipünaa. Kaashajaaralii ma'i naya süchiki tü ne'rakat na'lapüinru'u. Je süka

kaainjaraliin naya, na'waataain sulu'u tü nale'eru'ujeejatkat ne'e jülüjakat naa'in. Jalia jia suulia ji'ike'ennüin natüma suulia amülouijüin juulia tü anasü naapüinjatkat chi Maleiwakai jümüin so'uweena wane ka'i. ¹⁹Nnojotsü kasajatüin namüin tü nikirajakat anain Cristo. Alu'ujasa Cristo wamüin waya anoujashiikana, nia laülaaka'aya waa'u. Nia wanaawajiraaipaka'aya anainjee waa'in. Nia katsüinka'aya atüma waa'in sünnain anoujaa. Shia tüü, e'itaanaka'a apüla Cristo nütüma Maleiwa.

²⁰Saa'u müin aka ouktiraakai jia nümaa Cristo sükajee jünoujain nünain, nnojolüinjatü kasajatüin jümüin tü shikirajakat anain wayuu manoujainsat. ¿Oonoojinana jia sümaa nanüiki, maa aka saa'in ayatakai jia wanaawain aa'in namaa? Nnojo. ²¹Eeshii namüle: “Nnojo jiküin tüü. Nnojo ji'itaa'in jajapü sünnain tüü”. ²²Tü nekirajakat anain tü wayuukolüirua, sünnüiki wayuu ne'e süchiki kasa tü atüjakat aja'ttaa. ²³Atüjasü wayuu sütüma tü pütchi nekirajakat anain saashin wayuu wainma. Kapülasü saa'in wayuu tü pütchikat, süka saashajaain süchiki a'waajaa tü aapieekalüirua, je süka kamaneeyaain na ekirajüliikana, je süka talateerüin naa'in Maleiwa saashin wayuu müleka saapajiraale wayuu sukuaiippa süpüla müliaa. Otta tamüshii paala jia: Süpüshua tü nekirajakat anain na wayuukana, nnojotsü kasain saamüin sümüin wayuu süpüla sujuittinnüinjatüin suulia süchepchiaa kaainjalaa.

**Oo'ulawaa suulia tü kasa
mojusü keejiapü'ükat paala
süpüleerua kee'irewaa aa'in
tü nüchekakat Maleiwa**

3 ¹Saa'u müinapain aka jüso'iraakai aa'in wanaa nümaa Cristo, anakaja müleka shiale kachiiruain jaa'in tü kasa nüma'anakat chi Maleiwakai cha'aya iipünaa, eere joyotüin Cristo nikialu'ujee süna'in laülawaa saa'u kasa süpüshua. ²⁻³Juu'ulaa suulia jülüjain jaa'in tü kee'ireekat saa'in tü manoujainsatkalüirua yaa mmolu'u, süka müin aka ouktakai jia nümaa Cristo. Nia jülüja jümaala jaa'in chi Maleiwakai chakai iipünaa je tü kasa nüchekakat jüpüleerua. Je saa'u sa'aniraaipain jukuaippa nümaa Cristo, nüpüshinjana jia Maleiwa waneepia. ⁴Je nüntapeena Cristo nüchikua, chi katakai atüma jo'u, nümaajeena jia süna'in anashaatain ma'i maa aka naa'in.

⁵Je sükajee tia, juu'ulaa jümata suulia süpüshua tü kasa mojusü keejiapü'ükat paala jümüin, tü süchepchiakat atüma jia tü kaainjalaakat, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, maa aka kee'ireein jaa'in tü mojusükat, je maa aka kachiiruaa aa'in washirüü süna'in müin aka saa'in jümaleiwase shia. ⁶Sükajee saa'innüin tüü sütüma tü wayuu moonookat sümaa nünuiki Maleiwa, jashichishi ma'i nia namüin je süsaleena naya nütüma. ⁷Mapü'üshii jia aka naa'in na kaainjaraliikana paalainka süna'in kee'ireepü'üin jaa'in tü kasa mojusükat. ⁸Otta müsia joolu'u, juu'ulaa jümata suulia süpüshua tü

kasa mojusü keejiapü'ükat paala jümüin, maa aka ülü'üttaa aa'in süna'in wayuu sümaa kanain jaa'in, maa aka mojuin jünüiki sujuuna wayuu, je maa aka jaashajaain süka tü pütchi japiikak atüma wayuu.

⁹Je nnojo jüküjiraain alawaa, saa'u juu'ulaaainapain suulia süpüshua tü kasa mojusü keejiapü'ükat paala jümüin, tü süchepchiakat atüma jia tü kaainjalaakat. ¹⁰Anakaja jaashajiraale pütchi shiimüin, süka shii'iranajaaitpain jukuaippa nütüma Maleiwa akumajakai kasa süpüshua. Je joolu'u shiainjatü kee'ireeka jaa'in tü nüchekakat jüpüleerua. Je süma'inru'u koo'omüin aleewain jia nümaa Maleiwa, a'wanajaasü tü jukuaippakat shi'ipa'aya nütüma süpüla müinjatüin aka shia nukuaippa. ¹¹Je tü wayuu a'wanajaanakat akuaippa, eenakuushi nütüma Maleiwa sa'akajee wayuu maleekalia: na'akajee na judío o'yotoonokana ata je na'akajee na gentile mo'yotoojukana ata, sa'akajee tü wayuu süchi'rakat mma, sa'akajee tü wayuu naatakak sünüiki, sa'akajee tü wayuu achepchiaakat oo'ulaka tü laülaasükat sümüiwa. Je eeshi Cristo wamaa waya anoujashiikana wapüshua. Anakaja kojutule nia watüma waneepia süka süpüshua tü waa'inrakat.

¹²Saa'u nüchooin jia Maleiwa, jia aishiikana nüpüla, sümaa aneekuushin nütüma süpüla jukatannüinjanain suulia jaainjala, anakaja müleka kachiiruale jaa'in tü nüchekakat jüpüleerua, maa aka kamaneein jia sümüin wayuu süpüshua, maa aka jümüliajüin eekai müliain, maa aka nnojolüin pülayaain jaa'in suulia wayuu je maa aka nnojolüin juu'ulaaain

suulia akaaliijaa shia mayaashijje nnojoliin jaa'a müin jümüin. ¹³Jaa'inra tü anasükat shi'ipajee eekai shi'rülüin wayümüin jümüin, sümaa motüin jaa'in saainjala maa aka naa'in chi Senyotkai motüin naa'in jaainjala. ¹⁴Müleka aijiraale jia jüpüla, alana'aleejeeria ma'i sünnain anain shia suulia süpüshua tü kasa anasü jaa'inrakat, süka paa'inwajiraajeenain jia sünnain anoujaa sütüma. Je talateerü naa'in chi Maleiwakai sütüma tia, ¹⁵süka neenaküin waya süpüla wayajiraainjanain maa aka sukuaippa waneesia wayuu. Saa'u aleewajiraainapain jia nünainjee Cristo, jalia jia suulia pa'ürülaawajirawaa. Shia anaka alu'u müleka jaapüle analu'ut waneepia nümüin chi Maleiwakai.

¹⁶Anakaja müleka jülüjüle jaa'in waneepia tü nikirajakat anain Cristo, süpüla jüüjüünjanain jia sümüin süka süpüshua jaa'in. Saa'u kekiinapain jia sütüma, anakaja müleka jikirajiraale, je anashii sotojiraale jaa'in aapaa analu'ut nümüin chi Maleiwakai sümaa ee'irajaa süka süpüshua jaa'in. Ju'waaja nia süka jayeechi süpüshua, maa aka tü ee'irajuushi kanülüiakat Salmos je maa aka tü wee'irajakat maa'ulu yaa sünnain a'waajaa Maleiwa. ¹⁷Je wanaa sümaa jaapiin analu'ut nümüin chi Washikai Maleiwa, soto jaa'in sünnain niain Cristo aa'innüin anainjee tü kasa anasü aa'innakat jümüin nütüma Maleiwa. Je saa'u tia, anakaja müleka kojutüle chi Wasenyotsekai Jesucristo jütüma süka süpüshua tü jaa'inrakat je süpüshua tü jümakat.

**Tü nakuaippainjatkat na
anoujashiikana yaa nepialu'u**

¹⁸Jia jieyuu ka'wayuuseshiikana, saa'u jünoujainapain nünain chi

Senyotkai, anashii müleka jüüjüüle jia wane'ewa'ire jukua namüin ju'wayuuse.

¹⁹Aka'aya jiakana toloyuukana, anakaja müleka aire jüpüla ju'wayuuse wane'ewa'ire jukua sümaa nnojoliin jashichin jia namüin.

²⁰Je jia achooinkana, anakaja müleka joonoole waneepia sümaa sünnüiki jii je nünüiki jüshi, süka shiain talatüin atüma naa'in chi Senyotkai.

²¹Otta jia kachooinshiikana, anakaja müleka jikirajüle na jüchooinkana süka anakat akuaippa suulia jashichijüin naya jümüin otta suulia mojujain naa'in sütüma jünüiki.

²²Otta jia piuunakana, anashii müleka joonoole sümaa nanüiki na jülaamainkana sünnain jaa'inrüin süpüshua tü naluwataakat anain jia, ja'itaina nnojoliin. Nnojotsü jaa'inrayaainjatüin ne'e no'upala shii'iree aneein jüchiki natüma. Joonoo sümaa nanüiki waneepia süka süpüshua jaa'in süpüla kojutüinjachin chi Senyotkai jütüma sükajee tia.

²³Je süpüshua tü jaa'inrakat, jaa'inra shia süka süpüshua jaa'in. Soto jaa'in sünnain niain ji'yataain amüin chi Senyotkai, nnojotsü sümüinjatüin wayuu ne'e. ²⁴Nia Cristo jülaamainka, ji'yataaka amüin. Je soto jaa'in sünnain juwalaajüneenain nütüma chi Senyotkai so'uweena wane ka'i süka tü kasa anasü anaajuushikat nütüma chi Maleiwakai napüla na nüpüshikana. Aapüneeerü shia jümüin saa'u ji'yataain namüin na jülaamainkana süka süpüshua jaa'in. ²⁵Otta chi eekai naa'inrüin waneepia tü mojusükat, süsaleechi nütüma Maleiwa so'uweena wane

ka'i, maa aka na laamakana, maa aka na piuunakana nayale, süka nnojolin kachekalain nia sa'akajee wayuu.

4 ¹Otta jiakana laamakana, saa'u niain waneeshin Maleiwa jülaamainjiraashi wanaa namaa na jipiunasekana, anakaja müleka lotüle jukuaippa namüin sümaa jaa'inrüin tü anasükat namüin.

Soo'omüin tü kasa anasükat süpüla naa'inraa

na anoujashiikana

²Anakaja müleka jüchecherüle jaa'in sünaichuntaa nümüin chi Maleiwakai, sümaa eenjatüin jaa'in sünaichunta. Je nnojo juu'ulaain suulia aapaa analu'ut nümüin.

³Otta too'opünaa tayakai, püreesashi taya maa'ulu yaa saaliijee taküjain nüchiki Cristo sümüin wayuu, tü achikii nnojotkat atüjaanüin aa'u paala. Juchunta nümüin chi Maleiwakai taa'u, süpüla yapainjanain nütüma tapüleerua na wayuu aapeenakana taküjala. ⁴Juchunta taa'u süpüla lotüinjatüin tanüiki sünaichunta aküjaa otta süpüla ja'yainjatüin ma'i shia sümüin wayuu, süka shiain tü aneekünakat apüla taya.

⁵Anakaja müleka kekiire jia sünaichunta tü jaa'inrakat su'upala tü manoujainsatkalüirua, süpüla yapainjanain jia süpüla aküjaa nüchiki Cristo namüin. ⁶Anakaja müleka keme'eriale jünüiki sümüin wayuu süpüshua sümaa kamaneein ma'i jia namüin süpüla yapainjanain jia süpüla asouktaa namüin.

Süpütaaya nünüiki Pablo napüla na anoujashiikana

⁷Otta müshia Tíquico, nüküjeerü tachiki jümüin. Nia wawala

aishikai wapüla, nüchepchiakai chi Senyotkai wanaa tamaa sünaichunta naa'inrüin waneepia tü aluwataanakat anain nia. ⁸Tajütüinjachi nia jünainmüin süpüla nütüjaainjatüin saa'u jukuaippa je süpüla nütütülinjatüin jaa'in. ⁹Chi o'üneechikai nümaa Tíquico, nia wane juwala Onésimokaisa, aishikai jüpüla, cheje'ewaikai cha'aya Colosas, aa'inrakai waneepia tü aluwataanakat anain nia. Naküjeerü jümüin süchiki süpüshua tü alatakata yaaya.

¹⁰Asakitshi jünain Aristarco, chi yaakai püreesain wanaa tamaa. Je asakitshi jünain Marcos, nüpüriimasekai Bernabé. Aapinnüshii jia paala tatüma süpüla kamaneeinjanain jia nümüin müleka nu'unule jünainmüin. ¹¹Oo'ulaka asakitshi jünain Jesús, chi kanüliakai Justo. Namüliajüin taya na tawalayuu apünüinshiikana. Naya namüiwa na judfo a'yataashiikana tamaa sünaichunta aküjaa süchiki nukuaippa Maleiwa sünaichunta aluwatawaa.

¹²Otta asakitshi jünain chi juwalakai Epafra, cheje'ewaikai cha'aya Colosas, nüchepchiakai jaa'u nümüin chi Maleiwakai süka süpüshua naa'in süpüla jüchecherüinjanain jaa'in sümaa laülaainjatüin jaa'in sünaichunta anoujaa. Achuntüshi süpülamüin joonoojanain waneepia sümaa tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua. ¹³Tatüjaa aa'uchi nia sünaichunta nüchuntüin waneepia jaa'u jiakana chakana Colosas oo'ulaka naa'u na wawalayuu chakana Laodicea oo'ulaka naa'u na chakana

Hierápolis. ¹⁴Asakitshi jünain Lucas chi tottootkai aishikai wapüla, oo'ulaka Demas. ¹⁵Tasaküin jia tawalayuu chakana Laodicea oo'ulaka tü tawalakat Ninfas namaa na anoujashii outkajaakana cha'aya shipialu'u.

¹⁶Tü karaloukta tashajakat jümüin, süchikijee saashaje'ennüin jümüin, anakaja müleka saashaje'ennüle namüin na wawalayuukana chakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Laodicea. Oo'ulaka tü karaloukta tashajakat

namüin nayakana, anakaja müleka saashaje'ennüle jümüin jiakanaya.

¹⁷Je joolu'u, anakaja jüso'irüle naa'in Arquipo süpüla nikettaajüinjatüin tü a'yatawaa aluwataanakat anain nia nütüma chi Senyotkai.

¹⁸Taya Pabloka, tashajeerü joo jümüin wane pütchi palit süka tajapü süpüla tasaküinjanain jia. Nnojo motüin jaa'in sünain püreesain taya. Achuntüshi taya nümüin chi Maleiwakai süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia jümüin.

Palajatkat Karaloukta nütüma Pablo

namüin na Chajanakana

TESALÓNICA

Aapüshi Pablo analu'ut
naa'u na anoujashii

chakana Tesalónica

1 ¹Tayakai Pablo, namaa na tawalayuukana Silas oo'ulaka Timoteo, tashajüin joolu'u jümüin jiakana anoujashiikana nünain chi Washikai Maleiwa otta chi Wasenyotsekai Jesucristo, jia chakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Tesalónica.

Achuntüshii waya jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla nii'iyatüinjachin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjachin anaa jümüin. ²⁻³Wanaa sümaa wachuntüin jaa'u, waapüin analu'ut waneepia nümüin jaa'u jüpüshua, süka sotüin waa'in wanaa sümaa jikerolüin sünain anoujaa nünain chi Wasenyotsekai Jesucristo, je süka jilyataain nümüin maa'ulu yaa. Saa'u alin ma'i tü wayuukolüirua jüpüla, ayatüshii jia sünain jaa'inrüin tü kasa anasükat sümüin sükajee tia. Je saa'u jütüjaain naa'u chi Wasenyotsekai Jesucristo sünain nüle'ejüinjachin, achecheraasü ma'i jaa'in su'unnaa tü müliaa jirakat maa'ulu yaa.

⁴Tawalayuwaa, jia aishiikana nüpüla Maleiwa, watüjaa aa'uchii jia sünain jüneekuushin nütüma süpüla nüpüshinjanain jia. ⁵Soto jaa'in wanaa sümaa waküjapü'üin nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin. Kapülasü jaa'in tü waküjakat jümüin, nnojotsü sükajeejatüin keme'erian ne'e wanüiki, shia süka wakaaliijünüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa Pülashikai ma'i je süka watüjaain saa'u sünain shiimüin tü wekirajakat anain. Jiyaawata aa'ut sünain keisalain wakuaippa ju'upala süpüla wakaaliijünjanain jia sünain tü jünoulakat. ⁶Je sünain jünoujain, jüshatüin wakuaippa je nukuaippa chi Senyotkai. Je mayaainje jirüin wainma müliaa sünainjee jünoujain tü wekirajakat anain, ayatshi'iyaa kapülain jaa'in tü waküjakat achiki süka naapüin chi Naa'inkai Maleiwa wane talataa aa'in jümüin.

⁷Je naapapa jüchiki na anoujashiikana chakana sulu'u tü mmakat Macedonia je yaakana sulu'u tü mmakat Acaya, nashateein jukuaippa. ⁸Atüjaana aa'uchii jia sütüma wayuu sainküin mmakat süpüshua sünain jünoujainapain nünain Maleiwa, süka saapüin

nüchiki chi Senyotkai jüküjapü'ükat cha'aya sulu'u Macedonia oo'ulaka Acaya. Nnojotsü che'ojain wa'walakajüin jüchiki, ⁹süka nayain na anoujashiikana aküjain shia wamüin. Naküjain jüchiki wamüin sünaïn kamaneen jia wamüin so'u tü ka'i wantakat o'u ja'akamüin. Je naküjain jüchiki wamüin sünaïn juu'ulaainapain suulia tü jümaleiwaseyaasükalüürua süpüla jil'yataainjanain nüümüin Maleiwa, chi matijainkai ouktaa, chi aküjakai tü shiimüinkat waneepia. ¹⁰Je naküjain jüchiki wamüin sünaïn ja'atapajüin Jesús, chi Nüchonkai Maleiwa, sünaïn nüle'ejüinjacheechin ipünaajee, chi oso'ire'ennakai aa'in nütüma chi Nüshikai süchikijee ouktaa, chi o'tte'erakai waya suulia kasalajanajüin wamüin waainjala so'uweena tü ka'i süsalainjatkat o'u naainjala na manoujainsaliikana.

Nukuaippapü'ü Pablo no'upala na wayuu chakana Tesalónica

2 ¹Tawalayuwaa, jütüjaa aa'ut sünaïn nnojoliün amalajaain tü kasa anasü waa'inrapü'ükat wanaa sümaa eejanain waya ja'aka. ²Soto jaa'in tü kasa mojustü alatakak wamüin paala cha'aya sulu'u tü pueulo Filiposkat anülia süpülapünaa wantüin ja'akamüin. Süka nayouktüin ma'i wainma wayuu chajanakana Filipos tü wekirajeekat anain, e'rülü ma'i wayümüin naya wamüin. Otta mayaainje we'rüin tü müliaakat natüma cha'aya, achechennüsü waa'in nütüma chi Wamaleiwasekai süpüla aküjaa tü nüchikikat chi O'tte'erüikai jümüin wantapa ja'akamüin. ³Jütüjaa aa'ulu sünaïn

shiain tü shiimüin weme'ejapü'ükat aka jaa'in je sünaïn lotüin wakuaippa ju'upala sümaa nnojoliün we'ike'erüin jia süka pütchi. ⁴Tü wakuaippakat sünaïn aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu, nnojotsü süpülaajatüin talatüin saa'in wayuu wamaa, alu'ujasa süpüla talatüin naa'in chi Maleiwakai wamaa, süka niain e'itaain waya süpüla aküjaa nüchiki chi Nüchonkai. Ni'rajüin waneepia saa'u waa'in wanaa sümaa wa'yataain süpüla nütüjaainjatüin saa'u müleka wulere shia. ⁵Jütüjaa aa'uchii waya sünaïn nnojoliün kamaneeyaashiin ne'e jümüin süka wanüiki. Je nütüjaa aa'uchii waya chi Maleiwakai sünaïn nnojoliün kachiirüain waa'in tü washirüükat je sünaïn nnojoliün we'ike'erüin jia süka wane alawaa saa'u tü juwashirüinkat. ⁶Nnojotsü kee'ireepü'üin waa'in a'waajünaa sütüma wayuu, jütüma jiakana je sütüma wayuu eekai eein.

Mayaainje wayain waneinnua na Aluwataaushikana nütüma Cristo, nnojotsü wachajaapü'üin süchiki kojutüin ma'i waya jütüma. ⁷Alu'ujasa waya, kamaneepü'üshii jümüin maa aka saa'in wane eyüü wanaa sümaa saa'inmajüin tü süchooinkalüürua. ⁸Süka mapü'üin aka jia wapüshi sünaïn aishaatain ma'i jia wapüla, achekapü'üshii waya kepiaa ja'aka süpüla aküjaa jümüin tü nüchikikat chi O'tte'erüikai naapakat wamüin Maleiwa. ⁹Shiimüin sotiün jaa'in tawalayuwaa sünaïn wa'yataapü'üin waneepia so'uka'i je sa'wai saa'u tü weküinjatkat aa'u wanaa sümaa waküjüin nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin, suulia wachuunajüin kasa jümüin.

¹⁰Nütüjaa aa'uchii waya chi Maleiwakai sünain wulein waa'in wanaa sümaa eepü'üin waya ja'aka, sümaa waa'inrapü'üin tü anasükat jümüin je sümaa lotüin wakuaiippa ju'upala. Je jütüjaa aa'ulu shia jia anoujashiikanaya. ¹¹Jütüjaa aa'uchii waya sünain wakaaliijapü'üin jia wane'ewai jukua, maa aka naa'in wane ashüü sünain nükaaliijain tü nüchooinkalüirua. ¹²Wakatchinrapü'üin jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rapü'ükat süpüla jülatirüinjatüin shia. Wachuntapü'üin jümüin süka süpüshua waa'in shii'iree jaa'inrüinjatüin waneepia tü nüchekakat jüpüleerua Maleiwa, chi eenakakai jia süpüla eenjanain jia nümaa chaa iipünaa eere anashaatain ma'i nia sünain aluwatawaa.

¹³Waapiün analu'ut waneepia nümüin chi Maleiwakai jaa'u, süka sotüin waa'in wanaa sümaa jaapaain tü nüniiki waküjakat jümüin paalainka. Kapülasü jaa'in shia süka jiyawatüin saa'u sünain nnojolüin süle'eru'ujeejatüin wayuu ne'e. Shia olo'itka jukuaippa sünain anoujaa. ¹⁴Shia jücheketka atüma jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, maa aka nakaaliijünüin sütüma tü nüniikikat Maleiwa na anoujashiikana nünain Jesucristo sulu'u tü outkajaaleekalüirua cha'aya Judea wanaa sümaa müliain nayakanaya. Maa aka jiakana sünain e'nna amüin natüma na wayuu chakana Macedonia sünainjee jünoujain nünain Cristo, akaajaa nayakanaya e'nna amüinchii natüma na wayuu judíokana chakana Judea.

¹⁵Na judío laülaayuukana, no'utirüin naa'in chi Senyotkai Jesús, anoujaa.

maa aka na natuushikana no'utira aa'inchii na nüniikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa. Je napüshi na judío laülaayuukana, nojuittirüin wayakana ja'akajee sulu'ujee Tesalónica suulia waküja'alajüin nüchiki Cristo jümüin cha'aya. Mojusü ma'i naa'in chi Maleiwakai sütüma tü naa'inrakat. Pa'ünüüwajiraashii naya sümaa wayuu süpüshua. ¹⁶Noo'ule'erüin waya suulia aküjaa nüchiki Cristo süka nnojolüin nacheküin süpüleerua no'tte'ennüinjanain na gentilekana. Koo'omüinsü ma'i naainjala süka tia, je kasalajanaitpa shia namüin nütüma chi Maleiwakai.

Ni'reein ma'i Pablo na anoujashii chakana Tesalónica

¹⁷Tawalayuwaa, süchikijee wajuittinnüin chajee ja'akajee natüma na judío laülaayuukana, kee'ireepü'üsü waa'in wale'ejüin wachikua jünainmüin. Isasü wachiki. Mayaasüje kojuyain kashi sünain nnojoliin jümaain waya, jülüjashii ma'i waa'in jia süka we'reein ma'i jia. ¹⁸O'üneepü'üsü ma'i waa'in jünainmüin, tayakai Pablo oo'ulaka namaa na tawalayuu yaakana. Isasü wachiki süka woukünüin achiki nütüma Satanás.

¹⁹Shiimüin sünain jiain achecherüin waa'in su'unnaa tü müliaa we'rakat maa'ulu yaa, süka talatashaatain ma'i waa'in waapapa süchiki tü jünoulakat. Je so'uweena tü ka'i nüle'ejüinjachikat o'u chi Wasenyotsekai Jesús, shiimüin sünain jjeenain wa'waajüin akajee nia. ²⁰Je maa'ulu yaa, shiimüin sünain wa'waajüin chi Maleiwakai jaa'u waneepia sümaa talatashaatain ma'i waa'in süka laülaaitpain jaa'in sünain

3 ¹⁻²Süka kama'airüin waa'in shii'iree waapeein jüchiki, wajütüin jünainmüin chi wawalakai Timoteo süpüla nüchecherüinjatüin jaa'in sünain anoujaa. Nia a'yataaika wanaa wamaa nümüin Maleiwa sünain aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai sainküin mma. Anasü saa'in wamüin makatüle waya wamüiwa sulu'u tü pueulokat Atenas süpüla nu'unüinjachin. ³Eesü waa'in jaa'u suulia juu'ulaain suulia anoujaa sükajee jainkuuin aa'in sütüma tü müliaa ji'rakat sünainjee tü jünoulakat. Jütüjaa aa'ulu sünain e'itaaushin waya wapüshua süpüla walatirüinjatüin tia müliaakat. ⁴Soto jaa'in wanaa sümaa eepü'üin waya ja'aka sünain waapirüin jia sünain tü müliaa we'reetkat wapüshua sünainjee tü wanoulakat. Otta müsia joolu'u, jütüjaaipaa aa'u ma'i sünain sülatüin maa'utpünaa. ⁵Sükajee tüü, je süka kama'airüin taa'in shii'iree tatüjewein saa'u jukuaiippa, tajütüin Timoteo jünainmüin süpüla taapinnüinjachin nütüma sünain sukuaipaa tü jünoulakat. “¿Jameenakajasa'a naya müleka naainjinnüle kasa mojusü nütüma Satanás? Müleka nayouktüle tü nanoujakat anain, amalajaajeerü tü wa'yataapü'ükat anain na'aka”, müsü taa'in tale'eru'u joo'opünaa.

Aapinnüshi Pablo nütüma Timoteo nachiki na anoujashiikana

⁶Talatüsü ma'i waa'in joolu'u süka nüntüichipain Timoteo jüma'anajee sümaa nüküjain jüchiki wamüin sünain katsüin jaa'in sünain anoujaa je sünain aijiraain ma'i jia jüpüla. Talatüsü jaa'in naajüin wanaa sümaa jülüjüin waya jaa'in süka kee'ireein

jaa'in ji'reein waya, maa aka wayakana sünain we'reein ma'i jia. ⁷Tawalayuwaa, süka waapüitpain joolu'u jüchiki sünain ayatüinya jia sünain anoujaa, süchecherüitpa waa'in tü jüchikikat su'unnaa tü müliaa we'rakat sa'akapünaa shi'rala wayümüin wayuu wamüin. ⁸Talataleesia ma'i waa'in süka watüjaaipain saa'u jukuaiippa sünain ichein jünoula nünain chi Senyotkai. ⁹Wanaa sümaa waashajaan nümaa chi Maleiwakai, talatüsü ma'i waa'in jükajee. Waapüin analu'ut nümüin jaa'u waneepia, ¹⁰je achuntüshii waya nümüin jaa'u so'uka'i je sa'wai süka süpüshua waa'in shii'iree wale'ejüinjainain jünainmüin süpüla wekirajüinjainain jia sünain tü che'ojaakat jümüin süpüla laülaainjatüin jaa'in sünain anoujaa.

¹¹Tachuntüin joolu'u nümüin chi Washikai Maleiwa oo'ulaka nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla no'unirüinjainain waya jünainmüin. ¹²Je tachuntüin nümüin chi Senyotkai jaa'u süpüla koo'omüinjatüin jümüin nütüma sünain aijiraain jia jüpüla. Je anakaja müleka aire jüpüla tü wayuukolüirua süpüshua maa aka alin jia wapüla. ¹³Soto jaa'in sünain nüle'ejüinjachin chi Wasenyotsekai Jesucristo namaa na anoujashiikana nünain, na akataluushikana suulia naainjala. Kee'ireesü ma'i taa'in jüchechennüin aa'in joolu'u sünain anoujaa nütüma Cristo süpüla maainjalainjanain jia nümlatuu chi Washikai Maleiwa so'uweena ka'ikat tia, sümaa nnojoleerüin kasain mojuin atüma naa'in Cristo soo'opünaa tü jaa'inrapü'ükat.

**Tü akuaippaa talatüinjaiikai
amaa Maleiwa**

4 ¹⁻²Tatüjaa aa'uchii jia süna'in
jaa'inrüin tü talatakak
atüma naa'in chi Maleiwakai
sünain nnojoliün motüin jaa'in
tü wekirajapü'ukat anain jia.
Tawalayuwaa, saa'u tekerajeein
joolu'u tü tashajakak jümüin, tayakai
wane Aluwataaushikai nütüma chi
Senyotkai Jesús, tachuntüin jümüin
joolu'u süka süpüshua taa'in süpüla
koo'omüinjatüin jütüma aa'inraa
tü nüchekakat chi Maleiwakai
jüpüleerua.

³Anakaja taso'irüle jaa'in süna'in
tü nüchekakat chi Maleiwakai
sünain jükatalaain nümüin süpüla
nnojoliinjanain ju'luwajiraain
jukuaiippa sümaa wayuu jierü
otta wane jierü nümaa wane
toolo. ⁴Ee jumata jaa'in süpüla
jyoyuktüinjatüin tü yarüttakat atüma
jukuaiippa, sünain juu'ulaain suulia
kaainjalaa süpüla kojütüinjachin
chi Maleiwakai jütüma. ⁵Jalia
jia suulia süchepchiaa yarütaa
akuaippaa maa aka naa'in na
manoujainsaliikana me'raajüinkana
Maleiwa.

⁶Akaajaa müleka püma'üjjiraale
sümaa nu'wayuuse wane
puwala, shiimüin sünain
kaainjaleechin pia nuulia. Soto
jaa'in tü wekirajapü'ukat anain
jia paalainka sünain wachiajaain
jia suulia kasa eekai müin aka tia,
süka kasalajaneerüin süpüshua
aainjalaakat tia sümüin wayuu
nütüma chi Senyotkai. ⁷Nnojoliishii
waya eenakünüin nütüma chi
Maleiwakai süpüla yarüttüinjatüin
wakuaiippa, shia süpüla
wakatalaainjanain nümüin sümaa

woo'ulaain suulia kaainjalaa. ⁸Soto
jaa'in sünain apuushin wamüin
chi Naa'inkai Maleiwa süpüla
nükaaliijüinjanain waya suulia
yarüttajüin wakuaiippa. Je sükajee
tia, chi wayuu eekai moonooloin
sümaa tü wekirajakak anain, shia
niyoyuktaka nünüiki Maleiwa süka
nnojoliün sünüikin wayuu ne'e shia.

⁹Saa'u jikirajünüinapain
nütüma chi Maleiwakai süpüla
ajjiraainjanain jia jüpüla namaa
na juwalayuukana, nnojotsü
che'ojaain tashajüin jümüin süchiki
tia. ¹⁰Tawalayuwaa, saa'u shiimüin
sünain alin jüpüla na anoujashiikana
napüshua chakana sulu'u tü
mmakat Macedonia, tachuntüin
joolu'u jümüin süka süpüshua taa'in
süpüla koo'omüinjatüin naalin na
juwalayuukana jüpüla.

¹¹Soto jaa'in tü wekirajakak
anain jia paala sünain nnojoliin
jü'ülüjajaajiraain je sünain ein jaa'in
sünain tü jiy'ataakat anain sümaa
nnojoliin jukulajaain aa'in. ¹²Müleka
ayatüle jia sünain tü tekirajakak
anain, kojuteena jia sütüma tü
manoujainsatkalüirua. Nnojoleerü
che'ojaain jümüin tü jiküinjatkat
aa'u je nnojoleena jia ojulija'ain
müin sainküin wayuu.

**Nakuaiippa na anoujashiikana
nüntapeena Cristo**

¹³Tawalayuwaa, tacheküin
joolu'u süpüleerua jütüjaain saa'u
tü alateetkat nüntapeena Cristo.
Müleka jütüjaale saa'u tia, ouktüle
wane jüpüshi, nnojoleena müin aka
jia naa'in na manoujainsaliikana
mamülialuuin nütüma Cristo
wanaa sümaa mojuin naa'in
ouktapa wane napüshi. ¹⁴Watüjaa
aa'uchi Cristo sünain ouktüin

paala je sünain süso'iraain naa'in nütüma chi Maleiwakai. Je sünainjee tü naa'inrakat chi Maleiwakai nüka Jesús, watüjaa aa'ut sünain nüso'ire'ereerüin naa'in na anoujashiikana eekai ouktüin. ¹⁵Tü taküjünjatkat joolu'u jümüin, shia tü ekirajünakat anain taya nütüma chi Senyotkai. Müsü mayaa: So'uweena tü ka'i nüle'ejeechikat o'u Cristo, o'uninneena waya anoujashiikana wapüshua nünainmüin. Otta na anoujashiikana eekai ouktüshiin wanaa sümaa tia, o'uneena naya nünainmüin wapüleerua wayakana kato'uchiikana. ¹⁶Ashakateechi chi Senyotkai Jesús chajee iipünaajee eejee chi Maleiwakai. Je wanaa sümaa weenaküneenain nütüma Cristo, aapüneerü shi'ira nojontoroyoise chi Maleiwakai oo'ulaka nünüiki chi sülaülakai tü aapieekalüirua. Je na anoujashiikana nünain Cristo eekai ouktüshiin, oso'iraajeerü naa'in palajana. ¹⁷Je süchikijee tia, o'uninneena waya kato'uchiikana süpüla kottüinjanain waya namaa chamüin sirumatu'u süpüla we'riraainjanain wapüshua nümaa chi Senyotkai cha'aya. Shiimüin sünain eenjanain waya waneepia nümaa süpüla ka'ikat süpüshua. ¹⁸Anakaja joolu'u jütütülaajiraale süka tü pütchi taküjaitpakat jümüin nachiki na juwalayuu ouktüshiikana.

Yapajaa nüpüla Cristo nüntapeena

5 ¹Tawalayuwaa, nnojotsü che'ojaain tashajün joolu'u jümüin soo'opünaa joujaleerüin sülatüin tü taküjüitpakat achiki jümüin, süka taküjain paala jümüin süchiki sukuaippa nükalia

chi Senyotkai sünain ale'ejaa.

²Maa aka wane wayuu nipiajachi sünain nnojolüin nütüjaain saa'u joujaleechin nüntüin wane ka'ruwarai nünainmüin, meeria aka tü wayuukolüirua süpülapünaa tü nükaliaikat chi Senyotkai, nnojoleerü sütüjaain aa'u joujaleechin nüntüin. ³Je maa aka wane wayuu ipoolu sünain süntalaa sümüin tü saaliikat sümüin, akaweeria tü wayuukolüirua süpülapünaa tü nükaliaikat chi Senyotkai. Wanaa sümaa saashaja'alaataain süchiki anaakuai, anta meeria wane müliaa miyo'ushaata nanainmüin sünain süsaleenain naya tü naainjalakat. Nnojoleena ojüittüin naya suulia tü müliaa ne'reetkat.

⁴Chi nipiajachikai, ainkuusü ma'f naa'in nüntapa chi ka'ruwaraikai, ¿aashi müin? Otta jiakana tawalayuukana, nnojoleerü ainkuuin jaa'in süntapa nükalia chi Senyotkai süka een jaa'in sünain nükalia suulia majüin aka jia naa'in na wayuu kaainjaraliikana me'raajüinkana chi Maleiwakai.

⁵Sükajee ji'raajün nia, nnojoleena jia mmolüin seema süsalainjanain jia jaainjala nütüma chi Senyotkai nüntapa. ⁶⁻⁷Maa aka wane epetshi sünain nnojolüin eejün naa'in sünain tü alatakak nü'ünnaa, akaajaa wane manoujainsai sünain nnojolüin eejün naa'in sünain nükalia chi Senyotkai sünteetkat nünainmüin. Otta jiakana, anakaja nnojoliire müin aka jia naya, alu'ujasa eenjatü jaa'in sünain nüntajachin chi Senyotkai süpüla laülaainjatüin jaa'in sünain süpüshua tü jaa'inrakat. ⁸Nnojoliishii müin aka waya naa'in na manoujainsaliikana sünain aa'inraa tü mojusukat, süka een

waa'in sünain sülü'ülüin nükalia chi Senyotkai. Anakaja joolu'u müleka ayatüle waya sünain laülaain waa'in. Je suulia wakanaju'ulaajüin sütüma tü mojusukat, anashii ayatüle waya sünain katsüin waa'in sünain anoujaa je sünain ajiraain wapüla wapüshua. Je anashii wachecherüle waa'in sünain anoujaa süka watüjaain saa'u sünain wo'tte'ennüinapain nütüma chi Senyotkai.

⁹Nnojoliishii waya e'itaanüin nütüma chi Maleiwakai süpüla süsalainjanain waya waainjala, alu'ujasa süpüla wo'tte'ennüinjanain sünainjee tü naa'inrakat chi Wasenyotsekai Jesucristo. ¹⁰Müleka wayale wane na ouktüshiikana so'u tü ka'i niitaainjachikat o'u Cristo, müsia aka ne'e wayale na kato'uchiikana, ayateena waya anoujashiikana wapüshua nümaa waneepia, süka shiainja'a ouktüin apüla nia. ¹¹Je joolu'u, süka watüjaain saa'u sünain eenjanain waya wapüshua nümaa waneepia, anakaja müleka ayatüle jütütüjüin na juwalayuukana sünain anoujaa süpüla laülaajiraainjatüin jaa'in sünain anoujaa jüpüshua.

Tü wakuaijpainjatkat namüin na wawalayuukana

¹²Tawalayuwaa, tachuntüin joolu'u jümüin sünain kojutüinjanain jütüma na laülaayuukana jaa'u cha'aya sulu'u tü outkajaaleekat, süka e'itaashin naya nütüma chi Senyotkai süpüla tia. A'yataashii naya waneepia jümüin sünain naso'ijrüin jaa'in sünain tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua.

¹³Anakaja müleka aire naya jüpüla sümaa kojutüin naya

jütüma waneepia süka na'yataain ma'i jümüin. Jalia jia suulia jü'ülüjaajiraain namaa je sümaa tü juwalayuukat süpüshua.

¹⁴Tawalayuwaa, tamüshii jia süpüla jükaaliijainjanain na juwalayuukana sünain kamaneein jia namüin napüshua. Chi eekai shukulain, anakaja müleka jüchiajaale nia suulia. Je chi eekai japülin sünain a'yatawaa nüümüin chi Maleiwakai, anakaja müleka jime'ejüle naa'in. Je chi eekai matsüin naa'in sünain anoujaa, anakaja müleka jüchecherüle naa'in. ¹⁵Anakaja müleka jüchiaale na juwalayuukana suulia pasalaweejüin na napüshikana natüma. Ja'itaichi aa'inrüin wane juwala tü mojusukat jümüin, anakaja müleka jaa'inrüle tü anasukat nüümüin shi'ipajee otta sümüin wayuu süpüshua.

¹⁶Talata jaa'in waneepia.

¹⁷Nnojoleena jia oo'ulaain suulia achuntaa nüümüin chi Maleiwakai, ayata jia sünain waneepia. ¹⁸Jaapa analu'ut nüümüin chi Maleiwakai su'unnaa tü kasa alatakat jümüin, müleka mojule, müleka anale. Shia nüchekaka'aya chi Maleiwakai jüpüleerua saa'u jünoujain nünain Jesucristo chi Nüchonkai.

¹⁹Jalia jia suulia mache'eyaajüin suulia nünüiki chi Naa'inkai Maleiwa jümüin. ²⁰Je müleka jaapinnüle süka nünüiki chi Maleiwakai nütüma wane juwala, nnojoleerü jime'erainpalain shia. ²¹Anakaja müleka jülüjüle jaa'in sünain tü jaa'inrakat, jütüjaaiwa saa'u müleka anale, müleka mojule. Tü eekai anain, shia jaa'inrüinjatka waneepia, ²²jiyouktajünjatü tü eekai mojuin süpüshua.

²³Achuntüshi taya nüümüin chi Maleiwakai joolu'u jaa'u, chi

aapakai anaa jümüin, süpüla jükatalaainjanain suulia kaainjalaa süpüla lotüinjatüin tü jülüjakat jaa'in, tü kee'ireekat jaa'in, je tü jaa'inrakat. Je achuntüshi taya nümüin süpüla nükaalijain jia sünain tü jünoulakat suulia eejüin jütüma kasa mojuinjatkat atüma naa'in chi Wasenyotsekai Jesucristo so'uweena tü ka'i nüle'ejüinjachikat o'u nüchikua.

²⁴Tü tachuntüitpakat jaa'u nümüin Maleiwa chi eenakakai jia, shiimüin sünain naa'inrüinjatüin shia süka pansaain nünüiki waneepia.

²⁵Tawalayuwaa, anakaja müleka jüchüntüle waa'u wayakana.

²⁶Anakaja jüsakiraale jüpüshua süka aijiraain jia jüpüla sünainjee anoujaa nünain Cristo.

²⁷Je sünainjee tajütüüshin nütüma chi Senyotkai, tachuntüin jümüin süka süpüshua taa'in süpüla jülatirüinjatüin tü karaloukta tashajakat jümüin süpüla saashaje'ennüinjatüin namüin na juwalayuukana napüshua.

²⁸Achuntüshi joolu'u taya nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nii'iyatüinjatüin waneepia na'anasia jümüin.

Chiiruajatkat Karaloukta nütüma Pablo

namüin na Chajanakana

TESALÓNICA

1 ¹Tayakai Pablo, namaa na tawalayuukana Silas oo'ulaka Timoteo, tashajüin joolu'u jümüin jiakana anoujashiikana nünain chi Washikai Maleiwa otta chi Wasenyotsekai Jesucristo, jia chakana sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya Tesalónica.

²Achuntüshii waya jaa'u nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nee'iyatüinjanain na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain anaa jümüin.

Achuntüshi Pablo naa'u na anoujashiikana

³Acheküshii waapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai jaa'u waneepia, süka sükoo'omüinrain sütsüin tü jünoulakat je süka sükoo'omüinrain aijiraain jia jüpüla wane'ewai jukua. ⁴Wa'waajüin jia no'upala na anoujashiikana sainküin mmakat süpüshua süka jüchecherüin jaa'in su'unnaa na'ürüla na manoujainsaliikana otta tü müliaa jirakat.

⁵Je sükajee tüü, kamaneeejechi chi Maleiwakai jümüin mapeena süpüla einjanain jia nümaa

cha'aya eere nuluwataain. Soteerü naa'in jüchecherapü'üin jaa'in su'unnaa tü müliaa jirapü'ukat sünainjee anoujaa nünain. Je so'u ka'ikat tia, jütüjaveerü aa'ut sünain pansaain tü nümapü'ukat jümüin sünain naapüinjatüin tü anasükat jümüin saa'u tü müliaa jirapü'ukat. ⁶Alu'ujasa na e'rülüipü'ükana wayümüin jümüin, süsaleena naya naainjala nütüma chi Maleiwakai mapeena, süka pansaain ma'i tü nümapü'ukat sümüin wayuu süpüshua sünain kasalajanainjatüin saainjala sümüin. ⁷Otta jiakana eekai müliain, maa aka wayakana müliakana wanaa jümaa, oo'ule'enneena waya suulia tü müliaakat so'u tü ka'i nii'yataainjachikat o'u chi Wasenyotsekai Jesucristo sümüin wayuu chajee iipünaajee namaa na aapiee pülashiikana ma'i pasanain sünain wane suwarala siki chuwatsü ma'i.

⁸Otta na me'raajüinkana chi Maleiwakai saa'u nnojoliin kapülain naa'in nüchiki chi O'tte'erüikai chi Wasenyotsekai Jesucristo, süsaleena naya naainjala so'u ka'ikat tia. ⁹Ne'reerü müliaa süpüla

ka'ikat süpüshua. Je müina naya nnojoliin antüin nüma'anamüin chi Senyotkai, chi pülashikai ma'i, chi anashaataakai akuaiippa. ¹⁰Otta so'u ka'ikat tia, anteechi chi Senyotkai süpüla kojutüinjachin nia natüma na anoujashiikana napüshuale'eya. Otta jiakana, eejeena apashii süinain ju'waajüin nia sükajee joonooin sümaa tü wekirajapü'ükat anain jia.

¹¹Süka jülüjüin waa'in ka'ikat tia, achuntüshii waya waneepia jaa'u nüümüin chi Washikai Maleiwa süpüla jaa'inrüinjatüin tü jeenakünakat apüla nütüma. Achuntüshii waya nüümüin chi Maleiwa Pülashikai ma'i süpüla juuntuin jikeraajüin nütüma tü kasa anasü jaa'inreekat süinainjee tü jünoulakat. ¹²Je juunteerü jaa'inrüin süka nee'iyatüin na'anasia jümüin chi Washikai Maleiwa je chi Wasenyotsekai Jesucristo. Je süinainjee tü kasa anasü jaa'inrakat, kojuteechi chi Wasenyotsekai Jesucristo sütüma wayuu je kojuteena jiakana mapena nütümaya.

Nüchiki chi E'rüikai Wayümüin

2 ¹Tawalayuwaa, soo'opünaa nüntajachin chi Wasenyotsekai Jesucristo sümaa wokolochijününjanain nünainmüin, wachuntüin jümüin ²süpüla nnojoliinjanain jüshapataain aa'in sütüma sünüiki wane wayuu süinain saapirüin jia soo'opünaa nüntüichipain chi Senyotkai saajüin. Saajüin tü wayuukolüirua, aküjünüsü tia nütüma wane aapirüi süka nünüiki Maleiwa oo'ulaka sulu'u wane karaloukta washajalakat. ³Tamüshii paala jia tachikua: Jalia jia jünouja'alajayaa

tü namakat süka alawaain ne'e shia. Aküjashi paala taya süchiki wane kasa: Süpülapünaa tü ka'i nüntüinjachikat o'u chi Senyotkai, ayouktüneechi nia sütüma wayuu wainna oo'ulaka ee'iyataajeechi chi E'rüikai Wayümüin, chi e'itaaashitüjüika'iya süpüla amüloulinjachin. ⁴E'rüijeechi ma'i wayümüin nia nüümüin chi Maleiwakai je sümüin tü sümaleiwaseyaasükalüirua wayuu. Ekeroleechi nia sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa sümaa nüikkalaain süpüla aluwatawaa wayuu chaa sulu'u süka niain Maleiwain naajüin.

⁵Soto jaa'in süinain taashajaapü'ün jümüin süchiki tüü wanaa sümaa eepü'ün taya jümaa. ⁶Chi E'rüikai Wayümüin, nnojyülia ee'iyataain. Otta jiakana, jütüjaa aa'uchi chi a'alijitkai nia suulia nii'iyataainjachin wane'ere'eya so'u tü ka'i nüchekakat o'u chi Maleiwakai. ⁷Shiimüin süinain koo'omüin kaainjalaa maa'ulu yaa sütüma tü naa'inrakat chi E'rüikai Wayümüin. Otta nnojyülia emetulüin tü kaainjalaakat süka sa'alijinnüin nuulia. Je chi a'alijitkai nia, ayateechia süinain na'alijirüin wane'ere'eya nüsüne'ennapa nuulia. ⁸Je so'uweena ka'ikat tia, taashi meechia chi E'rüikai Wayümüin süpüla nii'iyataainjachin. Otta so'uweena tü ka'i nüntakat o'u chi Senyotkai Jesús, eewoleechi chi E'rüikai Wayümüin sütüma nünüiki Jesús süka pülashaatain ma'i nia. Oukta meechija'a nia nütüma süinain saja'lajaa'in tü nüpülainkat.

⁹Je süchikijee nii'iyataain chi E'rüikai Wayümüin, naa'inreerü tü mojusükot nüchekakat Satanás

nüpüleerua. Poneerü ma'i naa'in na wayuukana tü naa'inrakat, süka naa'inreerüin tü kasa eekai müin aka saa'in tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, süka pülashinjachin nia nütüma Satanás.

¹⁰Chi E'rüikai Wayumüin, süka nüküjeerüin alawaa soo'opünaa tü kasa mojusü naa'inreetkat, oushikajaajeena nüchiirua na wayuu eekai nanoujain tü alawaa nüküjeetkat namüin. Naya na amüloulinjanakana saa'u nayouktüin paala tü shiimüin nümakat chi Maleiwakai namüin, tü o'tte'ennüinjanakat akajee naya. ¹¹Süka nayouktüin chi Maleiwakai, nuu'ulainapa naya süpüla ayatüin sü'nain tü alawaakat. ¹²Shiimüin sü'nain süsalainjanain naya naainjala nütüma chi Maleiwakai sümaa kakatüinjanain naya nuulia süka nayouktüin tü shiimüinkat süpüla naa'inrüinjatüin tü kasa mojusü keejiakat namüin.

Eme'ejüna aa'inchii na anoujashiikana süpüla yalalayainjanain

¹³Tawalayuwaa, jia aishiikana nüpüla chi Senyotkai, aapüshi analu'ut taya jaa'u waneepia nümüin chi Maleiwakai. Süpülapünaa saainjünüin tü mmakat, aneekajuushitüjülü'iya jia nütüma süpüla ju'tte'ennüinjanain. Je joolu'u saa'u joonooinapain sümaa tü shiimüin nünüikikat chi Maleiwakai, akatannüshii jia nünainmüin nütüma chi Naa'inkai suulia kaainjalaa. ¹⁴Ajütünüshii waya paalainka nütüma chi Maleiwakai jünainmüin sü'nain aküjaa nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, shii'iree ju'tte'ennüinjanain nütüma. Nücheküin chi Maleiwakai

süpüla eenjanain jia nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo sü'nain anashaatain ma'i jia no'ulu'u. ¹⁵Je sükajee tia, tawalayuwaa, anakaja müleka katsüinre jaa'in sü'nain anoujaa süpüla jaa'inrüinjatüin tü wekirajapü'tikat anain jia, maa aka tü waküjakat oo'ulaka tü washajakat jümüin.

¹⁶⁻¹⁷Waapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai süka alin ma'i waya nüpüla sü'nain anamiain ma'i nia wamüin. Ayatshi'iya waya sü'nain wachecherüin waa'in, süka watüjaain naa'u sü'nain naa'inrüinjatüin süpüshua tü nüküjakat achiki wamüin paala. Je sükajee tia, achuntüshii waya jaa'u nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo je nümüin chi Washikai Maleiwa süpüla natütüjüinjanain jia süpüla katsüinjatüin jaa'in sü'nain aa'inraa tü anasükat sümüin wayuu je sü'nain jüküjain tü shiimüinkat namüin.

Kee'ireesü naa'in Pablo achuntünaa aa'u

3 ¹Tawalayuwaa, saa'u tekeraajein joolu'u tü tashajakat jümüin, toso'iree aa'inchii jia süpüla juchuntüin waa'u süpüla su'walakajaamaatüin nüchiki chi O'tte'erüikai watüma, süpüla kojütüinjatüin shia sütüma wayuu wainma maa aka paala jütüma jiakana. ²Soto jaa'in sü'nain wainmain wayuu eekai e'rülüin wayumüin nnojotkat anoujain nünain Cristo. Anakaja jüchüntüle waa'u süpüla nnojolüin sümalajaain natüma tü wa'yataainkat ja'aka. ³Akatsa'a watüjaain aa'u sü'nain nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü naa'inrüinjattüjütkaalia ja'aka.

Katsünjeerü jaa'in nütüma sümaa jaa'inmajünüinjanain suulia sümalajaain tü jünoulakat. ⁴Je sükajee tüü, watüjaa aa'uchii jia sünain jaa'inrüin joolu'u tü waluwataakat anain jia je sünain nnojoleerüin juu'ulaain suulia. ⁵Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla nükaaliijainjanain jia sünain aijiraain jia jüpüla maa aka alin jia nüpüla, je sünain jülatirüin tü müliaa ji'rakat, maa aka nülatirüin Cristo tü müliaa ni'rakat.

**Achiajaanüshii naya
suulia shukulajüin**

⁶Tawalayuwa, sükajee tajütüüshin nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo, taluwataain joolu'u jia sünain nnojolüin wanaawajiraain jaa'in namaa na juwalayuu akulajaakana aa'in sünain a'yatawaa süka moonooloin naya sümaa tü wekirajapü'ükat anain jia. ⁷Soto jaa'in wanaa sümaa tachuntapü'üin jümüin süpüla jüshatüinjatüin tü wakuaippakat. Wanaa sümaa eepü'üin waya ja'aka, nnojotsü akulajaain waa'in sünain a'yatawaa, ⁸alu'ujasa a'yataapü'üshii waya so'uka'i, sa'wai suulia weke'ejüin jaa'in süchiirua tü weküinjatkat. ⁹Anasüyaaje müleka wawalaajünüle jütüma wanaa sümaa tia saa'u waküjain nüchiki chi O'tte'erüikai jümüin. Akatsa'a nnojotpü'üin wachuntüin awalaajünaa jümüin, süpüla jüshatüinjatüin wakuaippa sünain nnojoliin shukulain waya. ¹⁰Soto jaa'in tü waluwataapü'ükat anain jia wanaa sümaa eepü'üin waya ja'aka: "Chi eekai shukulajaain naa'in sünain a'yatawaa, nnojoleechi

ekinnüin", mapü'üsü tü wamakat jümüin.

¹¹Taapa achikit sünain een ja'aka eekai nakulajaain aa'in sünain a'yatawaa. Waraittühii ne'e sainküin miichi sünain eperulajawaa namüin na nawalayuukana. ¹²Sükajee ajütüüshin waya nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo, wachiajaain na shukulashiikana süpüla noo'ulaainjanain suulia tia süpüla na'yataainjanain saa'u tü nekajatkak aa'u. ¹³Otta jiakana, tawalayuwa, nnojoo jukulajaain aa'in sünain jaa'inrüin tü kasa anasükat waneepia.

¹⁴Jülüja jaa'in chi juwala moonooinkai sümaa tü taluwataakat anain jia sulu'u tü karalouktakat. Anakaja müleka nnojorule wanaawajiraain jaa'in nümaa süpüla japülinjachin nia sütüma tü naa'inrakat. ¹⁵Otta nnojoleechi jü'ürülaain nia, alu'ujasa jüchiajaa nia süka juwalain nia.

**Apütaashi Pablo napüla
na nuwalayuukana**

¹⁶Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Senyotkai, chi anajiraakai atüma waya, süpüla naapüinjatüin anaa jümüin waneepia su'unnaa tü alatakak jümüin, eekai mojuin je eekai anain. Jütüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain een nia waneepia jümaa jüpüshua.

¹⁷Anuu tashajüin joolu'u tü tanüliakat süka tajapü, süpüla jütüjaainjatüin saa'u sünain tama'anajeejatüin tü karalouktakat, tayakai Pablokai, maa aka tü takuaippapü'ükat sünain ashajaa.

¹⁸Achuntüshi taya nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nii'iyatüinjatüin waneepia na'anasia jümüin.

Palajatkat Karaloukta nütüma Pablo

nümüin

TIMOTEO

Nüsakia Pablo nümüin Timoteo

1 ¹Taya, Pablo, wane chi Aluwataaushikai nütüma Jesucristo chi wa'atapajakai, otta nütüma chi Maleiwa O'tte'erüikai waya, ²ashajüshi joolu'u taya pümüin Timoteo, pia tachonkai sünainjee pünoujain nünain Cristo taküjapü'ükai achiki pümüin. Achuntüshi waneepia taya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla namüliajünjachin pia, süpüla nee'iyatüinjanain na'anasia pümüin, je süpüla naapünjanain wane anaa pümüin.

**Achiajaanüshii na
anoujashiikana noulia**

na aküjaliikana alawaa

³Soto paa'in tü tamakat paala pümüin wanaa sümaa tojuittüin püma'anajee süpüla to'unüinjachin chamüin cha'aya Macedoniamüin. Tachuntüin kojuyatua pümüin shii'iree makatünjachin pia cha'aya Éfeso. Otta müsia joolu'u, ayatüsü tacheküin püpüleerua makatün pia cha'aya, süpüla püchiajaainjanain

wane wayuuirua cha'aya süpüla noo'ulaain suulia ekirajaa sünain alawaa, ⁴je süpüla noo'ulaain suulia kapülaa aa'in aküjalaa ne'e oo'ulaka süchiki ne'iruku na natuushinuukana. A'ülüjaajiraasü wayuu wanaa sümaa süsakiraajiraain sünain kasa eekai müin akatia. Nnojotsü kasain saamüin namüin süpüla na'yataainjanain nümüin Maleiwa süka matsüin tü nanoulakat sütüma. ⁵Taluwataain pia sünain tüü, süka tacheküin süpüleerua aijiraain napülajiraa na anoujashiikana napüshua chakana cha'aya. Nounteerü naa'inrüin tia müleka wulere naa'in, müleka natüjaale saa'u tü naa'inrakat sünain anasüin nu'upala Maleiwa, je müleka laülaale naa'in sünain anoujaa nünain Cristo. ⁶Eeshii wayuu eekai akatalaain suulia tü nanoulakat sütüma tü alawaa ekirajünakat anain. Je tü na'ülüjaajiraakat achiki, nnojotsü kasain saamüin namüin na anoujashiikana. ⁷Kee'ireesü naa'in ekirajaa sünain tü nuluwataakat anain Moisés. Otta mayaasüje na'waataain sulu'u kekiin ma'i naya naashin, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü nekirajakat anain.

⁸Wayaawata aa'ulu sünain anain ma'i tü nüshajakat Moisés. Acheküsü ekirajünüin shia süpüla shii'iyatüinjatüin sümüin wayuu sünain kaainjalaa'in tü kasa mojusü saa'inrakat. ⁹Na wayuu che'ojaakana amüin achiajaanaa suulia aa'inraa kasa mojusü, nnojoliishii nayain na wayuu anamiakana, naya na wayuu kaainjaraliikana, maa aka na e'rülüikana wayümüin nümüin Maleiwa sümaa moonoo'in sümaa nünüiki süka nnojolin kojutüin nia natüma, maa aka na o'utakana naa'in nashi oo'ulaka nei je na o'unaliikana wayuwa'in, ¹⁰maa aka na wayuu a'lujajiraakana nakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, maa aka na tooloyuu ama'ujjiraakana sümaa toloyuu, maa aka na oikkülüikana wayuu süpüla achepchiaa, maa aka na aküjülüikana alawaa, je maa aka na wayuu eekai müin aka tiairua sünain nayouktüin tü shiimüin tekirajakat anain, ¹¹tü nüchikikat chi O'tte'erüikai aapünakat tamüin nütüma Maleiwa chi a'waataanakai waneepia watüma saa'u anashaatain ma'i nia.

**Anamia ma'i chi Maleiwakai
nümüin Pablo**

¹²Taapüin analu'ut nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süka katsüintpain taa'in nütüma süpüla ta'yataain nümüin. Nüneeküin taya paala süka nütüjaain saa'u sünain tekeraajeerüin waneepia tü kasa e'itaanüinjatkat tapüla. ¹³Ni'itaa'in taya süpüla aküjaa nüchiki sümüin wayuu süpüshua, eereje e'rüipü'üin wayümüin taya nümüin süka tanüiki je mayaashije teipirapü'üin

na anoujashiikana. Nümüliajüin taya süka anayaain tü taa'inrakat saa'in tamüin süka manoujain taya nünain. ¹⁴Anamiashaatale'eya ma'i chi Wasenyotsekai Jesucristo tamüin. Je joolu'u, saa'u sa'aniraa'itpain takuaippa nümaa, akaaliijünüshi taya nütüma süpüla taikkale'erainjachin taa'in sünain anoujaa je süpüla alinjatüin tapüla tü tawalayuukalüirua.

¹⁵Anuu wane pütchi shiimüin süpüla kapülainjatüin saa'in wayuu süpüshua, müsü mayaa: “Antüshi Jesucristo sa'akamüin wayuu süpüla nu'tte'erüinjatüin shia süka kaainjalain süpüshua”, müsü. Otta müshia tayakai, alana'aleepü'üshi taya sünain kaainjaralin suulia wayuu süpüshua. ¹⁶Saa'u tamüliajünüichipain nütüma Maleiwa, mayaashije kaainjarai'pü'üin ma'i taya, sütüjaajeerü aa'u tü kaainjaratkalüirua süpüshua sünain nücheküin ma'i Jesucristo süpüleerua sünoujainjatüin nünain. Mayaashije kaainjalain ma'i wane wayuu, maa aka tayakai, nuuntüin Cristo nii'iratüin naa'in süpüla eenjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ¹⁷Sükajee tüü, anashii wa'waajüle chi Maleiwakai waneepia. Nia'aya chi aluwataashikai paala sümaiwa je süpüla ka'ikat süpüshua süka matüjain ouktaa nia. Me'rujusai nia sütüma wayuu. Nia'aya ne'e Maleiwaka nümüiwa. Kasataalejese kojutüin nia sütüma wayuu süpüla ka'ikat süpüshua. Amén.

¹⁸Je joolu'u Timoteo, pia tachonkai, soto paa'in tü aküjünakat paala pümüin natüma na aapirülüikana süka nünüiki

Maleiwa. Shia tü taluwataakat anain joolu'u pia. Müleka sottüle paa'in tü nanüikikat, ounteechi pia eejirawaa sümaa tü mojusukat, ¹⁹sümaa laülaalain paa'in sünnain anoujaa je sümaa pütüjaain saa'u tü paa'inrakat sünnain anain nu'upala Maleiwa. Otta chi wayuu eekai nnojolüitpain ein naa'in sünnain tü naa'inrakat, müleka anale, müleka mojule, amalajaajeerü tü nünoulakat. ²⁰Meechi aka nakuaippa Himeneo oo'ulaka Alejandro na mojukana anüiki nümüin Maleiwa. Ayüülajünushii naya tatüma nüpüla Satanás süpüla nayaawatüinjatüin saa'u sünnain mojuin ma'i tü naa'inrakat.

Tü nakuaippainjatkat na anoujashiikana

sulu'u tü outkajaaleekat

2 ¹Tamüshi paala pia palajana: Anakaja pikirajüle na wayuukana cha'aya sünnain nachuntüin waneepia nümüin Maleiwa saa'u tü wayuukolüirua süpüshua. Anashii nachuntüle saa'u tü che'ojaakat sümüin tü wayuukolüirua sümaa naapiin analu'ut waneepia nümüin Maleiwa. ²Anasü müleka nachuntüle naa'u na aluwataashiikana sainküin mma je napüshua eekai laülaain saa'u wayuu. Anakaja nachuntüle nümüin Maleiwa süpüla anainjatüin mmapa'a wapüleerua, süpüla keisalainjanain waya sümüin wakuaiippa nu'upala Maleiwa, je süpüla lotüinjatüin wakuaiippa su'upala wayuu. ³Müleka waa'inrüle tüü, anasü tia je talateerü ma'i naa'in chi Maleiwakai O'tte'erüikai waya, ⁴süka kee'ireein ma'i naa'in su'tte'ennünjatüin wayuu

süpüshua sümaa sütüjaainjatüin saa'u tü shiimüinkat. ⁵Anuu wane pütchi shiimüin: Chi Maleiwakai, nia Maleiwaka nümüiwa. Otta Jesucristo, saa'u wayuuin nia, nia nümüiwa ountaka jutatüin nütüma wapüna nünainmüin Maleiwa.

⁶Naapajiraain nikii süpüla ouktaa süpüla taashinjatüin wayuu süpüshua suulia saainjala.

Wanaa sümaa ouktüin Cristo, nii'iyatüin chi Maleiwakai sümüin wayuu süpüshua sünnain nu'tte'ereein shia. ⁷Otta tayakai, sünnain tayain wane chi Aluwataaushikai nütüma Maleiwa, aneekünushi taya nütüma süpüla taküjainjatüin sümüin wayuu süpüshua nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai. Shiimüin tü tamakat joolu'u pümüin, nnojotsü alawaain. E'itaashii taya nütüma süpüla tekirajünjatüin tü wayuu “gentilekalüirua” sünnain tü shiimüinkat süpüla sünnoujainjatüin nünain Cristo.

⁸Otta na tooloyuukana chakana sulu'u süpüshua tü outkajaaleekat sainküin mma, anashii müleka nachuntüle waneepia nümüin chi Maleiwakai. Je wanaa sümaa nayalerüin najapü sünnain na'waajüin Maleiwa, anakaja nakatalaale suulia kaainjalaa sümaa nnojoliin naashichijaajiraain je sümaa nnojoliin na'ülüjaajiraain.

⁹⁻¹⁰Otta müshi'iya na jiejyuu a'waajakana chi Maleiwakai, tü anainjatkat atüma nayolojo su'upala wayuu, nnojolüinjatü sükajeejatüin na'anaain süka kuluulu kojutkat ma'i, nnojolüinjatü sükajeejatüin aa'inraa kasa sünnain na'wala, je nnojolüinjatü sükajeejatüin na'anaain che'esaa je aülijanaa eekai kojutüin ma'i. Tü e'nnajatkat nanain na jiejyukana,

shiainjatü tü kamanewaakat sünnain aa'inraa kasa anasü sümüin wayuu süpüshua.

¹¹ Je na jieyuukana, wanaa sümaa jutkatüin wayuu sulu'u tü outkajaaleekat süpüla ekirajünaa, anashii müleka eere naa'in süpüla naashajaala na laülaashiikana sümaa nnojolüin nasakijain soo'opünaa tü ekirajünakat anain. ¹² Je nnojotsü tacheküin napüleerua nekirajüin na jieyuukana wayuu sulu'u tü outkajaaleekat sümaa laülaainjanain naya naa'u na tooloyuukana. ¹³ Süka jamüin, sümäiwa paala nükumajaiwa'aya wayuu Maleiwakai, akumajünüshi Adán palajana oo'ulaka Eva nüchikijee. ¹⁴ Je tü anoujakat tü alawaa aküjünakat nütüma Satanás, shia Eva, nnojoiishi niain Adán. Je wanaa sümaa sünoujain tü alawaakat, kaainjalasü shia nuulia Maleiwa. ¹⁵ Na jieyuukana eekai jemeyulüin sümaa jo'uu, acheküshii talatüin naa'in sünainjee. Je tü anasükat süpüla naa'inrüinjatüin na jieyuukana napüshua, shia ayatüin naya sünain anoujaa, sünain alin wayuu süpüshua napüla, sünain nakatalaain suulia kaainjalaa, je sünain naa'inrüin kasa anasü su'upala wayuu.

Nakuaippainjatkat na laülaashiikana sulu'u tü outkajaaleekat

3 ¹ Anuu wane pütchi shiimüin, müsü mayaa: “Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in laülawaa napüleerua na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat, anashaatasü ma'i tü nüchekakat nüpüleerua”, müsü. ² Chi laülaashikai sulu'u tü outkajaaleekat: Niainjachi chi eekai lotüin akuaiippa no'upala

na nuwalayuukana. Müleka ka'wayuusere nia, waneesüinjatü ne'e nu'wayuuse. Niainjachi chi eekai laülaain aa'in süpüla kojutüinjachin sütüma wayuu. Niainjachi chi eekai kapülain naa'in ni'iyuu. Niainjachi chi eekai atüjain süpüla ekirajaa wayuu. ³ Nnojoiishi wayuujachin eperüi nia. Nnojoiishi wayuujachin katkaarai nia. Nnojoiishi wayuujachin ka'ülüjaaraai nia, alu'ujasa wayuujachi anamia. Nnojoiishi kachiiruainjachin aa'in washirüü. ⁴ Niainjachi chi eekai laülaain süpüleerua nüpüshi kepiakat nümaa. Je müleka kachonle nia, kojutüinjatü nünüiki sütüma nüchonnii. ⁵ (Süka jamüin, müleka matijainre nia laülawaa süpüleerua tü nüpüshikalüüria, çjamataaleechi nia süpüla laülawaa napüleerua na nüpüshikana Maleiwa?) ⁶ Nnojolinjachi wayuujin jekechi nia sünain anoujaa suulia yaletayaajüin nukuaippa no'upala na nuwalayuukana. Je kasalajaneerü tia nümüin nütüma Maleiwa, maa aka paala chi Yolujaakai sünain ajuittinnaa nuulia Maleiwa saaliijee yaletayaain nukuaippa. ⁷ Chi laülaashikai sulu'u tü outkajaaleekat, müleka nnojorule lotüin nukuaippa su'upala wayuu eekai manoujain, eejeechi süpüla naa'inrüin tü nüchekakat chi Yolujaakai nüpüleerua, tü japüijeechikat atüma chi wayuukai.

Nakuaippainjatkat na aa'inmajülüikana

sulu'u tü outkajaaleekat

⁸ Aka'aya na “diáconokana”, na aa'inmajülüikana kasa sulu'u tü

outkajaaleekat, nayainjana na eekai kojutuün sütüma wayuu süka shiimüin nakuaiippa su'upala. Nnojoliinjana wayuun eperülii naya. Nnojoliinjana kachiiruain aa'in washirüü. ⁹ Anakaja müleka ichere naya sünain tü shiimüin nii'yatakak Maleiwa namüin süpüla natüjaainjatüin saa'u tü naa'inrakat nayakana sünain anasüin nu'upala Maleiwa. ¹⁰ Je süpülapünaa ni'itaanüinjachin wane wayuu sünain tü a'yatawaakat, anakaja müleka ni'nnüle akuaippa palajana. Müleka lotüleje'e nukuaippa, anashi ni'itaanüle.

¹¹ Aka'aya na jieyuu aa'inmajüliikana, nayainjana na eekai kojutuün sütüma wayuu sünainjee nnojoliin perulaayuuiliin naya, na eekai laülaain aa'in sünain aa'inraa waneepia tü e'itaanakat apüla naya.

¹² Je chi aa'inmajüikakai, müleka ka'wayuusere nia, waneesüinjatü nu'wayuuse. Niainjachi eekai nuuntuün laülawaa süpüleerua nüpüshi kepiakat nümaa. Je müleka kachonle nia, kojutuünjatü nünüiki natüma. ¹³ Chi eekai anain atüma tü a'yatawaakat, kojuteechi natüma na nuwalayuukana. Je nnojoleechi mmolüin seema aküjaa sümüin wayuu nüchiki Jesucristo chi nünoujakai anain.

¹⁴ Timoteo, o'uneeshi ma'i taya maalü püma'anamüin. Otta müsia joolu'u, tashajüin tü karalouktakat pümüin. ¹⁵ Müleka kaka'iyale taya, pütüjaaeerü aa'u sütüma tü tashajakat pümüin sünain jamüinjatüin pütüma nakuaiippa na nüpüshikana Maleiwa sulu'u tü outkajaaleekat cha'aya. Waya anoujashiikana nünain

chi Maleiwakai matüjainkai ouktaa, e'itaanüshii waya süpüla waa'inmajüinjatüin tü pütchi shiimüinkat naapakat wamüin Maleiwa.

¹⁶ Tü shiimüin nii'yatakak chi Maleiwakai wamüin, anashaatalesia ma'i. Anuu tü pütchi ashajünakat süchiki:

Eweetüshi Jesús sünain wayuüin nia.

Lotüsü ma'i nukuaippa saa'u niain Maleiwain.

E'nnüshi nia sütüma tü aapieekalüirua nüma'anajeejatkat Maleiwa. Aküjüna achikichi nia sümüin wayuu sainküin mma.

Anoujüna anainchi nia sütüma wayuu wainma.

Ayalennüshi nia iipünaamüin eemüin chi Maleiwakai.

Nukuaippainjatkat Timoteo sünain ekirajaa na anoujashiikana

4 ¹ Aashajaashi chi Naa'inkai Maleiwa paala sümäiwa naka na nünüikimaajanakana Maleiwa sünain aküjaa sümüin wayuu süchiki tü alateetkat so'uweena tü ka'i alü'ütakat süpüla saja'ttüinjatüin tü kasakat süpüshua. Naküjain süchiki wane wayuuirua ayouktüinjatkat tü sünoulakat süpüla jüjüüinjatüin sümüin wane alawaa ekirajünakat sütüma yolujaa. ² Je maa'ulu yaa, na wayuu eekai nekirajüin sünain kasa eekai müin aka tia, piama o'upünaachii je aküjashii naya alawaa. Sükajee jüjüüinapain naya nümüin Satanás, isasü nachiki nayaawatüinjatüin saa'u tü nekirajakat anain sünain mojuin ma'i shia nu'upala Maleiwa. ³ Nekirajüin sünain

mojuin ka'wayuusee. Je nekirajüin sü'nain een wane eküülü eekai mojuin süpüla ekünaa, ja'itasü e'itaaushin shia nütüma Maleiwa süpüla ekünaa. Shiimüin sü'nain taashin waya süpüla weküinjatüin eküülü eekai een ne'e sümaa waapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u, süka wanoujain nünain je süka watüjaainapain saa'u tü shiimüinkat. ⁴Anasü süpüshua'ale tü kasa nukumajakat chi Maleiwakai süpüla waapüinjatüin analu'ut saa'u. ¿Jamaka'a wayouktüinjatka'a shia? ⁵Müleka eere waa'in sü'nain nünüiki Maleiwa je müleka wachuntüle nümüin, watüjaajeerü aa'u tü waa'inrakat müleka anale je müleka mojule.

⁶Otta piakai Timoteo, müleka pikirajüle na puwalayuukana waneepia sü'nain tü taküjakat pümüin, talateerü ma'i naa'in Jesucristo chi kaneekajalakai pia süpüla a'yatawaa nümüin. Otta na puwalayuukana, natüjaajeechi aa'u pia sü'nain ichein pia sü'nain tü pütchi shiimüin ekirajünakat anain pia. ⁷Jalia pia suulia kapülain paa'in tü aküjalaa naatajatü aküjünakat sütüma wayuu mojutkat atüma Maleiwa, süka nnojölün kasain saamüin namüin na anoujashiikana. Shia anaka alu'u müleka kachiiruale paa'in keisalaa sümüin pukuaippa nu'upala Maleiwa. Müinjachi aka pia naa'in wane wayuu ayoujiraai sü'nain niki'rajaain waneepia süpüla kalainjachin nia. ⁸Tü nükanajeeakat chi ayoujiraaikai, anasüyaaje motso'o ne'e. Otta müleka keisarale pia sümüin pukuaippa nu'upala Maleiwa, akaaliijüneechi pia sütüma maa'ulu yaa je talateechi chi Maleiwakai pümaa eepa pia

nümaa so'uweena wane ka'i. ⁹Shiimüin tü taküjaitpakat pümüin süpüla kapülainjatüin saa'in wayuu süpüshua. ¹⁰Je joolu'u, a'yataashii waya süka süpüshua waa'in, süka watüjaain naa'u chi Maleiwa katakai atüma so'u wayuu sü'nain nuuntuün nu'tte'erüin wayuu süpüshua. Chi eekai nünoujain nünain Cristo, shiimüin nu'tte'enneechin nütüma.

¹¹Anashi pikirajüle na anoujashiikana sü'nain tü taküjakat pümüin sulu'u tü karalouktakat, je puluwataa naya sü'nain nekettaajüin shia. ¹²Anakaja nnojorule kasajatüin pümüin eekai pülain naa'in puulia saalii jintülin pia noulia. Shia anaka alu'u müleka keisarale pia sümüin pukuaippa su'upala wayuu süpüla süshatüinjatüin pukuaippa: maa aka tü paashajaakat achiki, maa aka tü kachiiruakat paa'in, maa aka tü saaliikat wayuu püpüla, maa aka tü pünoulakat, je maa aka tü paa'inkat sü'nain wulein. ¹³Je süpülapünaa tantüin pünainmüin, anakaja ayatüle pia sü'nain aashaje'eraa tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sulu'u tü outkajaaleekat. Anashi ayatüle pia sü'nain ekirajaa wayuu sü'nain nünüiki Maleiwa süpüla nayaawatüin saa'u. Anashi ayatüle pia sü'nain eme'ejaa naa'in shii'iree noonoweein sümaa. ¹⁴Soto paa'in wanaa sümaa ne'itaa'in najapü na laülaashiikana paa'u sümaa saapünüin wane pütchi pümüin nütüma chi aapirüikai süka nünüiki Maleiwa. Paa'inmaja tü atüjaakat aapünakat paala pümüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa so'u ka'ikat tia.

¹⁵Soto paa'in tü taluwataaitpakat anain pia süpüla paa'inrüinjatüin shia süka süpüshua paa'in. Müleka tütüle pia sü'nain pi'yataain nümüin

Maleiwa, nayaawateechi aa'u pia na puwalayuukana sünain laülaain paa'in sünain anoujaa. ¹⁶Ee paa'in sünain tü pukuaippakat suulia paa'inrajüin kasa mojusü je suulia pikirajüin sünain kasa naatajatü. Müleka püchecherüle paa'in sünain tüü, o'tte'enneena na aapajakana pünüiki. Je müshia piaka'iya, o'ttaweechi.

Nakuaippainjatkat na anoujashiikana namüin

na oukta a'wayuusechiikana

5 ¹Müleka püchiajaale wane anoujashi eekai laülaaichin, nnojo paa'ayajaain naa'in. Pime'eja naa'in maa aka püshi pümüin. Otta na jima'aliikana, müinjana aka naalii wane pimülia pütüma. ²Je na jieyuu laülaainakana, müinjana aka saalii püi pütüma. Je na majayünnükana, müinjana aka saalii wane püshunuu pütüma sünain wulein paa'in waneepia no'upala.

³Anakaja kojutule pütüma na jieyuu eekai ouktüin na'wayuuse. Müleka nnojorule wane wayuu aa'inmajüinjatkat shia, anasü müleka saa'inmajünüle sütüma tü anoujasükalüirua. ⁴Otta müleka kachooindre je kalüindre shia, naya aa'inmajüinjanaka shia, süka anain nümüin Maleiwa tia. Je anakaja naa'inmajüle shia süpüla nawalaajüinjatüin tü shi'yataainkat namaa paala. Shia talataka atüma naa'in Maleiwa tia. ⁵Alu'ujasa tü wayuu oukta a'wayuuset eekai sümüiwa'ain sünain makaaliijuuin shia, shiain ne'e sa'atapajüin nümüliajüin Maleiwa. Achuntüsü waneepia nümüin sa'wai, so'uka'i

süpüla naa'inmajüinjatüin shia. ⁶Otta tü wayuu oukta a'wayuuset eekai saa'inrüin waneepia tü süchekakat ne'e sümüiwa, mayaasüje katsüinyüliain shia süpüla a'yatawaa nümüin Maleiwa, nnojolüitpa kasajatüin sümüin tü nüchekakat süpüleerua.

⁷Anashi müleka puluwataale na anoujashiikana sünain tü taküjaitpakat pümüin, suulia mojujain sünüiki wayuu namüin saa'u nnojolüin naa'inmajüin tü napüshikat eekai ouktüin su'wayuuse. ⁸Wane anoujashi, müleka nnojorule naa'inmajüin na nüpüshikana, na kepiakana nümaa maa aka eekai nnojoliin kepiain nümaa, niyouktüinjaja'a, sükajee tia, tü nünüikiakat Maleiwa ekirajünakat anain nia. Mojuleesia ma'i tü naa'inrakat nuulia wane manoulasai.

⁹Je tü wayuu oukta a'wayuuset aa'inmajünüinjatkat natüma na anoujashiikana, shiainjatü eekai laülaain suulia aippirua shikii juya suuyase je shiainjatü eekai mama'ülain kataiwa'aya no'u su'wayuuse. ¹⁰Anasü müleka shi'nnajünüle sünainjee aa'inraa waneepia kasa anasü: maa aka saa'inmajüin süchooin, maa aka kapülain naa'in na shi'youkana, maa aka su'lojooiin noo'ui na anoujashiikana, maa aka sümüliajüin eekai müliain, je maa aka saapajiraain sukuaippa süpüla saa'inrüinjatüin wainma kasa anasü sümüin wayuu.

¹¹Otta wane wayuu oukta a'wayuuset eekat nnojoyülüinya ekettaajüin suuyase, nnojolüinjatü aa'inmajünüin natüma na anoujashiikana. Süka jamüin, ein süpüla sükulajaweerüin aa'in

sünain ma'wayuusein shia, je kee'ireejeerü saa'in ka'wayuusee.
 12 Je ka'wayuusepa, nnojoleerü saa'in sünain a'yatawaa nümün Cristo, maa aka tü sümakat paala sünain pansaain sünüiki. Je kasalajaneerü sümün tia nütüma Maleiwa. 13 Müleka saa'inmajünüle tü wayuukot natüma na anoujashiikana, eesü süpüla ki'reerüin sünain shukulaa. Waraitta'ain meerü sainküin shipia wayuu sünain eperulajaa sümaa yootüin süchiki tü kasa nnojotkat anain süpüla saashajawaa.
 14-15 Mojusü ma'i taa'in sükajee ein wayuu oukta a'wayuuset eekat nayouktüin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua süpüla noushikajaain nüchiirua Satanás. Wane wayuu oukta a'wayuuset eekat nnojuyülüin aippiruin shikii juya suuyase, anasü saa'in tamün müleka ka'wayuusere shia süpüla kachoojinjatüin sümaa saa'inmajüinjatüin na süpüshi kepiakana sümaa. Müleka saa'inrüle tia, nnojoleerü mojuin nanüiki na manoujainsaliikana sümün.

16 Tamüshi paala pia tachikua: Wane wayuu anoujasü, anasü müleka saa'inmajüle tü süpüshikat eekai ouktüin a'wayuuset. Nnojotsü anain müleka süchüntüle namün na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat süpüla nayainjanain aa'inmajün tü süpüshikat. Naya e'itaanaka na süpüshikana süpüla nayainjanain aa'inmajün shia. Na aa'inmajününjanakana natüma na anoujashiikana, nayainjana na eekana namüiwa'ain sünain makaaliujuuin naya.

Nakuaippainjatkat na anoujashiikana namün

na laülaashiikana

17 Na laülaashiikana napüleerua na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat, saa'u tütüin naya sünain ekirajaa wayuu sünain nünüiki Maleiwa, anasü shipiantünüle nawalaajia saa'u tü na'yataainkat. 18 Shia tü ashajünakat achiki sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa sünain maa: “Wanaa sümaa shi'yataain tü jüsachiratkat sünain asaichijaa tü jüpünajüinkat, anasü müleka nnojorule keimataalajain shia jütüma, süpüla shiküinjatüin süpüshi tü süsaichijüinkat”, müsü. Oo'ulaka wane ashajuushi, müsü maya'aya: “Chi a'yataakai, acheküshi nuwalaajünün”, müsü.

19 Müleka “kaainjalashi chira laülaashikai”, pümünüle sütüma waneesia wayuu ne'e, nnojotsü kasajatüinjatüin pümün. Alu'usa müleka pümünüle natüma piamashii je apününshii wayuu eekai natüjaain naa'u chira laülaashikai, anakaja paapajüle nanüiki.
 20 Je müleka shiimünre sünain kaainjalain nia, anakaja püchiajaale nia no'upala na anoujashiikana napüshua suulia naa'inrajün nayakana kasa eekai müin aka tia.

Wane pütchi nümün Timoteo

21 Timoteo, te'itaan joolu'u tü pütchikat püpüleerua no'upala chi Maleiwakai oo'ulaka Jesucristo oo'ulaka tü aapiee aneekajuushikalüirua: Paa'inra süpüshua'ale tü taluwataaitpakat anain pia sünain nnojolinjachin katata'awain saalii wayuu pütüma.

²²Je süpülapünaa peenakuün wane wayuu süpüla wane a'yatawaa sulu'u tü outkajaaleekat sümaa pi'itaain pajapü naa'u, anakaja pütüjaale naa'u müleka tütüle nia süpüla tü a'yatawaaikat. Je jalia pia suulia wanaawain paa'in sümaa tü kasa mojusü naa'inrakat wane kaainjarai. Shia anaka alu'u müleka wulere paa'in waneepia no'upala na anoujashiikana.

²³Tawalachee, taapa achikichi pia sünnain ayuulin pejeeewa. Suulia alin püle'e sütüma tü eküülü pikakat, anasü saa'in tamüin müleka nnojorule püsüin wüin ne'e sümüiwa. Anasü püsüle yootchon wiino.

²⁴Tamüshi paala pia wane kasa: Eeshi wayuu eekai e'nnaajünüin sünnain kaainjaralin. Kasalajaneerü nümüin naainjala. Oo'ulaka eeshi eekai kaainjalain sümaa nnojolüin nütüjaanüin aa'u sütüma wayuu. Atüjaaneechi aa'u so'u wane ka'i.

²⁵Akaajaa eeshi wayuu eekai e'nnaajünüin sünnain aa'inraa kasa anasü. Oo'ulaka eeshi eekai matüjaajuuin saa'u tü anasü naa'inrakat. Atüjaaneechi aa'u so'u wane ka'i.

Nakuaippainjatkat na achepchieekana

6 ¹Otta na puwalayuukana eekai süchepchiain wayuu, anakaja kojutüle natüma na kachepchiakana naya, suulia mojujain sünnüiki wayuu nümüin Maleiwa je sümüin tü wekirajakat anain. ²Je na eekai süchepchiain wayuu anoujasü, nnojoliinjana oo'ulaain suulia kojutüin natüma saa'ujee nawalain nia. Shia anaka alu'u müleka tütüle ma'i naya sünnain a'yatawaa nümüin sümaa alin nia napüla süka anoujashin chi na'yataakai amüin.

Achiajaanüshii na anoujashiikana suulia

kachiiruaa aa'in washirüü

Nnojo motüin paa'in pikirajaa wayuu sünnain tü taküjjakat pümüin sümaa pime'ejüin naa'in sünnain tü taluwataakat anain. ³⁻⁴Na wayuu eekai nekirajüin sünnain kasa naatajatü, yaletayaasü nakuaippa su'upala wayuu mayaasüje'e maa'awain tü nekirajakat anain. Shia sükajee nnojolüitpain kapülain naa'in tü nikirajakat anain chi Wasenyotsekai Jesucristo oo'ulaka tü shiimüinkat wekirajakat anain noo'opünaa. A'ülüjaweeshii ma'i naya süka natüjaain ma'i naajüin.

Müshi'iyi na wayuu kapülakana aa'in nanüiki sünnain na'ülüjaajiraain sünnain tü ekirajünakat anain. Je sükajee tia, achunjasü naa'in sümüin wayuu. Mojusü nanüiki sümüin wayuu je nayoujain wayuu. ⁵Aashichijaaairaashii ma'i naya sümaa jülüjain naa'in tü kasa mojusükat waneepia. Süka nnojolüitpain nayaawatüin saa'u jaralüin shiimüin, washireena naya saa'in namüin müleka keisarale nakuaippa.

⁶Eekai keisalain sümüin nukuaippa nu'upala Maleiwa, müleka talatüle naa'in sümaa tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, anashaatasü ma'i tia. ⁷Jemeishii waya sümaa makoroloin. Je ouktapa waya, nnojoleerü kasain walü'üjain. ⁸Je maa'ulu yaa, müleka eere tü wekakat, eere washe'in, talatüinjana waya sümaa tia. ⁹Otta chi wayuu eekai kachiiruaain naa'in washirüü, naa'inreerü tü nüchekakat chi Yolujaakai nüpüleerua sünnain

kee'ireein ma'i naa'in kasa mojustü waneepia. Amülouijeerü tü nukuaippakat sükajee tia. ¹⁰Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in sünnain neerü, naa'inreerü kasa eekai ein shii'iree washirüinjachin nia. Eesü wayuu anoujasü eekai sükatalaain suulia tü sünnoulakat sünnainjee tia. Je sütüma tia, mojustuhasasü ma'i naa'in.

**Tü pütchi ni'itaakat Pablo
nüpüleerua Timoteo**

¹¹Timoteo, saa'u shiain kee'ireein paa'in tü nüchekakat chi Maleiwakai püpüleerua, anakaja müleka paa'inmajüle pukuaippa suulia aa'inraa kasa mojustü. Shiainjatü kachiiruaka paa'in kasa anasü: maa aka paa'inrüin tü nuluwataakat anain Maleiwa, maa aka keisalain pia sümüin pukuaippa nu'upala Maleiwa, maa aka paa'inmajüin tü pünoulakat, maa aka alin püpüla wayuu, maa aka püchecherüin paa'in sünnain anoujaa, je maa aka kamaneein pia sümüin wayuu.

¹²Anakaja müleka katsüinre paa'in sünnain anoujaa, maa aka naa'in wane wayuu kalaain süpüla ayamülaa chi ni'ipolokai. Soto paa'in tü ka'i püküjakat o'u süchiki tü pünoulakat sümüin wayuu wainma wanaa sümaa peenakünüin nütüma chi Maleiwakai süpüla eeinjachin pia waneepia nümaa. Anakaja masütaajule pia sünnain tü nüchekakat Maleiwa püpüleerua. ¹³Paa'inra tia nu'upala Maleiwa, chi katakai atüma so'u kasa süpüshua, je nu'upala Jesucristo, chi anakai anüiki paala nu'upala Poncio Pilato. ¹⁴Paa'inra tü nüchekakat Maleiwa püpüleerua wane'ere'eya niweetaleepa chi Wasenyotsekai Jesucristo.

¹⁵Ee'iyatüneechi nia nütüma chi Maleiwakai so'uweena tü ka'i e'itaanatüjütkaalia nütüma süpüla niweetajachin. Anakaja wa'waajüle joolu'u chi Maleiwakai süka niain aluwataain nümüiwa saa'u kasa süpüshua je süka niain alana'aleein sünnain anain noulia napüshua na aluwataashiikana saa'u mma. ¹⁶Nia ne'e waneeshika'aya sünnain matüjain ouktaa. Matüjainsat arütkawaa wayuu nünainmüin süka kawaralain ma'i nü'ütpünaa. Nnojotsü ein wayuu e'rakat chi Maleiwakai süka matüjain nia e'nnaa. Kasataalejese kojutshaatain ma'i nia sütüma wayuu wainma süpüla ka'ikat süpüshua, süka pülashaatain ma'i nia je süka laülaain nia waneepia. Amén.

¹⁷Püma nüümüin chi wayuu eekai washirüin sünnain nnojolinjachin pülain naa'in nuulia Maleiwa je sünnain nnojolüinjatüin ni'itaain naa'in sünnain tü washirüükat. Süka jamüin, tü washirüükat, nnojotsü süpülain ka'ikat süpüshua. Chi kachiiruainjachikai naa'in, niainjachi Maleiwa nüümüiwa, süka naapiüin wamüin süpüshua tü che'ojaakat wamüin, süpüla talatüinjatüin waa'in nümaa.

¹⁸Puluwataa naya sünnain aa'inraa waneepia kasa anasü sümüin wayuu. Je püchiajaa naya suulia ji'iyyee, süpüla asülajülüinjanain naya sümüin wayuu eekai müliain. ¹⁹Je nayaawateerü aa'u sünnain shiimüin eejeenain naya nümaa Maleiwa chaa iipünaa süpüla ka'ikat süpüshua. Je so'uweena wane ka'i, walaajeena naya saa'u tü naa'inrakat nütüma Maleiwa.

²⁰Timoteo, anakaja taso'irüle paa'in sünnain paa'inmajüin tü

pütchi shiimüin ekirajünakat anain pia suulia pikiraja'alayaaain pütchi naatajatü. Anakaja nnojorule kasajatüin pümüin tü shikirajakat anain tü wayuu mojutkat atüma Maleiwa. Jalia pia suulia kapülainjain paa'in tü alawaa nekirajakat anain na wayuukana,

mayaasüje na'waataain sulu'u kekiin ma'i naya saa'in namüin. ²¹Eesü eekai sünoujain tü na'alainkat sümaa suu'ulaain suulia tü sünoulakat sükajee tia.

Tachuntüin joolu'u nümüin chi Maleiwakai süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia pümüin.

Chiiruajatkat Karaloukta nütüma Pablo

nümüin

TIMOTEO

1 ¹Taya, wane chi Aluwataaushikai nütüma Jesucristo, Pablokai anülia, aneequushi taya nütüma chi Maleiwakai. Nücheküin taya süpüleerua nuluwatawaa sünain aküjaa sümüin wayuu süchiki ee'iranajawaa aa'in nünainjee Jesucristo, tü nüküjakat achiki paala sünain pansaain nünüiki. ²Ashajüshi taya joolu'u pümüin Timoteo, pia tachonkai aishikai tapüla, pia tachonkai sünainjee pünoujain nünain Cristo chi taküjapü'ükai achiki pümüin. Achuntüshi waneepia taya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla namüliajüinjachin pia je süpüla nee'iyatüinjanain na'anasia pümüin je süpüla naapüinjanain wane anaa pümüin.

Nukuaippainjatkat Timoteo su'upala wayuu

³Timoteo, achuntüshi taya nümüin chi Maleiwakai paa'u waneepia sa'wai je so'uka'i sünain taapüin analu'ut nümüin. Nia ta'yataaka amüin, maa aka naa'in na tatuushinuukana, sümaa tatüjaain saa'u tü taa'inrakat

sünain anasüin nu'upala. ⁴Saa'u sotüin taa'in tü pu'wüirakat wanaa sümaa tapütaain paala püpüla, kee'ireesü joolu'u taa'in te'reein pia püchikua süpüla talatüinjatüin taa'in pümaa. ⁵Shia sotoka ma'i taa'in sünain lotüin ma'i tü pünoulakat. Ayatsü sukuaippa tü poushikat pütüma sünain anoujaa, tü kanüliakat Loida münüin. Maja'a aka sukuaippa tü püikat Eunice sünain anoujaa. Tatüjaa aa'ut sünain müin aka pia naa'in nayakana sünain anoujaa. ⁶Je sükajee tüü, taso'irüin joolu'u paa'in süpüla paa'inmajüinjatüin tü atüjaa aapünakat paala pümüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa wanaa sümaa te'itaain tajapü paa'u. ⁷Je chi Naa'inkai Maleiwa, nnojoishi aapuushin wamüin süpüla weimolojooijnjanain seema wayuu, alu'ujasa süpüla katsüinjatüin waa'in je süpüla aijiraainjanain wapüla je süpüla laülaainjatüin waa'in.

⁸Je sükajee ein chi Naa'inkai Maleiwa pümaa, nnojo japülin pia süka aküjaa sümüin wayuu süchiki pünoula nünain chi Wasenyotsekai. Je nnojo japülin pia taka saa'u püreesain taya sulu'u tü kaatsetkat. Shia anaka alu'u müleka katsüinre

paa'in nütüma süpüla puuntünjatüin pülatirüin müliaa maa aka müliain taya saaliijee aküjaa nüchiki chi O'tte'erüikai. ⁹Nnojo motüin paa'in sünain nu'tte'erüin waya Maleiwa je sünain neenaküin waya süpüla wakatalaainjanain suulia kaainjalaa. Nnojotsü naa'inrüin tia sünainjee tü kasa anasü waa'inrakat, shia sünainjee naa'inrüin tü kasa naa'inrüinjattüjütkaalia paala sümaiwa je sünainjee anamiain nia wamüin. Nnojolüüwa'aya kasain een yaa soo'opünaa tü mmakat, nütüjaatüjülia aa'u chi Maleiwakai sünain anamiainjachin nia wamüin nukajee Jesucristo. ¹⁰Je müsia maa'ulu yaa, eweetüshi Jesucristo chi O'tte'erakai waya, süpüla nüyamülüinjatüin süpülain tü ouktaakat. Sükajee tia, sütüjaa aa'ulu wayuu sünain anamiaichipain nia wamüin. Je sütüma tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, wayaawatüitpa aa'u sünain wountüin joolu'u waa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua je sünain eejeenain waya nümaa mapeena süpüla ka'ikat süpüshua.

¹¹Taya Aluwataaushika nütüma süpüla taküjainjatüin nüchiki chi O'tte'erüikai sümüin wayuu je süpüla tekirajüinjainain naya sünain, ¹²tü anuu te'rüin anainjee müliaa joolu'u. Otta mayaainje müliain taya yaa sulu'u tü kaatsetkat, nnojoiishi taya japülin, süka te'raajüin Jesucristo chi te'itaakai anain taa'in. Tatüjaa aa'uchi nia sünain nainküin naa'inmajüin tü taa'inrakat nüümüin suulia amülajüin ne'e shia. Naa'inmajüin shia süpüla tü ka'i wasouktüinjatkat o'u nüümüin saa'u tü kasa waa'inrapü'ükat kataiwa'aya wo'u.

¹³Pütüjaaitpa aa'u sukuaiippa tü kasa anasü pikirajüinjatkat anain, süka paapüitpain süpüshua tü pütchi

shimüin tekirajakat anain tayakai. Je pütüjaaichipa aa'u taya sünain taikkale'erüin taa'in sünain anoujaa je sünain alin tapüla tawalayuu sükajee sa'aniraaaitpain takuaippa nümaa Jesucristo. Anakaja joolu'u müleka puushikajaale süchiirua takuaippa. ¹⁴Anakaja müleka paa'inmajüle tü pütchi shimüin aapünakat pümüin suulia amülajüin ne'e shia. Chi akaaliijakai waya sünain waa'inmajüin tia pütchikat, nia chi Naa'inkai Maleiwa süka een nia sulu'u waa'in.

¹⁵Pütüjaa aa'uchi taya sünain tayüülajünüichipain joolu'u sütüma wainma tü anoujasükalüirua chaje'ewatkat sulu'ujee tü mmakat Asia eekai eepü'üin tamaa yaaya sulu'u tü pueulokat Roma. Ja'itakaje'e na tawalayuu kana Figelo oo'ulaka Hermógenes, nayüülajüin taya. ¹⁶Niaja'a ne'e Onesíforo nüümüwa nnojoiika ayüülajüin taya. Kasataalejese nüümülijüin Maleiwa nia sümaa tü nüpüshikalüirua saa'u tia. Kamaneeshi nia tamüin mayaainje püreesain taya. ¹⁷Antüshi nia yaa Romamüin sünain nüchajaan ma'i tachiki süpüla naa'inmajüinjachin taya. ¹⁸Maa aka pütüjaain saa'u, wainma tü kasa anasü naa'inrapü'ükat paala tamüin cha'aya Éfeso. Achuntüshi taya nüümüin chi Maleiwakai naa'u süpüla nüümülijüinjachin nia so'uweena tü ka'i wasouktüinjatkat o'u nüümüin Maleiwa saa'u tü kasa waa'inrapü'ükat kataiwa'aya wo'u.

2 ¹Tachee, saa'u anamiaichipain pümüin Jesucristo, anakaja müleka katchinre paa'in waneepia nütüma. ²Je tü pütchi tekirajapü'ükat anain pia paala su'upala wayuu wainma, anakaja

pi'itaale joolu'u shia napüleerua na anoujashiikana eekai ne'nnaajünüin sünain aa'inraa waneepia tü aluwataanakat anain naya je eekai tüütüin süpüla ekirajaa. Anakaja pi'itaale shia napüleerua süpüla nekirajüinjatüin wayuu sünain.

³Anakaja müleka püchecherüle paa'in su'unnaa tü müliaa pi'rakat saaliijee pi'yataain nümüin Jesucristo, maa aka wane surulaat eekai ni'rüin müliaa saaliijee aa'inraa tü aluwataanakat anain nia. ⁴Wanaa sümaa surulalüin nia, nnojoiishi aa'inra'ain müin wane kasa naatajatü suulia tü ni'yataaikat, süka naa'inreein tü talatakat atüma naa'in chi nülaülashikai. ⁵Akaajaa wane wayuu ayoujiraai. Müleka naatajatüin nukuaippa sünain niyoujiraain, nnojoleechi awalaaajünüin mayaainje nükanajüin. ⁶Akaajaa wane wayuu apünajüi, müleka ni'yataale waneepia süka süpüshua naa'in sünain tü pünajütakat, nieechi palajachika sünain aapawaa süpüshi tü a'ttieekat. ⁷Müleka jülüjale paa'in tü taküjaitpakat pümüin, akaaliijüneechi pia nütüma chi Senyotkai süpüla piyaawatünjatüin saa'u.

⁸Anakaja müleka sotüle paa'in nüchiki chi O'tte'erükai tü taküjakat waneepia sümüin wayuu noo'opünaa Jesucristo sünain nüso'iraa'in aa'in süchikijee ouktaa, chi nuu'uliwo'ukai David chi sülaülashikai mma paala sümaiwa. ⁹Je sünainjee taküjain nüchiki Cristo, te'rashaatain ma'i tamüliala otta püreesain taya atümaa maa aka naa'in wane ka'ruwarai. Mayaainje apüreesajünüin taya, nnojoleerü oo'ulaain suulia aküjünaa nüniiki Maleiwa sainküin mmakat

süpüshua. ¹⁰Tatüjaa aa'una na tawalayuukana sainküin mmakat sünain aneekuushin naya nütüma Maleiwa süpüla o'tte'ennaa sünainjee anoujaa nünain Jesucristo süpüla einjanain naya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Je müshijese'e taya, achecherüin taa'in su'unnaa süpüshua tü müliaa te'rakat maa'ulu yaa shii'iree nashateein tü takuaippakat süpüla sütsüin tü nanoulakat.

¹¹Anuu wane pütchi shiimüin, müsü mayaa:

Saa'u müin aka ouktakai waya nümaa Cristo, ayateena waya katüin o'u nümaa.

¹²Müleka wachecherüle waa'in sünain anoujaa nünain, aluwataweena waya wanaa nümaa.

Akaajasa müleka japüire waya nüka, japüijeechi nia waka'ya.

¹³Ja'itasü nnojolüin wekeraajüin tü nüchekakat wapüleerua, ayateerü naa'inrüin tü nüküjakat achiki paala wamüin süka pansaain nüniiki waneepia.

Achiajaanüshi Timoteo suulia nü'ülüja'alaain

¹⁴Anakaja müleka püso'irüle naa'in na anoujashii chakana cha'aya sünain tü taküjaitpakat pümüin. Püchiajaa naya nu'upala Maleiwa suulia na'ülüjira'alaajüin soo'opünaa pütchi ne'e, tü nnojotkat kasain saamüin namüin. Amalajaweerüle'e sünoula tü wayuu eekai saapüin nanüiki sünain a'ülüjirawaa. ¹⁵Otta piakai, anakaja müleka ayatüle pia sünain pi'yataain nümüin Maleiwa süka süpüshua paa'in,

süpüla “Anashi ma'i” nümüinjachin pümüin. Nnojoleechi pia japülin nu'upala müleka lotüle pukuaippa sünaïn ekirajaa tü shiimüinkat.

¹⁶ Anakaja müleka nnojorule kasajatüin pümüin tü pütchi mojusü naashajaakat achiki na wayuu mojtukana atüma Maleiwa, süka shiain no'unüin ma'i alu'u mojtutüin Maleiwa natüma süka tü naashajaakat achiki.

¹⁷ Je tüü, müsü aka saa'in wane aja'ttaa ata süka sümalaje'erüin nanoula na wayuukana. Oo'ulaka na'aka na wayuu mojtukana anüiki, eeshi Himeneo oo'ulaka Fileto. ¹⁸ Oo'ulaashii naya suulia ekirajaa sünaïn tü shiimüinkat süpüla ekirajaa sünaïn wane alawaa. Nekirajüin sünaïn süso'irraitpain aa'in wayuu naajüin. Je na kapülakana aa'in nanüiki, amalajaasü tü nanoulakat sütüma.

¹⁹ Otta tü kapülainjatkat waa'in waya anoujashiikana wapüshua, shia tü shiimüinkat aapünakat wamüin nütüma Maleiwa. Katsüinsü tü wanoulakat süka pansaain nünüiki. Eesüsa'a wane pütchi shiimüin, müsü mayaa: “Na nüpüshikana Maleiwa, e'nnaajünüshii napüshua nütüma”. Otta wane'eya, müsü mayaa: “Chi wayuu aküjakai sümüin wayuu sünaïn nünoujain nünain chi Senyotkai, anashi müleka nuu'ulaale suulia kaainjalaa”.

²⁰ Sulu'u wane miichi eekai shipiain washinnuu, eesü iita eekai kojutüin ma'i süpüla mi'iraa anasü oo'ulaka eekai jayain süpüla ekiain ne'e miichipa'a. ²¹ Chi wayuu eekai niyouktüin tü pütchi nekirajakat anain na ekirajülüikana sünaïn alawaa, meechi aka nia saa'in tü iita kojutsükat, süka nükatalaachipain suulia kaainjalaa süpüla naa'inrüinjatüin kasa anasü sünaïn a'yatawaa nümüin Maleiwa.

²² Je meechi aka pia tü iita kojutsükat müleka piyouktüle tü kasa mojusü keejiakat namüin na jima'alii manoujainsaliikana. Shia anaka alu'u müleka kachiiruale paa'in tü nüchekakat püpüleerua Maleiwa, maa aka paa'inrüinjachin tü nuluwataakat anain pia, maa aka paa'inmajüinjatüin tü pünoulakat, maa aka alinjatüin wayuu püpüla, je maa aka nnojolinjachin pütkaain sümaa wayuu. Anakaja wanaawajiraale paa'in namaa na anoujashii achuntakana nümüin Maleiwa sünaïnjee wulein naa'in. ²³ Jalia pia suulia pü'ülüjira'alaajüin sümaa wayuu eekai maa'in saa'in sünaïn a'ülüjaa, süka nnojolüin kasain saamüin namüin na anoujashiikana. Pütüjaa aa'tut shia sünaïn kalu'uin atkawaa. ²⁴ Je saa'u nüchepchiain pia Maleiwa sümaa pütüjain süpüleerua ekirajaa wayuu, anakaja müleka kamaneere pia namüin na pikirajakana sümaa nnojolüin pütkaain namaa sünaïnjee natüjain pi'rüin. ²⁵⁻²⁶ Anasü müleka pime'ejüle naa'in eekai nayouktüin tü pümakat, sümaa anamiain pia namüin. Na kapülakana aa'in tü alawaakat, aa'inreena tü nüchekakat chi Yolujaakai napüleerua. Müleka pime'ejüle naa'in, eeshii süpüla nakaalijününjanain nütüma Maleiwa süpüla su'wanajaanjatüin naa'in süpüla naapaainjatüin tü shiimüinkat pikirajakat anain, süpüla najuittinnünjanain nuulia chi Yolujaakai.

Tü sukuaippainjateetkat wayuu mapeena

3 ¹ Anakaja piyaawatüle saa'u jamüinjatüin tü ka'ikat mapeena sülü'ütpa sükalia saja'ttüinjatüin tü kasakat süpüshua. Shiimüin

sünain müliainjatüin ma'i wayuu süpüshua so'u ka'ikat tia. ²Eejeerü wainma wayuu eekai kapülain naa'in nakuaippa ne'e namüiwa, eekai kachiiruain naa'in tü washirüükat, eekai na'waataain sulu'u nakuaippa, eekai ne'rüin wayumüin sümüin wayuu, eekai moonooloin sümaa nanüiki nashi je nei, eekai matüjain aapaa analu'ut, je eekai mojutüin Maleiwa natüma. ³Eejeerü wainma wayuu eekai maalin wayuu napüla, eekai mamüliain amüin wayuu, eekai mojuin nanüiki sujuuna wayuu, eekai maa'in naa'in sümaa jashiee, je eekai nayouktüin tü anasükat. ⁴Eejeerü wainma wayuu eekai naa'inreein kasa mojusü, eekai nayouktüin aluwataanaa, eekai yaletayaain nakuaippa su'upala wayuu, je eekai shaitteen waneepia saa'u maalin Maleiwa napüla. ⁵Piama akuaippachii naya sükajee nanoujayaain nünain Maleiwa sümaa nnojoliin noonooin sümaa nünüiki. Jalia pia noulia.

⁶Jalia pia noulia, süka kamaneeyaain naya sümüin wayuu shii'iree kapülain saa'in tü alawaa nekirajakat anain. Ne'ike'erüin wayuu wainma, maa aka na jieyuu jo'uweekana aa'in, na jookana süpüla anoujaa kasa eekai een ne'e süka süchepchiain naya kaainjalaa. ⁷Ekirajaashii na jieyuukana waneepia sünain kasa jeket. Otta isasü nachiki nayaawatüin saa'u tü shiimüinkat. ⁸Soto paa'in nachiki na ekirajülüikana sünain alawaa kanülüiakana Janes oo'ulaka Jambres, na ayouktakana nünüiki Moisés paala sümaiwa. Na wayuu kaainjaraliikana taküjüinapakana achiki pümüin, müshii aka naa'in sünain nayouktüin tü shiimüinkat

süka shiain jülüjüin naa'in tü kasa mojusükat waneepia. Otta ayouktüneena naya mapeena natüma na anoujashiikana, ⁹je süsaleena naya naainjala nütüma Maleiwa, süka shiyaawatüneerüin aa'u sünain maa'awain tü nekirajakat anain, maa aka Janes oo'ulaka Jambres.

Nukuaippainjatkat Timoteo sünain ekirajaa wayuu

¹⁰⁻¹¹Alu'usa piakai, nnojoiishi müin aka na ekirajülüikana sünain alawaa, süka puushikajaain süchiirua takuaippa waneepia. Pütüjaa aa'ut takuaippa sünain tekirajüin tü shiimüinkat, sünain taa'inrüin tü kasa anasü tekirajakat anain, sünain kachiiruain taa'in tü nüchekakat Maleiwa tapüleerua, sünain laülaain taa'in sünain anoujaa, je sünain alin tapüla wayuu. Pütüjaa aa'ut takuaippa sünain tachecherüin taa'in sünain anoujaa sa'akapünaa tü kasa mojusü saa'inrakat wayuu tamüin saaliijee taküjain nüchiki Cristo, maa aka tü müliaa talatirakat cha'aya sulu'u tü pueulokalüirua Antioquia, Iconio oo'ulaka Listra. Akaisa ajuitinnüin taya nütüma chi Senyotkai sa'akapünaa tia müliaakat süpüshua. ¹²Soto paa'in wane kasa: Chi wayuu eekai keisalain sümüin nukuaippa nu'upala Maleiwa, shi'reechi amüin nia wayuu saaliijee nünoujain nünain Jesucristo. ¹³Otta na wayuu e'rülüikana wayumüin oo'ulaka na e'ike'erülüikana wayuu, nnojotsü nountüin ekirajaa sünain tü shiimüinkat süka masütaajuin naya sünain anoujaa tü alawaakat. Koo'omüinsü ma'i waneepia namüin tü ekirajaakat sünain alawaa. ¹⁴Alu'ujasa piakai, anakaja müleka ayatüle pia sünain tü

ekirajúnakat anain, tü púnoujakat anain, süka pütüjaain saa'u sünain shiimüin tü wamakat wayakana na ekirajakana pia. ¹⁵Jintüliiwa'aya pia, pütüjaatüjülia aa'u tü ashajuushikat sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, tü kekiikat atüma wayuu süpüla o'tte'ennaa sünainjee anoujaa nünain Jesucristo. ¹⁶Aapünüsü tia pütchikat wamüin waya anoujashiikana wapüshua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süpüla wekirajünjatüin wayuu sünain. Je na aapaakana shia, achiajaaneena naya sütüma suulia kaainjalaa, anouktüneena akuaippa sütüma, je akaaliijüneena naya sütüma sünain aa'inraa tü kasa anasükat.

¹⁷Nouneetkalaka naa'inrüin süpüshua tü kasa anasü talatakak atüma naa'in Maleiwa sütüma.

4 ¹Watüjaa aa'uchi Jesucristo sünain niweetechin nüchikua so'uweena wane ka'i süpüla aluwatawaa saa'u wayuu je süpüla kasalajanaa atüma saainjala wayuu sümüin, wayuu eekai katüin no'u oo'ulaka eekai ouktüin. Sükajee tüü, te'itain joolu'u püpüleerua wane pütchi nu'upala Maleiwa otta nu'upala Jesucristo: ²Püküja pümata waneepia tü nünüikikat Maleiwa sümüin wayuu. Anakaja ayatüle pia sünain aküjaa shia, ja'itasü nnojolüin kapülain saa'in tü wayuukolüirua. Püchijaa eekai kaainjalain. Pümüliaja eekai mojuin naa'in. Anashi müleka lotüle pukuaippa sünain ekirajaa sümaa nnojolüin pukulajaaan aa'in sünainjee nnojolüin jaa'a sümüin pümüin.

³So'uweena wane ka'i, shiyoukterü wayuu wainma tü shiimüinkat ekirajünapü'ukat

anain naya. Eenakeena naya wainma ekirajünnüü eekai alaain süpüla aküjaa namüin wane pütchi keme'eriakat ma'i, tü anakat saa'in namüin süpüla naapajaa.

⁴Nnojoleerü kasajatüin namüin tü shiimüinkat, süka shiaitpain ne'e kapülain naa'in tü aküjalaakat.

⁵Otta piakai, anakaja müleka laülaale paa'in waneepia sümaa püchecherüin paa'in su'utpünaa tü müliaa pi'rakat saaliijee pi'yataain nümüin Jesucristo. Anakaja ayatüle pia sünain aküjaa nüchiki niakai, chi O'tte'erüikai, sümüin tü manoujainsatkalüirua. Je süpüshua tü aluwataanakat anain pia saa'u aneekuushin pia süpüla a'yatawaa nümüin, paa'inra pümata tia.

⁶Je müshia tayakai, alü'ütsü takalia süpüla to'utünajachin aa'in sütüma wayuu, süpüla amüleerüin tasha atümawaa saa'u takaaliijain wayuu sünain tü sünoulakat. ⁷Katsüinsü waneepia taa'in sünain anoujaa nünain Cristo, maa aka naa'in wane wayuu eekai kalaain süpüla ayamülaa wane ni'ipolo. Je maa aka naa'in wane wayuu ayoujiraa, tekerajüitpa tü kee'ireekat paala taa'in. Shiimüin sünain tekerajüin süpüshua tü tamakat paala nümüin Maleiwa sünain pansaain tanüiki. ⁸Je so'uweena tü ka'i wasouktünjatkat o'u nümüin Maleiwa soo'opünaa süpüshua tü kasa waa'inrapü'ukat kataiwa'aya wo'u, awalaajüneechi taya saa'u taa'inrüin waneepia tü kasa anasü nüchekakat tapüleerua. Awalaajüneechi taya nütüma chi Senyotkai Jesucristo, chi lotokoi akuaippa sünain kasalajanaa atüma saainjala wayuu sümüin. Nnojoleechi tayain ne'e tamüiwa

awalaajünüin. Meena'a napüşhua na anoujashiikana a'atapajakana Cristo sünain niweetünjachin nüchikua.

Na nütünajutkana Pablo cha'aya Roma

⁹Otta müsia joolu'u, anakaja müleka eewaatile paa'in süpüla püntamaatajachin tanainmüin, ¹⁰süka nu'unajaaichipain Demas toulia chamüin Tesalónicamüin süka shiain kachiiruin naa'in tü washirüukat. Je Crescente, tajütüin nia chamüin Galaciamüin. Oo'ulaka Tito, tajütüin nia chamüin Dalmaciamüin. ¹¹Nia ne'e Lucas makataka tamaa. Otta müsia püntajachipa yaamüin, anashi müleka pümaale Marcos tamüin, süka nükaaliijapü'üin taya paalainka sünain tü a'yatawaakat nümüin Maleiwa. ¹²Otta müshia Tíquico, tajütüichipa nia cha pünainmüin Éfesomüin. ¹³Otta müshia piakai püntajachipa yaamüin, anakaja müleka püntirüle tamüin tü tashe'in tapütakat cha'aya nipialu'u Carpo chi kepiakai sulu'u tü pueulokat Troas. Je püntira tamüin tü takaralouktase, tü tashajakat alu'u oo'ulaka tü nashajakat alu'u na anoujashiikana paala.

¹⁴Otta chi Alejandrokai anülia, chi kacheerapü'ükai, e'rüipü'ü ma'i wayumüin nia tamüin. Süsaleechipaja'a nia nütüma Maleiwa tü kasa mojusü naa'inrapü'ükat tamüin. ¹⁵Jaliwalaa pia naa'in, süka niyouktüin ma'i waneepia tü wekirajakat anain wayuu.

¹⁶Je wanaa sümaa tasha'wale'ennüin namülatu'u na laülaashiikana sulu'u tü pueulokat Roma, ayüülajünüshi taya so'u ka'ikat tia sütüma tü

tatünajutkalüirua. Nnojoishi taya akaaliijünüin natüma. Kasataalejese nnojoliin süsalain naya tia. ¹⁷Otta chi Senyotkai, nnojishi niyüülajüin taya. Katsüinsü taa'in nütüma je tountün taküjain nüchiki niakai, chi O'tte'erükai, namüin napüşhua na laülaashii gentilekana. Aa'inmajünüshi taya nütüma suulia to'utinajachin aa'in so'u tia. ¹⁸Je joolu'u, tatüjaa aa'uchi chi Senyotkai sünain nujuittireechin taya sa'akajee wayuu eekai shi'rülün wayumüin tamüin, süpüla nüntirüinjachin taya chamüin iipünaamüin eere nuluwataain. Kasataalejese kojutüin nia sütüma wayuu wainma maa'ulu yaa je süpüla ka'ikat süpüşhua. Amén.

Asaküshi Pablo

¹⁹“Asakitshi pünain”, pümawalai sümüin Priscila je nümüin Aquila chi su'wayuusekai oo'ulaka namüin na nüpüshikanairua Onesíforo. ²⁰Otta müshia chi Erastokai anülia, makatüshi nia cha'aya sulu'u tü pueulokat Corinto. Je chi Trófimokai anülia, tapütüin nia cha'aya sulu'u tü pueulokat Mileto süka ayuulin nia. ²¹Otta piakai, anakaja müleka eewaatile paa'in süpüla püntamaatajachin tanainmüin süpülapünaa juyapuulin mmakat süka aijeerüin tü jemiaikat. Je joolu'u yaajee yaa, asakitshii pünain Eubulo, Pudente, Lino je Claudia. Je asakitshii pünain na wawalayuukana napüşhua yaakana.

²²Shiataaja'a ne'e tü tashajünjatkat pümüin. Tatüjaa aa'uchi chi Senyotkai sünain eenjachin nia pümaa waneepia je sünain nii'yatüinjatüin na'anasia waneepia pümüin.

Karaloukta nütüma Pablo

nümüin

TITO

1 ¹Taya, Pablo, nüchepchiakai Maleiwa je Aluwataaushikai nütüma Jesucristo, e'itaaushi taya süpüla tekirajüinjanain na anekajuushikana nütüma Maleiwa sünain tü shiimüinkat süpüla katsüinjatüin tü nanoulakat sütüma. Nücheküin Maleiwa süpüleerua keisalinjatüin wayuu sümüin sukuaiippa nu'upala. ²Katsüintpa naa'in na anoujashiikana nünain Cristo je kapülaitpa naa'in tü shiimüinkat, süka natüjaain saa'u sünain shii'iranajaaipain naa'in süpüla eenjanain nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Paala sümawaiwa nnojolüüwa'aya kasain ein yaa soo'opünaa mmakat, pansaatüjülia nünüiki Maleiwa sünain naapüinjatüin kataa o'u namüin. Je nnojoiishi aküjüin alawaa nia. ³Je joolu'u so'u tü ka'i nüneekatjütakat paala, ajütünüshi taya nütüma süpüla aküjaa nüchiki niakai, chi O'tte'erüikai waya, sümüin wayuu süpüla su'tte'ennüinjatüin.

⁴Anuu tü tashajakat pümüin Tito, pia tachonkai sünainjee wayajiraain sünain anoujaa nünain Cristo, chi taküjapü'üikai achiki pümüin.

Achüntüshi taya waneepia nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Wasenyotsekai Jesucristo süpüla nee'iyatüinjanain na'anasia pümüin je süpüla naapüinjanain wane anaa pümüin.

**Tü apütünakat apüla
Tito cha'aya Creta**

⁵Tapütüin pia cha'aya sulu'u tü mmakat Creta süpüla pikeraajüinjatüin tü kasa nnojotkat taa'inrüin otta süpüla püneeküinjanain wane laülaashii napüleerua na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat sainküin tü pueulokalüirua cha'aya. Soto paa'in tü taküjakat pümüin paala soo'opünaa tia: ⁶Chi laülaashikai sulu'u tü outkajaaleekat, niainjachi chi eekai lotüin nukuaiippa no'upala na nuwalayuukana. Müleka ka'wayuusere nia, waneesüinjatü ne'e nu'wayuuse. Je müleka kachonle nia, anoujashiinjana naya sümää nnojoliin ne'nnaajünüinjanain sütüma wayuu sünain maa'in yaain naa'in je sünain e'rülüin wayümüin naya nümüin nashi oo'ulaka nei. ⁷E'itaaushi nia nütüma Maleiwa

süpüla laülaainjachin saa'u tü a'yatawaakat nümüin sulu'u tü outkajaaleekat. Niainjachi chi lotokoi akuaippa süna nnojolin kaluwanaajaralin nia sümaa jashiee. Nnojoishi wayuujachin eperüi. Nnojoishi wayuujachin katkaarai nia. Nnojoishi kachiiruainjachin aa'in washirüü. ⁸Niainjachi chi eekai kapülain naa'in ni'iyou sümaa kachiiruain naa'in aa'inraa kasa anasü sümüin wayuu. Niainjachi chi eekai laülaain aa'in, eekai aa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, je eekai akatalaain suulia kaainjalaa. ⁹Anakaja müleka ichere nia süna in tü shiimüin ekirajünakat anain nia, süpüla nüchekerüinjatüin naa'in na anoujashiikana süka tü pütchi shiimüinkat je süpüla ni'iyatüin süna in alawaain tü ekirajünakat anain natüma na ayouktakana tü shiimüinkat.

¹⁰Pütüjaa aa'ut süna in wainmain wayuu yala na'aka na anoujashiikana eekai nayouktüin tü shiimüinkat. Ayatshii wainmain na judfokana cha'aya süna in müin aka naa'in süna in nayouktüin tü shiimüinkat. Kaashajaaralii ma'i naya, e'ike'erülii wayuu süka nanüiki. ¹¹Mojusü ma'i tü naa'inrakat. Ekirajüshii naya süna in kasa eekai nnojolüin lotüin shii'iree washirüü. Je na kapülakana aa'in nanüiki, amalajaasü tü nanoulakat sütüma. Puu'ule'era naya suulia ekirajaa süna in alawaa. ¹²Müshii aka naya saa'in tü wayuu aküjünakat achiki nütüma wane atüjüshi Cretaje'ewai süna in maa: "Na Cretaje'ewaliikana, wayuu alaa. Wayuu e'rünnüü wayümüin. Wayuu kasa ale'et sümaa shukulain", müsü nünüiki. ¹³Shiimü'inya tia

pütchikat saa'in tamüin. Sükajee tia, püchiajaa na anoujashiikana suulia anoujaa tü alawaa nekirajakat anain nala wayuukana. Kasataalejese noo'ulaain tü alawaakat süpüla jüüjüünjanain nachikua sümüin tü shiimüinkat, ¹⁴sümaa nnojolüin kasajatüinjatüin namüin naküjala na judfokana oo'ulaka tü naluwataakat anain na moonooinkana sümaa tü shiimüinkat. ¹⁵Pütüjaa aa'ut süna in anain ma'i tü kasa naa'inrakat wane wayuu eekai wulein naa'in. Otta isasü nüchiki aa'inraa tü anasükat wane eekai manoujain, eekai kaainjaralin. Je nnojotsü nütüjaa in aa'u süna in mojuin tü naa'inrakat no'ulu'u Maleiwa süka nnojolüin kachipünaain naa'in tü anasükat. ¹⁶Ni'raajüin Maleiwa naajün, otta watüjaa aa'uchi nia süna in nnojolin ni'raajüin, süka nnojolüin naa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua. Isasü nüchiki naa'inrüin tü anasükat süka moonoo in sümaa nünüiki Maleiwa. Je süpüshua tü naa'inrakat, shia mojuka atüma naa'in Maleiwa.

**Tü nikirajüinjatkat anain
Tito na anoujashiikana**

2 ¹Tito, lotüinjatü pukuaiippa süna in ekirajaa na anoujashiikana. Je tü pikirajüinjatkat anain, shia tü pütchi shiimüin tekirajapü'ükat anain pia. ²Otta na toolyuukana eekai laülaayuuin, pikiraja naya süna in nalaüle'erüin naa'in süpüla kojutüinjana in sütüma wayuu, je süna in alinjatüin napüla wayuu süpüshua, je süna in nachecherüinjatüin naa'in süna in anoujaa. ³⁻⁴Akaajaa na jiejuu eekai laülaayuuin, pikiraja naya süna in

keisalain sümüin nakuaippa süpüla ne'naajününjanain sütüma wayuu sünain nakatalaainapain suulia kaainjalaa. Püchiajaa naya suulia aashajawaa süchiki wayuu sujuuna, je suulia keejiaain namüin eperaa. Shia anaka napüleerua nekirajüle na majayünnükana oo'ulaka na ke'irumayünnükana

sünain nee'iyatüinjatüin naalii na na'wayuusekana oo'ulaka na nachonniikana,

⁵ sünain laülaainjatüin naa'in, sünain wuleinjatüin naa'in, sünain naa'inmajüinjatüin nepia, sünain kamaneeinjanain sümüin wayuu, je sünain jüüjüünjanain namüin na na'wayuusekana.

Anasü nekirajüle naya sünain tiairua suulia mojujüin sünüiki wayuu sümüin nünüiki Maleiwa.

⁶Akaajaa na jima'aliikana, anakaja müleka püchiajaale naya suulia jo'uweein naa'in. ⁷⁻⁸Anashi müleka keisarale pia sümüin pukuaippa no'upala sümaa paa'inrüin waneepia tü anasükat. Lotüinjatü pukuaippa sünain ekirajaa süpüla kojutüinjachin pia sütüma wayuu. Je na ekirajüliikana sünain alawaa, japüijeena süka nnojolüin kasain nayoujüin akajee waya.

⁹Otta müshi'iyana na puwalayuukana eekai süchepchiaain wayuu, pikiraja naya sünain jüüjüünjanain waneepia namüin na kachepchiakana naya sümaa nnojolüin asouktakuu müin ne'ipajee. Naa'inrüinjatü süpüshua tü aluwataanakat anain naya süpüla talatüinjatüin naa'in namaa.

¹⁰Anakaja keisarale naya sümüin nakorolo na kachepchiakana sümaa nnojolüin na'luwajüin shia. Müleka

lotüle nakuaippa no'upala, eesü süpüla kapülain naa'in tü pütchi wekirajakat anain, tü nüchikikat chi Maleiwa O'tte'erüikai waya.

¹¹Müinjatü pukuaippa sünain ekirajaa na anoujashiikana, süka nii'iyatüütpain na'anasia chi Maleiwakai sümüin wayuu süpüshua je sünain nu'tte'erüünjanain naya sünainjee tü naa'inrakat Jesucristo süka ouktüin saa'u saainjala. ¹²Nüchiajaain waya chi Maleiwakai suulia süpüshua tü kasa mojutkat akajee nia watüma je suulia kachiiruain waa'in tü kasa mojusü keejikat namüin na manoujainsaliikana. Tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua maa'ulu yaa, shia laülaainjatüin waa'in, waa'inrüinjatüin tü nüchekakat wapüleerua, je keisalainjanain waya sümüin wakuaippa nu'upala. ¹³Waa'inrüinjatü tüü süma'inru'u wa'atapajüin tü ka'i talatashaateetkat o'u waa'in saa'u niweetüinjachin Jesucristo sümaa anashaateerüin ma'i nukuaippa wo'upala süka niain Wamaleiwasein miyo'ushikai, chi O'tte'erüikai waya. ¹⁴Naapajiraain nikii waa'ujee süpüla ouktaa süpüla taashinjanain waya suulia süpüshua waainjala je süpüla nüla'ajaa'in waainjala woulia. Nükatalüin waya nünainmüin süpüla nüpüshinjanain waya süpüla aa'inraa tü kasa anasükat.

¹⁵Tito, pikirajüinjatü anain tü taküjaitpakat pümüin. Pütütüla naa'in sünain anoujaa na puwalayuukana. Je püchiajaa na eekai kaainjalain, süka laülaain pia naa'u. Je nnojoleechi kasajachin pümüin chi eekai pülayaain naa'in puulia.

**Tü jülüjainjatkat naa'in na
anoujashiikana waneepia**

3 ¹Tawalachee, püso'ira naa'in na anoujashii chakana süpüla jüüjüünjanain naya namüin na sülatülashiikana mma je süpüla yapainjanain naya süpüla aa'inraa kasa eekai anain. ²Püchiajaa naya suulia mojujain nanüiki sümüin wayuu sujuuna, suulia na'ülüjiraain, je suulia pülayaain naa'in suulia wayuu. Anakaja kamaneere naya sümüin wayuu süpüshua.

³Süpülapünaa wanoujain nünain Cristo, maa'inpü'ü aa'inchii waya sümaa moonooloin sümaa nünüiki Maleiwa süka wayouktapü'üin tü shiimüinkat. Saa'u süchepchiapü'üin waya kaainjalaa, kachunraliipü'üshii waya. Kanainpü'üsü waa'in wayuu je kanainpü'üshii waya saa'inya. ⁴Otta chi Maleiwakai, anamiachipa ma'i nia wamüin. Wanaa sümaa nuluwataain Cristo sa'akamüin wayuu, nii'iyatüin sümüin wayuu süpüshua sünain alin ma'i naya nüpüla. ⁵Nu'tte'erüin waya, nnojotsü sünainjeejatüin waa'inrüin kasa anasü, sünainjeejatu nümüliajüin waya. Je joolu'u, saa'u nüla'ajaaipain waainjala woulia, jeketüitpa wakuaippa süka shii'iranajaaipain waa'in nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. ⁶Talatüsü ma'i naa'in chi Maleiwakai sünain naapüin chi Naa'inkai wamüin nünainjee Jesucristo chi O'tte'erüikai waya. ⁷Saa'u anajiraainapain waya nümaa Maleiwa sünainjee anamiain nia wamüin, nükaaliijain waya chi Naa'inkai süma'inru'u wa'atapajüin süpüla eenjanain waya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.

⁸Tü taküjaitpakat pümüin, pütchi shiimüin. Je tacheküin süpüleerua püso'ljaain naa'in na anoujashiikana nünain Maleiwa sünain tü tekirajakat anain, süka anain ma'i shia. Müleka kachiiruale naa'in aa'inraa tü anasükat, katsüinjeerü tü nanoulakat.

⁹Jalia pia suulia a'ülüjirawaa namaa na ekirajülüikana sünain alawaa, süka yooteein ma'i naya süchiki ne'iruku na natuushinuukana je süka na'ülüjaweein ma'i süchiki tü nuluwataakat anain Moisés. Nnojotsü kasain saamüin tia namüin na anoujashiikana. ¹⁰Wane wayuu, müleka nükatajire'erüle na puwalayuukana cha'aya, anashi püchiajaale nia suulia tü naa'inrakat. Müleka nnojorule nuu'ulaain süchikijee püchiaain nia piantua, nnojoi kasajachin nia pümüin. ¹¹Pütüjaa aa'uchi wayuukai chia sünain kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Shiimüin süsaleechin nia nütüma Maleiwa saaliijee nnojölüin niyaawajaain.

Wane pütchi nüpütaaya Pablo

¹²Otta tayakai, o'unajachi cha'aya Nicópolismüin süpüla chainjachin taya juyapuupa mmakat süka aijeerüin tü jemiaikat. Je joolu'u taluwataajeeci pünainmüin Artemas je nieechire Tíquico. Je nüntapa pünainmüin, anakaja müleka pu'unüle Nicópolismüin tanainmüin. ¹³Otta müshia Zenas chi pütchipü'tüakai oo'ulaka Apolos, anakaja müleka pükaaliijüle naya süpüla o'unaa sümaa paapüin namüin tü kasa che'ojaakat. ¹⁴Je na wawalayuukana napüshua cha'aya, anashii müleka ayatüle

naya sünain aa'inraa tü anasukat je sünain tütüin süchiirua a'yatawaa süpüla nasülajüinjatüin süpüshi tü nakanainkat namüin na nawalayuukana eekai müliain.

¹⁵Na wawalayuu yaakana tamaa, asakitshii pünain. “Asakitshii jünain”, pümawalai namüin na

wayuu aikana apüla waya cha'aya sükajee wanaawajiraain naa'in wamaa sünain anoujaa.

Shiairia ne'e tü tashajakat pümüin. Tatüjaa aa'uchi chi Senyotkai sünain nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin jiakana jüpüshua.

Karaloukta nütüma Pablo

nümüin

FILEMÓN

¹Taya, Pablo, chi püreesakai sünainjee aküjaa nüchiki Jesucristo, nümaa chi wawalakai Timoteo, washajüin joolu'u tüü pümüin piakai Filemón, wawala aishikai wapüla, pia a'yataajiraakai apashii wanaa wamaa nümüin chi Senyotkai. ²Tü tashajakat pümüin, sümüinjatü shia tü wawalakalia kanüliakat Apia oo'ulaka nümüin Arquipo, chi eejiraakai apashii wanaa wamaa, oo'ulaka namüinjatü na anoujashii nünain Cristo chakana outkajaain pipialu'u.

³Achuntüshi taya nümüin chi Washikai Maleiwa je nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nee'iyatüinjanain na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjanain wane ana jümüin.

**Pablo, aapüshi analu'ut
nümüin Maleiwakai**

sünain achuntaa naa'u Filemón

⁴Taapüin analu'ut waneepia nümüin Maleiwa wanaa sümaa tachuntüin nümüin paa'u, ⁵süka taapüin pünülia sünain kanoulain nünain chi Senyotkai Jesús je sünain alin püpüla süpüshua tü

nüchooinkaliürua Maleiwa. ⁶Anasü saa'in tamüin tachuntüin paa'u süka tacheküin püpüleerua piyaawatüin saa'u süpüshua tü kasa anasü aapünakat pümüin nütüma Cristo saa'ujee sa'aniraain pukuaippa nümaa. Müleka jüljüile paa'in shia, ayateechi pia sünain wanaawajiraain paa'in namaa na puwalayuukana sünain a'yataajirawaa nümüin Maleiwa süka süpüshua paa'in. ⁷Tawalachee, talataleesia ma'i taa'in pütüma sümaa tachecherüin taa'in su'unnaa tü müliaa te'rakat maa'ulu yaa, sükajee tatüjaain saa'u sünain pükaaliijain na nüchooinkana Maleiwa saa'u tü naaliikat püpüla.

**Aashajaashi Pablo nümaa
Filemón naa'u Onésimo**

⁸⁻¹⁰Je saa'u alin na anoujashiikana püpüla, anasü saa'in tamüin müleka tashajüle joolu'u pümüin süpüla tachuntüin pümüin piite'erüinjachin chi pipiuunasekai Onésimo. Nnojishiyaaje'e pia taluwataween soo'opünaa tü tamüitpakat pümüin, mayaainje ajütüüshin taya nütüma Cristo. Miyo'uichi taya, püreesashi taya'aya saaliijee aküjaa nüchiki Jesucristo. Je tatüjaa aa'uchi pia

sünain alin taya püpüla. Je sükajee tüü, anasü saa'in tamüin tachuntüle pümüin süpüla kamaneejachin pia nümüin chi tachonkai Onésimo nüntapa chamüin. Nia tachonka'aya nünain Cristo, süka nüntawalín tanainmüin süpüla nükaaliijain taya yaa sulu'u tü kaatsetkat. Je ekerotshisa'a joo nia sünain anouja'aya nünain chi O'tte'erüikái, chi taküjakai achiki nümüin.

¹¹Wanaa sümaa ni'yataapü'üin pümüin, nnojopü'üshi a'yataain pümüin süka süpüshua naa'in. Otta müshia joolu'u, kaaliichipa taya nüpüla, je nüle'ejapa püma'anamüin, kaaliijeechi pia nüpüla.

¹²Tajüteechi joolu'u Onésimo pünainmüin nüchikua, chi aishaatakai tapüla. ¹³Saa'u püreesain taya saaliijee taküjain nüchiki chi O'tte'erüikái, anasüyaaje saa'in tamüin müleka makatüle nia tamaa. Akaaliijünüichipa taya nütüma maa aka piakaije yaain tamaa. ¹⁴Je nnojotsü tacheküin süpüleerua makatüinjachin nia tamaa müleka nnojorule pücheküin piakai. Otta müleka pücheküleje süpüleerua makatüin nia, anasü tamüin tia.

¹⁵Mayaashije motuwin paala nia puulia so'u palit ka'i, a'laküsü süpüla eenjachin nia pümaa waneepia. ¹⁶Nnojolinjachichipa joo nia müin aka wane pipiunase ne'e, müinjachichipa aka wane puwala. Maa aka alin nia tapüla, alana'aleejeeria sünain alin nia püpüla saa'u pipiunasein nia je saa'u nünoujain nünain chi Senyotkai wanaa pümaa.

¹⁷Anashi müleka kamaneere pia nümüin Onésimo maa aka kamaneepü'üin pia tamüin saa'u

wayajiraain waya sünain a'yatawaa nümüin chi Senyotkai. ¹⁸Müleka naa'inrüle paala pümüin wane kasa mojusü, je müleka kojuyaarale nia puulia, tawalaajeerü shia pümüin süchikua. ¹⁹Tayakai Pablo, saa'u tashajüin joolu'u tanülia sulu'u tü karalouktakat tashajirakat pümüin, pütüjaweerü aa'u sünain shiimüin tawalaajeerüin shia pümüin, mayaashije kojuyaalain pia toulia saa'u taküjain paala nüchiki chi O'tte'erüikái pümüin, chi ee'iranajakai atüma paa'in.

²⁰Kasataalejese jüüjüüin pia sümüin tü tachuntakat pümüin nüpüleerua Onésimo, süpüla talatüinjatüin taa'in saa'u pawalaawashiin waya sünain anoujaa nünain chi Wasenyotsekai Jesucristo. ²¹Je joolu'u sünain kettaain tü tashajakat pümüin, tatüjaa aa'uchi pia sünain sülana'aleejatüin sünain paa'inrüin tü tachuntakat nüpüleerua Onésimo.

²²Eesü süpüla tajuiitneechein maalü sulu'ujee tü kaatsetkat müleka ayatüle pia sünain achuntaa taa'u nümüin Maleiwa. Sükajee tia, tachuntüin joolu'u pümüin süpüla yapainjatüin tapüla pütüma wane paü pipialu'u süka pi'iyoujeechin taya mapeena saa'in tamüin.

²³Asakitshi jünain Epafras, chi püreesakai wanaa tamaa saaliijee aküjaa nüchiki Cristo Jesús. ²⁴Asakitshii jünain Marcos, Aristarco, Demas oo'ulaka Lucas, na a'yataashiikana wanaa tamaa nümüin chi Senyotkai.

²⁵Achuntüshi joolu'u taya nümüin chi Senyotkai Jesucristo süpüla nii'yatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin. Amén, kasataalejese naa'inrüin tia.

Karaloukta

namüin na Anoujashii

HEBREOKANA

Nia alana'aleeka ma'i chi
Nüchonkai Maleiwa

noulia na aapieekana

1 ¹Sümaiwa paala, aashajaashi chi Maleiwakai wainmatua namaa na watuushikana nakajee na nünüikimaajanakana sulu'u naata'awain sukuaippa nūsoukta. ²Otta müsia joolu'u mapainka, aashajaashi wamüin nukajee Jesucristo chi Nüchonkai, chi nüneekakai süpüla naapaa amüin kasakat süpüshua, chi nukumajakai akajee tü mmakat sümaiwa paala je tü jolotsükalüirua süpüshua. ³Je sütüma nünüiki chi Nüchonkai, kato'ulu tü kasakalüirua süpüshua yaa mmolu'u je chaa iipünaa süka nuluwataain sünaain pülashaatain ma'i nia. Müshi aka ma'i nia naa'in chi Nüshikai sünaain wanaawain nukuaippa nümaa je sünaain anashaatain ma'i nia. Je süchikijee nüla'ajaa'in waainjala woulia, o'unüshi cha'aya iipünaamüin süpüla joyotüinjachin nia nikialu'ujee chi Maleiwa Pülashikai süka kojutüin ma'i nia nütüma. ⁴Kojutuleeshia ma'i nia noulia

na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa, maa aka tü nünülia “Tachon” makat, e'itaanakat nütüma chi Nüshikai, sünaain anale'ein ma'i suulia nanülia na aapieekana. ⁵Je tü pütchi:

“Pia Tachonka'aya.

Süpüla ka'i tüü, te'itaain pia su'upala wayuu süpüshua'a süpüla puluwataainjachin saa'u süka piain Tachoin”, münakat paala nütüma chi Maleiwakai, nnojotsü münüirüin nümüin wane aapiee. Maa'aya aka tüü:

“Pia'a Tachonkai,

otta tayakai, taya'aya Püshikai”, nnojotsü ein aapiee münakat amüin. ⁶Je chi Maleiwakai sünaain nüntirüin chi Nüchon e'irumaakai sa'akamüin wayuu, müshi nia:

“Anakaja müleka nasapainyo'ukale na aapieekana napüshua nümülatu'u chi Tachonkai sünaain na'waajüin nia”.

⁷Je müsü nünüiki Maleiwa noo'opünaa na aapieekana:

“A'yataashii naya tamüin sünaain müin aka naya tatüma saa'in jouktai oo'ulaka suwarala siki”.

⁸Otta nünüiki nüchiki chi Nüchonkai, müsü:

“Aluwataajeечи pia süpüla ka'ikat süpüshua süka piain Maleiwain wanaa tamaa.

Paa'inreerü tü anasükat waneepia sümüin tü wayuu puluwataakalüirua,

⁹ je püchekeerü süpüleerua shiakalüiruaya saa'inrüinjatüin tü anasükat.

Müleka saa'inrüle tü mojusükot, pülerajeerü tia.

Je sünainjee tia, kojutshi pia noulia na pümaajanakana tatüma tayakai chi Pümaleiwasekai.

Je joolu'u, süka taneeküin pia süpüla puluwataainjachin, talatüsü ma'i paa'in”.

¹⁰Otta wane pütchiya, nünüiki chi Maleiwakai nüchikimaa chi Nüchonkai:

“Senyotkalee, pi'itaala paala sümaiwa tü mmakat nnojolüiwa'aya kasain eein, je pükumajüin süka pajapü tü jolotsükalüirua chakat iipünaa.

¹¹ Mayaasüje'e amülouleerüin shia so'uweena wane ka'i, maa aka sututüin wane kuluulu, ayateечи pia waneepia.

¹² Pükolochijaweerü tü mmakat oo'ulaka tü jolotsükalüirua süpüla pujütüinjatüin shia. Pii'irateerü shia maa aka nii'iranajaain nüshe'in wane wayuu yarüttapa shia.

Alu'usa piakai, müichia nnojolin ee'iratüin.

Kateечи o'u pia süpüla ka'ikat süpüshua”.

¹³ Je tü pütchi,

“Püikkalaapa puluwataaiwa yaa tekialu'ujee

süka kojutüin pia tatüma”, münakat paala nütüma Maleiwa, nnojotsü münuushin nümüin wane aapiee, nia nümaka amüin chi Nüchonkai.

“Yaajeечи pia joyotüin ta'ütpa'a süma'inru'u takanajüin süpüshua tü pü'ünükalüirua”, müshi nümüin. ¹⁴Soto jaa'in tü saa'inrakat tü aapieekalüirua.

Ja'itaina nnojoliin wayuuin naya, a'yataashii naya waneepia nümüin chi Maleiwakai je aluwataanüshii naya nütüma süpüla nakaaliijüinjanain na wayuu o'tte'en nüinjanakana.

Achiajaanaa suulia sheemiaja'alaain naalin chi O'tte'eriükai

2 ¹ Je joolu'u saa'u sükijünüitpain nünüiki chi Maleiwakai wamüin nütüma chi Nüchonkai, taso'irüin jaa'in sünain jüüjüünjatüin jikii sünain tü pütchi jaapüitpakat, suulia sheemiaja'alaain naalin Cristo, chi O'tte'eriükai, jütüma. ²Soto jaa'in sünain kasalajanapü'üin nümüin chi wayuu eekai niyouktüin tü pütchi shiimüin aküjünakat paala sümüin wayuu süpüshua natüma na aapieekana. Süsalashii süka moonooiin naya sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa. ³Müshi'iya wayakana wapüshua maa'ulu yaa. Kasalajaneerü wamüin we'rala wayumüin müleka wayouktüle tü pütchi wo'tte'ennajatkat aka. Jülüja jaa'in tü naa'inrakat chi Maleiwakai süpüla nu'tte'erüinjanain waya nukajee Cristo. Anashaataleesia ma'i tia. Aküjüna achikit palajana paala nütüma chi Senyotkai Jesucristo.

Je na wayuu aapakana nünüiki, naküjain nüchiki wamüin sünnain shiimüin ma'i. ⁴ Je nii'iyatüin shia wamüin chi Maleiwakai sünnain shiimüin tü pütchikat saa'ujee tü kasa anashaatasü naa'inrakat na aktüjakana wamüin nüchiki Cristo, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa ne'e nümüiwa. Je tü kasa anasü naa'inrakat na wayuukana, naa'inrüin shii'iree sünnoujainjatüin tü wayuukolüürua nünain Cristo. Je watüjaa aa'ut shia sünnain shiimüin saa'ujee tü kasa anasü naa'inrakat chi Naa'inkai Maleiwa sünnain nükaaliijain waya anoujashiikana wane'ewai wakua sünnain a'yatawaa nümüin Maleiwa.

Ke'irukuichipa Jesús maa aka wayuu

⁵ Tashajüin joolu'u jümüin süchiki jamüinjatüin tü mmakat so'uweena wane ka'i. Na aneekuushikana nütüma Maleiwa süpüla naluwataainjanain saa'u tü kasakat süpüshua so'u ka'ikat tia, nnojoliishii nayain na aapieekana. Nayainjana na wayuukana. ⁶ Ashajünüsü süchiki wayuu sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat chi Maleiwakai:

“Maleiwakalee, ponosü ma'i waa'in süka jülüjain waya paa'in.

Ja'itaina wayuüin ne'e waya, aa'inmajünüshii waya waneepia pütüma.

⁷ Alanaashii paala sünnain aluwatawaa pütüma motso'o na aapieekana woulia, je joolu'u, kojutuleeshi'iya ma'i waya pütüma noulia sümaa anain ma'i püntüiki wamüin.

⁸ Je püneeküin waya süpüla sülaülainjanain kasa süpüshua sainküin mma”.

Shiimüin sünnain süneekünüin paala tü wayuukolüürua süpüla

suluwataainjatüin mapeena saa'u kasakat süpüshua. Akaajasa maa'utpünaa yaa, nnojoyülia we'rüin sünnain suluwataain saa'u kasa süpüshua. Otta müsia so'uweena wane ka'i, shiimüin sünnain suluwataainjatüin. Nnojoleerü eekai maluwataajuuin aa'u natüma. ⁹ Mayaasüje nnojoyüliain suluwataain wayuu saa'u kasa süpüshua maa'ulu yaa, watüjaa aa'uchi Jesús sünnain kojutuleeichipain nia noulialee na aapieekana nütüma Maleiwa saa'ujee naapajiraain nikii süpüla ouktaa, mayaashiije alanaain paala na aapieekana noulia motso'o. Je süka ouktüin nia saa'u saainjala wayuu, nnojoleerü aapünüin shikii süpüla ouktaa, nümüliajeerü chi Maleiwakai.

¹⁰ Tü müliaa nülatirakat Jesús, süpülatatü shiketajüin tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua sünnain nu'tte'erüinjatüin wayuu. Kee'ireeka naa'in chi Maleiwakai, shia suluwataainjatüin wayuu wainma wanaa nümaa cha'aya iipünaa so'uweena wane ka'i. Nia kakumalaka tü kasakat süpüshua süpüla nu'wajününjainchian waneepia sütüma wayuu. ¹¹ Je nnojoiishi japülin Jesús süka tü wayuu o'ttaasükalüürua. “Naya na tawalayuuwana”, müshi Jesús namüin, süka nakatannüin nütüma suulia naainjala süpüla nayainjanain nüpüshin chi Maleiwakai wanaa nümaa. ¹² Shia tü ashajünakat paala noo'opünaa sünnain maa:

“Maleiwakalee, taküjeerü namüin na tawalayuuwana süchiki süpüshua tü paa'inrakat sümaa ta'wajeechin pia no'upala wanaa sümaa jutkatüin naya”.

¹³Otta müsia nünüiki namüin na nuwalayuukana:

“Nieechi chi Maleiwakai tanoujaka anain waneepia”.

Otta müsia nünüiki nüchikua nümüin chi Nüshikai:

“Anii taya namaa na püpüshi p'itaakana tajapulu'u süpüla taa'inmajüin”.

¹⁴Otta müshia Jesús, aapajiraashi nikii süpüla ouktaa süpüla nükanajüinjachin chi Yolujaakai, chi eimolojookai wayuu seema ouktaa. Ke'irukuichipa Jesús maa aka shi'iruku wayuu. Wayuukalaka nia ¹⁵süpüla taashinjanain nütüma na wayuu süchepchiakana waneepia tü mmoluukat seema ouktaa, sükajee ouktüin nia saa'u saainjala. ¹⁶Tü nükaaliijüinjatkat Jesús, nnojotsü shiainjatüin tü aapieekalüirua, shiainjatü tü wayuu nuu'uliwu'ukalüirua Abraham. ¹⁷Süpüla nükaaliijüinjatüin shia, acheküsü ni'rüinjatüin tü müliaakat maa aka wayuu süpüshua. Sünain wayuuin nia, a'yataashi nümüin chi Maleiwakai maa'ulu yaa. Je saa'ujee niain chi sacerdote mülo'ushikai, naa'inrüin waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua. Nuuntüin nümüliajüinjatüin tü wayuukolüirua süpüshua sükajee naapajiraain nikii süpüla ouktaa saa'u saainjala süpüla anajiraainjatüin shia nümaa chi Maleiwakai. ¹⁸Je sünain wayuuin Jesús, sümaa nülatirüin tü müliaakat saaliijee niyouktüin naa'inrüin tü nüchekalakat chi Yolujaakai nüpüleerua, nuunteerü nükaalinjüin waya müleka waainjinneere kasa mojusü maa'ulu nütüma chi Yolujaakai.

**Nia alana'aleeka ma'i
Jesucristo nuulia Moisés**

3 ¹Tawalayuwaa, jia aneekuushikana nütüma chi Maleiwakai süpüla jükatannünjanain suulia jaainjala, anashii joolu'u müleka jülüjale jaa'in waneepia Jesús, süka niain aluwataaushin nütüma Maleiwa süpüla nüküjainjachin nünüiki wamüin. Je sünain niain chi sacerdote mülo'ushikai, nükaaliijüin waya sünain arütkawaa nünainmüin Maleiwa, maa akaapü'ü paala nümaiwa chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana. ²Naa'inrüin Jesús waneepia süpüshua tü nuluwataakat anain chi kaneekajalakai nia, maa akaapü'ü Moisés paala nümaiwa na'aka na nüpüshikana Maleiwa. ³⁻⁴Kojutshaatashi ma'i chi Maleiwakai natüma na nüpüshikana maa'ulu yaa. Je maa aka kojutüin nia, kojutshi chi Nüchonkai Jesucristo. Je kojutshi Jesús nuulia Moisés. ⁵Je Moisés, saa'u nüchepchiain nia Maleiwa, naa'inrüin süpüshua tü aluwataanakat anain nia saa'ujee laülaain napüleerua na nüpüshikana Maleiwa. Je joolu'u sülatüitpa wainma juya süchikijee ouktüin nia, ayatshia nia kojutüin sütüma wayuu. ⁶Alu'ujasa Cristo, saa'ujee naa'inrüin tü aluwataanakat anain, alana'aleeshia sünain kojutüin nütüma chi Maleiwakai, süka laülaain nia nütüma napüleerua na nüpüshikana sünainjee Nüchoin nia. Je wayakana, waya nüpüshika'aya maa'ulu yaa müleka wachecherüle

waa'in sünain anoujaa sümaa
nnojoliin mmoliün waya seema tü
müliaa we'rakat.

Achiajaanaa suulia manoulaa

⁷Anuu wane pütchi ashajünüsü
paala, nünüiki chi Naa'inkai
Maleiwa:

“Jaapa jumaala so'uka'i nünüiki
chi Maleiwakai.

⁸Nnojo jiyouktüin shia
majüle aka jia naa'in na
jutuushikana paala sümaiwa
waraitta'ain namaiwa'aya
cha'aya sainküin isashiikat.

Younakuu müshii naya waneepia
nümüin chi Maleiwakai
sünain noo'ulaküin naa'in
shii'iree naapüin maalü tü
kee'ireekat naa'in.

⁹Noo'ulaka aa'inchi chi
Maleiwakai
sünain moonooiin naya sümaa
tü nuluwataakat anain,
mayaainje ne'rüin tü kasa
anasü naa'inrapü'üikat
namüin,
je mayaainje naa'inmajünüin
nütüma cha'aya isashiipa'a
so'u pienchi shikii juya.

¹⁰⁻¹¹Je sükajee tia, aashichijaashi chi
Maleiwakai namüin:
‘Ja'itaina aa'inmajünüin naya
tatüma,
ayatshi'iya kaainjalain,
ayatsia nayouktüin tanüiki.
Müinama'aya mekeroliün
naya sulu'u tü mma
neemeraainjattüyaakat alu'u
tatüma’,
müshi nia sünain pansaain
nünüiki namüin”.

¹²Tawalayuwaa, jalia jia suulia
eejüin ja'aka eekai kaainjalain
je nuu'ulawein suulia anoujaa

nünain Maleiwa, chi katakai
atüma so'u wayuu. Anakaja
jükaaliijiraale jüpüshua suulia
nümajüin wane ja'akajee:
“Nnojolichipa kasajachin tamüin
chi Maleiwakai”, süka keejaiin
nümüin kaainjalaa. ¹³Anakaja
jüchechejiraale jaa'in waneepia
suulia kaainjalajüin jia. Jalia jia
suulia “Anasü tü waa'inrakat”
jümajayaale sümaa mojuin tü
jaa'inrakat. Jükaaliijiraa jümaala
jüpüshua, süka saja'tteerüin maalü
tü ka'i eekat süpüla o'tte'enna o'u
wayuu. ¹⁴Jiakana a'yataajiraakana
wamaa nümüin Cristo, anakaja
jüchecherüle jaa'in sünain anoujaa
nünain waneepia süpüla ka'ikat
süpüshua, maa akaap'ü jukuaiippa
paala ju'ttaiwa'aya sünain anoujaa.
¹⁵Soto jaa'in tü pütchi taküjaitpakat
jümüin:

“Jaapa jumaala so'uka'i nünüiki
chi Maleiwakai.

Nnojo jiyouktüin shia
majüle aka jia naa'in na
jutuushikana sünain
younakuu namüin
waneepia”.

¹⁶¿Jaralii na wayuu younakuu
makana soo'opünaa naapüin nünüiki
Maleiwa? Naya na nujuittitkana
Moisés chajee Egipto. ¹⁷¿Je jaralii
na wayuu jashichika amüin chi
Maleiwakai so'u tü pienchikat shikii
juya? Naya na eekai kaainjalain
so'u tia, na ouktakana saaliijee
naainjala cha'aya eepünaajanale
naya waraittüin jalaalashiipa'a.
¹⁸¿Je jaralii na wayuu pansaakana
amüin nünüiki Maleiwa sünain
nnojoliinjanain nekeroliün sulu'u
tü mma neemeraainjatkat alu'u
nütüma? Naya na moonooinkana
sümaa tü nuluwataakat anain.

¹⁹Niyouktüin chi Maleiwakai süpüleerua nekerolüin na wayuukana sulu'umüin tü mmakat süka nnojoliin nanoujain nünain.

Emerawaa napüla na nüpüshikana Maleiwa

4 ¹Je joolu'u maa'ulu yaa, pansaasü nünüiki chi Maleiwakai wamü'inya süpüla wekerolüinjanain cha'aya eemüin nia süpüla eemerawaa nümaa. Je sükajee tia, jalia jia suulia eejüin ja'aka eekai “Müichia mekerolüin pia” nümajüin amüin Maleiwakai. ²Aküjünüsü wamüin maa'ulu yaa süchiki tia eemerawaakat maa aka süküjünüin achiki paala namüin na watuushikana. Akatsa'a nnojolüin kasain saapüin namüin, süka nnojolüin nanoujain sünain shiimain tü nümakat chi Maleiwakai namüin. ³⁻⁵Pansaasü nünüiki chi Maleiwakai paala sünain nümüin sümaa jashiee namüin na watuushikana manoujainkana:

“Müina'aya mekerolüin naya sulu'u tü mma neemeraainjatüyaakat alu'u tatüma”.

Soto jaa'in nüchiki chi akaratshikai ka'i ashajünakat paala: “Eemeraashi chi Maleiwakai no'u chi akaratshikai ka'i süchikijee süpüshua tü ni'yataakat anain”. Je mapa wainma juya süchikijee sükumajünüin tü mmakat, müshi nia: “Müina'aya mekerolüin naya sulu'u tü mma neemeraainjatüyaakat alu'u tatüma”. Mayaasüje ein paala wanaa namaa na watuushikana tü eemerawaa naapakat Maleiwakai paala süchikijee nükumajüin tü mmakat, nnojoliishii naya ekerolüin sulu'umüin. Wayneena

wayakana anoujashiikana wapüshua ekeroloka wamüiwa sünainmüin tia eemerawaakat.

⁶Mayaashijee nnojoliin ekerolüin na watuushikana aküjünakana amüin süchiki tü eemerawaakat saaliijee moonoin naya sümaa tü aluwataanakat anain, watüjaa aa'ut sünain eejeerüin wayuu eekai shikeroleerüin. ⁷Wainma juya süchikijee ouktüin na watuushikana, aashajaashi chi Maleiwakai süchiki tü ka'i seemeraainjatkat o'u wayuu nümaa sünainjee anoujaa nünain. Shia tü nüshajakat achiki David:

“Jaapa jumaala nünüiki chi Maleiwakai so'u ka'ikat tüü. Nnojo jiyouktüin shia”.

⁸Watüjaa aa'ut sünain nantüin sulu'umüin tü mmakat Canaán na nachooinkana na watuushikana nümaa Josué chi nalatülashikai. Nnojotkalaka shiain tü eemerawaa nüshajakat achiki David wanaa sümaa nüküjain süchiki tü ka'i sünoujakat o'u wayuu nünain chi Maleiwakai. ⁹Je sükajee tia, yapasü wane eemerawaa nütüma Maleiwa wapüla wayakana nüchooinkana, maa aka neemeraainkain niakai no'u chi akaratshikai ka'i süchikijee nükumajüin tü mmakat. ¹⁰Je so'uweena ka'ikat tia, eemeraweena waya suulia tü wa'yataakat anain, maa aka neemeraainkain chi Maleiwakai süchikijee nükumajüin tü mmakat. ¹¹Je süka yapain wane eemerawaa wapüleerua, anashii eere waa'in süpüla wountüinjanain wekerolüin wapüshua'ale sünainmüin tü eemerawaakat, suulia eejüin wa'aka eekai “Müichia mekerolüin pia” nümajüin amüin chi Maleiwakai saaliijee moonoin nia sümaa tü nuluwataakat anain, maa aka naa'in na watuushikana.

¹²Tü nünüikikat chi Maleiwakai, ja'yasü ma'i wamüin süpüla watüjaainjatüin saa'u müleka woonoole sümaa je moonoinre waya sümaa. Müleka kaainjarale waya, shii'iyatüin wamüin. Je sütüma, wayaawata aa'ut tü jülüjakat waa'in, müleka shiimüinre oo'ulaka nnojorüle shiimüin, müleka analein oo'ulaka nnojorüle anain. Je sütüma tü nuluwataakat anain, watüjaa aa'ut tü anasükat süpüla waa'inrüin shia je tü mojusükat süpüla wayouktüin shia. ¹³Nnojotsü eein sa'aka tü nukumajalakat chi Maleiwakai eekai sunujulaain nuulia. Otta wayakana, wasouktüinjatü aa'u nümüin süpüshua tü waa'inrakat.

Jesucristo, chi sacerdote mülo'ushikai ma'i

¹⁴Chi wanoujakai anain, nia Jesús chi Nüchonkai Maleiwa, chi sacerdote mülo'ushikai, anashaatakai ma'i, ekerolokai nünainmüin Maleiwa süpüla chain na'ato'u. Anashii müleka wachecherüle waa'in sünnain tü wanoula waküjakat achiki sümüin wayuu, süka nüsouktüin Jesús waneepia waa'u nümüin Maleiwa. ¹⁵Süka matsüin waa'in sünnain anoujaa, che'ojaasü wamüin akaaliijünaa waainjinneepa kasa mojusü, süpüla nnojoliinjanain kaainjalain. Nieechi Jesús amüliajaka waya saa'u nülätirüitpain süpüshua tü oo'ulakünaakat aa'in süka kasa mojusü, saa'u wayuuin nia maa aka waya. Otta müshia niakai süka maainjalain, alana'aleeshia nuulia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana sümáiwa paala. ¹⁶Je sükajee tia, anakaja müleka warütkaale

nünainmüin chi Maleiwakai süpüla nükaaliijüinjanain waya. Nnojo kaa'in waya neema, süka nümüliajeein waya. Je sünnainje na'anasia, nükaaliijeena waya so'u tü ka'i wachuntakat o'u nümüin.

5 ¹Soto jaa'in nakuaippa na watuushikana paala sümáiwa. Na sacerdote judíokana, naneeküin waneeshia wayuu na'akajee süpüla laülaainjachin napüleerua. Aneekünüshi nia süpüla niain a'yataainjachin nümüin Maleiwa süpüla asouktaa saa'u tü wayuukolüirua, süpüla naapawalinjatüin nümüin chi Maleiwakai tü kasa anasü saapakat wayuu sünnain saapiün analu'ut nümüin, je süpüla naapiünjatüin nümüin tü sümü'ünüin ouktakat saa'u saainjala tü wayuukolüirua. ²Je chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana, saa'u müin aka nia saa'in wayuu süpüshua, nnojoiyaaje maainjalain. Nuuntüin kamaneein nia sümüin tü wayuu eekai saa'inrüin wane kasa mojusü eekai matüjaaajuuin saa'u sünnain mojuin tü saa'inrakat. ³Je saa'u nnojolin maainjalain nia, süpüla naapiünjatüin tü sümü'ünüinkat wayuu nümüin chi Maleiwakai saa'u saainjala, asülajüinjachi niaka'iyaa saa'u naainjala.

⁴Chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana, makai aka naa'in Aarón sümáiwa paala, nnojoiishi aneekajiraain nümüiwa. Nnojoiishi kojutshin ne'e süpüla tüü süka nücheküin naa'in süpüleerua. Nia keenakajalaka chi Maleiwakai. ⁵Müshia Cristo, nnojoiishi aneekajiraain nümüiwa süpüla kojutshaataleein ma'i nia sünnain niain chi sacerdote mülo'ushikai.

Nnojotsü naa'inkajatüin nümüiwa. Nia keenakajalaka chi Maleiwakai, maa aka nii'iyatüin paala sünnain niain Nüchoin, maa aka tü nümakat nümüin:

“Pia Tachonka'aya.

Süpüla ka'i tüü, te'itaain pia su'upala wayuu süpüshua'a süpüla puluwataainjachin saa'u süka piain Tachoin”.

⁶Nüneeüin Cristo sünnain nümüin:

“Teenaküin pia süpüla piainjachin sacerdote waneepia süpüla ka'ikat süpüshua maa aka nukuaippa Melquisedec”.

⁷Kataiwa'aya no'u Jesús yaa mmolu'u, achuntapü'üshi nümüin Maleiwa sünnain ni'yalajüin sümaa emetuluin nünüiki shii'iree nükaaliijain nia su'utpünaa tü müliaa ni'rüinjatkat naapapa nukuaippa sünnain ouktaa. Je shiimüin sünnain nükaaliijain, süka jüüjüüin nia nümüin chi Maleiwakai otta kojutüin nia nütüma. ⁸Cristo, ja'itaichi niain chi Nüchonkai Maleiwa, nütüjüiny ne'e oonowaa sümaa nünüiki chi Nüshikai sükajee tü müliaa ni'rakat. ⁹Je niainjachi Jesús chi o'tte'erüinjachikai süpüla ka'ikat süpüshua tü wayuu oonookat sümaa nünüiki. Nuuntuüin nu'tte'erüin wayuu sükajee kettaaitpain süpüshua tü kee'ireekat naa'in chi Maleiwakai nümüin, ¹⁰je sükajee e'itaashin nia nütüma chi Maleiwakai süpüla niainjachin sacerdote mülo'ushikai maa aka naa'in Melquisedec.

Achiajanaa suulia oo'ulawaa suulia anoujaa

¹¹Je joolu'u, taküjein ma'i jümüin soo'omüin nüchiki Cristo sünnain

niain sacerdote mülo'ushikai. Otta süka sukulajaain ma'i jaa'in sünnain tü ekirajünakat anain jia, isasü tachiki tee'iyatüin shia jümüin maa'ulu yaa. ¹²Kaka'iyaina ma'i jia sünnain jütüjaain naa'u Jesús. ¿Jamüshii jia nnojoliyüliika'a juuntuin ekirajaa wayuu nünain? Che'ojaayütta'aya ne'e jümüin ekirajünaa waneepia sünnain nünüiki Maleiwa, tü ekirajünakat anain jia paala ju'ttaiwa'aya sünnain anoujaa. Müshii aka jia naa'in wane jo'uu sünnain ekajinnaa süchira nii süka isayüliain nüchiki ekaa eküülü ka'üsü. ¹³Mayaawatüinyüliita'aya jia saa'u tü ekirajünakat anain jia soo'opünaa tü anasükat süpüla jaa'inrüinjatüin shia je tü mojusükat süpüla jiyouktüinjatüin shia. Nnojotsü jiyaawata aa'u, süka shukulain ma'i jia sünnain ashataa. ¹⁴¿Jaralii yapaka ja'aka süpüla nashatüinjatüin tü tekirajeeekat anain jia joolu'u? Nia chi eekai laülaain naa'in sünnain anoujaa, süka eeinja'a ne'e naa'in waneepia sünnain tü anasükat süpüla naa'inrüinjatüin shia je sünnain tü mojusükat süpüla niyouktüinjatüin shia.

6 ¹⁻³Je joolu'u, süpüla jülaüle'erüinjatüin jaa'in sünnain anoujaa, anakaja müleka nnojorule shiain jülüjain jaa'in ne'e waneepia tü nüchikikat Cristo ekirajünakat anain paala jia ju'ttaiwa'aya sünnain anoujaa. Ekirajünapü'üshii jia sünnain oo'ulawaa suulia tü kasa mojusü ouktakat atüma wayuu, sünnain tü anoujaakat, sünnain tü woutiisaakat, sünnain e'itawaa ajapüü saa'u wayuu, je sünnain süso'iraainjatüin saa'in wayuu ouktüsü. Je ekirajünapü'üshii jia sünnain kasalajaneerüin

sümüin wayuu saainjala sümaa müliainjatüin shia süpüla ka'ikat süpüshua. Anashii tekirajüle jia joolu'u süna'in tü jeketkat. Shia taa'inreetka müleka nücheküle chi Maleiwakai tapüleerua. Je müleka jüshatüle tü jeketkat, koo'omüinjeerü jümüin jiyaawatüin saa'u tü ekirajünakat anain jia paala.

⁴⁻⁶Chi eekai niyouktüin tü shiimain ekirajünakat anain nia, mayaasüje ee'iyatünüin nümüin paala kasa anasü nütüma Maleiwa, müiria nnojölüin jülüjain naa'in süpüla nünojainjachin süna'in. Müichia moo'ulaain nia suulia kaainjalaa, mayaashije ekirajünüin paala nütüma chi Naa'inkai Maleiwa, ja'itairü niyaawatapü'üin saa'u tü kasa anasü süküjakat nünüiki Maleiwa nümüin, tü kasa anasü naa'inrüinjatkat so'uweena wane ka'i chi Maleiwa Pülashikai. Je sükajee ayatüin nia süna'in kaainjalaa, nnojoiya mmata o'tte'eruushin nütüma Maleiwa. Mojutsai Cristo nütüma su'upala wayuu süpüshua, maa aka paala natüma na jutuushikana wanaa sümaa nakacherüin nia süna'in tü kuruusakat süpüla no'utüin naa'in.

⁷Chi wayuu eekai ni'itain naa'in süna'in tü shiimainkat ekirajünakat anain, naa'inrüin kasa anasü. Müshi aka nia saa'in wane yüüja eere süsotüin tü apünajuushikat kouyasepa tü mmakat. Je chi Maleiwakai, ayateechi a'itirüin juya saa'u türa yüüjakat süpüla koo'omüinjatüin tü apünajuushikat.

⁸Otta chi eekai niyouktüin tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, naa'inrüin wainma kasa mojusü. Müshi aka nia saa'in wane yüüja eere süsotüin ne'e mojuui keimsesü,

mayaasüje a'itüin juya saa'u. Nnojotsü kasain saamüin sümüin wayuu türa yüüjakat. Süchikijee kaka'iyaa sa'atapünüin, mojeerü sünüiki tü wayuukoolüirua sümüin tü yüüjakat süna'in sa'ajeerüin shia.

⁹Mayaasüje taküjaitpain jümüin süchiki wayuu ayouktakat tü shiimainkat, tatüjaa aa'uchii jia aishiikana tapüla süna'in jaa'inreerüin tü kasa anasükat süka shiimüin süna'in ju'tte'ennüin. ¹⁰Süka naa'inrüin chi Maleiwakai tü kasa anasükat waneepia sümüin wayuu, tatüjaa aa'uchi nia süna'in nnojoleerüin motüin naa'in tü kasa anasü jaa'inrakat jii'iyatakat aka nümüin tü naaliikat jüpüla. Sotüshii jia naa'in süna'in jii'yataain paala je süna'in ayatüin jia a'yataain süna'in akaalinjaa tü nüchooinkalüirua.

¹¹Je joolu'u, tü kee'ireekat taa'in jüpüleerua, shia tü ayatüinjanain jia süna'in jaa'inrüin wane'ewai jukua tü anasükat sümüin wayuu süka süpüshua jaa'in. Müleka juu'ulaküle tia süpüla ka'ikat süpüshua kataiwa'aya jo'u, naapeerü chi Maleiwakai jümüin so'uweena wane ka'i süpüshua tü kasa anasü ja'atapajakat. ¹²Anakaja'a müleka jüshatüle nakuaippa na wayuu achedetkana naa'in süna'in anoujaa sümaiwa paala. Müleka nnojorüle sukulajaain jaa'in süna'in tü aluwataanakat anain jia, meena aka jia naa'in süna'in jüchecherüin jaa'in süna'in ja'atapajüin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai jümüin saa'u pansaain nünüiki jümüin.

**Shiimüin süna'in pansaain
nünüiki Maleiwa waneepia**

¹³⁻¹⁴Soto jaa'in tü nüküjakat chi Maleiwakai nümüin Abraham chi

watuushikai paala sümäiwa sünain maa nümüin: “Kamaneweechi ma’i taya pümüin. Watteerü saalin puu’uliwo’u tatüma. Pansaasü tanüiki waneepia, süka tayain Maleiwain. Nnojotsü che’ojaain tamüin wane wayuu süpüla ‘Shiimüin nünüiki’ süpüla sümüin tamüin, süka matüjain taya aküjaa alawaa”.¹⁵ Süpüshua tü nüküjakat achiki chi Maleiwakai nümüin Abraham sünain pansaain nünüiki nümüin, aapünüsü nümüin süka shiimüin ma’i tü aküünakat nümüin, je na’atapajüin shia.

¹⁶Je wayuu, müleka süküjüle süchiki saa’nrüinjatüin wane kasa, che’ojaasü wane wayuu sümüin atüjaainjatkat saa’u tü sümakat. Maa aka nüchehajaale saa’u nünüiki, nnojoleerü eein a’ülüjaajirawaa saa’ujee tia. Aluwataaneechia ne’e nia sünain naa’nrüinjatüin tü nümakat paala su’upala wayuu.¹⁷ Je chi Maleiwakai, süka nücheküin süpüleerua sütüjaainjatüin naa’u wayuu sünain nikeraajüin tü naa’nrüinjattüjütükalia paala, nii’iyatüin sümüin sünain pansaain nünüiki je sünain naa’nrüinjatüin tü nümakat süka niain Maleiwain.

¹⁸Süka pansaain nünüiki waneepia, nnojolüja’a alawaain tü nümakat. Je süka niain Maleiwain süpüla ka’ikat süpüshua, nüküjeerü waneepia tü shiimainkat. Je naa’nrüin tü nümakat süpüla nüchecherüinjatüin waa’in sünain anoujaa su’unnaa tü müliaa we’rakat. Je watüjaa aa’ut sünain naa’inreerüin chi Maleiwakai tü nümakat wamüin. Pansaasü nünüiki wamüin, je matüjainsai nia aküjaa alawaa.

¹⁹⁻²⁰Je sükajee tia, watüjaa aa’uchi nia sünain nüikkale’erüin nikii

süpüla tü wamakak nümüin. Maa aka tü kachueera ajapulu’ujjakat anua, akaajaa nünüiki Maleiwa sünain sajapulu’uinjatüin waa’in. Ja’itaichi chain chi Maleiwakai iipünaa, nnojoiishi wattain woulia. Müichia nnojolin anujulaain nia woulia, süka nu’unüichipain Jesús nümülatu’ümüin süpüla nüsouktüinjachin nümüin waa’u, maa aka chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judiökana paala sulu’u tü a’waaüleeekat chi Maleiwakai sünain nikerolüin nünainmüin waneemüin sa’ata tü kuluulu sütäüjjakat tü paükat. Nia Jesús chi sacerdote mülo’ushikai süpüla ka’ikat süpüshua maa aka naa’in Melquisedec sünain ni’yataain nümüin Maleiwa.

E’itaaushi Melquisedec nütüma Maleiwa

7¹Otta müshia Melquisedec, nia aluwataashika paala sümäiwa saa’u wayuu sulu’u tü pueulo kanülüakat Salem, nia wane sacerdote e’itaaushikai nütüma chi Maleiwa Miyo’ushikai ma’i. Soto jaa’in wanaa sümäa nüntiraain nümaa chi watuushikai Abraham wanaa sümäa nüle’ejüin Abraham süchikijee nükanaajüin tü wane laülaayusükalüürüa. Nüchuntakalaka Melquisedec nümüin chi Maleiwakai naa’u süpüla naapüinjatüin na’anasia nümüin.

²Otta müshia Abraham, asülajüshi nümüin Melquisedec polo’owai sünainjee tü polookot shikii süpüshi tü nüsitkat sünainjee atkawaa. Otta müsia tü anülee “Melquisedec” makat, “naa’nrüin tü anasükat sünain aluwatawaa” malu’ut. Je sünülia tü pueulokat “Salem”

makat, “jimatüsü tü mmakat eere nuluwataain” malu'ut. ³Nnojotsü watüjaain aa'u nüchiki nüshi, süchiki nii, süchiki nutuushinuu, nüchiki sünaïn jemeishin, otta nüchiki sünaïn ouktüin. Shia'ala watüjaaka aa'u tü nüchikikat sünaïn sacerdotein nia, maa aka nukuaippa chi Nüchonkai Maleiwa sünaïn sacerdotein süpüla ka'ikat süpüshua.

⁴Jirakaa sümüin nukuaippa Melquisedec sünaïn kojutuleein ma'i nia. Watüjaa aa'ut sünaïn kojutüin ma'i nia nütüma chi wekiishikai Abraham, süka nüsülajüin nümüin süpüshi tü nüsitkat sünaïnjee atkawaa, wane poloo sünaïnjee poloo shikii. ⁵Je na'aka na Levíkana e'iruku, wane nuu'uliwo'ukalüürua Abraham, eeshii eekai na'yataain sünaïn sacerdotein. Saashin tü nüshajakat paala Moisés, acheküsü akotchajünajatüin süpüshi suwashirüin tü wayuukolüürua, tü polookot sünaïnjee poloo shikii, natüma na sacerdote Levíkana nama'anajee na nawalayuuwana, mayaashijje'e nüchooin naya Abraham napüshua. ⁶Je Melquisedec, mayaainje nnojolüin Levüin ni'iruku, asülajüshi Abraham nümüin tü polookot sünaïnjee poloo shikii. Je Abraham, mayaashijje kojutüin nia nütüma Maleiwa sümaa aashajaanapü'üin amaa nia nütüma sünaïn pansaain nünüiki Maleiwakai nümüin, watüjaa aa'uchi sünaïn niain alana'aleein Melquisedec sünaïn kojutüin nuulia, süka niain achuntüin shii'iree naapüinjatüin chi Maleiwakai na'anasia nümüin Abraham. ⁷Shiimüin sünaïn alana'aleein nüpülain chi achuntakai nuulia chi achuntünakai aa'u.

⁸Na wayuu sacerdote Levíkana

okotchajapü'ükana süpüshi suwashirüin wayuu, antüsü ouktaa namüin maa aka sümüin wayuu süpüshua. Otta müshia Melquisedec, mayaashijje müin aka saa'in nakuaippa na Levíkana sünaïn aapünaa amüin süpüshi suwashirüin wayuu, aküjünüsü nüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajkatkat Maleiwa sünaïn katayüliain no'u.

⁹⁻¹⁰Na sacerdote Levíkana, naya okotchojülüika süpüshi suwashirüin tü wayuukolüürua. Mayaashijje'e nnojoliin jemelin na Levíkana nuu'uliwo'ukana Abraham wanaa sümaa nüsülajüin süpüshi tü nuwashirüinkat nümüin Melquisedec, müshii aka eejanakai naya sünaïn asülajaa nümüin wanaa nümaa chi natuushikai.

Jesucristo, müshi aka naa'in Melquisedec

¹¹Saashin tü ashajünakat nütüma Moisés, acheküshii naneekünüinjanain na sacerdote judíokana na'akajee na nuu'uliwo'ukana Aarón, na Levíkana. Otta nayakana, süka isain nountüin naa'inrüin süpüshua tü nüchekakat chi Maleiwakai, aneekünüichipa joolu'u wane sacerdote müin aka naa'in Melquisedec. Je watüjaa aa'uchi Melquisedec sünaïn nnojolin nuu'uliwo'uin nia Aarón. ¹²Je joolu'u, sünaïnjee su'wanajaaipain nakuaippa na sacerdote judíokana, ee'iranajaanüinjatü joolu'u wapüleerua tü aluwataanakat anain waya. ¹³⁻¹⁴Chi taküjakai achiki, nia chi Wasenyotsekai. Je we'raajüin nia sünaïn nuu'uliwo'uin Judá. Naatajatü ni'iruku noulia na sacerdote Levíkana. Nnojoiishi aashajaain

Moisés süchiki naneekünüinjanain na nuu'uliwo'ukana Judá süinain sacerdoteinjanain naya. Je nnojotsü eepü'üin na'akajee nuu'uliwo'u Judá eekai na'yataapü'üin nümüin Maleiwa süinain sacerdotein.

¹⁵Shiimüin süinain niweetuüchipain chi Wasenyotsekai süinain niain wane sacerdote maa aka naa'in Melquisedec. ¹⁶Tü aneekünaka anainjee nia süpüla sacerdotein, nnojotsü sükajeejatüin nayain sacerdotein na nutuushinuukana, shia süinainjee matüjüin nia ouktaa. ¹⁷Maa aka tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat chi Maleiwakai:

“Teenaküin pia süpüla piainjachin sacerdote waneepia süpüla ka'ikat süpüshua maa aka nukuaippa Melquisedec”.

¹⁸⁻¹⁹Nnojotpü'üsü akaaliijünüin wayuu sütüma tü nuluwataakat anain Moisés süpüla suuntuün tü wayuukolüirua tü nüchekakat chi Maleiwakai süpüleerua. Mayaasüje noo'ulaküin shia, ayatshi'iya mekettaajuuin namüin tü naa'inreekat chi Maleiwakai. Otta wayakana, alana'aleesia ma'i süinain anain tü wa'atapajakat, süka jutatüitpain wapüleerua süpüla warütkaainjanain nünainmüin Maleiwa.

²⁰⁻²¹Je wane kasa anasüya: Wanaa sümaa nüneekünüin Jesús, pansaasü nünüiki chi Maleiwakai nümüin:

“Shiima'inya ma'i tanüiki pümüin süka Maleiwain taya. Taneeküin pia süpüla piainjachin sacerdote waneepia tamüin süpüla ka'ikat süpüshua.

Je süka tayain Maleiwa, nnojoleerü ta'wanajaain tanüiki”, müshi nia nümüin. Otta na sacerdote Levíkana, nnojotsü majatüin nünüiki chi Maleiwakai namüin. ²²Saa'u pansaain nünüiki chi Maleiwakai nümüin chi Nüchonkai, watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai süinain shiimüin süinain nikeraajüinjatüin wapüla süpüshua tü nümakat wamüin, tü pütchi jeket e'itaanakat nütüma süinain pansaain. Alana'aleesia ma'i tü nümakat chi Maleiwakai wamüin joolu'u suulia tü nümakat paala sümaiwa namüin na watuushikana. Je shiimüin ma'i süinain nükaaliijain waya Jesucristo süpüla waa'inrüinjatüin tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua.

²³Wainma ma'i tü sacerdote judíokalüirua sümaiwa. Nnojoshii ayatüin naya waneepia süinain sacerdotein süka ouktawalin naya. Ouktapa wane, aneekünüishi wane nii'irakaya. ²⁴Alu'usa Jesús, kato'uchi süpüla ka'ikat süpüshua süka matüjüin ouktaa nia. Kapüleeejetkalaka aneekünüin wane nii'iraka süpüla sacerdotein. ²⁵Süka nnojoleechin nuu'ulaa'in suulia sacerdotein nia, asoukteechi waneepia nümüin chi Maleiwakai saa'u tü wayuukolüirua arütkaakat nünainmüin Maleiwa süinainjee nüsouktüin saa'u. Je süka katüin no'u süpüla ka'ikat süpüshua, nuuntuün nu'tte'erüin tü wayuukolüirua süpüla katüinjatüin so'uya süpüla ka'ikat süpüshua.

²⁶Je Jesús, sükajee niain chi sacerdote mülo'ushikai, nükaaliijain waya waneepia süinain süpüshua tü che'ojaakat wamüin. Talatashaatasü

naa'in chi Maleiwakai nūmaa, süka lotüin nukuaippa sümaa maainjalain nu'upala. Akataluushi nia noulia na wayuu kaainjaraliikana kepiakana yaa mmolu'u. Je eeshi nia joolu'u nūmaa Maleiwa chaa iipūnaa sümaa kojutüin ma'i nia nütüma. ²⁷ Jesús, nnojoishi müin aka naa'in chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana. O'utapü'ushi nia saa'in mürüt waneepia nümüin chi Maleiwakai saa'u naainjala niakai palajana, je süchikijee, saa'u saainjala tü wayuukolüirua. Otta müshia Jesús, wwatua ne'e aapajiraashi nikii süpüla ouktaa saa'u saainjala wayuu. Kettaaitpa shia. Nnojotsü che'ojaain nümüin nuu'ulaküin nüchikua. ²⁸ Saashin tü nuluwataakat anain Moisés, aneekünawaisü wayuu süpüla laülaainjatüin napüleerua na sacerdotekana. Otta sa'aka wayuu süpūshua, nnojotsü een eekai katsüin saa'in waneepia sünain anoujaa süpüla a'yatawaakat tia. Otta chi nüneekakai chi Maleiwakai mapa süchikijee nükalia Moisés sünain pansaain nünüiki nümüin, nia'a ne'e chi Nüchonkai, süka niain atüjain waneepia süpüleerua naa'inrüin süpūshua tü nüchekakat chi Maleiwakai.

**Nikeraajüin Jesús tü pütchi
jeket ni'itaakat Maleiwa**

8 ¹ Otta Jesús, chi sacerdote mülo'ushikai, nia tashajaka achiki jümüin sünain nu'unüin chaa iipūnaamüin eere nuluwataain chi Maleiwa Pülashikai süpüla joyotoo na'ato'u nikialu'ujee sünain kojutüin ma'i nia nütüma je süpüla asouktaa waa'u waneepia nümüin. ² Nia a'yataaka nümüin

chi Maleiwakai maa'ulu yaa sünain sacerdotein sulu'u tü a'waajüleekat. Tü a'waajülee chakat iipūnaa, lotüsü ma'i sukuaippa. Nia ke'inaajalaka Maleiwa, nnojotsü sükumajalain wayuu maa aka saa'in tü a'waajüleekat yaa mmolu'u natüma na judíokana.

³ Je chi laülaakai napüleerua na sacerdote judíokana, aneekünüshi süpüla naapawalinjatüin nümüin Maleiwa tü kasa anasü saapakat wayuu sünain saapüin analu'ut nümüin je tü sümü'üntüin ouktajtkat saa'u saainjala. Akaaja'a Jesús nüneekünaiwa'aya sünain sacerdotein, che'ojaasü naapüinjatüin kasa nümüin chi Maleiwakai. ⁴ Je müleka yaaleje Jesús wa'aka yaa mmolu'u, nnojoishije aneekünüin nia süpüla sacerdotein, süka eenapain na aneekünakana süpüla. Je saashin tü nuluwataakat anain Moisés, nayainjana nayakana asülajaka nümüin Maleiwa tü kasa anasü saapakat wayuu. ⁵ Je tü a'waajüleekat yaa mmolu'u eere ni'yataain chi sacerdote judíokai, ja'itairü meemain aka saa'in tü a'waajülee iipūnaakat, nnojotsü shiain. Su'uyaakua ne'e. Je süpüla shiainjatüin su'uyaakua tü iipūnaajatkat, münüshi Moisés nütüma chi Maleiwakai süpülapūnaa naainjain tü a'waajüleekat paala sümaiwa: "Jalia paa'inra ma'i shia maa aka saa'in sukuaippa tü tee'iyatakat paala pümüin saa'u tü uuchikat". ⁶ Je jiakana joolu'u, nnojo motüin jaa'in sünain sülan'a'leein sünain anain tü naa'inrakat chi Maleiwakai wamüin nükajee Jesús suulia tü naa'inrakat paala namüin na watuushinuukana. Shiimüin sünain nikeraajüinjatüin Jesús wapüla süpūshua tü nümakat chi Maleiwakai wamüin, tü pütchi

jeket e'itaanakat nütüma sünain pansaain nünüiki. Je maa aka sülanaleein sünain anain tü nümakat chi Maleiwakai wamüin suulia tü nümakat namüin na watuushinuukana, müsia tü ni'yataakat anain Jesús nümüin Maleiwa sünain alana'aleein suulia tü na'yataakat anain na sacerdote judíokana.

⁷Mayaasüje'e ni'italain chi Maleiwakai tü pütchi nümakat namüin na watuushinuukana sünain pansaain nünüiki namüin, isasü nachiki naa'inrüin süpüshua tü nuluwataakat anain. Je sükajee tia, acheküsü ni'itaainjatüin wapüla wane pütchi jeket saa'ujee pansaain nünüiki wamüin.

⁸Saa'u nnojolüin noo'ulaweein na wayuukana suulia naainjala, asouktüshi chi Maleiwakai sünain aküjaa süchiki tia pütchi jeketkat, sünain maa:

“Je so'uweena wane ka'i,
te'itaajeerü napüla na wayuu
Israelkana oo'ulaka na
Judákana
wane pütchi jeket sümaa
pansaajeerüin tanüiki
namüin.

⁹Nnojoleerü müin aka saa'in tü pütchi te'itaakat paala napüla na natuushinuukana tojuittiraiwa'aya naya chajee Egiptojee.
Too'ulain naya, süka
moonooin sümaa tanüiki.

¹⁰¿Otta kaseerü saa'inraka namüin tü pütchi jeket te'itaainjatkat tayakai chi Maleiwakai süpüla tü wayuu Israelkalüirua?
Kee'ireweerü sulu'u jülüjain naa'in tü taluwataakat anain so'uweena tia,

süka takaaliijeenain naya.
Je sünain Namaleiwasein taya, tayeечи na'waajaka waneepia süka taa'inmajeenain naya meinshi.

¹¹Nnojoleerü che'ojaain namüin nekirajiraain tachiki sünain 'Anakaja jüshatüle nüchiki chi Maleiwakai' namajiraain,
süka shi'raajeechin taya wayuu süpüshua,
makai aka chira eekai washirüin je chira eekai mojuin.

¹²Tamüliajeena naya ja'itaina kaainjaraliin,
je müiria nnojolüin sotüin taa'in süpüshua tü kasa mojosü naa'inrakat”.

¹³Je süka tü “pütchi jeket” nümakat chi Maleiwakai, watüjaaipna aa'u sünain nnojolüitpain kasain anain apüla tü pütchi ni'itaakat paala napüla na wayuu judíokana. Je tü kasa eekai nnojolüitpain kasain saamüin nümüin, amoukteerü maalü.

Tü nakuaippapü'ükat na judíokana sünain a'waajaa Maleiwa

9 ¹Je sa'aka tü pütchi e'itaanakat paala nütüma chi Maleiwakai napüla na wayuu judíokana, aküjünüsü namüin jamüinjatüin sukuaippa tü a'waajülee nakumajüinjatkat yaa mmolu'u, je jamüinjatüin nakuaippa sünain a'waajaa chi Maleiwakai.
²⁻³Je sulu'u tü a'waajüleeekat, tü akumajünapü'ükat natüma, kataüjiasü wane kuluulu süpüla akatalaa pasanainpünaa. Je sünülia tü palajatkat paü eere nikerolüin palajana chi sacerdote judíokai,

“Nü'ütpa'a Maleiwa” münüsü. Je yaa sulu'u, eesü wane rampara aküjünakat achiki paala nütüma Maleiwa oo'ulaka müsia wane meesa e'itaanakat aa'u tü pan a'waajiakat Maleiwa. Shiasa tü paü shiinalu'usükat, “Nümülatu'u Maleiwa” münüsü. ⁴Je yaa sulu'u tü paükat, eesü wane a'ajülee wunu'u jemeta eejuut, o'oojiruushi süka ooro. Eesü wane juraskeerü süpüla sotüinjatüin naa'in wanaa sümaa ni'itaain paala chi Maleiwakai tü pütchikat namüin. Oorole'eya sütoutajee. Je sulu'u tü juraskeetkat, eeshi wane pachiishichon oorole'eya kalu'ukai süpüshi tü eküülü kanüliakat “maná” münüin nekat paala na natuushikana. Eesü tü nuwaraaratsekat Aarón awü'itkat paala sümaa julaa. Je eesü tü piamasükat ipa makat aka saa'in taapüla ashajünakat anain paala tü pütchi e'itaanakat nütüma Maleiwa napüla. ⁵Je yaa saa'ujee tü juraskeetkat, eesü nayaakua wane kasa eekai katünain. Wayawayatsü tü natünakat saa'u shirouse tü juraskeetkat eepü'üle sütülüittinnapü'üin süsha tü müritü o'utinnapü'ükat aa'in süpüla sülatinüinjatüin saainjala wayuu. E'itaanüsü tü shiyaakuakat suulia motüin naa'in na wayuukana sünain een chi Maleiwakai namaa. Keraasü joolu'u süchiki tü kasa yaakat sulu'u tü a'waajüleekat yaa mmolu'u natüma na judíokana.

⁶Keraapa tü a'waajüleekat sümaa tü korolokot sulu'u, ekerotpü'üshi chi sacerdote judíokai weinshi sulu'umüin tü palajatkat ne'e paü süpüla ni'yataainjachin nümüin Maleiwa. ⁷Otta sulu'umüin tü paü shiinalu'usükat, nia ne'e

ekerotka nümüiwa chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana. Wwatua ne'e nukua süpüla juyakat. Je nikerolapa, alü'tujawalinjachi süsha müritü o'utinnakat aa'in süpüla naapüin nümüin Maleiwa saa'u naainjala niakai je saa'u aainjalaa nnojotkat natüjaain aa'u na wayuukana sünain mojuin. ⁸Nüso'irüin joolu'u waa'in chi Naa'inkai Maleiwa sünain nnojoliin nountüin ekeroloo na wayuukana chamüin nünainmüin chi Maleiwakai sulu'u tü a'waajüleekat chakat iipünaa, sükajee ayatüin tü a'waajüleekat yaa mmolu'u.

⁹Müleka jülüjüle waa'in sukuaiippa tü a'waajüleekat yaa mmolu'u natüma na judíokana je tü naa'inrakat chi sacerdote aapüikai yaa sulu'u, shia ne'e kayaakuaka tü kasa ekirajünakat anain waya maa'ulu yaa. Shii'iyatüin wamüin sünain nnojolüin kasain anain apüla nümüin chi aapüikai tü nasülajakat na wayuukana nümüin chi Maleiwakai süpüla anainjatüin naa'in niakai oo'ulaka naa'in na wayuukana nümaa Maleiwa. ¹⁰Aluwataanüshii ne'e naya sünain jamüinjatüin nakuaippa sünain tü ekawaakat je tü asawaakat je tü o'lojowaakat ajapüü. Nnojotsü sükaaliijain naya süpüla wuleinjatüin tü naa'inkat nu'upala Maleiwa. Aluwataanüshii naya sünain kasa eekai müin aka tia süma'inru'u naapüin chi Maleiwakai namüin tü pütchi jeket e'itaaneetkat napüla.

Alana'aleesia ma'i tü nüshakat Cristo suulia tü süshakat müritü

¹¹Otta müsia joolu'u, jeketüitpa süpüshua. Eweetüshi Cristo

sünain niainjachin chi sacerdote mülo'ushikai süpüla naapüinjatüin wamüin wulee aa'in nu'upala Maleiwa süpüla jutatüin waa'in ja'itaina kaainjaraliin waya. Ekerotüshi nia sulu'umüin tü a'waajüleekat cha'aya iipünaa, tü nnojotkat sukumalain wayuu. Alana'alesia ma'i shia sünain anasüin suulia tü a'waajüleekat yaa mmolu'u natüma na jutuushikana, tü akumajuushikat ne'e sütüma wayuu süpüla motso'o. ¹²Cristo, nnojoishi müin aka naa'in chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana ekerolopü'ükai juya'wai sulu'umüin tü paü shiinalu'usúkat, “Nümülatu'u Maleiwa” münakat. Wwatuwa ne'e nikerolüin Cristo sulu'umüin tü a'waajüleekat cha'aya iipünaa. Je tü isha naapakat nümüin chi Maleiwakai, nnojotsü nüshain kaa'ula tooo, nnojotsü nüshain wane paa'achon, maa aka tü naapawaitkat chi sacerdote judíokai paala. Shia naapaka nüsha niakai. Je amülapa nüsha sünain ouktüin nia, nuuntüin taashin waya nütüma suulia waainjala. Müina'aya waya nnojoliin süsalain waainjala nütüma Maleiwa. ¹³Chi sacerdote judíokai, nütülüittitpü'üin naa'u na wayuu yarüttakana akuaippa nu'upala Maleiwa nüsha wane kaa'ula tooo, nüsha wane paa'a tooo, otta wane wüin ka'akasü süpali'ise wane paa'achon, süpüla anouktaa nakuaippa süpülapünaa narütkaainjatüin tü a'waajüleekat. ¹⁴Otta müshia Cristo, sünain naa'inrüin waneepia tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua, je sünain katsüin naa'in nütüma chi Naa'inkai matüjainkai ouktaa, aapajiraashi nikii süpüla ouktaa

nümüin chi Maleiwakai. Maa aka nakaalinjünapü'üin na watuushikana süka süsha mürit ne'e süpüla sünouktaain nakuaippa, alana'aleeshi'iyaa ma'i sünain anain waya sütüma nüsha Cristo amülapak waa'ujee. Je sünainjee ouktüin nia saa'u waainjala, nuuntüin naapüin wamüin jutataa aa'in ja'itaina kaainjaraliin waya, tü nnojotkat aapünüin namüin na watuushikana soo'opünaa süpüshua tü naa'inrakat. Je süka wuleitpain waa'in, acheküshii wa'yataain waneepia nümüin chi Maleiwa katakai atüma wo'u.

¹⁵Nünainjee Cristo, ni'itaa'in chi Maleiwakai wane pütchi jeket wapüla waya ounejuushikana, süpüla naapüinjatüin wamüin süpüshua tü nüküjakat achiki paala wamüin sümaa pansaain nünüiki, tü kasa anasü wama'aneetkat süpüla ka'ikat süpüshua. Akaajaa na watuushi e'itaanakana apüla paala tü palajatkat pütchikat nütüma Maleiwa, mayaainje kaainjalain naya sünainjee moonoo'in sümaa tia, taashiinapa naya joolu'u suulia naainjala süka ouktüichipain Cristo.

¹⁶Maa aka sukuaiippa sütüma wayuu sünain karalouktalu'u'in süchiki jaralüinjatüin aapünüin amüin tü nukorolokot wane wayuu ouktapa nia, nnojoliwa'aya ouktüin chi wayuukai, nnojotsü aapünüin tü korolokot. ¹⁷Otta nütüjaanapa aa'u sünain ouktüin nia, ekerajüsü süpüla sünoujünüin tü ashajuushikat. Aapüna münüsia tü korolokot. ¹⁸Müsia aka tü pütchi e'itaaushikat paala nütüma Maleiwa napüla na watuushikana. Ekerajüsü shia amülapa süsha wane mürit. Nnojölüiwa'aya sütülüittinnüin

isha, nnojotsü kettaain tü pütchikat. ¹⁹Soto jaa'in tü naa'inrapü'ukat Moisés. Süchikijee nüso'irüün naa'in na watuushikana sünnain süpüshua tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai, tü ashajünakat paala nütüma Moisés sulu'u karaloukta, naapaakalaka wane sütüna wunu'u kanülüiakat "hisopo" ke'ichiru'usü soi aneerü ishotot. Je süka tüü, nütülüittirakalaka isha paliraasü sümaa wüin, nüsha wane paa'a oo'ulaka nüsha wane kaa'ula, saa'u tü karalouktakat oo'ulaka saa'u tü wayuukolüürua süpüshua, ²⁰sünnain nümüin namüin: "Anuu tü isha shikeraajakat atüma tü pütchi ni'itaakat jüpüla chi Maleiwakai, tü nuluwataakat anain jia süpüla joonooijnanain sümaa". ²¹Je müsia aka sukuaiippa nütüma sünnain nütülüittirüin tü ishakat saa'u tü a'waajüleekat oo'ulaka saa'u süpüshua tü korolokolüürua yaakat sulu'u, tü ni'yataakat aka nümüin chi Maleiwakai. ²²Saashin tü ashajuushi aluwataanakat anain na watuushi judíokana nütüma Maleiwa, alatinnüsü saainjala tü wayuukolüürua müleka sütülüittinnüin süsha mürüt naa'u. Nnojolüiwa'aya ouktüin wane mürüt sümaa sütülüittinnüin süsha naa'u, nnojotsü alatinnüin naainjala. ²³Saa'u shiyaakuain ne'e shia tü a'waajülee chakat iipünaa, che'ojaawaisü uleijnatüin shia sükajee su'utinnawalin saa'in mürüt süpüla saapüniin tü süshakat nümüin Maleiwa. Otta süpüla tü a'waajülee chakat iipünaa eere chi Maleiwakai, acheküsü aa'innaa kasa eekai alana'aleein sünnain anain suulia. ²⁴Nnojoiishi ekerolüin Cristo sulu'umüin wane a'waajülee

eekai sükumalain wayuu ne'e yaa mmolu'u, sulu'umüin tü shiyaakuwa ne'e tü shiimainsü chakat iipünaa. Otta ekerotshi nüma'anamüin chi Maleiwakai chaa iipünaa süpüla asouktaa waa'u waneepia nümüin süpüla nükaaliijain waya. ²⁵Je Cristo, nnojoiishi müin aka naa'in chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana ekerolowaiakai juya'wai sulu'umüin tü paü shiinalu'usukat "Nümülatu'u Maleiwa" münakat, süpüla naapawalinjatüin nümüin chi Maleiwakai wane isha nnojotkat nüshain. Nnojotsü kojuyatuain nukua Cristo sünnain ekeroloo nüma'anamüin Maleiwa sünnain aapajirawaa nikii nümüin. ²⁶Müleka kojuyatualeje naapajiraain nikii, ouktüshije nia wainmatua süchikijee sükumajünüin tü mmakat. Shiasa joolu'u mapainka pejepa sünnain saja'lajaa'injatüin tü ka'ikalüürua süpüshua, antüshi Jesús wwatua ne'e wa'akamüin süpüla motüinjatüin naa'in waainjala Maleiwa sünnainjee aapajiraain nikii Jesús süpüla ouktüin waa'u. Shiiria ne'e, nnojoleechi aapajiraain nikii nüchikua. ²⁷Maa aka wayuu süpüshua sünnain wwatuainjatüin ouktüin sümaa süsouktüinjateerüin nümüin chi Maleiwakai süchikijee ouktaa, ²⁸akaajaa Cristo sünnain wwatuain ne'e naapajiraain nikii süpüla ouktaa, motüinjatka akajee naa'in saainjala wayuu wainma. Shiimüin sünnain nünteechin Cristo nüchikua wa'akamüin. Otta nnojoleechi ale'ejüin nia süpüla nuwalaajüinjachin waainjala nüchikua, alu'ujasa süpüla naapüinjatüin tü o'ttawaakat sümüin süpüshua tü wayuu a'atapajakat sünnain nüntajachin.

Cristo, naapajiraain nikii wwatua ne'e

süpüla anajiraainjatüin wayuu

10 ¹Tü nüshajakat Moisés, nnojotsü antiraain sümaa süpüshua tü kasa anasü naapeetkat chi Maleiwakai wamüin waya o'ttaashiikana nütüma Cristo. Sükajee shiyaakuain ne'e tia, maamüinsat shia namüin na wayuu arütkaweekana nünainmüin Maleiwa. Nnojotsü suuntüin anajiraainjanain naya nümaa chi Maleiwakai, ja'itairü aapünawalin süsha mürit juya'wai. ²Müleka anajiraaleje naya sütüma saapünüin tü süshakat mürit, noo'ulaainje suulia naapün. Ayatashi'iya naya aapün süka nnojyüliain süla'ajünüin noulia tü naainjalakat. Müleka shiimüinreje sünain saakatünüin tü naainjalakat noulia sütüma sütülüittinnüin tü süshakat mürit, ¿jamaka'a naya ayataka'a sünain mojuin naa'in saalii naainjala? ³Akaajaa sütüma tü naa'inrapü'ükat sünain naapawalin tü ishakat juya'wai, suso'ira aa'inchii sünain kaainjaraliin naya, ⁴süka nnojolüin saakatünüin saainjala wayuu sütüma sütülüittinnüin süsha mürit.

⁵Je sükajee shiimüin tüü, pejepa süpüla nüntüinjachin Cristo yaa mmolu'u sa'akamüin wayuu, müshinia nüümüin chi Maleiwakai:

“Tatüjaa aa'uchi pia sünain piyouktüin
süpüleerua saapünawalin
pümüin tü süshakat mürit.
Shia püchekaka tapüleerua
jemeinjachin taya
maa aka sukuaippa wayuu
süpüshua

süpüla ouktajachin taya saa'u.

⁶Nnojotsü shiain talatüin atüma paa'in

tü süshakat mürit saapakat wayuu saa'u saainjala”.

⁷Shiasa süchikijee tia, nümakalaka Cristo nüümüin:

“Maleiwakalee,
maa aka paala tü tachiki
ashajünakat nütüma Moisés,
yapaichipa taya süpüla
taa'inrüinjatüin waneepia
süpüshua tü kee'ireekat
paa'in tapüleerua”.

⁸Mayaasüje aluwataanüin wayuu paala sütüma tü nüshajakat Moisés sünain saapawalinjatüin tü kasakat nüümüin Maleiwa, nnojotsü nücheküin tia maa'ulu yaa saashin tü nümakat Cristo sümaa sümüin: “Nnojotsü shiain talatüin atüma paa'in tü süshakat mürit saapakat wayuu saa'u saainjala”. ⁹Mojutüitpa nüümüin Cristo tü saa'inrapü'ükat paala tü judiókalüirua. Nii'iyatüitpa wamüin wane jeketkat shii'iraka süpüla warütkaainjanain nünainmüin Maleiwa. Shia sünainjee tü naa'inrakat Cristo, maa aka tü nümakat: “Yapaichipa taya süpüla tü püchekakat tapüleerua”.

¹⁰Je joolu'u, süka naa'inrüitpain Jesucristo süpüshua tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua sünain aapajirawaa nikii wwatua ne'e süpüla ouktaa waa'u, taashiinapa waya suulia waainjala süpüla warütkaainjanain nünainmüin chi Maleiwakai.

¹¹Na sacerdote judiókana, sünain na'yataain nüümüin chi Maleiwakai, mayaasüje naapawalin wainmatua tü kasakat nüümüin Maleiwa, nnojotsü aakatünüin naainjala na wayuukanairua noulia

sütüma. ¹²Otta müshia Cristo, aapajiraashijachi nikii wwatua ne'e süpüla ouktüinjachin saa'u saainjala wayuu. Nnojoleechi aapajiraain nikii nüchikua. Je maa'ulu yaa, ichaa nia joyotüin nikialu'ujee chi Maleiwakai süka kettaaitpain tü ni'yataaainkat. ¹³A'atapajüshi nia cha'aya iipünaa süma'inru'u sükanajuujinatüin süpüshua tü nü'ünüükaliürüa nütüma Maleiwa. ¹⁴Sünainjee naapajiraain nikii Cristo süpüla ouktaa, anajiraainapa nümaa Maleiwa waneepia na wayuu ala'ajaanakana oulia naainjala. Wwatua ne'e naapajiraain nikii süpüla ouktajachin nia.

¹⁵Je nii'iyatüin wamüin chi Naa'inkai Maleiwa sünaain shiimüin tia. Shia tü nükjajakat achiki Maleiwa sünaain nüümüin:

¹⁶“So'uweena wane ka'i,
te'itaajeerü wane pütchi
jeket napüla na wayuukana
sümaa pansaajeerüin tanüiki
namüin
süpüla kee'ireeinjatüin naa'in
waneepia tü taluwataakat
anain naya”.

¹⁷Je nii'iyatüin wamüin wane'eya nümakat Maleiwa:

“Müiria motüin taa'in naainjala”.

¹⁸Je joolu'u, süka süla'ajaanüitpain waainjala woulia sümaa taashiinapain waya suulia nükajee Cristo, nnojolüitpa che'ojaain wamüin aapaa kasa nüümüin Maleiwa saa'u waainjala.

**Eme'ennaa aa'in süpüla
achecherawaa sünaain anoujaa**

¹⁹⁻²⁰Je joolu'u tawalayuwaa, sünaainjee naapajiraain nikii Jesús süpüla ouktaa saa'u waainjala, taashishii waya süpüla

arütkawaa nünaainmüin Maleiwa süka jutatüitpain wapüleerua tü wopukot nüma'anamüin, maa aka jutatüin paala nüpüleerua chi sacerdote judiokai süpüla ekerolaa sulu'umüin tü paü shiinalu'usükat kanülüikat “Nümülatu'u Maleiwa”.

Süttüsü paala woulia suulia warütkaain nüma'anamüin chi Maleiwakai, maa aka süttüin tü paü shiinalu'ujatkat suulia wayuu sütüma tü kuluulu sütaüjjakat.

Otta müshia joolu'u, ouktüichipa Cristo süpüla wekerolüinjanain nünaainmüin Maleiwa süpüla katüinjatüin wo'u. ²¹Je Cristo, chi sacerdote mülo'ushikai, shiimüin sünaain anashaatain, je niaichipain laülaain wapüleerua wayakana na nüpüshikana chi Maleiwakai.

²²Je sünaainjee süpüshua tü kasa anasü naa'inrakat Cristo, anakaja warütkaale nünaainmüin Maleiwa sümaa nnojolüin japüliwain waya sünaain anoujaa nünaain, nnojotsü piamaainjatüin waa'in. Taashiinapa waya süpüla warütkaainjanain nünaainmüin, süka shiimüin su'lojootüin waainjala woulia sükajee ouktüin Cristo waa'u, suulia mojuin waa'in saalii waainjala.

²³Sümaa waküjaain sümüin wayuu sünaain wa'atapajüin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai wapüla, anakaja wachecherüle waa'in süma'inru'u nikeraajüin shia, süka watüjaain naa'u sünaain pansaain nünüiki waneepia.

²⁴Anakaja müleka wakaalijiraale wapüshua sünaain kamaneejiraain je sünaain waa'inrüin tü anasükat. ²⁵Je anakaja müleka nnojoliire müin aka waya naa'in na wayuu akulajaakana aa'in sünaain jutkatirawaa. Shia anaka alu'u müleka jutkatiraale

waya súpüla ekirajirawaa súpüla wachecherüin waa'in sünain anoujaa. Anakaja wachiaajiraale waneepia, süka sülü'ülüin nükalia chi Senyotkai súpüla nüle'ejüinjachin nüchikua.

²⁶Müleka masütaajule wane wayuu sünain naainjala süchikijee niyaawatüin saa'u tü shiimainkat nüchikikat chi Maleiwakai, nnojoleerü kasain saapüin nümüin súpüla sülatinnüin naainjala nuulia.

²⁷A'atapeechi ne'e sümaa mmoluu seema tü ka'i kasalajaneetkat o'u tü aainjalaakat. Aja'lajaaeerü tü nü'ünüükalüirua chi Maleiwakai so'u ka'ikat tia süka wane siki chuwatashaanasü. ²⁸Nnoj motüin jaa'in nakuaippa na watuushi judíokana paala sümaiwa. Müleka masütaajule wane wayuu sünain ayouktaa tü nuluwataakat anain Moisés, je müleka sükújüle wayuu piama je apünüin nüchiki sünain natüjaain naa'u sünain kaainjalain chi wayuukai, nnojoi'pü'üshi amülijünüin. O'utinnapü'ü aa'inchi.

²⁹Je maa'ulu yaa, ¿jameechi chi eekai ni'rüin wayümüin nümüin chi Nüchonkai Maleiwa? ¿Jameechi chi eekai nnojolüin kasajatüin nümüin tü nüsha Cristo amülakat súpüla süla'ajaantüin saainjala wayuu saashin tü pütchi e'itaanakat wapüla nütüma Maleiwa? ¿Jameechi chi eekai mojuin nünüiki nümüin chi Naa'inkai Maleiwa anamiakai ma'i? Alana'aleejeeria ma'i sünain mojuin tü süsalajeejatkat nümüin suulia tü alatakat nümüin chi judío kaainjaraikai paala sümaiwa. ³⁰Soto jaa'in tü nümakat chi Maleiwakai sünain nümüin: “Shiimüin sünain mülieenain jia tatüma saaliijee tü kasa mojusü

jaa'inrapü'ükat”. Mataalashi joo nia'aya: “Jia tachonniikana, kasalajaneerü jümüin jaainjala tatüma”. ³¹Kato'uchi chi Maleiwakai, je müleka süta'ünnüle wane wayuu nütüma, ayo'ujaaeerü ma'i saa'in sümaa mmoluu neema.

³²Tawalayuwaa, soto jaa'in jukuaippa paala jikeroloiwa'aya sünain anoujaa. Watta saalin tü müliaa jülatirakat so'u ka'ikat tia saaliijee tü jünoulakat. Mayaainje ji'rüin müliaa, achechetsii jia jaa'in sünain anoujaa. ³³Eeshii wane juwalayuu eekai mee'erapalain su'upala wayuu sümaa ne'rüin müliaa sütüma wayuu. Otta jia eekana nnojolüin ne'rüin müliaa, jümülijüin ma'i naya. ³⁴O'unüshii jia nanainmüin na eekai püreesain súpüla jümülijüinjanain naya. Otta jiakana jüpüshua, wanaa sümaa shime'raanüin aa'u tü jükorolokot sütüma wayuu, ayatsia talatüin jaa'in nümaa Maleiwa, süka jütüjaain saa'u sünain saapüneerüin jümüin tü nüküjakat achiki paala jümüin sünain pansaain nünüiki. Je tü naapeetkat jümüin, alana'aleesia ma'i sünain anain suulia tü jükorolo amülouikat.

³⁵Anakaja joolu'u ayatüle jüchecherüin jaa'in sünain anoujaa sümaa nnojoliin mmolüin jia seema tü müliaa ji'rakat, süka shiimüin saapüneerüin jümüin sünainjee tü jünoulakat súpüshua tü kasa anasü nüküjakat achiki chi Maleiwakai. ³⁶Anakaja nnojorule juu'ulain suulia anoujaa. Müleka jüchecherüle jaa'in süma'inru'u ja'atapajüin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai jümüin, juunteerü jaa'inrüin tü nüchekakat jüpüleerua, je naapeerü jümüin tü nüküjakat achiki

sümaa pansaain nünüiki. ³⁷Soto jaa'in tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajatkat chi Maleiwakai:

“Shiimüin süain
nüntamaatajachin chi
antajachikai.

³⁸ Je kateerü no'u na tachonnii
aa'inrakana tü tachekekak
napüleerua.

Otta chi eekai niyouktüin tü
nünoulakat,
mojeerü ma'i taa'in nümaa”.

³⁹Wayakana, nnojoliishii wayain
na oo'ulaakana suulia anoujaa
süpüla amüloulii. Waya na wayuu
achechetkana naa'in süain anoujaa
süpüla o'tte'ennaa nütüma.

Nachiki na wayuu kanoulakana paala

11 ¹Süka tü wanoulakat,
atüjaashii waya naa'u chi
Maleiwakai süain naa'inrüinjatüin
tü kasa anasü nüküjakat achiki
wamüin. Wayaawatüin sütüma
süain shiimüin tü kasa me'rujukat.
²Soto jaa'in süain talatüin ma'i
naa'in chi Maleiwakai namaa na
watuushikana paala sümaiwa
müleka nanoujale waneepia tü
nümakat namüin.

³Je süka tü wanoulakat,
wayaawata aa'ulu süain
sükumajuushin sümaiwa tü mmakat
je tü jolotsükalüürua süpüshua süka
nünüiki chi Maleiwakai. Tü kasa
we'rakat maa'ulu yaa, aainjuushi
nütüma süka tü kasa nnojotkat
e'nnüin paala.

⁴Ekirajünüshii waya maa'ulu
yaa süain tü anoulaakat sütüma
nüchiki Abel, mayaashije
kaka'iyachin ouktüin. Shiimüin
süain kanoulain nia nünain
Maleiwa. Je süka nünoujain nünain,
nüsülajüin nümüin tü talatakak

atüma naa'in. Je sükajee tia, müshi
chi Maleiwakai nümüin: “Pia
aa'inraka tü tachekekak püpüleerua”.
Otta sümaa tü nüsülajakat Caïn, chi
nipayakai, nnojoiishi talatüin nia.

⁵Otta paala sümaiwa Enoc,
nnojotsü ni'rüin ouktaa. Süka
shiimüin nünoula nünain
Maleiwa, asaajaanüshi nütüma
sa'akajee tü wayuukolüürua yaa
mmolu'ujee, nnojoiikalaka nüntüna
anain sütüma wayuu süchikijee
tia. Sütüma tü ashajuushikat
sulu'u tü nüchikimaajatkat chi
Maleiwakai, watüjaa aa'uchi Enoc
süain nünoujain. Nnojoliwa'aya
nüsajaanüin Enoc sa'akajee
wayuu, talatüsü naa'in chi
Maleiwakai nümaa.

⁶Je maa'ulu yaa,
kamaneeshi chi Maleiwakai namüin
na eekana nümaain saa'u nanoujain
nünain süain niain Maleiwain. Otta
nnojotsü talatüin naa'in namaa na
manoujainsaliikana.

⁷Otta Noé paala sümaiwa, süka
shiimüin nünoula nünain Maleiwa,
oonooshi sümaa tü naapirakat achiki
nia soo'opünaa tü kasa alateetkat,
tü nnojotkat sütüjaain aa'u wayuu.
Süka noonooiin sümaa nünüiki,
nükumajakalaka wane anua
kalu'uinjatkat tü nüpüshikalüürua
süpüla su'tte'ennüninatüin. Tü kasa
anasü naa'inrakat Noé süainjee
tü nünoulakat, suturaajaain
tü kasa mojusü saa'inrakat tü
wayuukolüürua süpüshua. Je Noé,
süka nünoujain nünain Maleiwa
süain naa'inrüin tü nüchekakat
nüpüleerua, anajiraachipa nia
nümaa süpüla ka'ikat süpüshua.

⁸Otta paala sümaiwa Abraham,
süka shiimüin nünoula nünain
Maleiwa, naapaain nünüiki wanaa
sümaa nüjütünüin nütüma sulu'ujee

nuumain sulu'umüin wane mma naata aapünajtkat nümüin nütüma Maleiwa. Mayaasüje nnojölüin nütüjaain saa'u Abraham jalainjachin no'otüin, ayatshia o'unüin. ⁹⁻¹⁰Je nüntapa sulu'umüin tia mmakat, kepiashi nia sulu'u maa aka wayuu naatajatü, mayaainje pansaain nünüiki Maleiwa sünain saapününjatüin tü mmakat nümüin. Süka kanoulain nia, talatüsü naa'in sünain kepiyaain kuluulu ne'e, süka nütüjaain naa'u chi Maleiwakai sünain nükumajünjatüin nüpüla wane pueulo kepiainjachikat alu'u nia cha'aya iipünaa nümaa, wane pueulo matüjainsat ojuttaa. Akaajaa ne'e Isaac oo'ulaka Jacob, kepiyaashii kuluulu, mayaasüje pansaain nünüiki chi Maleiwakai sünain saapünajtkat tü mmakat namüin.

¹¹Mayaainje laülaachoin ma'i Abraham süpüla kachonwaa, je maralüin Sara, tü nu'wayuusekat, nünoujain tü nümakat paala Maleiwa nümüin sünain pansaain nünüiki. Je saa'ujee nünoujain Abraham, kachonshii naya laülaalu'u. ¹²Sükajee nünoula chi waneeshikai wayuu, watta ma'i saalii tü nuu'uliwo'ukalüirua mapa, mayaashije laülaain nia süpüla kachonwaa. Isasü süchiki ayaawajünaa, maa aka isain achikii shiyaawajüünin tü jolotsükalüirua chakat iipünaa je tü jasai sotpünaajtkat palaa.

¹³Je na wayuu taküjünapakana achiki jümüin, pejepa naya süpüla ouktaa, naashajaa achikit sümüin wayuu sünain naatajanain naya yaa saa'u tü mmakat. Mayaasüje maapujuin namüin tü nüküjakat achiki paala chi Maleiwakai sümaa

pansaain nünüiki, ouktüshii naya sümaa talatüin naa'in sünain anoujaa, süka nanoujain sümaa naa'inrüünjatüin chi Maleiwakai shia so'uweena wane ka'i. ¹⁴⁻¹⁵Na wayuu makana anüiki, wätüjaa aa'uchii sünain moumain. Achajaashii süchiki wane mma jeket eenjanale kepiain naya. Male'ejüinsaliijase naya nachikua cha'aya sulu'umüin eejeere paala nojuittinnüin. ¹⁶Tü naashajaakat achiki, shia wane noumain alana'aleekat sünain anain suulia tü kepiapü'ukat alu'u paala naya. Jülüjasü naa'in wane noumain jeket, tü chakat iipünaa nüma'ana Maleiwa. Je nikeraajün tia noumainkat napüla süka nnojoliin japülin naya sünain niain Namaleiwasein.

¹⁷⁻¹⁸Otta Abraham, wanaa sümaa nuu'ulakünüin aa'in nütüma Maleiwa müleka shiimüinre tü nünoulakat nünain, naapaain nünüiki Maleiwa sünain naapünjachin Isaac nümüin süpüla ouktajachin, chi waneeshikai nüchon, chi aküjünakai achiki paala nümüin nütüma Maleiwa sünain pansaain nünüiki nümüin sünain maa: "Tü puu'uliwo'ukalüirua, nanainjeeinjateerü na nükeyuukana Isaac". Je wanaa sümaa nünoujain Abraham nünain Maleiwa, nu'utüinjachia aa'in waneepia chi nüchonkai ¹⁹süka nütüjaain aa'u sünain nuuntüin Maleiwa nüso'irüin saa'in wayuu eekai ouktüin. Je chi Maleiwakai, na'alijirüin nuulia Abraham nu'utünjachin naa'in chi nüchonkai. Mataashi maa aka nüso'innakai aa'in nümüin nüchikua.

²⁰Otta Isaac, süka shiimüin nünoula nünain Maleiwa, pansaasü nünüiki sünain nüküjain namüin

na nüchooinkana Jacob oo'ulaka Esaú süchiki tü kasa anasü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai naka so'uweena wane ka'i.

²¹Otta Jacob, pejepa süpüla ouktaa je sünnain nüsha'walaain süka tü nuwaraaratsekat sünnain nu'waajüin Maleiwa, süka shiimüin nünoula nünain, pansaasü nünüiki sünnain naapirüin José chi nüchonkai süchiki tü kasa anasü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai so'uweena wane ka'i naka na nüchooinkana José.

²²Otta José, pejepa süpüla ouktaa, süka shiimüin nünoula nünain Maleiwa, naashajaakalaka nachiki na Israelkana sünnain najuittinnüinjanain so'uweena wane ka'i sulu'ujee tü mmakat Egipto. Nüküjaleein namüin tü naa'inrüinjatkat süka tü niimsekat no'unapa.

²³Otta chi nüshikai je tü niikat Moisés, nanujülüin nia süchiki jemelin so'u apünüin kashi suulia o'utinnaa aa'in nütüma chi sülaülakakai mma, süka ne'rüin chi nachonkai sünnain anashichoin nia je nnojoliishii mmolüin seema tü nuluwataakat anain chi sülaülakakai mma.

²⁴Otta miyo'upa Moisés, süka shiimüin nünoula nünain Maleiwa, niyouktüin süpüleerua ayataa sünnain süchonyaain nia tü nüchonkot chi sülaülakakai mma. ²⁵Anasü saa'in nümüin müliajiraain namaa na nuwalayuu nüpüshikana Maleiwa suuliale'eya talataa aa'in palit juya sa'aka kaainjalaa. ²⁶Süka jülüjüin naa'in Moisés waneepia tü kasa anasü naapeetkat chi Maleiwakai nümüin so'uweena wane ka'i, anasü saa'in nümüin e'nnaa amüin

saaliijee niain nüpüshin Maleiwa. Nütüjaa aa'ut sünnain shiain tü wayuukolüirua nünteetka a'akajee chi Nüneekajalakai Maleiwa. Je mayaasüje ni'rüin müliaa maa aka müliainjachin chi Nüneekajalakai Maleiwa, alana'aleesia ma'i shia sünnain anain suulia tü washirüü Egiptoje'ewatkat aapünapü'üikat nümüin. ²⁷Je saa'ujee tü nünoulakat, ajuittüshi sulu'ujee Egipto. Nnojoshi sükajeejachin mmoluu seema naashichin chi sülaülakakai mma, shia süka jülüjain naa'in waneepia chi Maleiwakai, mayaashije nnojolin ni'rüin. Jülüjasü naa'in tü naa'inrajatkat chi Maleiwakai so'uweena wane ka'i, sümaa nüchecherüin naa'in sünnain anoujaa süma'inru'u na'atapajüin shia.

²⁸Otta süka nünoujain Moisés, süpülapünaa najuittinnüin, nuluwataain na Israelkana sünnain natülüittirüinjatüin süsha anneerü sotpünaa so'u tü nepiakat suulia nüntajüin nanainmüin chi aapiee ajütünakakai nütüma chi Maleiwakai süpüla o'utaa naa'in na tooloyuu e'irumaakana cha'aya Egipto. Shia e'nnajünaka maa'ulu yaa süka "Pascua" müniin.

²⁹Otta na wayuu Israelkana, süka shiimüin nanoula nünain Maleiwa, nountüin nalatüin pasanainpünaa sünnain tü palaakat maa aka soo'opünaa mma jososü, tü kanülüiakat Palaa Ishosü. Otta tü surulaat Egiptoje'ewatkalüirua, nnojotsü nountüin nalatüin. Kettüshii naya, shimiralüin tü palaakat.

³⁰Otta na judiókana, sünnainjee tü nanoulakat, naa'inrüin tü nuluwataakat anain Maleiwa sünnain naleeyalüinjatüin süsepo'upünaa tü

pueulokat Jericó kepiakana alu'u na na'ünüükana. Je süka shiimüin nanoula nünain chi Maleiwakai, kettaapa tü akaratshisükat ka'i, ojunnaajaasü tü süsepkat süpüla nekerolüinjanain sulu'ümüin.

³¹Otta Rahab tü wayuu maa'insatkat, kamaneesü shia namüin na judío ajayajüshiikana sünain sunujulüin naya. Süka shiimüin sünoula nünain Maleiwa, nnojotsü o'utünüin aa'in wanaa namaa na wayuu kepiakana a'aka, na manoulakana nünain Maleiwa.

³²Eesü süpüla taküjain soo'omüin jümüin. Akatsa'a suulia kama'ajeechin taya sünain, taso'ireena aa'in jia joolu'u sünain nachiki na anoujashiikana maa aka Gedeón, Barac, Sansón oo'ulaka Jefté, makai aka David, Samuel oo'ulaka na nünüikimaajanakana chi Maleiwakai. ³³Sükajee tü nanoulakat, nayamülüin tü na'ünüükalüirua süpüla nasütüin suumain suulia. Je naa'inrüin tü anasükat sümüin tü wayuu laülaakana aa'u naya. Ekerajüsü tü nümakat chi Maleiwakai namüin sünain pansaain nünüiki. Ja'itaina ojutünüin sütüma tü na'ünüükalüirua sa'aka kalaira, nüsürülüin saanükü chi Maleiwakai. ³⁴Ja'itaina ojutünüin so'u siki, nnojoliishii jotüin sütüma. Ja'itaina ashütünüin aa'u süka chajaruuta, nalatirüin noulia. Mayaainje matsüin naya, katsüinshii nütüma Maleiwa süpüla na'walakajüin tü na'ünüükalüirua.

³⁵Otta wane jeyuu sünainjee shiimüin nanoula nünain Maleiwa, aapünüshii na napüshikana namüin sümaa kataa o'u süchikijee o'utünaa aa'in. Oo'ulaka wane

wayuukana, nnojoliishii taashin sütüma tü na'ünüükalüirua, süka nnojoliin noo'ulaweein suulia tü nanoujakat anain. Je süka masütaajuin naya sünain nanoula nünain chi Maleiwakai, ouktüshii naya sütüma a'yaatünaa natüma na na'ünüükana. Nnojotsü nayouktüin anoujaa, süka natüjaain saa'u sünain süso'iraa'injatüin naa'in so'uweena wane ka'i sümaa alana'aleeinjatüin sünain anain nakuaippa süchikijee.

³⁶Eeshii eekai mee'erapalain sümaa na'yaatünüin. Püreesashii naya sümaa kapüin süka kaleena. ³⁷Eeshii eekai no'utünüin aa'in sümaa na'ina'annüin süka ipa. Eeshii eekai ouktüin sükajee shi'yotoonüin nase'eru'upünaa. Eeshii eekai o'utünüin aa'in süka chajaruuta. E'rünna amüinchii sütüma tü manoujainsatkalüirua. Süka müliain ma'i na anoujashiikana, a'atüshii süta anneerü je süta kaa'ula nanain. ³⁸Waraitta'ain mÜshii naya sainküin isashii je saa'upünaa wutai sümaa natunkapü'üin sulu'upünaa ipa je sulu'upünaa yoroloma. Mayaainje wayuüin anashii naya, kanainshi'iya ne'e saa'in tü manoujainsatkalüirua.

³⁹Mayaainje talatüin ma'i naa'in chi Maleiwakai namaa na anoujashii taküjaitpakana achiki jümüin, sünain ayatüin naya sünain anoujaa su'unnaa tü müliaa ne'rakat, nnojotsü aapünüin namüin süpülapünaa ouktaa tü nükjükat achiki paala chi Maleiwakai sünain pansaain nünüiki namüin. ⁴⁰Süka jamüin, nüchekalaka chi Maleiwakai, shia saapünüinjatüin tia namüin wanaa wamaa. Kettaaitpa joo tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua nayakana je wapüleerua wayakana süpüla warütkaainjanain

wapüshua nünainmüin nünainjee Cristo. Alana'aleesia ma'i tü kasa aapünakat wamüin joolu'u sünain anain suulia tü kasa aapünakat paala namüin.

12 ¹Süso'irüitpa waa'in nachiki na watuushikana süka nachecherüin naa'in sünain anoujaa su'unnaa tü müliaa ne'rakat. Je joolu'u müitpain tü nanoulakat, anakaja müleka masütaajule waa'in wane'ewai wakua sünain waa'inrüin tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua su'unnaa tü müliaa we'rüinjatkat. Süpüla wachecherüinjatüin waa'in, acheküsü woo'ulaainjatüin suulia waainjala oo'ulaka suulia tü kasa eekai ein isakat atüma wachiki woonooin sümaa nünüiki Maleiwa. ²Shia anaka alu'u müleka jülüjale waa'in Jesús waneepia. Na watuushikana, nachecherüin naa'in sünain anoujaa süka natüjaain saa'u sünain nünteechin Cristo, chi Nüneekajalakai Maleiwa, so'uweena wane ka'i. Je wayakana maa'ulu yaa, anakaja müleka wachecherüle waa'in su'unnaa müliaa maa akaapü'ü nayakana, süka eeichipain Jesucristo wamaa. Nnojotsü niyouktajaain amaa ouktaa saa'u tü kuruusakat mayaasüje nütüjaain saa'u mee'erapaleechin nia sünainjee. Nütüjaa aa'ut sünain talatüinjatüin ma'i naa'in Maleiwa nümaa süchikijee. Je maa'ulu yaa, shiimüin sünain nuluwataain wanaa nümaa chi Maleiwakai, sünain joyotüin nia nikialu'ujee sünainjee kojutüin ma'i nütüma. ³Anakaja sotüle jaa'in tü müliaa nülatirakat Jesús wanaa sümaa niyouktünüin sütüma wayuu kaainjarat e'rütakat wayumüin nümüin. Anashii müleka jülüjale jaa'in Jesús, suulia

malainjain jaa'in sünain anoujaa su'unnaa tü müliaa ji'rakat müinma'a.

**Ekirajünüshii waya nütüma
Maleiwa süka tü müliaa we'rakat**

⁴Jiakana, sünain ja'alijirüin jukuaippa suulia aa'inraa tü mojusü nachekakat jüpüleerua na wayuu kaainjaraliikana, ja'itairü ürüttüin naa'in jünain, nnojoliyyülia jia ouktüin natüma saaliijee tia. ⁵Sükajee jiain nüchonni Maleiwa, nnojo motüin jaa'in tü pütchi ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat süpüla süchecherüinjatüin jaa'in:

“Tachee, ee mmata paa'in nikirajapa pia chi Maleiwakai sünain tü kasa anasükat süpüla paa'inrüinjatüin je tü mojusükat süpüla piyouktüinjatüin. Je müleka paa'inrüle kasa mojusü, nnojo alin pümüin müleka nüchiajaale pia saaliijee.

⁶Tü wayuu eekai shiimüin sünain alin nüpüla Maleiwa, ekirajünüsü nütüma sünain tü anasükat süpüla saa'inrüinjatüin. Je müleka saa'inrüle tü mojusükat, süsalasü nütüma süpüla nünouktüinjatüin sukuaiippa süka nüchoin”.

⁷Jüchechera jaa'in süpüla tü müliaa ji'rakat sütüma tü wayuu manoujainsatkalüirua. Sükajee tü müliaa ji'rakat, kalio'ushii jia nütüma chi Maleiwakai. Je sünainjee tia, jütüjaa aa'ut sünain jiain nüchonni chi Maleiwakai.

¿Jarai chi achonlu nnojokai kalio'uin nütüma nüshi? ⁸Atüjeeshii nütüma chi Maleiwakai napüshua na nüchooinkana süka tü müliaa ne'rakat. Müleka malio'uleje nütüma Maleiwa, nnojoliija jia nüchooin. Wayuuja ne'e ojunalaa jia. ⁹Soto jaa'in nakuaijpa na washikana yaa mmolu'u. Ja'itaichii kalio'uin waya natüma, ayatshii jüüjüün waya namüin je kojutüshii naya watüma. Shialeeka nümüin chi Washikai Maleiwa chakai iipünaa, alana'aleesia ma'i süna'in anain müleka jüüjüüle waya nümüin süpüla eenjanain waya nümaa joolu'u je süpüla ka'ikat süpüshua.

¹⁰Kalio'upü'üshii waya tepichiiwa'aya natüma na washikana, süka kee'ireein naa'in tü anaakat wapüleerua. Akaajaa tü kee'ireekat naa'in chi Maleiwakai wapüleerua süka tü müliaa we'rakat, shia aneein waya sükajee tia. Tü nüchekakat wapüleerua, shia süka müinjanain aka waya naa'in süpüla ka'ikat süpüshua. ¹¹Je süma'inru'u nikirajüin waya chi Maleiwakai süka tü müliaa we'rakat, nnojotsü kalu'uin talataa aa'in wamüin, mojusü waa'in sütüma. Otta so'uweena wane ka'i, walatitpeena tü müliaakat, "Tü alatakat wamüin paala, kalu'usü ana", wameerü süka saapüneerüin wamüin jutataa aa'in sümaa wountüin waa'inrüin waneepia tü anasükat sümüin wayuu.

¹²⁻¹³Je joolu'u süka teme'ejüitpain jaa'in, anakaja müleka sotüle jaa'in tü juwalayuukolüirua eekai malain naa'in süna'in anoujaa. Jükaaliijiraa jümaala jüpüshua süpüla sücheherüinjatüin jaa'in. Anakaja müleka lotüle jia süna'in anoujaa

napüleerua na juwalayuukana süpüla katsüinjatüin naa'in nachikua suulia noo'ulaajüin suulia anoujaa.

Achiajaanüshii na manoujainsaliikana

suulia ayatüin süna'in ayooktaa

¹⁴Ee jümata jaa'in nanain na juwalayuukana jükaaliijiraiwa süpüla jutatüinjatüin jaa'in jüpüshua. Jaapa jümaala jukuaijpa nümüin chi Maleiwakai waneepia saa'ujee jukatannüin joolu'u suulia kaainjalaa. Chi eekai nnojolin nükatannüin suulia naainjala, müichia nnojolin ni'rüin chi Senyotkai. ¹⁵Ee jumata jaa'in süpüla jücheherüinjatüin naa'in chi juwala eekai malain naa'in ja'aka, chi oo'ulaweekai suulia anoujaa nünain chi Maleiwa anamiakai. Anakaja jüchiajaale chi eekai masütaajuin süna'in kaainjalaa suulia nashatüin na nuwalayuukana tü mojusü naa'inrakat sümaa amalajaain tü nanoulakat sütüma. ¹⁶Je anakaja müleka jüchiaajiraale suulia a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo suulia ki'rajüin jia süna'in tia. Otta chi eekai nnojolüin jamajatüin nümüin tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua, anakaja müleka jime'ejüle naa'in süpüla kojutüinjachin Maleiwakai nütüma nüchikua, suulia majüin aka naa'in Esaü paala sümaiwa süna'in nuikküin sujut e'irumaa saa'u ekütülü ne'e. ¹⁷Watüjaa aa'uchi nia süna'in isain ma'i naa'in süchiirua süchikijee tia. Ja'itaichi a'yalajüin ma'i, nnojotsü nuuntüin nu'wanajüin tü naa'inrakat. Achuntüshiyaaje nümüin chi nüshikai shii'iree nükjajinjatüin nümüin süchiki

tü kasa anasü anteetkat nümüin sünainjee e'irumawaa, müichia nnojolin kojutüin atümaa maa aka nujut wane eekai e'irumaain.

¹⁸Nnojoliishii antüin jia nünainmüin chi Maleiwakai maa aka nantüin nünainmüin na wayuu Israelkana paala sümaiwa cha'aya eere wane uuchi kanüliakat Sinaí, eejatüle süpülajain sümaa süchuwajaain je sümaa kojoin ma'i tü sirumakat je sümaa kayaain. ¹⁹⁻²⁰Je wanaa sümaa emetutpa shi'ira wane jontoroyoi, aapünüsü nünüiki chi Maleiwakai sünain maa: “Müleka so'otoole wane wayuu je wane mürüt ne'e soo'omüin tü uuchikat, o'utinnajatü aa'in süka ipa”, müshi nia. “Nuu'ulaachon numata joolu'u suulia aashajawaa”, müsü tü wayuukolüürua, süka shiimolojoooin ma'i saa'in sütüma tü saapakat. ²¹Akaajaa Moisés sünain mmolüin. “Tüntüsü ma'i taa'in sümaa mmoluu”, müshi.

²²Alu'ujasa jiakana, chi jüntakai anainmüin maa'ulu yaa, nia Maleiwa eere nuluwataain chaa iipünaa. Nnojoliishii antüin jia sünainmüin wane uuchi maa aka paala na jutuushikana. Anashaatasü ma'i cha'aya, müsü aka saa'in Jerusalén sünain anain. Antüshii jia nünainmüin chi Maleiwakai katakai atüma so'u wayuu, eere jutkatüin wane aapieeirua wattakat ma'i saalii sünain ee'irajaa süka talatüin ma'i saa'in. ²³Antüshii jia na'akamüin na nüchooinkana Maleiwa, na ashajünakana anülia cha'aya iipünaa saa'u nayain nüpüshin Maleiwa je saa'u müin aka nujut wane e'irumaa naya. Antüshii jia nümülatu'umüin chi Maleiwakai chi süsouktüinjacheechikai amüin

wayuu süpüshua saa'ujee tü saa'inrapü'ukat, maa aka anale je mojule. Antüshii jia na'akamüin na juwalayuu ouktakana, sünain keraaitpain naka süpüshua tü nüchekakat paala Maleiwa. ²⁴Antüshii jia nünainmüin Jesús chi keraajakai atüma tü pütchi jeket e'itaanakat nütüma Maleiwa, chi amülakai asha sünain ouktüin waa'ujee süpüla saapünüinjatüin wamüin tü nümakat paala chi Maleiwakai sünain pansaain nünüiki. Tü nüshakat Cristo amülakat waa'u süpüla süla'ajaain waainjala woulia, alana'aleesia ma'i shia sünain anain suulia tü nüsüljakat Abel nümüin chi Maleiwakai.

²⁵Je sükajee tia, jalia jia jüpüshua suulia jiyouktaja'alüin tü nuluwataakat anain jia chi Maleiwakai. Maa aka no'utinnüin aa'in na watuushikana sütümajee nayouktajüin nünüiki wanaa sümaa nüchiajaain naya cha'aya saa'u uuchi, akaajaa wayakana maa'ulu yaa müleka wayouktajüle nünüiki nüchiajaapa chajee iipünaajee eere nuluwataain, miyo'uleejeeria ma'i süsalajana wamüin nütüma. ²⁶Akutkujaasü tü mmakat paala sütüma nünüiki chi Maleiwakai chajee saa'ujee tü uuchikat. Je joolu'u maa'ulu yaa, pansaaipä nünüiki wamüin sünain: “Akutkujaajeerü tü mmakat süchikua tatüma, je amojujaajeerü sukuaippa tü jolotsükalüürua süpüshua wanaa sümaa”, sünain nümüin. ²⁷Je tia pütchi “süchikua” makat, aküjünüsü wamüin süpüla watüjaain saa'u sünain sükutkujaajeerüin nütüma süchikua süpüshua tü kasa nükumajalakat paala sümaiwa. Je aja'lajaajeerü shia nütüma. Otta

tü kasa matüjainkat akutkujawaa, müiria nnojoliün aja'lajain.

²⁸⁻²⁹ Shiimüin sünain pülashin chi Maleiwakai süpüla saja'lajainjatüin nütüma kasa süpüshua, maa aka saja'lajain kasa süpüshua sütüma wane siki. Je sükajee tia, anakaja kojutüle nia watüma sümaa waa'inrüin tü talatakak atüma naa'in. Je anakaja müleka waapüle analu'ut nümüin sümaa wa'waajüin nia waneepia, süka waneekuushin nütüma süpüla waluwataainjanain wanaa nümaa so'uweena wane ka'i.

Aso'innaa aa'in sünain tü nüchekakat Maleiwa

13 ¹ Anakaja müleka ayatüle jia sünain aijiraain jüpüla jüpüshua süka pawalaawajiraain jia sünainjee anoujaa nünain Cristo. ² Anakaja müleka kamaneere jia sümüin wayuu antakat sünain ji'iyouin jipialu'umüin ja'itairü nnojoliün ji'raajüin. Ja'itashi wayuuin ne'e saa'in jümüin chi ji'iyoukai so'u wane ka'i, eeshi süpüla waneein aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa. ³ Anakaja müleka jükaaliijale na wayuu eekai püreesain, müinjana aka püreesakai jia wanaa namaa. Je tü wayuukolüirua eekai müliain, anashii müleka jümüliajüle naya, müinjana aka müliajiraakai jia wanaa namaa.

⁴ Anakaja müleka kojutule jütüma jüpüshua sukuaiippa ka'wayuusee. Je jia ka'wayuusekana, kojut jütüma na ju'wayuusekana. Kasalajaneerü nütüma chi Maleiwakai naainjala chi wayuu eekai nüma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojokai su'wayuusein, je naainjala chi wayuu a'luwajiraakai nukuaippa

sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo.

⁵ Anakaja müleka nnojoliire kee'ireein jaa'in washirüü. Shia anaka alu'u müleka talatüle ne'e jaa'in wane'ewai jukua sümaa tü eekai ein jüma'ana, sükajee nümüin wamüin chi Maleiwakai:

“Nnojoleechi taya o'unüin jüma'anajee.

Nnojoleena tapütüin jia jümüiwa”.

⁶ Je joolu'u saa'ujee ein chi Maleiwakai waneepia wamaa, anasti müleka wachecherüle waa'in nünain süpüla müinjatüin wanüiki sümüin wayuu:

“Nia teenakaka chi Maleiwakai süpüla nükaalinjain taya.

Nnojoleechi taya mmolüin seema tü saa'inreetkat tü ta'inüükolüirua”.

⁷ Motojoyoo jaa'in na wayuu mülo'ushiikana jüpüleerua, na aküjakana paala nüchiki chi Maleiwakai jümüin. Jülüja jümata jaa'in tü nakuaippapü'ukat süpüla juushikajaain nachüirua, kataiwa'aya no'u ja'aka oo'ulaka ouktapa naya, süpüla müinjanain aka jia naa'in.

⁸ Eesü wane pütchi aküjuushi:

“Jesucristo, chi wanoujakai anain, matüjainsai a'wanajawaa.

Je tü nukuaippakat paala, müsia aka tü nukuaippakat maa'ulu yaa.

Meeria ayatüin shia süpüla ka'ikak süpüshua”.

⁹ Je süka ma'wanajaanüin Jesús, anakaja müleka nnojoliire jüpütüin tü shiimain jikirajaapü'ukat anain paala suulia jüüjüün jia sümüin pütchi ne'e naatajatü, tü nnojotkat wanaawain sümaa tü nüchikikat chi O'tte'erüikai. Süka kamaneein

chi Maleiwakai wamüin, katsüinsü waa'in nütüma. Akaajaa chi jüüjüükai sümüin pütchi naatajatü, süchikimaajatkat ne'e nemi'irain na judíokana, nnojishi akaaliijünüin sütüma.

¹⁰Nakuaippa na sacerdotekana sulu'u tü a'waajüleekat yaa mmolu'u natüma na judíokana, wane sümüin suulia wakuaiippa waya anoujashiikana nünain Cristo sünain wa'waajüin nia saa'ujee naapajiraain nikii süpüla ouktaa saa'u waainjala.

¹¹Chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana, ekerotpü'üshi wwatua so'u wane juya sulu'umüin tü paü shiinalu'usükat süpüla naapüinjatüin süsha mürüt o'utinakat aa'in saa'u saainjala tü wayuukolüirua. Otta tü shi'irukukat tü mürütkat, a'ajünapü'üsü anoopa'a ka'yatamüin suulia shipia tü wayuukolüirua. ¹²Müsia aka nukuaippa Jesús sünain nu'utünüin aa'in cha'aya ka'yatalu'u suulia tü pueulokat, süpüla nüla'ajaanjatüin saainjala wayuu sükajee tü nüsha amülakat wanaa sümaa ouktüin nia. ¹³Je sükajee tü naa'inrakat waa'u, anakaja müleka wo'unule nünainmüin sünain wapütüin süpüshua sukuaippa tü a'waajüleekat yaa mmolu'u, mayaashijee e'rülüin wayümüin wayuu wamüin saaliijee wayain nüpüshin Cristo. ¹⁴Süka nnojolüin pueulo yaa saa'u tü mmakat kepiainjanakat alu'u waya süpüla ka'ikat süpüshua, kee'ireesü waa'in tü pueulo chakat iipünaa, matüjainsatkat aja'ttinnaa, kepiainjanakat alu'u waya so'uweena wane ka'i.

¹⁵Je wayakana, saa'u we'nnaajünüin sünain anoujaa nünain Cristo, anakaja müleka

waapüle analu'ut waneepia nümüin chi Maleiwakai saa'u tü naa'inrakat Jesús, maa akaapü'ü paala na judíokana naapapü'üin tü mürütkat no'utakat aa'in nümüin Maleiwa.

¹⁶Je soto jaa'in aa'inraa kasa anasü sümüin wayuu sümaa jükaaliijiraain jüpüshua. Talateerü naa'in chi Maleiwakai sütüma tia suuliale'eya tü mürüt naapapü'ükat na judíokana paala.

¹⁷Anakaja müleka jüüjüüle jia namüin na juwalayuu laülaayukana jüpüleerua sümaa joonooiin sümaa nanüiki, süpüla talatüinjatüin naa'in süka tü na'yataainkat. Müleka mojule naa'in saaliijee moonooiin jia sümaa nanüiki, nnojoleerü kasain anasü saapüin tia jümüin. Aneekünüshii naya süpüla naa'inmajüinjanain jia, je nasouktüinjanain nümüin Maleiwa saa'u tü na'yataainkat.

¹⁸Nnojo juu'ulaain suulia achuntaa waa'u nümüin chi Maleiwakai. Anasü saa'in wamüin tü waa'inrapü'ükat, süka waa'inreein waneepia tü kojutkat atüma Maleiwa. ¹⁹Tachuntüin süka süpüshua taa'in süpüleerua jaashajaa'in nümaa Maleiwa taa'u shii'iree tale'ejüinjachin tachikua maalü jünainmüin.

²⁰⁻²¹Achuntüshi joo taya jaa'u nümüin chi Maleiwa jimatakai atüma waa'in, süpüla nünouktüin jukuaippa süpüla jaa'inrüinjatüin waneepia tü nüchekakat jüpüleerua. Je sünainjee ouktüin Cristo, e'itaashi chi Maleiwakai wane pütchi süpüla nu'tte'erüinjanain waya süpüla ka'ikat süpüshua. Je watüjaa aa'ut sünain pansaain tü pütchikat süka nüso'ire'erüin naa'in chi Wasenyotsekai Jesucristo

süchikijee ouktaa. Otta Cristo, müshi aka naa'in wane anneetpü'ü anashaatashi ma'i sünnain naa'inmajüün waya. Je süpüshua tü naa'inrakat chi Maleiwakai waka nünainjee Cristo, shia süpüla talatüinjachin nia wamaa je süpüla wa'waajüinjachin Jesucristo süpüla ka'ikat süpüshua. Amén, anashi wa'waajüle nia.

²²Tawalayuwaa, anakaja müleka eere jaa'in sünnain tü palit pütchi tashajüitpakat jümüün süpüla tachiaain jia süpüla lotüün jünoula.

²³Je joolu'u, taapirüün jia sünnain nujuittinnüichipain chi wawalakai

Timoteo sulu'ujee tü kaatsetkat. Müleka nüntüle maalü tanainmüün, o'üneechi nia tamaa chamüün cha'aya süpüla wo'unajaain jaa'u.

²⁴Anakaja jüsaküle na wawalayuu laülaayuukana jüpüleerua wane'ewaare nakua je na anoujashiikana napüshua chakana jümaa. Asakünüshii jia natüma na juwalayuukana yaakana wamaa sulu'u tü mmakat Italia.

²⁵Achuntüshi joo taya jaa'u nümüün chi Maleiwakai süpüla nii'iyatüün na'anasia jümüün jüpüshua.

Karaloukta nütüma

SANTIAGO

1 ¹Tayakai Santiago, wane suwala'ata tanülia Jacobo. Taya chi nüchepchiakai Maleiwa otta chi Senyotkai Jesucristo. Tashajüin joolu'u jümüin jiakana anoujashiikana nünain Cristo walakatakana sainküin mmakat süpüshua sa'akajee tü poloosükot piammüin e'irukuu, na nuu'uliwo'ukana Israel.

Jamüinjatü wakuaiippa su'unnaa tü müliaa we'rüinjatkat

²Tawalayuwaa, müleka ji'rüle müliaa sütümajee kasa wainma, anakaja müleka talatüle jaa'in su'unnaa tia. ³Antüsü tü müliaakat jünainmüin süpüla jütüjaanüinjanain aa'u sütüma wayuu sünain lotüin jia sünain anoujaa nünain Jesucristo. Müleka jülatirüle tia müliaakat sünain jüchecherüin jaa'in sünain anoujaa, katsüinjeerü ma'i jaa'in süchikijee. ⁴Je müleka katsüinre jaa'in, nnojoleena jia jo'uweein aa'in sünain anoujaa. Laülaweerü jaa'in.

⁵Je müleka eere ja'aka eekai che'ojaain nümüin kekiinjachin nia wanaa sümaa süntüin tü müliaakat nünainmüin, anakaja müleka nüchuntüle nümüin Maleiwa soo'opünaa tia. Naapeerü nümüin, nnojoleerü na'alijirüin shia nuulia,

süka naapein ma'i shia. Nnojoleechi niyoujain nia sünainjee achuntaa.

⁶Otta wanaa sümaa nüchuntüin, anakaja nünoujale süka süpüshua naa'in sünain naapeerüin Maleiwa nünüiki je sünain naapeerüin nümüin tü nüchuntakat aa'u. Müleka matsüinre naa'in sünain anoujaa wanaa sümaa nüchuntüin, meechi aka nia saa'in sukuaiippa süshi palaa sünain nnojolüin jimatüin. ⁷⁻⁸Mayaasüje saapüneerüin nümüin nütüma Maleiwa tü nüchuntakat, saa'in nümüin, nnojoleerü aapünüin nümüin süka keiwa'alain naa'in chi wayuukai je süka jo'uweein naa'in sünain süpüshua tü naa'inrakat.

⁹Je wane juwala eekai mojuin, anakaja müleka talatüle naa'in süka nüpüshin nia Maleiwa. ¹⁰⁻¹¹Aka'aya chi juwala eekai washirüin, anakaja müleka talatüle naa'in süka nia'inya wane nüpüshin chi Maleiwakai. Otta nnojoiishi nüpüshin sünainjee tü nuwashirüinkat, shia sünainjee tü nünoulakat. Anakaja müleka nnojorule motüin naa'in chi washitkai sünain saja'lajaweerüin tü nuwashirüinkat so'uweena wane ka'i. Maa aka sujutuuin süsüi wunu'u ja'ipa ka'i, akaweeria tü nuwashirüinkat sünain saja'lajaa'in maalü.

¹²Tamüshii paala jia tachikua: Chi eekai nülätirüin tü müliiakat sümaa nüchecherüin naa'in, alana'aleejeechia sünain talataa aa'in. Je chi Maleiwakai, nuwalaajeechi nia süka pansaain nüntüiki paala sünain naapeertüin wane kataa o'u namüin napüshua na eekai alin apüla nia.

¹³Chi wayuu eekai naa'inreein kasa mojusü, nnojotsü anain müleka "Nia Maleiwa kaainjalaka atüma taya" nümüle. Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain nnojolin kaainjaleein je sünain nnojolüin naa'inrireein wayuu kasa mojusü. ¹⁴¿Kasa kaainjaleeka atüma wane wayuu? Kaainjaleeshi nia süka noonoin sümaa tü kasa mojusü kee'ireekat naa'in.

¹⁵Müleka naa'inrüle tü mojusukat kee'ireekat naa'in, kaainjalaa tia. Je müleka nnojoiere nuu'ulaain suulia kaainjalaa, oukteechi nia.

¹⁶Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, nnojo jünoujain tü alawaakat sünain kaainjaleein jia nütüma Maleiwa jaajüin. ¹⁷Süka jamüin, anasü süpüshua tü nüsüljajakat chi Maleiwa kakumalakai tü kasa warattuuitkat chakat iipünaa. Je müichia nnojolüin aapüin nia wamüin kasa mojusü süka matüjüin a'wanajawaa nukuaippa. ¹⁸Je aneekünüshii waya nütüma süpüla shii'Iranajaainjatüin waa'in sütüma tü shiimüin nüchikikat chi O'tte'erüikai süpüla nii'yatüinjachin wanainjee sünain anashaatain ma'i süpüshua tü nukumalakat.

**Tü akuaippaa talatakat
atüma naa'in Maleiwa**

¹⁹Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, jülüja jaa'in tü taküjünjatkat

jümüin joolu'u: Anakaja müleka eere jaa'in sünain tü nüküjakat wane juwala jümüin sümaa nnojolüin jüsouktüin pejeewa sünainmüin tü nümakat. Nnojo jaashichjaain nümüin. ²⁰Chi eekai jashichin nümüin chi nuwalakai, iseerü nüchiki aa'inraa tü kasa anasü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua. ²¹Juu'ulaa jümata suulia jaa'inrüin tü yarüttakat atüma jaa'in je suulia jaa'inrüin kasa mojusü, maa aka tü saa'inrakat wayuu sainküin mmakat süpüshua. Shia anaka alu'u müleka joonoole sümaa tü pütchi nünüikikat chi Maleiwakai ni'itaakat sulu'u jaa'in, tü aa'inmajakat jia suulia kaainjalaa.

²²Joonoo jümata sümaa nüntüiki Maleiwa sünain jaa'inrüin süpüshua tü sümakat. Nnojo müin aka jia naa'in chi eekai talatüin naa'in saa'u aapajülin ne'e nüntüiki sünain nnojolin naa'inrüin tü suluwataakat anain. ²³⁻²⁴Chia wayuukai moonoolosai, müshi aka naa'in eekai ni'raain nu'upünaa paala süka rouya sünain motüin naa'in shia süchikijee. ²⁵Otta chi eekai jülüjüin naa'in nüntüiki Maleiwa süpüla naa'inrüinjatüin waneepia tü suluwataakat anain, sümaa nnojolüin motüin naa'in shia, alana'aleejeeria ma'i sünain talatüin naa'in sünain süpüshua tü naa'inrakat, süka shiain nüntüiki Maleiwa taashika atüma wayuu suulia kaainjalaa.

²⁶Wane wayuu eekai talatüin Maleiwa nümaa naajüin, müleka nnojorule nüläüle'erüin naa'in süka nüntüiki, mayaashije nu'waataain sulu'u tü nünülakat, nnojotsü kasain saamüin nümüin tia no'ulu'u Maleiwa. ²⁷¿Kasa talataka atüma

naa'in chi Washikai Maleiwa?
Talatüsü naa'in müleka waa'inmajüle
na wayuukana eekai mapüshin,
maa aka na tepichi moo'utshiikana
oo'ulaka na jieyuu oukta
a'wayuusechiikana. Je nücheküin
chi Maleiwakai nnojorule waa'inrüin
tü yarüttakat atüma waa'in, maa aka
tü naa'inrakat na wayuu manoujain
saliikana.

**Achiajaanüshii waya suulia
kachelala'ataliin wayuu**

2 ¹Tawalayuwaa, jia
anoujashiikana nünain
chi Wasenyotsekai Jesucristo
chi anashaatakai ma'i, anakaja
müleka nnojoliire jia kachelalain
su'utku wayuu. ²¿Jameena jia
müleka nantüle piamashii wayuu
jünainmüin sulu'u tü outkajaaleekat?
Chi wane, anashaatasü ma'i nüshe'in
je sittiija sünain najapü oorole'eya
ne'e. Oo'ulaka chi wane, mojusü
nüshe'in süka mojuin nia. ³Müleka
kachelalain jaa'in nümüin chi
ana ashe'inchikai sünain jümüin
nümüin: “Püikkalaa saa'u tü einasee
anasükat”, wanaa sümaa jümüin
nümüin chi moju ashe'inchikai
sünain “Sha'wata ne'e pia yala'aya”
je sünain “Püikkalaa mmalu'u”,
sünain jümüin nümüin, ¿kasa
mojuka sünain tia? ⁴Shiimüin
sünain kachelalain jia su'utku
wayuu. Ja'itaichi kapülain jaa'in
antaa ja'akamüin chi mojushikai,
nnojoishi jamajachiyaain ne'e nia
jümüin.

⁵Jaapa tanüiki tawalayuwaa,
jia aishiikana tapüla. Wainma na
wayuu mojushiikana so'ulu'u wayuu.
Otta katsüinsü naa'in sünain anoujaa
sükajee aneekuushin naya nütüma
Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa

nümaa so'uweena wane ka'i. Shia
tü nüküjakat achiki paala Maleiwa
sünain pansaain nünüiki noo'opünaa
na wayuu eekai alin apüla nia. ⁶Otta
jiakana, müleka kachekarale jia
su'utku wayuu, e'rülii wayümüin
jia namüin eekai mojuin sükajee
tia. Na washinnuu kojutkana
jütüma, nayayaain e'ike'erüin jia
maa'ulu yaa, nayayaain o'unirüin jia
namülatu'umüin na laülaayukana
süpüla saapünüinjatüin jikii natüma,
⁷nayayaain na mojukana anüiki
nümüin Cristo, chi kojutkai jütüma,
chi aneekakai jia süpüla nüpüshin.

⁸Soto jaa'in tü ashajünakat
paala sulu'u tü nüchikimaajatkat
chi Maleiwakai, tü nüküjapü'ükat
Cristo sümüin wayuu sünain
müin mayaa: “Anashii aire jüpüla
wayuu süpüshua maa aka alin
jia jüpüla'jiraa”. Müleka joonoole
sümaa tü pütchikat, anasü ma'i
tü jaa'inrakat. ⁹Alu'ujasa müleka
kachekarale jia su'utku wayuu,
shiimüin sünain jiain kaainjaraliin
sükajee tia. Je kasalajaneerü jümüin
tia süka moonooloin jia sümaa tü
ashajuushikat.

¹⁰Wane eekai oonooiin sümaa
tü nuluwataakat anain Maleiwa,
kaainjalaichipa'aya nia ja'itairü
wwatuain ne'e tü naainjalakat.

¹¹Soto jaa'in tü nuluwataakat anain
sünain nümüin wamüin: “Nnojo
püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat
pu'wayuusein otta nnojoikai
pu'wayuusein”, je “Nnojo pu'utüin
saa'in wayuu”, makat. Ja'itairü
nnojolüin püma'üjaain sümaa
wayuu nnojotkat pu'wayuusein
otta nnojoikai pu'wayuusein,
müleka pu'utüle saa'in wayuu,
kaainjalaichipa'aya ne'e pia nu'upala
Maleiwa sükajee tia.

¹²Jülüja jaa'in tü jaa'inrakat je süpüshua tü jümakat, süka jütüjaain saa'u sünaïn asouktinneenain jia ni'ipajee Maleiwa so'uweena wane ka'i soo'opünaa tü jaa'inrapü'ukat, müleka joonoole sümaa tü nuluwataakat anain Cristo süpüla ajjiraain jia jüpüla. Je soto jaa'in sünaïn taashiinapain jia sütüma tü nümapü'ukat Jesús süpüla ji'yataainjanain nüümüïn Maleiwa süka süpüshua jaa'in.

¹³Müleka mamüliajüïnre jia saa'in wayuu, nnojoleena amüliajüïnün jia nütümaya. Akaajasa na amüliajülüikana saa'in wayuu, talateerü naa'in so'u ka'ikat tia nu'upala Maleiwa.

E'nnajatü nünoula wane wayuu sünaïnjee tü naa'inrakat

¹⁴Tawalayuwaa, ¿jameechi chi wayuu eekai nüümüïn: “Anoujashi taya nünaïn Cristo”, sünaïn nnojolüïn naa'inrüïn tü kasa anasü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua? ¿O'tte'enneechi sünaïnjee tia jaajüïn? ¹⁵¿Jameerü eera nukuaippa chira wayuukai nüümüïn wane nuwala eekai che'ojaain nüshe'in, eekai che'ojaain eküülü nüümüïn? ¹⁶Müleka nüümüle nüümüïn: “Eeshi Maleiwakai pümaa, kashe'injeechi pia, emireechi pia”, sünaïn nnojolüïn nüsulajayaain tü kasa che'ojaakat nüümüïn, nnojotsü jaloulin nüümüïn chi mojuushikai tü nümakat nüümüïn. ¹⁷Mayaasüje müïn nüünüiki chi anoujashikai naajüïn sünaïn “Anoujashi taya nünaïn Cristo” nüümüïn, nnojotsü kasain anain apüla tü nünoulakat nu'upala Maleiwa, süka nnojolüïn naa'inrüïn tü kasa anasü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua.

¹⁸Eeshiija'a süpüla jümüïn tamüïn: “Eeshii wawalayuu eekai ne'nnaajünüïn sünaïnjee tü kasa anasü naa'inrakat, otta wane e'nnaajünüshii ne'e sünaïnjee na'waataain sulu'u tü nanoulakat”.

Tamüshii paala jia: Süka nnojoliin te'rüïn jia sünaïn aa'inraa tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua, nnojotsü tatüjaain aa'u müleka shiimüïnre sünaïn jünoujain nünaïn Cristo. Otta tayakai, jütüjaa aa'uchi taya sünaïn shiimüïn tanoujain nünaïn, süka ji'rüïn tü kasa anasü taa'inrakat.

¹⁹Anoujashii jia sünaïn waneeshin chi Maleiwakai. Shiimüïn sünaïn waneeshin nia. Otta müsia tü yolujaakalüürua, nanouja anainrü tia'aya, je mmotshii naya neema Maleiwaya. ¿O'tte'enneena na yolujaakana sünaïnjee tia jaajüïn?

²⁰⁻²¹Maa'inyüü tü jülüjakat jaa'in. Taküjeerü joolu'u jümüïn nüchiki Abraham chi watuushikai süpüla jiyaawatüïnjatüïn saa'u sünaïn nnojolüïn kasain anain apüla tü sünoulakat wane wayuu nu'upala Maleiwa müleka nnojorule saa'inrüïn tü kasa anasü nüchekakat chi Maleiwakai süpüleerua. ¿Kasa anajiraaka anainjee Abraham nümaa Maleiwa? Shia süka naapüïn Isaac chi nüchonkai nüümüïn süpüla nu'utajachin naa'in saa'u tü a'ajüleekat. ²²Yapashi nia süpüla nu'utüinjachin naa'in chi nüchonkai. Süka jamüïn, shiimüïn sünaïn nünoujain nünaïn Maleiwa. Je nütüjaaichipa aa'u Maleiwa sünaïn shiimüïn nünoujain sükajee tü naa'inrakat. ²³Ekerajüsü nütüma Abraham tü ashajuushikat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat chi Maleiwakai: “Nücheka achikit

Maleiwa anajiraain Abraham nümaa sünainjee nünoujain nünüiki”, müsü. Je süka shiimüin sünain nünoujain Abraham, aleewashi chi Maleiwakai nümaa. ²⁴Jiyaawata aa'ulu joolu'u tü tamakat jümüin. Watüjaa aa'ulu müleka anajiraale nümaa Maleiwa wane wayuu sünainjee tü kasa anasü naa'inrakat, nnojotsü sünainjeejatüin ne'e tü nümakat sünain “Anoujashi taya” sünain nümüin.

²⁵Soto jaa'in süchiki Rahab tü wayuu maa'insatkat paala sümäiwa sünain anajiraain shia nümaa Maleiwa sünainjee tü kasa anasü saa'inrakat. Kamaneesü shia namüin na judío ajayajüshiikana sünain suunjulüin naya noulia na na'ünüükana sümäa shi'itaa'in naya sulu'u wane wopu wane sümüin. ²⁶Maa aka wane ouktüsü, watüjaa aa'ulu sünain nnojolüin katüin so'u süka nnojolüin sükutulaain sünain aa'inraa wane kasa. Akaajaa chi wayuu nnojotkai kasain anain apüla tü nünoulakat nu'upala Maleiwa, watüjaa aa'ulu sünain manoujain nia süka nnojolüin naa'inrüin tü kasa anasü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua.

Achiajaanüshii waya suulia mojuin wanüiki sümüin wayuu

3 ¹Tawalayuwaa, jia kee'ireekana aa'in ekirajaa wayuu, soto jaa'in wane kasa: Waya ekirajülüikana, saashajaajeena waya wayuu müleka mojushiire tü wamakatsümüin. ²Nnojotsü wayuu eekai aa'inrüin tü anasükat waneepia, ¿aashi müin? Otta chi wayuu eekai nnojolin kaainjalain süka nünüiki, wayuu anashi ma'ia. Laülaa aa'inchi nia saa'u

süpüshua'aya tü naa'inrakat sükajee tia.

³Müleka we'itaale wane juleena nünain wane ama we'ejena, jüüjüüshi wamüin eepünaale wacheküin waralin nia. ⁴Je wane anuaya su'unnaa wane jouktai, ja'itairü miyo'uin tü anuakat, apalaitaasü süka wane ojununtia jo'uuchon nütüma chi süpü'üyakai. ⁵Je tü wayeekat, mayaasüje jo'uuchoin shia wanain, watta ma'i saalin tü kasa ojuitakat waanükülü'ujee sütüma. Maa aka wane siko'u sünain jotüin alama wattapünaa sütüma, ⁶akaajaa tü wayeekat sünain kaainjalain waya sütüma. Nücheküin Satanás süpüleerua kaainjalainjanain waya waneepia süka wanüiki süpüla yarüttünjatüin waa'in sütüma tü wamakats.

⁷Jülüja jaa'in tü kasa kepiakat wuna'ainküin, tü wuchiikalüirua, tü wüikalüirua, je tü jimekalüirua. Ja'itairü simaluunain süpüshua, eesü eekai sümäüsijünüin sütüma wayuu.

⁸Otta tü wayeekat, matüjainsat amaüsijünaa. Kaainjaleeshii waya süka waneepia. Je na wayuu waküjakana amüin wane pütchi mojulu'ut, eewaajeerü tü nakuaippakat sütüma, maa aka ouktüin wayuu sütüma weneena.

⁹Wayakana na a'waajakana Maleiwa, müleka wo'ulejüle wane wayuu, wo'ulejüin Maleiwa wanaa nümaa, süka aainjuushin nia nütüma Maleiwa. ¹⁰Waapüin analu'ut nümüin chi Maleiwakai so'u wane ka'i je wo'ulejüin wayuu so'u wane'eya. Tawalayuwaa, shiimü'inya sünain mojuin tü waa'inrakat sükajee tia. ¹¹⁻¹²Jülüja jaa'in wane jasalira. ¿Eweetüsü

wiin palaasü sümaa wiin jemetüsü sulu'ujee? Nnojo. Otta wane wunu'u kanüliasü “higuera” münüin, ÷kachonsü “aceituna”? Nnojo. Otta müsia wane “vid”, ÷kachonsü “higo”? Nnojo. Tawalayuwaa, müsia aka tü waanükükat müleka sujuittirataarüle pütchi analu'ut sümaa wane pütchi mojulu'ut.

**Nukuaippa chi eekai kekiin
nütüma chi Maleiwakai**

¹³Chi wayuu eekai kekiin ja'aka süka nütüjaain saa'u tü anasükat süpüla naa'inrüinjatüin sümüin wayuu, kamaneeshi nia sümüin sünaain nnojolüin pülayaain naa'in suulia. ¹⁴Otta müleka kanainre jaa'in na juwalayuukana sümaa jüchunjain aa'in saa'u nakorolo, je müleka kee'ireere jaa'in a'waajünaa waneepia sütüma wayuu, nnojo ju'waataain sulu'u kekiin jia, je nnojo ju'waataain sünaain jütüjaain saa'u tü shiimüinkat jaajüin. ¹⁵Shiimüin sünaain jülüjüin jaa'in tü jülüjakat naa'in na manoujainsaliikana je jaa'inreein tü naa'inrakat. Chi ekirajakai jia sünaain tia, nnojoiishi niain Maleiwa chakai iipünaa, nia kekirajanainka jia chi Yolujaakai. ¹⁶Müleka nnojorule juu'ulaain suulia achunjaa aa'in je suulia kee'ireein jaa'in a'waajünaa, nnojoleena jia paa'inwain sünaain a'yatawaa nümüin Maleiwa sütüma tia, je aa'inreena jia kasa mojusü waneepia.

¹⁷÷Jameerü nukuaippa chi eekai kekiin nütüma chi Maleiwakai chakai iipünaa? Wuleerü naa'in. Nnojoleechi a'ülüjiraain namaa na nuwalayuukana, anamieechi nia namüin, jüüjüüjeechi nia namüin. Amüliajeechi nia waneepia na eekai

ni'rüin sünaain müliaa. Naa'inreerü kasa anasü sümüin wayuu süpüshua. Nnojoleechi kachekala'atalin nia wayuu. Je nnojoleechi piamaain o'upünaa. ¹⁸Chi wayuu ja'aka eekai nükaaliijain na nuwalayuukana süpüla aijiraainjanain napülaajiraa, nükaaliijain naya süpüla naa'inrüinjatüin waneepia kasa anasü.

**Achiajaanüshii waya suulia
ashataa nakuaippa**

na manoujainsaliikana

4 ¹÷Jamüshii jia jü'ülüjaajiraaka'a? Shia süka kee'ireein jaa'in tü jüchekakat jümüiwa. ²Je müleka nnojorule juuntüin tü kee'ireekat jaa'in, a'ürülaajiraasü jaa'in je o'uniraweeshii jia jaa'in. Atkaajiraashii jia süka kachiiruain jaa'in tü nama'anakat na juwalayuukana. Otta tü nüsülajeekat chi Maleiwakai, nnojotsü aapünüin jümüin süka nnojolüin shia juchuntüin nümüin. ³Otta mayaasüje juchuntüin nümüin, nnojoleerü aapünüin jümüin, süka nnojolüin anain jukuaiippa namüin na juwalayuukana. Juchuntüin tü jüchekalakat ne'e jaa'in jümüiwa.

⁴Jia wayuu nnojoliikana ichein nünain Maleiwa, jalia jia. Müleka kee'ireere jaa'in tü kasa mojusü naa'inrakat na manoujainsaliikana, atüjaaneena aa'u jia sünaain kanain jaa'in Maleiwa je sünaain niachipain joo jü'üntüin. ⁵Nnojo motüin jaa'in tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa: Ni'itaaain chi Naa'inkai sulu'u waa'in süka nücheküin tü aleewaakat wamaa. Je chi Naa'inkai Maleiwa, nücheküin

süpüleerua icheinjanain waya waneepia nünain. ⁶Shiimüin sünain nükaaliijüin waya suulia kee'ireejüin waa'in kasa mojusü. Shia tü ashajünakat achiki sulu'u tü nüchikimaaajatkat Maleiwa sünain müin mayaa:

“Chi wayuu eekai pülain naa'in nuulia Maleiwa, nnojoleechi akaaliijününin nütüma.

Nia akaaliijünaka nütüma chi eekai jütüjüün nümüin”.

⁷Sükajee tüü, anakaja jütüjüüle jia nümüin Maleiwa waneepia. Müleka jüleejüle chi Yolujaakai, o'unamaateechi juulia. ⁸Je müleka jürütkaale nünainmüin Maleiwa, arütkaajeechi nia jünainmüin. Jia kaainjaraliikana, juu'ulaa suulia jaainjala. Jia piamakana o'upünää, juu'ulaa suulia yarüttaa aa'in. ⁹Jia talatakana aa'in wanaa sümaa jaa'inrüin tü kasa mojusükot, anakaja joolu'u müleka mojule ma'i jaa'in saaliijee tia. ¹⁰Shiimüin sünain kojuteenain jia nütüma Maleiwa müleka jütüjüüle jia nümüin.

¹¹Tawalayuwaa, juu'ulaa suulia mojuu anüiki namüin na juwalayuukana. Müleka jiyoujüle tü naa'inrakat chi juwalakai je süsalain nia jütüma, jiyoujainja'a mmata tü nuluwataakat anain Maleiwa sükajee tia. Shiimüinja'a nnojolüin jikeraajüin shia. ¹²Nnojoliishii e'itaanüin jia süpüla jiyoujainjachin chi juwalakai. Nia ne'e nümüüwa Maleiwa aa'inrüinjaika tia. Maleiwa, chi aapakai nüntüiki wamüin süpüla woonowaa amaa, nia kapülainka süpüla o'tte'eraa waya anoujashiikana, je kapülainshi süpüla süsalainjatüin nütüma saainjala tü manoujainsatkalüirua.

Achiajaanüshii waya suulia a'waatawaa

sulu'u tü waa'inrüinjatkat

¹³Jalia jia suulia a'waatawaa sulu'u tü jaa'inrüinjatkat mapeena jaashin, sünain müin mayaa: “O'üneena joo waya mapeena sulu'umüin wane pueulo süpüla a'yatawaa maa aka wane juya, sünain oikkawaa wane kasa shii'iree washirüü”. ¹⁴Tamüshii paala jia: Nnojotsü jütüjaain aa'u tü alatajateetkat jümüin mapeena. Maa aka tü mannuuyakat watta'a maalü sünain kerashiin tü alamakat sütüma je soosojoojin ja'ipa ka'i, akaajaa wayakana, palit ka'i sünain katüin wo'u, je oukteena waya mapeena. ¹⁵⁻¹⁶Mojusü ju'waataain sulu'u jukuaiippa. Shia anaka alu'u müleka jümüle: “Tü waa'inreekat, wounteerü waa'inrüin shia müleka nücheküle chi Maleiwakai wapüleerua. Müleka nnojorule nücheküin wapüleerua shia, aneerü waa'in sümaa tia”. ¹⁷Tashajüitpa joo jümüin tü pütchikat süpüla joonooinjatüin sümaa. Je joolu'u, süka jütüjaain saa'u tü kasa anakat süpüla jaa'inrüin, müleka nnojorule jaa'inrüin shia, kaainjaleena jia sükajee tia.

Achiajaanüshii wayuu washinnuu suulia ji'iyee

5 ¹Jiakana washinnuukana, jaapa jumaala tü taküjüinjatkat joolu'u jümüin. Anakaja ju'ttüle sünain mojushaatain jaa'in saaliijee tü müliaa ji'reetkat mapeena. ²Nnojoleerü kasain saamüin jümüin tü juwashirüinkat so'uweena wane ka'i. Tü jüshe'in anashaatakat,

rulumairü maa'ulu. ³Je tü oorokat oo'ulaka tü pülaatakak, o'ttüitpa sünain ittüin. Shii'iree washireein ma'i jia, nnojotsü jükaaliijain wayuu eekai müliain. Je saa'ujee tia, süsaleena ma'i jia so'uweena tü ka'i saja'lajaainjatkat o'u kasa süpüshua. ⁴Na wayuu a'yataapü'ükana jümüin, na nnojoliipü'ükana juwalaajüin, nnojoleerü motüin naa'in tia. Je chi Maleiwa Pülashikai, ni'rüin tü namülialakak je naapüin tü ne'irakat. ⁵⁻⁶Shia jülüjaka jaa'in ne'e ayalajaa kasa kojutsü. Ji'yepü'üshii jia suulia wayuu, je aapapü'üshii jia shikii wayuu süpüla o'utünaa aa'in, ja'itaina maainjalapü'üin naya juulia, ja'itaina nnojoliin jü'ünüüin naya. Je nnojotsü jülüjayaain jaa'in sünain nüntajachin Cristo mapeena süpüla süsalainjanain jia nütüma.

Tü wakuaijainjatkat su'unnaa müliaa

⁷Tawalayuwaa, anakaja jüchecherüle jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat süma'inru'u ja'atapajüin nüle'ejüin Cristo. Maa aka wane apünajüi sünain a'atapajaa sü'itüin tü juyakat je sünain nnojoliin süshapajaain naa'in süma'inru'u kachoin tü nu'ttiakat, ⁸akaweenia jiakana sünain jüchecherüin jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat. Jüchechera jumata jaa'in sünain anoujaa süka sülü'ülüin tü ka'i nüle'ejüinjatkat o'u Cristo nüchikua. ⁹Je tawalayuwaa, mayaashijee jia müliain, jalia jia suulia jaashaja'alaajayaain na juwalayuukana, süpüla nnojoliinjanain jüsouktüin nümüin Cristo saaliijee tia. Je soto jaa'in sünain nüntamaatajachin nüchikua.

¹⁰Tawalayuwaa, wanaa sümaa tü müliaa ji'rakat, soto jaa'in

nakuaijapa na nünüikimaajanakana chi Maleiwakai paala sümaiwa. Mayaainje ne'rapü'üin namüliain sünainjee aküjaa nünüiki Maleiwa, ayatshi'iyaa sünain aküjaa süka nachecherüin naa'in. ¹¹Watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain naa'inrüin wainma kasa anasü sümüin wayuu eekai süchecherüin saa'in su'unnaa sümüliala, maa aka nümüin chi watuushikai Job paala sümaiwa. Mayaashijee müliain ma'i nia, nüchecherüin naa'in. Je nümüliajüin nia Maleiwa wanaa sümaa tia.

¹²Tawalayuwaa, tamüshii paala jia: Suulia süsalajüin jia nütüma Maleiwa, nnojo jümüin: “Pansaasü ma'i tanüiki süka taküjain sulu'u nünülia chi Maleiwakai chakai iipünaa”, nnojo jümüin. Shia anaka alu'u lotüle jünüiki waneepia.

Achuntüinjana waya nümüin Maleiwa waa'ujiraa

¹³¿Eeshi eekai müliain ja'aka? Anakaja nüchüntüle nümüin Maleiwa saa'u tia. Je chi eekai talatüin aa'in, anakaja müleka nii'irajüle sünain nu'waajüin Maleiwa. ¹⁴Je chi eekai ayuulin, anakaja müleka neenajirüle na laülaashiikana sulu'u tü outkajaaleekak süpüla nachuntüin nümüin Maleiwa naa'u saa'u nünülia chi Senyotkai sümaa nashulerüin seita nünain. ¹⁵Müleka nachüntüle, sünain kanoulain ma'i naa'in, aawalaajeechi nütüma Maleiwa chi ayuuishikai. Je müleka kaainjarale nia, alatinneerü tü naainjalakat nuulia nütüma. ¹⁶Je sükajee tüü, anakaja müleka jüküjiraaale süchiki tü jaainjalakat sümaa jüchuntiraain jaa'u nümüin Maleiwa.

Anainjanakalaka na eekana ayuulin ja'aka. Shiimüin sünnain naapeerüin chi Maleiwakai nanüiki na wayuu anajiraakana nümaa, je nücheküin süpüleerua naa'inrüin tü anasü nachuntakat nümüin.

¹⁷Soto jaa'in nüchiki Elías nünüikimaajachikai Maleiwa paala sümaiwa sünnain müin aka nia waa'in wayakana wapüshua. Nüchuntüin süka süpüshua naa'in nümüin Maleiwa süpüla nnojölünjatüin sü'itüin tü juyakat. Ma'itüinkalaka tü juyakat maa aka saa'in apünüin juya shiatapünaamüin.

¹⁸Nüchuntakalaka süchikijee tia

süpüla sü'itüinjatüin süchikua. A'ita müsia shia süpüla ka'ttiainjatüin wayuu sainküin mmakat süpüshua.

¹⁹⁻²⁰Tawalayuwaa, ¿jameechi jütüma wane juwala müleka niyouktüle tü shiimüinkat sümaa nuu'ulaain suulia tü nuluwataakat anain Cristo? Müleka jükaaliijüle nia süpüla niitaainjachin nüchikua sünnain oonowaa sümaa, o'tte'enneechi nia suulia akatalawaa nuulia Maleiwa. Ja'itairü wainmain tü naainjalakat, alatinneerü shia nuulia süpüshua nütüma Maleiwa.

Shiairia ne'e tü tashajakat jümüin.

Palajatkat Karaloukta nütüma

PEDRO

**Pedro ashajüshi namüin na
anoujashiikana nünain Jesucristo**

walakatakana sainküin mma

1 ¹Taya, wane chi Aluwataaushikai nütüma Jesucristo, Pedrokai anülia, ashajüshi joo taya jümüin, jia anekajuushikana nütüma Maleiwa, jia walakatakana sainküin mma sünain kepaiin joolu'u sulu'upünaa tü mmakat Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, oo'ulaka Bitinia. ²Aneekünüshii jia nütüma chi Washikai Maleiwa süpüla tü naa'inrüinjattüjütkaalia paala sümaiwa. Akatannüshii jia nütüma chi Naa'inkai süpüla nüpüshinjanain jia. Nücheküin süpüleerua joonooinjatüin sümaa nünüiki Jesucristo chi Nüchonkai, chi aapajiraakai nukuaippa süpüla amülain nüsha waa'ujee süpüla nula'ajaainjatüin waainjala woulia. Achuntüshi taya jaa'u nümüin Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjachin wane miyo'u anaa jümüin.

**Anaajaanüsü kasa anasü
napüla na anoujashiikana**

³Anakaja müleka wa'waajüle chi Maleiwakai saa'u niain nüshin chi

Wasenyotsekai Jesucristo otta saa'u niain Nümaleiwaseinya. Jeketüitpa wakuaippa sümaa shii'iranajaaitpain waa'in nütüma Maleiwa, süka nümüliajashaatain waya. Je joolu'u sünainjee süso'iraain naa'in Jesucristo süchikijee ouktaa, watüjaa aa'ulu sünain naa'inrüinjatüin chi Maleiwakai süpüshua tü nüküjakat achiki wamüin sünain pansaain nünüiki. ⁴Pansaasü nünüiki wamüin waya nüpüshikana sünain nunaajaain wapüla wainma kasa anasü numa'anakat cha'aya iipünaa. Nnojotsü müinya aka saa'in tü kasa eekat wama'ana maa'ulu yaa süka matüjain aja'ttaa shia, matüjain yarüttaa, je ayateerü sünain anain sukuaippa waneepia. ⁵Otta jiakana, shiimüin sünain saapüneerüin jümüin tia kasa anasükat. Otta müsia maa'ulu yaa, sükajee ji'itaa'in jaa'in sünain anoujaa, aa'inmajünüshii jia nütüma chi Maleiwa Pülashikai ma'i. Ayateena aa'inmajünüin jia wane'ere'eya nikeraajün süpüshua tü kasa anasü naa'inrüinjattüjütkaalia paalainka nu'tte'eraiwa'aya jia. Alü'ütsü joo sükalia süpüla saja'ttüinjatüin tü kasakat süpüshua. Nii'iyateerü Maleiwa so'uweena ka'ikat tia tü kasa anasü apütaakat, tü naapeetkat jümüin.

⁶Anakaja müleka talatashaatale ma'i jaa'in saa'ujee süpüshua tü kasa anasü naa'inrakat Maleiwa jümüin. Otta müsia joolu'u, eesü süpüla mojuin jaa'in motso'o ne'e saaliijee juu'ulakünüin aa'in süka süpüshua tü kasa mojusü alatakak jümüin.

⁷Jülüja jaa'in sukuaiippa tü oorokot wanaa sümaa sojojünüin süpüla sujuittajatüin tü shi'yarülakat. Watüjaa aa'ulu sünnain shiimüin oorooin müleka suuntüle sülatirüin wane siki eekai ja'ishaatain. Tü oorokot süpüshua, aja'tteerü so'u wane ka'i. Akaajasa tü jünoulakat, alana'aleesia sünnain anain suulia tü oorokot. Je sükajee tia, tü kasa mojusü alatakak jümüin, antüsü jünainmüin süpüla jütüjaainjatüin saa'u müleka shiimüinre sünnain ayatüin ji'itaain jaa'in sünnain anoujaa. Je müleka ayatüle sünnain katsüin tü jünoulakat, a'waajüneena jia nütüma Maleiwa sümaa kojutüin nütüma so'uweena tü ka'i nii'iyataajeetkat o'u Jesucristo.

⁸Ja'itaichi nnojolin ji'rüin Jesucristo paala, ayatshia ne'e nia alin jüpüla. Otta müsia maa'ulu yaa, ja'itaichi nnojuyülin ji'rüin, ayatshi'iya ne'e jia e'itaain jaa'in sünnain anoujaa nünain. Je alana'aleesia sünnain talatashaatain ma'i jaa'in, ⁹sükajee ju'tte'ennüinapain nütüma sünnainjee jünoujain nünain.

¹⁰Otta müshi'iya na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa, süka natüjaain naa'u Maleiwa sünnain anamiain ma'i nia, nountakalaka aküjaa süchiki su'tte'enneerüin wayuu nütüma. Otta nnojotpü'üsü nayaawatüin aa'u sünnain jamüinjatüin nukuaippa Maleiwa sünnain o'tte'eraa

wayuu. Jülüjapü'üsü ma'i naa'in waneepia shia. ¹¹Ee'iyatünüsi namüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ukai naa'in sünnain ni'rüinjatüin Cristo müliaa oo'ulaka sünnain kojoteechin nia süchikijee tia. Je sükajee tia, natüjawee aa'ulu ma'i sünnain jamüinjatüin shia oo'ulaka joujaleerüin shia ekettaajüin. ¹²Nii'iyatüin chi Maleiwakai wane kasa namüin na nünüikimaajanakana paala soo'opünaa tü naküjakat sümmüin wayuu sünnain su'tte'ennüinjatüin wayuu nütüma Maleiwa mapeena. Nii'iyatüin namüin sünnain nnojolüin napülatatüin nayakana tü pütchi naküjakat sümmüin wayuu, jia kapülanakana jiakana maa'ulu yaa. Tü naküjakat achiki paala soo'opünaa tü alateetkat mapeena, shia'a ne'e tü aküjünüitpakat jümüin natüma na aküjülüikana nüchiki Cristo, chi O'tte'erüikai, na akaaliijünakana nütüma chi Naa'inkai Maleiwa ajütüüshikai chajee iipünaajee. Sükajee sülanaleein ma'i sünnain anain tü aküjünakat jümüin, kapülasü saa'in tü aapieekalüirua nüma'anajeejatkat Maleiwa sünnain saapeein süchiki.

Achiajaanüshii suulia mache'ejüin süchiirua kaainjalaa

¹³Otta müsia joolu'u, sünnainjee süpüshua tü naa'inrakat chi Maleiwakai süpüla nu'tte'erüin jia, ee jümata jaa'in süpüla lotüinjatüin waneepia tü jaa'inrajatkat maa'ulu yaa. Müleka laülaale jaa'in, jaa'inmaja jukuaiippa suulia aa'inraa kasa mojusü. Shiainjatü kachiiruuka jaa'in sümmüiwa tü kasa anashaatasü aapüneeetkat jümüin so'uweena tü ka'i nii'iyataajeetkat o'u Jesucristo.

¹⁴Joonoo jümaala sümaa nünüiki Maleiwa saa'u nüchooinapain jia. Nnojo jüshatüin tü jukuaippakat paala nnojolüiwa'aya jütüjaain saa'u nüchiki chi O'tte'erüikai, wanaa sümaa kaainjalapü'üin jia.

¹⁵Saa'u maainjalain chi Maleiwa kaneekajalakai jia, anakaja müleka juu'ulaale suulia kaainjalaa süpüla jüüjüünjanain jia nümüin sünaain süpüshua tü jaa'inrakat, ¹⁶süka shiain nünüiki Maleiwa ashajuushikat paala sulu'u tü nüchikimaajtkat Maleiwa sünaain müin mayaa: "Juu'ulaa suulia kaainjalaa süka maainjalain taya".

¹⁷Anakaja müleka kojutüle chi Jüshikai Maleiwa jütüma, chi jüchuntakai amüin waneepia, süka nütüjaain saa'u tü jaa'inrakat, müleka anale oo'ulaka mojule shia. Jaa'inra tü anasükat nu'upala Maleiwa süka nnojolin kachekala'atalin naa'in wayuu. Je saa'u kepieenain jia so'uweena wane ka'i nümaa Maleiwa, anakaja müleka jüüjüüle jia waneepia nümüin maa'ulu yaa, ¹⁸süka jütüjaain naa'u sünaain niain ojuittirüichipain jia suulia jaainjala.

Soto jaa'in sünaain kaainjalapü'üin jia wanaa sümaa jüshatapü'üin nakuaippa na jutuushikana sünaain jaa'inrüin kasa eekai mojuin, eekai nnojolüin saamüin jümüin. Je tü awalaajünakat nütüma Maleiwa süpüla taashinjanain jia suulia kaainjalaa, nnojotsü shiain wane kasa amüloulinjatkat, maa aka pülaata oo'ulaka ooro, ¹⁹shia wane kasa alana'aleekat ma'i sünaain anain suulia tia. Taashishii jia suulia kaainjalaa sünaainjee nüsha Cristo, tü amülakat waa'ujee wanaa sümaa ouktüin nia. Lotüsü

nukuaippa maa aka nukuaippa chi anneetchon o'utinnapü'üikai aa'in natüma na watuushikana Israelkana süpüla nawalaajüin naainjala. ²⁰Aneekajuushitüjü'iyia Cristo nütüma chi Maleiwakai paala sümaiwa nnojolüiwa'aya kasain akumajünüin yaa soo'opünaa tü mmakat süpüla ouktaa. Otta müsia maa'ulu yaa, wanaa sümaa su'ttüitpain sükalia süpüla saja'ttüinjatüin tü kasakat süpüshua, antüshi Cristo mmalu'umüin. Ee'iyatünüichipa nia nütüma Maleiwa süpüla nu'tte'erüinjanain jia.

²¹Otta müshi'iyia jiakana, sünaainjee tü naa'inrakat Cristo, ji'itaa'in jaa'in joolu'u sünaain anoujaa nünain Maleiwa oso'ire'etkai naa'in chi Nüchonkai süchikijee ouktaa sümaa ni'itaa'in nia süpüla kojutüinjachin sütüma wayuu. Tü nücheküinjattüjütükalia Maleiwa jüpüleerua, shia jünoujainjanain nünain sümaa ja'atapajüin tü kasa anasü naa'inrüinjatkat jüpüla. ²²Je joolu'u, saa'u joonoinapain sümaa tü pütchi shiimüin aküjakat nüchiki chi O'tte'erüikai, juu'ulaaitpa suulia tü yarütütkat atüma jaa'in. Je nnojoliishii aiyaain ne'e na juwalayuukana jüpüla, alu'ujasa shiimüinsü tü naaliikat jüpüla. Saa'u wuleitpain jaa'in, anakaja joolu'u müleka koo'omüinre alin naya jüpüla. ²³Tü pütchi joonookot amaa, shia tü nünüiki Maleiwa matüjüinkat aja'ttaa. Shiimüinsü tia pütchikat süpüla ka'ikat süpüshua. Je sükajee tia pütchikat, jeketüitpa jukuaiippa nütüma Maleiwa, maa aka jemeikai jüchikua. Nüchooinapa joolu'u jia chi Maleiwa katakai o'u süpüla ka'ikat süpüshua, nnojishi

nüchooin jia ne'e wane jookai süpüla ouktaa.

²⁴⁻²⁵Je tü pütchikat nüchiki chi O'tte'eriükai aküünakat jümüin, müsü soo'opünaa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sünnain müin mayaa:

“Wayuu süpüshua, müsia aka ne'e saa'in tü alamakat sünnain sujulujaajeerüin.

Mayaasüje kojutuün wane wayuu, ayatsia shia müin aka saa'in süsii wunu'u eekai alaawain sünnain sujunuujeerüin mmolu'u.

Alu'ujasa tü pütchi nünüikikat chi Maleiwakai, ayateeria sünnain shiimüin süpüla ka'ikat süpüshua”.

2 ¹Je saa'u nüchooinapain jia Maleiwa, juu'ulaa suulia kanain jaa'in wayuu, suulia aküjaa alawaa, suulia wayuuin jia piama akuaippachii, suulia achunjaa aa'in süchiirua sukuaippa wayuu, je suulia mojuin jünüiki sujuuna wayuu. ²Shia anaka müleka kee'ireere jaa'in tü pütchi shiimüin nüchikimaajatkat chi O'tte'eriükai, maa aka naa'in wane jo'uu sünnain kee'ireein naa'in süchira nii, süpüla katsüinjatüin jaa'in sünnain tü jünoulakat, ³süka jiyaawatüinapain naa'u chi Senyotkai sünnain anamiain ma'i nia.

Na wayuu anoujakana nünain Cristo, nüpüshinapa naya Maleiwa

⁴Sükajee jiajiraain jia anoujashiikana jütüshua, müshii aka jia saa'in wane miichi akumajünakat nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Arütkaashii joolu'u jia nünainmüin chi Senyotkai Jesucristo, süka niain aapüin kataa o'u jümüin.

Kojutshaatashi ma'i nia nütüma Maleiwa sümaa nüneekünüin nütüma, ja'itaichi ayouktünüin paala sütüma wayuu wainma. Müshii aka nia saa'in tü ipa ekerajaakat sünnain anain ma'i süpüla akumajaa tia miichikat. ⁵Je jiakanaya, saa'u katüitpain jo'u nütüma Cristo, müshii aka jia saa'in ipa akumajaa tia miichikat wanaa nümaa. Je saa'u jükatannüinapain suulia kaainjalaa nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sünnainjee tü naa'inrakat Jesucristo, juuntuün joolu'u jüsülejüin nümüin Maleiwa tü talatakat atüma naa'in, maa aka naa'in na sacerdote judíokana paala sünnain no'utapü'üin saa'in mürüt süpüla nasülajüin nümüin. ⁶Shia tü ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. Anuu tü nümakat chi Maleiwakai noo'opünaa Cristo:

“Taneeküin wane ipa, tü kojutkat ma'i tatüma, süpüla te'itaainjatüin shia cha'aya Jerusalén süpüla süsa'ainjatüin tü tepiakat, tü sha'watüinjatkat atüma sümaa lotüin.

Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in nünain, nnojoleechi japüliwain süka tia”.

⁷⁻⁸Jiakana e'itaakana jaa'in nünain Cristo, kojutshi ma'i nia jütüma. Nia chi ashajünakai achiki paala, müsü mayaa:

“Tü ipa ayouktünakat natüma na akumajülüikana miichi, ekerajaajütpa sünnain anain ma'i shia süpüla akumajaa tia miichikat”.

Alu'usa na wayuu eekai nnojoliin nanoujain nünain Cristo, nayeena

japüika. Amülouleena naya süka moonooiin sümaa tü nünüiki Maleiwa aküjünakat namüin. Shia tü naa'inrüinjattüjütkaia chi Maleiwakai naka. Anuu tü ashajünakat nachiki: "Ashanaajeena naya saa'ujee tü ipakat süpüla amüloulii".

⁹Nnojoliishii jia müin aka naya süka jiain nüneekajalain Maleiwa. Jia sacerdoteka a'yataakana nümüin Maleiwa chi aluwataashikai ma'i saa'u wayuu. Jia akatannaka nütüma süpüla nüpüshinjanain je süpüla jüküjainjatüin süchiki tü naa'inrakat jümüin sünnain anashaatain ma'i shia. Neenaküin jia süpüla jujuittinnüin sa'akajee tü piyuushikak eepü'üle kaainjalain jia süpüla jikerolüinjanain nünainmüin sa'akamüin tü nuwaralakat.

¹⁰Je paala, nnojoliipü'üshii jiain nüpüshin Maleiwa. Alu'usa joolu'u, shiimüin sünnain jiain nüpüshin. Nnojotpü'üsü jiyaawatüin naa'u Maleiwa paala sünnain anamiain nia. Alu'usa joolu'u, jiyaawatüütpa aa'u sükajee nümüliajünapain jia.

Kojutüinjana atümaa na sülaülakana mma

¹¹Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, soto jaa'in sünnain kepieenain jia so'uweena wane ka'i nümaa Maleiwa. Je sükajee tia, tachuntüin jümüin süka süpüshua taa'in suulia jüle'eru'ujain süchiki kaainjalaa süpüla jüyamülüinjatüin tü mojusükot. ¹²Shia anaka alu'u müleka jaa'inrüle waneepia tü kasa anasükat no'upala na manoujainsaliikana. Ja'itaina nayoujain jia joolu'u saaliijee jaa'inrüin kasa mojusü naajüin, nayaawateerü aa'u sünnain shiimüin

anain tü jaa'inrakat. Je so'uweena tü nükalikat chi Maleiwakai süpüla kasalajanainjatüin sümüin saainjala wayuu nütüma, a'waajüneechi Maleiwa natüma na mojukana anüiki jümüin maa'ulu yaa.

¹³Süpüla nu'waajüntüinjachin chi Senyotkai sütüma wayuu wainma, anakaja müleka jüüjüüle jia namüin napüshua na wayuu sülaülakana mma. Jüüjüü jümaala nümüin chi aluwataashikai saa'u wayuu süpüshua, ¹⁴je namüin na sülaülashikana mma e'itaanakana nütüma süpüla süsalainjatüin natüma wayuu eekai saa'inrüin kasa mojusü je süpüla na'waajüin eekai saa'inrüin kasa anasü. ¹⁵Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua jaa'inrüin waneepia tü anasükat. Müleka lotüle jukuaippa su'upala wayuu, nnojoleena antüin sünnain wane kasa nayoujakat anainjee jia na perulaayuliikana. ¹⁶Eesüja'a süpüla jümüin tamüin: "Saa'u taashiinapain waya suulia waainjala nütüma Cristo, müleka moonooinre waya sümaa nünüiki chi sülaülashikai mma sünnain aa'inraa kasa mojusü, nnojoleerü kasalajanain shia". Tamüshii paala jia: Saa'u taashiinapain jia suulia kaainjalaa, juuntuün joolu'u ji'yataain nümüin Maleiwa süka süpüshua jaa'in. ¹⁷Je sükajee tia, anakaja müleka kojutüle wayuu süpüshua jütüma sümaa alin jüpüla na juwalayuukana anoujashiikana wanaa jümaa. Anakaja kojutshaatale Maleiwa jütüma sümaa ju'waajüin nia waneepia. Je anakaja kojutüle chi aluwataashikai saa'u wayuu süpüshua jütümaya.

Alatiraa müliaa saaliijee aa'inraa ne'e kasa anasü

¹⁸Otta jia piunakana, anakaja müleka jüüjüüle jia nümüin chi

jülaamainkai. Kojutu jütüma eekai jashichin jümüin maa aka eekai anamiain. ¹⁹¿Jameena jia müleka müliale ne'e jia saaliijee tü jaa'inrakat ja'itairü nnojolüin mojuin shia? Müleka jiyaawatüle saa'u tü müliaa ji'rakat sünnain shiain nüchekalain Maleiwa, juunteerü jüchecherüin jaa'in su'utpünaa. Je nii'iyateerü Maleiwa na'anasia jümüin su'utpünaa. ²⁰Otta müleka jüchecherüle jaa'in su'utpünaa süsalain jia tü kasa mojusü jaa'inrakat, ¿jarai a'waajaka jia? Akaajasa müleka jüchecherüle jaa'in su'utpünaa wane müliaa eekai ji'rüin saaliijee aa'inraa ne'e kasa anasü, shiimüin a'waajüneechn pia nütüma Maleiwa sükajee tia.

²¹Saa'u müliain Cristo paala jaa'ujee, eenakünüinapa jia nütüma süpüla müliainjanain wanaa nümaa. Nücheküin süpüleerua juushikajaanjanain süchiirua nukuaippa sünnain alatiraa müliaa, maa aka tü müliaa nülatirakat saaliijee ne'e aa'inraa kasa anasü. Müsü tü ashajünakat:

²²“Maainjalasai Cristo je matüjainsai aküjaa alawaa nia”.

²³Wanaa sümaa müliain nia sütüma wayuu sünnain neme'erainpalain nia, nnojotsü mojuin nünnüiki ne'ipajee. Wanaa sümaa müliain nia saa'u e'rülüin naya wayümüin nümmüin, nnojotsü nücheküin pasalaweein nia, alu'ujasa naapajiraain nukuaippa najapululu'u Maleiwa chi kasalajanakai atüma saainjala wayuu süka tü akuaippaa lotokot. Je jiakana, anakaja juushikajaale süchiirua nukuaippa Cristo. ²⁴Je joolu'u, sükajee ouktüin Cristo, anaitpa wakuaippa. Müliashi

nia sünnain ouktüin saa'u wane kuruusa saa'ujee wayuu süpüshua süpüla nüla'ajaanjatuin saainjala suulia. Ouktüshi nia waa'ujee süpüla nnojolüinjatuin kasajatuin wamüin kaainjalaa, otta süpüla waa'inrüinjatuin tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa wapüleerua. ²⁵Paala, müshii aka waya saa'in anneerü eekai sükatalaain suulia süpüshi. Otta müsia joolu'u, ouyantünüshii waya wachikua nünnainmüin Cristo, chi aa'inmajakai waya maa aka wane anneetpü'ü sümaa na'anneetse.

Nakuaippainjatkat na anoujashiikana namüin na na'wayuusekana

3 ¹Jia jieyuukana ka'wayuuseshiikana, anashii müleka jüjüüle jia wane'ewa'ire jukua namüin ju'wayuuse. Mayaashijee naya ayouktüin nünnüiki Maleiwa, eesü süpüla jime'ejüin naa'in sümaa nnojolüin jü'ülüjaain namaa, süka jaa'inrüin kasa anasü waneepia no'upala. ²Eesü süpüla kapülain naa'in nünnüiki Maleiwa müleka nayaawatüle saa'u sünnain kojutuin nia jütüma waneepia je müleka ne'rüle jia sünnain shiimüin anain jukuaippa no'upala nayakana. ³Tü kamalainkat namüin na ju'wayuusekana, nnojolüinjatuin sükajeejatuin ja'anaain no'upala süka kuluulu eekai kojutuin ma'i, nnojolüinjatuin sükajeejatuin ja'anaain che'esaa ooro je aülijanaa eekai anain ma'i, je nnojolüinjatuin sükajeejatuin anain ma'i ju'wala no'upalapünaa. ⁴Tü kamalainkat namüin, shiainjatü tü jukuaippakat sünnain anamiashaatain je sünnain kamaneein ma'i jia. Shia kojutka no'ulu'u Maleiwa tiairua.

⁵Anakaja jüshatüle nakuaippa na jieyuukana paala sümaiwa, na akataluushikana suulia kaainjalaa. Anoujashii naya nünain Maleiwa sünaïn nikeraajüinjatüin süpüshua tü nümakat namüin.

Anasü ma'i nayolojo no'upala na na'wayuusekana sükajee kamaneein ma'i naya sümaa jüüjüüin namüin.

⁶Soto jaa'in süchiki Sara paala sümaiwa. Soonoo amaät nünüiki Abraham chi su'wayuusekai sümaa "Nashi tachee" sümapü'üin nüüin. Otta jia jieyuukana, müleka nnojoliire mmolüin jia sheema aa'inraa tü kasa anasü saa'inrapü'ukat Sara nu'upala chi su'wayuusekai, "Wei shia'aya" juunteerü jümüin.

⁷Aka'aya jiakana tooloyuukana, süpüla wanaawajiraain jaa'in namaa na ju'wayuusekana sünaïn achuntaa nüüin Maleiwa, anakaja müleka kojutule naya jütüma waneepia. Mayaasüje nnojorule wanaawain sütsüin naa'in jümaa, soto jaa'in sünaïn shii'iranajaaitpain naa'in nütüma Maleiwa wanaa jümaa. Je süma'inru'u jümaain naya maa'ulu yaa, anakaja müleka kapürale jaa'in naya.

**Nukuaippainjatkat wane
anoujashi shi'ipajee wayuu**

ekai aa'inrüin kasa mojusü nüüin

⁸Süpülapünaa kettaain tü tashajakat jümüin, toso'ira aa'inchi paala jia jüpüshua süpüla jiajiraainjanain sümaa jümüliajiraain. Ai jüpülaajiraa maa aka naa'in wane wayuu sünaïn alin nüpüla nuwala, sümaa kamaneejiraain jia jümüin, nnojolijana jia pülaajiraain aa'in.
⁹Nnojo kee'ireein jaa'in pasalawaa.

Müleka e'rüire wayümüin wane wayuu jümüin, nnojotsü anain müleka e'rüliire wayümüin jia nüümüin shii'iraka tia. Müleka mojule nünüiki wane wayuu jümüin, nnojotsü anain müleka mojule jünüiki ni'ipajee. Shia anaka alu'u müleka jüchüntüle nüümüin Maleiwa naa'u chia wayuukai süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia nüümüin. Soto jaa'in sünaïn neenaküin jia Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia jümüin jüpüshua'ale.

¹⁰Shia tü ashajünakat achiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sünaïn müin mayaa:

"Müleka kee'ireere jaa'in anaakuaiippa sümaa talatüin ma'i jaa'in,

anakaja müleka juu'ulaale suulia e'raa wayümüin je suulia aküjaa alawaa.

¹¹Anakaja juu'ulaale suulia jaa'inrüin tü mojusükot süpüla jaa'inrüinjatüin waneepia tü anasükat süümüin wayuu.

Anakaja kachiiruale jaa'in jükaaliijeein wayuu süpüshua

süpüla anainjatüin mmapa'a.

¹²Naa'inmajüin Maleiwa waneepia chi wayuu eekai aa'inrüin tü anasü nüchekakat nüpüleerua,

je naapüin nünüiki wanaa sümaa nüchüntüin nüümüin.

Akaajasa chi wayuu eekai masütaajuin sünaïn aa'inraa tü mojusükot, a'ürülaajeechi Maleiwa nüümüin saaliijee tia".

¹³E'reerü wayümüin wayuu jümüin müleka jaa'inrüle tü anasükat süka süpüshua

jaa'in? ¹⁴Ja'itairü ji'rüin müliaa sütüma wayuu e'rülü wayumüin saa'ujee jaa'inrüin tü anasü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua, anata'aleeshijja'a ma'i jia nütüma. Nnojo mmolüin jia sheema, nnojo jüshapajaain aa'in saa'u. ¹⁵Shia anaka alu'u müleka ju'waajüle Cristo waneepia süka süpüshua jaa'in süka niain Jüsenyotsein. Kojutu jütüma nia waneepia. Ee jümata jaa'in süpüla asouktaa nümüin wane wayuu eekai nüsakirüin jia süchiirua tü jünoujakat anain, süpüla jüküjainjatüin nümüin sünain jamüin jütüjaaka'a naa'u Maleiwa sünain naa'inrüinjatüin tü nümakat jümüin. Je wanaa sümaa jüsouktüin, jii'yata nujut chi asakirakai jia sümaa kamaneein jia nümüin. ¹⁶Müleka jütüjaale saa'u tü jaa'inrakat sünain anasüin nu'upala Maleiwa, japiüjeechi chi eekai niyoujain tü kasa anasü jaa'inrakat nüpüla Cristo sütüjaanapa aa'u sünain shiimüin nnojolüin jaa'inrüin kasa mojusü. ¹⁷Müleka nücheküle Maleiwa süpüleerua ji'rüin müliaa sünainjee jaa'inrüin kasa anasü, alana'aleesia sünain anain tia suulia ji'rüin jümüliala sünainjee aa'inraa kasa mojusü.

**Oso'iraasü naa'in Cristo
süchikijee ouktüin nia**

saa'u saainjala wayuu

¹⁸Jülüja jaa'in nukuaippa Cristo wanaa sümaa ni'rapü'üin müliaa. Ja'itaichi maainjalain nia, ouktüshi nia saa'u waainjala waya kaainjaraliikana. Je nnojoleechi ouktüin piantua, süka kettaaitpain tü naa'inrakat süpüla anajiraainjanain waya

nümaa Maleiwa. Shia ouktaka ne'e tü ni'irukukat sütüma wayuu. Kato'uchi nüchikua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. ¹⁹Je nukajee chi Naa'inkai Maleiwa, o'unüshi Cristo sünainmüin tü ouktüsükalüirua eejatüle shia püreesain süpüla nüküjainjatüin namüin nüchikijiraa. ²⁰Naya na ayouktakana paala sümaiwa nünüiki Maleiwa wanaa sümaa sükumajünüin tü anuakat nütüma Noé. Mayaainje na'atapajüin Maleiwa kaka'iya shii'iree nanoujeein, o'tte'ennüshii palit ne'e süka tü anuakat, eeshii maa aka mekiisatshii wayuu ne'e. Wüisitkalaka süpüshua tü apütaasükat süpa'apünaa tü mmakat süpüshua.

²¹Tü wüinkat, süso'irüin waa'in wanaa sümaa wowoutisaajünüin. Je sütüma wowoutisaajünüin, sotüsü waa'in sünain wo'tte'ennüinapain nütüma Maleiwa sünainjee süso'iraain naa'in Jesucristo süchikijee ouktaa. Owoutisaajünüshii waya, nnojotsü süpülatatüin su'lojooyain wata shia, süpülatatü ee'iyatia wakuaippa su'upala wayuu sünain sülatinnüitpain waainjala nütüma Maleiwa. ²²Otta müshia Cristo, süchikijee süso'iraain naa'in, o'unüshi nia chaa iipünaamüin nünainmüin chi Maleiwakai, süpüla eenjachin nia nikialu'ujee sünain laülaain nia saa'u kasa süpüshua, sünain jütüjüin nümüin na aapieekana je na laülaayuushiikana napüshua.

Alinjana napüla na nawalayuukana

4 ¹Saa'u nüchecherüin naa'in Cristo su'utpünaa tü müliaa ni'rakat ouktapa nia, anakaja müle aka jia naa'in sünain jüchecherüin

jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat maa'ulu yaa. Katsüinsü waa'in süna'in anoujaa sütüma tü müliaa we'rakat, süka nnojölüitpain kasajatüin kaainjalaa nümüin chi wayuu eekai ni'rüin müliaa. ²Je sükajee tia, süma'inru'u waraittüin jia süpa'a mma, anakaja müleka juu'ulaale suulia süchepchiaa jaainjala süpüla nüchepchiainjanain jia Maleiwa süpüla jaa'inrüinjatüin waneepia tü nüchekakat jüpüleerua. ³Kaka'iya ma'i jia paalainka süna'in juu'ulaküin tü mojusükot wanaa namaa na manoujainsaliikana.

Juu'ulaa jumaala suulia kasa müin aka tia, maa aka jüma'üjaa'in sümaa wayuu nnojotkat ju'wayuusein, maa aka jiperüin sümaa maa'in jaa'in süna'in emi'ijaa, je maa aka aa'inraa kasa mojushaatain sükajee jüüjüün jia namüin na maleiwayaashiikana.

⁴Otta müsia joolu'u, patatshii na wayuu manoujainsaliikana sükajee nnojoliinapain ja'aleewajaain namaa süna'in aa'inraa kasa eekai mojushaatain. E'rülüishii wayümüin ma'i naya jümüin saaliijee jiyouktüin tü kasa mojusü naa'inrakat. ⁵Soto jaa'in süna'in sülü'ülüin tü ka'i kasalajaneetkat o'u saainjala wayuu nütüma Cristo, eekai ouktüin maa aka eekai katayülüin so'u. Otta na e'rülüikana wayümüin jümüin, asha'wale'enneena nümülatu'u Cristo süpüla nasouktüinjanain nümüin soo'opünaa süpüshua tü kasa mojusü naa'inrapü'ükat.

⁶Saa'u e'itaaushin Cristo süpüla kasalajanainjatüin nütüma sümüin saainjala wayuu, aküjünüsü paala nüchiki sümüin wayuu shii'iree su'tte'ennüinjatüin. Ouktüshii naya maa aka wayuu süpüshua maa'ulu yaa. Nüküjüna achikit namüin

süpüla eenjaneenain naya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.

⁷Otta jiakana joolu'u, sükajee sülü'ülüin tü ka'i saja'lajaa'injatkat o'u tü kasa we'rakat maa'ulu yaa, anakaja müleka laülaale jaa'in süpüla eenjatüin jaa'in süna'in achuntaa nümüin Maleiwa. ⁸Müleka aire na juwalayuukana jüpüla, moteerü jaa'in müleka kaainjarale naya juulia. Sükajee tia, müleka aijiraale jia jüpüla waneepia süka süpüshua jaa'in, alana'aleesia ma'i tia süna'in anain suulia süpüshua tü anasü jaa'inrakat. ⁹Anakaja müleka eere jaa'in süpüla ke'iyoun jia na juwalayuukana süna'in nnojölün mojusüin jümüin.

¹⁰Naata'awaisü tü atüjaa aapünakat jümüin nütüma Maleiwa. Anakaja müleka jükaaliijiraale süka tü atüjaa aapünakat jümüin wane'ewa'ire jukua, maa aka wane a'yataai eekai naa'inrüin waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua. ¹¹Saa'u sa'aniraa'itpain jukua'ippa nümaa Jesucristo, müleka piale aapünüin amüin atüjaa süpüla aküjaa nünüiki Maleiwa, jalia pia suulia aküjaa wane pütchi eekai naatajatüin suulia. Je müleka piale aapünüin amüin atüjaa süpüla akaaliijaa na puwalayuukana, chi katsüinjachikai atüma paa'in, nieechi Maleiwa. Anakaja nu'waajünüle sükajee tü paa'inrakat süka tü atüjaa aapünakat pümüin. Süka laülaain nia saa'u kasa süpüshua, nieechi kojutka sütüma wayuu wainmaa süpüla ka'ikat süpüshua. Amén.

Nnojoleena japülin na anoujashiikana

eekai müliain nünainjee Cristo

¹²Tatünajutumuyuwaawaa, jia aishiikana tapüla, nnojo jainkuuin aa'in sütüma tü müliaa miyo'u

ji'rakat maa'ulu yaa sükajee juu'ulakünüin aa'in süttüma tü kasa mojusü naa'inrakat jümüin na wayuu e'rülüikana wayümüin jümüin. Je nnojoo jümüin: “¿Jamüshii waya makalaka su'ttaain wamüin tüü?”. ¹³Shia anaka alu'u müleka talatüle ma'i jaa'in su'utpünaa, süka jamüin, tü jukuaippakat sünain müliain, müsü aka saa'in nukuaippa Cristo sünain müliain. Je so'uweena tü ka'i nii'iyataajeetkat o'u Jesucristo sünain anashaatain ma'i nukuaippa, alana'aleejeeria ma'i sünain talatüin jaa'in.

¹⁴Müleka shi'rüle wayümüin wayuu jümüin sümaa shime'eraipalain jia sünainjee juushikajaain nüchiirua Cristo, anata'aleeshiija'a jia. Süttümajee tia, jütüjaajeerü aa'u sünain shiimüin sulu'u'in jaa'in chi Naa'inkai Maleiwa anashaatakai ma'i. ¹⁵Otta müleka ji'rüle müliaa saaliijee jaa'inrüin kasa mojusü, maa aka uwomoyuüin, maa aka ka'ruwaralin, maa aka perulaayuulin, müliashii jia süsalajee tü kasa mojusü jaa'inrakat.

¹⁶Akaajasa müleka shiale e'rülüin wayümüin wayuu jümüin sünainjee juushikajaain nüchiirua Cristo, anakaja nnojorule japülin jia süka tia. Shia anaka alu'u müleka jaapüle analu'ut nüümüin Maleiwa süka müliain jia sünainjee jiain nüpüshin Cristo. ¹⁷Waya nüpüshikana chi Maleiwakai, kalio'upaje'e waya maa'unnaa yaa nütüma sükajee tü müliaa we'rakat, otta na eekai moonoin sümaa tü nüchikikat chi O'tte'erüikai, shialeekaja'a jameematüin namüliala so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u namüin naainjala nütüma Maleiwa. ¹⁸Shia tü ashajünakat achiki sulu'u tü

karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sünain müin mayaa:

“Wane wayuu eekai naa'inrüin tü kasa anasükat,

ayatshia ne'e ni'rüin müliaa, nnojoiishi ajuttinnüin maallü suulia nütüma Maleiwa.

¿Jama na wayuu nnojotkana oonooiin sümaa tü kasa anasü nükjajakat Maleiwa namüin?

¿Jameerü nakuaippa mapeena?”.

¹⁹Malu'ulu tü taküjaitpakat jümüin: Müleka nücheküle Maleiwa süpüleerua ji'rüin müliaa, anakaja müleka jaapajiraale jukuaippa najapulu'u niakai, chi akumajakai kasa süpüshua. Je anakaja müleka ayatüle jia sünain aa'inraa kasa anasü süka jütüjaain naa'u sünain nikeraajüinjatüin süpüshua tü nümakat jümüin.

Acheküshii nakaaliijiraain na anoujashiikana

5 ¹Ashajüshi taya jümüin jiakana eekai laülaain napüleerua na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua cha'aya, süpüla taso'irüinjanain jaa'in saa'u wane kasa, süka jamüin, laülaa taya wanaa jüma'aya, oo'ulaka süka eejachin taya sünain e'rajaa nukua Cristo wanaa sümaa ouktüin nia saa'u wane kuruusa. Je eejeechi taya wanaa jümaa sünain e'rajaa nukua so'uweena tü ka'i nii'iyataajeetkat o'u sünain anashaatain ma'i nukuaippa. ²Maa aka wane anneetpü'u sünain naa'inmajüin tü na'anneetsekat, meeria jukuaippa sünain jaa'inmajüin na anoujashii e'itaashikana jajapulu'u nütüma Maleiwa. Jükaaliija naya süka

jaa'in jümüiwa, süka shiain tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua. Talatüinjatü jaa'in sümaa süka jüchekalain shia, nnojotsü sükajeejatüin walaain jia sünaain. ³Nnojo jülanaain ma'i sünaain aluwatawaa na juwalayuukana, shia jaa'inra tü anasükat waneepia no'upala süpüla nashatuinjatüin tü jukuaippakat. ⁴Otta niweetapa Cristo chi Anneetpü'ü Miyo'ushikai, nuwalaajeena jia süka tü kasa anasü nüma'anajeejatkat cha'aya iipünaa, tü ayatakat sümaa anaa akuaiippa waneepia.

⁵Aka'aya jia jima'aliikana, anakaja müleka jüüjüüle jia namüin na wayuu laülaayuu wainma ouyasechiikana. Otta jia anojashiikana jüpüshua, wanaa sümaa jükaaliijain na juwalayuukana, jalia jia suulia ju'waata'alaain sulu'u jukuaiippa, süka wachiajaanüin suulia tia sulu'u tü ashajuushikat paala sünaain müin mayaa:

“Aashichijaashi Maleiwa namüin na eekai yaletayaain naa'in sulu'u nakuaippa namüiwa, otta kamaneeshi nia namüin eekai nnojolüin pülain naa'in suulia wayuu”.

⁶Je sükajee tia, anakaja müleka jüüjüüchenre ma'i jia nümüin chi Maleiwa Pülashikai ma'i sünaain nnojolüin pülayaain jaa'in nuulia, süpüla kojutüinjanain jia nütüma mapeena so'u tü ka'i ju'waajüneetkat o'u nütüma. ⁷Saa'u jütüjaaichipain naa'u Maleiwa sünaain nuuntüin naa'inmajüin jia, jüküja jümaala nümüin süpüshuale'eya tü ashapataakat atüma jaa'in süpüla suu'ulaainjatüin juulia tü ashapatawaakat aa'in.

⁸Anakaja müleka laülaale jaa'in süpüla einjatüin jaa'in sünaain tü alatüinjatkat mapeena. Je nnojo motüin jaa'in sünaain nülü'ülüin jünainmüin chi jü'ünüükai Satanás, chi sülaülakai yolujaa. Müshi aka nia saa'in wane kalaira sünaain waraittüin ja'akapünaa süpüla nümalaje'erüinjatüin tü jünoulakat. ⁹Anakaja ayatüle jia sünaain katsüin jaa'in sünaain anoujaa nünain Maleiwa, süpüla nnojolüinjatüin jaa'inrüin tü nüchekakat jüpüleerua Satanás. Je nnojo motojüin jaa'in nakuaippa na juwalayuukana sainküin mmakat süpüshua sünaain ne'rüin müliaa maa aka tü müliaa ji'rakat jikanaya.

¹⁰Je mayaainge ji'rüin müliaa maa'ulu yaa, motso'o ne'e tia. Nnojo motüin jaa'in sünaain anamiain ma'i chi Maleiwakai je nümüliajeein jia su'unnaa süpüshua tü alatakat jümüin. Otta süchikijee jülatirüin tü müliaakat, katsüinjeerü jaa'in sünaain anoujaa saa'u jümüliajünüinapain nütüma Maleiwa. Je nnojo motüin jaa'in sünaain sa'aniraaipain jukuaiippa nümaa Cristo, je sünaain jeenakuushiinapain nütüma Maleiwa süpüla einjanain jia nümaa Cristo süpüla ka'ikat süpüshua süpüla ji'rüin nia sünaain anashaatain ma'i nia. ¹¹Kasataalejese jüüjüünjatüin nümüin Maleiwa tü kasakat süpüshua eekai yaa saa'u mmakat waneepia. Amén.

Apütaashi Pedro

¹²Nükaaliijain taya chi tawalakai Silvano sünaain ashajaa tü pütchi palitkat jümüin. Naa'inrüin waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua. Tashajüin jümüin süpüla jütütülaainjanain aa'in sünaain anoujaa. Taso'irüin jaa'in

süka tü karalouktakat sünain
 shiimüin ma'i tü tekirajakat anain,
 tü nüchikikat Maleiwa sünain
 anamiain ma'i nia sümüin wayuu.
 Sükajee tüü, jüchechera jümata
 jaa'in sünain anoujaa nünain Cristo.

¹³Na juwalayuukana yaakana
 Babilonia, aneequushikana
 wanaa jümaa, oo'ulaka Marcos

chi tatünajutchonkai, nasaküin
 jia. ¹⁴Anakaja müleka kamaneere
 jia sünain jüsakirain namaa na
 juwalayuukana.

Achuntüshi joo taya nümüin
 Maleiwa jaa'u jüpüshua saa'u
 sa'aniraitpain jukuaipaa nümaa
 Cristo süpüla naapüinjatüin anaa
 jümüin.

Chiiruajtkat Karaloukta nütüma

PEDRO

Ashajüshi Pedro namüin na anoujashiikana

1 ¹Taya, wane nüchepchiakai Jesucristo, wane chi Aluwataaushikai nütüma, Pedrokai anülia, ashajüshi joo taya jümüin jia anoujashiikana nünain wanaa wamaa. Cristo, nia Wamaleiwasekai, nia O'tte'erüika'aya waya. Anata'aleeshiija'a ma'i waya süka lotüin ma'i nukuaippa sünain nu'tte'erüin waya sünainjee tü naa'inrakat.

²Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Wamaleiwasekai süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjachin wane miyo'u anaa jümüin sünainjee wanaawajiraain jaa'in nümaa oo'ulaka nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo.

Alaüle'erüinjana naa'in sünain tü nanoulakat

³Chi Maleiwa Pülashikai ma'i, saa'u neenaküin waya süpüla we'rüinjatüin nukuaippa sünain anashaatain ma'i nia, naapüitpa tü che'ojaakat wamüin süpüla shii'iranaajaainjatüin waa'in. Je joolu'u, saa'u koo'omüin wamüin tü aleewaakat nümaa, nükaaliijain

waya waneepia süpüla keisalain waya sümüin wakuaiippa nu'upala. ⁴Süka pülashaatain ma'i Maleiwa, alana'aleesia ma'i sünain anain tü nümapi'ükat wamüin sünain pansaain nünüiki süpüla nujuittirüinjanain waya suulia tü yarüttakat atüma waa'in, tü kaainjaleekat atüma tü wayuukolüirua kepiakat a'aka waya, süpüla müinjanain aka waya naa'in Maleiwa sünain anain.

⁵Otta jiakana joolu'u saa'u naa'inrüitpain kasa anasü chi Maleiwakai jümüin, shiainjatü jükuaippa:

Anakaja müleka kachiiruale jaa'in aa'inraa tü nüchekakat jüpüleerua süpüla koo'omüinjatüin sütsüin tü jünoulakat.

Anakaja müleka yalayalale jaa'in süpüla aa'inraa waneepia tü anasükat sümüin wayuu.

Anakaja jiyaawatüle saa'u tü jaa'inrakat müleka anale, müleka mojule.

⁶Anakaja müleka jülaüle'erüle jaa'in süpüla jaa'inrüin waneepia tü anasükat.

Je wanaa sümaa ji'rüin müliaa, anashii müleka jüchecherüle jaa'in sünain anoujaa.

Anakaja juushikajaale süchiirua
tü nüchekakat Maleiwa
jüpüleerua.

⁷ Anakaja ayatüle jia sünnain
kamanein namüin na
juwalayuu anoujashiikana.

Ai jüpüla wayuu süpüshua.

⁸ Müleka kachiiruale jaa'in tüüirua
sünnain jülaüle'erüin jaa'in sünnain
anoujaa, nnojoleerü amalajaain tü
jaa'inrakat nümüin chi Wasenyotsekai
Jesucristo, alu'ujasa akaaliijüneerü
waneepia wayuu jütüma sükajee
ji'raajüin ma'i nia. ⁹ Akaajasa'a chi
wayuu eekai nnojolüin kachiiruain
naa'in shiirua, eekai malaüle'erüin
naa'in sünnain anoujaa, müshia aka
naa'in wane mo'usai, süka nnojolüin
niyaawatüin saa'u tü kasa anasü
naa'inrakat Maleiwa nümüin. Je
nnojotsü sotüin naa'in sünnain
süla'ajaanüin naainjala nuulia nütüma
Maleiwa süpüla wuleinjatüin naa'in.

¹⁰ Tawalayuwaa, shia anaka alu'u
müleka kachiiruale jaa'in aa'inraa tü
nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua.
Müleka laülaale jaa'in sünnain
anoujaa, nnojoleerü amalajaain tü
jünoulakat. Je sünnainjee tü kasa anasü
jaa'inrakat, jütüjaa aa'ulu sünnain
shiimüin aneekuushin jia nütüma
Maleiwa süpüla nüpüshinjanain jia.
¹¹ Müleka masütaajule sünnain aa'inraa
tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua,
talatashaateerü ma'i jaa'in wanaa
sümaa jikerolüin so'uweena wane ka'i
nüma'anamüin chi O'tte'erüikakai waya,
chi Wasenyotsekai Jesucristo, cha'aya
eere nuluwataain süpüla ka'ikat
süpüshua.

**Pansaasü tü nashajakat na
nünüikimaajanakana Maleiwa**

¹² Je sükajee tia, taso'ireerü jaa'in
waneepia sünnain tü anasükat süpüla

jaa'inrüin, mayaasüje jütüjaain saa'u
otta jüchecherüin jaa'in sünnain
anoujaa tü shiimüin ekirajünakat
anain jia. ¹³⁻¹⁴ Saa'u taapinnüin
nütüma chi Wasenyotsekai
Jesucristo saa'u sülü'tülüin takalia
süpüla ouktajachin taya, anasü
saa'in tamüin müleka taso'irüle
jaa'in süma'inru'u katüin to'u sünnain
tü kasa anasü jaa'inrüinjatkat.

¹⁵ A'yataashi ma'i taya sünnain
takaaliijain jia süka süpüshua taa'in,
süpüla sotiinjatüin jaa'in waneepia
tachipünaa ouktapa taya tü shiimüin
tekirajapü'ukat anain.

¹⁶ Jütüjaa aa'ulu sünnain nnojolüin
wale'eru'ujeejatüin tü pütchi
wekirajapü'ukat aka jia nüchiki chi
Wasenyotsekai Jesucristo sünnain
nüle'ejüinjachin so'uweena wane
ka'i süka pülashin nia. Shiimüin tü
wamapü'ukat jümüin, süka we'rüin
paala nia sünnain anashaatain ma'i
niyolojo so'u tü ka'i shii'iranajaakat
o'u nu'upünaa oo'ulaka nüshe'in.

¹⁷ Watüjaa aa'uchi sünnain kojutüin
nia nütüma Maleiwa wanaa sümaa
tia, süka waapüin wane pütchi
chejee eejee Maleiwa Pülashikai ma'i
sünnain müin: "Anii chi Tachonkai
aishikai tapüla. Talatüsü ma'i taa'in
nümaa", müsü. ¹⁸ Shiimain sünnain
waapüin tia pütchi iipünaajeejatkat,
süka eejanain waya nümaa Jesús
so'u ka'ikat tia naa'u chi uuchikai
eejachire nu'waajünüin nütüma chi
Nüshikai.

¹⁹ Je sütüma tü nünüiki
Maleiwa waapakat so'u ka'ikat tia,
watüjaaitpa aa'u joolu'u sünnain
pansaain ma'i tü naküjapü'ukat
achiki paala na nünüikimaajanakana
Maleiwa. Müsü aka wane anakia
süpüna wayuu sa'wai, süka
wo'ttüinapain sünnain wayaawatüin

saa'u tü shiimüinkat sütüma. Je sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in sünnain tü nashajakat. Otta so'uweena tü ka'i nii'iyataajeetkat o'u Jesucristo, wayaawateerü aa'u süpüshua'aya tü shiimüinkat. ²⁰⁻²¹ Soto jaa'in sünnain nnojoliün nale'eru'ujeejatüin ne'e na nünüikimaajanakana Maleiwa tü namapü'ukat, je nnojotsü nachekalain ne'e namüiwa tü ashajaakat. Watüjaa aa'ulu sünnain shiain tü nünüikikat Maleiwa, süka nashajüin tü nüchekalakat chi Naa'inkai Maleiwa süpüleerua nashajüin.

Aja'ttinneena na ekirajülüikana sünnain alawaa

2 ¹ Otta sa'aka tü wayuukolüirua paalainka, eejana wane nünüikimaajanayaakana Maleiwa, na aküjapü'ükana alawaa. Eejeerü mapeena ja'aka jiakana wane ekirajülüü eekai müin aka naya sünnain aküjaa alawaa. Keme'erieerü ma'i nanüiki je nnojoleerü shiyaawatüin aa'ulu wayuu sünnain shiain alawaain tü nekirajakat anain. Amalajaajeerü sünnoula tü wayuu kapülakat aa'in nanüiki, süka nnojoleerüin lotüin tü nekirajeetkat anain noo'opünaa Cristo. Antaleejeena sünnain ayüülajaa chi Senyotkai awalaajakai naainjala oo'ulaka nayoukteechi süpüla laülaainjachin nia naa'u. Kasalajana meeria namüin naainjala mapeena süpüla naja'ttinneenain nütüma. ² Wainmeerü tü wayuu oshikajaakat süchiirua tü kasa mojusü nekirajeetkat anain sümaa süshatüin sukuaippa tü kasa mojusü naa'inrakat. Je mojeerü sünnüiki wayuu sümüin tü pütchi

shiimüin nikirajapü'ukat anain Jesús sükajee tia. ³ Nala ekirajülüikana sünnain alawaa, saa'u kachiiruan naa'in washirüü, naküjeerü jümüin pütchi nale'eru'ujeejatü ne'e süpüla ne'ike'erüinjanain jia süka na'alain saa'u jükorolo. Otta saa'u shiimüin sünnain kasalajaneerüin namüin naainjala nütüma Maleiwa, aja'ttinneena naya nütüma maalü.

⁴ Soto jaa'in chi Maleiwakai sünnain nnojoliin naawalüin na aapiee kaainjalashiikana. Nüjünajaan naya eemüin süpülee tü ouktüsükalüirua kanülüikat Hades, süpüla püreesainjanain naya sa'aka piyuushi wane'ere'eya süntapa tü nakalia kasalajaneetkat o'u naainjala. ⁵ Maa'aya aka nukuaippa Maleiwa sümaiwa paala sünnain nnojoliin naawalüin na wayuu mojutkana atüma nia. Nü'itirüin wane juya naa'u miyo'ushaata ma'i süpüla ouktajanain naya sütüma. Achiajaanüshiiyaaje naya nütüma Noé, chi wayuu aa'inrakai kasa anasü nu'upala Maleiwa, suulia süsalajüin naya tü naainjalakat nütüma Maleiwa. Niakalaka ne'e o'tte'ennüin namaa akaratshishii na kepiakana nümaa suulia wüinsirüin naya.

⁶ Maa'aya aka nukuaippa Maleiwa sümaiwa paala sünnain nnojoliin naawalüin tü wayuukolüirua mojutkat atüma nia kepiasükat sulu'u tü pueulokat Sodoma oo'ulaka Gomorra. Na'ajüin tü pueulokalüirua süka siki süpüla shiyaawatüinjatüin wayuu saa'u tü alatajkat sümüin süpüshua tü eekai müin aka naya sünnain mojutüin Maleiwa natüma. ⁷⁻⁸ Otta müshia Lot, chi wayuu aa'inrakai kasa anasü, ajuitinnüshi nütüma Maleiwa sulu'ujee Sodoma

eejachire kepiain nia sa'aka wayuu kaainjarannuu. Mojosü ma'i naa'in Lot sütüma naainjala na wayuukana süka yarüttüin ma'i shia. Müliasü ma'i naa'in süka kaainjalain naya nu'upala je süka naapiün süchiki süpüshua tü kasa mojosü saa'inrakat waneepia.

⁹Saa'u no'tte'ennüinapain Noé oo'ulaka Lot nütüma Maleiwa, shiimüin sünain nuuntüin Maleiwa niyu'lüin waya sa'akajee oo'ulakünaa aa'in, waya aa'inrakana tü anasükat. Otta na kaainjaraliikana, shiimüin sotüinjatüin naa'in Maleiwa tü naainjalakat wane'ere'eya süntapa tü ka'i kasalajaneetkat o'u tü naainjalakat.

¹⁰Shiimüinre'eya ma'i sünain süsaleenain na ekirajüliikana sünain alawaa so'u ka'ikat tia, süka kale'eru'uin süchiki kaainjalaa je süka naa'inrüin waneepia tü yarüttakat atüma naa'in. E'rülii wayumüin naya nümüin Maleiwa süka nayouktüin süchiki laülaain nia naa'u. Püla aa'inchii naya waneepia suulia wayuu süpüshua. Je mojosü nanüiki namüin na laülaayuushii chakana iipünaa.

¹¹Otta na aapieekana nüma'ana Maleiwa, eereje pülashin ma'i noulia na laülaayuushiikana chakana iipünaa, nnojotsü mojuin nanüiki namüin nu'upala Maleiwa.

¹²Na ekirajüliikana sünain alawaa, mojulaashaatashii ma'i naya. Mojosü ma'i nanüiki süchiki kasa eekai nnojolüin natüjaain saa'u. Müshii aka saa'in mürüt sünain aa'inraa tü nachekalakat ne'e namüiwa. Je maa aka süta'ünnüin mürüt süpüla su'utinnüin aa'in süpüla ekünaa, meena naya aja'lajaain.

¹³Na ekirajüliikana sünain alawaa, ne'reerü müliaa saaliijee müliain wayuu natüma paala je saaliijee maa'in naa'in wanaa sümaa naa'inrüin kasa mojosü su'upala wayuu wainna je wanaa sümaa nekaain jümaa. Mee'erapalashii jia sütüma wayuu sükajee tia.

¹⁴Kale'eru'ushii naya süchiki kaainjalaa. Jülüjasü waneepia naa'in ama'üjawaa sümaa wayuu nnojotkat na'wayuusein. Otta na eekai jo'uuin sünain anoujaa, aa'inreeshii kasa mojosü sütüma ne'rüin tia. Na ekirajüliikana sünain alawaa, ne'ike'ereerü wayuu süka na'alain saa'u sükorolo süka kachiiruain naa'in washirüü. Shiimüin sünain süsalainjaneenain naya nütüma Maleiwa sükajee tia. ¹⁵Nayouktüin tü shiimain ekirajünakat anain naya, maa aka naa'in chi nünüikimaajachikai Maleiwa paala sümaiwa kanüliakai Balaam chi nüchonkai Beor, chi aa'inrakai kasa mojosü shii'iree walaain nümüin.

¹⁶Achiajaanüshi nia nütüma wane püliikü. Ja'itaichi manülin chi ne'ejenakai saa'u mürülüin nia, ayatshia aashajaain süka sünüiki wayuu süpüla nuu'ulaainjachin chi nünüikimaajachikai suulia mache'ein nia sünain tü kasa mojosü naa'inrüinjatkat.

¹⁷Na ekirajüliikana sünain alawaa, müshii aka naya saa'in wane ishi eekai me'wiirain eere nnojolüin wüin süpüla wayuu. Müshii aka naya saa'in wane siruma eekai sülatüin ne'e sümaa nnojolüin sü'itüin tü juyakat sütüma. Ajütüneena naya cha'aya shiinalu'umüin tü mmakat sa'akamüin tü piyuushikat nütüma chi Maleiwakai süsala

naainjala. ¹⁸A'waataashii ma'i na ekirajüliikana sünain alawaa sulu'u nakuaippa süka pütchi nale'eru'ujeejatü no'upala na wayuu ajuittüinapakana na'akajee na manoujainsaliikana. Shii'iree kachiiruin naa'in süchiki kaainjalaa

na anoujashiikana natüma, a'waataashii no'upala, süka pütchi eekai keme'eriain, sulu'u tü kasa saa'inrakat wayuu kaainjarannuu. ¹⁹Na ekirajüliikana sünain alawaa, ja'itaina naya'inya ne'e süchepchiain tü kaainjalaakat, ekirajüshii naya wayuu sünain laülawaa namüüwa süpüla aa'inraa eekai nacheküin. Na'alain ne'e tü namakat. Maa aka wane wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla a'yatawaa nümüin nülaamain, akaajaa na ekirajüliikana sünain alawaa sünain süchepchiain kaainjalaa süka naapajiraain nakuaippa sünain aa'inraa waneepia kasa mojusü.

²⁰Eere wane wayuu, saa'u aleewain nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo chi O'tte'erüikai, müleka nujuittüle sa'akajee tü kaainjarannuukat sünain süchepchiain kaainjalaa nüchikua, alana'aleejeeria ma'i sünain mojuin nukuaippa suulia palajana paala. ²¹Anasüje nümüin müleka nnojoruleje nütüjaain saa'u tü anasükat, tü aluwataanakat anain nütüma Maleiwa, suulia nütüjaain saa'u sümaa niyouktüin shia. ²²Shiimüin tü ashajünakat achiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa sünain müin mayaa:

“Wane erü eekai sheetüin, shiküin sheenüin süchikua. Akaajaa wane püülükü müleka so'oojinnüle paala,

ale'ejaasü süchikua sünain shi'yarülajaain süta sa'aka pootshi”.

Katsüinjatü waneepia naa'in na anoujashiikana süma'inru'u na'atapajüin niitaainjachin Cristo

3 ¹Tatünajutumuyuwaa, jia aishiikana tapüla, piantuaichi joo taya ashajüin karaloukta jümüin. Anasü saa'in tamüin toso'irüle jaa'in süpüla jülüjüinjatüin jaa'in waneepia kasa anasü. ²Acheküsü süpüla sotüinjatüin jaa'in tü namakat na nünüikimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa. Je tacheküin süpüleerua jiyaawatüin saa'u süpüshua tü nuluwataakat anain chi Wasenyotsekai Jesucristo, chi O'tte'erüikai, tü aktijünakat jümüin natüma na Aluwataaushikana ajütünakana jünainmüin.

³Anakaja jiyaawatüle saa'u wane kasa. So'uweena wane ka'i pejepa süpüla niitaainjachin Cristo, wainmeerü wayuu eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Neme'erainpaleena jia saaliijee tü jünoulakat sünain maa jümüin: ⁴“¿Pansaayaasükalaje'e tü namakat na nünüikimaajanakana Maleiwa sünain niitaainjachin Cristo? ¿Jalaka'a nia? Nnojotsü kasain ee'iranaajaayain süchikijee ouktüin na watuushinuukana. Müsü wanaawakai saa'in wamüin kasa süpüshua maa aka paala sümaiwa sükumajaiwa'aya tü mmakat”, meena naya.

⁵Tamüshii paala jia: Natüjaa aa'ulu sünain nnojolüin shiimüin tü namakat jümüin. Nnojotsü nanoujeein nüchiki chi Maleiwakai sünain nukumajüin tü kasa chakat iipünaa. Otta nnojotsü

nanoujeein sünain nükumajüin tü mmakat shirokujee tü palaakat süpüla eenjatüin shia pasanain sünain. Shiimüin nükumalain Maleiwa tü kasakalüirua, je naa'inrüin shia süka nüüiki. ⁶Je shiimüin nü'itirüin paala wane juya miyo'ushaata ma'i saa'u tü wayuu kaainjaratkalüirua süpüla ouktajanain naya sütüma je süpüla saja'ttüinjatüin kasa süpüshua so'u ka'ikat tia. ⁷Maa aka shiain nüüiki tü nükumajakat aka kasa süpüshua, shieerü kasalajanainjatka aka mapeena saainjala wayuu sümüin. Otta a'atapajüshi maa'ulu yaa chi Maleiwakai süpüla naja'ttirüinjatüin süka siki so'u ka'ikat tia tü mmakat oo'ulaka na wayuukana mojtukana atüma nia oo'ulaka tü kasakalüirua süpüshua chakat iipünaa.

⁸Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, te'itaainjatü joolu'u jüpüleerua wane pütchi jülüjüinjatkat jaa'in. Je 1.000 juya, müsia aka saa'in wane ka'i ne'e nümüin chi Maleiwakai. Je wane ka'i, müsia aka saa'in 1.000 juya nümüin. ⁹Eesüja'a süpüla sümüin wane wayuu: "Aawalaashi chi Maleiwakai suulia nikettaajüin tü nümakat sünain pansaain nüüiki". Tamüshii paala jia: Nnojoiishi aawalaain nia suulia. Nnojoyü'iyia eitaain Cristo süpüla süsalainjatüin saainjala wayuu, süka nücheküin Maleiwa süpüleerua shiyaawajaainjatüin wayuu süpüshua suulia saainjala. A'atapajüshi nia süka nnojolüin nücheküin süpüleerua eenjatüin wayuu eekai amüloulin saaliijee manoujain.

¹⁰Otta shiimüin niitaainjachin Cristo mapeena. Je tü ka'i

niweeteetkat o'u, meeria aka saa'in nüntia wane ka'ruwarai sünain matüjaajuuin naa'u. Je so'uweena ka'ikat tia, aja'ttinneerü tü kasakalüirua süpüshua chakat iipünaa sümaa miyo'ushaatain sütürüla. Maa'aya aka tü jolotsükolüirua süpüshua chakat iipünaa, a'ajüneerü. Maa'aya aka tü mmakat sümaa tü kasa eekalüirua yaa soo'opünaa, a'ajüneerü shia'aya.

¹¹⁻¹²Otta müsia joolu'u, saa'u saja'ttinneerüin kasakat süpüshua, maa aka tü taküjaitpakat achiki jümüin, çjamüinjatü jukuaiippa süma'inru'u ja'atapajüin nükalia Cristo? Ee jümata jaa'in süpüla ka'ikat tia sümaa jükatalaain suulia kaainjalaa. Je anakaja jaa'inrüle waneepia tü kasa anasü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua. Eesü süpüla süntajatüin maalü tü nükaliakat. Anakaja müleka yapaleje jia süpüla. Shiimain sünain sa'ajünüinjatüin tü kasakalüirua chakat iipünaa oo'ulaka tü jolotsükolüirua sünain saja'lajaa'injatüin so'u ka'ikat tia. ¹³Otta ja'itairü aja'lajaaejeerüin tü kasakalüirua süpüshua, akumajüneerü wane jeket shii'iraka, wane mma oo'ulaka wane kasakalüirua chakat iipünaa. Je napüshua na wayuu kepieenakana cha'aya, nayeena na jüjüüshiiikana nümüin Maleiwa. Watüjaa aa'ulu sünain sülateerüin tia, süka shiain tü nüküjakat achiki paala Maleiwa sünain pansaain nüüiki.

¹⁴Tatünajutüirua, jia aishiikana tapüla, saa'u een jaa'in sünain ja'atapajüin tü ka'i nüle'ejüinjatkat o'u Cristo, anakaja müleka kachiiruale jaa'in sünain wuleinjatüin jaa'in sümaa lotüinjatüin jukuaiippa no'ulu'u

Maleiwa sümaa wanaawajiraain jaa'in nümaa. ¹⁵Müshi taya tachikua: Nnojyü'iyä eitaain Cristo, shia süka na'atapajüin chi Maleiwakai süpüla su'tte'ennüinjatüin wayuu wainma. Otta chi wawalakai Pablo, chi aishikai wapüla, saa'u kekiin ma'i nütüma Maleiwa, ashajüshi nia'aya nüchiki Maleiwa sünain na'atapajüin. ¹⁶Shia tü nüshajakat achiki sulu'u tü nükaralouktasekat süpüshua. Eesü pütchi eekai kapüleein sulu'u. Je na wayuukana eekai matüjain, eekai nnojölüin lotüin anüiki, mojusü süküjia natüma tü nüshajakat Pablo. Je mojusü süküjia natüma süpüshua tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajatkat chi Maleiwakai. Shiimüin sünain naja'ttinneenain maalü süsalajee tia nütüma Maleiwa.

¹⁷Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, saa'u jüchiajaanüin tatüma noulia na ayouktakana nünüiki Maleiwa, na ekirajüliikana sünain alawaa, jalia jia suulia kapülajüin jaa'in nanüiki. Müleka jüshatüle nakuaippa, amalajaajeerü tü jünoulakat. ¹⁸Shia anaka alu'u müleka kachiiruale jaa'in sünain koo'omüinjatüin sütsüin tü jünoulakat sütüma na'anasia Maleiwa aapünakat jümüin. Anakaja müleka juushikajaale süchiirua koo'omüinjatüin jümüin tü aleewaakat nümaa chi Wasenyotsekai Jesucristo, chi O'tte'erüikai. Kasataalejese kojutüinjachin nia sütüma wayuu wainma maa'ulu yaa je süpüla ka'ikat süpüshua. Amén.

Palajatkat Karaloukta nütüma

JUAN

Chi nüshajakai achiki Juan

1 ¹⁻² Washajüin joolu'u jümüin nüchiki Jesucristo, chi kanüliakai “Pütchi” münüin. Niale'e aapaka kataa o'u sümüin wayuu. Eetüjü'iyá nia paala sümáiwá nnojolüüwá'aya kasain ein soo'opünaa tü mmakat. Eweetüshi nia sa'akamüin wayuu süpüla nii'iratüinjatüin waa'in süpüla einjanain waya waneepia nümaa Maleiwa. Nia chi we'rakai süchikijee niweetüin, je watüjaain saa'u tü nukuaippakat saa'ujee nümaapü'tüin waya je süka waapajapü'tüin nüüiki. Nia eetüjüika'aya nümaa chi Maleiwakai sümáiwá je eweetüichipa nia wa'akamüin. Waküjakalaka joolu'u tü nüchikikat sümüin wayuu, makalaka washajüin joolu'u jümüin. ³ Chi we'rapü'ükai, chi waapajapü'ükai anüiki, nia waküjainjachika achiki joolu'u jümüin süpüla wanaawajiraainjatüin jaa'in wamaa. Je wanaawajiraain waa'in wapüshua nümaa chi Maleiwakai oo'ulaka nümaa Jesucristo chi Nüchonkai. ⁴ Washajakalaka jümüin tüü süpüla talatashaatainjatüin ma'i jaa'in wanaa wamaa.

Waraittaa süpa'apünaa nuwarala Maleiwa

⁵ Anataasü waküjüle joolu'u jümüin tü nikirajakat anain waya chi kanüliakai “Pütchi” münüin, müsü yaa: “Nukuaippa chi Maleiwakai, müsia aka saa'in suwarala ka'i saa'u shiimüin nüüiki. Je sükajee maainjalain nia, nnojotsü piyuushi cha'aya eere nia. Warattuuisü waneepia”. ⁶ Alu'ujasa wayakana, müleka ayatüle sünain kaainjalaa, makateena waya sa'aka tü piyuushikat. Nnojoleetkalaka wountüin waa'inrüin tü shiimüinkat nikirajakat anain waya. Je wanaa sümáa sa'akain waya tü piyuushikat, müleka wamüle: “Wanaawajiraasü waa'in nümaa Maleiwa”, alawaa ne'e tü wamakat. ⁷ Alu'ujasa müleka woo'ulaale suulia waainjala, ayateena waya nümaa Maleiwa sa'aka tü nuwaralakat. O'lojüneerü süpüshua tü waainjalakat woulia sükajee amülain nüsha Jesucristo chi Nüchonkai waa'u. Je wanaawajiraa müsia waa'in wayakana wapüshua. ⁸ Müleka “Maainjalasalii waya”, wamüle, aküjüshii waya wa'alain, ja'itairü shiimüinyain tü wamakat saa'in wamüin. ⁹ Alu'ujasa müleka waküjale süchiki tü waainjalakat

nümüin Maleiwa, pansaasü nünüiki wamüin süna'in nülätirüinjatüin shia woulia, je nu'lojeerü woulia tü yarüttüsü eekat sulu'u waa'in. Naa'inrapaja Maleiwa waneepia tü anasukat sümüin wayuu maa aka soonoole sümaa nünüiki. ¹⁰Otta müleka wamüle: “¿Kasapa waainjalain?”, shia ne'e süka nnojolüin jamajatüin wamüin tü nikirajakat anain waya chi Maleiwakai. Wayouktüin ne'e tü nünüikikat, mayaasü aka saa'in alawaa ne'e wamüin.

2 ¹Tachonniwaa, jia anoujashiikana nünain Cristo wanaa tamaa, anuu tashajüin joolu'u tüü jümüin süpüla nnojoliinjanain ayatüin jia süna'in kaainjalaa. Akaasa müleka kaainjarale wane juwala ja'aka, achunteechi Jesucristo noo'opünaa nümüin chi Nüshikai, chi Maleiwakai. Saa'ujee maainjalain Jesús nu'upala chi Nüshikai, ²nuuntüin nuwalaajüin waainjala süna'in nülä'ajaa'injatüin shia woulia saa'ujee ouktüichipain nia saa'u. Nnojotpaja ouktüin ne'e saa'u waainjala wamüiwa, aashin ouktüin saa'u saainjala wayuu süpüshuale'eya.

³¿Jamüsü watüjaaka'a saa'u we'raajüin Maleiwa sümaa anajiraain waya nümaa? Shia süka jaa'a wamüin sümüin tü nuluwataakat anain waya. ⁴Otta chi wayuu eekai “Te'raajüin Maleiwa” makai sümaa niyouktajüin tü nuluwataakat anain nia, alawaa ne'e tü nünüikikat. ⁵Müleka laülaale naa'in chi wayuukai süna'in mülo'uin naalii chi Maleiwakai nüpüla, jülüjüseje naa'in aa'inraa tü nümakat nümüin. ¿Jamüsü watüjaaka'a saa'u wanaawajiraain waa'in nümaa

Maleiwa? ⁶Maa aka wamüle: “Kee'ireesü waa'in wanaawajiraain waa'in nümaa”, wamüle, anakaja washatüle nukuaippa Jesucristo waraittaiwa'aya nia yaa mmolu'u sa'akapünaa wayuu.

⁷Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, tü tashajakat achiki jümüin, shia tü nuluwataakat anain jia Maleiwa. ¿Naatajatü saa'in jümüin tü pütchi tashajakat? Nnoj. Pütchi shiimüin, kakaliairü. Shia tü aluwataanakat anain wayuu paala sümaiwa. Shia joolu'u tü ekirajünakat anain waya wapüshua maa'ulu yaa. ⁸Ayatsia joo tia pütchikat süna'in jeketüin jümüin jiakana anoujakana nünüiki Cristo süna'in nümüin jümüin: “Shiimüinya tü pütchikat, müsü aka anakia süpüla ja'yainjatüin jümüin tü jüpünakat”. Jümataakalaka ni'ipajee: “Aa, shiimüinya tia pütchikat”. Je saa'ujee nnojolüin ayatüin jia süna'in kaainjalaa, nnojoliinapa jia ein sa'aka tü piyuushikat.

⁹Otta chi wayuu makai yaa: “Ayatüshi taya sa'aka tü nuwaralakat Maleiwa”, sümaa maalin tü nuwalayuukalüirua nüpüla, ayatayü'iya ne'e nia sa'aka tü piyuushikat sümaa naainjala. ¹⁰Alu'ujasa chi wayuu eekai alin na nuwalayuukana nüpüla, waraittüshi sa'akapünaa tü nuwaralakat Maleiwa. Saa'ujee ja'yaitpain nütüma Cristo tü nüpünakat, nnojoleechi aainjinnüin nia kasa mojusü. ¹¹Otta chi wayuu eekai maalin na nuwalayuukana nüpüla, ayatayü'iya ne'e waraittüin sa'akapünaa tü piyuushikat sümaa maa'awaa, süka mayaawatüin saa'u tü shiimüinkat sütüma tü piyuushikat.

¹² Tashajüin jümüin jiakana
tachonnii aishiikana tapüla,
süka motüitpan naa'in
Maleiwa jaainjala sünaïnjee
ouktüin Jesús jaa'ujee.

¹³ Tashajüin jümüin jiakana
läülaayuukana,
süka ji'raajüin chi Maleiwa
eetüjüikai paala sümaiwa.
Je tashajüin jümüin jiakana
jima'aliikana oo'ulaka
jümüin jiakana
majayünnükana,
süka jüyamülüin chi
Kama'üraikai.

Tachonniwaa aishiikana tapüla,
jia tashajaka amüin,
süka ji'raajüin chi Washikai
Maleiwa.

¹⁴ Jia läülaayuukana, jia tashajaka
amüin,
süka ji'raajüin chi Maleiwa
eetüjüikai paala sümaiwa.
Jima'aliyuwaa je majayünnüwaa,
jia tashajaka amüin,
süka katsüin jaa'in sünaïn
anoujaa saa'u tütüin
jaa'in waneepia sünaïn
nünüiki Maleiwa süpüla
jüyamülüinjachin chi
Kama'üraikai.

**Nnojo keejiaïn jümüin nakuaippa
na manoujainsaliikana.**

¹⁵ Nnojo keejiaïn jümüin tü
kasa mojusü naa'inrakat na
manoujainsaliikana. Jiyouktajaa
sümaa tü kasa mojusü kee'ireekat
naa'in. Chi wayuu eekai nüshateein
nakuaippa na manoujainsaliikana,
maalinsai Maleiwa nüpüla je
nnojoleerü naa'inreein tü nüchekakat
nüpüleerua. ¹⁶ Tü nakuaippakat na
manoujainsaliikana, nnojotsü ni'ikalain
chi Maleiwakai namüin. Tü kasa

mojusü naa'inrakat, keejiasü namüin
süka kaainjaraliin naya. Kee'ireesü
naa'in kaainjalaa. Nachuntüin naa'in
tü neirakaakat amüin je a'waatawaa
sulu'u nawashirüin oo'ulaka sulu'u tü
naa'inrakat. ¹⁷ Je tü nakuaippakat na
manoujainsaliikana sümaa tü kasa
mojusü kee'ireekat naa'in, yüü'ülaa
meerü so'uweena wane ka'i. Alu'ujasa
chi wayuu aa'inrakai tü nuluwataakat
anain Maleiwa, ayateechi nümaa
süpüla ka'ikat süpüshua.

Ee jaa'in noulia na ni'ipolokana Cristo.

¹⁸ Tachonniwaa, alü'ütsü joo tü ka'i
saja'lajaainjatkat o'u tü kasakalüirua
süpüshua. Aashin aapinnüin jia paala
sünaïn niweetajachin chi Ni'ipolokai
Cristo sülü'ütpa ka'ikat tia. Je joolu'u,
süka joulüinapain na nü'inüükana
Cristo, watüjaa aa'tulu sünaïn shiimüin
sülü'ülüin tia ka'ikat. ¹⁹ Ayu'laashii
wa'akajee na ni'ipolokana Cristo,
süka nnojoliin nekirajüin sünaïn tü
shiimüinkat maa aka tü wekirajakat
anain wayakana. Müleka wanaawaleje
tü kasa nekirajakat anain sümaa tü
wekirajakat anain, yaashiije naya
wamaa. Otta süka no'unüin wa'akajee,
atüjaana aa'uchii naya sünaïn waneein
sümüin tü kasa nekirajakat anain.

²⁰ Alu'ujasa jümüin jiakana,
aapünüshi chi Naa'inkai Maleiwa
nütüma Cristo chi Maainjalasaikai.
Je saa'ujee eeichipain chi Naa'inkai
Maleiwa jümaa, jütüjaa aa'ut
jüpüshuale'eya tü shiimüinkat.

²¹ Tashajüin joolu'u jümüin süka
jütüjaain saa'u tü shiimüinkat,
nnojotsü sükajeejatiin matüjaain
jia. Nnojoliishii jia müin aka naa'in
na ekirajüliikana sünaïn alawaa,
sünaïn nnojolüin jamajatüin namüin
tü shiimüinkat. ²² ¿Jarai chi wayuu
alaaka? Nia chi ayouktakai Jesús

sünain niain Cristoin Nüneekajalakai Maleiwa. Je süka niyouktüichipain chi Nüchonkai Maleiwa, niyouktüin chi Maleiwakai wanaa nümaa, chi Nüshikai Jesús. Watüjaakalaka naa'u sünain ekirajülin alawaa süka niain wane chi ni'ipolokai Cristo. ²³Chi ayouktakai Jesús chi Nüchonkai Maleiwa sünain niain Cristoin, nnojishi nuuntüin wanaawajiraain naa'in nümaa chi Maleiwakai Nüshikai Jesús. Alu'usa chi wayuu eekai nünoujain sünain niain Jesús chi Nüneekajalakai Maleiwa, je müsia nüküjain nüchiki sümüin wayuu, wanaawajiraasü naa'in nümaa Maleiwa.

²⁴Anashii müleka ayatüle jia jülüjüin jaa'in tü shiimüin ekirajünakat anain jia paala, süpüla wanaawajiraain jaa'in waneepia nümaa chi Nüchonkai Maleiwa je nümaa chi Washikai Maleiwa. ²⁵Jalia motojoyoo jaa'in sünain pansaain nünüiki Maleiwa jümüin süpüla ni'iratüinjatüin jaa'in süpüla eenjanain jia nümaa weinshi.

²⁶Tü karaloukta tashajakat joolu'u jümüin, süpülatatü aapiria jia süpüla ein jaa'in noulia na ekirajülüikana sünain alawaa, süka jamüin, kee'ireein ma'i naa'in jüjüünjanain jia sümüin nanüiki. ²⁷Otta süka naapünüin chi Naa'inkai Maleiwa jümüin nütüma Cristo chi Nüchonkai Maleiwa, ee jümata jaa'in sünain ayatüinjanain jia sünain wanaawajiraain jaa'in nümaa. Chi Naa'inkai Maleiwa, müichia nnojolin o'unüin juulia. Waneepiashi nia sulu'u jaa'in süpüla nikirajüinjanain jia sünain tü pütchi shiimüinkat, tü nüchikimaajatkat Maleiwa. Nnojoleechi aküjain alawaa jümüin. Je süka jümaain

nia waneepia, nnojotsü che'ojaain jikirajüünjanain sütüma wayuu naatajatü.

Wanaawajirawaa aa'in nümaa Cristo

²⁸Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, anashii ayatüle jia sünain wanaawajiraain jaa'in nümaa Cristo, süpüla talatüinjatüin waa'in wapüshua niitaapa nüchikua, suulia japülüjain waya nu'upala nüntapeena. ²⁹Soto jaa'in Cristo sünain naa'inrüin tü anasükat waneepia. Je jütüjaa aa'ulu sünain shiimüin niain nüchoin Maleiwa chi wayuu aa'inrakai tü kasa anasü nikirajakat anain Cristo.

3 ¹Mülo'ushaata ma'i tü waaliikat nüpüla chi Maleiwakai. “Tachonni jia”, nümakalaka wamüin. Shiimüinpaja nüchooin waya. Oo'ulaka na manoujainsaliikana, süka mochoojüin no'u chi Maleiwakai, nnojotsü nayaawatüin aa'u sünain nüchooin waya. ²Tawalayuwaa, mayaaainje nüchooin waya Maleiwa maa'ulu yaa, nnojoliyülia ee'iyatünüin wamüin jamüinjatüin wakuaippa so'uweena wane ka'i. Shia'la watüjaaka aa'u sünain meenain aka waya naa'in Cristo sünain anain so'uweena tü ka'i niweeteekat o'u nüchikua, sünain we'reerüin nu'upünaa. ³Je maa'ulu yaa, saa'u meenain aka waya naa'in Cristo so'uweena ka'ikat tia, anakaja joolu'u müleka woo'ulaale suulia tü yarüttakat atüma waa'in, maa aka Cristo wulein naa'in nu'upala Maleiwa.

⁴Tü kaainjalaakat, shia tü ayouktaakat tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai. Chi wayuu kaainjarakai, moonoolosai sümaa tü nümakat Maleiwa nümüin.

⁵Jütüjaa aa'uchi Jesucristo sünnain maainjalain nia, je sünnain nüntüin wa'akamüin süpüla nüla'ajaa'injatüin waainjala woulia. ⁶Chi wayuu eekai wanaawajiraain naa'in nümaa Cristo, nnojishi ayatüin sünnain kaainjalaa, nuu'ulaain suulia. Alu'ujasa chi wayuu ayatakai sünnain kaainjalaa, shiimüin sünnain nnojolin ni'raajüin Cristo. Mochoojüshi no'u.

⁷Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, jalia jia suulia anoujaa alawaa. Chi wayuu eekai naa'inrüin tü kasa anasü nikirajakat anain Cristo, wayuu anashi no'ulu'u Maleiwa, maa aka naa'in Cristo no'ulu'u. ⁸Alu'ujasa chi wayuu eekai ayatüin sünnain kaainjalaa sümaa naa'inrüin kasa mojusü, nüpüshi Satanás, chi sülaülashikai yolujaa. Aletüjülia chi Yolujaakai sünnain kaainjaralin paala nümaiwa, ayatshia sünnain kaainjaralin maa'ulu yaa. Eweetüshijese chi Nüchonkai Maleiwa süpüla naja'laje'erüinjatüin tü kasa mojusü naa'inrakat chi Yolujaakai. ⁹Chi wayuu eekai nüchoin Maleiwa, nnojishi ayatüin sünnain kaainjalaa, süka shii'iranajaa'itpain naa'in nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Oo'ulaashi nia suulia naainjala, süka nüchoinchipain Maleiwa. ¹⁰Tü nakuaippakat na nüchoinkana Maleiwa, wane'e sümüin suulia nakuaippa na nüpüshikana chi Yolujaakai. Chi wayuu nnojikai aa'inrüin tü kasa anasü nikirajakat anain Cristo, sümaa maalin nüpüla na anoujashiikana, nnojishi nüchoin Maleiwa nia.

Sukuaippa na anoujashiikana sünnain aijirawaa

¹¹Otta jiakana, ¿kasa aluwataanaka anain jia nütüma

Maleiwa paala jikeroloiwa'aya sünnain anoujaa nünnain? ¿Kasasa joolu'u ekirajünaka anain jia nütüma? Aluwataanüshii waya wapüshua waneepia sünnain aijiraainjanain wapüla. ¹²Soto jaa'in paala sümaiwa nüchiki chi wayuu kanüliakai Caín, chi nüpüshikai chi Kama'üraikai. Soto jaa'in chi nimüliakai kanüliakai Abel, chi aa'inrakai waneepia tü anasükat nu'upala Maleiwa. Otta Caín, e'rüi wayümüin ma'i. O'utüna aa'inchi Abel nütüma süka süchunjain naa'in naa'u. Jalia jia majayaa aka jia naa'in Caín.

¹³Tawalayuwaa, jainkuujayaaka aa'in müleka jü'ürülaanüle anain natüma na manoujainsaliikana, maa aka kanain naa'in Caín chi nimüliakai. ¹⁴Nnojoliwa'aya wanoujain, müshii aka waya saa'in wayuu ouktüsü süka nnojolin kasajachin wamüin Maleiwa. Otta müsia joolu'u, süka alin wapüla na wawalayuukana, müinapa aka waya saa'in wayuu kato'ulu sünnain wanaawajiraaitpain waa'in nümaa Maleiwa. Alu'ujasa chi wayuu eekai maalin nüpüla na nuwalayuukana, müshi aka saa'in wayuu ouktüsü. ¹⁵Chi eekai kanain naa'in nuwalayuu, uwomuyuushi, maa aka naa'in Caín. Je mee'iranajaa'inyülia naa'in süpüla eeinjachin nia nümaa Maleiwa waneepia.

¹⁶Cristo, sünnain naapajiraain nikii süpüla ouktaa saa'u saainjala wayuu, nii'iyatüin wamüin jamüinjatüin wakuaippa süpüla aijiraainjanain waya wapüshua. Je joolu'u, müleka shiimüinre alin wapüla wane wawala, anakaja müleka waapiraale wekii noo'opünaa. ¹⁷Müleka kokoroloin jia sümaa nnojolin jümüliajüin

wane chi juwalakai che'ojaakai amüin kasa, ¿aapiraashii cheje jikii noo'opünaa? Nnojo. ¿Aishi cheje jüpüla chi juwalakai maa aka alin wayuu süpüshua nüpüla Maleiwa? Nnojo. Maalinsai nia jüpüla. ¹⁸Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, anakaja nnojorule “Aishi pia tapüla” wamüin ne'e süka wanüiki. Shia anaka alu'u waa'inrüle tü kasa anasukat namüin na wawalayuukana süpüla natüjaainjatüin saa'u sünain shiimüin naalii wapüla. ¹⁹⁻²⁰Müleka shiimüinre sünain aijiraain waya wapüla, watüjaajeerü aa'u sünain nüchooin waya Maleiwa. Ja'itairü nütüjaain saa'u waainjala sümaa nüchiajaain waya suulia, nüümüliajüin waya weinshi. Müleka mojule tü waa'inkat saaliijee waainjala, naapüin Maleiwa anaa aa'in wamüin süka wee'iyatüin naalii na wawalayuukana wapüla.

²¹Tawalayuwaa, müleka sotüle waa'in sünain nüümüliajüin waya Maleiwa, ja'itaina kaainjaraliin waya, nnojoleena waya mmolüin seema arütkawaa nüümülatu'umüin süpüla achuntaa nüümüin. ²²Naapeerü chi Maleiwakai wamüin tü wachuntakat, saa'ujee waa'inrüin tü nuluwataakat anain otta tü talatakat atüma naa'in.

²³¿Kasa nuluwataaka anain wayuu süpüshua? Nuluwataain waya sünain wanoujainjanain nüinain Jesucristo, chi Nüchonkai, je sünain aijiraainjanain wapüla wawalayuu, maa aka tü nikirajakat anain Jesús.

²⁴Eeshi Maleiwa namaa na wayuu aa'inrakana tü nuluwataakat anain, je wanaawajiraasü naa'in nümaa. Je chi Naa'inkai Maleiwa, chi aapünakai nütüma wamüin, nükaaliijain waya süpüla watüjaainjatüin naa'u Maleiwa sünain ein nia wamaa.

Ee jaa'in noulia na ekirajüliikana sünain alawaa.

4 ¹Tawalayuwaa, jalia motojoyoo jaa'in na nüümüikimaajanayaakana Maleiwa. Jalia jia suulia jünoujajüin süpüshua tü nikirajeekat anain wane wayuu eekai nüntüin ja'akamüin. Shia anaka alu'u müleka jülüjüle jaa'in palajana tü pütchikat süpüla jütüjaainjatüin saa'u müleka shiimüinre sünain nüümüikin Maleiwa tü nikirajakat anain. Süka jamüin, wainma na nüümüikimaajanayaakana Maleiwa sainküin mmakat maa'ulu yaa. ²¿Jamüsü süpüla watüjaainjatüin saa'u sünain ein chi Naa'inkai Maleiwa nümaa wane ekirajüi? Shia müleka nikirajüle sünain wayuuin Jesucristo sünain antaa sa'akamüin wayuu, wayaawatakalaka naa'u sünain ein chi Naa'inkai Maleiwa nümaa. ³Akaajasa müleka nunujalajüle nüchiki Jesús sünain wayuuin nia, watüjaa aa'ulu sünain nnojolin chi Naa'inkai Maleiwa nümaa. Tü pütchi alawaa nikirajakat anain, e'itaauschi nikiiru'u nütüma chi Ni'ipolokai Cristo. Otta jiakana, jaapapü'ü achikichi nia sünain nüntajachin sa'akamüin wayuu. Je joolu'u maa'ulu yaa, eechipa wa'akamüin.

⁴Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, süka nüpüshinapain jia Maleiwa, juuntuin jükatalaain suulia tü alawaa nekirajakat anain na nüümüikimaajanayaakana Maleiwa. Süka jamüin, chi Naa'inkai Maleiwa jümaakai waneepia, alana'aleesia ma'i nüpülain nuulia Yolujaakai sümaakai tü wayuu manoujainsatkalüirua. ⁵Kamalainsü nanüiki na nüümüikimaajanayaakana

Maleiwa sümüin tü manoujainsatkalüirua, süka napüshin naya je süka naashajaain süchiki tü kasa keejiakat namüin. ⁶Saa'ujee nüpüshin waya Maleiwa, maa aka eere wane wayuu kamalainkat amüin wanüiki, nia eekai shiimüin sünain ni'raajüin Maleiwa. Je chi ayouktakai tü wekirajakat anain, nnojoshi nüpüshin Maleiwa. Shiakalaka watüjaain aka saa'u jaralüin ekirajüin sünain tü shiimüinkat je sünain tü alawaakat.

**Ayatüinjana aijiraain na
anoujashiikana**

⁷Tawalayuwaa, süka alin waya nüpüla chi Maleiwakai, anashii müleka aijiraale waya wapüla. Wane wayuu, müleka aire tü wayuukolüirua nüpüla, atüjaaneechi aa'u sünain ni'nnaajünüin Maleiwa nütüma je nüchoinchipain nia. ⁸Müleka maalinre nüpüla wayuu, nnojoshija ni'raajüin chi Maleiwakai, süka nii'iyatüin wamüin waya nüchoinkana jamüinjatüin wakuaippa süpüla alinjatüin wayuu süpüshua wapüla, maa aka alin waya nüpüla. ⁹¿Jamüsü watüjaaka'a saa'u alin waya nüpüla Maleiwa? Shia süka nuluwataain chi waneeshikai Nüchon yaa mmolu'umüin süpüla nii'iratüinjatüin waa'in süpüla eenjanain waya nümaa chaa iipünaa. ¹⁰¿Washatüin tü aijirawaakat saa'ujee alin ma'i chi Maleiwakai wapüla? Nnojo. Washatüin saa'ujee alin ma'i ne'e waya nüpüla chi Maleiwakai. Nuluwataainjese chi Nüchonkai süpüla ouktüinjachin saa'u waainjala süpüla nüla'ajaainjatüin

woulia. ¹¹Tawalayuwaa, anuu tanüiki jümüin süchikua: Saa'u alin ma'i waya nüpüla chi Maleiwakai, anakaja aijiraale waya wapüshua. ¹²Wainma wayuu eekai nnojolüin sütüjaain saa'u saalii nüpüla Maleiwa sükajee nnojolin shi'rüin nia. Müleka aire na wayuukana wapüla, nayaawateerü aa'u sünain een chi Maleiwakai wamaa je alin naya nüpülaya. Je sükajee tia, kettaasü tü nüchekakat chi Maleiwakai wapüleerua.

¹³Watüjaa aa'ulu sünain wanaawajiraain waa'in nümaa chi Maleiwakai je sünain een nia wamaa, süka naapüin chi Naa'inkai wamüin. ¹⁴Je saa'u te'rüin chi Nüchonkai Maleiwa, taküjakalaka nüchiki sümüin wayuu sünain ajütüüshinkain nia nütüma chi Nüshikai süpüla nu'tte'erüinjatüin wayuu yaa sulu'u mmakat süpüshua. ¹⁵Sünainjee waküjain nüchiki Jesús sümüin wayuu sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa, watüjaa aa'ulu sünain wanaawajiraain waa'in nümaa Maleiwa je sünain een nia wamaa. ¹⁶Shiimüin ma'i sünain alin waya nüpüla Maleiwa.

Nikirajüin waya chi Maleiwakai sünain jamüinjatüin saaliipala wayuu wapüla maa aka waalii nüpüla niakai. Chi aikai apüla wayuu, wanaawajiraasü naa'in nümaa Maleiwa süka een nia nümaa. ¹⁷Maa aka nii'iyatüin Cristo sümüin wayuu sünain alin nayakana nüpüla chi Maleiwakai, akaajaa wayakana, anakaja washatüle no'upala tü nukuaippakat Cristo. Müleka waa'inrüle tia, kettaasüja tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua sünain alin wayuu süpüshua wapüla. Je nnojoleena waya mmolüin neema

so'u tü ka'i wasouktinneenakat o'u ni'ipajee saa'u tü kasa waa'inrapü'ukat kataiwa'aya wo'u. ¹⁸Nnojoliishii waya mmolüin neema, süka watüjaain saa'u süna'in shiimüin nüchooin waya je alin waya nüpüla. Chi wawala eekai mmolüin neema, nnojotsü niyaawatüin aa'u naalii nüpüla Maleiwa je nnojotsü niyaawatüin aa'u süna'in masalajanaitpain naainjala.

¹⁹Wayakana, aijiraashii wapüla wapüshua je aishi wapüla chi Maleiwakai süka alin waya nüpüla palajana. ²⁰“Aishi tapüla chi Maleiwakai”, nümüle wane wayuu süna'in kanaain naa'in nuwalayuu, aküjashi ne'e na'alain. Nnojoliireje alin nüpüla na nuwalayuukana nümaakana, nialeekaja aijeematüin Maleiwa nüpüla, nnojoiishija ni'rüin. ²¹Soto jaa'in tü nuluwataakat anain waya chi Maleiwakai: Na wayuu aikana apüla Maleiwa, ai napüla na nawalayuukana wanaa nümaa.

**Nayamülüin na anoujashiikana
tü mojusukat**

sükajee tü nanoulakat

5 ¹Waya na nüchookana Maleiwa, waya anoujakana nünain Jesús süna'in nia'in ya Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa. Müleka “Aishi wapüla chi Maleiwakai” wamüle, anakaja aire wapüla na wawalayuukana saa'u nüchooin naya Maleiwa wanaa wamaa. ²¿Jamüsü watüjaaka'a saa'u naalii na nüchookana Maleiwa wapüla? Shia süka alin wapüla Maleiwa, je süka waa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain waya. ³Müleka waa'inrüle tü nuluwataakat anain

waya chi Maleiwakai, shiimüin alin nia wapüla. Je tü nuluwataakat anain waya, nnojotsü isain wachiki. Wounteerü waa'inrüin süka nüchooin waya. ⁴Süka nüchooin waya chi Maleiwakai, nnojoleena kaainjalain waya mayaasüje napüleeruain waa'in na manoujainsaliikana. ¿Kasa wayamülaka aka tü mojusukat? Wayamülüin sükajee tü wanoulakat. ⁵¿Jarai ayamülaka tü mojusukat saa'u mmakat? Niaja ne'e chi anoujakai nünain Jesús süna'in niain Nüchoin Maleiwa.

⁶Wanaa sümaa nuwoutisaajünüin Jesús süka wüin, niatüjülia chi Cristokai anülia Nüneekajalakai Maleiwa. Je wanaa sümaa naapajiraain nikii süpüla ouktaa sümaa amülain nüsha, ayatshia niain chi Nüneekajalakai. Watüjaa aa'uchi niain Nüchoin Maleiwa süka nüküjünüin achiki nütüma chi Naa'inkai Maleiwa aküjakai shiimüin weinshi. ⁷⁻⁸Watüjaa aa'ulu süna'in shiimüin tü nümakat chi Naa'inkai Maleiwa wamüin, süka we'rüin Jesús yaa mmalu'u süna'in nuwoutisaajünüin je süna'in nu'utinnüin aa'in. Tü nüküjakat chi Naa'inkai Maleiwa wamüin, wanaawasü sümaa tü nümakat chi Washikai Maleiwa chakai iipünaa oo'ulaka tü nümapü'ukat Jesucristo, chi kanüliakai “Pütchi” münüin. ⁹Maa aka wanoujain tü süküjakat wamüin wane wayuu, alana'aleesia süna'in anain süpüla anoujünaa tü nüküjakat chi Naa'inkai Maleiwa wamüin süka shiain nünüiki Maleiwa. Je nüküjain chi Maleiwakai nüchiki Jesús wamüin süna'in shiimüin niain Nüchoin. ¹⁰Chi eekai nünoujain nünain chi Nüchonkai Maleiwa,

nütüjaweerü aa'u sünaïn shiimüïn tü nüküjakat Maleiwa sünaïn niain Jesús chi Nüchonkai. Chi ayouktakai nüchiki Jesús sünaïn niain Nüchoïn Maleiwa, a'alaajünüşhija Maleiwa nütüma. ¹¹ Je nüüiki chi Maleiwakai sümüïn wayuu süpüshua, müsü mayaa: "Sünaïnjee tü naa'inrakat chi Tachonkai ouktaiwa'aya saa'u jaainjala, tee'irateerü jaa'in süpüla eenjanain jia tamaa waneepia". ¹² Chi wayuu eekai wanaawajiraain naa'in nümaa chi Nüchonkai Maleiwa, nütüjaweerü aa'u sünaïn shiimüïn shii'iranajaain naa'in. Alu'ujasa chi eekai nnojolüïn wanaawajiraain naa'in nümaa chi Nüchonkai Maleiwa, anashi niyaawatüle saa'u sünaïn mee'iranajainyülüïn naa'in. Maleeichija nnojolin een nümaa chi Maleiwakai.

Nnojoliishii ayatüïn kaainjalain na anoujashiikana

¹³ Jia anoujakana nünaïn Jesucristo sünaïn niain chi Nüchonkai Maleiwa, tashajüïn jümüïn tüü süpüla jütüjaainjatüïn saa'u sünaïn shii'iranajaain jaa'in süpüla eenjanain jia weïnshi nümaa Maleiwa. ¹⁴⁻¹⁵ ¿Jamüïnjatü wakuaiippa sünaïn arütkawaa nümulatu'ümüïn chi Maleiwakai süpüla achuntaa nüümüïn? Müleka wachuntüle nüümüïn tü nüchekakat wapüleerua, ja'itairü wachuntüïn kasa eekai een, watüjaa aa'ulu sünaïn naapüïn wanüiki. Je süka watüjaain naa'u sünaïn naapüïn naapeerüïn tü kasa wachuntakat nüümüïn.

¹⁶⁻¹⁷ Süka jütüjaaitpain saa'u shii'iranajaain jaa'in, anakaja

jüchuntüle naa'u wane juwala müleka kaainjarale nia. Müleka naa'inrüle kasa mojusü, kaainjalaichipa süka tia. Eesü aainjalaa eekai ouktajachin sütüma. Nnojoiishi taluwataain jia sünaïn achuntaa saa'u. Akaajasa müleka naa'inrüle aainjalaa eekai nnojolin ouktajachin sütüma, anashii jüchuntüle naa'u. Je chi Maleiwakai, nükaaliijeechi chi juwalakai süpüla anaawainjachin nia nümaa nüchikua.

¹⁸ Watüjaa aa'ulu sünaïn nnojolin ayatüïn kaainjalain chi wayuu eekai nüchoïn Maleiwa. Aa'inmajünüshi nia nütüma chi Nüchonkai Maleiwa sulia nüta'ünnüïn nütüma chi Kama'üraikai. ¹⁹ Watüjaa aa'ulu sünaïn shiimüïn nüchooin waya Maleiwa. Otta tü wayuu manoujainsatkalüirua sulu'u mmakat süpüshua, nia aluwataaka saa'u chi Yolujaakai. ²⁰ Je watüjaa aa'ulu sünaïn nüntüïn chi Nüchonkai Maleiwa wa'akamüïn süpüla we'raajüinjachin chi Nüshikai nütüma, aküjakai shiimüïn, je süpüla wayaawatüïnjatüïn saa'u tü nikirajakat anain. Je sünaïnjee tü naa'inrakat Jesucristo chi Nüchonkai Maleiwa, wanaawajiraasü joolu'u waa'in nümaa je nümaa chi Nüshikai. Wanoujain nünaïn Jesucristo chi waneeshikai sünaïn Maleiwain. Je nünaïnjee Cristo, ee'iranajaasü waa'in süpüla eenjanain waya waneepia nümaa Maleiwa.

²¹ Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, saa'u ji'raajüïn chi Maleiwakai, chi waneeshikai Maleiwa, jalia jia suulia jüüjüjüïn namüïn na maleiwayaashiikana aküjünakana achiki natüma na ekirajüliikana sünaïn alawaa. Amén.

Chiirujatkat Karaloukta nütüma

JUAN

¹Taya, chi laülaakai napüleerua na anoujashiikana nünain Jesucristo sulu'u tü outkajaaleekat yaaya, tashajüin joolu'u pümüin wawala aneekuushikat nütüma Maleiwa, oo'ulaka namüin na püchooinkana, na a'waajüshiikana Maleiwa jutkatshiikana cha'aya, jia aishiikana tapüla saa'u jünoujain tü shiimüinkat wanaa tamaa. Je nnojoliishii jia alin ne'e tapüla tamüiwa. Aishii jia süpüla tü wayuukolüirua süpüshua eekai sütüjaain saa'u tü shiimüinkat.

²Tashajüin jümüin süka jikirajuushin sünain tü shiimüinkat. Tacheküin süpüleerua jülüjüin jaa'in tü shiimüinkat süpüla jünoujainjatüin shia waneepia.

³Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Washikai Maleiwa otta nümüin Jesucristo chi Nüchonkai süpüla nee'iyatüin na'anasia jümüin, süpüla namüliajüin jia, je süpüla naapüin wane anaa jümüin. Kasataalejese ayatüin jia sünain tü shiimüinkat sümaa ajjiraain jia jüpüla jüpüshua.

⁴Talatashaatasü ma'i taa'in süka taapüin jüchiki sünain ayatüin jia sünain anoujaa tü shiimüinkat, maa aka saa'in tü nuluwataakat anain waya chi Washikai Maleiwa.

⁵Tawalayuwaa, jiakana aishiikana

tapüla, tü tashajakat achiki joolu'u jümüin, shia tü nuluwataatjütükalia anain jia Maleiwa. Nnojotsü waneein pütchi naatajatü. Aluwataanüshii waya paala sümaiwa süpüla ajjiraainjanain waya wapüla wapüshua. Shia ne'e tacheekaka jüpüleerua maa'ulu yaa. ⁶Müleka waa'inrüle süpüshua tü kasa nuluwataakat anain waya Maleiwa, watüjaajeerü aa'u shiimüin alin nia wapüla je ajjiraain waya wapüla. Je tü waapakat achiki wekeroloiwa'aya sünain anoujaa, shia tü ajjirawaakat wapüla wapüshua waneepia.

⁷Ekerotüsü wainma ekirajünnüü sünain alawaa sa'akamüin wayuu sainküin mmakat süpüshua. Naya na anujulajakana nüchiki Cristo sünain nüntüin sünain wayuuin sa'akamüin wayuu. Naya na nüpüshikana chi Ni'ipolokai Cristo, chi Ekirajüikai Alawaa. ⁸Jalia jia suulia sümalaja'alaain tü jiyataakat apüla saaliijee jüüjüwaa namüin na ni'ipolokana Cristo. Jüchechera jaa'in sünain anoujaa tü shiimüinkat, süpüla juwalaajüneenain jia so'uweena wane ka'i nütüma Maleiwa saa'u tü kasa anasü jaa'inrakat. ⁹Watüjaa aa'ulu jaraliin na ekirajülii nnojoliikana wanaawajiraain aa'in nümaa

Maleiwa. Naya na eekana nekirajüin sünain wane kasa naata suulia tü shiimüinkat nikirajakat anain Cristo. Otta na ayatakana sünain nekirajüin tü shiimüinkat nikirajakat anain Cristo, wanaawajiraasü naa'in nümaa Maleiwa otta nümaa chi Nüchonkai. ¹⁰Müleka nüntüle wane wayuu jünainmüin eekai nnojolin nikirajüin tü shiimüinkat nikirajakat anain Cristo, nnojo kamaneein jia nümüin. ¹¹Chi eekai kamaneein nümüin, nükaaliijüin nia sünain tü mojusukat.

¹²Kettaasü tü tashajüinjatkat joolu'u jümüin sulu'u tü karalouktakat, ja'itairü isain wainma tü tashajeekat jümüin. Kasataalejese tountüin to'unüin jünainmüin süpüla taashajaainjachin jümaa jümülatu'u. Tatüjaa aa'ulu sünain talateerüin ma'i taa'in müleka too'ulaküle tia.

¹³Asakitshii jünain na a'waajüshiikana Maleiwa, na jutkatshiikana yaaya, na aneekuushikana nütüma Maleiwa maa aka jiakana.

Apünüintuaitkat Karaloukta nütüma

JUAN

¹Taya, chi laülaakai napüleerua na anoujashiikana nünain Jesucristo sulu'u tü outkajaaleekat yaaya, tashajüin joolu'u pümüin tawala Gayo, pia aishikai tapüla saa'u pünoujain tü shiimüinkat wanaa tamaa. ²Tawalachee, tatüjaa aa'ulu sünain talatüin Maleiwa pümaa. Kasataalejese ayatüin lotüin pia sünain anoujaa otta sünain nnojolin ayuulin pia. ³Talatüsü ma'i taa'in taapaiwa'aya püchiki aküjünakat tamüin natüma wane wawalayuu ale'ejakana yaamüin chajee püma'anajee. Naküjain püchiki tamüin sünain pünoujain tü shiimüinkat waneepia otta sünain paa'inrüin tü nüchekakat chi Maleiwakai püpüleerua süka pütüjaain saa'u sünain shiimüin tü nümakat pümüin. ⁴Talataleesia ma'i taa'in taapapa nachiki na tachooinkana, na takaaliijalakana sünain tü nanoulakat, sünain noonooin waneepia sümaa tü shiimüinkat ekirajünakat anain naya, maa aka paa'inrüin piaka'iyä.

⁵Tawalachee, tatüjaa aa'uchi pia sünain kamaneein waneepia namüin na wawalayuukana eekai nantapünaain pünainmüin, mayaashiije nnojoliin pi'raajüin. ⁶Je nale'ejapa chajee na wawalayuukana

yaamüin, naküjain püchiki sümüin tü a'waajüsükalüirua Maleiwa yaaya sünain pii'iyatüin namüin sünain alin ma'i naya püpüla. Je nale'ejapeena pünainmüin so'uweena wane ka'i sünain pi'iyouin naya, tatüjaa aa'uchi pia sünain pükaaliijainjanain naya nachikua süpüla na'yataain nümüin Maleiwa. ⁷Sünain no'unüin nepialu'ujee süpüla aküjaa nüchiki chi O'tte'erükai, nnojoliishii achuntüin sümüin tü manoujainsatkalüirua tü kasa che'ojaakat namüin süpüla o'unaa. ⁸Je sükajee tia, anashi müleka ayatüle pia sünain kamaneein namüin na puwalayuu eekai nantapünaain pünainmüin sünain a'yatawaa nümüin chi Senyotkai, süpüla wanaawajirainjatüin paa'in waneepia namaa sünain ekirajaa tü shiimüinkat.

⁹Tü taluwataakat anain sulu'u tü karaloukta tashajakat paala jümüin jia a'waajüshiikana Maleiwa cha'aya, ayouktünüsü nütüma chi wayuu ja'akakai, Diótresfesai anülia. Nnojoliishii jamajanain waya nümüin, süka nücheküin sülateein nujut puulia sünain laülwaa jüpüleerua jia anoujashiikana jüpüshua. ¹⁰Je müleka to'unule

jünainmüin, taashajaweerü achiki jümaa tü naa'inrakat sünnain niperulajüin waya sümaa ni'rülin wayumüin wamüin. Nnojotsü shiain ne'e sümüiwa tü kasa mojusü naa'inrakat. Mamaneesai nia namüin na wawalayuu aküjülüikana nüchiki chi O'tte'erüikai, na chapünaakana jünainmüin. Je na wayuukana ja'aka eekai kamaneein namüin na antakana jünainmüin, achiajaanüshii naya nütüma sümaa najütünüin nütüma sulu'ujee tü outkajaaleekat.

¹¹⁻¹²Taluwataain joolu'u pünainmüin wane wawala kanülüashi Demetrio. Kojutshi nia sütüma tü anoujasükaliürua sainküin mmakat süpüshua, sünnain "Anashi ma'i nia süka nikirajüin waya waneepia sünnain tü shiimüinkat" sünnain maa nümüin. Akaajaa wanüiki wayakana yaaje'ewaliikana nüchikiya. Je pütüjaa aa'ulu sünnain shiimüin süpüshua tü waküjakat pümüin.

Tawalachee, nnojo püshatüin tü kasa mojusü saa'inrakat tü wayuukolüürua eekai müin aka naa'in Diótfrefes. Shia anaka alu'u müleka püshatüle tü kasa anasü saa'inrakat wayuu eekai müin aka naa'in Demetrio. Chi wayuu eekai naa'inrüin waneepia tü anasükat, nüchon Maleiwa nia. Otta chi eekai naa'inrüin waneepia tü mojusükat, nnojoiishi ni'raajüin Maleiwa süka nnojolin nüchoin.

¹³Kettaasü tü tashajüinjatkat joolu'u pümüin sulu'u tü karalouktakat, ja'itairü isain wainma tü tashajeekat pümüin.

¹⁴Kasataalejese tountüin to'unüin pünainmüin maalü süpüla taashajaainjachin pümaa pümülatu'u.

¹⁵Tachuntüin joolu'u nümüin Maleiwa paa'u süpüla naapüinjachin wane anaa pümüin. Asakitshii pünain na puwalayuukana yaaya. "Asakitshii jünain", pümawalai namüin na wawalayuukana cha'aya wane'ewaie nakua.

Karaloukta nütüma

JUDAS

¹Taya, wane nüchepchiakai Jesucristo, Judaskai anülia, nuwalakai Santiago, ashajüshi joo taya jümüin jia eenakuushikana nütüma chi Washikai Maleiwa sümaa alin jia nüpüla, jia aa'inmajuushikana nütüma Jesucristo. ²Achuntüshi joo taya jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla nümüliajüin jia je süpüla naapüin wane miyo'u anaa jümüin. Kasataalejese jiyaawatüin saa'u süna'in shiimüin alin ma'i jia nüpüla Maleiwa.

Süsaleena na ekirajüliikana süna'in alawaa saaliijee naainjala

³Tawalayuwaa, jia aishiikana tapüla, kee'ireepü'üsü taa'in tashajeein jümüin süchiki tü o'tte'ennakat anainjee waya. Otta müsia joolu'u, anasü saa'in tamüin teme'ejüle jaa'in süpüla eejiraainjanain jia noulia na ekirajüliikana süna'in alawaa süpüla nnojölüinjatüin sümalaja'alaajüin tü jünoulakat nünain Cristo, chi O'tte'erüikai. Aapünüitpa jümüin tü shiimüinkat nüchikikat, maa aka saapünüin namüin na nüchooinkana Maleiwa napüshua. Jalia jia joolu'u suulia kapülajüin jaa'in eekai waneajatüin suulia. ⁴Ashajüshi

taya jümüin tüü süka süntüitpain ja'akamüin wane ekirajünnüü süna'in alawaa. Nnojotsü sütüjaain aa'u wayuu süna'in alawaain tü nekirajakat anain. Mojutsai chi Maleiwakai natüma je nnojoiishi jamajachin namüin chi Wasenyotsekai Jesucristo, süka nnojolin niain laülaain naa'u saa'in namüin. Nnojoleena süsala'in naainjala süka anamia'in Maleiwa naajüin. Naa'inrakalaka waneepia kasa mojusü, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo. Shiimüin süsalaenain naya tü naa'inrakat nütüma Maleiwa so'uweena wane ka'i, maa aka tü ashajünakat achiki paala.

⁵Anasü saa'in tamüin taso'irüle jaa'in joolu'u süna'in nachiki na nüpüshikana Maleiwa wanaa sümaa nojuittinnüin nütüma sulu'ujee tü mmakat Egipto. Aja'ttüşhii naya nütüma napüshua eekai nnojoliin noonoin sümaa nünüiki. ⁶Akaajaa no'utku na aapiee chaje'ewaliikana eejee Maleiwa, ja'itaina e'itaashin naya nütüma süpüla laülawaa, nayouktüin tü e'itaanakat apüla naya sümaa no'unüin chajee eepü'üle na'yataain nümüin Maleiwa. Je sükajee tia, nnojoliishii

aawannüin naya nütüma Maleiwa. Nüjünajaain naya chaa wattamüin süpüla püreesainjanain waneepia sa'aka piyuushi wane'ere'eya süntapa tü nakalia süsalainjatkat o'u naya.

⁷Akaajaa paala sümaiwa na wayuu yarüttakana aa'in sulujunakana tü pueulokalüirua Sodoma oo'ulaka Gomorra je eekai pejein sü'ütpa'a, kaainjalashii naya waneepia, maa aka a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, je maa aka na tooloyuu ama'üjiraakana sümaa tooloyuu. Na'ajüin Maleiwa tia wayuukolüirua süka siki süsala saainjala, süpüla shiyaawatüinjatüin saa'u wayuu kaainjarannu sünain meenain aka naya süsala naainjala süka wane siki matüjainsat oyokujawaa.

⁸Akaajaa na ekerotshii kana jünainmüin sünain ekirajaa sünain alawaa, sünainjee kasa eekai ne'rüin na'lapüinru'u, naapüin ne'iruku süpüla naa'inrüin kasa mojusü yarüttakat atüma naa'in. Nayouktüin chi Senyotkai suulia laülaain nia naa'u otta e'rülüiyain wayumüin namüin na laülaayuushii chakana iipünaa süka nanüiki. ⁹Otta Miguel sümaiwa paala, mayaainje niain sülaülain tü aapieekalüirua, nnojoshi müin aka naa'in na ekirajülikana sünain alawaa ja'akakana. Wanaa sümaa nü'ülüjaain Miguel nümaa Satanás saa'ujee ni'iruku Moisés: "Nüchiajaajeechi pia Maleiwa", müshi ne'e nüümüin sümaa nnojolin e'rülüiyain wayumüin nia nüümüin süka nüümüiki. ¹⁰Otta na ekirajülikana sünain alawaa, mojusü nanüiki süümüin tü kasa nnojotkat natüjaain aa'u. Müshii

aka naya saa'in mürüt sünain naa'inrüin ne'e tü nachekakat namüiwa sünain nnojolüin jülüjüin naa'in tü naa'inrakat, müleka anale, müleka mojule. Shiimüin sünain aja'ttinneenain naya saaliijee tia so'uweena wane ka'i.

¹¹Aisha'ajaa na ekirajülikana sünain alawaa süka kasalajaneerüin namüin tü mojusü naa'inrakat. Nayouktüin Maleiwa maa aka naa'in Caín paala sümaiwa, chi e'rüikakai wayümüin süümüin tü nünoulatkat chi nimüliakai. Na ekirajülikana sünain alawaa, kachiirua aa'inchii washirüü, maa aka naa'in Balaam chi nünuikimaajachikai Maleiwa paala sümaiwa, chi aa'inrakai kasa mojusü shii'iree walaain nüümüin. Je nayouktüin na eekai aneekünüin süpüla laülaain naa'u, maa aka naa'in Coré paala sümaiwa, chi o'utinnakai aa'in saaliijee niyouktüin Moisés süpüla laülaain naa'u. Meena aka naya naa'in Coré sünain no'utüneenain aa'in mapeena.

¹²Mee'erapalashii jia sütüma wayuu, süka maa'in naa'in na ekirajülikana sünain alawaa wanaa sümaa nekaain jümaa tü ekawaa sotiünjatkat aka jaa'in chi Senyotkai. Je nnojoliishii japülin naya sükajee tia. Naa'inmajeein jia naashin. Na'alain ne'e, shia kapülaka ne'e naa'in nakuaippa süümüiwa. Je süka nnojolüin pansaain nanüiki, müshii aka naya saa'in wane siruma eekai sülatüin ne'e sümaa nnojolüin sü'itüin tü juyakat sütüma. Je süka nnojolüin jükaaliijüntüin süka tü nekirajakat anain, müshii aka naya saa'in wane wunu'u eekai machoin so'u sükalia süpüla kachoinjatüin, tü atu'utünakat süka ouktüitpain shia. ¹³Süka yarüttüin saa'in wayuu müleka

sünoujale tü alawaa nekirajakat, müshii aka naya saa'in tü süshikat palaa süna'in süpütüin kasa wainma eekai yarüttüin yaa sotpa'a. Müshii aka naya saa'in awalaasü eekai sülatüin süna'in kettatüin sa'akamüin tü piyuushikat, süka najütüneenain sa'akamüin tü piyuushikat nütüma chi Maleiwakai süsala naainjala.

¹⁴Tü taküjaitpakat jümüin, nüküja achikit Enoc chi nuu'uliwo'ukai Adán maa aka 200 juya süchikijee ouktüin Adán. Müsü nünüiki Enoc:

“Shiimüin süna'in nüntajacheechin chi Maleiwakai süna'in einjaneenain watta naalin na apieekana nümaa, na akatalaushikana nütüma.

¹⁵Iseeichi nia süpüla kasalajaneerüin sümüin saainjala wayuu süpüshua nütüma.

Na wayuu kaainjaraliikana, na mojtukana atüma Maleiwa, nayaawateerü aa'u so'uweena ka'ikat tia süna'in e'rülüin ma'i naya wayumüin nümüin otta süna'in mojushaatain ma'i nanüiki nümüin”.

¹⁶Na ekirajülüikana süna'in alawaa, saa'u nnojolüin talatüin naya sümaa tü naa'inrakat Maleiwa, keke'eralii naya nümüin. Naa'inrüin waneepia tü kasa mojusü nachekakat ne'e namüiwa sümaa na'waataain sulu'u. Müleka kamaneere naya sümüin wane wayuu, süpülatatü ne'e nakaalijünüin nayakana namüiwa sükajee tia.

Kaalijiraainjana napüla na nawalayuukana

¹⁷Otta müsia tawalayuwaa, soto jaa'in tü naküjapü'ukat achiki paalainka sümüin wayuu

na Aluwataaushikana nütüma chi Wasenyotsekai Jesucristo, süna'in naapirüin shia soo'opünaa tü alatajateekat so'uweena wane ka'i. ¹⁸Mapü'üsü nanüiki: “So'uweena wane ka'i pejeba süpüla niitaainjachin Cristo, wainmeerü wayuu eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa. Neme'erainpaleena jia saaliijee tü jünoulakat”. ¹⁹Shia nachiki na antakana ja'akamüin maa'ulu yaa. Naa'inrüin ne'e tü nachekakat namüiwa, süka nnojolin ein chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u naa'in. Je jia anoujashiikana, nnojoliinapakalaka paa'inwain jia süna'in anoujaa sütüma tü nekirajakat anain.

²⁰Otta müsia tawalayuwaa, anakaja müleka ayatüle jia süna'in ekirajaa tü shiimüinkat süpüla jükaalijiraain süna'in koo'omüinjatüin jümüin sütsüin jaa'in süna'in anoujaa. Je saa'u ein chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u jaa'in, anakaja jüüjüüle jia nümüin süpüla juuntüin achuntaa nümüin Maleiwa. ²¹Iche jia nünain Cristo süpüla jiyaawatüinjatüin waneepia jaalin nüpüla Maleiwa. Je saa'u nümüliajüinapain jia chi Wasenyotsekai Jesucristo, anakaja jücheherüle jaa'in süma'inru'u ja'atapajüin nikeraajüin tü naa'inrakat süpüla einjanain jia nümaa süpüla ka'ikat süpüshua.

²²Anakaja müleka jümüliarüle na juwalayuukana eekai matsüin aa'in süna'in anoujaa süpüla katsüinjatüin naa'in. ²³Je müleka eere ja'aka eekai kale'eru'uin süchiki kaainjalaa, anakaja müleka jüchiajaale nia suulia tia süpüla nnojolinjachin süsala'in nia nütüma Maleiwa süka tü siki matüjainkat

oyokujawaa. Jükaaliija jümaala
na juwalayuukana napüshua eekai
kaainjalain süpüla najuittüinjanain
suulia. Otta jalia jia yarüttajayaa
aa'in sütüma tü kasa mojushaatakat
naa'inrakat.

Wane pütchi a'waajia chi Maleiwakai

²⁴Achuntüshi taya jaa'u joolu'u
nümüin chi Maleiwakai süka niain
aa'inmajüin jia suulia ojutuwaa.
Nia aa'inmajaka jia süpüla
jüsha'walaajeenain nü'ütpa'a
so'uweena wane ka'i sünain lotüin

jukuaippa no'ulu'u. Talataleejeeria
ma'i jaa'in so'u ka'ikat tia, süka
anashaateechin ma'i nia ji'rüin.
²⁵Anakaja joolu'u wa'waajüle
chi Maleiwa waneeshikai ma'i
sünain o'tte'erüin waya sünainjee
tü naa'inrakat chi Wasenyotsekai
Jesucristo. Kojutuleeshia ma'i
chi Maleiwakai watüma süka
pülashin ma'i nia sünain
aluwatawaa maa'ulu yaa, maa aka
nuluwataapü'üin paala sümaiwa je
maa aka nuluwataajeedin süpüla
ka'ikat süpüshua. Amén.

Süchiki tü

ALATEETKAT MAPEENA

Tü nüshajakat achiki Juan

1 ¹Anuu tü tashajakat, taya Juankai anülia, süchiki tü kasa alatajatkat maalü ee'iyatünakat tamüin nütüma wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa ajütünakai tanainmüin nütüma Jesucristo. Ee'iyatünüsü shia paala nümüin Jesucristo nütüma Maleiwa süpüla nüküjirünjatüin namüin na anoujashiikana nünain. ²Tashaja achikit süpüshua tü te'arakat, maa aka soo'opünaa nünüiki Maleiwa je soo'opünaa tü shiimüin nüküjakat tamüin Jesucristo. ³Anata'aleeshija'a ma'li chi wayuu eekai naashaje'erüin sümüin tü wayuukolüirua tü anuu tashajüin achiki sulu'u tü karalouktakat. Je anata'aleeshijaja ma'li napüshua na oonookana sümaa tü pütchi naapakat. Süka jamüin, alü'ütsü joo sükalia süpüla keraainjatüin shia.

A'waajünüshi Jesucristo nütüma Juan

⁴Taya Juankai anülia, ashajüshi taya jümüin jiakana anoujashiikana nünain Jesucristo chakana sulu'u tü akaratshisükat outkajaalee sulu'u tü mmakat kanüliakat Asia. Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla nii'iyatünjachin

na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapünjachin anaa jümüin. Shiimüin sünain een nia maa'ulu yaa, sünain eetüjülin nia nümaiwa, je sünain eenjachin nia waneepia süpüla ka'ikat süpüshua. Je achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, chi eekai nümaa sümülatu'u tü niinasekat chakat iipünaa eere nuluwataain, chi eekai jüma'aya wane'ewaie jukua chaa sulu'u tü akaratshisükat outkajaalee. ⁵Je achuntüshi taya jaa'u nümüin Jesucristo, chi lotokai akuaiippa sünain aküjaa nünüiki chi Maleiwakai, chi palajachikai sünain oso'irawaa aa'in süchikijee ouktaa, chi mülo'ushikai napüleerua napüshua na sülaülashiikana mma.

Anakaja wa'waajüle Jesucristo, süka alin ma'li waya nüpüla, je süka taashiinapain waya nütüma sünainjee ouktüin nia waa'ujee suulia süsalajüin waya waainjala. ⁶Anakaja wa'waajüle nia, süka ni'itaain waya wane'ewaie wakua süpüla a'yatawaa nümüin Maleiwa chi Nüshikai aluwataakai waa'u. E'itaaushi waya nütüma süpüla akaalinjaa na anoujashiikana sünain a'waajaa chi Maleiwakai. Kasataalejese kojutünjachin Jesucristo sütüma wayuu wainma

süpüla ka'ikat süpüshua, süka
laülaain nia saa'u kasa süpüshua.
Amén, anakaja wa'waajüle nia.

⁷Anteechi Jesucristo nüchikua
sa'aka tü sirumakat.
E'nneechi sütüma wayuu
süpüshua.

Otta ne'reechi nia na
noo'uliwo'ukana na wayuu
o'utakana naa'in paala.

Je so'uweena ka'ikat tia,
a'yalajeerü ma'i sümaa
mmoluu tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua.

Amén. Shiimüin sünnain
nüntajachin nüchikua.

⁸Je nüniiki chi Maleiwa
Aluwataakai, müsü mayaa: “Taya
kakamalaka kasa süpüshua, taya
ekeraajaka'aya shia. Taya chi
Pülashikai ma'i. Eeshi taya maa'ulu
yaa, eetüjü'iyaa taya tamaiwa, je
eeinjachi taya waneepia süpüla
ka'ikat süpüshua”.

**Aluwataanüshi Juan sünnain
ashajaa tü ni'rakat**

⁹Taya Juan chi juwalakai,
wanaawajiraasü takuaippa jümaa
sünnain waluwataaushin nütüma
Maleiwa je sünnain wachecherüin
waa'in su'unnaa tü müliaa we'rakat
saaliijee wanoujain nünnain Jesús.
Taküjainjatü joolu'u jümüin tü
te'rakat wanaa sümaa püreesain
taya chaa sulu'u wane mma
kanüliasü Patmos pasanainkat
sünnain palaa. Püreesashi taya
saaliijee tanoujain nüniiki Maleiwa
je saaliijee aküjaa sümüin wayuu
sünnain niain Jesús Tasenyotsein.
¹⁰Je so'u wane ka'i riminko,
na'anaain taya chi Naa'inkai
Maleiwa. Taapakalaka joo nüniiki
wane wayuu yaa tapücho'ujee

sünnain emetuluin ma'i, müsü aka
saa'in shi'ira konneeta, ¹¹sünnain
nüümüin tamüin: “Tü pi'reetkat
joolu'u, anakaja müleka püshajüle
shia sulu'u wane karaloukta süpüla
püjütüinjatüin shia sümüin tü
anoujasükalüirua tanain sulu'u tü
akaratshisükat outkajaalee chakat
sulu'u tü pueulokalüirua:

Éfeso,
Esmirna,
Pérgamo,
Tiatira,
Sardis,
Filadelfia, je
Laodicea”.

¹²Ojununtaashi joo taya süpüla
tatüjaainjachin naa'u jaralin chi
aashajaakai tamaa. Te'rakalaka
akaratshisü rampara oorole'eya
sütoutajee. ¹³Je pasanain sünnain
tü ramparakalüirua, te'rakalaka
wane müshi aka saa'in wayuu.
Kashe'inyouleshi nia. Je
nuluuwainpünaa, eesü wane
kuluulu oorole'eya. ¹⁴Je müsia
nu'wala, kasuushaatasü ma'i. Otta
no'u, müsü aka saa'in süchuwala
siki. ¹⁵Je tü nuu'uiikat, müsü aka
saa'in paira eekai eerolojuushin.
Otta tü nüniikikat, emetutsü ma'i
maa aka saa'in su'lotüin palaa.
¹⁶Je najapul'u yaa nikialu'ujee,
eesü akaratshisü jolotsü. Otta
naanükülü'ujee, ojuittüsü wane
chajaruuta piama asalü, kasasü
ma'i. Otta nu'upünaa, müsü aka
nuchuwala chi ka'ikai sütsüinru'upa.

¹⁷Je te'rapa nia, müichipa aka
taya saa'in wayuu ouktüsü palastüin
yaa nümulatu'u. Ni'itaakalaka
tü najapü nikiakat taa'u sünnain
maa tamüin: “Nnojo mmolüin pia.
Eetüjü'iyaa taya süpülapünaa kasakat
süpüshua je eeinjachi taya meinshi.

¹⁸Taya kataka atüma so'u wayuu. Mayaashije ouktüin taya paala, anii taya pi'ruin süna'in katüin to'u je ayateechi taya katüin o'u süpüla ka'ikat süpüshua. Eesü tama'ana tü shiyaaweinkat tü Hadeskat tü süpüleekat tü ouktüsükalüirua.

¹⁹“Pi'reerü joolu'u tü alatajatkat maa'ulu yaa je tü alateetkat mapeena. Anakaja müleka püshajüle shia. ²⁰Taküjeerü joolu'u pümüin tü nnojotkat sütüjaain aa'u wayuu paala soo'opünaa kasain kayaawasein tü akaratshisü jolotsü pi'rakat sulu'u tü tajapü tekiakat je kasain kayaawasein tü akaratshisükat rampara: Tü akaratshisükat rampara, shiyaawase tü akaratshisükat outkajaalee. Je tü akaratshisükat jolotsü, nayaawase na akaratshishiikana aapiee aa'inmajakana tü anoujasükalüirua sulu'u tia outkajaaleekalüirua.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Éfeso

2 ¹“Püshaja nümüin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Éfeso:

“Anuu nünüiki chi kajapulu'ukai tü akaratshisükat jolotsü nikialu'u, chi sa'akakai waneepia tü akaratshisükat rampara: ²Tatüjaa aa'uchii jia anoujashiikana chakana Éfeso süna'in jaa'inrüin kasa eekai anain. Ta'waajüin jia süka jüchecherüin jaa'in süna'in a'yatawaa tamüin. Tatüjaa aa'uchii jia süna'in jüünajaain jüma'anajee chi eekai

kama'üralin. Kayaawaseshii jia namüin na antakana ja'akamüin süpüla ekirajaa nünüiki Maleiwa naashin süna'in nnojölüin shiimüin aluwataashin tatüma. ³Sotüsü taa'in süna'in jüchecherüin jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat saaliijee tü jünoulakat tanain. Mayaainje mülia'in jia, ayatshi'iyaa jia ichein tanain.

⁴“Akaajaa tachiajaaka oulia jia, shia süna'in nnojoliin alin jüpüla na juwalayuukana maa aka alin jüpüla naya paalainka jikeroloiwa'aya süna'in anoujaa tanain. ⁵Soto jaa'in anapü'üin ma'i jukuaiippa namüin na juwalayuukana. Anakaja joolu'u müleka juu'tulaale suulia maalin naya jüpüla sümaa jaa'inrüinjatüin jüchikua tü kasa anasü jaa'inrapü'ukat namüin. Akaajasa nnojorule jaa'inrüin, antamaateechi taya süpüla taakatüinjatüin ja'akajee tü ramparakat aapünakat paala jümüin. ⁶Otta mayaashijee tachiajaainapain jia, sotüsü taa'in süna'in jiyouktüin wanaa tamaa tü naa'inrakat na nikirajüinkana Nicolás, na wayuu ekirajülüikana süna'in alawaa.

⁷“Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua. Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üraikai nütüma, te'itaajeechi nia süpüla niküinjatüin süchon tü wunu'u sulu'ukot tü na'apainsekak

Maleiwa, tü süchon katakat
atüma so'u wayuu.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Esmirna

⁸“Püshaja nümüin chi aapiee
aa'inmajakai tü anoujasükalüirua
tanain sulu'u tü outkajaaleekat
chakat sulu'u tü pueulokat Esmirna:

“Anuu nünüiki chi eetüjüika'iya
süpülapünaa kasakat süpüshua,
chi eenjachikai meinshi, chi
ouktakai paala süna'in süso'iraain
naa'in süchikijee: ⁹Tatüjaa aa'uchii
jia süna'in mülia'in ma'i maa'ulu
yaa je süna'in wayuuin mojuushii
jia. Otta soto jaa'in süna'in
wayuuin anashii jia nu'upala
Maleiwa. Je tatüjaa aa'uchii jia
süna'in mojuin sünüiki wayuu
jümüin. Na wayuu, nüpüshikana
Maleiwa naajüin. Na'alainpaja'a
ne'e shia, aluwataaushi ne'e
nütüma Satanás. ¹⁰Nnojo mmolüin
jia seema tü müliaa anteetkat
jünainmüin maalü. Tamüshii paala
jia: Eejeena eekai nata'ünneenain
ja'akajee süpüla püreesain
nütüma chi Yolujaakai süpüla
nüpüleeruain jaa'in shii'iree
jiyouktüin taya. Ji'reerü müliaa
süpüla poloo ka'i. Otta jia kana,
mayaasüje su'utinnüin naa'in
waneerua ja'akajee süna'injee tü
nanoulakat, anakaja jüchecherüle
jaa'in jüpiüshua süna'in anoujaa
waneepia. Soto jaa'in süna'in
juwalaajüeneenain tatüma.
Teenakeena jia tanainmüin süpüla
eeinjanain jia waneepia nümaa
Maleiwa.

¹¹“Müleka kapürale jaa'in
tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü

nümakat joolu'u chi Naa'inkai
Maleiwa jümüin jia anoujashiikana
sulu'u tü outkajaaleekalüirua
süpüshua. Je chi eekai
nükanajuuin chi Kama'üraikai
nütüma, ja'itaichi ouktüin maa
aka wayuu süpüshua, nnojoleechi
akatalaain nuulia Maleiwa
süchikijee.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Pérgamo

¹²“Püshaja nümüin chi aapiee
aa'inmajakai tü anoujasükalüirua
tanain sulu'u tü outkajaaleekat
chakat sulu'u tü pueulokat Pérgamo:

“Anuu nünüiki chi kama'anakai
tü chajaruuta piamakat süsa
kasakat ma'i: ¹³Tatüjaa aa'uchii
jia süna'in kepia'in cha'aya sulu'u
tü pueulo eere nuluwataain
Satanás saa'u wayuu sainküin
mma. Ja'itasü kaainjalain wayuu
wainma cha'aya, ayatshi'iya jia
süna'in anoujaa tanain. Sotüsü
taa'in wanaa sümaa nu'utinnüin
aa'in cha'aya chi juwalakai
Antipas, chi aküjapü'ükai tanüiki
meinshi. Mayaashiije mmolüin jia
wanaa sümaa tia, nnojoliishii jia
oo'ulaain toulia.

¹⁴“Akaajaa tachiajaaka oulia
jia, shia süna'injee sa'aleewajaain
waneerua ja'aka namaa na
oushikajaakana süchiirua tü
nikirajapü'ükat achiki Balaam, chi
ekirajakai süna'in alawaa sümaiwa
paala wanaa sümaa nuluwataain
Balac. Balaam, nii'iyatüin nümüin
Balac tü naa'inrüinjatkat süpüla
kaainjalainjanain na wayuu
Israelkana nuulia Maleiwa.
Je Balac, nimeejakalaka na

Israelkana süpüla neküinjatüin tü asalaa aapünakat paala sümüin tü maleiwayaasükalüirua, je süpüla a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo.

¹⁵Otta wane tachiajaaka oulia jia, shia sünainjee sa'aleewajaain waneerua ja'aka namaa na nikirajüinkana Nicolás, na ekirajüliikana sünain alawaa.

¹⁶Jiyaawajaa jümata suulia kapülaa aa'in tü nekirajakat anain. Müleka nnojoliire jiyawajaain suulia tia, antamaateechi taya jünainmüin süpüla tatkaainjachin jümaa süka tü chajaruuta tawaralu'ukot.

¹⁷“Müleka kapürale jaa'in tantüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua. Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üraikai nütüma, taapeerü nümun süpüshi tü eküülü kanüliakat maná, tü anujunnakat paala sümaiwa. Je taapeerü nümun wane ipachon kasuutat ashajünakat anain wane anüliee jeket atüjaanakat aa'u nütüma ne'e chi aapünakai amüin.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Tiatira

¹⁸“Püshaja nümun chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Tiatira:

“Anuu nüniiki chi Nüchonkai Maleiwa, chi kachuwalakai o'u, chi jorottokai oo'ui. ¹⁹Tatüjaa aa'uchii jia sünain jaa'inrüin tü

kasa anasükat sümüin wayuu sünain alin shia jüpüla. Süka ichein jia tanain, koo'omüinsü joo tü kasa anasü jaa'inrakat sünain jii'yataain tamüin suulia paala jikeroloiwa'aya sünain anoujaa tanain. Je joolu'u, mayaainje müliain jia, jüchecherüin jaa'in su'unnaa tia.

²⁰“Akaajaa tachiajaaka oulia jia, shia süka nnojolüin jüleejüin Jezabel, tü jierü aküjatkat alawaa, tü nüniikimaajatkat Maleiwa saashin. Shime'eja aa'inchii na anoujashiikana tanain süka tü alawaa shikirajakat anain süpüla kaainjalainjanain naya, maa aka na'luwajiraain nakuaiippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, je maa aka neküin tü asalaa aapünakat paala sümüin tü maleiwayaasükalüirua. ²¹Watta süma'a ta'atapajüin shia shii'iree suu'ulaweein suulia kaainjalaa. Ayouktajaasia ne'e. Ayatsia shia wayuuin maa'insat. ²²Tajüteerü wane ayuulii sünainmüin süpüla müliainjatüin shia saaliijee shiyouktüin taya. Je na wayuu aa'inrakana tü kasa mojusü saa'inrakat tü jietkat, müleka nnojorule noo'ulaain suulia naainjala, meena aka tatüma saa'in tü jietkat sünain müliashaatain. ²³To'uteena aa'in napüshua na eekai masütaajuin sünain naa'inrüin tü shikirajakat anain. Je na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat süpüshua, natüjeweekikalaka taa'u sünain nnojolüin sunujulaain saainjala wayuu toulia süka te'raajüin saa'in wayuu süpüshua süpüla süsalainjatüin saainjala tatüma.

²⁴“Taashajaain joolu'u jümüin jiakana chakana Tiatira

nnojoliikana oonoon sūmaa tü alawaa shikirajakat anain Jezabel, jiakana nnojoliikana ashatüin tü kasa mojusü nii'yatakat Satanás sümüin wayuu, tü 'kasa anasükat' naajüin na ashatakana shia. Nnojoleerü koo'omüin joolu'u tatüma jümüin tü taluwataakat anain jia. ²⁵Shia tamaka ne'e jümüin tüü. Otta tacheküin jüpüleerua ayatüin katsüin jünoula waneepia sūma'inru'u ja'atapajüin tale'ejüin tachikua.

²⁶“Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üraikai nütüma sūmaa ayatüin naa'inrüin tü tachekekak nüpüleerua süntaleepa'a sükalia tü saja'lajaainjatkat o'u kasakat süpüshua, laülaajeечи nia tatüma saa'u wayuu sainküin mmakat süpüshua, ²⁷maa aka ni'itaan taya chi Tashikai süpüla laülawaa sünain nümüin tamüin:

‘Te'itaan pia süpüla
aluwatawaa saa'u wayuu
süpüshua
sünain me'rujuinjachin amüin
pia.

Eekai shi'rüin pümüin su'unnaa
puluwataain,
asaichijaweerü pütüma maa
aka saa'in amüchi eekai
süsöttüin’.

²⁸Je so'u tia süpüla sütüjaainjatüin wayuu saa'u sünain jükanajüichipain chi Kama'üraikai, taapeerü jümüin tü jolotsü ewetakat watta'a maalü. ²⁹Müleka kapüräle jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua.

Tü karaloukta sümüinjatkat tü anoujasükalüirua

chakat Sardis

3 ¹“Püshaja nümüin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Sardis:

“Anuu nünüiki chi kajapulu'ukai tü akaratshisükat jolotsü, chi eekai amaa chi Naa'inkai Maleiwa sulu'u tü akaratshisükat outkajaalee: E'nnaajünüshii jia sütüma wayuu sünain wayuuin yalayatshii je sünain jaa'inrüin kasa anasü saashin. Otta tatüjaa aa'uchii jia sünain wattain jaa'in toulia. ²Nnojotsü jikeraajüin tü ji'yataainkat no'ulu'u chi Tamaleiwasekai. Ee jümata jaa'in sünain tü a'yatawaa e'itaanakat paala jümüin nütüma süpüla nnojolüin sümalajaain tü nüchekakat jüpüleerua. ³Soto jümata jaa'in tü pütchi shiimüin ekirajünakat anain jia. Juu'ulaa suulia mashapalaa aa'in sünain ekerajaa tü nüchekakat chi Maleiwakai jüpüleerua. Je joonoo jümaala jüchikua sūmaa tü shiimüinkat. Akaajaa müleka nnojorule jiyawajaa'in, antalaa meechi taya jünainmüin süpüla süsalainjanain jia tatüma. Maa aka matüjaajuuin naa'u joujaleechin nüntüin wane ka'ruwarai, akaweechia tayakai tantapa.

⁴“Otta tatüjaa aa'uchii sünain ein ja'aka cha'aya Sardis palit wayuu eekai nnojolüin yarüttüin naa'in nu'upala Maleiwa. Eejeena naya tamaa sünain kasuuin ma'i nashe'in,

süka nekeraajüin tü nüchekakat Maleiwa napüleerua. ⁵Je chi eekai nūkanajuuin chi Kama'üraikai nütüma, meechi aka naa'in na wayuu a'atakana tü ashe'inyüü kasuukat ma'i. Nnojoleerü tala'ajaain nünülia sulu'ujee tü karaloukta kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaaainapakana aa'in tatüma. Je so'uweena tü ka'ikat tasha'walaweechikat o'u nümülatu'u Maleiwa namaa na aapieekana, 'Te'raajüin chira wayuukai', meechi taya nümüin. ⁶Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü nūmakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Filadelfia

⁷“Püshaja nümüin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Filadelfia:

“Anuu nünüiki chi Maainjalasaikai, chi aküjakai tü shiimüinkat, chi kama'anakai tü niyaaweinkat David süpüla nikerotirüinjanain namüiwa na anoujashiikana nünainmüin Maleiwa. Na manoujainsaliikana, nnojoleena nikerotirüin. Otta na anoujashiikana, naya nikerotireenaka. ⁸Tatüjaa aa'uchii jia anoujashiikana sünain jaa'inrüin kasa eekai anain. Ja'itaina mojutüin jia tanainjee sütüma wayuu cha'aya, nnojoliishii jia aattajaain taa'u. Ayatshi'iyaa jia oonooiin sümaa tanüiki. Tamüshii paala

jia: Jutatüsü tatüma ekerotoo nünainmüin Maleiwa jüpüleerua je nnojoleena jia aleejünüin nütüma. ⁹Je nnojotsü motüin taa'in tü kasa mojusü naa'inrakat jümüin na wayuu aluwataaushikana nütüma Satanás. Judíokana naashin, nüpüshikana Maleiwa naashin. Na'alainpaja'a ne'e shia, nnojoliishii naya nüpüshin. Tantireena naya jünainmüin süpüla namülialaainjanain jümülatu'u süpüla nayaawatüin saa'u sünain alin jia tapüla.

¹⁰“Otta jiakana, süka joonooiin sümaa tanüiki sümaa jüchecherüin jaa'in su'utpünaa tü kasa mojusü naa'inrakat na wayuukana jümüin, taa'inmajeena jia su'unnaa tü müliaa antajatkat sünainmüin tü wayuukolüirua süpüshua apüleeruainjatkat aa'in sainküin mmakat.

¹¹“Shiimüin sünain tale'ejeechin tachikua maalü. Ayata jia sünain katsün jünoula. Jalia jia suulia süsütünüin juulia tü taapüinjatkat jümüin saa'u jükanajüin chi Kama'üraikai. ¹²Je chi eekai nūkanajuuin chi Kama'üraikai nütüma, te'itaajeechi nia süpüla einjachin nümaa Maleiwa waneepia. Müichia mayu'laain nüma'anajee. Je süka nüpüshin nia chi Tamaleiwasekai, tashajeerü nünülia nünain. Je süka kepiainjachin nia sulu'u wane Jerusalén jeket, tashajeerü tü sünüliakat nünain. Shia tü pueulo nuluwataakat alu'u Maleiwa, tü ashakateetkat maalü chajee iipünaajee nüma'anajee. Je süka nu'tte'ennüichipain tatüma, tashajeerü tü tanülia jeketkat nüna'inya. ¹³Müleka kapürale

jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua.

Tü karaloukta sümüinjatkat tü anoujasükalüirua

chakat Laodicea

¹⁴“Püshaja nümüin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Laodicea:

“Anuu nünüiki chi kanüliakai Amén, chi lotokai akuaippa sünain aküjaa tü shiimainkat nüchiki Maleiwa, chi nükumajakai ananjee kasakat süpüshua Maleiwa: ¹⁵Tatüjaa aa'ut sünain akulajaain ma'i jaa'in sünain a'yatawaa tamüin. Mayaasüje nnojolüin mojuin jünüiki tamüin, nnojoliishii jia yalayalain aa'in. Müleka nnojorule jücheküin süpüleerua yalayalain jia, anasüje saa'in tamüin müleka mojule jünüiki tamüin wwatu'ushi.

¹⁶Shiimüin sünain jukulajaain ma'i aa'in. Je sünainjee müin ne'e jukuaiippa, mojushaatasü taa'in jütüma.

¹⁷“A'waataashii jia sulu'u juwashirüin sünain maa: 'Anaajaashii waya neerü wainma. Nnojotsü kasain che'ojaain wamüin', müshii jia. Tamüshii paala jia: ¿Jamüshiikai jia nnojoliika'a jiyaawatüin saa'u jukuaiippa sünain wayuüin müliashaatashii jia no'ulu'u Maleiwa, sünain mojushaatain ma'i jaa'in maa aka saa'in wayuu eekai maletsein, eekai mo'uin je eekai mashe'in?

¹⁸Tachuntajatkalaka joo jümüin sünain jiyalajüinjanain toulia tü che'ojaakat ma'i jümüin. Je tü taapeetkat jümüin, meerü aka shia jümüin ooro ojójünakat süka siki süpüla sujuittajatüin tü shi'yarülakat. Meerü aka shia jümüin ashe'inyüü kasuutot ja'atajatkat suulia japülijain jia sütüma mashe'inyüü. Meerü aka shia jümüin wunu'u o'upinasee o'yotünakat sulu'u tü jo'u ma'ülasükat süpüla ko'uinjanain jia jüchikua.

¹⁹“Tachiaajaan jia joolu'u süka alin jia tapüla. Je napüshua na aikana tapüla, kalio'ushii tatüma. Je sükajee tia, anakaja jiyaawajaale suulia kaainjalaa süpüla jiyataainjanain tamüin süka süpüshua jaa'in.

²⁰Jaapaja tanüiki, anii taya antüin jünainmüin maa aka tantakai jipialu'ümüin. Müleka eere ja'aka eekai naapajeein tanüiki sümaa nikerotirüin taya, ekeroteechi taya nünainmüin süpüla tekaain nümaa sümaa wanaawajiraain waa'in.

²¹“Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üraikai nütüma, te'itaajeechi nia süpüla aluwatawaa wanaa tamaa, maa aka e'itaaushin taya nütüma Maleiwa chi Tashikai süpüla aluwatawaa wanaa nüma'aya saa'ujee takanajüichipain chi Kama'üraikai.

²²Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua.

“Tü taküjaitpakat pümüin, püshajüinjatü sümüin tü anoujasükalüirua tanain sulu'ukat tü akaratshisü outkajaalee”, nümakalaka tamüin.

**Tü niinase Maleiwa chakat
iipünaa eere nuluwataain**

4 ¹Shiasa süchikijee kettaapa tatüma tü karaloukta ashajinnakat taya sümüin tü akaratshisükat outkajaalee, eirakaashi taya chaa iipünaamüin. Shii'iyataakalaka tamüin wane kasa maa aka saa'in so'u miichi jutatüin cha'aya eere Maleiwa. Je chi wayuu aashajaakai tamaa paala, chi makai aka saa'in shi'ira konneeta nünüiki, nümakalaka aa'in tamüin: “Jalaichi yaamüin, tee'iyataiwa pümüin tü alatajateetkat”. ²Shiasa mapa yaaulerü, na'anaain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Shii'iyataakalaka tamüin chaa iipünaa wane einasee süpülajatü aluwatawaa, je eeshi chi Maleiwakai joyotüin saa'u. ³Chinatüshi nia maa aka saa'in tü kakuuna kanüliakat “jaspe” oo'ulaka “cornalina”. Je tü niinasekat, pasanainsü shia sünain wane kaspolüin jorottüsü ma'i, müsü aka saa'in tü kakuuna kanüliakat “esmeralda”. ⁴Je pasanaintaasü joo shia'aya sünain piama shikii pienchimüin einasee. Eeshii joyojoyolüin saa'u tü einaseekalüirua piama shikii pienchimüin laülaayuu. Kasuujasü ma'i nashe'in. Otta sünain nekii wane'ewaie nakua, eesü wane kotse oorole'eya maa aka nakotse na sülaülakana mma. ⁵Je sünainjee tü niinasekat chi Maleiwakai, sümachetaakalaka shiyaa juya sümaa sütüttaain. Je joo sümülatu'u tü niinasekat, eesü akaratshisü rampara chuwachuwatsü. Tiairua, shia niyaawaseka'aya chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ukai tü akaratshisükat outkajaalee. ⁶Je sümülatu'u tü niinasekat, eesü wane kasa jamatüin

müsü aka saa'in wüin sulu'u wane laa, jorottüsü ma'i maa aka saa'in wane rouya.

Je sü'ütpa'a tü niinasekat, eesü pienchisü kasa kato'ulu. Pasanainsü tü niinasekat sünain. Ko'uyaa müsüirua süpüleerujee je süchiirujee. ⁷Wane, müshi aka saa'in kannajapüt. Je wane'e, müshi aka naa'in paa'a toolo. Otta nu'upünaa chi wane'e, müsü aka saa'in su'upünaa wayuu. Je joo chi wane'eya, müshi aka saa'in warulapai sünain waawataa.

⁸Katünayaa müshii naya maa aka saa'in sütüna wuchii. Aippiruasuwai natüna wane'ewai nakua. Je ko'uyaa müsü'üya sütoutajee je sütü'ujee tü natünakat. Meemerüinsalii naya sünain ee'irajaa nümüin Maleiwa, chi joyotokai saa'u niinase. Ee'irajüshii sa'wai je so'uka'i sünain namüin:

“Shiimünshaata sünain
maainjalain chi Maleiwa
Aluwataakai Pülashikai ma'i.
Eetjü'üya nümawai, eeshi nia
maa'ulu yaa, je eenjachi
nia waneepia süpüla ka'ikat
süpüshua”.

⁹⁻¹⁰Mawaisü nee'irain na pienchishiikana kasa kato'uchii na'waajapa Maleiwa, chi joyotokai saa'u tü einaseekat, chi matüjainkai ouktaa. Je wanaa sümaa na'waajüin nia sümaa naapiün analu'ut nümüin, a'wachiraawaishii nümülatu'u Maleiwa na laülaayuu piamakana shikii pienchimüin je ne'ita'awalin tü nakotsekalüirua nümülatu'u süpüla nee'iyatüin nujut nümüin sünain namüin nee'irainru'u:

¹¹“Maleiwakalee, wa'waajüin pia süka piainja'a ne'e piakai aluwataain waa'u.

Alana'aleeshia ma'i pia sünain
 anain je sünain pülashin,
 süka piainja'a kakumalain
 kasakat süpüshua sulu'u tü
 püchekakat paa'inyaka.
 Je ayatsüja'a shia waneepia
 maa'ulu yaa
 süka alejatüinja'a shia
 pütüma”.

**Chi Anneetchonkai
 e'itaaushikai süpüla**

eerulaa tü karalouktakat

5 ¹Te'rakalaka joo wane karaloukta apalapatuushi yaa sulu'u najapü nikiakat chi Maleiwa joyotokai saa'u tü einaseekat. Ashajuushi sulu'ujee je süsapo'ujee. Süttüsü shia süka akaratshitua shipekia. ²Je te'rakalaka wane aapiee pülashi ma'i sünain asakiraa emetut soo'opünaa tü karalouktakat: “¿Jarai e'itaanaka süpüla aakataa shipekia tü karalouktakat süpüla saashaje'ennajatüin?”, nümakalaka. ³Shiasa nnojyüikalaka jaralin e'itaaushin süpüla aakataa shipekia tü karalouktakat, ja'itakaja'a süpüla ne'e eirakawaa sümüin, nnojotsü cha'aya iipünaa, nnojotsü yaa mmalu'u, nnojotsü cha'aya suupünaa tü mmakat. ⁴Ta'yalajakalaka ma'i süka mojuin taa'in süka nnojyüilin eeyaa'in chi aakatajachikai shipekia tü karalouktakat je süpüla eirakawaa sümüin. ⁵Niasa wane no'uluku na laülaayuu piamakana shikii pienchimüin, nümakalaka tamüin: “Nnojo pi'yalajüin. Anii Jesús, chi Kannajapüt münakai nuu'uliwo'ukai Judá, chi Pülashikai ma'i nuu'uliwo'ukai David. Nia e'itaaushika süpüla naakatüinjatüin tü akaratshisükat shipekia sümaa

neerulüinjatüin tü karalouktakat, süka niyamülüin süpüshua tü nü'ünüükalüirua”.

⁶Te'rakalaka joolu'u Jesús, chi Anneetchonkai anülia, sünain müin aka nia saa'in wane anneerü eekai o'utuushiirüin aa'in.

Sha'watüshi nia nü'ütüpa'a Maleiwa joyotokai saa'u tü einaseekat, pasanainshi nanain na pienchishii kato'uchiikana je na laülaayuuwana.

Je chi Anneetchonkai, akaratshisü nu'uwa je akaratshisü no'u. Tü akaratshisükat no'u, niyaawase

chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ukai tü akaratshisükat outkajaalee, chi ajütünakai süpa'apünaa mmakat süpüshua. ⁷Shiasa nürütkaakalaka joo chi Anneetchonkai sünainmüin tü einaseekat sünain naapaain

tü karaloukta najapulu'ukat nikialu'ujee chi joyotokai. ⁸Je naapaapa shia, a'wachiraashii na pienchishii kato'uchiikana oo'ulaka na piamakana shikii pienchimüin laülaayuu yaa nümülatu'u chi Anneetchonkai sünain nee'iyatüin

nujut nümüin. Je najapulu'u na laülaayuuwana wane'ewai nakua, eesü wane “arpa” süpüla atalejünaa. Je eesü najapulu'u wane iita oorole'eya eere sa'ajünüin

wane wunu'u jemeta eejuut. Je tü sümüsainkat, shiyaawase naashajaala na anoujashiikana nümaa Maleiwa. ⁹Nee'irajakalaka joo wane jayeechi jeket nümüin:

“Anneetchonkalee, e'itaaushi pia süpüla paapaainjatüin tü karalouktakat sümaa paakatüinjatüin tü shipekiakat.

Süka jamüin, o'utüna aa'inchi pia süpüla taashinjatüin wayuu suulia kaainjalaa

süpüla shi'rajiraa'injatüün
nümäa chi Maleiwakai.

Pu'tte'erüün wayuu suulia
saainjala sa'akajee
e'irukuukat süpüshua
sainküünjee mmakat
süpüshua,

10 süpüla shi'rajiraa'injatüün sü'nain
a'yatawaa nümüün chi
Wamaleiwasekai,
maa aka na sacerdote
judíokana sü'nain
na'yataapü'üün nümüün.

Je na o'ttaashiikana, sülaüleena
naya wayuu pütüma
sainküün mmakat”.

11 Te'arakalaka wane aapieeirua
wattashaata ma'i saalii je taapüün
nee'irain. Pasanainsü nachiki
tü einaseekat je na pienchishii
kato'uchiikana je na laülaayuukana.

12 Emetutsü ma'i nee'irain sü'nain maa:
“Anneetchonkalee, pia
o'utinnakai aa'in,
alana'aleeshija'a ma'i pia
sü'nain anain.

Wa'waajakalaka ma'i pia,
süka kekiin ma'i pia, pülashin
ma'i pia, washirüinya ma'i
pia nütüma Maleiwa”.

13 Taapakalaka joo sü'nüiki tü
aapieekalüirua chaa iipünaa je sü'nüiki
süpüshua tü wayuukolüirua, na
kato'uchiikana je na mmaapüshiikana,
otta shi'ira süpüshua tü kasa katakat
o'u sainküün mma je shiroku palaa.
Ee'irajüshii naya sü'nain maa:

“Anashi wa'waajüle chi joyotakai
saa'u tü einaseekat oo'ulaka
chi Anneetchonkai,
süka nalana'aleeinya ma'i
sü'nain pülashiin naya.

Kojutüünjana naya waneepia
watüma süpüla ka'ikat
süpüshua”.

14 Otta na pienchishii kato'uchiikana,
“Amén, anashii wa'waajüle naya”,
müshii. Je na laülaayuukana,
wachiwachitshii naya nümülatu'u
chi Anneetchonkai oo'ulaka
nümülatu'u chi joyotakai saa'u tü
einaseekat sü'nain na'waajüün naya.

Aakatinnüsü tü shipekiakalüirua

6 1-2 Teirakaakalaka nümüün
chi Anneetchonkai wanaa
sümaa naakatüün tü palajatkat
shipekia süttakat atüma tü
karalouktakat. Taapakalaka joo
nünüiki waneeshia no'ulukuku na
pienchishii kato'uchiikana sü'nain
emetuluin ma'i maa aka saa'in
sütürüla juya sü'nain maa: “Jalaichi”,
müshi nia. Eweeta müshia wane
ama kasuutai je wane wayuu naa'u.
Je chi naajuchikai, kajapulu'ushi
wane uraichi sümaa jatüirua.
Saapünakalaka joo nümüün chi
amaajuchikai wane kotse maa
aka nakotse na sülaülakana mma.
Nuwate'etkalaka ma'i chajee
iipünaajee maa aka naa'in wane
surulaat eekai nüshutüünjachin saa'u
nü'ünüü süpüla nüyamülüünjatüün.

3 Je naakatapa chi Anneetchonkai
wane shipekiaya, taapüün joo
nünüiki chi wane'eya pienchishii
kato'uchiikana: “Jalaichi”, müshi nia.
4 Nujuittakalaka joo wane ama'aya,
ishotoi ma'i. Je aapünüsü nümüün
chi naajuchikai wane chajaruuta
miyo'ushaata ma'i. E'itaanüshi nia
süpüla nütke'erüünjatüün wayuu yaa
mmalu'u je süpüla su'uniraa'injatüün
saa'in wane'ewai sükua.

5 Naakatawalaja'a joo wane
shipekiakat chi Anneetchonkai.
Taapakalaka joo nünüiki wane'eya
chi pienchishii kato'uchiikana:
“Jalaichi”, müshi nia. Eweeta müshia

joo wane ama'aya, mütsiia ma'i. Je najapululu chi naajuchikai, eesü wane pesa. ⁶Je pasanainjee nanain na pienchishii kato'uchiikana, taapüin wane pütchi müsü aka saa'in süntüiki wayuu süna'in maa: "Süka aliitpain jamü sainküin mma, eisalajüneesü tü seitakat je tü wiinokat. Kojutüitpa ma'i tü eküütakat süpüshua. Maa aka tü wanekat poote trigo, ketta'alaasü sümaa ni'yataainjut wane wayuu süpüla wane ka'i", malu'utsü tü pütchikat.

⁷Naakatawalaja'a joo wane shipekiakat chi Anneetchonkai. Taapakalaka joo nünüiki wane'eya chi pienchishii kato'uchiikana: "Jalaichi", müshi nia. ⁸Eweeta müshia joo wane ama'aya, atsaana. Otta nünülia chi naajuchikai, "Ouktaa". Otta tü kanüliakat "Hades", tü süpüleekat tü ouktüsükalüirua, oushikaasü nüchiiruaajee. E'itaanüshii naya süpüla no'una'alirüinjatüin saa'in wayuu watta saalin, tü shiatapünaakat tü shiatapünaakat wayuu eekat saa'u mmakat. Eejeerü wayuu eekai su'utünüin aa'in sütüma wayuu, eejeerü eekai ouktüin sütüma jamü, eejeerü eekai ouktüin sütüma ayuulii, je eejeerü eekai su'utünüin aa'in sütüma wasashi.

⁹Naakatawalaja'a joo wane shipekiakat chi Anneetchonkai, te'rakalaka naa'in wane wayuuirua joyotüin yaa sü'ütupa'a tü a'ajülee sulu'ujeeüpü'ükat tü a'waajüleeakat Maleiwa. Naya na o'utinnakana aa'in paala saaliijee nanoujain nünüiki Maleiwa je saaliijee naküjain sümüin wayuu süna'in niain Jesús Nasenyotsein. ¹⁰Emetutsü ma'i joolu'u nanüiki süna'in namüin:

"Maleiwakalee, pia Pülashika ma'i. Kasataalejese kasalajanain pütüma maalü saainjala tü o'utakat waa'in, süpüla pasalaainjanain waya pütüma, süka piain maainjalain je süka piain aküjüin waneepia tü shiimüinkat", namakalaka nümüin. ¹¹Nüsouktakalaka joo chi Maleiwakai namüin: "Anakaja müleka ja'atapüle ne'e paala motso'o. Nnojoliyülia kettaain tü ka'i pasalaainjatkat o'u jia tatüma. Ta'atapüin no'utinnüin aa'in na wane juwalayuukana a'yanaajiraashiikana wanaa jümaa. Je keraapa süna'in jerainjanain naya, pasalaajeena jia tatüma wanaa namaa", müshi chi Maleiwakai namüin süna'in naapale'einya namüin wane'ewai nakua wane nashe'in, kasuujasü ma'i.

¹²Naakatawalaja'a joo wane shipekiakat chi Anneetchonkai. Eirakaashi joo taya nümüin. Akutkujaayaa müsü tü mmakat. Otta chi ka'ikai, epiyuushijaashi sümaa kojain ma'i tü piyuushikat. Otta chi kashikai, eishojooshi maa aka saa'in wane isha.

¹³Otta müsüya tü jolotsükalüirua, ojunuujaasü chajee iipünaajee yaa mmalu'ümüin, maa aka saa'in süchon wunu'u eekai sututuüin sütüma wawai ja'itasü nnojölüin jewain. ¹⁴Je tü siruma wüitakat, awatuusü maa aka saa'in wane karaloukta. Je tü uuchikalüirua süpüshua, ojunnajaasü. Oo'ulaka tü mmakalüirua pasanainkat süna'in palaa, emerojoosü shiinalu'ümüin.

¹⁵Otta tü wayuukolüirua süpüshua, anujulaasü shia saa'upünaa tü uuchikat, sulu'upünaa tü ipakalüirua. Anujulaashii na sülaülashiikana mma, na laülaayuushiikana,

na sülaülakana surulaat, na washinnuukana, na yalayatshiikana, je napüshua na achepchieekana oo'ulaka na laülaayukana namüüwa. ¹⁶Na'waatakalaka sümüin tü uchikalüürua je sümüin tü ipakalüürua sünain namüin: “Kasataalejese jujunnajaain waa'u süpüla junujülüin waya suulia we'nnaajünüin nütüma chi joyotakai saa'u tü einaseekat je suulia süsälainjanain waya waainjala nütüma chi Anneetchonkai. ¹⁷Aisha'ajaa, eweetüitpa tü ka'i kasalajanainjatkat o'u wamüin waainjala natüma. ¿Jaraleechi wayuu o'ttaaka süchikijee tüü?”, müshii naya.

Aa'inmajünüsü tü nüchepchiakalüürua Maleiwa

7 ¹⁻²Shiasa süchikijee tia, eirakaashi taya yaa mmalu'u. Ee'iyataashii tamüin wane pienchishii aapiee sha'washawalüin süshekeinru'u tü mmakat, wane palaajeeru'u, wane uuchijeeru'u, wane wopujeeru'u, otta wane wüinpejeeru'u. E'itaaushi naya nütüma Maleiwa süpüla najütüinjatüin süchiki pienchisü joukta süpüla saja'laje'erüinjatüin tü mmakat je tü palaakat je tü wunu'ukolüürua. Akatsa nnojolyülüin najütüin achiki tü jouktaikat. Te'arakalaka joolu'u wane aapieeka'iya isee wüinpejeekat. Najapulu'usü wane e'inaajia nejeetse chi Maleiwakai matüjainkai ouktaa. Nuwoorulaakalaka joo chi aapieekai namüin na pienchishiikana aapiee, sünain nümüin namüin: ³“Jiyatta paala, nnojo jüjütüin paala tü pienchisukat joukta aja'laje'erüinjatkat tü mmakat je

tü palaakat je tü wunu'ukolüürua wane'ere'eya jüjütüin shia shi'itaanapa watüma nejeetse chi Wamaleiwasekai ne'ipo'unain na nüchepchiakana”, nümakalaka namüin.

⁴Süküjünakalaka tamüin süchiki sünain shi'itaanüitpain nejeetse chi Maleiwakai shi'ipo'unain 144.000 wayuu sa'akajee süpüshua tü polookat piammüin e'irukuu nanainjee na wayuu Israelkana. ⁵Tü wayuu e'itaanakat anain tü nejeetsekat, müsü mayaa:

Na'akajee na ni'irukukana Judá, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana Rubén, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana Gad, 12.000.

⁶Na'akajee na ni'irukukana Aser, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana Neftalí, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana Manasés, 12.000.

⁷Na'akajee na ni'irukukana Simeón, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana Leví, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana Isacar, 12.000.

⁸Na'akajee na ni'irukukana Zabulón, 12.000.

Na'akajee na ni'irukukana José, 12.000.

Je na'akajee na ni'irukukana Benjamín, 12.000.

Watta saalin wayuu sha'washawatsü chaa iipünaa

⁹Shiasa süchikijee tia, eirakaashi taya chaa iipünaa sünain shii'iyataain tamüin wane wayuuirua watta ma'i saalii

sha'washawatsü nümülatu'u chi joyotakai saa'u tü einaseekat je nümülatu'u chi Anneetchonkai. Isasü achikii nayaawajünün süka wainmashaatain ma'i naya. Eesü wayuu sa'akajee shi'irukukat tü wayuukalüürua süpüshua, sainkünjee mmakat süpüshua. Kashe'injashii naya wane'ewai nakua kuluulu kasuujasü ma'i, je kajapulu'ushii naya alanatüna süka talatüin ma'i naya. ¹⁰ A'waatüshii naya emetut ma'i süna in maa:

“Wamaleiwasekalee, piakai joyotakai saa'u tü einaseekat, o'ttaashii waya pütüma je nütüma chi Anneetchonkai”.

¹¹ Otta na aapieekana, sha'washawatshii naya napüshua pasanainsü nachiki tü einaseekat, na laülaayuukana, oo'ulaka na pienchishii kato'uchiikana. A'wachiraashii naya süna in na'waajüin chi Maleiwakai ¹² süna in maa nümüin:

“Wamaleiwasekalee, alana'aleeshija'a ma'i pia süna in anain.

Wa'waajüin pia süka kekiin ma'i pia je süka pülashin ma'i pia.

Waapüin pümüin analu'ut saa'u kojutüin pia watüma süpüla ka'ikat süpüshua.

Amén, anashi wa'waajüle pia”.

¹³ Otta wane chi laülaashikai, eirakaashi tamüin süna in nüsakirüin taya: “¿Pütüjaa aa'uchii jaraliin na wayuu kasuukana ashe'in, otta jalaje'ewaliin naya?”, nümakalaka tamüin.

¹⁴ Tasouktakalaka nümüin: “Laülaashikalee, nnojishi tatüjaain aa'u. Pia piakai atüjaaka saa'u”, tamakalaka nümüin.

“Naya na ountakana nalatirüin tü müliaa müle'oshaata antakat süna in müin wayuu sainküin mma. Kasuusü nashe'in süka ala'ajaaushin naainjala noulia sütüma tü nüshakat chi Anneetchonkai.

¹⁵ Müshijese naya ein waneepia nümaa Maleiwa, chi joyotakai saa'u tü einaseekat.

Je na'yataain nümüin waneepia so'uka'i je sa'wai cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat nia.

Je aa'inmajüneena naya waneepia nütüma.

¹⁶ Müiria nnojölüin alin jamü namüin, müiria nnojölüin alin münyaasü namüin.

Je nnojoleena e'rüin müliaa sütüma suturula ka'i je sütüma tuttuishii eekai ein.

¹⁷ Nümüilaleena naya Maleiwa sümaa nüla'ateerüin na'wiira noulia.

Aa'inmajüneena naya nütüma chi Anneetchonkai sha'watakai sü'ütüpa'a tü einaseekat,

maa aka saa'inmajünün wane anneerü nütüma wane anneetpü'ü sümaa nu'unirüin süna in müin wüin anasü”.

Aakatünüsü tü shipekia saja'ttapshimüinjatkat

8 ¹ Naakatawalaja'a joo chi Anneetchonkai tü shipekia saja'ttapshimüinjatkat. Ko'uko'utsü kasa süpüshua cha'aya iipünaa maa aka shiatapünaa oora.

² Te'rakalaka na akaratshishiikana aapiee sha'washawatkana waneepia nümülatu'u chi Maleiwakai süna in

saapüünin wane konneeta namüin wane'ewai nakua.

³Otta wane aapieeka'iya, antüshi sünaïnmiin tü a'ajülee sümülatu'ukat tü einaseekat sümaa sha'watüin nia sü'ütpa'a. Otta najapulu'u wane iita oorole'eya kalu'usü wainma wunu'u jemeta eejuut aapünakat nümüin süpüla sa'ajününjatüin saa'u tü a'ajüleekat. Je tü sümüsainkat, shiyaawase naashajaala na anoujashiikana nümaa Maleiwa. ⁴Shiasa nijitapa tü wunu'ukot saa'u tü a'ajüleekat, akalitsü tü sümüsainkat iipünaamüin nünainmiin chi Maleiwakai süpüla sotüinjatüin naa'in tü nachuntapü'ukat na anoujashiikana. ⁵Shiasa mapa, najapatalakala chi aapieekai tü shimechakat siki süka tü iitakat sünaïn nü'itüin mmakat süka. Sümachetaakalaka shiyaa juya sümaa sütüttaain. Akutkujaa müsia tü mmakat.

A'yalajinnüsü wane konneetairua

⁶Je na akaratsishiikana aapiee aapünakana amüin paala konneeta wane'ewai nakua, yapakalaka naya süpüla na'yalajirüin tü konneetakalüirua.

⁷Chi palajachikai aapiee, ni'yalajirüin tü konneeta najapulu'usükat. A'ita müsia tü juyakat sünaïn kayeeloin saa'u tü mmakat sümaale'eya siki oo'ulaka isha. Ajütünüsü shia mmalu'umüin nütüma chi aapieekai. Joto müsia kasa süpüshua sütüma tü sikikat sünaïn süsa'wajüin süse'eru'uweematapünaain tü mmakat. Je chaa eere jotüin tü mmakat, aja'lajaasü tü wunu'ukolüirua oo'ulaka tü

alamakalüirua süpüshua ja'itasü eekai wüitüin.

⁸Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, sujütünakalaka wane müsü aka saa'in uuchi miyo'u ma'i sümaa jotüin shirokümüin tü palaakat. Ishalaa sümakalaka süse'eru'uweematapünaain tü palaakat sütüma. ⁹Je chaa eere ishain tü palaakat, ouktüsü tü she'ekalüirua sütüma. Je ojuichijaasü tü anuakalüirua sütüma.

¹⁰⁻¹¹Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, ojutuu müsia wane jolotsü miyo'u ma'i chajee iipünaajee sünaïn chuwatüin ma'i shia. Ojutuusü saa'u süse'eru'uweematapünaain tü süchikalüirua otta tü su'wüirakalüirua wüin. Ouktüsü wayuu wainma süsapa tü wüinkat süka süma'amaaitpain tü jolotsükot. Je sünülia tü jolotsükat, "Ouktasiro'ut".

¹²Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, nikuukalaka chi ka'ikai, chi kashikai, otta tü jolotsükalüirua süse'eru'uweematapünaa. Piyuushikalaka ma'i watta'ajee maalü sünaïnmiin kale'oweematüin ka'ikai. Je sa'wai, piyuushikalaka ma'i süse'eru'ujee aikat sünaïnmiinree eeiwa'aya aikat.

¹³Wanaa sümaa teirakaain namüin na aapieekana, taapakalaka nünüiki wane warulapai chashi waawatüin iipünaa sirumatu'upünaa. Müshi emetut: "Aisha'ajaa, mülialeweetkalaja'a ma'i saa'in tü wayuu manoujainsat yaakat saa'u tü mmakat shi'yalajapeena tü

apününsü konneeta isayütkaalia, tü a'yalajeetkat joolu'u", müshi.

9 ¹Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usukat, te'arakalaka wane aapiee müshi aka saa'in jolotsü eekai sujutuun iipünaajee. Aapününsü nümüin nütüma Maleiwa shiyaawein shirouse tü Ishi miyo'ukat ma'i.

²Shiasa naakatapa shirouse tü Ishikat, ojuittüsü wane sümüsain miyo'u ma'i maa aka sümüsain siki. Je süka kojoin ma'i tü sümüsain ojuittakat sulu'ujee tü Ishikat, epiyuushijaasü chaa iipünaa sütüma je oukuushi chi ka'ikai sütüma.

³Je sa'akajee tü sümüsainkat, shiweetakalaka wane yolujaairua kaashapayaasü saa'umüin tü mmakat. Jashichisü shia atümaa maa aka saa'in je'yulu. ⁴Achiaanüsü tü kaashapakalüirua suulia sheewainjüin tü alamakalüirua je tü a'ttieekalüirua je tü wunu'ukalüirua eekat saa'u mmakat. Nayainjana sheewainka na wayuu nnojoliikana e'itaana anain nejeetse chi Maleiwakai ne'ipo'unain. ⁵Nnojotsü e'itaaushin süpüla su'una'alajatüin naa'in na wayuukana, süpüla'atü müliainjanain sütüma so'u ja'rai kashi. Sü'lana'aliinjana naya maa aka sü'lenio'u je'yulu. ⁶Je tia wayuukolüirua so'u tü ja'raikat kashi, kee'ireesü ma'i naa'in oukteen naya. Nnojoihsii ouktüin, süka maapujuin tü ouktaakat namüin nütüma Maleiwa.

⁷Je sukuaippa tü kaashapakalüirua, müsü aka saa'in sukuaippa ama eekai yapain süpüla atkaayaa. Sünain nekii, eesü wane kasa müsü aka saa'in kotse oorole'eya shia. Je no'upünaa, müsü aka saa'in su'upünaa wayuu. ⁸Je tü

na'walakat, müsü aka saa'in su'wala jieyyu. Je tü naikat, müsü aka saa'in sai kannajapüt. ⁹Je naa'into'upünaa, eesü wane müsü aka saa'in kachueera naa'into'upünaakat wane surulaat. Je shipijana tü natünakat, müsü aka saa'in suu'uijsana'ira wainma ama eekai sajaralajüin ayat atkaaya. ¹⁰Tü kaashapakalüirua, kasisü, müsü saa'in süsi je'yulu, süpüla müliainjatüin saa'in tü wayuukolüirua sütüma so'u tü ja'raikat kashi. ¹¹Je chi aluwataakai naya, nia chi aapiee laülaashikai saa'u tü Ishikat. Je nünülia süka pütchi hebreo, Abadón, oo'ulaka süka pütchi griego, Apolión. (Je tü pütchikat, "O'unakai wayuwa'in" malu't.)

¹²Keraaitpa joolu'u tü palajatkat müliaa ajütünakat sünainmüin tü wayuukolüirua nütüma Maleiwa. Otta isayülia piamasü soo'omüin.

¹³Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usukat, taapüin wane pütchi müsü aka saa'in sünüiki wayuu yaa sü'latira tü makat aka su'uwa paa'a sünainkat tü a'ajülee oorokot sütoutajee nümülatu'ukat chi Maleiwakai. ¹⁴Müsü nümüin chi aapiee a'yalajitkai tü konneetakat: "Anakaja müleka püsiwatüle napü na pienchishii aapiee kapükana atümaa chaa sotpa'a tü süchi miyo'usukat kanülüakat Eufrates", müsü nümüin. ¹⁵Süsiwatünakalaka napü na pienchishiikana aapiee süpüla no'utirüinjatüin saa'in maa aka süse'eru'uweematapünaain wayuu eekat saa'u mmakat. Ekeraajuushitjüli'iyia naya süpüla tia. E'itaaushitjülia tü juyakat, kashikat, je tü ka'ikat naa'inrajatkat o'u.

¹⁶Wattashaata ma'i saalii surulaat amaajut ajütünakat joolu'u natüma

na aapieekana süpüla no'utüinjatüin saa'in tü wayuukolüürua. Aküjünüsü tamüin sünnain jerain naya, eetaashijja'a maa aka “doscientos millones”.

¹⁷Na surulaat amaajunakana te'arakana aa'in, eesü kachueera naa'into'upünaa, eesü eekai ishoin maa aka suwarala siki, je eesü eekai wüitüin, je eesü eekai maloukatüin maa aka saa'in so'u “azufre”. Je shikii tü ne'ejenakalüürua, müsü aka saa'in shikii kannajapüt. Ojuittüsü siki saanükülü'ujee sümaa sümüsain oo'ulaka “azufre”. ¹⁸Ouktüsü süse'eru'uweematapünaain wayuu eekat yaa saa'u mmakat sütüma tü ojuittakat saanükülü'ujee. Tü o'utakat saa'in tü wayuukolüürua, shia tü sikikat, je tü sümüsainkat, je tü “azufrekat”. ¹⁹Je süsi, müsü aka saa'in wüi. Kekiüsü süpüla süchotüin tü wayuukolüürua. Pülasü ma'i tü amakalüürua süpüla o'utaa saa'in wayuu süka saanükü je süka süsi.

²⁰Otta na wayuu ayatakana katüin o'u süchikijee tüü, mayaasüje ne'rüin tü kasa mojusü alatakat, nnojoliishii naya oo'ulaain suulia akumajaa tü namaleiwaseyaasükalüürua. Ayatshi'iya naya sünnain a'waajaa tü yolujaakalüürua. Ayatshi'iya naya sünnain a'waajaa tü namaleiwaseyaakat akumajuushikat süka ooro, süka pülaata, süka kachueera paira, süka ipa, je süka wunu'u. Na'waajüin shia ja'itairü me'rüin kasa, ja'itairü maapüin pütchi, je ja'itairü makutulaain.

²¹Je ayatshi'iya naya sünnain o'utaa wayuwa'in, sünnain ee'irajiraa outüsü, sünnain a'luwajirawaa akuaiippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane tooo, je sünnain o'uwaajaa sükorolo wayuu.

Chi aapiee kajapulu'ukai wane karaloukta jo'uuchon

10 ¹Te'arakalaka wane aapieeka'iya pülasha ma'i sünnain nüshakatüin iipünaajee eejee Maleiwa. Je nüshe'in, müsü aka saa'in wane siruma. Eesü wane kaspolüin iipünaa sünnain nikii. Otta nu'upünaa, müsü aka naa'in chi ka'ikai. Otta nüsa'a, müsü aka saa'in süsa'a wane miichi eekai miyo'uin. Chuwatsü ma'i. ²Eesü wane karaloukta jo'uuchon najapulu'u awastuushisü. Je tü nüsa'a nikialu'ujeekat, ni'itaain saa'u tü palaakat, je tü nüsa'a nipe'eru'ujeekat, ni'itaain saa'u mmakat. ³Owoorulaashi nia emetut maa aka saa'in sulonüin wane kannajapüt. Je nuwoorulaapa, atüttaasü wane sütürüla juya akaratshitua. ⁴Je taapapa tü sütürülakat juya, anaataashi taya süpüla tashajüinjatüin tü sümakat tü sütürülakat juya. Je wanaa ma'i sümaa tia, taapakalaka wane pütchi chajee iipünaajee sünnain maa tamüin: “Nnojü püshajüin tü aküjünüitpakat pümüin sütüma tü sütürülakat juya. Punujulaja süchiki”, müsü.

⁵Otta chi aapiee te'arakai sünnain sha'watüin saa'u tü palaakat je saa'u tü mmakat, niyaleralakala tü nütüna nikiakat chaa iipünaamüin sünnain maa: ⁶“Tamüshii paala jia: Alü'ütsü joolu'u süpüla shikeraajüinjatüin nütüma Maleiwa tü naa'inrüinjattüjütkaalia paala. Tamüsü tüü jümüin nu'upala Maleiwa chi matijüinkai ouktaa, chi kakumalakai kasakat süpüshua'aya chakat iipünaa, yaakat mmolu'u, je tü eekat shiroku palaakat. ⁷So'u tü ka'i ni'yalajireetkat

o'u konneeta chi waneeshia aapiee isayüika'iya, nikeraajeerü chi Maleiwakai süpüshuale'eya tü kasa naa'inreetüjütkaalia, maa aka nüküjüin paala namüin na nünüikimaajanakana, tü nnojotkat ayaawatünüin aa'u sütüma wayuu", nümakalaka chi aapieekai.

⁸Taapakalaka joo tü pütchikat süchikua chajee iipünaajee, tü taapakat paala, sünnain maa tamüin: "Pu'una nünainmüin chi aapieekai sha'wataakai saa'u tü palaakat je tü mmakat, süpüla paapaainjatüin tü karaloukta jutatakat najapulu'u", müsü tamüin.

⁹To'unakalaka nünainmüin chi aapieekai sünnain tachuntüin nümüin tü karaloukta jo'uuchonkot. Otta chi aapieekai, nümakalaka te'ipajee: "Na, paapaapa, pikapan. Meerü aka saa'in mapa shia pikaaiwa'aya süka püsiain shia. Je pimiralapa shia, ishira meerü püle'eru'ümüin", nümakalaka tamüin. ¹⁰Taapaakalaka tü karaloukta jo'uuchonkot najapulu'ujee chi aapieekai sünnain teküin shia. Püsiastü ma'i shia tekaaiwa'aya, maa aka saa'in mapa. Otta temiralapa shia, ishira müsü shia tale'eru'ümüin. ¹¹Nümakalaka chi aapieekai tamüin: "Anakaja püküjale püchikua süchiki tü naa'inrüinjateetkat chi Maleiwakai naka na wayuu aluwataanakana natüma napüshua na sülaülashiikana mma sa'akajee e'irukuukat süpüshua sainküinjee mmakat süpüshua", nümakalaka tamüin.

Na piamashii nünüikimaajanakana Maleiwa

11 ¹Saapünakalaka tamüin wane koushat emirijia. Je chi Maleiwakai, nümakalaka tamüin:

"Pu'una chamüin Jerusalénmüin sünnainmüin tü a'waajüleekat taya, pimirijaiwa tü a'waajüleekat oo'ulaka tü a'ajüleekat. Je piyaawaja na wayuu chakana a'waajüin taya. ²Otta tü süpaatiasekat, nnojoleerü shia pimirijain, süka saapünüin paala namüin na gentilekana, na anteenakana so'uweena wane ka'i süpüla napümüin saa'in tü wayuu sulu'ukat tü pueulokat so'u apünüin juya shiatapünaa, tü 1.260 ka'i.

³Tajüteena piamashii tanüikimaajana süpüla o'unaa sa'akamüin wayuu süpüla naküjainjatüin tanüiki sümüin su'unnaa tü 1.260 ka'i. Ka'lesü ma'i nash'e'in na'atüinjatkat saa'u mojuin ma'i naa'in sütüma tü kasa taa'inrüinjatkat sümüin tü wayuukoolüirua", nümakalaka chi Maleiwakai tamüin.

⁴Na piamashiikana nünüikimaajana, naya kayaawaseka tü piamasükat wunu'u "olivo" münakat oo'ulaka tü piamasükat rampara sulu'upü'ütakat tü a'waajüleekat Maleiwa Aluwataakai saa'u wayuu süpüshua. ⁵Je tü wayuu eekai su'uteein naa'in na nünüikimaajanakana, aja'tteerü natüma süka siki ojuittakat naanükülü'ujee. Meerü nütüma Maleiwa süpüshua eekai su'uteein naa'in. ⁶Je e'itaanüshii naya nütüma Maleiwa süpüla nata'ülüinjatüin tü juyakat suulia sü'itüin süma'inru'u naküjüin nünüiki. Je e'itaanüshii naya nütüma süpüla na'wanajaainjatüin tü süchikalüirua sünnain ishain je süpüla najütüinjatüin ayuulii je müliaa sünnainmüin wayuu sainküin mmakat eepünaakai jeratuain nachekakat.

⁷Shiasa süchikijee kettaain naküjain nünüiki Maleiwa,

eweeteechi chi wanülüü sulu'ujeejachikai tü Ishikat. Amutteechi naa'u na piamashiikana sünain ouktaleeinya naya nütüma, süka katsüin ma'i nia noulia. ⁸Süchikijee tia, napüiteena naya palastüin yaa pülaasüpa'a sulu'u tü pueulo müle'osukat, tü akachennakat alu'u paala chi Nasenyotsekai sünain wane wunu'u süpüla ouktaa. Na wayuu yaakana sulu'u, müshii aka saa'in tü wayuukolüirua paala sümaiwa chajatkaliirua sulu'u tü pueulokat Sodoma oo'ulaka sulu'u tü mmakat Egipto sünain e'rülüin wayümüin naya namüin na nüpüshikana Maleiwa. ⁹Je so'u apünüin ka'i shiatapünaamüin, ayateena naya palastüin. Shi'rajaweeena wayuu sa'akajeejatü tü e'irukuukat süpüshua sulu'ujee mmakat süpüshua. A'alijinneena naya suulia ojoitünaa. ¹⁰Je tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua, emi'ijaajeerü sümaa süsülajiraain kasa anasü süka ouktüinapain na piamashii nüniikimaajanakana Maleiwa müliapü'ükana atüma wayuu sainküin mmakat süpüshua.

¹¹Shiasa süchikijee tü apünüinkat ka'i shiatapünaamüin, oso'iraasü naa'in na piamashiikana nütüma chi Maleiwakai. Mmotkalaka ma'i tü wayuukolüirua shi'rapa na ouktüshiiikana paala sünain sha'washawalüin yaa pasanain nanain. ¹²Je na piamashii nüniikimaajanakana Maleiwa, naapakalaka joo wane pütchi chajee iipünaajee sünain emetuluin ma'i shia sünain maa namüin: “Jalaina yaa iipünaamüin”, sümakalaka namüin. Je wanaa sümaa eirakaashiin na na'ünüükana

namüin, ayaleraashii naya iipünaamüin no'upala sa'aka wane siruma.

¹³Akutkujaa müsia joo tü mmakat sümaa sujuttüin miichi wainma mmolu'ümüin sütüma, waneesüwai sünainjee poloosü miichi sulu'u tü pueulokat. Ouktüsü wayuu wainma sütüma, maa aka 7.000. Je na wayuu apütaakana sünain katüin no'u, eimolojooshii naya sütüma tü ne'rakat je nee'iyatakalaka nujut chi Maleiwakai chakai iipünaa.

¹⁴Keraaitpa joolu'u tü chiiruajatkat müliaa ajütünakat sünainmüin tü wayuukolüirua nütüma Maleiwa. Otta alü'ütsü waneesia soo'omüinya.

A'yalajinnüsü joo tü konneeta saja'ttapshimüinjatkat

¹⁵Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usukat, eweetüsü sünüiki wane aapieerua chajee iipünaajee eejee chi Maleiwakai sünain emetuluin ma'i nanüiki sünain maa:

“Naapaain joolu'u chi Maleiwakai nümaa chi Cristo Nüneekajalakai tü aluwatawaakat saa'u wayuu süpüshua.

Aluwataajeechi joolu'u chi Maleiwakai waneepia süpüla ka'ikat süpüshua”.

¹⁶Je na piamakana shikii pienchimüin laülaayuu, na joyojoyotkana nümlat'u chi Maleiwakai, ashakatüshii naya saa'ujee tü neinasekat süpüla na'wachiraainjanain sünain na'waajüin chi Maleiwakai.

¹⁷Müshii naya nüümüin:

“Maleiwakalee, Aluwataakai Pülashikai ma'i, shiimüin sünain ein pia maa'ulu yaa,

sünain eetüjülin pia sümaiwa,
je sünnain eenjachin pia
waneepia süpüla ka'ikat
süpüshua.

Waapüin pümüin analu'ut,
süka pu'ttüin sünnain
aluwatawaa
sümaa pii'iyatüin sümüin
wayuu sünnain piain laülaain.

¹⁸ Jashichisü ma'i tü wayuu
manoujainsatkalüürua
sainküin mmakat süpüshua
pümüin.

Otta müsia joolu'u, pii'iyateerü
sümüin wayuu süpüshua
sünnain jashichishaatain ma'i
pia saa'u naainjala.

Antüitpa sükalia süpüla
kasalajanainjatüin pütüma
saainjala tü wayuu
ouktüsükalüürua.

Je aja'tteena pütüma na wayuu
o'utapü'ükana saa'in wayuu
sainküin mma.

Je antüitpa sükalia süpüla
puwalaajüinjannain na
anoujashiikana pünnain,
na eekai ne'nnaajünüin
sütüma wayuu je eekai
me'nnaajuuin.

Awalaajüneena pütüma
napüshua na eekai
na'yataain pümüin saa'u
kojutüin pünülia,
maa aka na
pünüikimaajanakana
sümaiwa paala".

¹⁹ Otta müsia joolu'u, ojotalaaitpa
tü a'waajüleekat chi Maleiwakai
chakat iipünaa. Je chaa sulu'u,
ja'yashiitpa tü juraskeerü
sulu'upü'ükat tü a'waajüleekat
Maleiwa yaa mmalu'u.
Sümachetaakalaka shiyaa juya
sümaa sütütaain. Je akutkujaa

müsia tü mmakat. Je a'ita müsia tü
juyakat sünnain kayeeloin saa'u tü
mmakat.

Tü jietkat oo'ulaka chi kayuushikai

12 ¹Ee'iyataasü joolu'u
wane jierü chaa iipünaa
sirumatu'u, ponosü ma'i saa'in
wayuu. Je tü süshe'inkat, müsü
aka naa'in chi ka'ikai. Je suupünaa
suu'ui, eeshi chi kashikai. Je
sünnain shikii, eesü wane kotse maa
aka nakotse na sülaülakana mma,
kanainsü poloo piammüin jolotsü.
²Ipoonsü shia. A'yalajüsü ma'i shia
sütüma saalin tü jo'uukot süka
yapain süpüla jemeyulaa.

³Ee'iyataasü joolu'u wane kasaya
keemasü ma'i chaa sirumatu'u,
wane kayuushi miyo'ushaata ma'i
sünnain ishoiin ma'i nüta. Ponotooshi
saa'in wayuu chii'iya. Akaratshisü
nikii je poloosü nu'uwa. Je saa'u
tü akaratshisükat nikii, eesü
kotse jo'uuchen. ⁴Nipitakalaka
süse'eru'uweematapünaain tü
jolotsükalüürua chajee iipünaajee
süka nüsi yaa mmalu'umüin. Otta
yaa mmalu'u, nüsha'walaakalaka
sümülatu'u tü jietkat shii'iree
nikeein chi süchonkai jemeipa.

⁵Jemeyutkalaka joolu'u
tü jietkat nümaa wane jo'uu
toolo. Chi jo'uu anii jemein,
e'itaaushitüjü'iya paala süpüla
nuluwataainjacheechin saa'u
wayuu sainküin mmakat süpüshua,
sünnain me'rujuinjachin amüin
nia. Niweetapa chi süchonkai,
asaajaanüshi nia nütüma
Maleiwa chaa iipünaamüin
süpüla chainjachin nümaa eere
nuluwataain. ⁶Su'luwataakalaka
tü jietkat sulu'umüin wane mma
maa'inyatuuisü, tü yapatüjütkaia

nütüma Maleiwa süpüla, einjatüle saa'inmajünüin so'u 1.260 ka'i.

⁷Je eesü wane atkawaa cha'aya iipünaa eere chi Maleiwakai. Chi aapiee müle'oshikai kanüliakai Miguel je na aapiee nümaajanakana nütüma Maleiwa, atkaashii naya nümaa chi kayuushikai je sümaa tü aapiee nümaajatkalüürua. Otta nayakana, eejiraashii naya nümaa Miguel. ⁸Otta chi kayuushikai je na nümaajanakana, ayamüluushi nütüma Miguel.

Nujutüin naya chajee iipünaajee.

Male'ejünreesalii naya chamüin.

⁹Chi kayuushi miyo'ushaata ojutünakai nüma'anajee Maleiwa, nia chi wüi nümaiwaikakai, chi sülaülakakai yolujaa kanüliakai Satanás, chi e'ike'erakai wayuu sainküin mmakat süpüshua. Ojutünüichipa nia yaa mmalu'umüin namaa na aapiee nümaajanakana.

¹⁰Taapakalaka wane pütchi chajee iipünaajee sünnain emetuluin ma'ia sünnain maa:

“Ekeraajeerü joolu'u tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai

süpüla nu'tte'erüinjanain na nüpüshikanairua.

Sütüjaajeerü aa'u joolu'u wayuu süpüshua

sünnain niain pülashin süpüla aluwatawaa.

Akaajaa Cristo chi

Nüneekajalakai, o'ttüichipa nia sünnain aluwatawaa.

Süka jamüin, nnojolichipa ein chi Yolujaakai nümülatu'u Maleiwa

sünnain eperulajaa waneepia nachiki na wawalayuukana so'uka'i je sa'wai.

Ajutünüichipa nütüma Maleiwa chajee nüma'anajee.

¹¹Je yaa mmalu'u süma'aya, akanajuuichipa nia natüma na wawalayuukana sükajee tü nüshakati chi Anneetchonkai amülakat paala saa'u saainjala wayuu, je sükajee naküjain nachiki sünnain no'tte'ennüin nütüma Cristo.

Nnojoliishii mmoliün seema o'ütünaa aa'in sünnainjee aküjaa nachiki sünnain anoujaa nünain.

¹²Je sükajee nujutünüichipain chi Yolujaakai, anakaja müleka talatüle waa'in wapüshua waya yaakana iipünaa nümaa Maleiwa.

Otta müshi'ia yaa kepiakana sainküin mmakat süpüshua'ale,

müle'o ma'ia tü müliaa ji'reetkat,

süka nujutünüichipain chi Yolujaakai ja'akamüin.

Je jashichishaatashi ma'ia nia, süka nütüjaain saa'u sünnain sülü'ülüin nükalia süpüla ata'ünnaa”.

¹³Shiasa ni'rapa chi kayuushikai sünnain nujutünüin mmalu'umüin, nülojokalaka süchiirua tü jietkat jemeyülüitpakat nümaa chi jo'uukai. ¹⁴Shiasa tü jietkat, aapünüsü katünaa sümmüin, maa aka saa'in warulapai, süpüla suwatünjatüin nüpüleerua chi kayuushikai sulu'umüin tü mma maa'inyatuuisukat, tü yapatüjütkaalia nütüma chi Maleiwakai süpüla, einjatüle saa'inmajünüin so'u

apünüin juya shiatapünaa. ¹⁵Niasa chi kayuushikai, neetakalaka wane wüin miyo'u ma'i, müsü aka saa'in süchi, süchiirua tü jietkat süpüla süsaapünaainjatüin sümaa. ¹⁶Sükaaliijünakalaka tü jietkat sütüma tü mmakat, sujutalüin saanükü süpüla tü wüin neetakat chi kayuushikai. ¹⁷Jashichishaatakalaka joo chi kayuushikai sümüin tü jietkat. Nu'unakalaka süpüla nütkaainjachin namaa na wane süchooinkana, na oonookana waneepia sümaa tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai, na aküjakana nüchiki Jesús sümüin wayuu sünaain niaín Nasenyotsein.

13 ¹Sha'watüshi chi kayuushikai sotpa'amüin tü palaakat.

Chi wanülüü shirokujeejachikai palaa

Te'rakalaka wane wanülüü sünaain nujuittaain shirokujee tü palaakat. Poloosü nu'uwa oo'ulaka akaratshisü nikii. Eesü kotse jo'uuchen sünaain wane'ewai sükua tü poloosükat nu'uwa. Je sünaain wane'ewai sükua tü akaratshisükat nikii, ashajünüsü wane anüliee airu'ut nümüinjatü Maleiwa. ²Je chi wanülüükai, müshi aka naa'in wane kalaira. Otta tü nuu'uikat, müsü aka saa'in suu'ui jeesü. Otta tü naanükükat, müsü aka saa'in saanükü wane kannajapüt. Pülashi ma'i nia nütüma chi kayuushikai. Je süka laülaain chi kayuushikai saa'u mmakat süpüshua, ni'itaain chi wanülüükai süpüla aluwatawaa wanaa nümaa. ³Je wane tü nikiikat chi wanülüükai, kasipalası maa aka süsipala shikii wayuu eekai o'utuushin aa'in. Oo'ulaka müsia tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua, ponüshi

ma'i saa'in chi wanülüükai süka katüin no'u süchikijee mayalii. Soonookalaka sümaa nünüiki. ⁴Nasapainyo'ukakalaka naya sünaain na'waajüin chi kayuushikai süka ni'itaain chi wanülüükai süpüla aluwatawaa. Akaajaa nümüin chi wanülüükai sünaain na'waajüin nia sünaain maa: "Nnojishi eein wane makai aka naa'in chi wanülüükai sünaain pülashin ma'i. Nnojotsü jaraleerüin ayamülüin nia", namakalaka.

⁵Chi wanülüükai, oo'ulaanüshi nütüma Maleiwa sünaain aluwatawaa so'u apünüin juya shiatapünaamüin. Nuu'ulaain sünaain mojuin nünüiki nümüin je sünaain pülain naa'in nuulia. ⁶Mojukalaka nünüiki nümüin Maleiwa, sümüin tü a'waajüleekat nia, je namüin napüshua na eekana nümaa chaa iipünaa. Airu'utsü ma'i nünüiki nümüin waneepia. ⁷Oo'ulaanüshi nütüma Maleiwa sünaain aluwatawaa saa'u e'irukuukat süpüshua sainküin mmakat süpüshua. Otta na nüpüshikana Maleiwa, ayamütshii naya nütüma chi wanülüükai süka nuu'ulaanüin nanain. ⁸A'waajünüshi chi wanülüükai sütüma wainma wayuu sainküin mmakat, tü nnojotkat ashajüntüin anülia sulu'u tü karaloukta kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranaajaakana aa'in nütüma chi Anneetchonkai o'utinakai aa'in, chi eetüjüika'iya achiki sükumajaiwa'aya tü mmakat sünaain ouktajachin.

⁹Tayakai Juan, tamüshii paala jia: Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in pütchikat tüü:

¹⁰Chi eekai e'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla püreesaa, püreeseechi.

Chi eekai e'itaushin nütüma
süpüla o'utinnaa aa'in,
o'utüneechi aa'in.

Je sükajee tia, jia anoujashiikana
jüpüshua, anakaja müleka
jüchecherüle jaa'in sü'nain anoujaa
su'unnaa tü müliaa ji'rakat.

Chi wanülüü mmaapüjeejachikai

¹¹Te'rakalaka joo wane
wanülü'üya sü'nain nujuittaain
shiinalu'ujee tü mmakat. Piamasü
nu'uwa jo'uuchen maa aka
saa'in nu'uwa wane anneetchon.
Otta emetutsü ma'li nünüiki
sü'nain nuwoorooloin, maa aka
saa'in nünüiki wane kayuushi.

¹²E'itaanüshi chi wanülüü antüshikai
nütüma chi palajachikai wanülüü
süpüla nükaalinjüinjachin nia
sü'nain aluwatawaa. Aluwataanüsü
tü wayuu manoujainsatkalüirua
nütüma chi chiiruajachikai
wanülüü sainküin mmakat sü'nain
süsapainyo'ukainjatüin shia sümaa
su'waajüin chi palajachikai wanülüü,
chi katakai o'u süchikijee mayalii.

¹³Naa'inrüin chi chiiruajachikai
wanülüü wainma kasa maa aka
tü nütüjakat apüleerua Maleiwa
nümüiwa, tü ponokat saa'in wayuu,
maa aka nujutüin siki chajee
iipünaajee yaa mmalu'ümüin
su'upala wayuu wainma.

¹⁴Je tü kasa naa'inrakat, naa'inrüin
süpüla kojutüinjachin sütüma wayuu
chi palajachikai wanülüü. Je chi
chiiruajachikai wanülüü, ni'ike'eriin
tü wayuu manoujainsatkalüirua
sainküin mmakat. Nuluwataain
na wayuukana sü'nain akumajaa
niyaakua chi palajachikai wanülüü
süpüla kojutüinjachin nia natüma,
chi kasipalakai nikiinain süka wane
chajaruuta. A'waajünüshi nia natüma

na wayuukana süka katüin no'u
süchikijee tü kasipalakat atüma.

¹⁵Chi chiiruajachikai wanülüü,
oo'ulaanüshi nütüma Maleiwa
sü'nain naapüinjatüin kataa o'u
sümüin niyaakua chi palajachikai
wanülüü je süpüla saashajaanjatüin.
Otta süpüshua tü wayuukolüirua
eekai nnojolüin su'waajüin tü
ayaakuaakat, o'utinna aa'in nütüma.

¹⁶Aluwataanüsü tü wayuukolüirua
süpüshuale'eya nütüma chi
chiiruajachikai wanülüü süpüla
shi'itaanajatüin wane jeerü sü'nain
tü najapü nekiakat je ne'ipo'unain
shiale. E'itaanajatü tü jeetkat
sü'nain wayuu süpüshua, sü'nain
wayuu eekai kojutüin, sü'nain eekai
mojutüin, sü'nain eekai washinnuüin,
sü'nain eekai müliain, sü'nain wayuu
eekai achepchieein, je sü'nain wayuu
eekai laülaain sümüiwa. ¹⁷Je chi
eekai nnojolüin ni'itaanüin anain tü
jeetkat, nnojoleerü taashin nüpüla
oikkaa je ayalajaa wane kasa. Je
tü jeerü e'itaanakat sü'nain tü
wayuukolüirua, shia nünülia chi
palajachikai wanülüü oo'ulaka wane
“número” shiyaawase.

¹⁸Tamüshii paala jia: Tü
nejeetsekai chi palajachikai wanülüü,
666. Kasataalejese kekiin jia süpüla
jiyaawatiinjatüin saa'u kasain
kayaawasein tü nünumerosekat.
Shiyaawasesa'a shia nünülia wane
wayuu.

Chi Anneetchonkai je na wayuu taashishiikana

suulia naainjala

14 ¹Eirakaataalasü joo
taa'in iipünaamüin.
Te'rataalakalaka joo chi
Anneetchonkai sha'watüin cha'aya

saa'u tü wutai kanüliakat Sion sümaa wayuu watta saalii, maa aka 144.000 wayuu. Naya na ashajünakana e'ipo'unain nünülia chi Anneetchonkai je nünülia chi Nüshikai. ²Taapakalaka joo wane ee'irajaa chajee iipünaajee müsü aka saa'in su'lotüin süchi eekai müle'oin, müsü aka saa'in sütürüla juya eekai emetuluin, müsü aka saa'in shi'ira wane "arpairua" atalejuushi. ³Je tü wattakat saalii wayuu, asha'walaashii naya nümülatu'u chi joyotüshikai saa'u tü einaseekat, je namülatu'u na pienchishii kato'uchiikana, je namülatu'u na piamakana shikii pienchimüin laülaayuu. Nee'irajüin wane jayeechi jeket. Naya namüiwa atüjaka ee'irajaa tü jayeechikat süka nayain taashiinapain nütüma Maleiwa suulia naainjala sa'akajee wayuukot süpüshua. ⁴Naya na nnojoliikana yarüttüin aa'in sütüma ama'üjawaa sümaa jeyuu. Wulesü naa'in, süka ichein naya waneepia nünain chi Anneetchonkai soo'opünaa tü alatakat namüin. Je saa'u taashiinapain naya nütüma Maleiwa sa'akajee wayuu, kee'ireesü naa'in süpüshua tü nüchekakat napüleerua je tü nüchekakat chi Anneetchonkai napüleerua. ⁵Matüjüinsalii aküjaa alawaa, lotüsü nakuaippa nu'upala Maleiwa.

Tü naküjakat wane aapiee apününshii

⁶Te'rakalaka wane aapiee waawatüin iipünaa sirumatu'upünaa. E'itaaushi nia süpüla aküjaa sümüin wayuu nünüiki chi Maleiwakai, tü pütchi shiimüinkat süpüla ka'ikat süpüshua. Nüküjainjatü shia sümüin e'irukuukat süpüshua sainküin mmakat süpüshua. ⁷Nümakalaka

sünain emetuluin ma'i nünüiki: "Anakaja kojutule jütüma chi Maleiwakai sümaa ju'waajüin nia, süka sülü'ülüin nükalia sünain süsalainjatüin saainjala wayuu nütüma. Anakaja müleka jüsapainyo'ukale jia nümülatu'u sünain jii'iyatüin nümüin nujut, süka niain kakumalain kasakat süpüshua cha'aya iipünaa, je süka niain kakumalain tü mmakat je tü palaakat oo'ulaka tü su'wüirakalüürua wüin", müsü nünüiki chi aapieekai.

⁸Ee'iyataataalashi joolu'u wane aapieeka'iya sünain maa: "Ajuttamaateerü joolu'u tü pueulo kanüliakat Babilonia, kojutpü'ukat sütüma wayuu. Na kepiakana cha'aya, kaainjaralii napüshua. Nayouktüin chi Maleiwakai süpüla o'unaa süchiirua tü maleiwayaasükat natüma. Je naainjirapü'üin kasa mojusü tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua süka tü maleiwayaasükat", nümakalaka.

⁹Ee'iyataataalashi joo wane aapieeka'iya. Emetüsü ma'i nünüiki sünain maa: "Chi wayuu eekai nüsapainyo'ukain sümaa nu'waajüin chi palajachikai wanülüü, chi kasipalakai nikiinain, oo'ulaka nu'waajüin tü niyaakuakat sümaa kanain tü nejeetsekak ni'ipo'unain oo'ulaka najapünain shiale, ¹⁰süsaleechi nia nütüma Maleiwa. Jashicheechi ma'i chi Maleiwakai namüin na wayuu aa'inrakana tia. Müliashaateena naya nütüma. Ojutüneena naya nütüma Maleiwa so'umüin tü siki ka'akakat 'azufre'. Mülieena ma'i naya sütüma tü sikikat no'upala na aapiee eekana nümaa Maleiwa je nu'upala chi

Anneetchonkai. ¹¹E'reena naya müliaa waneepia so'uka'i je sa'wai. Müiria moyokojoo in tü siki müliakat atüma naya”, nümakalaka chi aapieekai.

¹²Tamüshii paala jia anoujashiikana, jia oonookana waneepia sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, jia ichekana nünain Jesús: Anakaja müleka jüchecherüle jaa'in süna in anoujaa. Jiyaawata saa'u süna in süsaleenain maalü nütüma Maleiwa naainjala na kaainjaraliikana.

¹³Taapakalaka joolu'u wane pütchi chajee iipünaajee süna in maa tamüin: “Püshaja tüü: No'ujee ka'ikai chii, anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu ouktakai süna in anoujaa nünain chi Senyotkai”, müsü tamüin.

Otta nünüiki chi Naa'inkai Maleiwa: “Shiimain ma'i tia. Eemeraajeena naya suulia tü müliaakat. Je nnojoleerü motüin taa'in tü kasa anasü naa'inrapü'ükat kataiwa'aya no'u”, müshi.

Süsalasü wayuu saainjala nütüma Maleiwa

¹⁴Eirakaataasü joo taa'in iipünaamüin. Te'rataalakalaka wane siruma kasusü je wane wayuu joyotüin saa'u. Eesü wane kotse oorole'eya süna in nikii oo'ulaka wane rüi najapulu'u, o'yonoojia pünajüt, kasasü ma'i.

¹⁵Nujuittaakalaka wane aapiee sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa. Nu'waatakalaka nümüin chi joyotüshikai saa'u tü sirumakat süna in maa nümüin: “Anakaja pu'unüle joolu'u süna in pajapulu'u in tü rüikat, süpüla pükotchajüinjatüin tü wayuukolüirua, maa aka sükotchajünüin tü pünajütkat.

Süka jamüin, keraaitpa sükalia süpüla okotchajünaa sainküinjee mmakat süpüshua”, nümakalaka chi aapieekai nümüin. ¹⁶Je chi joyotüshikai saa'u tü sirumakat, o'yonoojoo müshia nia sümaa nükotchajün shia sainküinjee mmakat.

¹⁷Nujuittaakalaka joo wane aapieeka'iya sulu'ujee tü a'waajüleekat. Kajapulu'utaashia chii'iya rüi o'yonoojia pünajüt, kasasü ma'i. ¹⁸Otta wane aapieeka'iya, chi aa'inmajüikai siki saa'ukat tü a'ajülee sulu'ukat tü a'waajüleekat, nujuittaakalaka sü'ütpra'ajee tü a'ajüleekat. Nümakalaka süna in emetulu in nünüiki nümüin chi aapiee kajapulu'ukai tü rüikat:

“Paapaa pümata tü pürülia kasakat ma'i. Pu'una pükotchajaiwa tü wayuukolüirua, maa aka sütpajünüin uuwa, süka jamüin, keraaitpain sükalia süpüla okotchajünaa sainküinjee mmakat süpüshua”, nümakalaka nümüin. ¹⁹⁻²⁰Nükotchaja nümüisia chi aapieekai tü manoujainsatkalüirua sainküinjee mmakat. Nu'utu in saa'in anouipa'amüin suulia tü pueulokat. Amülakalaka tü nashakat na wayuukana, na wayuu süsalashiikana naainjala nütüma Maleiwa. Palantüsü süpa'apünaa tü mmakat maa aka saa'in süchi. Süsa'watüin maa aka 300 “kilómetro”. Otta süka'lein saa'u mmakat, shi'iyeinsepünaasü wane ama.

Yapashii akaratshishii aapiee süpüla ajütaa nü'ürüla Maleiwa saa'u wayuu

15 ¹Ee'iyataasü joolu'u wane kasa chaa iipünaa sirumatu'u, ponüsü ma'i saa'in wayuu. Akaratshishii aapieeirua

yapashii süpüla ajütää akaratshisü müliaa sünaïn müin wayuu. Je süjütünapeena süpüshua, keraajeerü tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai sümüin tü wayuukolüürua süsala saainjala. ²Te'arakalaka joo wane kasa jamatüin müsü aka saa'in palaa, jorottüsü ma'i maa aka saa'in wane rouya. Chuwatüsü ma'i süpa'apünaa müsü aka suwarala siki. Te'arakalaka joo na wayuu eekai nayouktüin a'waajaa chi wanülüü kasipalakai nikiinain, eekai nayouktüin a'waajaa tü niyaakuakat, eekai nayouktüin e'itaanüin anain sünumerose tü nünüliakat süka noonooin nümaa Jesús. Sha'washawatshii naya sotpa'a tü palaakat sünaïn kajapulu'uin wane'ewai nakua wane "arpa" naapajala Maleiwa namüin. ³Ee'irajüshii naya wane jayeechi kojutkai atüma chi Anneetchonkai, maa aka saa'in tü jayeechi kojutkat atüma chi Maleiwakai sümaiwa paala nütüma Moisés, chi a'yataapü'ükai nüümüin Maleiwa, sünaïn müin nanüiki:

"Maleiwakalee, pia chi Aluwataakai Pülashikai ma'i, wa'waajüin pia süka alana'aleein ma'i pia sünaïn anain tü paa'inrakat.

Pia Aluwataakai saa'u wayuu sainküin mmakat süpüshua, je lotüsü ma'i pukuaippa sünaïn paa'inrüin tü anasükat waneepia sümüin wayuu.

⁴Maleiwakalee, kojuteechi pia sütüma wayuu süpüshua je na'waajeechi pia süka waneeshinya piain maainjalain.

Shiimüin sünaïn sünteerüin tü wayuukolüürua pünainmüin

sainküinjee mmakat süpüshua, süpüla nasapainyo'ukain pümülatu'u sünaïn na'waajüin pia, süka ne'rüin tü kasa lotüsü paa'inrakat".

⁵Shiasa süchikijee tia, teirakaakalaka chaa iipünaa. Te'arakalaka sulu'upünaa tü a'waajüleekat Maleiwa sünaïn jutatüin tü paü shiinalu'usükat.

⁶Najuittaakalaka na akaratshishiikana aapiee sulu'ujee tü a'waajüleekat sünaïn yapain süpüla ajütää tü akaratshisükalüürua müliaa sünaïn müin wayuu. Wulejashaatasü ma'i nashe'in, wane kuluulu kanüliasü "lino" sünaïn chinatüin shia. Je naluuwainpünaa, eesü wane kuluulu oorole'eya. ⁷Je wane na pienchishii kato'uchiikana, naapakalaka wane iita oorole'eya namüin wane'ewai nakua na akaratshishiikana aapiee. Kalu'usü nü'ürüla chi Maleiwakai matüjainkai ouktaa süliainjatkat wayuu süsala saainjala. ⁸Je tü a'waajüleekat, warattuusü ma'i süka een chi Maleiwa Pülashikai ma'i sulu'u. Isasü süchiki shikerolüin wayuu sulu'umüin tü a'waajüleekat wane'ere'eya shikeraajapa tü akaratshisükalüürua müliaa ajütünajatkat sünaïn müin wayuu natüma na akaratshishiikana aapiee.

Tü akaratshisükat iita müliaamaajatkat

16 ¹Taapakalaka joo wane pütchi emetutsü ma'i sulu'ujee tü a'waajüleekat chaa iipünaa sünaïn maa namüin na akaratshishiikana aapiee: "Ju'una jumata jilyotoiwa saa'u wayuu

süpüshua sainküin mmakat tü müliaa sulu'ukot tü akaratshisükat iita, tü naashichinkat chi Maleiwakai”, sümakalaka.

²Nu'unakalaka chi palajachikai aapiee süna'in ni'yotüin tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u wayuu sainküin mmakat süpüshua. Je na wayuu kanainkana nejeetse chi wanülüükai, na eekai na'waajüin tü niyaakuakat, eweetüsü nanain wane yooi kajükat atüma ma'i nata sümaa alin ma'i namüin.

³O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü palaakat. Ishalaa müsia tü palaakat sütüma, müsü aka saa'in nüsha wane müliashii. Ouktakalaka süpüshua tü she'ekat palaa sütüma.

⁴O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü süchikalüirua je tü su'wüirakalüirua wüin. Ishalaa müsia tü wüinkat sütüma. ⁵Taapakalaka joo nünüiki chi aapiee aa'inmajüikai tü wüinkat süpüshua süna'in maa:

“Pia Maleiwa Maainjalasaikai.

Eeshi pia maa'ulu yaa,
eetüjü'iya pia sümaiwa.

Anasü tü paa'inrakat joolu'u süna'in kasalajanain naainjala na wayuukana pütüma namüin.

⁶ Süka jamüin, amülasü nasha na püpüshikana je na pünüikimaajanakana natüma.

Je joolu'u, püsirüinjana naya isha süka kaainjalainja'a naya puulia”.

⁷Taapakalaka wane pütchi ni'ipajee chi aapieeka' eejee tü a'ajüleekat süna'in maa:

“Maleiwakalee, pia Aluwataakai Pülashikai ma'i,
shiiümüin süna'in lotüin ma'i pukuaiippa joolu'u süna'in kasalajanain naainjala na wayuukana namüin pütüma”.

⁸O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat naa'u chi ka'ikai. Koo'omüin müsia naa'ira chi ka'ikai nütüma Maleiwa süpüla jottüinjatüin tü wayuukolüirua sütüma tü nuchuwalakat. ⁹Ishakalaka ma'i nata na wayuukana nütüma chi ka'ikai süka ja'in ma'i. Mojukalaka nanüiki nümüin Maleiwa, süka nüjütüin tü müliaakat nanainümüin. Je nnojoliishii oo'ulaain suulia naainjala süpüla na'waajüin Maleiwa.

¹⁰O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü einasee eere nuluwataain chi wanülüükai. Epiyuushijaa müsia eere kepiain na a'waajakana nia. Je koo'omüinsü ma'i namüin na wayuukana müliaa. ¹¹Mojukalaka ma'i nanüiki nümüin chi Maleiwa chakai iipünaa süka mülia'in ma'i naya saalii tü yooi nanainkat, otta nnojoliishii naya oo'ulaain suulia noonoo'in sümaa nünüiki chi wanülüükai.

¹²O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü süchi miyo'usükat kanülüakat Eufates. Osojoo müsia tü wüinkat süpüla anashinjatüin alataa napüleerua na sülaülashiikana mma chaje'ewaliikana wiinnaa.

¹³Te'rakalaka wane apünüinsüirua yolujaa süna'in müin aka saa'in eperü'üi, ojüttüsü wane

naanükülu'ujee chi kayuushikai, oo'ulaka wane naanükülu'ujee chi palajachikai wanülüü, chi kasipalakai nikiinain, oo'ulaka wane naanükülu'ujee chi chiiruajachikai wanülüü, chi e'ike'erüikai wayuu. ¹⁴Je na apünüinshiikana yolujaa, nountüin naa'inrüin kasa, maa aka tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, shii'iree sünoujeein wayuu tü alawaa naküjakat sümüin. O'unüshii na yolujaakana nanainmüin napüshua na sülaülashiikana mma süpüla nakotchajiraain na wayuu namaajanakana süpüla atkawaa nümaa chi Maleiwa Pülashikai ma'i so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u saainjala wayuu sümüin.

¹⁵(Tayakai Juan, tamüshii paala jia: Müsü nünüiki chi Wasenyotsekai Jesucristo: “Jalia jia suulia motojüin jaa'in sünain teitaainjachin tachikua. Maa aka matüjaajuuin naa'u joujaleechin nüntüin wane ka'ruwarai, akaweechia tayakai tantapa. Je so'u ka'ikat tia, talateechi ma'i taya nümaa chi eekai een naa'in tapüla sünain naa'inrüin waneepia tü tacheekakat nüpüleerua. Nnojoleechi japülin nia tantapa”, nümakalaka.)

¹⁶Nakotchajinnakalaka na sülaülashiikana mma, je na wayuu namaajanakana, natüma na yolujaakana sulu'umüin wane mma kanüliasü süka pütchi hebreo, Armagedón.

¹⁷O'yototojo'o joolu'u chi chiirujajaikai aapiee tü sulujutkat tü iita najapulujutkat yaa iipünaapünaa. Shiweetakalaka joo nünüiki Maleiwa emetut ma'i sulu'ujee tü a'waajüleekat eere nia joyotüin saa'u tü niinasekat,

sünain maa: “Kettaaitpa tatüma tü müliaakat süpüshua”, müshinia. ¹⁸Sümachetaakalaka shiyaa juya sümaa sütüttaain sünain emetuluin ma'i. Akutkujaa müsia tü mmakat. Nnojotsü eewaajüin paalainka otta nnojotsü aapünaajünüin sütüma wayuu yaa saa'u tü mmakat süchiki eekai müin aka tüü. ¹⁹Je sükutkujaapa tü mmakat, ojunnajaasü mmolu'umüin tü pueulokalüirua sainküin mmakat süpüshua. Otta tü pueulo müle'osükat kanüliakat Babilonia, awakajaasü sünain apünüinsü sü'ülia. Süka jamüin, sotüsü naa'in chi Maleiwakai naainjala na kepiakana sulu'u. Üttashaatasü ma'i naa'in chi Maleiwakai noo'omüin. Süsalashiikalaka naya nütüma. ²⁰Je sükajee sükutkujaain tü mmakat, amouktaasü tü uuchikalüirua süpüshua. Oo'ulaka tü mmakalüirua pasanainsükat sünain palaa, emerojoosü shiinalu'umüin. ²¹A'ita müsia tü juyakat sünain kayeeloin saa'u wayuu. Müle'oyuu ma'i tü shiyeeloinkat, maa aka pienchi shikii ja'ralimüin “kilo” saawain. Otta na wayuukana, mojusü nanüiki nümüin Maleiwa süka müliashaatain ma'i naya sütüma tü ajütünakat nanainmüin.

Tü jierü aainjirapü'ukat kasa mojusü tü wayuukolüirua

17 ¹Nüntakalaka tanainmüin wane aapiee na'akajee na akaratskishiikana aapiee kajapulu'ukana iita sünain nümüin tamüin: “Jalaichi yaamüin tee'iyataiwa pümüin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai süpüla süsalainjatüin nütüma tü wayuu maa'insatkat ma'i, tü jierü

joyotokot sotpa'a süchi wainma.

²Na aluwataashiikana sainküin mmakat süpüshua, kaainjalashii naya süka nashatüin tü kasa mojusü saa'inrakat tü jietkat. Akaajaa tü manoujainsatkalüirua sainküin mmakat, kaainjalashii sünnain nashatüin tü kasa mojusü saa'inrakat, süka saainjirapü'üin naya kasa mojusü", nümakalaka chi aapieekai tamüin.

³Shiasa mapa tia, nu'unitkalaka taya chi aapieekai süpümüin wane isashii sünnain na'anaain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Te'rakalaka saa'in wane jierü joyotüin naa'u wane wanülüü ishotoi. Je chi wanülüükai, akaratshisü nikii oo'ulaka poloosü nu'uwa. Je nütoutajee süpüshua, ashajünüsi wane anülieeirua airu'ut nümüinjatü Maleiwa. ⁴Je süshe'in tü jietkat, jepisiiyaa je ishosü. Kanainsü ooro, tu'uma oo'ulaka kaa'ürüi. Je yaa sajabulu'u, eesü wane iita oorole'eya, piratsü ma'i tü kasa mojusü saa'inrapü'ükat. ⁵Eesü wane ashajuushi yaa shi'ipo'unain. Shia tü sünnüliakat, matüjaaju aa'ulu jamalu'ulüin. Müsü tü ashajuushikat mayaa: "Babilonia, tü pueulo kojutkat sütüma wayuu, tü shiikat süpüshua wayuu maa'insat, tü shikiisükat kasa mojusü saa'inrakat wayuu sainküin mmakat". ⁶Patatsü ma'i taa'in te'rapa tü jietkat, süka talatüin ma'i saa'in saa'u su'utüin naa'in na anoujashiikana nünain Maleiwa saaliijee ichein naya nünain Jesús.

⁷Nümakalaka chi aapieekai tamüin: "¿Jamüsü patataka'a paa'in sütüma tü jietkat je nütüma chi wanülüü akaratshisükaikii nikii je poloosü nu'uwa? Taküjeerü

joolu'u pümüin sünnain kasasüin wayuu tü jietkat otta chi wanülüü she'ejenakai. ⁸Chi wanülüü pi'rakai aa'in, kato'uchi nia paala. Je müshia maa'ulu yaa, ouktüshi. Otta so'u palitchon ka'i, ojuitteechi sulu'ujee tü Ishikat. Je süchikijee, ojütüneechi sa'akamüin tü siki matüjüinsatkat ayokujawaa. Je na wayuu manoujainsaliikana sainküin mmakat, poneechi ma'i naa'in chi wanülüükai ne'rapa nujuittüin sulu'ujee tü Ishikat sünnain katüichipain no'u. Naya na nnojoliikana ashajünüin anülia sulu'u tü karaloukta kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nütüma Maleiwa, na eetüjülüikana anülia sulu'u tü karaloukta sükumajaiwa'aya tü mmakat.

⁹"Tamüshi paala pia: Kasataalejese kekiin pia süpüla piyaawatüinjatüin saa'u kasain kayaawasein chi wanülüükai. Tü akaratshisükat nikii, shiyaawase akaratshisü namüna joyotokot aa'u tü jietkat. ¹⁰Otta shiyaawase shia'aya wane akaratshisü aluwataasüirua. Na ja'raishiikana, maa'ulu yaa, nnojishii aluwataain süka ouktüinapain naya. Oo'ulaka wane, nia chi aluwataakai maa'ulu yaa. Oo'ulaka chi wane, meweetüinyü'iyaa süpüla aluwataawaa. Otta niweetapeena, aluwataweechi ne'e motso'o. ¹¹Otta müshia nüchikijee, aluwataweechi wane napüshi na akaratshishiikana. Nieechi chi wanülüü katakai o'u paala, chi ouktakai maa'ulu yaa, chi ojuittinneeekikai süpüla ojütünüinjachin mapeena sa'akamüin tü siki matüjüinsatkat ayokujawaa.

¹²“Je tü poloosükat nu'uwa pi'rakat, nayaawase polooshii wayuu aluwataashii. Nnojyüülii o'ttüin süna'in aluwataawaa. Otta e'itaaneena naya mapeena süpüla aluwataawaa nümaa chi wanülüükai so'u palit ka'i ne'e. ¹³Wanaaweerü naa'in na polooshiikana süna'in jüüjüüin naya nümu'in chi wanülüükai. ¹⁴Niasa chi wanülüükai oo'ulaka na polooshiikana aluwataashii, atkaajeena nümaa chi Anneetchonkai je na eekana nümaa. Otta chi Anneetchonkai, nüyamüleena naya. Süka jamüin, pülashi ma'i nia, chi kanülüiakai chi Senyotkai Aluwataakai Pülashikai. Na eekana nümaa, naya na neenakakana, na nüneekakana, na ichekana nüna'in”, nümakalaka chi aapieekai tamüin.

¹⁵Je nümakalaka joo tamüin chi aapieeka'iyaa: “Tü süchikalüürua eere joyotüin tü jierü maa'insatkat, shiyaawase wayuu eekat sainküin mmakat süpüshua je e'irukuukat süpüshua. ¹⁶Otta chi wanülüükai je na polooshiikana aluwataashii, naja'ttirüin tü pueulo kaainjaratkat kayaakuakat tü jietkat. Na'luwateerü süpüshua kasa sulu'ujee tü pueulokat. Yüütüüjeerü ma'i natüma. Je mala'aleejeeria shia natüma sümaa na'ajeerüin.

¹⁷“Nikeraajüinjatü Maleiwa tü naa'inrüinjattüjütkat naka na wayuukana. Tü naa'inreetkat na polooshiikana aluwataashii süna'in jüüjüüin naya nümu'in chi wanülüükai, aleinjatü nütüma Maleiwa namüin. Aluwataajeena naya nümaa chi wanülüükai kettaaleepa'aya tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai. ¹⁸Je tü jierü pi'rakat, shiyaawase tü pueulo müle'osükat,

tü kapümüinkat naa'in napüshua na sülaülashiikana mma sainküin mmakat süpüshua”.

Akujünüsü süchiki Babilonia süna'in sujutteerüin

18 ¹Shiasa süchikijee tia, te'rakalaka wane aapieeka'iyaa süna'in nüshakattüin chajee iipünaajee. Müle'oshi süna'in aluwataawaa chaa iipünaa. Warattuuisü tü mmapa'akat nütüma süka nüntüshin nüma'anajee Maleiwa. ²Owoorolaashi nia süna'in emetuluin nünuüki süna'in maa:

“Ajüttüsü tü pueulo kanülüiakat Babilonia, tü kojutkat sütüma wayuu manoujainsat.

Yüütü'üleesia shia.

Shipiasü yolujaa ne'e, je shipiasü wuchii eekai nülerajüin Maleiwa.

³Na kepiapü'ükana cha'aya, kaainjaralii napüshua.

Nayouktüin chi Maleiwakai süpüla o'unaa süchiirua tü maleiwayaasükat natüma.

Je naainjarapü'üin kasa mojusü tü wayuukolüürua sainküin mmakat süpüshua süka tü maleiwayaasükat.

Na aluwataashiikana sainküin mmakat süpüshua,

kaainjalashii naya wanaa namaa na kepiakana cha'aya sulu'u tü pueulokat.

Je na oikkaaliikana sainküinjee mmakat süpüshua,

washinnuushii naya süna'injee tü shiyalajakat tü wayuu sulu'ukot tü pueulokat noulia”.

⁴Taapakalaka joo nünuüki Maleiwa chajee iipünaajee:

“Jia tapüshikana, jujuitta
jumaala chajee sulu'ujee tü
pueulokat Babilonia,
süpüla nnojoliinjanain
jaa'inrüin tü kasa mojusükot
makat aka tü saa'inrakat tü
wayuukolüirua cha'aya,
je süpüla nnojoliinjanain
süsalain jia wanaajiraa
sümaa süka tü müliaa
antajatkat sünainmüin
saaliijee saainjala.

⁵ Wattairü ma'i saalii tü
saainjalakat to'upala.
Shiimüin sünain nnojolüin
motüin taa'in tü kasa
mojusü saa'inrakat.

⁶ Anakaja müliaa joolu'u tü
pueulokat
saaliijee saainjirapü'üin kasa
mojusü tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua.
Anakaja müleka sülataleere
müliaa sümüin
saaliijee tü kasa mojusü
saa'inrapü'ükat sümüin
wayuu.

⁷ Maa aka koo'omüinpü'üin
talataa sümüin sütüma tü
suwashirüinkat,
anakaja müleka koo'omüinre
joolu'u mojuu aa'in sümüin.
A'waataapi'ütsü shia sulu'u
sukuaippa sünain maa:
‘Talatüsü ma'i taa'in maa aka
wane sülaüla mma,
nnojotsü müinya aka taya
saa'in wayuu oukta
a'wayuuset mojukat aa'in
waneepia’.

⁸ Saalinjee tü saainjalakat, antalaa
meerü müliaa sünainmüin.
Je sütüma tü müliaakat,
mojeerü ma'i saa'in tü
wayuukolüirua cha'aya

süka ouktüin süpüshi
je süka alin jamü.
Aja'lajaa meeria washirüükat
sütüma.
Ta'ajireerü suulia süka
pülashin ma'i tayakai chi
Maleiwakai süsalakai atüma
saainjala”.

⁹ Je na aluwataashiikana
sainküin mmakat süpüshua, na
kaainjalapü'ükana wanaa sümaa
tü wayuukolüirua chakat Babilonia,
na washinnuukana sünainjee tü
saa'inrakat tü wayuukolüirua,
a'yalajeena ma'i naya ne'rapa
sümüsain tü pueulokat kaittataain.
¹⁰ Sha'wateena naya ka'yata suulia
süka mmolüin seema sülanüin
namüin tü alatakak sümüin tü
pueulokat. Majateena naya sümaa
mmoluu:

“Aisha'ajaa, mülialeekalaja'a ma'i
tü wayuukolüirua sulu'u tü
pueulokat Babilonia,
tü kojutpü'ükat sütüma wayuu
wainma.
Kama'ajaataayai shia
saja'lajaapa”.

¹¹ Je na oikkaaliikana
sainküinjeejanakana mmakat
süpüshua, mojeerü ma'i naa'in saalin
tü pueulokat süka nnojolüitpain
jaralin ayalajüinjatüin noikkaain
noulia. ¹² Nnojolüitpa jaralin
ayalajüinjatüin ooro, pülaata, tu'uma,
oo'ulaka kaa'ürüi. Nnojolüitpa
jaralin ayalajüinjatüin tü kuluulu
anashaatasü kanülüiakat “lino”,
oo'ulaka kuluulu kojutsü maa aka
seera je kuluulu jepisiyyaa je ishosü.
Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin tü
wunu'u jemetakat sheejuu oo'ulaka
tü kasa anasü akumajünakat süka
su'uwa “elefante”, süka wunu'u
eekai kojuttüin, süka paira je

kachueera, oo'ulaka süka ipa eekai eerolojuushin. ¹³Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin tü she'ejükat eküülü maa aka "canela". Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin tü wunu'u jemetakat sejuu sa'ajünapa, je tü wunu'u jemetakat eejuut kanüliakat "mirra", je tü perfumekat. Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin wiino, seita, jaliina eekai anain ma'i, oo'ulaka "trigo". Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin paa'a, anneerü, je ama sümaa kareeta. Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin süchepchia wayuu je wayuu eekai süta'ünnüin sünnainjee atkawaa.

¹⁴Na oikkaaliikana sainküinjeejanakana mmakat süpüshua, meena naya: "Jiakana kepiakana sulu'u tü pueulokat Babilonia, aja'lajaitpa süpüshua tü kasa anasü kachiiruakat jaa'in. Amülouitpa juulia tü washirüükat je süpüshua tü korolo kojutkat ma'i jütüma. Müiria nnojolüin jüntüin anain", meena naya ¹⁵sünnain sha'washawaliin naya wattalu'u suulia, süka mmolüin naya seema sümaayajüin naya. A'yalajeena ma'i naya sümaa mojuu aa'in süka nnojolüitpain jaralin ayalajüinjatüin noikkaain. ¹⁶Majateena naya:

"Alu'uleekalaja'a ma'i tü wayuukolüirua sulu'u tü pueulokat Babilonia, tü kojutpü'ükat sütüma wayuu wainma.

Kashe'inpü'üshii naya kuluulu anashaatasü kanüliakat 'lino' je tü kuluulu jepisiyaa je ishosü.

Kanainpü'üshii ooro, tu'uma oo'ulaka kaa'ürüi.

¹⁷Kama'ajaataayai saja'lajaapa nawashirüin".

Je na wayuu sülaülashiikana anua, oo'ulaka na a'yataashiikana nümüin sünnain alü'üjaa korolo shirokupünaa palaa sainküinjee mmakat süpüshua, oo'ulaka na o'unakana sulu'u anua, oo'ulaka napüshua eekai ne'ikajiraain korolo sulu'u wane anua süpüla oikkünaa, sha'washawaleena naya ka'yata suulia tü pueulokat. ¹⁸Je ne'rapa sümüsain tü pueulokat kaittataain, majateena naya: "Nnojotsü ein wane pueulo makat aka saa'in Babilonia sünnain sülan'aaleein ma'i sünnain kojutüin sütüma wayuu", meena naya. ¹⁹Je nejiteerü mma nekiyuutajee shiyaawase mojuin ma'i naa'in sünnain na'yalajüin sümaa maa:

"Aisha'ajaa, mülialeekalaja'a ma'i tü wayuukolüirua sulu'u tü pueulo kojutpü'ükat paala sütüma wayuu wainma, eere wantapü'üin sulu'u anua sümaa oikkaa korolo sümüin shi'iree washirüü. Kama'ajaataayai saja'lajaapa nawashirüin".

²⁰Taya, Juankai, tamüshii paala jia: Anakaja talatüle joolu'u jaa'in jüpüshua jia kepiakana chaa iipünaa nümaa Maleiwa, oo'ulaka jiakana anoujashiikana, jiakana Aluwataaashikana, otta jiakana nünüikimaajanakana Maleiwa, süka kasalajanaitpain nütüma Maleiwa sümüin tü pueulokat shi'rapü'üin wayümüin jümüin.

²¹Niweetakalaka joolu'u wane aapiee pülashi ma'i. Naapaakalaka joo wane ipa miyo'u ma'i, müsü aka saa'in tü amoliinajikat "trigo", sünnain nujutüin shia shirokümüin tü palaakat sümaa jashichishaatain ma'i nia sünnain nümüin:

- “Babilonia, pia tü pueulo kojutkat paala sütüma wayuu, meeria pia sümaa jashiee nütüma chi Maleiwakai nujuttitpeena pia. Müiria pia makumajuuin püchikua.
- ²² Müiria pia maapajuuin maasi'ira pulu'u, müiria maapajuuin shi'ira ‘arpa’, shi'ira konneeta, oo'ulaka jayeechi. Müiria ma'yataain pulu'u wayuu eekai natüjain süpüleerua akumajaa korolo eekai anain. Je nnojoleerü aapünüin shijjana moliina.
- ²³ Müiria machuwajaajuuin rampara pulu'u. Je nnojoleerü aapünüin nasira na jekennuukana ka'wayuusein. Na ayalajülüikana pulu'u, e'nnaajünapü'üshii naya sünain washinnuuin sütüma wayuu wainma. Je na ouutshiikana chaa pulu'u, naainjirapü'üin kasa mojusü tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua.
- ²⁴ Süsalasü joo tü pueulokat su'utirapü'üin naa'in wainma na nünüikimaajanakana Maleiwa oo'ulaka wainma na anoujashiikana oo'ulaka wainma wayuu sainküin mmakat süpüshua”.
- A'waajünüshi Maleiwa saa'u sujuttüin Babilonia**
- 19** ¹ Shiasa kettaapa nünüiki chi aapieekai, taapakalaka wane mataasü aka saa'in shi'irain wayuu
- wattashaata saalin chaa iipünaa eere chi Maleiwakai sünain emetuluin ma'i shia sünain maa:
- “Aleluya, anakaja wa'waajüle chi Wamaleiwase Pülashikai ma'i, chi O'tte'erakai waya.
- ² Shiimüin sünain lotüin ma'i nukuaippa sünain kasalajanain naainjala na wayuukana namüin nütüma. Kasalajanaitpa nütüma sümüin saainjala tü jierü maa'insat kaainjaratkat sünainjee saainjirapü'üin kasa mojusü tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua. Pasalaashii na nühepchhiakana nütüma süka tü jierü maa'insat o'utirapü'ukat naa'in”.
- ³ Namakalaka nachikua sünain emetuluin: “Aleluya, anakaja wa'waajüle chi Maleiwakai. Naja'ttirüin tü pueulokat. Kaitteerü tü sümüsainkat waneepia”.
- ⁴ Otta na piamakana shikii pienchimüin laülaayuu je na pienchishii kato'uchiikana, a'wachiraashii naya nümülatu'u chi Maleiwa joyotüshikai saa'u tü einaseekat sünain maa nümüin: “Amén, Aleluya, anakaja wa'waajüle pia”.
- ⁵ Shiweetakalaka joo wane pütchi sü'ütüpa'ajee tü einaseekat sünain maa: “Anakaja müleka wa'waajüle chi Wamaleiwasekai, jia a'yataashiikana nümüin, jia kojutkana atüma nia,

jia e'nnajünakana
sütüma wayuu, je na
me'nnajjuukana”.

**Wane talataa aa'in saa'u
ka'wayuusein chi Anneetchonkai**

⁶Taapakalaka joo wane mataasü
aka saa'in shii'irain wayuu
wattashaata saalin süna'in emetülüin
ma'i, müsü aka saa'in su'lotüin wüin
je sütürüla juya süna'in maa:

“Aleluya, anakaja wa'waajüle
chi Maleiwa Aluwataakai
Pülashikai ma'i
süka sülü'ülüin tü ka'i
ni'itaa'injatkat o'u tü
aluwatawaakat nütüma.

⁷Anashi wa'waajüle nia süka
süpüshua waa'in
saa'u alana'aleeinya nia süna'in
pülashin.

Je anakaja müleka talatüle
waa'in,
süka süntüitpain nükalia
chi Anneetchonkai süpüla
ka'wayuusein nia.

Je tü nu'wayuuseinjatkat, yapasü
süpüla nüma'in shia.

⁸Aapünüitpa sümüin tü
süshe'injatkat nütüma
Maleiwa,
tü kuluulu anasükat, tü
kanülüikat 'lino',
wane kuluulu kasuusü sümaa
wulein ma'i”.

(Je tü “lino” kanainjatkat, shia
shiyaawase tü kasa anasü
naa'inrapü'ükat na anoujashiikana
kataiwa'aya no'u.)

⁹Nümakalaka chi aapieekai
tamüin: “Anakaja püshajüle tüü:
Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu
eenajinnakai süna'inmüin tü
mi'iraa shikiirakat ka'wayuusein
chi Anneetchonkai”, müshi. Je

nümakalaka joo nüchikua tamüin:
“Shiimüin tüü, süka shiain nünüiki
Maleiwa”.

¹⁰Ta'wachiraakalaka joo
nümülatu'u chi aapieekai süpüla
ta'waajüinjachin nia. Otta
nümakalaka joo tamüin: “Puu'ulaa
suulia. Shia anaka alu'u müleka
niale Maleiwa pu'waajüin nümüiwa.
Tayakai, wane a'yataai ne'e nümüin
Maleiwa maa aka piakai je maa aka
na puwalayuukana, na oonookana
sümaa tü shiimüin nikirajapü'ükat
anain Jesús, tü ekirajünakat anain
maa'ulu yaa nütüma na aküjakana
nünüiki Maleiwa”.

**Akanajuushi chi wanülüükai nütüma
chi Nüneekajalakai Maleiwa**

¹¹Teirakaakalaka. Te'rakalaka
saa'in jutatüin chaa iipünaa eere chi
Maleiwakai. Eweeta müshia wane
ama kasuutai ma'i. Je nünülia chi
naajuchikai, “Lotokai Akuaippa”
münüsü. Lotüsü ma'i nukuaippa
süna'in kasalajanain saainjala wayuu
sümüin nütüma, je süna'in nütka'in
sümaa tü nü'inüükalüirua. ¹²Otta
no'u, müsü aka saa'in süchuwala
siki. Je süna'in nikii, eesü wainma
kotse maa aka saa'in nakotse
na sülaülakana mma. Je eesü
wane anüliee ashajuushi nünain,
me'raajuusat sütüma wayuu. Nia
ne'e e'raajaka niakai nümüiwa.

¹³Je na'atüin wane kuluulu
ajüjüüshi süka isha. Je tü nünülia
e'nnajünakat sütüma wayuu,
“Pütchi, Nünüiki Maleiwa” münüshi.

¹⁴Je na nusuraatsekana,
ke'eejenajüshii naya ama kasuutannuu.
Kashe'injashii naya kuluulu “lino”
anashaatasü, kasuusü je wulesü ma'i.

¹⁵Otta chi amaajuchikai, ojuittüsü
wane chajaruuta kasasü ma'i

naanükülu'ujee, tü nükanajeetkat aka na nü'ünüükana sainküin mmakat süpüshua. Je nuluwataapa saa'u wayuu, me'rujeechi amüin. E'itaaushi nia nütüma Maleiwa süpüla süsälainjatüin saainjala wayuu nütüma, chi Maleiwa jashichikai ma'i sümüin tü kaainjarannuukat. ¹⁶Otta süinain tü nüshe'inkat je nüpü'ünain, ashajuushisü nünülia mayaa: CHI SENYOTKAI ALUWATAAKAI PÜLASHIKAI.

¹⁷Te'rakalaka joo wane aapieeka'iya sha'watüin chaa naa'u chi ka'ikai süinain nuwoorolooin sümüin süpüshua tü samutkalüirua chaa iipünaa süinain maa: "Jüshakata jumaala süinainmüin wane ekawaa müle'o ma'i yapasü jüpüla nütüma Maleiwa, ¹⁸jikaiwa asalaa, ne'iruku na aluwataashiikana, ne'iruku na sülaülashiikana surulaat oo'ulaka tü surulaatkalüirua, shi'iruku ama oo'ulaka tü amaajutkalüirua, je shi'iruku tü wayuukolüirua süpüshua, eekai achepchieein oo'ulaka eekai laülaain sümüiwa, eekai shi'nnajuushin oo'ulaka eekai me'nnajuuin", nümakalaka.

¹⁹Te'rakalaka chi wanülüükai kasipalakai nikiinain namaa na aluwataashiikana sainküinjee mmakat süpüshua je na nasurulaatsekana. Outkajaashii naya süpüla natkaainjanain nümaa chi naajuchikai chi ama kasuutaikai ma'i oo'ulaka na nusurulaatsekana. ²⁰Otta chi amaajuchikai namaa na nusurulaatsekana, nata'ülakalaka chi wanülüü kasipalakai nikiinain nümaale'eya chi wanülüü e'ike'erüikai wayuu. Wanülüükai chii, nia chi aluwataanakai paala süinain aa'inraa wainma kasa, maa

aka tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ni'ike'erakat aka tü wayuu e'itaanakalüirua anain nejeetse chi wanülüü kasipalakai nikiinain, tü a'waajakalüirua tü niyaakuakat. Naairua piamaale, ajütünüshii naya süinain katüin no'u shirokumüin tü sikikat makat aka saa'in laa eekai sa'ajünüin alu'u "azufre". ²¹Je napüshua na aluwataashiikana oo'ulaka na nasurulaatsekana, o'utüna aa'inchii naya nütüma chi amaajuchikai süka tü chajaruuta ojuittakat naanükülu'ujee. Emirakalaka joo tü samutkalüirua sütüma ne'iruku.

Kapüshi chi Yolujaakai so'u 1.000 juya

20 ¹Shiasa süchikijee tia, te'rakalaka wane aapieeka'iya süinain nüshakatüin chajee iipünaajee. Najapüipasü shiyaawein shirouse tü Ishikat oo'ulaka wane kaleena miyo'u. ²Nüntakalaka nünainmüin chi kayuushikai süpüla nüta'ülüin nia, süpüla kapüinjachin nütüma süka tü kaleenakat so'u 1.000 juya. (Chi kayuushikai, nia chi wüi nümaiwajaikai, chi sülaülakai yolujaa kanüliakai Satanás.) ³Njutünakalaka joo chi kayuushikai nütüma chi aapieekai sulu'ümüin tü Ishikat. Je chi aapieekai, nüstülaajaain tü shirousekat nümaa süka wane kantaawa je ni'itaain wane ashajuushi süinain suulia sujutannüin. Nnojolüitpa e'ike'ennüin wayuu nütüma chi kayuushikai sainküin mmakat süka alawaa wane'ere'eya shikeraajapa tü 1.000 juya. Otta kettaapeena shia, ojuittinneechi nia süpüla taashinjachin so'u palit ne'e ka'i.

⁴Te'rakalaka wane einaseeirua, müsü aka neinase na sülaülakana

mma. Je na wayuu joyotakana saa'u, e'itaaushi naya nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa. Je te'rüin na wayuu o'yotoonakana paala anutpünaa saaliijee aküjaa sümüin wayuu süinain niain Jesús Nasenyotsein je saaliijee nanoujain nünüiki Maleiwa, na nnojoliikana a'waajüin chi wanülüükai oo'ulaka tü niyaakuakat, na ayouktakana süpüleerua shi'itaanüin ne'ipo'unain oo'ulaka najapünain shiale tü nejeetsekat. Oso'iraaitpa naa'in süpüla aluwatawaa wanaa nümaa Cristo so'u tü 1.000 juya. ⁵⁻⁶Naya palajanaka naa süinain oso'irawaa aa'in nütüma Maleiwa. Anata'aleeshijja'a ma'i naya. Müina naya nnojoliin ojütünüin sa'akamüin tü sikikat maa aka nojutünüinjanain na manoujainsaliikana. Nounteerü arütkawaa nünainmüin Maleiwa je nünainmüin Cristo chi Nüneekajalakai süpüla wanaawajiraain naa'in namaa je süpüla aluwatawaa waneepia nümaa Cristo so'u tü 1.000 juya. Otta na waneerua ouktüshikana, wane'ere'eya süso'iraain naa'in shikeraajapa tü 1.000 juya.

**Tü alatajatkat nüka chi
Yolujaakai mapeena**

⁷Shiasa süchikijee keraapa tü 1.000 juya, ojuittinneechi Satanás sulu'ujee tü Ishikat eejachire paala püreesain, ⁸süpüla o'unaa sainküin mmakat süpüshua chamüinre'eya noumain Gog oo'ulaka Magog süpüla ni'ike'erüinjatüin tü wayuukolüirua süpüshua sümaa nükotchajirüinjatüin shia süpüla wane atkawaa. Watta ma'i saalii tü wayuukolüirua maatsü aka jasai sotpünaajatü palaa, isasü achikii shiyaawajünüin.

⁹Nantapaatakalaka wattajee sü'tülümüin Jerusalén, tü pueulok aisükat nüpüla Maleiwa, eere kepiain na nüpüshikana. Pasanainsü tü pueulokat nachiki. Otta süpülapünaa nashutüin saa'u tü pueulokat, anta müsia wane siki chajee iipünaajee nütüma Maleiwa süinain saja'ttirüin naya. ¹⁰Je chi Yolujaakai, chi e'ike'erapü'ükai naya süka alawaa, ojütünüshi shirokümüin tü sikikat makat aka saa'in laa eekai sa'ajünüin alu'u "azufre", eere nujütünüin paala chi wanülüü kasipalakai nikiinain oo'ulaka chi wanülüü e'ike'erüikai wayuu. Mülieena naya sütüma tü sikikat waneepia so'uka'i je sa'wai süpüla juyakat süpüshua.

**Asakijünüsü nütüma Maleiwa
tü ouktüsükalüirua**

¹¹Te'rakalaka chi Maleiwakai joyotüin saa'u wane einasee kasuutot miyo'u ma'i. Yüütüüitaasü nütüma Maleiwa süchiki tü mmakat oo'ulaka tü kasakalüirua süpüshua chajatkat iipünaa. ¹²Te'rakalaka joolu'u napüshua na wayuu ouktakana paala sha'washawalüin nümülatu'u chi joyotüshikai saa'u tü einaseekat, wayuu eekai shi'nnaajuushin sütüma wayuu oo'ulaka eekai me'nnaajuuin. Oso'iraaitpa naa'in nütüma chi Maleiwakai süpüla nantüinjanain nümülatu'umüin. Sujutannakalaka joolu'u wane karalouktairua süchikimaajatkat süpüshua tü naa'inrapü'ükat na wayuukana kataiwa'aya no'u. Ajutannataalasü joo wane karalouktaya, tü kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nütüma Maleiwa. Asakijünüshii nütüma chi Maleiwakai wane'ewai

nakua napüshua na ouktüshiikana soo'opünaa tü kasa naa'inrapü'ükat kataiwa'aya no'u, eekat achiki sulu'u tü karalouktakalüüria. ¹³Tü wayuu eekai ouktüin paala shiroku tü palaakat, je tü wayuukolüüria sulujutkat tü Hadeskat, tü süpüleekat tü ouktüsükalüüria, ojuittinnüsü nünainmüin Maleiwa süpüla asakinnaa nütüma. Nasakinnakalaka wane'ewai nakua napüshua nütüma soo'opünaa tü kasa naa'inrapü'ükat kataiwa'aya no'u. ¹⁴Je napüshuale'eya na e'itaanakana nütüma Maleiwa süpüla süsalaa naainjala, ojutünüshii naya sa'akamüin tü sikikat. Süchikijee tia, aja'ttüsü tü ouktaakat. Katateena naya nuulia Maleiwa süna'in mülieenain süpüla ka'ikat süpüshua sa'aka tü sikikat, ¹⁵eere nojutünüin napüshua na wayuu nnojoliikana anülia sulu'u tü karalouktakat kalu'ukot nanülia na ee'iranajaakana aa'in nütüma.

**Ee'iratünüsü kasa süpüshua
chaa iipünaa je yaa mmolu'u**

21 ¹Te'rakalaka saa'in süna'in shii'iratünüin kasa süpüshua chaa iipünaa je yaa mmolu'u. Akumajünüsü wane jeket shii'iraka süka aja'ttüitpain tü mmakat oo'ulaka tü palaakat oo'ulaka tü kasakalüüria süpüshua chajatkat iipünaa. ²Te'rakalaka wane Jerusalén jeket, tü pueulo aisükat nüpüla Maleiwa, süna'in süshakatüin chajee iipünaajee eejee chi Maleiwakai. Anashaatasü ma'i sukuaiippa tü pueulokat, maa aka wane jierü a'anaaushikat nüpüla chi su'wayuuseinjachikai. ³Taapakalaka joo wane pütchi eejee tü einaseekat süna'in emetuluin ma'i süna'in maa:

“Eejeechi joolu'u chi Maleiwakai sümaa wayuu je kepiainjachi nia namaa. Nüpüshinjana naya. Eeinjachi nia namaa waneepia süka niain Namaleiwasein. ⁴Nümülialeena naya. Müiria nnojolüin ouktaa, mojuu aa'in, a'yalajaa, je saalii ayuulii, süka sülatüitpain süpüshua'ale makat akatia”.

⁵Nümakalaka joo chi Maleiwa joyotüshikai saa'u tü einaseekat: “Anuu, jeketüitpa tatüma kasa süpüshua”, müshi nia. “Püshaja pümata tü tanüikikat süpüla kapülainjatüin saa'in wayuu shia süka shiimüin”, nümakalaka tamüin.

⁶Ayatshi joo nia aashajaain tamaa: “Kettaaitpa tatüma joo süpüshua tü te'itaatüjütkaia paala süpüla müinjatüin. Taya kakumalaka kasa süpüshua, taya ekeraajaka'aya shia. Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in kataa o'u waneepia, teenajaain nia süpüla nünoujain tanain je süpüla einjachin nia tamaa masaloule süpüla ka'ikat süpüshua. ⁷Na eekai nayamülüin chi Kama'üiraikai, taapeerü namüin tü kataa o'u taküjüitpakat achiki. Tayeechi Namaleiwaseka, je nayeena tachooinka'aya. ⁸Otta na kaainjaraliikana, ojutüneena naya sa'akamüin tü siki makat aka saa'in laa eekai sa'ajüntüin alu'u 'azufre'. Ojutüneena napüshua, makana aka na naa'uwakana saa'u anoujaa, na manoulakana, na yarüttakana aa'in, na o'unaliikana wayuwa'in, na a'luwajiraakana nakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümää wane tooo, na ouutshiikana, na kamaleiwaseyaakana, je napüshua na aküjülüikana alawaa. Katateena naya toulia süna'in müliain naya sa'aka tü sikikat waneepia”.

Tü Jerusalén jeketkat

⁹Soo'opünaa tü Jerusalén te'rakat, müsü yaa: Arütkaashi tanainmüin wane aapiee no'uluku na akaratshishii aapiee kajapulu'ukana paala tü iita kalu'ukot tü akaratshisükat müliaa, sünnain nümüin tamüin: “Jalaichi yaamüin tee'iyataiwa pümüin tü süpüleekat tü nüpüshikalüürua chi Anneetchonkai”, nümakalaka. ¹⁰Nu'unirakalaka taya saa'umüin wane uuchi müle'o ma'i, sünnain na'anaain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Nii'iyatakalaka tamüin tü Jerusalén jeketkat, tü pueulo aisükat nüpüla Maleiwa, sünnain süshakatüin iipünaajee eejee Maleiwa. ¹¹Je süka een chi Maleiwakai yala sulu'u, warattuuisü ma'i shia maa aka sümachera kakuuna eekai kojutshaatain ma'i, maa aka saa'in tü kakuuna kanüliakat “jaspe” jorottokat maa aka saa'in rouya.

¹²⁻¹³Yaletüsü ma'i iipünaamüin sükulaatse tü pueulokat. Poloosü piammüin so'u, apünüin wüinpejeeru'u, apünüin palaajeeru'u, apünüin uuchijeeru'u, je apünüin wopujeeru'u. Je so'ulu'u wane'ewai sükua, eeshi wane aapiee sha'watüin. Je sünnain tü so'ukot, ashajünüsü wane'ewai sükua sünülia tü polookat piammüin ne'iruku na wayuu Israelkana. ¹⁴Je tü sükulaatsekat tü pueulokat, polootuasü piammüin tü süchechejiakat. Je ashajünüsü sünnain wane'ewai sükua nanülia na polookana piammüin Aluwataaushi e'itaanakana nütüma chi Anneetchonkai.

¹⁵Je chi aapieekai aashajaakai tamaa, kajapulu'ushi wane emiriiija ooro'le'eya süpüla nimiriijainjatüin

tü pueulokat, tü sükulaatsekat, oo'ulaka tü so'ukolüürua.

¹⁶Nimiriijakalaka chi aapieekai tü pueulokat. Tü süpa'akat süpüshua, sulu'u uuchimüin, palaamüin, wopumüin, wüinpümüin, eesü maa aka 2.200 “kilómetro”. Je tü saja'apüinkat iipünaamüin, eesü maa aka 2.200 “kilómetro”.

¹⁷Je süchikijee, nimiriijakalaka tü süka'lein tü sükulaatsekat. Eesü maa aka aippirua shikii ja'ralimüin “metro”. Je tü emiriiija nüma'anakat chi aapieekai, müsü aka ne'e saa'in tü emiriiija süma'anakat wayuu maa'ulu yaa.

¹⁸Je müsia tü sükulaatsekat, aainjuushi süka wane kakuuna kanüliasü “jaspe”. Oo'ulaka tü pueulokat, aainjuushi süka ooro anasü, jorottokalaka ma'i shia maa aka saa'in rouya. ¹⁹Je müsia tü polookot piammüin süchechejia yaakat suupünaa sükulaatse, anashaatasü ma'i süka aainjuushin sünnain kanain wane'ewai sükua kakuuna kojütüsü:

“jaspe”,
 “zafiro”,
 “ágata”,
 “esmeralda”,
²⁰“ónice”,
 “cornalina”,
 “crisólito”,
 “berilo”,
 “topacio”,
 “crisoprasa”,
 “jacinto”,
 “amatista”.

²¹Otta müsia tü shirousekalüürua tü polookat piammüin so'u, aainjuushi wane'ewai sükua süka wane kaa'ürüi. Je tü kaaye pasanainpünaakat sünnain tü pueulokat, aainjuushi süka ooro

anasü, jorottokalaka ma'i shia maa aka saa'in rouya.

²²Nnojotkalaka te'ruin wane a'waajülee chi Maleiwakai chaa sulu'u tü pueulokat. Nnojotsü che'ojaain süka eenjachin chi Maleiwa Aluwataakai Pülashikai ma'i oo'ulaka chi Anneetchonkai waneepia sulu'u tü pueulokat. ²³Je nnojotsü che'ojaain nuwarala chi ka'ikai je nuwarala chi kashikai, süka warattuuin ma'i tü pueulokat nütüma chi Maleiwakai je süka chuwaatuuin shia nütüma chi Anneetchonkai. ²⁴Tü wayuukolüirua sainküinjee mmakat süpüshua, suwaralaapeena tü pueulokat. Je na aluwataashiikana sainküin mma, nantireerü tü nawashirüinkat sulu'umüin tü pueulokat. ²⁵Je süka nnojoleerüin tü piyuushikat cha'aya, jutateerü tü so'ukat tü pueulokat waneepia sa'wai je so'uka'i. ²⁶Je antinneerü sulu'umüin tü pueulokat wainma kasa anajüsü sainküinjee mmakat süpüshua. ²⁷Nnojoleerü ekerotinnüin sulu'umüin tü pueulokat kasa eekai nülerajüin Maleiwa, maa aka na eekai naa'inrüin kasa mojusü sünnain a'waajaa maleiwayaasü oo'ulaka eekai naküjain alawaa. Nayeena ekerotka namüüwa na wayuu ashajünakana anülia sulu'u nükaralouktase chi Anneetchonkai, tü kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nütüma Maleiwa.

Tü wüin katakat atüma so'u wayuu

22 ¹Nii'iyatakalaka tamüin chi aapieekai wane süchi jorotto'ulu ma'i, maa aka saa'in rouya, tü katakat atüma so'u wayuu. Kekiisü eejee niinase chi Maleiwakai

je chi Anneetchonkai. ²Palatüsü tü süchikat pasanainpünaa sünnain tü kaaye pasanainpünaakat sünnain tü pueulokat. Je sotpünaa tü süchikat sulu'u piamale sa'ata, eesü tü wunu'ukalüirua katakat atüma so'u wayuu. Kachonsü kashiwai. Otta tü süpanakat, ayatüsü sünnain anain tü wayuukolüirua cha'aya sütüma. ³Je yala sulu'u tü pueulokat, nnojotsü kasain nülerajüin Maleiwa.

Tü eekat sulu'u tü pueulokat, shia niinase chi Maleiwakai oo'ulaka chi Anneetchonkai, eere na'waajünüin natüma na anoujashiikana, ⁴na e'reenakana nu'upünaa, na kanainkana nünülia ne'ipo'unain. ⁵Nnojoleerü piyuushi cha'aya. Je nnojoleerü che'ojaain namüin suwarala rampara je nuwarala chi ka'ikai, süka warattuuleerüin tü mmapa'akat nütüma chi Maleiwa Aluwataakai. Je aluwataajeena na anoujashiikana wanaa nümaa waneepia süpüla ka'ikat süpüshua.

Eitaajeichi Jesús nüchikua

⁶Nümakalaka chi aapieekai tamüin: "Shiimüin ma'i süpüshua tü pütchi aküjünüitpakat pümüin. Kapüleesüja'a saa'in wayuu shia. Süka jamüin, chi Maleiwa Aluwataakai, nüjütüin chi aapieekai pünainmüin maa aka nüjütüin paala chi Naa'inkai nanainmüin na nünüikimaajanakana, sünnain aküjaa namüin na nüpüshikana süchiki tü kasa alateematüitpakat", nümakalaka chi aapieekai tamüin.

⁷Müishi Jesús: "Jaapa jumaala tanüiki. Eitaamaatechi taya tachikua. Anata'aleeshiija'a ma'i na wayuu eekai noonoin sümaa tü ashajünakat achiki sulu'u tü karaloukta süchikimaajatkat tü kasa alateematüitpakat".

⁸Tayakai Juan, taya aküjünaka amüin, taya ee'iyatünaka amüin süpüshua tü ashajünakat yaa sulu'u tü karalouktakat. Shiasa süchikijee kettaapa taapüin je te'rüin shia, ta'wachiraakalaka nümülatu'u chi aapiee ee'iyatakai tamüin shia süpüla ta'waajüinjachin nia. ⁹Otta nümakalaka joo tamüin: “Nnojo paa'inrüin tüü. Nia Maleiwa pu'waajüinjachika nümüiwa. Tayakai, wane a'yataai ne'e nümüin Maleiwa maa aka piakai je maa aka na puwalayuukana, na aküjüliikana nünüiki Maleiwa, je maa aka napüshua na oonookana sümaa tü ashajünakat sulu'u tü karalouktakat”, nümakalaka tamüin.

¹⁰Ayatshi aashajaain chi aapieekai tamüin sünnain maa tamüin: “Nnojo punujulajüin saa'u tü pütchi sulu'ukot tü karalouktakat, süchiki tü kasa alateematüitpakat, süka sülü'ülüin sükalia süpüla shikeraajüinjatüin. ¹¹Je süka sülü'ütchoin ma'i tia ka'ikat, eeshii süpüla nantu'ulaain aa'u na wayuu kaainjaraliikana, na yarüttakana aa'in, sünnain ayatüin sünnain aa'inraa tü mojusukat. Otta na aa'inrakana waneepia tü anasü nüchekakat Maleiwa napüleerua, antuujeena aa'u sünnain aa'inraa tü anasukat”, nümakalaka chi aapieekai tamüin.

¹²Müshi Jesús: “Jaapa jumaala tanüiki. Eitaamaateechi taya tachikua. Anteechi taya süpüla tawalaajüin wayuu je süpüla süsalainjatüin wayuu tatüma tü kasa saa'inrapü'ukat kataiwa'aya so'u wane'ewaie sükua.

¹³Eetüjü'iyia taya süpülapünaa tü kasakat süpüshua je eenjachi taya meinshi. Taya kakumalaka kasa

süpüshua, taya ekeraajaka'aya shia”, müsülee nünüiki Jesús.

¹⁴Alana'aleejeenia ma'i sümaa talatüin ma'i naa'in na alatinnakana oulia naainjala nütüma Maleiwa. E'itaaushinapa naya nütüma Maleiwa süpüla nekerolüin sulu'upünaa so'u tü pueulokat süpüla neküinjatüin süchon tü wunu'u katakat atüma so'u wayuu. ¹⁵Otta müshi'iyia na wayuu malatirujukana oulia naainjala, nnojoleena ekerolüin naya. Naya na wayuu yarüttakana aa'in, maa aka na ouutshiikana, na a'luwajiraakana nakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, na o'unaliikana wayuwa'in, na a'waajakana maleiwayaa, oo'ulaka na aküjüliikana waneepia alawaa.

¹⁶Müshi Jesús tamüin: “Taya Jesúska'aya, taya nuu'uliwo'uka'aya David, chi sülaülakai mma paala sümaiwa. Maa aka tü jolotsü eweetakat eeiwa'aya ai, akaajaa tayakai sünnain tee'iyatüin tü nüchekakat Maleiwa sümüin wayuu wainma. Tamüshi paala pia: Süpüshua tü aküjünakat pümüin nütüma chi aapiee tajütakai pünainmüin, napülatü na anoujashii sulu'ukana tü outkajaaleekalüirua”, müsülee nünüiki Jesús tamüin.

¹⁷Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in kataa o'u waneepia, anakaja nünoujüle nünain Jesús süpüla eenjachin nia nümaa masaloule süpüla ka'ikat süpüshua. “Jalaina”, müshi chi Naa'inkai Maleiwa. Maja'a aka nanüiki na anoujashiikana, na kanüliakana nu'wayuusein chi Anneetchonkai: “Jalaina”, müshii. Je na wayuu aapakana tü ashajünakat sulu'u tü

karalouktakat, anakaja namüleya:
“Jalaina”.

**Nüchiajaain Juan na aapakana
sünüiki tü karalouktakat**

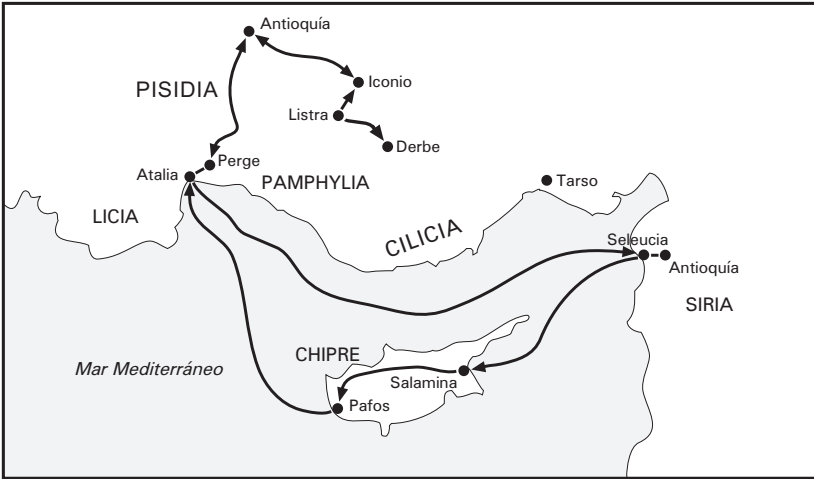
¹⁸Tayakai Juan, tamüshii paala jia jüpüshua aapakana joo tü pütchi tashajakat sulu'u tü karalouktakat, süchiki tü kasa alateematüitpakat, suulia ju'wanaja'alaain tü pütchikat: Chi eekai nukoo'omüinjain tü pütchi sulu'ukot tü karalouktakat, süsaleechi nütüma Maleiwa süka tü müliaa aküjünakat achiki sulu'u tü karalouktakat. ¹⁹Oo'ulaka chi wayuu eekai nunujulajüin süpüshi tü pütchi sulu'ukat tü karalouktakat, nuu'ule'ereechi Maleiwa suulia ekeroloo sulu'upünaa so'u tü pueulokat

süpüla niküinjachin süchon tü wunu'u katakat atüma so'u wayuu, tü aküjünakat achiki sulu'u tü karalouktakat.

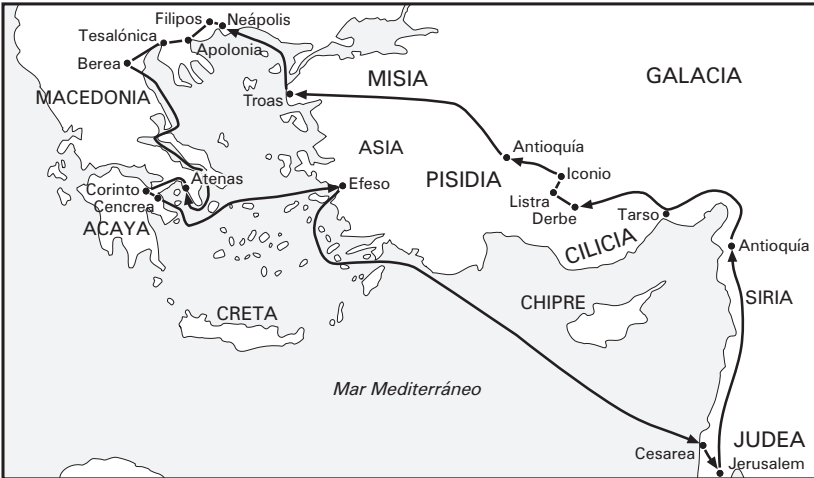
²⁰Nütüjaa aa'ut Jesús sünaain shiimüin süpüshua tü tashajakat achiki jümüin jia anoujashii sulu'ukana tü outkajaaleekalüirua. Je nünüiki jümüin: “Shiimüin sünaain teitaamaateechin tachikua”, müshi nia jümüin.

Je tamakalaka ni'ipajee: “Senyotkalee Jesús, anakaja püle'ejüle maalü. Amén”.

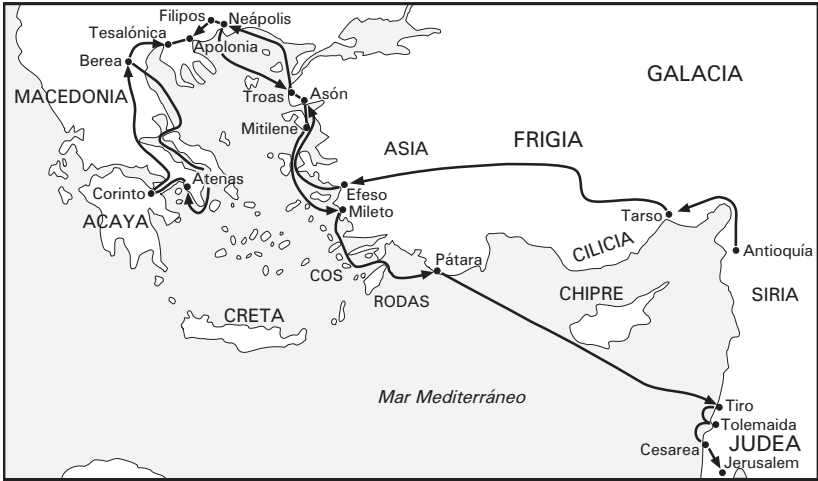
²¹Je süma'inru'u wa'atapajüin chi Wasenyotsekai Jesús, tachuntüin nümüin süpüla naapüinjachin na'anasia waneepia jümüin jia anoujashiikana jüpüshua. Kettaasü joolu'u tü tashajakat jümüin. Amén.

PRIMER VIAJE MISIONERO DE PABLO

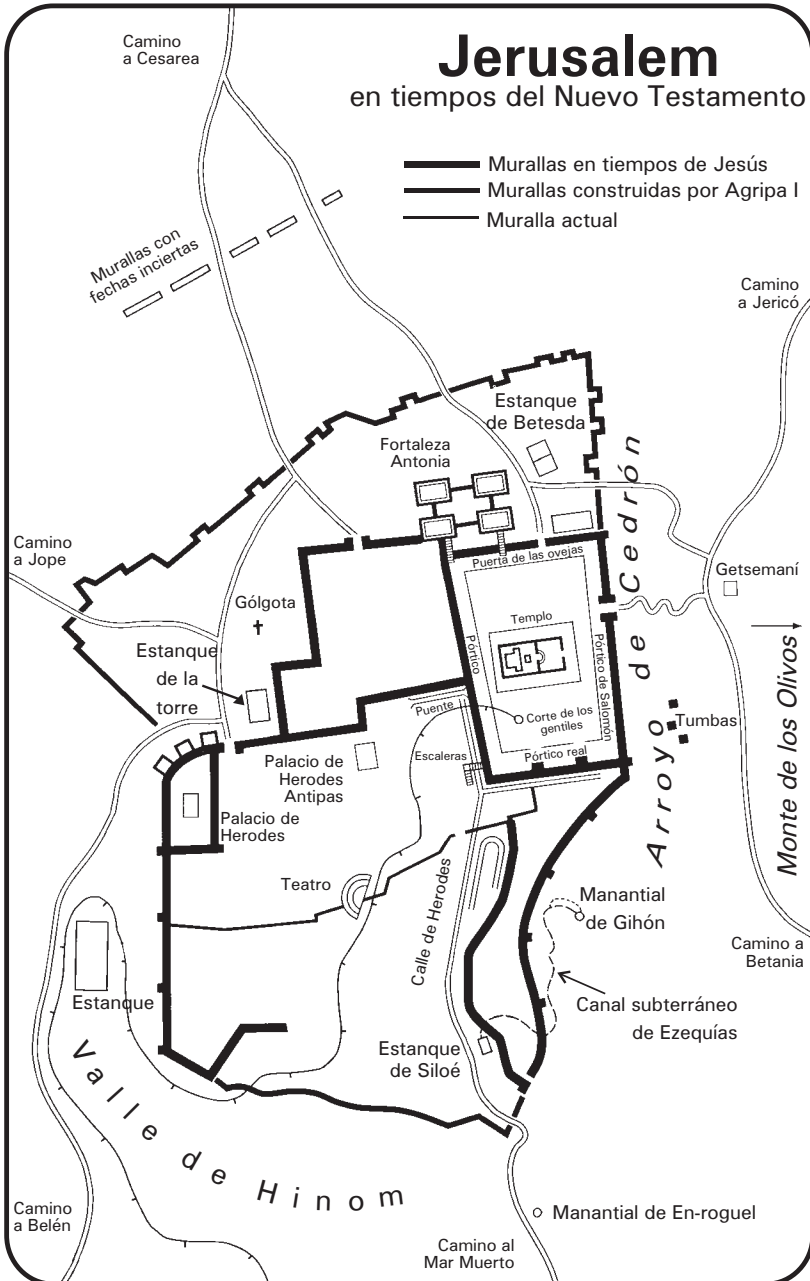
SEGUNDO VIAJE MISIONERO DE PABLO

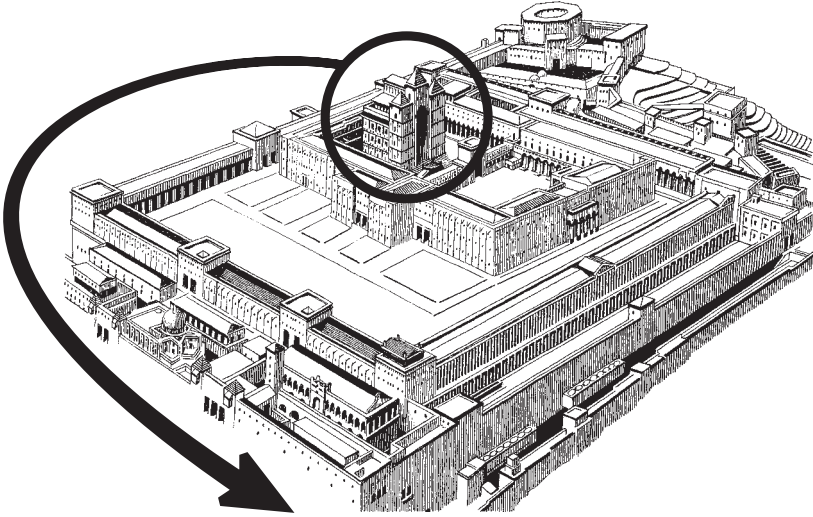
TERCER VIAJE MISIONERO DE PABLO

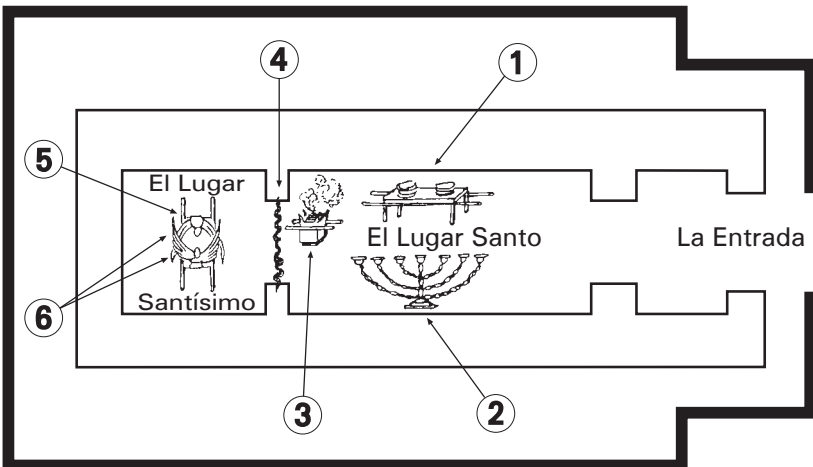
VIAJE DE PABLO A ROMA

El Templo en el tiempo de Jesucristo

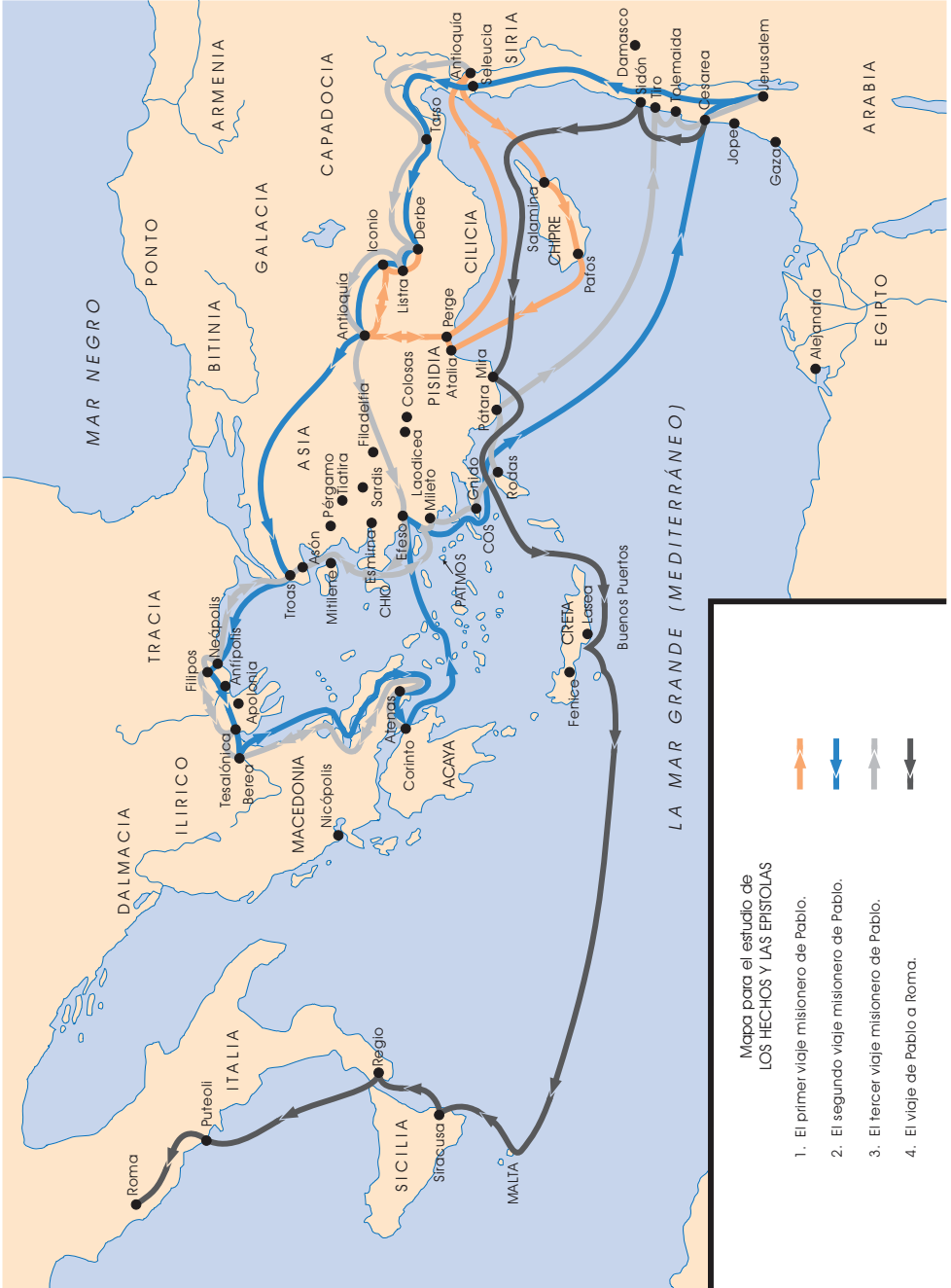

Plano del Interior del Templo

1. La Mesa y los Panes de la Proposición
2. El Candelabro
3. El Altar del Incienso
4. El Velo
5. El Arca del Pacto
6. Los Querubines

Mapa para el estudio de LOS HECHOS Y LAS EPÍSTOLAS

1. El primer viaje misionero de Pablo.
2. El segundo viaje misionero de Pablo.
3. El tercer viaje misionero de Pablo.
4. El viaje de Pablo a Roma.